Biblica® Toleo Wazi Neno: Bibilia Takatifu™

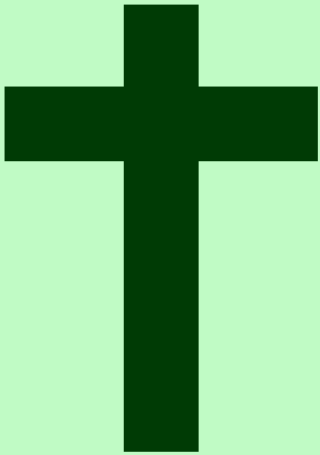

Swahili: Biblica® Toleo Wazi Neno: Bibilia Takatifu™ (Bible)

Biblica® Toleo Wazi Neno: Bibilia Takatifu™

Swahili: Biblica® Toleo Wazi Neno: Bibilia Takatifu™ (Bible)

copyright © 2018 Biblica, Inc.

Language: Kiswahili

Translation by: Biblica, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
9cbb05be-39f3-5d18-8b2a-4ba788541462

Contents

Mathayo 1
Marko 62
Luka 101
Yohana 166
Matendo Ya Mitume 213
Warumi 270
1 Wakorintho 294
2 Wakorintho 317
Wagalatia 332
Waefeso 340
Wafilipi 348
Wakolosai 354
1 Wathesalonike 359
2 Wathesalonike 364
1 Timotheo 367
2 Timotheo 374
Tito 379
Filemoni 382
Waebrania 384
Yakobo 402
1 Petro 408
2 Petro 415
1 Yohana 419
2 Yohana 425
3 Yohana 426
Yuda 427
Ufunuo 429
Zaburi 458

Mathayo

Kumbukumbu Za Ukoo Wa Yesu Kristo
(Luka 3:23-38)

1 Habari za ukoo wa Yesu Kristo mwana wa Daudi, mwana wa Abrahamu:

2 Abrahamu akamzaa Isaki,
Isaki akamzaa Yakobo,
Yakobo akawazaa Yuda na ndugu zake,
3 Yuda akawazaa Peresi na Zera, ambao mama yao alikuwa Tamari,
Peresi akamzaa Hesroni,
Hesroni akamzaa Aramu,
4 Aramu akamzaa Aminadabu,
Aminadabu akamzaa Nashoni,
Nashoni akamzaa Salmoni,
5 Salmoni akamzaa Boazi, na mama yake Boazi alikuwa Rahabu,
Boazi akamzaa Obedi, ambaye mama yake alikuwa Ruthu,
Obedi akamzaa Yese,
6 Yese akamzaa Daudi ambaye alikuwa mfalme.

Daudi akamzaa Solomoni, ambaye mama yake ni yule aliyekuwa mke wa Uria.
7 Solomoni akamzaa Rehoboamu,
Rehoboamu akamzaa Abiya,
Abiya akamzaa Asa,
8 Asa akamzaa Yehoshafati,
Yehoshafati akamzaa Yoramu,*
Yoramu akamzaa Uzia,
9 Uzia akamzaa Yothamu,
Yothamu akamzaa Ahazi,
Ahazi akamzaa Hezekia,
10 Hezekia akamzaa Manase,
Manase akamzaa Amoni,
Amoni akamzaa Yosia,
11 wakati wa uhamisho wa Babeli, Yosia alimzaa Yekonia na ndugu zake.

12 Baada ya uhamisho wa Babeli:
Yekonia alimzaa Shealtieli,
Shealtieli akamzaa Zerubabeli,
13 Zerubabeli akamzaa Abiudi,
Abiudi akamzaa Eliakimu,
Eliakimu akamzaa Azori,
14 Azori akamzaa Sadoki,
Sadoki akamzaa Akimu,
Akimu akamzaa Eliudi,
15 Eliudi akamzaa Eleazari,

* **1:8** Yoramu ndiye Yehoramu, maana yake ni Yehova yu juu.

Eleazari akamzaa Matani,
Matani akamzaa Yakobo,
16 naye Yakobo akamzaa Yosefu ambaye alikuwa mumewe Maria,
mama yake Yesu, aitwaye Kristo.†

17 Hivyo, kulikuwepo na jumla ya vizazi kumi na vinne tangu
Abrahamu mpaka Daudi, vizazi kumi na vinne tangu Daudi hadi
wakati wa uhamisho kwenda utumwani Babeli, na vizazi kumi na
vinne tangu wakati wa uhamisho kwenda utumwani Babeli hadi
Kristo.

Kuzaliwa Kwa Yesu Kristo
(Luka 2:1-7)

18 Basi Kuzaliwa kwake Yesu Kristo kulikuwa hivi: Maria mama
yake alikuwa ameposwa na Yosefu, lakini kabla hawajakutana kimwili,
Maria alionekana kuwa na mimba kwa uweza wa Roho Mtakatifu.
19 Kwa kuwa Yosefu, mwanaume aliyekuwa amemposa alikuwa
mtu mwadilifu, hakutaka kumwaibisha Maria hadharani, aliazimu
kumwacha kwa siri.
20 Lakini mara alipoazimu kufanya jambo hili, malaika wa Bwana
akamtokea katika ndoto na kusema, "Yosefu mwana wa Daudi,
usiogope kumchukua Maria awe mke wako, kwa maana mimba aliyo
nayo ni kwa uweza wa Roho Mtakatifu.
21 Naye atamzaa mwana, nawe utamwita Jina lake Yesu,‡ kwa maana
yeye ndiye atakayewaokoa watu wake kutoka dhambi zao."
22 Haya yote yalitukia ili litimie lile Bwana alilokuwa amenena
kupitia nabii, akisema:
23 "Tazama, bikira atachukua mimba, naye atamzaa mwana, nao
watamwita Jina lake Imanueli": maana yake, "Mungu pamoja nasi."
24 Yosefu alipoamka kutoka usingizini, akafanya kama vile alivyoa-
gizwa na malaika wa Bwana, akamchukua Maria kuwa mke wake.
25 Lakini hawakukutana kimwili mpaka Maria alipojifungua
mwanawe kifungua mimba akamwita Jina lake Yesu.

2

Wataalamu Wa Nyota Wafika Kumwona Mtoto Yesu

1 Baada ya Yesu kuzaliwa katika mji wa Bethlehemu huko Uyahudi,
wakati wa utawala wa Mfalme Herode, wataalamu wa mambo ya
nyota kutoka mashariki walifika Yerusalemu
2 wakiuliza, "Yuko wapi huyo aliyezaliwa mfalme wa Wayahudi?
Kwa maana tumeona nyota yake ikitokea mashariki, nasi tumekuja
kumwabudu."
3 Mfalme Herode aliposikia jambo hili aliingiwa na hofu sana pamoja
na watu wote wa Yerusalemu.
4 Herode akawaita pamoja viongozi wa makuhani na walimu wa
sheria, akawauliza ni mahali gani ambapo Kristo* angezaliwa.
5 Nao wakamwambia, "Katika Bethlehemu ya Uyahudi, kwa maana
hivyo ndivyo ilivyoandikwa na nabii:
6 " 'Nawe, Bethlehemu, katika nchi ya Yuda,

† **1:16** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta. ‡ **1:21** Yesu ni *Iesous* kwa Kiyunani, na kwa Kiebrania ni Yoshua au Yeshua. Maana yake ni Yehova ni wokovu. * **2:4** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

wewe si mdogo miongoni
mwa watawala wa Yuda;
kwa maana kutoka kwako atakuja mtawala
atakayekuwa mchungaji
wa watu wangu Israeli.' "
7 Ndipo Herode akawaita wale wataalamu wa nyota kwa siri na
kutaka kujua kutoka kwao uhakika kamili wa wakati ile nyota
ilionekana.
8 Kisha akawatuma waende Bethlehemu akiwaambia, "Nendeni
mkamtafute kwa bidii huyo mtoto. Nanyi mara mtakapomwona,
mniletee habari ili na mimi niweze kwenda kumwabudu."
9 Baada ya kumsikia mfalme, wale wataalamu wa nyota wakaenda
zao, nayo ile nyota waliyoiona mashariki ikawatangulia, nao wakaifu-
ata mpaka iliposimama mahali pale alipokuwa mtoto.
10 Walipoiona ile nyota wakajawa na furaha kubwa mno.
11 Walipoingia ndani ya ile nyumba, wakamwona mtoto pamoja
na Maria mama yake, wakamsujudu na kumwabudu yule mtoto
Yesu. Ndipo wakafungua hazina zao, wakamtolea zawadi za dhahabu,
uvumba na manemane.
12 Nao wakiisha kuonywa katika ndoto wasirudi kwa Herode,
wakarudi kwenda katika nchi yao kwa njia nyingine.

Yosefu, Maria Na Mtoto Yesu Wakimbilia Misri

13 Walipokwisha kwenda zao, malaika wa Bwana akamtokea Yosefu
katika ndoto akamwambia, "Ondoka, mchukue mtoto na mama yake
mkimbilie Misri. Kaeni huko mpaka nitakapowaambia, kwa maana
Herode anataka kumtafuta huyu mtoto ili amuue."
14 Kisha Yosefu akaondoka, akamchukua mtoto pamoja na mama
yake wakati wa usiku, nao wakaenda Misri
15 ambako walikaa mpaka Herode alipofariki. Hili lilifanyika ili
litimie lile lililonenwa na Bwana kwa kinywa cha nabii kusema:
"Nilimwita mwanangu kutoka Misri."
16 Herode alipong'amua kwamba wale wataalamu wa nyota
wamemshinda kwa akili, alikasirika sana, naye akatoa amri ya
kuwaua watoto wote wa kiume wenye umri wa miaka miwili kurudi
chini katika mji wa Bethlehemu na sehemu zote za jirani, kufuatana
na ule muda alioambiwa na wale wataalamu wa nyota.
17 Ndipo lilipotimia neno lililonenwa na nabii Yeremia.
18 "Sauti ilisikika huko Rama,
maombolezo na kilio kikubwa,
Raheli akilia kwa ajili ya wanawe,
akikataa kufarijiwa,
kwa sababu hawako tena."

Kurudi Kutoka Misri

19 Baada ya Herode kufa, malaika wa Bwana akamtokea Yosefu
katika ndoto huko Misri
20 na kusema, "Ondoka, mchukue mtoto na mama yake mwende,
mrudi katika nchi ya Israeli kwa sababu wale waliokuwa wanatafuta
uhai wa mtoto wamekufa."
21 Basi Yosefu, akaondoka akamchukua mtoto na mama yake
wakaenda mpaka nchi ya Israeli.

22 Lakini aliposikia kwamba Arkelao alikuwa anatawala huko
Uyahudi mahali pa Herode baba yake, aliogopa kwenda huko. Naye
akiisha kuonywa katika ndoto, akaenda zake sehemu za Galilaya,
23 akaenda akaishi katika mji ulioitwa Nazareti. Hivyo likawa
limetimia neno lililonenwa na manabii, "Ataitwa Mnazarayo."

3

Yohana Mbatizaji Atayarisha Njia
(Marko 1:1-8; Luka 3:1-18; Yohana 1:19-28)

1 Siku hizo Yohana Mbatizaji alikuja akihubiri katika nyika ya
Uyahudi, akisema,
2 "Tubuni, kwa maana Ufalme wa Mbinguni umekaribia."
3 Huyu ndiye yule aliyenenwa habari zake na nabii Isaya aliposema:
"Sauti ya mtu aliaye huko nyikani,
'Tayarisheni njia kwa ajili ya Bwana,
yanyoosheni mapito yake.' "
4 Basi Yohana alivaa mavazi yaliyotengenezwa kwa singa za ngamia,
akiwa na mkanda wa ngozi kiunoni mwake. Chakula chake kilikuwa
nzige na asali ya mwitu.
5 Watu walikuwa wakimwendea kutoka Yerusalemu, Uyahudi yote
na nchi zote za kandokando ya Mto Yordani.
6 Nao wakaziungama dhambi zao, akawabatiza katika Mto Yordani.
7 Lakini alipowaona Mafarisayo na Masadukayo wengi wakija ili
kubatizwa, aliwaambia: "Ninyi watoto wa nyoka! Ni nani aliyewaonya
kuikimbia ghadhabu inayokuja?
8 Basi zaeni matunda yastahiliyo toba.
9 Wala msidhani mnaweza kusema mioyoni mwenu kuwa, 'Sisi
tunaye Abrahamu, baba yetu.' Nawaambia kuwa Mungu anaweza
kumwinulia Abrahamu watoto kutoka kwa mawe haya.
10 Hata sasa shoka limeshawekwa tayari kwenye shina la kila mti,
basi kila mti usiozaa matunda mazuri, hukatwa na kutupwa motoni.
11 "Mimi nawabatiza kwa maji kwa ajili ya toba. Lakini nyuma
yangu anakuja yeye aliye na uwezo kuliko mimi, ambaye sistahili hata
kuvichukua viatu vyake. Yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu* na
kwa moto.
12 Pepeto lake liko mkononi mwake, naye atasafisha sakafu yake ya
kupuria, na kuikusanya ngano ghalani na kuyateketeza makapi kwa
moto usiozimika."

Yesu Abatizwa
(Marko 1:9-11; Luka 3:21-22)

13 Kisha Yesu akaja kutoka Galilaya mpaka Mto Yordani ili Yohana
ambatize.
14 Lakini Yohana akajitahidi kumzuia, akimwambia, "Mimi ninahi-
taji kubatizwa na wewe, nawe waja kwangu nikubatize?"
15 Lakini Yesu akamjibu, **"Kubali hivi sasa, kwa maana ndivyo
itupasavyo kwa njia hii kuitimiza haki yote."** Hivyo Yohana
akakubali.

---

* **3:11** ...kwa Roho Mtakatifu hapa ina maana ya katika Roho Mtakatifu.

16 Naye Yesu alipokwisha kubatizwa, mara alipotoka ndani ya maji,
ghafula mbingu zikafunguka, akamwona Roho wa Mungu akishuka
kama hua na kutulia juu yake.
17 Nayo sauti kutoka mbinguni ikasema, “Huyu ni Mwanangu
mpendwa, ambaye ninapendezwa sana naye.”

4

Kujaribiwa Kwa Yesu
(Marko 1:12-13; Luka 4:1-13)

1 Kisha Yesu akaongozwa na Roho Mtakatifu kwenda nyikani ili
akajaribiwe na ibilisi.
2 Baada ya kufunga siku arobaini usiku na mchana, hatimaye akaona
njaa.
3 Mjaribu akamjia na kumwambia, “Ikiwa wewe ndiye Mwana wa
Mungu, amuru mawe haya yawe mikate.”
4 Lakini Yesu akajibu, **“Imeandikwa: ‘Mtu haishi kwa mkate tu,
ila kwa kila neno litokalo katika kinywa cha Mungu.’ ”**
5 Ndipo ibilisi akamchukua Yesu mpaka mji mtakatifu na kumweka
juu ya mnara mrefu wa Hekalu,
6 akamwambia, “Kama wewe ndiwe Mwana wa Mungu jitupe chini.
Kwa kuwa imeandikwa:
“ ‘Atakuagizia malaika zake,
nao watakuchukua mikononi mwao
ili usije ukajikwaa mguu wako katika jiwe.’ ”
7 Yesu akamjibu, **“Pia imeandikwa: ‘Usimjaribu Bwana Mungu
wako.’ ”**
8 Kwa mara nyingine, ibilisi akamchukua Yesu mpaka kwenye kilele
cha mlima mrefu na kumwonyesha falme zote za dunia na fahari zake,
9 kisha akamwambia, “Nitakupa hivi vyote kama ukinisujudia na
kuniabudu.”
10 Yesu akamwambia, **“Ondoka mbele yangu, Shetani! Kwa
maana imeandikwa, ‘Mwabudu Bwana Mungu wako, na umtu-
mikie yeye peke yake.’ ”**
11 Ndipo ibilisi akamwacha, nao malaika wakaja na kumhudumia.

Yesu Aanza Kuhubiri
(Marko 1:14-15; Luka 4:14-15)

12 Yesu aliposikia kwamba Yohana Mbatizaji alikuwa ametiwa
gerezani, alirudi Galilaya.
13 Akaondoka Nazareti akaenda kuishi Kapernaumu, mji ulioko
karibu na bahari, katika mipaka ya nchi ya Zabuloni na Naftali,
14 ili kutimiza unabii wa nabii Isaya, kama alivyosema:
15 “Nchi ya Zabuloni na nchi ya Naftali,
kwenye njia ya kuelekea baharini,
ng’ambo ya Yordani,
Galilaya ya watu wa Mataifa:
16 watu wale waliokaa gizani
wameona nuru kuu;
nao wale walioishi katika nchi ya uvuli wa mauti,
nuru imewazukia.”
17 Tangu wakati huo, Yesu alianza kuhubiri akisema: **“Tubuni, kwa
maana Ufalme wa Mbinguni umekaribia.”**

Yesu Awaita Wanafunzi Wake Wa Kwanza
(Marko 1:16-20; Luka 5:1-11)

18 Yesu alipokuwa anatembea kando ya Bahari ya Galilaya, aliwaona ndugu wawili, Simoni aitwaye Petro, na Andrea ndugu yake. Walikuwa wakizitupa nyavu zao baharini kwa kuwa wao walikuwa wavuvi.
19 Yesu akawaambia, **"Njooni, nifuateni nami nitawafanya mwe wavuvi wa watu."**
20 Mara wakaziacha nyavu zao, wakamfuata.
21 Alipoendelea mbele kutoka pale, akawaona ndugu wengine wawili, Yakobo mwana wa Zebedayo na Yohana nduguye, wakiwa wamekaa kwenye mashua pamoja na baba yao Zebedayo, wakizitengeneza nyavu zao. Yesu akawaita.
22 Nao mara wakaiacha mashua yao, pamoja na baba yao, wakamfuata.

Yesu Ahubiri Na Kuponya Wagonjwa
(Luka 6:17-19)

23 Yesu akapita katika Galilaya yote, akifundisha katika masinagogi yao, akihubiri habari njema za Ufalme, na akiponya kila ugonjwa na kila aina ya maradhi miongoni mwa watu.
24 Kwa hiyo sifa zake zikaenea sehemu zote za Shamu, nao watu wakamletea wote waliokuwa na magonjwa mbalimbali na maumivu, waliopagawa na pepo wachafu, wenye kifafa na waliopooza, naye akawaponya.
25 Makutano makubwa ya watu yakawa yanamjia kutoka Galilaya, Dekapoli,* Yerusalemu, Uyahudi na kutoka ng'ambo ya Mto Yordani.

Mahubiri Ya Yesu Kwenye Mlima

5

(Mathayo 5–7)

Sifa Za Aliyebarikiwa
(Luka 6:20-23)

1 Basi Yesu alipoona makutano, alipanda mlimani akaketi chini, nao wanafunzi wake wakamjia.
2 Ndipo akaanza kuwafundisha, akisema:
3 **"Heri walio maskini wa roho,**
maana Ufalme wa Mbinguni ni wao.
4 **Heri wale wanaohuzunika,**
maana hao watafarijiwa.
5 **Heri walio wapole,**
maana hao watairithi nchi.
6 **Heri wenye njaa na kiu ya haki,**
maana hao watatoshelezwa.
7 **Heri wenye huruma,**
maana hao watapata rehema.
8 **Heri walio na moyo safi,**
maana hao watamwona Mungu.
9 **Heri walio wapatanishi,**
maana hao wataitwa wana wa Mungu.

* **4:25** Yaani Miji Kumi.

10 **Heri wanaoteswa kwa sababu ya haki,**
maana Ufalme wa Mbinguni ni wao.
11 **"Heri ninyi watu watakapowashutumu, na kuwatesa na**
kunena dhidi yenu mabaya ya aina zote kwa uongo kwa ajili
yangu.
12 **Furahini na kushangilia kwa maana thawabu yenu ni kubwa**
mbinguni, kwa kuwa hivyo ndivyo walivyowatesa manabii
waliokuwa kabla yenu.

Chumvi Na Nuru
(Marko 9:50; Luka 14:34-35)

13 **"Ninyi ni chumvi ya ulimwengu. Lakini chumvi ikipoteza**
ladha yake, yawezaje kurudishiwa ladha yake tena? Haifai tena
kwa kitu chochote, ila kutupwa nje ikanyagwe na watu.
14 **"Ninyi ni nuru ya ulimwengu. Mji uliojengwa kilimani**
hauwezi kufichika.
15 **Wala watu hawawashi taa na kuifunika kwa bakuli. Badala**
yake, huiweka kwenye kinara chake, nayo hutoa mwanga kwa
kila mtu aliyemo ndani ya ile nyumba.
16 **Vivyo hivyo, nuru yenu iangaze mbele ya watu, ili wapate**
kuona matendo yenu mema wamtukuze Baba yenu aliye mbin-
guni.

Kutimiza Sheria

17 **"Msidhani kwamba nimekuja kufuta Sheria au Manabii;**
sikuja kuondoa bali kutimiza.
18 **Kwa maana, amin nawaambia, mpaka mbingu na dunia**
zitakapopita, hakuna hata herufi moja ndogo wala nukta itakay-
opotea kwa namna yoyote kutoka kwenye Sheria, mpaka kila
kitu kiwe kimetimia.
19 **Kwa hiyo, yeyote atakayevunja mojawapo ya amri ndogo**
kuliko zote ya amri hizi, naye akawafundisha wengine kufanya
hivyo, ataitwa mdogo kabisa katika Ufalme wa Mbinguni, lakini
yeyote azitendaye na kuzifundisha hizi amri ataitwa mkuu
katika Ufalme wa Mbinguni.
20 **Kwa maana nawaambia, haki yenu isipozidi haki ya Ma-**
farisayo na walimu wa sheria, kamwe hamtaingia katika Ufalme
wa Mbinguni.

Kuhusu Hasira
(Luka 12:57-59)

21 **"Mmesikia walivyoambiwa watu wa zamani kwamba, 'Usiue.**
Yeyote atakayeua atapaswa hukumu.'
22 **Lakini mimi nawaambia kwamba, yeyote atakayemkasirikia**
ndugu yake, atapaswa hukumu. Tena, yeyote atakayemwambia
ndugu yake, 'Raka,'*atapaswa kujibu kwa Baraza la
Wayahudi.†Lakini yeyote atakayesema 'Wewe mpumbavu!'
atapaswa hukumu ya moto wa jehanamu.
23 **"Kwa hiyo, kama unatoa sadaka yako madhabahuni,**
ukakumbuka kuwa ndugu yako ana kitu dhidi yako,

---

* **5:22** Raka ni neno la Kiaramu ambalo maana yake ni dharau au dhihaka ya hali ya juu.
† **5:22** Baraza la Wayahudi lilikuwa kundi kuu kabisa la utawala wa Wayahudi lililoundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu.

24 **iache sadaka yako hapo mbele ya madhabahu. Enda kwanza**
ukapatane na ndugu yako; kisha urudi na ukatoe sadaka yako.
25 **"Patana na mshtaki wako upesi wakati uwapo njiani pamoja**
naye kwenda mahakamani, ili mshtaki wako asije akakutia
mikononi mwa hakimu, naye hakimu akakutia mikononi mwa
askari, nawe ukatupwa gerezani.
26 **Amin, nakuambia, hautatoka humo hadi uwe umelipa senti**
ya mwisho.

Kuhusu Uzinzi
27 **"Mmesikia kwamba ilinenwa, 'Usizini.'**
28 **Lakini mimi nawaambia kwamba, yeyote amtazamaye**
mwanamke kwa kumtamani, amekwisha kuzini naye moyoni
mwake.
29 **Jicho lako la kuume likikusababisha kutenda dhambi, ling'oe**
ulitupe mbali. Ni afadhali kwako kupoteza kiungo kimoja cha
mwili wako kuliko mwili wako mzima ukatupwa jehanamu.
30 **Kama mkono wako wa kuume ukikusababisha kutenda**
dhambi, ukate, uutupe mbali. Ni afadhali kwako kupoteza
kiungo kimoja cha mwili wako kuliko mwili wako mzima utupwe
jehanamu.

Kuhusu Talaka
(Mathayo 19:9; Marko 10:11-12; Luka 16:18)
31 **"Pia ilinenwa kwamba, 'Mtu yeyote amwachaye mkewe**
sharti ampe hati ya talaka.'
32 **Lakini mimi nawaambia, yeyote amwachaye mkewe**
isipokuwa kwa kosa la uasherati, amfanya mkewe kuwa mzinzi.
Na yeyote amwoaye yule mwanamke aliyeachwa, anazini.

Kuhusu Kuapa
33 **"Tena mmesikia walivyoambiwa watu wa zamani kwamba,**
'Usiape kwa uongo, bali timiza kiapo kile ulichofanya kwa
Bwana.'
34 **Lakini mimi nawaambia, msiape kabisa: iwe kwa mbingu,**
kwa kuwa ni kiti cha enzi cha Mungu;
35 **au kwa dunia, kwa kuwa ndipo mahali pake pa kuwekea**
miguu; au kwa Yerusalemu, kwa kuwa ndio mji wa Mfalme
Mkuu.
36 **Nanyi msiape kwa vichwa vyenu, kwa kuwa hamwezi**
kuufanya hata unywele mmoja kuwa mweupe au mweusi.
37 **'Ndiyo' yenu iwe 'Ndiyo,' na 'Hapana' yenu iwe 'Hapana.'**
Lolote zaidi ya hili latoka kwa yule mwovu.

Kuhusu Kulipiza Kisasi
(Luka 6:29-30)
38 **"Mmesikia kwamba ilinenwa, 'Jicho kwa jicho na jino kwa**
jino.'
39 **Lakini mimi nawaambia, msishindane na mtu mwovu.**
Lakini kama mtu akikupiga kwenye shavu la kuume, mgeuzie
na la pili pia.
40 **Kama mtu akitaka kukushtaki na kuchukua joho lako,**
mwachie achukue na koti pia.

41 **Kama mtu akikulazimisha kwenda maili moja, nenda naye**
maili mbili.
42 **Mpe yeye akuombaye, wala usimgeuzie kisogo yeye atakaye**
kukukopa.

Upendo Kwa Adui
(Luka 6:27-28, 32-36)

43 **"Mmesikia kwamba ilinenwa, 'Mpende jirani yako na um-**
chukie adui yako.'
44 **Lakini ninawaambia: Wapendeni adui zenu na waombeeni**
wanaowatesa ninyi,
45 **ili mpate kuwa watoto wa Baba yenu aliye mbinguni. Kwa**
maana yeye huwaangazia jua lake watu waovu na watu wema,
naye huwanyeshea mvua wenye haki na wasio haki.
46 **Kama mkiwapenda tu wale wanaowapenda, mtapata**
thawabu gani? Je, hata watoza ushuru hawafanyi hivyo?
47 **Nanyi kama mkiwasalimu ndugu zenu tu, je, mnafanya nini**
zaidi ya wengine? Je, hata watu wasiomjua Mungu, hawafanyi
hivyo?
48 **Kwa hiyo kuweni wakamilifu kama Baba yenu wa mbinguni**
alivyo mkamilifu.

6

Kuwapa Wahitaji

1 **"Angalieni msitende wema wenu mbele ya watu ili wawaone.**
Kwa maana mkifanya hivyo, hamna thawabu kutoka kwa Baba
yenu aliye mbinguni.
2 **"Hivyo mnapowapa wahitaji, msipige panda mbele yenu**
kama wafanyavyo wanafiki katika masinagogi na mitaani, ili
wasifiwe na watu. Amin nawaambia wao wamekwisha kupokea
thawabu yao.
3 **Lakini ninyi mtoapo sadaka, fanyeni kwa siri, hata mkono**
wako wa kushoto usijue mkono wako wa kuume unachofanya,
4 **ili sadaka yako iwe ni siri. Ndipo Baba yako wa mbinguni,**
yeye aonaye sirini atakupa thawabu kwa wazi.

Kuhusu Maombi
(Luka 11:2-4)

5 **"Nanyi msalipo, msiwe kama wanafiki, maana wao hupenda**
kusali wakiwa wamesimama katika masinagogi na kando ya
barabara ili waonekane na watu. Amin nawaambia, wao
wamekwisha kupata thawabu yao.
6 **Lakini wewe unaposali, ingia chumbani mwako, funga mlango**
na umwombe Baba yako aliye sirini. Naye Baba yako aonaye
sirini atakupa thawabu yako.
7 **Nanyi mnaposali msiseme maneno kama wafanyavyo watu**
wasiomjua Mungu. Kwa maana wao hudhani kwamba
watasikiwa kwa sababu ya wingi wa maneno yao.
8 **Msiwe kama wao, kwa sababu Baba yenu anajua kile**
mnachohitaji kabla hamjamwomba.
9 **"Hivi basi, ndivyo iwapasavyo kuomba:**

“ ‘Baba yetu uliye mbinguni,
Jina lako litukuzwe.
10 **Ufalme wako uje.**
Mapenzi yako yafanyike
hapa duniani kama huko mbinguni.
11 **Utupatie riziki yetu**
ya kila siku.
12 **Utusamehe deni zetu,**
kama sisi nasi tulivyokwisha
kuwasamehe wadeni wetu.
13 **Usitutie majaribuni,**
bali utuokoe kutoka kwa yule mwovu
[kwa kuwa Ufalme ni wako, na nguvu,
na utukufu, hata milele. Amen].’
14 **Kwa kuwa kama mkiwasamehe watu wengine wanapowakosea, Baba yenu wa mbinguni atawasamehe ninyi pia.**
15 **Lakini msipowasamehe watu wengine makosa yao, naye Baba yenu hatawasamehe ninyi makosa yenu.**

Kuhusu Kufunga

16 **“Mnapofunga, msiwe wenye huzuni kama wafanyavyo wanafiki. Maana wao hukunja nyuso zao ili kuwaonyesha wengine kwamba wamefunga. Amin, amin nawaambia wao wamekwisha kupata thawabu yao kamilifu.**
17 **Lakini mnapofunga, jipakeni mafuta kichwani na kunawa nyuso zenu**
18 **ili kufunga kwenu kusionekane na watu wengine ila Baba yenu aketiye mahali pa siri; naye Baba yenu aonaye sirini atawapa thawabu yenu kwa wazi.**

Akiba Ya Mbinguni
(Luka 12:33-34)

19 **“Msijiwekee hazina duniani, mahali ambapo nondo na kutu huharibu, nao wevi huvunja na kuiba.**
20 **Lakini jiwekeeni hazina mbinguni, mahali ambapo nondo na kutu haviharibu, wala wevi hawavunji na kuiba.**
21 **Kwa sababu mahali hazina yako ilipo, hapo ndipo pia moyo wako utakapokuwa.**

Jicho Ni Taa Ya Mwili
(Luka 11:34-36)

22 **“Jicho ni taa ya mwili. Kama jicho lako ni nyofu, mwili wako wote utajaa nuru.**
23 **Lakini kama jicho lako ni ovu, mwili wako wote utajawa na giza. Kwa hiyo basi, kama nuru iliyomo ndani yako ni giza, hilo ni giza kuu namna gani!**

Mungu Na Mali
(Luka 16:13; 12:22-31)

24 **“Hakuna mtu awezaye kuwatumikia mabwana wawili. Kwa kuwa atamchukia huyu na kumpenda yule mwingine, au**

atashikamana sana na huyu na kumdharau yule mwingine. Hamwezi kumtumikia Mungu pamoja na Mali.*

Msiwe Na Wasiwasi

25 **"Kwa hiyo nawaambia, msisumbukie maisha yenu kwamba mtakula nini au mtakunywa nini; au msumbukie miili yenu kwamba mtavaa nini. Je, maisha si zaidi ya chakula, na mwili zaidi ya mavazi?**

26 **Waangalieni ndege wa angani; wao hawapandi wala hawavuni au kuweka ghalani, lakini Baba yenu wa mbinguni huwalisha. Je, ninyi si wa thamani zaidi kuliko hao ndege?**

27 **Ni nani miongoni mwenu ambaye kwa kujitaabisha kwake anaweza kujiongezea hata saa moja zaidi katika maisha yake?**

28 **"Nanyi kwa nini mnajitaabisha kwa ajili ya mavazi? Fikirini maua ya shambani yameavyo. Hayafanyi kazi wala hayafumi.**

29 **Lakini nawaambia, hata Solomoni katika fahari yake yote hakuvikwa vizuri kama mojawapo ya hayo maua.**

30 **Basi ikiwa Mungu huyavika hivi majani ya shambani, ambayo leo yapo na kesho yanatupwa motoni, je, hatawavika ninyi vizuri zaidi, enyi wa imani haba?**

31 **Kwa hiyo msiwe na wasiwasi, mkisema, 'Tutakula nini?' au 'Tutakunywa nini?' au 'Tutavaa nini?'**

32 **Watu wasiomjua Mungu ndio wanaoshindania hayo, lakini Baba yenu wa mbinguni anafahamu kuwa mnahitaji haya yote.**

33 **Lakini utafuteni kwanza Ufalme wa Mungu na haki yake, na haya yote atawapa pia.**

34 **Kwa hiyo msiwe na wasiwasi kuhusu kesho, kwa sababu kesho itajitaabikia yenyewe. Yatosha kwa siku masumbufu yake.**

7

Kuwahukumu Wengine
(Luka 6:37-38, 41-42)

1 **"Usihukumu ili usije ukahukumiwa.**

2 **Kwa maana jinsi unavyowahukumu wengine, ndivyo utakavyohukumiwa, na kwa kipimo kile upimiacho, ndicho utakachopimiwa.**

3 **"Mbona unatazama kibanzi kilicho ndani ya jicho la ndugu yako, na wala huoni boriti iliyo ndani ya jicho lako mwenyewe?**

4 **Au unawezaje kumwambia ndugu yako, 'Acha nitoe kibanzi kwenye jicho lako,' wakati kuna boriti kwenye jicho lako mwenyewe?**

5 **Ewe mnafiki, ondoa boriti ndani ya jicho lako kwanza, ndipo utaweza kuona dhahiri jinsi ya kuondoa kibanzi kilicho ndani ya jicho la ndugu yako.**

6 **"Msiwape mbwa vitu vilivyo vitakatifu; wala msitupie nguruwe lulu zenu. Kama mkifanya hivyo, watazikanyagakanyaga na kisha watawageukia na kuwararua vipande vipande.**

---

* **6:24** Mali (au Utajiri) hapa inatoka neno Mamoni kwa Kiaramu au Mamona kwa Kiyunani.

Omba, Tafuta, Bisha
(Luka 11:9-13)

7 **"Ombeni nanyi mtapewa; tafuteni nanyi mtapata; bisheni**
nanyi mtafunguliwa mlango.
8 **Kwa kuwa kila aombaye hupewa; naye kila atafutaye hupata;**
na kila abishaye hufunguliwa mlango.
9 **"Au ni nani miongoni mwenu ambaye mwanawe akimwomba**
mkate atampa jiwe?
10 **Au mwanawe akimwomba samaki atampa nyoka?**
11 **Ikiwa ninyi basi mlio waovu mnajua kuwapa watoto wenu**
vitu vizuri, si zaidi sana Baba yenu aliye mbinguni atawapa vitu
vizuri wale wamwombao?
12 **Kwa hiyo chochote mnachotaka mtendewe na watu, ninyi**
nanyi watendeeni vivyo hivyo. Kwa kuwa hii ndiyo Sheria na
Manabii.

Njia Nyembamba Na Njia Pana

13 **"Ingieni kupitia mlango mwembamba, kwa maana lango ni**
pana na njia ni pana ielekeayo upotevuni, nao ni wengi waingiao
kwa kupitia lango hilo.
14 **Lakini mlango ni mwembamba na njia ni finyu ielekeayo**
kwenye uzima, nao ni wachache tu waionao.

Mti Na Tunda Lake
(Luka 6:43-44)

15 **"Jihadharini na manabii wa uongo, wanaowajia wakiwa**
wamevaa mavazi ya kondoo, lakini ndani ni mbwa mwitu wakali.
16 **Mtawatambua kwa matunda yao. Je, watu huchuma zabibu**
kwenye miiba, au tini kwenye michongoma?
17 **Vivyo hivyo, mti mwema huzaa matunda mazuri, na mti**
mbaya huzaa matunda mabaya.
18 **Mti mwema hauwezi kuzaa matunda mabaya, wala mti**
mbaya hauwezi kuzaa matunda mazuri.
19 **Kila mti usiozaa matunda mazuri hukatwa na kutupwa**
motoni.
20 **Hivyo, mtawatambua kwa matunda yao.**

Mwanafunzi Wa Kweli
(Luka 13:25-27)

21 **"Si kila mtu aniambiaye, 'Bwana, Bwana,' atakayeingia**
katika Ufalme wa Mbinguni, bali ni yeye afanyaye mapenzi ya
Baba yangu aliye mbinguni.
22 **Wengi wataniambia siku ile, 'Bwana, Bwana, hatukutoa**
unabii kwa jina lako, na kwa jina lako kutoa pepo wachafu na
kufanya miujiza mingi?'
23 **Ndipo nitakapowaambia wazi, 'Sikuwajua kamwe. Ondokeni**
kwangu, ninyi watenda maovu!'

Msikiaji Na Mtendaji
(Luka 6:47-49)

24 **"Kwa hiyo kila mtu ayasikiaye haya maneno yangu na**
kuyatenda, ni kama mtu mwenye busara aliyejenga nyumba yake
kwenye mwamba.

25 **Mvua ikanyesha, mafuriko yakaja, na upepo ukavuma ukaipiga hiyo nyumba. Lakini haikuanguka; kwa sababu msingi wake ulikuwa kwenye mwamba.**
26 **Naye kila anayesikia haya maneno yangu wala asiyatende, ni kama mtu mjinga aliyejenga nyumba yake kwenye mchanga.**
27 **Mvua ikanyesha, mafuriko yakaja, nao upepo ukavuma ukaipiga hiyo nyumba, nayo ikaanguka kwa kishindo kikubwa."**
28 Yesu alipomaliza kusema maneno haya, makutano ya watu wakashangazwa sana na mafundisho yake,
29 kwa sababu alifundisha kama yeye aliye na mamlaka, wala si kama walimu wao wa sheria.

8

Yesu Amtakasa Mwenye Ukoma
(Marko 1:40-45; Luka 5:12-16)

1 Yesu aliposhuka kutoka mlimani, makutano makubwa ya watu yakamfuata.
2 Mtu mmoja mwenye ukoma akaja na kupiga magoti mbele yake, akasema, "Bwana, kama ukitaka, unaweza kunitakasa."
3 Yesu akanyoosha mkono wake akamgusa yule mtu, akamwambia, **"Nataka. Takasika!"** Mara yule mtu akatakasika ukoma wake.
4 Kisha Yesu akamwambia, **"Hakikisha humwambii mtu yeyote. Lakini nenda ukajionyeshe kwa kuhani, na utoe sadaka aliyoamuru Mose, ili kuwa ushuhuda kwao."**

Yesu Amponya Mtumishi Wa Jemadari
(Luka 7:1-10)

5 Yesu alipoingia Kapernaumu, jemadari mmoja alimjia, kumwomba msaada,
6 akisema, "Bwana, mtumishi wangu amelala nyumbani na amepooza, tena ana maumivu makali ya kutisha."
7 Yesu akamwambia, **"Nitakuja na kumponya."**
8 Lakini yule jemadari akamwambia, "Bwana, mimi sistahili wewe kuingia chini ya dari yangu. Lakini sema neno tu, naye mtumishi wangu atapona.
9 Kwa kuwa mimi mwenyewe ni mtu niliyewekwa chini ya mamlaka, nikiwa na askari chini yangu. Nikimwambia huyu, 'Nenda,' yeye huenda; na mwingine nikimwambia, 'Njoo,' yeye huja. Nikimwambia mtumishi wangu, 'Fanya hivi,' yeye hufanya."
10 Yesu aliposikia maneno haya, alishangaa, akawaambia wale waliomfuata, **"Amin, nawaambia, hata katika Israeli sijapata kuona yeyote mwenye imani kubwa namna hii.**
11 **Ninawaambia kwamba wengi watatoka mashariki na magharibi, nao wataketi karamuni pamoja na Abrahamu, Isaki na Yakobo katika Ufalme wa Mbinguni.**
12 **Lakini warithi wa Ufalme watatupwa katika giza la nje, ambako kutakuwako kilio na kusaga meno."**
13 Kisha Yesu akamwambia yule jemadari, **"Nenda na iwe kwako sawasawa na imani yako."** Naye yule mtumishi akapona saa ile ile.

Yesu Aponya Wengi
(Marko 1:29-34; Luka 4:38-41)

14 Yesu alipoingia nyumbani kwa Petro, alimkuta mama mkwe wa
Petro amelala kitandani, akiwa ana homa.
15 Akamgusa mkono wake na homa ikamwacha, naye akainuka na
kuanza kumhudumia.
16 Jioni ile, wakamletea watu wengi waliopagawa na pepo wachafu,
naye akawatoa wale pepo wachafu kwa neno lake, na kuwaponya
wagonjwa wote.
17 Haya yalifanyika ili litimie lile lililonenwa kwa kinywa cha nabii
Isaya kwamba:
"Mwenyewe alitwaa udhaifu wetu
na alichukua magonjwa yetu."

Gharama Ya Kumfuata Yesu
(Luka 9:57-62)

18 Yesu alipoona makutano mengi wamemzunguka, aliwaamuru
wanafunzi wake wavuke mpaka ng'ambo ya ziwa.
19 Kisha mwalimu mmoja wa sheria akamjia Yesu na kumwambia,
"Mwalimu, nitakufuata kokote uendako."
20 Naye Yesu akamjibu, **"Mbweha wana mapango, nao ndege wa
angani wana viota, lakini Mwana wa Adamu hana mahali pa
kulaza kichwa chake."**
21 Mwanafunzi mwingine akamwambia, "Bwana, niruhusu kwanza
nikamzike baba yangu."
22 Lakini Yesu akamwambia, **"Nifuate, uwaache wafu wawazike
wafu wao."**

Yesu Atuliza Dhoruba
(Marko 4:35-41; Luka 8:22-25)

23 Naye alipoingia kwenye mashua, wanafunzi wake wakamfuata.
24 Ghafula, kukainuka dhoruba kali baharini hata mashua ikaanza
kufunikwa na mawimbi, lakini Yesu alikuwa amelala usingizi.
25 Wanafunzi wake wakamwendea na kumwamsha, wakisema,
"Bwana, tuokoe! Tunazama!"
26 Naye Yesu akawaambia, **"Kwa nini mnaogopa, enyi wa imani
haba?"** Kisha akaamka na kukemea dhoruba na mawimbi, nako
kukawa shwari kabisa.
27 Wale watu wakashangaa, wakisema, "Ni mtu wa namna gani
huyu? Hata upepo na mawimbi vinamtii!"

Wawili Wenye Pepo Waponywa
(Marko 5:1-20; Luka 8:26-39)

28 Walipofika ng'ambo katika nchi ya Wagerasi, watu wawili
waliopagawa na pepo wachafu walitoka makaburini nao wakakutana
naye. Watu hawa walikuwa wakali mno kiasi kwamba hakuna mtu
aliyeweza kupita njia ile.
29 Wakapiga kelele, "Una nini nasi, Mwana wa Mungu? Umekuja
hapa kututesa kabla ya wakati ulioamriwa?"
30 Mbali kidogo kutoka pale walipokuwa, kulikuwa na kundi kubwa
la nguruwe wakilisha.
31 Wale pepo wachafu wakamsihi Yesu, "Ukitutoa humu, turuhusu
twende kwenye lile kundi la nguruwe."

32 Akawaambia, **“Nendeni!”** Hivyo wakatoka na kuwaingia wale
nguruwe, nalo kundi lote likateremka gengeni kwa kasi, likaingia
katika ziwa na kufa ndani ya maji.
33 Wale watu waliokuwa wakiwachunga hao nguruwe wakakimbia
wakaingia mjini, wakaeleza yote kuhusu yale yaliyowatokea wale
waliokuwa wamepagawa na pepo wachafu.
34 Kisha watu wote wa mji huo wakatoka kwenda kukutana na Yesu.
Nao walipomwona wakamsihi aondoke kwenye nchi yao.

9

Yesu Amponya Mtu Aliyepooza
(Marko 2:1-12; Luka 5:17-26)

1 Yesu akaingia kwenye chombo, akavuka na kufika katika mji wa
kwao.
2 Wakati huo huo wakamletea mtu aliyepooza, akiwa amelazwa
kwenye mkeka. Yesu alipoiona imani yao, alimwambia yule mtu
aliyepooza, **“Mwanangu, jipe moyo mkuu. Dhambi zako zime-
samehewa.”**
3 Kwa ajili ya jambo hili, baadhi ya walimu wa sheria wakasema
mioyoni mwao, “Huyu mtu anakufuru!”
4 Lakini Yesu akiyafahamu mawazo yao, akawaambia, **“Kwa nini
mnawaza maovu mioyoni mwenu?**
5 **Je, ni lipi lililo rahisi zaidi: kusema, ‘Umesamehewa dhambi
zako,’ au kusema, ‘Inuka, uende’?**
6 **Lakini, ili mpate kujua kwamba Mwana wa Adamu anayo
mamlaka duniani kusamehe dhambi...”** Ndipo akamwambia yule
aliyepooza, **“Inuka, chukua mkeka wako, uende nyumbani
kwako.”**
7 Yule mtu akasimama, akaenda nyumbani kwake.
8 Makutano walipoyaona haya, wakajawa na hofu ya Mungu,
wakamtukuza Mungu ambaye alikuwa ametoa mamlaka kama haya
kwa wanadamu.

Kuitwa Kwa Mathayo
(Marko 2:13-17; Luka 5:27-32)

9 Yesu alipokuwa akienda kutoka huko, alimwona mtu mmoja jina
lake Mathayo akiwa ameketi forodhani mahali pa kutoza ushuru. Yesu
akamwambia, **“Nifuate.”** Mathayo akaondoka, akamfuata.
10 Yesu alipokuwa akila chakula ndani ya nyumba ya Mathayo,
watoza ushuru wengi na “wenye dhambi” wakaja kula pamoja naye
na wanafunzi wake.
11 Mafarisayo walipoona mambo haya, wakawauliza wanafunzi
wake, “Kwa nini Mwalimu wenu anakula pamoja na watoza ushuru
na ‘wenye dhambi’?”
12 Lakini Yesu aliposikia hayo, akawaambia, **“Watu wenye afya
hawahitaji tabibu, lakini wale walio wagonjwa ndio wanaohitaji
tabibu.**
13 **Nendeni mkajifunze maana ya maneno haya: ‘Nataka
rehema, wala si dhabihu.’ Kwa maana sikuja kuwaita wenye
haki, bali wenye dhambi.”**

Yesu Aulizwa Kuhusu Kufunga
(Marko 2:18-22; Luka 5:33-39)

14 Wanafunzi wa Yohana Mbatizaji wakaja na kumuuliza Yesu,
"Imekuwaje kwamba sisi na Mafarisayo tunafunga, lakini wanafunzi
wako hawafungi?"
15 Yesu akawajibu, **"Wageni wa bwana arusi wawezaje kuom-
boleza wakati angali pamoja nao? Wakati utafika ambapo bwana
arusi ataondolewa kwao. Hapo ndipo watakapofunga.**
16 **"Hakuna mtu anayeshonea kiraka kipya kwenye nguo iliy-
ochakaa, kwa maana kile kiraka kitachanika kutoka kwenye
hiyo nguo, nayo hiyo nguo itachanika zaidi.**
17 **Wala watu hawaweki divai mpya kwenye viriba vikuukuu.
Kama wakifanya hivyo, viriba vitapasuka nayo divai ita-
mwagika, navyo viriba vitaharibika. Lakini divai mpya
huwekwa kwenye viriba vipya, na hivyo divai na viriba huwa
salama."**

Mwanamke Aponywa
(Marko 5:21-43; Luka 8:40-56)

18 Yesu alipokuwa akiwaambia mambo haya, mara akaingia kiongozi
wa sinagogi akapiga magoti mbele yake, akamwambia, "Binti yangu
amekufa sasa hivi. Lakini njoo uweke mkono wako juu yake, naye
atakuwa hai."
19 Yesu akaondoka akafuatana naye, nao wanafunzi wake pia
wakaandamana naye.
20 Wakati huo huo, mwanamke mmoja, ambaye alikuwa na ugonjwa
wa kutokwa damu kwa muda wa miaka kumi na miwili, akaja nyuma
ya Yesu, akagusa upindo wa vazi lake,
21 kwa maana alisema moyoni mwake, "Kama nikigusa tu vazi lake,
nitaponywa."
22 Yesu akageuka, naye alipomwona akamwambia, **"Binti, jipe
moyo mkuu, imani yako imekuponya."** Naye yule mwanamke
akapona kuanzia saa ile ile.

Yesu Amfufua Binti Wa Kiongozi Wa Sinagogi

23 Yesu alipofika nyumbani kwa yule kiongozi wa sinagogi na
kuwaona waombolezaji wakipiga filimbi za maombolezo na watu
wengi wakipiga kelele,
24 akawaambia, **"Ondokeni! Kwa maana binti huyu hakufa, bali
amelala."** Wakamcheka kwa dhihaka.
25 Lakini watu walipokwisha kutolewa nje, akaingia mle ndani na
kumshika yule binti mkono, naye akaamka.
26 Habari hizi zikaenea katika maeneo yale yote.

Yesu Awaponya Vipofu

27 Yesu alipokuwa akiondoka mahali pale, vipofu wawili wakam-
fuata wakipiga kelele kwa nguvu na kusema, "Mwana wa Daudi,
tuhurumie!"
28 Alipoingia mle nyumbani wale vipofu wakamjia. Naye Yesu
akawauliza, **"Mnaamini kwamba ninaweza kufanya jambo hili?"**
Wakamjibu, "Ndiyo, Bwana."

29 Ndipo Yesu akagusa macho yao na kusema, **“Iwe kwenu sawa-**
sawa na imani yenu.”
30 Macho yao yakafunguka. Yesu akawaonya vikali, akisema,
“Angalieni mtu yeyote asijue kuhusu jambo hili.”
31 Lakini wao wakaenda na kueneza habari zake katika eneo lile lote.

Yesu Amponya Mtu Bubu

32 Walipokuwa wanatoka, mtu mmoja aliyekuwa amepagawa na pepo mchafu na ambaye hakuweza kuongea aliletwa kwa Yesu.
33 Yule pepo mchafu alipotolewa, yule mtu aliyekuwa bubu akaongea. Ule umati wa watu ukastaajabu na kusema, “Jambo kama hili kamwe halijapata kuonekana katika Israeli.”
34 Lakini Mafarisayo wakasema, “Huyo anatoa pepo wachafu kwa uwezo wa mkuu wa pepo wachafu.”

Watendakazi Ni Wachache

35 Yesu akazunguka katika miji yote na vijiji vyote, akifundisha katika masinagogi yao, akihubiri habari njema za Ufalme, na akiponya kila ugonjwa na kila aina ya maradhi.
36 Alipoona makutano, aliwahurumia kwa sababu walikuwa wanasumbuka bila msaada, kama kondoo wasiokuwa na mchungaji.
37 Ndipo akawaambia wanafunzi wake, **“Mavuno ni mengi lakini watendakazi ni wachache.**
38 **Kwa hiyo mwombeni Bwana wa mavuno, ili apeleke watendakazi katika shamba lake la mavuno.”**

10

Yesu Awatuma Wale Kumi Na Wawili
(Marko 3:13-19; 6:7-13; Luka 6:12-16; 9:1-6)

1 Ndipo Yesu akawaita wanafunzi wake kumi na wawili, naye akawapa mamlaka juu ya pepo wachafu, ili waweze kuwatoa na kuponya kila ugonjwa na maradhi ya kila aina.
2 Haya ndiyo majina ya hao mitume kumi na wawili: wa kwanza, Simoni aitwaye Petro, na Andrea nduguye; Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohana nduguye;
3 Filipo, na Bartholomayo; Tomaso, na Mathayo mtoza ushuru; Yakobo mwana wa Alfayo, na Thadayo;
4 Simoni Mkananayo, na Yuda Iskariote aliyemsaliti Yesu.
5 Hawa kumi na wawili, Yesu aliwatuma akawaagiza: **“Msiende miongoni mwa watu wa Mataifa, wala msiingie mji wowote wa Wasamaria.**
6 **Lakini afadhali mshike njia kuwaendea kondoo wa nyumba ya Israeli waliopotea.**
7 **Wakati mnapokwenda, hubirini mkisema, ‘Ufalme wa Mbinguni umekaribia.’**
8 **Ponyeni wagonjwa, fufueni wafu, takaseni wenye ukoma, toeni pepo wachafu. Mmepata bure, toeni bure.**
9 **Msichukue dhahabu, wala fedha, wala shaba kwenye vifuko vyenu.**
10 **Msichukue mkoba wa safari, wala kanzu mbili, wala jozi ya pili ya viatu, wala fimbo, kwa maana mtendakazi anastahili posho yake.**

11 **“Mji wowote au kijiji chochote mtakapoingia, tafuteni humo**
mtu anayestahili, nanyi kaeni kwake mpaka mtakapoondoka.
12 **Mkiingia kwenye nyumba, itakieni amani.**
13 **Kama nyumba hiyo inastahili, amani yenu na iwe juu yake.**
La sivyo, amani yenu na iwarudie ninyi.
14 **Kama mtu yeyote hatawakaribisha ninyi, wala kusikiliza**
maneno yenu, kung’uteni mavumbi kutoka kwenye miguu yenu
mtakapokuwa mnatoka kwenye nyumba hiyo au mji huo.
15 **Amin, nawaambia, itakuwa rahisi zaidi kwa miji ya Sodoma**
na Gomora kustahimili katika hukumu kuliko mji huo.

Mateso Yanayokuja
(Marko 13:9-13; Luka 21:12-17)

16 **“Tazama, ninawatuma kama kondoo katikati ya mbwa**
mwitu. Kwa hiyo mwe werevu kama nyoka na wapole kama hua.
17 **“Jihadharini na wanadamu; kwa maana watawapeleka**
katika mabaraza yao na kuwapiga kwenye masinagogi yao.
18 **Nanyi mtaburutwa mbele ya watawala na wafalme kwa ajili**
yangu, ili kuwa ushuhuda kwao na kwa watu wa Mataifa.
19 **Lakini watakapowapeleka humo, msisumbuke kufikiria**
mtakalosema, kwa maana mtapewa la kusema wakati huo.
20 **Kwa sababu si ninyi mtakaokuwa mkinena, bali ni Roho wa**
Baba yenu atakayekuwa akinena kupitia kwenu.
21 **“Ndugu atamsaliti ndugu yake ili auawe, naye baba atam-**
saliti mtoto wake. Watoto nao wataasi dhidi ya wazazi wao na
kusababisha wauawe.
22 **Watu wote watawachukia kwa ajili ya Jina langu. Lakini yule**
atakayevumilia hadi mwisho ataokolewa.
23 **Wakiwatesa katika mji mmoja, kimbilieni mji mwingine.**
Amin, amin nawaambia, hamtamaliza miji yote ya Israeli kabla
Mwana wa Adamu kuja.
24 **“Mwanafunzi hawezi kumzidi mwalimu wake, wala mtu-**
mishi hamzidi bwana wake.
25 **Yatosha mwanafunzi kuwa kama mwalimu wake, na mtu-**
mishi kuwa kama bwana wake. Ikiwa mkuu wa nyumba ameitwa
Beelzebuli,*je, si watawaita zaidi wale wa nyumbani mwake!

Anayestahili Kuogopwa
(Luka 12:2-9)

26 **“Kwa hiyo msiwaogope hao, kwa maana hakuna kili-**
chofichika ambacho hakitafunuliwa, wala hakuna siri ambayo
haitajulikana.
27 **Ninalowaambia gizani, ninyi lisemeni mchana peupe. Na lile**
mnalosikia likinong’onwa masikioni mwenu, lihubirini juu ya
nyumba.
28 **Msiwaogope wale wauao mwili lakini hawawezi kuua roho.**
Afadhali mwogopeni yeye awezaye kuiangamiza roho na mwili
katika jehanamu.†

---

* **10:25** Beelzebuli kwa Kiyunani ni Beelzebubu, yaani mkuu wa pepo wachafu. † **10:28** Jehanamu kwa Kiyunani ni Gehena, maana yake ni Kuzimu, yaani motoni.

29 **Je, shomoro wawili hawauzwi kwa senti moja tu? Lakini hakuna hata mmoja wao atakayeanguka chini pasipo Baba yenu kujua.**
30 **Hata nywele za vichwa vyenu zote zimehesabiwa.**
31 **Hivyo msiogope; kwa maana ninyi ni wa thamani kubwa kuliko shomoro wengi.**
32 **"Kila mtu atakayenikiri mbele ya watu, mimi nami nitamkiri yeye mbele za Baba yangu aliye mbinguni.**
33 **Lakini yeyote atakayenikana mimi mbele ya watu, mimi nami nitamkana mbele za Baba yangu aliye mbinguni."**

Sikuleta Amani, Bali Upanga
(Luka 12:51-53; 14:26-27)

34 **"Msidhani kwamba nimekuja kuleta amani duniani. Sikuja kuleta amani bali upanga.**
35 **Kwa maana nimekuja kumfitini**
" 'mtu na babaye,
binti na mamaye,
mkwe na mama mkwe wake;
36 **nao adui za mtu watakuwa**
ni wale watu wa nyumbani kwake.'
37 **"Yeyote ampendaye baba yake au mama yake kuliko anavyonipenda mimi, hastahili kuwa wangu. Yeyote ampendaye mwanawe au binti yake kuliko anavyonipenda mimi, hastahili kuwa wangu.**
38 **Tena yeyote asiyeuchukua msalaba wake na kunifuata, hastahili kuwa wangu.**
39 **Kwa maana yeyote anayetaka kuyaokoa maisha yake atayapoteza, lakini yeyote atakayeyapoteza maisha yake kwa ajili yangu atayapata.**

Watakaopokea Thawabu
(Marko 9:41)

40 **"Mtu yeyote atakayewapokea ninyi atakuwa amenipokea mimi, na yeyote atakayenipokea mimi atakuwa amempokea yeye aliyenituma.**
41 **Mtu yeyote anayempokea nabii kwa kuwa ni nabii atapokea thawabu ya nabii, naye mtu anayempokea mwenye haki kwa kuwa ni mwenye haki atapokea thawabu ya mwenye haki.**
42 **Kama yeyote akimpa hata kikombe cha maji baridi mmoja wa hawa wadogo kwa kuwa ni mwanafunzi wangu, amin, nawaambia, hataikosa thawabu yake."**

11

Yesu Na Yohana Mbatizaji
(Luka 7:18-35)

1 Baada ya Yesu kumaliza kutoa maagizo kwa wanafunzi wake kumi
na wawili, aliondoka hapo akaenda kufundisha na kuhubiri katika miji
yao.

2 Yohana aliposikia akiwa gerezani mambo ambayo Kristo* alikuwa
akiyafanya, aliwatuma wanafunzi wake
3 ili wakamuulize, “Wewe ndiye yule aliyekuwa aje, au tumngojee
mwingine?”
4 Yesu akajibu, **“Rudini mkamwambie Yohana yale mnayosikia
na kuyaona:**
5 **Vipofu wanapata kuona, viwete wanatembea, wenye ukoma
wanatakaswa, viziwi wanasikia, wafu wanafufuliwa, na maskini
wanahubiriwa habari njema.**
6 **Amebarikiwa mtu yule asiyechukizwa na mimi.”**
7 Wale wanafunzi wa Yohana walipokuwa wanaondoka, Yesu
akaanza kusema na makutano kuhusu Yohana Mbatizaji. Akawauliza,
**“Mlipokwenda kule nyikani, mlikwenda kuona nini? Je, ni
unyasi ukipeperushwa na upepo?**
8 **Kama sivyo, mlikwenda kuona nini basi? Mtu aliyevaa
mavazi ya kifahari? La hasha, watu wanaovaa mavazi ya
kifahari wako katika majumba ya wafalme.**
9 **Basi mlikwenda kuona nini? Mlikwenda kumwona nabii?
Naam, nawaambia, yeye ni zaidi ya nabii.**
10 **Huyu ndiye ambaye habari zake zimeandikwa:**
**“ ‘Tazama nitamtuma mjumbe wangu mbele yako,
atakayetengeneza njia mbele yako.’**
11 **Amin, nawaambia, miongoni mwa wale waliozaliwa na
wanawake, hajatokea mtu aliye mkuu kuliko Yohana Mbatizaji.
Lakini aliye mdogo kabisa katika Ufalme wa Mbinguni ni mkuu
kuliko Yohana.**
12 **Tangu siku za Yohana Mbatizaji hadi sasa, Ufalme wa Mbinguni
hupatikana kwa nguvu, nao wenye nguvu wanauteka.**
13 **Kwa maana manabii wote na Sheria walitabiri mpaka wakati
wa Yohana.**
14 **Ikiwa mko tayari kukubali hilo, yeye ndiye yule Eliya ambaye
manabii walikuwa wamesema angekuja.**
15 **Yeye aliye na masikio, na asikie.**
16 **“Lakini kizazi hiki nikifananishe na nini? Kinafanana na
watoto waliokaa sokoni wakiwaita wenzao na kuwaambia,**
17 **“ ‘Tuliwapigia filimbi,
lakini hamkucheza;
tuliwaimbia nyimbo za maombolezo,
lakini hamkuomboleza.’**
18 **Kwa maana Yohana Mbatizaji alikuja, alikuwa hali wala
hanywi, nao wanasema, ‘Yeye ana pepo mchafu.’**
19 **Mwana wa Adamu alikuja akila na kunywa, nao wanasema,
‘Tazameni huyu mlafi na mlevi, rafiki wa watoza ushuru na
“wenye dhambi.” ’ Lakini hekima huthibitishwa kuwa kweli kwa
matendo yake.”**

Onyo Kwa Miji Isiyotubu
(Luka 10:13-15)
20 Ndipo Yesu akaanza kushutumu miji ambamo alifanya miujiza
yake mingi kuliko kwingine, kwa maana watu wake hawakutubu.

---

* **11:2** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

21 **“Ole wako, Korazini! Ole wako Bethsaida! Kwa maana kama miujiza iliyofanyika kwenu, ingefanyika Tiro na Sidoni, miji hiyo ingekuwa imetubu zamani kwa kuvaa magunia na kujipaka majivu.**
22 **Lakini nawaambia, itakuwa rahisi zaidi kwa Tiro na Sidoni kustahimili katika siku ya hukumu, kuliko ninyi.**
23 **Nawe Kapernaumu, je, utainuliwa hadi mbinguni? La hasha, utashushwa mpaka kuzimu.†Miujiza iliyofanyika kwako ingefanyika huko Sodoma, mji huo ungalikuwepo hadi leo.**
24 **Lakini nakuambia kwamba, itakuwa rahisi zaidi kwa Sodoma kustahimili katika siku ya hukumu kuliko wewe.”**

Hakuna Amjuaye Baba Ila Mwana
(Luka 10:21-22)
25 Wakati huo Yesu alisema, **“Nakuhimidi Baba, Bwana wa mbingu na nchi, kwa kuwa umewaficha mambo haya wenye hekima na wenye elimu, nawe ukawafunulia watoto wadogo.**
26 **Naam, Baba, kwa kuwa hivyo ndivyo ilivyokupendeza.**
27 **“Nimekabidhiwa vitu vyote na Baba yangu: Hakuna mtu amjuaye Mwana ila Baba, wala hakuna amjuaye Baba ila Mwana na yeyote ambaye Mwana anapenda kumfunulia.**

Yesu Awaita Waliolemewa Na Mizigo
28 **“Njooni kwangu, ninyi nyote mnaotaabika na kulemewa na mizigo, nami nitawapumzisha.**
29 **Jifungeni nira yangu, mjifunze kutoka kwangu, kwa maana mimi ni mpole na mnyenyekevu wa moyo, nanyi mtapata raha nafsini mwenu.**
30 **Kwa maana nira yangu ni laini na mzigo wangu ni mwepesi.”**

12

Bwana Wa Sabato
(Marko 2:23-28; Luka 6:1-5)
1 Wakati huo Yesu alipitia kwenye mashamba ya nafaka siku ya Sabato. Wanafunzi wake walikuwa na njaa, nao wakaanza kuvunja masuke ya nafaka na kuyala.
2 Lakini Mafarisayo walipoona jambo hili, wakamwambia, “Tazama! Wanafunzi wako wanafanya jambo lisilo halali kufanywa siku ya Sabato.”
3 Yesu akawajibu, **“Je, hamjasoma alichofanya Daudi na wenzake walipokuwa na njaa?**
4 **Aliingia katika nyumba ya Mungu, akala mikate iliyowekwa wakfu, yeye na wenzake, jambo ambalo halikuwa halali kwao kufanya, isipokuwa makuhani peke yao.**
5 **Au hamjasoma katika Sheria kwamba siku ya Sabato makuhani huvunja sheria ya Sabato Hekaluni lakini hawahesabiwi kuwa na hatia?**
6 **Nawaambia wazi kwamba, yeye aliye mkuu kuliko Hekalu yupo hapa.**
7 **Kama mngekuwa mmejua maana ya maneno haya, ‘Nataka rehema, wala si dhabihu,’ msingewalaumu watu wasio na hatia,**

† **11:23** Kuzimu ni Mahali pa wafu.

8 **kwa maana Mwana wa Adamu ndiye Bwana wa Sabato.”**

Yesu Anamponya Mtu Aliyepooza Mkono
(Marko 3:1-6; Luka 6:6-11)

9 Yesu akaondoka mahali hapo, akaingia ndani ya sinagogi lao,
10 na huko alikuwepo mtu aliyepooza mkono. Wakitafuta sababu ya kumshtaki Yesu, wakamuuliza, “Je, ni halali kuponya siku ya Sabato?”
11 Yesu akawaambia, **“Ni nani miongoni mwenu, mwenye kondoo wake ambaye huyo kondoo akitumbukia shimoni siku ya Sabato hatamtoa?**
12 **Mtu ana thamani kubwa kuliko kondoo. Kwa hiyo ni halali kutenda mema siku ya Sabato.”**
13 Ndipo akamwambia yule mtu, **“Nyoosha mkono wako.”** Akaunyoosha, nao ukaponywa ukawa mzima kama ule mwingine.
14 Lakini Mafarisayo wakatoka nje, wakafanya shauri baya juu ya Yesu jinsi watakavyoweza kumuua.

Mtumishi Aliyechaguliwa Na Mungu

15 Lakini Yesu alipoyatambua mawazo yao, akaondoka mahali hapo. Watu wengi wakamfuata, naye akawaponya wagonjwa wao wote,
16 akiwakataza wasiseme yeye ni nani.
17 Hii ilikuwa ili litimie lile neno lililonenwa kwa kinywa cha nabii Isaya kusema:
18 “Tazama mtumishi wangu niliyemchagua,
mpendwa wangu, ninayependezwa naye.
Nitaweka Roho wangu juu yake,
naye atatangaza haki kwa mataifa.
19 Hatagombana wala hatapiga kelele,
wala hakuna atakayesikia sauti yake njiani.
20 Mwanzi uliopondeka hatauvunja,
na utambi unaofuka moshi hatauzima,
mpaka atakapoifanya haki ishinde.
21 Katika Jina lake mataifa
wataweka tumaini lao.”

Yesu Na Beelzebuli
(Marko 3:20-30; Luka 11:14-23)

22 Kisha wakamletea mtu aliyekuwa amepagawa na pepo mchafu, na alikuwa kipofu na bubu. Yesu akamponya, hata akaweza kusema na kuona.
23 Watu wote wakashangaa na kusema, “Je, yawezekana huyu ndiye Mwana wa Daudi?”
24 Lakini Mafarisayo waliposikia jambo hili wakasema, “Mtu huyu anatoa pepo wachafu kwa uwezo wa Beelzebuli,* mkuu wa pepo wachafu.”
25 Yesu alijua walichokuwa wakiwaza, hivyo akawaambia, **“Kila ufalme ukigawanyika dhidi yake wenyewe huangamia. Hali kadhalika kila mji au watu wa nyumba moja waliogawanyika dhidi yao wenyewe hawawezi kusimama.**
26 **Kama Shetani akimtoa Shetani, atakuwa amegawanyika yeye mwenyewe. Basi ufalme wake utawezaje kusimama?**

---

* **12:24** Beelzebuli au Beelzebubu; pia 12:27.

27 **Nami kama natoa pepo wachafu kwa nguvu za Beelzebuli,**
watu wenu je, wao hutoa pepo wachafu kwa uwezo wa nani?
Hivyo basi, wao ndio watakaowahukumu.
28 **Lakini kama mimi ninatoa pepo wachafu kwa Roho wa**
Mungu, basi Ufalme wa Mungu umekuja juu yenu.
29 **"Au tena, mtu awezaje kuingia katika nyumba ya mtu**
mwenye nguvu na kuteka nyara mali zake asipomfunga kwanza
yule mwenye nguvu? Akishamfunga, ndipo hakika anaweza
kuteka nyara mali zake.
30 **"Mtu asiyekuwa pamoja nami yu kinyume nami, na mtu**
ambaye hakusanyi pamoja nami, hutawanya.
31 **Kwa hiyo nawaambia, kila dhambi na kufuru watu**
watasamehewa, lakini mtu atakayemkufuru Roho Mtakatifu
hatasamehewa.
32 **Mtu yeyote atakayesema neno dhidi ya Mwana wa Adamu**
atasamehewa, lakini yeyote anenaye neno dhidi ya Roho
Mtakatifu hatasamehewa, iwe katika ulimwengu huu au katika
ulimwengu ujao.

Mti Na Matunda Yake
(Luka 6:43-45)

33 **"Ufanye mti kuwa mzuri, nayo matunda yake yatakuwa**
mazuri. Au ufanye mti kuwa mbaya, na matunda yake yatakuwa
mabaya. Kwa maana mti hutambulika kwa matunda yake.
34 **Enyi uzao wa nyoka! Mnawezaje kunena mambo mema,**
wakati ninyi ni waovu? Kwa maana kinywa cha mtu huyanena
yale yaliyoujaza moyo wake.
35 **Mtu mwema hutoa yaliyo mema kutoka hazina ya mambo**
mema yaliyohifadhiwa ndani yake, naye mtu mwovu hutoa
yaliyo maovu kutoka hazina ya mambo maovu yaliyohifadhiwa
ndani yake.
36 **Lakini nawaambia, katika siku ya hukumu watu watatoa**
hesabu kuhusu kila neno lisilo maana walilonena.
37 **Kwa maana kwa maneno yako utahesabiwa haki, na kwa**
maneno yako utahukumiwa."

Ishara Ya Yona
(Marko 8:11-12; Luka 11:29-32)

38 Kisha baadhi ya Mafarisayo na walimu wa sheria wakamwambia,
"Mwalimu, tunataka kuona ishara kutoka kwako."
39 Lakini yeye akawajibu, **"Kizazi kiovu na cha uzinzi kinaomba**
ishara! Lakini hakitapewa ishara yoyote isipokuwa ile ishara ya
nabii Yona.
40 **Kwa maana kama vile Yona alivyokuwa ndani ya tumbo la**
nyangumi†kwa siku tatu, usiku na mchana, vivyo hivyo Mwana
wa Adamu atakuwa katika moyo wa nchi siku tatu, usiku na
mchana.
41 **Siku ya hukumu watu wa Ninawi watasimama pamoja**
na kizazi hiki na kukihukumu; kwa maana wao walitubu
waliposikia mahubiri ya Yona. Na tazama, hapa yupo yeye aliye
mkuu kuliko Yona.

---

† **12:40** Nyangumi ni samaki mkubwa sana.

42 **Malkia wa Kusini atasimama wakati wa hukumu na kuki-**
hukumu kizazi hiki. Kwa kuwa yeye alikuja kutoka miisho ya
dunia ili kuisikiliza hekima ya Solomoni. Na hapa yupo aliye
mkuu kuliko Solomoni."

Mafundisho Kuhusu Pepo Mchafu
(Luka 11:24-26)

43 **"Pepo mchafu amtokapo mtu, hutangatanga katika sehemu**
zisizo na maji akitafuta mahali pa kupumzika, lakini hapati.
44 **Ndipo husema, 'Nitarudi kwenye nyumba yangu nilikotoka.'**
Naye arudipo huikuta ile nyumba ikiwa tupu, imefagiliwa na
kupangwa vizuri.
45 **Kisha huenda na kuwaleta pepo wachafu wengine saba**
wabaya kuliko yeye mwenyewe, nao huingia na kukaa humo.
Nayo hali ya mwisho ya yule mtu huwa ni mbaya kuliko ile ya
kwanza. Ndivyo itakavyokuwa kwa kizazi hiki kiovu."

Mama Na Ndugu Zake Yesu
(Marko 3:31-35; Luka 8:19-21)

46 Wakati alikuwa angali anazungumza na makutano, mama yake
na ndugu zake wakasimama nje wakitaka kuongea naye.
47 Ndipo mtu mmoja akamwambia, "Tazama, mama yako na ndugu
zako wamesimama nje, wanataka kuongea na wewe."
48 Lakini yeye akamjibu na kumwambia yule mtu, **"Mama yangu ni**
nani, nao ndugu zangu ni nani?"
49 Akawanyooshea mkono wanafunzi wake, akasema, **"Hawa hapa**
ndio mama yangu na ndugu zangu!
50 **Kwa maana yeyote afanyaye mapenzi ya Baba yangu wa**
mbinguni, huyo ndiye ndugu yangu, na dada yangu na mama
yangu."

13

Mfano Wa Mpanzi
(Marko 4:1-9; Luka 8:4-8)

1 Siku iyo hiyo Yesu akatoka nje ya nyumba, akaketi kando ya bahari.
2 Umati mkubwa mno wa watu ukakusanyika kumzunguka, hata
ikabidi aingie katika chombo na kuketi humo, nao watu wote wakawa
wamesimama ukingoni mwa bahari.
3 Ndipo akawaambia mambo mengi kwa mifano, akisema: **"Mpanzi**
alitoka kwenda kupanda mbegu zake.
4 **Alipokuwa akitawanya mbegu, nyingine zilianguka kando ya**
njia, nao ndege wakaja na kuzila.
5 **Nyingine zilianguka kwenye ardhi yenye mwamba isiyo na**
udongo wa kutosha. Zikaota haraka, kwa kuwa udongo ulikuwa
haba.
6 **Lakini jua lilipozidi, mimea ikanyauka na kukauka kwa kuwa**
mizizi yake haikuwa na kina.
7 **Mbegu nyingine zilianguka kwenye miiba, nayo miiba hiyo**
ikakua, ikaisonga hiyo mimea.
8 **Mbegu nyingine zilianguka kwenye udongo mzuri ambapo**
zilitoa mazao, nyingine mara mia moja, nyingine mara sitini, na
nyingine mara thelathini.

9 **Mwenye masikio ya kusikia, na asikie.”**

Sababu Ya Kufundisha Kwa Mifano
(Marko 4:10-12; Luka 8:9-10)

10 Wanafunzi wake wakamwendea, wakamuuliza, “Kwa nini unasema na watu kwa mifano?”
11 Akawajibu, **“Ninyi mmepewa kuzifahamu siri za Ufalme wa Mbinguni, lakini wao hawajapewa.**
12 **Kwa maana yule aliye na kitu atapewa zaidi, naye atakuwa navyo tele. Lakini yule asiye na kitu, hata kile alicho nacho atanyang’anywa.**
13 **Hii ndiyo sababu nasema nao kwa mifano:**
“Ingawa wanatazama, hawaoni;
wanasikiliza, lakini hawasikii, wala hawaelewi.
14 **Kwao unatimia ule unabii wa Isaya aliposema:**
“ ‘Hakika mtasikiliza lakini hamtaelewa;
na pia mtatazama lakini hamtaona.
15 **Kwa kuwa mioyo ya watu hawa imekuwa migumu;**
hawasikii kwa masikio yao,
na wamefumba macho yao.
Wasije wakaona kwa macho yao,
na wakasikiliza kwa masikio yao,
wakaelewa kwa mioyo yao,
na kugeuka nami nikawaponya.’
16 **Lakini heri macho yenu kwa sababu yanaona, na heri masikio yenu kwa sababu yanasikia.**
17 **Amin, nawaambia, manabii wengi na wenye haki walitamani kuona yale mnayoyaona lakini hawakuyaona, na walitamani kusikia yale mnayoyasikia lakini hawakuyasikia.**

Maelezo Ya Mfano Wa Mbegu
(Marko 4:13-20; Luka 8:11-15)

18 **“Sikilizeni basi maana ya ule mfano wa mpanzi:**
19 **Mtu yeyote anaposikia neno la Ufalme naye asilielewe, yule mwovu huja na kunyakua kile kilichopandwa moyoni mwake. Hii ndiyo ile mbegu iliyopandwa kando ya njia.**
20 **Ile mbegu iliyopandwa kwenye sehemu yenye mawe ni mtu yule ambaye hulisikia neno na mara hulipokea kwa furaha.**
21 **Lakini kwa kuwa hana mizizi yenye kina ndani yake, lile neno hudumu kwa muda mfupi tu. Kisha dhiki au mateso yanapoinuka kwa ajili ya lile neno, yeye mara huchukizwa.**
22 **Ile mbegu iliyopandwa katika miiba ni yule mtu alisikiaye neno, lakini masumbufu ya maisha haya na udanganyifu wa mali hulisonga lile neno na kulifanya lisizae matunda.**
23 **Lakini ile mbegu iliyopandwa kwenye udongo mzuri ni yule mtu ambaye hulisikia neno na kulielewa. Naye hakika huzaa matunda, akizaa mara mia, au mara sitini, au mara thelathini ya mbegu iliyopandwa.”**

Mfano Wa Magugu

24 Yesu akawaambia mfano mwingine, akasema: **“Ufalme wa Mbinguni unaweza kufananishwa na mtu aliyepanda mbegu nzuri katika shamba lake.**
25 **Lakini wakati kila mtu alipokuwa amelala, adui yake akaja**
na kupanda magugu katikati ya ngano, akaenda zake.
26 **Ngano ilipoota na kutoa masuke, magugu nayo yakatokea.**
27 **“Watumishi wa yule mwenye shamba wakamjia na**
kumwambia, ‘Bwana, si tulipanda mbegu nzuri shambani
mwako? Basi, magugu yametoka wapi?’
28 **“Akawajibu, ‘Adui ndiye alifanya jambo hili.’**
“Wale watumishi wakamuuliza, ‘Je, unataka twende
tukayang’oe?’
29 **“Lakini akasema, ‘Hapana, msiyang’oe, kwa maana wakati**
mking’oa magugu mnaweza mkang’oa na ngano pamoja nayo.
30 **Acheni ngano na magugu vikue vyote pamoja mpaka wakati**
wa mavuno. Wakati huo nitawaambia wavunaji wayakusanye
magugu kwanza, wayafunge matita matita ili yachomwe moto;
kisha wakusanye ngano na kuileta ghalani mwangu.’ ”

Mfano Wa Mbegu Ya Haradali
(Marko 4:30-32; Luka 13:18-19)
31 Akawaambia mfano mwingine, akasema, **“Ufalme wa Mbinguni**
ni kama punje ya haradali, ambayo mtu aliichukua, akaipanda
shambani mwake.
32 **Ingawa mbegu hiyo ni ndogo kuliko mbegu zote, lakini**
inapokua ni mmea mkubwa kuliko yote ya bustanini, nao huwa
mti mkubwa, hadi ndege wa angani wanakuja na kutengeneza
viota katika matawi yake.”

Mfano Wa Chachu
(Luka 13:20-21)
33 Akawaambia mfano mwingine, **“Ufalme wa Mbinguni**
unafanana na chachu ambayo mwanamke aliichukua
akaichanganya katika kiasi kikubwa cha unga mpaka wote
ukaumuka.”

Sababu Ya Yesu Kutumia Mifano
(Marko 4:33-34)
34 Yesu alinena mambo haya yote kwa makutano kwa mifano. Wala
hakuwaambia lolote pasipo mfano.
35 Hii ilikuwa ili kutimiza lile lililonenwa kwa kinywa cha nabii
aliposema:
“Nitafungua kinywa changu niseme nao kwa mifano;
nitahubiri mambo yaliyofichika
tangu kuumbwa kwa misingi ya ulimwengu.”

Ufafanuzi Wa Mfano Wa Magugu
36 Kisha Yesu akaagana na makutano, akaingia nyumbani. Wana-
funzi wake wakamjia wakamwambia, “Tueleze maana ya ule mfano
wa magugu shambani.”
37 Akawaambia, **“Aliyepanda mbegu nzuri ni Mwana wa Adamu.**
38 **Shamba ni ulimwengu na mbegu nzuri ni wana wa Ufalme.**
Magugu ni wana wa yule mwovu.

39 **Yule adui aliyepanda magugu ni ibilisi. Mavuno ni mwisho**
wa dunia, nao wavunaji ni malaika.
40 **“Kama vile magugu yang’olewavyo na kuchomwa motoni,**
ndivyo itakavyokuwa wakati wa mwisho wa dunia.
41 **Mwana wa Adamu atawatuma malaika zake, nao watakusanya kutoka Ufalme wake kila kitu kinachosababisha dhambi**
na watenda maovu wote.
42 **Nao watawatupa katika tanuru la moto ambako kutakuwa**
na kilio na kusaga meno.
43 **Ndipo wenye haki watang’aa kama jua katika Ufalme wa**
Baba yao. Yeye aliye na masikio, na asikie.

Mfano Wa Hazina Iliyofichwa Na Lulu

44 **“Ufalme wa Mbinguni unafanana na hazina iliyofichwa**
shambani, ambayo mtu mmoja alipoiona akaificha tena. Kisha
katika furaha yake, akaenda akauza vyote alivyokuwa navyo,
akalinunua lile shamba.”
45 **“Tena, Ufalme wa Mbinguni unafanana na mfanyabiashara**
aliyekuwa akitafuta lulu safi.
46 **Alipoipata lulu moja ya thamani kubwa, alikwenda akauza**
vyote alivyokuwa navyo akainunua.”

Mfano Wa Wavu

47 **“Tena, Ufalme wa Mbinguni ni kama wavu wa kuvua samaki**
uliotupwa baharini ukavua samaki wa kila aina.
48 **Ulipojaa, wavuvi wakavuta pwani, wakaketi na kukusanya**
samaki wazuri kuwaweka kwenye vyombo safi, lakini wale
samaki wabaya wakawatupa.
49 **Hivi ndivyo itakavyokuwa wakati wa mwisho wa dunia.**
Malaika watakuja na kuwatenganisha watu waovu na watu
wenye haki.
50 **Nao watawatupa hao waovu katika tanuru la moto ambako**
kutakuwa na kilio na kusaga meno.”
51 Yesu akauliza, **“Je, mmeyaelewa haya yote?”**
Wakamjibu, “Ndiyo.”
52 Akawaambia, **“Basi kila mwalimu wa sheria aliyefundishwa**
elimu ya Ufalme wa Mbinguni ni kama mwenye nyumba anayetoa
kutoka ghala yake mali mpya na mali ya zamani.”

Yesu Akataliwa Nazareti
(Marko 6:1-6; Luka 4:16-30)

53 Yesu alipomaliza kutoa mifano hii, akaondoka.
54 Alipofika mji wa kwao, akawafundisha watu katika sinagogi lao.
Nao wakastaajabu, wakauliza, “Mtu huyu amepata wapi hekima hii
na uwezo huu wa kufanya miujiza?”
55 “Huyu si yule mwana wa seremala? Mama yake si yeye aitwaye
Maria, nao ndugu zake si Yakobo, Yosefu, Simoni na Yuda?
56 Nao dada zake wote, hawako hapa pamoja nasi? Mtu huyu
amepata wapi basi mambo haya yote?”
57 Wakachukizwa naye.
Lakini Yesu akawaambia, **“Nabii hakosi heshima, isipokuwa**
katika nchi yake na nyumbani kwake.”

58 Naye hakufanya miujiza mingi huko kwa sababu ya kutokuamini
kwao.

14

Yohana Mbatizaji Akatwa Kichwa
(Marko 6:14-29; Luka 9:7-9)

1 Wakati huo, Mfalme Herode, mtawala wa Galilaya, alisikia habari
za Yesu,
2 akawaambia watumishi wake, "Huyu ni Yohana Mbatizaji; amefu-
fuka kutoka kwa wafu! Hii ndiyo sababu nguvu za kutenda miujiza
zinafanya kazi ndani yake."
3 Herode alikuwa amemkamata Yohana, akamfunga na kumweka
gerezani kwa sababu ya Herodia, mke wa Filipo, ndugu yake,
4 kwa kuwa Yohana alikuwa amemwambia Herode: "Si halali kwako
kuwa na huyo mwanamke."
5 Herode alitaka sana kumuua Yohana, lakini akaogopa watu, kwa
maana walimtambua kuwa ni nabii.
6 Katika siku ya kuadhimisha sikukuu ya kuzaliwa kwa Herode, binti
wa Herodia alicheza mbele ya watu waliohudhuria, akamfurahisha
sana Herode,
7 kiasi kwamba aliahidi kwa kiapo kumpa huyo binti chochote
angeomba.
8 Huyo binti, akiwa amechochewa na mama yake, akasema, "Nipe
kichwa cha Yohana Mbatizaji kwenye sinia."
9 Mfalme akasikitika, lakini kwa sababu ya viapo alivyoapa mbele
ya wageni, akaamuru kwamba apatiwe ombi lake.
10 Hivyo akaagiza Yohana Mbatizaji akatwe kichwa mle gerezani.
11 Kichwa chake kikaletwa kwenye sinia, akapewa yule binti, naye
akampelekea mama yake.
12 Wanafunzi wa Yohana wakaja na kuuchukua mwili wake kwenda
kuuzika. Kisha wakaenda wakamwambia Yesu.

Yesu Alisha Wanaume 5,000
(Marko 6:30-44; Luka 9:10-17; Yohana 6:1-14)

13 Yesu aliposikia yaliyokuwa yametukia, aliondoka kwa chombo
akaenda mahali pasipo na watu ili awe peke yake. Lakini watu
walipopata habari, wakamfuata kwa miguu kupitia nchi kavu kutoka
miji.
14 Yesu alipofika kando ya bahari, aliona makutano makubwa ya
watu, akawahurumia na akawaponya wagonjwa wao.
15 Ilipofika jioni, wanafunzi wake walienda kwake, wakamwambia,
"Mahali hapa ni nyikani, na muda sasa umekwisha. Waage makutano
ili waende zao vijijini wakajinunulie chakula."
16 Yesu akawaambia, **"Hakuna sababu ya wao kuondoka. Ninyi
wapeni chakula."**
17 Wakamjibu, "Tuna mikate mitano na samaki wawili tu."
18 Akawaambia, **"Nileteeni hivyo vitu hapa."**
19 Yesu akaagiza makutano wakae chini kwenye nyasi. Akaichukua
ile mikate mitano na wale samaki wawili, akainua macho yake
akatazama mbinguni, akavibariki na kuimega ile mikate. Kisha
akawapa wanafunzi, nao wanafunzi wakawagawia makutano.

20 Wote wakala, wakashiba. Nao wanafunzi wakakusanya vipande
vilivyosalia, wakajaza vikapu kumi na viwili.
21 Idadi ya watu waliokula walikuwa wanaume wapatao 5,000, bila
kuhesabu wanawake na watoto.

Yesu Atembea Juu Ya Maji
(Marko 6:45-52; Yohana 6:15-21)

22 Mara Yesu akawaambia wanafunzi wake waingie kwenye mashua
watangulie kwenda ng'ambo ya bahari, wakati yeye alikuwa akiwaaga
wale makutano.
23 Baada ya kuwaaga, akaenda zake mlimani peke yake kuomba.
Jioni ilipofika, Yesu alikuwa huko peke yake.
24 Wakati huo ile mashua ilikuwa mbali kutoka nchi kavu ikisukwa-
sukwa na mawimbi, kwa sababu upepo ulikuwa wa mbisho.
25 Wakati wa zamu ya nne ya usiku,* Yesu akawaendea wanafunzi
wake akiwa anatembea juu ya maji.
26 Wanafunzi wake walipomwona akitembea juu ya maji, waliingiwa
na hofu kuu, wakasema, "Ni mzimu." Wakapiga yowe kwa kuogopa.
27 Lakini mara Yesu akasema nao, akawaambia, **"Jipeni moyo! Ni
mimi. Msiogope."**
28 Petro akamjibu, "Bwana, ikiwa ni wewe, niambie nije kwako
nikitembea juu ya maji."
29 Yesu akamwambia, **"Njoo."**
Basi Petro akatoka kwenye chombo, akatembea juu ya maji
kumwelekea Yesu.
30 Lakini alipoona upepo mkali aliingiwa na hofu, naye akaanza
kuzama, huku akipiga kelele, "Bwana, niokoe!"
31 Mara Yesu akaunyoosha mkono wake na kumshika, akamwambia,
"Wewe mwenye imani haba, kwa nini uliona shaka?"
32 Nao walipoingia ndani ya mashua, upepo ukakoma.
33 Ndipo wote waliokuwa ndani ya ile mashua wakamwabudu Yesu,
wakisema, "Hakika, wewe ndiwe Mwana wa Mungu."

Yesu Awaponya Wagonjwa Genesareti
(Marko 6:53-56)

34 Walipokwisha kuvuka, wakafika nchi ya Genesareti.
35 Watu wa eneo lile walipomtambua Yesu, walipeleka habari
sehemu zote za jirani. Watu wakamletea wagonjwa wao wote,
36 wakamsihi awaruhusu wagonjwa waguse tu pindo la vazi lake,
nao wote waliomgusa, wakaponywa.

15

Mapokeo Ya Wazee
(Marko 7:1-13)

1 Ndipo baadhi ya Mafarisayo na walimu wa sheria wakamjia Yesu
kutoka Yerusalemu na kumuuliza,
2 "Mbona wanafunzi wako wanakiuka mapokeo ya wazee? Kwa
maana wao hawanawi mikono yao kabla ya kula!"
3 Yesu akawajibu, **"Mbona ninyi mnavunja amri ya Mungu kwa
ajili ya mapokeo yenu?**

---

* **14:25** Zamu ya nne ya usiku ni kati ya saa tisa na saa kumi na mbili asubuhi.

4 **Kwa maana Mungu alisema, ‘Waheshimu baba yako na mama**
yako,’ na, ‘Yeyote amtukanaye baba yake au mama yake, na
auawe.’
5 **Lakini ninyi mwafundisha kwamba mtu akimwambia baba**
yake au mama yake, ‘Kile ambacho ningeweza kukusaidia
kimewekwa wakfu kwa Mungu,’
6 **basi hana tena sababu ya kumheshimu baba yake nacho. Basi**
kwa ajili ya mafundisho yenu mnavunja amri ya Mungu.
7 **Ninyi wanafiki! Isaya alikuwa sawa alipotabiri juu yenu**
kwamba:
8 **“ ‘Watu hawa huniheshimu kwa midomo yao,**
lakini mioyo yao iko mbali nami.
9 **Huniabudu bure;**
nayo mafundisho yao
ni maagizo ya wanadamu tu.’ ”

Vitu Vitiavyo Unajisi
(Marko 7:14-23)

10 Yesu akaita ule umati wa watu, akawaambia, **“Sikilizeni na**
mwelewe:
11 **kinachomfanya mtu kuwa najisi mbele za Mungu si kile**
kiingiacho kinywani mwake, bali ni kile kitokacho kinywani
mwake.”
12 Kisha wanafunzi wake wakamjia na kumuuliza, “Je, unajua
kwamba Mafarisayo walichukizwa sana waliposikia yale uliyosema?”
13 Akawajibu, **“Kila pando ambalo Baba yangu wa mbinguni**
hakulipanda, litang’olewa.
14 **Waacheni; wao ni viongozi vipofu, wanaoongoza vipofu.**
Kama kipofu akimwongoza kipofu mwenzake, wote wawili
watatumbukia shimoni.”
15 Petro akasema, “Tueleze maana ya huu mfano.”
16 Yesu akawauliza, **“Je, bado ninyi hamfahamu?**
17 **Je, hamwelewi kwamba chochote kiingiacho kinywani**
huenda tumboni, na hatimaye hutolewa nje kikiwa uchafu?
18 **Lakini kitokacho kinywani hutoka moyoni, na hiki ndicho**
kimtiacho mtu unajisi.
19 **Kwa maana ndani ya moyo hutoka mawazo mabaya, uuaji,**
uzinzi, uasherati, wizi, ushahidi wa uongo na masingizio.
20 **Haya ndiyo yamtiayo mtu unajisi; lakini kula bila kunawa**
mikono hakumtii mtu unajisi.”

Imani Ya Mwanamke Mkanaani
(Marko 7:24-30)

21 Yesu aliondoka mahali pale, akaenda sehemu za Tiro na Sidoni.
22 Mwanamke mmoja Mkanaani aliyeishi sehemu jirani na hizo
akaja kwake akilia, akasema, “Nihurumie, Ee Bwana, Mwana wa
Daudi! Binti yangu amepagawa na pepo mchafu, na anateseka sana.”
23 Lakini Yesu hakumjibu neno. Hivyo wanafunzi wake wakamwen-
dea na kumsihi sana, wakisema, “Mwambie aende zake, kwa maana
anaendelea kutupigia kelele.”
24 Yesu akajibu, **“Nimetumwa tu kwa ajili ya kondoo wa Israeli**
waliopotea.”

25 Lakini yule mwanamke akaja, akapiga magoti mbele ya Yesu,
akasema, “Bwana, nisaidie!”
26 Yesu akajibu, **“Si haki kuchukua chakula cha watoto na
kuwatupia mbwa.”**
27 Yule mwanamke akajibu, “Ndiyo, Bwana, lakini hata mbwa hula
makombo yanayoanguka kutoka kwenye meza za bwana zao.”
28 Ndipo Yesu akamwambia, **“Mwanamke, imani yako ni kubwa!
Iwe kwako kama unavyotaka.”** Naye binti yake akapona tangu saa
ile.

Yesu Aponya Watu Wengi

29 Yesu akaondoka na kwenda kando ya Bahari ya Galilaya. Kisha
akapanda mlimani, akaketi huko.
30 Umati mkubwa wa watu ukamjia, wakiwaleta vilema, vipofu,
viwete, bubu na wengine wengi, wakawaweka miguuni pake; naye
akawaponya.
31 Hao watu wakashangaa walipoona bubu wakisema, vilema
wakipona, viwete wakitembea na vipofu wakiona, wakamtukuza
Mungu wa Israeli.

Yesu Alisha Watu Elfu Nne
(Marko 8:1-10)

32 Kisha Yesu akawaita wanafunzi wake, akawaambia, **“Ninauhu-
rumia huu umati wa watu, kwa sababu sasa wamekuwa pamoja
nami kwa muda wa siku tatu, na hawana chakula chochote.
Nami sipendi kuwaaga wakiwa na njaa, wasije wakazimia
njiani.”**
33 Wanafunzi wake wakasema, “Tutapata wapi mikate ya kutosha
kuwalisha umati huu wa watu mkubwa namna hii, nasi tuko nyikani?”
34 Yesu akawauliza, **“Mnayo mikate mingapi?”**
Wakamjibu, “Tunayo mikate saba na visamaki vichache.”
35 Yesu akawaambia ule umati wa watu waketi chini.
36 Kisha akachukua ile mikate saba na wale samaki, naye akiisha
kumshukuru Mungu, akavimega na kuwapa wanafunzi wake, nao
wakawapa ule umati wa watu.
37 Wote wakala na kushiba. Baadaye wanafunzi wakakusanya
vipande vilivyosalia, wakajaza vikapu saba.
38 Idadi ya watu walikuwa wanaume 4,000, bila kuhesabu wanawake
na watoto.
39 Baada ya kuaga ule umati wa watu, Yesu aliingia katika mashua,
akaenda sehemu za Magadani.*

16

Mafarisayo Wadai Ishara
(Marko 8:11-13; Luka 12:54-56)

1 Mafarisayo na Masadukayo wakamjia Yesu na kumjaribu kwa
kumwomba awaonyeshe ishara kutoka mbinguni.
2 Yesu akawajibu, **“Ifikapo jioni, mnasema, ‘Hali ya hewa
itakuwa nzuri, kwa kuwa anga ni nyekundu.’**

---

* **15:39** Magadani ni Magdala, mji wa Galilaya, kama kilomita 16 kusini mwa Kapernaumu.

3 **Nanyi wakati wa asubuhi mnasema, ‘Leo kutakuwa na dho-**
ruba, kwa sababu anga ni nyekundu na mawingu yametanda.’
Mnajua jinsi ya kupambanua kule kuonekana kwa anga, lakini
hamwezi kupambanua dalili za nyakati.
4 **Kizazi kiovu na cha uzinzi kinatafuta ishara, lakini haki-**
tapewa ishara yoyote isipokuwa ishara ya Yona.” Yesu akawaacha,
akaenda zake.

Chachu Ya Mafarisayo Na Masadukayo
(Marko 8:14-21)

5 Wanafunzi wake walipofika ng’ambo ya bahari, walikuwa wame-
sahau kuchukua mikate.
6 Yesu akawaambia, **“Jihadharini. Jilindeni na chachu ya**
Mafarisayo na ya Masadukayo.”
7 Wakajadiliana wao kwa wao, wakisema, “Ni kwa sababu
hatukuleta mikate.”
8 Yesu, akifahamu majadiliano yao, akauliza, **“Enyi wa imani haba!**
Mbona mnajadiliana miongoni mwenu kuhusu kutokuwa na
mikate?
9 **Je, bado hamwelewi? Je, hamkumbuki ile mikate mitano**
iliyolisha watu 5,000 na idadi ya vikapu vingapi vya mabaki
mlivyokusanya?
10 **Au ile mikate saba iliyolisha watu 4,000 na idadi ya vikapu**
vingapi vya mabaki mlivyokusanya?
11 **Inakuwaje mnashindwa kuelewa kwamba nilikuwa sisemi**
nanyi habari za mikate? Jilindeni na chachu ya Mafarisayo na
Masadukayo.”
12 Ndipo wakaelewa kwamba alikuwa hasemi juu ya chachu ya
kutengeneza mikate, bali juu ya mafundisho ya Mafarisayo na
Masadukayo.

Petro Amkiri Yesu Kuwa Ni Mwana Wa Mungu
(Marko 8:27-30; Luka 9:18-21)

13 Basi Yesu alipofika katika eneo la Kaisaria-Filipi, akawauliza
wanafunzi wake, **“Watu husema kwamba mimi Mwana wa Adamu**
ni nani?”
14 Wakamjibu, “Baadhi husema ni Yohana Mbatizaji; wengine
husema ni Eliya; na bado wengine husema ni Yeremia au mmojawapo
wa manabii.”
15 Akawauliza, **“Je, ninyi mnasema mimi ni nani?”**
16 Simoni Petro akamjibu, “Wewe ndiwe Kristo,* Mwana wa Mungu
aliye hai.”
17 Naye Yesu akamwambia, **“Heri wewe, Simoni Bar-Yona,†kwa**
maana hili halikufunuliwa kwako na mwanadamu, bali na Baba
yangu aliye mbinguni.
18 **Nami nakuambia, wewe ndiwe Petro na juu ya mwamba huu**
nitalijenga kanisa langu, hata malango ya Kuzimu hayataweza
kulishinda.
19 **Nitakupa funguo za Ufalme wa mbinguni, na lolote utakalo-**
lifunga duniani litakuwa limefungwa Mbinguni, nalo lolote
utakalofungua duniani litakuwa limefunguliwa mbinguni.”

---

* **16:16** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta. † **16:17** Bar-Yona ni neno la Kiaramu, maana yake ni Mwana wa Yona.

20 Kisha akawakataza wanafunzi wake wasimwambie mtu yeyote
kwamba yeye ndiye Kristo.

Yesu Anatabiri Juu Ya Kifo Chake
(Marko 8:31–9:1; Luka 9:22-27)

21 Tangu wakati huo, Yesu alianza kuwaeleza wanafunzi wake
kwamba hana budi kwenda Yerusalemu na kupata mateso mengi
mikononi mwa wazee, viongozi wa makuhani, na walimu wa sheria,
na kwamba itampasa auawe lakini siku ya tatu kufufuliwa.
22 Petro akamchukua kando, akaanza kumkemea akisema, "Hai-
wezekani, Bwana! Jambo hili kamwe halitakupata!"
23 Lakini Yesu akageuka na kumwambia Petro, **"Rudi nyuma yangu,
Shetani! Wewe ni kikwazo kwangu. Moyo wako hauwazi yaliyo
ya Mungu, bali ya wanadamu."**
24 Ndipo Yesu akawaambia wanafunzi wake, **"Mtu yeyote akitaka
kunifuata, ni lazima ajikane mwenyewe, auchukue msalaba
wake, anifuate.**
25 **Kwa maana yeyote anayetaka kuyaokoa maisha yake
atayapoteza, lakini yeyote atakayeyapoteza maisha yake kwa
ajili yangu atayapata.**
26 **Kwa maana, je, itamfaidi nini mtu kuupata ulimwengu wote,
lakini akayapoteza maisha yake? Au mtu atatoa nini badala ya
nafsi yake?**
27 **Kwa maana Mwana wa Adamu atakuja katika utukufu wa
Baba yake pamoja na malaika zake, naye ndipo atakapomlipa
kila mtu kwa kadiri ya matendo yake.**
28 **Nawaambia kweli, baadhi yenu hapa hawataonja mauti
kabla ya kumwona Mwana wa Adamu akija katika Ufalme wake."**

17

Yesu Abadilika Sura Mlimani
(Marko 9:2-13; Luka 9:28-36)

1 Siku sita baada ya jambo hili, Yesu akawachukua Petro, Yakobo na
Yohana ndugu yake Yakobo, akawapeleka juu ya mlima mrefu peke
yao.
2 Wakiwa huko, Yesu alibadilika sura mbele yao. Uso wake ukang'aa
kama jua na nguo zake zikawa na weupe wa kuumiza macho.
3 Ghafula wakawatokea mbele yao Mose na Eliya, wakizungumza na
Yesu.
4 Ndipo Petro akamwambia Yesu, "Bwana, ni vyema sisi tukae hapa.
Ukitaka, nitafanya vibanda vitatu: kimoja chako, kingine cha Mose na
kingine cha Eliya."
5 Petro alipokuwa angali ananena, ghafula wingu lililong'aa likawa-
funika, na sauti ikatoka kwenye hilo wingu ikisema, "Huyu ni
Mwanangu mpendwa. Ninapendezwa naye sana. Msikieni yeye."
6 Wanafunzi waliposikia haya, wakaanguka chini kifudifudi, waka-
jawa na hofu.
7 Lakini Yesu akaja na kuwagusa, akawaambia, **"Inukeni na wala
msiogope."**
8 Walipoinua macho yao, hawakumwona mtu mwingine yeyote
isipokuwa Yesu.

9 Walipokuwa wakishuka kutoka mlimani, Yesu akawaagiza,
“Msimwambie mtu yeyote mambo mliyoyaona hapa, mpaka
Mwana wa Adamu atakapofufuliwa kutoka kwa wafu.”
10 Wale wanafunzi wakamuuliza, “Kwa nini basi walimu wa sheria
husema kwamba ni lazima Eliya aje kwanza?”
11 Yesu akawajibu, **“Ni kweli, Eliya lazima aje kwanza, naye**
atatengeneza mambo yote.
12 **Lakini nawaambia, Eliya amekwisha kuja, nao hawakumtam-**
bua, bali walimtendea kila kitu walichotaka. Vivyo hivyo Mwana
wa Adamu pia atateswa mikononi mwao.”
13 Ndipo wale wanafunzi wakaelewa kuwa alikuwa anazungumza
nao habari za Yohana Mbatizaji.

Yesu Amponya Kijana Mwenye Pepo
(Marko 9:14-29; Luka 9:37-43)

14 Walipofika penye umati wa watu, mtu mmoja akamjia Yesu na
kupiga magoti mbele yake, akasema,
15 “Bwana, mhurumie mwanangu. Yeye ana kifafa na anateseka
sana. Mara kwa mara huanguka kwenye moto au kwenye maji.
16 Nilimleta kwa wanafunzi wako, lakini hawakuweza kumponya.”
17 Yesu akajibu, **“Enyi kizazi kisichoamini na kilichopotoka!**
Nitakaa nanyi mpaka lini? Nitawavumilia mpaka lini? Mleteni
mvulana hapa kwangu.”
18 Yesu akamkemea yule pepo mchafu, akamtoka yule kijana, naye
akapona saa ile ile.
19 Kisha wanafunzi wakamwendea Yesu wakiwa peke yao, waka-
muuliza, “Kwa nini sisi hatukuweza kumtoa?”
20 Akawajibu, **“Kwa sababu ya imani yenu ndogo. Ninawaambia**
kweli, mkiwa na imani ndogo kama punje ya haradali, mtauam-
bia mlima huu, ‘Ondoka hapa uende pale,’ nao utaondoka. Wala
hakutakuwa na jambo lisilowezekana kwenu. [
21 **Lakini hali kama hii haitoki ila kwa kuomba na kufunga.]”**
22 Siku moja walipokuwa pamoja huko Galilaya, Yesu akawaambia,
“Mwana wa Adamu atasalitiwa na kutiwa mikononi mwa watu.
23 **Nao watamuua, lakini siku ya tatu atafufuliwa.”** Wanafunzi
wakahuzunika sana.

Yesu Na Petro Watoa Kodi Ya Hekalu

24 Baada ya Yesu na wanafunzi wake kufika Kapernaumu, waku-
sanya kodi ya Hekalu* wakamjia Petro na kumuuliza, “Je, Mwalimu
wenu halipi kodi ya Hekalu?”
25 Petro akajibu, “Ndiyo, yeye hulipa.” Petro aliporudi nyumbani,
Yesu akawa wa kwanza kulizungumzia, akamuuliza, **“Unaonaje**
Simoni? Wafalme wa dunia hupokea ushuru na kodi kutoka
kwa nani? Je, ni kutoka kwa watoto wao au kutoka kwa watu
wengine?”
26 Petro akamjibu, “Kutoka kwa watu wengine.” Yesu akamwambia,
“Kwa hiyo watoto wao wamesamehewa.
27 **Lakini ili tusije tukawaudhi, nenda baharini ukatupe**
ndoana. Mchukue samaki wa kwanza utakayemvua. Fungua

* **17:24** Kodi ya Hekalu ilikuwa didrachmas, yaani drakma mbili, ambazo ni sawa na nusu shekeli.

kinywa chake nawe utakuta humo fedha, ichukue ukalipe kodi yako na yangu.”

18

Aliye Mkuu Katika Ufalme Wa Mbinguni
(Marko 9:33-37; Luka 9:46-48)

1 Wakati huo, wanafunzi wakamjia Yesu na kumuuliza, “Je, nani aliye mkuu kuliko wote katika Ufalme wa Mbinguni?”
2 Yesu akamwita mtoto mdogo na kumsimamisha katikati yao.
3 Naye akasema: **“Amin, nawaambia, msipookoka na kuwa kama watoto wadogo, kamwe hamtaingia katika Ufalme wa Mbinguni.**
4 **Kwa hiyo mtu yeyote anyenyekeaye kama huyu mtoto, ndiye aliye mkuu kuliko wote katika Ufalme wa Mbinguni.**
5 **“Yeyote amkaribishaye mtoto mdogo kama huyu kwa Jina langu, anikaribisha mimi.**
6 **Lakini kama mtu yeyote akimsababisha mmojawapo wa hawa wadogo wanaoniamini kutenda dhambi, ingekuwa bora kwake afungiwe jiwe kubwa la kusagia shingoni mwake, na kutoswa katika kilindi cha bahari.**

Kujaribiwa Ili Kutenda Dhambi
(Marko 9:42-48; Luka 17:1-2)

7 **“Ole kwa ulimwengu kwa sababu ya yale mambo yanayosababisha watu kutenda dhambi! Mambo hayo lazima yawepo, lakini ole wake mtu yule ambaye huyasababisha.**
8 **Ikiwa mkono wako au mguu wako unakusababisha utende dhambi, ukate na uutupe mbali. Ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa huna mkono mmoja au mguu mmoja, kuliko kuwa na mikono miwili au miguu miwili, na kutupwa katika moto wa milele.**
9 **Nalo jicho lako likikusababisha kutenda dhambi, ling’oe, ulitupe mbali. Ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa na jicho moja, kuliko kuwa na macho mawili lakini ukatupwa katika moto wa jehanamu.**

Mfano Wa Kondoo Aliyepotea
(Luka 15:3-7)

10 **“Angalia ili usimdharau mmojawapo wa hawa wadogo, kwa maana nawaambia, malaika wao mbinguni daima wanauona uso wa Baba yangu aliye mbinguni. [**
11 **Kwa maana Mwana wa Adamu alikuja kuokoa kile kilichopotea.]**
12 **“Mwaonaje? Ikiwa mtu ana kondoo mia moja, na mmoja wao akapotea, je, hatawaacha wale tisini na tisa vilimani na kwenda kumtafuta huyo mmoja aliyepotea?**
13 **Naye akishampata, amin, nawaambia, hufurahi zaidi kwa ajili ya huyo kondoo mmoja kuliko wale tisini na tisa ambao hawakupotea.**
14 **Vivyo hivyo, Baba yenu wa mbinguni hapendi hata mmojawapo wa hawa wadogo apotee.**

Ndugu Yako Akikukosea

15 **“Kama ndugu yako akikukosea, nenda ukamwonyeshe kosa**
lake, kati yenu ninyi wawili peke yenu. Kama akikusikiliza,
utakuwa umempata tena ndugu yako.
16 **Lakini kama hatakusikiliza, nenda na mtu mwingine mmoja**
au wawili ili kila neno lithibitishwe kwa ushahidi wa mashahidi
wawili au watatu.
17 **Kama akikataa kuwasikiliza hao, liambie kanisa. Naye kama**
akikataa hata kulisikiliza kanisa, basi awe kwenu kama mtu
asiyeamini au mtoza ushuru.
18 **“Amin, nawaambia, lolote mtakalolifunga duniani litakuwa**
limefungwa mbinguni, na lolote mtakalolifungua duniani
litakuwa limefunguliwa mbinguni.
19 **“Tena nawaambia, ikiwa wawili wenu watakubaliana duni-**
ani kuhusu jambo lolote watakaloomba, watafanyiwa na Baba
yangu aliye mbinguni.
20 **Kwa kuwa wanapokusanyika pamoja watu wawili au watatu**
kwa Jina langu, mimi niko papo hapo pamoja nao.”

Kusamehe

21 Ndipo Petro akamjia Yesu na kumuuliza, “Bwana, ndugu yangu
anikosee mara ngapi nami nimsamehe? Je, hata mara saba?”
22 Yesu akamjibu, **“Sikuambii hata mara saba, bali hata saba**
mara sabini.

Mfano Wa Mtumishi Asiyesamehe

23 **“Kwa hiyo Ufalme wa Mbinguni unaweza kufananishwa na**
mfalme aliyetaka kufanya hesabu zake za fedha na watumishi
wake.
24 **Alipoanza kufanya hesabu zake, mtu mmoja aliyekuwa**
anadaiwa talanta*10,000, aliletwa kwake.
25 **Kwa kuwa alikuwa hawezi kulipa deni hilo, bwana wake**
akaamuru kwamba auzwe, yeye, mkewe, watoto wake na vyote
alivyokuwa navyo, ili lile deni lipate kulipwa.
26 **“Yule mtumishi akampigia magoti, akamsihi yule bwana**
akisema, ‘Naomba univumilie, nami nitakulipa deni lako lote.’
27 **Yule bwana wa huyo mtumishi akamwonea huruma, akafuta**
deni lake lote, akamwacha aende zake.
28 **“Lakini yule mtumishi alipokuwa anatoka nje, akakutana**
na mtumishi mwenzake aliyekuwa amemkopesha dinari†mia
moja. Akamkamata, akamkaba koo akimwambia, ‘Nilipe kile
ninachokudai!’
29 **“Yule mtumishi mwenzake akapiga magoti akamsihi**
akisema, ‘Naomba univumilie, nami nitakulipa deni lako lote.’
30 **“Lakini akakataa. Badala yake, alienda akamtupa gerezani**
hata atakapolipa hilo deni.
31 **Watumishi wenzake walipoona haya yaliyotukia wakaudhika**
sana, nao wakaenda na kumwambia bwana wao kila kitu
kilichokuwa kimetukia.
32 **“Yule bwana akamwita yule mtumishi akamwambia, ‘Wewe**
mtumishi mwovu! Mimi nilikusamehe deni lako lote uliponisihi.

---

* **18:24** Talanta moja ni sawa na mshahara wa kibarua wa miaka 15. † **18:28** Dinari moja ilikuwa kama mshahara wa kibarua wa siku moja.

33 **Je, haikukupasa kumhurumia mtumishi mwenzako kama**
mimi nilivyokuhurumia wewe?'
34 **Kwa hasira, yule bwana wake akamtia yule mtumishi**
mikononi mwa askari wa gereza ili ateswe mpaka atakapolipa
yote aliyokuwa anadaiwa.
35 **"Hivi ndivyo Baba yangu wa mbinguni atakavyomfanyia kila**
mmoja wenu ikiwa hatamsamehe ndugu yake kutoka moyoni
mwake."

19

Yesu Afundisha Kuhusu Talaka
(Marko 10:1-12)

1 Yesu alipomaliza kusema maneno haya, aliondoka Galilaya,
akaenda sehemu za Uyahudi, ng'ambo ya Mto Yordani.
2 Umati mkubwa wa watu ukamfuata, naye akawaponya huko.
3 Baadhi ya Mafarisayo wakamjia ili kumjaribu, wakamuuliza, "Ni
halali mtu kumwacha mke wake kwa sababu yoyote?"
4 Akawajibu, **"Je, hamkusoma kwamba hapo mwanzo Muumba**
aliwaumba mwanaume na mwanamke,
5 **naye akasema, 'Kwa sababu hii mwanaume atamwacha baba**
yake na mama yake, naye ataambatana na mkewe, na hao wawili
watakuwa mwili mmoja'?
6 **Hivyo si wawili tena, bali mwili mmoja. Kwa hiyo alichokiun-**
ganisha Mungu, mwanadamu asikitenganishe."
7 Wakamuuliza, "Kwa nini basi Mose aliagiza mtu kumpa mkewe
hati ya talaka na kumwacha?"
8 Yesu akawajibu, **"Mose aliwaruhusu kuwaacha wake zenu kwa**
sababu ya ugumu wa mioyo yenu. Lakini tangu mwanzo haikuwa
hivyo.
9 **Mimi nawaambia, yeyote amwachaye mkewe isipokuwa kwa**
sababu ya uasherati naye akaoa mke mwingine, anazini. Naye
amwoaye yule mwanamke aliyeachwa pia anazini."
10 Wanafunzi wake wakamwambia, "Kama hali ndiyo hii kati ya
mume na mke, ni afadhali mtu asioe!"
11 Yesu akawaambia, **"Si watu wote wanaoweza kupokea neno**
hili, isipokuwa wale tu waliojaliwa na Mungu.
12 **Kwa maana wengine ni matowashi kwa sababu wameza-**
liwa hivyo; wengine wamefanywa matowashi na wanadamu;
na wengine wamejifanya matowashi kwa ajili ya Ufalme wa
Mbinguni. Yeye awezaye kulipokea neno hili na alipokee."

Yesu Awabariki Watoto Wadogo
(Marko 10:13-16; Luka 18:15-17)

13 Kisha watoto wadogo wakaletwa kwa Yesu ili aweke mikono yake
juu yao na awaombee. Lakini wanafunzi wake wakawakemea wale
waliowaleta.
14 Yesu akasema, **"Waacheni watoto wadogo waje kwangu, wala**
msiwazuie, kwa maana Ufalme wa Mbinguni ni wa wale walio
kama hawa."
15 Naye akaweka mikono yake juu yao, na akaondoka huko.

Kijana Tajiri
(Marko 10:17-31; Luka 18:18-30)

16 Mtu mmoja akamjia Yesu na kumuuliza, “Mwalimu mwema,
nifanye jambo gani jema ili nipate uzima wa milele?”
17 Yesu akamjibu, **“Mbona unaniuliza habari ya mema? Aliye
mwema ni Mmoja tu. Lakini ukitaka kuingia uzimani, zitii
amri.”**
18 Yule mtu akamuuliza, “Amri zipi?”
Yesu akamjibu, **“Usiue, usizini, usiibe, usishuhudie uongo,**
19 **waheshimu baba yako na mama yako, na umpende jirani
yako kama nafsi yako.”**
20 Yule kijana akasema, “Hizi zote nimezishika. Je, bado nimepun-
gukiwa na nini?”
21 Yesu akamwambia, **“Kama ukitaka kuwa mkamilifu, nenda,
ukauze vitu vyote ulivyo navyo, na hizo fedha uwape maskini,
nawe utakuwa na hazina mbinguni. Kisha njoo, unifuate.”**
22 Yule kijana aliposikia hayo, akaenda zake kwa huzuni, kwa sababu
alikuwa na mali nyingi.

Hatari Za Utajiri

23 Ndipo Yesu akawaambia wanafunzi wake, **“Amin, nawaambia,
itakuwa vigumu kwa mtu tajiri kuingia katika Ufalme wa
Mbinguni.**
24 **Tena nawaambia, ni rahisi zaidi kwa ngamia kupita kwenye
tundu la sindano kuliko mtu tajiri kuingia katika Ufalme wa
Mungu.”**
25 Wanafunzi wake waliposikia haya, walishangaa sana na kuuliza,
“Ni nani basi awezaye kuokoka?”
26 Lakini Yesu akawatazama, akawaambia, **“Kwa mwanadamu
jambo hili haliwezekani, lakini mambo yote yanawezekana kwa
Mungu.”**
27 Ndipo Petro akamjibu, “Tazama, sisi tumeacha kila kitu na
kukufuata! Tutapata nini basi?”
28 Yesu akawaambia, **“Amin, nawaambia, wakati wa kufanywa
upya vitu vyote, Mwana wa Adamu atakapoketi kwenye kiti
chake kitukufu cha enzi, ninyi mlionifuata pia mtaketi katika
viti vya enzi kumi na viwili, mkiyahukumu makabila kumi na
mawili ya Israeli.**
29 **Kila mtu aliyeacha nyumba, au ndugu zake wa kiume au
wa kike, baba au mama, watoto au mashamba kwa ajili yangu,
atapokea mara mia zaidi ya hayo, na ataurithi uzima wa milele.**
30 **Lakini wengi walio wa kwanza watakuwa wa mwisho, na
walio wa mwisho watakuwa wa kwanza.**

20

Mfano Wa Wafanyakazi Katika Shamba La Mizabibu

1 **“Kwa maana Ufalme wa Mbinguni unafanana na mtu mwenye
shamba aliyetoka alfajiri ili kwenda kuajiri vibarua kufanya
kazi katika shamba lake la mizabibu.**

2 **Baada ya kukubaliana na hao vibarua kuwalipa ujira wa**
dinari*moja kwa siku, akawapeleka kwenye shamba lake la
mizabibu.
3 **"Mnamo saa tatu akatoka tena, akawakuta wengine wamesi-**
mama sokoni bila kazi.
4 **Akawaambia, 'Ninyi nanyi nendeni mkafanye kazi katika**
shamba langu la mizabibu, nami nitawalipa chochote kilicho
haki yenu.'
5 **Kwa hiyo wakaenda.**
"Akatoka tena mnamo saa sita na pia saa tisa akafanya vivyo
hivyo.
6 **Mnamo saa kumi na moja akatoka tena akawakuta wengine**
bado wamesimama bila kazi. Akawauliza, 'Kwa nini mmesi-
mama hapa kutwa nzima pasipo kufanya kazi?'
7 **"Wakamjibu, 'Ni kwa sababu hakuna yeyote aliyetuajiri.'**
"Akawaambia, 'Ninyi nanyi nendeni mkafanye kazi katika
shamba langu la mizabibu.'
8 **"Ilipofika jioni, yule mwenye shamba la mizabibu**
akamwambia msimamizi, 'Waite hao vibarua na uwalipe ujira
wao, ukianzia na wale walioajiriwa mwisho na kuishia na wale
walioajiriwa kwanza.'
9 **"Wale vibarua walioajiriwa mnamo saa kumi na moja, wakaja**
na kila mmoja wao akapokea dinari moja.
10 **Hivyo wale walioajiriwa kwanza walipofika, walidhani watal-**
ipwa zaidi. Lakini kila mmoja wao pia alipokea dinari moja.
11 **Walipoipokea, wakaanza kulalamika dhidi ya yule mwenye**
shamba,
12 **wakisema, 'Hawa watu walioajiriwa mwisho wamefanya kazi**
kwa muda wa saa moja tu, nawe umewafanya sawa na sisi ambao
tumestahimili taabu na joto lote la mchana kutwa?'
13 **"Yule mwenye shamba akamjibu mmoja wao, 'Rafiki, si-**
jakudhulumu. Je, hukukubaliana nami kwa ujira wa kawaida
wa dinari moja?
14 **Chukua ujira wako na uende. Mimi nimeamua kumlipa huyu**
mtu aliyeajiriwa mwisho kama nilivyokupa wewe.
15 **Je, sina haki yangu kufanya kile nitakacho na mali yangu**
mwenyewe? Au unaona wivu kwa kuwa nimekuwa mkarimu?'
16 **"Vivyo hivyo, wa mwisho watakuwa wa kwanza, na wa**
kwanza watakuwa wa mwisho."

Yesu Atabiri Tena Kuhusu Kifo Chake
(Marko 10:32-34; Luka 18:31-34)

17 Basi Yesu alipokuwa anapanda kwenda Yerusalemu, aliwachukua
kando wale wanafunzi wake kumi na wawili na kuwaambia,
18 **"Tunapanda kwenda Yerusalemu, na Mwana wa Adamu**
atatiwa mikononi mwa viongozi wa makuhani na walimu wa
sheria. Nao watamhukumu kifo
19 **na kumtia mikononi mwa watu wa Mataifa ili wamdhihaki na**
kumpiga mijeledi na kumsulubisha msalabani. Naye atafufuliwa
siku ya tatu!"

---

* **20:2** Dinari moja ilikuwa kama mshahara wa kibarua wa siku moja.

Ombi La Mama Yake Yakobo Na Yohana
(Marko 10:35-45)

20 Kisha mama yao wana wa Zebedayo akamjia Yesu pamoja
na wanawe, naye akapiga magoti mbele yake, akamwomba Yesu
amfanyie jambo fulani.
21 Yesu akamuuliza, **"Unataka nini?"** Akajibu, "Tafadhali, wajalie
wanangu hawa ili mmoja aketi upande wako wa kuume, na mwingine
upande wako wa kushoto katika Ufalme wako."
22 Yesu akawaambia, **"Ninyi hamjui mnaloliomba. Je, mnaweza
kukinywea kikombe nitakachonywea mimi?"**
Wakajibu, "Tunaweza."
23 Yesu akawaambia, **"Kwa kweli kikombe changu mtakinywea,
lakini kuketi upande wangu wa kuume au wa kushoto si langu
mimi kuwapa. Nafasi hizo ni za wale ambao wameandaliwa na
Baba yangu."**
24 Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia haya, waliwakasirikia
hao ndugu wawili.
25 Lakini Yesu akawaita wote pamoja na kuwaambia, **"Mnafahamu
kuwa watawala wa watu wa Mataifa huwatawala kwa nguvu, nao
wenye vyeo huonyesha mamlaka yao.
26 Isiwe hivyo kwenu. Badala yake, yeyote anayetaka kuwa
mkuu miongoni mwenu hana budi kuwa mtumishi wenu,
27 naye anayetaka kuwa wa kwanza miongoni mwenu hana budi
kuwa mtumwa wenu:
28 kama vile ambavyo Mwana wa Adamu hakuja ili kutu-
mikiwa, bali kutumika na kuutoa uhai wake uwe fidia kwa ajili
ya wengi."**

Yesu Awaponya Vipofu Wawili
(Marko 10:46-52; Luka 18:35-43)

29 Yesu na wanafunzi wake walipokuwa wakiondoka Yeriko, umati
mkubwa wa watu ulimfuata.
30 Vipofu wawili walikuwa wameketi kando ya barabara. Wali-
posikia kwamba Yesu alikuwa anapita, wakapiga kelele wakisema,
"Bwana, Mwana wa Daudi, tuhurumie!"
31 Ule umati wa watu ukawakemea na kuwaambia wanyamaze,
lakini wao wakazidi kupaza sauti, wakisema, "Bwana, Mwana wa
Daudi, tuhurumie."
32 Yesu akasimama na kuwaita, akawauliza, **"Mnataka niwafanyie
nini?"**
33 Wakamjibu, "Bwana, tunataka kuona."
34 Yesu akawahurumia na kuwagusa macho yao. Mara macho yao
yakapata kuona, nao wakamfuata.

21

Yesu Anaingia Yerusalemu Kwa Shangwe
(Marko 11:1-11; Luka 19:28-40; Yohana 12:12-19)

1 Walipokaribia Yerusalemu, wakafika Bethfage katika Mlima wa
Mizeituni. Ndipo Yesu akawatuma wanafunzi wake wawili,

2 akawaambia, **“Nendeni katika kijiji kilichoko mbele yenu,**
nanyi mtamkuta punda amefungwa hapo, na mwana-punda
pamoja naye. Wafungueni na mniletee.
3 **Kama mtu yeyote akiwasemesha lolote, mwambieni kwamba**
Bwana ana haja nao, naye atawaruhusu mwalete mara.”
4 Haya yalitukia ili litimie lile lililonenwa na nabii, akisema:
5 “Mwambieni Binti Sayuni,
‘Tazama, mfalme wako anakuja kwako,
ni mnyenyekevu, naye amepanda punda,
juu ya mwana-punda, mtoto wa punda.’ ”
6 Wale wanafunzi wakaenda, wakafanya kama Yesu alivyokuwa
amewaagiza.
7 Wakamleta yule punda na mwana-punda, nao wakatandika mavazi
yao juu ya hao punda, naye Yesu akaketi juu yake.
8 Umati mkubwa wa watu ukatandaza mavazi yao barabarani,
na wengine wakakata matawi kutoka kwenye miti, wakayatandaza
barabarani.
9 Ule umati wa watu uliomtangulia na ule uliomfuata ukapiga kelele
ukisema,
“Hosana,* Mwana wa Daudi!”

“Amebarikiwa yeye ajaye kwa Jina la Bwana!”

“Hosana juu mbinguni!”
10 Yesu alipoingia Yerusalemu, mji wote ukataharuki, watu
wakauliza, “Huyu ni nani?”
11 Ule umati wa watu ukajibu, “Huyu ni Yesu, yule nabii kutoka
Nazareti katika Galilaya.”

Yesu Atakasa Hekalu
(Marko 11:15-19; Luka 19:45-48; Yohana 2:13-22)

12 Yesu akaingia katika eneo la Hekalu na kuwafukuza wote
waliokuwa wakinunua na kuuza vitu Hekaluni. Akazipindua meza za
wale waliokuwa wakibadilisha fedha, na pia viti vya wale waliokuwa
wakiuza njiwa.
13 Akawaambia, **“Imeandikwa, ‘Nyumba yangu itaitwa nyumba**
ya sala,’ lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang’anyi.”
14 Vipofu na vilema wakamwendea kule Hekaluni, naye
akawaponya.
15 Lakini viongozi wa makuhani na walimu wa sheria walipoona
mambo ya ajabu aliyofanya na kuwasikia watoto wakishangilia katika
eneo la Hekalu wakisema, “Hosana Mwana wa Daudi,” walikasirika.
16 Wakamuuliza Yesu, “Je, unasikia hayo hawa wanayosema?”
Akawajibu, **“Naam; kwani hamkusoma,**
“ ‘Midomoni mwa watoto wachanga na wanyonyao
umeamuru sifa’?”
17 Akawaacha, akatoka nje ya mji, akaenda hadi Bethania, akalala
huko.

Mtini Wanyauka
(Marko 11:12-14, 20-24)

---

* **21:9** Kiebrania kusema Okoa, basi likawa neno la shangwe.

18 Asubuhi na mapema, Yesu alipokuwa akirudi mjini, alikuwa na
njaa.
19 Akauona mtini kando ya barabara, naye akaukaribia, lakini
hakupata tunda lolote ila majani. Ndipo akauambia, **“Wewe usizae
matunda tena kamwe!”** Papo hapo ule mtini ukanyauka.
20 Wanafunzi wake walipoona jambo hili, wakashangaa, waka-
muuliza, “Imekuwaje mtini huu kunyauka ghafula?”
21 Yesu akawajibu, **“Amin, nawaambia, kama mkiwa na imani
wala msiwe na shaka, si kwamba mtaweza kufanya tu yale
yaliyofanyika kwa huu mtini, bali hata mkiuambia huu mlima,
‘Ng’oka, ukatupwe baharini,’ litafanyika.**
22 **Yoyote mtakayoyaomba mkisali na mkiamini, mtayapokea.”**

Wahoji Kuhusu Mamlaka Ya Yesu
(Marko 11:27-33; Luka 20:1-8)

23 Yesu alipoingia Hekaluni, viongozi wa makuhani na wazee wa
watu wakamjia alipokuwa anafundisha na kusema, “Unafanya mambo
haya kwa mamlaka gani? Na ni nani aliyekupa mamlaka hayo?”
24 Yesu akawajibu, **“Nami nitawauliza swali moja. Kama
mkinijibu, nami nitawaambia ni kwa mamlaka gani ninafanya
mambo haya.**
25 **Ubatizo wa Yohana, ulitoka wapi? Je, ulitoka mbinguni au
kwa wanadamu?”**
Wakahojiana wao kwa wao na kusema, “Tukisema ulitoka mbinguni
atatuuliza, ‘Mbona basi hamkumwamini?’
26 Lakini tukisema, ‘Ulitoka kwa wanadamu,’ tunawaogopa hawa
watu, maana wote wanamtambua Yohana kuwa ni nabii.”
27 Kwa hiyo wakamjibu Yesu, “Sisi hatujui.”
Naye akawaambia, **“Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka
gani ninatenda mambo haya.”**

Mfano Wa Wana Wawili

28 **“Lakini mwaonaje? Mtu mmoja alikuwa na wana wawili.
Akamwendea yule wa kwanza akamwambia, ‘Mwanangu, nenda
ukafanye kazi kwenye shamba la mizabibu leo.’**
29 **“Yule mwanawe akamjibu ‘Mimi sitakwenda.’ Baadaye
akabadili mawazo yake akaenda.**
30 **“Kisha yule baba akamwendea yule mwanawe mwingine
akamwambia vilevile. Yeye akajibu, ‘Nitakwenda, bwana,’ lakini
hakwenda.**
31 **“Ni yupi kati yao hao wawili aliyetimiza kile alichotaka baba
yake?”**
Wakamjibu, “Ni yule wa kwanza.”
Yesu akawaambia, **“Amin, amin nawaambia, watoza ushuru na
makahaba wanawatangulia kuingia katika Ufalme wa Mungu.**
32 **Kwa maana Yohana alikuja kwenu kuwaonyesha njia ya
haki, lakini hamkumsadiki, lakini watoza ushuru na makahaba
wakamsadiki. Nanyi hata mlipoona hayo, baadaye hamkutubu
na kumsadiki.**

Mfano Wa Wapangaji Waovu
(Marko 12:1-12; Luka 20:9-19)

33 **“Sikilizeni mfano mwingine: Kulikuwa na mtu mmoja**
mwenye shamba ambaye alipanda shamba la mizabibu. Aka-
jenga ukuta kulizunguka, akatengeneza shinikizo ndani yake
na akajenga mnara wa ulinzi. Kisha akalikodisha hilo shamba
la mizabibu kwa wakulima fulani, naye akaondoka, akasafiri
kwenda nchi nyingine.
34 **Wakati wa mavuno ulipokaribia, akawatuma watumishi**
wake kwa hao wapangaji ili kukusanya matunda yake.
35 **“Wale wapangaji wakawakamata wale watumishi,**
wakampiga mmoja, wakamuua mwingine, na yule wa tatu
wakampiga mawe.
36 **Kisha akawatuma kwao watumishi wengine, wengi kuliko**
wale wa kwanza, nao wale wapangaji wakawatendea vilevile.
37 **Mwisho wa yote, akamtuma mwanawe kwao, akisema,**
‘Watamheshimu mwanangu.’
38 **“Lakini wale wapangaji walipomwona mwanawe, wakase-**
mezana wao kwa wao, ‘Huyu ndiye mrithi. Njooni tumuue, ili
tuchukue urithi wake.’
39 **Hivyo wakamchukua, wakamtupa nje ya shamba la miz-**
abibu, wakamuua.
40 **“Kwa hiyo, huyo mwenye shamba la mizabibu atakapokuja,**
atawafanyia nini hao wakulima?”
41 Wakamjibu, “Kwa huzuni kuu atawaangamiza kabisa hao wadhal-
imu na kulipangisha shamba lake la mizabibu kwa wakulima wengine
ambao watampatia fungu lake la matunda wakati wa mavuno.”
42 Yesu akawaambia, **“Je, hamjasoma katika Maandiko kwamba:**
“ ‘Jiwe walilolikataa waashi
limekuwa jiwe kuu la pembeni.
Bwana ndiye alitenda jambo hili,
nalo ni la ajabu machoni petu’?
43 **“Kwa hiyo ninawaambia, Ufalme wa Mungu utaondolewa**
kwenu na kupewa watu wengine wawezao kuzaa matunda yake.
44 **Yeye aangukaye juu ya jiwe hili atavunjika vipande vipande,**
lakini yule litakayemwangukia atasagwa kabisa.”
45 Viongozi wa Makuhani na Mafarisayo waliposikia mifano ya Yesu,
walitambua kuwa alikuwa akiwasema wao.
46 Wakatafuta njia ya kumkamata, lakini wakaogopa umati wa watu,
kwa kuwa watu walimwona Yesu kuwa ni nabii.

22

Mfano Wa Karamu Ya Arusi
(Luka 14:15-24)

1 Yesu akasema nao tena kwa mifano, akawaambia,
2 **“Ufalme wa Mbinguni unaweza kufananishwa na mfalme**
mmoja aliyemwandalia mwanawe karamu ya arusi.
3 **Akawatuma watumishi wake kuwaita wale waliokuwa**
wamealikwa karamuni, lakini wakakataa kuja.
4 **“Kisha akawatuma watumishi wengine akisema, ‘Waambieni**
wale walioalikwa kwamba nimeandaa chakula. Nimekwisha
kuchinja mafahali wangu na vinono, karamu iko tayari. Kari-
buni kwa karamu ya arusi.’

5 **“Lakini hawakuzingatia, wakaenda zao: huyu shambani mwake na mwingine kwenye biashara zake.**
6 **Wengine wao wakawakamata wale watumishi wake, wakawatesa na kuwaua.**
7 **Yule mfalme akakasirika sana, akapeleka jeshi lake likawaangamiza wale wauaji na kuuteketeza mji wao kwa moto.**
8 **“Kisha akawaambia watumishi wake, ‘Karamu ya arusi imeshakuwa tayari, lakini wale niliowaalika hawakustahili kuja.**
9 **Kwa hiyo nendeni katika njia panda mkamwalike karamuni yeyote mtakayemwona.’**
10 **Wale watumishi wakaenda barabarani, wakawakusanya watu wote waliowaona, wema na wabaya. Ukumbi wa arusi ukajaa wageni.**
11 **“Lakini mfalme alipoingia ndani ili kuwaona wageni, akamwona mle mtu mmoja ambaye hakuwa amevaa vazi la arusi.**
12 **Mfalme akamuuliza, ‘Rafiki, uliingiaje humu bila vazi la arusi?’ Yule mtu hakuwa na la kusema.**
13 **“Ndipo mfalme akawaambia watumishi wake, ‘Mfungeni mikono na miguu mkamtupe nje, kwenye giza. Huko kutakuwa na kilio na kusaga meno.’**
14 **“Kwa maana walioitwa ni wengi, lakini walioteuliwa ni wachache.”**

Kulipa Kodi Kwa Kaisari
(Marko 12:13-17; Luka 20:20-26)

15 Ndipo Mafarisayo wakatoka nje wakaandaa mpango wa kumtega Yesu katika maneno yake.
16 Wakatuma wanafunzi wao kwake pamoja na Maherode. Nao wakasema, “Mwalimu, tunajua kwamba wewe ni mtu mwadilifu na unafundisha njia ya Mungu katika kweli bila kuyumbishwa na mtu wala kuonyesha upendeleo.
17 Tuambie basi, wewe unaonaje? Je, ni halali kulipa kodi kwa Kaisari, au la?”
18 Lakini Yesu, akijua makusudi yao mabaya, akawaambia, **“Enyi wanafiki, kwa nini mnajaribu kunitega?**
19 **Nionyesheni hiyo sarafu inayotumika kwa kulipia kodi.”** Wakamletea dinari.
20 Naye akawauliza, **“Sura hii ni ya nani? Na maandishi haya ni ya nani?”**
21 Wakamjibu, “Ni vya Kaisari.”
Basi Yesu akawaambia, **“Mpeni Kaisari kilicho cha Kaisari, naye Mungu mpeni kilicho cha Mungu.”**
22 Waliposikia hili, wakashangaa. Hivyo wakamwacha, wakaenda zao.

Ndoa Na Ufufuo
(Marko 12:18-27; Luka 20:27-40)

23 Siku hiyo hiyo Masadukayo, wale wasemao kwamba hakuna ufufuo wa wafu, wakamjia Yesu na kumuuliza swali, wakisema,
24 “Mwalimu, Mose alisema, ‘Kama mtu akifa bila kuwa na watoto, ndugu yake inampasa amwoe huyo mjane ili ampatie watoto huyo nduguye aliyekufa.’

25 Basi palikuwa na ndugu saba miongoni mwetu. Yule wa kwanza akaoa mke, naye akafa, na kwa kuwa hakuwa na watoto, akamwachia nduguye yule mjane.
26 Ikatokea vivyo hivyo kwa yule ndugu wa pili, na wa tatu, hadi wote saba.
27 Hatimaye, yule mwanamke naye akafa.
28 Sasa basi, siku ya ufufuo, yeye atakuwa mke wa nani miongoni mwa wale ndugu saba, kwa kuwa wote walikuwa wamemwoa huyo mwanamke?"
29 Yesu akawajibu, **"Mwapotoka kwa sababu hamjui Maandiko wala uweza wa Mungu.**
30 **Wakati wa ufufuo, watu hawataoa wala kuolewa, bali watakuwa kama malaika wa mbinguni.**
31 **Lakini kuhusu ufufuo wa wafu, hamjasoma kile Mungu alichowaambia, kwamba,**
32 **'Mimi ni Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaki, na Mungu wa Yakobo'? Yeye si Mungu wa wafu, bali ni Mungu wa walio hai."**
33 Ule umati wa watu uliposikia hayo, ulishangaa sana kwa mafundisho yake.

Amri Kuu Kuliko Zote
(Marko 12:28-34; Luka 10:25-28)

34 Mafarisayo waliposikia kwamba Yesu alikuwa amewanyamazisha Masadukayo, Mafarisayo wakakusanyika pamoja.
35 Mmoja wao, mtaalamu wa sheria, akamuuliza swali ili kumjaribu, akisema,
36 "Mwalimu, ni amri ipi katika Sheria iliyo kuu kuliko zote?"
37 Yesu akamjibu, **" 'Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote na kwa roho yako yote na kwa akili zako zote.'**
38 **Hii ndiyo amri iliyo kuu, tena ni ya kwanza.**
39 **Nayo ya pili ni kama hiyo, nayo ni hii: 'Mpende jirani yako kama nafsi yako.'**
40 **Amri hizi mbili ndizo msingi wa Sheria na Manabii."**

Swali Kuhusu Mwana Wa Daudi
(Marko 12:35-37; Luka 20:41-44)

41 Wakati Mafarisayo walikuwa wamekusanyika pamoja, Yesu akawauliza,
42 **"Mnaonaje kuhusu Kristo?*Yeye ni mwana wa nani?"**
Wakamjibu, "Yeye ni mwana wa Daudi."
43 Akawaambia, **"Inakuwaje basi kwamba Daudi, akinena kwa kuongozwa na Roho, anamwita Kristo 'Bwana'? Kwa maana asema,**
44 **" 'BWANA alimwambia Bwana wangu:**
"Keti mkono wangu wa kuume,
hadi nitakapowaweka adui zako
chini ya miguu yako." '
45 **Kama basi Daudi anamwita yeye 'Bwana,' awezaje kuwa mwanawe?"**

---

* **22:42** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

46 Hakuna mtu aliyeweza kumjibu Yesu neno. Tena tangu siku hiyo
hakuna aliyethubutu kumuuliza tena maswali.

23

Yesu Awashutumu Walimu Wa Sheria Na Mafarisayo
(Marko 12:38-40; Luka 11:39-52; 20:45-47)

1 Kisha Yesu akauambia umati wa watu pamoja na wanafunzi wake:
2 **"Walimu wa sheria na Mafarisayo wameketi katika kiti cha Mose,**
3 **hivyo inawapasa kuwatii na kufanya kila kitu wanachowaambia. Lakini msifuate yale wanayotenda, kwa sababu hawatendi yale wanayohubiri.**
4 **Wao hufunga mizigo mikubwa na kuiweka mabegani mwa watu, lakini wao wenyewe hawako radhi hata kuinua kidole ili kuisogeza.**
5 **"Wao hutenda mambo yao yote ili waonekane na watu. Hupanua vikasha vyao vyenye maandiko ya sheria na kurefusha matamvua ya mavazi yao.**
6 **Wanapenda kukalia viti vya heshima katika karamu, na vile viti maalum sana katika masinagogi.**
7 **Hupenda kusalimiwa masokoni na kutaka watu wawaite 'Rabi.'***
8 **"Lakini ninyi msiitwe 'Rabi,' kwa sababu mnaye Bwana mmoja na ninyi nyote ni ndugu.**
9 **Nanyi msimwite mtu yeyote 'Baba,' hapa duniani, kwa maana mnaye Baba mmoja, naye yuko mbinguni.**
10 **Wala msiitwe 'Mwalimu,' kwa maana mnaye mwalimu mmoja tu, ndiye Kristo.**†
11 **Yeye aliye mkuu kuliko ninyi nyote miongoni mwenu atakuwa mtumishi wenu.**
12 **Kwa kuwa yeyote anayejikweza atashushwa, na yeyote anayejinyenyekeza atakwezwa.**
13 **"Lakini ole wenu, walimu wa sheria na Mafarisayo, enyi wanafiki! Kwa maana mnawafungia watu milango ya Ufalme wa Mbinguni. Ninyi wenyewe hamuingii humo, nao wale wanaotaka kuingia mnawazuia. [**
14 **Ole wenu walimu wa sheria na Mafarisayo, enyi wanafiki! Mnakula katika nyumba za wajane, nanyi kwa kujifanya kuwa wema, mnasali sala ndefu. Kwa hiyo hukumu yenu itakuwa kuu zaidi.]**
15 **"Ole wenu walimu wa sheria na Mafarisayo, enyi wanafiki! Ninyi mnasafiri baharini na nchi kavu ili kumfanya mtu mmoja mwongofu, lakini baada ya kumpata, mnamfanya mwana wa jehanamu mara mbili kuliko ninyi!**
16 **"Ole wenu, viongozi vipofu! Ninyi mwasema, 'Mtu akiapa kwa Hekalu, kiapo hicho si kitu; lakini mtu akiapa kwa dhahabu ya Hekalu, amefungwa kwa kiapo chake.'**

---

* **23:7** Rabi maana yake Bwana, Mwalimu. † **23:10** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

17 **Ninyi vipofu wapumbavu! Ni kipi kilicho kikuu zaidi: ni ile dhahabu, au ni lile Hekalu linaloifanya hiyo dhahabu kuwa takatifu?**
18 **Pia mnasema, 'Mtu akiapa kwa madhabahu, si kitu; lakini mtu akiapa kwa sadaka iliyo juu ya madhabahu, amefungwa kwa kiapo chake'**
19 **Ninyi vipofu! Ni kipi kikuu zaidi: ni sadaka, au ni madhabahu yanayoifanya hiyo sadaka kuwa takatifu?**
20 **Kwa hiyo, mtu aapaye kwa madhabahu, huapa kwa hayo madhabahu na vitu vyote vilivyo juu yake.**
21 **Naye mtu aapaye kwa Hekalu, huapa kwa hilo Hekalu na kwa huyo akaaye ndani yake.**
22 **Naye aapaye kwa mbingu, huapa kwa kiti cha enzi cha Mungu na kwa yeye aketiye juu ya kiti hicho.**
23 **"Ole wenu walimu wa sheria na Mafarisayo, ninyi wanafiki! Kwa maana mnatoa zaka ya mnanaa, bizari na jira, lakini mmeacha mambo makuu zaidi ya sheria, yaani haki, huruma na uaminifu. Iliwapasa kufanya haya makuu ya sheria bila kupuuza hayo matoleo.**
24 **Ninyi viongozi vipofu, mnachuja kiroboto lakini mnameza ngamia!**
25 **"Ole wenu, walimu wa sheria na Mafarisayo, ninyi wanafiki! Kwa maana mnasafisha kikombe na sahani kwa nje, lakini ndani mmejaa unyang'anyi na kutokuwa na kiasi.**
26 **Ewe Farisayo kipofu! Safisha ndani ya kikombe na sahani kwanza, ndipo nje itakuwa safi pia.**
27 **"Ole wenu, walimu wa sheria na Mafarisayo, ninyi wanafiki! Mnafanana na makaburi yaliyopakwa chokaa, ambayo yanapendeza kwa nje, lakini ndani yamejaa mifupa ya wafu na kila aina ya uchafu.**
28 **Vivyo hivyo, kwa nje ninyi mnaonekana kwa watu kuwa wenye haki, lakini kwa ndani mmejaa unafiki na uovu.**
29 **"Ole wenu, walimu wa sheria na Mafarisayo, ninyi wanafiki! Mnajenga makaburi ya manabii na kuyapamba makaburi ya wenye haki.**
30 **Nanyi mwasema, 'Kama tungaliishi wakati wa baba zetu, tusingalikuwa tumeshiriki katika kumwaga damu ya manabii!'**
31 **Hivyo mnajishuhudia wenyewe kwamba ninyi ni wana wa wale waliowaua manabii.**
32 **Haya basi, kijazeni kipimo cha dhambi ya baba zenu!**
33 **"Ninyi nyoka, ninyi uzao wa nyoka wenye sumu! Mtaiepukaje hukumu ya jehanamu?**
34 **Kwa sababu hii, tazameni, natuma kwenu manabii na wenye hekima na walimu. Baadhi yao mtawaua na kuwasulubisha, na wengine wao mtawapiga mijeledi katika masinagogi yenu na kuwafuatia kutoka mji mmoja hadi mji mwingine.**
35 **Hivyo ile damu ya wenye haki wote iliyomwagwa hapa duniani, tangu damu ya Abeli, ambaye alikuwa hana hatia, hadi damu ya Zekaria mwana wa Barakia, mliyemuua kati ya patakatifu na madhabahu, itawajia juu yenu.**

36 **Amin, nawaambia, haya yote yatakuja juu ya kizazi hiki.**

Yesu Aililia Yerusalemu
(Luka 13:34-35)

37 **"Ee Yerusalemu, Yerusalemu, uwauaye manabii na kuwapiga mawe wale waliotumwa kwako! Mara ngapi nimetamani kuwakusanya watoto wako pamoja, kama vile kuku akusanyavyo vifaranga wake chini ya mabawa yake, lakini hukutaka!**

38 **Tazama nyumba yenu imeachwa ukiwa.**

39 **Kwa maana nawaambia, hamtaniona tena tangu sasa mpaka mtakaposema, 'Amebarikiwa yeye ajaye kwa Jina la Bwana.' "**

24

Kubomolewa Kwa Hekalu Kwatabiriwa
(Marko 13:1-2; Luka 21:5-6)

1 Yesu akatoka Hekaluni na alipokuwa akienda zake, wanafunzi wake wakamwendea ili kumwonyesha majengo ya Hekalu.

2 Ndipo Yesu akawauliza, **"Je, mnayaona haya yote? Amin, nawaambia, hakuna hata jiwe moja hapa litakalobaki juu ya jingine, bali kila moja litabomolewa."**

Ishara Za Nyakati Za Mwisho
(Marko 13:3-23; Luka 21:7-24)

3 Yesu alipokuwa ameketi kwenye Mlima wa Mizeituni, wanafunzi wake wakamjia faraghani, wakamuuliza, "Tuambie, mambo haya yatatukia lini, nayo dalili ya kuja kwako na ya mwisho wa dunia ni gani?"

4 Yesu akawajibu, **"Jihadharini, mtu yeyote asiwadanganye.**

5 **Kwa maana wengi watakuja kwa Jina langu, wakidai, 'Mimi ndiye Kristo,'*nao watawadanganya wengi.**

6 **Mtasikia habari za vita na matetesi ya vita. Angalieni msitishike, kwa maana haya hayana budi kutukia. Lakini ule mwisho bado.**

7 **Taifa litainuka dhidi ya taifa, na ufalme dhidi ya ufalme. Kutakuwa na njaa na mitetemeko ya ardhi sehemu mbalimbali.**

8 **Haya yote yatakuwa ndio mwanzo wa utungu.**

9 **"Ndipo mtasalitiwa, ili mteswe na kuuawa, nanyi mtachukiwa na mataifa yote kwa ajili yangu.**

10 **Wakati huo, wengi wataacha imani yao, nao watasalitiana kila mmoja na mwenzake na kuchukiana.**

11 **Watatokea manabii wengi wa uongo, nao watawadanganya watu wengi.**

12 **Kwa sababu ya kuongezeka kwa uovu upendo wa watu wengi utapoa,**

13 **lakini yule atakayevumilia hadi mwisho ataokolewa.**

14 **Injili ya Ufalme itahubiriwa ulimwenguni kote kuwa ushuhuda kwa mataifa yote. Ndipo mwisho utakapokuja.**

15 **"Hivyo mtakapoona lile 'chukizo la uharibifu' lililonenwa na nabii Danieli limesimama mahali patakatifu (asomaye na afahamu),**

---

* **24:5** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

16 **basi wale walioko Uyahudi wakimbilie milimani.**
17 **Yeyote aliye juu ya dari ya nyumba asishuke ili kuchukua chochote kutoka ndani ya nyumba.**
18 **Aliye shambani asirudi nyumbani kuchukua vazi lake.**
19 **Ole wao wenye mimba na wale wanaonyonyesha watoto siku hizo!**
20 **Ombeni ili kukimbia kwenu kusiwe wakati wa baridi au siku ya Sabato.**
21 **Kwa maana wakati huo kutakuwa na dhiki kuu ambayo haijapata kuwako tangu mwanzo wa dunia mpaka sasa: wala haitakuwako tena kamwe.**
22 **Kama siku hizo zisingefupishwa, hakuna hata mtu mmoja ambaye angeokoka. Lakini kwa ajili ya wateule, siku hizo zitafupizwa.**
23 **Wakati huo kama mtu yeyote akiwaambia, 'Tazama, Kristo huyu hapa!' Au, 'Kristo yuko kule,' msisadiki.**
24 **Kwa maana watatokea makristo wa uongo na manabii wa uongo, nao watafanya ishara kubwa na maajabu mengi ili kuwapotosha, ikiwezekana, hata wale wateule hasa.**
25 **Angalieni, nimekwisha kuwaambia mapema.**
26 **"Kwa hiyo mtu yeyote akiwaambia, 'Yule kule nyikani,' msiende huko. Au akisema, 'Yuko kwenye chumba,' msisadiki.**
27 **Kwa maana kama vile umeme utokeavyo mashariki na kuonekana hata magharibi, ndivyo itakavyokuwa kuja kwake Mwana wa Adamu.**
28 **Kwa maana popote ulipo mzoga, huko ndiko wakusanyikapo tai.**

Kuja Kwa Mwana Wa Adamu
(Marko 13:24-31; Luka 21:25-33)

29 **"Mara baada ya dhiki ya siku zile,**
" 'jua litatiwa giza,
nao mwezi hautatoa nuru yake;
nazo nyota zitaanguka kutoka angani,
na nguvu za anga zitatikisika.'
30 **"Ndipo itakapotokea ishara ya Mwana wa Adamu angani, na makabila yote ya dunia yataomboleza. Nao watamwona Mwana wa Adamu akija juu ya mawingu ya angani, katika uwezo na utukufu mkuu.**
31 **Naye atawatuma malaika zake kwa sauti kuu ya tarumbeta, nao watawakusanya wateule wake kutoka pande zote nne za dunia, kutoka mwisho mmoja wa mbingu hadi mwisho mwingine.**
32 **"Basi jifunzeni somo hili kutokana na mtini: Matawi yake yanapoanza kuchipua na kutoa majani, mnatambua kwamba wakati wa kiangazi umekaribia.**
33 **Vivyo hivyo, myaonapo mambo haya yote, mnatambua kwamba wakati u karibu, hata malangoni.**
34 **Amin, nawaambia, kizazi hiki hakitapita hadi mambo haya yote yawe yametimia.**
35 **Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe.**

Hakuna Ajuaye Siku Wala Saa
(Marko 13:32-37; Luka 17:26-30, 34-36)

36 **"Kwa habari ya siku ile na saa, hakuna ajuaye, hata malaika walio mbinguni wala Mwana, ila Baba peke yake.**
37 **Kama ilivyokuwa wakati wa Noa, ndivyo itakavyokuwa kuja kwake Mwana wa Adamu.**
38 **Kwa maana siku zile kabla ya gharika, watu walikuwa wakila na kunywa, wakioa na kuolewa, mpaka siku ile Noa alipoingia katika safina.**
39 **Nao hawakujua lolote mpaka gharika ilipokuja ikawakumba wote. Hivyo ndivyo itakavyokuwa atakapokuja Mwana wa Adamu.**
40 **Watu wawili watakuwa shambani, naye mmoja atatwaliwa na mwingine ataachwa.**
41 **Wanawake wawili watakuwa wanasaga pamoja, naye mmoja atatwaliwa na mwingine ataachwa.**
42 **"Basi kesheni, kwa sababu hamjui ni siku gani atakapokuja Bwana wenu.**
43 **Lakini fahamuni jambo hili: Kama mwenye nyumba angejua ni wakati gani wa usiku ambao mwizi atakuja, angekesha na hangekubali nyumba yake kuvunjwa.**
44 **Kwa hiyo ninyi pia hamna budi kuwa tayari, kwa sababu Mwana wa Adamu atakuja saa msiyotazamia.**

Mfano Wa Mtumishi Mwaminifu
(Luka 12:41-48)

45 **"Ni nani basi aliye mtumishi mwaminifu na mwenye busara, ambaye bwana wake amemweka kusimamia watumishi wengine katika nyumba yake, ili awape chakula chao kwa wakati unaofaa?**
46 **Heri mtumishi yule ambaye bwana wake atakaporudi atamkuta akifanya hivyo.**
47 **Amin, nawaambia, atamweka mtumishi huyo kuwa msimamizi wa mali yake yote.**
48 **Lakini kama huyo mtumishi ni mwovu, naye akasema moyoni mwake, 'Bwana wangu atakawia muda mrefu,'**
49 **kisha akaanza kuwapiga watumishi wenzake, na kula na kunywa pamoja na walevi.**
50 **Basi bwana wa mtumishi huyo atakuja siku asiyodhani na saa asiyoijua.**
51 **Atamkata vipande vipande na kumweka katika sehemu moja pamoja na wanafiki, mahali ambako kutakuwa ni kulia na kusaga meno.**

25

Mfano Wa Wanawali Kumi

1 **"Wakati huo, Ufalme wa Mbinguni utakuwa kama wanawali kumi waliochukua taa zao na kwenda kumlaki bwana arusi.**
2 **Watano wao walikuwa wapumbavu na watano walikuwa wenye busara.**
3 **Wale wapumbavu walichukua taa zao lakini hawakuchukua mafuta ya akiba,**

4 **lakini wale wenye busara walichukua taa zao na mafuta ya akiba kwenye vyombo.**
5 **Bwana arusi alipokawia kuja wale wanawali wote wakasinzia na kulala.**
6 **"Usiku wa manane pakawa na kelele: 'Tazameni, huyu hapa bwana arusi! Tokeni nje mkamlaki!'**
7 **"Ndipo wale wanawali wote wakaamka na kuzitengeneza taa zao.**
8 **Wale wapumbavu wakawaambia wale wenye busara, 'Tupatieni mafuta yenu kidogo; taa zetu zinazimika.'**
9 **"Lakini wale wenye busara wakawajibu, 'Sivyo, hayatutoshi sisi na ninyi pia. Afadhali mwende kwa wauzao mkajinunulie mafuta yenu.'**
10 **"Nao walipokuwa wakienda kununua mafuta, bwana arusi akafika. Wale wanawali waliokuwa tayari wakaingia ndani pamoja naye kwenye karamu ya arusi na mlango ukafungwa.**
11 **"Baadaye wale wanawali wengine nao wakaja, wakaita, 'Bwana! Bwana! Tufungulie mlango!'**
12 **"Lakini yeye bwana arusi akawajibu, 'Amin, amin nawaambia, siwajui ninyi!'**
13 **"Kwa hiyo kesheni, kwa sababu hamjui siku wala saa.**

Mfano Wa Watumishi Watatu Na Talanta
(Luka 19:11-27)

14 **"Tena, Ufalme wa Mbinguni ni kama mtu aliyetaka kusafiri, naye akawaita watumishi wake na kuweka mali yake kwenye uangalizi wao.**
15 **Mmoja akampa talanta*tano, mwingine talanta mbili, na mwingine talanta moja. Kila mmoja alipewa kwa kadiri ya uwezo wake. Kisha yeye akasafiri.**
16 **Yule aliyepewa talanta tano akaenda mara moja akafanya nazo biashara akapata talanta nyingine tano zaidi.**
17 **Yule aliyepewa talanta mbili akafanya vivyo hivyo, akapata nyingine mbili zaidi.**
18 **Lakini yule mtumishi aliyekuwa amepokea talanta moja, alikwenda akachimba shimo ardhini na kuificha ile fedha ya bwana wake.**
19 **"Baada ya muda mrefu, yule bwana wa wale watumishi akarudi na kufanya hesabu nao.**
20 **Yule mtumishi aliyepokea talanta tano akaja, akaleta nyingine tano zaidi. Akasema, 'Bwana uliweka kwenye uangalizi wangu talanta tano. Tazama, nimepata faida ya talanta tano zaidi.'**
21 **"Bwana wake akamwambia, 'Umefanya vizuri sana, mtumishi mwema na mwaminifu! Umekuwa mwaminifu kwa vitu vichache; nami nitakuweka kuwa msimamizi wa vitu vingi. Njoo ushiriki katika furaha ya bwana wako!'**
22 **"Yule mwenye talanta mbili naye akaja. Akasema, 'Bwana, uliweka kwenye uangalizi wangu talanta mbili. Tazama nimepata hapa talanta mbili zaidi.'**

---

* **25:15** Talanta moja ilikuwa sawa na mshahara wa kibarua wa miaka 15.

23 **“Bwana wake akajibu, ‘Umefanya vizuri sana, mtumishi mwema na mwaminifu. Umekuwa mwaminifu kwa vitu vichache; nami nitakuweka kuwa msimamizi wa vitu vingi. Njoo ushiriki katika furaha ya bwana wako!’**

24 **“Kisha yule mtumishi aliyepokea talanta moja akaja, akasema, ‘Bwana, nilijua kwamba wewe ni mtu mgumu, unayevuna mahali usipopanda na kukusanya mahali usipotawanya mbegu.**
25 **Kwa hiyo niliogopa, nikaenda, nikaificha talanta yako ardhini. Tazama, hii hapa ile iliyo mali yako.’**

26 **“Bwana wake akajibu, ‘Wewe mtumishi mwovu na mvivu! Ulijua kwamba ninavuna mahali nisipopanda na kukusanya mahali nisipotawanya mbegu.**
27 **Vyema basi, ingekupasa kuweka fedha yangu kwa watoa riba, ili nirudipo, nichukue ile iliyo yangu na faida yake.**

28 **“ ‘Basi mnyang’anyeni hiyo talanta, mkampe yule mwenye talanta kumi.**
29 **Kwa maana kila mtu aliye na kitu atapewa zaidi, naye atakuwa navyo tele. Lakini yule asiye na kitu, hata kile alicho nacho atanyang’anywa.**
30 **Nanyi mtupeni huyo mtumishi asiyefaa nje, kwenye giza, mahali ambako kutakuwa na kilio na kusaga meno.’**

Kondoo Na Mbuzi

31 **“Mwana wa Adamu atakapokuja katika utukufu wake na malaika wote watakatifu pamoja naye, ndipo atakapoketi juu ya kiti cha enzi cha utukufu wake.**
32 **Mataifa yote watakusanyika mbele zake, naye atawatenga kama mchungaji anavyotenga kondoo na mbuzi.**
33 **Atawaweka kondoo upande wake wa kuume, na mbuzi upande wake wa kushoto.**

34 **“Ndipo Mfalme atawaambia wale walioko upande wake wa kuume, ‘Njooni, ninyi mliobarikiwa na Baba yangu; urithini Ufalme ulioandaliwa kwa ajili yenu tangu kuumbwa kwa ulimwengu.**
35 **Kwa maana nilikuwa na njaa mkanipa chakula, nilikuwa na kiu mkaninywesha, nilikuwa mgeni mkanikaribisha,**
36 **nilikuwa uchi mkanivika, nilikuwa mgonjwa mkanitunza, nami nilikuwa kifungoni mkaja kunitembelea.’**

37 **“Ndipo wale wenye haki watakapomjibu, ‘Bwana, ni lini tulikuona ukiwa na njaa tukakulisha, au ukiwa na kiu tukakunywesha?**
38 **Lini tulikuona ukiwa mgeni tukakukaribisha, au ukiwa uchi tukakuvika?**
39 **Tena ni lini tulikuona ukiwa mgonjwa tukakutunza, au ukiwa kifungoni tukakutembelea?’**

40 **“Naye Mfalme atawajibu, ‘Amin nawaambia, kwa jinsi mlivyomtendea mmojawapo wa hawa ndugu zangu walio wadogo, mlinitendea mimi.’**

41 **“Kisha atawaambia wale walio upande wake wa kushoto,**
‘Ondokeni kwangu, ninyi mliolaaniwa, nendeni kwenye moto wa
milele ulioandaliwa kwa ajili ya ibilisi na malaika zake.
42 **Kwa maana nilikuwa na njaa hamkunipa chakula, nilikuwa**
na kiu hamkuninywesha,
43 **nilikuwa mgeni nanyi hamkunikaribisha, nilikuwa uchi**
hamkunivika, nilikuwa mgonjwa hamkunitunza, na nilikuwa
gerezani nanyi hamkuja kunitembelea.’
44 **“Ndipo wao pia watajibu, ‘Bwana ni lini tulikuona ukiwa**
na njaa au kiu, au ukiwa mgeni au uchi, au ukiwa mgonjwa na
kifungoni na hatukukuhudumia?’
45 **“Naye atawajibu, ‘Amin nawaambia, kwa jinsi ambavyo**
hamkumtendea mmojawapo wa hawa ndugu zangu walio
wadogo, hamkunitendea mimi.’
46 **“Ndipo hawa watakapoingia kwenye adhabu ya milele, lakini**
wale wenye haki wataingia katika uzima wa milele.”

26

Shauri Baya La Kumuua Yesu
(Marko 14:1-2; Luka 22:1-2; Yohana 11:45-53)

1 Yesu alipomaliza kusema hayo yote, akawaambia wanafunzi wake,
2 **“Kama mnavyojua, baada ya siku mbili itakuwa Pasaka, naye**
Mwana wa Adamu atasalitiwa ili asulubiwe.”
3 Basi viongozi wa makuhani na wazee wa watu wakakusanyika
katika jumba la utawala la kuhani mkuu, jina lake Kayafa.
4 Wakafanya shauri ili kumkamata Yesu kwa siri na kumuua.
5 Lakini wakasema, “Isiwe wakati wa Sikukuu, kusitokee ghasia
miongoni mwa watu.”

Yesu Anapakwa Mafuta Huko Bethania
(Marko 14:3-9; Yohana 12:1-8)

6 Yesu alikuwa Bethania nyumbani mwa Simoni aliyekuwa na
ukoma,
7 naye mwanamke mmoja akamjia akiwa na chupa ya marhamu
yenye manukato ya thamani kubwa; akayamimina kichwani mwa
Yesu alipokuwa ameketi mezani kula chakula.
8 Lakini wanafunzi wake walipoona hayo wakakasirika, wakasema,
“Upotevu huu wote ni wa nini?
9 Manukato haya yangeuzwa kwa bei kubwa, na fedha hizo
wakapewa maskini.”
10 Yesu, akijua jambo hili, akawaambia, **“Mbona mnamsumbua**
huyu mwanamke? Yeye amenitendea jambo zuri sana.
11 **Maskini mtakuwa nao siku zote, lakini mimi hamtakuwa**
nami siku zote.
12 **Alipomiminia haya manukato kwenye mwili wangu, ame-**
fanya hivyo ili kuniandaa kwa ajili ya maziko yangu.
13 **Amin, nawaambia, mahali popote ulimwenguni ambapo**
hii Injili itahubiriwa, jambo hili alilolitenda huyu mwanamke
litatajwa pia kwa ukumbusho wake.”

Yuda Akubali Kumsaliti Yesu
(Marko 14:10-11; Luka 22:3-6)

14 Kisha mmojawapo wa wale kumi na wawili, aitwaye Yuda
Iskariote, alikwenda kwa viongozi wa makuhani
15 na kuuliza, “Mtanipa nini nikimtia Yesu mikononi mwenu?”
Wakamlipa vipande thelathini vya fedha.
16 Tangu wakati huo Yuda akawa anatafuta wakati uliofaa wa
kumsaliti Yesu.

Yesu Ala Pasaka Pamoja Na Wanafunzi
(Marko 14:12-21; Luka 22:7-23; Yohana 13:21-30)

17 Siku ya kwanza ya Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, wana-
funzi walimjia Yesu wakamuuliza, “Unataka twende wapi ili tukuan-
dalie mahali pa kula Pasaka?”
18 Akajibu, **“Nendeni kwa mtu fulani huko mjini, mkamwambie,
‘Mwalimu asema hivi: Saa yangu imekaribia. Nitaiadhimisha
Pasaka pamoja na wanafunzi wangu katika nyumba yako.’ ”**
19 Hivyo wanafunzi wakafanya kama vile Yesu alivyokuwa ame-
waelekeza, nao wakaandaa Pasaka.
20 Ilipofika jioni, Yesu alikuwa ameketi mezani pamoja na wale
wanafunzi wake kumi na wawili.
21 Nao walipokuwa wakila, Yesu akasema, **“Amin, nawaambia,
mmoja wenu atanisaliti.”**
22 Wakahuzunika sana, wakaanza kumuuliza mmoja baada ya
mwingine, “Je, ni mimi Bwana?”
23 Yesu akawaambia, **“Yule aliyechovya mkono wake katika
bakuli pamoja nami ndiye atakayenisaliti.**
24 **Mwana wa Adamu anaenda zake kama vile alivyoandikiwa.
Lakini ole wake mtu yule amsalitiye Mwana wa Adamu. In-
gekuwa heri kwake mtu huyo kama hangezaliwa!”**
25 Kisha Yuda, yule mwenye kumsaliti, akasema, “Je, ni mimi Rabi?”
Yesu akajibu, **“Naam, wewe mwenyewe umesema.”**

Kuanzishwa Kwa Meza Ya Bwana
(Marko 14:22-26; Luka 22:14-20; 1 Wakorintho 11:23-25)

26 Walipokuwa wanakula, Yesu akachukua mkate, akashukuru,
akaumega, na kuwapa wanafunzi wake, akisema, **“Twaeni, mle; huu
ndio mwili wangu.”**
27 Kisha akakitwaa kikombe, akashukuru, akawapa, akisema, **“Ny-
weni nyote katika kikombe hiki.**
28 **Hii ndiyo damu yangu ya Agano, imwagikayo kwa ajili ya
wengi kwa ondoleo la dhambi.**
29 **Lakini ninawaambia, tangu sasa sitakunywa tena katika uzao
huu wa mzabibu, hadi siku ile nitakapounywa mpya pamoja
nanyi katika Ufalme wa Baba yangu.”**
30 Walipokwisha kuimba wimbo, wakatoka wakaenda Mlima wa
Mizeituni.

Yesu Atabiri Petro Kumkana
(Marko 14:27-31; Luka 22:31-34; Yohana 13:36-38)

31 Kisha Yesu akawaambia, **“Usiku huu, ninyi nyote mtaniacha,
kwa maana imeandikwa:
“ ‘Nitampiga mchungaji,
nao kondoo wa hilo kundi watatawanyika.’**

32 **Lakini baada ya kufufuka kwangu, nitawatangulia kwenda Galilaya.”**
33 Petro akajibu, “Hata kama wote watakuacha, kamwe mimi sitakuacha.”
34 Yesu akamjibu, **“Amin, nakuambia, usiku huu, kabla jogoo hajawika, utanikana mara tatu.”**
35 Lakini Petro akasisitiza, “Hata kama itabidi kufa pamoja nawe, sitakukana kamwe.” Nao wanafunzi wale wengine wote wakasema vivyo hivyo.

Yesu Anaomba Gethsemane
(Marko 14:32-42; Luka 22:39-46)

36 Kisha Yesu akaenda pamoja na wanafunzi wake mpaka kwenye bustani iitwayo Gethsemane, akawaambia, **“Kaeni hapa, nami niende kule nikaombe.”**
37 Akamchukua Petro pamoja na wale wana wawili wa Zebedayo, akaanza kuhuzunika na kufadhaika.
38 Kisha Yesu akawaambia, **“Moyo wangu umejawa na huzuni kiasi cha kufa. Kaeni hapa na mkeshe pamoja nami.”**
39 Akaenda mbele kidogo, akaanguka kifudifudi, akaomba akisema, **“Baba yangu, kama inawezekana, kikombe hiki na kiniondokee. Lakini si kama nipendavyo mimi, bali kama upendavyo wewe.”**
40 Kisha akarudi kwa wanafunzi wake, akawakuta wamelala. Akamuuliza Petro, **“Je, ninyi hamkuweza kukesha pamoja nami hata kwa saa moja?**
41 **Kesheni na mwombe, msije mkaingia majaribuni. Roho iko radhi, lakini mwili ni mdhaifu.”**
42 Akaenda tena mara ya pili na kuomba, **“Baba yangu, kama haiwezekani kikombe hiki kiniepuke nisikinywe, basi mapenzi yako yafanyike.”**
43 Aliporudi, akawakuta tena wamelala kwa sababu macho yao yalikuwa mazito.
44 Hivyo akawaacha akaenda zake tena mara ya tatu na kuomba akisema maneno yale yale.
45 Kisha akarudi kwa wanafunzi wake, akawaambia, **“Bado mmelala na kupumzika? Tazameni, saa imefika ambapo Mwana wa Adamu anasalitiwa na kutiwa mikononi mwa wenye dhambi.**
46 **Inukeni, twende zetu! Tazameni, msaliti wangu yuaja!”**

Yesu Akamatwa
(Marko 14:43-50; Luka 22:47-53; Yohana 18:3-12)

47 Alipokuwa bado anazungumza, Yuda, mmoja wa wale Kumi na Wawili, akafika. Alikuwa amefuatana na umati mkubwa wa watu wenye panga na marungu, waliokuwa wametumwa na viongozi wa makuhani na wazee wa watu.
48 Basi msaliti alikuwa amewapa hao watu ishara, kwamba: “Yule nitakayembusu ndiye. Mkamateni.”
49 Mara Yuda akamjia Yesu na kumsalimu, “Salamu, Rabi!” Akambusu.
50 Yesu akamwambia, **“Rafiki, fanya kile ulichokuja kufanya hapa.”**
Kisha wale watu wakasogea mbele, wakamkamata Yesu.

51 Ghafula mmoja wa wale waliokuwa na Yesu alipoona hivyo,
akaushika upanga wake, akauchomoa na kumpiga mtumishi wa
kuhani mkuu, akamkata sikio.
52 Ndipo Yesu akamwambia, **“Rudisha upanga wako mahali pake,
kwa maana wote watumiao upanga watakufa kwa upanga.**
53 **Je, unadhani siwezi kumwomba Baba yangu naye mara moja
akaniletea zaidi ya majeshi kumi na mawili ya malaika?**
54 **Lakini je, yale Maandiko yanayotabiri kwamba ni lazima
itendeke hivi yatatimiaje?”**
55 Wakati huo, Yesu akawaambia ule umati wa watu, **“Je, mmekuja
na panga na marungu kunikamata kana kwamba mimi ni
mnyang’anyi? Siku kwa siku niliketi Hekaluni nikifundisha, mbona hamkunikamata?**
56 **Lakini haya yote yametukia ili maandiko ya manabii yapate
kutimia.”** Ndipo wanafunzi wake wote wakamwacha na kukimbia.

Yesu Mbele Ya Kuhani Mkuu
(Marko 14:53-65; Luka 22:54-71; Yohana 18:13-24)

57 Wale waliokuwa wamemkamata Yesu wakampeleka kwa Kayafa,
kuhani mkuu, mahali ambapo walimu wa sheria pamoja na wazee
walikuwa wamekusanyika.
58 Lakini Petro akamfuata kwa mbali hadi uani kwa kuhani mkuu.
Akaingia ndani, akaketi pamoja na walinzi ili aone litakalotukia.
59 Viongozi wa makuhani na Baraza la Wayahudi lote wakatafuta
ushahidi wa uongo dhidi ya Yesu ili wapate kumuua.
60 Lakini hawakupata jambo lolote, ingawa mashahidi wengi wa
uongo walijitokeza.
Hatimaye wakajitokeza mashahidi wawili wa uongo
61 na kusema, “Huyu mtu alisema, ‘Ninaweza kulivunja Hekalu la
Mungu na kulijenga tena kwa siku tatu.’ ”
62 Kisha kuhani mkuu akasimama na kumwambia Yesu, “Je, wewe
hutajibu? Ni ushahidi gani hawa watu wanauleta dhidi yako?”
63 Lakini Yesu akakaa kimya.
Ndipo kuhani mkuu akamwambia, “Nakuapisha mbele za Mungu
aliye hai. Tuambie kama wewe ndiwe Kristo,* Mwana wa Mungu.”
64 Yesu akajibu, **“Wewe umenena. Lakini ninawaambia nyote:
Siku za baadaye, mtamwona Mwana wa Adamu akiwa ameketi
mkono wa kuume wa Mwenye Nguvu, na akija juu ya mawingu
ya mbinguni.”**
65 Ndipo kuhani mkuu akararua mavazi yake na kusema, “Amekufuru! Tuna haja gani tena ya mashahidi zaidi? Tazama, sasa ninyi
mmesikia hayo makufuru.
66 Uamuzi wenu ni gani?”
Wakajibu, “Anastahili kufa.”
67 Kisha wakamtemea mate usoni na wengine wakampiga ngumi.
Wengine wakampiga makofi
68 na kusema, “Tutabirie, wewe Kristo! Ni nani aliyekupiga?”

Petro Amkana Bwana Yesu
(Marko 14:66-72; Luka 22:56-62; Yohana 18:15-18, 25-27)

---

* **26:63** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

69 Wakati huu Petro alikuwa amekaa nje uani. Mtumishi mmoja wa
kike akamjia na kumwambia, “Wewe pia ulikuwa pamoja na Yesu wa
Galilaya.”
70 Lakini Petro akakana mbele yao wote akisema, “Sijui hilo
usemalo.”
71 Alipotoka nje kufika kwenye lango, mtumishi mwingine wa
kike alimwona, akawaambia watu waliokuwepo, “Huyu mtu alikuwa
pamoja na Yesu, Mnazareti.”
72 Akakana tena kwa kiapo akisema, “Mimi simjui huyo!”
73 Baada ya muda mfupi, wale waliokuwa wamesimama pale
wakamwendea Petro, wakamwambia, “Hakika wewe ni mmoja wao,
kwa maana usemi wako ni kama wao.”
74 Ndipo Petro akaanza kujilaani na kuwaapia, “Mimi simjui mtu
huyo!”
Papo hapo jogoo akawika.
75 Ndipo Petro akakumbuka lile neno Yesu alilokuwa amesema:
“Kabla jogoo hajawika, utanikana mara tatu.” Naye akaenda nje,
akalia kwa majonzi.

27

Yesu Aletwa Mbele Ya Pilato
(Marko 15:1; Luka 23:1-2; Yohana 18:28-32)

1 Asubuhi na mapema, viongozi wa makuhani wote na wazee wa
watu wakafanya shauri pamoja dhidi ya Yesu ili kumuua.
2 Wakamfunga, wakampeleka na kumkabidhi kwa Pilato, ambaye
alikuwa mtawala wa Kirumi.

Yuda Ajinyonga
(Matendo 1:18-19)

3 Yuda, ambaye alikuwa amemsaliti Yesu, alipoona kuwa Yesu
amehukumiwa, akajuta na akarudisha vile vipande thelathini vya
fedha alivyopewa na viongozi wa makuhani na wazee wa watu.
4 Akasema, “Nimetenda dhambi, kwa maana nimeisaliti damu isiyo
na hatia.”
Wakamjibu, “Hilo latuhusu nini sisi? Ni shauri yako.”
5 Basi Yuda akavitupa vile vipande vya fedha ndani ya Hekalu
akaondoka akaenda kujinyonga.
6 Wale viongozi wa makuhani wakazichukua zile fedha wakasema,
“Si halali kuchanganya fedha hizi na sadaka kwa sababu hizi ni fedha
zenye damu.”
7 Kwa hiyo baada ya kushauriana, waliamua kuzitumia kununulia
shamba la mfinyanzi, liwe mahali pa kuzikia wageni.
8 Hii ndiyo sababu lile shamba likaitwa Shamba la Damu hadi leo.
9 Ndipo likatimia lile lililonenwa na nabii Yeremia, kwamba,
“Walichukua vile vipande thelathini vya fedha, thamani aliyopangiwa
na watu wa Israeli,
10 wakanunulia shamba la mfinyanzi, kama vile Bwana alivyoniag-
iza.”

Yesu Mbele Ya Pilato
(Marko 15:2-15; Luka 23:3-25; Yohana 18:33–19:16)

11 Wakati huo Yesu akiwa amesimama mbele ya mtawala, mtawala
akamuuliza, “Wewe ndiye mfalme wa Wayahudi?”
Yesu akasema, **“Wewe wasema hivyo.”**
12 Lakini viongozi wa makuhani na wazee walipomshtaki, hakujibu
neno.
13 Ndipo Pilato akamuuliza, “Je, husikii ni mambo mangapi
wanayokushtaki nayo?”
14 Lakini Yesu hakumjibu hata kwa shtaka moja, kiasi kwamba
mtawala alishangaa sana.
15 Basi ilikuwa ni desturi ya mtawala kumfungua mfungwa mmoja
aliyechaguliwa na umati wa watu wakati wa sikukuu.
16 Wakati huo alikuwepo mfungwa mmoja mwenye sifa mbaya,
aliyeitwa Baraba.
17 Hivyo umati wa watu walipokusanyika, Pilato akawauliza,
“Mnataka niwafungulie nani, Baraba au Yesu yeye aitwaye Kristo?”
18 Kwa kuwa alitambua Yesu alikuwa amekabidhiwa kwake kwa ajili
ya wivu.
19 Pilato akiwa ameketi kwenye kiti cha hukumu, mkewe akam-
pelekea ujumbe huu: “Usiwe na jambo lolote juu ya mtu huyu asiye na
hatia, kwa kuwa leo nimeteseka sana katika ndoto kwa sababu yake.”
20 Lakini viongozi wa makuhani na wazee wakaushawishi ule umati
wa watu kwamba waombe Baraba afunguliwe, naye Yesu auawe.
21 Mtawala akawauliza tena, “Ni yupi kati ya hawa wawili
mnayetaka niwafungulie?”
Wakajibu, “Baraba.”
22 Pilato akawaambia, “Basi nifanye nini na huyu Yesu aitwaye
Kristo?”
Wakajibu wote, “Msulubishe!”
23 Pilato akauliza, “Kwa nini? Amefanya kosa gani?”
Lakini wao wakazidi kupiga kelele, wakisema, “Msulubishe!”
24 Pilato alipoona kwamba hawezi kufanya lolote, lakini badala yake
ghasia zilikuwa zinaanza, akachukua maji, akanawa mikono yake
mbele ya ule umati wa watu, akasema, “Sina hatia juu ya damu ya
mtu huyu, hili ni jukumu lenu!”
25 Watu wote wakajibu, “Damu yake na iwe juu yetu na juu ya watoto
wetu!”
26 Basi akawafungulia Baraba. Lakini baada ya kuamuru Yesu
achapwe mijeledi, akamtoa ili asulubishwe.

Askari Wamdhihaki Yesu
(Marko 15:16-20; Yohana 19:2-3)

27 Kisha askari wa mtawala wakampeleka Yesu kwenye Praitorio*
na wakakusanya kikosi kizima cha askari kumzunguka.
28 Wakamvua nguo zake na kumvika vazi la rangi nyekundu, kisha
29 wakasokota taji ya miiba, wakaiweka kichwani pake.
Wakamwekea fimbo katika mkono wake wa kuume, na wakapiga
magoti mbele zake na kumdhihaki, wakisema, “Salamu, mfalme wa
Wayahudi!”

---

* **27:27** Praitorio maana yake ni makao makuu ya mtawala, jumba la kifalme lililokuwa linakaliwa na Pontio Pilato huko Yerusalemu, palipokuwa na kiti cha hukumu.

30 Wakamtemea mate, wakachukua ile fimbo wakampiga kichwani
tena na tena.
31 Baada ya kumdhihaki, wakamvua lile joho, wakamvika tena nguo
zake. Kisha wakampeleka ili wakamsulubishe.

Yesu Asulubishwa
(Marko 15:21-32; Luka 23:26-43; Yohana 19:17-27)

32 Walipokuwa wakienda, wakakutana na mtu mmoja kutoka Kirene,
jina lake Simoni, nao wakamlazimisha kuubeba ule msalaba.
33 Wakafika mahali palipoitwa Golgotha (maana yake ni Mahali pa
Fuvu la Kichwa).
34 Hapo wakampa Yesu divai iliyochanganywa na nyongo ili anywe;
lakini alipoionja, akakataa kuinywa.
35 Walipokwisha kumsulubisha wakagawana mavazi yake kwa
kuyapigia kura. [Hili lilifanyika ili litimie lile neno lililonenwa
na nabii, "Waligawa nguo zangu miongoni mwao na vazi langu
wakalipigia kura."]
36 Kisha wakaketi, wakamchunga.
37 Juu ya kichwa chake, kwenye msalaba, wakaandika shtaka lake
hivi: HUYU NI YESU, MFALME WA WAYAHUDI.
38 Wanyang'anyi wawili walisulubiwa pamoja naye, mmoja upande
wake wa kuume na mwingine upande wa kushoto.
39 Watu waliokuwa wakipita njiani wakamtukana huku wakitikisa
vichwa vyao
40 na kusema, "Wewe ambaye utalivunja Hekalu na kulijenga kwa
siku tatu, jiokoe mwenyewe basi! Kama wewe ni Mwana wa Mungu,
shuka kutoka msalabani."
41 Vivyo hivyo, viongozi wa makuhani, walimu wa sheria pamoja na
wazee wakamdhihaki wakisema,
42 "Aliwaokoa wengine, lakini hawezi kujiokoa mwenyewe! Yeye ni
Mfalme wa Israeli! Ashuke sasa kutoka msalabani, nasi tutamwamini.
43 Anamwamini Mungu, basi Mungu na amwokoe sasa kama
anamtaka, kwa maana alisema, 'Mimi ni Mwana wa Mungu.' "
44 Hata wale wanyang'anyi waliosulubiwa pamoja naye wakam-
tukana vivyo hivyo.

Kifo Cha Yesu
(Marko 15:33-41; Luka 23:44-49; Yohana 19:28-30)

45 Tangu saa sita hadi saa tisa giza liliifunika nchi yote.
46 Ilipofika saa tisa, Yesu akapaza sauti akalia, ***"Eloi, Eloi, lama
sabakthani?"*** (maana yake, **"Mungu wangu, Mungu wangu,
mbona umeniacha?"**)
47 Baadhi ya watu waliokuwa wamesimama pale waliposikia hayo,
wakasema, "Anamwita Eliya."
48 Ghafula mmoja wao akaenda mbio na kuleta sifongo, akaichovya
kwenye siki, akaiweka kwenye mwanzi na akampa Yesu ili anywe.
49 Wengine wakasema, "Basi mwacheni. Hebu tuone kama Eliya
atakuja kumwokoa."
50 Yesu alipolia tena kwa sauti kuu, akaitoa roho yake.
51 Wakati huo huo pazia la Hekalu likachanika vipande viwili,
kuanzia juu hadi chini. Dunia ikatetemeka na miamba ikapasuka.

52 Makaburi yakafunguka na miili ya watakatifu waliokuwa wamek-
ufa ikafufuliwa.
53 Wakatoka makaburini, na baada ya Yesu kufufuka, waliingia
kwenye Mji Mtakatifu na kuwatokea watu wengi.
54 Basi yule jemadari na wale waliokuwa pamoja naye wakimlinda
Yesu walipoona lile tetemeko na yale yote yaliyokuwa yametukia,
waliogopa, wakasema, “Hakika huyu alikuwa Mwana wa Mungu!”
55 Walikuwako wanawake huko wakiangalia kwa mbali. Hawa
walikuwa wamemfuata Yesu tangu Galilaya ili kushughulikia mahitaji
yake.
56 Miongoni mwao walikuwepo Maria Magdalene, na Maria mama
yao Yakobo na Yosefu, na mama yao wana wa Zebedayo.

Maziko Ya Yesu
(Marko 15:42-47; Luka 23:50-56; Yohana 19:38-42)

57 Ilipofika jioni, alifika mtu mmoja tajiri kutoka Arimathaya aitwaye
Yosefu, ambaye pia alikuwa mwanafunzi wa Yesu.
58 Akamwendea Pilato ili kumwomba mwili wa Yesu. Pilato
akaamuru apewe.
59 Yosefu akauchukua mwili wa Yesu, akaufunga katika kitambaa
cha kitani safi,
60 na kuuweka katika kaburi lake mwenyewe jipya, alilokuwa
amelichonga kwenye mwamba. Kisha akavingirisha jiwe kubwa
katika ingilio la kaburi, akaenda zake.
61 Maria Magdalene na yule Maria mwingine walikuwepo mahali
pale, wakiwa wameketi mkabala na kaburi.

Walinzi Pale Kaburini

62 Kesho yake, yaani siku iliyofuata ile ya Maandalizi ya Sabato,
viongozi wa makuhani na Mafarisayo wakamwendea Pilato
63 na kusema, “Bwana, tumekumbuka kwamba yule mdanganyifu
wakati alikuwa bado hai alisema, **‘Baada ya siku tatu nitafufuka.’**
64 Kwa hiyo uamuru kaburi lilindwe kwa uthabiti mpaka baada ya
siku tatu. La sivyo, wanafunzi wake wanaweza kuja kuuiba mwili
wake na kuwaambia watu kwamba amefufuliwa kutoka kwa wafu.
Udanganyifu huu wa mwisho utakuwa mbaya kuliko ule wa kwanza.”
65 Pilato akawaambia, “Ninyi mnao askari walinzi. Nendeni,
liwekeeni ulinzi kadri mwezavyo.”
66 Kwa hiyo wakaenda na walinzi ili kulilinda kaburi kwa uthabiti,
wakatia muhuri kwenye lile jiwe na kuweka ulinzi.

28

Yesu Afufuka
(Marko 16:1-10; Luka 24:1-12; Yohana 20:1-10)

1 Baada ya Sabato, alfajiri mapema siku ya kwanza ya juma, Maria
Magdalene na yule Maria mwingine walikwenda kulitazama kaburi.
2 Ghafula, pakawa na tetemeko kubwa la ardhi, kwa sababu
malaika wa Bwana alishuka kutoka mbinguni, akaenda penye kaburi,
akalivingirisha lile jiwe na kulikalia.
3 Sura ya huyo malaika ilikuwa kama umeme, na mavazi yake
yalikuwa meupe kama theluji.

4 Wale walinzi wa kaburi walimwogopa sana, wakatetemeka hata
wakawa kama wafu.
5 Yule malaika akawaambia wale wanawake, “Msiogope, kwa maana
ninajua kuwa mnamtafuta Yesu aliyesulubiwa.
6 Hayupo hapa, kwa kuwa amefufuka, kama vile alivyosema. Njooni
mpatazame mahali alipokuwa amelazwa.
7 Kisha nendeni upesi mkawaambie wanafunzi wake kwamba,
‘Amefufuka kutoka kwa wafu, naye awatangulia kwenda Galilaya.
Huko ndiko mtamwona. Sasa nimekwisha kuwaambia.’ ”
8 Hivyo wale wanawake wakaondoka pale kaburini wakiwa wame-
jawa na hofu, bali wakiwa na furaha nyingi. Wakaenda mbio
kuwaeleza wanafunzi wake habari hizo.
9 Ghafula, Yesu akakutana nao, akasema, **“Salamu!”** Wale
wanawake wakamkaribia, wakaishika miguu yake, wakamwabudu.
10 Ndipo Yesu akawaambia, **“Msiogope. Nendeni mkawaambie
ndugu zangu waende Galilaya, ndiko watakakoniona.”**

Taarifa Ya Walinzi

11 Wakati wale wanawake walikuwa njiani wakienda, baadhi ya
wale askari waliokuwa wakilinda kaburi walienda mjini na kuwaeleza
viongozi wa makuhani kila kitu kilichokuwa kimetukia.
12 Baada ya viongozi wa makuhani kukutana na wazee na kutunga
hila, waliwapa wale askari kiasi kikubwa cha fedha
13 wakiwaambia, “Inawapasa mseme, ‘Wanafunzi wake walikuja
wakati wa usiku na kumwiba sisi tulipokuwa tumelala.’
14 Kama habari hizi zikimfikia mtawala, sisi tutamwondolea
mashaka nanyi hamtapata tatizo lolote.”
15 Kwa hiyo wale askari wakazipokea hizo fedha nao wakafanya
kama walivyoelekezwa. Habari hii imeenea miongoni mwa Wayahudi
mpaka leo.

Yesu Awatuma Wanafunzi Wake
(Marko 16:14-18; Luka 24:36-49; Yohana 20:19-23; Matendo 1:6-8)

16 Basi wale wanafunzi kumi na mmoja wakaenda hadi Galilaya
kwenye ule mlima ambao Yesu alikuwa amewaagiza.
17 Walipomwona, wakamwabudu; lakini baadhi yao wakaona shaka.
18 Yesu akawajia na kusema, **“Nimepewa mamlaka yote mbinguni
na duniani.**
19 **Kwa sababu hii, enendeni mkawafanye mataifa yote kuwa
wanafunzi, mkiwabatiza kwa Jina la Baba na la Mwana na la
Roho Mtakatifu,**
20 **nanyi wafundisheni kuyashika mambo yote niliyowaamuru
ninyi. Hakika mimi niko pamoja nanyi siku zote, hadi mwisho
wa nyakati.”**

Marko

Mahubiri Ya Yohana Mbatizaji
(Mathayo 3:1-12; Luka 3:1-8; Yohana 1:19-28)

1 Mwanzo wa Injili ya Yesu Kristo, Mwana wa Mungu.
2 Kama ilivyoandikwa katika kitabu cha nabii Isaya:
"Tazama, nitamtuma mjumbe wangu mbele yako,
atakayetengeneza njia mbele yako":
3 "sauti ya mtu aliaye nyikani.
'Itengenezeni njia ya Bwana,
yanyoosheni mapito yake.' "
4 Yohana alikuja, akibatiza huko nyikani, akihubiri ubatizo wa toba kwa ajili ya msamaha wa dhambi.
5 Watu kutoka Uyahudi wote na sehemu zote za Yerusalemu walikuwa wakimwendea. Nao wakaziungama dhambi zao, akawabatiza katika Mto Yordani.
6 Yohana alivaa mavazi yaliyotengenezwa kwa singa za ngamia na mkanda wa ngozi kiunoni mwake. Chakula chake kilikuwa nzige na asali ya mwitu.
7 Naye alihubiri akisema, "Baada yangu atakuja yeye aliye na uwezo kuniliko mimi, ambaye sistahili hata kuinama na kulegeza kamba za viatu vyake.
8 Mimi nawabatiza kwa maji, lakini yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu."

Ubatizo Wa Yesu
(Mathayo 3:13-17; Luka 3:21-22)

9 Wakati huo Yesu akaja kutoka Nazareti ya Galilaya, naye akabatizwa na Yohana katika Mto Yordani.
10 Yesu alipokuwa akitoka ndani ya maji, aliona mbingu zikifunguka na Roho akishuka juu yake kama hua.
11 Nayo sauti kutoka mbinguni ikasema, "Wewe ni Mwanangu mpendwa; nami nimependezwa nawe sana."

Majaribu Ya Yesu
(Mathayo 4:1-11; Luka 4:1-13)

12 Wakati huo huo, Roho akamwongoza Yesu kwenda nyikani,
13 naye akawa huko nyikani kwa muda wa siku arobaini, akijaribiwa na Shetani. Alikaa na wanyama wa mwituni, nao malaika wakamhudumia.

Yesu Aanza Kuhubiri

14 Baada ya Yohana kukamatwa na kutiwa gerezani, Yesu aliingia Galilaya akaanza kuhubiri habari njema ya Mungu,
15 akisema, **"Wakati umewadia, Ufalme wa Mungu umekaribia. Tubuni na kuiamini Habari Njema."**

Yesu Awaita Wanafunzi Wanne
(Mathayo 4:12-22; Luka 4:14-15; 5:1-11)

16 Yesu alipokuwa akitembea kando ya Bahari ya Galilaya, aliwaona
Simoni na Andrea nduguye wakizitupa nyavu zao baharini, kwa kuwa
wao walikuwa wavuvi.
17 Yesu akawaambia, **"Njooni, nifuateni nami nitawafanya mwe
wavuvi wa watu."**
18 Mara wakaacha nyavu zao, wakamfuata.
19 Alipokwenda mbele kidogo, akamwona Yakobo mwana wa Zebe-
dayo na Yohana nduguye, wakiwa kwenye mashua yao wakizitengeneza nyavu zao.
20 Papo hapo akawaita, nao wakamwacha Zebedayo baba yao
kwenye mashua pamoja na watumishi wa kuajiriwa, nao wakamfuata
Yesu.

Yesu Amtoa Pepo Mchafu
(Luka 4:31-37)

21 Wakaenda mpaka Kapernaumu. Ilipofika siku ya Sabato, mara
Yesu akaingia sinagogi, akaanza kufundisha.
22 Watu wakashangaa sana kwa mafundisho yake, kwa maana
aliwafundisha kama yeye aliye na mamlaka, wala si kama walimu wa
sheria.
23 Wakati huo huo katika sinagogi lao palikuwa na mtu aliyekuwa
amepagawa na pepo mchafu,
24 naye akapiga kelele akisema, "Tuna nini nawe, Yesu wa Nazareti?
Je, umekuja kutuangamiza? Ninakujua wewe ni nani. Wewe ndiwe
Aliye Mtakatifu wa Mungu!"
25 Lakini Yesu akamkemea, akamwambia, **"Nyamaza kimya! Nawe
umtoke!"**
26 Yule pepo mchafu akamtikisatikisa huyo mtu kwa nguvu, kisha
akamtoka akipiga kelele kwa sauti kubwa.
27 Watu wote wakashangaa, hata wakaulizana wao kwa wao, "Haya
ni mambo gani? Ni mafundisho mapya, tena yenye mamlaka!
Anaamuru hata pepo wachafu, nao wanamtii!"
28 Sifa zake zikaanza kuenea haraka katika eneo lote la karibu na
Galilaya.

Yesu Amponya Mama Mkwe Wa Simoni
(Mathayo 8:14-15; Luka 4:38-39)

29 Mara walipotoka katika sinagogi, walikwenda pamoja na Yakobo
na Yohana hadi nyumbani kwa Simoni na Andrea.
30 Mama mkwe wa Simoni alikuwa kitandani, ana homa, nao
wakamweleza Yesu habari zake.
31 Hivyo Yesu akamwendea, akamshika mkono na kumwinua. Kisha
homa ikamwacha, naye akaanza kuwahudumia.

Yesu Aponya Wengi
(Mathayo 8:16-17; Luka 4:40-41)

32 Jioni ile baada ya jua kutua, watu wakamletea Yesu wagonjwa
wote na waliopagawa na pepo wachafu.
33 Mji wote ukakusanyika mbele ya nyumba hiyo.
34 Yesu akawaponya watu wengi waliokuwa na magonjwa ya aina
mbalimbali. Akawatoa pepo wachafu wengi, lakini hakuwaacha hao
pepo wachafu waseme, kwa sababu walimjua yeye ni nani.

Yesu Aenda Galilaya
(Luka 4:42-44)

35 Alfajiri na mapema sana kulipokuwa bado kuna giza, Yesu
akaamka, akaondoka, akaenda mahali pa faragha ili kuomba.
36 Simoni na wenzake wakaenda kumtafuta,
37 nao walipomwona, wakamwambia, "Kila mtu anakutafuta!"
38 Yesu akawajibu, **"Twendeni mahali pengine kwenye vijiji**
jirani, ili niweze kuhubiri huko pia, kwa sababu hicho ndicho
nilichokuja kukifanya."
39 Kwa hiyo akazunguka Galilaya kote, akihubiri katika masinagogi
yao na kutoa pepo wachafu.

Yesu Amtakasa Mwenye Ukoma
(Mathayo 8:1-4; Luka 5:12-16)

40 Mtu mmoja mwenye ukoma alimjia Yesu, akamwomba akipiga
magoti, akamwambia, "Ukitaka, waweza kunitakasa."
41 Yesu, akiwa amejawa na huruma, akanyoosha mkono wake
akamgusa, akamwambia, **"Nataka. Takasika!"**
42 Mara ukoma ukamtoka, naye akatakasika.
43 Baada ya Yesu kumwonya vikali, akamruhusu aende zake
44 akimwambia, **"Hakikisha humwambii mtu yeyote habari**
hizi, bali nenda ukajionyeshe kwa kuhani, na ukatoe sadaka
alizoagiza Mose kwa utakaso wako, ili kuwa ushuhuda kwao."
45 Lakini yule mtu akaenda akaanza kutangaza habari za kuponywa
kwake waziwazi. Kwa hiyo, Yesu hakuweza tena kuingia katika miji
waziwazi lakini alikaa sehemu zisizo na watu. Hata hivyo watu
wakamfuata huko kutoka kila upande.

2

Yesu Amponya Mtu Aliyepooza
(Mathayo 9:1-8; Luka 5:17-26)

1 Baada ya siku kadhaa Yesu alirudi Kapernaumu, watu wakasikia
kwamba amerudi nyumbani.
2 Hivyo watu wengi wakakusanyika kiasi kwamba hapakubaki
nafasi yoyote hata mlangoni! Naye akawahubiria Neno.
3 Ndipo baadhi ya watu wakaja wakamletea Yesu mtu aliyepooza,
akiwa amebebwa na watu wanne.
4 Kwa kuwa walikuwa hawawezi kumfikisha kwa Yesu kwa ajili ya
umati wa watu, walitoboa tundu kwenye paa mahali pale alipokuwa
Yesu, wakamshusha yule aliyepooza kwa kitanda alichokuwa amelalia.
5 Yesu alipoiona imani yao, alimwambia yule mtu aliyepooza,
"Mwanangu, dhambi zako zimesamehewa."
6 Basi baadhi ya walimu wa sheria waliokuwa wameketi huko
wakawaza mioyoni mwao,
7 "Kwa nini mtu huyu anasema hivi? Huyu anakufuru! Ni nani
awezaye kusamehe dhambi isipokuwa Mungu peke yake?"
8 Mara moja Yesu akatambua rohoni mwake kile walichokuwa
wanawaza mioyoni mwao, naye akawaambia, **"Kwa nini mnawaza**
hivyo mioyoni mwenu?

9 **Je, ni lipi lililo rahisi zaidi: kumwambia huyu aliyepooza,**
‘Umesamehewa dhambi zako,’ au kusema, ‘Inuka, uchukue
mkeka wako, uende’?
10 **Lakini ili mpate kujua ya kwamba Mwana wa Adamu anayo**
mamlaka duniani kusamehe dhambi…” Yesu akamwambia yule
aliyepooza,
11 **“Nakuambia, inuka, chukua mkeka wako, uende nyumbani**
kwako.”
12 Yule mtu aliyekuwa amepooza akasimama, akachukua mkeka
wake, akatembea machoni pao wote! Jambo hili likawashangaza wote,
wakamtukuza Mungu, wakisema, “Hatujapata kuona jambo kama hili
kamwe!”

Yesu Amwita Lawi
(Mathayo 9:9-13; Luka 5:27-32)

13 Yesu akaenda tena kandokando ya Bahari ya Galilaya. Umati
mkubwa wa watu ukamfuata, naye akaanza kuwafundisha.
14 Alipokuwa akitembea, akamwona Lawi mwana wa Alfayo ameketi
forodhani mahali pa kutoza ushuru, akamwambia, **“Nifuate.”** Lawi
akaondoka, akamfuata Yesu.
15 Yesu alipokuwa akila chakula nyumbani mwa Lawi, watoza
ushuru wengi pamoja na “wenye dhambi” walikuwa wakila pamoja
naye na wanafunzi wake, kwa maana kulikuwa na watu wengi
waliokuwa wakimfuata.
16 Baadhi ya walimu wa sheria waliokuwa Mafarisayo walipomwona
akila pamoja na watoza ushuru na “wenye dhambi,” wakawauliza
wanafunzi wake: “Mbona Yesu anakula pamoja na watoza ushuru na
‘wenye dhambi’?”
17 Yesu aliposikia haya akawaambia, **“Watu wenye afya hawahitaji**
tabibu, bali walio wagonjwa. Sikuja kuwaita wenye haki, bali
wenye dhambi.”

Yesu Aulizwa Kuhusu Kufunga
(Mathayo 9:14-17; Luka 5:33-39)

18 Basi wanafunzi wa Yohana pamoja na Mafarisayo walikuwa
wakifunga. Baadhi ya watu wakamjia Yesu na kumuuliza, “Mbona
wanafunzi wa Yohana na wa Mafarisayo hufunga lakini wanafunzi
wako hawafungi?”
19 Yesu akawajibu, **“Wageni wa bwana arusi wawezaje kufunga**
wakati angali pamoja nao? Wakati bwana arusi bado yuko
pamoja nao, hawawezi kufunga.
20 **Lakini wakati utafika ambapo bwana arusi ataondolewa**
kwao. Siku hiyo ndipo watakapofunga.
21 **“Hakuna mtu ashoneaye kiraka cha nguo mpya kwenye**
nguo iliyochakaa. Akifanya hivyo, kile kiraka kipya kitachanika
kutoka ile nguo iliyochakaa, nayo itachanika zaidi.
22 **Wala hakuna mtu awekaye divai mpya kwenye viriba**
vikuukuu. Akifanya hivyo, ile divai mpya itavipasua hivyo
viriba, nayo hiyo divai itamwagika na viriba vitaharibika.
Lakini divai mpya huwekwa kwenye viriba vipya.”

Bwana Wa Sabato
(Mathayo 12:1-8; Luka 6:1-5)

23 Siku moja ya Sabato, Yesu pamoja na wanafunzi wake walikuwa
wakipita katikati ya mashamba ya nafaka. Walipokuwa wakitembea,
wanafunzi wake wakaanza kuvunja masuke.
24 Mafarisayo wakamwambia, “Tazama, mbona wanafanya jambo
lisilo halali kufanywa siku ya Sabato?”
25 Yesu akawajibu, **“Je, hamjasoma kamwe alivyofanya Daudi
wakati yeye na wenzake walikuwa na njaa, wakahitaji chakula?
26 Daudi aliingia katika nyumba ya Mungu, wakati Abiathari
alikuwa kuhani mkuu, akaila ile mikate iliyowekwa wakfu,
ambayo ni halali kuliwa na makuhani peke yao. Naye pia
akawapa wenzake.”**
27 Kisha Yesu akawaambia, **“Sabato ilifanyika kwa ajili ya
mwanadamu, lakini si mwanadamu kwa ajili ya Sabato.
28 Hivyo, Mwana wa Adamu ndiye Bwana wa Sabato.”**

3

Mtu Aliyepooza Mkono Aponywa
(Mathayo 12:9-14; Luka 6:6-11)

1 Yesu akaingia tena ndani ya sinagogi, na huko palikuwa na mtu
aliyepooza mkono.
2 Wakawa wanamwangalia waone kama atamponya siku ya Sabato,
ili wapate sababu ya kumshtaki.
3 Yesu akamwambia yule mwenye mkono uliopooza, **“Njoo hapa
mbele ya watu wote.”**
4 Kisha Yesu akawauliza, **“Je, ni lipi lililo halali siku ya Sabato:
Ni kutenda mema au kutenda mabaya? Ni kuokoa maisha au
kuua?”** Lakini wao wakanyamaza kimya.
5 Yesu akawatazama pande zote kwa hasira, akahuzunika sana kwa
ajili ya ugumu wa mioyo yao. Akamwambia yule mtu mwenye mkono
uliopooza, **“Nyoosha mkono wako.”** Akaunyoosha, nao ukaponywa
kabisa!
6 Kisha Mafarisayo wakatoka nje, nao wakaanza kufanya shauri la
kumuua Yesu wakiwa na Maherode.

Umati Wa Watu Wamfuata Yesu

7 Yesu pamoja na wanafunzi wake wakaondoka huko wakaenda
baharini, nao umati mkubwa wa watu kutoka Galilaya ukamfuata.
8 Waliposikia mambo yote aliyokuwa akiyafanya, umati mkubwa wa
watu ukamjia kutoka Uyahudi, Yerusalemu, Idumaya, na ng’ambo ya
Yordani, pamoja na wale wa sehemu za karibu na Tiro na Sidoni.
9 Kwa sababu ya umati mkubwa wa watu, aliwaambia wanafunzi
wake waweke tayari mashua ndogo kwa ajili yake, ili kuwazuia watu
kumsonga.
10 Kwa kuwa alikuwa amewaponya wagonjwa wengi, wale wenye
magonjwa walikuwa wanasukumana ili wapate kumgusa.
11 Kila mara pepo wachafu walipomwona, walianguka chini mbele
yake na kupiga kelele wakisema, “Wewe ndiwe Mwana wa Mungu.”
12 Lakini aliwaonya wasimseme yeye ni nani.

Yesu Achagua Mitume Kumi Na Wawili
(Mathayo 10:1-4; Luka 6:12-16)

13 Yesu akapanda mlimani na kuwaita wale aliowataka, nao
wakamjia.
14 Akawachagua kumi na wawili, ambao aliwaita mitume, ili wapate
kuwa pamoja naye, na awatume kwenda kuhubiri
15 na kuwa na mamlaka ya kutoa pepo wachafu.
16 Hawa ndio wale kumi na wawili aliowachagua: Simoni (ambaye
alimwita Petro);
17 Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohana nduguye (ambao aliwaita
Boanerge, maana yake Wana wa Ngurumo);
18 Andrea, Filipo, Bartholomayo, Mathayo, Tomaso, Yakobo mwana
wa Alfayo, Thadayo, Simoni Mkananayo,
19 na Yuda Iskariote aliyemsaliti Yesu.

Yesu Na Beelzebuli
(Mathayo 12:22-32; Luka 11:14-23; 12:10)

20 Kisha Yesu aliporudi nyumbani, umati wa watu ukakusanyika
tena, kiasi kwamba yeye na wanafunzi wake hawakuweza kula
chakula.
21 Ndugu zake walipopata habari wakaja ili kumchukua kwa maana
watu walikuwa wakisema, "Amerukwa na akili."
22 Walimu wa sheria walioteremka kutoka Yerusalemu walisema,
"Amepagawa na Beelzebuli!* Anatoa pepo wachafu kwa kutumia
mkuu wa pepo wachafu!"
23 Basi Yesu akawaita na kuzungumza nao kwa mifano akasema:
"Shetani awezaje kumtoa Shetani?
24 **Kama ufalme ukigawanyika dhidi yake wenyewe, ufalme huo
hauwezi kusimama.**
25 **Nayo nyumba kama ikigawanyika dhidi yake yenyewe,
nyumba hiyo haiwezi kusimama.**
26 **Naye Shetani kama akijipinga mwenyewe na awe
amegawanyika, hawezi kusimama bali mwisho wake umewadia.**
27 **Hakuna mtu yeyote awezaye kuingia kwenye nyumba ya mtu
mwenye nguvu na kuteka nyara mali zake asipomfunga kwanza
yule mwenye nguvu. Ndipo ataweza kuteka nyara mali zake.**
28 **Amin, nawaambia, dhambi zote na makufuru yote ya
wanadamu watasamehewa.**
29 **Lakini yeyote anayemkufuru Roho Mtakatifu hatasamehewa
kamwe, atakuwa na hatia ya dhambi ya milele."**
30 Yesu alisema hivi kwa sababu walikuwa wanasema, "Ana pepo
mchafu."

Mama Na Ndugu Zake Yesu
(Mathayo 12:46-50; Luka 8:19-21)

31 Kisha wakaja ndugu zake Yesu pamoja na mama yake. Wakasi-
mama nje, wakamtuma mtu kumwita.
32 Umati wa watu ulikuwa umeketi kumzunguka, nao
wakamwambia, "Mama yako na ndugu zako wako nje, wanakutafuta."
33 Akawauliza, **"Mama yangu na ndugu zangu ni nani?"**
34 Kisha akawatazama wale watu waliokuwa wameketi kumzunguka
pande zote, akasema, **"Hawa ndio mama yangu na ndugu zangu.**

---

* **3:22** Beelzebuli kwa Kiyunani ni Beelzebubu, yaani mkuu wa pepo wachafu.

35 **Mtu yeyote anayetenda mapenzi ya Mungu, huyo ndiye ndugu yangu, na dada yangu na mama yangu."**

4

Mfano Wa Mpanzi
(Mathayo 13:1-9; Luka 8:4-8)

1 Yesu akaanza kufundisha tena kando ya bahari. Umati wa watu uliokuwa umekusanyika kumzunguka ulikuwa mkubwa, kiasi kwamba ilimbidi Yesu aingie kwenye mashua iliyokuwa baharini na kuketi humo, nao watu wote walikuwa ufuoni mwa bahari.
2 Akawafundisha mambo mengi kwa mifano, naye katika mafundisho yake akasema:
3 **"Sikilizeni! Mpanzi alitoka kwenda kupanda mbegu zake.**
4 **Alipokuwa akitawanya mbegu, nyingine zilianguka kando ya njia, nao ndege wakaja na kuzila.**
5 **Nyingine zilianguka kwenye ardhi yenye mwamba isiyo na udongo wa kutosha. Zikaota haraka, kwa kuwa udongo ulikuwa haba.**
6 **Lakini jua lilipozidi, mimea ikanyauka na kukauka kwa kuwa mizizi yake haikuwa na kina.**
7 **Mbegu nyingine zilianguka kwenye miiba, nayo miiba hiyo ikakua, ikaisonga hiyo mimea, hivyo haikutoa mazao.**
8 **Mbegu nyingine zilianguka kwenye udongo mzuri, zikaota vizuri na kukua, zikatoa mazao, moja mara thelathini, nyingine mara sitini, na nyingine mara mia moja."**
9 Kisha Yesu akasema, **"Mwenye masikio ya kusikia, na asikie."**

Sababu Za Mifano
(Mathayo 13:10-17; Luka 8:9-10)

10 Alipokuwa peke yake, watu waliokuwepo naye pamoja na wanafunzi wake kumi na wawili wakamuuliza kuhusu mifano yake.
11 Naye akawaambia, **"Ninyi mmepewa kujua siri ya Ufalme wa Mungu. Lakini kwa wale walioko nje, kila kitu husemwa kwao kwa mifano,**
12 **ili,**
" 'daima waone lakini wasitambue,
daima wasikie lakini wasielewe;
wasije wakageuka, wakatubu na kusamehewa!' "

Yesu Afafanua Maana Ya Mfano Wa Mbegu
(Mathayo 13:18-23; Luka 8:11-15)

13 Kisha Yesu akawauliza, **"Hamwelewi maana ya mfano huu? Basi mtaelewaje mifano mingine?**
14 **Yule mpanzi hupanda neno.**
15 **Hawa ndio wale walio kando ya njia ambako neno lilipandwa. Walisikiapo neno, Shetani huja mara na kulinyakua lile neno lililopandwa ndani yao.**
16 **Nazo zile mbegu zilizoanguka kwenye udongo wenye miamba, ni wale wanaolisikia neno, na mara hulipokea kwa furaha.**

17 **Lakini kwa kuwa hawana mizizi, wao hudumu kwa muda mfupi tu. Kisha dhiki au mateso yanapoinuka kwa ajili ya lile neno, mara wao huiacha imani.**
18 **Lakini wengine, kama mbegu iliyopandwa kwenye miiba, hulisikia lile neno;**
19 **lakini masumbufu ya maisha haya, na udanganyifu wa mali na tamaa ya mambo mengine huja na kulisonga lile neno na kulifanya lisizae.**
20 **Wengine, kama mbegu iliyopandwa kwenye udongo mzuri, hulisikia lile neno, wakalipokea na kuzaa mazao. Wao huzaa mara thelathini, au mara sitini, au mara mia ya mbegu iliyopandwa."**

Mfano Wa Taa
(Luka 8:16-18)

21 Akawaambia, **"Je, taa huwashwa na kufunikwa chini ya kikapu au mvunguni mwa kitanda? Je, haiwashwi na kuwekwa juu ya kinara chake?**
22 **Kwa kuwa hakuna kilichofichika ambacho hakitafunuliwa, wala hakuna jambo lolote la siri ambalo halitaletwa nuruni.**
23 **Mwenye masikio ya kusikia, na asikie."**
24 Naye akawaambia, **"Kuweni waangalifu na yale mnayosikia. Kipimo kile mpimacho, ndicho mtakachopimiwa ninyi, hata na zaidi.**
25 **Kwa maana kila mtu aliye na kitu atapewa zaidi, naye atakuwa navyo tele. Lakini yule asiye na kitu, hata kile alicho nacho atanyang'anywa."**

Mfano Wa Mbegu Inayoota

26 Pia akawaambia, **"Ufalme wa Mungu unafanana na mtu apandaye mbegu shambani.**
27 **Akiisha kuzipanda, usiku na mchana, akiwa amelala au ameamka, mbegu huota na kukua pasipo yeye kujua ikuavyo.**
28 **Udongo huifanya iote kuwa mche, halafu suke, kisha nafaka kamili kwenye suke.**
29 **Lakini nafaka inapokuwa imekomaa, mara mkulima huingia shambani na mundu wa kuvunia, maana mavuno yamekuwa tayari."**

Mfano Wa Mbegu Ya Haradali
(Mathayo 13:31-32, 34; Luka 13:18-19)

30 Akawaambia tena, **"Tuufananishe Ufalme wa Mungu na nini? Au tutumie mfano gani ili kuueleza?**
31 **Ni kama punje ya haradali, ambayo ni mbegu ndogo sana kuliko mbegu zote zinazopandwa ardhini.**
32 **Lakini ikishaota, hukua ikawa mmea mkubwa kuliko yote ya bustanini, ikawa na matawi makubwa hata ndege wa angani wanaweza kujenga viota kwenye matawi yake."**
33 Kwa mifano mingine mingi kama hii Yesu alinena nao neno lake, kwa kadiri walivyoweza kulielewa.
34 Hakusema nao neno lolote pasipo mfano. Lakini alipokuwa na wanafunzi wake, aliwafafanulia kila kitu.

Yesu Atuliza Dhoruba
(Mathayo 8:23-27; Luka 8:22-25)

35 Siku hiyo ilipokaribia jioni, aliwaambia wanafunzi wake, **"Tu-**
vukeni twende mpaka ng'ambo."
36 Wakauacha ule umati wa watu, na wakamchukua vile alivyokuwa
kwenye mashua. Palikuwa pia na mashua nyingine nyingi pamoja
naye.
37 Kukawa na dhoruba kali, nayo mawimbi yakaipiga ile mashua
hata ikawa karibu kujaa maji.
38 Yesu alikuwa katika shetri, akiwa analala juu ya mto. Wana-
funzi wake wakamwamsha, wakamwambia, "Mwalimu, hujali kama
tunazama?"
39 Akaamka, akaukemea ule upepo, akayaambia yale mawimbi,
"Uwe kimya! Tulia!" Ule upepo ukatulia, kukawa shwari kabisa.
40 Yesu akawaambia wanafunzi wake, **"Kwa nini mnaogopa hivyo?**
Je, bado hamna imani?"
41 Nao wakawa wameogopa sana, wakaulizana, "Ni nani huyu
ambaye hata upepo na mawimbi vinamtii?"

5

Yesu Amponya Mtu Mwenye Pepo
(Mathayo 8:28-34; Luka 8:26-39)

1 Wakafika upande wa pili wa ziwa wakaingia katika nchi ya
Wagerasi.
2 Yesu alipotoka kwenye mashua, mara mtu mmoja mwenye pepo
mchafu akatoka makaburini akakutana naye.
3 Mtu huyu aliishi makaburini, wala hakuna aliyeweza kumzuia hata
kwa kumfunga minyororo.
4 Kwa kuwa mara kwa mara alikuwa amefungwa minyororo
mikononi na miguuni, lakini akaikata hiyo minyororo na kuzivunja
zile pingu miguuni mwake. Hapakuwa na mtu yeyote aliyekuwa na
nguvu za kumzuia.
5 Usiku na mchana alikuwa makaburini na milimani, akipiga kelele
na kujikatakata kwa mawe.
6 Alipomwona Yesu kwa mbali, alimkimbilia, akapiga magoti mbele
yake.
7 Akapiga kelele kwa nguvu akisema, "Una nini nami, Yesu, Mwana
wa Mungu Aliye Juu Sana? Ninakusihi kwa jina la Mungu, usinitese!"
8 Kwa kuwa Yesu alikuwa amemwambia, **"Mtoke mtu huyu, wewe**
pepo mchafu!"
9 Yesu akamuuliza, **"Jina lako ni nani?"**
Akamjibu, "Jina langu ni Legioni,* kwa kuwa tuko wengi."
10 Akamsihi Yesu sana asiwapeleke nje ya nchi ile.
11 Palikuwa na kundi kubwa la nguruwe lililokuwa likilisha karibu
kando ya kilima.
12 Wale pepo wachafu wakamsihi Yesu wakisema, "Tuamuru twende
kwenye wale nguruwe. Turuhusu tuwaingie."
13 Basi Yesu akawaruhusu, nao wale pepo wachafu wakatoka,
wakawaingia hao nguruwe. Lile kundi lilikuwa na nguruwe wapatao

* **5:9** Legioni maana yake ni Jeshi.

2,000, nao wote wakateremkia gengeni kwa kasi, nao wakatumbukia
ziwani na kuzama.
14 Wale watu waliokuwa wakichunga hao nguruwe wakakimbilia
mjini na vijijini kueleza yaliyotukia. Watu wakatoka kwenda kuona
hayo yaliyokuwa yametukia.
15 Walipofika kwa Yesu, wakamwona yule mtu aliyekuwa amepa-
gawa na pepo wachafu legioni akiwa ameketi hapo, amevaa nguo na
mwenye akili timamu. Wakaogopa.
16 Wale walioyaona mambo hayo wakawaeleza watu wengine
yaliyomtokea yule mtu aliyekuwa amepagawa na pepo wachafu, na
habari za lile kundi la nguruwe pia.
17 Basi watu wakaanza kumwomba Yesu aondoke katika nchi yao.
18 Yesu alipokuwa anaingia kwenye mashua, yule mtu aliyekuwa
amepagawa na pepo wachafu akamsihi Yesu waende pamoja.
19 Yesu hakumruhusu, bali alimwambia, **"Nenda nyumbani kwa
jamaa yako ukawaeleze mambo makuu aliyokutendea Bwana,
na jinsi alivyokuhurumia."**
20 Yule mtu akaenda zake, akaanza kutangaza katika Dekapoli
mambo makuu Yesu aliyomtendea. Nao watu wote wakastaajabu.

Mwanamke Aponywa
(Mathayo 9:18-26; Luka 8:40-56)

21 Yesu alipokwisha kuvuka tena na kufika ng'ambo, umati mkubwa
wa watu ukamzunguka yeye akiwa hapo kando ya bahari.
22 Kisha mmoja wa viongozi wa sinagogi aliyeitwa Yairo akafika pale.
Naye alipomwona Yesu, akapiga magoti miguuni pake,
23 akamsihi akisema, "Binti yangu mdogo ni mgonjwa mahututi.
Tafadhali nakusihi, njoo uweke mikono yako juu yake ili apate kupona,
naye atakuwa hai."
24 Hivyo Yesu akaenda pamoja naye.
Umati mkubwa wa watu ukamfuata, nao watu wakawa wanam-
songa.
25 Hapo palikuwa na mwanamke aliyekuwa amesumbuliwa na tatizo
la kutokwa damu kwa miaka kumi na miwili.
26 Mwanamke huyu alikuwa ameteseka sana kwa mikono ya
matabibu wengi, na kutumia kila kitu alichokuwa nacho. Lakini
badala ya kupona, hali yake ilizidi kuwa mbaya.
27 Alikuwa amesikia habari za Yesu, naye akaja kwa nyuma yake
kwenye umati wa watu, akaligusa vazi lake,
28 kwa maana alisema moyoni mwake, "Kama nikiweza kuligusa
vazi lake tu, nitaponywa."
29 Mara kutoka damu kwake kukakoma, naye akajisikia mwilini
mwake amepona kabisa.
30 Ghafula Yesu akatambua kuwa nguvu zimemtoka. Akaugeukia ule
umati wa watu na kuuliza, **"Ni nani aliyegusa mavazi yangu?"**
31 Wanafunzi wake wakamjibu, "Unaona jinsi umati wa watu
unavyokusonga. Wawezaje kuuliza, **'Ni nani aliyenigusa?'** "
32 Lakini Yesu akaangalia pande zote ili aone ni nani aliyemgusa.
33 Yule mwanamke, akijua kilichomtokea, akaja, akaanguka miguuni
pake akitetemeka kwa hofu, akamweleza ukweli wote.

34 Yesu akamwambia, **“Binti, imani yako imekuponya. Nenda**
kwa amani, upone kabisa ugonjwa wako.”

Yesu Amfufua Binti Yairo

35 Alipokuwa bado anaongea, watu wakafika kutoka nyumbani kwa
Yairo. Wakamwambia, “Binti yako amekufa. Kwa nini kuendelea
kumsumbua Mwalimu?”
36 Aliposikia hayo waliyosema, Yesu akamwambia huyo kiongozi wa
sinagogi, **“Usiogope. Amini tu.”**
37 Hakumruhusu mtu mwingine yeyote amfuate isipokuwa Petro,
Yakobo na Yohana, nduguye Yakobo.
38 Walipofika nyumbani kwa yule kiongozi wa sinagogi, Yesu akaona
ghasia, watu wakilia na kuomboleza kwa sauti kubwa.
39 Alipokwisha kuingia ndani, akawaambia, **“Kwa nini mnafanya**
ghasia na kulia? Mtoto hajafa, bali amelala tu.”
40 Wale watu wakamcheka kwa dharau.
Lakini yeye akawatoa wote nje, akawachukua baba na mama wa
yule mtoto, pamoja na wale wanafunzi aliokuwa nao. Wakaingia
ndani mpaka pale alipokuwa yule mtoto.
41 Akamshika mtoto mkono, akamwambia, ***“Talitha koum!”***†
(maana yake ni, **“Msichana, nakuambia: amka!”**)
42 Mara yule msichana akasimama, akaanza kutembea (alikuwa na
umri wa miaka kumi na miwili). Walipoona haya, wakastaajabu sana.
43 Yesu akawaagiza kwa ukali wasimweleze mtu yeyote jambo hilo,
naye akawaambia wampe yule msichana chakula.

6

Nabii Hana Heshima Kwao
(Mathayo 13:53-58; Luka 4:16-30)

1 Yesu akaondoka huko na kwenda mji wa kwao, akiwa amefuatana
na wanafunzi wake.
2 Ilipofika siku ya Sabato, akaanza kufundisha katika sinagogi, na
wengi waliomsikia wakashangaa.
Nao wakauliza, “Mtu huyu ameyapata wapi mambo haya yote?
Tazama ni hekima ya namna gani hii aliyopewa? Tazama matendo
ya miujiza ayafanyayo kwa mikono yake!
3 Huyu si yule seremala, mwana wa Maria? Na ndugu zake si Yakobo,
Yose,* Yuda na Simoni? Dada zake wote si tuko nao hapa kwetu?” Nao
wakachukizwa sana kwa ajili yake, wakakataa kumwamini.
4 Yesu akawaambia, **“Nabii hakosi heshima isipokuwa katika mji**
wake mwenyewe, na miongoni mwa jamaa na ndugu zake, na
nyumbani kwake.”
5 Hakufanya miujiza yoyote huko isipokuwa kuweka mikono yake
juu ya wagonjwa wachache na kuwaponya.
6 Naye akashangazwa sana kwa jinsi wasivyokuwa na imani.

Yesu Awatuma Wale Kumi Na Wawili
(Mathayo 10:5-15; Luka 9:1-6)

Kisha Yesu akawa anakwenda kutoka kijiji kimoja hadi kingine
akifundisha.

---

† **5:41** Talitha koum ni lugha ya Kiaramu. * **6:3** Yosefu kwa Kiyunani ni Joses.

7 Akawaita wale kumi na wawili, akawatuma wawili wawili, na
kuwapa mamlaka kutoa pepo wachafu.
8 Akawaagiza akisema, **"Msichukue chochote kwa ajili ya safari
isipokuwa fimbo tu. Msichukue mkate, wala mkoba, wala fedha
kwenye mikanda yenu.**
9 **Vaeni viatu, lakini msivae nguo ya ziada."**
10 Akawaambia, **"Mkiingia kwenye nyumba yoyote, kaeni humo
hadi mtakapoondoka katika mji huo.**
11 **Kama mahali popote hawatawakaribisha wala kuwasikiliza,
mtakapoondoka huko, kung'uteni mavumbi kutoka kwenye
miguu yenu ili kuwa ushuhuda dhidi yao."**
12 Kwa hiyo wakatoka na kuhubiri kwamba inawapasa watu kutubu
na kuacha dhambi.
13 Wakatoa pepo wachafu wengi, wakawapaka wagonjwa wengi
mafuta na kuwaponya.

Yohana Mbatizaji Akatwa Kichwa
(Mathayo 14:1-12; Luka 9:7-9)

14 Mfalme Herode akasikia habari hizi, kwa maana jina la Yesu
lilikuwa limejulikana sana. Watu wengine walikuwa wakisema,
"Yohana Mbatizaji amefufuliwa kutoka kwa wafu, ndiyo sababu nguvu
za kutenda miujiza zinafanya kazi ndani yake."
15 Wengine wakasema, "Yeye ni Eliya."
Nao wengine wakasema, "Yeye ni nabii, kama mmojawapo wa wale
manabii wa zamani."
16 Lakini Herode aliposikia habari hizi, akasema, "Huyo ni Yohana
Mbatizaji, niliyemkata kichwa, amefufuliwa kutoka kwa wafu!"
17 Kwa kuwa Herode alikuwa ameagiza kwamba Yohana Mbatizaji
akamatwe, afungwe na kutiwa gerezani. Alifanya hivi kwa sababu
ya Herodia, mke wa Filipo, ndugu yake, ambaye Herode alikuwa
amemwoa.
18 Yohana alikuwa amemwambia Herode, "Si halali kwako kuwa na
mke wa ndugu yako."
19 Kwa hiyo Herodia alikuwa amemwekea Yohana kinyongo akataka
kumuua. Lakini hakuweza,
20 kwa sababu Herode alimwogopa Yohana akijua kwamba ni mtu
mwenye haki na mtakatifu, hivyo akamlinda. Herode alifadhaika sana
alipomsikia Yohana, lakini bado alipenda kumsikiliza.
21 Mfalme Herode alifanya karamu kubwa wakati wa sikukuu ya
kuzaliwa kwake. Akawaalika maafisa wake wakuu, majemadari wa
jeshi na watu mashuhuri wa Galilaya. Hatimaye Herodia alipata wasaa
aliokuwa akiutafuta.
22 Binti yake Herodia alipoingia na kucheza, akamfurahisha Herode
pamoja na wageni wake walioalikwa chakulani.
Mfalme Herode akamwambia yule binti, "Niombe kitu chochote
utakacho, nami nitakupa."
23 Tena akamwahidi kwa kiapo, akamwambia, "Chochote utaka-
choomba nitakupa, hata kama ni nusu ya ufalme wangu."
24 Yule binti akatoka nje, akaenda kumuuliza mama yake, "Niombe
nini?"
Mama yake akamjibu, "Omba kichwa cha Yohana Mbatizaji."

25 Yule binti akarudi haraka kwa mfalme, akamwambia, “Nataka
unipe sasa hivi kichwa cha Yohana Mbatizaji kwenye sinia.”
26 Mfalme akasikitika sana, lakini kwa sababu alikuwa ameapa viapo
mbele ya wageni wake, hakutaka kumkatalia.
27 Mara mfalme akatuma askari mmojawapo wa walinzi wake
kukileta kichwa cha Yohana. Akaenda na kumkata Yohana kichwa
humo gerezani,
28 akakileta kichwa chake kwenye sinia na kumpa yule msichana,
naye yule msichana akampa mama yake.
29 Wanafunzi wa Yohana walipopata habari hizi, wakaja na ku-
uchukua mwili wake, wakauzika kaburini.

Yesu Awalisha Wanaume 5,000
(Mathayo 14:13-21; Luka 9:10-17; Yohana 6:1-14)

30 Wale mitume wakakusanyika kwa Yesu na kumpa taarifa ya
mambo yote waliyokuwa wamefanya na kufundisha.
31 Basi kwa kuwa watu wengi mno walikuwa wakija na kutoka, hata
wakawa hawana nafasi ya kula, Yesu akawaambia wanafunzi wake,
“Twendeni peke yetu mahali pa faragha, mpate kupumzika.”
32 Hivyo wakaondoka kwa mashua peke yao, wakaenda mahali
pasipo na watu.
33 Lakini watu wengi waliowaona wakiondoka, wakawatambua, nao
wakaenda haraka kwa miguu kutoka miji yote, nao wakatangulia
kufika.
34 Yesu alipofika kando ya bahari, aliona makutano makubwa ya
watu, akawahurumia kwa maana walikuwa kama kondoo wasiokuwa
na mchungaji. Kwa hiyo akaanza kuwafundisha mambo mengi.
35 Mchana ulipokuwa umeendelea sana, wanafunzi wake walienda
kwake, wakamwambia, “Mahali hapa ni nyikani, nazo saa zimek-
wenda sana.
36 Waage watu ili waende mashambani na vijijini jirani, wakajin-
unulie chakula.”
37 Lakini Yesu akawajibu, **“Ninyi wapeni chakula.”**
Wakamwambia, “Je, twende tukanunue mikate ya dinari 200† ili
tuwape watu hawa wale?”
38 Akawauliza, **“Kuna mikate mingapi? Nendeni mkaangalie.”**
Walipokwisha kujua wakarudi, wakamwambia, “Kuna mikate mi-
tano na samaki wawili.”
39 Kisha Yesu akawaamuru wawaketishe watu makundi makundi
kwenye majani,
40 nao wakaketi kwenye makundi ya watu mia mia na wengine
hamsini hamsini.
41 Yesu akaichukua ile mikate mitano na wale samaki wawili,
akainua macho yake akatazama mbinguni, akavibariki na kuimega
ile mikate. Kisha akawapa wanafunzi wake ili wawagawie wale watu
wote. Pia akawagawia wote wale samaki wawili.
42 Watu wote wakala, wakashiba.
43 Nao wanafunzi wake wakakusanya vipande vilivyosalia vya
mikate na samaki, wakajaza vikapu kumi na viwili.
44 Idadi ya wanaume waliokula walikuwa 5,000.

---

† **6:37** Dinari moja ilikuwa kama mshahara wa kibarua wa siku moja; hivyo dinari 200 ni sawa na mshahara wa siku 200.

Yesu Atembea Juu Ya Maji
(Mathayo 14:22-33; Yohana 6:15-21)

45 Mara Yesu akawaambia wanafunzi wake waingie kwenye mashua
watangulie kwenda Bethsaida, wakati yeye alikuwa akiwaaga wale
makutano.
46 Baada ya kuwaaga wale watu, akaenda mlimani kuomba.
47 Ilipofika jioni, ile mashua ilikuwa imefika katikati ya bahari, na
Yesu alikuwa peke yake katika nchi kavu.
48 Akawaona wanafunzi wake wanahangaika na kupiga makasia
kwa nguvu, kwa sababu upepo ulikuwa wa mbisho. Wakati wa zamu
ya nne ya usiku, Yesu akawaendea wanafunzi wake, akiwa anatembea
juu ya maji. Alikuwa karibu kuwapita,
49 lakini walipomwona akitembea juu ya maji, wakadhani ni mzimu.
Wakapiga yowe,
50 kwa sababu wote walipomwona waliogopa.
Mara Yesu akasema nao, akawaambia, **"Jipeni moyo! Ni mimi.
Msiogope!"**
51 Akapanda ndani ya mashua nao, na ule upepo ukakoma!
Wakashangaa kabisa,
52 kwa kuwa walikuwa hawajaelewa kuhusu ile mikate. Mioyo yao
ilikuwa migumu.
53 Walipokwisha kuvuka, wakafika nchi ya Genesareti, wakatia
nanga.
54 Mara waliposhuka kutoka mashua yao, watu wakamtambua Yesu.
55 Wakaenda katika vijiji vyote upesi, wakawabeba wagonjwa
kwenye mikeka ili kuwapeleka mahali popote waliposikia kuwa Yesu
yupo.
56 Kila mahali Yesu alipokwenda, iwe vijijini, mijini au masham-
bani, watu waliwaweka wagonjwa wao masokoni. Wakamwomba
awaruhusu hao wagonjwa waguse japo upindo wa vazi lake. Nao wote
waliomgusa waliponywa.

7

Kilicho Safi Na Kilicho Najisi
(Mathayo 15:1-20)

1 Mafarisayo na baadhi ya walimu wa sheria waliokuwa wametoka
Yerusalemu wakakusanyika mbele ya Yesu.
2 Wakawaona baadhi ya wanafunzi wake wakila chakula kwa
mikono iliyo najisi, yaani, bila kunawa kama ilivyotakiwa na sheria
ya dini ya Wayahudi.
3 (Kwa kuwa Mafarisayo na Wayahudi wote hawali chakula pasipo
kunawa kwa kufuata desturi za wazee wao.
4 Wanapotoka sokoni hawawezi kula pasipo kunawa. Pia kuna
desturi nyingine nyingi wanazofuata kama vile jinsi ya kuosha
vikombe, vyungu na vyombo vya shaba.)
5 Kwa hiyo wale Mafarisayo na walimu wa sheria wakamuuliza Yesu,
"Mbona wanafunzi wako hawafuati desturi za wazee, na badala yake
wanakula kwa mikono najisi?"
6 Yesu akawajibu, **"Nabii Isaya alisema ukweli alipotabiri juu
yenu, ninyi wanafiki. Kama ilivyoandikwa:**

“ ‘Watu hawa huniheshimu kwa midomo yao,
lakini mioyo yao iko mbali nami.
7 **Huniabudu bure,**
nayo mafundisho yao ni maagizo ya wanadamu tu.’
8 **Ninyi mmeziacha amri za Mungu na kushika desturi za watu.”**
9 Naye akawaambia, **“Ninyi mnayo njia nzuri ya kukataa amri za Mungu ili mpate kuyashika mapokeo yenu!**
10 **Kwa mfano, Mose alisema, ‘Waheshimu baba yako na mama yako,’ na, ‘Yeyote amtukanaye baba yake au mama yake, na auawe.’**
11 **Lakini ninyi mwafundisha kwamba mtu akimwambia baba yake au mama yake, ‘Kile ambacho ningeweza kukusaidia ni Korbani’ (yaani kimewekwa wakfu kwa Mungu),**
12 **basi hawajibiki tena kumsaidia baba yake au mama yake.**
13 **Kwa njia hiyo ninyi mnabatilisha neno la Mungu kwa mapokeo yenu mliyojiwekea. Nanyi mnafanya mambo mengi ya aina hiyo.”**
14 Yesu akaita tena ule umati wa watu, akawaambia, **“Nisikilizeni, kila mmoja wenu na mwelewe jambo hili.**
15 **Hakuna kitu kinachomwingia mtu kimtiacho unajisi, lakini kile kimtokacho ndicho kimtiacho unajisi. [**
16 **Kama mtu yeyote ana masikio ya kusikia na asikie.]”**
17 Akiisha kuuacha ule umati wa watu na kuingia ndani, wanafunzi wake wakamuuliza maana ya mfano ule.
18 Akawajibu, **“Je, hata nanyi hamwelewi? Je, hamfahamu kwamba kitu kimwingiacho mtu hakimtii unajisi?**
19 **Mtu akila kitu hakiingii moyoni mwake bali tumboni, na baadaye hutolewa nje ya mwili wake.”** (Kwa kusema hivi, Yesu alivihalalisha vyakula vyote kuwa ni “safi.”)
20 Akaendelea kusema, **“Kile kimtokacho mtu ndicho kimtiacho unajisi.**
21 **Kwa maana kutoka ndani ya moyo wa mtu hutoka mawazo mabaya, uasherati, wizi, uuaji, uzinzi,**
22 **tamaa mbaya, uovu, udanganyifu, ufisadi, wivu, matukano, kiburi na upumbavu.**
23 **Maovu haya yote hutoka ndani ya mtu, nayo ndiyo yamtiayo mtu unajisi.”**

Imani Ya Mwanamke Msirofoinike
(Mathayo 15:21-28)

24 Ndipo Yesu akaondoka hapo akaenda sehemu za Tiro. Akaingia katika nyumba moja, naye hakutaka mtu yeyote ajue kwamba yuko humo. Lakini hakuweza kujificha.
25 Mara mwanamke mmoja, ambaye binti yake mdogo alikuwa na pepo mchafu, akaja na kumpigia magoti miguuni pake.
26 Basi huyo mwanamke alikuwa Myunani, aliyezaliwa Foinike ya Siria.* Akamsihi Yesu amtoe binti yake huyo pepo mchafu.

---

* **7:26** Kulikuwa na Foinike ya Siria (ndio Shamu) na Foinike ya Libya.

27 Yesu akamwambia, **“Waache watoto washibe kwanza, kwa maana si vyema kuchukua chakula cha watoto na kuwatupia mbwa.”**
28 Lakini yule mwanamke akamjibu, “Bwana, hata mbwa walio chini ya meza hula makombo ya chakula cha watoto.”
29 Ndipo Yesu akamjibu, **“Kwa sababu ya jibu lako, nenda zako nyumbani; yule pepo mchafu amemtoka binti yako.”**
30 Akaenda zake nyumbani akamkuta binti yake amelala kitandani, yule pepo mchafu akiwa amemtoka.

Yesu Amponya Mtu Aliyekuwa Kiziwi Na Bubu

31 Kisha Yesu akaondoka sehemu za Tiro, akapita katikati ya Sidoni, hadi Bahari ya Galilaya na kuingia eneo la Dekapoli.
32 Huko, watu wakamletea Yesu mtu mmoja kiziwi, ambaye pia alikuwa na kigugumizi, wakamwomba aweke mkono wake juu ya huyo mtu na amponye.
33 Baadaye Yesu akampeleka yule kiziwi kando mbali na watu, Yesu akatia vidole vyake masikioni mwa yule mtu. Kisha akatema mate na kuugusa ulimi wa yule mtu.
34 Ndipo Yesu akatazama mbinguni, akavuta hewa ndani kwa nguvu akamwambia, ***“Efatha!”*** (yaani, **“Funguka!”**)
35 Mara masikio yake yakafunguka na ulimi wake ukaachiliwa, akaanza kuongea sawasawa.
36 Yesu akawaamuru wasimwambie mtu yeyote habari hizi. Lakini kadiri alivyowazuia, ndivyo walivyozidi kutangaza kwa bidii.
37 Walistaajabu mno. Wakasema, “Amefanya mambo yote vizuri mno! Amewawezesha viziwi wasikie na bubu waseme!”

8

Yesu Alisha Wanaume 4,000
(Mathayo 15:32-39)

1 Katika siku hizo, umati mkubwa wa watu ulikusanyika tena. Kwa kuwa walikuwa hawana chakula, Yesu akawaita wanafunzi wake akawaambia,
2 **“Ninauhurumia huu umati wa watu, kwa sababu sasa wamekuwa nami kwa muda wa siku tatu na hawana chakula.**
3 **Nikiwaaga waende nyumbani bila kula, watazimia njiani kwa sababu baadhi yao wametoka mbali.”**
4 Wanafunzi wake wakamjibu, “Lakini hapa nyikani tutapata wapi mikate ya kutosha kuwalisha?”
5 Yesu akawauliza, **“Mna mikate mingapi?”**
Wakajibu, “Tuna mikate saba.”
6 Akawaambia watu waketi chini. Akiisha kuichukua mikate saba na kushukuru, akaimega na kuwapa wanafunzi wake ili wawagawie watu. Wanafunzi wake wakafanya hivyo.
7 Walikuwa pia na visamaki vichache, Yesu akavibariki, akawaamuru wanafunzi wake wawagawie watu.
8 Wale watu walikula na kutosheka. Baadaye wanafunzi wakakusanya vipande vilivyosalia, wakajaza vikapu saba.
9 Watu waliokula walikuwa wapata 4,000. Akiisha kuwaaga,

10 aliingia kwenye mashua pamoja na wanafunzi wake, akaenda
sehemu za Dalmanutha.

Mafarisayo Waomba Ishara
(Mathayo 12:38-42; 16:1-4)

11 Mafarisayo wakaja, wakaanza kumhoji Yesu. Ili kumtega,
wakamwomba awaonyeshe ishara kutoka mbinguni.
12 Akahuzunika moyoni, akawaambia, **"Kwa nini kizazi hiki ki-
nataka ishara? Amin nawaambieni, hakitapewa ishara yoyote."**
13 Kisha akawaacha, akarudi kwenye mashua, akavuka hadi
ng'ambo.

Chachu Ya Mafarisayo Na Ya Herode
(Mathayo 16:5-12)

14 Wanafunzi walikuwa wamesahau kuchukua mikate ya kutosha.
Walikuwa na mkate mmoja tu kwenye mashua.
15 Yesu akawaonya: **"Jihadharini na chachu ya Mafarisayo na ya
Herode."**
16 Wakajadiliana wao kwa wao, na kusema, "Anasema hivi kwa
sababu hatukuleta mikate."
17 Yesu, akifahamu majadiliano yao, akawauliza: **"Mbona mna-
jadiliana kuhusu kutokuwa na mikate? Je, bado hamtambui
wala hamwelewi? Je, mbona mioyo yenu ni migumu kiasi hicho?
18 Je, mna macho lakini mnashindwa kuona, na mna masikio
lakini mnashindwa kusikia? Je, hamkumbuki?
19 Nilipoimega ile mikate mitano kuwalisha watu 5,000, mliku-
sanya vikapu vingapi vilivyojaa vya masazo?"**
Wakamjibu, "Kumi na viwili."
20 **"Je, nilipoimega ile mikate saba kuwalisha watu 4,000,
mlikusanya vikapu vingapi vilivyojaa vya masazo?"**
Wakamjibu, "Saba."
21 Ndipo akawauliza, **"Je, bado hamwelewi?"**

Yesu Amponya Kipofu Huko Bethsaida

22 Wakafika Bethsaida na baadhi ya watu wakamleta mtu mmoja
kipofu wakamsihi Yesu amguse.
23 Yesu akamshika mkono huyo kipofu akampeleka nje ya kijiji.
Baada ya kuyatemea mate macho ya yule kipofu na kumwekea
mikono, Yesu akamuuliza, **"Unaona chochote?"**
24 Yule kipofu akaangalia, akasema, "Ninaona watu, wanaonekana
kama miti inayotembea."
25 Yesu akamwekea tena mikono machoni. Kisha macho yake
yakafunguka, kuona kwake kukarejea naye akaona kila kitu dhahiri.
26 Yesu akamuaga aende nyumbani kwake, akimwambia, **"Hata
kijijini usiingie."**

Petro Amkiri Yesu Kuwa Ndiye Kristo
(Mathayo 16:13-20; Luka 9:18-21)

27 Yesu na wanafunzi wake wakaondoka kwenda katika vijiji vya
Kaisaria-Filipi. Walipokuwa njiani, Yesu akawauliza, **"Watu husema
mimi ni nani?"**

28 Wakamjibu, “Baadhi husema wewe ni Yohana Mbatizaji, wengine
husema ni Eliya, na bado wengine husema wewe ni mmojawapo wa
manabii.”
29 Akawauliza, **“Je, ninyi mnasema mimi ni nani?”**
Petro akajibu, “Wewe ndiwe Kristo.”*
30 Yesu akawaonya wasimwambie mtu yeyote habari zake.

Yesu Atabiri Kifo Chake
(Mathayo 16:21-28; Luka 9:22-27)

31 Ndipo akaanza kuwafundisha wanafunzi wake kuwa Mwana
wa Adamu lazima atapata mateso mengi na kukataliwa na wazee,
viongozi wa makuhani, na walimu wa sheria, na kwamba itampasa
auawe lakini baada ya siku tatu afufuke.
32 Aliyasema haya waziwazi, ndipo Petro akamchukua kando na
akaanza kumkemea.
33 Lakini Yesu alipogeuka na kuwaangalia wanafunzi wake, akamke-
mea Petro. Akasema, **“Rudi nyuma yangu, Shetani! Moyo wako
hauwazi yaliyo ya Mungu, bali ya wanadamu.”**
34 Ndipo akauita ule umati wa watu pamoja na wanafunzi wake,
akasema, **“Mtu yeyote akitaka kunifuata, ni lazima ajikane
mwenyewe, auchukue msalaba wake, anifuate.**
35 **Kwa maana yeyote anayetaka kuyaokoa maisha yake
atayapoteza, lakini yeyote atakayeyapoteza maisha yake kwa
ajili yangu na kwa ajili ya Injili atayaokoa.**
36 **Je, itamfaidi nini mtu kuupata ulimwengu wote, lakini
akayapoteza maisha yake?**
37 **Au mtu atatoa nini badala ya nafsi yake?**
38 **Mtu yeyote akinionea aibu mimi na maneno yangu katika
kizazi hiki cha uzinzi na dhambi, Mwana wa Adamu naye
atamwonea aibu wakati atakapokuja katika utukufu wa Baba
yake pamoja na malaika watakatifu.”**

9

1 Yesu akaendelea kuwaambia, **“Amin, nawaambia, kuna watu
waliosimama hapa ambao hawataonja mauti kabla ya kuuona
Ufalme wa Mungu ukija kwa nguvu.”**

Yesu Ageuka Sura
(Mathayo 17:1-13; Luka 9:28-36)

2 Baada ya siku sita, Yesu akawachukua Petro, Yakobo na Yohana,
akawapeleka juu ya mlima mrefu, mahali walipokuwa faraghani.
Huko, Yesu akageuka sura mbele yao.
3 Mavazi yake yakawa na weupe wa kuzima macho, meupe kuliko
ambavyo mtu yeyote duniani angaliweza kuyang’arisha.
4 Mose na Eliya wakawatokea, wakawa wanazungumza na Yesu.
5 Petro akamwambia Yesu, “Rabi, ni vyema sisi tukae hapa. Tu-
ruhusu tujenge vibanda vitatu: kimoja chako, kingine cha Mose na
kingine cha Eliya.”
6 Petro hakujua aseme nini kwa maana yeye na wenzake walikuwa
wameogopa sana.

---

* **8:29** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

7 Ndipo pakatokea wingu, likawafunika, nayo sauti kutoka lile wingu
ikasema, “Huyu ni Mwanangu mpendwa. Msikieni yeye.”
8 Mara walipotazama huku na huku, hawakuona tena mtu mwingine
yeyote pamoja nao isipokuwa Yesu.
9 Walipokuwa wakishuka kutoka mlimani, Yesu akawakataza
wasimwambie mtu yeyote mambo waliyoona, mpaka Mwana wa
Adamu atakapokuwa amefufuka kutoka kwa wafu.
10 Wakalihifadhi jambo hilo wao wenyewe, lakini wakawa wanaji-
uliza, “Huku kufufuka kwa wafu maana yake nini?”
11 Wakamuuliza, “Kwa nini walimu wa sheria husema kwamba ni
lazima Eliya aje kwanza?”
12 Yesu akawajibu, **“Ni kweli, Eliya yuaja kwanza ili kutengeneza
mambo yote. Mbona basi imeandikwa kwamba Mwana wa
Adamu ni lazima ateseke sana na kudharauliwa?**
13 **Lakini ninawaambia, Eliya amekwisha kuja, nao wakamten-
dea walivyopenda, kama ilivyoandikwa kumhusu yeye.”**

Mvulana Mwenye Pepo Mchafu Aponywa
(Mathayo 17:14-21; Luka 9:37-43)

14 Walipowafikia wale wanafunzi wengine, wakawakuta wamezun-
gukwa na umati mkubwa wa watu na baadhi ya walimu wa sheria
wakibishana nao.
15 Mara wale watu walipomwona Yesu, wakastaajabu sana,
wakamkimbilia ili kumsalimu.
16 Akawauliza wanafunzi wake, **“Mnabishana nao kuhusu nini?”**
17 Mtu mmoja miongoni mwa ule umati wa watu akajibu, “Mwalimu,
nilimleta kwako mwanangu ambaye ana pepo mchafu anayemfanya
asiweze kuongea.
18 Kila mara huyo pepo mchafu ampagaapo mwanangu, humwan-
gusha chini na kumfanya atokwe povu mdomoni na kusaga meno,
kisha mwili wake hukauka. Niliwaomba wanafunzi wako wamtoe
huyo pepo mchafu, lakini hawakuweza.”
19 Yesu akawaambia, **“Enyi kizazi kisicho na imani! Nitakuwa
pamoja nanyi mpaka lini? Nitawavumilia mpaka lini? Mleteni
mvulana kwangu.”**
20 Nao wakamleta yule mvulana. Yule pepo mchafu alipomwona
Yesu, mara akamtia yule mvulana kifafa, akaanguka, akagaagaa chini
huku akitokwa na povu kinywani.
21 Yesu akamuuliza baba yake, **“Mwanao amekuwa katika hali hii
tangu lini?”**
Akamjibu, “Tangu utoto wake.
22 Mara kwa mara huyo pepo mchafu amekuwa akimwangusha
kwenye moto au kwenye maji ili kumwangamiza. Lakini kama
unaweza kufanya jambo lolote, tafadhali tuhurumie utusaidie.”
23 Yesu akamwambia, **“Kama ukiweza kuamini, yote yawezekana
kwake yeye aaminiye.”**
24 Mara baba yake yule mvulana akapiga kelele akisema, “Ni-
naamini. Nisaidie kutokuamini kwangu!”
25 Yesu alipoona kwamba umati wa watu unakusanyika pamoja
mbio, akamkemea yule pepo mchafu, akimwambia, **“Wewe pepo
bubu na kiziwi, nakuamuru umtoke, wala usimwingie tena!”**

26 Yule pepo mchafu akiisha kupiga kelele, akamtia kifafa kwa
nguvu, na akamtoka. Yule mvulana alikuwa kama maiti, hivyo watu
wengi wakasema, “Amekufa.”
27 Lakini Yesu akamshika mkono, akamwinua, naye akasimama.
28 Baada ya Yesu kuingia ndani ya nyumba, wanafunzi wake
wakamuuliza wakiwa peke yao, “Mbona sisi hatukuweza kumtoa huyo
pepo mchafu?”
29 Yesu akawajibu, **“Hali hii haiwezi kutoka isipokuwa kwa
kuomba na kufunga.”**

Yesu Atabiri Tena Kifo Chake Na Ufufuo
(Mathayo 17:22-23; Luka 9:43-45)

30 Wakaondoka huko, wakapitia Galilaya. Yesu hakutaka mtu yeyote
afahamu mahali walipo,
31 kwa maana alikuwa anawafundisha wanafunzi wake. Akawaam-
bia, **“Mwana wa Adamu atasalitiwa na kutiwa mikononi mwa
watu. Nao watamuua, lakini siku tatu baada ya kuuawa
atafufuka.”**
32 Lakini wao hawakuelewa kile alimaanisha, nao waliogopa ku-
muuliza maana yake.

Mabishano Kuhusu Aliye Mkuu Zaidi
(Mathayo 18:1-5; Luka 9:46-48)

33 Basi wakafika Kapernaumu na baada ya kuingia nyumbani
akawauliza, **“Mlikuwa mnabishana nini kule njiani?”**
34 Lakini hawakumjibu, kwa sababu njiani walikuwa wakibishana
kuhusu nani miongoni mwao alikuwa mkuu zaidi ya wote.
35 Akaketi chini, akawaita wote kumi na wawili, akawaambia:
**“Kama mtu yeyote akitaka kuwa wa kwanza, hana budi kuwa
wa mwisho na mtumishi wa wote.”**
36 Kisha akamchukua mtoto mdogo, akamsimamisha katikati yao.
Akamkumbatia, akawaambia,
37 **“Mtu yeyote amkaribishaye mmoja wa hawa watoto wadogo
kwa Jina langu, anikaribisha mimi. Naye anikaribishaye mimi,
amkaribisha Baba yangu aliyenituma.”**

Yeyote Asiye Kinyume Nasi Yuko Upande Wetu
(Luka 9:49-50)

38 Yohana akamwambia, “Mwalimu, tumemwona mtu akitoa pepo
wachafu kwa jina lako, nasi tukamkataza, kwa sababu yeye si mmoja
wetu.”
39 Yesu akasema, **“Msimkataze, kwa kuwa hakuna yeyote aten-
daye miujiza kwa Jina langu ambaye baada ya kitambo kidogo
aweza kunena lolote baya dhidi yangu.**
40 **Kwa maana yeyote asiye kinyume chetu, yuko upande wetu.**
41 **Amin, nawaambia, yeyote awapaye ninyi kikombe cha maji
kwa Jina langu kwa sababu ninyi ni mali ya Kristo, hakika
hataikosa thawabu yake.”**

Kusababisha Kutenda Dhambi
(Mathayo 18:6-9; Luka 17:1-2)

42 **“Kama mtu yeyote akimsababisha mmojawapo wa wadogo
hawa wanaoniamini kutenda dhambi, ingekuwa bora kwake**

afungiwe jiwe kubwa la kusagia shingoni mwake, na kutoswa baharini.
43 **Kama mkono wako ukikusababisha kutenda dhambi, ukate.**
Ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa na mkono mmoja,
kuliko kuwa na mikono miwili lakini ukaingia jehanamu, mahali
ambako moto hauzimiki. [
44 **Mahali ambako funza wake hawafi wala moto wake hauz-**
imiki.]
45 **Kama mguu wako ukikusababisha kutenda dhambi, ukate.**
Ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa kiwete, kuliko
kuwa na miguu miwili lakini ukaingia jehanamu. [
46 **Mahali ambako funza wake hawafi wala moto hauzimiki.]**
47 **Nalo jicho lako likikusababisha kutenda dhambi, ling'oe. Ni**
afadhali kwako kuingia katika Ufalme wa Mungu ukiwa na jicho
moja, kuliko kuwa na macho mawili lakini ukatupwa jehanamu,
48 **mahali ambako**
" 'funza wake hawafi,
wala moto wake hauzimiki.'
49 **Kila mmoja atatiwa chumvi kwa moto.**
50 **"Chumvi ni nzuri, lakini ikipoteza ladha yake utaifanyaje ili**
iweze kukolea tena? Mwe na chumvi ndani yenu, mkaishi kwa
amani, kila mmoja na mwenzake."

10

Mafundisho Kuhusu Talaka
(Mathayo 19:1-12; Luka 16:18)

1 Yesu akaondoka huko, akavuka Mto Yordani, akaenda sehemu za
Uyahudi. Umati mkubwa wa watu ukaenda kwake tena, naye kama
ilivyokuwa desturi yake, akawafundisha.
2 Baadhi ya Mafarisayo wakaja ili kumjaribu kwa kumuuliza, "Je, ni
halali mtu kumwacha mke wake?"
3 Yesu akawajibu, **"Je, Mose aliwaamuru nini?"**
4 Wakajibu, "Mose aliruhusu kwamba mume anaweza kumwandikia
mkewe hati ya talaka na kumwacha."
5 Yesu akawaambia, **"Mose aliwaandikia sheria hiyo kwa sababu**
ya ugumu wa mioyo yenu.
6 **Lakini tangu mwanzo wa uumbaji, 'Mungu aliwaumba**
mwanaume na mwanamke.
7 **Kwa sababu hii mwanaume atamwacha baba yake na mama**
yake na kuambatana na mkewe, na hao wawili watakuwa mwili
mmoja.'
8 **Kwa hiyo hawatakuwa wawili tena, bali mwili mmoja.**
9 **Basi, alichokiunganisha Mungu, mwanadamu asikitengan-**
ishe."
10 Walipokuwa tena ndani ya nyumba, wanafunzi wake waka-
muuliza kuhusu jambo hili.
11 Akawajibu, **"Mtu yeyote amwachaye mkewe na kuoa mke**
mwingine, anazini naye.
12 **Naye mwanamke amwachaye mumewe na kuolewa na mume**
mwingine, anazini."

Yesu Anawabariki Watoto Wadogo
(Mathayo 19:13-15; Luka 18:15-17)

13 Watu walikuwa wakimletea Yesu watoto wadogo ili awaguse,
lakini wanafunzi wake wakawakemea.
14 Yesu alipoona yaliyokuwa yakitukia, akachukizwa. Akawaambia
wanafunzi wake, **"Waacheni watoto wadogo waje kwangu, wala**
msiwazuie, kwa maana Ufalme wa Mungu ni wa wale walio kama
hawa.
15 **Amin, nawaambia, mtu yeyote asiyeupokea Ufalme wa**
Mungu kama mtoto mdogo, hatauingia kamwe."
16 Akawachukua watoto mikononi mwake, akawakumbatia,
akaweka mikono yake juu yao, akawabariki.

Kijana Tajiri
(Mathayo 19:16-30; Luka 18:18-30)

17 Yesu alipokuwa anaondoka, mtu mmoja akamkimbilia, akapiga
magoti mbele yake, akamuuliza, "Mwalimu mwema, nifanye nini ili
niurithi uzima wa milele?"
18 Yesu akamwambia, **"Mbona unaniita mwema? Hakuna yeyote**
aliye mwema ila Mungu peke yake.
19 **Unazijua amri: 'Usiue, usizini, usiibe, usishuhudie uongo,**
usidanganye, waheshimu baba yako na mama yako.' "
20 Akamjibu, "Mwalimu, amri hizi zote nimezishika tangu nikiwa
mtoto."
21 Yesu akamtazama na kumpenda, akamwambia, **"Umepungukiwa**
na kitu kimoja. Nenda ukauze kila kitu ulicho nacho uwape
maskini hizo fedha, nawe utakuwa na hazina mbinguni. Kisha
njoo, unifuate."
22 Yule mtu aliposikia hayo, akasikitika sana. Akaondoka kwa huzuni
kwa sababu alikuwa na mali nyingi.
23 Yesu akatazama pande zote, akawaambia wanafunzi wake,
"Itakuwa vigumu sana kwa wenye mali kuingia katika Ufalme
wa Mungu!"
24 Wanafunzi wake wakashangazwa sana na maneno hayo. Lakini
Yesu akawaambia tena, **"Wanangu, tazama jinsi ilivyo vigumu kwa**
wale wanaotumainia mali kuingia katika Ufalme wa Mungu.
25 **Ni rahisi zaidi kwa ngamia kupita kwenye tundu la sindano**
kuliko mtu tajiri*kuingia katika Ufalme wa Mungu."
26 Wanafunzi wake wakashangaa sana. Wakaulizana wao kwa wao,
"Ni nani basi awezaye kuokoka?"
27 Yesu akawatazama, akawaambia, **"Kwa mwanadamu jambo**
hili haliwezekani, lakini kwa Mungu sivyo. Mambo yote
yanawezekana kwa Mungu."
28 Ndipo Petro akamjibu, "Tazama, tumeacha kila kitu na kukufuata
wewe!"
29 Yesu akasema, **"Amin, nawaambia, hakuna mtu yeyote**
aliyeacha nyumba, ndugu wa kiume au wa kike, au mama au
baba, au watoto au mashamba kwa ajili yangu na kwa ajili ya
Injili,

---

* **10:25** Tajiri ina maana wale wanaotumainia mali.

30 **ambaye hatalipwa mara mia katika ulimwengu huu:**
nyumba, ndugu wa kiume na wa kike, mama na baba na watoto,
mashamba pamoja na mateso, kisha uzima wa milele katika
ulimwengu ujao.
31 **Lakini wengi walio wa kwanza watakuwa wa mwisho, na wa**
mwisho watakuwa wa kwanza."

Yesu Atabiri Mara Ya Tatu Kufa Na Kufufuka Kwake
(Mathayo 20:17-19; Luka 18:31-34)

32 Walikuwa njiani wakipanda kwenda Yerusalemu, na Yesu alikuwa
ametangulia. Wanafunzi wake walishangaa, nao watu waliowafuata
walijawa na hofu. Yesu akawachukua tena wale wanafunzi wake kumi
na wawili kando na kuwaambia yatakayompata.
33 Akasema, **"Tunapanda kwenda Yerusalemu, na Mwana wa**
Adamu atasalitiwa kwa viongozi wa makuhani na walimu wa
sheria. Wao watamhukumu kifo na kumtia mikononi mwa watu
wa Mataifa,
34 **ambao watamdhihaki na kumtemea mate, watampiga na**
kumuua. Siku tatu baadaye atafufuka."

Ombi La Yakobo Na Yohana
(Mathayo 20:20-28)

35 Kisha Yakobo na Yohana, wana wa Zebedayo, wakaja kwake na
kumwambia, "Mwalimu, tunataka utufanyie lolote tutakalokuomba."
36 Naye akawaambia, **"Je, mwataka niwafanyie jambo gani?"**
37 Wakamwambia, "Tupe kukaa mmoja upande wako wa kuume na
mwingine upande wako wa kushoto katika utukufu wako."
38 Lakini Yesu akawaambia, **"Ninyi hamjui mnaloliomba. Je,**
mnaweza kukinywea kikombe ninyweacho mimi, au kubatizwa
ubatizo nibatizwao mimi?"
39 Wakajibu, "Tunaweza."
Kisha Yesu akawaambia, **"Kikombe nikinyweacho mtakinywea**
na ubatizo nibatizwao mtabatizwa,
40 **lakini kuketi mkono wangu wa kuume au wa kushoto si**
juu yangu mimi kuwapa. Nafasi hizi ni kwa ajili ya wale
walioandaliwa."
41 Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia hayo, wakaanza
kuwakasirikia Yakobo na Yohana.
42 Lakini Yesu akawaita wote pamoja na kuwaambia, **"Mnafahamu**
kuwa wale wanaodhaniwa kuwa watawala wa watu wa Mataifa
huwatawala watu kwa nguvu, nao wenye vyeo huonyesha
mamlaka yao.
43 **Lakini isiwe hivyo kwenu. Badala yake, yeyote anayetaka**
kuwa mkuu miongoni mwenu hana budi kuwa mtumishi wenu,
44 **na yeyote anayetaka kuwa wa kwanza, hana budi kuwa**
mtumwa wa wote.
45 **Kwa kuwa hata Mwana wa Adamu hakuja ili kutumikiwa,**
bali kutumika na kuutoa uhai wake uwe fidia kwa ajili ya wengi."

Yesu Amponya Kipofu Bartimayo
(Mathayo 20:29-34; Luka 18:35-43)

46 Kisha wakafika Yeriko. Yesu alipokuwa akiondoka mjini na
wanafunzi wake pamoja na umati mkubwa wa watu, kipofu mmoja,

jina lake Bartimayo, mwana wa Timayo, alikuwa ameketi kando ya
njia akiomba msaada.
47 Aliposikia kuwa ni Yesu wa Nazareti aliyekuwa anapita, akaanza
kupaza sauti akisema, “Yesu, Mwana wa Daudi, nihurumie!”
48 Watu wengi wakamkemea, wakamwambia akae kimya, lakini
yeye akazidi kupaza sauti, akisema, “Mwana wa Daudi, nihurumie!”
49 Yesu akasimama na kusema, **“Mwiteni.”**
Hivyo wakamwita yule mtu kipofu, wakamwambia, “Jipe moyo!
Inuka, anakuita.”
50 Akiwa analivua lile joho lake, alisimama na kumwendea Yesu.
51 Yesu akamuuliza, **“Unataka nikufanyie nini?”**
Yule kipofu akajibu, “Mwalimu, nataka kuona.”
52 Yesu akamwambia, **“Nenda zako, imani yako imekuponya.”**
Mara akapata kuona, akamfuata Yesu njiani.

11

Yesu Aingia Yerusalemu Kwa Shangwe
(Mathayo 21:1-11; Luka 19:28-40; Yohana 12:12-19)

1 Walipokaribia Yerusalemu, wakafika Bethfage na Bethania katika
Mlima wa Mizeituni. Yesu akawatuma wawili wa wanafunzi wake,
2 akawaambia, **“Nendeni katika kijiji kilichoko mbele yenu. Na
hapo mtakapoingia kijijini, mtamkuta mwana-punda amefungwa
hapo, ambaye hajapandwa na mtu bado. Mfungueni, mkamlete
hapa.**
3 **Kama mtu yeyote akiwauliza, ‘Mbona mnamfungua?’
Mwambieni, ‘Bwana anamhitaji, na atamrudisha hapa baada ya
muda mfupi.’ ”**
4 Wakaenda, wakamkuta mwana-punda amefungwa kando ya
barabara, karibu na mlango wa nyumba.
5 Walipokuwa wanamfungua, watu waliokuwa wamesimama karibu
wakawauliza, “Mna maana gani mnapomfungua huyo mwana-
punda?”
6 Wakawajibu kama vile Yesu alivyokuwa amewaagiza, nao wale
watu wakawaruhusu.
7 Kisha wakamleta huyo mwana-punda kwa Yesu na kutandika
mavazi yao juu yake, naye akampanda.
8 Watu wengi wakatandaza mavazi yao barabarani, na wengine
wakatandaza matawi waliyokuwa wamekata mashambani.
9 Kisha wale waliokuwa wametangulia mbele na wale waliokuwa
wakifuata nyuma wakapaza sauti, wakisema,
“Hosana!”*

“Amebarikiwa yeye ajaye kwa Jina la Bwana!”

10 “Umebarikiwa Ufalme unaokuja wa baba yetu Daudi!”

“Hosana kwake yeye aliye juu!”

---

* **11:9** Kiebrania kusema Okoa, basi likawa neno la shangwe.

11 Yesu akaingia Yerusalemu na kwenda Hekaluni. Akaangalia kila
kitu kilichokuwamo, lakini kwa kuwa ilishakuwa jioni, akaenda zake
Bethania pamoja na wale kumi na wawili.

Yesu Alaani Mtini Usiozaa
(Mathayo 21:18-19)

12 Kesho yake walipokuwa wakitoka Bethania, Yesu alikuwa na njaa.
13 Akauona mtini kwa mbali, naye akaenda ili aone kama ulikuwa
na matunda. Alipoufikia, akakuta una majani tu, kwa kuwa hayakuwa
majira ya tini.
14 Akauambia ule mti, **"Tangu leo mtu yeyote asile kamwe
matunda kutoka kwako."** Wanafunzi wake walimsikia akisema
hayo.

Yesu Atakasa Hekalu
(Mathayo 21:12-17; Luka 19:45-48; Yohana 2:13-22)

15 Walipofika Yerusalemu, Yesu akaingia katika eneo la Hekalu,
akaanza kuwafukuza wale waliokuwa wakinunua na kuuza humo
ndani. Akazipindua meza za wale waliokuwa wakibadilisha fedha,
na pia viti vya wale waliokuwa wakiuza njiwa,
16 wala hakumruhusu mtu yeyote kuchukua bidhaa kupitia ukumbi
wa Hekalu.
17 Naye alipokuwa akiwafundisha, akasema, **"Je, haikuandikwa
kuwa:**
**" 'Nyumba yangu itaitwa
nyumba ya sala kwa mataifa yote'?
Lakini ninyi mmeifanya kuwa 'pango la wanyang'anyi.' "**
18 Viongozi wa makuhani na walimu wa sheria wakapata habari
hizi, nao wakaanza kutafuta njia ya kumuua, kwa kuwa walikuwa
wakimwogopa, kwa sababu umati wote ulikuwa unashangazwa na
mafundisho yake.
19 Ilipofika jioni, Yesu na wanafunzi wake wakatoka nje ya mji.

Mtini Ulionyauka
(Mathayo 21:20-22)

20 Asubuhi yake walipokuwa wakipita, wakauona ule mtini
umenyauka kutoka juu hadi kwenye mizizi yake.
21 Petro akakumbuka na kumwambia Yesu, "Rabi, tazama! Ule mtini
ulioulaani umenyauka!"
22 Yesu akawajibu, **"Mwaminini Mungu.**
23 **Amin, nawaambia, mtu yeyote atakayeuambia mlima huu,
'Ng'oka ukatupwe baharini,' wala asione shaka moyoni mwake,
bali aamini kwamba hayo asemayo yametukia, atatimiziwa.**
24 **Kwa sababu hiyo nawaambia, yoyote mtakayoyaomba mk-
isali, aminini ya kwamba mmeyapokea, nayo yatakuwa yenu.**
25 **Nanyi kila msimamapo kusali, sameheni mkiwa na neno na
mtu, ili naye Baba yenu aliye mbinguni awasamehe ninyi makosa
yenu. [**
26 **Lakini kama ninyi msiposamehe, wala Baba yenu aliye
mbinguni hatawasamehe ninyi makosa yenu.]"**

Swali Kuhusu Mamlaka Ya Yesu
(Mathayo 21:23-27; Luka 20:1-8)

27 Wakafika tena Yerusalemu, na Yesu alipokuwa akitembea
Hekaluni, viongozi wa makuhani, walimu wa sheria pamoja na wazee
wa watu wakamjia.
28 Wakamuuliza, “Unafanya mambo haya kwa mamlaka gani? Na ni
nani aliyekupa mamlaka ya kufanya hayo?”
29 Yesu akawajibu, **“Nitawauliza swali moja. Nijibuni, nami
nitawaambia ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya.**
30 **Niambieni, je, ubatizo wa Yohana ulitoka mbinguni au kwa
wanadamu?”**
31 Wakahojiana wao kwa wao, wakisema, “Kama tukisema, ‘Ulitoka
mbinguni,’ atatuuliza, ‘Mbona hamkumwamini?’
32 Lakini tukisema, ‘Ulitoka kwa wanadamu,’…” (Waliwaogopa
watu, kwa sababu kila mtu aliamini kwamba Yohana alikuwa nabii
wa kweli.)
33 Kwa hiyo wakamjibu Yesu, “Hatujui.”
Naye Yesu akawaambia, **“Wala mimi sitawaambia ni kwa mam-
laka gani ninatenda mambo haya.”**

12

Mfano Wa Wapangaji Waovu
(Mathayo 21:33-46; Luka 20:9-19)

1 Yesu akaanza kusema nao kwa mifano, akawaambia: **“Mtu mmoja
alipanda shamba la mizabibu. Akajenga ukuta kulizunguka,
akachimba shimo ndani yake kwa ajili ya shinikizo la kusindika
divai, na akajenga mnara wa ulinzi. Kisha akalikodisha shamba
hilo la mizabibu kwa wakulima fulani, kisha akasafiri kwenda
nchi nyingine.**
2 **Wakati wa mavuno ulipofika, mwenye shamba akamtuma
mtumishi wake kwa hao wapangaji ili kuchukua sehemu yake
ya mavuno ya shamba la mizabibu kutoka kwa hao wapangaji.**
3 **Lakini wale wakulima walimkamata yule mtumishi,
wakampiga, wakamfukuza mikono mitupu.**
4 **Kisha yule mwenye shamba akamtuma mtumishi mwingine
kwao; nao wale wakulima wakampiga kichwani na kumfanyia
mambo ya aibu.**
5 **Kisha akamtuma mtumishi mwingine, naye huyo wakamuua.
Akawatuma wengine wengi; baadhi yao wakawapiga, na wengine
wakawaua.**
6 **“Mwenye shamba alikuwa bado na mmoja wa kum-
tuma, mwanawe aliyempenda. Hatimaye akamtuma akisema,
‘Watamheshimu mwanangu.’**
7 **“Lakini wale wapangaji wakasemezana pamoja, ‘Huyu ndiye
mrithi. Njooni tumuue, nao urithi utakuwa wetu.’**
8 **Hivyo wakamchukua na kumuua, wakamtupa nje ya lile
shamba la mizabibu.**
9 **“Sasa basi yule mwenye shamba atafanya nini? Atakuja na
kuwaua hao wapangaji, kisha atawapa wapangaji wengine hilo
shamba la mizabibu.**
10 **Je, hamjasoma Andiko hili:**
**“ ‘Jiwe walilolikataa waashi
limekuwa jiwe kuu la pembeni;**

11 **Bwana ndiye alitenda jambo hili,**
nalo ni ajabu machoni petu'?"
12 Walipotambua kuwa amesema mfano huo kwa ajili yao, wakataka
kumkamata, lakini wakaogopa ule umati wa watu. Wakamwacha,
wakaondoka, wakaenda zao.

Swali Kuhusu Kulipa Kodi
(Mathayo 22:15-22; Luka 20:20-26)

13 Baadaye wakawatuma baadhi ya Mafarisayo na Maherode ili
kwenda kumtega Yesu katika yale anayosema.
14 Wakamjia, wakamwambia, "Mwalimu, tunajua kwamba wewe ni
mtu mwadilifu. Wewe huyumbishwi na wanadamu, kwa kuwa huna
upendeleo. Lakini wewe huifundisha njia ya Mungu katika kweli. Je,
ni halali kulipa kodi kwa Kaisari, au la?
15 Je, tulipe kodi au tusilipe?"
Lakini Yesu alijua unafiki wao. Akawauliza **"Mbona mnajaribu
kunitega? Nileteeni hiyo dinari*niione."**
16 Wakamletea hiyo sarafu. Naye akawauliza, **"Sura hii ni ya nani?
Na maandishi haya ni ya nani?"**
Wakamjibu, "Ni vya Kaisari."
17 Ndipo Yesu akawaambia, **"Mpeni Kaisari kilicho cha Kaisari,
naye Mungu mpeni kilicho cha Mungu."**
Nao wakamstaajabia sana.

Ndoa Wakati Wa Ufufuo
(Mathayo 22:23-33; Luka 20:27-40)

18 Kisha Masadukayo, wale wasemao kuwa hakuna ufufuo wa wafu,
wakamjia Yesu,
19 wakasema, "Mwalimu, Mose alituandikia kuwa kama ndugu wa
mtu akifa na kumwacha mkewe bila mtoto, basi huyo mtu inampasa
amwoe huyo mjane ili amzalie ndugu yake watoto.
20 Basi palikuwepo ndugu saba. Yule wa kwanza akaoa mke, naye
akafa pasipo kuwa na mtoto yeyote.
21 Wa pili akamwoa yule mjane, lakini naye akafa bila kuacha mtoto
yeyote. Ikawa vivyo hivyo kwa yule wa tatu.
22 Hakuna hata mmojawapo wa hao ndugu wote saba aliyeacha
mtoto. Hatimaye yule mwanamke naye akafa.
23 Kwa hiyo wakati wa ufufuo, yeye atakuwa mke wa nani, maana
aliolewa na ndugu wote saba?"
24 Yesu akawajibu, **"Je, hampotoki kwa sababu hamfahamu
Maandiko wala uweza wa Mungu?**
25 **Wafu watakapofufuka, hawataoa wala kuolewa, bali
watakuwa kama malaika wa mbinguni.**
26 **Basi kuhusu wafu kufufuliwa, je hamjasoma katika Kitabu
cha Mose jinsi Mungu alivyosema na Mose kutoka kile kichaka
akisema, 'Mimi ni Mungu wa Abrahamu, na Mungu wa Isaki, na
Mungu wa Yakobo?'**
27 **Yeye si Mungu wa wafu, bali ni Mungu wa walio hai. Kwa
hiyo mmekosea kabisa."**

---

* **12:15** Dinari moja ilikuwa sawa na mshahara wa kibarua wa siku moja.

Amri Iliyo Kuu
(Mathayo 22:34-40; Luka 10:25-28)

28 Mwalimu mmoja wa sheria akaja, akawasikia wakijadiliana. Akiona kwamba Yesu amewajibu vyema, naye akamuuliza, "Katika amri zote, ni ipi iliyo kuu?"

29 Yesu akajibu, **"Amri iliyo kuu ndiyo hii: 'Sikia ee Israeli. Bwana Mungu wetu, Bwana ndiye mmoja.**
30 **Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, kwa akili zako zote, na kwa nguvu zako zote.'**
31 **Ya pili ndiyo hii: 'Mpende jirani yako kama nafsi yako.' Hakuna amri nyingine iliyo kuu kuliko hizi."**

32 Yule mwalimu wa sheria akamwambia Yesu, "Mwalimu, umejibu vyema kwamba Mungu ni mmoja, wala hakuna mwingine ila yeye.
33 Kumpenda Mungu kwa moyo wote na kwa akili zote na kwa nguvu zote, na kumpenda jirani kama mtu anavyojipenda mwenyewe ni bora zaidi kuliko kutoa sadaka za kuteketezwa na dhabihu zote."
34 Yesu alipoona kwamba amejibu kwa busara, akamwambia, **"Wewe hauko mbali na Ufalme wa Mungu."** Tangu wakati huo, hakuna mtu yeyote aliyethubutu kumuuliza maswali tena.

Kristo Ni Mwana Wa Nani?
(Mathayo 22:41-46; Luka 20:41-44)

35 Yesu alipokuwa akifundisha Hekaluni, akauliza, **"Imekuwaje walimu wa sheria wanasema kwamba Kristo†ni Mwana wa Daudi?**
36 **Kwa maana Daudi mwenyewe, akinena kwa kuongozwa na Roho Mtakatifu, alisema:**
" 'BWANA alimwambia Bwana wangu:
"Keti mkono wangu wa kuume,
hadi nitakapowaweka adui zako
chini ya miguu yako." '
37 **Kwa hiyo Daudi mwenyewe anamwita 'Bwana.' Awezaje basi yeye kuwa mwanawe?"**

Ule umati wote wa watu wakamsikiliza kwa furaha.

Yesu Awatahadharisha Watu Kuhusu Walimu Wa Sheria
(Mathayo 23:1-36; Luka 20:45-47)

38 Alipokuwa akifundisha, Yesu alisema, **"Jihadharini na walimu wa sheria. Wao hupenda kutembea wakiwa wamevaa mavazi marefu, na kusalimiwa kwa heshima masokoni.**
39 **Pia wao hupenda kukaa kwenye viti vya mbele katika masinagogi, na kupewa nafasi za heshima katika karamu.**
40 **Wao hula nyumba za wajane, na ili waonekane kuwa wema wanasali sala ndefu. Watu kama hawa watapata hukumu iliyo kuu sana."**

Sadaka Ya Mjane
(Luka 21:1-4)

41 Kisha Yesu akaketi mkabala na sehemu ambapo sadaka zilikuwa zinawekwa na kuangalia umati wa watu wakiweka fedha zao kwenye sanduku la hazina ya Hekalu. Matajiri wengi wakaweka kiasi kikubwa cha fedha.

---

† **12:35** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

42 Lakini mjane mmoja maskini akaja na kuweka sarafu mbili ndogo
za shaba zenye thamani ya senti mbili.
43 Yesu akawaita wanafunzi wake, akawaambia, **"Amin, nawaam-
bia, huyu mjane maskini ameweka katika sanduku la hazina
zaidi ya watu wengine wote.**
44 **Wengine wote wametoa kutokana na ziada ya mali zao.
Lakini huyu mjane ametoa kutokana na umaskini wake,
akaweka kila kitu alichokuwa nacho, hata kile alichohitaji ili
kuishi."**

13

Dalili Za Siku Za Mwisho
(Mathayo 24:1-2; Luka 21:5-6)

1 Yesu alipokuwa akitoka Hekaluni, mmojawapo wa wanafunzi wake
akamwambia, "Mwalimu! Tazama jinsi mawe haya yalivyo makubwa,
na majengo haya yalivyo mazuri!"
2 Ndipo Yesu akajibu akasema, **"Je, unayaona majengo haya
yalivyo makubwa? Hakuna hata jiwe moja litakalobaki juu ya
jingine, bali yote yatabomolewa."**

Mateso Yatabiriwa
(Mathayo 24:3-14; Luka 21:7-19)

3 Yesu alipokuwa ameketi kwenye Mlima wa Mizeituni mkabala na
Hekalu, Petro, Yakobo, Yohana na Andrea wakamuuliza faraghani,
4 "Tafadhali tuambie, mambo haya yatatukia lini? Nayo dalili ya
kuwa hayo yote yanakaribia kutimia itakuwa gani?"
5 Yesu akawaambia: **"Jihadharini mtu yeyote asiwadanganye.**
6 **Wengi watakuja kwa Jina langu wakidai, 'Mimi ndiye,' nao
watawadanganya wengi.**
7 **Msikiapo habari za vita na uvumi wa vita, msiwe na hofu.
Mambo haya hayana budi kutukia, lakini ule mwisho bado.**
8 **Taifa litainuka dhidi ya taifa na ufalme dhidi ya ufalme.
Kutakuwa na mitetemeko sehemu mbalimbali na njaa. Haya
yatakuwa ndio mwanzo wa utungu.**
9 **"Lakini ninyi jihadharini. Kwa maana watawapeleka katika
mabaraza yao na kupigwa mijeledi katika masinagogi. Mtash-
takiwa mbele ya watawala na wafalme kwa ajili yangu, ili kuwa
ushuhuda kwao.**
10 **Nayo habari njema lazima ihubiriwe kwanza kwa mataifa
yote kabla ule mwisho haujawadia.**
11 **Mtakapokamatwa na kushtakiwa, msisumbuke awali kuhusu
mtakalosema. Semeni tu lolote mtakalopewa wakati huo, kwa
kuwa si ninyi mtakaokuwa mkinena, bali ni Roho Mtakatifu.**
12 **"Ndugu atamsaliti ndugu yake ili auawe, naye baba atam-
saliti mtoto wake. Watoto nao wataasi dhidi ya wazazi wao na
kusababisha wauawe.**
13 **Watu wote watawachukia kwa ajili ya Jina langu. Lakini yule
atakayevumilia hadi mwisho ataokolewa.**

Chukizo La Uharibifu
(Mathayo 24:15-28; Luka 21:20-24)

14 **“Mtakapoona ‘chukizo la uharibifu’ limesimama mahali**
pasipolipasa (asomaye na afahamu), basi wale walioko Uyahudi
wakimbilie milimani.
15 **Yeyote aliye juu ya dari ya nyumba asishuke au kuingia ndani**
ili kuchukua chochote.
16 **Aliye shambani asirudi nyumbani kuchukua vazi lake.**
17 **Ole wao wenye mimba na wale wanaonyonyesha watoto siku**
hizo!
18 **Ombeni mambo haya yasitokee wakati wa baridi.**
19 **Kwa maana siku hizo zitakuwa za dhiki kuu ambayo haijap-**
ata kuwako tangu mwanzo, hapo Mungu alipoumba ulimwengu,
mpaka leo, na wala haitakuwako tena kamwe.
20 **Kama Bwana asingelifupisha siku hizo, kamwe asingeliokoka**
mtu yeyote. Lakini kwa ajili ya wateule, wale aliowachagua,
amezifupisha siku hizo.
21 **Wakati huo mtu yeyote akiwaambia, ‘Tazama, Kristo*huyu**
hapa!’ au, ‘Tazama, yuko kule,’ msisadiki.
22 **Kwa maana watatokea makristo wa uongo na manabii**
wa uongo, nao watafanya ishara na maajabu ili kuwapotosha,
ikiwezekana, hata wale wateule.
23 **Hivyo jihadharini. Nimekwisha kuwaambia mambo haya**
yote mapema kabla hayajatukia.

Kuja Kwa Mwana Wa Adamu
(Mathayo 24:29-31; Luka 21:25-28)

24 **“Lakini katika siku hizo, baada ya hiyo dhiki,**
“ ‘jua litatiwa giza
nao mwezi hautatoa nuru yake;
25 **nazo nyota zitaanguka kutoka angani,**
na nguvu za anga zitatikisika.’
26 **“Ndipo watu wote watakapomwona Mwana wa Adamu akija**
mawinguni kwa nguvu nyingi na utukufu.
27 **Naye atawatuma malaika wake wawakusanye wateule wake**
kutoka pande zote nne za dunia, kutoka miisho ya dunia hadi
miisho ya mbingu.

Somo Kuhusu Mtini
(Mathayo 24:32-35; Luka 21:29-33)

28 **“Basi jifunzeni somo hili kutokana na mtini: Matawi yake**
yanapoanza kuchipua na kutoa majani, mnatambua kwamba
wakati wa kiangazi umekaribia.
29 **Vivyo hivyo, myaonapo mambo haya yakitukia, mnatambua**
kwamba wakati u karibu, hata malangoni.
30 **Amin, nawaambia, kizazi hiki hakitapita hadi mambo haya**
yote yawe yametimia.
31 **Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita**
kamwe.

Hakuna Ajuaye Siku Wala Saa
(Mathayo 24:36-44)

---

* **13:21** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

32 **“Kwa habari ya siku ile na saa hakuna yeyote ajuaye, hata**
malaika walio mbinguni wala Mwana, ila Baba peke yake.
33 **Jihadharini! Kesheni! Kwa maana hamjui wakati ule**
utakapowadia.
34 **Ni kama mtu anayesafiri. Anaiacha nyumba yake na**
kuwaachia watumishi wake kuiangalia, kila mtu na kazi yake,
kisha akamwamuru yule bawabu aliye mlangoni akeshe.
35 **“Basi kesheni kwa sababu hamjui ni lini mwenye nyumba**
atakaporudi: iwapo ni jioni, au ni usiku wa manane, au alfajiri
awikapo jogoo, au mapambazuko.
36 **Kama akija ghafula, asije akawakuta mmelala.**
37 **Lile ninalowaambia ninyi, nawaambia watu wote: ‘Kesh-**
eni!’ ”

14

Shauri La Kumuua Yesu
(Mathayo 26:1-5; Luka 22:1-2; Yohana 11:45-53)

1 Zilikuwa zimebaki siku mbili tu kabla ya Sikukuu ya Pasaka,
na Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu. Viongozi wa makuhani na
walimu wa sheria walikuwa wakitafuta njia ya kumkamata Yesu kwa
hila na kumuua.
2 Lakini walisema, “Tusilifanye jambo hili wakati wa Sikukuu,
maana watu wanaweza wakafanya ghasia.”

Yesu Kupakwa Mafuta Huko Bethania
(Mathayo 26:6-13; Yohana 12:1-8)

3 Yesu alikuwa Bethania nyumbani kwa Simoni aliyekuwa na ukoma.
Wakati alipokuwa ameketi mezani akila chakula cha jioni, mwanamke
mmoja aliingia akiwa na chupa ya marhamu yenye manukato ya
nardo* safi ya thamani kubwa. Akaivunja hiyo chupa, akamiminia
hayo manukato kichwani mwa Yesu.
4 Baadhi ya watu waliokuwepo pale walikuwa wakisemezana wao
kwa wao, “Upotevu huu wote ni wa nini?
5 Mafuta haya yangeweza kuuzwa kwa zaidi ya dinari† 300, na fedha
hizo wakapewa maskini.” Wakamkemea vikali huyo mwanamke.
6 Lakini Yesu akawaambia, **“Mbona mnamsumbua huyu**
mwanamke? Mwacheni! Yeye amenitendea jambo zuri sana.
7 **Maskini mtakuwa nao siku zote na mnaweza kuwasaidia**
wakati wowote mnaotaka. Lakini mimi hamtakuwa nami siku
zote.
8 **Huyu mwanamke amenitendea lile aliloweza. Ameumiminia**
mwili wangu manukato ili kuniandaa kwa maziko yangu.
9 **Amin, nawaambia, mahali popote ulimwenguni ambapo Injili**
itahubiriwa, jambo hili alilolitenda huyu mwanamke litatajwa
pia kwa ukumbusho wake.”

Yuda Akubali Kumsaliti Yesu
(Mathayo 26:14-16; Luka 22:3-6)

---

* **14:3** Nardo ni aina ya manukato yaliyotengenezwa kutokana na mimea yenye mizizi inayotoa harufu nzuri. † **14:5** Dinari 300 ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku 300.

10 Kisha Yuda Iskariote, mmoja wa wale wanafunzi kumi na wawili,
akaenda kwa viongozi wa makuhani ili kumsaliti Yesu kwao.
11 Walifurahi sana kusikia jambo hili na wakaahidi kumpa fedha.
Hivyo yeye akawa anatafuta wakati uliofaa wa kumsaliti.

Yesu Ala Pasaka Na Wanafunzi Wake
(Mathayo 26:17-25; Luka 22:7-14, 21-23; Yohana 13:21-30)

12 Siku ya kwanza ya Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, siku
ambayo kwa desturi mwana-kondoo wa Pasaka huchinjwa, wanafunzi
wa Yesu wakamuuliza, "Unataka twende wapi ili tukuandalie mahali
pa kula Pasaka?"
13 Basi akawatuma wawili miongoni mwa wanafunzi wake,
akawaambia, **"Nendeni mjini. Huko mtakutana na mwanaume**
amebeba mtungi wa maji. Mfuateni.
14 **Mwambieni mwenye nyumba ile atakayoingia, 'Mwalimu**
anauliza: Kiko wapi chumba changu cha wageni, ambamo mimi
na wanafunzi wangu tutakula Pasaka?'
15 **Atawaonyesha chumba kikubwa ghorofani, kilichopambwa**
tena kilicho tayari. Tuandalieni humo."
16 Wale wanafunzi wakaondoka na kwenda mjini, nao wakakuta kila
kitu kama Yesu alivyowaambia. Hivyo wakaiandaa Pasaka.
17 Ilipofika jioni, Yesu akaja pamoja na wale wanafunzi wake kumi
na wawili.
18 Walipoketi mezani wakila, Yesu akawaambia, **"Amin, nawaam-**
bia, mmoja wenu atanisaliti, mmoja anayekula pamoja nami."
19 Wakaanza kuhuzunika na kumuuliza mmoja baada ya mwingine,
"Je, ni mimi Bwana?"
20 Akawajibu, **"Ni mmoja miongoni mwenu ninyi kumi na**
wawili, yule anayechovya mkate kwenye bakuli pamoja nami.
21 **Mwana wa Adamu anaenda zake kama vile alivyoandikiwa.**
Lakini ole wake mtu yule amsalitiye Mwana wa Adamu! In-
gekuwa heri kwake mtu huyo kama hangezaliwa."

Kuanzishwa Kwa Meza Ya Bwana
(Mathayo 26:26-30; Luka 22:14-20; 1 Wakorintho 11:23-25)

22 Walipokuwa wanakula, Yesu akachukua mkate, akashukuru,
akaumega na kuwapa wanafunzi wake, akisema, **"Twaeni mle; huu**
ndio mwili wangu."
23 Kisha akakitwaa kikombe, akashukuru, akawapa, nao wote
wakanywa kutoka humo.
24 Akawaambia, **"Hii ndiyo damu yangu ya agano, imwagikayo**
kwa ajili ya wengi.
25 **Amin, nawaambia, sitakunywa tena katika uzao wa mzabibu,**
hadi siku ile nitakapounywa mpya katika Ufalme wa Mungu."
26 Walipokwisha kuimba wimbo, wakatoka wakaenda Mlima wa
Mizeituni.

Yesu Atabiri Kuwa Petro Atamkana
(Mathayo 26:31-35; Luka 22:31-34; Yohana 13:36-38)

27 Yesu akawaambia, **"Ninyi nyote mtaniacha, kwa maana**
imeandikwa:
" 'Nitampiga mchungaji,

nao kondoo watatawanyika.’
28 **Lakini baada ya kufufuka kwangu, nitawatangulia kwenda**
Galilaya.”
29 Petro akasema, “Hata kama wengine wote watakuacha, mimi
sitakuacha.”
30 Yesu akamwambia, **“Amin, nakuambia; leo, usiku huu, kabla**
jogoo hajawika mara mbili, wewe mwenyewe utanikana mara
tatu.”
31 Lakini Petro akasisitiza zaidi, “Hata kama itabidi kufa pamoja
nawe, sitakukana kamwe.” Nao wale wengine wote wakasema vivyo
hivyo.

Yesu Aomba Katika Bustani Ya Gethsemane
(Mathayo 26:36-46; Luka 22:39-46)

32 Wakaenda mahali paitwapo Gethsemane. Yesu akawaambia
wanafunzi wake, **“Kaeni hapa, nami niende nikaombe.”**
33 Kisha akawachukua pamoja naye Petro, Yakobo na Yohana.
Akaanza kuhuzunika sana na kutaabika.
34 Akawaambia, **“Moyo wangu umejawa na huzuni kiasi cha**
kufa. Kaeni hapa na mkeshe.”
35 Akaenda mbele kidogo, akaanguka kifudifudi, akaomba kwamba
kama ingewezekana saa hiyo ya mateso imwondokee.
36 Akasema, “***Abba,***‡**Baba, mambo yote yawezekana kwako.**
Niondolee kikombe hiki. Lakini si kama nipendavyo mimi, bali
vile upendavyo wewe.”
37 Akarudi kwa wanafunzi wake, akawakuta wamelala.
Akamwambia Petro, **“Simoni, umelala? Je, hukuweza kukesha**
hata kwa saa moja?
38 **Kesheni na mwombe, msije mkaingia majaribuni. Roho iko**
radhi, lakini mwili ni mdhaifu.”
39 Akaenda tena kuomba, akisema maneno yale yale.
40 Aliporudi, akawakuta tena wamelala kwa sababu macho yao
yalikuwa mazito. Nao hawakujua la kumwambia.
41 Akaja mara ya tatu, akawaambia, **“Bado mmelala na**
kupumzika? Imetosha! Saa imewadia. Tazameni, Mwana wa
Adamu anasalitiwa na kutiwa mikononi mwa wenye dhambi.
42 **Inukeni, twende zetu! Tazameni, msaliti wangu yuaja!”**

Yesu Akamatwa
(Mathayo 26:47-56; Luka 22:47-53; Yohana 18:3-12)

43 Yesu alipokuwa bado anazungumza, Yuda, mmoja wa wale
wanafunzi Kumi na Wawili, akatokea. Alikuwa amefuatana na umati
wa watu wenye panga na marungu, waliokuwa wametumwa na
viongozi wa makuhani, walimu wa sheria, na wazee.
44 Basi msaliti alikuwa amewapa hao watu ishara, kwamba: “Yule
nitakayembusu ndiye. Mkamateni, mkamchukue chini ya ulinzi.”
45 Mara Yuda akamjia Yesu na kusema, “Rabi.”§ Akambusu.
46 Wale watu wakamkamata Yesu, wakamweka chini ya ulinzi.

---

‡ **14:36** Abba ni neno la Kiaramu ambalo maana yake ni Baba; ni mtoto wa kuzaa tu angeweza kulitumia kwa baba yake. § **14:45** *Rabi* ni neno la Kiebrania ambalo maana yake ni daktari, mwalimu au bwana. Walikuwa na madaraja matatu: La chini kabisa *Rab* (bwana), la pili *Rabi* (bwana wangu), na la juu kabisa *Raboni* (mkuu wangu, bwana wangu mkuu).

47 Ndipo mmoja wa wale waliokuwa wamesimama karibu ali-
uchomoa upanga wake na kumpiga mtumishi wa kuhani mkuu,
akamkata sikio.
48 Kisha Yesu akawaambia, **“Mmekuja na panga na marungu**
kunikamata kana kwamba mimi ni mnyang’anyi?
49 **Siku kwa siku nilikuwa pamoja nanyi nikifundisha Hekaluni,**
wala hamkunikamata. Lakini Maandiko sharti yatimie.”
50 Ndipo wanafunzi wake wote wakamwacha, wakakimbia.
51 Kijana mmoja, ambaye hakuwa amevaa kitu isipokuwa alijitanda
nguo ya kitani, alikuwa akimfuata Yesu. Walipomkamata,
52 alikimbia uchi, akaliacha vazi lake.

Yesu Mbele Ya Baraza La Wayahudi
(Mathayo 26:57-68; Luka 22:54-71; Yohana 18:13-24)

53 Wakampeleka Yesu kwa kuhani mkuu, nao viongozi wa makuhani
wote, na wazee na walimu wa sheria wote wakakusanyika pamoja.
54 Petro akamfuata kwa mbali, hadi uani kwa kuhani mkuu. Huko
akaketi pamoja na walinzi, akiota moto.
55 Viongozi wa makuhani na Baraza la Wayahudi* lote wakatafuta
ushahidi dhidi ya Yesu ili wapate kumuua. Lakini hawakupata jambo
lolote.
56 Wengi walitoa ushahidi wa uongo dhidi yake, lakini maelezo yao
hayakukubaliana.
57 Ndipo wengine wakasimama wakatoa ushahidi wa uongo dhidi
yake, wakisema:
58 “Sisi tulimsikia akisema, ‘Mimi nitalibomoa Hekalu hili lililo-
jengwa na wanadamu, na katika siku tatu nitajenga jingine ambalo
halikujengwa na wanadamu.’ ”
59 Lakini hata hivyo, ushahidi wao haukukubaliana.
60 Basi kuhani mkuu akasimama mbele yao, akamuuliza Yesu, “Je,
wewe hutajibu? Ni ushahidi gani hawa watu wanauleta dhidi yako?”
61 Lakini Yesu akakaa kimya, hakusema neno lolote.
Kuhani mkuu akamuuliza tena, “Je, wewe ndiwe Kristo,† Mwana wa
Mungu Aliyebarikiwa?”
62 Yesu akajibu, **“Mimi ndimi. Nanyi mtamwona Mwana wa**
Adamu akiwa ameketi mkono wa kuume wa Mwenye Nguvu, na
akija juu ya mawingu ya mbinguni.”
63 Kuhani mkuu akararua mavazi yake, akasema, “Tuna haja gani
tena ya mashahidi zaidi?
64 Ninyi mmesikia hayo makufuru. Uamuzi wenu ni gani?”
Wote wakamhukumu kwamba anastahili kifo.
65 Kisha baadhi ya watu wakaanza kumtemea mate; wakamfunga
kitambaa machoni, wakampiga kwa ngumi na kumwambia, “Tabiri!”
Walinzi wakamchukua na kumpiga makofi.

Petro Amkana Yesu
(Mathayo 26:69-75; Luka 22:56-62; Yohana 18:15-18, 25-27)

66 Petro alipokuwa bado yuko chini kwenye ua wa jumba la kifalme,
tazama akaja mmoja wa watumishi wa kike wa kuhani mkuu.

---

* **14:55** Baraza la Wayahudi hapa ina maana ya Sanhedrin ambalo lilikuwa ndilo baraza la juu kabisa la utawala wa Kiyahudi, lililoundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu. † **14:61** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

67 Alipomwona Petro akiota moto, akamtazama sana, akamwambia,
“Wewe pia ulikuwa pamoja na Yesu, Mnazareti.”
68 Lakini Petro akakana, akasema, “Sijui wala sielewi unalosema.”
Naye akaondoka kuelekea kwenye njia ya kuingilia.
69 Yule mtumishi wa kike alipomwona mahali pale, akawaambia
tena wale waliokuwa wamesimama hapo, “Huyu mtu ni mmoja wao.”
70 Lakini Petro akakana tena.
Baada ya muda kidogo wale waliokuwa wamesimama hapo karibu
na Petro wakamwambia, “Hakika wewe ni mmoja wao, kwa maana
wewe pia ni Mgalilaya!”
71 Petro akaanza kujilaani na kuwaapia, “Mimi simjui huyu mtu
mnayesema habari zake!”
72 Papo hapo jogoo akawika mara ya pili. Ndipo Petro akakumbuka
lile neno Yesu alikuwa amemwambia: **“Kabla jogoo hajawika mara
mbili, utanikana mara tatu.”** Akavunjika moyo, akalia sana.

15

Yesu Mbele Ya Pilato
(Mathayo 27:1-14; Luka 23:1-5; Yohana 18:28-38)

1 Asubuhi na mapema, viongozi wa makuhani, pamoja na wazee,
walimu wa sheria na Baraza lote, wakafikia uamuzi. Wakamfunga
Yesu, wakamchukua na kumkabidhi kwa Pilato.
2 Pilato akamuuliza, “Je, wewe ndiye Mfalme wa Wayahudi?”
Yesu akajibu, **“Wewe umesema.”**
3 Viongozi wa makuhani wakamshtaki kwa mambo mengi.
4 Pilato akamuuliza tena, “Je, huna la kujibu? Tazama ni mashtaka
mangapi wanayaleta juu yako.”
5 Lakini Yesu hakujibu lolote, hivyo Pilato akashangaa.

Pilato Amtoa Yesu Asulubiwe
(Mathayo 27:15-26; Luka 23:13-25; Yohana 18:39–19:16)

6 Ilikuwa desturi wakati wa Sikukuu ya Pasaka kumfungulia
mfungwa yeyote ambaye watu wangemtaka.
7 Wakati huo, mtu aliyeitwa Baraba alikuwa amefungwa gerezani
pamoja na waasi wengine waliokuwa wametekeleza uuaji wakati wa
maasi.
8 Ule umati wa watu ukamjia Pilato na kumwomba awafanyie kama
ilivyokuwa desturi yake.
9 Pilato akawauliza, “Mnataka niwafungulie huyu Mfalme wa
Wayahudi?”
10 Kwa maana yeye alitambua kuwa viongozi wa makuhani wa-
likuwa wamemtia Yesu mikononi mwake kwa ajili ya wivu.
11 Lakini viongozi wa makuhani wakauchochea ule umati wa watu
wamwombe awafungulie Baraba badala yake.
12 Pilato akawauliza tena, “Basi mnataka nifanye nini na huyu mtu
mnayemwita Mfalme wa Wayahudi?”
13 Wakapiga kelele wakisema, “Msulubishe!”
14 Pilato akawauliza, “Kwa nini? Amefanya kosa gani?”
Lakini wao wakapiga kelele kwa nguvu zaidi, wakisema, “Msulu-
bishe!”

15 Pilato, akitaka kuuridhisha ule umati wa watu, akawafungulia
Baraba. Naye baada ya kuamuru Yesu achapwe mijeledi, akamtoa ili
asulubishwe.

Askari Wamdhihaki Yesu
(Mathayo 27:27-31; Yohana 19:2-3)

16 Askari wakampeleka Yesu hadi kwenye ukumbi wa ndani wa
jumba la kifalme, ndio Praitorio,* wakakusanya kikosi kizima cha
askari.
17 Wakamvalisha Yesu joho la zambarau, wakasokota taji ya miiba,
wakamvika kichwani.
18 Wakaanza kumsalimu kwa dhihaka, "Salamu, mfalme wa
Wayahudi!"
19 Wakampiga kwa fimbo ya mwanzi tena na tena kichwani na
kumtemea mate. Wakapiga magoti mbele yake, wakamsujudia kwa
kumdhihaki.
20 Walipokwisha kumdhihaki, wakamvua lile joho la zambarau,
wakamvika tena nguo zake. Kisha wakamtoa nje ili wakamsulubishe.

Kusulubiwa Kwa Yesu
(Mathayo 27:32-44; Luka 23:26-43; Yohana 19:17-27)

21 Mtu mmoja kutoka Kirene, jina lake Simoni, baba yao Aleksanda
na Rufo, alikuwa anapita zake kuingia mjini kutoka shamba, nao
wakamlazimisha kuubeba ule msalaba.
22 Kisha wakampeleka Yesu mpaka mahali palipoitwa Golgotha
(maana yake ni Mahali pa Fuvu la Kichwa).
23 Nao wakampa divai iliyochanganywa na manemane, lakini
hakuinywa.
24 Basi wakamsulubisha, nazo nguo zake wakagawana miongoni
mwao kwa kuzipigia kura ili kuamua ni gani kila mtu ataichukua.
25 Ilikuwa yapata saa tatu asubuhi walipomsulubisha.
26 Tangazo likaandikwa la mashtaka dhidi yake lenye maneno haya:
"MFALME WA WAYAHUDI."
27 Pamoja naye walisulubiwa wanyang'anyi wawili, mmoja upande
wake wa kuume na mwingine upande wa kushoto. [
28 Nayo maandiko yakatimizwa, yale yasemayo, "Alihesabiwa
pamoja na watenda dhambi.]"
29 Watu waliokuwa wakipita njiani wakamtukana huku wakitikisa
vichwa vyao na kusema, "Aha! Wewe ambaye utalivunja Hekalu na
kulijenga kwa siku tatu,
30 basi shuka kutoka msalabani na ujiokoe mwenyewe!"
31 Vivyo hivyo, viongozi wa makuhani pamoja na walimu wa she-
ria wakamdhihaki miongoni mwao wakisema, "Aliwaokoa wengine,
lakini hawezi kujiokoa mwenyewe!
32 Basi huyu Kristo,† huyu Mfalme wa Israeli, ashuke sasa kutoka
msalabani, ili tupate kuona na kuamini." Wale waliosulubiwa pamoja
naye pia wakamtukana.

Kifo Cha Yesu Msalabani
(Mathayo 27:45-56; Luka 23:44-49; Yohana 19:28-30)

---

* **15:16** Praitorio maana yake ni makao makuu ya mtawala; ni jumba la kifalme lililokuwa linakaliwa na Pontio Pilato huko Yerusalemu, palipokuwa na kiti cha hukumu. † **15:32** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

33 Ilipofika saa sita, giza liliifunika nchi yote hadi saa tisa.
34 Mnamo saa tisa, Yesu akapaza sauti, akalia, ***"Eloi, Eloi, lama sabakthani?"*** (maana yake, **"Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?"**)
35 Baadhi ya watu waliokuwa wamesimama karibu waliposikia hayo, wakasema, "Msikieni, anamwita Eliya."
36 Mtu mmoja akaenda mbio, akachovya sifongo kwenye siki, akaiweka kwenye mwanzi na akampa Yesu ili anywe, akisema, "Basi mwacheni. Hebu tuone kama Eliya atakuja kumshusha kutoka hapo msalabani."
37 Kisha Yesu akatoa sauti kuu, akakata roho.
38 Pazia la Hekalu likachanika vipande viwili kuanzia juu hadi chini.
39 Basi yule jemadari aliyekuwa amesimama hapo mbele ya msalaba wa Yesu aliposikia ile sauti yake na kuona jinsi alivyokata roho, akasema, "Hakika mtu huyu alikuwa Mwana wa Mungu!"
40 Walikuwepo pia wanawake waliokuwa wakiangalia kwa mbali. Miongoni mwao walikuwepo Maria Magdalene, na Maria mama yao Yakobo mdogo na Yose, pia na Salome.
41 Hawa walifuatana na Yesu na kushughulikia mahitaji yake alipokuwa Galilaya. Pia walikuwepo wanawake wengine wengi waliokuwa wamekuja pamoja naye Yerusalemu.

Maziko Ya Yesu
(Mathayo 27:57-61; Luka 23:50-56; Yohana 19:38-42)

42 Ilipofika jioni, kwa kuwa ilikuwa Siku ya Maandalizi, yaani siku moja kabla ya Sabato,
43 Yosefu wa Arimathaya, mtu aliyeheshimiwa katika Baraza, na ambaye alikuwa anautarajia Ufalme wa Mungu, akamwendea Pilato kwa ujasiri na kumwomba mwili wa Yesu.
44 Pilato alikuwa akijiuliza kama Yesu alikuwa amekwisha kufa. Hivyo akamwita yule jemadari, akamuuliza iwapo Yesu alikuwa amekwisha kufa.
45 Baada ya kupata habari kutoka kwa yule jemadari kwamba kweli amekwisha kufa, Pilato akampa Yosefu ruhusa ya kuuchukua huo mwili.
46 Hivyo Yosefu akanunua kitambaa cha kitani safi, akaushusha mwili kutoka msalabani, akaufunga katika kile kitambaa cha kitani, na kuuweka ndani ya kaburi lililochongwa kwenye mwamba. Kisha akavingirisha jiwe kwenye ingilio la kaburi.
47 Maria Magdalene na Maria mamaye Yose walipaona mahali pale alipolazwa.

16

Kufufuka Kwa Yesu
(Mathayo 28:1-8; Luka 24:1-12; Yohana 20:1-10)

1 Sabato ilipomalizika, Maria Magdalene, Maria mama yake Yakobo, na Salome walinunua manukato ili wakaupake mwili wa Yesu.
2 Asubuhi na mapema, siku ya kwanza ya juma, mara tu baada ya kuchomoza jua, walikwenda kaburini.
3 Njiani wakawa wanaulizana wao kwa wao, "Ni nani atakayetuvingirishia lile jiwe kutoka kwenye ingilio la kaburi?"

4 Lakini walipotazama, wakaona lile jiwe, ambalo lilikuwa kubwa
sana, limekwisha kuvingirishwa kutoka pale penye ingilio la kaburi.
5 Walipokuwa wakiingia mle kaburini, wakamwona kijana mmoja
aliyevaa joho jeupe akiwa ameketi upande wa kuume, nao wakastaa-
jabu.
6 Yule malaika akawaambia, "Msistaajabu. Mnamtafuta Yesu,
Mnazareti, aliyesulubiwa. Amefufuka! Hayuko hapa. Tazameni
mahali walipomlaza.
7 Lakini nendeni mkawaambie wanafunzi wake pamoja na Petro,
kwamba, 'Anawatangulia kwenda Galilaya. Huko ndiko mtamwona,
kama alivyowaambia.' "
8 Hivyo wakatoka, wakakimbia kutoka mle kaburini wakiwa na hofu
kuu na mshangao. Nao hawakumwambia mtu yeyote neno lolote, kwa
sababu waliogopa.

Yesu Anamtokea Maria Magdalene
(Mathayo 28:9-10; Yohana 20:11-18)

9 Yesu alipofufuka alfajiri na mapema siku ya kwanza ya juma
alimtokea kwanza Maria Magdalene, yule ambaye alikuwa amemtoa
pepo wachafu saba.
10 Maria akaenda, naye akawaambia wale waliokuwa wamefuatana
na Yesu, waliokuwa wanaomboleza na kulia.
11 Lakini waliposikia kwamba Yesu yu hai na kwamba Maria alikuwa
amemwona, hawakusadiki.

Yesu Awatokea Wanafunzi Wawili
(Luka 24:13-35)

12 Baadaye Yesu akawatokea wawili miongoni mwa wanafunzi wake
walipokuwa wakienda shambani akiwa katika sura nyingine.
13 Nao wakarudi na kuwaambia wenzao. Lakini hawakuwasadiki
wao pia.

Yesu Awaagiza Wale Wanafunzi Kumi Na Mmoja
(Mathayo 28:16-20; Luka 24:36-49; Yohana 20:19-23; Matendo 1:6-8)

14 Baadaye Yesu akawatokea wale wanafunzi kumi na mmoja
walipokuwa wakila chakula. Akawakemea kwa kutoamini kwao na
kwa ugumu wa mioyo yao kwa kutosadiki wale waliomwona baada
yake kufufuka.
15 Akawaambia, **"Enendeni ulimwenguni kote, mkaihubiri Injili
kwa kila kiumbe.
16 Yeyote aaminiye na kubatizwa ataokoka. Lakini yeyote
asiyeamini atahukumiwa.
17 Nazo ishara hizi zitafuatana na wanaoamini: Kwa Jina langu
watatoa pepo wachafu; watasema kwa lugha mpya;
18 watashika nyoka kwa mikono yao; na hata wakinywa kitu
chochote cha kuua, hakitawadhuru kamwe; wataweka mikono
yao juu ya wagonjwa, nao watapona."**

[Yesu Apaa Kwenda Mbinguni
(Luka 24:50-53; Matendo 1:9-11)

19 Baada ya Bwana Yesu kusema nao, alichukuliwa juu mbinguni na
kuketi mkono wa kuume wa Mungu.

20 Kisha wanafunzi wake wakatoka, wakahubiri kila mahali, naye
Bwana akatenda kazi pamoja nao na kulithibitisha neno lake kwa
ishara zilizofuatana nalo.]

Luka

1 Kwa kuwa watu wengi wamekaa ili kuandika habari za mambo
yaliyotukia katikati yetu,
2 kama vile yalivyokabidhiwa kwetu na wale waliokuwa mashahidi
walioyaona na watumishi wa Bwana,
3 mimi nami baada ya kuchunguza kila kitu kwa uangalifu kuanzia
mwanzo, niliamua kukuandikia habari za mambo hayo, ewe mtukufu
Theofilo,
4 ili upate kujua ukweli kuhusu yale uliyofundishwa.

Kuzaliwa Kwa Yohana Mbatizaji Kwatabiriwa

5 Wakati wa Herode mfalme wa Uyahudi, palikuwa na kuhani mmoja
jina lake Zekaria, ambaye alikuwa wa ukoo wa kikuhani wa Abiya.
Elizabeti mkewe alikuwa pia mzao wa Aroni.
6 Zekaria na Elizabeti mkewe wote walikuwa watu wanyofu mbele za
Mungu, wakizishika amri zote za Bwana na maagizo yote bila lawama.
7 Lakini walikuwa hawana watoto, kwa sababu Elizabeti alikuwa
tasa; nao wote wawili walikuwa wazee sana.
8 Siku moja ilipokuwa zamu ya kikundi cha Zekaria, yeye akifanya
kazi ya ukuhani Hekaluni mbele za Mungu,
9 alichaguliwa kwa kura kwa kufuata desturi za ukuhani, kuingia
Hekaluni mwa Bwana ili kufukiza uvumba.
10 Nao wakati wa kufukiza uvumba ulipowadia, wale wote
waliokuwa wamekusanyika ili kuabudu walikuwa nje wakiomba.
11 Ndipo malaika wa Bwana, akiwa amesimama upande wa kuume
wa madhabahu ya kufukizia uvumba, akamtokea Zekaria.
12 Zekaria alipomwona huyo malaika, akafadhaika sana, akajawa na
hofu.
13 Lakini malaika akamwambia, “Usiogope, Zekaria, kwa maana
Mungu amesikia maombi yako. Mkeo Elizabeti atakuzalia mtoto wa
kiume, nawe utamwita jina lake Yohana.
14 Yeye atakuwa furaha na shangwe kwako, nao watu wengi
watashangilia kwa sababu ya kuzaliwa kwake.
15 Kwa kuwa atakuwa mkuu mbele za Bwana, kamwe hataonja
mvinyo wala kinywaji chochote cha kulevya, naye atajazwa Roho
Mtakatifu hata kabla ya kuzaliwa kwake.
16 Naye atawageuza wengi wa wana wa Israeli warudi kwa Bwana
Mungu wao.
17 Naye atatangulia mbele za Bwana katika roho na nguvu ya Eliya,
ili kuigeuza mioyo ya baba kuwaelekea watoto wao, na wasiotii
warejee katika hekima ya wenye haki, ili kuliweka tayari taifa
lililoandaliwa kwa ajili ya Bwana.”
18 Zekaria akamuuliza malaika, “Jambo hilo linawezekanaje? Mimi
ni mzee na mke wangu pia ana umri mkubwa.”
19 Malaika akamjibu, akamwambia, “Mimi ni Gabrieli, nisimamaye
mbele za Mungu, nami nimetumwa kwako ili nikuambie habari hizi
njema.

20 Basi sasa kwa kuwa hujaamini maneno yangu ambayo yatatimizwa kwa wakati wake, utakuwa bubu hadi siku ile mambo haya yatakapotukia.”
21 Wakati huo watu walikuwa wanamngojea Zekaria nje huku wakishangaa kukawia kwake mle Hekaluni.
22 Alipotoka akawa hawezi kusema nao, wao wakatambua kuwa ameona maono ndani ya Hekalu. Lakini kwa kuwa alikuwa bubu, akawa anawaashiria kwa mikono.
23 Muda wake wa kuhudumu Hekaluni ulipomalizika, akarudi nyumbani kwake.
24 Baada ya muda usio mrefu, Elizabeti mkewe akapata mimba, naye akajitenga kwa miezi mitano.
25 Akasema, “Hili ndilo Bwana alilonitendea aliponiangalia kwa upendeleo na kuniondolea aibu yangu mbele ya watu.”

Kuzaliwa Kwa Yesu Kwatabiriwa

26 Mwezi wa sita baada ya Elizabeti kupata mimba, Mungu alimtuma malaika Gabrieli aende Galilaya katika mji wa Nazareti,
27 kwa mwanamwali bikira aliyekuwa ameposwa na mtu mmoja jina lake Yosefu wa nyumba ya Daudi. Jina la huyu mwanamwali bikira ni Maria.
28 Naye malaika akaja kwake akamwambia: “Salamu, wewe uliyebarikiwa, Bwana yu pamoja nawe!”
29 Maria akafadhaishwa sana na maneno haya, akajiuliza moyoni, “Salamu hii ni ya namna gani?”
30 Ndipo malaika akamwambia, “Usiogope, Maria, umepata kibali kwa Mungu.
31 Tazama, utachukua mimba, nawe utamzaa mtoto mwanaume na utamwita jina lake Yesu.
32 Yeye atakuwa mkuu, naye ataitwa Mwana wa Aliye Juu Sana. BWANA Mungu atampa kiti cha enzi cha Daudi baba yake.
33 Ataimiliki nyumba ya Yakobo milele, na ufalme wake hautakuwa na mwisho.”
34 Maria akamuuliza huyo malaika, “Maadamu mimi ni bikira, jambo hili litawezekanaje?”
35 Malaika akamjibu, “Roho Mtakatifu atakujilia juu yako, nazo nguvu zake Yeye Aliye Juu Sana zitakufunika kama kivuli. Kwa hiyo mtoto atakayezaliwa atakuwa mtakatifu, naye ataitwa Mwana wa Mungu.
36 Tazama, jamaa yako Elizabeti amechukua mimba katika uzee wake, na huu ni mwezi wake wa sita, yeye aliyeitwa tasa.
37 Kwa maana kwa Mungu hakuna lisilowezekana.”
38 Maria akasema, “Tazama, mimi ni mtumishi wa Bwana. Na iwe kwangu kama ulivyosema.” Kisha malaika akaondoka, akamwacha.

Maria Aenda Kumtembelea Elizabeti

39 Wakati huo Maria akajiandaa, akaharakisha kwenda katika mji mmoja kwenye vilima vya Uyahudi.
40 Akaingia nyumbani kwa Zekaria na kumsalimu Elizabeti.
41 Naye Elizabeti aliposikia salamu ya Maria, mtoto aliyekuwa tumboni mwake akaruka. Elizabeti akajazwa na Roho Mtakatifu,

42 akapaza sauti kwa nguvu akasema, “Umebarikiwa wewe miongoni mwa wanawake, naye mtoto utakayemzaa amebarikiwa.
43 Lakini ni kwa nini mimi nimepata upendeleo kiasi hiki, hata mama wa Bwana wangu afike kwangu?
44 Mara tu niliposikia sauti ya salamu yako, mtoto aliyeko tumboni mwangu aliruka kwa furaha.
45 Amebarikiwa yeye aliyeamini kwamba lile Bwana alilomwambia litatimizwa.”

Wimbo Wa Maria Wa Sifa

46 Naye Maria akasema:
“Moyo wangu wamwadhimisha Bwana,
47 nayo roho yangu inamfurahia
Mungu Mwokozi wangu,
48 kwa kuwa ameangalia kwa fadhili
unyonge wa mtumishi wake.
Hakika tangu sasa vizazi vyote vitaniita aliyebarikiwa,
49 kwa maana yeye Mwenye Nguvu
amenitendea mambo ya ajabu:
jina lake ni takatifu.
50 Rehema zake huwaendea wale wamchao,
kutoka kizazi hadi kizazi.
51 Kwa kuwa ametenda mambo ya ajabu kwa mkono wake;
amewatawanya wale wenye kiburi
ndani ya mioyo yao.
52 Amewashusha watawala toka kwenye viti vyao vya enzi,
lakini amewainua wanyenyekevu.
53 Amewashibisha wenye njaa kwa vitu vizuri,
bali matajiri amewafukuza mikono mitupu.
54 Amemsaidia mtumishi wake Israeli,
kwa kukumbuka ahadi yake ya kumrehemu
55 Abrahamu na uzao wake milele,
kama alivyowaahidi baba zetu.”
56 Maria akakaa na Elizabeti karibu miezi mitatu, kisha akarudi nyumbani kwake.

Kuzaliwa Kwa Yohana Mbatizaji

57 Ulipowadia wakati wa Elizabeti kujifungua, alizaa mtoto mwanaume.
58 Majirani zake na jamii zake wakasikia jinsi Bwana alivyomfanyia rehema kuu, nao wakafurahi pamoja naye.
59 Siku ya nane wakaja kumtahiri mtoto, wakataka yule mtoto aitwe Zekaria, ambalo ndilo jina la baba yake.
60 Lakini mama yake akakataa na kusema, “Hapana! Jina lake ataitwa Yohana.”
61 Wakamwambia, “Hakuna mtu yeyote katika jamaa yako mwenye jina kama hilo.”
62 Basi wakamfanyia Zekaria baba yake ishara ili kujua kwamba yeye angependa kumpa mtoto jina gani.
63 Akaomba wampe kibao cha kuandikia na kwa mshangao wa kila mtu akaandika: “Jina lake ni Yohana.”

64 Papo hapo kinywa chake kikafunguliwa na ulimi wake ukaachiwa,
akawa anaongea akimsifu Mungu.
65 Majirani wote wakajawa na hofu ya Mungu, na katika nchi yote
ya vilima vya Uyahudi watu walikuwa wakinena juu ya mambo haya
yote.
66 Kila aliyesikia habari hizi alishangaa akauliza, "Je, mtoto huyu
atakuwa mtu wa namna gani?" Maana mkono wa Bwana ulikuwa
pamoja naye.

Unabii Wa Zekaria

67 Zekaria, baba yake, akajazwa na Roho Mtakatifu, naye akatoa
unabii, akisema:
68 "Ahimidiwe Bwana, Mungu wa Israeli,
kwa kuwa amewajilia watu wake na kuwakomboa.
69 Naye ametusimamishia pembe* ya wokovu
katika nyumba ya Daudi mtumishi wake,
70 kama alivyonena kwa vinywa vya manabii
wake watakatifu tangu zamani,
71 kwamba atatuokoa kutoka kwa adui zetu,
na kutoka mikononi mwao wote watuchukiao:
72 ili kuonyesha rehema kwa baba zetu
na kukumbuka Agano lake takatifu,
73 kiapo alichomwapia baba yetu Abrahamu:
74 kutuokoa kutoka mikononi mwa adui zetu,
tupate kumtumikia yeye pasipo hofu
75 katika utakatifu na haki mbele zake,
siku zetu zote.

76 "Nawe mtoto wangu, utaitwa nabii wa Aliye Juu Sana;
kwa kuwa utamtangulia Bwana
na kuandaa njia kwa ajili yake,
77 kuwajulisha watu wake juu ya wokovu
utakaopatikana kwa kusamehewa dhambi zao,
78 kwa ajili ya wingi wa rehema za Mungu wetu,
nuru itokayo juu itatuzukia
79 ili kuwaangazia wale waishio gizani
na katika uvuli wa mauti,
kuiongoza miguu yetu katika njia ya amani."
80 Yule mtoto akakua na kuongezeka nguvu katika roho; akaishi
nyikani hadi siku ile alipojionyesha hadharani kwa Waisraeli.

2

Kuzaliwa Kwa Yesu
(Mathayo 1:18-25)

1 Siku zile Kaisari Augusto alitoa amri kwamba watu wote waandik-
ishwe katika ulimwengu wa Kirumi.
2 (Orodha hii ndiyo ya kwanza iliyofanyika wakati Krenio alikuwa
mtawala wa Shamu*).
3 Kila mtu alikwenda kuandikishwa katika mji wake alikozaliwa.

---

* **1:69** Pembe hapa inamaanisha nguvu. * **2:2** Shamu inamaanisha Syria.

4 Hivyo Yosefu akapanda kutoka mji wa Nazareti ulioko Galilaya
kwenda Uyahudi, mpaka Bethlehemu, mji wa Daudi, kwa sababu yeye
alikuwa wa ukoo na wa nyumba ya Daudi.
5 Alikwenda huko kujiandikisha pamoja na Maria, ambaye alikuwa
amemposa naye alikuwa mjamzito.
6 Wakiwa Bethlehemu, wakati wa Maria wa kujifungua ukawa
umetimia,
7 naye akamzaa mwanawe, kifungua mimba. Akamfunika nguo
za kitoto na kumlaza katika hori ya kulia ng'ombe, kwa sababu
hapakuwa na nafasi katika nyumba ya wageni.

Wachungaji Na Malaika

8 Katika eneo lile walikuwako wachungaji waliokuwa wakikaa
mashambani, wakilinda makundi yao ya kondoo usiku.
9 Ghafula tazama, malaika wa Bwana akawatokea, nao utukufu wa
Bwana ukawang'aria kotekote, wakaingiwa na hofu.
10 Lakini malaika akawaambia: "Msiogope. Kwa maana tazama
nawaletea habari njema za furaha itakayokuwa kwa watu wote.
11 Leo katika mji wa Daudi kwa ajili yenu amezaliwa Mwokozi, ndiye
Kristo† Bwana.
12 Hii ndiyo itakayokuwa ishara kwenu: Mtamkuta mtoto mchanga
amefunikwa nguo za kitoto na kulazwa katika hori ya kulia ng'ombe."
13 Ghafula pakawa na jeshi kubwa la mbinguni pamoja na huyo
malaika wakimsifu Mungu wakisema,
14 "Atukuzwe Mungu juu mbinguni,
na duniani iwe amani kwa watu aliowaridhia."
15 Hao malaika walipokwisha kuondoka na kwenda zao mbinguni,
wale wachungaji wakasemezana wao kwa wao, "Twendeni Bethle-
hemu tukaone mambo haya ya ajabu yaliyotukia, ambayo Bwana
ametuambia habari zake."
16 Hivyo wakaenda haraka Bethlehemu, wakawakuta Maria na
Yosefu na yule mtoto mchanga akiwa amelala katika hori la kulia
ng'ombe.
17 Walipomwona yule mtoto, wakawaeleza yale waliyokuwa
wameambiwa kuhusu huyo mtoto.
18 Nao wote waliosikia habari hizi wakastaajabia yale waliyoambiwa
na wale wachungaji wa kondoo.
19 Lakini Maria akayaweka mambo haya yote moyoni mwake na
kuyatafakari.
20 Wale wachungaji wakarudi, huku wakimtukuza Mungu na kum-
sifu kwa ajili ya mambo yote waliyokuwa wameambiwa na kuyaona.
21 Hata zilipotimia siku nane, ulikuwa ndio wakati wa kumtahiri
mtoto, akaitwa Yesu, jina alilokuwa amepewa na malaika kabla
hajatungwa mimba.

Yesu Apelekwa Hekaluni

22 Ulipotimia wakati wa utakaso wake Maria kwa mujibu wa Sheria
ya Mose, basi Yosefu na Maria walimpeleka mtoto Yerusalemu, ili
kumweka wakfu kwa Bwana
23 (kama ilivyoandikwa katika Sheria ya Bwana, kwamba, "Kila
mtoto wa kiume kifungua mimba atawekwa wakfu kwa Bwana"),

† **2:11** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

24 na pia kutoa dhabihu kulingana na yale yaliyonenwa katika Sheria
ya Bwana: “Hua wawili au makinda mawili ya njiwa.”
25 Basi alikuwako huko Yerusalemu mtu mmoja jina lake Simeoni,
ambaye alikuwa mwenye haki na mcha Mungu, akitarajia faraja ya
Israeli, na Roho Mtakatifu alikuwa juu yake.
26 Roho Mtakatifu alikuwa amemfunulia kuwa hatakufa kabla
hajamwona Kristo wa Bwana.
27 Simeoni, akiwa ameongozwa na Roho Mtakatifu, alikwenda
Hekaluni. Wazazi walipomleta mtoto Yesu ili kumfanyia kama
ilivyokuwa desturi ya Sheria,
28 ndipo Simeoni akampokea mtoto mikononi mwake na kumsifu
Mungu, akisema:
29 “Bwana Mwenyezi, kama ulivyoahidi,
sasa wamruhusu mtumishi wako
aende zake kwa amani.
30 Kwa maana macho yangu yameuona wokovu wako,
31 ulioweka tayari machoni pa watu wote,
32 nuru kwa ajili ya ufunuo kwa watu wa Mataifa
na kwa ajili ya utukufu kwa watu wako Israeli.”
33 Naye Yosefu na mama yake mtoto wakastaajabu kwa yale
yaliyokuwa yamesemwa kumhusu huyo mtoto.
34 Kisha Simeoni akawabariki, akamwambia Maria mama yake,
“Mtoto huyu amewekwa kwa makusudi ya kuanguka na kuinuka kwa
wengi katika Israeli. Atakuwa ishara ambayo watu watanena dhidi
yake,
35 ili mawazo ya mioyo mingi yadhihirike. Nao upanga utauchoma
moyo wako.”
36 Tena alikuwako Hekaluni nabii mmoja mwanamke, jina lake Ana
binti Fanueli, wa kabila la Asheri. Alikuwa mzee sana; naye alikuwa
ameolewa na kuishi na mume kwa miaka saba tu, kisha mumewe
akafa.
37 Hivyo alikuwa mjane na umri wake ulikuwa miaka themanini na
minne. Yeye hakuondoka humo Hekaluni usiku wala mchana, bali
alikuwa akimwabudu Mungu, akifunga na kuomba.
38 Wakati huo huo, Ana alikuja akaanza kusifu, akimshukuru
Mungu na kusema habari za huyo mtoto kwa watu wote waliokuwa
wakitarajia ukombozi wa Yerusalemu.
39 Yosefu na Maria walipokuwa wamekamilisha mambo yote yaliy-
otakiwa na Sheria ya Bwana, walirudi mjini kwao Nazareti huko
Galilaya.
40 Naye yule mtoto akakua na kuongezeka nguvu, akiwa amejaa
hekima, na neema ya Mungu ilikuwa juu yake.

Kijana Yesu Hekaluni

41 Kila mwaka Yosefu na Maria mama yake Yesu walikuwa na desturi
ya kwenda Yerusalemu kwa ajili ya Sikukuu ya Pasaka.
42 Yesu alipokuwa na umri wa miaka kumi na miwili, walipanda
kwenda kwenye Sikukuu hiyo kama ilivyokuwa desturi.
43 Baada ya Sikukuu kumalizika, wakati Yosefu na Maria mama
yake walipokuwa wakirudi nyumbani, Yesu alibaki Yerusalemu lakini
hawakutambua.

44 Wao wakidhani kuwa yuko miongoni mwa wasafiri, walienda
mwendo wa kutwa nzima. Ndipo wakaanza kumtafuta miongoni mwa
jamaa zao na marafiki.
45 Walipomkosa walirudi Yerusalemu ili kumtafuta.
46 Baada ya siku tatu wakamkuta ndani ya Hekalu, akiwa ameketi
katikati ya walimu wa sheria, akiwasikiliza na kuwauliza maswali.
47 Wote waliomsikia walistaajabishwa na uwezo wake mkubwa wa
kuelewa, na majibu aliyoyatoa.
48 Yosefu na Maria mama yake walipomwona walishangaa. Mama
yake akamuuliza, "Mwanangu, mbona umetufanyia hivi? Tazama,
mimi na baba yako tumekuwa tukikutafuta kwa wasiwasi mkubwa
kila mahali."
49 Yesu akawaambia, **"Kwa nini kunitafuta? Hamkujua kwamba
imenipasa kuwa katika nyumba ya Baba yangu?"**
50 Lakini wao hawakuelewa maana ya lile alilowaambia.
51 Ndipo akashuka pamoja nao hadi Nazareti, naye alikuwa mtiifu
kwao. Lakini mama yake akayaweka moyoni mwake mambo haya
yote.
52 Naye Yesu akakua katika hekima na kimo, akimpendeza Mungu
na wanadamu.

3

Yohana Mbatizaji Aanza Kuhubiri
(Mathayo 3:1-12; Marko 1:1-8; Yohana 1:19-28)

1 Katika mwaka wa kumi na tano wa utawala wa Kaisari Tiberio,
Pontio Pilato akiwa mtawala wa Uyahudi, Herode akiwa mfalme wa
Galilaya, Filipo ndugu yake akiwa mfalme wa Iturea na nchi ya
Trakoniti, na Lisania akiwa mfalme wa Abilene,
2 nao Anasi na Kayafa wakiwa makuhani wakuu, neno la Mungu
likamjia Yohana, mwana wa Zekaria huko jangwani.
3 Akaenda katika nchi yote kandokando ya Mto Yordani, akihubiri
ubatizo wa toba kwa ajili ya msamaha wa dhambi.
4 Kama ilivyoandikwa katika kitabu cha nabii Isaya:
"Sauti ya mtu aliaye nyikani,
'Itengenezeni njia ya Bwana,
yanyoosheni mapito yake.
5 Kila bonde litajazwa,
kila mlima na kilima vitashushwa.
Njia zilizopinda zitanyooshwa,
na zilizoparuza zitasawazishwa.
6 Nao watu wote watauona
wokovu wa Mungu.' "
7 Yohana akauambia ule umati wa watu uliokuwa unakuja ili
kubatizwa naye, "Ninyi watoto wa nyoka! Ni nani aliyewaonya
kuikimbia ghadhabu inayokuja?
8 Basi zaeni matunda yastahiliyo toba. Wala msianze kusema
mioyoni mwenu kuwa, 'Sisi tunaye Abrahamu, baba yetu.' Kwa maana
nawaambia kuwa Mungu anaweza kumwinulia Abrahamu watoto
kutoka mawe haya.
9 Hata sasa shoka limeshawekwa tayari kwenye shina la kila mti.
Basi kila mti usiozaa matunda mazuri hukatwa na kutupwa motoni."

10 Ule umati wa watu ukamuuliza, “Inatupasa tufanyeje basi?”
11 Yohana akawaambia, “Aliye na kanzu mbili amgawie asiye nayo,
naye aliye na chakula na afanye vivyo hivyo.”
12 Watoza ushuru nao wakaja ili wabatizwe, wakamuuliza, “Bwana
na sisi inatupasa tufanyeje?”
13 Akawaambia, “Msichukue zaidi ya kiwango mlichopangiwa.”
14 Askari nao wakamuuliza, “Je, nasi inatupasa tufanye nini?”
Akawaambia, “Msimdhulumu mtu wala msimshtaki mtu kwa uongo,
bali mridhike na mishahara yenu.”
15 Watu walikuwa na matazamio makubwa. Wakawa wanajiuliza
mioyoni mwao iwapo Yohana angeweza kuwa ndiye Kristo.*
16 Yohana akawajibu akawaambia, “Mimi nawabatiza kwa maji.†
Lakini atakuja aliye na nguvu kuniliko mimi, ambaye sistahili hata
kufungua kamba za viatu vyake. Yeye atawabatiza kwa Roho
Mtakatifu na kwa moto.
17 Pepeto lake liko mkononi, tayari kusafisha sakafu yake ya kupuria
na kuikusanya ngano ghalani, lakini makapi atayateketeza kwa moto
usiozimika.”
18 Basi, kwa maonyo mengine mengi Yohana aliwasihi na kuwahu-
biria watu Habari Njema.
19 Lakini Yohana alipomkemea Mfalme Herode kuhusu uhusiano
wake na Herodia, mke wa ndugu yake, na maovu mengine aliyokuwa
amefanya,
20 Herode aliongezea jambo hili kwa hayo mengine yote: alimfunga
Yohana gerezani.

Kubatizwa Kwa Bwana Yesu
(Mathayo 3:13-17; Marko 1:9-11)

21 Baada ya watu wote kubatizwa, Yesu naye akabatizwa. Naye
alipokuwa akiomba, mbingu zilifunguka.
22 Roho Mtakatifu akashuka juu yake kwa umbo kama la hua, nayo
sauti kutoka mbinguni ikasema: “Wewe ni Mwanangu mpendwa;
nami nimependezwa nawe sana.”

Ukoo Wa Bwana Yesu
(Mathayo 1:1-17)

23 Yesu alikuwa na umri wa miaka thelathini alipoanza huduma
yake. Alikuwa akidhaniwa kuwa mwana wa Yosefu,

Yosefu alikuwa mwana wa Eli,
24 Eli alikuwa mwana wa Mathati,
Mathati alikuwa mwana wa Lawi,
Lawi alikuwa mwana wa Melki,
Melki alikuwa mwana wa Yanai,
Yanai alikuwa mwana wa Yosefu,
25 Yosefu alikuwa mwana wa Matathia,
Matathia alikuwa mwana wa Amosi,
Amosi alikuwa mwana wa Nahumu,
Nahumu alikuwa mwana wa Esli,
Esli alikuwa mwana wa Nagai,
26 Nagai alikuwa mwana wa Maathi,

---

* **3:15** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta. † **3:16** Tafsiri nyingine zinasema ndani ya maji.

Maathi alikuwa mwana wa Matathia,
Matathia alikuwa mwana wa Semeini,
Semeini alikuwa mwana wa Yoseki,
Yoseki alikuwa mwana wa Yoda,
27 Yoda alikuwa mwana wa Yoanani,
Yoanani alikuwa mwana wa Resa,
Resa alikuwa mwana wa Zerubabeli,
Zerubabeli alikuwa mwana wa Shealtieli,
Shealtieli alikuwa mwana wa Neri,
28 Neri alikuwa mwana wa Melki,
Melki alikuwa mwana wa Adi,
Adi alikuwa mwana wa Kosamu,
Kosamu alikuwa mwana wa Elmadamu,
Elmadamu alikuwa mwana wa Eri,
29 Eri alikuwa mwana wa Yoshua,
Yoshua alikuwa mwana wa Eliezeri,
Eliezeri alikuwa mwana wa Yorimu,
Yorimu alikuwa mwana wa Mathati,
Mathati alikuwa mwana wa Lawi,
30 Lawi alikuwa mwana wa Simeoni,
Simeoni alikuwa mwana wa Yuda,
Yuda alikuwa mwana wa Yosefu,
Yosefu alikuwa mwana wa Yonamu,
Yonamu alikuwa mwana wa Eliakimu,
Eliakimu alikuwa mwana wa Melea,
31 Melea alikuwa mwana wa Mena,
Mena alikuwa mwana wa Matatha,
Matatha alikuwa mwana wa Nathani,
Nathani alikuwa mwana wa Daudi,
32 Daudi alikuwa mwana wa Yese,
Yese alikuwa mwana wa Obedi,
Obedi alikuwa mwana wa Boazi,
Boazi alikuwa mwana wa Salmoni,
Salmoni alikuwa mwana wa Nashoni,
33 Nashoni alikuwa mwana wa Aminadabu,
Aminadabu alikuwa mwana wa Aramu,
Aramu alikuwa mwana wa Hesroni,
Hesroni alikuwa mwana wa Peresi,
Peresi alikuwa mwana wa Yuda,
34 Yuda alikuwa mwana wa Yakobo,
Yakobo alikuwa mwana wa Isaki,
Isaki alikuwa mwana wa Abrahamu,
Abrahamu alikuwa mwana wa Tera,
Tera alikuwa mwana wa Nahori,
35 Nahori alikuwa mwana wa Serugi,
Serugi alikuwa mwana wa Reu,
Reu alikuwa mwana wa Pelegi,
Pelegi alikuwa mwana wa Eberi,
Eberi alikuwa mwana wa Sala,
36 Sala alikuwa mwana wa Kenani,
Kenani alikuwa mwana wa Arfaksadi,
Arfaksadi alikuwa mwana wa Shemu,
Shemu alikuwa mwana wa Noa,
Noa alikuwa mwana wa Lameki,

37 Lameki alikuwa mwana wa Methusela,
Methusela alikuwa mwana wa Enoki,
Enoki alikuwa mwana wa Yaredi,
Yaredi alikuwa mwana wa Mahalaleli,
Mahalaleli alikuwa mwana wa Kenani,
38 Kenani alikuwa mwana wa Enoshi,
Enoshi alikuwa mwana wa Sethi,
Sethi alikuwa mwana wa Adamu,
Adamu alikuwa mwana wa Mungu.

4

Yesu Ajaribiwa Na Shetani
(Mathayo 4:1-11; Marko 1:12-13)

1 Yesu, akiwa amejaa Roho Mtakatifu, akarudi kutoka Yordani. Akaongozwa na Roho Mtakatifu hadi nyikani,
2 mahali ambako kwa siku arobaini alikuwa akijaribiwa na ibilisi. Kwa siku zote hizo hakula chochote, hivyo baada ya muda huo akaona njaa.
3 Ibilisi akamwambia, "Ikiwa wewe ni Mwana wa Mungu, amuru jiwe hili liwe mkate."
4 Yesu akajibu akamwambia, **"Imeandikwa: 'Mtu haishi kwa mkate tu.' "**
5 Ibilisi akampeleka hadi juu ya mlima mrefu akamwonyesha milki zote za dunia kwa mara moja.
6 Akamwambia, "Nitakupa mamlaka juu ya milki hizi na fahari zake zote, kwa maana zimekabidhiwa mkononi mwangu nami ninaweza kumpa yeyote ninayetaka.
7 Hivyo ikiwa utanisujudia na kuniabudu, vyote vitakuwa vyako."
8 Yesu akamjibu, **"Imeandikwa: 'Mwabudu Bwana Mungu wako na umtumikie yeye peke yake.' "**
9 Kisha ibilisi akampeleka mpaka Yerusalemu, akamweka juu ya mnara mrefu wa Hekalu, akamwambia, "Kama wewe ndiwe Mwana wa Mungu, jitupe chini kutoka hapa,
10 kwa maana imeandikwa:
" 'Atakuagizia malaika zake
ili wakulinde;
11 nao watakuchukua mikononi mwao,
usije ukajikwaa mguu wako katika jiwe.' "
12 Yesu akamjibu, **"Imesemwa, 'Usimjaribu Bwana Mungu wako.' "**
13 Ibilisi alipomaliza kila jaribu, akamwacha Yesu mpaka wakati mwingine ufaao.

Mwanzo Wa Huduma Ya Galilaya
(Mathayo 4:12-17; Marko 1:14-15)

14 Kisha Yesu akarudi mpaka Galilaya, akiwa amejaa nguvu za Roho Mtakatifu, nazo habari zake zikaenea katika sehemu zote za nchi za kandokando.
15 Akaanza kufundisha kwenye masinagogi yao, na kila mmoja akamsifu.

Yesu Akataliwa Nazareti
(Mathayo 13:53-58; Marko 6:1-6)

16 Yesu akaenda Nazareti, alipolelewa, na siku ya Sabato alikwenda
katika sinagogi kama ilivyokuwa desturi yake. Akasimama ili asome,
17 naye akapewa kitabu cha nabii Isaya, akakifungua na kukuta
mahali palipoandikwa:
18 **"Roho wa Bwana yu juu yangu,**
kwa sababu amenitia mafuta
kuwahubiria maskini habari njema.
Amenituma kuwatangazia wafungwa
kufunguliwa kwao,
na vipofu kupata kuona tena,
kuwaweka huru wanaoonewa,
19 **na kutangaza mwaka wa Bwana uliokubalika."**
20 Kisha akakifunga kitabu, akamrudishia mtumishi na akaketi.
Watu wote waliokuwamo katika sinagogi wakamkazia macho.
21 Ndipo akaanza kwa kuwaambia, **"Leo Andiko hili limetimia**
mkiwa mnasikia."
22 Wote waliokuwako wakamsifu na kuyastaajabia maneno yake
yaliyojaa neema, wakaulizana, "Je, huyu si mwana wa Yosefu?"
23 Yesu akawaambia, **"Bila shaka mtatumia mithali hii: 'Tabibu,**
jiponye mwenyewe! Mambo yale tuliyosikia kwamba uliyafanya
huko Kapernaumu, yafanye na hapa kwenye mji wako.' "
24 Yesu akasema, **"Amin, nawaambia, hakuna nabii anayekuba-**
lika katika mji wake mwenyewe.
25 **Lakini ukweli ni kwamba palikuwa na wajane wengi katika**
Israeli wakati wa Eliya, mbingu zilipofungwa kwa miaka mitatu
na miezi sita pakawa na njaa kuu katika nchi nzima.
26 **Hata hivyo Eliya hakutumwa hata kwa mmoja wao, bali kwa**
mjane mmoja wa Sarepta katika nchi ya Sidoni.
27 **Pia palikuwa na wengi wenye ukoma katika Israeli**
katika siku za nabii Elisha, lakini hakuna hata mmoja wao
aliyetakaswa, isipokuwa Naamani mtu wa Shamu."*
28 Watu wote katika sinagogi waliposikia maneno haya,
wakakasirika sana.
29 Wakasimama, wakamtoa nje ya mji, wakamchukua hadi kwenye
kilele cha mlima mahali ambapo mji huo ulikuwa umejengwa, ili
wamtupe chini kutoka kwenye mteremko mkali.
30 Lakini yeye akapita papo hapo katikati ya huo umati wa watu
akaenda zake.

Yesu Atoa Pepo Mchafu
(Marko 1:21-28)

31 Kisha Yesu akashuka kwenda Kapernaumu, mji wa Galilaya, na
katika siku ya Sabato akawa anafundisha.
32 Wakashangazwa sana na mafundisho yake, maana maneno yake
yalikuwa na mamlaka.
33 Ndani ya sinagogi palikuwa na mtu aliyekuwa amepagawa na
pepo mchafu. Naye akapiga kelele kwa nguvu akisema,
34 "Tuache! Tuna nini nawe, Yesu wa Nazareti? Je, umekuja
kutuangamiza? Ninakujua wewe ni nani. Wewe ndiwe Aliye Mtakatifu
wa Mungu!"

---

* **4:27** Shamu hapa inamaanisha Syria.

35 Basi Yesu akamkemea yule pepo mchafu, akisema, **“Nyamaza kimya! Nawe umtoke!”** Yule pepo mchafu akamwangusha yule mtu chini mbele yao wote, akatoka pasipo kumdhuru.
36 Watu wote wakashangaa, wakaambiana, “Mafundisho haya ni ya namna gani? Anawaamuru pepo wachafu kwa mamlaka na nguvu, nao wanatoka!”
37 Habari zake zikaanza kuenea kila mahali katika sehemu ile.

Yesu Awaponya Wengi
(Mathayo 8:14-17; Marko 1:29-34)

38 Yesu akatoka katika sinagogi, akaenda nyumbani kwa Simoni. Basi huko alimkuta mama mkwe wa Simoni akiwa ameshikwa na homa kali, nao wakamwomba Yesu amsaidie.
39 Hivyo Yesu akamwinamia na kukemea ile homa, nayo ikamwacha. Akaamka saa ile ile, naye akaanza kuwahudumia.
40 Jua lilipokuwa linatua, watu wakamletea Yesu watu wote waliokuwa na maradhi mbalimbali, naye akaweka mikono yake juu ya kila mgonjwa, naye akawaponya.
41 Pepo wachafu pia wakawatoka watu wengi, nao walipokuwa wakitoka wakapiga kelele, wakisema: “Wewe ni Mwana wa Mungu!” Lakini Yesu akawakemea na kuwazuia wasiseme, kwa maana walimjua kuwa yeye ndiye Kristo.†
42 Kesho yake, kulipopambazuka, Yesu alikwenda mahali pa faragha. Watu wengi wakawa wanamtafuta kila mahali, nao walipomwona wakajaribu kumzuia asiondoke.
43 Lakini yeye akawaambia, **“Imenipasa kuhubiri habari njema za Ufalme wa Mungu katika miji mingine pia, kwa maana kwa kusudi hili nilitumwa.”**
44 Naye aliendelea kuhubiri katika masinagogi ya Uyahudi.

5

Kuitwa Kwa Wanafunzi Wa Kwanza
(Mathayo 4:18-22; Marko 1:16-20)

1 Siku moja Yesu alipokuwa amesimama karibu na Ziwa la Genesareti,* watu wengi wakiwa wanasongana kumzunguka ili wapate kusikia neno la Mungu,
2 akaona mashua mbili ukingoni mwa ziwa, zikiwa zimeachwa hapo na wavuvi waliokuwa wanaosha nyavu zao.
3 Akaingia katika mojawapo ya hizo mashua ambayo ilikuwa ya Simoni, akamwomba aisogeze ndani ya maji kidogo kutoka ufuoni. Kisha akaketi na kufundisha watu akiwa mle ndani ya mashua.
4 Alipomaliza kunena, akamwambia Simoni, **“Sasa peleka mashua hadi kilindini kisha mshushe nyavu zenu mkavue samaki.”**
5 Simoni akamjibu, “Bwana, tumefanya kazi ya kuchosha usiku kucha na hatukuvua chochote. Lakini, kwa neno lako nitazishusha nyavu.”
6 Nao walipozishusha nyavu zao, wakavua samaki wengi sana, nyavu zao zikajaa zikaanza kukatika.

---

† **4:41** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta. * **5:1** Yaani Bahari ya Galilaya.

7 Wakawaashiria wavuvi wenzao kwenye ile mashua nyingine ili
waje kuwasaidia. Wakaja, wakajaza mashua zote mbili samaki hata
zikaanza kuzama.
8 Simoni Petro alipoona haya yaliyotukia, alianguka miguuni mwa
Yesu na kumwambia, "Bwana, ondoka kwangu. Mimi ni mtu mwenye
dhambi!"
9 Kwa kuwa yeye na wavuvi wenzake walikuwa wameshangazwa
sana na wingi wa samaki waliokuwa wamepata.
10 Vivyo hivyo wenzake Simoni, yaani Yakobo na Yohana, wana wa
Zebedayo, walishangazwa pia.
Ndipo Yesu akamwambia Simoni, **"Usiogope, tangu sasa utakuwa
mvuvi wa watu."**
11 Hivyo wakasogeza mashua zao mpaka ufuoni mwa bahari,
wakaacha kila kitu na kumfuata.

Yesu Amtakasa Mtu Mwenye Ukoma
(Mathayo 8:1-4; Marko 1:40-45)

12 Ikawa siku moja Yesu alipokuwa katika mji fulani, mtu mmoja
mwenye ukoma mwili mzima akamjia. Alipomwona Yesu, alianguka
chini mpaka uso wake ukagusa ardhi, akamsihi akisema, "Bwana,
ukitaka, waweza kunitakasa."
13 Yesu akanyoosha mkono wake, akamgusa yule mtu, akamwambia,
"Nataka. Takasika!" Na mara ukoma wake ukatakasika.
14 Yesu akamwagiza akisema, **"Usimwambie mtu yeyote, bali
nenda ukajionyeshe kwa kuhani na ukatoe sadaka alizoagiza
Mose kwa utakaso wako, ili kuwa ushuhuda kwao."**
15 Lakini habari zake Yesu zikazidi sana kuenea kotekote kuliko
wakati mwingine wowote. Makutano makubwa ya watu yalikuwa
yakikusanyika ili kumsikiliza na kuponywa magonjwa yao.
16 Lakini mara kwa mara Yesu alijitenga nao ili kwenda mahali pa
faragha kuomba.

Yesu Amponya Mtu Mwenye Kupooza
(Mathayo 9:1-8; Marko 2:1-12)

17 Siku moja Yesu alipokuwa akifundisha, Mafarisayo na walimu wa
sheria, waliokuwa wametoka kila kijiji cha Galilaya na kutoka Uyahudi
na Yerusalemu, walikuwa wameketi huko. Nao uweza wa Bwana
ulikuwa juu yake kuponya wagonjwa.
18 Wakaja watu wamembeba mgonjwa aliyepooza kwenye mkeka.
Wakajaribu kumwingiza ndani ili wamweke mbele ya Yesu.
19 Walipokuwa hawawezi kufanya hivyo kwa sababu ya umati
wa watu, wakapanda juu ya paa, wakaondoa baadhi ya matofali,
wakamteremsha yule mgonjwa kwa mkeka wake hadi katikati ya ule
umati pale mbele ya Yesu.
20 Yesu alipoiona imani yao, akamwambia yule mgonjwa, **"Rafiki,
dhambi zako zimesamehewa."**
21 Mafarisayo na wale walimu wa sheria wakaanza kuuliza, "Ni
nani mtu huyu anayesema maneno ya kukufuru? Ni nani awezaye
kusamehe dhambi isipokuwa Mungu peke yake?"
22 Yesu akijua mawazo yao akawauliza, **"Kwa nini mnawaza hivyo
mioyoni mwenu?**
23 **Je, ni lipi lililo rahisi zaidi, kumwambia, 'Umesamehewa
dhambi zako,' au kusema, 'Inuka, uende'?**

24 **Lakini ili mpate kujua kwamba Mwana wa Adamu anayo**
mamlaka duniani kusamehe dhambi...” Akamwambia yule aliye-
pooza, **“Nakuambia, inuka, chukua mkeka wako, uende nyum-**
bani kwako.”
25 Mara yule mtu aliyekuwa amepooza akasimama mbele yao wote,
akachukua mkeka wake, akaenda zake nyumbani, huku akimtukuza
Mungu.
26 Kila mmoja akashangaa na kumtukuza Mungu. Wakajawa na hofu
ya Mungu, wakasema, “Leo tumeona mambo ya ajabu.”

Yesu Amwita Lawi
(Mathayo 9:9-13; Marko 2:13-17)

27 Baada ya haya, Yesu alitoka na kumwona mtoza ushuru mmoja
jina lake Lawi akiwa amekaa forodhani, mahali pake pa kutoza
ushuru. Akamwambia, **“Nifuate.”**
28 Naye Lawi akaacha kila kitu, akaondoka, akamfuata.
29 Kisha Lawi akamfanyia Yesu karamu kubwa nyumbani kwake,
nao umati mkubwa wa watoza ushuru na watu wengine walikuwa
wakila pamoja nao.
30 Lakini Mafarisayo na walimu wa sheria waliokuwa wa dhehebu
lao wakawalalamikia wanafunzi wa Yesu, wakisema, “Mbona mnakula
na kunywa pamoja na watoza ushuru na ‘wenye dhambi’?”
31 Yesu akawajibu, **“Wenye afya hawahitaji tabibu, bali walio**
wagonjwa.
32 **Sikuja kuwaita wenye haki, bali wenye dhambi wapate**
kutubu.”

Yesu Aulizwa Kuhusu Kufunga
(Mathayo 9:14-17; Marko 2:18-22)

33 Wakamwambia Yesu, “Wanafunzi wa Yohana na wa Mafarisayo
mara kwa mara hufunga na kuomba, lakini wanafunzi wako wanaen-
delea kula na kunywa.”
34 Yesu akawajibu, **“Je, mnaweza kuwafanya wageni wa bwana**
arusi kufunga wakati yuko pamoja nao?
35 **Lakini wakati utafika ambapo bwana arusi ataondolewa**
kwao. Hapo ndipo watakapofunga.”
36 Yesu akawapa mfano huu, akawaambia: **“Hakuna mtu achanaye**
kiraka kutoka kwenye nguo mpya na kukishonea kwenye nguo
iliyochakaa. Akifanya hivyo, atakuwa amechana nguo mpya, na
kile kiraka hakitalingana na ile nguo iliyochakaa.
37 **Hakuna mtu awekaye divai mpya kwenye viriba vikuukuu.**
Akifanya hivyo, hiyo divai mpya itavipasua hivyo viriba, nayo
yote itamwagika.
38 **Divai mpya lazima iwekwe kwenye viriba vipya.**
39 **Wala hakuna mtu anayependelea divai mpya baada ya**
kunywa divai ya zamani, bali husema, ‘Ile ya zamani ni nzuri
zaidi.’ ”

6

Bwana Wa Sabato
(Mathayo 12:1-8; Marko 2:23-28)

1 Ikawa siku moja ya Sabato Yesu alikuwa akipita katika mashamba
ya nafaka, nao wanafunzi wake wakaanza kuvunja masuke ya nafaka,
wakayafikicha kwa mikono yao na kula punje zake.
2 Baadhi ya Mafarisayo wakawauliza, “Mbona mnafanya mambo
yasiyo halali kufanywa siku ya Sabato?”
3 Yesu akawajibu, **“Je, ninyi hamjasoma kamwe alivyofanya**
Daudi wakati yeye na wenzake walikuwa na njaa?
4 **Aliingia ndani ya nyumba ya Mungu, akaichukua na kuila ile**
mikate iliyowekwa wakfu, ambayo ni halali kuliwa na makuhani
peke yao. Naye pia akawapa wenzake.”
5 Yesu akawaambia, **“Mwana wa Adamu ndiye Bwana wa**
Sabato.”

Mtu Aliyepooza Mkono Aponywa
(Mathayo 12:9-14; Marko 3:1-6)

6 Ikawa siku nyingine ya Sabato, Yesu aliingia ndani ya sinagogi na
akawa anafundisha. Huko palikuwa na mtu ambaye mkono wake wa
kuume ulikuwa umepooza.
7 Mafarisayo na walimu wa sheria walikuwa wakitafuta sababu ya
kumshtaki Yesu. Kwa hivyo wakawa wanamwangalia sana ili waone
kama ataponya katika siku ya Sabato.
8 Lakini Yesu alijua mawazo yao, hivyo akamwambia yule mwenye
mkono uliopooza, **“Inuka usimame mbele ya watu wote.”** Hivyo
yule mtu akainuka, akasimama mbele yao wote.
9 Ndipo Yesu akawaambia wale walimu wa sheria na Mafarisayo,
“Nawauliza ninyi, ni lipi lililo halali siku ya Sabato? Ni
kutenda mema au kutenda mabaya? Ni kuokoa maisha au
kuyaangamiza?”
10 Akawatazama watu wote waliokuwepo, kisha akamwambia yule
aliyepooza mkono, **“Nyoosha mkono wako!”** Akaunyoosha na
mkono wake ukaponywa kabisa.
11 Wale wakuu wakakasirika sana, wakashauriana wao kwa wao ni
nini watakachomtendea Yesu.

Yesu Achagua Mitume Kumi Na Wawili
(Mathayo 10:1-4; Marko 3:13-19)

12 Ikawa katika siku hizo Yesu alikwenda mlimani kuomba, akakesha
usiku kucha akimwomba Mungu.
13 Kulipopambazuka, akawaita wanafunzi wake, naye akachagua
kumi na wawili, ambao pia aliwaita mitume:
14 Simoni aliyemwita Petro, Andrea nduguye, Yakobo, Yohana, Filipo,
Bartholomayo,
15 Mathayo, Tomaso, Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni aliyeitwa
Zelote,
16 Yuda mwana wa Yakobo, na Yuda Iskariote ambaye alikuwa
msaliti.

Yesu Aponya Wengi
(Mathayo 4:23-25)

17 Akashuka pamoja nao, akasimama mahali penye uwanja tam-
barare. Hapo palikuwa na idadi kubwa ya wanafunzi wake na umati

mkubwa wa watu kutoka sehemu zote za Uyahudi, kutoka Yerusalemu,
na kutoka pwani ya Tiro na Sidoni.
18 Walikuwa wamekuja kumsikiliza na kuponywa magonjwa yao.
Wale waliokuwa wakiteswa na pepo wachafu akawaponya.
19 Watu wote walikuwa wanajitahidi kumgusa kwa sababu nguvu
zilikuwa zikimtoka na kuwaponya wote.

Baraka Na Ole
(Mathayo 5:1-12)

20 Akawatazama wanafunzi wake, akasema:
"Mmebarikiwa ninyi mlio maskini,
kwa sababu Ufalme wa Mungu ni wenu.
21 **Mmebarikiwa ninyi mlio na njaa sasa,**
kwa sababu mtashibishwa.
Mmebarikiwa ninyi mnaolia sasa,
kwa sababu mtacheka.
22 **Mmebarikiwa ninyi, watu watakapowachukia,**
watakapowatenga na kuwatukana
na kulikataa jina lenu kama neno ovu,
kwa ajili ya Mwana wa Adamu.
23 **"Furahini na kurukaruka kwa shangwe, kwa sababu**
thawabu yenu ni kubwa mbinguni, kwa kuwa hivyo ndivyo baba
zao walivyowatenda manabii.
24 **"Lakini ole wenu ninyi mlio matajiri,**
kwa sababu mmekwisha kupokea faraja yenu.
25 **Ole wenu ninyi mlioshiba sasa,**
maana mtaona njaa.
Ole wenu ninyi mnaocheka sasa,
maana mtaomboleza na kulia.
26 **Ole wenu watu watakapowasifu,**
kwani ndivyo baba zao walivyowasifu
manabii wa uongo.

Wapendeni Adui Zenu
(Mathayo 5:38-48)

27 **"Lakini nawaambia ninyi mnaonisikia: Wapendeni adui**
zenu. Watendeeni mema wanaowachukia.
28 **Wabarikini wale wanaowalaani, waombeeni wale wanaowa-**
tendea mabaya.
29 **Kama mtu akikupiga shavu moja, mgeuzie na la pili pia. Mtu**
akikunyang'anya koti lako, usimzuie kuchukua joho pia.
30 **Mpe kila akuombaye, na kama mtu akichukua mali yako**
usitake akurudishie.
31 **Watendeeni wengine kama ambavyo mngetaka wawatendee**
ninyi.
32 **"Kama mkiwapenda tu wale wanaowapenda, mwapata sifa**
gani? Hata 'wenye dhambi' huwapenda wale wawapendao.
33 **Tena mkiwatendea mema wale tu wanaowatendea ninyi**
mema, mwapata sifa gani? Hata 'wenye dhambi' hufanya vivyo
hivyo.

34 **Tena mnapowakopesha wale tu mnaotegemea wawalipe,**
mwapata sifa gani? Hata 'wenye dhambi' huwakopesha 'wenye
dhambi' wenzao wakitarajia kulipwa mali yao yote.
35 **Lakini wapendeni adui zenu, watendeeni mema, wakopesh-**
eni bila kutegemea kurudishiwa mlichokopesha. Ndipo thawabu
yenu itakapokuwa kubwa, nanyi mtakuwa wana wa Aliye Juu
Sana, kwa sababu yeye ni mwema kwa watu wasio na shukrani
na kwa wale waovu.
36 **Kuweni na huruma, kama Baba yenu alivyo na huruma.**

Kuwahukumu Wengine
(Mathayo 7:1-5)

37 **"Msihukumu, nanyi hamtahukumiwa. Msilaumu, nanyi**
hamtalaumiwa. Sameheni, nanyi mtasamehewa.
38 **Wapeni watu vitu, nanyi mtapewa. Kipimo cha kujaa**
na kushindiliwa na kusukwasukwa hata kumwagika, ndicho
watu watakachowapa vifuani mwenu. Kwa kuwa kipimo kile
mpimacho, ndicho mtakachopimiwa."
39 Pia akawapa mfano akasema, **"Je, kipofu aweza kumwongoza**
kipofu? Je, wote wawili hawatatumbukia shimoni?
40 **Mwanafunzi hawezi kumzidi mwalimu wake, ila yule aliye-**
hitimu aweza kuwa kama mwalimu wake.
41 **"Mbona unatazama kibanzi kilicho ndani ya jicho la ndugu**
yako, wala huoni boriti iliyo ndani ya jicho lako mwenyewe?
42 **Utawezaje kumwambia ndugu yako, 'Ndugu yangu, acha ni-**
toe kibanzi kilicho ndani ya jicho lako,' wakati wewe mwenyewe
huoni boriti iliyo ndani ya jicho lako? Ewe mnafiki, ondoa boriti
ndani ya jicho lako kwanza, ndipo utaweza kuona dhahiri jinsi
ya kuondoa kibanzi kilicho ndani ya jicho la ndugu yako.

Mti Na Mazao Yake
(Mathayo 7:16-20; Marko 12:33-35)

43 **"Hakuna mti mzuri uzaao matunda mabaya, wala hakuna**
mti mbaya uzaao matunda mazuri.
44 **Kila mti hujulikana kwa matunda yake. Kwa maana watu**
hawachumi tini kwenye miiba, wala zabibu kwenye michon-
goma.
45 **Vivyo hivyo mtu mwema hutoa mambo mema kutoka kwenye**
hazina ya moyo wake, naye mtu mwovu hutoa mambo maovu
kutoka kwenye hazina ya moyo wake. Kwa kuwa mtu hunena
kwa kinywa chake yale yaliyoujaza moyo wake.

Mjenzi Mwenye Busara Na Mjenzi Mpumbavu
(Mathayo 7:24-27)

46 **"Kwa nini mnaniita, 'Bwana, Bwana,' nanyi hamfanyi**
ninayowaambia?
47 **Nitawaonyesha jinsi alivyo mtu yule anayekuja kwangu na**
kusikia maneno yangu na kuyatenda.
48 **Yeye ni kama mtu aliyejenga nyumba, akachimba chini sana,**
na kuweka msingi kwenye mwamba. Mafuriko yalipokuja, maji
ya ghafula yaliipiga ile nyumba, lakini haikutikisika, kwa sababu
ilikuwa imejengwa vizuri.

49 **Lakini yeye anayesikia maneno yangu wala asiyatende,**
ni kama mtu aliyejenga nyumba juu ya ardhi bila kuweka
msingi. Mafuriko yalipoikumba nyumba ile, ikaanguka mara na
kubomoka kabisa."

7

Yesu Amponya Mtumishi Wa Jemadari
(Mathayo 8:5-13)

1 Baada ya Yesu kumaliza kusema haya yote watu wakiwa wanam-
sikiliza, akaingia Kapernaumu.
2 Mtumishi wa jemadari mmoja wa Kirumi, ambaye bwana wake
alimthamini sana, alikuwa mgonjwa sana karibu kufa.
3 Jemadari huyo aliposikia habari za Yesu, aliwatuma wazee wa
Kiyahudi kwake, wakamwomba aje kumponya mtumishi wa huyo
jemadari.
4 Wale wazee walipofika kwa Yesu, wakamsihi sana amsaidie yule
jemadari wakisema, "Mtu huyu anastahili wewe umfanyie jambo hili,
5 kwa sababu analipenda taifa letu tena ametujengea sinagogi."
6 Hivyo Yesu akaongozana nao, lakini alipokuwa hayuko mbali
na nyumbani, yule jemadari akatuma rafiki zake kumwambia Yesu,
"Bwana, usijisumbue, kwani mimi sistahili wewe kuingia chini ya dari
yangu.
7 Ndiyo maana sikujiona hata ninastahili kuja kwako wewe. Lakini
sema neno tu, naye mtumishi wangu atapona.
8 Kwa kuwa mimi mwenyewe ni mtu niliyewekwa chini ya mamlaka,
nikiwa na askari chini yangu. Nikimwambia huyu, 'Nenda,' yeye
huenda; na mwingine nikimwambia, 'Njoo,' yeye huja. Nikimwambia
mtumishi wangu, 'Fanya hivi,' yeye hufanya."
9 Yesu aliposikia maneno haya, alishangazwa naye sana. Akaugeukia
ule umati wa watu uliokuwa unamfuata, akawaambia, **"Sijaona**
imani kubwa namna hii hata katika Israeli."
10 Nao wale watu waliokuwa wametumwa kwa Yesu waliporudi
nyumbani walimkuta yule mtumishi amepona.

Yesu Amfufua Mwana Wa Mjane

11 Baadaye kidogo, Yesu alikwenda katika mji mmoja ulioitwa Naini.
Nao wanafunzi wake na umati mkubwa wa watu walikwenda pamoja
naye.
12 Alipokaribia lango la mji, alikutana na watu waliokuwa wame-
beba maiti wakitoka nje ya mji. Huyu aliyekufa alikuwa mwana pekee
wa mwanamke mjane. Umati mkubwa wa watu wa mji ule ulikuwa
pamoja na huyo mwanamke.
13 Bwana Yesu alipomwona yule mjane, moyo wake ulimhurumia,
akamwambia, **"Usilie."**
14 Kisha akasogea mbele akaligusa lile jeneza na wale waliokuwa
wamelibeba wakasimama kimya. Akasema, **"Kijana, nakuambia**
inuka."
15 Yule aliyekuwa amekufa akaketi akaanza kuongea, naye Yesu
akamkabidhi kwa mama yake.

16 Watu wote wakajawa na hofu ya Mungu, nao wakamtukuza
Mungu wakisema, “Nabii mkuu ametokea miongoni mwetu, Mungu
amekuja kuwakomboa watu wake.”
17 Habari hizi za mambo aliyoyafanya Yesu zikaenea Uyahudi wote
na sehemu zote za jirani.

Yesu Na Yohana Mbatizaji
(Mathayo 11:2-19)

18 Wanafunzi wa Yohana Mbatizaji wakamweleza Yohana mambo
haya yote. Hivyo Yohana akawaita wanafunzi wake wawili
19 na kuwatuma kwa Bwana ili kumuuliza, “Wewe ndiye yule
aliyekuwa aje, au tumngojee mwingine?”
20 Wale watu walipofika kwa Yesu wakamwambia, “Yohana Mbat-
izaji ametutuma tukuulize, ‘Wewe ndiye yule aliyekuwa aje, au
tumngojee mwingine?’ ”
21 Wakati huo huo, Yesu aliwaponya wengi waliokuwa na magonjwa,
maradhi na pepo wachafu, na pia akawafungua vipofu wengi macho
wakapata kuona.
22 Hivyo akawajibu wale wajumbe, **“Rudini mkamwambie Yohana
yote mnayoyaona na kuyasikia: Vipofu wanapata kuona, viwete
wanatembea, wenye ukoma wanatakaswa, viziwi wanasikia,
wafu wanafufuliwa na maskini wanahubiriwa habari njema.**
23 **Amebarikiwa mtu yule asiyechukizwa na mimi.”**
24 Wajumbe wa Yohana walipoondoka, Yesu akaanza kusema na
makutano kuhusu Yohana Mbatizaji. Akawauliza, **“Mlipokwenda
kule nyikani, mlikwenda kuona nini? Je, ni unyasi ukipepe-
rushwa na upepo?**
25 **Kama sivyo, mlikwenda kuona nini basi? Mtu aliyevaa
mavazi ya kifahari? La hasha, watu wanaovaa mavazi ya
kifahari na kuishi maisha ya anasa wako katika majumba ya
kifalme.**
26 **Lakini mlikwenda kuona nini? Mlikwenda kumwona nabii?
Naam, nawaambia, yeye ni zaidi ya nabii.**
27 **Huyu ndiye ambaye habari zake zimeandikwa:
“ ‘Tazama, nitamtuma mjumbe wangu mbele yako,
atakayetengeneza njia mbele yako.’**
28 **Nawaambia, miongoni mwa wale waliozaliwa na wanawake,
hakuna aliye mkuu kuliko Yohana. Lakini yeye aliye mdogo
kabisa katika Ufalme wa Mungu ni mkuu kuliko Yohana.”**
29 (Watu wote hata watoza ushuru waliposikia maneno ya Yesu,
walikubali kwamba mpango wa Mungu ni haki, maana walikuwa
wamebatizwa na Yohana.
30 Lakini Mafarisayo na wataalamu wa sheria walikataa mpango wa
Mungu kwao kwa kutokubali kubatizwa na Yohana.)
31 Yesu akawauliza, **“Niwafananishe na nini watu wa kizazi hiki?
Wanafanana na nini?**
32 **Wao ni kama watoto waliokaa sokoni wakiitana wao kwa
wao, wakisema:
“ ‘Tuliwapigia filimbi,
lakini hamkucheza;
tuliwaimbia nyimbo za maombolezo,
lakini hamkulia.’**

33 **Kwa maana Yohana Mbatizaji alikuja, alikuwa hali mkate wala**
hanywi divai, nanyi mkasema, 'Yeye ana pepo mchafu.'
34 **Mwana wa Adamu alikuja akila na kunywa, nanyi mnasema:**
'Tazameni huyu mlafi na mlevi, rafiki wa watoza ushuru na
"wenye dhambi." '
35 **Nayo hekima huthibitishwa kuwa kweli na watoto wake wote."**

Yesu Apakwa Mafuta Na Mwanamke Mwenye Dhambi

36 Basi Farisayo mmoja alimwalika Yesu nyumbani kwake kwa chakula. Hivyo Yesu akaenda nyumbani mwa yule Farisayo na kukaa katika nafasi yake mezani.
37 Naye mwanamke mmoja kwenye ule mji, ambaye alikuwa mwenye dhambi, alipojua kwamba Yesu alikuwa akila chakula nyumbani kwa yule Farisayo, akaleta chupa ya marhamu yenye manukato.
38 Yule mwanamke akasimama nyuma ya miguu ya Yesu akilia. Akailowanisha miguu yake kwa machozi yake, kisha akaifuta kwa nywele zake, akaibusu na kuimiminia manukato.
39 Yule Farisayo aliyemwalika Yesu alipoona yanayotendeka, akawaza moyoni mwake, "Kama huyu mtu angekuwa nabii, angejua kwamba ni nani anayemgusa, na kwamba yeye ni mwanamke wa namna gani, na ya kuwa huyu mwanamke ni mwenye dhambi."
40 Yesu akanena akamwambia, **"Simoni, nina jambo la kukuambia."**
Simoni akajibu, "Mwalimu, sema."
41 **"Palikuwa na mtu mmoja aliyewakopesha watu wawili fedha:**
Mmoja alidaiwa dinari 500*na mwingine dinari hamsini.
42 **Wote wawili walipokuwa hawawezi kulipa, aliyafuta madeni yao wote wawili. Sasa ni yupi kati yao atakayempenda yule aliyewasamehe zaidi?"**
43 Simoni akajibu, "Nadhani ni yule aliyesamehewa deni kubwa zaidi."
Naye Yesu akamwambia, **"Umehukumu kwa usahihi."**
44 Kisha akamgeukia yule mwanamke, akamwambia Simoni, **"Je, unamwona mwanamke huyu? Nilipoingia nyumbani mwako, hukunipa maji ya kunawa miguu yangu, lakini huyu ameninawisha miguu kwa machozi yake, na kunifuta kwa nywele zake.**
45 **Hukunisalimu kwa busu, lakini huyu mwanamke hajaacha kuibusu miguu yangu tangu nilipoingia.**
46 **Hukunipaka mafuta kichwani mwangu, lakini yeye ameipaka miguu yangu manukato.**
47 **Kwa hiyo, nakuambia, dhambi zake zilizokuwa nyingi zimesamehewa, kwani ameonyesha upendo mwingi. Lakini yule aliyesamehewa kidogo, hupenda kidogo."**
48 Kisha akamwambia yule mwanamke, **"Dhambi zako zimesamehewa."**
49 Lakini wale waliokuwa wameketi pamoja naye chakulani wakaanza kusemezana wao kwa wao, "Huyu ni nani ambaye hata anasamehe dhambi?"
50 Yesu akamwambia yule mwanamke, **"Imani yako imekuokoa; nenda kwa amani."**

---

* **7:41** Dinari 500 ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku mia tano.

8

Mfano Wa Mpanzi
(Mathayo 13:1-9; Marko 4:1-9)

1 Baada ya haya Yesu alikwenda, akawa anazunguka katika miji na
vijiji akihubiri habari njema za Ufalme wa Mungu. Wale wanafunzi
wake kumi na wawili walikuwa pamoja naye,
2 pia baadhi ya wanawake waliokuwa wametolewa pepo wachafu na
kuponywa magonjwa. Miongoni mwao alikuwepo Maria Magdalene,
aliyetolewa pepo wachafu saba;
3 Yoana mkewe Kuza, msimamizi wa nyumba ya watu wa nyumbani
mwa Herode; Susana; na wengine wengi waliokuwa wakimhudumia
kwa mali zao.
4 Umati mkubwa wa watu ulipokuwa ukija kwa Yesu kutoka kila mji,
akawaambia mfano huu:
5 **"Mpanzi alitoka kwenda kupanda mbegu zake. Alipokuwa**
akitawanya mbegu, nyingine zilianguka kando ya njia;
zikakanyagwa, nao ndege wa angani wakazila.
6 **Mbegu nyingine zilianguka penye miamba, nazo zilipoota,**
hiyo mimea ikakauka kwa kukosa unyevu.
7 **Nazo mbegu nyingine zilianguka kwenye miiba, nayo ile miiba**
ikakua pamoja nazo, na kuisonga hiyo mimea.
8 **Mbegu nyingine zilianguka kwenye udongo mzuri. Zikaota na**
kuzaa mara mia moja zaidi ya mbegu alizopanda."
Baada ya kusema haya, Yesu akapaza sauti, akasema, **"Mwenye**
masikio ya kusikia, na asikie."
9 Wanafunzi wake wakamuuliza maana ya mfano huo.
10 Naye akasema, **"Ninyi mmepewa kufahamu siri za Ufalme wa**
Mungu, lakini kwa wengine nazungumza kwa mifano, ili,
" 'ingawa wanatazama, wasione;
ingawa wanasikiliza, wasielewe.'
11 **"Maana ya mfano huu ni hii: Mbegu ni neno la Mungu.**
12 **Zile zilizoanguka kando ya njia ni wale ambao husikia neno,**
naye ibilisi anakuja na kuliondoa neno kutoka mioyoni mwao,
ili wasije wakaamini na kuokoka.
13 **Zile mbegu zilizoanguka kwenye mwamba ni wale ambao**
hulipokea neno kwa furaha wanapolisikia, lakini hawana mizizi.
Wanaamini kwa muda mfupi, lakini wakati wa kujaribiwa
huiacha imani.
14 **Zile mbegu zilizoanguka kwenye miiba ni mfano wa wale**
wanaosikia, lakini wanapoendelea husongwa na masumbufu ya
maisha haya, utajiri na anasa, nao hawakui.
15 **Lakini zile mbegu zilizoanguka kwenye udongo mzuri ni**
mfano wa wale ambao hulisikia neno la Mungu na kulishika
kwa moyo mnyofu wa utiifu, nao kwa kuvumilia kwingi huzaa
matunda.

Mfano Wa Taa
(Marko 4:21-25)

16 **"Hakuna mtu awashaye taa na kuificha ndani ya gudulia au**
kuiweka mvunguni mwa kitanda. Badala yake, huiweka juu ya
kinara, ili wale waingiao ndani waone mwanga.

17 **Kwa maana hakuna jambo lolote lililofichika ambalo hal-**
itafichuliwa, wala lolote lililositirika ambalo halitajulikana na
kuwekwa wazi.
18 **Kwa hiyo, kuweni waangalifu mnavyosikia. Kwa maana**
yeyote aliye na kitu atapewa zaidi. Lakini yule asiye na kitu,
hata kile anachodhani anacho atanyang'anywa."

Mama Yake Yesu Na Ndugu Zake
(Mathayo 12:46-50; Marko 3:31-35)

19 Wakati mmoja mama yake Yesu na ndugu zake walikuja kum-
wona, lakini hawakuweza kumfikia kwa sababu ya msongamano wa
watu.
20 Mtu mmoja akamwambia, "Mama yako na ndugu zako wako nje
wanataka kukuona."
21 Yesu akamjibu, **"Mama yangu na ndugu zangu ni wale wote**
wanaolisikia neno la Mungu na kulifanya."

Yesu Atuliza Dhoruba
(Mathayo 8:23-27; Marko 4:35-41)

22 Siku moja Yesu alipanda ndani ya mashua pamoja na wanafunzi
wake, akawaambia, **"Tuvukeni twende mpaka ng'ambo ya ziwa."**
Nao wakaondoka.
23 Hivyo walipokuwa wakienda, akalala usingizi. Dhoruba kali
ikatokea mle ziwani, hata mashua ikawa inajaa maji, nao walikuwa
katika hatari kubwa.
24 Wanafunzi wake wakamwendea na kumwamsha, wakisema,
"Bwana, Bwana, tunaangamia!"
Yeye akaamka, akaukemea ule upepo na yale mawimbi; dhoruba
ikakoma, nako kukawa shwari.
25 Akawauliza wanafunzi wake, **"Imani yenu iko wapi?"**
Kwa woga na mshangao wakaulizana, "Huyu ni nani, ambaye
anaamuru hata upepo na maji, navyo vikamtii?"

Yesu Amponya Mtu Mwenye Pepo Mchafu
(Mathayo 8:28-34; Marko 5:1-20)

26 Basi wakafika katika nchi ya Wagerasi, ambayo iko upande wa pili
wa ziwa kutoka Galilaya.
27 Yesu aliposhuka kutoka mashua na kukanyaga ufuoni, alikutana
na mtu mmoja wa mji ule aliyekuwa amepagawa na pepo mchafu,
naye kwa muda mrefu alikuwa havai nguo wala kuishi nyumbani, bali
aliishi makaburini.
28 Alipomwona Yesu, alipiga kelele, akajitupa chini mbele yake na
kusema kwa sauti kuu, "Una nini nami, Yesu, Mwana wa Mungu Aliye
Juu Sana? Nakuomba, usinitese!"
29 Wakati huo Yesu alikuwa amemwamuru yule pepo mchafu amtoke
huyo mtu. Mara nyingi huyo pepo mchafu alimpagaa, na hata
alipofungwa kwa minyororo mikono na miguu na kuwekwa chini ya
ulinzi, alikata hiyo minyororo na kupelekwa na huyo pepo mchafu
kwenda nyikani.
30 Yesu akamuuliza, **"Jina lako ni nani?"**
Akamjibu, "Legioni,"* kwa kuwa alikuwa ameingiwa na pepo
wachafu wengi mno.

---

* **8:30** Legioni maana yake ni Jeshi.

31 Wale pepo wachafu wakamsihi sana asiwaamuru kwenda katika
Shimo.†
32 Palikuwa na kundi kubwa la nguruwe hapo likilisha kando ya
kilima. Wale pepo wachafu wakamsihi Yesu awaruhusu wawaingie
hao nguruwe, naye akawaruhusu.
33 Wale pepo wachafu walipomtoka yule mtu, wakawaingia wale
nguruwe, nalo kundi lote likateremkia gengeni kwa kasi, likatumbukia
ziwani na kuzama.
34 Wale watu waliokuwa wakichunga lile kundi la nguruwe
walipoona yaliyotukia, wakakimbia, wakaeneza habari hizi mjini na
mashambani.
35 Nao watu wakatoka kwenda kujionea wenyewe yaliyotukia.
Walipofika hapo alipokuwa Yesu, wakamkuta yule mtu aliyetokwa na
pepo wachafu amekaa karibu na Yesu, akiwa amevaa nguo na mwenye
akili timamu! Wakaogopa.
36 Wale walioyaona mambo hayo wakawaeleza watu wengine jinsi
yule mtu aliyekuwa amepagawa na pepo wachafu alivyoponywa.
37 Ndipo watu wote wa nchi ile ya Wagerasi wakamwomba Yesu
aondoke kwao, kwa sababu walikuwa wamejawa na hofu. Basi
akaingia katika mashua, akaondoka zake.
38 Yule mtu aliyetokwa na pepo wachafu akamsihi Yesu afuatane
naye, lakini Yesu akamuaga, akamwambia:
39 **"Rudi nyumbani ukawaeleze mambo makuu Mungu aliyoku-
tendea."** Kwa hiyo yule mtu akaenda, akatangaza katika mji wote
mambo makuu ambayo Yesu alimtendea.

Msichana Afufuliwa, Na Mwanamke Aponywa
(Mathayo 9:18-26; Marko 5:21-43)

40 Basi Yesu aliporudi, umati mkubwa wa watu ukampokea kwa
furaha, kwani walikuwa wakimngojea.
41 Kisha mtu mmoja, jina lake Yairo, aliyekuwa kiongozi wa sinagogi,
akaja na kuanguka miguuni mwa Yesu, akimwomba afike nyumbani
kwake,
42 kwa kuwa binti yake wa pekee, mwenye umri wa miaka kumi na
miwili, alikuwa anakufa.
Yesu alipokuwa akienda, umati wa watu ukamsonga sana.
43 Katika umati huo palikuwa na mwanamke mmoja aliyekuwa na
tatizo la kutokwa damu kwa muda wa miaka kumi na miwili. Tena
alikuwa amegharimia yote aliyokuwa nayo kwa ajili ya matibabu,
wala hakuna yeyote aliyeweza kumponya.
44 Huyo mwanamke akaja kwa nyuma ya Yesu na kugusa upindo wa
vazi lake. Mara kutokwa damu kwake kukakoma.
45 Yesu akauliza, **"Ni nani aliyenigusa?"**
Watu wote walipokana, Petro akasema, "Bwana, huu umati wa watu
unakusonga na kukusukuma kila upande."
46 Lakini Yesu akasema, **"Kuna mtu aliyenigusa, kwa maana
nimetambua kuwa nguvu zimenitoka."**
47 Yule mwanamke alipofahamu ya kuwa hawezi kuendelea kuji-
ficha, alikuja akitetemeka, akaanguka miguuni mwa Yesu. Akaeleza
mbele ya watu wote kwa nini alimgusa na jinsi alivyoponywa mara.

---

† **8:31** Shimo hapa ina maana Abyss (shimo lisilo na mwisho), yaani Kuzimu; kwa Kiebrania ni Sheol.

48 Basi Yesu akamwambia, **“Binti, imani yako imekuponya.**
Nenda kwa amani.”
49 Yesu alipokuwa bado anasema, akaja mtumishi kutoka nyumbani
kwa Yairo, yule kiongozi wa sinagogi, kumwambia, “Binti yako
amekwisha kufa. Usiendelee kumsumbua Mwalimu.”
50 Yesu aliposikia jambo hili, akamwambia Yairo, **“Usiogope. Amini**
tu, naye binti yako atapona.”
51 Walipofika nyumbani kwa Yairo, hakumruhusu mtu yeyote aingie
ndani naye isipokuwa Petro, Yakobo na Yohana, pamoja na baba na
mama wa yule binti.
52 Wakati ule ule watu wote walikuwa wakilia na kuomboleza kwa
ajili ya huyo binti. Yesu akawaambia, **“Acheni kulia. Huyu binti**
hajafa, ila amelala.”
53 Wao wakamcheka kwa dharau, wakijua kuwa amekwisha kufa.
54 Yesu akamshika yule binti mkono na kuita, **“Binti, amka!”**
55 Roho yake ikamrudia, naye akainuka mara moja. Akaamuru
apewe kitu cha kula.
56 Wazazi wake wakastaajabu sana, lakini Yesu akawakataza
wasimwambie mtu yeyote juu ya yale yaliyotukia.

9

Yesu Awatuma Wale Kumi Na Wawili
(Mathayo 10:5-15; Marko 6:7-13)

1 Yesu kisha akawaita wale kumi na wawili pamoja, akawapa
mamlaka na uwezo wa kutoa pepo wachafu wote na kuponya
magonjwa yote,
2 kisha akawatuma waende wakahubiri Ufalme wa Mungu na
kuponya wagonjwa.
3 Akawaagiza akisema, **“Msichukue chochote safarini: sio fimbo,**
wala mkoba, wala mkate, wala fedha, hata msichukue kanzu ya
ziada.
4 **Katika nyumba yoyote mwingiayo, kaeni humo hadi**
mtakapoondoka katika mji huo.
5 **Kama watu wasipowakaribisha, mnapoondoka katika mji**
wao, kung’uteni mavumbi kutoka kwenye miguu yenu ili kuwa
ushuhuda dhidi yao.”
6 Hivyo wale wanafunzi wakaondoka wakaenda kutoka kijiji hadi
kijiji, wakihubiri habari njema na kuponya wagonjwa kila mahali.

Herode Afadhaika
(Mathayo 14:1-12; Marko 6:14-29)

7 Basi Mfalme Herode, mtawala wa Galilaya, alisikia habari za
yote yaliyotendeka. Naye akafadhaika, kwa kuwa baadhi ya watu
walikuwa wakisema Yohana Mbatizaji amefufuliwa kutoka kwa wafu.
8 Wengine wakasema Eliya amewatokea, na wengine wakasema
kwamba mmoja wa manabii wa kale amefufuka.
9 Herode akasema, “Yohana nilimkata kichwa. Lakini ni nani huyu
ambaye ninasikia mambo kama haya kumhusu?” Akatamani sana
kumwona.

Yesu Awalisha Wanaume 5,000
(Mathayo 14:13-21; Marko 6:30-44; Yohana 6:1-14)

10 Mitume wake waliporudi, wakamweleza Yesu yote waliyofanya.
Akawachukua, akaenda nao faraghani mpaka mji uitwao Bethsaida.
11 Lakini umati wa watu ukafahamu alikokwenda, ukamfuata.
Akawakaribisha na kunena nao kuhusu Ufalme wa Mungu na
kuwaponya wale wote waliokuwa wanahitaji uponyaji.
12 Ilipokaribia jioni, wale mitume kumi na wawili wakaenda kwa
Yesu na kumwambia, "Waage makutano ili waende vijijini jirani na
mashambani, ili wapate chakula na mahali pa kulala, kwa maana hapa
tuko nyikani."
13 Yesu akawajibu, **"Ninyi wapeni chakula."**
Nao wakajibu, "Hatuna zaidi ya mikate mitano na samaki wawili.
Labda twende tukanunue chakula cha kuwatosha watu hawa wote."
14 Walikuwako wanaume wapatao 5,000.
Yesu akawaambia wanafunzi wake, **"Waketisheni katika makundi
ya watu hamsini hamsini."**
15 Wanafunzi wakafanya hivyo, wakawaketisha wote.
16 Yesu akaichukua ile mikate mitano na wale samaki wawili,
akatazama mbinguni, akavibariki na kuvimega. Kisha akawapa
wanafunzi ili wawagawie watu.
17 Wote wakala, wakashiba. Nao wanafunzi wakakusanya vipande
vilivyosalia, wakajaza vikapu kumi na viwili.

Petro Amkiri Yesu Kuwa Ndiye Kristo
(Mathayo 16:13-19; Marko 8:27-29)

18 Wakati mmoja, Yesu alipokuwa akiomba faraghani, nao wana-
funzi wake wakiwa pamoja naye, akawauliza, **"Watu husema mimi
ni nani?"**
19 Wakamjibu, "Baadhi husema wewe ni Yohana Mbatizaji, wengine
husema ni Eliya, na bado wengine husema kwamba ni mmoja wa
manabii wa kale amefufuka kutoka kwa wafu."
20 Kisha akawauliza, **"Je, ninyi mnasema mimi ni nani?"**
Petro akajibu, "Wewe ndiwe Kristo* wa Mungu."
21 Yesu akawakataza wasimwambie mtu yeyote jambo hilo.
22 Yesu akasema, **"Imempasa Mwana wa Adamu kupata mateso
mengi na kukataliwa na wazee, viongozi wa makuhani, na
walimu wa sheria, na itampasa auawe, lakini siku ya tatu
kufufuliwa kutoka mauti."**
23 Kisha akawaambia wote, **"Mtu yeyote akitaka kunifuata, ni
lazima ajikane mwenyewe, auchukue msalaba wake kila siku,
anifuate.**
24 **Kwa maana yeyote anayetaka kuyaokoa maisha yake
atayapoteza, lakini yeyote atakayeyapoteza maisha yake kwa
ajili yangu atayaokoa.**
25 **Je, itamfaidi nini mtu kuupata ulimwengu wote, lakini
akapoteza au kuangamiza nafsi yake?**
26 **Mtu yeyote akinionea aibu mimi na maneno yangu, Mwana
wa Adamu naye atamwonea aibu atakapokuja katika utukufu
wake na katika utukufu wa Baba, pamoja na malaika watakatifu.**
27 **Amin, nawaambia, wako baadhi ya watu waliosimama hapa
ambao hawataonja mauti kabla ya kuuona Ufalme wa Mungu."**

---

* **9:20** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

Bwana Yesu Abadilika Sura
(Mathayo 17:1-8; Marko 9:2-8)

28 Yapata siku nane baada ya Yesu kusema hayo, aliwachukua Petro,
Yakobo na Yohana, akaenda nao mlimani kuomba.
29 Alipokuwa akiomba, sura ya uso wake ikabadilika, nayo mavazi
yake yakametameta kama mwanga wa umeme wa radi.
30 Ghafula wakawaona watu wawili, ndio Mose na Eliya, wak-
izungumza naye.
31 Walionekana katika utukufu wakizungumza na Yesu kuhusu kifo
chake ambacho kingetokea huko Yerusalemu.
32 Petro na wenzake walikuwa wamelala usingizi mzito.
Walipoamka, wakaona utukufu wa Yesu na wale watu wawili
waliokuwa wamesimama pamoja naye.
33 Mose na Eliya walipokuwa wanaondoka, Petro akamwambia Yesu,
"Bwana, ni vizuri tukae hapa! Tutajenga vibanda vitatu: kimoja chako,
kingine cha Mose na kingine cha Eliya." Lakini Petro alikuwa hajui
asemacho.
34 Alipokuwa bado anazungumza, pakatokea wingu, likawafunika,
nao wakaogopa walipoingia mle kwenye wingu.
35 Sauti ikatoka kwenye lile wingu ikisema, "Huyu ni Mwanangu
mpendwa, niliyemchagua. Msikieni yeye."
36 Baada ya sauti hiyo kusema, walimkuta Yesu akiwa peke yake.
Wale wanafunzi wakalihifadhi jambo hili, wala kwa wakati huo
hawakumwambia mtu yeyote yale waliyokuwa wameyaona.

Kuponywa Kwa Kijana Mwenye Pepo Mchafu
(Mathayo 17:1-8; Marko 9:2-8)

37 Kesho yake waliposhuka kutoka mlimani, alikutana na umati
mkubwa wa watu.
38 Mtu mmoja katika ule umati wa watu akapaza sauti, akasema,
"Mwalimu, naomba umwangalie mwanangu, kwani ndiye mtoto
wangu wa pekee.
39 Mara kwa mara pepo mchafu humpagaa na kumfanya apige
kelele, kisha humwangusha na kumtia kifafa hata akatokwa na povu
kinywani. Huyo pepo mchafu anamtesa sana, na hamwachi ila mara
chache.
40 Niliwaomba wanafunzi wako wamtoe huyo pepo mchafu, lakini
hawakuweza."
41 Yesu akawajibu, **"Enyi kizazi kisichoamini na kilichopotoka!
Nitakaa nanyi na kuwavumilia mpaka lini? Mlete mwanao
hapa."**
42 Hata yule mtoto alipokuwa akija, yule pepo mchafu akamwan-
gusha, akamtia kifafa. Lakini Yesu akamkemea yule pepo mchafu
amtoke, akamponya yule mtoto, na akamrudisha kwa baba yake.
43 Watu wote wakastaajabia uweza mkuu wa Mungu.

Wakati bado watu walikuwa wanastaajabia hayo yote aliyokuwa
akiyafanya Yesu, yeye akawaambia wanafunzi wake:

44 **"Sikilizeni kwa makini haya nitakayowaambia sasa: Mwana
wa Adamu atasalitiwa na kutiwa mikononi mwa watu."**
45 Lakini wao hawakuelewa alimaanisha nini. Maana ya ma-
neno hayo ilifichika kwao, hivyo hawakuyaelewa, nao wakaogopa
kumuuliza maana yake.

Ni Nani Atakayekuwa Mkubwa Kuliko Wote
(Mathayo 18:1-5; Marko 9:33-37)

46 Kukazuka mabishano miongoni mwa wanafunzi kuhusu ni nani
miongoni mwao atakayekuwa mkuu kuliko wote.
47 Lakini Yesu akayatambua mawazo yao, naye akamchukua mtoto
mdogo, akamsimamisha kando yake.
48 Kisha akawaambia, **"Yeyote amkaribishaye mtoto huyu mdogo
kwa Jina langu, anikaribisha mimi, na yeyote atakayenikaribisha
mimi, atakuwa amemkaribisha yeye aliyenituma. Kwa maana
yeye aliye mdogo miongoni mwenu, ndiye aliye mkuu kuliko
wote."**
49 Yohana akasema, "Bwana, tumemwona mtu akitoa pepo wachafu
kwa jina lako, nasi tukamzuia, kwa sababu yeye si mmoja wetu."
50 Yesu akasema, **"Msimzuie, kwa sababu yeyote ambaye si
kinyume nanyi, yu upande wenu."**

Yesu Akataliwa Samaria

51 Wakati ulipokaribia wa yeye kuchukuliwa mbinguni, alikaza uso
wake kwenda Yerusalemu.
52 Akatuma watu wamtangulie, nao wakaenda katika kijiji kimoja
cha Samaria kumwandalia kila kitu;
53 lakini watu wa kijiji kile hawakumkaribisha kwa sababu alikuwa
anakwenda zake Yerusalemu.
54 Wanafunzi wake, yaani Yakobo na Yohana, walipoona hayo,
wakasema: "Bwana, unataka tuagize moto kutoka mbinguni ili
uwaangamize?"
55 Yesu akageuka na kuwakemea,
56 nao wakaenda kijiji kingine.

Gharama Ya Kumfuata Yesu
(Mathayo 8:19-22)

57 Walipokuwa njiani wakienda, mtu mmoja akamwambia Yesu,
"Nitakufuata kokote uendako."
58 Yesu akamjibu, **"Mbweha wana mapango, nao ndege wa angani
wana viota, lakini Mwana wa Adamu hana mahali pa kulaza
kichwa chake."**
59 Yesu akamwambia mtu mwingine, **"Nifuate."**
Mtu huyo akamjibu, "Bwana, niruhusu kwanza nikamzike baba
yangu."
60 Yesu akamwambia, **"Waache wafu wawazike wafu wao, bali
wewe nenda ukautangaze Ufalme wa Mungu."**
61 Mtu mwingine akamwambia, "Bwana, nitakufuata lakini naomba
kwanza nikawaage jamaa yangu."
62 Yesu akamwambia, **"Mtu yeyote atiaye mkono wake kulima,
kisha akatazama nyuma, hafai kwa Ufalme wa Mungu."**

10

Yesu Awatuma Wale Sabini Na Wawili

1 Baada ya hayo, Bwana akawachagua wengine sabini na wawili,
akawatuma wawili wawili katika kila mji na kila sehemu aliyokusudia
kwenda baadaye.

2 Akawaambia, **“Mavuno ni mengi, lakini watendakazi ni wachache. Kwa hiyo mwombeni Bwana wa mavuno, ili apeleke watendakazi katika shamba lake la mavuno.**
3 **Haya! nendeni. Ninawatuma kama wana-kondoo katikati ya mbwa mwitu.**
4 **Msichukue mkoba, wala mfuko, wala viatu, na msimsalimu mtu yeyote njiani.**
5 **“Mkiingia katika nyumba yoyote, kwanza semeni, ‘Amani iwe kwenu.’**
6 **Kama kuna mtu wa amani humo, basi amani yenu itakuwa juu yake. La sivyo, itawarudia.**
7 **Kaeni katika nyumba hiyo, mkila na kunywa kile watakachowapa, kwa sababu kila mtendakazi anastahili malipo yake. Msihamehame kutoka nyumba hadi nyumba.**
8 **“Mkienda katika mji na watu wake wakawakaribisha, kuleni chochote kiwekwacho mbele yenu,**
9 **waponyeni wagonjwa waliomo na waambieni: ‘Ufalme wa Mungu umekaribia.’**
10 **Lakini mkiingia katika mji, nao hawakuwakaribisha, tokeni mwende katika barabara zake mkaseme:**
11 **‘Hata mavumbi ya mji wenu yaliyoshikamana na miguu yetu, tunayakung’uta dhidi yenu. Lakini mjue kwamba Ufalme wa Mungu umekaribia.’**
12 **Ninawaambia, itakuwa rahisi zaidi kwa Sodoma kustahimili katika siku ile kuliko mji ule.**

Onyo Kwa Miji Isiyotubu
(Mathayo 11:20-24)

13 **“Ole wako Korazini! Ole wako Bethsaida! Kwa kuwa kama miujiza iliyofanyika kwenu ingefanyika Tiro na Sidoni, miji hiyo ingekuwa imetubu zamani, kwa kuvaa magunia na kujipaka majivu.**
14 **Lakini itakuwa rahisi zaidi kwa Tiro na Sidoni kustahimili katika siku ya hukumu, kuliko ninyi.**
15 **Nawe, Kapernaumu, je, utainuliwa hadi mbinguni? La hasha, utashushwa mpaka kuzimu.”**
16 **“Yeye awasikilizaye ninyi anisikiliza mimi; naye awakataaye ninyi amenikataa mimi. Lakini yeye anikataaye mimi amkataa yeye aliyenituma.”**
17 Wale sabini na wawili wakarudi kwa furaha, na kusema, “Bwana, hata pepo wachafu wanatutii kwa jina lako.”
18 Yesu akawaambia, **“Nilimwona Shetani akianguka kutoka mbinguni kama umeme wa radi.**
19 **Tazama nimewapa mamlaka ya kukanyaga nyoka na nge na juu ya nguvu zote za adui; wala hakuna kitu chochote kitakachowadhuru.**
20 **Basi, msifurahi kwa kuwa pepo wachafu wanawatii, bali furahini kwa kuwa majina yenu yameandikwa mbinguni.”**

Yesu Anashangilia
(Mathayo 11:25-27; 13:16-17)

21 Wakati huo Yesu akashangilia katika Roho Mtakatifu, akasema, **“Nakuhimidi Baba, Bwana wa mbingu na nchi, kwa kuwa**

umewaficha mambo haya wenye hekima na wenye elimu, nawe ukawafunulia watoto wadogo. Naam, Baba, kwa kuwa hivyo ndivyo ilivyokupendeza.
22 **"Nimekabidhiwa vitu vyote na Baba yangu. Hakuna mtu amjuaye Mwana ni nani ila Baba, wala hakuna amjuaye Baba ni nani ila Mwana na yeyote ambaye Mwana anapenda kumfunulia."**
23 Basi Yesu akawageukia wanafunzi wake akanena nao faraghani, akawaambia, **"Heri macho yanayoona yale mambo mnayoyaona.**
24 **Kwa maana nawaambia, manabii wengi na wafalme walitamani kuona yale mnayoyaona lakini hawakuyaona, na walitamani kusikia yale mnayoyasikia lakini hawakuyasikia."**

Mfano Wa Msamaria Mwema

25 Wakati huo mtaalamu mmoja wa sheria alisimama ili kumjaribu Yesu, akamuuliza, "Mwalimu, nifanye nini ili niurithi uzima wa milele?"
26 Yesu akamjibu, **"Imeandikwaje katika Sheria? Kwani unasoma nini humo?"**
27 Akajibu, " 'Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, kwa nguvu zako zote, na kwa akili zako zote'; tena, 'Mpende jirani yako kama unavyojipenda mwenyewe.' "
28 Yesu akamwambia, **"Umejibu vyema. Fanya hivyo nawe utaishi."**
29 Lakini yule mtaalamu wa sheria, akitaka kujionyesha kuwa mwenye haki, akamuuliza Yesu, "Jirani yangu ni nani?"
30 Yesu akamjibu akasema, **"Mtu mmoja alikuwa akiteremka kutoka Yerusalemu kwenda Yeriko, naye akaangukia mikononi mwa wanyang'anyi. Wakampiga, wakaondoka, wakamwacha akiwa karibu kufa.**
31 **Kuhani mmoja alikuwa akipitia njia ile, alipomwona huyo mtu, akapita upande mwingine, akamwacha hapo barabarani.**
32 **Vivyo hivyo, Mlawi mmoja naye alipofika mahali pale, alimwona, akapita upande mwingine, akamwacha hapo barabarani**
33 **Lakini Msamaria mmoja aliyekuwa akisafiri alipomwona, alimhurumia.**
34 **Akaenda alipokuwa na akasafisha majeraha yake kwa divai na mafuta, kisha akayafunga. Ndipo akampandisha kwenye punda wake, akampeleka mpaka kwenye nyumba ya wageni na kumtunza.**
35 **Kesho yake, yule Msamaria akachukua dinari mbili*akampa yule mwenye nyumba ya wageni na kusema, 'Mtunze, nami nirudipo nitakulipa gharama yoyote ya ziada uliyotumia kwa ajili yake.'**
36 **"Ni yupi basi miongoni mwa hawa watatu wewe unadhani ni jirani yake yule mtu aliyeangukia mikononi mwa wanyang'anyi?"**
37 Yule mtaalamu wa sheria akajibu, "Ni yule aliyemhurumia."
Ndipo Yesu akamwambia, **"Nenda, ukafanye vivyo hivyo."**

Yesu Awatembelea Martha Na Maria

---

* **10:35** Dinari mbili ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku mbili.

38 Ikawa Yesu na wanafunzi wake walipokuwa wakienda
Yerusalemu, akaingia kwenye kijiji kimoja ambapo mwanamke mmoja
aliyeitwa Martha alimkaribisha nyumbani kwake.
39 Martha alikuwa na mdogo wake aliyeitwa Maria, ambaye aliketi
chini miguuni mwa Bwana akisikiliza yale aliyokuwa akisema.
40 Lakini Martha alikuwa akihangaika na maandalizi yote
yaliyokuwa yafanyike. Martha akaja kwa Yesu na kumuuliza, "Bwana,
hujali kwamba ndugu yangu ameniachia kazi zote mwenyewe? Basi
mwambie anisaidie."
41 Lakini Bwana akamjibu, **"Martha, Martha, mbona unasum-
buka na kuhangaika na mengi?**
42 **Lakini kunahitajika kitu kimoja tu. Maria amechagua kile
kilicho bora, wala hakuna mtu atakayemwondolea."**

11

Yesu Afundisha Wanafunzi Wake Kuomba
(Mathayo 6:9-13; 7:7-11)

1 Siku moja, Yesu alikuwa mahali fulani akiomba. Alipomaliza
kuomba, mmoja wa wanafunzi wake akamwambia, "Bwana, tu-
fundishe kuomba, kama vile Yohana alivyowafundisha wanafunzi
wake."
2 Akawaambia, **"Mnapoomba, semeni:**
" 'Baba yetu (uliye mbinguni),
jina lako litukuzwe,
ufalme wako uje.
(Mapenzi yako yafanyike
hapa duniani kama huko mbinguni.)
3 **Utupatie kila siku riziki yetu.**
4 **Utusamehe dhambi zetu,**
kwa kuwa na sisi huwasamehe wote wanaotukosea.
Wala usitutie majaribuni
(bali utuokoe kutoka kwa yule mwovu).' "
5 Kisha akawaambia, **"Ni nani miongoni mwenu mwenye rafiki
yake, naye akamwendea usiku wa manane na kumwambia,
'Rafiki, nikopeshe mikate mitatu.**
6 **Kwa sababu rafiki yangu amekuja kutoka safarini, nami sina
kitu cha kumpa.'**
7 **"Kisha yule aliyeko ndani amjibu, 'Usinisumbue. Mlango
umefungwa, nami na watoto wangu tumelala. Siwezi kuamka
nikupe chochote.'**
8 **Nawaambia, ingawa huyo mtu hataamka na kumpa hiyo
mikate kwa sababu ni rafiki yake, lakini kwa sababu ya kuen-
delea kwake kuomba, ataamka na kumpa kiasi anachohitaji.**
9 **"Kwa hiyo nawaambia: Ombeni nanyi mtapewa; tafuteni
nanyi mtapata; bisheni nanyi mtafunguliwa mlango.**
10 **Kwa kuwa kila aombaye hupewa; naye kila atafutaye hupata;
na kila abishaye hufunguliwa mlango.**
11 **"Je, kuna yeyote miongoni mwenu ambaye mtoto wake
akimwomba samaki, atampa nyoka badala yake?**
12 **Au mtoto akimwomba yai atampa nge?**

13 **Basi ikiwa ninyi mlio waovu, mnajua kuwapa watoto wenu**
vitu vizuri, si zaidi sana Baba yenu aliye mbinguni atawapa Roho
Mtakatifu wale wamwombao!”

Yesu Na Beelzebuli
(Mathayo 12:22-30; Marko 3:20-27)

14 Basi Yesu alikuwa anamtoa pepo mchafu kutoka kwa mtu
aliyekuwa bubu. Yule pepo mchafu alipomtoka yule mtu aliyekuwa
bubu, akaanza kuongea, nao umati wa watu ukashangaa.
15 Lakini wengine wakasema, “Anatoa pepo wachafu kwa uwezo wa
Beelzebuli,* yule mkuu wa pepo wachafu wote.”
16 Wengine ili kumjaribu wakataka awaonyeshe ishara kutoka
mbinguni.
17 Yesu akajua mawazo yao, naye akawaambia, **“Kila ufalme**
ukigawanyika dhidi yake wenyewe huangamia. Nayo nyumba
iliyogawanyika dhidi yake yenyewe itaanguka.
18 **Kama Shetani amegawanyika mwenyewe, ufalme wake**
utasimamaje? Nawaambia haya kwa sababu ninyi mnadai ya
kuwa mimi ninatoa pepo wachafu kwa uwezo wa Beelzebuli.
19 **Kama mimi natoa pepo wachafu kwa nguvu za Beelzebuli,**
wafuasi wenu nao je, wao hutoa pepo wachafu kwa uwezo wa
nani? Hivyo basi, wao ndio watakaowahukumu.
20 **Lakini kama mimi ninatoa pepo wachafu kwa kidole cha**
Mungu, basi Ufalme wa Mungu umewajia.
21 **“Mtu mwenye nguvu aliyejifunga silaha anapoilinda nyumba**
yake, mali yake iko salama.
22 **Lakini mtu mwenye nguvu zaidi kumliko akimshambulia na**
kumshinda, yeye humnyang’anya silaha zake zote alizozitege-
mea, na kuchukua nyara.
23 **“Mtu asiyekuwa pamoja nami yu kinyume nami, na mtu**
ambaye hakusanyi pamoja nami, hutawanya.

Kurudi Kwa Pepo Mchafu
(Mathayo 12:43-45)

24 **“Pepo mchafu amtokapo mtu, hutangatanga katika sehemu**
zisizo na maji akitafuta mahali pa kupumzika, lakini hapati.
Ndipo husema, ‘Nitarudi kwenye nyumba yangu nilikotoka.’
25 **Naye arudipo na kuikuta ile nyumba imefagiliwa na ku-**
pangwa vizuri,
26 **ndipo huenda na kuchukua pepo wachafu wengine saba**
wabaya kuliko yeye mwenyewe, nao huingia na kukaa humo.
Nayo hali ya mwisho ya yule mtu huwa ni mbaya kuliko ile ya
kwanza.”
27 Ikawa Yesu alipokuwa akisema hayo, mwanamke mmoja katikati
ya ule umati wa watu akapaza sauti akasema, “Limebarikiwa tumbo
lililokuzaa na matiti uliyonyonya!”
28 Yesu akajibu, **“Wamebarikiwa zaidi wale wanaolisikia neno la**
Mungu na kulitii.”

Ishara Ya Yona
(Mathayo 12:38-42)

---

* **11:15** Beelzebubu au Beelzebuli; ni mkuu wa pepo wachafu; pia 18, 19.

29 Umati wa watu ulipokuwa unazidi kuongezeka, Yesu akaendelea
kusema, **"Hiki ni kizazi kiovu. Kinatafuta ishara, lakini haki-
tapewa ishara yoyote isipokuwa ile ya Yona.**
30 **Kwa maana kama vile Yona alivyokuwa ishara kwa watu
wa Ninawi, ndivyo Mwana wa Adamu atakavyokuwa ishara kwa
kizazi hiki.**
31 **Malkia wa Kusini atasimama wakati wa hukumu na
kuwahukumu watu wa kizazi hiki. Kwa kuwa yeye alikuja
kutoka miisho ya dunia ili kuisikiliza hekima ya Solomoni. Na
hapa yupo aliye mkuu kuliko Solomoni.**
32 **Siku ya hukumu, watu wa Ninawi watasimama pamoja
na kizazi hiki na kukihukumu; kwa maana wao walitubu
waliposikia mahubiri ya Yona. Na tazama, hapa yupo yeye aliye
mkuu kuliko Yona.**

Taa Ya Mwili
(Mathayo 5:15; 6:22-23)

33 **"Hakuna mtu yeyote awashaye taa na kuiweka mahali
palipofichika au kuifunikia chini ya bakuli. Badala yake
huiweka juu ya kinara chake, ili watu wote wanaoingia waone
nuru.**
34 **Jicho lako ni taa ya mwili wako. Kama jicho lako ni zima,
mwili wako wote pia umejaa nuru. Lakini kama jicho ni bovu,
mwili wako wote pia umejaa giza.**
35 **Kwa hiyo, hakikisha kwamba nuru iliyoko ndani yako isiwe
giza.**
36 **Basi ikiwa mwili wako wote umejaa nuru, bila sehemu
yake yoyote kuwa gizani, basi utakuwa na nuru kama vile taa
ikuangazavyo kwa nuru yake."**

Yesu Awashutumu Mafarisayo Na Wanasheria
(Mathayo 23:1-36; Marko 12:38-40)

37 Yesu alipomaliza kuzungumza, Farisayo mmoja alimwalika nyum-
bani mwake kwa chakula. Yesu akaingia na kuketi katika sehemu yake
mezani.
38 Yule Farisayo akashangaa kwamba Yesu hakunawa kwanza kabla
ya kula.
39 Ndipo Bwana akamwambia, **"Sasa, enyi Mafarisayo,
mnasafisha kikombe na sahani kwa nje, lakini ndani mmejaa
unyang'anyi na uovu.**
40 **Enyi wapumbavu! Hamjui kuwa yeye aliyetengeneza nje
ndiye alitengeneza na ndani pia?**
41 **Basi toeni sadaka ya vile mlivyo navyo, na tazama, vitu vyote
vitakuwa safi kwenu.**
42 **"Lakini ole wenu, Mafarisayo, kwa maana mnampa Mungu
zaka za mnanaa, mchicha na kila aina ya mboga, lakini
mnapuuza haki na upendo wa Mungu. Iliwapasa kufanya haya
ya pili bila kupuuza hayo ya kwanza.**
43 **"Ole wenu Mafarisayo, kwa sababu ninyi mnapenda kukalia
viti vya mbele katika masinagogi, na kusalimiwa kwa heshima
masokoni.**
44 **"Ole wenu, kwa sababu ninyi ni kama makaburi yasiyokuwa
na alama, ambayo watu huyakanyaga pasipo kujua."**

45 Mtaalamu mmoja wa sheria akamjibu, akasema, “Mwalimu,
unaposema mambo haya, unatutukana na sisi pia.”
46 Yesu akamjibu, **“Nanyi wataalamu wa sheria, ole wenu,
kwa sababu mnawatwika watu mizigo mizito ambayo hawawezi
kubeba, wala ninyi wenyewe hamwinui hata kidole kimoja
kuwasaidia.**
47 **“Ole wenu, kwa sababu ninyi mnajenga makaburi ya manabii
waliouawa na baba zenu.**
48 **Hivyo ninyi mwashuhudia na mnathibitisha kile baba zenu
walichofanya. Wao waliwaua manabii, nanyi mnawajengea
makaburi.**
49 **Kwa sababu ya jambo hili, Mungu katika hekima yake
alisema, ‘Tazama, nitatuma kwao manabii na mitume, nao
watawaua baadhi yao na wengine watawatesa.’**
50 **Kwa hiyo kizazi hiki kitawajibika kwa ajili ya damu ya
manabii iliyomwagwa tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu,**
51 **tangu damu ya Abeli mpaka damu ya Zekaria, aliyeuawa kati
ya madhabahu na mahali patakatifu. Naam, nawaambia, kizazi
hiki kitawajibika kwa haya yote.**
52 **“Ole wenu ninyi wataalamu wa sheria, kwa sababu mmeuon-
doa ufunguo wa maarifa. Ninyi wenyewe hamkuingia, na wale
waliokuwa wanaingia mkawazuia.”**
53 Yesu alipoondoka huko, walimu wa sheria na Mafarisayo
wakaanza kumpinga vikali na kumsonga kwa maswali,
54 wakivizia kumkamata kwa kitu atakachosema ili wamshtaki.

12

Maonyo Dhidi Ya Unafiki
(Mathayo 10:26-33)

1 Wakati huo, umati mkubwa wa watu maelfu, walipokuwa wameku-
sanyika hata wakawa wanakanyagana, Yesu akaanza kuzungumza
kwanza na wanafunzi wake, akawaambia: **“Jihadharini na chachu
ya Mafarisayo, yaani, unafiki wao.**
2 **Hakuna jambo lolote lililositirika ambalo halitafunuliwa, au
lililofichwa ambalo halitajulikana.**
3 **Kwa hiyo, lolote mlilosema gizani litasikiwa nuruni. Na kile
mlichonong’ona masikioni mkiwa kwenye vyumba vya ndani,
kitatangazwa juu ya paa.**
4 **“Nawaambieni rafiki zangu, msiwaogope wale wauao mwili,
lakini baada ya hilo hawawezi kufanya lolote zaidi.**
5 **Lakini nitawaambia nani wa kumwogopa: Mwogopeni yule
ambaye baada ya kuua mwili, ana mamlaka ya kuwatupa
motoni. Naam, nawaambia, mwogopeni huyo!**
6 **Mnajua kwamba shomoro watano huuzwa kwa senti mbili?
Lakini Mungu hamsahau hata mmoja wao.**
7 **Naam, hata nywele za vichwa vyenu zote zimehesabiwa.
Hivyo msiogope, kwa maana ninyi ni wa thamani kubwa kuliko
shomoro wengi.**
8 **“Ninawaambia kwamba yeyote atakayenikiri mbele ya watu,
Mwana wa Adamu naye atamkiri mbele za malaika wa Mungu.**

9 **Lakini yeye atakayenikana mimi mbele ya watu, Mwana wa**
Adamu naye atamkana mbele ya malaika wa Mungu.
10 **Naye kila atakayenena neno baya dhidi ya Mwana wa Adamu**
atasamehewa, lakini yeyote atakayemkufuru Roho Mtakatifu
hatasamehewa.
11 **"Watakapowapeleka katika masinagogi, na mbele ya**
watawala na wenye mamlaka, msiwe na wasiwasi kuhusu namna
mtakavyojitetea au mtakavyosema.
12 **Kwa maana Roho Mtakatifu atawafundisha wakati huo huo**
mnachopaswa kusema."

Mfano Wa Tajiri Mpumbavu

13 Mtu mmoja katika umati wa watu akamwambia Yesu, "Mwalimu,
mwambie ndugu yangu tugawane naye urithi wetu."
14 Lakini Yesu akamwambia, **"Rafiki, ni nani aliyeniweka mimi**
kuwa hakimu wenu au msuluhishi juu yenu?"
15 Ndipo Yesu akawaambia, **"Jihadharini! Jilindeni na aina zote**
za choyo. Kwa maana maisha ya mtu hayatokani na wingi wa
mali alizo nazo."
16 Kisha akawaambia mfano huu: **"Shamba la mtu mmoja tajiri**
lilizaa sana.
17 **Akawaza moyoni mwake, 'Nifanye nini? Sina mahali pa**
kuhifadhi mavuno yangu.'
18 **"Ndipo huyo tajiri akasema, 'Nitafanya hivi: Nitabomoa**
ghala zangu za nafaka na kujenga nyingine kubwa zaidi na huko
nitayahifadhi mavuno yangu yote na vitu vyangu.
19 **Nami nitaiambia nafsi yangu, "Nafsi, unavyo vitu vingi vizuri**
ulivyojiwekea akiba kwa miaka mingi. Pumzika; kula, unywe,
ufurahi." '
20 **"Lakini Mungu akamwambia, 'Mpumbavu wewe! Usiku huu**
uhai wako unatakiwa. Sasa hivyo vitu ulivyojiwekea akiba
vitakuwa vya nani?'
21 **"Hivyo ndivyo ilivyo kwa wale wanaojiwekea mali lakini**
hawajitajirishi kwa Mungu."

Msiwe Na Wasiwasi
(Mathayo 6:25-34)

22 Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake: **"Kwa hiyo nawaam-**
bia, msisumbukie maisha yenu kwamba mtakula nini; au
msumbukie miili yenu kwamba mtavaa nini.
23 **Maisha ni zaidi ya chakula, na mwili ni zaidi ya mavazi.**
24 **Fikirini ndege! Wao hawapandi wala hawavuni, hawana**
ghala wala popote pa kuhifadhi nafaka; lakini Mungu huwalisha.
Ninyi ni wa thamani zaidi kuliko ndege!
25 **Ni nani miongoni mwenu ambaye kwa kujitaabisha kwake**
anaweza kujiongezea hata saa moja zaidi katika maisha yake?
26 **Kama hamwezi kufanya jambo dogo kama hilo, kwa nini basi**
kuyasumbukia hayo mengine?
27 **"Angalieni maua jinsi yameavyo: Hayafanyi kazi wala**
hayafumi. Lakini nawaambia, hata Solomoni katika fahari yake
yote hakuvikwa vizuri kama mojawapo ya hayo maua.

28 **Basi ikiwa Mungu huyavika hivi majani ya shambani,**
ambayo leo yapo, na kesho yanatupwa motoni, si atawavika ninyi
vizuri zaidi, enyi wa imani haba!
29 **Wala msisumbuke mioyoni mwenu mtakula nini au mtakun-**
ywa nini. Msiwe na wasiwasi juu ya haya.
30 **Watu wa mataifa ya duniani husumbuka sana kuhusu vitu**
hivi vyote, lakini Baba yenu anafahamu kuwa mnahitaji haya
yote.
31 **Bali utafuteni Ufalme wa Mungu, na haya yote atawapa pia.**

Utajiri Wa Mbinguni
(Mathayo 6:19-21)

32 **"Msiogope enyi kundi dogo, kwa maana Baba yenu ameona**
vyema kuwapa ninyi Ufalme.
33 **Uzeni mali zenu mkawape maskini. Jifanyieni mifuko**
isiyochakaa, mkajiwekee hazina mbinguni isiyokwisha, mahali
ambapo mwizi hakaribii wala nondo haharibu.
34 **Kwa sababu mahali hazina yako ilipo, hapo ndipo moyo wako**
utakapokuwa pia.

Kukesha

35 **"Kuweni tayari mkiwa mmevikwa kwa ajili ya huduma na**
taa zenu zikiwa zinawaka,
36 **kama watumishi wanaomngojea bwana wao arudi kutoka**
kwenye karamu ya arusi, ili ajapo na kubisha mlango waweze
kumfungulia mara.
37 **Heri wale watumishi ambao bwana wao atakapokuja**
atawakuta wakiwa wanakesha. Amin, nawaambia, atajifunga
mkanda wake na kuwaketisha ili wale, naye atakuja na
kuwahudumia.
38 **Itakuwa heri kwa watumwa hao ikiwa bwana wao**
atakapokuja atawakuta wamekesha hata kama atakuja mnamo
usiku wa manane, au karibu na mapambazuko.
39 **Lakini fahamuni jambo hili: Kama mwenye nyumba angali-**
jua saa mwizi atakuja, asingaliiacha nyumba yake kuvunjwa.
40 **Ninyi nanyi hamna budi kuwa tayari, kwa sababu Mwana wa**
Adamu atakuja saa msiyotazamia."

Mtumishi Mwaminifu Na Yule Asiye Mwaminifu
(Mathayo 24:45-51)

41 Ndipo Petro akamuuliza, "Bwana, mfano huu unatuambia sisi
peke yetu au watu wote?"
42 Yesu akamjibu, **"Ni yupi basi wakili mwaminifu na mwenye**
busara, ambaye bwana wake atamfanya msimamizi juu ya
watumishi wake wote, ili awape watumishi wengine chakula
chao wakati unaofaa?
43 **Heri mtumishi yule ambaye bwana wake atakaporudi**
atamkuta akifanya hivyo.
44 **Amin nawaambia, atamweka mtumishi huyo kuwa msi-**
mamizi wa mali yake yote.

45 **Lakini kama yule mtumishi atasema moyoni mwake, 'Bwana**
wangu anakawia kurudi,' kisha akaanza kuwapiga wale watu-
mishi wa kiume na wa kike, na kula na kunywa na kulewa.
46 **Basi bwana wa mtumishi huyo atakuja siku asiyodhani na**
saa asiyoijua. Atamkata vipande vipande na kumweka katika
sehemu moja pamoja na wale wasioamini.
47 **"Yule mtumishi anayefahamu vyema mapenzi ya bwana**
wake na asijiandae wala kufanya kama apendavyo bwana wake,
atapigwa kwa mapigo mengi.
48 **Lakini yeyote ambaye hakujua naye akafanya yale yas-**
tahiliyo kupigwa, atapigwa kidogo. Yeyote aliyepewa vitu
vingi, atadaiwa vingi; na yeyote aliyekabidhiwa vingi, kwake
vitatakiwa vingi.

Yesu Kuleta Mafarakano
(Mathayo 10:34-36)

49 **"Nimekuja kuleta moto duniani; laiti kama ungekuwa tayari**
umewashwa!
50 **Lakini ninao ubatizo ambao lazima nibatizwe, nayo dhiki**
yangu ni kuu mpaka ubatizo huo ukamilike!
51 **Mnadhani nimekuja kuleta amani duniani? La, nawaambia**
sivyo, nimekuja kuleta mafarakano.
52 **Kuanzia sasa, kutakuwa na watu watano katika nyumba**
moja, watatu dhidi ya wawili, na wawili dhidi ya watatu.
53 **Watafarakana baba dhidi ya mwanawe na mwana dhidi ya**
babaye, mama dhidi ya bintiye na binti dhidi ya mamaye, naye
mama mkwe dhidi ya mkwewe na mkwe dhidi ya mama mkwe
wake."

Kutambua Majira
(Mathayo 16:2-3)

54 Pia Yesu akauambia ule umati wa watu, **"Mwonapo wingu**
likitokea magharibi, mara mwasema, 'Mvua itanyesha,' nayo
hunyesha.
55 **Nanyi mwonapo upepo wa kusini ukivuma, ninyi husema,**
'Kutakuwa na joto,' na huwa hivyo.
56 **Enyi wanafiki! Mnajua jinsi ya kutambua kuonekana kwa**
dunia na anga. Inakuwaje basi kwamba mnashindwa kutambua
wakati huu wa sasa?
57 **"Kwa nini hamwamui wenyewe lililo haki?**
58 **Uwapo njiani na mshtaki wako kwenda kwa hakimu, jitahidi**
kupatana naye mkiwa njiani. La sivyo, atakupeleka kwa hakimu,
naye hakimu atakukabidhi kwa afisa, naye afisa atakutupa
gerezani.
59 **Nakuambia, hautatoka humo hadi uwe umelipa senti ya**
mwisho."

13

Tubu, La Sivyo Utaangamia

1 Wakati huo huo, kulikuwa na watu waliomwambia Yesu habari
za Wagalilaya ambao Pilato aliwaua, na damu ya hao watu
akaichanganya na dhabihu yao waliyokuwa wanatoa.

2 Yesu akawauliza, **“Mnadhani kwamba hawa Wagalilaya ambao**
walikufa kifo cha namna hiyo walikuwa na dhambi kuwazidi
Wagalilaya wengine wote?
3 **La hasha! Ninyi nanyi msipotubu, mtaangamia vivyo hivyo.**
4 **Au wale watu kumi na wanane waliokufa walipoangukiwa na**
mnara huko Siloamu: mnadhani wao walikuwa waovu kuliko
watu wote waliokuwa wanaishi Yerusalemu?
5 **Nawaambia, la hasha! Ninyi nanyi msipotubu, wote**
mtaangamia vivyo hivyo.”

Mfano Wa Mti Usiozaa Matunda

6 Kisha Yesu akawaambia mfano huu: **“Mtu mmoja alikuwa na**
mtini uliopandwa katika shamba lake la mizabibu, akaja ili
kutafuta tini kwenye mti huo, lakini hakupata hata moja.
7 **Hivyo akamwambia mtunza shamba: ‘Tazama, kwa muda wa**
miaka mitatu sasa nimekuwa nikija kutafuta matunda kwenye
mtini huu, nami sikupata hata moja. Ukate! Kwa nini uendelee
kuharibu ardhi?’
8 **“Yule mtunza shamba akamjibu, ‘Bwana, uache tena kwa**
mwaka mmoja zaidi, nami nitaupalilia na kuuwekea mbolea.
9 **Kama ukizaa matunda mwaka ujao, vyema, la sivyo uukate.’ ”**

Yesu Amponya Mwanamke Kilema Siku Ya Sabato

10 Basi Yesu alikuwa akifundisha katika sinagogi mojawapo siku ya
Sabato.
11 Wakati huo huo akaja mwanamke mmoja aliyekuwa na pepo
mchafu, naye alikuwa amepinda mgongo kwa muda wa miaka kumi
na minane, wala alikuwa hawezi kunyooka wima.
12 Yesu alipomwona, akamwita, akamwambia, **“Mwanamke, uwe**
huru, umepona ugonjwa wako.”
13 Yesu alipomwekea mikono yake, mara akasimama wima akaanza
kumtukuza Mungu.
14 Lakini kiongozi wa sinagogi akakasirika kwa sababu Yesu alikuwa
ameponya mtu siku ya Sabato. Akaambia ule umati wa watu, “Kuna
siku sita ambazo watu wanapaswa kufanya kazi. Katika siku hizo,
njooni mponywe, lakini si katika siku ya Sabato.”
15 Lakini Bwana akamjibu, **“Enyi wanafiki! Je, kila mmoja**
wenu hamfungulii ng’ombe wake au punda wake kutoka zizini
akampeleka kumnywesha maji siku ya Sabato?
16 **Je, huyu mwanamke, ambaye ni binti wa Abrahamu,**
aliyeteswa na Shetani akiwa amemfunga kwa miaka yote hii
kumi na minane, hakustahili kufunguliwa kutoka kifungo hicho
siku ya Sabato?”
17 Aliposema haya, wapinzani wake wakaaibika, lakini watu waka-
furahi kwa ajili ya mambo ya ajabu aliyoyafanya.

Mfano Wa Punje Ya Haradali
(Mathayo 13:31-32; Marko 4:30-32)

18 Kisha Yesu akauliza, **“Ufalme wa Mungu unafanana na nini?**
Nitaufananisha na nini?

19 **Umefanana na punje ya haradali ambayo mtu aliichukua na kuipanda katika shamba lake. Nayo ikakua, ikawa mti nao ndege wa angani wakatengeneza viota vyao kwenye matawi yake."**

Mfano Wa Chachu
(Mathayo 13:33)

20 Yesu akauliza tena, **"Nitaufananisha Ufalme wa Mungu na nini?**
21 **Unafanana na chachu ambayo mwanamke aliichukua akaichanganya katika kiasi kikubwa cha unga mpaka wote ukaumuka."**

Mlango Mwembamba
(Mathayo 7:13-14, 21-23)

22 Yesu akapita katika miji na vijiji, akifundisha wakati alisafiri kwenda Yerusalemu.
23 Mtu mmoja akamuuliza, "Bwana, ni watu wachache tu watakaookolewa?"
24 Yesu akawaambia, **"Jitahidini sana kuingia kupitia mlango mwembamba, kwa maana nawaambia wengi watajaribu kuingia, lakini hawataweza.**
25 **Wakati mwenye nyumba atakapoondoka na kufunga mlango, mtasimama nje mkibisha mlango na kusema, 'Bwana! Tufungulie mlango!'**
"Lakini yeye atawajibu, 'Siwajui ninyi, wala mtokako.'
26 **"Ndipo mtamjibu, 'Tulikula na kunywa pamoja nawe, tena ulifundisha katika mitaa yetu.'**
27 **"Lakini yeye atawajibu, 'Siwajui ninyi, wala mtokako. Ondokeni kwangu, ninyi watenda maovu!'**
28 **"Ndipo kutakuwako kilio na kusaga meno, mtakapowaona Abrahamu, Isaki, Yakobo na manabii wote wakiwa katika Ufalme wa Mungu, lakini ninyi mkiwa mmetupwa nje.**
29 **Watu watatoka mashariki na magharibi, kaskazini na kusini, nao wataketi kwenye sehemu walizoandaliwa karamuni katika Ufalme wa Mungu.**
30 **Tazama, kunao walio wa mwisho watakaokuwa wa kwanza, nao wa kwanza watakaokuwa wa mwisho."**

Yesu Aomboleza Kwa Ajili Ya Yerusalemu
(Mathayo 23:37-39)

31 Wakati huo huo baadhi ya Mafarisayo wakamwendea Yesu na kumwambia, "Ondoka hapa uende mahali pengine kwa maana Herode anataka kukuua."
32 Yesu akawajibu, **"Nendeni mkamwambie yule mbweha, 'Ninafukuza pepo wachafu na kuponya wagonjwa leo na kesho, nami siku ya tatu nitaikamilisha kazi yangu.'**
33 **Sina budi kuendelea na safari yangu leo, kesho na kesho kutwa: kwa maana haiwezekani nabii kufa mahali pengine isipokuwa Yerusalemu.**
34 **"Ee Yerusalemu, Yerusalemu, uwauaye manabii na kuwapiga mawe wale waliotumwa kwako! Mara ngapi nimetamani kuwakusanya watoto wako pamoja, kama vile kuku akusanyavyo vifaranga wake chini ya mabawa yake, lakini hukutaka!**

35 **Tazama nyumba yenu imeachwa ukiwa. Ninawaambia, hamtaniona tena mpaka wakati ule mtakaposema, ‘Amebarikiwa yeye ajaye kwa jina la Bwana.’ ”**

14

Yesu Nyumbani Mwa Farisayo

1 Ikawa siku moja Yesu alipokuwa amekwenda kula chakula kwa mmoja wa viongozi wa Mafarisayo siku ya Sabato, watu walikuwa wakimchunguza kwa bidii.

2 Papo hapo mbele yake palikuwa na mtu mmoja mwenye ugonjwa wa kuvimba mwili.

3 Yesu akawauliza wale Mafarisayo na walimu wa sheria, **“Je, ni halali kuponya watu siku ya Sabato au la?”**

4 Wakakaa kimya. Hivyo Yesu akamshika yule mgonjwa mkono na kumponya, akamruhusu aende zake.

5 Kisha akawauliza, **“Kama mmoja wenu angekuwa na mtoto au ng’ombe wake aliyetumbukia katika kisima siku ya Sabato, je, hamtamvuta mara moja na kumtoa?”**

6 Nao hawakuwa na la kusema.

Unyenyekevu Na Ukarimu

7 Alipoona jinsi wageni walivyokuwa wanachagua mahali pa heshima wakati wa kula, akawaambia mfano huu:

8 **“Mtu akikualika arusini, usikae mahali pa mgeni wa heshima kwa kuwa inawezekana amealikwa mtu mheshimiwa kuliko wewe.**

9 **Kama mkifanya hivyo yule aliyewaalika ninyi wawili atakuja na kukuambia, ‘Mpishe huyu mtu kiti chako.’ Ndipo kwa aibu utalazimika kukaa katika nafasi ya chini kabisa.**

10 **Badala yake, unapoalikwa, chagua nafasi ya chini, ili yule mwenyeji wako atakapokuona atakuja na kukuambia, ‘Rafiki yangu, nenda kwenye nafasi iliyo bora zaidi.’ Kwa jinsi hii utakuwa umepewa heshima mbele ya wageni wenzako wote.**

11 **Kwa maana kila mtu ajikwezaye atashushwa, naye ajishushaye atakwezwa.”**

12 Kisha Yesu akamwambia yule aliyewaalika, **“Uandaapo karamu ya chakula cha mchana au cha jioni, usialike rafiki zako au ndugu zako au jamaa zako au majirani zako walio matajiri tu. Ukifanya hivyo, wao nao wanaweza kukualika kwao, nawe ukawa umelipwa kile ulichofanya na kupata thawabu yako.**

13 **Bali ufanyapo karamu, waalike maskini, vilema na vipofu,**

14 **nawe utabarikiwa kwa sababu hawa hawana uwezo wa kukulipa. Mungu atakulipa wakati wa ufufuo wa wenye haki.”**

Mfano Wa Karamu Kuu
(Mathayo 22:1-10)

15 Mmoja wa wale waliokuwa pamoja naye mezani aliposikia hivi akamwambia Yesu, “Amebarikiwa mtu yule atakayekula katika karamu ya Ufalme wa Mungu!”

16 Yesu akamjibu, **“Mtu mmoja alikuwa anaandaa karamu kubwa, akaalika watu wengi.**

17 **Wakati wa karamu ulipofika, akamtuma mtumishi wake akawaambie wale walioalikwa, ‘Karibuni, kila kitu ki tayari sasa.’**
18 **“Lakini wote, kila mmoja, wakaanza kutoa udhuru: Wa kwanza akasema, ‘Nimenunua shamba, lazima niende kuliona. Tafadhali niwie radhi.’**
19 **“Mwingine akasema, ‘Ndipo tu nimenunua jozi tano za ng’ombe wa kulimia, nami ninakwenda kuwajaribu, tafadhali niwie radhi.’**
20 **Naye mwingine akasema, ‘Nimeoa mke, kwa hiyo siwezi kuja.’**
21 **“Yule mtumishi akarudi, akampa bwana wake taarifa. Ndipo yule mwenye nyumba akakasirika, akamwagiza yule mtumishi wake, akisema, ‘Nenda upesi kwenye mitaa na vichochoro vya mjini uwalete maskini, vilema, vipofu na viwete.’**
22 **“Yule mtumishi akamwambia, ‘Bwana, yale uliyoniagiza nimefanya, lakini bado ipo nafasi.’**
23 **“Ndipo yule bwana akamwambia mtumishi wake, ‘Nenda kwenye barabara na vijia vilivyoko nje ya mji na uwalazimishe watu waingie ili nyumba yangu ipate kujaa.**
24 **Kwa maana nawaambia, hakuna hata mmoja wa wale walioalikwa atakayeionja karamu yangu.’ ”**

Gharama Ya Kuwa Mwanafunzi
(Mathayo 10:37-38)

25 Umati mkubwa wa watu ulikuwa ukisafiri pamoja na Yesu, naye akageuka, akawaambia,
26 **“Mtu yeyote anayekuja kwangu hawezi kuwa mwanafunzi wangu kama hatanipenda mimi zaidi ya baba yake na mama yake, mke wake na watoto wake, ndugu zake na dada zake, naam, hata maisha yake mwenyewe.**
27 **Yeyote asiyeuchukua msalaba wake na kunifuata hawezi kuwa mwanafunzi wangu.**
28 **“Ni nani miongoni mwenu ambaye kama anataka kujenga nyumba, hakai kwanza chini na kufanya makisio ya gharama aone kama ana fedha za kutosha kukamilisha?**
29 **La sivyo, akiisha kuweka msingi, naye akiwa hana uwezo wa kuikamilisha, wote waionao wataanza kumdhihaki,**
30 **wakisema, ‘Mtu huyu alianza kujenga lakini hakuweza kukamilisha.’**
31 **“Au ni mfalme gani atokaye kwenda kupigana vita na mfalme mwingine, ambaye hakai chini kwanza na kufikiri iwapo akiwa na jeshi la watu 10,000 ataweza kupigana na yule anayekuja na jeshi la watu 20,000?**
32 **Kama hawezi, basi wakati yule mwingine akiwa bado yuko mbali, yeye hutuma ujumbe wa watu na kuomba masharti ya amani.**
33 **Vivyo hivyo, yeyote miongoni mwenu ambaye hawezi kuacha vyote alivyo navyo, hawezi kuwa mwanafunzi wangu.**

Chumvi Isiyofaa
(Mathayo 5:13; Marko 9:50)

34 **“Chumvi ni nzuri, lakini chumvi ikiwa imepoteza ladha yake,**
itafanywaje ili iweze kukolea tena?
35 **Haifai ardhi wala kwa lundo la mbolea, bali hutupwa nje.**
“Mwenye masikio ya kusikia, na asikie.”

15

Mfano Wa Kondoo Aliyepotea
(Mathayo 18:12-14)

1 Basi watoza ushuru na wenye dhambi wote walikuwa wanakusanyika ili wapate kumsikiliza Yesu.
2 Lakini Mafarisayo na walimu wa sheria wakanung’unika wakisema, “Huyu mtu anawakaribisha wenye dhambi na kula nao.”
3 Ndipo Yesu akawaambia mfano huu:
4 **“Ikiwa mmoja wenu ana kondoo mia moja, naye akapoteza mmoja wao, je, hawaachi wale tisini na tisa nyikani na kwenda kumtafuta huyo aliyepotea mpaka ampate?**
5 **Naye akishampata, humbeba mabegani mwake kwa furaha**
6 **na kwenda nyumbani. Kisha huwaita rafiki zake na majirani, na kuwaambia, ‘Furahini pamoja nami; nimempata kondoo wangu aliyepotea.’**
7 **Nawaambieni, vivyo hivyo kutakuwa na furaha zaidi mbinguni kwa sababu ya mwenye dhambi mmoja atubuye, kuliko kwa wenye haki tisini na tisa ambao hawana haja ya kutubu.”**

Mfano Wa Sarafu Iliyopotea

8 **“Au ikiwa mwanamke ana sarafu za fedha kumi, naye akapoteza moja, je, hawashi taa na kufagia nyumba na kuitafuta kwa bidii mpaka aipate?**
9 **Naye akiisha kuipata, huwaita rafiki zake na majirani na kuwaambia, ‘Furahini pamoja nami; nimeipata ile sarafu yangu ya fedha iliyopotea.’**
10 **Vivyo hivyo, nawaambia, kuna furaha mbele ya malaika wa Mungu juu ya mwenye dhambi mmoja atubuye.”**

Mfano Wa Mwana Mpotevu

11 Yesu akaendelea kusema: **“Kulikuwa na mtu mmoja aliyekuwa na wana wawili.**
12 **Yule mdogo akamwambia baba yake, ‘Baba, nipe urithi wangu.’ Hivyo akawagawia wanawe mali yake.**
13 **“Baada ya muda mfupi, yule mdogo akakusanya vitu vyote alivyokuwa navyo, akaenda nchi ya mbali, na huko akaitapanya mali yake kwa maisha ya anasa.**
14 **Baada ya kutumia kila kitu alichokuwa nacho, kukawa na njaa kali katika nchi ile yote, naye akawa hana chochote.**
15 **Kwa hiyo akaenda akaajiriwa na mwenyeji mmoja wa nchi ile ambaye alimpeleka shambani kwake kulisha nguruwe.**
16 **Akatamani kujishibisha kwa maganda waliyokula wale nguruwe, wala hakuna mtu aliyempa chochote.**
17 **“Lakini alipozingatia moyoni mwake, akasema, ‘Ni watumishi wangapi walioajiriwa na baba yangu ambao wana chakula cha kuwatosha na kusaza, bali mimi hapa nakufa kwa njaa!**

18 **Nitaondoka na kurudi kwa baba yangu na kumwambia:**
Baba, nimetenda dhambi mbele za Mungu na mbele yako.
19 **Sistahili tena kuitwa mwanao; nifanye kama mmoja wa**
watumishi wako.'
20 **Basi akaondoka, akaenda kwa baba yake.**
"Lakini alipokuwa bado yuko mbali, baba yake akamwona,
moyo wake ukajawa na huruma. Akamkimbilia mwanawe,
akamkumbatia na kumbusu.
21 **"Yule mwana akamwambia baba yake, 'Baba, nimekosa**
mbele za Mungu na mbele yako. Sistahili kuitwa mwanao tena.'
22 **"Lakini baba yake akawaambia watumishi, 'Leteni upesi**
joho lililo bora sana, tieni pete kidoleni mwake na viatu miguuni
mwake.
23 **Leteni ndama aliyenona, mkamchinje ili tuwe na karamu,**
tule na kufurahi.
24 **Kwa maana huyu mwanangu alikuwa amekufa na sasa yu hai**
tena; alikuwa amepotea na sasa amepatikana!' Nao wakaanza
kufanya tafrija.
25 **"Wakati huo, yule mwana mkubwa alikuwa shambani.**
Alipokaribia nyumbani, akasikia sauti ya nyimbo na watu
wakicheza.
26 **Akamwita mmoja wa watumishi na kumuuliza, 'Kuna nini?'**
27 **Akamwambia, 'Ndugu yako amekuja, naye baba yako**
amemchinjia ndama aliyenona kwa sababu mwanawe amerudi
nyumbani akiwa salama na mzima.'
28 **"Yule mwana mkubwa akakasirika, akakataa kuingia ndani.**
Basi baba yake akatoka nje na kumsihi.
29 **Lakini yeye akamjibu baba yake, 'Tazama! Miaka yote hii**
nimekutumikia na hata siku moja sijaacha kutii amri zako,
lakini hujanipa hata mwana-mbuzi ili nifurahi na rafiki zangu.
30 **Lakini huyu mwanao ambaye ametapanya mali yako kwa**
makahaba aliporudi nyumbani, wewe umemchinjia ndama
aliyenona!'
31 **"Baba yake akamjibu, 'Mwanangu, umekuwa nami siku zote**
na vyote nilivyo navyo ni vyako.
32 **Lakini ilitubidi tufurahi na kushangilia kwa sababu huyu**
ndugu yako alikuwa amekufa na sasa yu hai; alikuwa amepotea
naye amepatikana.' "

16

Mfano Wa Msimamizi Mjanja

1 Yesu akawaambia wanafunzi wake, **"Palikuwa na tajiri mmoja**
na msimamizi wake. Ilisemekana kwamba huyo msimamizi
alikuwa anatumia vibaya mali ya tajiri yake.
2 **Hivyo huyo tajiri akamwita na kumuuliza, 'Ni mambo gani**
haya ninayoyasikia kukuhusu? Toa taarifa ya usimamizi wako,
kwa sababu huwezi kuendelea kuwa msimamizi.'
3 **"Yule msimamizi akawaza moyoni mwake, 'Nitafanya nini**
sasa? Bwana wangu ananiondoa katika kazi yangu. Sina nguvu
za kulima, nami ninaona aibu kuombaomba.

4 **Najua nitakalofanya ili nikiachishwa kazi yangu hapa, watu**
wanikaribishe nyumbani kwao.’
5 **“Kwa hiyo akawaita wadeni wote wa bwana wake, mmoja**
mmoja. Akamuuliza wa kwanza, ‘Deni lako kwa bwana wangu
ni kiasi gani?’
6 **“Akajibu, ‘Galoni 800*za mafuta ya mizeituni.’**
“Msimamizi akamwambia, ‘Chukua hati ya deni lako, ibadil-
ishe upesi, uandike galoni 400.’
7 **“Kisha akamuuliza wa pili, ‘Wewe deni lako ni kiasi gani?’**
“Akajibu, ‘Vipimo 1,000†vya ngano.’
“Yule msimamizi akamwambia, ‘Chukua hati yako, andika
vipimo 800!’
8 **“Yule bwana akamsifu yule msimamizi dhalimu kwa jinsi**
alivyotumia ujanja. Kwa maana watu wa dunia hii wana ujanja
zaidi wanapojishughulisha na mambo ya dunia kuliko watu wa
nuru.
9 **Nawaambia, tumieni mali ya kidunia kujipatia marafiki, ili**
itakapokwisha, mkaribishwe katika makao ya milele.
10 **“Yeyote aliye mwaminifu katika mambo madogo, pia ni**
mwaminifu hata katika mambo makubwa, naye mtu ambaye
si mwaminifu katika mambo madogo pia si mwaminifu katika
mambo makubwa.
11 **Ikiwa hamkuwa waaminifu katika mali ya kidunia, ni nani**
atakayewaaminia mali ya kweli?
12 **Nanyi kama hamkuwa waaminifu na mali ya mtu mwingine,**
ni nani atakayewapa iliyo yenu wenyewe?
13 **“Hakuna mtumishi awezaye kuwatumikia mabwana wawili.**
Kwa kuwa atamchukia huyu na kumpenda yule mwingine, au
atashikamana sana na huyu na kumdharau yule mwingine.
Hamwezi kumtumikia Mungu pamoja na Mali.”‡
14 Mafarisayo, waliokuwa wapenda fedha, waliyasikia hayo yote na
wakamcheka kwa dharau.
15 Yesu akawaambia, **“Ninyi mnajionyesha kuwa wenye haki**
mbele za wanadamu, lakini Mungu anaijua mioyo yenu. Kwa
maana vile vitu ambavyo wanadamu wanavithamini sana, kwa
Mungu ni machukizo.

Sheria Na Ufalme Wa Mungu

16 **“Sheria na Manabii vilihubiriwa mpaka kuja kwa Yohana**
Mbatizaji. Tangu wakati huo habari njema za Ufalme wa Mungu
zinahubiriwa, na kila mmoja hujiingiza kwa nguvu.
17 **Lakini ni rahisi zaidi mbingu na dunia kupita kuliko hata**
herufi moja kuondoka katika Sheria.
18 **“Mtu yeyote amwachaye mkewe na kumwoa mwanamke**
mwingine anazini, naye mwanaume amwoaye mwanamke
aliyetalikiwa anazini.

Tajiri Na Lazaro

---

* **16:6** Galoni 800 ni sawa na lita 4,000. † **16:7** Vipimo 1,000 ni kama magunia 100. ‡ **16:13** Mali (au Utajiri) hapa inatoka neno Mamoni kwa Kiaramu au Mamona kwa Kiyunani.

19 **“Palikuwa na mtu mmoja tajiri aliyevaa nguo za rangi ya**
zambarau na kitani safi, ambaye aliishi kwa anasa kila siku.
20 **Hapo penye mlango wake aliishi maskini mmoja, jina lake**
Lazaro, mwenye vidonda mwili mzima.
21 **Huyo Lazaro alitamani kujishibisha kwa makombo yaliyoan-**
guka kutoka mezani kwa yule tajiri. Hata mbwa walikuwa
wakija na kuramba vidonda vyake.
22 **“Wakati ukafika yule maskini akafa, nao malaika wakam-**
chukua akae pamoja na Abrahamu. Yule tajiri naye akafa na
akazikwa.
23 **Kule kuzimu alipokuwa akiteseka, alitazama juu, akamwona**
Abrahamu kwa mbali, naye Lazaro alikuwa karibu yake.
24 **Hivyo yule tajiri akamwita, ‘Baba Abrahamu, nihurumie na**
umtume Lazaro achovye ncha ya kidole chake ndani ya maji
aupoze ulimi wangu, kwa sababu nina maumivu makuu kwenye
moto huu.’
25 **“Lakini Abrahamu akamjibu, ‘Mwanangu, kumbuka kwamba**
wakati wa uhai wako ulipata mambo mazuri, lakini Lazaro
alipata mambo mabaya. Lakini sasa anafarijiwa hapa na wewe
uko katika maumivu makuu.
26 **Zaidi ya hayo, kati yetu na ninyi huko kumewekwa shimo**
kubwa, ili wale wanaotaka kutoka huku kuja huko wasiweze,
wala mtu yeyote asiweze kuvuka kutoka huko kuja kwetu.’
27 **“Akasema, ‘Basi, nakuomba, umtume Lazaro aende nyum-**
bani kwa baba yangu,
28 **maana ninao ndugu watano. Awaonye, ili wasije nao**
wakafika mahali hapa pa mateso.’
29 **“Abrahamu akamjibu, ‘Ndugu zako wana Maandiko ya Mose**
na Manabii, wawasikilize hao.’
30 **“Yule tajiri akasema, ‘Hapana, baba Abrahamu, lakini mtu**
kutoka kwa wafu akiwaendea, watatubu.’
31 **“Abrahamu akamwambia, ‘Kama wasipowasikiliza Mose na**
Manabii, hawataweza kushawishika hata kama mtu akifufuka
kutoka kwa wafu.’ ”

17

Yesu Afundisha Kuhusu Majaribu, Dhambi Na Imani
(Mathayo 18:6-7, 21-22; Marko 9:42)

1 Yesu akawaambia wanafunzi wake, **“Mambo yanayosababisha**
watu watende dhambi hayana budi kutukia. Lakini ole wake
mtu yule anayeyasababisha.
2 **Ingekuwa heri kama mtu huyo angefungiwa jiwe la kusagia**
shingoni na kutoswa baharini, kuliko kumsababisha mmojawapo
wa hawa wadogo kutenda dhambi.
3 **Kwa hiyo, jilindeni.**
“Kama ndugu yako akikukosea mwonye, naye akitubu,
msamehe.
4 **Kama akikukosea mara saba kwa siku moja na mara saba**
kwa siku moja akaja kwako akisema, ‘Ninatubu,’ msamehe.”

Imani

5 Mitume wake wakamwambia Bwana, “Tuongezee imani.”

6 Bwana akawajibu, **“Kama mkiwa na imani ndogo kama punje**
ya haradali, mngeweza kuuambia mti huu wa mkuyu, ‘Ng’oka
ukaote baharini,’ nao ungewatii.

Wajibu Wa Mtumishi

7 **“Ikiwa mmoja wenu ana mtumishi anayelima shambani au**
anayechunga kondoo, je, mtumishi huyo arudipo atamwambia,
‘Karibu hapa keti ule chakula?’
8 **Je, badala yake, hatamwambia, ‘Niandalie chakula, nile,**
jifunge unitumikie ninapokula na kunywa; baadaye waweza kula
na kunywa?’
9 **Je, huyo mtu atamshukuru mtumishi huyo kwa kutimiza yale**
aliyoamriwa?
10 **Vivyo hivyo nanyi mkiisha kufanya mliyoagizwa, semeni,**
‘Sisi tu watumishi tusiostahili; tumefanya tu yale tuliyopaswa
kufanya.’ ”

Yesu Atakasa Wakoma Kumi

11 Yesu alipokuwa njiani akienda Yerusalemu, alipitia mpakani mwa
Samaria na Galilaya.
12 Alipokuwa akiingia kwenye kijiji kimoja, watu kumi waliokuwa
na ukoma wakakutana naye. Wakasimama mbali,
13 wakapaza sauti, wakasema, “Yesu, Bwana, tuhurumie!”
14 Alipowaona akawaambia, **“Nendeni mkajionyeshe kwa**
makuhani.” Nao walipokuwa njiani wakienda, wakatakasika.
15 Mmoja wao alipoona kwamba amepona, akarudi kwa Yesu,
akimsifu Mungu kwa sauti kuu.
16 Akajitupa miguuni mwa Yesu akamshukuru. Yeye alikuwa
Msamaria.
17 Yesu akauliza, **“Je, hawakutakaswa wote kumi? Wako wapi**
wale wengine tisa?
18 **Hakuna hata mmoja aliyeonekana kurudi ili kumshukuru**
Mungu isipokuwa huyu mgeni?”
19 Yesu akamwambia, **“Inuka na uende zako, imani yako**
imekuponya.”

Kuja Kwa Ufalme Wa Mungu
(Mathayo 24:23-28, 37-41)

20 Yesu alipoulizwa na Mafarisayo Ufalme wa Mungu utakuja lini,
yeye akawajibu, **“Ufalme wa Mungu hauji kwa kuchunguza kwa**
bidii,
21 **wala watu hawatasema, ‘Huu hapa,’ au ‘Ule kule,’ kwa**
maana Ufalme wa Mungu umo ndani yenu.”
22 Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake, **“Wakati utafika**
ambapo mtatamani kuiona moja ya siku ya Mwana wa Adamu,
lakini hamtaiona.
23 **Watu watawaambia, ‘Yule kule!’ Au, ‘Huyu hapa!’ Msi-**
wakimbilie.
24 **Kwa maana kama vile umeme wa radi umulikavyo**
katika anga kuanzia mwisho mmoja hadi mwingine, ndivyo
atakavyokuwa Mwana wa Adamu katika siku yake.

25 **Lakini kwanza itampasa kuteseka katika mambo mengi na**
kukataliwa na kizazi hiki.
26 **"Kama ilivyokuwa siku za Noa, ndivyo itakavyokuwa katika**
siku za Mwana wa Adamu.
27 **Watu walikuwa wakila na kunywa, wakioa na kuolewa,**
mpaka siku ile Noa alipoingia katika safina. Ndipo gharika ikaja
na kuwaangamiza wote.
28 **"Ndivyo ilivyokuwa katika siku za Loti: Watu walikuwa**
wakila na kunywa, wakinunua na kuuza, wakilima na kujenga.
29 **Lakini siku ile Loti alipoondoka Sodoma, ikanyesha mvua ya**
moto na kiberiti kutoka mbinguni ukawaangamiza wote.
30 **"Hivyo ndivyo itakavyokuwa siku ile Mwana wa Adamu**
atakapofunuliwa.
31 **Siku hiyo, mtu yeyote aliye juu ya dari ya nyumba yake, hata**
vitu vyake vikiwa ndani ya hiyo nyumba, asishuke kuvichukua.
Vivyo hivyo mtu aliye shambani asirudi nyumbani kuchukua
chochote.
32 **Mkumbukeni mke wa Loti!**
33 **Mtu yeyote anayejaribu kuyaokoa maisha yake atayapoteza,**
na yeyote atakayeyapoteza maisha yake atayaokoa.
34 **Nawaambia, usiku huo watu wawili watakuwa wamelala**
kitanda kimoja; naye mmoja atatwaliwa na mwingine ataachwa.
35 **Wanawake wawili watakuwa wanasaga nafaka pamoja; naye**
mmoja atatwaliwa na mwingine ataachwa. [
36 **Wanaume wawili watakuwa wanafanya kazi pamoja sham-**
bani; mmoja atachukuliwa na mwingine ataachwa.]"
37 Kisha wakamuuliza, "Haya yatatukia wapi Bwana?"
Akawaambia, **"Pale ulipo mzoga, huko ndiko tai watakapoku-**
sanyika."

18

Mfano Wa Mjane Asiyekata Tamaa

1 Kisha Yesu akawapa wanafunzi wake mfano ili kuwaonyesha kuwa
yawapasa kuomba pasipo kukata tamaa.
2 Akawaambia, **"Katika mji mmoja alikuwepo hakimu ambaye**
hakumwogopa Mungu wala kumjali mtu.
3 **Katika mji huo alikuwako mjane mmoja ambaye alikuwa**
akija kwake mara kwa mara akimwomba, 'Tafadhali nipatie haki
kati yangu na adui yangu.'
4 **"Kwa muda mrefu yule hakimu alikataa. Lakini hatimaye**
akasema moyoni mwake, 'Ijapokuwa simwogopi Mungu wala
simjali mwanadamu,
5 **lakini kwa kuwa huyu mjane ananisumbuasumbua, nita-**
hakikisha amepata haki yake ili asiendelee kunichosha kwa
kunijia mara kwa mara!' "
6 Bwana akasema, **"Sikilizeni asemavyo huyu hakimu dhalimu.**
7 **Je, Mungu hatawatendea haki wateule wake wanaomlilia**
usiku na mchana? Je, atakawia kuwasaidia?
8 **Ninawaambia, atawapatia haki upesi. Lakini je, Mwana wa**
Adamu atakapokuja ataikuta imani duniani?"

Mfano Wa Farisayo Na Mtoza Ushuru

9 Yesu akatoa mfano huu kwa wale waliojiamini kuwa wao ni wenye
haki na kuwadharau wengine:
10 **"Watu wawili walikwenda Hekaluni kusali, mmoja wao
alikuwa Farisayo na mwingine alikuwa mtoza ushuru.
11 Yule Farisayo, akasimama, akasali hivi na kuomba kwake
mwenyewe: 'Mungu, nakushukuru kwa sababu mimi si kama
watu wengine ambao ni wanyang'anyi, wadhalimu, na wazinzi,
wala kama huyu mtoza ushuru.
12 Mimi nafunga mara mbili kwa juma, na natoa sehemu ya
kumi ya mapato yangu.'
13 "Lakini yule mtoza ushuru akasimama mbali, wala
hakuthubutu hata kuinua uso wake kutazama mbinguni, bali
alijipigapiga kifuani na kusema: 'Mungu, nihurumie, mimi
mwenye dhambi.'
14 "Nawaambia, huyu mtoza ushuru alirudi nyumbani akiwa
amehesabiwa haki mbele za Mungu zaidi ya yule Farisayo. Kwa
maana yeyote ajikwezaye atashushwa, na yeyote ajishushaye
atakwezwa."**

Yesu Awabariki Watoto Wadogo
(Mathayo 19:13-15; Marko 10:13-16)

15 Pia, watu walikuwa wakimletea Yesu watoto wachanga ili awa-
guse. Wanafunzi wake walipoona hivyo, wakawakemea.
16 Lakini Yesu akawaita wale watoto waje kwake, akasema,
**"Waacheni watoto wadogo waje kwangu, wala msiwazuie, kwa
maana Ufalme wa Mungu ni wa wale walio kama hawa.
17 Amin, nawaambia, mtu yeyote asiyeupokea Ufalme wa
Mungu kama mtoto mdogo, hatauingia kamwe."**

Mtawala Tajiri
(Mathayo 19:16-30; Marko 10:17-31)

18 Mtawala mmoja akamuuliza Yesu, "Mwalimu mwema, nifanye
nini ili niurithi uzima wa milele?"
19 Yesu akamjibu, **"Mbona unaniita mwema? Hakuna yeyote
aliye mwema ila Mungu peke yake.
20 Unazijua amri: 'Usizini, usiue, usiibe, usishuhudie uongo,
waheshimu baba yako na mama yako.' "**
21 Akajibu, "Amri hizi zote nimezishika tangu nikiwa mtoto."
22 Yesu aliposikia haya, akamwambia, **"Bado kuna jambo moja
ulilopungukiwa. Nenda ukauze kila kitu ulicho nacho, uwape
maskini, nawe utakuwa na hazina mbinguni. Kisha njoo,
unifuate."**
23 Aliposikia jambo hili, alisikitika sana kwa maana alikuwa mtu
mwenye mali nyingi.
24 Yesu akamtazama, akasema, **"Tazama jinsi ilivyo vigumu kwa
tajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu!
25 Hakika ni rahisi zaidi kwa ngamia kupita kwenye tundu la
sindano kuliko mtu tajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu."**
26 Wale waliosikia haya wakauliza, "Ni nani basi awezaye kuokoka?"

27 Yesu akajibu, **“Yasiyowezekana kwa wanadamu yanawezekana kwa Mungu.”**
28 Ndipo Petro akamjibu, “Tazama, tumeacha vyote tulivyokuwa navyo tukakufuata!”
29 Yesu akajibu, **“Amin, nawaambia, hakuna hata mtu aliyeacha nyumba yake, au mke, au ndugu, au wazazi au watoto kwa ajili ya Ufalme wa Mungu**
30 **ambaye hatapewa mara nyingi zaidi ya hivyo katika maisha haya, na hatimaye kupata uzima wa milele ujao.”**

Yesu Atabiri Kifo Chake Mara Ya Tatu
(Mathayo 20:17-19; Marko 10:32-34)

31 Yesu akawachukua wale wanafunzi wake kumi na wawili kando na kuwaambia, **“Tunapanda kwenda Yerusalemu, na kila kitu kilichoandikwa na manabii kumhusu Mwana wa Adamu kitatimizwa.**
32 **Kwa kuwa atatiwa mikononi mwa watu wasiomjua Mungu, nao watamdhihaki, watamtukana na kumtemea mate, watampiga mijeledi na kumuua.**
33 **Naye siku ya tatu atafufuka.”**
34 Wanafunzi wake hawakuelewa mambo haya, kwa kuwa maana yake ilikuwa imefichika kwao, nao hawakujua Yesu alikuwa anazungumzia nini.

Yesu Amponya Kipofu Karibu Na Yeriko
(Mathayo 20:29-34; Marko 10:46-52)

35 Yesu alipokuwa anakaribia Yeriko, kipofu mmoja alikuwa ameketi kando ya njia akiomba msaada.
36 Kipofu huyo aliposikia umati wa watu ukipita, akauliza, “Kuna nini?”
37 Wakamwambia, “Yesu wa Nazareti anapita.”
38 Akapaza sauti, akasema, “Yesu, Mwana wa Daudi, nihurumie!”
39 Wale waliokuwa wametangulia mbele wakamkemea, wakamwambia akae kimya. Lakini yeye akapaza sauti zaidi, “Mwana wa Daudi, nihurumie!”
40 Yesu akasimama, akawaamuru wamlete huyo mtu kwake. Alipokaribia, Yesu akamuuliza,
41 **“Unataka nikufanyie nini?”**
Akajibu, “Bwana, nataka kuona.”
42 Yesu akamwambia, **“Basi upate kuona. Imani yako imekuponya.”**
43 Akapata kuona saa ile ile, akamfuata Yesu, huku akimsifu Mungu. Watu wote walipoona mambo hayo, nao wakamsifu Mungu.

19

Zakayo Mtoza Ushuru

1 Yesu akaingia Yeriko, naye alikuwa anapita katikati ya huo mji.
2 Tazama, palikuwa na mtu mmoja mkuu wa watoza ushuru naye alikuwa tajiri, jina lake Zakayo.
3 Yeye alikuwa akijitahidi kumwona Yesu ni mtu wa namna gani. Lakini kutokana na umati mkubwa wa watu hakuweza kwa sababu alikuwa mfupi wa kimo.

4 Kwa hiyo akatangulia mbio mbele ya umati wa watu akapanda juu
ya mkuyu ili amwone Yesu, kwa sababu angeipitia njia ile.
5 Yesu alipofika pale chini ya huo mkuyu, akatazama juu,
akamwambia, **"Zakayo, shuka upesi, kwa maana leo nitakuwa**
mgeni nyumbani kwako!"
6 Hivyo Zakayo akashuka upesi, akamkaribisha Yesu nyumbani
kwake kwa furaha kubwa.
7 Watu wote walipoona hivyo, wakaanza kunung'unika wakisema,
"Amekwenda kuwa mgeni wa 'mtu mwenye dhambi.' "
8 Lakini Zakayo akasimama na kumwambia Bwana, "Tazama,
Bwana! Sasa hivi nusu ya mali yangu ninawapa maskini, nami kama
nimemdhulumu mtu yeyote kitu chochote, nitamrudishia mara nne ya
hicho kiwango."
9 Ndipo Yesu akamwambia, **"Leo, wokovu umeingia nyumbani**
humu, kwa sababu huyu naye ni mwana wa Abrahamu.
10 **Kwa maana Mwana wa Adamu amekuja kutafuta na kuokoa**
kile kilichopotea."

Mfano Wa Fedha
(Mathayo 25:14-30)

11 Walipokuwa wanasikiliza haya, Yesu akaendelea kuwaambia
mfano, kwa sababu alikuwa anakaribia Yerusalemu na watu walikuwa
wakidhani ya kuwa Ufalme wa Mungu ulikuwa unakuja saa iyo hiyo.
12 Hivyo akawaambia: **"Mtu mmoja mwenye cheo kikubwa**
alisafiri kwenda nchi ya mbali ili akapokee madaraka ya kuwa
mfalme, kisha arudi.
13 **Hivyo akawaita kumi miongoni mwa watumishi wake, na**
akawapa kila mmoja fungu la fedha. Akawaambia, 'Fanyeni
biashara na fedha hizi mpaka nitakaporudi.'
14 **"Lakini raiya wa nchi yake walimchukia wakapeleka ujumbe**
na kusema, 'Hatutaki huyu mtu awe mfalme wetu.'
15 **"Hata hivyo alirudi akiwa amekwisha kupokea mamlaka ya**
ufalme, akawaita wale watumishi wake aliokuwa amewaachia
fedha, ili afahamu ni faida kiasi gani kila mmoja wao aliyopata
kwa kufanya biashara.
16 **"Wa kwanza akaja na kusema, 'Bwana, kutokana na fedha**
uliyoniachia, nimepata faida mara kumi zaidi.'
17 **"Yule bwana akamjibu, 'Umefanya vizuri mtumishi mwema!**
Kwa sababu umekuwa mwaminifu katika wajibu mdogo sana,
nakupa mamlaka juu ya miji kumi.'
18 **"Wa pili naye akaja. Akasema, 'Bwana, fedha yako imeleta**
faida mara tano zaidi.'
19 **"Bwana wake akajibu, 'Nakupa mamlaka juu ya miji mitano.'**
20 **"Kisha akaja yule mtumishi mwingine, akasema, 'Bwana, hii**
hapa fedha yako. Niliitunza vizuri kwenye kitambaa.
21 **Nilikuogopa, kwa sababu wewe ni mtu mgumu. Unachukua**
ambapo hukuweka kitu, na unavuna mahali ambapo hukupanda
kitu.'
22 **"Bwana wake akamjibu, 'Nitakuhukumu kwa maneno yako**
mwenyewe, wewe mtumishi mwovu! Kama ulifahamu kwamba

mimi ni mtu mgumu, nichukuaye mahali ambapo sikuweka kitu
na kuvuna mahali ambapo sikupanda,
23 **kwa nini basi hukuweka fedha zangu kwa watoa riba, ili**
nitakaporudi nichukue iliyo yangu na riba yake?'
24 **"Ndipo akawaambia wale waliokuwa wamesimama karibu,**
'Mnyang'anyeni fungu lake la fedha, mkampe yule mwenye
kumi.'
25 **"Wakamwambia, 'Bwana, mbona; tayari anayo mafungu**
kumi!'
26 **"Akawajibu, 'Nawaambia kwamba kila aliye na kitu,**
ataongezewa. Lakini yule asiye na kitu, hata alicho nacho
atanyang'anywa.
27 **Lakini wale adui zangu ambao hawakutaka mimi niwe**
mfalme juu yao. Waleteni hapa mkawaue mbele yangu.' "

Yesu Aingia Yerusalemu Kwa Ushindi
(Mathayo 21:1-11; Marko 11:1-11; Yohana 12:12-19)

28 Baada ya Yesu kusema haya, alitangulia kupanda kwenda
Yerusalemu.
29 Naye alipokaribia Bethfage na Bethania kwenye mlima uitwao
Mlima wa Mizeituni, aliwatuma wanafunzi wake wawili, akawaambia,
30 **"Nendeni katika kijiji kilichoko mbele yenu. Na**
mtakapokuwa mnaingia kijijini, mtamkuta mwana-punda ame-
fungwa hapo, ambaye hajapandwa na mtu bado. Mfungueni,
mkamlete hapa.
31 **Kama mtu akiwauliza, 'Mbona mnamfungua?' Mwambieni,**
'Bwana anamhitaji.' "
32 Wale waliotumwa wakaenda, wakakuta kila kitu kama vile Yesu
alivyokuwa amewaambia.
33 Walipokuwa wanamfungua yule mwana-punda, wenyewe
wakawauliza, "Mbona mnamfungua huyo mwana-punda?"
34 Wale wanafunzi wakajibu, "Bwana anamhitaji."
35 Wakamleta kwa Yesu, nao baada ya kutandika mavazi yao juu ya
huyo mwana-punda, wakampandisha Yesu juu yake.
36 Alipokuwa akienda akiwa amempanda, watu wakatandaza
mavazi yao barabarani.
37 Alipokaribia mahali yanapoanzia materemko ya Mlima wa
Mizeituni, umati wote wa wafuasi wake wakaanza kumsifu Mungu
kwa furaha kwa sauti kuu kwa ajili ya matendo yote ya miujiza
waliyoyaona. Wakasema:
38 "Amebarikiwa Mfalme ajaye kwa Jina la Bwana!"
"Amani mbinguni na utukufu huko juu sana."
39 Baadhi ya Mafarisayo waliokuwamo miongoni mwa ule umati
wa watu wakamwambia, "Mwalimu, waamuru wanafunzi wako
wanyamaze."
40 Yesu akawajibu, **"Nawaambia ninyi, kama hawa wakinyamaza,**
mawe yatapiga kelele."

Yesu Anaulilia Mji Wa Yerusalemu

41 Alipokaribia Yerusalemu na kuuona mji, aliulilia,
42 akisema, **"Laiti ungalijua hata wewe leo yale ambayo yan-**
geleta amani, lakini sasa yamefichika machoni pako.

43 **Hakika siku zinakujia, ambazo adui zako watakuzingira, nao**
watakuzunguka pande zote na kukuzuilia ndani.
44 **Watakuponda chini, wewe na watoto walioko ndani ya kuta**
zako. Nao hawataacha hata jiwe moja juu ya jingine, kwa sababu
hukutambua wakati wa kujiliwa kwako."

Yesu Atakasa Hekaluni
(Mathayo 21:12-17; Marko 11:15-19; Yohana 2:13-22)

45 Ndipo akaingia eneo la Hekalu, akaanza kuwafukuza wale
waliokuwa wakiuza vitu humo.
46 Naye akawaambia, **"Imeandikwa, 'Nyumba yangu itakuwa**
nyumba ya sala,' lakini ninyi mmeifanya kuwa 'pango la
wanyang'anyi.' "
47 Kila siku alikuwa akifundisha Hekaluni. Lakini viongozi wa
makuhani, walimu wa sheria na viongozi wa watu walikuwa wak-
itafuta njia ili kumuua.
48 Lakini hawakupata nafasi kwa sababu watu wote walimfuata
wakiyasikiliza maneno yake kwa usikivu mwingi.

20

Swali Kuhusu Mamlaka Ya Yesu
(Mathayo 21:23-27; Marko 11:27-33)

1 Siku moja, Yesu alipokuwa akifundisha watu Hekaluni na kuhubiri
habari njema, viongozi wa makuhani, walimu wa sheria, pamoja na
wazee wa watu wakamjia.
2 Wakamuuliza, "Tuambie, unafanya mambo haya kwa mamlaka
gani? Ni nani aliyekupa mamlaka haya?"
3 Akawajibu, **"Nami nitawauliza swali.**
4 **Je, ubatizo wa Yohana ulitoka mbinguni au kwa wanadamu?"**
5 Wakahojiana wao kwa wao wakisema, "Kama tukisema, 'Ulitoka
mbinguni,' atatuuliza, 'Mbona hamkumwamini?'
6 Lakini tukisema, 'Ulitoka kwa wanadamu,' watu wote watatupiga
mawe, kwa sababu wanaamini kwamba Yohana alikuwa nabii."
7 Basi wakajibu, "Hatujui ulikotoka."
8 Yesu akawaambia, **"Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka**
gani ninatenda mambo haya."

Mfano Wa Wapangaji Waovu
(Mathayo 21:33-46; Marko 12:1-12)

9 Akaendelea kuwaambia watu mfano huu: **"Mtu mmoja alipanda**
shamba la mizabibu, akalikodisha kwa wakulima fulani, kisha
akasafiri kwa muda mrefu.
10 **Wakati wa mavuno ulipofika, akamtuma mtumishi wake**
kwa hao wapangaji ili wampe sehemu ya mavuno ya shamba
la mizabibu. Lakini wale wakulima wakampiga, wakamfukuza
mikono mitupu.
11 **Akamtuma mtumishi mwingine, huyo naye wakampiga,**
wakamfanyia mambo ya aibu na kumfukuza.
12 **Bado akamtuma na mwingine wa tatu, huyu pia wakam-**
jeruhi na kumtupa nje ya shamba.

13 **“Basi yule mwenye shamba la mizabibu akasema, ‘Nifanye nini? Nitamtuma mwanangu mpendwa, huenda yeye watamheshimu.’**
14 **“Lakini wale wapangaji walipomwona, wakasemezana wao kwa wao. Wakasema, ‘Huyu ndiye mrithi. Basi na tumuue ili urithi uwe wetu.’**
15 **Kwa hiyo wakamtupa nje ya shamba la mizabibu, wakamuua.”**
“Sasa basi yule mwenye shamba la mizabibu atawafanyia nini wapangaji hawa?
16 **Atakuja na kuwaua hao wapangaji, na kuwapa wapangaji wengine hilo shamba la mizabibu.”**
Watu waliposikia hayo wakasema, “Mungu apishie mbali jambo hili lisitokee!”
17 Lakini Yesu akawakazia macho, akasema, **“Basi ni nini maana ya yale yaliyoandikwa:**
“ ‘Jiwe walilolikataa waashi,
limekuwa jiwe kuu la pembeni’?
18 **Kila mtu aangukaye juu ya jiwe hilo atavunjika vipande vipande, lakini yule litakayemwangukia atasagwa kabisa.”**
19 Walimu wa sheria na viongozi wa makuhani wakatafuta njia ya kumkamata mara moja, kwa sababu walifahamu kwamba amesema mfano huo kwa ajili yao. Lakini waliwaogopa watu.

Kumlipa Kaisari Kodi
(Mathayo 22:15-22; Marko 12:13-17)
20 Kwa hiyo wakawa wanamchunguza na kutuma wapelelezi waliojifanya kuwa wenye haki ili wapate kumtega kwa maneno asemayo, ili wamtie katika uwezo na mamlaka ya mtawala.
21 Hivyo wale wapelelezi wakamuuliza, “Mwalimu, tunajua unasema na kufundisha yaliyo kweli wala humpendelei mtu, bali wafundisha njia ya Mungu katika kweli.
22 Je, ni halali sisi kulipa kodi kwa Kaisari, au la?”
23 Lakini Yesu akatambua hila yao, kwa hiyo akawaambia,
24 **“Nionyesheni dinari. Je, sura hii na maandishi haya yaliyoko juu yake ni vya nani?”**
25 Wakamjibu, “Ni vya Kaisari.”
Akawaambia, **“Basi mpeni Kaisari kilicho cha Kaisari, naye Mungu mpeni kilicho cha Mungu.”**
26 Wakashindwa kumkamata kwa yale aliyokuwa amesema hadharani. Nao wakashangazwa mno na majibu yake, wakanyamaza kimya.

Ufufuo Na Ndoa
(Mathayo 22:23-33; Marko 12:18-27)
27 Baadhi ya Masadukayo, wale wasemao kwamba hakuna ufufuo wa wafu, wakamjia Yesu na kumuuliza,
28 “Mwalimu, Mose alituandikia kwamba kama ndugu wa mtu akifa na kumwacha mkewe bila mtoto, basi huyo mtu inampasa amwoe huyo mjane ili amzalie ndugu yake watoto.
29 Basi palikuwepo ndugu saba. Yule wa kwanza akaoa, akafa bila kuzaa mtoto.
30 Kisha yule wa pili akamwoa huyo mjane, naye akafa bila mtoto,

31 naye wa tatu pia akamwoa. Vivyo hivyo ndugu wote saba wakawa
wamemwoa huyo mwanamke, na wote wakafa pasipo yeyote kupata
mtoto.
32 Mwishowe, yule mwanamke naye akafa.
33 Sasa basi, siku ya ufufuo huyo mwanamke atakuwa mke wa nani,
maana aliolewa na ndugu wote saba?"
34 Yesu akawajibu, **"Katika maisha haya watu huoa na kuolewa.**
35 **Lakini wale ambao wamehesabiwa kwamba wanastahili**
kupata nafasi katika ulimwengu ule na katika ufufuo wa wafu,
hawaoi wala hawaolewi.
36 **Hawa hawawezi kufa tena, kwa maana wao ni kama malaika.**
Wao ni watoto wa Mungu, kwa sababu ni watoto wa ufufuo.
37 **Hata Mose alidhihirisha kuwa wafu wanafufuka, kwa habari**
ya kile kichaka kilichokuwa kikiwaka moto bila kuteketea,
alipomwita Bwana, 'Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaki, na
Mungu wa Yakobo.'
38 **Yeye si Mungu wa wafu, bali wa walio hai, kwa kuwa kwake**
wote ni hai."
39 Baadhi ya walimu wa sheria wakasema, "Mwalimu, umesema
sawasawa kabisa!"
40 Baada ya hayo hakuna mtu aliyethubutu kumuuliza maswali tena.

Kristo Ni Mwana Wa Nani?
(Mathayo 22:41-46; Marko 12:35-37)

41 Kisha Yesu akawaambia, **"Imekuwaje basi wao husema**
Kristo*ni Mwana wa Daudi?
42 **Daudi mwenyewe anasema katika Kitabu cha Zaburi:**
" 'Bwana alimwambia Bwana wangu:
"Keti mkono wangu wa kuume,
43 **hadi nitakapowaweka adui zako**
chini ya miguu yako." '
44 **Ikiwa Daudi anamwita yeye 'Bwana,' basi atakuwaje**
mwanawe?"

Yesu Awashutumu Walimu Wa Sheria
(Mathayo 23:1-36; Marko 12:38-40)

45 Wakati watu wote walikuwa wanamsikiliza, Yesu akawaambia
wanafunzi wake,
46 **"Jihadharini na walimu wa sheria. Wao hupenda kutembea**
wakiwa wamevaa mavazi marefu, na kusalimiwa kwa heshima
masokoni. Hupenda kukaa kwenye viti vya mbele katika
masinagogi, na kukaa kwenye nafasi za heshima katika karamu.
47 **Wao hula nyumba za wajane, na ili waonekane kuwa wema,**
wanasali sala ndefu. Watu kama hawa watapata hukumu iliyo
kuu sana."

21

Sadaka Ya Mjane
(Marko 12:41-44)

1 Yesu alipoinua macho yake, aliwaona matajiri wakiweka sadaka
zao kwenye sanduku la hazina ya Hekalu.

---

* **20:41** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

2 Akamwona pia mjane mmoja maskini akiweka humo sarafu mbili
ndogo za shaba.
3 Yesu akasema, **"Amin, nawaambia, huyu mjane maskini
ameweka humo zaidi ya watu wengine wote.
4 Hawa watu wengine wote wametoa sadaka kutokana na wingi
wa mali zao. Lakini huyu mjane ametoa kutokana na umaskini
wake vyote alivyokuwa navyo, hata kile alichohitaji ili kuishi."**

Dalili Za Siku Za Mwisho
(Mathayo 24:1-2; Marko 13:1-2)

5 Baadhi ya wanafunzi wake wakawa wanamwonyesha jinsi Hekalu
lilivyopambwa kwa mawe mazuri na kwa vitu vilivyotolewa kuwa
sadaka kwa Mungu. Lakini Yesu akawaambia,
6 **"Kuhusu haya mnayoyaona hapa, wakati utafika ambapo
hakuna jiwe moja litakalobaki juu ya jingine, bali kila moja
litabomolewa."**

Mateso
(Mathayo 24:3-14; Marko 13:3-13)

7 Wakamuuliza, "Mwalimu, mambo haya yatatukia lini? Ni dalili
gani itaonyesha kwamba yanakaribia kutendeka?"
8 Yesu akawajibu, **"Jihadharini msije mkadanganywa. Maana
wengi watakuja kwa Jina langu, wakidai, 'Mimi ndiye,' na,
'Wakati umekaribia.' Msiwafuate.
9 Lakini msikiapo habari za vita na machafuko, msiogope. Kwa
maana hayo ni lazima yatokee kwanza, ila ule mwisho hautakuja
wakati huo."**
10 Kisha akawaambia: **"Taifa litainuka dhidi ya taifa jingine, na
ufalme mmoja dhidi ya ufalme mwingine.
11 Kutakuwa na mitetemeko mikubwa ya ardhi, na njaa
kali, na magonjwa ya kuambukiza katika sehemu mbalimbali.
Pia kutakuwa na matukio ya kutisha na ishara kuu kutoka
mbinguni.
12 "Lakini kabla yote hayajatokea, watawakamata ninyi na
kuwatesa. Watawatia mikononi mwa wakuu wa masinagogi na
kuwafunga magerezani. Nanyi mtapelekwa mbele ya wafalme
na watawala kwa ajili ya Jina langu.
13 Hii itawapa nafasi ya kushuhudia.
14 Lakini kusudieni mioyoni mwenu msisumbuke awali kuhusu
mtakalosema mbele ya mashtaka.
15 Kwa maana nitawapa maneno na hekima ambayo hakuna
hata adui yenu mmoja atakayeweza kushindana nayo wala
kuipinga.
16 Mtasalitiwa hata na wazazi, ndugu, jamaa na marafiki, na
baadhi yenu watawaua.
17 Mtachukiwa na watu wote kwa ajili ya Jina langu.
18 Lakini hapatakuwa na unywele mmoja wa kichwa chenu
utakaoangamia.
19 Kwa kuvumilia mtaokoa roho zenu.**

Kuharibiwa Kwa Yerusalemu Kwatabiriwa
(Mathayo 24:15-21; Marko 13:14-19)

20 **“Mtakapoona mji wa Yerusalemu umezungukwa na majeshi,**
basi fahamuni kwamba kuharibiwa kwake kumekaribia.
21 **Wakati huo, wale walio Uyahudi wakimbilie milimani, walio**
mjini Yerusalemu watoke humo, nao wale walioko mashambani
wasiingie mjini.
22 **Kwa sababu huu utakuwa ni wakati wa adhabu ili kutimiza**
yote yaliyoandikwa.
23 **Ole wao wenye mimba na wale wanaonyonyesha watoto siku**
hizo! Kutakuwa na dhiki kuu katika nchi na ghadhabu juu ya
hawa watu.
24 **Wataanguka kwa makali ya upanga, na wengine wat-**
achukuliwa kuwa mateka katika mataifa yote. Nao mji wa
Yerusalemu utakanyagwa na watu wa Mataifa hadi muda wa hao
watu wa Mataifa utimie.

Kuja Kwa Mwana Wa Adamu
(Mathayo 24:29-35; Marko 13:24-31)

25 **“Kutakuwa na ishara katika jua, mwezi na nyota. Hapa**
duniani, mataifa yatakuwa katika dhiki na fadhaa kutokana na
ngurumo na misukosuko ya bahari.
26 **Watu watazimia roho kutokana na hofu kuu na kuyaona**
yale mambo yanayotokea duniani, kwa maana nguvu za angani
zitatikisika.
27 **Wakati huo ndipo watakapomwona Mwana wa Adamu akija**
mawinguni pamoja na uweza na utukufu mkuu.
28 **Mambo haya yatakapoanza kutendeka, simameni na mkavi-**
inue vichwa vyenu, kwa sababu ukombozi wenu umekaribia.”
29 Akawaambia mfano huu: **“Uangalieni mtini na miti mingine**
yote.
30 **Inapochipua majani, ninyi wenyewe mnaweza kuona na**
kutambua wenyewe ya kuwa wakati wa kiangazi umekaribia.
31 **Vivyo hivyo, myaonapo mambo haya yakitukia, mnatambua**
kwamba Ufalme wa Mungu umekaribia.
32 **“Amin, nawaambia, kizazi hiki hakitapita hadi mambo haya**
yote yawe yametimia.
33 **Mbingu na nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita**
kamwe.”

Siku Ya Mwisho Itakuja Ghafula

34 **“Jihadharini mioyo yenu isije ikalemewa na anasa, ulevi**
na fadhaa za maisha haya, nayo siku ile ikawakuta ninyi bila
kutazamia kama vile mtego unasavyo.
35 **Kwa maana kama vile mtego unasavyo, ndivyo siku hiyo**
itakavyowapata wanadamu wote waishio katika uso wa dunia
yote.
36 **Kesheni daima na mwombe ili mweze kuokoka na yale yote**
yatakayotokea na kusimama mbele ya Mwana wa Adamu.”
37 Kila siku Yesu alikuwa akifundisha Hekaluni, na jioni ilipofika,
alikwenda zake kwenye Mlima wa Mizeituni na kukaa huko usiku
kucha.
38 Nao watu wote walikuja asubuhi na mapema Hekaluni ili
kumsikiliza.

22

Yuda Akubali Kumsaliti Yesu
(Mathayo 26:14-16; Marko 14:10-11)

1 Wakati huu Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, iitwayo Pasaka,
ilikuwa imekaribia.
2 Viongozi wa makuhani na walimu wa sheria walikuwa wanatafuta
njia ya kumuua Yesu, kwa sababu waliwaogopa watu.
3 Shetani akamwingia Yuda, aliyeitwa Iskariote, mmoja wa wale
Kumi na Wawili.
4 Yuda akaenda kwa viongozi wa makuhani na kwa maafisa
wa walinzi wa Hekalu, akazungumza nao jinsi ambavyo angeweza
kumsaliti Yesu.
5 Wakafurahi na wakakubaliana kumpa fedha.
6 Naye akakubali, akaanza kutafuta wakati uliofaa wa kumsaliti Yesu
kwao, wakati ambapo hakuna umati wa watu.

Maandalizi Ya Pasaka
(Mathayo 26:17-25; Marko 14:12-21; Yohana 13:21-30)

7 Basi ikawadia siku ya Mikate Isiyotiwa Chachu, siku ambayo
mwana-kondoo wa Pasaka huchinjwa.
8 Hivyo Yesu akawatuma Petro na Yohana, akisema, **"Nendeni
mkatuandalie chakula cha Pasaka ili tuweze kuila."**
9 Wakamuuliza, "Unataka tukuandalie wapi?"
10 Yesu akawaambia, **"Tazameni, mtakapokuwa mkiingia mjini,
mtakutana na mwanaume amebeba mtungi wa maji. Mfuateni
mpaka kwenye nyumba atakayoingia.
11 Nanyi mwambieni mwenye nyumba, 'Mwalimu anauliza:
Kiko wapi chumba cha wageni, ambamo mimi na wanafunzi
wangu tutakula Pasaka?'
12 Atawaonyesha chumba kikubwa ghorofani, kikiwa
kimepambwa vizuri. Andaeni humo."**
13 Wakaenda, nao wakakuta kila kitu kama Yesu alivyowaambia.
Hivyo wakaiandaa Pasaka.

Kuanzishwa Kwa Meza Ya Bwana
(Mathayo 26:31-35; Marko 14:27-31; Yohana 13:36-38)

14 Wakati ulipowadia, Yesu akaketi mezani pamoja na wale mitume
wake.
15 Kisha akawaambia, **"Nimetamani sana kuila Pasaka hii
pamoja nanyi kabla ya kuteswa kwangu.
16 Kwa maana, nawaambia, sitaila tena Pasaka mpaka itakapo-
timizwa katika Ufalme wa Mungu."**
17 Akiisha kukichukua kikombe, akashukuru, akasema, **"Chukueni
hiki mnywe wote.
18 Kwa maana nawaambia tangu sasa sitakunywa tena katika
uzao wa mzabibu, hadi Ufalme wa Mungu utakapokuja."**
19 Kisha akachukua mkate, akashukuru, akaumega, na kuwapa,
akisema, **"Huu ni mwili wangu unaotolewa kwa ajili yenu.
Fanyeni hivi kwa ukumbusho wangu."**
20 Vivyo hivyo baada ya kula, akakitwaa kikombe, akisema,
**"Kikombe hiki ni agano jipya katika damu yangu, imwagikayo
kwa ajili yenu.**

21 **Lakini mkono wake huyo atakayenisaliti uko hapa mezani**
pamoja nami.
22 **Mwana wa Adamu anaenda zake kama ilivyokusudiwa.**
Lakini ole wake mtu huyo amsalitiye."
23 Wakaanza kuulizana wenyewe ni nani miongoni mwao angeweza
kufanya jambo hilo.

Mabishano Kuhusu Ukuu

24 Pia yakazuka mabishano katikati ya wanafunzi kwamba ni nani
aliyeonekana kuwa mkuu kuliko wote miongoni mwao.
25 Yesu akawaambia, **"Wafalme na watu wa Mataifa huwatawala**
watu kwa nguvu. Nao wenye mamlaka juu yao hujiita 'Wafad-
hili.'
26 **Lakini ninyi msifanane nao. Bali yeye aliye mkuu kuliko**
wote miongoni mwenu, inampasa kuwa kama yeye aliye mdogo
wa wote, naye atawalaye na awe kama yeye ahudumuye.
27 **Kwani ni nani aliye mkuu? Ni yule aketiye mezani au ni**
yule ahudumuye? Si ni yule aliyekaa mezani? Lakini mimi niko
miongoni mwenu kama yule ahudumuye.
28 **Ninyi mmekuwa pamoja nami katika majaribu yangu.**
29 **Nami kama Baba yangu alivyonipa ufalme, kadhalika mimi**
nami ninawapa ninyi,
30 **ili mpate kula na kunywa mezani pangu katika karamu**
ya ufalme wangu, na kukaa katika viti vya enzi, mkihukumu
makabila kumi na mawili ya Israeli."

Yesu Atabiri Kuwa Petro Atamkana

31 Yesu akasema, **"Simoni, Simoni, sikiliza, Shetani ameomba**
kuwapepeta ninyi wote kama ngano.
32 **Lakini nimekuombea wewe Simoni ili imani yako isishindwe,**
nawe ukiisha kunirudia, uwaimarishe ndugu zako."
33 Petro akajibu, "Bwana, niko tayari kwenda pamoja nawe gerezani
na hata kifoni."
34 Yesu akamjibu, **"Ninakuambia Petro, kabla jogoo hajawika**
usiku wa leo, utakana mara tatu kwamba hunijui mimi."

Mfuko, Mkoba Na Upanga

35 Kisha Yesu akawauliza, **"Nilipowatuma bila mfuko, wala**
mkoba, wala viatu, mlipungukiwa na kitu chochote?"
Wakajibu, "La, hatukupungukiwa na kitu chochote."
36 Akawaambia, **"Lakini sasa, aliye na mfuko na auchukue, na**
aliye na mkoba vivyo hivyo. Naye asiye na upanga, auze joho
lake anunue mmoja.
37 **Kwa sababu, nawaambia, andiko hili lazima litimizwe juu**
yangu, kwamba, 'Alihesabiwa pamoja na wakosaji'; kwa kweli
yaliyoandikwa kunihusu mimi hayana budi kutimizwa."
38 Wanafunzi wake wakamwambia, "Bwana, tazama hapa kuna
panga mbili."
Akawajibu, **"Inatosha."**

Yesu Aomba Kwenye Mlima Wa Mizeituni
(Mathayo 26:36-46; Marko 14:32-42)

39 Yesu akatoka, akaenda kwenye Mlima wa Mizeituni kama
ilivyokuwa kawaida yake, nao wanafunzi wake wakamfuata.
40 Walipofika huko, akawaambia wanafunzi wake, **“Ombeni, msije
mkaingia majaribuni.”**
41 Akajitenga nao kama umbali wa kutupa jiwe, akapiga magoti,
akaomba
42 akisema, **“Baba, kama ni mapenzi yako, niondolee kikombe
hiki. Lakini si kama nipendavyo, bali mapenzi yako yatendeke.”**
43 Malaika kutoka mbinguni akamtokea, akamtia nguvu.
44 Naye akiwa katika maumivu makuu, akaomba kwa bidii, nalo
jasho lake likawa kama matone ya damu yakidondoka ardhini.
45 Baada ya kuomba, akawarudia wanafunzi wake akawakuta
wamelala, wakiwa wamechoka kutokana na huzuni.
46 Naye akawauliza, **“Mbona mmelala? Amkeni, mwombe ili
msije mkaingia majaribuni.”**

Yesu Akamatwa
(Mathayo 26:47-56; Marko 14:43-50; Yohana 18:3-11)

47 Yesu alipokuwa bado anazungumza, umati mkubwa wa watu
ukaja. Uliongozwa na Yuda, ambaye alikuwa mmoja wa wale
wanafunzi Kumi na Wawili. Akamkaribia Yesu ili ambusu.
48 Lakini Yesu akamwambia, **“Yuda, je, unamsaliti Mwana wa
Adamu kwa busu?”**
49 Wafuasi wa Yesu walipoona yale yaliyokuwa yanakaribia kutokea,
wakasema, “Bwana, tuwakatekate kwa panga zetu?”
50 Mmoja wao akampiga mtumishi wa kuhani mkuu kwa upanga,
akamkata sikio la kuume.
51 Lakini Yesu akasema, **“Acheni!”** Akaligusa lile sikio la yule mtu
na kumponya.
52 Kisha Yesu akawaambia wale viongozi wa makuhani, maafisa
wa walinzi wa Hekalu, pamoja na wazee waliokuwa wamekuja
kumkamata, **“Mmekuja na panga na marungu, kana kwamba
mimi ni mnyang’anyi?**
53 **Siku kwa siku nilikuwa pamoja nanyi Hekaluni lakini
hamkunikamata. Lakini hii ni saa yenu, wakati giza linatawala!”**

Petro Amkana Yesu
(Mathayo 26:57-75; Marko 14:53-72; Yohana 18:12-27)

54 Kisha wakamkamata Yesu, wakamchukua, wakaenda naye mpaka
nyumbani kwa kuhani mkuu. Lakini Petro akafuata kwa mbali.
55 Walipokwisha kuwasha moto katikati ya ua na kuketi pamoja,
Petro naye akaketi pamoja nao.
56 Mtumishi mmoja wa kike akamwona kwa mwanga wa moto akiwa
ameketi pale. Akamtazama sana, akasema, “Huyu mtu pia alikuwa
pamoja na Yesu!”
57 Lakini Petro akakana, akasema, “Ewe mwanamke, hata simjui!”
58 Baadaye kidogo, mtu mwingine alimwona Petro akasema, “Wewe
pia ni mmoja wao!” Petro akajibu, “Wewe mtu, mimi sio mmoja wao!”
59 Baada ya muda wa kama saa moja hivi, mtu mwingine akazidi
kusisitiza, “Kwa hakika huyu mtu naye alikuwa pamoja na Yesu, kwa
maana yeye pia ni Mgalilaya.”

60 Petro akajibu, “Wewe mtu, mimi sijui unalosema!” Wakati huo
huo, akiwa bado anazungumza, jogoo akawika.
61 Naye Bwana akageuka, akamtazama Petro. Ndipo Petro akakum-
buka lile neno ambalo Bwana alimwambia: **“Kabla jogoo hajawika
leo, utanikana mara tatu.”**
62 Naye akaenda nje, akalia kwa majonzi.

Walinzi Wamdhihaki Yesu Na Kumpiga
(Mathayo 26:67-68; Marko 14:65)

63 Watu waliokuwa wanamlinda Yesu wakaanza kumdhihaki na
kumpiga.
64 Wakamfunga kitambaa machoni na kumuuliza, “Tabiri! Tuambie
ni nani aliyekupiga?”
65 Wakaendelea kumtukana kwa matusi mengi.

Yesu Apelekwa Mbele Ya Baraza
(Mathayo 26:59-66; Marko 14:55-64; Yohana 18:28-38)

66 Kulipopambazuka, baraza la wazee wa watu,* yaani viongozi
wa makuhani na walimu wa sheria, wakakutana pamoja, naye Yesu
akaletwa mbele yao.
67 Wakamwambia, “Kama wewe ndiye Kristo,† tuambie.”
Yesu akawajibu, **“Hata nikiwaambia hamtaamini.**
68 **Nami nikiwauliza swali, hamtanijibu.**
69 **Lakini kuanzia sasa, Mwana wa Adamu ataketi mkono wa
kuume wa Mungu Mwenye Nguvu.”**
70 Wote wakauliza, “Wewe basi ndiwe Mwana wa Mungu?”
Yeye akawajibu, **“Ninyi mwasema kwamba mimi ndiye.”**
71 Kisha wakasema, “Tuna haja gani tena ya ushahidi zaidi?
Tumesikia wenyewe kutoka kinywani mwake.”

23

Yesu Apelekwa Kwa Pilato
(Mathayo 27:1-14; Marko 15:1-5; Yohana 18:28-38)

1 Kisha umati wote wa watu ukainuka na kumpeleka Yesu kwa Pilato.
2 Nao wakaanza kumshtaki wakisema: “Tumemwona huyu mtu
akipotosha taifa letu, akiwazuia watu wasilipe kodi kwa Kaisari na
kujiita kuwa yeye ni Kristo,* mfalme.”
3 Basi Pilato akamuuliza Yesu, “Wewe ndiye mfalme wa Wayahudi?”
Yesu akajibu, **“Wewe wasema.”**
4 Pilato akawaambia viongozi wa makuhani na watu wote
waliokuwepo, “Sioni sababu ya kutosha kumshtaki mtu huyu!”
5 Lakini wao wakakazana kusema, “Anawachochea watu kwa
mafundisho yake katika Uyahudi yote, tangu Galilaya alikoanzia, hadi
sehemu hii!”

Yesu Apelekwa Kwa Herode

6 Pilato aliposikia hayo akauliza, “Huyu mtu ni Mgalilaya?”

---

* **22:66** Baraza la wazee hapa ina maana ya Sanhedrin ambalo lilikuwa ndilo Baraza la juu kabisa la utawala wa Kiyahudi, lililoundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu. † **22:67** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta. * **23:2** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

7 Alipofahamu kwamba Yesu alikuwa chini ya mamlaka ya Herode,
akampeleka kwa Herode, ambaye wakati huo alikuwa pia Yerusalemu.
8 Herode alipomwona Yesu alifurahi sana, kwa sababu kwa muda
mrefu alikuwa amesikia mambo mengi kumhusu yeye. Pia alitarajia
kumwona akifanya miujiza kadha wa kadha.
9 Herode akamuuliza maswali mengi, lakini Yesu hakumjibu lolote.
10 Wakati huo viongozi wa makuhani na walimu wa sheria wa-
likuwepo wakitoa mashtaka yao kwa nguvu sana.
11 Herode na askari wake wakamdhihaki Yesu na kumfanyia mzaha.
Wakamvika vazi zuri sana, wakamrudisha kwa Pilato.
12 Siku hiyo, Herode na Pilato wakawa marafiki; kabla ya jambo hili
walikuwa na uadui kati yao.

Yesu Ahukumiwa Kifo
(Mathayo 27:15-26; Marko 15:6-15; Yohana 18:39–19:16)

13 Basi Pilato akawaita pamoja viongozi wa makuhani, viongozi
wengine na watu,
14 akawaambia, “Ninyi mlimleta huyu mtu kwangu kana kwamba
ni mtu anayewachochea watu ili waasi. Nimemhoji mbele yenu nami
nimeona hakuna msingi wowote wa mashtaka yenu dhidi yake.
15 Wala Herode hakumwona na kosa lolote, ndiyo sababu amem-
rudisha kwetu. Kama mnavyoona, mtu huyu hakufanya jambo lolote
linalostahili kifo.
16 Kwa hiyo nitaamuru apigwe mijeledi na kumwachia.” [
17 Kwa kuwa ilikuwa lazima kuwafungulia mfungwa mmoja wakati
wa Sikukuu.]
18 Ndipo watu wote wakapiga kelele kwa pamoja, “Mwondoe mtu
huyo! Tufungulie Baraba!”
19 (Baraba alikuwa amefungwa gerezani kwa sababu ya maasi
yaliyokuwa yametokea mjini, na kwa ajili ya uuaji.)
20 Pilato, akitaka kumwachia Yesu, akasema nao tena.
21 Lakini wao wakaendelea kupiga kelele wakisema, “Msulubishe!
Msulubishe!”
22 Kwa mara ya tatu, Pilato akawauliza, “Kwani amefanya kosa gani
huyu mtu? Sikuona kwake sababu yoyote inayostahili adhabu ya kifo.
Kwa hiyo nitaamuru apigwe mijeledi, na kisha nitamwachia.”
23 Lakini watu wakazidi kupiga kelele kwa nguvu zaidi, wakidai
kwamba Yesu asulubiwe. Hivyo, kelele zao zikashinda.
24 Kwa hiyo Pilato akatoa hukumu kwamba madai yao yatimizwe.
25 Akamfungua yule mtu aliyekuwa amefungwa gerezani kwa
kuhusika katika uasi dhidi ya serikali na mauaji. Akamkabidhi Yesu
mikononi mwao, wamfanyie watakavyo.

Kusulubiwa Kwa Yesu
(Mathayo 27:32-44; Marko 15:21-32; Yohana 19:17-27)

26 Walipokuwa wakienda naye, wakamkamata mtu mmoja aitwaye
Simoni mwenyeji wa Kirene, aliyekuwa anapita zake kuingia mjini ku-
toka shambani. Wakambebesha msalaba, wakamlazimisha auchukue
nyuma ya Yesu.
27 Idadi kubwa ya watu wakamfuata Yesu, wakiwamo wanawake
waliokuwa wakimlilia na kumwombolezea.

28 Yesu akawageukia, akawaambia, **“Enyi binti za Yerusalemu,**
msinililie mimi bali jililieni ninyi wenyewe na watoto wenu.
29 **Kwa maana wakati utafika mtakaposema, ‘Wamebarikiwa**
wanawake tasa, ambao matumbo yao hayakuzaa, wala matiti yao
hayakunyonyesha!’
30 **Ndipo**
“ ‘wataiambia milima, “Tuangukieni!”
na vilima, “Tufunikeni!” ’
31 **Kwa maana kama wamefanya hivi kwa mti mbichi, kwa mti**
mkavu itakuwaje?”
32 Watu wengine wawili wahalifu, walipelekwa pamoja na Yesu ili
wakasulubiwe.
33 Walipofika mahali paitwapo Fuvu la Kichwa, hapo ndipo walipom-
sulubisha Yesu pamoja na hao wahalifu, mmoja upande wake wa
kuume na mwingine upande wake wa kushoto.
34 Yesu akasema, **“Baba, wasamehe, kwa maana hawajui wali-**
tendalo!” Wakagawana nguo zake kwa kupiga kura.
35 Watu wakasimama hapo wakimwangalia, nao viongozi wa
Wayahudi wakamdhihaki wakisema, “Aliokoa wengine! Ajiokoe
mwenyewe basi, kama yeye ndiye Kristo wa Mungu, Mteule wake.”
36 Askari nao wakaja, wakamdhihaki. Wakamletea siki ili anywe,
37 na wakamwambia, “Kama wewe ni Mfalme wa Wayahudi, jiokoe
mwenyewe.”
38 Kwenye msalaba juu ya kichwa chake, kulikuwa na maandishi
haya: HUYU NDIYE MFALME WA WAYAHUDI.
Maandishi haya yalikuwa yameandikwa kwa lugha za Kiyunani,
Kilatini na Kiebrania.
39 Mmoja wa wale wahalifu waliosulubiwa pamoja naye akam-
tukana, akasema: “Wewe si ndiye Kristo? Jiokoe mwenyewe na
utuokoe na sisi.”
40 Lakini yule mhalifu mwingine akamkemea mwenzake, akasema,
“Je, wewe humwogopi Mungu, wakati uko kwenye adhabu iyo hiyo?
41 Sisi tumehukumiwa kwa haki kwa kuwa tunapata tunayostahili
kwa ajili ya matendo yetu. Lakini huyu mtu hajafanya kosa lolote.”
42 Kisha akasema, “Yesu, unikumbuke utakapokuja katika Ufalme
wako.”
43 Yesu akamjibu, **“Amin, nakuambia, leo hii utakuwa pamoja**
nami Paradiso.”†

Kifo Cha Yesu
(Mathayo 27:45-56; Marko 15:33-41; Yohana 19:28-30)

44 Ilikuwa kama saa sita mchana, nalo giza likafunika nchi yote hadi
saa tisa,
45 kwa sababu jua liliacha kutoa nuru. Pazia la Hekalu likachanika
vipande viwili.
46 Yesu akapaza sauti yake akasema, **“Baba, mikononi mwako**
naikabidhi roho yangu.” Baada ya kusema haya, akakata roho.
47 Yule jemadari alipoona yaliyotukia, akamsifu Mungu, akasema,
“Hakika, mtu huyu alikuwa mwenye haki.”

---

† **23:43** Paradiso maana yake bustani nzuri, hapa ina maana mahali zinapokwenda roho za wacha Mungu, yaani watakatifu.

48 Watu wote waliokuwa wamekusanyika hapo kushuhudia tukio hili
walipoyaona hayo, wakapigapiga vifua vyao kwa huzuni na kwenda
zao.
49 Lakini wale wote waliomfahamu, pamoja na wale wanawake
waliokuwa wamemfuata kutoka Galilaya, walisimama kwa mbali
wakiyatazama mambo haya.

Maziko Ya Yesu
(Mathayo 27:57-61; Marko 15:42-47; Yohana 19:38-42)

50 Basi kulikuwa na mtu mmoja mwema na mwenye haki, jina lake
Yosefu. Yeye alikuwa mjumbe wa Baraza la Wayahudi,‡
51 lakini yeye hakuwa amekubaliana na maamuzi na vitendo vya
viongozi wenzake. Huyu alikuwa mwenyeji wa Arimathaya huko
Uyahudi, naye alikuwa anaungojea Ufalme wa Mungu kwa matarajio
makubwa.
52 Yosefu alikwenda kwa Pilato, akaomba apewe mwili wa Yesu.
53 Akaushusha kutoka msalabani, akaufunga katika kitambaa cha
kitani safi, na kuuweka katika kaburi lililochongwa kwenye mwamba,
ambalo halikuwa limezikiwa mtu mwingine bado.
54 Ilikuwa Siku ya Maandalizi, nayo Sabato ilikuwa karibu kuanza.
55 Wale wanawake waliokuwa wamekuja pamoja na Yesu wakim-
fuata kutoka Galilaya wakamfuata Yosefu, wakaliona kaburi na jinsi
mwili wa Yesu ulivyolazwa.
56 Kisha wakarudi nyumbani, wakaandaa manukato na marhamu
ya kuupaka huo mwili. Lakini wakapumzika siku ya Sabato kama
ilivyoamriwa.

24

Kufufuka Kwa Yesu
(Mathayo 28:1-10; Marko 16:1-8; Yohana 20:1-10)

1 Mnamo siku ya kwanza ya juma, alfajiri na mapema, wale
wanawake walichukua yale manukato waliyokuwa wameyaandaa,
wakaenda kaburini.
2 Wakakuta lile jiwe limevingirishwa kutoka kwenye kaburi,
3 lakini walipoingia ndani, hawakuuona mwili wa Bwana Yesu.
4 Walipokuwa wanashangaa juu ya jambo hili, ghafula watu wawili
waliokuwa wamevaa mavazi yanayong'aa kama umeme wakasimama
karibu nao.
5 Wale wanawake, wakiwa na hofu, wakainamisha nyuso zao mpaka
chini. Lakini wale watu wakawaambia, "Kwa nini mnamtafuta aliye
hai miongoni mwa wafu?
6 Hayuko hapa; amefufuka! Kumbukeni alivyowaambia alipokuwa
bado yuko pamoja nanyi huko Galilaya kwamba:
7 **'Ilikuwa lazima Mwana wa Adamu atiwe mikononi mwa watu
wenye dhambi na waovu ili asulubiwe, na siku ya tatu afufuke.'** "
8 Ndipo wakayakumbuka maneno ya Yesu.
9 Waliporudi kutoka huko kaburini, wakawaeleza wale wanafunzi
kumi na mmoja pamoja na wengine wote mambo haya yote.

‡ **23:50** Baraza la Wayahudi hapa ina maana ya Sanhedrin ambalo lilikuwa ndilo baraza la juu kabisa la utawala wa Kiyahudi, lililoundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu.

10 Basi Maria Magdalene, Yoana, na Maria mama yake Yakobo,
pamoja na wanawake wengine waliofuatana nao ndio waliwaelezea
mitume habari hizi.
11 Lakini hawakuwasadiki hao wanawake, kwa sababu maneno yao
yalionekana kama upuzi.
12 Hata hivyo, Petro akainuka na kukimbia kwenda kule kaburini.
Alipoinama kuchungulia, akaona vile vitambaa vya kitani, ila hakuona
kitu kingine. Naye akaenda zake akijiuliza nini kilichotokea.

Njiani Kwenda Emau
(Marko 16:12-13)

13 Ikawa siku iyo hiyo, wanafunzi wawili wa Yesu walikuwa
njiani wakienda kijiji kilichoitwa Emau, yapata maili saba* kutoka
Yerusalemu.
14 Walikuwa wakizungumza wao kwa wao kuhusu mambo yote
yaliyotukia.
15 Walipokuwa wakizungumza na kujadiliana, Yesu mwenyewe
akaja akatembea pamoja nao,
16 lakini macho yao yakazuiliwa ili wasimtambue.
17 Akawauliza, **"Ni mambo gani haya mnayozungumza wakati
mnatembea?"**
Wakasimama, nyuso zao zikionyesha huzuni.
18 Mmoja wao, aliyeitwa Kleopa, akamuuliza, "Je, wewe ndiye peke
yako mgeni huku Yerusalemu ambaye hufahamu mambo yaliyotukia
humo siku hizi?"
19 Akawauliza, **"Mambo gani?"**
Wakamjibu, "Mambo ya Yesu wa Nazareti. Yeye alikuwa nabii,
mwenye uwezo mkuu katika maneno yake na matendo yake, mbele
za Mungu na mbele ya wanadamu wote.
20 Viongozi wa makuhani na viongozi wetu walimtoa ahukumiwe
kufa, nao wakamsulubisha.
21 Lakini tulikuwa tumetegemea kwamba yeye ndiye angelikomboa
Israeli. Zaidi ya hayo, leo ni siku ya tatu tangu mambo haya yatokee.
22 Isitoshe, baadhi ya wanawake katika kundi letu wametushtusha.
Walikwenda kaburini leo alfajiri,
23 lakini hawakuukuta mwili wake. Walirudi wakasema wameona
maono ya malaika ambao waliwaambia kwamba Yesu yu hai.
24 Kisha baadhi ya wenzetu walikwenda kaburini wakalikuta kama
vile wale wanawake walivyokuwa wamesema, lakini yeye hawakum-
wona."
25 Yesu akawaambia, **"Ninyi ni wajinga kiasi gani, nanyi ni wazito
mioyoni mwenu kuamini mambo yote yaliyonenwa na manabii!
26 Je, haikumpasa Kristo† kuteswa kwa njia hiyo na kisha aingie
katika utukufu wake?"**
27 Naye akianzia na Sheria ya Mose na Manabii wote, akawafafanulia
jinsi Maandiko yalivyosema kumhusu yeye.
28 Nao walipokaribia kile kijiji walichokuwa wakienda, Yesu akawa
kama anaendelea mbele.

---

* **24:13** Maili saba ni kama kilomita 11.2. † **24:26** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

29 Lakini wao wakamsihi sana akae nao, wakisema, “Kaa hapa nasi,
kwa maana sasa ni jioni na usiku unaingia.” Basi akaingia ndani kukaa
nao.
30 Alipokuwa mezani pamoja nao, akachukua mkate, akashukuru,
akaumega, akaanza kuwagawia.
31 Ndipo macho yao yakafumbuliwa, nao wakamtambua, naye
akatoweka machoni pao. Hawakumwona tena.
32 Wakaulizana wao kwa wao, “Je, mioyo yetu haikuwakawaka
kwa furaha ndani yetu alipokuwa anazungumza nasi njiani na
kutufafanulia Maandiko?”
33 Wakaondoka mara, wakarudi Yerusalemu. Wakawakuta wale
wanafunzi kumi na mmoja na wale waliokuwa pamoja nao, wameku-
sanyika
34 wakisema, “Ni kweli! Bwana amefufuka, naye amemtokea
Simoni.”
35 Kisha wale wanafunzi wawili wakaeleza yaliyotukia njiani na jinsi
walivyomtambua Yesu alipoumega mkate.

Yesu Awatokea Wanafunzi Wake
(Mathayo 28:16-20; Marko 16:14-18; Yohana 20:19-23; Matendo 1:6-8)

36 Walipokuwa bado wanazungumza hayo, Yesu mwenyewe akasi-
mama katikati yao, akasema, **“Amani iwe nanyi!”**
37 Wakashtuka na kuogopa wakidhani kwamba wameona mzuka.
38 Lakini Yesu akawauliza, **“Kwa nini mnaogopa? Kwa nini mna
shaka mioyoni mwenu?**
39 **Tazameni mikono yangu na miguu yangu, mwone kuwa ni
mimi hasa. Niguseni mwone; kwa maana mzuka hauna nyama
na mifupa, kama mnionavyo kuwa navyo.”**
40 Aliposema haya, akawaonyesha mikono na miguu yake.
41 Wakashindwa kuamini kwa ajili ya furaha na mshangao
waliokuwa nao. Akawauliza, **“Mna chakula chochote hapa?”**
42 Wakampa kipande cha samaki aliyeokwa,
43 naye akakichukua na kukila mbele yao.
44 Akawaambia, **“Haya ndiyo yale niliyowaambia nilipokuwa
bado niko pamoja nanyi, kwamba yote yaliyoandikwa kunihusu
mimi katika Sheria ya Mose, Manabii na Zaburi hayana budi
kutimizwa.”**
45 Ndipo akafungua fahamu zao ili waweze kuyaelewa Maandiko.
46 Akawaambia, **“Haya ndiyo yaliyoandikwa: Kristo atateswa na
siku ya tatu atafufuka kutoka kwa wafu.**
47 **Toba na msamaha wa dhambi zitatangaziwa mataifa yote
kupitia jina lake kuanzia Yerusalemu.**
48 **Ninyi ni mashahidi wa mambo haya.**

Kuahidiwa Kwa Roho Mtakatifu

49 **“Tazama nitawatumia ahadi ya Baba yangu; lakini kaeni
humu mjini hadi mtakapovikwa uwezo utokao juu.”**

Kupaa Kwa Yesu Mbinguni
(Marko 16:19-20; Matendo 1:9-11)

50 Akiisha kuwaongoza mpaka kwenye viunga vya Bethania, akainua
mikono yake juu na kuwabariki.

51 Alipokuwa anawabariki, akawaacha, akachukuliwa mbinguni.
52 Kisha wakamwabudu na kurudi Yerusalemu wakiwa wamejawa
na furaha kuu.
53 Nao wakadumu ndani ya Hekalu wakimtukuza Mungu. Amen.

Yohana

Neno Alifanyika Mwili

1 Hapo mwanzo alikuwako Neno, huyo Neno alikuwa pamoja na
Mungu, naye Neno alikuwa Mungu.
2 Tangu mwanzo huyo Neno alikuwa pamoja na Mungu.
3 Vitu vyote viliumbwa kwa yeye, wala pasipo yeye hakuna chochote
kilichoumbwa ambacho kimeumbwa.
4 Ndani yake ndimo ulimokuwa uzima na huo uzima ulikuwa nuru
ya watu.
5 Nuru hung'aa gizani nalo giza halikuishinda.
6 Alikuja mtu mmoja aliyetumwa kutoka kwa Mungu, jina lake
Yohana.
7 Alikuja kama shahidi apate kuishuhudia hiyo nuru, ili kwa kupitia
kwake watu wote waweze kuamini.
8 Yeye mwenyewe hakuwa ile nuru, bali alikuja kuishuhudia hiyo
nuru.
9 Kwamba nuru halisi, imwangaziayo kila mtu ilikuwa inakuja
ulimwenguni.
10 Huyo Neno alikuwako ulimwenguni na ingawa ulimwengu uli-
umbwa kupitia kwake, haukumtambua.
11 Alikuja kwa walio wake, lakini wao hawakumpokea.
12 Bali wote waliompokea, aliwapa uwezo wa kufanyika watoto wa
Mungu, ndio wale waliaminio jina lake.
13 Hawa ndio wasiozaliwa kwa damu, wala kwa mapenzi ya mwili
au kwa mapenzi ya mtu, bali kwa mapenzi ya Mungu.
14 Neno alifanyika mwili, akakaa miongoni mwetu, nasi tukauona
utukufu wake, utukufu kama wa Mwana pekee atokaye kwa Baba,
amejaa neema na kweli.
15 Yohana alishuhudia habari zake, akapaza sauti, akisema, "Huyu
ndiye yule niliyewaambia kwamba, 'Yeye ajaye baada yangu ni mkuu
kuniliko mimi, kwa kuwa alikuwepo kabla yangu.' "
16 Kutokana na ukamilifu wake, sisi sote tumepokea neema juu ya
neema.
17 Kwa kuwa sheria ilitolewa kwa mkono wa Mose, lakini neema na
kweli imekuja kupitia Yesu Kristo.
18 Hakuna mtu yeyote aliyemwona Mungu wakati wowote, ila
ni Mungu Mwana pekee, aliye kifuani mwa Baba ndiye ambaye
amemdhihirisha.

Ushuhuda Wa Yohana Mbatizaji
(Mathayo 3:1-12; Marko 1:1-8; Luka 3:1-18)

19 Huu ndio ushuhuda wa Yohana wakati Wayahudi walipowatuma
makuhani na Walawi kutoka Yerusalemu kumuuliza, "Wewe ni nani?"
20 Yohana alikiri waziwazi pasipo kuficha akasema, "Mimi si
Kristo."*
21 Wakamuuliza, "Wewe ni nani basi? Je, wewe ni Eliya?"
Yeye akajibu, "Hapana, mimi siye."
"Je, wewe ni yule Nabii?"

* **1:20** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

Akajibu, “Hapana.”
22 Ndipo wakasema, “Basi tuambie wewe ni nani ili tupate jibu
la kuwapelekea wale waliotutuma. Wewe wasemaje juu yako
mwenyewe?”
23 Akawajibu kwa maneno ya nabii Isaya, akisema, “Mimi ni sauti
ya mtu aliaye nyikani, ‘Yanyoosheni mapito ya Bwana.’ ”
24 Basi walikuwa wametumwa watu kutoka kwa Mafarisayo
25 wakamuuliza, “Kama wewe si Kristo, wala si Eliya na wala si yule
Nabii, kwa nini basi unabatiza?”
26 Yohana akawajibu, “Mimi ninabatiza kwa maji,† lakini katikati
yenu yupo mtu msiyemjua.
27 Yeye ajaye baada yangu, sistahili hata kufungua kamba za viatu
vyake.”
28 Mambo haya yote yalitukia huko Bethania, ng’ambo ya Mto
Yordani, mahali Yohana alipokuwa akibatiza.

Yesu Mwana-Kondoo Wa Mungu

29 Siku iliyofuata, Yohana alimwona Yesu akimjia akasema, “Tazama,
Mwana-Kondoo wa Mungu aichukuaye dhambi ya ulimwengu!
30 Huyu ndiye yule niliyewaambia kwamba, ‘Mtu anakuja baada
yangu ambaye ni mkuu kuniliko mimi, kwa kuwa alikuwepo kabla
yangu.’
31 Mimi mwenyewe sikumfahamu, lakini sababu ya kuja nikibatiza
kwa maji ni ili yeye apate kufunuliwa kwa Israeli.”
32 Kisha Yohana akatoa ushuhuda huu: “Nilimwona Roho akishuka
kutoka mbinguni kama hua, akakaa juu yake.
33 Mimi nisingemtambua, lakini yeye aliyenituma nibatize kwa maji
alikuwa ameniambia, ‘Yule mtu utakayemwona Roho akimshukia na
kukaa juu yake, huyo ndiye atakayebatiza kwa Roho Mtakatifu.’
34 Mimi mwenyewe nimeona jambo hili na ninashuhudia kuwa huyu
ndiye Mwana wa Mungu.”

Wanafunzi Wa Kwanza Wa Yesu

35 Siku iliyofuata, Yohana alikuwa huko tena pamoja na wanafunzi
wake wawili.
36 Alipomwona Yesu akipita, akasema, “Tazama, Mwana-Kondoo wa
Mungu!”
37 Wale wanafunzi wawili walipomsikia Yohana akisema haya,
wakamfuata Yesu.
38 Yesu akageuka, akawaona wakimfuata akawauliza, **“Mnataka
nini?”**
Wakamwambia, “Rabi,” (maana yake Mwalimu), “Unaishi wapi?”
39 Yesu akawajibu, **“Njooni, nanyi mtapaona!”**
Hivyo wakaenda na kupaona mahali alipokuwa anaishi, wakakaa
naye siku ile, kwa kuwa ilikuwa yapata saa kumi.
40 Andrea nduguye Simoni Petro, alikuwa mmoja wa wale wawili
waliosikia yale Yohana aliyokuwa amesema, naye ndiye alimfuata
Yesu.
41 Kitu cha kwanza Andrea alichofanya ni kumtafuta Simoni
nduguye na kumwambia, “Tumemwona Masiya” (yaani, Kristo).
42 Naye akamleta kwa Yesu.

---

† **1:26** Hapa tafsiri zingine zinasema ndani ya maji.

Yesu akamwangalia na kusema, **“Wewe ni Simoni mwana wa Yohana. Utaitwa Kefa”** (ambalo limetafsiriwa Petro‡).

Yesu Awaita Filipo Na Nathanaeli

43 Siku iliyofuata Yesu aliamua kwenda Galilaya. Akamkuta Filipo,
akamwambia, **“Nifuate.”**
44 Basi Filipo alikuwa mwenyeji wa Bethsaida, mji alikotoka Andrea
na Petro.
45 Filipo naye akamkuta Nathanaeli na kumwambia, “Tumemwona
yeye ambaye Mose aliandika habari zake katika Sheria na ambaye pia
manabii waliandika kumhusu, yaani, Yesu wa Nazareti, mwana wa
Yosefu.”
46 Nathanaeli akauliza, “Nazareti! Je, kitu chochote chema chaweza
kutoka Nazareti?” Filipo akamwambia, “Njoo uone.”
47 Yesu alipomwona Nathanaeli anakaribia, akanena habari zake
akasema, **“Tazama huyu ni Mwisraeli kweli kweli; hana hila ndani
yake.”**
48 Nathanaeli akamuuliza, “Umenifahamuje?”
Yesu akamjibu, **“Nilikuona ulipokuwa bado uko chini ya mtini,
kabla hata Filipo hajakuita.”**
49 Nathanaeli akamwambia, “Rabi, wewe ni Mwana wa Mungu!
Wewe ni Mfalme wa Israeli!”
50 Yesu akamwambia, **“Unaamini kwa kuwa nilikuambia ni-
likuona ulipokuwa bado uko chini ya mtini? Basi utaona mambo
makuu zaidi kuliko hilo.”**
51 Ndipo akawaambia, **“Amin, amin nawaambia, ninyi mtaona
mbingu ikifunguka na malaika wa Mungu wakipanda na kushuka
juu ya Mwana wa Adamu.”**

2

Arusi Huko Kana

1 Siku ya tatu kulikuwa na arusi katika mji wa Kana ya Galilaya,
naye mama yake Yesu alikuwepo pale.
2 Yesu pamoja na wanafunzi wake walikuwa wamealikwa arusini
pia.
3 Divai ilipokwisha, mama yake Yesu akamwambia, “Wameishiwa
na divai.”
4 Yesu akamwambia, **“Mwanamke, nina nini nawe? Saa yangu
haijawadia.”**
5 Mama yake akawaambia wale watumishi, “Lolote atakalowaambia,
fanyeni.”
6 Basi ilikuwepo mitungi sita ya kuhifadhia maji iliyotengenezwa
kwa mawe kwa ajili ya kujitakasa kwa desturi ya Kiyahudi; kila mtungi
ungeweza kuchukua vipipa viwili au vitatu.*
7 Yesu akawaambia wale watumishi, **“Ijazeni hiyo mitungi maji.”**
Nao wakaijaza ile mitungi mpaka juu.
8 Kisha akawaambia, **“Sasa choteni hayo maji kidogo, mpele-
keeni mkuu wa meza.”**
Hivyo wakachota, wakampelekea.

‡ **1:42** Petro kwa Kiyunani au Kefa kwa Kiaramu; maana yake ni Kipande cha mwamba.
* **2:6** Kipipa kimoja chenye ujazo wa lita 40; hivyo kila mtungi ulikuwa na ujazo wa lita 80 au 120.

9 Yule mkuu wa meza akayaonja yale maji ambayo yalikuwa
yamebadilika kuwa divai. Hakujua divai hiyo ilikotoka ingawa wale
watumishi waliochota yale maji wao walifahamu. Basi akamwita
bwana arusi kando
10 akamwambia, “Watu wote hutoa kwanza divai nzuri, kisha huleta
ile divai hafifu wageni wakisha kunywa vya kutosha, lakini wewe
umeiweka ile nzuri kupita zote mpaka sasa.”
11 Huu, ndio uliokuwa muujiza wa kwanza Yesu aliofanya Kana ya
Galilaya. Hivyo Yesu alidhihirisha utukufu wake, nao wanafunzi wake
wakamwamini.

Yesu Atakasa Hekalu
(Mathayo 21:12-13; Marko 11:15-17; Luka 19:45-46)

12 Baada ya hayo, Yesu pamoja na mama yake, ndugu zake na
wanafunzi wake, walishuka mpaka Kapernaumu, wakakaa huko siku
chache.
13 Ilipokaribia wakati wa Pasaka ya Wayahudi, Yesu alipanda
kwenda Yerusalemu.
14 Huko Hekaluni aliwakuta watu wakiuza ng’ombe, kondoo na
njiwa, nao wengine walikuwa wameketi mezani wakibadili fedha.
15 Akatengeneza mjeledi kutokana na kamba, akawafukuza wote
kutoka kwenye eneo la Hekalu, pamoja na kondoo na ng’ombe.
Akazipindua meza za wale wabadili fedha na kuzimwaga fedha zao.
16 Akawaambia wale waliokuwa wakiuza njiwa, **“Waondoeni hapa!
Mnathubutuje kuifanya nyumba ya Baba yangu kuwa mahali pa
biashara?”**
17 Wanafunzi wake wakakumbuka kuwa imeandikwa: “Wivu wa
nyumba yako utanila.”
18 Ndipo Wayahudi wakamuuliza, “Unaweza kutuonyesha ishara
gani ili kuthibitisha mamlaka uliyo nayo ya kufanya mambo haya?”
19 Yesu akawajibu, **“Libomoeni hili Hekalu, nami nitalijenga
tena kwa siku tatu!”**
20 Wale Wayahudi wakamjibu, “Hekalu hili lilijengwa kwa muda wa
miaka arobaini na sita, nawe wasema utalijenga kwa siku tatu?”
21 Lakini yeye Hekalu alilozungumzia ni mwili wake.
22 Baada ya kufufuliwa kutoka kwa wafu, wanafunzi wake
wakakumbuka yale aliyokuwa amesema. Ndipo wakayaamini
Maandiko na yale maneno Yesu aliyokuwa amesema.
23 Ikawa Yesu alipokuwa Yerusalemu kwenye Sikukuu ya Pasaka,
watu wengi waliona ishara na miujiza aliyokuwa akifanya, wakaamini
katika jina lake.
24 Lakini Yesu hakujiaminisha kwao kwa sababu aliwajua
wanadamu wote.
25 Hakuhitaji ushuhuda wa mtu yeyote kuhusu mtu, kwa kuwa alijua
yote yaliyokuwa moyoni mwa mtu.

3

Nikodemo Amwendea Yesu Usiku

1 Basi palikuwa na mtu mmoja Farisayo, jina lake Nikodemo, mmoja
wa Baraza la Wayahudi* lililotawala.

---

* **3:1** Baraza la Wayahudi hapa ina maana ya Sanhedrin ambalo lilikuwa ndilo Baraza la juu kabisa la utawala wa Kiyahudi, lililoundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu.

2 Huyu alimjia Yesu usiku akamwambia, “Rabi, tunajua kuwa wewe
ni mwalimu uliyetumwa na Mungu, kwa maana hakuna mtu awezaye
kufanya miujiza hii uifanyayo wewe, kama Mungu hayuko pamoja
naye.”
3 Yesu akamjibu, **“Amin, amin nakuambia, hakuna mtu
anayeweza kuuona Ufalme wa Mungu kama hajazaliwa mara ya
pili.”**
4 Nikodemo akauliza, “Awezaje mtu kuzaliwa wakati akiwa mzee?
Hakika hawezi kuingia mara ya pili kwenye tumbo la mama yake ili
azaliwe!”
5 Yesu akamwambia, **“Amin, amin nakuambia, hakuna mtu
yeyote anayeweza kuingia Ufalme wa Mungu kama hajazaliwa
kwa maji na kwa Roho.**
6 **Mwili huzaa mwili, lakini Roho huzaa roho.**
7 **Kwa hiyo usishangae ninapokuambia huna budi ‘kuzaliwa
mara ya pili.’**
8 **Upepo huvuma popote upendapo. Mvumo wake unausikia
lakini huwezi ukafahamu utokako wala uendako. Ndivyo ilivyo
kwa kila mtu aliyezaliwa na Roho.”**
9 Nikodemo akamuuliza, “Mambo haya yanawezekanaje?”
10 Yesu akamwambia, **“Wewe ni mwalimu mashuhuri wa Wais-
raeli, nawe huelewi mambo haya?**
11 **Amin, amin ninakuambia, sisi tunazungumza lile tunalolijua
na tunashuhudia lile tulililoliona. Lakini ninyi watu hamkubali
ushuhuda wetu.**
12 **Nimewaambia mambo ya duniani, nanyi hamkuniamini,
mtaniaminije basi nitakapowaambia mambo ya mbinguni?**
13 **Hakuna mtu yeyote aliyekwenda mbinguni isipokuwa yeye
aliyeshuka kutoka mbinguni, yaani, Mwana wa Adamu.**
14 **Kama vile Mose alivyomwinua yule nyoka kule jangwani,
vivyo hivyo Mwana wa Adamu hana budi kuinuliwa juu.**
15 **Ili kila mtu amwaminiye awe na uzima wa milele.**
16 **“Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu hata
akamtoa Mwanawe wa pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee,
bali awe na uzima wa milele.**
17 **Kwa maana Mungu hakumtuma Mwanawe kuuhukumu
ulimwengu, bali kupitia kwake ulimwengu upate kuokolewa.**
18 **Yeyote amwaminiye hahukumiwi, lakini asiyeamini amek-
wisha kuhukumiwa, kwa sababu hakuliamini jina la Mwana
pekee wa Mungu.**
19 **Hii ndiyo hukumu kwamba: Nuru imekuja ulimwenguni, nao
watu wakapenda giza kuliko nuru kwa sababu matendo yao ni
maovu.**
20 **Kwa kuwa kila atendaye maovu huchukia nuru, wala haji
kwenye nuru ili matendo yake maovu yasifichuliwe.**
21 **Lakini yule aishiye kwa ukweli huja kwenye nuru, ili
ionekane wazi kwamba matendo yake yametendeka katika
Mungu.”**

Ushuhuda Wa Yohana Mbatizaji Kuhusu Yesu

22 Baada ya haya, Yesu na wanafunzi wake walikwenda katika nchi
ya Uyahudi, nao wakakaa huko kwa muda na kubatiza.

23 Yohana naye alikuwa akibatiza huko Ainoni karibu na Salimu kwa
sababu huko kulikuwa na maji tele. Watu wazima wakamjia huko ili
kubatizwa.
24 (Hii ilikuwa kabla Yohana hajatiwa gerezani).
25 Mashindano yakazuka kati ya baadhi ya wanafunzi wa Yohana na
Myahudi mmoja kuhusu suala la desturi ya kunawa kwa utakaso.
26 Wakamwendea Yohana wakamwambia, "Rabi, yule mtu
aliyekuwa pamoja nawe ng'ambo ya Mto Yordani, yule uliyeshuhudia
habari zake, sasa anabatiza na kila mtu anamwendea!"
27 Yohana akawajibu, "Hakuna mtu yeyote awezaye kupata kitu
chochote isipokuwa kile tu alichopewa kutoka mbinguni.
28 Ninyi wenyewe ni mashahidi wangu kwamba nilisema, 'Mimi si
Kristo,† ila nimetumwa nimtangulie.'
29 Bibi arusi ni wa bwana arusi. Lakini rafiki yake bwana arusi
anayesimama karibu naye na kusikiliza kutoka kwake, hufurahi
sana aisikiapo sauti ya bwana arusi. Kwa sababu hii furaha yangu
imekamilika.
30 Yeye hana budi kuwa mkuu zaidi na mimi nizidi kuwa mdogo."

Yeye Aliyetoka Mbinguni

31 "Yeye ajaye kutoka juu yu juu ya yote, yeye aliye wa duniani ni wa
dunia, naye huzungumza mambo ya duniani. Yeye aliyekuja kutoka
mbinguni, yu juu ya yote.
32 Yeye hushuhudia yale aliyoyaona na kuyasikia, lakini hakuna
yeyote anayekubali ushuhuda wake.
33 Lakini yeyote anayekubali huo ushuhuda anathibitisha kwamba,
Mungu ni kweli.
34 Yeye aliyetumwa na Mungu husema maneno ya Mungu, kwa kuwa
Mungu humtoa Roho pasipo kipimo.
35 Baba anampenda Mwana, naye ametia vitu vyote mikononi
mwake.
36 Yeyote anayemwamini Mwana ana uzima wa milele, lakini yeye
asiyemwamini Mwana hatauona uzima, bali ghadhabu ya Mungu
itakuwa juu yake."

4

Yesu Azungumza Na Mwanamke Msamaria

1 Mafarisayo wakasikia kwamba Yesu alikuwa anapata na kubatiza
wanafunzi wengi zaidi kuliko Yohana,
2 ingawa kwa kweli si Yesu mwenyewe aliyekuwa akibatiza, ila ni
wanafunzi wake.
3 Bwana alipojua mambo haya, aliondoka Uyahudi akarudi tena
Galilaya.
4 Wakati huo ilimlazimu apitie Samaria.
5 Akafika kwenye mji mmoja wa Samaria uitwao Sikari, karibu na
lile shamba ambalo Yakobo alimpa mwanawe Yosefu.
6 Huko ndiko kulikokuwa na kile kisima cha Yakobo. Naye Yesu
alikuwa amechoka kwa kuwa alikuwa ametoka safarini. Akaketi
karibu na hicho kisima. Ilikuwa yapata saa sita mchana.

† **3:28** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

7 Mwanamke mmoja Msamaria akaja kuteka maji, Yesu
akamwambia, **“Naomba maji ninywe.”**
8 (Wakati huo wanafunzi wake walikuwa wamekwenda mjini ku-
nunua chakula.)
9 Yule mwanamke Msamaria akamjibu, “Wewe ni Myahudi na mimi
ni Msamaria. Yawezekanaje uniombe nikupe maji ya kunywa?”
(Wayahudi walikuwa hawashirikiani kabisa na Wasamaria.)
10 Yesu akajibu akamwambia, **“Kama ungelijua karama ya
Mungu, naye ni nani anayekuambia, Nipe maji ninywe, wewe
ungelimwomba yeye, naye angelikupa maji yaliyo hai.”**
11 Yule mwanamke akamjibu, “Bwana, wewe huna chombo cha
kutekea maji na kisima hiki ni kirefu. Hayo maji ya uzima utayapata
wapi?
12 Kwani wewe ni mkuu kuliko baba yetu Yakobo ambaye alitupatia
kisima hiki, ambacho yeye pamoja na watoto wake na mifugo yake
walikitumia?”
13 Yesu akamjibu, **“Kila mtu anayekunywa maji ya kisima hiki
ataona kiu tena.**
14 **Lakini yeyote anywaye maji nitakayompa hataona kiu
kamwe. Maji nitakayompa yatakuwa ndani yake chemchemi ya
maji, yakibubujika uzima wa milele.”**
15 Yule mwanamke akamwambia, “Bwana, tafadhali nipe maji hayo
ili nisipate kiu tena na wala nisije tena hapa kuteka maji!”
16 Yesu akamjibu, **“Nenda ukamwite mumeo, uje naye hapa.”**
17 Yule mwanamke akajibu, “Sina mume.”
Yesu akamwambia, **“Umesema kweli kuwa huna mume.**
18 **Kwa maana umeshakuwa na wanaume watano na
mwanaume unayeishi naye sasa si mume wako! Umesema
ukweli.”**
19 Yule mwanamke akasema, “Bwana, naona bila shaka wewe ni
nabii.
20 Baba zetu waliabudu kwenye mlima huu, lakini ninyi Wayahudi
mnasema ni lazima tukaabudu huko Yerusalemu.”
21 Yesu akamjibu, **“Mwanamke, niamini, wakati unakuja ambapo
hamtamwabudu Baba katika mlima huu, wala huko Yerusalemu.**
22 **Ninyi Wasamaria mnaabudu msichokijua. Sisi Wayahudi
tunamwabudu Mungu tunayemjua kwa sababu wokovu unatoka
kwa Wayahudi.**
23 **Lakini saa yaja, tena ipo, ambapo wale waabuduo halisi,
watamwabudu Baba katika roho na kweli. Watu wanaoabudu
namna hii, ndio Baba anawatafuta.**
24 **Mungu ni Roho na wote wanaomwabudu imewapasa
kumwabudu katika roho na kweli.”**
25 Yule mwanamke akamwambia, “Ninafahamu kwamba Masiya
(aitwaye Kristo) anakuja. Yeye akija, atatueleza mambo yote.”
26 Yesu akamwambia, **“Mimi ninayezungumza nawe, ndiye.”**
27 Wakati huo wanafunzi wake wakarudi, wakashangaa sana kum-
wona akizungumza na mwanamke. Lakini hakuna aliyemuuliza,
“Unataka nini kwake?” Au “Kwa nini unazungumza naye?”
28 Yule mwanamke akaacha mtungi wake, akarudi mjini akawaam-
bia watu,

29 “Njooni mkamwone mtu aliyeniambia kila kitu nilichotenda! Je,
yawezekana huyu ndiye Kristo?”*
30 Basi wakamiminika watu kutoka mjini wakamwendea Yesu.
31 Wakati huo wanafunzi wake walikuwa wakimsihi, “Rabi, kula
angalau chochote.”
32 Lakini yeye akawajibu, **“Mimi ninacho chakula ambacho ninyi
hamkifahamu.”**
33 Basi wanafunzi wakaanza kuulizana, “Kuna mtu ambaye amem-
letea chakula?”
34 Lakini Yesu akawajibu, **“Chakula changu ni kufanya mapenzi
ya Mungu ambaye amenituma na kuikamilisha kazi yake.**
35 **Je, ninyi hamsemi, ‘Bado miezi minne tuvune?’ Inueni
macho yenu myaangalie mashamba jinsi mazao yalivyo tayari
kuvunwa!**
36 **Mvunaji tayari anapokea mshahara wake, naye anakusanya
mazao kwa ajili ya uzima wa milele. Ili yeye apandaye na yeye
avunaye wafurahi pamoja.**
37 **Hivyo kule kusema, ‘Mmoja hupanda na mwingine huvuna,’
ni kweli kabisa.**
38 **Niliwatuma mkavune mazao ambayo hamkupanda, wengine
walifanya kazi ngumu, nanyi mmevuna faida ya taabu yao.”**

Wasamaria Wengi Waamini

39 Wasamaria wengi katika mji ule wakamwamini Yesu kwa sababu
ya ushuhuda wa yule mwanamke alipowaambia kwamba, “Ameni-
ambia kila kitu nilichotenda.”
40 Hivyo wale Wasamaria walipomjia, wakamsihi akae kwao. Naye
akakaa huko siku mbili.
41 Kwa sababu ya neno lake, watu wengi wakaamini.
42 Wakamwambia yule mwanamke, “Sasa tunaamini, wala si kwa
sababu ya maneno yako tu, bali kwa kuwa tumemsikia sisi wenyewe.
Tumejua hakika kweli ya kwamba huyu ndiye Kristo, Mwokozi wa
ulimwengu.”

Yesu Amponya Mwana Wa Afisa

43 Baada ya zile siku mbili, Yesu aliondoka kwenda Galilaya.
44 (Basi Yesu mwenyewe alikuwa amesema kwamba nabii hapati
heshima katika nchi yake mwenyewe.)
45 Alipofika Galilaya, Wagalilaya walimkaribisha, kwani walikuwa
wameona yale aliyoyatenda huko Yerusalemu wakati wa Sikukuu ya
Pasaka. Kwa maana wao pia walikuwa wamehudhuria hiyo Sikukuu.
46 Hivyo Yesu akaja tena mpaka Kana ya Galilaya, kule alikokuwa
amebadili maji kuwa divai. Huko kulikuwepo na afisa mmoja wa
mfalme, ambaye mwanawe alikuwa mgonjwa huko Kapernaumu.
47 Huyo mtu aliposikia kwamba Yesu alikuwa amewasili Galilaya ku-
toka Uyahudi, alimwendea na kumwomba ili aje kumponya mwanawe,
aliyekuwa mgonjwa karibu ya kufa.
48 Yesu akamwambia, **“Ninyi watu msipoona ishara na miujiza
kamwe hamtaamini.”**
49 Yule afisa wa mfalme akamwambia, “Bwana, tafadhali shuka
kabla mwanangu hajafa.”

---

* **4:29** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

50 Yesu akamjibu, **“Enenda zako, mwanao yu hai.”**
Yule afisa akaamini yale maneno Yesu aliyomwambia, akaondoka
akaenda zake.
51 Alipokuwa bado yuko njiani, akakutana na watumishi wake
wakamwambia kwamba mwanawe yu mzima.
52 Akawauliza saa ambayo alianza kupata nafuu. Wakamwambia,
“Jana yapata saa saba, homa ilimwacha.”
53 Ndipo baba wa huyo mtoto akakumbuka kuwa huo ndio wakati
ambapo Yesu alikuwa amemwambia, **“Mwanao yu hai.”** Kwa hiyo
yeye pamoja na wote wa nyumbani mwake wakamwamini Yesu.
54 Hii ilikuwa ishara ya pili ambayo Yesu alifanya aliporudi Galilaya
kutoka Uyahudi.

5

Yesu Amponya Mtu Kwenye Bwawa La Bethzatha

1 Baada ya haya, kulikuwa na Sikukuu ya Wayahudi, naye Yesu
akapanda kwenda Yerusalemu.
2 Huko Yerusalemu, karibu na mlango uitwao Mlango wa Kondoo,
palikuwa na bwawa moja lililoitwa kwa Kiebrania Bethzatha,* ambalo
lilikuwa limezungukwa na kumbi tano.
3 Hapa palikuwa na idadi kubwa ya wasiojiweza, yaani, vipofu,
viwete, na waliopooza [wakingojea maji yatibuliwe.
4 Kwa maana malaika alikuwa akishuka wakati fulani, akayatibua
maji. Yule aliyekuwa wa kwanza kuingia ndani baada ya maji
kutibuliwa alipona ugonjwa wowote aliokuwa nao].
5 Mtu mmoja alikuwako huko ambaye alikuwa ameugua kwa miaka
thelathini na minane.
6 Yesu alipomwona akiwa amelala hapo, naye akijua kuwa amekuwa
hapo kwa muda mrefu, akamwambia, **“Je, wataka kuponywa?”**
7 Yule mgonjwa akamjibu, “Bwana, mimi sina mtu wa kuniin-
giza bwawani maji yanapotibuliwa. Nami ninapotaka kutumbukia
bwawani, mtu mwingine huingia kabla yangu.”
8 Yesu akamwambia, **“Inuka! Chukua mkeka wako na uende.”**
9 Mara yule mtu akapona, akachukua mkeka wake, akaanza kutem-
bea.
Basi siku hiyo ilikuwa siku ya Sabato.
10 Kwa hiyo Wayahudi wakamwambia yule mtu aliyeponywa, “Leo
ni Sabato, si halali wewe kubeba mkeka wako.”
11 Yeye akawajibu, “Yule mtu aliyeniponya aliniambia, **‘Chukua
mkeka wako na uende.’** ”
12 Wakamuuliza, “Ni mtu gani huyo aliyekuambia uchukue mkeka
wako uende?”
13 Basi yule mtu aliyeponywa hakufahamu ni nani aliyemponya, kwa
sababu Yesu alikuwa amejiondoa katika ule umati wa watu uliokuwa
hapo.
14 Baadaye Yesu akamkuta yule mtu aliyemponya ndani ya Hekalu
na kumwambia, **“Tazama umeponywa, usitende dhambi tena. La
sivyo, lisije likakupata jambo baya zaidi.”**

---

* **5:2** Bethzatha ni neno la Kiebrania ambalo maana yake ni Nyumba ya mizeituni; mahali pengine limetajwa kama Bethesda kwa Kiaramu, yaani Nyumba ya huruma, na pengine kama Bethsaida, yaani Nyumba ya uvuvi.

15 Yule mtu akaenda, akawaambia wale Wayahudi kuwa ni Yesu
aliyemponya.

Uzima Kupitia Mwana

16 Kwa hiyo Wayahudi wakaanza kumsumbua Yesu, kwa sababu
alikuwa anafanya mambo kama hayo siku ya Sabato.
17 Yesu akawajibu, **"Baba yangu anafanya kazi yake daima hata
siku hii ya leo, nami pia ninafanya kazi."**
18 Maneno haya yaliwaudhi sana viongozi wa Wayahudi. Waka-
jaribu kila njia wapate jinsi ya kumuua, kwani si kwamba alivunja
Sabato tu, bali alikuwa akimwita Mungu Baba yake, hivyo kujifanya
sawa na Mungu.

Mamlaka Ya Mwana Wa Mungu

19 Yesu akawaambia, **"Amin, amin nawaambia, Mwana hawezi
kufanya jambo lolote peke yake, yeye aweza tu kufanya lile
analomwona Baba yake akifanya, kwa maana lolote afanyalo
Baba, Mwana pia hufanya vivyo hivyo.**
20 **Baba ampenda Mwana na kumwonyesha yale ambayo yeye
Baba mwenyewe anayafanya, naye atamwonyesha kazi kuu
kuliko hizi ili mpate kushangaa.**
21 **Hakika kama vile Baba awafufuavyo wafu na kuwapa uzima,
vivyo hivyo Mwana huwapa uzima wale anaopenda.**
22 **Wala Baba hamhukumu mtu yeyote, lakini hukumu yote
amempa Mwana,**
23 **ili wote wamheshimu Mwana kama vile wanavyomheshimu
Baba. Yeyote asiyemheshimu Mwana, hamheshimu Baba aliyem-
tuma.**
24 **"Amin, amin nawaambia, yeyote anayesikia maneno yangu
na kumwamini yeye aliyenituma, anao uzima wa milele, naye
hatahukumiwa, bali amepita kutoka mautini, na kuingia uzi-
mani.**
25 **Amin, amin nawaambia, saa yaja, nayo saa ipo, wafu
watakapoisikia sauti ya Mwana wa Mungu, nao watakaoisikia
watakuwa hai.**
26 **Kama vile Baba alivyo na uzima ndani yake, vivyo hivyo
amempa Mwana kuwa na uzima ndani yake.**
27 **Naye amempa Mwanawe mamlaka ya kuhukumu kwa kuwa
yeye ni Mwana wa Adamu.**
28 **"Msishangae kusikia haya, kwa maana saa inakuja ambapo
wale walio makaburini wataisikia sauti yake.**
29 **Nao watatoka nje, wale waliotenda mema watafufuka wap-
ate uzima na wale waliotenda maovu, watafufuka wahukumiwe.**

Shuhuda Kuhusu Yesu

30 **"Mimi siwezi kufanya jambo lolote peke yangu. Ninavyosikia
ndivyo ninavyohukumu, nayo hukumu yangu ni ya haki kwa
kuwa sitafuti kufanya mapenzi yangu mwenyewe, bali mapenzi
yake yeye aliyenituma.**
31 **"Kama ningejishuhudia mimi mwenyewe, ushuhuda wangu
si kweli.**
32 **Lakini yuko mwingine anishuhudiaye na ninajua kwamba
ushuhuda wake ni wa kweli.**

33 **“Mlituma wajumbe kwa Yohana, naye akashuhudia juu ya kweli.**
34 **Si kwamba naukubali ushuhuda wa mwanadamu, la, bali ninalitaja hili kusudi ninyi mpate kuokolewa.**
35 **Yohana alikuwa taa iliyowaka na kutoa nuru, nanyi kwa muda mlichagua kuifurahia nuru yake.**
36 **“Lakini ninao ushuhuda mkuu zaidi kuliko wa Yohana. Kazi zile nizifanyazo, zinashuhudia juu yangu, zile ambazo Baba amenituma nizikamilishe, naam, ishara hizi ninazofanya, zinashuhudia kuwa Baba ndiye alinituma.**
37 **Naye Baba mwenyewe ameshuhudia juu yangu. Hamjapata kamwe kuisikia sauti yake wala kuona umbo lake,**
38 **wala hamna neno lake ndani yenu, kwa sababu hamkumwamini yeye aliyetumwa naye.**
39 **Ninyi mnachunguza Maandiko mkidhani ya kuwa ndani yake mna uzima wa milele, maandiko haya ndiyo yanayonishuhudia Mimi.**
40 **Lakini mnakataa kuja kwangu ili mpate uzima.**
41 **“Mimi sitafuti kutukuzwa na wanadamu.**
42 **Lakini ninajua kwamba hamna upendo wa Mungu mioyoni mwenu.**
43 **Mimi nimekuja kwa jina la Baba yangu, nanyi hamnipokei, lakini mtu mwingine akija kwa jina lake mwenyewe, mtampokea.**
44 **Ninyi mwawezaje kuamini ikiwa mnapeana utukufu ninyi kwa ninyi, lakini hamna bidii kupata utukufu utokao kwa Mungu?**
45 **“Lakini msidhani kuwa mimi nitawashtaki mbele za Baba, mshtaki wenu ni Mose, ambaye mmemwekea tumaini lenu.**
46 **Kama mngelimwamini Mose, mngeliniamini na mimi kwa maana aliandika habari zangu.**
47 **Lakini ikiwa hamwamini aliyoandika Mose, mtaaminije ninayoyasema?”**

6

Yesu Alisha Wanaume 5,000
(Mathayo 14:13-21; Marko 6:30-44; Luka 9:10-17)

1 Baada ya haya, Yesu alikwenda ng’ambo ya Bahari ya Galilaya, ambayo pia huitwa Bahari ya Tiberia.
2 Umati mkubwa wa watu uliendelea kumfuata, kwa sababu waliona ishara nyingi za miujiza alizofanya kwa wagonjwa.
3 Kisha Yesu akapanda mlimani akaketi huko pamoja na wanafunzi wake.
4 Pasaka ya Wayahudi ilikuwa imekaribia.
5 Yesu alipotazama na kuuona ule umati mkubwa wa watu ukimjia, akamwambia Filipo, **“Tutanunua wapi mikate ili watu hawa wale?”**
6 Aliuliza swali hili kumpima, kwa maana alishajua la kufanya.
7 Filipo akamjibu, “Hata fedha kiasi cha dinari mia mbili,* hazitoshi kununua mikate ya kuwapa watu hawa ili kila mtu apate kidogo.”

* **6:7** Dinari 200 ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku 200; mshahara wa kibarua ulikuwa dinari moja kwa siku.

8 Mmoja wa wanafunzi wake aitwaye Andrea, ndugu yake Simoni
Petro, akamwambia,
9 “Hapa kuna mvulana mmoja mwenye mikate mitano ya shayiri
na samaki wawili wadogo. Lakini hivi vitatosha nini kwa umati huu
wote?”
10 Yesu akasema, **“Waketisheni watu chini.”** Palikuwa na majani
mengi katika eneo lile, nao watu wakaketi. Palikuwa na wanaume
wapatao 5,000.
11 Ndipo Yesu akachukua ile mikate, akamshukuru Mungu na
kuwagawia wale watu waliokuwa wameketi. Akafanya vivyo hivyo
na wale samaki. Kila mtu akapata kadiri alivyotaka.
12 Watu wote walipokwisha kula na kushiba, akawaambia wana-
funzi wake, **“Kusanyeni vipande vilivyobaki vya ile mikate,
kisipotee chochote.”**
13 Hivyo wakavikusanya, wakajaza vikapu kumi na viwili kwa
vipande vya ile mikate mitano ya shayiri na samaki wale wawili
wadogo vilivyobakishwa na waliokula.
14 Baada ya watu kuona muujiza ule Yesu aliofanya, walianza
kusema, “Hakika huyu ndiye Nabii ajaye ulimwenguni!”
15 Yesu akijua kwamba walitaka kuja kumfanya awe mfalme wao,
kwa nguvu, akajitenga nao akaenda milimani peke yake.

Yesu Atembea Juu Ya Maji
(Mathayo 14:22-33; Marko 6:45-52)

16 Ilipofika jioni, wanafunzi wake waliteremka kwenda baharini.
17 Wakaingia kwenye mashua, wakaanza kuvuka bahari kwenda
Kapernaumu. Wakati huu kulikuwa tayari giza na Yesu alikuwa
hajajumuika nao.
18 Bahari ikachafuka kwa sababu upepo mkali ulikuwa unavuma.
19 Wanafunzi walipokuwa wamekwenda mwendo wa karibu maili
tatu au nne,† walimwona Yesu akitembea juu ya maji akikaribia
mashua, nao wakaogopa sana.
20 Lakini Yesu akawaambia, **“Ni mimi. Msiogope.”**
21 Ndipo wakamkaribisha kwa furaha ndani ya mashua, na mara
wakafika ufuoni walikokuwa wakienda.

Watu Wanamtafuta Yesu

22 Siku iliyofuata, wale watu waliokuwa wamebaki ng’ambo waliona
kwamba palikuwepo na mashua moja tu na kwamba Yesu hakuwa
ameondoka pamoja na wanafunzi wake, ila walikuwa wameondoka
peke yao.
23 Lakini zikaja mashua nyingine kutoka Tiberia zikafika karibu na
mahali pale walipokula mikate baada ya Bwana kumshukuru Mungu.
24 Mara wale watu wakatambua kwamba Yesu hakuwepo hapo,
wala wanafunzi wake. Wakaingia kwenye mashua hizo, wakaenda
Kapernaumu ili kumtafuta Yesu.

Yesu Ni Mkate Wa Uzima

25 Walipomkuta Yesu ng’ambo ya bahari wakamuuliza, “Rabi,
umefika lini huku?”

---

† **6:19** Maili tatu au nne ni kama kilomita 5 au 6.

26 Yesu akawajibu, **“Amin, amin nawaambia, ninyi hamnitafuti kwa kuwa mliona ishara na miujiza, bali kwa sababu mlikula ile mikate mkashiba.**
27 **Msishughulikie chakula kiharibikacho, bali chakula kidumucho hata uzima wa milele, ambacho Mwana wa Adamu atawapa. Yeye ndiye ambaye Mungu Baba amemtia muhuri.”**
28 Ndipo wakamuuliza, “Tufanye nini ili tupate kuitenda kazi ya Mungu?”
29 Yesu akawajibu, **“Kazi ya Mungu ndiyo hii: Mwaminini yeye aliyetumwa naye.”**
30 Hivyo wakamuuliza, “Utafanya ishara gani ya muujiza, ili tuione tukuamini? Utafanya jambo gani?
31 Baba zetu walikula mana jangwani, kama ilivyoandikwa, ‘Aliwapa mikate kutoka mbinguni ili wale.’ ”
32 Yesu akawaambia, **“Amin, amin nawaambia, si Mose aliyewapa mikate kutoka mbinguni, bali Baba yangu ndiye anawapa mkate wa kweli kutoka mbinguni.**
33 **Kwa maana mkate wa Mungu ni yule ashukaye kutoka mbinguni na kuupa ulimwengu uzima.”**
34 Wakamwambia, “Bwana, kuanzia sasa tupatie huo mkate siku zote.”
35 Yesu akawaambia, **“Mimi ndimi mkate wa uzima. Yeye ajaye kwangu, hataona njaa kamwe na yeye aniaminiye, hataona kiu kamwe.**
36 **Lakini kama nilivyowaambia, mmeniona lakini bado hamwamini.**
37 **Wale wote anipao Baba watakuja kwangu na yeyote ajaye kwangu, sitamfukuzia nje kamwe.**
38 **Kwa kuwa nimeshuka kutoka mbinguni si ili kufanya mapenzi yangu, bali mapenzi yake yeye aliyenituma.**
39 **Haya ndiyo mapenzi yake yeye aliyenituma, kwamba, nisimpoteze hata mmoja wa wale alionipa, bali niwafufue siku ya mwisho.**
40 **Kwa maana mapenzi ya Baba yangu ni kwamba kila mmoja amtazamaye, Mwana na kumwamini awe na uzima wa milele, nami nitawafufua siku ya mwisho.”**
41 Wayahudi wakaanza kunung’unika kwa kuwa alisema, **“Mimi ndimi mkate ulioshuka kutoka mbinguni.”**
42 Wakasema, “Huyu si Yesu, mwana wa Yosefu, ambaye baba yake na mama yake tunawajua? Anawezaje basi sasa kusema, **‘Nimeshuka kutoka mbinguni’**?”
43 Hivyo Yesu akawaambia, **“Acheni kunung’unikiana ninyi kwa ninyi.**
44 **Hakuna mtu awezaye kuja kwangu kama asipovutwa na Baba aliyenituma, nami nitamfufua siku ya mwisho.**
45 **Imeandikwa katika Manabii, ‘Wote watafundishwa na Mungu.’ Yeyote amsikilizaye Baba na kujifunza kutoka kwake, huyo huja kwangu.**
46 **Hakuna mtu yeyote aliyemwona Baba isipokuwa yeye atokaye kwa Mungu, yeye ndiye peke yake aliyemwona Baba.**

47 **Amin, amin nawaambia, yeye anayeamini anao uzima wa milele.**
48 **Mimi ni mkate wa uzima.**
49 **Baba zenu walikula mana jangwani, lakini wakafa.**
50 **Lakini hapa kuna mkate utokao mbinguni, ambao mtu yeyote akiula, hatakufa.**
51 **Mimi ni mkate wa uzima ule uliotoka mbinguni. Mtu yeyote akiula mkate huu, ataishi milele. Mkate huu ni mwili wangu, ambao nitautoa kwa ajili ya uzima wa ulimwengu."**
52 Ndipo Wayahudi wakaanza kuhojiana vikali wao kwa wao wakisema, "Mtu huyu awezaje kutupatia mwili wake tuule?"
53 Hivyo Yesu akawaambia, **"Amin, amin nawaambia, msipoula mwili wa Mwana wa Adamu na kuinywa damu yake, hamna uzima ndani yenu.**
54 **Mtu yeyote aulaye mwili wangu na kunywa damu yangu, anao uzima wa milele. Nami nitamfufua siku ya mwisho.**
55 **Kwa maana mwili wangu ni chakula cha kweli na damu yangu ni kinywaji cha kweli.**
56 **Yeyote alaye mwili wangu na kunywa damu yangu, atakaa ndani yangu nami nitakaa ndani yake.**
57 **Kama vile Baba aliye hai alivyonituma mimi, na kama nami ninavyoishi kwa sababu ya Baba, hivyo anilaye mimi ataishi kwa sababu yangu.**
58 **Huu ndio mkate ushukao kutoka mbinguni, si kama ule mkate baba zenu waliokula nao wakafa. Lakini yeye aulaye mkate huu ataishi milele."**
59 Yesu alisema maneno haya alipokuwa akifundisha katika sinagogi huko Kapernaumu.

Wafuasi Wengi Wamwacha Yesu

60 Wengi wa wafuasi wake waliposikia jambo hili wakasema, "Mafundisho haya ni magumu. Ni nani awezaye kuyapokea?"
61 Yesu alipojua kwamba wafuasi wake wananung'unika kuhusu mafundisho yake, akawaambia, **"Je, jambo hili limewaudhi?**
62 **Ingekuwaje basi kama mngemwona Mwana wa Adamu akipaa kwenda zake huko alipokuwa kwanza?**
63 **Roho ndiye atiaye uzima, mwili haufai kitu. Maneno haya niliyowaambia ni Roho tena ni uzima.**
64 **Lakini baadhi yenu hamwamini."** Kwa maana Yesu alifahamu tangu mwanzo wale ambao hawangemwamini miongoni mwao na yule ambaye angemsaliti.
65 Akaendelea kusema, **"Hii ndiyo sababu niliwaambia kwamba hakuna mtu awezaye kuja kwangu isipokuwa amejaliwa na Baba yangu."**
66 Tangu wakati huo wafuasi wake wengi wakarejea nyuma wakaacha kumfuata.
67 Hivyo Yesu akawauliza wale wanafunzi wake kumi na wawili, **"Je, ninyi pia mnataka kuondoka?"**
68 Simoni Petro akamjibu, "Bwana, tuondoke twende kwa nani? Wewe unayo maneno ya uzima wa milele.

69 Tunaamini na kujua kuwa wewe ndiwe Aliye Mtakatifu wa
Mungu.”
70 Ndipo Yesu akajibu, **“Je, sikuwachagua ninyi kumi na wawili?
Lakini mmoja wenu ni ibilisi.”**
71 (Hapa alikuwa anasema juu ya Yuda, mwana wa Simoni Iskariote.
Ingawa alikuwa mmoja wa wale kumi na wawili, ndiye ambaye
baadaye angemsaliti Yesu.)

7

Kutokuamini Kwa Ndugu Zake Yesu

1 Baada ya mambo haya, Yesu alikwenda sehemu mbalimbali za
Galilaya. Hakutaka kwenda Uyahudi kwa sababu Wayahudi huko
walitaka kumuua.
2 Sikukuu ya Vibanda ya Wayahudi ilikuwa imekaribia.
3 Hivyo ndugu zake Yesu wakamwambia, “Ondoka hapa uende
Uyahudi ili wanafunzi Wako wapate kuona miujiza unayofanya.
4 Mtu anayetaka kujulikana hafanyi mambo yake kwa siri. Kama
unafanya mambo haya, jionyeshe kwa ulimwengu.”
5 Hata ndugu zake mwenyewe hawakumwamini.
6 Yesu akawaambia, **“Wakati wangu bado haujawadia, lakini
wakati wenu upo siku zote.**
7 **Ulimwengu hauwezi kuwachukia ninyi, lakini unanichukia
mimi kwa sababu ninawashuhudia kwamba matendo yao ni
maovu.**
8 **Ninyi nendeni kwenye Sikukuu, lakini mimi sitahudhuria
Sikukuu hii kwa sababu wakati wangu haujawadia.”**
9 Akiisha kusema hayo, akabaki Galilaya.

Yesu Kwenye Sikukuu Ya Vibanda

10 Lakini ndugu zake walipokwisha kuondoka kwenda kwenye
Sikukuu, yeye pia alikwenda lakini kwa siri.
11 Wayahudi walikuwa wakimtafuta huko kwenye Sikukuu na
kuulizana, “Yuko wapi huyu mtu?”
12 Kulikuwa na minong’ono iliyoenea kumhusu Yesu katika umati
wa watu, wakati wengine wakisema, “Ni mtu mwema.”
Wengine walikuwa wakisema, “La, yeye anawadanganya watu.”
13 Lakini hakuna mtu yeyote aliyemsema waziwazi kumhusu kwa
sababu ya kuwaogopa Wayahudi.

Yesu Afundisha Kwenye Sikukuu

14 Ilipokaribia katikati ya Sikukuu, Yesu alipanda kwenda Hekaluni
na kuanza kufundisha.
15 Wayahudi wakastaajabia mafundisho yake wakasema, “Mtu huyu
amepataje kujua mambo haya bila kufundishwa?”
16 Ndipo Yesu akawajibu, **“Mafundisho yangu si yangu
mwenyewe, bali yanatoka kwake yeye aliyenituma.**
17 **Mtu yeyote akipenda kufanya mapenzi ya Mungu, atajua
kama mafundisho yangu yanatoka kwa Mungu au ninasema kwa
ajili yangu mwenyewe.**

18 **Wale wanenao kwa ajili yao wenyewe hufanya hivyo kwa**
kutaka utukufu wao wenyewe. Lakini yeye atafutaye utukufu wa
yule aliyemtuma ni wa kweli, wala hakuna uongo ndani yake.
19 **Je, Mose hakuwapa ninyi sheria? Lakini hakuna hata mmoja**
wenu anayeishika hiyo sheria. Kwa nini mnataka kuniua?"
20 Ule umati wa watu ukamjibu, "Wewe una pepo mchafu! Ni nani
anayetaka kukuua?"
21 Yesu akawajibu, **"Nimefanya muujiza mmoja na nyote mkas-**
taajabu.
22 **Lakini kwa kuwa Mose aliwaamuru tohara (ingawa kwa**
kweli haikutoka kwa Mose bali kwa baba zenu wakuu), mnam-
tahiri mtoto hata siku ya Sabato.
23 **Ikiwa mtoto aweza kutahiriwa siku ya Sabato kusudi sheria**
ya Mose isivunjwe, kwa nini mnanikasirikia kwa kumponya mtu
mwili wake wote siku ya Sabato?
24 **Acheni kuhukumu mambo kwa jinsi mnavyoona tu, bali**
hukumuni kwa haki."

Je, Yesu Ndiye Kristo?

25 Ndipo baadhi ya watu wa Yerusalemu wakawa wanasema,
"Tazameni, huyu si yule mtu wanayetaka kumuua?
26 Mbona yuko hapa anazungumza hadharani na wala
hawamwambii neno lolote? Je, inawezekana viongozi wanafahamu
kuwa huyu ndiye Kristo?*
27 Tunafahamu huyu mtu anakotoka, lakini Kristo atakapokuja,
hakuna yeyote atakayejua atokako."
28 Ndipo Yesu, akaendelea kufundisha Hekaluni, akisema, **"Ninyi**
mnanifahamu na kujua nitokako. Mimi sikuja kwa ajili yangu
mwenyewe, bali yeye aliyenituma ni wa kweli na ninyi hammjui.
29 **Mimi namjua kwa kuwa nimetoka kwake, naye ndiye**
alinituma."
30 Ndipo wakatafuta kumkamata, lakini hakuna mtu yeyote
aliyethubutu kumshika kwa sababu saa yake ilikuwa bado haijawadia.
31 Nao watu wengi wakamwamini, wakasema, "Je, Kristo
atakapokuja, atafanya miujiza mikuu zaidi kuliko aliyoifanya mtu
huyu?"

Walinzi Wanatumwa Kumkamata Yesu

32 Mafarisayo wakasikia watu wakinong'ona mambo kama hayo
kuhusu Yesu, ndipo wao pamoja na viongozi wa makuhani wakatuma
walinzi wa Hekalu waende kumkamata.
33 Yesu akasema, **"Mimi bado niko pamoja nanyi kwa kitambo**
kidogo, kisha nitarudi kwake yeye aliyenituma.
34 **Mtanitafuta lakini hamtaniona, nami niliko ninyi hamwezi**
kuja."
35 Wayahudi wakaulizana wao kwa wao, "Huyu mtu anataka
kwenda wapi ambako hatuwezi kumfuata? Je, anataka kwenda kwa
Wayunani ambako baadhi ya watu wetu wametawanyikia, akawa-
fundishe Wayunani?

---

* **7:26** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

36 Yeye ana maana gani anaposema, **‘Mtanitafuta lakini hamtaniona,’** na, **‘nami niliko ninyi hamwezi kuja**’?”

Mito Ya Maji Ya Uzima

37 Siku ile ya mwisho ya Sikukuu, siku ile kuu, wakati Yesu akiwa amesimama huko, akapaza sauti yake akasema, **“Kama mtu yeyote anaona kiu na aje kwangu anywe.**
38 **Yeyote aniaminiye mimi, kama Maandiko yasemavyo, vijito vya maji ya uzima vitatiririka ndani mwake.”**
39 Yesu aliposema haya alimaanisha Roho Mtakatifu ambaye wote waliomwamini wangempokea, kwani mpaka wakati huo, Roho alikuwa hajatolewa, kwa kuwa Yesu alikuwa bado hajatukuzwa.

Mgawanyiko Miongoni Mwa Watu

40 Waliposikia maneno hayo, baadhi ya watu miongoni mwa ule umati wakasema, “Hakika huyu ndiye yule Nabii.”
41 Wengine wakasema, “Huyu ndiye Kristo!”
Lakini wengine wakauliza, “Je, Kristo kwao ni Galilaya?
42 Je, Maandiko hayasemi kwamba Kristo atakuja kutoka jamaa ya Daudi na kutoka Bethlehemu, mji alioishi Daudi?”
43 Kwa hiyo watu wakagawanyika kwa ajili ya Yesu.
44 Baadhi yao walitaka kumkamata, lakini hakuna aliyethubutu kumgusa.

Kutokuamini Kwa Viongozi Wa Wayahudi

45 Hatimaye wale walinzi wa Hekalu wakarudi kwa viongozi wa makuhani na Mafarisayo waliokuwa wamewatuma ili kumkamata Yesu, wakaulizwa, “Mbona hamkumkamata?”
46 Wale walinzi wakajibu, “Kamwe hajanena mtu yeyote kama yeye anenavyo.”
47 Mafarisayo wakajibu, “Je, nanyi pia mmedanganyika?
48 Je, kuna kiongozi yeyote au mmoja wa Mafarisayo ambaye amemwamini?
49 Lakini huu umati wa watu wasiojua Sheria ya Mose, wamelaaniwa.”
50 Ndipo Nikodemo, yule aliyekuwa amemwendea Yesu siku moja usiku, ambaye alikuwa mmoja wao akauliza,
51 “Je, sheria zetu zinaturuhusu kumhukumu mtu kabla ya kumsikiliza na kufahamu alilotenda?”
52 Wakamjibu, “Je, wewe pia unatoka Galilaya? Chunguza nawe utaona kwamba hakuna nabii atokae Galilaya!” [
53 Kisha wakaondoka, kila mtu akarudi nyumbani kwake.

8

Mwanamke Aliyefumaniwa Akizini

1 Lakini Yesu akaenda katika Mlima wa Mizeituni.
2 Alfajiri na mapema Yesu akaja tena Hekaluni, watu wote wakakusanyika, akakaa akaanza kuwafundisha.
3 Walimu wa sheria na Mafarisayo wakamleta mwanamke mmoja aliyefumaniwa akizini. Wakamsimamisha katikati ya umati wa watu wote.

4 Wakamwambia Yesu, “Mwalimu, huyu mwanamke amekutwa akizini.
5 Katika sheria, Mose alituamuru kuwapiga kwa mawe wanawake wa namna hii, mpaka wafe. Sasa wewe wasemaje?”
6 Walimuuliza swali hili kama mtego ili wapate sababu ya kumshtaki.
Lakini Yesu akainama akaanza kuandika ardhini kwa kidole chake.
7 Walipoendelea kumuulizauliza akainuka, akawaambia, **“Kama kuna mtu yeyote miongoni mwenu ambaye hana dhambi na awe wa kwanza kumtupia jiwe.”**
8 Akainama tena na kuandika ardhini.
9 Waliposikia haya, wakaanza kuondoka mmoja mmoja, wakianzia wazee, hadi Yesu akabaki peke yake na yule mwanamke akiwa amesimama mbele yake.
10 Yesu akainuka na kumwambia, **“Wako wapi wale waliokuwa wanakuhukumu kuwa mwenye hatia?”**
11 Yule mwanamke akajibu, “Hakuna hata mmoja Bwana.”
Yesu akamwambia, **“Hata mimi sikuhukumu. Nenda zako, kuanzia sasa usitende dhambi tena.”**]

Yesu Nuru Ya Ulimwengu

12 Kisha Yesu akasema nao tena akawaambia, **“Mimi ni nuru ya ulimwengu. Mtu yeyote akinifuata hatatembea gizani kamwe, bali atakuwa na nuru ya uzima.”**
13 Mafarisayo wakamwambia, “Ushuhuda wako haukubaliki kwa kuwa unajishuhudia mwenyewe.”
14 Yesu akawajibu, **“Hata kama najishuhudia mwenyewe, ushuhuda wangu ni kweli kwa sababu najua nilikotoka na ninakokwenda. Lakini ninyi hamjui nilikotoka wala ninakokwenda.**
15 **Ninyi mnahukumu kwa kufuata vipimo vya kibinadamu, mimi simhukumu mtu yeyote.**
16 **Lakini hata kama nikihukumu, uamuzi wangu ni sahihi kwa sababu sitoi hukumu yangu peke yangu, bali niko pamoja na Baba, aliyenituma.**
17 **Imeandikwa katika Sheria yenu kwamba, ushahidi wa watu wawili ni thabiti.**
18 **Mimi najishuhudia mwenyewe, naye Baba aliyenituma hunishuhudia.”**
19 Ndipo wakamuuliza, “Huyo Baba yako yuko wapi?”
Yesu akawajibu, **“Ninyi hamnifahamu mimi ni nani, wala hammfahamu Baba yangu. Kama mngenifahamu mimi, mngemfahamu na Baba yangu.”**
20 Yesu alisema maneno haya alipokuwa akifundisha katika chumba cha hazina Hekaluni. Lakini hakuna mtu aliyemkamata kwa kuwa saa yake ilikuwa haijawadia.

Yesu Atabiri Kifo Chake Mwenyewe

21 Yesu akawaambia tena, **“Ninaenda zangu, nanyi mtanitafuta, lakini mtakufa katika dhambi zenu. Niendako mimi ninyi hamwezi kuja.”**
22 Ndipo wale Wayahudi wakasema, “Je, atajiua? Je, hii ndiyo sababu amesema, **‘Niendako mimi ninyi hamwezi kuja’**?”

23 Akawaambia, **“Ninyi mmetoka chini, mimi nimetoka juu.**
Ninyi ni wa ulimwengu huu, mimi si wa ulimwengu huu.
24 **Niliwaambia kuwa mtakufa katika dhambi zenu, kwa maana**
msipoamini ya kwamba ‘Mimi Ndiye,’ mtakufa katika dhambi
zenu.”
25 Wakamuuliza, “Wewe ni nani?”

Naye Yesu akawajibu, **“Mimi ndiye yule ambaye nimekuwa**
nikiwaambia tangu mwanzo.
26 **Nina mambo mengi ya kusema juu yenu na mengi ya**
kuwahukumu. Lakini yeye aliyenituma ni wa kweli, nami
nanena na ulimwengu niliyoyasikia kutoka kwake.”

27 Hawakuelewa kuwa alikuwa akiwaambia juu ya Baba yake wa
Mbinguni.
28 Kisha Yesu akawaambia, **“Mtakapokwisha kumwinua juu**
Mwana wa Adamu, ndipo mtakapojua kuwa, ‘Mimi ndiye yule
niliyesema na kwamba mimi sitendi jambo lolote peke yangu
bali ninasema yale tu ambayo Baba yangu amenifundisha.
29 **Yeye aliyenituma yu pamoja nami, hajaniacha, kwa kuwa**
siku zote nafanya mapenzi yake.’ ”
30 Wengi waliomsikia Yesu akisema maneno haya wakamwamini.

Wanafunzi Wa Kweli

31 Kisha Yesu akawaambia wale Wayahudi waliomwamini, **“Kama**
mkidumu katika maneno yangu, mtakuwa wanafunzi wangu
kweli kweli.
32 **Ndipo mtaijua kweli nayo kweli itawaweka huru.”**

33 Wao wakamjibu, “Sisi tu wazao wa Abrahamu, nasi hatujawa
watumwa wa mtu yeyote. Wawezaje kusema kwamba tutawekwa
huru?”
34 Yesu akajibu, **“Amin, amin nawaambia, kila atendaye dhambi**
ni mtumwa wa dhambi.
35 **Mtumwa hakai nyumbani anakotumika siku zote, lakini**
mwana hukaa nyumbani daima.
36 **Hivyo Mwana akiwaweka huru mtakuwa huru kweli kweli.**
37 **Ninajua ya kuwa ninyi ni wazao wa Abrahamu, lakini**
mnatafuta wasaa wa kuniua kwa sababu ndani yenu hamna
nafasi ya neno langu.
38 **Ninasema yale niliyoyaona mbele za Baba yangu, nanyi**
inawapa kufanya yale mliyosikia kutoka kwa baba yenu.”

Yesu Na Abrahamu

39 Wakajibu, “Baba yetu ni Abrahamu.”

Yesu akawaambia, **“Kama mngekuwa wazao wa Abrahamu**
mngefanya mambo yale aliyofanya Abrahamu.
40 **Lakini sasa ninyi mnatafuta kuniua, mtu ambaye nime-**
waambia kweli ile niliyosikia kutoka kwa Mungu, Abrahamu
hakufanya jambo la namna hii.
41 **Ninyi mnafanya mambo afanyayo baba yenu.”**

Wakamjibu, “Sisi hatukuzaliwa kwa uzinzi. Tunaye Baba mmoja,
Mungu pekee.”

42 Yesu akawaambia, **“Kama Mungu angekuwa Baba yenu,**
mngenipenda, kwa maana nilitoka kwa Mungu na sasa niko
hapa. Sikuja kwa ajili yangu mwenyewe, ila yeye alinituma.
43 **Kwa nini hamwelewi ninayowaambia? Ni kwa sababu**
hamwezi kusikia nisemacho.
44 **Ninyi ni watoto wa baba yenu ibilisi, nanyi mnataka kutimiza**
matakwa ya baba yenu. Yeye alikuwa muuaji tangu mwanzo,
wala hakushikana na kweli maana hamna kweli ndani yake.
Asemapo uongo husema yaliyo yake mwenyewe kwa maana yeye
ni mwongo na baba wa huo uongo.
45 **Lakini kwa sababu nimewaambia kweli hamkuniamini!**
46 **Je, kuna yeyote miongoni mwenu awezaye kunithibitisha**
kuwa mwenye dhambi? Kama nawaambia yaliyo kweli, mbona
hamniamini?
47 **Yeye atokaye kwa Mungu husikia kile Mungu asemacho.**
Sababu ya ninyi kutosikia ni kwa kuwa hamtokani na Mungu.”

Maelezo Ya Yesu Kuhusu Yeye Mwenyewe

48 Wayahudi wakamjibu Yesu, “Je, hatuko sahihi tunaposema ya
kwamba wewe ni Msamaria na ya kwamba una pepo mchafu?”
49 Yesu akawajibu, **“Mimi sina pepo mchafu, bali ninamheshimu**
Baba yangu, nanyi mnanidharau.
50 **Lakini mimi sitafuti utukufu wangu mwenyewe, bali yuko**
anayetaka kunitukuza, naye ndiye mwamuzi.
51 **Amin, amin nawaambia, mtu yeyote akilitii neno langu**
hataona mauti milele.”
52 Ndipo Wayahudi wakamwambia, “Sasa tumejua kwamba una
pepo mchafu. Ikiwa Abrahamu alikufa na vivyo hivyo manabii, nawe
unasema ‘Mtu akitii neno langu hatakufa milele.’
53 Je, wewe ni mkuu kuliko baba yetu Abrahamu ambaye alikufa na
manabii ambao nao pia walikufa? Hivi wewe unajifanya kuwa nani?”
54 Yesu akawajibu, **“Kama nikijitukuza utukufu wangu hauna**
maana. Baba yangu, huyo ambaye ninyi mnadai kuwa ni Mungu
wenu, ndiye anitukuzaye mimi.
55 **Ingawa hamkumjua, mimi ninamjua. Kama ningesema**
simjui, ningekuwa mwongo kama ninyi, lakini mimi ninamjua
na ninalitii neno lake.
56 **Baba yenu Abrahamu alishangilia kwamba angaliiona siku**
yangu, naye akaiona na akafurahi.”
57 Wayahudi wakamwambia, “Wewe hujatimiza hata miaka hamsini,
wewe wasema umemwona Abrahamu?”
58 Yesu akawaambia, **“Amin, amin nawaambia, kabla Abrahamu**
hajakuwako, ‘Mimi niko.’ ”
59 Ndipo wakaokota mawe ili kumpiga, lakini Yesu akajificha, naye
akatoka Hekaluni.

9

Yesu Amponya Mtu Aliyezaliwa Kipofu

1 Yesu alipokuwa akipita, akamwona mtu aliyekuwa kipofu tangu
kuzaliwa.
2 Wanafunzi wake wakamuuliza, “Rabi, ni nani aliyetenda dhambi,
ni huyu mtu au wazazi wake hata azaliwe kipofu?”

3 Yesu akawajibu, **“Huyu mtu wala wazazi wake hawakutenda dhambi. Alizaliwa kipofu ili kazi za Mungu zidhihirishwe katika maisha yake.**
4 **Yanipasa kuzifanya kazi zake yeye aliyenituma wakati bado ni mchana, kwa kuwa usiku waja ambapo hakuna mtu awezaye kufanya kazi.**
5 **Wakati niko ulimwenguni, mimi ni nuru ya ulimwengu.”**
6 Baada ya kusema haya, akatema mate ardhini, akatengeneza tope kwa mate na kumpaka yule mtu kipofu machoni.
7 Kisha akamwambia, **“Nenda ukanawe katika bwawa la Siloamu.”** (Siloamu maana yake ni aliyetumwa.) Ndipo yule kipofu akaenda, akanawa, naye akarudi akiwa anaona.
8 Majirani zake na wale wote waliokuwa wamemwona hapo awali akiombaomba wakaanza kuuliza, “Je, huyu si yule aliyekuwa akiketi akiombaomba?”
9 Wengine wakasema, “Ndiye.”
Wengine wakasema, “Siye, bali wamefanana.”
Lakini yeye akawaambia, “Mimi ndiye.”
10 Wakamuuliza, “Basi macho yako yalifumbuliwaje?”
11 Yeye akawajibu, “Yule mtu aitwaye Yesu alitengeneza tope, akanipaka machoni mwangu, naye akaniambia nenda ukanawe katika Bwawa la Siloamu, ndipo nikanawa nami nikapata kuona!”
12 Wale wakamuuliza, “Yeye huyo mtu yuko wapi?”
Akawajibu, “Sijui.”

Mafarisayo Wachunguza Kuponywa Kwa Kipofu

13 Wakamleta kwa Mafarisayo yule mtu aliyekuwa kipofu hapo awali.
14 Basi siku hiyo Yesu alipotengeneza tope na kuyafungua macho ya huyo mtu ilikuwa Sabato.
15 Mafarisayo nao wakaanza kumuuliza alivyopata kuponywa. Naye akawaambia, “Alinipaka tope kwenye macho yangu, nikanawa na sasa ninaona.”
16 Baadhi ya Mafarisayo wakasema, “Huyu mtu hatoki kwa Mungu, kwa sababu hashiki Sabato.”
Lakini wengine wakasema, “Awezaje mtu mwenye dhambi kufanya miujiza kama hii?” Wakagawanyika.
17 Hivyo wakamwambia tena yule mtu aliyekuwa kipofu, “Wewe ndiwe uliyefumbuliwa macho, wasemaje kuhusu mtu huyo?” Maana macho yako ndiyo yaliyofumbuliwa.
Yeye akawajibu, “Yeye ni nabii.”
18 Wale Wayahudi hawakuamini ya kuwa mtu huyo alikuwa kipofu, akapata kuona, mpaka walipowaita wazazi wake.
19 Wakawauliza, “Je, huyu ni mtoto wenu, ambaye mnasema alizaliwa kipofu? Imekuwaje basi sasa anaona?”
20 Wazazi wake wakajibu, “Tunajua ya kuwa huyu ni mtoto wetu na ya kuwa alizaliwa kipofu.
21 Lakini sisi hatujui ni kwa jinsi gani kwamba sasa anaona, wala hatujui ni nani aliyemfungua macho yake. Muulizeni, yeye ni mtu mzima na anaweza kujieleza mwenyewe.”

22 Wazazi wake walisema hivi kwa sababu waliwaogopa Wayahudi
kwani walikuwa wamekubaliana kuwa mtu yeyote atakayemkiri Yesu
kuwa ndiye Kristo* atafukuzwa kutoka sinagogi.
23 Kwa hiyo wazazi wake wakasema, "Yeye ni mtu mzima.
Muulizeni."
24 Hivyo kwa mara ya pili wakamwita yule aliyekuwa kipofu, nao
wakamwambia, "Mpe Mungu utukufu! Sisi tunafahamu kuwa mtu
huyu aliyekuponya ni mwenye dhambi."
25 Akawajibu, "Mimi sijui kama yeye ni mwenye dhambi. Lakini
jambo moja ninalojua, nilikuwa kipofu na sasa ninaona."
26 Wakamuuliza, "Alikufanyia nini? Aliyafumbuaje macho yako?"
27 Akawajibu, "Tayari nimekwisha kuwaambia, nanyi hamtaki
kunisikiliza. Mbona mnataka kusikia tena? Je, ninyi nanyi mnataka
kuwa wanafunzi wake?"
28 Ndipo wakamtukana na kusema, "Wewe ndiwe mwanafunzi
wake, Sisi ni wanafunzi wa Mose.
29 Tunajua kwamba Mungu alisema na Mose, lakini kwa habari ya
mtu huyu hatujui atokako."
30 Yule mtu akawajibu, "Hili ni jambo la ajabu! Hamjui anakotoka,
naye amenifungua macho yangu!
31 Tunajua ya kuwa Mungu hawasikilizi wenye dhambi, lakini
huwasikiliza wote wanaomcha na kumtii.
32 Tangu zamani hatujasikia kwamba mtu amemponya yeyote
aliyezaliwa kipofu.
33 Kama huyu mtu hakutoka kwa Mungu, asingeweza kufanya
lolote."
34 Wao wakamjibu, "Wewe ulizaliwa katika dhambi kabisa, nawe
unajaribu kutufundisha?" Wakamfukuza atoke nje.

Upofu Wa Kiroho

35 Yesu aliposikia kuwa wamemfukuzia nje yule mtu aliyemfum-
bua macho, alimkuta akamuuliza, **"Je, unamwamini Mwana wa
Adamu?"**
36 Yule mtu akamjibu, "Yeye ni nani, Bwana? Niambie ili nipate
kumwamini."
37 Yesu akamjibu, **"Umekwisha kumwona, naye anayezungumza
nawe, ndiye."**
38 Yule mtu akasema, "Bwana, naamini." Naye akamwabudu.
39 Yesu akasema, **"Nimekuja ulimwenguni humu kwa ajili ya
kuhukumu, ili wale walio vipofu wapate kuona, nao wale
wanaoona, wawe vipofu."**
40 Baadhi ya Mafarisayo waliokuwa karibu naye wakamsikia na
kumwambia, "Je, kweli sisi ni vipofu?"
41 Yesu akawajibu, **"Kama mngekuwa vipofu kweli, msingekuwa
na hatia ya dhambi, lakini kwa kuwa mnasema, 'Tunaona,' basi
mna hatia.**

10

Mchungaji Mwema

---

* **9:22** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

1 **“Amin, amin nawaambia, yeye asiyeingia katika zizi la**
kondoo kwa kupitia kwenye lango, lakini akwea kuingia ndani
kwa njia nyingine, ni mwizi na mnyang’anyi.
2 **Yeye anayeingia kwa kupitia kwenye lango ndiye mchungaji**
wa kondoo.
3 **Mlinzi humfungulia lango na kondoo huisikia sauti yake.**
Huwaita kondoo wake kwa majina yao na kuwatoa nje ya zizi.
4 **Akiisha kuwatoa wote nje, hutangulia mbele yao na kondoo**
humfuata kwa kuwa wanaijua sauti yake.
5 **Lakini kondoo hawatamfuata mgeni bali watamkimbia, kwa**
sababu hawaijui sauti ya mgeni.”
6 Yesu alitumia mfano huu, lakini wao hawakuelewa hayo aliyokuwa
akiwaambia.
7 Kwa hiyo Yesu akasema nao tena akawaambia, **“Amin, amin**
nawaambia, mimi ndimi lango la kondoo.
8 **Wote walionitangulia ni wevi na wanyang’anyi, lakini kondoo**
hawakuwasikia.
9 **Mimi ndimi lango, yeyote anayeingia zizini kwa kupitia**
kwangu ataokoka, ataingia na kutoka, naye atapata malisho.
10 **Mwizi huja ili aibe, kuua na kuangamiza. Mimi nimekuja ili**
wapate uzima kisha wawe nao tele.
11 **“Mimi ndimi mchungaji mwema. Mchungaji mwema huutoa**
uhai wake kwa ajili ya kondoo.
12 **Mtu wa kuajiriwa sio mchungaji mwenye kondoo. Amwon-**
apo mbwa mwitu akija, yeye hukimbia na kuwaacha kondoo.
Naye mbwa mwitu hulishambulia kundi na kulitawanya.
13 **Yeye hukimbia kwa sababu ameajiriwa wala hawajali kon-**
doo.
14 **“Mimi ndimi mchungaji mwema. Ninawajua kondoo wangu**
nao kondoo wangu wananijua.
15 **Kama vile Baba anavyonijua mimi, nami ninavyomjua Baba,**
nami nautoa uhai wangu kwa ajili ya kondoo.
16 **Ninao kondoo wengine ambao si wa zizi hili, inanipasa**
kuwaleta, nao wataisikia sauti yangu, hivyo patakuwa na kundi
moja na mchungaji mmoja.
17 **Baba yangu ananipenda kwa kuwa ninautoa uhai wangu ili**
niupate tena.
18 **Hakuna mtu aniondoleaye uhai wangu, bali ninautoa kwa**
hiari yangu mwenyewe. Ninao uwezo wa kuutoa uhai wangu na
pia ninao uwezo wa kuutwaa tena. Amri hii nimepewa na Baba
yangu.”
19 Kwa maneno haya Wayahudi waligawanyika.
20 Wengi wao wakasema, “Huyu amepagawa na pepo mchafu, naye
amechanganyikiwa.”
21 Wengine wakasema, “Haya si maneno ya mtu aliyepagawa na
pepo mchafu. Je, pepo mchafu aweza kufungua macho ya kipofu?”

Yesu Akataliwa Na Wayahudi

22 Wakati huo ilikuwa Sikukuu ya Kuwekwa wakfu kwa Hekalu*
huko Yerusalemu, nao ulikuwa wakati wa majira ya baridi.

---

* **10:22** Sikukuu ya Kuwekwa wakfu kwa Hekalu ni Hanukkah kwa Kiebrania.

23 Naye Yesu alikuwa akitembea ndani ya Hekalu katika ukumbi wa
Solomoni.
24 Wayahudi wakamkusanyikia wakamuuliza, “Utatuweka katika
hali ya mashaka mpaka lini? Kama wewe ndiye Kristo† tuambie
waziwazi.”
25 Yesu akawajibu, **“Nimewaambia, lakini hamwamini. Mambo
ninayoyatenda kwa jina la Baba yangu yananishuhudia.**
26 **Lakini hamwamini, kwa sababu ninyi si wa kundi la kondoo
wangu.**
27 **Kondoo wangu huisikia sauti yangu nami nawajua, nao
hunifuata,**
28 **nami ninawapa uzima wa milele, hawataangamia kamwe
wala hakuna mtu atakayewapokonya kutoka mikono yangu.**
29 **Baba yangu aliyenipa hawa ni mkuu kuliko wote na hakuna
awezaye kuwapokonya kutoka mikononi mwake.**
30 **Mimi na Baba yangu tu umoja.”**
31 Kwa mara nyingine Wayahudi wakainua mawe ili wampige nayo,
32 lakini Yesu akawaambia, **“Nimewaonyesha miujiza mingi
mikubwa kutoka kwa Baba yangu. Ni ipi katika hiyo mnataka
kunipiga mawe?”**
33 Wayahudi wakamjibu, “Hatukupigi mawe kwa sababu ya mambo
mema uliyotenda, bali ni kwa kuwa umekufuru. Wewe ingawa ni
mwanadamu unajifanya kuwa Mungu.”
34 Yesu akawajibu, **“Je, haikuandikwa katika Sheria ya kwamba,
‘Nimesema kuwa, ninyi ni miungu?’**
35 **Kama aliwaita ‘miungu,’ wale ambao neno la Mungu lili-
wafikia, nayo Maandiko hayawezi kutanguka,**
36 **je, mwawezaje kusema kwamba yule ambaye Baba
amemweka wakfu na kumtuma ulimwenguni anakufuru, kwa
sababu nilisema, ‘Mimi ni Mwana wa Mungu?’**
37 **Ikiwa sifanyi kazi za Baba yangu, basi msiniamini,**
38 **lakini ikiwa nazifanya kazi za Mungu, hata kama hamni-
amini mimi ziaminini hizo kazi, ili mpate kujua na kuelewa
kwamba Baba yu ndani yangu, nami ndani yake.”**
39 Ndipo wakajaribu kumkamata kwa mara nyingine, lakini
akaponyoka kutoka mikononi mwao.
40 Akaenda tena ng’ambo ya Mto Yordani mpaka mahali pale
ambapo Yohana alikuwa akibatiza hapo awali, naye akakaa huko.
41 Watu wengi wakamjia, nao wakawa wakisema, “Yohana haku-
fanya muujiza wowote, lakini kila jambo alilosema kumhusu huyu mtu
ni kweli.”
42 Nao wengi wakamwamini Yesu huko.

11

Kifo Cha Lazaro

1 Basi mtu mmoja jina lake Lazaro alikuwa mgonjwa. Yeye alikuwa
akiishi Bethania kijiji cha Maria na Martha dada zake.

† **10:24** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

2 Huyu Maria, ambaye Lazaro kaka yake alikuwa mgonjwa, ndiye
yule ambaye alimpaka Bwana mafuta na kuifuta miguu yake kwa
nywele zake.
3 Hivyo hawa dada wawili walituma ujumbe kwa Yesu kumwambia,
"Bwana, yule umpendaye ni mgonjwa."
4 Lakini Yesu aliposikia hayo, akasema, **"Ugonjwa huu hautaleta
mauti bali umetokea ili kudhihirisha utukufu wa Mungu, ili
Mwana wa Mungu apate kutukuzwa kutokana na ugonjwa huu."**
5 Pamoja na hivyo, ingawa Yesu aliwapenda Martha, Maria na
Lazaro ndugu yao,
6 baada ya kusikia kwamba Lazaro ni mgonjwa, aliendelea kukawia
huko alikokuwa kwa siku mbili zaidi.
7 Ndipo akawaambia wanafunzi wake, **"Haya, turudi Uyahudi."**
8 Wanafunzi wake wakamwambia, "Rabi, Wayahudi walikuwa
wanataka kukupiga mawe, nawe unataka kurudi huko?"
9 Yesu akawajibu, **"Si kuna saa kumi na mbili za mchana katika
siku moja? Wala watembeao mchana hawawezi kujikwaa kwa
maana wanaona nuru ya ulimwengu huu.**
10 **Lakini wale watembeao usiku hujikwaa kwa sababu hakuna
nuru ndani yao."**
11 Baada ya kusema haya, Yesu akawaambia, **"Rafiki yetu Lazaro
amelala, lakini naenda kumwamsha."**
12 Wanafunzi wakamwambia, "Bwana, kama amelala usingizi
ataamka."
13 Hata hivyo, Yesu alikuwa anazungumzia kuwa Lazaro amekufa,
lakini wanafunzi wake hawakuelewa, walidhani kwamba anasema
Lazaro amelala usingizi tu.
14 Kwa hiyo Yesu akawaambia waziwazi, **"Lazaro amekufa.**
15 **Hata hivyo nafurahi kwa kuwa sikuwepo huko kabla ya
Lazaro kufa, ili mpate kuamini. Lakini sasa twendeni kwake."**
16 Tomaso aliyeitwa Pacha akawaambia wanafunzi wenzake, "Sisi
nasi twendeni tukafe pamoja naye."

Yesu Ndiye Ufufuo Na Uzima

17 Yesu alipowasili huko alikuta Lazaro amekuwa kaburini siku nne.
18 Basi Bethania ulikuwa karibu na Yerusalemu umbali wa karibu
maili mbili,*
19 na Wayahudi wengi walikuwa wamekuja kuwafariji Martha na
Maria kwa ajili ya kufiwa na ndugu yao.
20 Martha aliposikia kwamba Yesu anakuja, alitoka kwenda kumlaki,
ila Maria alibaki nyumbani.
21 Martha akamwambia Yesu, "Bwana, kama ungalikuwa hapa,
ndugu yangu hangalikufa.
22 Lakini sasa ninajua kuwa chochote utakachomwomba Mungu,
atakupa."
23 Yesu akamwambia, **"Ndugu yako atafufuka."**
24 Martha akamjibu, "Ninajua ya kuwa atafufuka wakati wa ufufuo
wa wafu siku ya mwisho."
25 Yesu akamwambia, **"Mimi ndiye huo ufufuo na uzima. Yeye
aniaminiye mimi, hata akifa atakuwa anaishi**

* **11:18** Maili mbili ni kama kilomita tatu.

26 **na yeyote aishiye na kuniamini hatakufa kabisa hata milele.**
Je, unasadiki haya?"
27 Martha akamwambia, "Ndiyo Bwana, ninaamini ya kuwa wewe
ndiwe Kristo,† Mwana wa Mungu, yeye ajaye ulimwenguni."

Yesu Alia

28 Baada ya kusema haya Martha alikwenda, akamwita Maria dada
yake faraghani na kumwambia, "Mwalimu yuko hapa anakuita."
29 Maria aliposikia hivyo, akaondoka upesi akaenda mpaka
alipokuwa Yesu.
30 Yesu alikuwa hajaingia kijijini, bali alikuwa bado yuko mahali pale
alipokutana na Martha.
31 Wale Wayahudi waliokuwa pamoja na Maria nyumbani wakimfar-
iji walipoona ameondoka haraka na kutoka nje, walimfuata wakidhani
ya kwamba alikuwa anakwenda kule kaburini kulilia huko.
32 Maria alipofika mahali pale Yesu alipokuwa, alipiga magoti
miguuni Pake na kusema, "Bwana, kama ungalikuwa hapa, ndugu
yangu hangalikufa."
33 Yesu alipomwona Maria akilia na wale Wayahudi waliokuja
pamoja naye pia wakilia, Yesu alisikia uchungu moyoni, akafadhaika
sana.
34 Akauliza, **"Mmemweka wapi?"**
Wakamwambia, "Bwana, njoo upaone."
35 Yesu akalia machozi.
36 Ndipo Wayahudi wakasema, "Tazama jinsi alivyompenda Lazaro!"
37 Lakini wengine wakasema, "Je, yule aliyefungua macho ya kipofu,
hakuweza kumfanya na huyu asife?"

Yesu Amfufua Lazaro

38 Yesu kwa mara nyingine akiwa amefadhaika sana, akafika penye
kaburi. Hilo kaburi lilikuwa pango ambalo jiwe lilikuwa limewekwa
kwenye ingilio lake.
39 Yesu akasema, **"Liondoeni hilo jiwe."**
Martha ndugu yake yule aliyekuwa amekufa akasema, "Lakini
Bwana, wakati huu atakuwa ananuka kwani amekwisha kuwa
kaburini siku nne."
40 Yesu akamwambia, **"Sikukuambia kwamba kama ukiamini**
utauona utukufu wa Mungu?"
41 Kwa hiyo wakaliondoa lile jiwe kutoka kaburini. Yesu akainua
macho yake juu akasema, **"Baba, ninakushukuru kwa kuwa**
wanisikia.
42 **Ninajua ya kuwa wewe hunisikia siku zote, lakini nimesema**
haya kwa ajili ya umati huu uliosimama hapa, ili wapate kuamini
ya kuwa wewe umenituma."
43 Baada ya kusema haya, Yesu akapaza sauti yake akaita, **"Lazaro,**
njoo huku!"
44 Yule aliyekuwa amekufa akatoka nje, mikono yake na miguu yake
ikiwa imeviringishiwa vitambaa vya kitani na leso usoni pake.
Yesu akawaambia, **"Mfungueni, mwacheni aende zake."**

Shauri La Kumuua Yesu
(Mathayo 26:1-5; Marko 14:1-2; Luka 22:1-2)

---

† **11:27** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

45 Hivyo Wayahudi wengi waliokuwa wamekuja kumfariji Maria,
walipoona yale Yesu aliyoyatenda wakamwamini.
46 Lakini baadhi yao wakaenda kwa Mafarisayo na kuwaambia
mambo Yesu aliyoyafanya.
47 Kwa hiyo viongozi wa makuhani na Mafarisayo wakaita mkutano
wa baraza.
Wakaulizana, “Tufanyeje? Huyu mtu anafanya ishara nyingi.
48 Kama tukimwacha aendelee hivi, kila mtu atamwamini, nao
Warumi watakuja na kupaharibu mahali petu patakatifu na taifa letu.”
49 Mmoja wao aliyeitwa Kayafa, ambaye alikuwa kuhani mkuu
mwaka huo, akasema, “Ninyi hamjui kitu chochote!
50 Hamjui kwamba ni afadhali mtu mmoja afe kwa ajili ya watu,
kuliko taifa lote liangamie?”
51 Hakusema haya kutokana na mawazo yake mwenyewe bali kama
kuhani mkuu mwaka huo, alitabiri kuwa Yesu angelikufa kwa ajili ya
taifa la Wayahudi,
52 wala si kwa ajili ya taifa hilo pekee, bali pia kwa ajili ya watoto
wa Mungu waliotawanyika, ili kuwaleta pamoja na kuwafanya wawe
wamoja.
53 Hivyo tangu siku hiyo wakawa wanafanya mipango ili wamuue
Yesu.
54 Kwa hiyo Yesu akawa hatembei hadharani miongoni mwa
Wayahudi, bali alijitenga akaenda sehemu iliyo karibu na jangwa
kwenye kijiji kiitwacho Efraimu. Akakaa huko na wanafunzi wake.
55 Basi Pasaka ya Wayahudi ilipokuwa imekaribia, watu wengi wal-
itoka vijijini wakaenda Yerusalemu kabla ya Pasaka ili wakajitakase.
56 Watu wakawa wanamtafuta Yesu, nao waliposimama kwenye
eneo la Hekalu waliulizana, Je, mtu huyu hatakuja kamwe kwenye
Sikukuu?
57 Viongozi wa makuhani na Mafarisayo walikuwa wametoa amri
kuwa yeyote atakayejua mahali Yesu aliko, lazima atoe taarifa ili
wapate kumkamata.

12

Maria Ampaka Yesu Mafuta Huko Bethania
(Mathayo 26:6-13; Marko 14:3-9)

1 Siku sita kabla ya Pasaka, Yesu alikwenda Bethania mahali ambako
Lazaro aliyekuwa amefufuliwa na Yesu alikuwa anaishi.
2 Wakaandaa karamu kwa heshima ya Yesu. Martha akawahudumia
wakati Lazaro alikuwa miongoni mwa waliokaa mezani pamoja na
Yesu.
3 Kisha Maria akachukua chupa ya painti moja* yenye manukato
ya nardo† safi ya thamani kubwa, akayamimina miguuni mwa Yesu
na kuifuta kwa nywele zake. Nyumba nzima ikajaa harufu nzuri ya
manukato.
4 Ndipo Yuda Iskariote mwana wa Simoni, mmoja wa wale wana-
funzi ambaye ndiye angemsaliti Yesu, akasema,

* **12:3** Painti moja ni kama nusu lita. † **12:3** Nardo ni aina ya mafuta yaliyokuwa yanatengenezwa kutokana na mimea yenye mizizi inayotoa harufu nzuri.

5 “Kwa nini manukato haya hayakuuzwa kwa dinari 300‡ na fedha
hizo wakapewa maskini?”
6 Yuda alisema hivi si kwa kuwa aliwajali maskini, bali kwa kuwa
alikuwa mwizi, kwani ndiye alikuwa akitunza mfuko wa fedha akawa
anaiba kile kilichowekwa humo.
7 Yesu akasema, **“Mwacheni. Aliyanunua manukato hayo ili
ayaweke kwa ajili ya siku ya maziko yangu.**
8 **Maskini mtakuwa nao siku zote, lakini mimi hamtakuwa
nami siku zote.”**

Shauri La Kumuua Lazaro

9 Umati mkubwa wa Wayahudi walipojua kwamba Yesu alikuwa
huko Bethania, walikuja si tu kwa ajili ya Yesu, lakini pia kumwona
Lazaro ambaye Yesu alikuwa amemfufua.
10 Kwa hiyo viongozi wa makuhani wakafanya mpango wa kumuua
Lazaro pia,
11 kwa kuwa kutokana na habari za kufufuliwa kwake Wayahudi
wengi walikuwa wanamwendea Yesu na kumwamini.

Kuingia Kwa Yesu Yerusalemu Kwa Ushindi
(Mathayo 21:1-11; Marko 1:1-11; Luka 19:28-40)

12 Siku iliyofuata umati mkubwa uliokuwa umekuja kwenye Sikukuu
walisikia kwamba Yesu angekuja Yerusalemu.
13 Basi wakachukua matawi ya mitende, wakatoka kwenda kumlaki,
huku wakipaza sauti wakisema,
“Hosana!”§

“Amebarikiwa yeye ajaye kwa Jina la Bwana!”

“Amebarikiwa Mfalme wa Israeli!”
14 Yesu akamkuta mwana-punda akampanda, kama ilivyoandikwa,
15 “Usiogope, Ewe binti Sayuni;
tazama, Mfalme wako anakuja,
amepanda mwana-punda!”
16 Wanafunzi wake Yesu mwanzoni hawakuelewa mambo haya,
lakini Yesu alipotukuzwa, ndipo walipokumbuka kuwa mambo haya
yalikuwa yameandikwa kwa ajili yake na alitendewa yeye.
17 Wale waliokuwepo wakati Yesu alipomwita Lazaro kutoka
kaburini na kumfufua kutoka kwa wafu, waliendelea kushuhudia.
18 Ni kwa sababu pia walikuwa wamesikia kwamba alikuwa ame-
tenda muujiza huu ndiyo maana umati wa watu ukaenda kumlaki.
19 Hivyo Mafarisayo walipoona hayo wakaambiana, “Mnaona,
hamwezi kufanya lolote. Angalieni, ulimwengu wote unamfuata
yeye!”

Yesu Anatabiri Kifo Chake

20 Basi palikuwa Wayunani fulani miongoni mwa wale waliokuwa
wamekwenda kuabudu wakati wa Sikukuu.
21 Hawa wakamjia Filipo, ambaye alikuwa mwenyeji wa Bethsaida
huko Galilaya, wakiwa na ombi. Wakamwambia, “Tungependa
kumwona Yesu.”

---

‡ **12:5** Dinari 300 ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku 300. § **12:13** Kiebrania kusema Okoa, basi likawa neno la shangwe.

22 Filipo akaenda akamweleza Andrea, nao wote wawili
wakamwambia Yesu.
23 Yesu akawajibu, **“Saa imewadia ya Mwana wa Adamu ku-
tukuzwa.**
24 **Amin, amin nawaambia, mbegu ya ngano isipoanguka
ardhini na kufa, hubakia kama mbegu peke yake. Lakini ikifa
huzaa mbegu nyingi.**
25 **Mtu yeyote anayependa maisha yake atayapoteza, naye
ayachukiaye maisha yake katika ulimwengu huu atayaokoa hata
kwa uzima wa milele.**
26 **Mtu yeyote akinitumikia lazima anifuate, nami mahali nilipo
ndipo mtumishi wangu atakapokuwa. Mtu akinitumikia, Baba
yangu atamheshimu.**
27 **“Sasa roho yangu imefadhaika sana. Niseme nini? ‘Baba,
niokoe katika saa hii.’ Lakini ni kwa kusudi hili nimeufikia
wakati huu.**
28 **Baba, litukuze jina lako.”**
Ndipo ikaja sauti kutoka mbinguni, “Nimelitukuza, nami nitali-
tukuza tena.”
29 Ule umati wa watu uliokuwa mahali pale uliisikia nao ukasema,
“Hiyo ni sauti ya radi,” wengine wakasema, “Malaika ameongea naye.”
30 Yesu akawaambia, **“Sauti hii imesikika kwa faida yenu, wala
si kwa faida yangu.**
31 **Sasa ni saa ya hukumu kwa ajili ya ulimwengu huu, sasa
mkuu wa ulimwengu huu atatupwa nje.**
32 **Lakini mimi, nikiinuliwa kutoka nchi, nitawavuta watu wote
waje kwangu.”**
33 Yesu aliyasema haya akionyesha ni kifo gani atakachokufa.
34 Ule umati wa watu ukapiga kelele ukasema, “Tumesikia kutoka
Sheria kwamba ‘Kristo* adumu milele,’ wewe wawezaje kusema,
‘Mwana wa Adamu hana budi kuinuliwa juu’? Huyu ‘Mwana wa
Adamu’ ni nani?”
35 Ndipo Yesu akawaambia, **“Bado kitambo kidogo nuru in-
galipo pamoja nanyi. Enendeni maadamu mna nuru, msije
mkakumbwa na giza. Mtu anayetembea gizani hajui anakok-
wenda.**
36 **Wekeni tumaini lenu katika nuru hiyo ili mpate kuwa
wana wa nuru.”** Baada ya kusema haya, Yesu aliondoka, akajificha
wasimwone.

Wayahudi Waendelea Kutokuamini

37 Hata baada ya Yesu kufanya miujiza hii yote mbele yao, bado
hawakumwamini.
38 Hili lilikuwa ili kutimiza lile neno la nabii Isaya lililosema:
“Bwana, ni nani aliyeamini ujumbe wetu,
na mkono wa Bwana umefunuliwa kwa nani?”
39 Kwa hivyo hawakuamini, kwa sababu Isaya anasema mahali
pengine:
40 “Amewafanya vipofu,
na kuifanya mioyo yao kuwa migumu,
ili wasiweze kuona kwa macho yao,

* **12:34** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

wala kuelewa kwa mioyo yao,
wasije wakageuka nami nikawaponya.”
41 Isaya alisema haya alipoona utukufu wa Yesu na kunena habari zake.
42 Lakini wengi miongoni mwa viongozi wa Wayahudi walimwamini, lakini kwa sababu ya Mafarisayo hawakukiri waziwazi kwa maana waliogopa kufukuzwa katika masinagogi.
43 Wao walipenda sifa za wanadamu kuliko sifa zitokazo kwa Mungu.

Amwaminiye Yesu Hatabaki Gizani

44 Yesu akapaza sauti akasema, **“Yeyote aniaminiye, haniamini mimi peke yangu, bali yeye aliyenituma.**
45 **Yeyote anionaye mimi, amemwona yeye aliyenituma.**
46 **Mimi nimekuja kama nuru ulimwenguni, ili kwamba kila mtu aniaminiye asibaki gizani.**
47 **“Mimi simhukumu mtu yeyote anayesikia maneno yangu na asiyatii, kwa maana sikuja kuuhukumu ulimwengu, bali kuuokoa.**
48 **Yuko amhukumuye yeye anikataaye mimi na kutokuyapokea maneno yangu, yaani, yale maneno niliyosema yenyewe yatamhukumu siku ya mwisho.**
49 **Kwa maana sisemi kwa ajili yangu mwenyewe, bali Baba aliyenituma aliniamuru ni nini cha kusema na jinsi ya kukisema.**
50 **Nami ninajua amri zake huongoza hadi kwenye uzima wa milele. Hivyo lolote nisemalo, ndilo lile Baba alilonialiambia niseme.”**

13

Yesu Awanawisha Wanafunzi Wake Miguu

1 Ilikuwa mara tu kabla ya Sikukuu ya Pasaka. Yesu alijua ya kuwa wakati wake wa kuondoka ulimwenguni ili kurudi kwa Baba umewadia. Alikuwa amewapenda watu wake waliokuwa ulimwenguni, naam, aliwapenda hadi kipimo cha mwisho.
2 Wakati alipokuwa akila chakula cha jioni na wanafunzi wake, ibilisi alikuwa amekwisha kutia ndani ya moyo wa Yuda Iskariote, mwana wa Simoni, wazo la kumsaliti Yesu.
3 Yesu akijua ya kwamba Baba ameweka vitu vyote chini ya mamlaka yake na kwamba yeye alitoka kwa Mungu na alikuwa anarudi kwa Mungu,
4 hivyo aliondoka chakulani, akavua vazi lake la nje, akajifunga kitambaa kiunoni.
5 Kisha akamimina maji kwenye sinia na kuanza kuwanawisha wanafunzi wake miguu na kuikausha kwa kile kitambaa alichokuwa amejifunga kiunoni.
6 Alipomfikia Simoni Petro, Petro akamwambia, “Bwana, je, wewe utaninawisha mimi miguu?”
7 Yesu akamjibu, **“Hivi sasa hutambui lile ninalofanya, lakini baadaye utaelewa.”**
8 Petro akamwambia, “La, wewe hutaninawisha miguu kamwe.”
Yesu akamjibu, **“Kama nisipokunawisha, wewe huna sehemu nami.”**

9 Ndipo Simoni Petro akajibu, “Usininawishe miguu peke yake,
Bwana, bali pamoja na mikono na kichwa pia!”
10 Yesu akamjibu, **“Mtu aliyekwisha kuoga anahitaji kunawa
miguu tu, kwani mwili wake wote ni safi. Ninyi ni safi, ingawa
si kila mmoja wenu.”**
11 Kwa kuwa yeye alijua ni nani ambaye angemsaliti, ndiyo sababu
akasema si kila mmoja aliyekuwa safi.
12 Alipomaliza kuwanawisha miguu yao, alivaa tena mavazi
yake, akarudi alikokuwa ameketi, akawauliza, **“Je, mmeelewa
nililowafanyia?**
13 **Ninyi mnaniita mimi ‘Mwalimu’ na ‘Bwana,’ hii ni sawa,
maana ndivyo nilivyo.**
14 **Kwa hiyo, ikiwa mimi niliye Bwana wenu na Mwalimu wenu
nimewanawisha ninyi miguu, pia hamna budi kunawishana
miguu ninyi kwa ninyi.**
15 **Mimi nimewawekea kielelezo kwamba imewapasa kutenda
kama vile nilivyowatendea ninyi.**
16 **Amin, amin nawaambia, mtumishi si mkuu kuliko bwana
wake, wala aliyetumwa si mkuu kuliko yule aliyemtuma.**
17 **Sasa kwa kuwa mmejua mambo haya, heri yenu ninyi kama
mkiyatenda.**
18 **“Sisemi hivi kuhusu ninyi nyote. Ninawajua wale niliowach-
agua. Lakini ni ili Andiko lipate kutimia, kwamba, ‘Yeye
aliyekula chakula changu, ameinua kisigino chake dhidi yangu.’**
19 **“Ninawaambia mambo haya kabla hayajatukia, ili yatakapo-
tukia mpate kuamini ya kuwa Mimi ndiye.**
20 **Amin, amin nawaambia, yeyote anayempokea yule niliyem-
tuma anipokea mimi, naye anipokeaye mimi ampokea yeye
aliyenituma mimi.”**

Yesu Anatabiri Kusalitiwa Kwake
(Mathayo 26:20-25; Marko 14:17-21; Luka 22:21-23)

21 Baada ya kusema haya, Yesu alifadhaika sana moyoni, akasema,
“Amin, amin nawaambia, mmoja wenu atanisaliti.”
22 Wanafunzi wake wakatazamana bila kujua kuwa alikuwa anam-
sema nani.
23 Mmoja wa wanafunzi wake ambaye Yesu alimpenda sana, alikuwa
ameegama kifuani mwa Yesu.
24 Simoni Petro akampungia mkono yule mwanafunzi, akamwambia,
“Muulize anamaanisha nani.”
25 Yule mwanafunzi akamwegemea Yesu, akamuuliza, “Bwana,
tuambie, ni nani?”
26 Yesu akajibu, **“Ni yule nitakayempa hiki kipande cha mkate
baada ya kukichovya kwenye bakuli.”** Hivyo baada ya kukichovya
kile kipande cha mkate, akampa Yuda Iskariote, mwana wa Simoni.
27 Mara tu baada ya kukipokea kile kipande cha mkate, Shetani
akamwingia.
Yesu akamwambia Yuda, **“Lile unalotaka kulitenda litende
haraka.”**
28 Hakuna hata mmoja wa wale waliokuwa wameketi naye mezani
aliyeelewa kwa nini Yesu alimwambia hivyo.

29 Kwa kuwa Yuda alikuwa mtunza fedha, wengine walifikiri Yesu
alikuwa amemwambia akanunue vitu vilivyohitajika kwa ajili ya
Sikukuu, au kuwapa maskini chochote.
30 Mara tu baada ya kupokea ule mkate, Yuda akatoka nje. Wakati
huo ulikuwa ni usiku.

Yesu Atabiri Petro Kumkana
(Mathayo 26:31-35; Marko 14:27-31; Luka 22:31-34)

31 Baada ya Yuda kutoka nje, Yesu akasema, **"Sasa Mwana wa
Adamu ametukuzwa, naye Mungu ametukuzwa ndani yake.
32 Ikiwa Mungu ametukuzwa ndani ya Mwana, Mungu atam-
tukuza Mwana ndani yake mwenyewe naye atamtukuza mara.
33 "Watoto wangu, mimi bado niko pamoja nanyi kwa kitambo
kidogo. Mtanitafuta, na kama vile nilivyowaambia Wayahudi,
vivyo hivyo sasa nawaambia na ninyi. Niendako, ninyi hamwezi
kuja.
34 "Amri mpya nawapa: Mpendane kama mimi nilivyowapenda
ninyi, vivyo hivyo nanyi mpendane.
35 Kama mkipendana ninyi kwa ninyi, kwa njia hii, watu wote
watajua kuwa ninyi ni wanafunzi wangu."**
36 Simoni Petro akamuuliza, "Bwana, unakwenda wapi?"
Yesu akamjibu, **"Ninakokwenda huwezi kunifuata sasa, lakini
utanifuata baadaye."**
37 Petro akamuuliza tena, "Bwana, kwa nini siwezi kukufuata sasa?
Mimi niko tayari kuutoa uhai wangu kwa ajili yako."
38 Yesu akamjibu, **"Je, ni kweli uko tayari kuutoa uhai wako
kwa ajili yangu? Amin, amin nakuambia, kabla jogoo hajawika,
utanikana mara tatu."**

14

Yesu Awatia Moyo Wanafunzi Wake

1 Yesu akawaambia, **"Msifadhaike mioyoni mwenu,
mnamwamini Mungu, niaminini na mimi pia.
2 Nyumbani kwa Baba yangu kuna makao mengi. Kama sivyo,
ningeliwaambia. Naenda kuwaandalia makao.
3 Nami nikienda na kuwaandalia makao, nitarudi tena na
kuwachukua mkae pamoja nami, ili mahali nilipo, nanyi mpate
kuwepo.
4 Ninyi mnajua njia ya kufika ninakokwenda."**

Yesu Ndiye Njia Ya Kwenda Kwa Baba

5 Tomaso akamwambia, "Bwana, sisi hatujui unakokwenda, tutai-
juaje njia?"
6 Yesu akawaambia, **"Mimi ndimi njia na kweli na uzima. Mtu
hawezi kuja kwa Baba isipokuwa kwa kupitia kwangu.
7 Kama mngenijua mimi, mngemjua na Baba pia. Tangu sasa,
mnamjua Baba yangu, tena mmemwona."**
8 Filipo akamwambia, "Bwana, tuonyeshe Baba yako yatosha."
9 Yesu akamjibu, **"Filipo, nimekaa nanyi muda huu wote hata
usinijue? Mtu yeyote aliyeniona mimi, amemwona Baba. Sasa
wawezaje kusema, 'Tuonyeshe Baba'?**

10 **Je, huamini ya kuwa mimi niko ndani ya Baba, naye Baba**
yuko ndani yangu? Maneno ninayowaambia siyasemi kwa ajili
yangu mwenyewe, bali Baba akaaye ndani yangu ndiye atendaye
hizi kazi.
11 **Nisadiki mimi kwamba niko ndani ya Baba na Baba yuko**
ndani yangu, la sivyo, niaminini kwa sababu ya zile kazi
nizitendazo.
12 **Amin, amin nawaambia, yeyote aniaminiye mimi, kazi niz-**
ifanyazo yeye atazifanya, naam na kubwa kuliko hizi atazifanya,
kwa sababu mimi ninakwenda kwa Baba.
13 **Nanyi mkiomba lolote kwa Jina langu, hilo nitalifanya, ili**
Baba apate kutukuzwa katika Mwana.
14 **Kama mkiniomba lolote kwa Jina langu nitalifanya.**

Yesu Aahidi Roho Mtakatifu

15 **"Kama mnanipenda, mtazishika amri zangu.**
16 **Nami nitamwomba Baba, naye atawapa Msaidizi mwingine**
akae nanyi milele.
17 **Huyo ndiye Roho wa kweli ambaye ulimwengu hauwezi**
kumpokea, kwa sababu haumwoni wala haumjui. Ninyi
mnamjua kwa kuwa yuko pamoja nanyi naye anakaa ndani yenu.
18 **Sitawaacha ninyi yatima, naja kwenu.**
19 **Bado kitambo kidogo ulimwengu hautaniona tena, ila ninyi**
mtaniona, kwa kuwa mimi ni hai, ninyi nanyi mtakuwa hai.
20 **Wakati huo mtajua ya kuwa mimi niko ndani ya Baba na**
ninyi mko ndani yangu na mimi niko ndani yenu.
21 **Yeyote mwenye amri zangu na kuzishika ndiye anipendaye,**
naye anipendaye atapendwa na Baba yangu, nami nitampenda
na kujidhihirisha kwake."
22 Ndipo Yuda, siyo Iskariote, akamwambia, "Bwana, itakuwaje
kwamba utajidhihirisha kwetu na si kwa ulimwengu?"
23 Yesu akamjibu, **"Mtu yeyote akinipenda atalishika neno langu**
na Baba yangu atampenda, nasi tutakuja kwake na kufanya
makao yetu kwake.
24 **Mtu yeyote asiyenipenda hayashiki maneno yangu na ma-**
neno niliyowapa si yangu bali ni ya Baba aliyenituma.
25 **"Nimewaambia mambo haya yote wakati bado niko pamoja**
nanyi.
26 **Lakini huyo Msaidizi, yaani, huyo Roho Mtakatifu, ambaye**
Baba atamtuma kwenu kwa Jina langu, atawafundisha mambo
yote na kuwakumbusha yote niliyowaambia.
27 **Amani nawaachia, amani yangu nawapa, amani hii niwapayo**
si kama ile ulimwengu utoayo. Msifadhaike mioyoni mwenu,
wala msiogope.
28 **"Mlinisikia nikisema, 'Ninakwenda zangu, lakini nitarudi**
tena.' Kama kweli mngelinipenda mngelifurahi kwa kuwa
naenda kwa Baba, kwani Baba ni mkuu kuniliko mimi.
29 **Nimewaambia mambo haya kabla hayajatukia, ili yatakapo-**
tukia mpate kuamini.
30 **Sitasema nanyi zaidi, kwa sababu yule mkuu wa ulimwengu**
huu anakuja, naye hana kitu kwangu,

31 **lakini ulimwengu upate kujua kuwa ninampenda Baba, nami**
hufanya vile Baba alivyoniamuru.
"Haya inukeni; twendeni zetu.

15

Yesu Mzabibu Wa Kweli

1 **"Mimi ndimi mzabibu wa kweli na Baba yangu ndiye**
mkulima.
2 **Kila tawi ndani yangu lisilozaa matunda, Baba yangu hu-**
likata, nalo kila tawi lizaalo, hulisafisha ili lipate kuzaa matunda
zaidi.
3 **Ninyi mmekwisha kuwa safi kwa sababu ya lile neno nililo-**
nena nanyi.
4 **Kaeni ndani yangu, nami nikae ndani yenu. Kama vile tawi**
lisivyoweza kuzaa matunda lisipokaa ndani ya mzabibu, vivyo
hivyo ninyi msipokaa ndani yangu hamwezi kuzaa matunda.
5 **"Mimi ni mzabibu, ninyi ni matawi. Akaaye ndani yangu,**
nami ndani yake, huyo huzaa sana, maana pasipo mimi ninyi
hamwezi kufanya jambo lolote.
6 **Mtu yeyote asipokaa ndani yangu, hutupwa nje kama tawi na**
kunyauka. Matawi kama hayo hukusanywa na kutupwa motoni,
yakateketea.
7 **Ninyi mkikaa ndani yangu na maneno yangu yakikaa ndani**
yenu, ombeni lolote mtakalo, nanyi mtatendewa.
8 **Kwa hiyo Baba yangu hutukuzwa, kwa vile mzaavyo matunda**
mengi, nanyi mtakuwa wanafunzi wangu.
9 **"Kama vile Baba alivyonipenda mimi, hivyo ndivyo mimi**
nilivyowapenda ninyi. Basi kaeni katika pendo langu.
10 **Mkizishika amri zangu mtakaa katika pendo langu, kama**
mimi nilivyozishika amri za Baba yangu na kukaa katika pendo
lake.
11 **Nimewaambia mambo haya ili furaha yangu iwe ndani yenu**
na furaha yenu iwe kamili.
12 **Amri yangu ndiyo hii: Mpendane kama mimi nilivyowapenda**
ninyi.
13 **Hakuna mtu mwenye upendo mkuu kuliko huu, mtu kuutoa**
uhai wake kwa ajili ya rafiki zake.
14 **Ninyi ni rafiki zangu mkifanya ninayowaamuru.**
15 **Siwaiti ninyi watumishi tena, kwa sababu watumishi hawajui**
bwana wao analofanya, bali nimewaita ninyi rafiki, kwa maana
nimewajulisha mambo yote niliyoyasikia kutoka kwa Baba
yangu.
16 **Si ninyi mlionichagua, bali mimi ndiye niliyewachagua ninyi**
na kuwaweka mwende mkazae matunda, na matunda yenu
yapate kudumu. Ili nalo lolote mtakalomwomba Baba katika
Jina langu, awape ninyi.
17 **Amri yangu ndiyo hii: Mpendane.**

Ulimwengu Wawachukia Wanafunzi

18 **"Kama ulimwengu ukiwachukia ninyi, kumbukeni kwamba**
ulinichukia mimi kabla yenu.

19 **Kama mngekuwa wa ulimwengu, ulimwengu ungeliwapenda**
kama vile unavyowapenda walio wake. Kwa sababu ninyi si wa
ulimwengu, lakini mimi nimewachagua kutoka ulimwengu, hii
ndiyo sababu ulimwengu unawachukia.
20 **Kumbukeni lile neno nililowaambia, 'Hakuna mtumishi aliye**
mkuu kuliko bwana wake.' Kama wamenitesa mimi, nanyi pia
watawatesa. Kama wamelishika neno langu, watalishika na neno
lenu pia.
21 **Watawatendea ninyi haya yote kwa ajili ya Jina langu, kwa**
sababu hawamjui yeye aliyenituma.
22 **Kama sikuja na kusema nao wasingalikuwa na hatia ya**
dhambi. Lakini sasa hawana udhuru kwa ajili ya dhambi zao.
23 **Yeyote anayenichukia mimi, anamchukia pia na Baba yangu.**
24 **Kama sikuwa nimefanya miujiza ambayo haijapata kufanywa**
na mtu mwingine yeyote, wasingalikuwa na hatia ya dhambi.
Lakini sasa wameiona miujiza hii na bado wakatuchukia mimi
na Baba yangu.
25 **Lakini hii ni kutimiza lile neno lililoandikwa kwenye Sheria**
kwamba, 'Walinichukia pasipo sababu.'
26 **"Lakini atakapokuja huyo Msaidizi nitakayemtuma kwenu**
kutoka kwa Baba, yaani, huyo Roho wa kweli atokaye kwa Baba,
yeye atanishuhudia mimi.
27 **Ninyi nanyi itawapasa kushuhudia kwa sababu mmekuwa**
pamoja nami tangu mwanzo.

16

1 **"Nimewaambia mambo haya yote ili msije mkaiacha imani.**
2 **Watawatenga na masinagogi. Naam, saa yaja ambayo mtu**
yeyote atakayewaua atadhani kwa kufanya hivyo anamtumikia
Mungu.
3 **Nao watawatenda haya kwa sababu hawamjui Baba wala**
mimi.
4 **Lakini nimewaambia ninyi mambo haya, ili saa hiyo ikiwadia**
mpate kukumbuka ya kuwa nilikuwa nimewaambia. Sikuwaam-
bia mambo haya tangu mwanzo kwa sababu nilikuwa pamoja
nanyi.

Kazi Ya Roho Mtakatifu

5 **"Sasa mimi ninakwenda kwake yeye aliyenituma, lakini**
hakuna hata aniulizaye, 'Unakwenda wapi?'
6 **Kwa sababu nimewaambia mambo haya, mioyo yenu imejawa**
na huzuni.
7 **Lakini nawaambia kweli, yafaa mimi niondoke, kwa kuwa**
nisipoondoka, huyo Msaidizi hatakuja kwenu, lakini nikienda
nitamtuma kwenu.
8 **Naye atakapokuja, atauthibitishia ulimwengu kuhusu**
dhambi, haki na hukumu.
9 **Kwa habari ya dhambi, kwa sababu hawaniamini mimi,**
10 **kwa habari ya haki, kwa sababu ninakwenda kwa Baba,**
nanyi hamtaniona tena,

11 **kwa habari ya hukumu, kwa sababu yule mkuu wa ulimwengu huu amekwisha kuhukumiwa.**
12 **"Bado ninayo mambo mengi ya kuwaambia, lakini hamwezi kuyastahimili sasa.**
13 **Atakapokuja huyo Roho wa kweli atawaongoza awatie katika kweli yote. Yeye hatanena kwa ajili yake mwenyewe, bali atanena yale yote atakayosikia, naye atawaonyesha mambo yajayo.**
14 **Atanitukuza mimi, kwa maana atayachukua yaliyo yangu na kuwajulisha ninyi.**
15 **Vyote alivyo navyo Baba ni vyangu. Ndiyo maana nimesema Roho atachukua yaliyo yangu na kuwajulisha ninyi.**
16 **"Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona na tena bado kitambo kidogo nanyi mtaniona."**

Huzuni Itageuka Kuwa Furaha

17 Baadhi ya wanafunzi wakaulizana, "Ana maana gani asemapo, **'Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona na tena bado kitambo kidogo nanyi mtaniona'**? Naye ana maana gani asemapo, **'Kwa sababu ninakwenda kwa Baba'**?"
18 Wakaendelea kuulizana, "Ana maana gani asemapo, **'Kitambo kidogo'**? Hatuelewi hilo analosema."
19 Yesu akatambua kuwa walitaka kumuuliza juu ya hilo, hivyo akawaambia, **"Je, mnaulizana nina maana gani niliposema, 'Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona na tena bado kitambo kidogo nanyi mtaniona'?**
20 **Amin, amin nawaambia, ninyi mtalia na kuomboleza, lakini ulimwengu utafurahi. Ninyi mtahuzunika, lakini huzuni yenu itageuka kuwa furaha.**
21 **Mwanamke anapokuwa na utungu wa kuzaa huwa na maumivu kwa sababu saa yake imewadia. Lakini mtoto akiisha kuzaliwa, yule mwanamke husahau maumivu hayo kwa sababu ya furaha ya kuzaliwa mtoto ulimwenguni.**
22 **Hivyo ninyi mna maumivu sasa, lakini nitawaona tena, nayo mioyo yenu itafurahi na furaha yenu hakuna awaondoleaye.**
23 **Katika siku hiyo hamtaniuliza neno lolote. Amin, amin nawaambia, kama mkimwomba Baba jambo lolote kwa jina langu, yeye atawapa.**
24 **Mpaka sasa hamjaomba jambo lolote kwa Jina langu. Ombeni nanyi mtapewa, ili furaha yenu ipate kuwa kamili.**

Amani Kwa Wanafunzi

25 **"Nimewaambia mambo haya kwa mafumbo. Saa yaja ambapo sitazungumza nanyi tena kwa mafumbo bali nitawaeleza waziwazi kuhusu Baba.**
26 **Siku hiyo mtaomba kwa Jina langu. Wala sitawaambia kwamba nitamwomba Baba kwa ajili yenu,**
27 **kwa maana Baba mwenyewe anawapenda, kwa sababu mmenipenda mimi na mmeamini kwamba nimetoka kwa Mungu.**
28 **Nilitoka kwa Baba na kuja ulimwenguni, sasa naondoka ulimwenguni na kurudi kwa Baba."**

29 Ndipo wanafunzi wake wakasema, “Sasa unazungumza waziwazi,
wala si kwa mafumbo.
30 Sasa tumejua kwamba wewe unajua mambo yote, wala hakuna
haja ya mtu kukuuliza maswali. Kwa jambo hili tunaamini kwamba
ulitoka kwa Mungu.”
31 Yesu akawajibu, **“Je, sasa mnaamini?**
32 **Saa inakuja, naam, imekwisha kuwadia, mtakapotawanyika
kila mmoja kwenda nyumbani kwake na kuniacha peke yangu.
Lakini mimi siko peke yangu kwa sababu Baba yu pamoja nami.**
33 **Nimewaambia mambo haya, ili mpate kuwa na amani mkiwa
ndani yangu. Ulimwenguni mtapata dhiki. Lakini jipeni moyo,
kwa maana mimi nimeushinda ulimwengu.”**

17

Yesu Ajiombea Mwenyewe

1 Baada ya Yesu kusema haya, alitazama kuelekea mbinguni
akawaombea na kusema:
**“Baba, saa imewadia. Umtukuze Mwanao, ili Mwanao apate
kukutukuza wewe.**
2 **Kwa kuwa umempa mamlaka juu ya wote wenye mwili ili
awape uzima wa milele wale uliompa.**
3 **Nao uzima wa milele ndio huu, wakujue wewe uliye Mungu
wa pekee, wa kweli na Yesu Kristo uliyemtuma.**
4 **Nimekutukuza wewe duniani kwa kuitimiza ile kazi uliy-
onipa niifanye.**
5 **Hivyo sasa, Baba, unitukuze mbele zako kwa ule utukufu
niliokuwa nao pamoja na wewe kabla ulimwengu haujakuwepo.**

Yesu Awaombea Wanafunzi Wake

6 **“Nimelidhihirisha jina lako kwa wale ulionipa kutoka
ulimwengu. Walikuwa wako, nawe ukanipa mimi, nao wameli-
tii neno lako.**
7 **Sasa wamejua ya kuwa vyote ulivyonipa vimetoka kwako,**
8 **kwa kuwa maneno yale ulionipa nimewapa wao, nao
wameyapokea na kujua kwamba kweli nimetoka kwako, nao
wameamini kuwa wewe ulinituma.**
9 **Ninawaombea wao. Mimi siuombei ulimwengu, bali
nawaombea wale ulionipa kwa sababu wao ni wako.**
10 **Wote walio wangu ni wako na walio wako ni wangu, nami
nimetukuzwa ndani yao.**
11 **Mimi sasa simo tena ulimwenguni, lakini wao bado wamo
ulimwenguni, nami naja kwako. Baba Mtakatifu, uwalinde kwa
uweza wa jina lako ulilonipa, ili wawe na umoja kama sisi tulivyo
wamoja.**
12 **Nilipokuwa pamoja nao, niliwalinda, wakawa salama kwa
lile jina ulilonipa. Hakuna hata mmoja aliyepotea, isipokuwa
yule aliyekusudiwa upotevu, ili Maandiko yapate kutimia.**
13 **“Lakini sasa naja kwako, nami ninasema mambo haya
wakati bado nikiwa ulimwenguni, ili wawe na furaha yangu
kamili ndani yao.**

14 **Nimewapa neno lako, nao ulimwengu umewachukia kwa**
kuwa wao si wa ulimwengu kama mimi nisivyo wa ulimwengu
huu.
15 **Siombi kwamba uwaondoe ulimwenguni, bali uwalinde**
dhidi ya yule mwovu.
16 **Wao si wa ulimwengu huu, kama vile mimi nisivyo wa**
ulimwengu.
17 **Uwatakase kwa ile kweli, neno lako ndilo kweli.**
18 **Kama vile ulivyonituma mimi ulimwenguni, nami nawa-**
tuma vivyo hivyo.
19 **Kwa ajili yao najiweka wakfu ili wao nao wapate ku-**
takaswa katika ile kweli.

Yesu Awaombea Wote Wamwaminio

20 **"Siwaombei hawa peke yao, bali nawaombea na wale wote**
watakaoniamini kupitia neno lao
21 **ili wawe na umoja kama vile wewe Baba ulivyo ndani**
yangu na mimi nilivyo ndani yako, wao nao wawe ndani yetu,
ili ulimwengu upate kuamini ya kuwa wewe ndiye uliyenituma
mimi.
22 **Utukufu ule ulionipa nimewapa wao, ili wawe na umoja**
kama sisi tulivyo wamoja.
23 **Mimi ndani yako na wewe ndani yangu, ili wawe**
wamekamilika katika umoja na ulimwengu upate kujua ya
kuwa umenituma, nami nimewapenda wao kama unavyonipenda
mimi.
24 **"Baba, shauku yangu ni kwamba, wale ulionipa wawe**
pamoja nami pale nilipo, ili waweze kuuona utukufu wangu,
yaani, utukufu ule ulionipa kwa kuwa ulinipenda hata kabla
ya kuwekwa misingi ya ulimwengu.
25 **"Baba Mwenye Haki, ingawa ulimwengu haukujui, mimi**
ninakujua, nao wanajua ya kuwa umenituma.
26 **Nimefanya jina lako lijulikane kwao nami nitaendelea**
kufanya lijulikane, ili kwamba upendo ule unaonipenda mimi
uwe ndani yao na mimi mwenyewe nipate kuwa ndani yao."

18

Yesu Akamatwa
(Mathayo 26:47-56; Marko 14:43-50; Luka 22:47-53)

1 Yesu alipomaliza kuomba, akaondoka na wanafunzi wake
wakavuka Bonde la Kidroni. Upande wa pili palikuwa na bustani,
yeye na wanafunzi wake wakaingia humo.
2 Basi Yuda, yule aliyemsaliti alipafahamu mahali hapo kwani Yesu
alikuwa akikutana humo na wanafunzi wake mara kwa mara.
3 Hivyo Yuda akaja bustanini. Aliongoza kikosi cha askari wa
Kirumi, na baadhi ya maafisa kutoka kwa viongozi wa makuhani na
Mafarisayo. Nao walikuwa wamechukua taa, mienge na silaha.
4 Yesu akijua yale yote yatakayompata, akajitokeza mbele yao
akawauliza, **"Mnamtafuta nani?"**
5 Wao wakamjibu, "Yesu wa Nazareti."
Yesu akawajibu, **"Mimi ndiye."** Yuda, yule aliyemsaliti alikuwa
amesimama pamoja nao.

6 Yesu alipowaambia, **“Mimi ndiye,”** walirudi nyuma na kuanguka chini!
7 Akawauliza tena, **“Mnamtafuta nani?”**
Nao wakamjibu, “Yesu wa Nazareti.”
8 Yesu akawaambia, **“Nimekwisha kuwaambia kuwa, mimi ndiye; kwa hiyo kama mnanitafuta mimi, waacheni hawa watu waende zao.”**
9 Hii ilikuwa ili litimie lile neno alilosema, **“Sikumpoteza hata mmoja miongoni mwa wale ulionipa.”**
10 Simoni Petro, aliyekuwa na upanga, akaufuta na kumkata sikio la kuume mtumishi wa kuhani mkuu. Jina la mtumishi huyo aliitwa Malko.
11 Yesu akamwambia Petro, **“Rudisha upanga wako kwenye ala yake. Je, hainipasi kukinywea kikombe alichonipa Baba?”**

Yesu Mbele Ya Kuhani Mkuu
12 Hivyo wale askari, wakiwa pamoja na majemadari wao na maafisa wa Wayahudi, wakamkamata Yesu na kumfunga.
13 Kwanza wakampeleka kwa Anasi, mkwewe Kayafa, aliyekuwa kuhani mkuu mwaka ule.
14 Kayafa ndiye alikuwa amewashauri Wayahudi kwamba imempasa mtu mmoja kufa kwa ajili ya watu.

Petro Anamkana Yesu
(Mathayo 26:69-70; Marko 14:55-64; Luka 22:66-71)
15 Simoni Petro pamoja na mwanafunzi mwingine walikuwa wakimfuata Yesu. Huyu mwanafunzi mwingine alikuwa anafahamika kwa kuhani mkuu, hivyo aliingia ndani ya ukumbi pamoja na Yesu.
16 Lakini Petro alisimama nje karibu na lango, ndipo yule mwanafunzi mwingine, aliyejulikana na kuhani mkuu, akazungumza na msichana aliyekuwa analinda lango, akamruhusu Petro aingie ndani.
17 Yule msichana akamuuliza Petro, “Je, wewe pia si mmoja wa wanafunzi wa mtu huyu?”
Petro akajibu, “Sio mimi.”
18 Wale watumishi na askari walikuwa wamesimama wakiota moto wa makaa kwa sababu palikuwa na baridi, Petro naye alikuwa amesimama pamoja nao akiota moto.

Kuhani Mkuu Amhoji Yesu
19 Wakati huo kuhani mkuu akawa anamuuliza Yesu kuhusu wanafunzi wake na mafundisho yake.
20 Yesu akamjibu, **“Nimekuwa nikizungumza waziwazi mbele ya watu wote. Siku zote nimefundisha katika masinagogi na Hekaluni, mahali ambapo Wayahudi wote hukusanyika. Sikusema jambo lolote kwa siri.**
21 **Mbona unaniuliza mimi maswali? Waulize wale walionisikia yale niliyowaambia. Wao wanajua niliyosema.”**
22 Alipomaliza kusema hayo, mmoja wa askari aliyekuwa amesimama karibu naye, akampiga Yesu kofi usoni, kisha akasema, “Je, hivyo ndivyo unavyomjibu kuhani mkuu?”
23 Yesu akamjibu akasema, **“Kama nimesema jambo baya, shuhudia huo ubaya niliousema. Lakini kama nimesema yaliyo kweli, mbona umenipiga?”**

24 Ndipo Anasi akampeleka Yesu kwa kuhani mkuu Kayafa, akiwa
bado amefungwa.

Petro Amkana Yesu Tena
(Mathayo 26:71-75; Marko 14:69-72; Luka 22:58-62)

25 Wakati huo Simoni Petro alikuwa amesimama akiota moto.
Baadhi ya wale waliokuwepo wakamuuliza, "Je, wewe si mmoja wa
wanafunzi wake?"
Petro akakana, akasema, "Sio mimi."
26 Mmoja wa watumishi wa kuhani mkuu, ndugu yake yule mtu am-
baye Petro alikuwa amemkata sikio, akamuuliza, "Je, mimi sikukuona
kule bustanini ukiwa na Yesu?"
27 Kwa mara nyingine tena Petro akakana, naye jogoo akawika
wakati huo huo.

Yesu Apelekwa Kwa Pilato
(Mathayo 27:1-2, 11-14; Marko 15:1-5; Luka 23:1-5)

28 Ndipo Wayahudi wakamchukua Yesu kutoka kwa Kayafa na
kumpeleka kwenye jumba la kifalme la mtawala wa Kirumi.* Wakati
huo ilikuwa ni alfajiri, ili kuepuka kuwa najisi kwa taratibu za ibada,
Wayahudi hawakuingia ndani kwa sababu ya sheria za Kiyahudi.
Wangehesabiwa kuwa najisi kama wangeingia nyumbani mwa mtu
asiye Myahudi na wasingeruhusiwa kushiriki katika Sikukuu ya
Pasaka.
29 Hivyo Pilato akatoka nje walikokuwa akawauliza, "Mmeleta
mashtaka gani kumhusu mtu huyu?"
30 Wao wakamjibu, "Kama huyu mtu hakuwa mhalifu tusingemleta
kwako."
31 Pilato akawaambia, "Basi mchukueni ninyi mkamhukumu kwa
kufuata sheria zenu."
Wayahudi wakamjibu, "Sisi haturuhusiwi kutoa hukumu ya kifo
kwa mtu yeyote."
32 Walisema hivyo ili yale maneno aliyosema Yesu kuhusu kifo
atakachokufa yapate kutimia.
33 Kwa hiyo Pilato akaingia ndani ya jumba la kifalme, akamwita
Yesu, akamuuliza, "Wewe ndiye mfalme wa Wayahudi?"
34 Yesu akamjibu, **"Je, unauliza swali hili kutokana na mawazo
yako mwenyewe, au uliambiwa na watu kunihusu mimi?"**
35 Pilato akamjibu, "Mimi si Myahudi, ama sivyo? Taifa lako
mwenyewe na viongozi wa makuhani wamekukabidhi kwangu. Ume-
fanya kosa gani?"
36 Yesu akajibu, **"Ufalme wangu si wa ulimwengu huu. Ufalme
wangu ungekuwa wa ulimwengu huu, wafuasi wangu wangenip-
igania ili nisitiwe mikononi mwa Wayahudi. Lakini kama ilivyo,
ufalme wangu hautoki hapa ulimwenguni."**
37 Pilato akamuuliza, "Kwa hiyo wewe ni mfalme?" Yesu akajibu,
**"Wewe wasema kwamba mimi ni mfalme. Kwa kusudi hili nilizaliwa, na kwa ajili ya hili nilikuja ulimwenguni, ili niishuhudie
kweli. Mtu yeyote aliye wa kweli husikia sauti yangu."**

---

* **18:28** Jumba la mfalme la mtawala wa Kirumi lilikuwa linaitwa Praitorio.

38 Pilato akamuuliza Yesu, “Kweli ni nini?” Baada ya kusema haya
Pilato akaenda nje tena akawaambia wale viongozi wa Wayahudi
waliomshtaki Yesu, “Sioni kosa lolote alilotenda mtu huyu.
39 Lakini ninyi mna desturi yenu kwamba wakati wa Pasaka
nimwachie huru mfungwa mmoja mnayemtaka. Je, mnataka niwa-
fungulie huyu ‘Mfalme wa Wayahudi’?”
40 Wao wakapiga kelele wakisema, “Si huyu mtu, bali tufungulie
Baraba!” Yule Baraba alikuwa mnyang’anyi.

19

Yesu Ahukumiwa Kusulubiwa
(Mathayo 27:15-31; Marko 15:6-20; Luka 23:13-25)

1 Ndipo Pilato akamtoa Yesu akaamuru apigwe mijeledi.
2 Askari wakasokota taji ya miiba, wakamvika Yesu kichwani.
Wakamvalisha joho la zambarau.
3 Wakawa wanapanda pale alipo tena na tena, wakisema, “Salamu!
Mfalme wa Wayahudi!” Huku wakimpiga makofi usoni.
4 Pilato akatoka tena nje akawaambia wale waliokusanyika, “Taza-
meni, namkabidhi Yesu kwenu kuwajulisha kwamba mimi sikumwona
ana hatia.”
5 Kwa hiyo Yesu akatoka nje akiwa amevaa ile taji ya miiba na lile
vazi la zambarau. Pilato akawaambia, “Tazameni, huyu hapa huyo
mtu!”
6 Wale viongozi wa makuhani na maafisa walipomwona, wakapiga
kelele wakisema, “Msulubishe! Msulubishe!”
Pilato akawaambia, “Mchukueni ninyi mkamsulubishe, mimi sioni
hatia juu yake.”
7 Wayahudi wakamjibu, “Sisi tunayo sheria na kutokana na sheria
hiyo, hana budi kufa kwa sababu yeye alijiita Mwana wa Mungu.”
8 Pilato aliposikia haya, akaogopa zaidi.
9 Akaingia tena ndani ya jumba la kifalme, akamuuliza Yesu, “Wewe
umetoka wapi?” Lakini Yesu hakumjibu.
10 Pilato akamwambia, “Wewe unakataa kuongea na mimi? Hujui
ya kuwa nina mamlaka ya kukuachia huru au kukusulubisha?”
11 Ndipo Yesu akamwambia, **“Wewe hungekuwa na mamlaka
yoyote juu yangu kama hungepewa kutoka juu. Kwa hiyo yeye
aliyenitia mikononi mwako ana hatia ya dhambi iliyo kubwa
zaidi.”**
12 Tangu wakati huo, Pilato akajitahidi kutafuta njia ya kumfungua
Yesu, lakini Wayahudi wakazidi kupiga kelele wakisema, “Ukimwachia
huyu mtu, wewe si rafiki wa Kaisari. Mtu yeyote anayedai kuwa
mfalme anampinga Kaisari.”
13 Pilato aliposikia maneno haya akamtoa Yesu nje tena akaketi
katika kiti chake cha hukumu, mahali palipoitwa Sakafu ya Jiwe, kwa
Kiebrania paliitwa Gabatha*
14 Basi ilikuwa siku ya Maandalio ya Pasaka, yapata kama saa sita
hivi.
Pilato akawaambia Wayahudi, “Huyu hapa mfalme wenu!”

---

* **19:13** Gabatha ni neno la Kiebrania ambalo maana yake ni Sakafu ya jiwe; ni mahali pa wazi palipoinuliwa ambako palitumika kama mahakama.

15 Wao wakapiga kelele, “Mwondoe! Mwondoe! Msulubishe!”
Pilato akawauliza, “Je, nimsulubishe mfalme wenu?”
Wale viongozi wa makuhani wakamjibu, “Sisi hatuna mfalme mwingine ila Kaisari.”
16 Ndipo Pilato akamkabidhi Yesu kwao ili wamsulubishe.

Kusulubiwa Kwa Yesu
(Mathayo 27:32-44; Marko 15:21-32; Luka 23:26-43)

Kwa hiyo askari wakamchukua Yesu.
17 Yesu, akiwa ameubeba msalaba wake, akatoka kuelekea mahali palipoitwa Fuvu la Kichwa (kwa Kiebrania ni Golgotha).
18 Hapo ndipo walipomsulubisha. Pamoja naye walisulubisha watu wengine wawili, mmoja kila upande wake, naye Yesu katikati.
19 Pilato akaamuru tangazo liandikwe na liwekwe juu kwenye msalaba wa Yesu, likasema: “Yesu wa Nazareti, Mfalme wa Wayahudi.”
20 Kwa kuwa mahali hapo Yesu aliposulubiwa palikuwa karibu na mjini, Wayahudi wengi walisoma maandishi haya yaliyokuwa yameandikwa kwa lugha za Kiebrania, Kiyunani na Kilatini.
21 Viongozi wa makuhani wa Wayahudi wakapinga, wakamwambia Pilato, “Usiandike ‘Mfalme wa Wayahudi,’ bali andika kwamba mtu huyu alisema yeye ni mfalme wa Wayahudi.”
22 Pilato akawajibu, “Nilichokwisha kuandika, nimeandika!”

Mavazi Ya Yesu Yagawanywa

23 Askari walipokwisha kumsulubisha Yesu, walichukua nguo zake wakazigawa mafungu manne, kila askari fungu lake. Ila walikubaliana wasilichane lile vazi lake kwa maana lilikuwa halina mshono bali limefumwa tangu juu hadi chini.
24 Wakaambiana, “Tusilichane ila tulipigie kura ili kuamua ni nani atalichukua.”
Hili lilitukia ili Maandiko yapate kutimizwa yale yaliyosema,
“Wanagawana nguo zangu,
na vazi langu wanalipigia kura.”
Hayo ndiyo waliyoyafanya wale askari.
25 Wakati huo huo karibu na msalaba wa Yesu walikuwa wamesimama mama yake, na dada wa mamaye, na Maria mke wa Klopa, na Maria Magdalene.
26 Yesu alipomwona mama yake mahali pale pamoja na yule mwanafunzi aliyempenda wamesimama karibu, akamwambia mama yake, **“Mwanamke, huyo hapo ndiye mwanao,”**
27 kisha akamwambia yule mwanafunzi, **“Nawe huyo hapo ndiye mama yako.”** Tangu wakati huo yule mwanafunzi akamchukua mama yake Yesu nyumbani kwake.

Kifo Cha Yesu
(Mathayo 27:45-56; Marko 15:33-41; Luka 23:44-49)

28 Baada ya haya, Yesu hali akijua kuwa mambo yote yamemalizika, alisema ili kutimiza Maandiko, **“Naona kiu.”**
29 Hapo palikuwa na bakuli lililojaa siki. Kwa hiyo wakachovya sifongo kwenye hiyo siki, wakaiweka kwenye ufito wa mti wa hisopo, wakampelekea mdomoni.
30 Baada ya kuionja hiyo siki, Yesu akasema, **“Imekwisha.”** Akainamisha kichwa chake, akaitoa roho yake.

Yesu Achomwa Mkuki Ubavuni

31 Kwa kuwa ilikuwa siku ya Maandalio ya Pasaka, Wayahudi
hawakutaka miili ibaki msalabani siku ya Sabato, hasa kwa kuwa hiyo
Sabato ingekuwa Sikukuu. Wakamwomba Pilato aamuru miguu ya
wale waliosulubiwa ivunjwe ili wafe haraka miili iondolewe kwenye
misalaba.
32 Kwa hiyo askari wakaenda wakavunja miguu ya mtu wa kwanza
aliyesulubiwa pamoja na Yesu na yule mwingine pia.
33 Lakini walipomkaribia Yesu, wakaona ya kuwa amekwisha kufa,
hivyo hawakuvunja miguu yake.
34 Badala yake mmoja wa wale askari akamchoma mkuki ubavuni
na mara pakatoka damu na maji.
35 Mtu aliyeona mambo hayo ndiye alitoa ushuhuda, nao ushuhuda
wake ni kweli. Anajua kuwa anasema kweli, naye anashuhudia ili pia
nanyi mpate kuamini.
36 Kwa maana mambo haya yalitukia ili Maandiko yapate kutimia,
yale yasemayo, "Hakuna hata mfupa wake mmoja utakaovunjwa."
37 Tena Andiko lingine lasema, "Watamtazama yeye waliyem-
choma."

Maziko Ya Yesu
(Mathayo 27:57-61; Marko 15:42-47; Luka 23:50-56)

38 Baada ya mambo haya, Yosefu wa Arimathaya, aliyekuwa mfuasi
wa Yesu, ingawa kwa siri kwa sababu ya kuwaogopa Wayahudi,
alimwomba Pilato ruhusa ili kuuchukua mwili wa Yesu. Pilato
alimruhusu, hivyo akaja, akauchukua.
39 Naye Nikodemo, yule ambaye kwanza alimwendea Yesu usiku,
akaja, akaleta mchanganyiko wa manemane na manukato, yenye uzito
wa zaidi ya kilo thelathini†
40 Wakauchukua mwili wa Yesu, wakaufunga katika sanda ya kitani
safi pamoja na yale manukato, kama ilivyokuwa desturi ya Wayahudi.
41 Basi palikuwa na bustani karibu na mahali pale aliposulubiwa, na
pale ndani ya ile bustani palikuwa na kaburi jipya, ambalo halikuwa
limezikiwa mtu bado.
42 Kwa hiyo, kwa kuwa ilikuwa siku ya Wayahudi ya Maandalio, nalo
kaburi hilo lilikuwa karibu, wakamzika Yesu humo.

20

Kufufuka Kwa Yesu
(Mathayo 28:1-8; Marko 16:1-8; Luka 24:1-12)

1 Alfajiri na mapema siku ya kwanza ya juma, kulipokuwa kungali
giza bado, Maria Magdalene alikwenda kaburini na kukuta lile jiwe
limeondolewa penye ingilio.
2 Hivyo akaja akikimbia kwa Simoni Petro pamoja na yule mwana-
funzi mwingine ambaye Yesu alimpenda, na kusema, "Wamemwondoa
Bwana kaburini, na hatujui walikomweka!"
3 Petro na yule mwanafunzi mwingine wakaondoka mara kuelekea
kaburini.

---

† **19:39** Zaidi ya kilo 30; tafsiri nyingine zinasema ratili 100, na nyingine ratili 75, ambazo ni kama kilo 34.

4 Wote wawili walikuwa wanakimbia, lakini yule mwanafunzi
mwingine akakimbia mbio zaidi kuliko Petro, akatangulia kufika
kaburini.
5 Alipofika, akainama na kuchungulia mle kaburini, akaona vile
vitambaa vya kitani mle ndani, lakini hakuingia.
6 Ndipo Simoni Petro akaja, akimfuata nyuma akaenda moja kwa
moja hadi ndani ya kaburi. Naye akaona vile vitambaa vya ile sanda
vikiwa pale chini
7 na kile kitambaa kilichokuwa kichwani mwa Yesu. Kitambaa hicho
kilikuwa kimekunjwa mahali pa peke yake, mbali na vile vitambaa vya
kitani vya ile sanda.
8 Kisha yule mwanafunzi aliyetangulia kufika kaburini naye akain-
gia ndani, akaona, akaamini,
9 (kwa kuwa mpaka wakati huo walikuwa bado hawajaelewa kutoka
Maandiko kwamba ilikuwa lazima Yesu afufuke kutoka kwa wafu).
10 Kisha hao wanafunzi wakaondoka wakarudi nyumbani kwao.

Yesu Anamtokea Maria Magdalene
(Mathayo 28:9-10; Marko 16:9-11)

11 Lakini Maria Magdalene akasimama nje ya kaburi akilia.
Alipokuwa akilia, akainama, kuchungulia mle kaburini,
12 naye akaona malaika wawili wamevaa mavazi meupe, wameketi
pale mwili wa Yesu ulipokuwa umelazwa, mmoja upande wa kichwani
na mwingine upande wa miguuni.
13 Wakamuuliza Maria, "Mwanamke, mbona unalia?"
Akawaambia, "Nalia kwa kuwa wamemchukua Bwana wangu na
sijui walikomweka."
14 Baada ya kusema hayo, akageuka, akamwona Yesu amesimama,
lakini hakumtambua.
15 Yesu akamwambia, **"Mwanamke, mbona unalia? Unamtafuta
nani?"**
Maria akidhani ya kuwa aliyekuwa anaongea naye ni mtunza bus-
tani, kwa hiyo akamwambia, "Bwana, kama ni wewe umemchukua,
tafadhali nionyeshe ulikomweka, nami nitamchukua."
16 Yesu akamwita, **"Maria!"**
Ndipo Maria akamgeukia Yesu na kusema naye kwa Kiebrania,
"Rabboni!" (maana yake Mwalimu).
17 Yesu akamwambia, **"Usinishike, kwa maana sijapaa kwenda
kwa Baba. Lakini nenda kwa ndugu zangu ukawaambie,
'Ninapaa kwenda kwa Baba yangu ambaye ni Baba yenu, kwa
Mungu wangu ambaye ni Mungu wenu.' "**
18 Kwa hiyo Maria Magdalene akaenda kuwatangazia wanafunzi wa
Yesu, akisema, "Nimemwona Bwana!" Naye akawaambia kwamba
Yesu alikuwa amemweleza mambo hayo yote.

Yesu Awatokea Wanafunzi Wake
(Mathayo 28:16-20; Marko 16:14-18; Luka 24:36-49)

19 Ikawa jioni ya ile siku ya kwanza ya juma, wanafunzi wake wa-
likuwa pamoja, milango ikiwa imefungwa kwa kuwaogopa Wayahudi.
Naye Yesu aliwatokea, akasimama katikati yao, akasema, **"Amani iwe
nanyi!"**

20 Baada ya kusema haya, akawaonyesha mikono yake na ubavu
wake. Wanafunzi wake wakafurahi sana walipomwona Bwana.
21 Yesu akawaambia tena, **“Amani iwe nanyi! Kama vile Baba
alivyonituma mimi, mimi nami nawatuma ninyi.”**
22 Naye alipokwisha kusema haya, akawavuvia, akawaambia, **“Po-
keeni Roho Mtakatifu.**
23 **Mkimwondolea mtu yeyote dhambi zake, zitaondolewa, na
yeyote msiyemwondolea dhambi zake, hazitaondolewa.”**

Yesu Anamtokea Tomaso

24 Lakini Tomaso, aliyeitwa Didimasi, yaani Pacha, mmoja wa wale
kumi na wawili, hakuwa pamoja nao Yesu alipokuja.
25 Hivyo wale wanafunzi wengine wakamwambia, “Tumemwona
Bwana.”
Lakini yeye akawaambia, “Nisipoona zile alama za misumari
mikononi mwake, na kuweka kidole changu kwenye hizo alama za
misumari na mkono wangu ubavuni mwake, sitaamini.”
26 Baada ya siku nane, wanafunzi wake walikuwa tena pamoja
ndani ya nyumba, naye Tomaso alikuwa pamoja nao. Ndipo Yesu
akaja milango ikiwa imefungwa na kusimama katikati yao akasema,
“Amani iwe nanyi.”
27 Kisha akamwambia Tomaso, **“Weka kidole chako hapa na uone
mikono yangu, nyoosha mkono wako uguse ubavuni mwangu.
Usiwe na shaka, bali uamini tu.”**
28 Tomaso akamwambia, “Bwana wangu na Mungu wangu!”
29 Yesu akamwambia, **“Umeamini kwa kuwa umeniona? Wame-
barikiwa wale ambao hawajaona lakini wameamini.”**

Kusudi La Kitabu Hiki

30 Yesu alifanya miujiza mingine mingi mbele za wanafunzi wake,
ambayo haikuandikwa katika kitabu hiki.
31 Lakini haya yameandikwa ili mweze kuamini ya kuwa Yesu ndiye
Kristo,* Mwana wa Mungu, na kwa kumwamini mpate uzima katika
jina lake.

21

Yesu Awatokea Wanafunzi Saba

1 Baada ya haya Yesu akawatokea tena wanafunzi wake kando ya
Bahari ya Tiberia.* Yeye alijionyesha kwao hivi:
2 Simoni Petro, Tomaso aitwaye Didimasi, yaani Pacha, Nathanaeli
wa Kana ya Galilaya, wana wa Zebedayo na wanafunzi wengine wawili
walikuwa pamoja.
3 Simoni Petro akawaambia wenzake, “Mimi naenda kuvua samaki.”
Nao wakamwambia, “Tutakwenda pamoja nawe.” Wakatoka, wakain-
gia ndani ya mashua, lakini usiku ule hawakupata chochote.
4 Mara baada ya kupambazuka, Yesu akasimama ufuoni, lakini
wanafunzi hawakumtambua kwamba alikuwa Yesu.
5 Yesu akawaambia, **“Wanangu, je, mna samaki wowote?”**
Wakamjibu, “La.”

---

* **20:31** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta. * **21:1** Yaani Bahari ya Galilaya.

6 Akawaambia, **“Shusheni nyavu upande wa kuume wa mashua yenu nanyi mtapata samaki.”** Wakashusha nyavu na tazama wakapata samaki wengi mno hata wakashindwa kuvutia zile nyavu zilizojaa samaki ndani ya mashua.
7 Yule mwanafunzi aliyependwa na Yesu akamwambia Petro, “Huyu ni Bwana!” Simoni Petro aliposikia haya, akajifunga nguo yake kwa kuwa alikuwa uchi, naye akajitosa baharini.
8 Wale wanafunzi wengine wakaja kwa ile mashua huku wakikokota ule wavu uliyojaa samaki, maana hawakuwa mbali na nchi kavu, ilikuwa yapata dhiraa 200†
9 Walipofika ufuoni, wakaona moto wa makaa na samaki wakiokwa juu yake na mikate.
10 Yesu akawaambia, **“Leteni baadhi ya hao samaki mliovua sasa hivi.”**
11 Simoni Petro akapanda kwenye mashua na kuukokota ule wavu pwani. Ulikuwa umejaa samaki wakubwa 153. Ingawa samaki walikuwa wengi kiasi hicho, ule wavu haukuchanika.
12 Yesu akawaambia, **“Njooni mpate kifungua kinywa.”** Hakuna hata mmoja wa wanafunzi aliyethubutu kumuuliza, “Wewe ni nani?” Kwa sababu walijua ya kuwa ni Bwana.
13 Yesu akaja, akachukua ule mkate, akawapa na vivyo hivyo akawagawia pia wale samaki.
14 Hii ilikuwa mara ya tatu Yesu kuwatokea wanafunzi wake baada yake kufufuliwa kutoka kwa wafu.

Yesu Amuuliza Petro Kama Anampenda

15 Walipokwisha kula, Yesu akamuuliza Simoni Petro, **“Je, Simoni mwana wa Yohana, unanipenda kweli kuliko hawa?”**
Yeye akamjibu, “Ndiyo Bwana, wewe unajua ya kuwa ninakupenda.”
Yesu akamwambia, **“Lisha wana-kondoo wangu.”**
16 Yesu akamwambia tena, **“Simoni, mwana wa Yohana, wanipenda?”**
Petro akamjibu, “Ndiyo Bwana, wewe unajua ya kuwa ninakupenda.”
Yesu akamwambia, **“Chunga kondoo zangu.”**
17 Kwa mara ya tatu Yesu akamuuliza Petro, **“Simoni mwana wa Yohana, unanipenda?”**
Petro akahuzunika sana kwa kuwa Yesu alimuuliza mara ya tatu, **“Unanipenda?”** Akamjibu, “Bwana, wewe unajua yote, unajua ya kuwa ninakupenda.”
Yesu akamwambia, **“Lisha kondoo wangu.**
18 **Amin, amin nakuambia, ulipokuwa kijana ulivaa na kwenda unakotaka, lakini utakapokuwa mzee utanyoosha mikono yako na mtu mwingine atakuvika na kukupeleka usipotaka kwenda.”**
19 Yesu alisema haya ili kuashiria ni kifo cha aina gani Petro atakachomtukuza nacho Mungu. Kisha Yesu akamwambia Petro, **“Nifuate!”**
20 Petro akageuka, akamwona yule mwanafunzi aliyependwa na Yesu akiwafuata. (Huyu ndiye yule mwanafunzi aliyeegama kifuani

† **21:8** Dhiraa 200 ni kama mita 90.

mwa Yesu walipokula naye chakula cha mwisho na kuuliza, “Bwana,
ni nani atakayekusaliti?”)
21 Petro alipomwona huyo mwanafunzi, akamuuliza Yesu, “Bwana
na huyu je?”
22 Yesu akamjibu, **“Ikiwa nataka aishi mpaka nitakaporudi,
inakuhusu nini? Wewe inakupasa unifuate!”**
23 Kwa sababu ya maneno haya ya Yesu, uvumi ukaenea miongoni
mwa ndugu kwamba huyu mwanafunzi hangekufa. Lakini Yesu
hakusema kuwa hangekufa. Yeye alisema tu kwamba, **“Ikiwa nataka
aishi mpaka nitakaporudi, inakuhusu nini?”**
24 Huyu ndiye yule mwanafunzi anayeshuhudia mambo haya na
ndiye ambaye ameandika habari hizi. Nasi tunajua ya kuwa ushuhuda
wake ni kweli.
25 Lakini kuna mambo mengine mengi ambayo Yesu alifanya. Kama
yote yangeliandikwa, nadhani hata ulimwengu wote usingekuwa
na nafasi ya kutosha kuweka vitabu vyote ambavyo vingeandikwa.
Amen.

Matendo Ya Mitume
Kanisa La Kwanza

(1:1–5:42)

Ahadi Ya Roho Mtakatifu

1 Katika kitabu changu cha kwanza nilikuandikia, mpendwa Theofilo, kuhusu mambo yote Yesu aliyofanya na kufundisha tangu mwanzo,
2 hadi siku ile alipochukuliwa kwenda mbinguni, baada ya kuwapa maagizo kupitia kwa Roho Mtakatifu wale mitume aliowachagua.
3 Baada ya mateso yake, alijionyesha kwao na kuwathibitishia kwa njia nyingi kwamba yeye yu hai. Katika muda wa siku arobaini baada ya kufufuka kwake aliwatokea na kunena kuhusu Ufalme wa Mungu.
4 Wakati mmoja alipokuwa pamoja nao, aliwapa amri hii, **"Msitoke Yerusalemu, bali ingojeni ahadi ya Baba, ambayo mmenisikia nikisema habari zake.**
5 **Yohana aliwabatiza kwa maji, lakini baada ya siku chache mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu."**

Yesu Apaa Mbinguni
(Marko 16:19-20; Luka 24:50-53)

6 Mitume walipokuwa wamekusanyika pamoja, wakamuuliza Yesu, "Bwana, je, huu ndio wakati wa kuwarudishia Israeli ufalme?"
7 Yesu akawaambia, **"Si juu yenu kujua nyakati na majira ambayo Baba ameyaweka katika mamlaka yake mwenyewe.**
8 **Lakini mtapokea nguvu akiisha kuwajilia juu yenu Roho Mtakatifu, nanyi mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, Uyahudi kote na Samaria, hadi miisho ya dunia."**
9 Baada ya kusema mambo haya, walipokuwa wanatazama, akachukuliwa juu mbinguni mbele ya macho yao na wingu likampokea wasimwone tena.
10 Walipokuwa bado wakikaza macho yao kuelekea juu alipokuwa akienda zake Mbinguni, tazama ghafula, wanaume wawili waliovaa mavazi meupe wakasimama karibu nao,
11 wakasema, "Enyi watu wa Galilaya, mbona mnasimama mkitazama juu angani? Huyu Yesu aliyechukuliwa kutoka kwenu kwenda Mbinguni, atarudi tena jinsi iyo hiyo mlivyomwona akienda zake Mbinguni."

Mathiya Achaguliwa Badala Ya Yuda
(Mathayo 27:3-10)

12 Ndipo waliporudi Yerusalemu kutoka Mlima wa Mizeituni, uliokuwa karibu na Yerusalemu, umbali wa mwendo wa Sabato* kutoka mjini.
13 Walipowasili mjini Yerusalemu, walikwenda ghorofani kwenye chumba walichokuwa wakiishi. Wale waliokuwepo walikuwa: Petro,

---

* **1:12** Mwendo wa Sabato hapa ina maana umbali wa mita 1,100.

Yohana, Yakobo, Andrea, Filipo, Tomaso, Bartholomayo, Mathayo,
Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni Zelote† na Yuda mwana wa Yakobo.
14 Hawa wote waliungana pamoja katika maombi. Pamoja nao
walikuwepo wanawake kadha, na Maria mama yake Yesu, pamoja na
ndugu zake Yesu.
15 Katika siku hizo Petro akasimama katikati ya waumini (jumla yao
wote walikuwa watu wapatao 120), akasema,
16 "Ndugu zangu, ilibidi Andiko litimie ambalo Roho Mtakatifu
alitabiri kupitia kwa Daudi kumhusu Yuda aliyewaongoza wale
waliomkamata Yesu.
17 Yuda alikuwa mmoja wetu, kwa maana na yeye alichaguliwa
ashiriki katika huduma hii."
18 (Basi Yuda alinunua shamba kwa zile fedha za uovu alizopata;
akiwa huko shambani akaanguka, akapasuka na matumbo yote
yakatoka nje.
19 Kila mtu Yerusalemu akasikia habari hizi, kwa hiyo wakapaita
mahali hapo kwa lugha yao, Akeldama, yaani Shamba la Damu).
20 "Kama vile ilivyoandikwa katika kitabu cha Zaburi,
" 'Mahali pake na pawe ukiwa,
wala asiwepo yeyote atakayeishi humo,'
na,
" 'Mtu mwingine aichukue nafasi yake ya uongozi.'
21 Kwa hiyo inatubidi tumchague mtu mwingine miongoni mwa wale
ambao wamekuwa pamoja nasi wakati wote Bwana Yesu alipoingia na
kutoka katikati yenu,
22 kuanzia ubatizo wa Yohana mpaka siku aliyochukuliwa kutoka
kwetu kwenda Mbinguni. Kwa kuwa mmoja wao inabidi awe shahidi
pamoja nasi wa ufufuo wake."
23 Wakapendekeza majina ya watu wawili: Yosefu, aitwaye Barsaba
(ambaye pia alijulikana kama Yusto) na Mathiya.
24 Kisha wakaomba, wakasema, "Bwana, wewe waujua moyo wa kila
mtu. Tuonyeshe ni yupi kati ya hawa wawili uliyemchagua
25 ili achukue nafasi ya huduma ya utume ambayo Yuda aliiacha ili
aende mahali pake mwenyewe."
26 Kisha wakawapigia kura, nayo kura ikamwangukia Mathiya, naye
akaongezwa kwenye wale mitume kumi na mmoja.

2

Kushuka Kwa Roho Mtakatifu

1 Siku ya Pentekoste ilipowadia, waamini wote walikuwa mahali
pamoja.
2 Ghafula sauti kama mvumo mkubwa wa upepo mkali uliotoka
mbinguni ukaijaza nyumba yote walimokuwa wameketi.
3 Zikatokea ndimi kama za moto zilizogawanyika na kukaa juu ya
kila mmoja wao.
4 Wote wakajazwa na Roho Mtakatifu, wakaanza kunena kwa lugha
nyingine, kama Roho alivyowajalia.

† **1:13** Zelote hapa ina maana alikuwa mwanachama wa Wazelote, kikundi cha Kiyahudi cha kupinga jeuri ya Warumi.

5 Basi walikuwepo Yerusalemu Wayahudi wanaomcha Mungu ku-
toka kila taifa chini ya mbingu.
6 Waliposikia sauti hii, umati wa watu ulikusanyika pamoja wak-
istaajabu, kwa sababu kila mmoja wao aliwasikia wakisema kwa lugha
yake mwenyewe.
7 Wakiwa wameshangaa na kustaajabu wakauliza, "Je, hawa wote
wanaozungumza si Wagalilaya?
8 Imekuwaje basi kila mmoja wetu anawasikia wakinena kwa lugha
yake ya kuzaliwa?
9 Wapathi, Wamedi, Waelami, wakazi wa Mesopotamia, Uyahudi,
Kapadokia, Ponto na Asia,
10 Frigia, Pamfilia, Misri na pande za Libya karibu na Kirene na
wageni kutoka Rumi,
11 Wayahudi na waongofu, Wakrete na Waarabu, sote tunawasikia
watu hawa wakisema mambo makuu ya ajabu ya Mungu katika lugha
zetu wenyewe."
12 Wakiwa wameshangaa na kufadhaika wakaulizana, "Ni nini
maana ya mambo haya?"
13 Lakini wengine wakawadhihaki wakasema, "Hawa wamelewa
divai!"

Petro Ahutubia Umati

14 Ndipo Petro akasimama pamoja na wale mitume kumi na mmoja,
akainua sauti yake na kuhutubia ule umati wa watu, akasema:
"Wayahudi wenzangu na ninyi nyote mkaao Yerusalemu, jueni jambo
hili mkanisikilize.
15 Hakika watu hawa hawakulewa kama mnavyodhania, kwa kuwa
sasa ni saa tatu asubuhi!
16 La, hili ni jambo lililotabiriwa na nabii Yoeli, akisema:
17 " 'Katika siku za mwisho, asema Mungu,
nitamimina Roho wangu
juu ya wote wenye mwili.
Wana wenu na binti zenu watatabiri,
vijana wenu wataona maono,
na wazee wenu wataota ndoto.
18 Hata juu ya watumishi wangu, wanaume kwa wanawake,
katika siku zile nitamimina Roho wangu,
nao watatabiri.
19 Nami nitaonyesha maajabu juu mbinguni,
na ishara chini duniani:
damu, moto, na mawimbi ya moshi.
20 Jua litakuwa giza
na mwezi utakuwa mwekundu kama damu,
kabla ya kuja siku ile kuu ya Bwana
iliyo tukufu.
21 Na kila mtu atakayeliitia
jina la Bwana, ataokolewa.'
22 "Enyi Waisraeli, sikilizeni maneno haya nisemayo: Yesu wa
Nazareti alikuwa mtu aliyethibitishwa kwenu na Mungu kwa miujiza,
maajabu na ishara, ambayo Mungu alitenda miongoni mwenu kupitia
kwake, kama ninyi wenyewe mjuavyo.

23 Huyu mtu akiisha kutolewa kwa shauri la Mungu lililokusudiwa
kwa kujua kwake Mungu tangu zamani, ninyi, kwa mikono ya watu
wabaya, mlimuua kwa kumgongomea msalabani.
24 Lakini Mungu alimfufua kutoka kwa wafu akamwondolea
uchungu wa mauti, kwa sababu haikuwezekana yeye kushikiliwa na
nguvu za mauti.
25 Kwa maana Daudi asema kumhusu yeye:
" 'Nalimwona Bwana mbele yangu daima.
Kwa sababu yuko mkono wangu wa kuume,
sitatikisika.
26 Kwa hiyo moyo wangu unafurahia,
na ulimi wangu unashangilia;
mwili wangu nao utapumzika kwa tumaini.
27 Kwa maana hutaniacha kaburini,
wala hutamwacha Aliye Mtakatifu wako kuona uharibifu.
28 Umenionyesha njia za uzima,
utanijaza na furaha mbele zako.'
29 "Ndugu zangu Waisraeli, nataka niwaambie kwa uhakika kwamba
baba yetu Daudi alikufa na kuzikwa, nalo kaburi lake lipo hapa mpaka
leo.
30 Lakini alikuwa nabii na alijua ya kuwa Mungu alikuwa
amemwahidi kwa kiapo kwamba angemweka mmoja wa wazao wake
penye kiti chake cha enzi.
31 Daudi, akiona mambo yaliyoko mbele, akanena juu ya kufu-
fuka kwa Kristo,* kwamba hakuachwa kaburini, wala mwili wake
haukuona uharibifu.
32 Mungu alimfufua huyu Yesu na sisi sote ni mashahidi wa jambo
hilo.
33 Basi ikiwa yeye ametukuzwa kwa mkono wa kuume wa Mungu,
amepokea kutoka kwa Baba ahadi ya Roho Mtakatifu, naye amemim-
ina kile mnachoona sasa na kusikia.
34 Kwa kuwa Daudi hakupaa kwenda mbinguni, lakini anasema,
" 'BWANA alimwambia Bwana wangu:
"Keti mkono wangu wa kuume,
35 hadi nitakapowaweka adui zako
chini ya miguu yako." '
36 "Kwa hiyo Israeli wote na wajue jambo hili kwa uhakika kwamba:
Mungu amemfanya huyu Yesu, ambaye ninyi mlimsulubisha, kuwa
Bwana na Kristo."

Waumini Waongezeka

37 Watu waliposikia maneno haya yakawachoma mioyo yao,
wakawauliza Petro na wale mitume wengine, "Ndugu zetu tufanye
nini?"
38 Petro akawajibu, "Tubuni, mkabatizwe kila mmoja wenu kwa jina
la Yesu Kristo, ili mpate kusamehewa dhambi zenu, nanyi mtapokea
kipawa cha Roho Mtakatifu.
39 Kwa kuwa ahadi hii ni kwa ajili yenu na watoto wenu, na kwa
wote walio mbali, na kila mtu ambaye Bwana Mungu wetu atamwita
amjie."

---

* **2:31** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

40 Petro akawaonya kwa maneno mengine mengi na kuwasihi
akisema, “Jiepusheni na kizazi hiki kilichopotoka.”
41 Wale wote waliopokea ujumbe wa Petro kwa furaha wakabatizwa
na siku ile waliongezeka watu wapatao 3,000.

Ushirika Wa Waumini

42 Nao wakawa wanadumu katika mafundisho ya mitume, katika
ushirika, katika kumega mkate na katika kusali.
43 Kila mtu akaingiwa na hofu ya Mungu, nayo miujiza mingi na
ishara zikafanywa na mitume.
44 Walioamini wote walikuwa mahali pamoja, nao walikuwa na kila
kitu shirika.
45 Waliuza mali zao na vitu walivyokuwa navyo, kila mtu akagawiwa
kadiri ya mahitaji yake.
46 Siku zote kwa moyo mmoja walikutana ndani ya ukumbi wa
Hekalu, wakimega mkate nyumba kwa nyumba, wakila chakula chao
kwa furaha na moyo mweupe,
47 wakimsifu Mungu na kuwapendeza watu wote. Kila siku Bwana
akaliongeza kanisa wale waliokuwa wakiokolewa.

3

Petro Amponya Mlemavu Kwa Jina La Yesu

1 Siku moja Petro na Yohana walikuwa wanapanda kwenda Hekaluni
kusali yapata saa tisa alasiri.
2 Basi palikuwa na mtu mmoja aliyekuwa kiwete tangu kuzaliwa.
Alichukuliwa na kuwekwa kwenye lango la Hekalu liitwalo Zuri, kila
siku ili aombe msaada kwa watu wanaoingia Hekaluni.
3 Huyu mtu alipowaona Petro na Yohana wakikaribia kuingia
Hekaluni, akawaomba wampe sadaka.
4 Wakamkazia macho, kisha Petro akamwambia, “Tutazame sisi.”
5 Hivyo yule mtu akawatazama, akitazamia kupata kitu kutoka
kwao.
6 Ndipo Petro akamwambia, “Sina fedha wala dhahabu, lakini
nilicho nacho ndicho nikupacho. Kwa jina la Yesu Kristo wa Nazareti,
tembea!”
7 Petro akamshika yule mtu kwa mkono wa kuume akamwinua,
mara nyayo zake na vifundo vya miguu yake vikapata nguvu.
8 Akaruka juu na kusimama, akaanza kutembea. Kisha akaingia
Hekaluni pamoja na Petro na Yohana, huku akitembea na kurukaruka
na kumsifu Mungu.
9 Watu wote walipomwona akitembea na kumsifu Mungu,
10 wakamtambua kuwa ni yule mtu aliyekuwa akiketi nje ya
Hekalu penye lango liitwalo Zuri akiomba msaada, nao wakajawa na
mshangao, wakastaajabu juu ya yale yaliyomtukia.

Petro Anashuhudia Kuwa Yesu Anaponya

11 Aliyeponywa alipokuwa akiambatana na Petro na Yohana, watu
wote walishangaa mno, wakaja wakiwakimbilia pale ukumbi wa
Solomoni.
12 Petro alipoona watu wamekusanyika akawaambia, “Enyi Wais-
raeli, kwa nini mnastaajabu kuhusu jambo hili? Mbona mnatukazia

macho kwa mshangao kana kwamba ni kwa uwezo wetu au utakatifu
wetu tumemfanya mtu huyu kutembea?
13 Mungu wa Abrahamu na Isaki na Yakobo, Mungu wa baba
zetu amemtukuza Mwanawe Yesu, ambaye ninyi mlimtoa ahukumiwe
kifo na mkamkana mbele ya Pilato, ingawa yeye alikuwa ameamua
kumwachia aende zake.
14 Ninyi mlimkataa huyo Mtakatifu na Mwenye Haki mkaomba
mpewe yule muuaji.
15 Hivyo mkamuua aliye chanzo cha uzima, lakini Mungu akamfufua
kutoka kwa wafu. Sisi tu mashahidi wa mambo haya.
16 Kwa imani katika jina la Yesu, huyu mtu mnayemwona na
kumfahamu ametiwa nguvu. Ni kwa jina la Yesu na imani itokayo
kwake ambayo imemponya kabisa huyu mtu, kama ninyi wote
mnavyoona.
17 "Sasa ndugu zangu, najua ya kuwa ninyi mlitenda bila kujua,
kama walivyofanya viongozi wenu.
18 Lakini kwa njia hii Mungu alitimiza kile ambacho alikuwa
ametabiri kwa vinywa vya manabii wake wote, kwamba Kristo*
atateswa.
19 Tubuni basi mkamgeukie Mungu, dhambi zenu zifutwe, ili zipate
kuja nyakati za kuburudishwa kwa kuwepo kwake Bwana,
20 naye apate kumtuma Kristo, ambaye ameteuliwa kwa ajili yenu,
yaani Yesu.
21 Ilimpasa mbingu zimpokee mpaka wakati wa kufanywa upya
kila kitu, kama Mungu alivyoahidi zamani kupitia kwa vinywa vya
manabii wake watakatifu.
22 Kwa maana Mose alisema, 'Bwana Mungu wenu atawainulia nabii
kama mimi kutoka miongoni mwa ndugu zenu. Itawapasa kumtii
huyo kwa kila jambo atakalowaambia.
23 Mtu yeyote ambaye hatamsikiliza huyo nabii, atatupiliwa mbali
kabisa na watu wake.'
24 "Naam, manabii wote tangu Samweli na waliokuja baada yake,
wote walitabiri kuhusu siku hizi.
25 Ninyi ndio wana wa manabii na wa Agano ambalo Mungu alifanya
na baba zenu, akimwambia Abrahamu, 'Kupitia kwa uzao wako, watu
wote wa ulimwengu watabarikiwa.'
26 Mungu alipomfufua Yesu Mwanawe, alimtuma kwenu kwanza, ili
awabariki kwa kumgeuza kila mmoja wenu kutoka njia yake mbaya."

4

Petro Na Yohana Mbele Ya Baraza

1 Wakati Petro na Yohana walipokuwa wakisema na watu,
makuhani, mkuu wa walinzi wa Hekalu na Masadukayo wakawajia,
2 huku wakiwa wamekasirika sana kwa sababu mitume walikuwa
wanawafundisha watu na kuhubiri kwamba kuna ufufuo wa wafu
ndani ya Yesu.
3 Wakawakamata Petro na Yohana na kuwatia gerezani mpaka kesho
yake kwa kuwa ilikuwa jioni.
4 Lakini wengi waliosikia lile neno waliamini, idadi yao ilikuwa
yapata wanaume 5,000.

* **3:18** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

5 Kesho yake, viongozi wa Kiyahudi, wazee na walimu wa sheria
wakakusanyika Yerusalemu.
6 Walikuwepo kuhani mkuu Anasi, Kayafa, Yohana, Iskanda, na
wengi wa jamaa ya kuhani mkuu.
7 Baada ya kuwasimamisha Petro na Yohana katikati yao,
wakawauliza, “Ni kwa uwezo gani au kwa jina la nani mmefanya
jambo hili?”
8 Petro, akiwa amejaa Roho Mtakatifu, akajibu, “Enyi watawala na
wazee wa watu,
9 kama leo tukihojiwa kwa habari ya mambo mema aliyotendewa
yule kiwete na kuulizwa jinsi alivyoponywa,
10 ijulikane kwenu nyote na kwa watu wote wa Israeli kwamba:
Ni kwa jina la Yesu Kristo wa Nazareti, ambaye ninyi mlimsulubisha
lakini Mungu akamfufua kutoka kwa wafu, kwa jina hilo mtu huyu
anasimama mbele yenu akiwa mzima kabisa.
11 Huyu ndiye
“ ‘jiwe ambalo ninyi wajenzi mlilikataa,
ambalo limekuwa jiwe kuu la pembeni.’
12 Wala hakuna wokovu katika mwingine awaye yote, kwa maana
hakuna jina jingine chini ya mbingu walilopewa wanadamu litupasalo
sisi kuokolewa kwalo.”

Ujasiri Wa Petro Na Yohana Washangaza Watu

13 Wale viongozi na wazee walipoona ujasiri wa Petro na Yohana
na kujua ya kuwa walikuwa watu wa kawaida, wasio na elimu,
walishangaa sana, wakatambua kwamba hawa watu walikuwa na
Yesu.
14 Lakini kwa kuwa walikuwa wanamwona yule kiwete aliyeponywa
amesimama pale pamoja nao, hawakuweza kusema lolote kuwapinga.
15 Wakawaamuru watoke nje ya Baraza la Wayahudi* wakati
wakisemezana jambo hilo wao kwa wao.
16 Wakaulizana, “Tuwafanyie nini watu hawa? Hatuwezi kukanusha
muujiza huu mkubwa walioufanya ambao ni dhahiri kwa kila mtu
Yerusalemu.
17 Lakini ili kuzuia jambo hili lisiendelee kuenea zaidi kwa watu, ni
lazima tuwaonye watu hawa ili wasiseme tena na mtu yeyote kwa jina
la Yesu.”
18 Kisha wakawaita tena ndani na kuwaamuru wasiseme wala
kufundisha kamwe kwa hili jina la Yesu.

Imetupasa Kumtii Mungu Kuliko Wanadamu

19 Lakini Petro na Yohana wakajibu, “Amueni ninyi wenyewe iwapo
ni haki mbele za Mungu kuwatii ninyi kuliko kumtii Mungu.
20 Lakini sisi hatuwezi kuacha kusema yale tuliyoyaona na
kuyasikia.”
21 Baada ya vitisho vingi, wakawaacha waende zao. Hawakuona njia
yoyote ya kuwaadhibu, kwa sababu ya watu, kwa kuwa watu wote
walikuwa wakimsifu Mungu kwa kile kilichokuwa kimetukia.
22 Kwa kuwa umri wa yule mtu aliyekuwa ameponywa kwa muujiza
ulikuwa zaidi ya miaka arobaini.

---

* **4:15** Baraza la Wayahudi hapa ina maana ya Sanhedrin ambalo lilikuwa ndilo baraza la juu kabisa la utawala wa Kiyahudi, lililoundwa na wazee 70 pamoja na kuhani mkuu.

Maombi Ya Waumini

23 Punde Petro na Yohana walipoachiliwa, walirudi kwa waumini
wenzao wakawaeleza waliyoambiwa na viongozi wa makuhani na
wazee.
24 Watu waliposikia hayo, wakainua sauti zao, wakamwomba Mungu
kwa pamoja, wakisema, “Bwana Mwenyezi, uliyeziumba mbingu na
nchi na bahari, na vitu vyote vilivyomo.
25 Wewe ulisema kwa Roho Mtakatifu kupitia kwa kinywa cha baba
yetu Daudi, mtumishi wako, ukasema:
“ ‘Mbona mataifa wanaghadhibika,
na kabila za watu zinawaza ubatili?
26 Wafalme wa dunia wamejipanga,
na watawala wanakusanyika pamoja
dhidi ya Bwana
na dhidi ya Mpakwa Mafuta wake.’
27 Ni kweli Herode na Pontio Pilato pamoja na watu wa Mataifa na
Waisraeli, walikusanyika katika mji huu dhidi ya mwanao mtakatifu
Yesu uliyemtia mafuta.
28 Wao wakafanya yale ambayo uweza wako na mapenzi yako
yalikuwa yamekusudia yatokee tangu zamani.
29 Sasa, Bwana angalia vitisho vyao na utuwezeshe sisi watumishi
wako kulinena neno lako kwa ujasiri mkuu.
30 Nyoosha mkono wako ili kuponya wagonjwa na kutenda ishara na
miujiza kwa jina la Mwanao mtakatifu Yesu.”
31 Walipokwisha kuomba, mahali walipokuwa wamekutanika
pakatikiswa, wote wakajazwa na Roho Mtakatifu, wakanena neno la
Mungu kwa ujasiri.

Walioamini Washirikiana Mali Zao

32 Wale walioamini wote walikuwa na moyo mmoja na nia moja.
Wala hakuna hata mmoja aliyesema chochote alichokuwa nacho ni
mali yake mwenyewe, lakini walishirikiana kila kitu walichokuwa
nacho.
33 Mitume wakatoa ushuhuda wa kufufuka kwa Bwana Yesu kwa
nguvu nyingi na neema ya Mungu ilikuwa juu yao wote.
34 Wala hapakuwepo mtu yeyote miongoni mwao aliyekuwa mhitaji,
kwa sababu mara kwa mara wale waliokuwa na mashamba na
nyumba waliviuza, wakaleta thamani ya vitu vilivyouzwa,
35 wakaiweka miguuni pa mitume, kila mtu akagawiwa kadiri ya
mahitaji yake.
36 Yosefu, Mlawi kutoka Kipro, ambaye mitume walimwita Barnaba
(maana yake Mwana wa Faraja),
37 aliuza shamba alilokuwa nalo, akaleta hizo fedha alizopata na
kuziweka miguuni pa mitume.

5

Anania Na Safira

1 Lakini mtu mmoja jina lake Anania pamoja na mkewe Safira
waliuza kiwanja.
2 Huku mkewe akijua kikamilifu, Anania alificha sehemu ya fedha
alizopata, akaleta kiasi kilichobaki na kukiweka miguuni pa mitume.

3 Petro akamuuliza, “Anania, mbona Shetani ameujaza moyo wako
ili kumwambia uongo Roho Mtakatifu, ukaficha sehemu ya fedha
ulizopata kutokana na kiwanja?
4 Je, kabla hujauza hicho kiwanja si kilikuwa mali yako? Hata baada
ya kukiuza, fedha ulizopata si zilikuwa kwenye uwezo wako? Kwa
nini basi umewaza hila hii moyoni mwako kufanya jambo kama hili?
Wewe hukumwambia uongo mwanadamu bali Mungu.”
5 Anania aliposikia maneno haya akaanguka chini na kufa. Hofu
kuu ikawapata wote waliosikia jambo lililokuwa limetukia.
6 Vijana wakaja, wakaufunga mwili wake sanda, wakamchukua nje
kumzika.
7 Saa tatu baadaye mkewe Anania akaingia, naye hana habari ya
mambo yaliyotukia.
8 Petro akamuuliza, “Niambie, je, mliuza kiwanja kwa thamani hii?”
Akajibu, “Ndiyo, tuliuza kwa thamani hiyo.”
9 Ndipo Petro akamwambia, “Imekuwaje mkakubaliana kumjaribu
Roho wa Bwana? Tazama! Nyayo za vijana waliomzika mumeo ziko
mlangoni, wewe nawe watakuchukua nje.”
10 Saa ile ile akaanguka chini miguuni mwake na kufa. Nao wale
vijana wakaingia, wakamkuta amekufa, wakamchukua wakamzika
kando ya mumewe.
11 Hofu kuu ikalipata kanisa lote pamoja na watu wote waliosikia
juu ya matukio haya.

Mitume Waponya Wengi

12 Mitume wakafanya ishara nyingi na miujiza miongoni mwa
watu. Walioamini wote walikuwa wakikusanyika katika ukumbi wa
Solomoni.
13 Hakuna mtu mwingine aliyethubutu kuambatana nao ijapokuwa
waliheshimiwa sana na watu.
14 Hata hivyo, waliomwamini Bwana wakazidi kuongezeka,
wanaume na wanawake.
15 Hata wakawa wanawaleta wagonjwa na kuwalaza kwenye
magodoro na kwenye vitanda barabarani ili yamkini Petro akipita
kivuli chake kiwaguse baadhi yao.
16 Pia watu wakakusanyika kutoka miji iliyokuwa karibu na
Yerusalemu, wakileta wagonjwa na watu walioteswa na pepo wachafu.
Hao wote wakaponywa.

Mitume Washtakiwa

17 Kisha kuhani mkuu na wenzake wote waliokuwa pamoja naye,
waliokuwa wa kundi la Masadukayo, wakajawa na wivu.
18 Wakawakamata mitume na kuwatia gerezani.
19 Lakini wakati wa usiku, malaika wa Bwana akaja, akafungua
milango ya gereza na akawatoa nje. Akawaambia,
20 “Nendeni, mkasimame Hekaluni mkawaambie watu maneno yote
ya uzima huu mpya.”
21 Waliposikia haya wakaenda Hekaluni alfajiri wakaendelea ku-
fundisha watu.
Kuhani mkuu na wale waliokuwa pamoja nao walipowasili, aliku-
sanya baraza na wazee wote wa Israeli wakatuma wale mitume
waletwe kutoka gerezani.

22 Lakini wale walinzi wa Hekalu walipokwenda gerezani
hawakuwakuta mitume mle. Kwa hiyo wakarudi na kutoa habari.
23 Wakasema, “Tumekuta milango ya gereza imefungwa sawasawa
na askari wa gereza wamesimama nje ya mlango, lakini tulipofungua
milango hakuwepo mtu yeyote ndani.”
24 Basi mkuu wa walinzi wa Hekalu na viongozi wa makuhani
waliposikia haya, wakafadhaika na kushangaa sana kwa ajili yao
kwamba jambo hili litakuwaje.

25 Ndipo mtu mmoja akaja akawaambia, “Tazameni watu mliowatia
gerezani wako Hekaluni wakiwafundisha watu.”
26 Ndipo yule mkuu wa walinzi wa Hekalu wakaenda pamoja
na askari wakawaleta wale mitume, lakini bila ghasia kwa sababu
waliogopa kupigwa mawe na watu.

27 Wakiisha kuwaleta mitume wakawaamuru kusimama mbele ya
baraza ili kuhani mkuu awahoji.
28 “Tuliwaonya kwa nguvu msifundishe kwa jina hili, lakini ninyi
mmeijaza Yerusalemu yote mafundisho yenu na tena mmekusudia
kuleta damu ya mtu huyu juu yetu.”

29 Petro na wale mitume wengine wakajibu, “Imetupasa kumtii
Mungu kuliko wanadamu.
30 Mungu wa baba zetu alimfufua Yesu kutoka kwa wafu, ambaye
ninyi mlimuua kwa kumtundika kwenye msalaba.
31 Mungu alimtukuza, akamweka mkono wake wa kuume kuwa
Kiongozi na Mwokozi ili awape Israeli toba na msamaha wa dhambi.
32 Nasi tu mashahidi wa mambo haya, vivyo hivyo na Roho Mtakatifu
ambaye Mungu amewapa wale wanaomtii.”

33 Wale wajumbe wa baraza la wazee waliposikia haya, walijawa na
ghadhabu, wakataka kuwaua mitume.
34 Lakini Farisayo mmoja, jina lake Gamalieli, aliyekuwa mwalimu
wa sheria, aliyeheshimiwa na watu wote, akasimama mbele ya baraza
akaamuru mitume watolewe nje kwa muda.
35 Ndipo alipowaambia wajumbe wa baraza, “Enyi watu wa Israeli,
fikirini kwa uangalifu mnayotaka kuwatendea watu hawa.
36 Kwa maana wakati uliopita, aliinuka mtu mmoja jina lake
Theuda, alijidai kuwa yeye ni mtu maarufu, akapata wafuasi wapatao
400 walioambatana naye. Lakini aliuawa, na wafuasi wake wote
wakatawanyika, wakawa si kitu.
37 Baada yake, alitokea Yuda Mgalilaya wakati wa kuorodhesha
watu, naye akaongoza kundi la watu kuasi. Yeye pia aliuawa, nao
wafuasi wake wakatawanyika.
38 Kwa hiyo, kwa habari ya jambo hili nawashauri, jiepusheni na
watu hawa. Waacheni waende zao! Kwa maana kama kusudi lao na
shughuli yao imetokana na mwanadamu, haitafanikiwa.
39 Lakini ikiwa imetoka kwa Mungu, hamtaweza kuwazuia watu
hawa. Badala yake mtajikuta mnapigana na Mungu.”

40 Wakapokea ushauri wa Gamalieli. Wakawaita mitume ndani,
wakaamuru wachapwe mijeledi, kisha wakawaagiza wasinene tena
kwa jina la Yesu, wakawaachia waende zao.

41 Nao mitume wakatoka nje ya baraza, wakiwa wamejaa furaha
kwa sababu wamehesabiwa kustahili kupata aibu kwa ajili ya jina la
Yesu.
42 Kila siku, Hekaluni na nyumba kwa nyumba, hawakuacha
kufundisha na kuhubiri habari njema kwamba Yesu ndiye Kristo.*

Mateso Na Kuenea Kwa Injili

6

(6:1–9:31)

Saba Wachaguliwa Kuhudumu

1 Basi ikawa katika siku hizo, wakati idadi ya wanafunzi ilipokuwa
ikiongezeka sana, palitokea manung'uniko kati ya Wayahudi wa
Kiyunani, dhidi ya Waebrania kwa sababu wajane wao walisahaulika
katika mgawanyo wa chakula wa kila siku.
2 Wale mitume kumi na wawili wakakusanya wanafunzi wote
pamoja wakasema, "Haitakuwa vyema sisi kuacha huduma ya neno
la Mungu ili kuhudumu mezani.
3 Kwa hiyo ndugu, chagueni watu saba miongoni mwenu, watu
wenye sifa njema, waliojawa na Roho Mtakatifu na hekima, ambao
tunaweza kuwakabidhi kazi hii,
4 nasi tutatumia muda wetu kuomba na huduma ya neno."
5 Yale waliyosema yakawapendeza watu wote, nao wakamchagua
Stefano (mtu aliyejawa na imani na Roho Mtakatifu) pamoja na Filipo,
Prokoro, Nikanori, Timoni, Parmena na Nikolao, mwongofu kutoka
Antiokia.
6 Wakawaleta watu hawa mbele ya mitume, nao wakawaombea na
kuwawekea mikono juu yao.
7 Neno la Mungu likazidi kuenea. Idadi ya wanafunzi ikazidi
kuongezeka sana katika Yerusalemu hata makuhani wengi wakaitii
ile imani.

Kukamatwa Kwa Stefano

8 Stefano, akiwa amejaa neema na nguvu za Mungu, alifanya ishara
na miujiza mikubwa miongoni mwa watu.
9 Hata hivyo, ukainuka upinzani wa watu wa Sinagogi la Watu Huru
(kama lilivyokuwa linaitwa), la Wayahudi wa Kirene na wa Iskanderia,
na wengine kutoka Kilikia na Asia. Watu hawa wakaanza kupingana
na Stefano.
10 Lakini hawakuweza kushindana na hekima yake wala huyo Roho
ambaye alisema kwake.
11 Ndipo kwa siri wakawashawishi watu fulani waseme, "Tumem-
sikia Stefano akisema maneno ya kufuru dhidi ya Mose na dhidi ya
Mungu."

Stefano Afikishwa Mbele Ya Baraza

12 Wakawachochea watu, wazee na walimu wa Sheria, nao
wakamkamata Stefano wakamfikisha mbele ya baraza.
13 Wakaweka mashahidi wa uongo ambao walishuhudia wakisema,
"Mtu huyu kamwe haachi kusema dhidi ya mahali hapa patakatifu na
dhidi ya Sheria.

---

* **5:42** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

14 Kwa maana tumemsikia akisema kwamba Yesu wa Nazareti
atapaharibu mahali patakatifu na kubadili desturi zote tulizopewa na
Mose.”
15 Watu wote waliokuwa wameketi katika baraza wakimkazia macho
Stefano, wakaona uso wake unang’aa kama uso wa malaika.

7

Hotuba Ya Stefano

1 Ndipo kuhani mkuu akamuuliza Stefano, “Je, mashtaka haya ni ya
kweli?”
2 Stefano akajibu, “Ndugu zangu na baba zangu, nisikilizeni! Mungu
wa utukufu alimtokea baba yetu Abrahamu, alipokuwa bado yuko
Mesopotamia, kabla hajaishi Harani,
3 akamwambia, ‘Ondoka kutoka nchi yako na kutoka kwa jamii yako,
uende hadi nchi nitakayokuonyesha.’
4 “Hivyo aliondoka katika nchi ya Wakaldayo akaenda kukaa Harani.
Baada ya kifo cha baba yake, Mungu akamtoa huko akamleta katika
nchi hii ambayo mnaishi sasa.
5 Mungu hakumpa urithi wowote katika nchi hii, hakumpa hata
mahali pa kuweka wayo mmoja. Bali Mungu alimwahidi kuwa yeye
na uzao wake baada yake wangeirithi hii nchi, ingawa wakati huo
Abrahamu hakuwa na mtoto.
6 Mungu akasema naye hivi: ‘Wazao wako watakuwa wageni
kwenye nchi ambayo si yao, nao watafanywa watumwa na kuteswa
kwa miaka mia nne.’
7 Mungu akasema, ‘Lakini mimi nitaliadhibu taifa watakalolitumikia
kama watumwa, na baadaye watatoka katika nchi hiyo na watani-
abudu mahali hapa.’
8 Ndipo akampa Abrahamu Agano la tohara. Naye Abrahamu
akamzaa Isaki na kumtahiri siku ya nane. Baadaye Isaki akamzaa
Yakobo, naye Yakobo akawazaa wale wazee wetu kumi na wawili.
9 “Kwa sababu wazee wetu walimwonea wivu Yosefu ndugu yao,
walimuuza kama mtumwa huko Misri. Lakini Mungu alikuwa pamoja
naye.
10 Akamwokoa kutoka mateso yote yaliyompata, tena akampa kibali
na hekima aliposimama mbele ya Farao, mfalme wa Misri, ambaye
alimweka kuwa mtawala juu ya Misri na juu ya jumba lote la kifalme.
11 “Basi kukawa na njaa katika nchi yote ya Misri na Kanaani,
ikasababisha dhiki kubwa, nao baba zetu wakawa hawana chakula.
12 Lakini Yakobo aliposikia kwamba kuna nafaka huko Misri,
aliwatuma baba zetu, wakaenda huko kwa mara yao ya kwanza.
13 Walipokwenda mara ya pili, Yosefu alijitambulisha kwa ndugu
zake, nao ndugu zake Yosefu wakajulishwa kwa Farao.
14 Ndipo Yosefu akawatuma kumleta Yakobo baba yake pamoja na
jamaa yake yote, jumla yao walikuwa watu sabini na watano.
15 Hivyo Yakobo akaenda Misri ambako yeye na baba zetu walifia.
16 Miili yao ilirudishwa Shekemu na kuzikwa katika kaburi ambalo
Abrahamu alinunua kutoka kwa wana wa Hamori kwa kiasi fulani cha
fedha.
17 “Lakini wakati ulipokuwa unakaribia wa kutimizwa kwa ile ahadi
ambayo Mungu alikuwa amempa Abrahamu, watu wetu walizidi
kuongezeka sana huko Misri.

18 Ndipo mfalme mwingine ambaye hakujua lolote kuhusu Yosefu
akatawala Misri.
19 Huyu mfalme akawatendea watu wetu hila na kuwatesa baba zetu
kwa kuwalazimisha wawatupe watoto wao wachanga ili wafe.
20 "Wakati huo Mose alizaliwa, naye hakuwa mtoto wa kawaida.
Akalelewa nyumbani kwa baba yake kwa muda wa miezi mitatu.
21 Waliposhindwa kumficha zaidi, wakamweka nje mtoni na binti
Farao akamchukua akamtunza kama mtoto wake mwenyewe.
22 Mose akafundishwa hekima yote ya Wamisri, akawa mtu hodari
kwa maneno na matendo.
23 "Mose alipokuwa na umri wa miaka arobaini aliamua kuwatem-
belea ndugu zake Waisraeli.
24 Aliona mmoja wao akidhulumiwa na Mmisri, akamtetea yule
aliyeonewa, akampiga yule Mmisri akamuua kulipiza kisasi.
25 Mose alidhani kuwa ndugu zake wangetambua kwamba Mungu
anamtumia ili kuwaokoa, lakini wao hawakuelewa.
26 Siku iliyofuata Mose aliwakuta Waisraeli wawili wakigombana,
akajaribu kuwapatanisha kwa kuwaambia, 'Enyi watu, ninyi ni ndugu,
mbona mnataka kudhulumiana?'
27 "Lakini yule mtu aliyekuwa akimdhulumu mwenzake akam-
sukuma Mose kando, akamuuliza, 'Ni nani aliyekufanya mtawala na
mwamuzi juu yetu?
28 Je, unataka kuniua kama ulivyomuua yule Mmisri jana?'
29 Mose aliposikia maneno haya, alikimbilia huko Midiani alikokaa
kama mgeni, naye akapata watoto wawili wa kiume.
30 "Basi baada ya miaka arobaini kupita, malaika wa Mungu
akamtokea Mose jangwani karibu na Mlima Sinai katika kichaka
kilichokuwa kinawaka moto.
31 Alipoona mambo haya, alishangaa yale maono. Aliposogea ili
aangalie kwa karibu, akaisikia sauti ya Bwana, ikisema:
32 'Mimi ndimi Mungu wa baba zako, Mungu wa Abrahamu, Isaki
na Yakobo.' Mose alitetemeka kwa hofu na hakuthubutu kutazama.
33 "Ndipo Bwana akamwambia, 'Vua viatu vyako kwa maana mahali
unaposimama ni patakatifu.
34 Hakika nimeona mateso ya watu wangu huko Misri. Nimesikia
kilio chao cha uchungu, nami nimeshuka ili niwaokoe. Basi sasa njoo,
nami nitakutuma Misri.'
35 "Huyu ndiye Mose yule waliyemkataa wakisema, 'Ni nani aliyek-
ufanya mtawala na mwamuzi juu yetu?' Alikuwa ametumwa na
Mungu mwenyewe kuwa mtawala na mkombozi wao, kwa njia ya yule
malaika aliyemtokea katika kile kichaka.
36 Aliwaongoza wana wa Israeli kutoka Misri, baada ya kufanya
ishara na maajabu mengi huko Misri, katika Bahari ya Shamu,* na
katika jangwa kwa muda wa miaka arobaini.
37 "Huyu ndiye yule Mose aliyewaambia Waisraeli, 'Mungu atawain-
ulia nabii kama mimi kutoka miongoni mwa ndugu zenu wenyewe.'
38 Huyu ndiye yule Mose aliyekuwa katika kusanyiko huko jangwani,
ambaye malaika alisema naye pamoja na baba zetu kwenye Mlima
Sinai, naye akapokea maneno yaliyo hai ili atupatie.

---

* **7:36** Yaani Bahari ya Mafunjo.

39 “Lakini baba zetu walikataa kumtii Mose, badala yake
wakamkataa na kuielekeza mioyo yao Misri tena.
40 Wakamwambia Aroni, ‘Tufanyie miungu watakaotuongoza, kwa
maana mtu huyu Mose aliyetutoa nchi ya Misri, hatujui yaliyompata.’
41 Huu ni ule wakati walitengeneza sanamu katika umbo la ndama,
wakailetea sadaka kufanya maadhimisho kwa ajili ya kile kitu wali-
chokitengeneza kwa mikono yao wenyewe.
42 Ndipo Mungu akageuka, akawaacha waabudu jeshi lote la
mbinguni, kama ilivyoandikwa katika Kitabu cha Manabii:
“ ‘Je, mliniletea dhabihu na sadaka
kwa miaka arobaini kule jangwani,
ee nyumba ya Israeli?
43 La, ninyi mliinua madhabahu ya Moleki,
na nyota ya mungu wenu Refani,
vinyago mlivyotengeneza ili kuviabudu.
Kwa hiyo nitawapeleka mbali’ kuliko Babeli.
44 “Baba zetu walikuwa na lile Hema la Ushuhuda huko jangwani.
Lilikuwa limetengenezwa kama Mungu alivyokuwa amemwelekeza
Mose, kulingana na kielelezo alichoona.
45 Baba zetu wakiisha kulipokea hema kwa kupokezana wakion-
gozwa na Yoshua katika milki ya nchi kutoka kwa yale mataifa ambayo
Mungu aliyafukuza mbele yao, nalo likadumu katika nchi mpaka
wakati wa Daudi,
46 ambaye alipata kibali kwa Mungu, naye akaomba kwamba
ampatie Mungu wa Yakobo maskani.
47 Lakini alikuwa Solomoni ndiye alimjengea Mungu nyumba.
48 “Hata hivyo, Yeye Aliye Juu Sana hakai kwenye nyumba zilizo-
jengwa kwa mikono ya wanadamu. Kama nabii alivyosema:
49 “ ‘Mbingu ni kiti changu cha enzi,
nayo dunia ni mahali pa kuweka miguu yangu.
Mtanijengea nyumba ya namna gani?
asema Bwana.
Au mahali pangu pa kupumzikia patakuwa wapi?
50 Je, mkono wangu haukufanya vitu hivi vyote?’
51 “Enyi watu wenye shingo ngumu, msiotahiriwa mioyo wala
masikio, daima hamwachi kumpinga Roho Mtakatifu, kama walivy-
ofanya baba zenu.
52 Je, kuna nabii gani ambaye baba zenu hawakumtesa? Waliwaua
wale waliotabiri habari za kuja kwake yule Mwenye Haki. Nanyi sasa
mmekuwa wasaliti wake na wauaji.
53 Ninyi ndio mlipokea sheria zilizoletwa kwenu na malaika, lakini
hamkuzitii.”

Stefano Apigwa Mawe

54 Waliposikia haya wakaghadhibika, wakamsagia meno.
55 Lakini yeye Stefano, akiwa amejaa Roho Mtakatifu, alikaza macho
mbinguni, akaona utukufu wa Mungu, na Yesu akiwa amesimama
mkono wa kuume wa Mungu.
56 Akasema, “Tazameni! Naona mbingu zimefunguka, na Mwana wa
Adamu amesimama upande wa kuume wa Mungu.”

57 Lakini wao wakapiga kelele kwa sauti kubwa, wakaziba masikio
yao, wakamrukia kwa nia moja.
58 Wakamtupa nje ya mji, wakampiga kwa mawe. Nao mashahidi
wakaweka mavazi yao miguuni mwa kijana mmoja ambaye jina lake
aliitwa Sauli.
59 Walipokuwa wakimpiga mawe, Stefano aliomba, "Bwana Yesu,
pokea roho yangu."
60 Kisha akapiga magoti, akalia kwa sauti kubwa akasema, "Bwana
usiwahesabie dhambi hii." Baada ya kusema hayo, akalala.

8

1 Naye Sauli alikuwepo pale, akiridhia kuuawa kwa Stefano.

Kanisa Lateswa Na Kutawanyika

Siku ile kukatukia mateso makuu dhidi ya kanisa huko Yerusalemu,
waumini wote isipokuwa mitume wakatawanyika, wakakimbilia
Uyahudi na Samaria.
2 Watu wacha Mungu wakamzika Stefano na kumwombolezea sana.
3 Lakini kwa habari ya Sauli alikuwa analiharibu kanisa, akiingia
nyumba kwa nyumba, akiwaburuta wanawake na wanaume na
kuwatupa gerezani.

Filipo Ahubiri Injili Samaria

4 Kwa hiyo wale waliotawanyika wakalihubiri neno la Mungu kila
mahali walipokwenda.
5 Filipo akateremkia mji mmoja wa Samaria akawahubiria habari za
Kristo*
6 Watu walipomsikia Filipo na kuona ishara na miujiza aliyofanya,
wakasikiliza kwa bidii yale aliyosema.
7 Pepo wachafu wakawa wakiwatoka watu wengi huku wakipiga
kelele na wengi waliopooza na viwete wakaponywa.
8 Hivyo pakawa na furaha kuu katika mji huo.

Simoni Mchawi

9 Basi mtu mmoja jina lake Simoni alikuwa amefanya uchawi kwa
muda mrefu katika mji huo akiwashangaza watu wote wa Samaria.
Alijitapa kwamba yeye ni mtu mkuu,
10 nao watu wote wakubwa kwa wadogo wakamsikiliza na kumaka,
wakisema "Mtu huyu ndiye uweza wa Mungu ujulikanao kama 'Uweza
Mkuu.' "
11 Wakamfuata kwa sababu kwa muda mrefu alikuwa ame-
washangaza kwa uchawi wake.
12 Lakini watu walipomwamini Filipo alipohubiri habari njema za
Ufalme wa Mungu na jina la Yesu Kristo, wakabatizwa wanaume na
wanawake.
13 Simoni naye akaamini na akabatizwa. Akamfuata Filipo kila
mahali, akistaajabishwa na ishara kuu na miujiza aliyoiona.
14 Basi mitume waliokuwa Yerusalemu waliposikia kuwa Samaria
wamelipokea neno la Mungu, wakawatuma Petro na Yohana waende
huko.
15 Nao walipofika wakawaombea ili wampokee Roho Mtakatifu,

---

* **8:5** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

16 kwa sababu Roho Mtakatifu alikuwa bado hajawashukia hata
mmoja ila wamebatizwa tu katika jina la Bwana Yesu.
17 Ndipo Petro na Yohana wakaweka mikono yao juu ya wale
waliobatizwa, nao wakapokea Roho Mtakatifu.
18 Simoni alipoona kuwa watu wanapokea Roho Mtakatifu mitume
walipoweka mikono juu yao, akataka kuwapa fedha
19 akisema, “Nipeni na mimi uwezo huu ili kila mtu nitakayeweka
mikono yangu juu yake apate kupokea Roho Mtakatifu.”
20 Petro akamjibu, “Fedha yako na iangamie pamoja nawe, kwa
sababu ulidhani unaweza kununua karama ya Mungu kwa fedha!
21 Wewe huna sehemu wala fungu katika huduma hii kwa kuwa
moyo wako si mnyofu mbele za Mungu.
22 Kwa hiyo tubu kwa uovu huu wako na umwombe Bwana. Yamkini
aweza kukusamehe mawazo uliyo nayo moyoni mwako.
23 Kwa maana ninaona kwamba wewe umejawa na uchungu na ni
mfungwa wa dhambi.”
24 Ndipo Simoni akajibu, “Niombeeni kwa Bwana, ili hayo mliyosema
lolote yasinitukie.”
25 Nao walipokwisha kutoa ushuhuda na kuhubiri neno la Bwana,
wakarudi Yerusalemu wakihubiri Injili katika vijiji vingi vya Samaria.

Filipo Na Towashi Wa Kushi

26 Basi malaika wa Bwana akamwambia Filipo, “Nenda upande wa
kusini kwenye ile barabara itokayo Yerusalemu kuelekea Gaza ambayo
ni jangwa.”
27 Hivyo akaondoka. Akiwa njiani akakutana na towashi wa
Kushi, aliyekuwa afisa mkuu, mwenye mamlaka juu ya hazina zote
za Kandake, Malkia wa Kushi. Huyu towashi alikuwa amekwenda
Yerusalemu ili kuabudu,
28 naye akiwa njiani kurudi nyumbani alikuwa ameketi garini
mwake akisoma kitabu cha nabii Isaya.
29 Roho Mtakatifu akamwambia Filipo, “Nenda kwenye lile gari ukae
karibu nalo.”
30 Ndipo Filipo akakimbilia lile gari na kumsikia yule mtu anasoma
kitabu cha nabii Isaya. Filipo akamuuliza, “Je, unaelewa hayo
usomayo?”
31 Yule towashi akasema, “Nitawezaje kuelewa mtu asiponifafanu-
lia?” Hivyo akamkaribisha Filipo ili apande na kuketi pamoja naye.
32 Huyu towashi alikuwa anasoma fungu hili la Maandiko:
“Aliongozwa kama kondoo aendaye machinjoni,
kama mwana-kondoo anyamazavyo
mbele yake yule amkataye manyoya,
hivyo hakufungua kinywa chake.
33 Katika kufedheheshwa kwake alinyimwa haki yake.
Nani awezaye kueleza juu ya kizazi chake?
Kwa maana maisha yake yaliondolewa
kutoka duniani.”
34 Yule towashi akamuuliza Filipo, “Tafadhali niambie, nabii huyu
anena habari zake mwenyewe au habari za mtu mwingine?”
35 Ndipo Filipo akaanza kutumia fungu lile la Maandiko, akamweleza
habari njema za Yesu.

36 Walipokuwa wakiendelea na safari wakafika mahali palipokuwa
na maji, yule towashi akamuuliza Filipo, “Tazama, hapa kuna maji.
Kitu gani kitanizuia nisibatizwe?” [
37 Filipo akamwambia, “Kama ukiamini kwa moyo wako wote
unaweza kubatizwa.” Akajibu, “Naamini kuwa Yesu Kristo ni Mwana
wa Mungu.”]
38 Naye akaamuru lile gari lisimamishwe. Wakateremka kwenye
maji wote wawili, yule towashi na Filipo, naye Filipo akambatiza.
39 Nao walipopanda kutoka kwenye maji, ghafula Roho wa Bwana
akamnyakua Filipo, naye towashi hakumwona tena, lakini akaenda
zake akifurahi.
40 Filipo akajikuta yuko Azoto, akasafiri akihubiri Injili katika miji
yote mpaka alipofika Kaisaria.

9

Kuokoka Kwa Sauli
(Matendo 22:6-16; 26:12-18)

1 Wakati ule ule, Sauli alikuwa bado anazidisha vitisho vya kuua
wanafunzi wa Bwana, akamwendea kuhani mkuu,
2 naye akamwomba kuhani mkuu ampe barua za kwenda kwenye
masinagogi huko Dameski, ili akimkuta mtu yeyote wa Njia Ile,
akiwa mwanaume au mwanamke, aweze kuwafunga na kuwaleta
Yerusalemu.
3 Basi akiwa katika safari yake, alipokaribia Dameski, ghafula nuru
kutoka mbinguni ikamwangaza kotekote.
4 Akaanguka chini, akasikia sauti ikimwambia, **“Sauli, Sauli,
mbona unanitesa?”**
5 Sauli akajibu, “U nani wewe, Bwana?”
Ile sauti ikajibu, **“Mimi ni Yesu unayemtesa.**
6 **Sasa inuka uingie mjini, nawe utaambiwa yakupasayo ku-
tenda.”**
7 Watu waliokuwa wakisafiri pamoja na Sauli wakasimama bila
kuwa na la kusema, kwa sababu walisikia sauti lakini hawakumwona
aliyekuwa akizungumza.
8 Sauli akainuka kutoka pale chini na alipojaribu kufungua macho
yake hakuweza kuona kitu chochote. Basi wakamshika mkono
wakamwongoza mpaka Dameski.
9 Naye kwa muda wa siku tatu alikuwa kipofu naye hakula wala
kunywa chochote.
10 Huko Dameski alikuwepo mwanafunzi mmoja jina lake Anania.
Bwana alimwita katika maono, **“Anania!”**
Akajibu, “Mimi hapa Bwana.”
11 Bwana akamwambia, **“Ondoka uende katika barabara iitwayo
Nyofu ukaulize katika nyumba ya Yuda mtu kutoka Tarso, jina
lake Sauli, kwa maana wakati huu anaomba,**
12 **katika maono amemwona mtu aitwaye Anania akija na
kuweka mikono juu yake ili apate kuona tena.”**
13 Anania akajibu, “Bwana, nimesikia kutoka kwa watu wengi habari
nyingi kuhusu mtu huyu na madhara yote aliyowatendea watakatifu
wako huko Yerusalemu.

14 Naye amekuja hapa Dameski akiwa na mamlaka kutoka kwa
viongozi wa makuhani ili awakamate wote wanaotaja jina lako.”
15 Lakini Bwana akamwambia Anania, **“Nenda! Mtu huyu ni
chombo changu kiteule nilichokichagua, apate kulichukua Jina
langu kwa watu wa Mataifa na wafalme wao na mbele ya watu
wa Israeli.**
16 **Nami nitamwonyesha jinsi impasavyo kuteseka kwa ajili ya
Jina langu.”**
17 Kisha Anania akaenda kwenye ile nyumba, akaingia ndani.
Akaweka mikono yake juu ya Sauli akasema, “Ndugu Sauli, Bwana
Yesu aliyekutokea njiani amenituma kwako ili upate kuona tena na
ujazwe Roho Mtakatifu.”
18 Ghafula vitu kama magamba vikaanguka chini, kutoka machoni
mwa Sauli, akapata kuona tena. Akasimama, akabatizwa.
19 Baada ya kula chakula, akapata nguvu tena. Sauli akakaa siku
kadhaa pamoja na wanafunzi huko Dameski.

Sauli Ahubiri Dameski

20 Papo hapo akaanza kuhubiri kwenye masinagogi kwamba “Yesu
Kristo ni Mwana wa Mungu”
21 Watu wote waliomsikia Sauli walishangaa na kuuliza, “Huyu
si yule mtu aliyesababisha maangamizi makuu huko Yerusalemu
miongoni mwa watu waliolitaja jina hili? Naye si amekuja hapa kwa
kusudi la kuwakamata na kuwapeleka wakiwa wafungwa mbele ya
viongozi wa makuhani?”
22 Sauli akazidi kuwa hodari na kuwashangaza Wayahudi walioishi
Dameski kwa kuthibitisha kuwa Yesu ndiye Kristo.*
23 Baada ya siku nyingi kupita, Wayahudi wakafanya shauri kumuua
Sauli.
24 Lakini shauri lao likajulikana kwa Sauli. Wayahudi wakawa
wanalinda malango yote ya mji, usiku na mchana ili wapate kumuua.
25 Lakini wafuasi wake wakamchukua usiku wakamshusha akiwa
ndani ya kapu kupitia mahali penye nafasi ukutani.

Sauli Huko Yerusalemu

26 Sauli alipofika Yerusalemu akajaribu kujiunga na wanafunzi lakini
wote walimwogopa, kwa maana hawakuamini kwamba kweli naye
alikuwa mwanafunzi.
27 Lakini Barnaba akamchukua, akampeleka kwa wale mitume.
Akawaeleza jinsi Sauli akiwa njiani alivyomwona Bwana, jinsi Bwana
alivyosema naye na jinsi alivyohubiri kwa ujasiri kwa jina la Yesu huko
Dameski.
28 Kwa hiyo Sauli akakaa nao akitembea kwa uhuru kila mahali huko
Yerusalemu, akihubiri kwa ujasiri katika jina la Bwana.
29 Alinena na kuhojiana na Wayahudi wenye asili ya Kiyunani lakini
wao walijaribu kumuua.
30 Wale ndugu walipopata habari wakampeleka hadi Kaisaria,
wakamsafirisha kwenda Tarso.
31 Ndipo kanisa katika Uyahudi wote, Galilaya na Samaria likafu-
rahia wakati wa amani. Likatiwa nguvu, na kwa faraja ya Roho

* **9:22** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

Mtakatifu, idadi yake ikazidi kuongezeka, na likaendelea kudumu katika kumcha Bwana.

Matendo Ya Petro

(9:32–12:25)

Kuponywa Kwa Ainea

32 Petro alipokuwa akisafiri sehemu mbalimbali, alikwenda kuwa-
tembelea watakatifu walioishi huko Lida.
33 Huko alimkuta mtu mmoja aitwaye Ainea, ambaye alikuwa
amepooza na kwa muda wa miaka minane alikuwa hajaondoka
kitandani.
34 Petro akamwambia, “Ainea, Yesu Kristo anakuponya, inuka
utandike kitanda chako.” Mara Ainea akainuka.
35 Watu wote wa Lida na Sharoni walipomwona Ainea akitembea
wakamgeukia Bwana.

Petro Amfufua Dorkasi

36 Huko Yafa palikuwa na mwanafunzi jina lake Tabitha (ambalo
kwa Kiyunani ni Dorkasi†). Huyu alikuwa mkarimu sana, akitenda
mema na kuwasaidia maskini.
37 Wakati huo akaugua, akafa na wakiisha kuuosha mwili wake
wakauweka katika chumba cha ghorofani.
38 Kwa kuwa Yafa hapakuwa mbali sana na Lida, wanafunzi
waliposikia kwamba Petro yuko huko waliwatuma watu wawili kwake
ili kumwomba, “Tafadhali njoo huku pasipo kukawia.”
39 Kwa hiyo Petro akainuka akaenda nao, naye alipowasili, wakam-
peleka hadi kwenye chumba cha ghorofani alipokuwa amelazwa.
Wajane wengi walisimama karibu naye wakilia na kuonyesha majoho
na nguo nyingine ambazo Dorkasi alikuwa amewashonea alipokuwa
pamoja nao.
40 Petro akawatoa wote nje ya kile chumba, kisha akapiga magoti
akaomba, akaugeukia ule mwili akasema, “Tabitha, inuka.” Akafum-
bua macho yake na alipomwona Petro, akaketi.
41 Petro akamshika mkono akamwinua, ndipo akawaita wale
watakatifu na wajane akamkabidhi kwao akiwa hai.
42 Habari hizi zikajulikana sehemu zote za Yafa na watu wengi
wakamwamini Bwana.
43 Petro akakaa Yafa kwa siku nyingi akiishi na Simoni mtengenezaji
ngozi.

10

Kornelio Amwita Petro

1 Katika mji wa Kaisaria palikuwa na mtu jina lake Kornelio, ambaye
alikuwa jemadari wa kile kilichojulikana kama kikosi cha Kiitalia.
2 Yeye alikuwa mcha Mungu pamoja na wote wa nyumbani mwake.
Aliwapa watu sadaka nyingi na kumwomba Mungu daima.
3 Siku moja alasiri, yapata saa tisa, aliona maono waziwazi, malaika
wa Mungu akimjia na kumwambia, “Kornelio!”
4 Kornelio akamkazia macho kwa hofu akasema, “Kuna nini,
Bwana?”

† **9:36** Tabitha kwa Kiaramu na Dorkasi kwa Kiaramu yote yamaanisha Paa.

Malaika akamwambia, “Sala zako na sadaka zako kwa maskini
zimefika juu na kuwa ukumbusho mbele za Mungu.
5 Sasa tuma watu waende Yafa wakamwite mtu mmoja jina lake
Simoni aitwaye Petro.
6 Yeye anaishi na Simoni mtengenezaji ngozi ambaye nyumba yake
iko kando ya bahari.”
7 Yule malaika aliyekuwa akizungumza naye alipoondoka, Kornelio
akawaita watumishi wake wawili pamoja na askari mmoja mcha
Mungu aliyekuwa miongoni mwa wale waliomtumikia.
8 Akawaambia mambo yote yaliyotukia, kisha akawatuma waende
Yafa.

Maono Ya Petro

9 Siku ya pili yake, walipokuwa wameukaribia mji, wakati wa
adhuhuri, Petro alipanda juu ya nyumba kuomba.
10 Alipokuwa akiomba akahisi njaa, akatamani kupata chakula.
Lakini wakati walikuwa wakiandaa chakula, akalala usingizi mzito
sana.
11 Akaona mbingu zimefunguka na kitu kama nguo kubwa kik-
ishushwa duniani kwa ncha zake nne.
12 Ndani yake walikuwepo aina zote za wanyama wenye miguu
minne, nao watambaao nchini, na ndege wa angani.
13 Ndipo sauti ikamwambia **“Petro, ondoka, uchinje na ule.”**
14 Petro akajibu, “La hasha Bwana! Sijawahi kamwe kula kitu
chochote kilicho najisi.”
15 Ile sauti ikasema naye mara ya pili, **“Usikiite najisi kitu
chochote Mungu alichokitakasa.”**
16 Jambo hili lilitokea mara tatu na ghafula ile nguo ikarudishwa
mbinguni.
17 Wakati Petro akiwa bado anajiuliza kuhusu maana ya maono
haya, wale watu waliokuwa wametumwa na Kornelio wakaipata
nyumba ya Simoni mtengenezaji wa ngozi wakawa wamesimama
mbele ya lango.
18 Wakabisha hodi na kuuliza kama Simoni aliyeitwa Petro alikuwa
anaishi hapo.
19 Wakati Petro akiwa anafikiria juu ya yale maono, Roho Mtakatifu
akamwambia, “Simoni, wako watu watatu wanaokutafuta.
20 Inuka na ushuke, usisite kwenda nao kwa kuwa mimi nimewa-
tuma.”
21 Petro akashuka na kuwaambia wale watu waliokuwa wame-
tumwa kutoka kwa Kornelio, “Mimi ndiye mnayenitafuta. Mmekuja
kwa sababu gani?”
22 Wale watu wakamjibu, “Tumetumwa na Kornelio yule jemadari.
Yeye ni mtu mwema anayemcha Mungu, na anaheshimiwa na
Wayahudi wote. Yeye ameagizwa na malaika mtakatifu akukaribishe
nyumbani kwake, ili asikilize maneno utakayomwambia.”
23 Basi Petro akawakaribisha wakafuatana naye ndani, akawapa pa
kulala. Kesho yake akaondoka pamoja nao, na baadhi ya ndugu kutoka
Yafa wakafuatana naye.

Petro Nyumbani Mwa Kornelio

24 Siku iliyofuata wakawasili Kaisaria. Kornelio alikuwa akiwangoja
pamoja na jamaa yake na marafiki zake wa karibu.

25 Petro alipokuwa akiingia ndani, Kornelio alikuja kumlaki, akaan-
guka miguuni pake kwa heshima.
26 Lakini Petro akamwinua akamwambia, “Simama, mimi ni
mwanadamu tu.”
27 Petro alipokuwa akizungumza naye akaingia ndani na kukuta
watu wengi wamekusanyika.
28 Akawaambia, “Mnajua kabisa kwamba ni kinyume cha sheria yetu
Myahudi kuchangamana na mtu wa Mataifa au kumtembelea. Lakini
Mungu amenionyesha kwamba nisimwite mtu yeyote kuwa najisi au
asiye safi.
29 Ndiyo sababu ulipotuma niitwe nilikuja bila kupinga lolote. Basi
sasa naomba unieleze kwa nini umeniita?”
30 Kornelio akajibu, “Siku nne zilizopita, nilikuwa nyumbani nikisali
saa kama hii, saa tisa alasiri. Ghafula mtu aliyevaa nguo zilizong’aa
akasimama mbele yangu,
31 akasema, ‘Kornelio, maombi yako yamesikiwa na sadaka zako kwa
maskini zimekumbukwa mbele za Mungu.
32 Basi tuma watu waende Yafa wakaulize mtu mmoja Simoni
aitwaye Petro, yeye ni mgeni katika nyumba ya Simoni mtengenezaji
ngozi, ambaye nyumba yake iko kando ya bahari.’
33 Nilituma watu kwako mara moja, nawe umefanya vyema kuja.
Basi sasa sisi sote tuko hapa mbele za Mungu kuyasikiliza yote ambayo
Bwana amekuamuru kutuambia.”

Hotuba Ya Petro

34 Ndipo Petro akafungua kinywa chake akasema, “Mungu hana
upendeleo,
35 Lakini katika kila taifa, kila mtu amchaye na kutenda yaliyo haki
hukubaliwa naye.
36 Ninyi mnajua ule ujumbe uliotumwa kwa Israeli, ukitangaza
habari njema za amani kwa Yesu Kristo. Yeye ni Bwana wa wote.
37 Mnajua yale yaliyotukia katika Uyahudi wote kuanzia Galilaya
baada ya mahubiri ya Yohana Mbatizaji:
38 Jinsi Mungu alivyomtia Yesu wa Nazareti mafuta katika Roho
Mtakatifu na jinsi alivyokwenda huku na huko akitenda mema na
kuponya wote waliokuwa wameonewa na nguvu za ibilisi, kwa sababu
Mungu alikuwa pamoja naye.
39 “Sisi ni mashahidi wa mambo yote aliyoyafanya katika Uyahudi
na Yerusalemu. Wakamuua kwa kumtundika msalabani.
40 Lakini Mungu alimfufua kutoka kwa wafu siku ya tatu na
akamwezesha kuonekana na watu.
41 Hakuonekana kwa watu wote, lakini kwetu sisi tuliochaguliwa na
Mungu kuwa mashahidi, ambao tulikula na kunywa naye baada ya
kufufuka kwake kutoka kwa wafu.
42 Naye alituamuru kuhubiri kwa watu wote na kushuhudia kwamba
ndiye alitiwa mafuta na Mungu kuwa hakimu wa walio hai na wafu.
43 Manabii wote walishuhudia juu yake kwamba kila mtu
amwaminiye hupokea msamaha wa dhambi katika Jina lake.”

Watu Wa Mataifa Wapokea Roho Mtakatifu

44 Wakati Petro alikuwa akisema maneno haya, Roho Mtakatifu
aliwashukia wote waliokuwa wakisikiliza ule ujumbe.

45 Wale wa tohara walioamini waliokuja na Petro walishangaa kwa
kuona kuwa kipawa cha Roho Mtakatifu kimemwagwa juu ya watu
wa Mataifa.
46 Kwa kuwa waliwasikia wakinena kwa lugha mpya na kumwad-
himisha Mungu.

Ndipo Petro akasema,
47 "Je, kuna mtu yeyote anayeweza kuzuia watu hawa wasibatizwe
kwa maji? Wamempokea Roho Mtakatifu kama sisi tulivyompokea."
48 Kwa hiyo akaamuru wabatizwe kwa jina la Yesu Kristo. Wakam-
sihi Petro akae nao kwa siku chache.

11

Petro Aeleza Alivyotumwa Kwa Watu Wa Mataifa

1 Mitume na ndugu walioamini waliokuwa huko Uyahudi wakasikia
kuwa watu wa Mataifa nao wamepokea neno la Mungu.
2 Hivyo Petro alipopanda Yerusalemu, wale wa tohara waliokuwa
wameamini wakamshutumu,
3 wakisema, "Ulikwenda kwa watu wasiotahiriwa na kula pamoja
nao."
4 Ndipo Petro akaanza kuwaeleza kuhusu mambo yote yalivyotokea
hatua kwa hatua akisema,
5 "Nilikuwa katika mji wa Yafa nikiomba, nami nikapitiwa na
usingizi wa ghafula, nikaona maono. Kulikuwa na kitu kama nguo
kubwa ikishuka kutoka mbinguni, ikishushwa kwa ncha zake nne,
nayo ikanikaribia.
6 Nilipoangalia ndani yake kwa karibu niliona wanyama wenye
miguu minne wa nchini, wanyama wa mwitu, watambaao na ndege
wa angani.
7 Ndipo nikasikia sauti ikiniambia, **'Petro, ondoka uchinje na ule.'**
8 "Nikajibu, 'La hasha Bwana! Kitu chochote kilicho najisi hakijain-
gia kinywani mwangu.'
9 "Sauti ikasema kutoka mbinguni mara ya pili, **'Usikiite najisi kitu
chochote Mungu alichokitakasa.'**
10 Jambo hili lilitokea mara tatu, ndipo kile kitu kikavutwa tena
mbinguni.
11 "Wakati ule ule watu watatu, waliokuwa wametumwa kutoka
Kaisaria waliwasili katika nyumba niliyokuwa nikikaa.
12 Roho Mtakatifu akaniambia niende nao bila kuwa na ubaguzi kati
yao na sisi. Hawa ndugu sita pia walifuatana nami, nasi tukaingia
nyumbani mwa huyo Kornelio.
13 Akatuambia jinsi alivyoona malaika aliyekuwa amesimama katika
nyumba yake na kusema, 'Tuma watu waende Yafa wakamlete Simoni
aitwaye Petro.
14 Yeye atakupa ujumbe ambao kwa huo wewe na wa nyumbani
mwako wote mtaokoka.'
15 "Nami nilipoanza kusema, Roho Mtakatifu akashuka juu yao kama
vile alivyotushukia sisi hapo mwanzo.
16 Nami nikakumbuka neno la Bwana alivyosema, **'Yohana aliba-
tiza kwa maji, lakini ninyi mtabatizwa katika Roho Mtakatifu.'**

17 Basi ikiwa Mungu aliwapa hawa watu kipawa kile kile alichotupa
sisi tuliomwamini Bwana Yesu Kristo, mimi ni nani hata nifikirie kuwa
ningeweza kumpinga Mungu?”
18 Waliposikia haya hawakuwa na la kupinga zaidi. Nao wakamwad-
himisha Mungu wakisema, “Basi, Mungu amewapa hata watu wa
Mataifa toba iletayo uzima wa milele.”

Kanisa La Antiokia

19 Basi wale waliotawanyika kwa ajili ya mateso yaliyotokana na
kifo cha Stefano, wakasafiri hadi Foinike na Kipro na Antiokia. Nao
hawakuhubiri lile Neno kwa mtu yeyote isipokuwa Wayahudi.
20 Lakini baadhi yao walikuwepo watu wa Kipro na Kirene, ambao
walipokuja Antiokia walinena na Wayunani pia wakiwahubiria habari
njema za Bwana Yesu.
21 Mkono wa Bwana ulikuwa pamoja nao, nayo idadi kubwa ya watu
wakaamini na kumgeukia Bwana.
22 Habari hizi zilipofika masikioni mwa kanisa huko Yerusalemu,
wakamtuma Barnaba aende Antiokia.
23 Alipofika na kuona madhihirisho ya neema ya Mungu, akafurahi
na kuwatia moyo waendelee kuwa waaminifu kwa Bwana kwa mioyo
yao yote.
24 Barnaba alikuwa mtu mwema, aliyejaa Roho Mtakatifu, mwenye
imani, nayo idadi kubwa ya watu wakaongezeka kwa Bwana.
25 Kisha Barnaba akaenda Tarso kumtafuta Sauli,
26 naye alipompata akamleta Antiokia. Hivyo kwa mwaka mzima
Barnaba na Sauli wakakutana na kanisa na kufundisha idadi kubwa
ya watu. Ilikuwa ni katika kanisa la Antiokia kwa mara ya kwanza
wanafunzi waliitwa Wakristo.
27 Wakati huo manabii walishuka toka Yerusalemu hadi Antiokia.
28 Mmoja wao, jina lake Agabo, akasimama akatabiri kwa uweza wa
Roho Mtakatifu kwamba njaa kubwa itaenea ulimwengu mzima. Njaa
hiyo ilitokea wakati wa utawala wa Klaudio.
29 Mitume wakaamua kwamba kila mtu, kulingana na uwezo alio
nao, atoe msaada kwa ajili ya ndugu wanaoishi Uyahudi.
30 Wakafanya hivyo, misaada yao ikapelekwa kwa wazee kwa
mikono ya Barnaba na Sauli.

12

Yakobo Auawa, Petro Atiwa Gerezani

1 Wakati huo huo Mfalme Herode Agripa aliwakamata baadhi ya
watu wa kanisa.
2 Akaamuru Yakobo, ndugu yake Yohana, auawe kwa upanga.
3 Alipoona jambo hilo limewapendeza Wayahudi, akaendelea,
akamkamata pia Petro. Hii ilitokea wakati wa Sikukuu ya Mikate
Isiyotiwa Chachu.
4 Baada ya kumkamata alimtia gerezani, chini ya ulinzi wa vikundi
vinne vya askari, vyenye askari wanne kila kimoja. Herode alikuwa
amekusudia kumtoa na kumfanyia mashtaka mbele ya watu baada ya
Pasaka.
5 Kwa hiyo Petro akawekwa gerezani, lakini kanisa lilikuwa likim-
wombea kwa Mungu kwa bidii.

6 Usiku ule kabla ya siku ambayo Herode Agripa alikuwa amekusudia kumtoa na kumfanyia mashtaka, Petro alikuwa amelala kati ya askari wawili, akiwa amefungwa kwa minyororo miwili. Nao walinzi wa zamu walikuwa wakilinda penye lango la gereza.
7 Ghafula malaika wa Bwana akatokea na nuru ikamulika mle ndani ya gereza. Yule malaika akampiga Petro ubavuni na kumwamsha, akisema, "Ondoka upesi!" Mara ile minyororo ikaanguka kutoka mikononi mwa Petro.
8 Yule malaika akamwambia, "Vaa nguo zako na viatu vyako." Petro akafanya hivyo. Kisha akamwambia, "Jifunge vazi lako na unifuate."
9 Petro akatoka mle gerezani akiwa amefuatana na yule malaika. Hakujua wakati huo kuwa yaliyokuwa yakitukia yalikuwa kweli. Alidhani kuwa anaona maono.
10 Wakapita lindo la kwanza na la pili, ndipo wakafika kwenye lango la chuma linaloelekea mjini. Lango likawafungukia lenyewe, nao wakapita hapo wakatoka nje. Baada ya kutembea umbali wa mtaa mmoja, ghafula yule malaika akamwacha Petro.
11 Ndipo Petro akarudiwa na fahamu, akasema, "Sasa ninajua bila shaka yoyote kuwa Bwana amemtuma malaika wake na kuniokoa kutoka makucha ya Herode Agripa na kutoka matazamio yote ya Wayahudi."
12 Mara Petro alipotambua hili alikwenda nyumbani kwa Maria, mama yake Yohana aliyeitwa pia Marko, ambako watu wengi walikuwa wamekutana kwa maombi.
13 Petro alipobisha hodi kwenye lango la nje, mtumishi wa kike jina lake Roda, akaja kumfungulia.
14 Alipoitambua sauti ya Petro, alifurahi mno akarudi bila kufungua na kuwaeleza kwamba, "Petro yuko langoni!"
15 Wakamwambia yule mtumishi wa kike, "Umerukwa na akili." Alipozidi kusisitiza kuwa ni kweli, wakasema, "Lazima awe ni malaika wake."
16 Lakini Petro aliendelea kugonga langoni, nao walipofungua lango na kumwona Petro, walistaajabu sana.
17 Yeye akawaashiria kwa mkono wake wanyamaze kimya, akawaeleza jinsi Bwana alivyomtoa gerezani. Naye akaongeza kusema, "Waelezeni Yakobo na ndugu wengine habari hizi." Kisha akaondoka akaenda sehemu nyingine.
18 Kulipokucha kukawa na fadhaa kubwa miongoni mwa wale askari kuhusu yaliyomtukia Petro.
19 Baada ya Herode kuamuru atafutwe kila mahali na bila kumpata, aliwahoji wale askari walinzi kisha akatoa amri wauawe. Basi Herode Agripa akatoka Uyahudi akaenda Kaisaria, akakaa huko kwa muda.

Kifo Cha Herode Agripa

20 Basi Herode Agripa alikuwa amekasirishwa sana na watu wa Tiro na Sidoni. Hivyo watu wa miji hiyo miwili wakaungana pamoja wakatafuta kukutana naye. Wakiisha kuungwa mkono na Blasto, mtumishi maalum wa Mfalme Herode Agripa aliyeaminika, wakaomba mapatano ya amani maana nchi zao zilitegemea nchi ya huyo mfalme kwa mahitaji yao ya chakula.
21 Katika siku iliyochaguliwa Herode Agripa akavaa mavazi yake ya kifalme, akaketi kwenye kiti chake cha enzi na kuwahutubia watu.

22 Watu waliokuwa wamekusanyika wakapiga kelele, wakisema, “Hii
si sauti ya mwanadamu, bali ni ya Mungu.”
23 Ghafula, kwa kuwa Herode hakumpa Mungu utukufu, malaika wa
Bwana akampiga, naye akaliwa na chango, akafa.
24 Lakini neno la Mungu likaendelea mbele na kuenea, nao wengi
wakaambatana nalo.
25 Barnaba na Sauli walipomaliza ile huduma yao iliyowapeleka,
wakarudi Yerusalemu wakiwa pamoja na Yohana aitwaye Marko.

Safari Ya Kwanza Ya Paulo Kueneza Injili

13

(13:1–14:28)

Barnaba Na Sauli Wanatumwa

1 Katika kanisa huko Antiokia ya Shamu walikuwako manabii na
walimu, yaani: Barnaba, Simeoni aitwaye Nigeri, Lukio Mkirene,
Manaeni aliyekuwa amelelewa pamoja na Mfalme Herode Agripa, na
Sauli.
2 Walipokuwa wakimwabudu Bwana na kufunga, Roho Mtakatifu
akasema, “Nitengeeni Sauli na Barnaba kwa kazi ile maalum niliy-
owaitia.”
3 Ndipo baada ya kufunga na kuomba, wakawawekea mikono yao
na wakawatuma waende zao.

Barnaba Na Sauli Waenda Kipro

4 Hivyo, wakiwa wametumwa na Roho Mtakatifu, wakashuka
kwenda Seleukia na kutoka huko wakasafiri baharini mpaka kisiwa
cha Kipro.
5 Walipowasili katika mji wa Salami, wakahubiri neno la Mungu
katika sinagogi la Wayahudi. Pia walikuwa na Yohana Marko kuwa
msaidizi wao.
6 Walipokwisha kupita katika nchi zote hizo wakafika Pafo, ambapo
walikutana na Myahudi mmoja mchawi aliyekuwa nabii wa uongo,
jina lake Bar-Yesu.
7 Mtu huyu alikuwa pamoja na Sergio Paulo, mtu mwenye hekima
aliyekuwa msaidizi wa mwakilishi wa mtawala wa kile kisiwa. Sergio
Paulo akawaita Sauli na Barnaba akitaka kusikia neno la Mungu.
8 Lakini Elima yule mchawi (hii ndiyo maana ya jina lake), ali-
wapinga Barnaba na Sauli na kujaribu kumpotosha yule mkuu wa kile
kisiwa aiache imani.
9 Ndipo Sauli, ambaye pia aliitwa Paulo, akiwa amejawa na Roho
Mtakatifu, akamkazia macho Elima huyo mchawi,
10 akamwambia, “Ewe mwana wa ibilisi, wewe ni adui wa kila
kilicho haki! Umejaa kila aina ya udanganyifu na ulaghai. Je, hutaacha
kuzipotosha njia za Bwana zilizonyooka?
11 Nawe sasa sikiliza, mkono wa Bwana u dhidi yako. Utakuwa
kipofu, wala hutaona jua kwa muda.”
Mara ukungu na giza vikamfunika, naye akaenda huku na huko
akitafuta mtu wa kumshika mkono ili amwonyeshe njia.
12 Yule mkuu wa kile kisiwa alipoona yaliyotukia, akaamini kwa
sababu alistaajabishwa na mafundisho kuhusu Bwana.

Paulo Na Barnaba Huko Antiokia Ya Pisidia

13 Kisha Paulo na wenzake wakasafiri toka Pafo wakafika Perga huko Pamfilia. Lakini, Yohana Marko akawaacha huko, akarejea Yerusalemu.
14 Kutoka Perga wakaendelea hadi Antiokia ya Pisidia. Siku ya Sabato wakaingia ndani ya sinagogi, wakaketi.
15 Baada ya Sheria ya Mose na Kitabu cha Manabii kusomwa, viongozi wa sinagogi wakawatumia ujumbe wakisema, “Ndugu, kama mna neno la kuwafariji watu hawa, tafadhali lisemeni.”
16 Paulo akasimama, akawapungia mkono na kusema: “Enyi wanaume wa Israeli na ninyi nyote mnaomcha Mungu.
17 Mungu wa watu hawa wa Israeli aliwachagua baba zetu, akawafanya kustawi walipokuwa huko Misri, kwa uwezo mwingi akawaongoza na kuwatoa katika nchi ile.
18 Kwa muda wa miaka arobaini alivumilia matendo yao walipokuwa jangwani.
19 Naye baada ya kuyaangamiza mataifa saba waliokuwa wakiishi katika nchi ya Kanaani, akawapa Waisraeli nchi yao iwe urithi wao.
20 Haya yote yalichukua kama muda wa miaka 450.
“Baada ya haya, Mungu akawapa waamuzi mpaka wakati wa nabii Samweli.
21 Ndipo watu wakaomba wapewe mfalme, naye Mungu akawapa Sauli mwana wa Kishi wa kabila la Benyamini, aliyetawala kwa miaka arobaini.
22 Baada ya kumwondoa Sauli katika ufalme, akawainulia Daudi kuwa mfalme wao. Mungu pia alimshuhudia, akisema, ‘Nimemwona Daudi mwana wa Yese, mtu anayeupendeza moyo wangu, atakayetimiza mapenzi yangu yote.’
23 “Kutoka uzao wa mtu huyu, Mungu amewaletea Israeli Mwokozi Yesu, kama alivyoahidi.
24 Kabla ya kuja kwa Yesu, Yohana alihubiri toba na ubatizo kwa watu wote wa Israeli.
25 Yohana alipokuwa anakamilisha kazi yake, alisema: ‘Ninyi mnadhani mimi ni nani? Mimi si yeye. La hasha, lakini yeye yuaja baada yangu, ambaye mimi sistahili kufungua kamba za viatu vya miguu yake.’
26 “Ndugu zangu, wana wa Abrahamu, nanyi watu wa Mataifa mnaomcha Mungu, ujumbe huu wa wokovu umeletwa kwetu.
27 Kwa sababu wakaao Yerusalemu na viongozi wao hawakumtambua wala kuelewa maneno ya manabii yasomwayo kila Sabato, bali waliyatimiza maneno hayo kwa kumhukumu yeye.
28 Ijapokuwa hawakupata sababu yoyote ya kumhukumu kifo, walimwomba Pilato aamuru auawe.
29 Walipokwisha kufanya yale yote yaliyoandikwa kumhusu, walimshusha kutoka msalabani na kumzika kaburini.
30 Lakini Mungu alimfufua kutoka kwa wafu.
31 Naye kwa siku nyingi akawatokea wale waliokuwa pamoja naye kuanzia Galilaya hadi Yerusalemu. Nao sasa wamekuwa mashahidi wake kwa watu wetu.
32 “Nasi tunawaletea habari njema, kwamba yale Mungu aliyowaahidi baba zetu
33 sasa ameyatimiza kwetu sisi watoto wao, kwa kumfufua Yesu, kama ilivyoandikwa katika Zaburi ya pili:

“ ‘Wewe ni Mwanangu;
leo mimi nimekuzaa.’
34 Kwa kuwa Mungu alimfufua kutoka kwa wafu asioze kamwe,
alitamka maneno haya:
“ ‘Nitakupa wewe baraka takatifu zilizo za hakika
nilizomwahidi Daudi.’
35 Kama ilivyosemwa mahali pengine katika Zaburi,
“ ‘Hutamwacha Aliye Mtakatifu wako kuona uharibifu.’
36 “Kwa maana Daudi akiisha kulitumikia kusudi la Mungu katika
kizazi chake, alilala; akazikwa pamoja na baba zake na mwili wake
ukaoza.
37 Lakini yule ambaye Mungu alimfufua kutoka kwa wafu hakuona
uharibifu.
38 “Kwa hiyo ndugu zangu, nataka ninyi mjue kwamba kwa kupitia
huyu Yesu msamaha wa dhambi unatangazwa kwenu.
39 Kwa kupitia yeye, kila mtu amwaminiye anahesabiwa haki kwa
kila kitu ambacho asingeweza kuhesabiwa haki kwa sheria ya Mose.
40 Kwa hiyo jihadharini ili yale waliyosema manabii yasiwapate:
41 “ ‘Angalieni, enyi wenye dhihaka,
mkastaajabu, mkaangamie,
kwa maana nitatenda jambo wakati wenu
ambalo hamtasadiki,
hata kama mtu akiwaambia.’ ”
42 Paulo na Barnaba walipokuwa wakitoka nje ya sinagogi, watu
wakawaomba wazungumze tena mambo hayo Sabato iliyofuata.
43 Baada ya kusanyiko la Sinagogi kutawanyika, wengi wa Wayahudi
na waongofu wa dini ya Kiyahudi wakawafuata Paulo na Barnaba,
wakazungumza nao na kuwahimiza wadumu katika neema ya Mungu.
44 Sabato iliyofuata, karibu watu wote wa mji walikuja kusikiliza
neno la Bwana.
45 Lakini Wayahudi walipoona ule umati mkubwa wa watu walijawa
na wivu, wakayakanusha maneno Paulo aliyokuwa akisema.
46 Ndipo Paulo na Barnaba wakawajibu kwa ujasiri, wakisema,
“Ilitupasa kunena nanyi neno la Mungu kwanza. Lakini kwa kuwa
mmelikataa, mkajihukumu wenyewe kuwa hamstahili uzima wa
milele, sasa tunawageukia watu wa Mataifa.
47 Kwa maana hili ndilo Bwana alilotuamuru:
“ ‘Nimewafanya ninyi kuwa nuru kwa watu wa Mataifa,
ili mpate kuuleta wokovu hadi miisho ya dunia.’ ”
48 Watu wa Mataifa waliposikia haya wakafurahi na kulitukuza
neno la Bwana; nao wote waliokuwa wamekusudiwa uzima wa milele
wakaamini.
49 Neno la Bwana likaenea katika eneo lile lote.
50 Lakini Wayahudi wakawachochea wanawake wenye kumcha
Mungu, wenye vyeo pamoja na watu maarufu katika mji, waka-
chochea mateso dhidi ya Paulo na Barnaba na kuwafukuza kutoka
eneo hilo.
51 Hivyo Paulo na Barnaba wakakung’uta mavumbi ya miguu yao ili
kuwapinga, nao wakaenda Ikonio.
52 Wanafunzi wakajawa na furaha na Roho Mtakatifu.

14

Paulo Na Barnaba Huko Ikonio

1 Huko Ikonio Paulo na Barnaba waliingia pamoja katika sinagogi
la Wayahudi kama ilivyokuwa desturi yao. Huko wakahubiri kwa
uwezo mkubwa kiasi kwamba Wayahudi pamoja na watu wa Mataifa
wakaamini.
2 Lakini wale Wayahudi waliokataa kuamini, wakawachochea watu
wa Mataifa, wakatia chuki ndani ya mioyo yao dhidi ya wale
walioamini.
3 Hivyo Paulo na Barnaba wakakaa huko kwa muda wa kutosha
wakihubiri kwa ujasiri juu ya Bwana, ambaye alithibitisha ujumbe
wa neema yake kwa kuwawezesha kufanya ishara na miujiza.
4 Lakini watu wa mji ule waligawanyika, wengine wakakubaliana
na Wayahudi na wengine na mitume.
5 Watu wa Mataifa na Wayahudi wakajiunga na baadhi ya viongozi,
wakafanya mpango wa kuwatendea mitume mabaya na kuwapiga
mawe.
6 Lakini mitume walipopata habari hizi wakakimbilia Listra na
Derbe, miji ya Likaonia na sehemu zilizopakana nayo.
7 Huko wakaendelea kuhubiri habari njema.

Paulo Na Barnaba Huko Listra

8 Katika mji wa Listra, alikuwako kiwete, ambaye alikuwa amelemaa
tangu kuzaliwa na hakuwa ametembea kamwe.
9 Alimsikiliza Paulo alipokuwa akihubiri. Paulo alipomtazama
akaona ana imani ya kuponywa.
10 Paulo akapaza sauti, “Simama kwa miguu yako!” Mara yule mtu
akasimama upesi akaanza kutembea!
11 Ule umati wa watu ulipoona yaliyokuwa yamefanywa na Paulo,
wakapiga kelele kwa lugha yao ya Kilikaonia wakasema, “Miungu
imetushukia katika umbo la binadamu!”
12 Wakamwita Barnaba Zeu na Paulo wakamwita Herme kwa kuwa
ndiye alikuwa msemaji mkuu.
13 Kuhani wa Zeu, ambaye hekalu lake lilikuwa nje kidogo tu ya mji,
akaleta mafahali na mashada ya maua penye lango la mji kwa sababu
yeye na ule umati wa watu walitaka kuwatolea dhabihu.
14 Lakini mitume Paulo na Barnaba waliposikia haya, wakararua
nguo zao, wakawaendea wale watu kwa haraka, wakawapigia kelele,
wakisema,
15 “Enyi watu, kwa nini mnafanya mambo haya? Sisi ni wanadamu
tu kama ninyi! Tunawaletea habari njema, tukiwaambia kwamba
mgeuke mtoke katika mambo haya yasiyofaa, mmwelekee Mungu aliye
hai, aliyeziumba mbingu na nchi na bahari na vitu vyote vilivyomo.
16 Zamani aliwaachia mataifa waishi walivyotaka.
17 Lakini hakuacha kuwaonyesha watu uwepo wake: Ameonyesha
wema kwa kuwanyeshea mvua toka mbinguni na kuwapa mazao kwa
majira yake, naye amewapa chakula tele na kuijaza mioyo yenu na
furaha.”
18 Hata kwa maneno haya yote, ilikuwa vigumu kuuzuia ule umati
wa watu kuwatolea dhabihu.

19 Ndipo wakaja baadhi ya Wayahudi kutoka Antiokia na Ikonio
wakawashawishi wale watu, wakampiga Paulo kwa mawe, wakam-
buruta hadi nje ya mji, wakidhani amekufa.
20 Lakini baada ya wanafunzi kukusanyika akainuka na kurudi
mjini. Kesho yake yeye na Barnaba wakaondoka kwenda Derbe.

Paulo Na Barnaba Warudi Antiokia Huko Syria

21 Wakahubiri habari njema katika mji huo na kupata wanafunzi
wengi. Kisha wakarudi Listra, Ikonio na Antiokia,
22 wakiwaimarisha wanafunzi na kuwatia moyo waendelee kudumu
katika imani. Wakawaonya wakisema, "Imetupasa kuingia katika
Ufalme wa Mungu kwa kupitia katika taabu nyingi."
23 Nao baada ya kuwateua wazee katika kila kanisa, kwa kufunga
na kuomba wakawakabidhi kwa Bwana waliyemwamini.
24 Kisha wakapitia Pisidia wakafika Pamfilia.
25 Baada ya kuhubiri neno la Mungu huko Perga, wakateremkia
Atalia.
26 Kutoka Atalia wakasafiri baharini wakarudi Antiokia, ambako
walikuwa wamesifiwa kwa ajili ya neema ya Mungu kutokana na ile
huduma waliyokuwa wameikamilisha.
27 Walipowasili Antiokia wakaliita kanisa pamoja na kutoa taarifa
ya yale yote Mungu aliyokuwa ametenda kupitia kwao na jinsi
alivyokuwa amefungua mlango wa imani kwa ajili ya watu wa
Mataifa.
28 Nao wakakaa huko pamoja na wanafunzi kwa muda mrefu.

15

Baraza La Yerusalemu

1 Baadhi ya watu wakashuka Antiokia kutoka Uyahudi, nao wakawa
wanawafundisha wandugu: "Msipotahiriwa kufuatana na desturi
aliyofundisha Mose, hamwezi kuokoka."
2 Baada ya Paulo na Barnaba kutokubaliana nao kukawa na
mabishano makali, Paulo na Barnaba na baadhi ya wengine miongoni
mwao wakachaguliwa kwenda Yerusalemu ili kujadiliana jambo hili
na mitume na wazee.
3 Hivyo wakasafirishwa na kanisa, wakiwa njiani wakapitia nchi ya
Foinike na Samaria, wakawaeleza jinsi watu wa Mataifa walivyookoka.
Habari hizi zikaleta furaha kubwa kwa ndugu wote.
4 Walipofika Yerusalemu, walipokelewa na kanisa na mitume pamoja
na wazee, ndipo Paulo na Barnaba wakawaarifu kila kitu Mungu
alichokuwa amefanya kupitia kwao.
5 Ndipo baadhi ya walioamini wa madhehebu ya Mafarisayo
wakasimama na kusema, "Hao watu wa Mataifa lazima watahiriwe
na waagizwe kutii sheria ya Mose."
6 Mitume na wazee wakakutana pamoja ili kufikiri jambo hili.
7 Baada ya majadiliano mengi, Petro akasimama na kusema, "Ndugu
zangu, mnajua kwamba siku za kwanza Mungu alinichagua ili kwa
midomo yangu watu wa Mataifa wapate kusikia ujumbe wa Injili na
kuamini.
8 Mungu, yeye ajuaye mioyo, alionyesha kwamba anawakubali kwa
kuwapa Roho Mtakatifu kama vile alivyotupa sisi.

9 Mungu hakutofautisha kati yetu na wao, bali alitakasa mioyo yao
kwa imani.
10 Sasa basi, mbona mnataka kumjaribu Mungu kwa kuweka kongwa
shingoni mwa wanafunzi ambalo baba zetu wala sisi hatukuweza
kulibeba?
11 Lakini sisi tunaamini ya kuwa tunaokolewa kwa neema ya Bwana
Yesu Kristo, kama wao wanavyookolewa.”

12 Kusanyiko lote likakaa kimya, wakawasikiliza Paulo na Barnaba
wakieleza jinsi Mungu alivyowatumia kutenda ishara na maajabu kwa
watu wa Mataifa.
13 Walipomaliza kunena, Yakobo akasema, “Ndugu zangu, nisik-
ilizeni.
14 Simoni amekwisha kutueleza jinsi Mungu, kwa mara ya kwanza
alivyoonyesha kuhusika kwa kujichagulia watu kutoka watu wa
Mataifa kwa ajili ya Jina lake.
15 Maneno ya manabii yanakubaliana na jambo hili, kama
ilivyoandikwa:
16 “ ‘Baada ya mambo haya nitarudi,
nami nitajenga upya
nyumba ya Daudi iliyoanguka.
Nitajenga tena magofu yake
na kuisimamisha,
17 ili wanadamu wengine wote
wapate kumtafuta Bwana,
hata wale watu wa Mataifa wote
ambao wanaitwa kwa Jina langu,
asema Bwana, afanyaye mambo haya’
18 ambayo yamejulikana tangu zamani.

19 “Kwa hivyo uamuzi wangu ni kwamba, tusiwataabishe watu wa
Mataifa wanaomgeukia Mungu.
20 Badala yake, tuwaandikie kwamba wajiepushe na vyakula vilivy-
onajisiwa kwa kutolewa sanamu, wajiepushe na uasherati, au kula
mnyama aliyenyongwa, na damu.
21 Kwa maana katika kila mji kwa vizazi vilivyopita, Mose amekuwa
na wale wanaotangaza sheria yake kwa kuwa imekuwa ikisomwa kwa
sauti kubwa katika masinagogi kila Sabato.”

Barua Kwa Waumini Wa Mataifa

22 Mitume na wazee pamoja na kanisa lote, wakaamua kuwachagua
baadhi ya watu wao na kuwatuma Antiokia pamoja na Paulo na
Barnaba. Wakamchagua Yuda aitwaye Barsaba pamoja na Sila, watu
wawili waliokuwa viongozi miongoni mwa ndugu.
23 Wakatumwa na barua ifuatayo:
Sisi mitume na wazee, ndugu zenu,
Kwa ndugu Mataifa mlioamini mlioko Antiokia, Shamu na Kilikia:
Salamu.
24 Tumesikia kwamba kuna baadhi ya watu waliokuja huko kutoka
kwetu bila ruhusa yetu na kuwasumbua, wakiyataabisha mawazo
yenu.
25 Hivyo tumekubaliana wote kuwachagua baadhi ya watu na
kuwatuma kwenu pamoja na wapendwa wetu Barnaba na Paulo,

26 watu ambao wamehatarisha maisha yao kwa ajili ya jina la
Bwana wetu Yesu Kristo.
27 Kwa hiyo tunawatuma Yuda na Sila, kuthibitisha kwa maneno
ya mdomo mambo haya tunayowaandikia.
28 Kwa maana imempendeza Roho Mtakatifu na sisi tusiwatwike
mzigo wowote mkubwa zaidi ya mambo haya yafuatayo ambayo ni ya
lazima:
29 Kwamba mjiepushe na vyakula vilivyotolewa sadaka kwa
sanamu, na damu, au kula nyama ya mnyama aliyenyongwa, na mjie-
pushe na uasherati. Mkiyaepuka mambo haya, mtakuwa mmefanya
vyema.
Kwaherini.
30 Hivyo wakaagwa, wakashuka kwenda Antiokia. Baada ya
kulikusanya kanisa pamoja, wakawapa ile barua.
31 Nao hao watu wakiisha kuisoma, wakafurahishwa sana kwa
ujumbe wake wa kutia moyo.
32 Yuda na Sila, ambao wenyewe walikuwa manabii, wakanena
maneno mengi ya kuwatia moyo na kuwajenga katika imani wale
ndugu walioamini.
33 Baada ya kukaa huko Antiokia kwa muda, wakaagwa kwa amani
na wale ndugu ili waende kwa wale waliowatuma. [
34 Lakini Sila bado akaendelea kukaa huko.]
35 Lakini Paulo na Barnaba walibaki Antiokia ambako wao pamoja
na wengine wengi walifundisha na kuhubiri neno la Bwana.

Safari Ya Pili Ya Paulo Kueneza Injili

(15:36–18:22)

Paulo Na Barnaba Wagawanyika

36 Baada ya muda, Paulo akamwambia Barnaba, “Turudi tukawa-
tembelee ndugu katika miji yote tuliyohubiri neno la Bwana tuone
jinsi wanavyoendelea.”
37 Barnaba alitaka wamchukue Yohana aitwaye Marko waende naye.
38 Lakini Paulo aliona si vyema kwa sababu aliwahi kuwaacha
walipokuwa huko Pamfilia, hakutaka kuendelea kufanya kazi naye.
39 Pakatokea ubishi mkali kati ya Paulo na Barnaba kuhusu jambo
hili, hivyo wakagawanyika. Barnaba akamchukua Yohana Marko
wakasafiri baharini kwenda Kipro.
40 Lakini Paulo akamchagua Sila na akaondoka baada ya ndugu
kuwatakia neema ya Bwana.
41 Akapitia Shamu na Kilikia, akiimarisha makanisa ya huko.

16

Timotheo Aungana Na Paulo Na Sila

1 Paulo akafika Derbe na kisha Listra, ambako kulikuwa na mwana-
funzi mmoja jina lake Timotheo, ambaye mama yake alikuwa Myahudi
aliyeamini, lakini baba yake alikuwa Myunani.
2 Alikuwa amesifiwa sana na wale ndugu waliokuwa wameamini
huko Listra na Ikonio
3 Paulo alitaka Timotheo afuatane naye, hivyo akamchukua na
kumtahiri kwa sababu ya Wayahudi waliokuwa wanaishi eneo lile kwa
maana wote walimjua baba yake ni Myunani.

4 Walipokuwa wakienda mji kwa mji, wakawa wanawapa maamuzi
yaliyotolewa na mitume na wazee huko Yerusalemu ili wayafuate.
5 Hivyo makanisa yakawa imara katika imani na kuongezeka kiidadi
kila siku.
6 Paulo pamoja na wenzake wakasafiri sehemu za Frigia na Galatia,
kwa kuwa Roho Mtakatifu hakuwaruhusu kulihubiri neno huko Asia.
7 Walipofika mpaka wa Misia, wakajaribu kuingia Bithinia lakini
Roho wa Yesu hakuwaruhusu.
8 Kwa hiyo wakapita Misia, wakafika Troa.
9 Wakati wa usiku Paulo akaona maono, mtu wa Makedonia
amesimama akimsihi, "Vuka uje huku Makedonia utusaidie."
10 Baada ya Paulo kuona maono haya, tulijiandaa kwa haraka kuon-
doka kwenda Makedonia tukiwa tumesadiki kuwa Mungu alikuwa
ametuita kuhubiri habari njema huko.

Kuokoka Kwa Lidia

11 Tukasafiri kwa njia ya bahari kutoka Troa na kwenda moja kwa
moja hadi Samothrake, kesho yake tukafika Neapoli.
12 Kutoka huko tukasafiri hadi Filipi, mji mkuu wa jimbo hilo la
Makedonia, uliokuwa koloni ya Warumi. Nasi tukakaa huko siku
kadhaa.
13 Siku ya Sabato tukaenda nje ya lango la mji kando ya mto,
mahali ambapo tulitarajia tungepata mahali pa kufanyia maombi.
Tukaketi, tukaanza kuongea na baadhi ya wanawake waliokuwa
wamekusanyika huko.
14 Mmoja wa wale wanawake waliotusikiliza aliitwa Lidia, mfanyabi-
ashara wa nguo za zambarau, mwenyeji wa mji wa Thiatira, aliyekuwa
mcha Mungu. Bwana akaufungua moyo wake akaupokea ujumbe wa
Paulo.
15 Basi alipokwisha kubatizwa yeye na watu wa nyumba yake,
alitukaribisha nyumbani kwake akisema, "Kama mmeona kweli mimi
nimemwamini Bwana, karibuni mkae nyumbani mwangu." Naye
akatushawishi.

Paulo Na Sila Watiwa Gerezani

16 Siku moja, tulipokuwa tukienda mahali pa kusali, tulikutana na
mtumwa mmoja wa kike ambaye alikuwa na pepo wa uaguzi. Naye
alikuwa amewapa mabwana zake mapato makubwa ya fedha kwa
ubashiri.
17 Huyu msichana alikuwa akimfuata Paulo na sisi akipiga
kelele, "Watu hawa ni watumishi wa Mungu Aliye Juu Sana, wao
wanawatangazieni njia ya wokovu."
18 Akaendelea kufanya hivi kwa siku nyingi, lakini Paulo akiwa
ameudhika sana, akageuka na kumwambia yule pepo mchafu, "Ni-
nakuamuru katika jina la Yesu Kristo, umtoke!" Yule pepo mchafu
akamtoka saa ile ile.
19 Basi mabwana wa yule mtumwa wa kike walipoona kuwa tumaini
lao la kuendelea kujipatia fedha limetoweka, wakawakamata Paulo na
Sila wakawaburuta mpaka sokoni mbele ya viongozi wa mji.
20 Baada ya kuwafikisha mbele ya mahakimu wakawashtaki
wakisema, "Hawa watu wanaleta ghasia katika mji wetu, nao ni
Wayahudi.

21 Wanafundisha desturi ambazo sisi raiya wa Kirumi hatuwezi
kuzikubali au kuzitimiza.”
22 Umati wa watu waliokuwepo wakajiunga katika kuwashambulia
Paulo na Sila na wale mahakimu wakaamuru wavuliwe nguo zao na
wachapwe viboko.
23 Baada ya kuwachapa sana, wakawatupa gerezani na kumwagiza
mkuu wa gereza awalinde kikamilifu.
24 Kufuata maelekezo haya, yule mkuu wa gereza akawaweka katika
chumba cha ndani sana mle gerezani, na akawafunga miguu yao kwa
minyororo.
25 Ilipokaribia usiku wa manane, Paulo na Sila walikuwa wakiomba
na kuimba nyimbo za kumsifu Mungu, nao wafungwa wengine
walikuwa wakiwasikiliza.
26 Ghafula pakatokea tetemeko kubwa la ardhi, hata msingi wa
gereza ukatikisika. Mara milango ya gereza ikafunguka na ile
minyororo iliyowafunga kila mmoja ikafunguka.
27 Yule mkuu wa gereza alipoamka na kuona milango ya gereza
iko wazi, akachomoa upanga wake akataka kujiua, akidhani ya kuwa
wafungwa wote wametoroka.
28 Lakini Paulo akapiga kelele kwa sauti kubwa, akasema, “Usijid-
huru kwa maana sisi sote tuko hapa!”
29 Yule askari wa gereza akaagiza taa ziletwe, akaingia ndani ya kile
chumba cha gereza, akapiga magoti akitetemeka mbele ya Paulo na
Sila.
30 Kisha akawaleta nje akisema, “Bwana zangu, nifanye nini nipate
kuokoka?”
31 Wakamjibu, “Mwamini Bwana Yesu Kristo, nawe utaokoka,
pamoja na watu wa nyumbani mwako.”
32 Wakamwambia neno la Bwana yeye pamoja na wote waliokuwako
nyumbani mwake.
33 Wakati ule ule, yule mkuu wa gereza akawachukua, akawaosha
majeraha yao, kisha akabatizwa yeye pamoja na wote waliokuwa
nyumbani mwake bila kuchelewa.
34 Akawapandisha nyumbani mwake akawaandalia chakula, yeye
pamoja na nyumba yake yote wakafurahi sana kwa kuwa sasa
walikuwa wamemwamini Mungu.
35 Kulipopambazuka wale mahakimu wakawatuma maafisa wao
kwa mkuu wa gereza wakiwa na agizo linalosema, “Wafungue wale
watu, waache waende zao.”
36 Mkuu wa gereza akamwambia Paulo “Mahakimu wameagiza
niwaache huru, kwa hiyo tokeni na mwende zenu kwa amani.”
37 Lakini Paulo akawaambia wale maafisa, “Wametupiga hadharani
bila kutufanyia mashtaka na kutuhoji, nao wakatutupa gerezani, hata
ingawa sisi ni raiya wa Rumi. Nao sasa wanataka kututoa gerezani
kwa siri? Hapana! Wao na waje wenyewe watutoe humu gerezani.”
38 Wale maafisa wakarudi na kuwaambia wale mahakimu maneno
haya, wakaogopa sana walipofahamu kuwa Paulo na Sila ni raiya wa
Rumi.
39 Kwa hiyo wakaja wakawaomba msamaha, wakawatoa gerezani,
wakawaomba waondoke katika ule mji.

40 Baada ya Paulo na Sila kutoka gerezani walikwenda nyumbani
kwa Lidia, ambapo walikutana na wale ndugu walioamini, wakawatia
moyo, ndipo wakaondoka.

17

Ghasia Huko Thesalonike

1 Wakasafiri kupitia Amfipoli na Apolonia wakafika Thesalonike,
ambako kulikuwa na sinagogi la Wayahudi.
2 Kama desturi yake, Paulo aliingia ndani ya sinagogi, na kwa muda
wa Sabato tatu akawa anahojiana nao kutoka kwenye Maandiko,
3 akidhihirisha wazi na kuthibitisha kwamba ilikuwa lazima Kristo*
ateswe na afufuke kutoka kwa wafu. Akasema, "Huyu Yesu ni-
nayewaambia habari zake, ndiye Kristo."
4 Baadhi ya Wayahudi wakasadiki, wakaungana na Paulo na Sila,
wakiwepo idadi kubwa ya Wayunani waliomcha Mungu na wanawake
wengi mashuhuri.
5 Lakini Wayahudi ambao hawakuwa wameamini wakawa na wivu,
wakawakodi watu waovu kutoka sokoni, wakakutanisha umati wa
watu, wakaanzisha ghasia mjini. Wakaenda mbio nyumbani kwa
Yasoni wakiwatafuta Paulo na Sila ili kuwaleta nje penye ule umati
wa watu.
6 Lakini walipowakosa wakamburuta Yasoni na ndugu wengine
mbele ya maafisa wa mji, wakipiga kelele: "Watu hawa ni wale
walioupindua ulimwengu wamekuja huku,
7 naye Yasoni amewakaribisha nyumbani mwake. Hawa wote
wanaasi amri za Kaisari wakisema yuko mfalme mwingine aitwaye
Yesu."
8 Waliposikia haya, ule umati wa watu na maafisa wa mji
wakaongeza ghasia.
9 Nao baada ya kuchukua dhamana kwa ajili ya Yasoni na wenzake
wakawaacha waende zao.

Paulo Na Sila Huko Beroya

10 Usiku ule ule, wale ndugu walioamini wakawapeleka Paulo na Sila
waende zao Beroya. Walipowasili huko wakaenda kwenye sinagogi la
Wayahudi.
11 Hawa Waberoya walikuwa waungwana zaidi kuliko wale wa
Thesalonike, kwa kuwa waliupokea ule ujumbe kwa shauku kubwa na
kuyachunguza Maandiko kila siku ili kuona kama yale Paulo aliyosema
yalikuwa kweli.
12 Wayahudi wengi wakaamini pamoja na wanawake na wanaume
wa Kiyunani wa tabaka la juu.
13 Lakini wale Wayahudi wa Thesalonike waliposikia kuwa Paulo
anahubiri neno la Mungu huko Beroya, wakaenda huko ili kuwashaw-
ishi watu na kuwachochea.
14 Mara hiyo, wale ndugu wakamsafirisha Paulo hadi pwani, lakini
Sila na Timotheo wakabaki Beroya.
15 Wale waliomsindikiza Paulo wakaenda naye mpaka Athene, kisha
wakarudi Beroya wakiwa na maagizo kutoka kwa Paulo kuhusu Sila
na Timotheo kwamba wamfuate upesi iwezekanavyo.

---

* **17:3** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

Paulo Huko Athene

16 Paulo alipokuwa akiwasubiri huko Athene, alisumbuka sana
moyoni mwake kuona vile mji huo ulivyojaa sanamu.
17 Hivyo akahojiana kwenye sinagogi na Wayahudi pamoja na
Wayunani waliomcha Mungu, na pia sokoni kila siku na watu
aliopatana nao huko.
18 Kisha baadhi ya Waepikureo na Wastoiko wenye falsafa wakaku-
tana naye. Baadhi yao wakasema, "Je, huyu mpayukaji anajaribu
kusema nini?" Wengine wakasema, "Inaonekana anasema habari
za miungu ya kigeni." Walisema haya kwa sababu Paulo alikuwa
anahubiri habari njema kuhusu Yesu na ufufuo wa wafu.
19 Hivyo wakamchukua na kumleta kwenye mkutano wa Areopago,
walikomwambia, "Je, tunaweza kujua mafundisho haya mapya unay-
ofundisha ni nini?
20 Wewe unaleta mambo mapya masikioni mwetu, hivyo tungetaka
kujua maana yake ni nini."
21 (Waathene na wageni wote walioishi humo hawakutumia muda
wao kufanya chochote kingine isipokuwa kueleza au kusikia mambo
mapya).

22 Ndipo Paulo akasimama katikati ya Areopago akasema, "Enyi
watu wa Athene! Ninaona kwamba katika kila jambo ninyi ni watu
wa dini sana.
23 Kwa kuwa nilipokuwa nikitembea mjini na kuangalia kwa
bidii vitu vyenu vya kuabudiwa, niliona huko madhabahu moja
iliyoandikwa: KWA MUNGU ASIYEJULIKANA. Basi sasa kile ambacho
mmekuwa mkikiabudu kama kisichojulikana, ndicho ninachowahu-
biria.

24 "Mungu aliyeumba dunia na vyote vilivyomo ndani yake, yeye
ndiye Bwana wa mbingu na nchi, hakai katika mahekalu yaliyojengwa
kwa mikono ya wanadamu.
25 Wala hatumikiwi na mikono ya wanadamu kana kwamba anahi-
taji chochote, kwa sababu yeye mwenyewe ndiye awapaye watu wote
uhai na pumzi na vitu vyote.
26 Kutoka kwa mtu mmoja, yeye aliumba mataifa yote ya wanadamu
ili waikalie dunia yote, naye akaweka nyakati za kuishi.
27 Mungu alifanya hivyo ili wanadamu wamtafute na huenda
wakamfikia ingawa kwa kupapasapapasa ijapokuwa kwa kweli hakai
mbali na kila mmoja wetu.
28 'Kwa kuwa katika yeye tunaishi, tunatembea na kuwa na uzima
wetu.' Kama baadhi ya watunga mashairi wenu walivyosema, 'Sisi ni
watoto wake.'

29 "Kwa kuwa sisi ni watoto wa Mungu, haitupasi kudhani kuwa
uungu ni kama sanamu ya dhahabu au ya fedha au ya jiwe, mfano
uliotengenezwa kwa ubunifu na ustadi wa mwanadamu.
30 Zamani wakati wa ujinga, Mungu alijifanya kama haoni, lakini
sasa anawaamuru watu wote kila mahali watubu.
31 Kwa kuwa ameweka siku ambayo atauhukumu ulimwengu kwa
haki akimtumia mtu aliyemchagua. Amewahakikishia watu wote
mambo haya kwa kumfufua Kristo kutoka kwa wafu."

32 Waliposikia habari za ufufuo wa wafu, baadhi yao wakadhihaki,
lakini wengine wakasema, “Tunataka kukusikia tena ukizungumza juu
ya jambo hili.”
33 Kwa hiyo Paulo akaondoka katikati yao.
34 Lakini baadhi yao wakaungana naye wakaamini. Kati yao
alikuwepo Dionisio, Mwareopago na mwanamke mmoja aliyeitwa
Damari na wengine wengi.

18

Paulo Huko Korintho

1 Baada ya haya, Paulo akaondoka Athene akaenda Korintho.
2 Huko akakutana na Myahudi mmoja jina lake Akila, mwenyeji
wa Ponto, ambaye alikuwa amewasili karibuni kutoka Italia pamoja
na mkewe Prisila, kwa sababu Klaudio alikuwa ameamuru Wayahudi
wote waondoke Rumi. Paulo akaenda kuwaona,
3 naye kwa kuwa alikuwa mtengeneza mahema kama wao, akakaa
na kufanya kazi pamoja nao.
4 Kila Sabato Paulo alikuwa akihojiana nao katika sinagogi, akiji-
tahidi kuwashawishi Wayahudi na Wayunani.
5 Sila na Timotheo walipowasili kutoka Makedonia, walimkuta Paulo
akiwa amejitolea muda wake wote katika kuhubiri, akiwashuhudia
Wayahudi kwamba Yesu ndiye Kristo*
6 Wayahudi walipompinga Paulo na kukufuru, yeye aliyakung’uta
mavazi yake, akawaambia, “Damu yenu na iwe juu ya vichwa vyenu!
Mimi sina hatia, nimetimiza wajibu wangu. Kuanzia sasa nitawaendea
watu wa Mataifa.”
7 Kisha akaondoka mle kwenye sinagogi, akaenda nyumbani kwa
mtu mmoja jina lake Tito Yusto, aliyekuwa mcha Mungu. Nyumba
yake ilikuwa karibu na sinagogi.
8 Kiongozi wa hilo sinagogi, aliyeitwa Krispo, akamwamini Bwana,
yeye pamoja na watu wote wa nyumbani mwake. Nao Wakorintho
wengi waliomsikia Paulo pia wakaamini na kubatizwa.
9 Usiku mmoja Bwana akamwambia Paulo katika maono, **“Usio-
gope, lakini endelea kusema wala usinyamaze,**
10 **kwa maana mimi niko pamoja nawe, wala hakuna mtu
atakayeweza kukushambulia ili kukudhuru, kwa kuwa ninao
watu wengi katika mji huu ambao ni watu wangu.”**
11 Hivyo Paulo akakaa huko kwa muda wa mwaka mmoja na nusu,
akiwafundisha neno la Mungu.
12 Lakini wakati Galio alipokuwa msaidizi wa mwakilishi wa
mtawala huko Akaya, Wayahudi waliungana kumshambulia Paulo,
wakamkamata na kumpeleka mahakamani.
13 Wakamshtaki wakisema, “Mtu huyu anawashawishi watu
wamwabudu Mungu kinyume cha sheria.”
14 Paulo alipotaka kujitetea, Galio akawaambia Wayahudi, “Kama
ninyi Wayahudi mlikuwa mkilalamika kuhusu makosa makubwa ya
uhalifu ingekuwa haki kwangu kuwasikiliza.
15 Lakini kwa kuwa linahusu maneno, majina na sheria yenu,
amueni ninyi wenyewe. Mimi sitakuwa mwamuzi wa mambo haya.”

* **18:5** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

16 Akawafukuza kutoka mahakamani.
17 Ndipo wote wakamkamata Sosthene kiongozi wa sinagogi,
wakampiga mbele ya mahakama, lakini Galio hakujali kitendo chao
hata kidogo.

Paulo Arudi Antiokia

18 Baada ya kukaa Korintho kwa muda, Paulo akaagana na wale
ndugu walioamini, akasafiri kwa njia ya bahari kwenda Shamu akiwa
amefuatana na Prisila na Akila. Walipofika Kenkrea, Paulo alinyoa
nywele zake kwa kuwa alikuwa ameweka nadhiri.
19 Walipofika Efeso, Paulo aliwaacha Prisila na Akila huko, lakini
yeye akaingia kwenye sinagogi akawa anajadiliana na Wayahudi.
20 Walipomwomba akae nao kwa muda mrefu zaidi hakukubali.
21 Lakini alipokuwa akiondoka, akaahidi, "Nitarudi kama Mungu
akipenda." Kisha akasafiri kwa njia ya bahari kutoka Efeso.
22 Alitia nanga Kaisaria, akaenda Yerusalemu na kulisalimu kanisa,
kisha akaenda Antiokia.

Safari Ya Tatu Ya Paulo Kueneza Injili

(18:23–21:16)

23 Baada ya kukaa huko kwa muda, akaondoka na kwenda sehemu
moja hadi nyingine huko Galatia na Frigia, akiwaimarisha wanafunzi
wote.

Huduma Ya Apolo Huko Efeso Na Korintho

24 Basi akaja Efeso Myahudi mmoja, jina lake Apolo, mwenyeji wa
Iskanderia. Yeye alikuwa na elimu kubwa, pia alikuwa hodari katika
Maandiko.
25 Alikuwa amefundishwa katika njia ya Bwana, naye alikuwa na
bidii katika roho, akafundisha kwa usahihi juu ya Yesu, ingawa alijua
tu ubatizo wa Yohana.
26 Apolo alianza kunena kwa ujasiri mkubwa katika sinagogi. Lakini
Prisila na Akila walipomsikia, walimchukua kando na kumweleza njia
ya Mungu kwa ufasaha zaidi.
27 Naye Apolo alipotaka kwenda Akaya, ndugu wa Efeso walimtia
moyo, wakawaandikia wanafunzi huko ili wamkaribishe. Alipofika
huko, aliwasaidia sana wale ambao, kwa neema ya Mungu, walikuwa
wameamini.
28 Kwa uwezo mkubwa aliwakanusha hadharani Wayahudi
waliokuwa wakipinga, akionyesha kwa njia ya Maandiko kwamba
Yesu ndiye Kristo.

19

Paulo Huko Efeso

1 Apolo alipokuwa huko Korintho, Paulo alisafiri sehemu za bara,
akafika Efeso. Huko akawakuta wanafunzi kadhaa,
2 akawauliza, "Je, mlipokea Roho Mtakatifu mlipoamini?"
Wakajibu, "Hapana, hata hatukusikia kuwa kuna Roho Mtakatifu."
3 Ndipo Paulo akawauliza, "Je, mlibatizwa kwa ubatizo gani?"
Wakajibu, "Kwa ubatizo wa Yohana."
4 Paulo akasema, "Ubatizo wa Yohana ulikuwa wa toba, aliwaambia
watu wamwamini yeye atakayekuja baada yake, yaani, Yesu."
5 Waliposikia haya, wakabatizwa katika jina la Bwana Yesu.

6 Paulo alipoweka mikono yake juu yao, Roho Mtakatifu
akawashukia, nao wakanena kwa lugha mpya na kutabiri.
7 Walikuwa kama wanaume kumi na wawili.
8 Paulo akaingia katika sinagogi na kunena humo kwa ujasiri kwa
muda wa miezi mitatu, akijadiliana na watu na kuwashawishi katika
mambo ya Ufalme wa Mungu.
9 Lakini baadhi yao walikaidi. Walikataa kuamini, na wakakashifu
ujumbe wake mbele ya umati wa watu. Basi Paulo aliachana nao.
Akawachukua wanafunzi naye, akahojiana nao kila siku katika darasa
la Tirano.
10 Jambo hili likaendelea kwa muda wa miaka miwili, kiasi kwamba
Wayahudi na Wayunani wote walioishi huko Asia wakawa wamesikia
neno la Bwana.

Wana Wa Skewa Wajaribu Kutoa Pepo Mchafu

11 Mungu akafanya miujiza mingi isiyo ya kawaida kwa mkono wa
Paulo,
12 hivi kwamba leso au vitambaa vilivyokuwa vimegusa mwili wa
Paulo viliwekwa juu ya wagonjwa, nao wakapona magonjwa yao, na
pepo wachafu wakawatoka.
13 Basi baadhi ya Wayahudi wenye kutangatanga huku na huko
wakitoa pepo wachafu wakajaribu kutumia jina la Bwana Yesu wale
wenye pepo wakisema, “Kwa jina la Yesu, yule anayehubiriwa na
Paulo, nakuamuru utoke.”
14 Wana saba wa Skewa, Myahudi aliyekuwa kiongozi wa makuhani,
walikuwa wanafanya hivyo.
15 Lakini pepo mchafu akawajibu, “Yesu namjua na Paulo pia
namjua, lakini ninyi ni nani?”
16 Kisha yule mtu aliyekuwa na pepo mchafu akawarukia,
akawashambulia vikali, akawashinda nguvu wote, wakatoka ndani ya
ile nyumba wakikimbia wakiwa uchi na wenye majeraha.
17 Habari hii ikajulikana kwa Wayahudi wote na Wayunani waliokaa
Efeso, hofu ikawajaa wote, nalo jina la Bwana Yesu likaheshimiwa
sana.
18 Wengi wa wale waliokuwa wameamini wakati huu wakaja na
kutubu waziwazi kuhusu matendo yao maovu.
19 Idadi kubwa ya wale waliofanya mambo ya uganga wakaleta
vitabu vyao na kuviteketeza kwa moto hadharani. Walipofanya
hesabu ya thamani ya vitabu vilivyoteketezwa ilikuwa drakma 50,000*
za fedha.
20 Hivyo neno la Bwana likaenea sana na kuwa na nguvu.
21 Baada ya mambo haya kutukia, Paulo akakusudia rohoni kwenda
Yerusalemu kupitia Makedonia na Akaya. Akasema, “Baada ya kufika
huko, yanipasa pia kwenda Rumi.”
22 Hivyo akatuma wasaidizi wake wawili, Timotheo na Erasto,
waende Makedonia, wakati yeye mwenyewe alibaki kwa muda kidogo
huko Asia.

Ghasia Huko Efeso

23 Wakati huo huo pakatokea dhiki kubwa kwa sababu ya Njia ile ya
Bwana.

---

* **19:19** Drakma ilikuwa ni sarafu ya fedha, thamani yake ni sawa na mshahara wa kibarua wa siku moja.

24 Mtu mmoja jina lake Demetrio mfua fedha aliyekuwa akitengeneza vinyago vya fedha vya Artemi na kuwapatia mafundi wake biashara kubwa,
25 aliwaita pamoja watu wengine waliofanya kazi ya ufundi kama yake na kusema, “Enyi watu, mnajua ya kuwa utajiri wetu unatokana na biashara hii!
26 Pia ninyi mmeona na kusikia jinsi ambavyo si huku Efeso peke yake lakini ni karibu Asia yote, huyu Paulo amewashawishi na kuvuta idadi kubwa ya watu kwa kusema kuwa miungu iliyotengenezwa na watu si miungu.
27 Kwa hiyo kuna hatari si kwa kazi yetu kudharauliwa tu, bali pia hata hekalu la mungu mke Artemi, aliye mkuu, anayeabudiwa Asia yote na ulimwengu wote, litakuwa limepokonywa fahari yake ya kiungu.”

28 Waliposikia maneno haya, wakaghadhibika, wakaanza kupiga kelele, “Artemi wa Waefeso ni mkuu!”
29 Mara mji wote ukajaa ghasia. Wakawakamata Gayo na Aristarko, watu wa Makedonia waliokuwa wakisafiri pamoja na Paulo, na watu wakakimbilia katika ukumbi wa michezo kama mtu mmoja.
30 Paulo akataka kuingia katikati ya umati huo, lakini wanafunzi hawakumruhusu.
31 Hata baadhi ya viongozi wa sehemu ile, waliokuwa rafiki zake Paulo, wakatuma watu wakitamani asiingie katika ule ukumbi.

32 Ule umati ulikuwa na taharuki. Wengine walikuwa wakipiga kelele, hawa wakisema hili na wengine lile. Idadi kubwa ya watu hawakujua hata ni kwa nini walikuwa wamekusanyika huko.
33 Wayahudi wakamsukumia Aleksanda mbele na baadhi ya watu kwenye ule umati wakampa maelekezo. Akawaashiria kwa mkono ili watulie aweze kujitetea mbele ya watu.
34 Lakini walipotambua kwamba alikuwa Myahudi, wote wakapiga kelele kwa sauti moja kwa karibu muda wa saa mbili, wakisema, “Artemi wa Efeso ni mkuu!”

35 Baadaye karani wa mji akaunyamazisha ule umati wa watu na kusema, “Enyi watu wa Efeso, je, ulimwengu wote haujui ya kuwa mji wa Efeso ndio unaotunza hekalu la Artemi aliye mkuu na ile sanamu yake iliyoanguka kutoka mbinguni?
36 Kwa hiyo, kwa kuwa mambo haya hayakanushiki, inawapasa mnyamaze na wala msifanye lolote kwa haraka.
37 Kwa kuwa mmewaleta hawa watu hapa, ingawa hawajaiba hekaluni wala kumkufuru huyu mungu wetu wa kike.
38 Basi, ikiwa Demetrio na mafundi wenzake wana jambo zito dhidi ya mtu yeyote, mahakama ziko wazi na wasaidizi wa mwakilishi wa mtawala. Wanaweza kufungua mashtaka.
39 Lakini kama kuna jambo jingine lolote zaidi mnalotaka kulileta, itabidi lisuluhishwe katika kusanyiko halali.
40 Kama ilivyo sasa, tuko hatarini kushtakiwa kwa kufanya ghasia kwa sababu ya tukio la leo. Kwa kuwa hakuna sababu tutakayoweza kutoa kuhalalisha msukosuko huu.”
41 Baada ya kusema haya akavunja mkutano.

20

Paulo Apita Makedonia Na Uyunani

1 Baada ya zile ghasia kumalizika, Paulo aliwaita wanafunzi pamoja
akawatia moyo, akawaaga, akaanza safari kwenda Makedonia.
2 Alipita katika sehemu zile, akinena na watu maneno mengi ya
kuwatia moyo. Ndipo hatimaye akawasili Uyunani,
3 ambako alikaa kwa muda wa miezi mitatu. Alipokuwa anakaribia
kuanza safari kwa njia ya bahari kwenda Shamu, kwa sababu
Wayahudi walikuwa wamefanya shauri baya dhidi yake, aliamua
kurudi kupitia njia ya Makedonia.
4 Paulo alikuwa amefuatana na Sopatro mwana wa Piro, Mberoya,
Aristarko na Sekundo kutoka Thesalonike na Gayo, mtu wa Derbe,
Timotheo pamoja na Tikiko na Trofimo kutoka sehemu ya Asia.
5 Hawa watu walitutangulia wakaenda kutungojea Troa.
6 Lakini sisi tukasafiri kwa njia ya bahari kwa siku tano kutoka Filipi
baada ya siku za Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, nasi tukaungana
na wengine huko Troa, ambako tulikaa kwa siku saba.

Eutiko Afufuliwa Huko Troa

7 Siku ya kwanza ya juma tulikutana pamoja kwa ajili ya kumega
mkate. Paulo akaongea na watu, naye kwa kuwa alikuwa amekusudia
kuondoka kesho yake, aliendelea kuongea mpaka usiku wa manane.
8 Kwenye chumba cha ghorofani walimokuwa wamekutania ku-
likuwa na taa nyingi.
9 Kijana mmoja jina lake Eutiko, alikuwa amekaa dirishani, wakati
Paulo alipokuwa akihubiri kwa muda mrefu, alipatwa na usingizi mz-
ito, akaanguka kutoka ghorofa ya tatu, wakamwinua akiwa amekufa.
10 Paulo akashuka chini, akajitupa juu yake na kumkumbatia,
akasema, “Msishtuke, uzima wake bado umo ndani yake.”
11 Kisha Paulo akapanda tena ghorofani, akamega mkate na kula.
Baada ya kuongea mpaka mapambazuko, akaondoka.
12 Watu wakamrudisha yule kijana nyumbani akiwa hai nao waka-
farijika sana.

Paulo Awaaga Wazee Wa Efeso

13 Tukatangulia melini tukasafiri mpaka Aso ambako tungempakia
Paulo. Alikuwa amepanga hivyo kwa maana alitaka kufika kwa miguu.
14 Alipotukuta huko Aso, tulimpakia melini, tukasafiri wote mpaka
Mitilene.
15 Kutoka huko tuliendelea kwa njia ya bahari, na kesho yake
tukafika mahali panapokabili Kio. Siku iliyofuata tukavuka kwenda
Samo, na kesho yake tukawasili Mileto.
16 Paulo alikuwa ameamua tusipitie Efeso ili asitumie muda mwingi
huko sehemu za Asia, kwa sababu alikuwa anatamani kama iki-
wezekana kufika Yerusalemu kabla ya siku ya Pentekoste.
17 Paulo akiwa Mileto, alituma mjumbe kwenda Efeso kuwaita wazee
wa kanisa waje wakutane naye.
18 Walipofika akawaambia, “Ninyi wenyewe mnajua jinsi nilivyoishi
katikati yenu muda wote tangu siku ya kwanza nilipokanyaga hapa
Asia.

19 Nilimtumikia Bwana kwa unyenyekevu wote na kwa machozi
nikivumilia taabu na mapingamizi yaliyonipata kutokana na hila za
Wayahudi.
20 Mnajua kwamba sikusita kuhubiri jambo lolote ambalo lingekuwa
la kuwafaa ninyi, lakini nilifundisha hadharani na nyumba kwa
nyumba.
21 Nimewashuhudia Wayahudi na Wayunani kwamba inawapasa
kumgeukia Mungu kwa kutubu dhambi na kumwamini Bwana wetu
Yesu Kristo.
22 "Nami sasa nimesukumwa na Roho, ninakwenda Yerusalemu wala
sijui ni nini kitakachonipata huko.
23 Ila ninachojua tu ni kwamba Roho Mtakatifu amenionya kuwa
vifungo na mateso vinaningoja.
24 Lakini siyahesabu maisha yangu kuwa ya thamani kwangu,
kama kuyamaliza mashindano na kukamilisha ile kazi Bwana Yesu
aliyonipa, yaani, kazi ya kuishuhudia Injili ya neema ya Mungu.
25 "Nami sasa najua ya kuwa hakuna hata mmoja miongoni mwenu
ambaye nimemhubiria Ufalme wa Mungu katika kwenda kwangu
huku na huko, atakayeniona uso tena.
26 Kwa hiyo nawatangazia leo, sina hatia ya damu ya mtu awaye
yote.
27 Kwa kuwa sikusita kuwatangazia mapenzi yote ya Mungu.
28 Jilindeni nafsi zenu na mlilinde lile kundi lote ambalo Roho
Mtakatifu amewaweka ninyi kuwa waangalizi wake. Lichungeni
kanisa lake Mungu alilolinunua kwa damu yake mwenyewe.
29 Najua kwamba baada yangu kuondoka, mbwa mwitu wakali
watakuja katikati yenu ambao hawatalihurumia kundi.
30 Hata kutoka miongoni mwenu watainuka watu na kuupotosha
ukweli ili wawavute wanafunzi wawafuate.
31 Hivyo jilindeni! Kumbukeni kwamba kwa miaka mitatu sikuacha
kamwe kuwaonya kila mmoja kwa machozi usiku na mchana.
32 "Sasa nawakabidhi kwa Mungu na kwa neno la neema yake,
linaloweza kuwajenga na kuwapa ninyi urithi miongoni mwa wote
ambao wametakaswa.
33 Sikutamani fedha wala dhahabu wala vazi la mtu yeyote.
34 Ninyi wenyewe mnajua kwamba mikono yangu hii imetumika
kwa mahitaji yangu na ya wale waliokuwa pamoja nami.
35 Katika kila jambo nimewaonyesha kwamba kwa njia hii ya
kufanya kazi kwa bidii imetupasa kuwasaidia wadhaifu, mkikumbuka
maneno ya Bwana Yesu mwenyewe jinsi alivyosema, **'Ni heri kutoa
kuliko kupokea.'** "
36 Paulo alipomaliza kusema haya akapiga magoti pamoja nao wote
akaomba.
37 Wote wakalia, wakamkumbatia Paulo na kumbusu,
38 Kilichowahuzunisha zaidi ni kwa sababu ya yale maneno
aliyosema kwamba kamwe hawatauona uso wake tena. Wakaenda
naye mpaka kwenye meli.

21

Paulo Aenda Yerusalemu

1 Tulipokwisha kujitenga nao, tukaanza safari kwa njia ya bahari
moja kwa moja mpaka Kosi. Siku ya pili yake tukafika Rodo na kutoka
huko tukaenda Patara.
2 Hapo tukapata meli iliyokuwa inavuka kwenda Foinike tukapanda
tukasafiri nayo.
3 Tulipokiona kisiwa cha Kipro, tukakizunguka tukakiacha upande
wetu wa kushoto, tukasafiri mpaka Shamu, tukatia nanga katika
bandari ya Tiro ambapo meli yetu ilikuwa ipakue shehena yake.
4 Baada ya kuwatafuta wanafunzi wa huko, tukakaa nao kwa siku
saba. Wale wanafunzi wakiongozwa na Roho wakamwambia Paulo
asiende Yerusalemu.
5 Lakini muda wetu ulipokwisha, tukaondoka tukaendelea na safari
yetu. Wale wanafunzi pamoja na wake zao na watoto wakatusindikiza
hadi nje ya mji. Wote tukapiga magoti pale pwani tukaomba.
6 Baada ya kuagana, tukapanda melini, nao wakarudi majumbani
mwao.
7 Tukaendelea na safari yetu toka Tiro tukafika Tolemai, tukawasal-
imu ndugu wa huko, tukakaa nao kwa siku moja.
8 Siku iliyofuata tukaondoka, tukafika Kaisaria. Huko tukaenda
nyumbani kwa mwinjilisti mmoja jina lake Filipo, aliyekuwa mmoja
wa wale Saba, tukakaa kwake.
9 Filipo alikuwa na binti wanne mabikira waliokuwa wanatoa
unabii.
10 Baada ya kukaa kwa siku kadhaa, akateremka nabii mmoja kutoka
Uyahudi jina lake Agabo.
11 Alipotufikia akachukua mshipi wa Paulo akajifunga, akautumia
kufunga mikono na miguu yake mwenyewe akasema, “Roho Mtakatifu
anasema: ‘Hivi ndivyo Wayahudi wa Yerusalemu watakavyomfunga
mwenye mshipi huu na kumkabidhi kwa watu wa Mataifa.’ ”
12 Tuliposikia maneno haya sisi na ndugu wengine tukamsihi Paulo
asiende Yerusalemu.
13 Lakini Paulo akajibu, “Kwa nini mnalia na kunivunja moyo? Mimi
niko tayari si kufungwa tu, bali hata kufa huko Yerusalemu kwa ajili
ya jina la Bwana Yesu.”
14 Alipokuwa hashawishiki, tukaacha kumsihi, tukasema, “Mapenzi
ya Bwana na yatendeke.”
15 Baada ya haya, tukajiandaa, tukaondoka kwenda Yerusalemu.
16 Baadhi ya wanafunzi kutoka Kaisaria wakafuatana nasi na
kutupeleka nyumbani kwa Mnasoni, ambaye tungekaa kwake. Yeye
alikuwa mtu wa Kipro, mmoja wa wanafunzi wa zamani.

Kukamatwa Kwa Paulo, Na Safari Yake Kwenda Rumi

(21:17–28:31)

Paulo Awasili Yerusalemu

17 Tulipofika Yerusalemu ndugu wakatukaribisha kwa furaha.
18 Kesho yake Paulo pamoja na wengine wetu tulikwenda kumwona
Yakobo, na wazee wote walikuwepo.
19 Baada ya kuwasalimu, Paulo akatoa taarifa kamili ya mambo yote
ambayo Mungu alikuwa amefanya miongoni mwa watu wa Mataifa
kupitia huduma yake.

20 Baada ya kusikia mambo haya wakamwadhimisha Mungu.
Ndipo wakamwambia Paulo, “Ndugu, unaona kulivyo na maelfu ya
Wayahudi walioamini, nao wote wana juhudi kwa ajili ya sheria.
21 Lakini wameambiwa habari zako kwamba unafundisha Wayahudi
wote waishio miongoni mwa watu wa Mataifa kumkataa Mose, na
kwamba unawaambia wasiwatahiri watoto wao wala kufuata desturi
zetu.
22 Sasa tufanyeje? Bila shaka watasikia kwamba umekuja
Yerusalemu.
23 Kwa hiyo fanya lile tunalokuambia. Tunao watu wanne hapa
ambao wameweka nadhiri.
24 Jiunge na watu hawa, mfanye utaratibu wa ibada ya kujitakasa
pamoja nao, na ulipe gharama ili wanyoe nywele zao. Kwa njia hii kila
mtu atafahamu ya kuwa mambo waliyosikia si ya kweli na kwamba
wewe unaishika sheria.
25 Lakini kuhusu wale watu wa Mataifa walioamini, tumewaandikia
uamuzi wetu: kwamba wajitenge na vyakula vilivyotolewa sadaka
kwa sanamu, na damu, au kula nyama ya mnyama aliyenyongwa, na
wajiepushe na uasherati.”

26 Ndipo kesho yake Paulo akawachukua wale watu na akajitakasa
pamoja nao. Akaingia ndani ya hekalu ili atoe taarifa ya tarehe
ambayo siku zao za utakaso zingemalizika na sadaka ingetolewa kwa
ajili ya kila mmoja wao.

Paulo Akamatwa

27 Zile siku saba zilipokaribia kumalizika, baadhi ya Wayahudi
kutoka sehemu za Asia waliokuwa wamemwona Paulo ndani ya
Hekalu, wakachochea umati wote wa watu, nao wakamkamata.
28 Wakapiga kelele wakisema, “Waisraeli wenzetu, tusaidieni! Huyu
ndiye yule mtu anayefundisha kila mtu na kila mahali, kinyume na
watu wetu, sheria zetu na hata Hekalu hili. Zaidi ya hayo amewaleta
Wayunani ndani ya Hekalu na kupanajisi mahali hapa patakatifu.”
29 (Walikuwa wamemwona Trofimo, mwenyeji wa Efeso, akiwa
mjini pamoja na Paulo wakadhani kuwa Paulo alikuwa amemwingiza
Hekaluni.)
30 Mji wote ukataharuki, watu wakaja wakikimbia kutoka pande
zote wakamkamata Paulo, wakamburuta kutoka Hekaluni. Milango
ya Hekalu ikafungwa.
31 Walipokuwa wakitaka kumuua, habari zikamfikia jemadari wa
jeshi la askari wa Kirumi kwamba mji wa Yerusalemu wote ulikuwa
katika machafuko.
32 Mara yule jemadari akachukua maafisa wengine wa jeshi pamoja
na askari wakakimbilia kwenye ile ghasia, wale watu waliokuwa
wakifanya ghasia walipomwona yule jemadari na askari wakija,
wakaacha kumpiga Paulo.

33 Yule jemadari akaja, akamkamata Paulo akaamuru afungwe kwa
minyororo miwili. Akauliza yeye ni nani, na alikuwa amefanya nini.
34 Baadhi ya watu katika ule umati wakapiga kelele, hawa wakisema
hili na wengine lile. Yule jemadari alipoona kuwa hawezi kupata
hakika ya habari kwa sababu ya zile kelele, akaamuru Paulo apelekwe
katika ngome ya jeshi.

35 Paulo alipofika penye ngazi, ilibidi askari wambebe juu juu kwa
sababu fujo za ule umati wa watu zilikuwa kubwa.
36 Umati wa watu ulikuwa ukifuata ukiendelea kupiga kelele
ukisema, “Mwondoe huyu!”

Paulo Anajitetea

37 Mara tu Paulo alipokaribia kuingizwa kwenye ngome ya jeshi,
akamwambia yule jemadari, “Je, naweza kukuambia jambo moja?”
Yule jemadari akamjibu, “Je, unajua Kiyunani?
38 Je, wewe si yule Mmisri ambaye siku hizi za karibuni alianzisha
uasi akaongoza kundi la magaidi 4,000 wenye silaha jangwani?”
39 Paulo akajibu, “Mimi ni Myahudi, mzaliwa wa Tarso, huko Kilikia,
raiya wa mji maarufu. Tafadhali niruhusu nizungumze na hawa
watu.”
40 Akiisha kupata ruhusa ya yule jemadari, Paulo akasimama penye
ngazi akawapungia watu mkono ili wanyamaze. Wote waliponyamaza
kimya, Paulo akazungumza nao kwa lugha ya Kiebrania, akasema:

22

Ushuhuda Wa Paulo Kwa Wayahudi Wa Yerusalemu

1 “Ndugu zangu na baba zangu, sikilizeni utetezi wangu.”
2 Waliposikia akisema kwa lugha ya Kiebrania, wakanyamaza kimya
kabisa.
Ndipo Paulo akasema,
3 “Mimi ni Myahudi, niliyezaliwa Tarso huko Kilikia, lakini
nimelelewa katika mji huu. Miguuni mwa Gamalieli, nilifundishwa
kikamilifu katika sheria ya baba zetu, na nikawa mwenye juhudi kwa
ajili ya Mungu kama kila mmoja wenu alivyo leo.
4 Niliwatesa watu wa Njia hii hadi kufa, nikiwakamata waume kwa
wake na kuwatupa gerezani,
5 kama kuhani mkuu na baraza zima la wazee wanavyoweza
kushuhudia kunihusu. Hata nilipokea barua kutoka kwao kwenda
kwa ndugu wale wa Dameski, nami nikaenda huko ili kuwaleta watu
hawa Yerusalemu kama wafungwa ili waadhibiwe.

Paulo Aeleza Juu Ya Kuokoka Kwake
(Matendo 9:1-19; 26:12-18)

6 “Nilipokuwa njiani kuelekea Dameski, yapata saa sita mchana,
ghafula nuru kubwa kutoka mbinguni ikanimulika kotekote.
7 Nikaanguka chini, nikasikia sauti ikiniambia, **‘Sauli, Sauli!
Mbona unanitesa?’**
8 “Nikajibu, ‘Wewe ni nani Bwana?’
“Naye akaniambia, **‘Mimi ni Yesu wa Nazareti unayemtesa.’**
9 Basi wale watu waliokuwa pamoja nami waliiona ile nuru, lakini
hawakuisikia sauti ya yule aliyekuwa akisema nami.
10 “Nikauliza, ‘Nifanye nini Bwana?’
“Naye Bwana akaniambia, **‘Inuka uingie Dameski, huko utaam-
biwa yote yakupasayo kufanya.’**
11 Kwa kuwa nilikuwa siwezi kuona kwa ajili ya mng’ao wa ile nuru,
wenzangu wakanishika mkono wakaniongoza kuingia Dameski.

12 “Mtu mmoja mcha Mungu, jina lake Anania, alikuja kuniona.
Alizishika sana sheria zetu, na aliheshimiwa sana na Wayahudi
waliokuwa wakiishi huko Dameski.
13 Akasimama karibu nami, akasema, ‘Ndugu Sauli, pata kuona
tena!’ Saa ile ile nikapata kuona tena, nami nikaweza kumwona.
14 “Akasema, ‘Mungu wa baba zetu amekuchagua wewe ili ujue
mapenzi yake, umwone yeye Aliye Mwenye Haki na upate kusikia
maneno kutoka kinywani mwake.
15 Kwa kuwa utakuwa shahidi wake kwa watu kuhusu kile uli-
chokiona na kukisikia.
16 Sasa basi, mbona unakawia? Inuka, ukabatizwe na dhambi zako
zikasafishwe, ukiliita Jina lake.’

Paulo Atumwa Kwa Watu Wa Mataifa

17 “Baada ya kurudi Yerusalemu, nilipokuwa ninaomba Hekaluni,
nilipitiwa na usingizi wa ghafula
18 nikamwona Bwana akiniambia, **‘Harakisha utoke Yerusalemu
upesi, maana hawataukubali ushuhuda wako kunihusu mimi.’**
19 “Nami nikasema, ‘Bwana, wao wenyewe wanajua jinsi nilivyok-
wenda kwenye kila sinagogi ili kuwatupa gerezani na kuwapiga wale
waliokuamini.
20 Wakati damu ya shahidi wako Stefano ilipomwagwa, mimi
mwenyewe nilikuwa nimesimama kando, nikikubaliana na kitendo
hicho na kutunza mavazi ya wale waliomuua.’
21 “Ndipo Bwana akaniambia, **‘Nenda, kwa maana nitakutuma
mbali, kwa watu wa Mataifa.’** ”

Paulo Na Jemadari Wa Kirumi

22 Ule umati wa watu wakamsikiliza Paulo mpaka aliposema neno
hilo, ndipo wakapaza sauti zao na kupiga kelele wakisema, “Mwon-
doeni duniani, hafai kuishi!”
23 Walipokuwa wakipiga kelele na kutoa mavazi yao huku wakirusha
mavumbi juu hewani,
24 yule jemadari akaamuru Paulo aingizwe kwenye ngome.
Akaelekeza kwamba achapwe viboko na aulizwe ili kujua kwa nini
watu walikuwa wanampigia kelele namna hiyo.
25 Lakini walipokwisha kumfunga kwa kamba za ngozi ili wamchape
viboko, Paulo akamwambia kiongozi wa askari aliyekuwa amesimama
pale karibu naye, “Je, ni halali kwenu kwa mujibu wa sheria kumchapa
mtu ambaye ni raiya wa Rumi hata kabla hajapatikana na hatia?”
26 Yule kiongozi aliposikia maneno haya, alimwendea yule jemadari
na kumwambia, “Unataka kufanya nini? Kwa maana huyu mtu ni
raiya wa Rumi.”
27 Yule jemadari akaja akamuuliza Paulo, “Niambie, wewe ni raiya
wa Rumi?”
Paulo akajibu, “Naam, hakika ndiyo.”
28 Ndipo yule jemadari akasema, “Mimi ilinigharimu kiasi kikubwa
cha fedha kupata uraia wangu.”
Paulo akasema “Lakini mimi ni raiya wa Rumi kwa kuzaliwa.”
29 Mara wale waliokuwa wanataka kumhoji wakajiondoa haraka,
naye yule jemadari akaingiwa na hofu alipotambua ya kuwa amem-
funga Paulo, ambaye ni raia wa Rumi, kwa minyororo.

Paulo Apelekwa Mbele Ya Baraza

30 Kesho yake, kwa kuwa yule jemadari alitaka kujua hakika kwa
nini Paulo alikuwa anashutumiwa na Wayahudi, alimfungua, na
akawaagiza viongozi wa makuhani na baraza lote likutane. Kisha
akamleta Paulo, akamsimamisha mbele yao.

23

1 Paulo akawakazia macho wale wajumbe wa baraza, akasema,
"Ndugu zangu, nimetimiza wajibu wangu kwa Mungu kwa dhamiri
safi kabisa hadi leo."
2 Kwa ajili ya jambo hili kuhani mkuu Anania akaamuru wale
waliokuwa karibu na Paulo wampige kofi kinywani.
3 Ndipo Paulo akamwambia, "Mungu atakupiga wewe, ewe ukuta
uliopakwa chokaa! Wewe umeketi hapo ili kunihukumu kwa mujibu
wa sheria, lakini wewe mwenyewe unakiuka sheria kwa kuamuru
kwamba nipigwe kinyume cha sheria!"
4 Wale watu waliokuwa wamesimama karibu na Paulo
wakamwambia, "Je, wewe wathubutu kumtukana kuhani mkuu
wa Mungu?"
5 Paulo akajibu, "Ndugu zangu, sikujua kwamba yeye alikuwa
kuhani mkuu. Kwa maana imeandikwa, 'Usimnenee mabaya kiongozi
wa watu wako.' "
6 Paulo alipotambua ya kuwa baadhi yao walikuwa Masadukayo
na wengine ni Mafarisayo, akapaza sauti kwenye baraza, "Ndugu
zangu, mimi ni Farisayo, mwana Farisayo. Hapa nimeshtakiwa kuhusu
tumaini langu katika ufufuo wa wafu."
7 Aliposema haya, farakano likaanza kati ya Mafarisayo na
Masadukayo na baraza lote likagawanyika.
8 (Kwa maana Masadukayo wanasema kwamba hakuna ufufuo, wala
hakuna malaika au roho, lakini Mafarisayo wanaamini haya yote.)
9 Kukawa na ghasia kubwa, nao baadhi ya walimu wa sheria
ambao ni Mafarisayo, wakasimama wakapinga kwa nguvu wakisema,
"Hatuoni kosa lolote la mtu huyu! Huenda ikawa roho au malaika
amezungumza naye"
10 Ugomvi ukawa mkubwa kiasi kwamba yule jemadari akahofu
kuwa wangemrarua Paulo vipande vipande, akaamuru vikosi vya
askari vishuke na kumwondoa Paulo katikati yao kwa nguvu na
kumleta ndani ya ngome ya jeshi.
11 Usiku uliofuata, Bwana akasimama karibu naye akamwambia,
**"Jipe moyo! Kama vile ulivyonishuhudia hapa Yerusalemu,
hivyo imekupasa kunishuhudia huko Rumi pia."**

Hila Za Kumuua Paulo

12 Kulipopambazuka Wayahudi wakafanya shauri pamoja na kuji-
funga kwa kiapo kwamba hawatakula wala kunywa mpaka wawe
wamemuua Paulo.
13 Waliofanya mpango huo walikuwa zaidi ya watu arobaini.
14 Wakawaendea viongozi wa makuhani na wazee na kusema,
"Tumejifunga pamoja kwa kiapo kwamba hatutakula wala kunywa
mpaka tuwe tumemuua Paulo.
15 Hivyo basi, wewe pamoja na baraza, inawapasa mkamjulishe
jemadari ili amteremshe Paulo kwenu, mjifanye kama mnataka

kufanya uchunguzi wa kina zaidi wa shauri lake. Nasi tuko tayari
kumuua kabla hajafika hapa."
16 Lakini mtoto wa dada yake Paulo aliposikia juu ya shauri hilo
baya, alikwenda kule kwenye ngome ya askari na kumweleza Paulo.
17 Ndipo Paulo akamwita mmoja wa viongozi wa askari,
akamwambia, "Mpeleke huyu kijana kwa jemadari, analo jambo
la kumweleza."
18 Hivyo yule kiongozi wa askari akampeleka yule kijana kwa
jemadari, akamwambia, "Paulo yule mfungwa aliniita na kuniomba
nimlete huyu kijana kwako, kwa sababu ana neno la kukueleza."
19 Yule jemadari akamshika yule kijana mkono, akampeleka kando
na kumuuliza, "Unataka kuniambia nini?"
20 Yule kijana akasema, "Wayahudi wamekubaliana wakuombe
umpeleke Paulo kwenye baraza lao kesho kwa kisingizio kwamba
wanataka kufanya uchunguzi wa kina wa shauri lake.
21 Lakini usishawishiwe nao kwa maana zaidi ya watu arobaini
wanamvizia. Wamejifunga kwa kiapo kwamba hawatakula wala
kunywa mpaka wawe wamemuua Paulo. Sasa wako tayari, wanangoja
idhini yako kwa ajili ya ombi lao."
22 Yule jemadari akamruhusu yule kijana aende na akamwonya,
akisema, "Usimwambie mtu yeyote kwamba umenieleza habari hizi."

Paulo Ahamishiwa Kaisaria

23 Kisha yule jemadari akawaita viongozi wake wawili wa askari
akawaambia, "Jiandaeni kuondoka saa tatu usiku huu kuelekea
Kaisaria pamoja na askari 200, wapanda farasi sabini na watu 200
wenye mikuki.
24 Pia tayarisheni na farasi watakaotumiwa na Paulo, mkampeleke
salama kwa mtawala Feliksi."
25 Kisha akaandika barua kwa Feliksi kama ifuatavyo:
26 Klaudio Lisia,
Kwa Mtawala, Mtukufu Feliksi:
Salamu.
27 Mtu huyu alikamatwa na Wayahudi wakakaribia kumuua, lakini
nikaja na vikosi vyangu vya askari nikamwokoa, kwa kuwa nilipata
habari kwamba yeye ni raiya wa Rumi.
28 Nilitaka kujua kwa nini walikuwa wanamshutumu, hivyo
nikamleta mbele ya baraza lao.
29 Ndipo nikaona kuwa alikuwa anashutumiwa kwa mambo
yanayohusu sheria yao, lakini hakuwa ameshtakiwa kwa jambo lolote
linalostahili kifo au kifungo.
30 Nilipoarifiwa kuwa kulikuwa na shauri baya dhidi ya mtu huyu,
nilimtuma kwako mara moja. Niliwaagiza washtaki wake pia waeleze
mashtaka yao dhidi yake mbele yako.
31 Hivyo askari, kwa kufuata maelekezo waliyopewa, wakamchukua
Paulo wakati wa usiku na kumleta mpaka Antipatri.
32 Kesho yake wakawaacha wale wapanda farasi waendelee na safari
wakiwa na Paulo, wao wakarudi kwenye ngome ya askari.
33 Askari walipofika Kaisaria, walimpa mtawala ile barua, na
kumkabidhi Paulo kwake.
34 Mtawala alipokwisha kuisoma ile barua alimuuliza Paulo alikuwa
mtu wa jimbo gani. Alipojua kuwa anatoka Kilikia,

35 alisema, “Nitasikiliza shauri lako washtaki wako watakapofika
hapa.” Kisha akaamuru Paulo awekwe chini ya ulinzi kwenye jumba
la kifalme la Herode.

24

Mbele Ya Feliksi Huko Kaisaria

1 Baada ya siku tano, kuhani mkuu Anania akashuka akiwa
amefuatana na baadhi ya wazee pamoja na mwanasheria mmoja
aitwaye Tertulo, nao wakaleta mashtaka yao dhidi ya Paulo mbele ya
mtawala.
2 Paulo alipoitwa aingie ndani, Tertulo akaanza kutoa mashtaka
akisema, “Mtukufu Feliksi, kwa muda mrefu tumefurahia amani na
matengenezo mengi mazuri yamefanywa kwa ajili ya watu hawa kwa
sababu ya upeo wako wa kuona mambo ya mbele.
3 Wakati wote na kila mahali, kwa namna yoyote, mtukufu sana
Feliksi, tumeyapokea mambo haya yote kwa shukrani nyingi.
4 Lakini nisije nikakuchosha zaidi, ningekuomba kwa hisani yako
utusikilize kwa kifupi.
5 “Tumemwona mtu huyu kuwa ni msumbufu, anayechochea ghasia
miongoni mwa Wayahudi duniani pote. Yeye ndiye kiongozi wa
dhehebu la Wanazarayo,
6 na hata amejaribu kulinajisi Hekalu, hivyo tukamkamata;
[tukataka kumhukumu kufuatana na sheria zetu.
7 Lakini jemadari Lisia alitujia na nguvu nyingi, akamwondoa
mikononi mwetu,
8 akiwaamuru washtaki wake waje mbele yako: ili] kwa kumchun-
guza wewe mwenyewe unaweza kujua kutoka kwake mambo yote
tunayomshtaki kwayo.”
9 Pia wale Wayahudi wakaunga mkono wakithibitisha kuwa mash-
taka yote haya ni kweli.

Paulo Ajitetea Mbele Ya Feliksi

10 Mtawala Feliksi alipompungia Paulo mkono ili ajitetee, yeye
akajibu, “Najua kwamba wewe umekuwa hakimu katika taifa hili kwa
miaka mingi, hivyo natoa utetezi wangu kwa furaha.
11 Unaweza kuhakikisha kwa urahisi kuwa hazijapita zaidi ya siku
kumi na mbili tangu nilipopanda kwenda Yerusalemu kuabudu.
12 Hawa wanaonishtaki hawakunikuta nikibishana na mtu yeyote
Hekaluni au kuchochea umati wa watu katika sinagogi au mahali
pengine popote mjini.
13 Wala hawawezi kabisa kukuthibitishia mashtaka haya wanayon-
ishtaki kwayo.
14 Lakini, ninakubali kwamba mimi namwabudu Mungu wa baba
zetu, mfuasi wa Njia, ile ambayo wao wanaiita dhehebu. Ninaamini
kila kitu kinachokubaliana na Sheria na kile kilichoandikwa katika
Manabii,
15 nami ninalo tumaini kwa Mungu, ambalo hata wao wenyewe
wanalikubali kwamba kutakuwa na ufufuo wa wafu, kwa wenye haki
na wasio na haki.
16 Kwa hiyo ninajitahidi siku zote kuwa na dhamiri safi mbele za
Mungu na mbele za wanadamu.

17 “Basi, baada ya kutokuwepo kwa miaka mingi nilikuja Yerusalemu
ili kuwaletea watu wangu msaada kwa ajili ya maskini na kutoa
dhabihu.
18 Nilikuwa nimeshatakaswa kwa taratibu za kiibada waliponikuta
Hekaluni nikifanya mambo haya. Hapakuwa na umati wa watu,
pamoja nami wala aliyehusika kwenye fujo yoyote.
19 Lakini kulikuwa na baadhi ya Wayahudi kutoka Asia, ambao
wangelazimika wawepo hapa mbele yako ili watoe mashtaka kama
wanalo jambo lolote dhidi yangu.
20 Au, watu hawa walioko hapa waseme ni uhalifu gani walioniona
nao waliponisimamisha mbele ya baraza,
21 isipokuwa ni kuhusu jambo hili moja nililopiga kelele mbele yao
kwamba, ‘Mimi nashtakiwa mbele yenu leo kwa sababu ya ufufuo wa
wafu.’ ”
22 Basi Feliksi ambaye alikuwa anafahamu vizuri habari za Njia ile,
akaahirisha shauri lile kwa maelezo yake akisema, “Wakati jemadari
Lisia atakapoteremka huku, nitaamua shauri lako.”
23 Ndipo akaamuru kiongozi wa askari amweke chini ya ulinzi lakini
ampe uhuru na kuwaruhusu rafiki zake wamhudumie.

24 Baada ya siku kadhaa, Feliksi alikuja pamoja na Drusila mkewe,
ambaye alikuwa Myahudi. Alituma aitiwe Paulo, naye akamsikiliza
alipokuwa akinena juu ya imani katika Kristo Yesu.
25 Naye Paulo alipokuwa akinena juu ya haki, kuwa na kiasi na juu
ya hukumu ijayo, Feliksi aliingiwa na hofu na kusema, “Hiyo yatosha
sasa! Waweza kuondoka. Nitakapokuwa na wasaa nitakuita.”
26 Wakati huo Feliksi alitazamia kwamba Paulo angempa rushwa.
Hivyo akawa anamwita mara kwa mara na kuzungumza naye.

27 Baada ya miaka miwili kupita, Porkio Festo akaingia kwenye
utawala mahali pa Feliksi, lakini kwa kuwa Feliksi alitaka kuwapen-
deza Wayahudi, akamwacha Paulo gerezani.

25

Paulo Mbele Ya Festo

1 Siku tatu baada ya Festo kuwasili Kaisaria kuchukua wajibu wake
mpya, alipanda kwenda Yerusalemu,
2 ambako viongozi wa makuhani na viongozi wa Wayahudi walikuja
mbele yake na kuleta mashtaka yao dhidi ya Paulo.
3 Wakamsihi sana Festo, kama upendeleo kwao, aamuru Paulo
ahamishiwe Yerusalemu, kwa kuwa walikuwa wanaandaa kumvizia
ili wamuue akiwa njiani.
4 Festo akawajibu, “Paulo amezuiliwa huko Kaisaria, nami
mwenyewe ninakwenda huko hivi karibuni.
5 Baadhi ya viongozi wenu wafuatane nami na kutoa mashtaka dhidi
ya mtu huyo huko, kama amekosa jambo lolote.”

6 Baada ya Festo kukaa miongoni mwao kwa karibu siku nane
au kumi, akashuka kwenda Kaisaria na siku iliyofuata akaitisha
mahakama, akaketi penye kiti chake cha hukumu, akaamuru Paulo
aletwe mbele yake.

7 Paulo alipotokea, wale Wayahudi waliokuwa wameteremka toka
Yerusalemu wakasimama wakiwa wamemzunguka, wakileta mash-
taka mengi mazito dhidi yake ambayo hawakuweza kuyathibitisha.
8 Ndipo Paulo akajitetea, akasema, “Mimi sikufanya jambo lolote
kinyume cha sheria ya Wayahudi au dhidi ya Hekalu au kinyume cha
Kaisari.”
9 Festo, akitaka kuwapendeza Wayahudi, akamuuliza Paulo, “Je,
ungependa kwenda Yerusalemu na kukabili mashtaka mbele yangu
huko?”
10 Paulo akasema, “Mimi sasa nimesimama mbele ya mahakama
ya Kaisari, ambako ndiko ninakostahili kushtakiwa. Kama vile wewe
mwenyewe ujuavyo vyema kabisa sijawatendea Wayahudi kosa lolote.
11 Basi kama mimi nina hatia ya kutenda kosa lolote linalostahili
kifo, sikatai kufa. Lakini kama mashtaka yaliyoletwa dhidi yangu na
hawa Wayahudi si kweli, hakuna yeyote aliye na haki ya kunikabidhi
mikononi mwao. Naomba rufaa kwa Kaisari!”
12 Baada ya Festo kufanya shauri pamoja na baraza lake, akatangaza,
“Wewe umeomba rufaa kwa Kaisari, nako kwa Kaisari utakwenda!”

Festo Aomba Ushauri Kwa Agripa

13 Baada ya siku kadhaa Mfalme Agripa na Bernike wakapanda kuja
Kaisaria kumsalimu Festo.
14 Kwa kuwa walikuwa wakae huko Kaisaria kwa siku nyingi, Festo
alijadili shauri la Paulo na mfalme, akisema, “Kuna mtu mmoja hapa
ambaye Feliksi alimwacha gerezani.
15 Nilipokuwa huko Yerusalemu, viongozi wa makuhani na wazee
wa Wayahudi walinijulisha habari zake na wakaomba hukumu dhidi
yake.
16 “Lakini mimi nikawaambia kwamba si desturi ya Kirumi kumtoa
mtu yeyote auawe kabla mshtakiwa kuonana uso kwa uso na washtaki
wake, naye awe amepewa nafasi ya kujitetea kuhusu mashtaka
anayoshutumiwa.
17 Hivyo walipokutana hapa, sikukawia, kesho yake niliitisha baraza,
nikaketi penye kiti changu cha hukumu, nikaagiza huyo mtu aletwe.
18 Washtaki wake waliposimama, hawakushtaki kwa uhalifu wowote
niliokuwa ninatarajia.
19 Badala yake walikuwa na vipengele fulani vya kutokukubaliana
naye kuhusu dini yao na juu ya mtu mmoja aitwaye Yesu, ambaye
alikufa, lakini yeye Paulo alidai kwamba yu hai.
20 Kwa kuwa sikujua jinsi ya kupeleleza jambo hili, nilimuuliza kama
angependa kwenda Yerusalemu na kuhojiwa huko kuhusu mashtaka
haya.
21 Lakini Paulo alipoomba afadhiliwe ili rufaa yake isikilizwe
na Mfalme Agusto, nilimwamuru alindwe mpaka nitakapoweza
kumpeleka kwa Kaisari.”
22 Ndipo Agripa akamwambia Festo, “Ningependa kumsikiliza mtu
huyo mimi mwenyewe.”
Yeye akajibu, “Kesho utamsikia.”

Paulo Aletwa Mbele Ya Agripa

23 Siku iliyofuata Agripa na Bernike walifika kwa fahari kubwa
wakaingia katika ukumbi wa mahakama, pamoja na majemadari wa

jeshi na watu mashuhuri wa mji. Ndipo kwa amri ya Festo, Paulo akaletwa ndani.
24 Festo akasema, “Mfalme Agripa, nanyi nyote mlio hapa pamoja nasi, mnamwona mtu huyu! Jumuiya yote ya Kiyahudi wamenilalamikia kuhusu mtu huyu huko Yerusalemu na hapa Kaisaria, wakipiga kelele kwamba haimpasi kuendelea kuishi.
25 Sikuona kwamba ametenda jambo lolote linalostahili kifo, ila kwa kuwa alikuwa ameomba rufaa yake kwa mfalme, niliamua kumpeleka Rumi.
26 Lakini mimi sina kitu maalum cha kumwandikia Bwana Mtukufu kumhusu mtu huyu. Kwa hiyo nimemleta mbele yenu ninyi nyote, hasa mbele yako, Mfalme Agripa, ili kutokana na matokeo ya uchunguzi huu, niweze kupata kitu cha kuandika.
27 Kwa kuwa naona hakuna sababu ya kumpeleka mfungwa bila kuainisha mashtaka dhidi yake.”

26

Paulo Ajitetea Mbele Ya Agripa

1 Ndipo Agripa akamwambia Paulo, “Unayo ruhusa kujitetea.”
Hivyo Paulo akawaashiria kwa mkono wake, akaanza kujitetea, akasema:
2 “Mfalme Agripa, najiona kuwa na heri kusimama mbele yako leo ninapojitetea kuhusu mashtaka yote ya Wayahudi,
3 hasa kwa sababu unajua vyema desturi zote za Kiyahudi na ya kuwa wewe unajua kwa undani mila na masuala ya mabishano. Kwa hiyo, nakusihi unisikilize kwa uvumilivu.
4 “Wayahudi wote wanajua jinsi nilivyoishi tangu nilipokuwa mtoto, kuanzia mwanzo wa maisha yangu katika nchi yangu na pia huko Yerusalemu.
5 Wao wamefahamu kwa muda mrefu na wanaweza kushuhudia kama wakipenda, ya kwamba kutokana na misimamo mikali sana ya dhehebu letu kwenye dini yetu, niliishi nikiwa Farisayo.
6 Nami sasa ni kwa sababu ya tumaini langu katika kile ambacho Mungu aliwaahidi baba zetu, ninashtakiwa leo.
7 Hii ndiyo ahadi ambayo makabila yetu kumi na mawili yanatarajia kuiona ikitimizwa wanapomtumikia Mungu kwa bidii usiku na mchana. Ee mfalme, ninashtakiwa na Wayahudi kwa ajili ya tumaini hili.
8 Kwa nini yeyote miongoni mwenu afikiri kwamba ni jambo lisilosadikika Mungu kufufua wafu?
9 “Mimi pia nilikuwa nimeshawishika kwamba imenipasa kufanya yote yale yaliyowezekana kupinga Jina la Yesu wa Nazareti.
10 Nami hayo ndiyo niliyoyafanya huko Yerusalemu. Kwa mamlaka ya viongozi wa makuhani, niliwatia wengi wa watakatifu gerezani na walipokuwa wakiuawa, nilipiga kura yangu kuunga mkono.
11 Mara nyingi nilikwenda kutoka sinagogi moja hadi ingine nikiamuru waadhibiwe, nami nilijaribu kuwalazimisha wakufuru. Katika shauku yangu dhidi yao, hata nilikwenda miji ya kigeni ili kuwatesa.

Paulo Aeleza Kuhusu Kuokoka Kwake
(Matendo 9:1-19; 22:6-16)

12 “Siku moja nilipokuwa katika mojawapo ya safari hizi nikiwa
ninakwenda Dameski, nilikuwa na mamlaka na agizo kutoka kwa
kiongozi wa makuhani.
13 Ilikuwa yapata adhuhuri, ee mfalme, nilipokuwa njiani, niliona
nuru kutoka mbinguni kali kuliko jua, iking’aa kunizunguka pande
zote mimi na wale niliokuwa pamoja nao.
14 Wote tulipokuwa tumeanguka chini, nikasikia sauti ikisema nami
kwa lugha ya Kiebrania, **‘Sauli, Sauli, mbona unanitesa? Ni
vigumu kwako kuupiga teke mchokoo.’**
15 “Nikauliza, ‘Ni nani wewe, Bwana?’
“Naye Bwana akajibu, **‘Ni Mimi Yesu unayemtesa.**
16 **Sasa inuka usimame kwa miguu yako. Nimekutokea ili niku-
teue uwe mtumishi na shahidi wa mambo ambayo umeyaona, na
yale nitakayokuonyesha.**
17 **Nitakuokoa kutoka kwa watu wako na watu wa Mataifa
ambao ninakutuma kwao,**
18 **uyafumbue macho yao ili wageuke kutoka gizani waingie
nuruni, na kutoka kwenye nguvu za Shetani wamgeukie Mungu,
ili wapate msamaha wa dhambi na sehemu miongoni mwa wale
waliotakaswa kwa kuniamini mimi.’**
19 “Hivyo basi, Mfalme Agripa, sikuacha kuyatii yale maono yaliy-
otoka mbinguni,
20 bali niliyatangaza kwanza kwa wale wa Dameski, kisha
Yerusalemu na katika vijiji vyote vya Uyahudi na pia kwa watu
wa Mataifa, kwamba inawapasa kutubu na kumgeukia Mungu na
kuthibitisha toba yao kwa matendo yao.
21 Ni kwa sababu hii Wayahudi walinikamata nilipokuwa Hekaluni,
wakataka kuniua.
22 Hadi leo nimepata msaada kutoka kwa Mungu, na hivyo nasi-
mama hapa nikishuhudia kwa wakubwa na wadogo. Sisemi chochote
zaidi ya yale ambayo manabii na Mose walisema yatatukia:
23 kwamba Kristo* atateswa, na kwamba yeye atakuwa wa kwanza
kufufuka kutoka kwa wafu, na atatangaza nuru kwa watu wake na
kwa watu wa Mataifa.”

Paulo Aeleza Juu Ya Kuhubiri Kwake

24 Paulo alipokuwa akifanya utetezi huu, Festo akasema kwa
sauti kubwa, “Paulo, wewe umerukwa na akili! Kusoma kwingi
kunakufanya uwe kichaa!”
25 Lakini Paulo akajibu, “Mimi sijarukwa na akili, mtukufu sana
Festo, bali nanena kweli nikiwa na akili zangu timamu.
26 Naam, Mfalme anajua kuhusu mambo haya yote, nami nasema
naye kwa uhuru. Kwa sababu nina hakika kwamba hakuna hata
mojawapo ya mambo haya asilolijua, kwa kuwa hayakufanyika
mafichoni.
27 Mfalme Agripa, je, unaamini manabii? Najua kuwa unaamini.”
28 Agripa akamwambia Paulo, “Je, unanishawishi kwa haraka namna
hii niwe Mkristo?”

---

* **26:23** Kristo maana yake ni Masiya, yaani Aliyetiwa mafuta.

29 Paulo akasema, “Ikiwa ni kwa haraka au la, namwomba Mungu,
si wewe peke yako bali pia wale wote wanaonisikiliza leo, wawe kama
mimi nilivyo, kasoro minyororo hii.”
30 Baada ya kusema hayo, mfalme akainuka pamoja na mtawala na
Bernike na wale waliokuwa wameketi pamoja nao.
31 Walipokuwa wakiondoka, wakaambiana, “Mtu huyu hafanyi
jambo lolote linalostahili kufa au kufungwa.”
32 Agripa akamwambia Festo, “Mtu huyu angeachwa huru kama
hangekuwa amekata rufaa kwa Kaisari.”

27

Paulo Asafiri Kwenda Rumi

1 Ilipoamuliwa kwamba tungesafiri kwa njia ya bahari kwenda
Italia, Paulo na wafungwa wengine wakakabidhiwa kwa kiongozi
mmoja wa askari aliyeitwa Juliasi, aliyekuwa wa Kikosi cha Walinzi
wa Kaisari.
2 Tulipanda meli iliyotoka Adramitio, iliyokuwa inakaribia kusafiri
kwenda kwenye bandari zilizopo pwani ya Asia, tukaanza safari yetu
tukiwa pamoja na Aristarko, Mmakedonia kutoka Thesalonike.
3 Kesho yake tukatia nanga Sidoni, naye Juliasi akamfanyia wema
Paulo, akamruhusu aende kwa rafiki zake ili wamtimizie mahitaji
yake.
4 Kutoka huko tukaingia baharini tena na tukapita upande wa chini
wa kisiwa cha Kipro kwa sababu upepo ulikuwa wa mbisho.
5 Baada ya sisi kuvuka bahari iliyoko upande wa Kilikia na Pamfilia,
tukafika Mira huko Likia.
6 Huko yule kiongozi wa askari akapata meli ya Iskanderia ikielekea
Italia, akatupandisha humo.
7 Tukasafiri polepole kwa siku nyingi na kwa shida, hatimaye
tukafika karibu na Nido. Kwa kuwa upepo wa mbisho ulituzuia
tusiweze kushika mwelekeo tuliokusudia, tukapita chini ya Krete
mkabala na Salmone.
8 Tukaambaa na pwani kwa shida, tukafika sehemu iitwayo Bandari
Nzuri, karibu na mji wa Lasea.
9 Muda mwingi ulikuwa umepotea na kusafiri baharini kulikuwa
hatari kwa sababu wakati huu ulikuwa baada ya siku za kufunga.
Hivyo Paulo akawaonya akasema,
10 “Mabwana, naona kuwa hii safari ni yenye maafa na ya kuleta
hasara kubwa kwa meli na shehena, pia kwa maisha yetu.”
11 Lakini badala ya yule kiongozi wa askari kusikiliza yale Paulo
aliyosema, akafuata zaidi ushauri wa nahodha na mwenye meli.
12 Kwa kuwa ile bandari ilikuwa haifai kukaa wakati wa majira ya
baridi, wengi wakashauri kwamba tuendelee na safari wakitarajia
kufika Foinike na kukaa huko kwa majira ya baridi. Hii ilikuwa
bandari iliyoko katika kisiwa cha Krete ikikabili upande wa kusini-
magharibi na kaskazini-magharibi.

Dhoruba Baharini

13 Upepo mtulivu ulipoanza kuvuma toka kusini, wakadhani kuwa
wangeweza kufikia lengo lao, hivyo wakang’oa nanga na kusafiri
wakipita kandokando ya pwani ya kisiwa cha Krete.

14 Lakini baada ya muda mfupi ikavuma tufani kubwa iitwayo
“Eurakilo” toka kisiwa cha Krete.
15 Meli ikapigwa na dhoruba na haikuweza kushindana na ule
upepo, tukarudishwa baharini upepo ulikokuwa unaelekea.
16 Hatimaye tukisafiri kupita chini ya kisiwa kidogo kiitwacho
Kauda, ambapo kwa kuwa tulikuwa tumekingiwa upepo na hicho
kisiwa, tuliweza kwa shida kuifunga mashua ya kuokolea watu.
17 Watu walipokwisha kuivuta mashua hiyo na kuiingiza katika
meli, waliifunga kwa kamba chini ya meli yenyewe ili kuzishikanisha
pamoja. Wakiogopa kupelekwa kwenye mchanga karibu na pwani ya
Sirti, wakashusha matanga wakaiacha meli isukumwe na huo upepo.
18 Tulikuwa tunapigwa na dhoruba kwa nguvu, kiasi kwamba kesho
yake walianza kutupa shehena toka melini.
19 Siku ya tatu, wakatupa vyombo vya meli baharini kwa mikono
yao wenyewe.
20 Kulipokuwa hakuna kuonekana kwa jua wala nyota kwa siku
nyingi, nayo dhoruba ikiwa inaendelea kuwa kali, hatimaye tulikata
kabisa tamaa ya kuokoka.
21 Baada ya watu kukaa siku nyingi bila kula chakula, Paulo
akasimama katikati yao akasema, “Enyi watu, iliwapasa kunisikiliza
na kuacha kusafiri baharini kutoka Krete, ndipo ninyi mngekuwa
mmejinusuru na uharibifu huu na hasara hii.
22 Sasa ninawasihi sana, jipeni moyo mkuu kwa kuwa hakuna hata
mmoja wenu atakayepoteza maisha yake, ila meli itaangamia.
23 Jana usiku, malaika wa Mungu yule ambaye mimi ni wake na
ambaye ninamwabudu alisimama karibu nami,
24 naye akasema, ‘Paulo usiogope, kwa kuwa ni lazima usimame
mbele ya Kaisari, naye Mungu amekupa kwa neema uhai wa wote
wanaosafiri pamoja nawe.
25 Hivyo jipeni moyo, enyi watu, kwa kuwa ninamwamini Mungu
kwamba yatakuwa kama vile alivyoniambia.’
26 Lakini hata hivyo meli yetu itakwama kwenye kisiwa fulani.”

Maangamizi Ya Meli

27 Usiku wa kumi na nne ulipofika, tulikuwa bado tunasukumwa na
upepo katika Bahari ya Adria. Ilipokuwa yapata usiku wa manane,
mabaharia wakahisi kwamba walikuwa wanakaribia nchi kavu.
28 Kwa hiyo wakapima kina cha maji na kukuta kilikuwa pima
ishirini,* baada ya kuendelea mbele kidogo wakapima tena wakapata
kina cha pima kumi na tano.†
29 Wakiogopa kwamba meli yetu ingegonga kwenye miamba,
wakashusha nanga nne za nyuma ya meli, wakawa wanaomba
kupambazuke.
30 Katika jaribio la kutoroka kutoka kwenye meli, mabaharia
wakashusha mashua ya kuokolea watu baharini, wakijifanya kwamba
wanakwenda kushusha nanga za omo.‡
31 Ndipo Paulo akamwambia yule jemadari na askari, “Hawa watu
wasipobaki katika meli, hamtaweza kuokoka.”

---

* **27:28** Pima 20 ni kama mita 40. † **27:28** Pima 15 ni kama mita 30. ‡ **27:30** Omo hapa maana yake ni sehemu ya mbele ya meli, yaani gubeti.

32 Hivyo basi wale askari wakakata kamba zilizoshikilia ile mashua
ya kuokolea watu kwenye meli, wakaiacha ianguke humo baharini.
33 Kabla ya mapambazuko, Paulo akawasihi watu wote wale chakula
akisema, “Leo ni siku ya kumi na nne mmekuwa katika wasiwasi
mkiwa mmefunga na bila kula chochote.
34 Kwa hiyo nawasihi mle chakula, kwa maana itawasaidia ili mweze
kuishi. Kwa kuwa hakuna hata mmoja wenu atakayepoteza unywele
hata mmoja kutoka kichwani mwake.”
35 Baada ya kusema maneno haya, Paulo akachukua mkate,
akamshukuru Mungu mbele yao wote, akaumega akaanza kula.
36 Ndipo wote wakatiwa moyo, wakaanza kula chakula.
37 Ndani ya meli tulikuwa jumla ya watu 276.
38 Baada ya watu wote kula chakula cha kutosha, wakapunguza uzito
wa meli kwa kutupa ngano baharini.
39 Kulipopambazuka, mabaharia hawakuitambua ile nchi, lakini
waliona ghuba yenye ufuko wa mchanga, ambako waliamua kuip-
weleza meli kama ingewezekana.
40 Kwa hiyo wakatupa nanga zote na kuziacha baharini, na wakati
huo huo wakalegeza kamba zilizokuwa zikishikilia usukani wa meli.
Kisha wakatweka tanga la mbele lishike upepo na kuisukuma meli
kuelekea pwani.
41 Lakini wakafika mahali ambapo bahari mbili zinakutana, wakaip-
weleza meli ufuoni, omo ikakwama sana, ikawa haiwezi kuondolewa,
lakini sehemu ya shetri§ ikavunjika vipande vipande kwa kule kupiga
kwa mawimbi yenye nguvu.
42 Wale askari wakapanga kuwaua wale wafungwa ili kuzuia hata
mmoja wao asiogelee na kutoroka.
43 Lakini yule jemadari alitaka kuokoa maisha ya Paulo, basi
akawazuia askari wasitekeleze mpango wao. Akaamuru wale
wanaoweza kuogelea wajitupe baharini kwanza, waogelee mpaka nchi
kavu.
44 Waliosalia wangefika nchi kavu kwa kutumia mbao au vipande
vya meli iliyovunjika, hivyo ikatimia kwamba wote wakaokoka na
kufika nchi kavu salama.

28

Paulo Kisiwani Malta

1 Baada ya kufika nchi kavu salama, ndipo tukafahamu kwamba jina
la kile kisiwa ni Malta.
2 Wenyeji wa kile kisiwa wakatufanyia ukarimu usio wa kawaida.
Waliwasha moto na kutukaribisha sisi sote kwa sababu mvua ilikuwa
inanyesha na kulikuwa na baridi.
3 Paulo alikuwa amekusanya mzigo wa kuni na alipokuwa anaweka
kwenye moto kwa ajili ya joto, nyoka mwenye sumu akatoka humo na
kujisokotea mkononi mwake.
4 Wale wenyeji wa kile kisiwa walipomwona yule nyoka akining’inia
mkononi mwa Paulo, wakaambiana, “Huyu mtu lazima awe ni muuaji,
ingawa ameokoka kutoka baharini, haki haijamwacha aishi.”

§ **27:41** Shetri ni sehemu ya nyuma ya meli ambayo pia huitwa tezi.

5 Lakini Paulo akamkung'utia yule nyoka ndani ya moto wala yeye
hakupata madhara yoyote.
6 Watu walikuwa wanangoja avimbe au aanguke ghafula na kufa.
Lakini baada ya kungoja kwa muda mrefu na kuona kwamba hakuna
chochote kisicho cha kawaida kilichomtokea, wakabadili mawazo yao
na kuanza kusema kwamba yeye ni mungu.
7 Basi karibu na sehemu ile, palikuwa na shamba kubwa la mtu
mmoja kiongozi wa kile kisiwa, aliyeitwa Publio. Alitupokea na
akatuhudumia kwa ukarimu mkubwa kwa muda wa siku tatu.
8 Baba yake Publio alikuwa mgonjwa kitandani, akiwa anaumwa
homa na kuhara damu. Paulo akaingia ndani ili kumwona na baada
ya maombi, akaweka mikono juu yake na kumponya.
9 Jambo hili lilipotukia, watu wote wa kisiwa kile waliokuwa
wagonjwa wakaja, nao wakaponywa.
10 Wakatupa heshima nyingi, nasi tulipokuwa tayari kusafiri kwa
njia ya bahari, wakapakia melini vitu vyote tulivyokuwa tunavihitaji.

Paulo Awasili Rumi

11 Miezi mitatu baadaye tukaanza safari kwa meli iliyokuwa imetia
nanga kwenye kisiwa hicho kwa ajili ya majira ya baridi. Hii ilikuwa
meli ya Iskanderia yenye alama ya miungu pacha waitwao Kasta na
Poluksi.
12 Kituo chetu cha kwanza kilikuwa Sirakusa na tukakaa huko siku
tatu.
13 Kisha tukang'oa nanga, tukafika Regio. Siku iliyofuata, upepo
mkali wa kusi ukavuma, na siku ya pili yake tukafika Puteoli.
14 Huko tukawakuta ndugu, nasi tukakaribishwa tukae nao kwa siku
saba. Hivyo tukaendelea na safari mpaka Rumi.
15 Ndugu wa huko Rumi waliposikia habari zetu, walikuja mpaka
Soko la Apio na mahali paitwapo Mikahawa Mitatu kutulaki. Paulo
alipowaona, alimshukuru Mungu akatiwa moyo.
16 Tulipofika Rumi, Paulo aliruhusiwa kuishi peke yake akiwa na
askari wa kumlinda.

Paulo Ahubiri Rumi Chini Ya Ulinzi

17 Siku tatu baadaye Paulo akawaita pamoja viongozi wa Kiyahudi.
Walipokwisha kukusanyika akawaambia, "Ndugu zangu, ingawa siku-
fanya jambo lolote dhidi ya watu wetu au dhidi ya desturi za baba zetu,
lakini nilikamatwa huko Yerusalemu nikakabidhiwa kwa Warumi.
18 Wao walipokwisha kunihoji, wakataka kuniachia huru kwa
sababu hawakuona kosa lolote nililolifanya linalostahili adhabu ya
kifo.
19 Lakini Wayahudi walipopinga uamuzi huo, nililazimika kukata
rufaa kwa Kaisari, ingawa sikuwa na lalamiko lolote juu ya taifa langu.
20 Basi hii ndiyo sababu nimewatumania, ili niseme nanyi. Kwa
kuwa ni kwa ajili ya tumaini la Israeli nimefungwa kwa minyororo."
21 Wakamjibu, "Hatujapokea barua zozote kutoka Uyahudi zina-
zokuhusu, wala hapana ndugu yeyote aliyekuja hapa ambaye ametoa
taarifa au kuzungumza jambo lolote baya juu yako.
22 Lakini tungependa kusikia kutoka kwako unalofikiri kwa sababu
tunajua kwamba kila mahali watu wanazungumza mabaya kuhusu
jamii hii."

23 Baada ya kupanga siku ya kuonana naye, watu wengi wakaja
kuanzia asubuhi hadi jioni akawaeleza na kutangaza kuhusu Ufalme
wa Mungu akijaribu kuwahadithia juu ya Yesu kutoka Sheria ya Mose
na kutoka Manabii.
24 Baadhi wakasadiki yale aliyosema, lakini wengine hawakuamini.
25 Hivyo hawakukubaliana, nao walipokuwa wanaondoka, Paulo
akatoa kauli moja zaidi: “Roho Mtakatifu alinena kweli na baba zenu
aliposema mambo yale yaliyomhusu Bwana Yesu kwa kinywa cha
nabii Isaya kwamba:
26 “ ‘Nenda kwa watu hawa na useme,
“Hakika mtasikiliza lakini hamtaelewa;
na pia mtatazama, lakini hamtaona.”
27 Kwa kuwa mioyo ya watu hawa imekuwa migumu;
hawasikii kwa masikio yao,
na wamefumba macho yao.
Wasije wakaona kwa macho yao,
na wakasikiliza kwa masikio yao,
wakaelewa kwa mioyo yao,
na kugeuka nami nikawaponya.’
28 “Basi na ijulikane kwenu kwamba, huu wokovu wa Mungu
umepelekwa kwa watu wa Mataifa, nao watasikiliza.” [
29 Naye akiisha kusema maneno haya, Wayahudi wakaondoka
wakiwa na hoja nyingi miongoni mwao.]
30 Kwa miaka miwili mizima Paulo alikaa huko kwa nyumba
aliyokuwa amepanga. Akawakaribisha wote waliokwenda kumwona.
31 Akahubiri Ufalme wa Mungu na kufundisha mambo yale yaliy-
omhusu Bwana Yesu Kristo, kwa ujasiri wote na bila kizuizi chochote.

Warumi

1 Paulo, mtumishi wa Kristo Yesu, aliyeitwa kuwa mtume na
kutengwa kwa ajili ya Injili ya Mungu,
2 Injili ambayo Mungu alitangulia kuiahidi kwa vinywa vya manabii
wake katika Maandiko Matakatifu,
3 yaani, Injili inayomhusu Mwanawe, yeye ambaye kwa uzao wa
mwili alikuwa mzao wa Daudi,
4 na ambaye kwa uwezo wa Roho wa utakatifu alidhihirishwa kuwa
Mwana wa Mungu kwa ufufuo wake kutoka kwa wafu, yaani, Yesu
Kristo, Bwana wetu.
5 Kwa kupitia kwake na kwa ajili ya Jina lake, tumepokea neema na
utume ili kuwaita watu miongoni mwa watu wa mataifa yote, waje
kwenye utii utokanao na imani.
6 Ninyi nyote pia mko miongoni mwa watu walioitwa ili mpate kuwa
mali ya Yesu Kristo.
7 Kwa wote walioko Rumi wapendwao na Mungu na kuitwa kuwa
watakatifu:
Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana wetu
Yesu Kristo iwe nanyi.

Maombi Na Shukrani

8 Kwanza kabisa, namshukuru Mungu wangu kwa njia ya Yesu Kristo
kwa ajili yenu nyote, kwa sababu imani yenu inatangazwa duniani
kote.
9 Kwa maana Mungu ninayemtumikia kwa moyo wangu wote katika
kuhubiri Injili ya Mwanawe, ni shahidi wangu jinsi ninavyowakum-
buka
10 katika maombi yangu siku zote, nami ninaomba kwamba hati-
maye sasa kwa mapenzi ya Mungu, njia ipate kufunguliwa kwa ajili
yangu ili nije kwenu.
11 Ninatamani sana kuwaona ili nipate kuweka juu yenu karama za
rohoni ili mwe imara,
12 au zaidi, ninyi pamoja nami tuweze kutiana moyo katika imani
sisi kwa sisi.
13 Ndugu zangu, napenda mfahamu kwamba mara nyingi nimekusu-
dia kuja kwenu (ingawa mpaka sasa nimezuiliwa), ili nipate kuvuna
mavuno miongoni mwenu kama nilivyovuna miongoni mwa wengine
ambao ni watu wa Mataifa wasiomjua Mungu.
14 Mimi ni mdeni kwa Wayunani na kwa wasio Wayunani, kwa
wenye hekima na kwa wasio na hekima.
15 Ndiyo sababu ninatamani sana kuihubiri Injili kwenu pia ninyi
mlioko Rumi.
16 Mimi siionei haya Injili ya Kristo kwa maana ni uweza wa Mungu
uletao wokovu kwa kila aaminiye, kwanza kwa Myahudi na kwa
Myunani pia.
17 Kwa maana katika Injili haki itokayo kwa Mungu imedhihirishwa,
haki ile iliyo kwa njia ya imani hadi imani. Kama ilivyoandikwa:
“Mwenye haki ataishi kwa imani.”

Ghadhabu Ya Mungu Kwa Wanadamu

18 Ghadhabu ya Mungu imedhihirishwa kutoka mbinguni dhidi ya
uasi wote na uovu wa wanadamu ambao huipinga kweli kwa uovu
wao,
19 kwa maana yote yanayoweza kujulikana kumhusu Mungu ni
dhahiri kwao, kwa sababu Mungu mwenyewe ameyadhihirisha kwao.
20 Kwa maana tangu kuumbwa kwa ulimwengu, asili ya Mungu
asiyeonekana kwa macho, yaani, uweza wake wa milele na asili
yake ya Uungu, imeonekana waziwazi, ikitambuliwa kutokana na yale
aliyoyafanya ili wanadamu wasiwe na udhuru.
21 Kwa maana ingawa walimjua Mungu, hawakumtukuza yeye kama
ndiye Mungu wala hawakumshukuru, bali fikira zao zimekuwa batili
na mioyo yao ya ujinga ikatiwa giza.
22 Ingawa walijidai kuwa wenye hekima, wakawa wajinga
23 na kubadili utukufu wa Mungu aishiye milele kwa sanamu
zilizofanywa zifanane na mwanadamu ambaye hufa, na mfano wa
ndege, wanyama na viumbe vitambaavyo.
24 Kwa hiyo, Mungu akawaacha wazifuate tamaa mbaya za mioyo
yao katika uasherati, hata wakavunjiana heshima miili yao wao kwa
wao.
25 Kwa sababu waliibadili kweli ya Mungu kuwa uongo, wakaabudu
na kutumikia kiumbe badala ya Muumba, ahimidiwaye milele! Amen.
26 Kwa sababu hii, Mungu aliwaacha wavunjiane heshima kwa
kufuata tamaa zao za aibu. Hata wanawake wao wakabadili matumizi
ya asili ya miili yao wakaitumia isivyokusudiwa.
27 Vivyo hivyo wanaume pia wakiacha matumizi ya asili
ya wanawake wakawakiana tamaa wao kwa wao. Wanaume
wakafanyiana matendo ya aibu na wanaume wengine nao wakapata
katika maisha yao adhabu iliyowastahili kwa ajili ya upotovu wao.
28 Nao kwa kuwa hawakuona umuhimu wa kudumisha ufahamu wa
Mungu, yeye akawaachilia wafuate akili za upotovu, watende mambo
yale yasiyostahili kutendwa.
29 Wakiwa wamejawa na udhalimu wa kila namna, uasherati,
uovu, tamaa mbaya na hila. Wamejawa na husuda, uuaji, ugomvi,
udanganyifu, hadaa na nia mbaya. Wao pia ni wasengenyaji,
30 wasingiziaji, wanaomchukia Mungu, wajeuri, wenye kiburi na
majivuno, wenye hila, wasiotii wazazi wao,
31 wajinga, wasioamini, wasio na huruma na wakatili.
32 Ingawa wanafahamu sheria ya haki ya Mungu kwamba watu
wanaofanya mambo kama hayo wanastahili mauti, si kwamba
wanaendelea kutenda hayo tu, bali pia wanakubaliana na wale
wanaoyatenda.

2

Hukumu Ya Mungu

1 Kwa hiyo huna udhuru wowote, wewe utoaye hukumu kwa
mwingine, kwa maana katika jambo lolote unalowahukumu wengine,
unajihukumu wewe mwenyewe kwa sababu wewe unayehukumu
unafanya mambo hayo hayo.
2 Basi tunajua kwamba hukumu ya Mungu dhidi ya wale wafanyao
mambo kama hayo ni ya kweli.

3 Hivyo wewe mwanadamu, utoapo hukumu juu yao na bado
unafanya mambo yale yale, unadhani utaepuka hukumu ya Mungu?
4 Au waudharau wingi wa wema, ustahimili na uvumilivu wake, bila
kujua kuwa wema wa Mungu wakuelekeza kwenye toba?
5 Lakini kwa sababu ya ukaidi wenu na mioyo yenu isiyotaka
kutubu, mnajiwekea akiba ya ghadhabu dhidi yenu wenyewe kwa
siku ile ya ghadhabu ya Mungu, wakati hukumu yake ya haki
itakapodhihirishwa.
6 Kwa maana Mungu atamlipa kila mtu sawasawa na matendo yake.
7 Wale ambao kwa kuvumilia katika kutenda mema hutafuta
utukufu, heshima na maisha yasiyoharibika, Mungu atawapa uzima
wa milele.
8 Lakini kwa wale watafutao mambo yao wenyewe na wale
wanaokataa kweli na kuzifuata njia mbaya, kutakuwa na ghadhabu
na hasira ya Mungu.
9 Kutakuwa na taabu na dhiki kwa kila mmoja atendaye maovu,
Myahudi kwanza na mtu wa Mataifa pia,
10 bali utukufu, heshima na amani kwa ajili ya kila mmoja atendaye
mema, kwa Myahudi kwanza, kisha kwa mtu wa Mataifa.
11 Kwa maana Mungu hana upendeleo.
12 Watu wote waliotenda dhambi pasipo sheria wataangamia pasipo
sheria, nao wote wale waliotenda dhambi chini ya sheria watahuku-
miwa kwa sheria.
13 Kwa maana si wale wanaoisikia sheria ambao ni wenye haki
mbele za Mungu, bali ni wale wanaoitii sheria ndio watakaohesabiwa
haki.
14 (Naam, wakati wa watu wa Mataifa, ambao hawana sheria,
wanapofanya kwa asili mambo yatakiwayo na sheria, wao ni sheria
kwa nafsi zao wenyewe, hata ingawa hawana sheria.
15 Wao wanaonyesha kwamba lile linalotakiwa na sheria lime-
andikwa kwenye mioyo yao, ambayo pia dhamiri zao zikiwashuhudia,
nayo mawazo yao yenye kupingana yatawashtaki au kuwatetea.)
16 Hili litatukia siku hiyo Mungu atakapozihukumu siri za
wanadamu kwa njia ya Yesu Kristo, kama isemavyo Injili yangu.

Wayahudi Na Sheria

17 Tazama, wewe ukiwa unaitwa Myahudi na kuitegemea sheria na
kujisifia uhusiano wako na Mungu,
18 kama unajua mapenzi ya Mungu na kukubali lililo bora kwa
sababu umefundishwa na hiyo sheria,
19 kama unatambua kuwa wewe ni kiongozi wa vipofu, na mwanga
kwa wale walio gizani,
20 mkufunzi wa wajinga na mwalimu wa watoto wachanga, kwa
kuwa una maarifa ya kweli katika hiyo sheria,
21 basi wewe, uwafundishaye wengine, mbona hujifunzi
mwenyewe? Wewe uhubiriye kwamba mtu asiibe, wewe mwenyewe
waiba?
22 Wewe usemaye mtu asizini, wewe mwenyewe wazini? Wewe
uchukiaye miungu ya sanamu, wafanya jambo la kumchukiza katika
mahekalu?
23 Wewe ujivuniaye sheria, wamwaibisha Mungu kwa kuvunja
sheria?

24 Kama ilivyoandikwa, “Kwa ajili yenu ninyi, Jina la Mungu
linatukanwa miongoni mwa watu wa Mataifa.”
25 Kutahiriwa kuna thamani ikiwa unatii sheria, lakini kama
unavunja sheria, kutahiriwa kwako kumekuwa kutokutahiriwa.
26 Hivyo, ikiwa wale wasiotahiriwa wanatimiza mambo ambayo
sheria inataka, je, kutokutahiriwa kwao hakutahesabiwa kuwa sawa
na kutahiriwa?
27 Ndipo wale ambao hawakutahiriwa kimwili lakini wanaitii sheria
watawahukumu ninyi, ambao ingawa mmetahiriwa na kuijua sana
sheria ya Mungu iliyoandikwa, lakini mwaivunja.
28 Kwa maana mtu si Myahudi kwa vile alivyo kwa nje, wala tohara
ya kweli si kitu cha nje au cha kimwili.
29 Lakini mtu ni Myahudi alivyo ndani, nayo tohara ya kweli ni
jambo la moyoni, ni la Roho, wala si la sheria iliyoandikwa. Mtu wa
namna hiyo hapokei sifa kutoka kwa wanadamu bali kwa Mungu.

3

Uaminifu Wa Mungu

1 Basi kuna faida gani kuwa Myahudi? Au kuna thamani gani katika
tohara?
2 Kuna faida kubwa kwa kila namna! Kwanza kabisa, Wayahudi
wamekabidhiwa lile Neno halisi la Mungu.
3 Ingekuwaje kama wengine hawakuwa na imani? Je, kutokuamini
kwao kungebatilisha uaminifu wa Mungu?
4 La hasha! Mungu na aonekane mwenye haki, na kila mwanadamu
kuwa mwongo, kama ilivyoandikwa:
“Ili uthibitike kuwa wa kweli unaponena,
na ukashinde utoapo hukumu.”
5 Ikiwa uovu wetu unathibitisha haki ya Mungu waziwazi, tuseme
nini basi? Je, Mungu kuileta ghadhabu yake juu yetu ni kwamba yeye
si mwenye haki? (Nanena kibinadamu.)
6 La hasha! Kama hivyo ndivyo ilivyo, Mungu angehukumuje
ulimwengu?
7 Mtu aweza kuuliza, “Kama uongo wangu unasaidia kuonyesha
kweli ya Mungu na kuzidisha utukufu wake, kwa nini basi mimi
nahukumiwa kuwa mwenye dhambi?”
8 Nasi kwa nini tusiseme, kama wengine wanavyotusingizia kuwa
tunasema, “Tutende maovu ili mema yapate kuja?” Wao wanastahili
hukumu yao.

Wote Wametenda Dhambi

9 Tusemeje basi? Je, sisi ni bora kuwaliko wao? La hasha! Kwa
maana tumekwisha kuhakikisha kwa vyovyote kwamba Wayahudi na
watu wa Mataifa wote wako chini ya nguvu ya dhambi.
10 Kama ilivyoandikwa:
“Hakuna mwenye haki, hakuna hata mmoja.
11 Hakuna hata mmoja mwenye ufahamu,
hakuna hata mmoja amtafutaye Mungu.
12 Wote wamepotoka,
wote wameoza pamoja;
hakuna atendaye mema,

naam, hakuna hata mmoja.”
13 “Makoo yao ni makaburi wazi;
kwa ndimi zao wao hufanya udanganyifu.”
“Sumu ya nyoka iko midomoni mwao.”
14 “Vinywa vyao vimejaa laana na uchungu.”
15 “Miguu yao ina haraka kumwaga damu;
16 maangamizi na taabu viko katika njia zao,
17 wala njia ya amani hawaijui.”
18 “Hakuna hofu ya Mungu machoni pao.”
19 Basi tunajua ya kwamba chochote sheria inachosema, inawaambia wale walio chini ya sheria ili kila kinywa kinyamazishwe na ulimwengu wote uwajibike kwa Mungu.
20 Kwa hiyo hakuna binadamu hata mmoja atakayehesabiwa haki mbele za Mungu kwa matendo ya sheria, kwa maana sheria hutufanya tuitambue dhambi.

Haki Kwa Njia Ya Imani

21 Lakini sasa, haki itokayo kwa Mungu imedhihirishwa pasipo sheria, ambayo Sheria na Manabii wanaishuhudia.
22 Haki hii itokayo kwa Mungu hupatikana kwa Yesu Kristo kwa wote wamwaminio. Kwa maana hapo hakuna tofauti,
23 kwa kuwa wote wametenda dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu,
24 wanahesabiwa haki bure kwa neema yake kwa njia ya ukombozi ulio katika Kristo Yesu.
25 Yeye ambaye Mungu alimtoa awe dhabihu ya upatanisho kwa njia ya imani katika damu yake. Alifanya hivi ili kuonyesha haki yake, kwa sababu kwa ustahimili wake aliziachilia zile dhambi zilizotangulia kufanywa.
26 Alifanya hivyo ili kuonyesha haki yake wakati huu, ili yeye awe mwenye haki na mwenye kumhesabia haki yule anayemwamini Yesu.

Umuhimu Wa Kuwa Na Imani

27 Basi, kujivuna kuko wapi? Kumewekwa mbali. Kwa sheria gani? Je, ni kwa ile ya matendo? La hasha, bali kwa ile sheria ya imani.
28 Kwa maana twaona kwamba mwanadamu huhesabiwa haki kwa njia ya imani wala si kwa matendo ya sheria.
29 Je, Mungu ni Mungu wa Wayahudi peke yao? Je, yeye si Mungu wa watu wa Mataifa pia? Naam, yeye ni Mungu wa watu wa Mataifa pia.
30 Basi kwa kuwa tuna Mungu mmoja tu, atawahesabia haki wale waliotahiriwa kwa imani na wale wasiotahiriwa kwa imani iyo hiyo.
31 Je, basi ni kwamba tunaibatilisha sheria kwa imani hii? La, hasha! Badala yake tunaithibitisha sheria.

4

Abrahamu Alihesabiwa Haki Kwa Imani

1 Tuseme nini basi, kuhusu Abrahamu baba yetu kwa jinsi ya mwili: yeye alipataje kujua jambo hili?
2 Kwa maana ikiwa Abrahamu alihesabiwa haki kwa matendo, basi, anacho kitu cha kujivunia, lakini si mbele za Mungu.

3 Kwa maana Maandiko yasemaje? “Abrahamu alimwamini Mungu
na ikahesabiwa kwake kuwa haki.”
4 Basi mtu afanyapo kazi, mshahara wake hauhesabiwi kwake kuwa
ni zawadi, bali ni haki yake anayostahili.
5 Lakini kwa mtu ambaye hafanyi kazi na anamtumaini Mungu, yeye
ambaye huwahesabia waovu haki, imani yake inahesabiwa kuwa haki.
6 Daudi pia alisema vivyo hivyo aliponena juu ya baraka za mtu
ambaye Mungu humhesabia haki pasipo matendo:
7 “Wamebarikiwa wale
ambao wamesamehewa makosa yao,
ambao dhambi zao zimefunikwa.
8 Heri mtu yule
Bwana hamhesabii dhambi zake.”

Haki Kabla Ya Tohara

9 Je, huku kubarikiwa ni kwa wale waliotahiriwa peke yao, au pia na
kwa wale wasiotahiriwa? Tunasema, “Imani ya Abrahamu ilihesabiwa
kwake kuwa haki.”
10 Je, ni lini basi ilipohesabiwa kwake kuwa haki? Je, ilikuwa
kabla au baada ya kutahiriwa kwake? Haikuwa baada, ila kabla
hajatahiriwa.
11 Alipewa ishara ya tohara kuwa muhuri wa haki aliyokuwa
nayo kwa imani hata alipokuwa bado hajatahiriwa. Kusudi lilikuwa
kumfanya baba wa wote wale waaminio pasipo kutahiriwa na ambao
wamehesabiwa haki.
12 Vivyo hivyo awe baba wa wale waliotahiriwa ambao si kwamba
wametahiriwa tu, bali pia wanafuata mfano wa imani ambayo Baba
yetu Abrahamu alikuwa nayo kabla ya kutahiriwa.

Ahadi Ya Mungu Hufahamika Kwa Imani

13 Kwa maana ile ahadi kwamba angeurithi ulimwengu haikuja kwa
Abrahamu au kwa wazao wake kwa njia ya sheria bali kwa njia ya
haki ipatikanayo kwa imani.
14 Kwa maana ikiwa wale waishio kwa sheria ndio warithi, imani
haina thamani na ahadi haifai kitu,
15 kwa sababu sheria huleta ghadhabu. Mahali ambapo hakuna
sheria hakuna makosa.
16 Kwa hiyo, ahadi huja kwa njia ya imani, ili iwe ni kwa neema, na
itolewe kwa wazao wa Abrahamu, si kwa wale walio wa sheria peke
yao, bali pia kwa wale walio wa imani ya Abrahamu. Yeye ndiye baba
yetu sisi sote.
17 Kama ilivyoandikwa: “Nimekufanya wewe kuwa baba wa mataifa
mengi.” Yeye ni baba yetu mbele za Mungu, ambaye yeye alimwamini,
yule Mungu anaye fufua waliokufa, na kuvitaja vile vitu ambavyo
haviko kana kwamba vimekwisha kuwako.

Mfano Wa Imani Ya Abrahamu

18 Akitarajia yasiyoweza kutarajiwa, Abrahamu akaamini, akawa
baba wa mataifa mengi, kama alivyoahidiwa kwamba, “Uzao wako
utakuwa mwingi mno.”
19 Abrahamu hakuwa dhaifu katika imani hata alipofikiri juu ya
mwili wake, ambao ulikuwa kama uliokufa, kwani umri wake ulikuwa
unakaribia miaka mia moja, au alipofikiri juu ya ufu wa tumbo la Sara.

20 Lakini Abrahamu hakusitasita kwa kutokuamini ahadi ya Mungu,
bali alitiwa nguvu katika imani yake na kumpa Mungu utukufu,
21 akiwa na hakika kabisa kwamba Mungu alikuwa na uwezo wa
kutimiza lile aliloahidi.
22 Hii ndio sababu, “ilihesabiwa kwake kuwa haki.”
23 Maneno haya “ilihesabiwa kwake kuwa haki,” hayakuandikwa
kwa ajili yake peke yake,
24 bali kwa ajili yetu sisi pia ambao Mungu atatupa haki, sisi
tunaomwamini yeye aliyemfufua Yesu Bwana wetu kutoka kwa wafu.
25 Alitolewa afe kwa ajili ya dhambi zetu, naye alifufuliwa kutoka
mauti ili tuhesabiwe haki.

5

Matokeo Ya Kuhesabiwa Haki

1 Kwa hiyo, kwa kuwa tumekwisha kuhesabiwa haki kwa imani,
tuna amani na Mungu kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo,
2 ambaye kwa kupitia kwake tumepata kwa njia ya imani kuifikia
neema hii ambayo ndani yake sasa tunasimama, nasi twafurahia
katika tumaini letu la kushiriki utukufu wa Mungu.
3 Si hivyo tu, bali twafurahi pia katika mateso, kwa sababu tunajua
kuwa mateso huleta saburi,
4 nayo saburi huleta uthabiti wa moyo, na uthabiti wa moyo huleta
tumaini,
5 wala tumaini halitukatishi tamaa, kwa sababu Mungu amekwisha
kumimina pendo lake mioyoni mwetu kwa njia ya Roho Mtakatifu
ambaye ametupatia.
6 Kwa maana hata tulipokuwa dhaifu, wakati ulipowadia, Kristo
alikufa kwa ajili yetu sisi wenye dhambi.
7 Hakika, ni vigumu mtu yeyote kufa kwa ajili ya mwenye haki,
ingawa inawezekana mtu akathubutu kufa kwa ajili ya mtu mwema.
8 Lakini Mungu anaudhihirisha upendo wake kwetu kwamba:
Tulipokuwa tungali wenye dhambi, Kristo alikufa kwa ajili yetu.
9 Basi, kwa kuwa sasa tumehesabiwa haki kwa damu yake, si zaidi
sana tutaokolewa kutoka ghadhabu ya Mungu kupitia kwake!
10 Kwa kuwa kama tulipokuwa adui wa Mungu tulipatanishwa naye
kwa njia ya kifo cha Mwanawe, si zaidi sana tukiisha kupatanishwa,
tutaokolewa kwa uzima wake.
11 Lakini zaidi ya hayo, pia tunafurahi katika Mungu kwa njia ya
Bwana wetu Yesu Kristo, ambaye kupitia kwake tumepata upatanisho.

Adamu Alileta Kifo, Yesu Ameleta Uzima

12 Kwa hiyo kama vile dhambi ilivyoingia ulimwenguni kupitia kwa
mtu mmoja, na kupitia dhambi hii mauti ikawafikia watu wote, kwa
sababu wote wamefanya dhambi:
13 kwa maana kabla sheria haijatolewa, dhambi ilikuwepo ulimwen-
guni. Lakini dhambi haihesabiwi wakati hakuna sheria.
14 Hata hivyo, tangu wakati wa Adamu hadi wakati wa Mose, mauti
ilitawala watu wote, hata wale ambao hawakutenda dhambi kwa
kuvunja amri, kama alivyofanya Adamu, ambaye alikuwa mfano wa
yule atakayekuja.

15 Lakini ile karama iliyotolewa haikuwa kama lile kosa. Kwa maana
ikiwa watu wengi walikufa kwa sababu ya kosa la mtu mmoja, zaidi
sana neema ya Mungu na ile karama iliyokuja kwa neema ya mtu
mmoja, yaani, Yesu Kristo, imezidi kuwa nyingi kwa ajili ya wengi.
16 Tena, ile karama ya Mungu si kama matokeo ya ile dhambi.
Hukumu ilikuja kwa njia ya mtu mmoja, ikaleta adhabu, bali karama
ya neema ya Mungu ilikuja kwa njia ya makosa mengi, ikaleta
kuhesabiwa haki.
17 Kwa maana ikiwa kutokana na kosa la mtu mmoja, mauti ilitawala
kupitia huyo mtu mmoja, zaidi sana wale wanaopokea wingi wa
neema ya Mungu na karama yake ya kuhesabiwa haki, watatawala
katika uzima kwa njia ya huyo mtu mmoja, yaani, Yesu Kristo.
18 Kwa hiyo, kama vile kosa la mtu mmoja lilivyoleta adhabu kwa
watu wote, vivyo hivyo pia kwa tendo la haki la mtu mmoja lilileta
kuhesabiwa haki ambako huleta uzima kwa wote.
19 Kwa maana kama vile kwa kutokutii kwa yule mtu mmoja wengi
walifanywa wenye dhambi, vivyo hivyo kwa kutii kwa mtu mmoja
wengi watafanywa wenye haki.
20 Zaidi ya hayo, sheria ilikuja, ili uvunjaji wa sheria uongezeke.
Lakini dhambi ilipoongezeka, neema iliongezeka zaidi,
21 ili kwamba kama vile dhambi ilivyotawala kwa njia ya mauti,
vivyo hivyo neema iweze kutawala kwa njia ya kuhesabiwa haki hata
kuleta uzima wa milele katika Yesu Kristo Bwana wetu.

6

Kufa Na Kufufuka Pamoja Na Kristo

1 Tuseme nini basi? Je, tuendelee kutenda dhambi ili neema ipate
kuongezeka?
2 La hasha! Sisi tulioifia dhambi, tutawezaje kuendelea kuishi tena
katika dhambi?
3 Au hamjui ya kuwa sisi sote tuliobatizwa katika Kristo Yesu
tulibatizwa katika mauti yake?
4 Kwa hiyo tulizikwa pamoja naye kwa njia ya ubatizo katika mauti,
ili kama vile Kristo alivyofufuliwa kutoka kwa wafu kwa utukufu wa
Baba, vivyo hivyo sisi nasi pia tupate kuenenda katika upya wa uzima.
5 Kwa maana ikiwa tumeungana naye katika mauti yake, bila shaka
tutaungana naye katika ufufuo wake.
6 Kwa maana twajua kwamba utu wetu wa kale ulisulubiwa pamoja
naye ili ule mwili wa dhambi upate kuangamizwa, nasi tusiendelee
kuwa tena watumwa wa dhambi.
7 Kwa maana mtu yeyote aliyekufa amehesabiwa haki mbali na
dhambi.
8 Basi ikiwa tulikufa pamoja na Kristo, tunaamini kwamba pia
tutaishi pamoja naye.
9 Kwa maana tunajua kwamba Kristo, kwa sababu alifufuliwa
kutoka kwa wafu, hawezi kufa tena; mauti haina tena mamlaka juu
yake.
10 Kifo alichokufa, aliifia dhambi mara moja tu, lakini uzima alio nao
anamwishia Mungu.
11 Vivyo hivyo, jihesabuni wafu katika dhambi lakini mlio hai kwa
Mungu katika Kristo Yesu.

12 Kwa hiyo, msiruhusu dhambi itawale ndani ya miili yenu,
ipatikanayo na kufa, ili kuwafanya mzitii tamaa mbaya.
13 Wala msivitoe viungo vya miili yenu vitumike kama vyombo
vya uovu vya kutenda dhambi, bali jitoeni kwa Mungu, kama watu
waliotolewa kutoka mautini kuingia uzimani. Nanyi vitoeni viungo
vya miili yenu kwake kama vyombo vya haki.
14 Kwa maana dhambi haitakuwa na mamlaka juu yenu, kwa sababu
hampo chini ya sheria, bali chini ya neema.

Watumwa Wa Haki

15 Ni nini basi? Je, tutende dhambi kwa kuwa hatuko chini ya sheria
bali chini ya neema? La, hasha!
16 Je, hamjui kwamba mnapojitoa kwa mtu yeyote kama watumwa
watiifu, ninyi ni watumwa wa yule mnayemtii, aidha watumwa wa
dhambi, ambayo matokeo yake ni mauti, au watumwa wa utii ambao
matokeo yake ni haki?
17 Lakini Mungu ashukuriwe kwa kuwa ninyi ambao kwanza
mlikuwa watumwa wa dhambi, mmekuwa watii kutoka moyoni kwa
mafundisho mliyopewa.
18 Nanyi, mkiisha kuwekwa huru mbali na dhambi, mmekuwa
watumwa wa haki.
19 Ninasema kwa namna ya kibinadamu kwa sababu ya udhaifu
wenu wa hali ya asili. Kama vile mlivyokuwa mkivitoa viungo vya
miili yenu kama watumwa wa mambo machafu na uovu uliokuwa
ukiongezeka zaidi, hivyo sasa vitoeni viungo vyenu kama watumwa
wa haki inayowaelekeza mpate kutakaswa.
20 Mlipokuwa watumwa wa dhambi, mlikuwa hamtawaliwi na haki.
21 Lakini mlipata faida gani kwa mambo hayo ambayo sasa
mnayaonea aibu? Mwisho wa mambo hayo ni mauti.
22 Lakini sasa kwa kuwa mmewekwa huru mbali na dhambi na
mmekuwa watumwa wa Mungu, faida mnayopata ni utakatifu, ambao
mwisho wake ni uzima wa milele.
23 Kwa maana mshahara wa dhambi ni mauti, bali karama ya Mungu
ni uzima wa milele katika Kristo Yesu Bwana wetu.

7

Hatufungwi Tena Na Sheria

1 Ndugu zangu (sasa ninasema na wale wanaoijua sheria), je, hamjui
ya kwamba sheria ina mamlaka tu juu ya mtu wakati akiwa hai?
2 Kwa mfano, mwanamke aliyeolewa amefungwa kwa mumewe
wakati akiwa hai, lakini yule mume akifa, yule mwanamke amefun-
guliwa kutoka sheria ya ndoa.
3 Hivyo basi, kama huyo mwanamke ataolewa na mwanaume
mwingine wakati mumewe akiwa bado yuko hai, ataitwa mzinzi.
Lakini kama mumewe akifa, mwanamke huyo hafungwi tena na
sheria ya ndoa, naye akiolewa na mtu mwingine haitwi mzinzi.
4 Vivyo hivyo, ndugu zangu, ninyi mmeifia sheria kwa njia ya mwili
wa Kristo, ili mweze kuwa mali ya mwingine, yeye ambaye alifufuliwa
kutoka kwa wafu, ili tupate kuzaa matunda kwa Mungu.

5 Kwa maana tulipokuwa tunatawaliwa na asili ya dhambi, tamaa za
dhambi zilizochochewa na sheria zilikuwa zikitenda kazi katika miili
yetu, hivyo tulizaa matunda ya mauti.
6 Lakini sasa, kwa kufia kile kilichokuwa kimetufunga kwanza,
tumewekwa huru kutokana na sheria ili tutumike katika njia mpya
ya Roho, wala si katika njia ya zamani ya sheria iliyoandikwa.

Sheria Na Dhambi

7 Tuseme nini basi? Kwamba sheria ni dhambi? La, hasha! Lakini,
isingekuwa kwa sababu ya sheria, nisingalijua dhambi. Nisingalijua
kutamani ni nini kama sheria haikusema, "Usitamani."
8 Lakini dhambi kwa kupata nafasi katika amri, hii ikazaa ndani
yangu kila aina ya tamaa. Kwa maana pasipo sheria, dhambi imekufa.
9 Wakati fulani nilikuwa hai pasipo sheria, lakini amri ilipokuja,
dhambi ikawa hai, nami nikafa.
10 Nikaona kwamba ile amri iliyokusudiwa kuleta uzima, ilileta
mauti.
11 Kwa maana dhambi kwa kupata nafasi katika amri, ilinidanganya,
na kupitia katika hiyo amri, ikaniua.
12 Hivyo basi, sheria yenyewe ni takatifu, na amri ni takatifu na ya
haki, tena ni njema.
13 Je, kile kilicho chema basi kilikuwa mauti kwangu? La, hasha!
Lakini ili dhambi itambuliwe kuwa ni dhambi, ilileta mauti ndani
yangu kupitia kile kilichokuwa chema, ili kwa njia ya amri dhambi
izidi kuwa mbaya kupita kiasi.

Mgongano Wa Ndani

14 Kwa maana tunajua kwamba sheria ni ya kiroho, lakini mimi ni
wa kimwili nikiwa nimeuzwa kwenye utumwa wa dhambi.
15 Sielewi nitendalo, kwa maana lile ninalotaka kulitenda, silitendi,
lakini ninatenda lile ninalolichukia.
16 Basi kama ninatenda lile nisilotaka kutenda, ni kwamba ni-
nakubali kuwa sheria ni njema.
17 Lakini, kwa kweli si mimi tena nitendaye lile nisilotaka bali ni ile
dhambi ikaayo ndani yangu.
18 Kwa maana ninafahamu kwamba hakuna jema lolote likaalo
ndani yangu, yaani, katika asili yangu ya dhambi. Kwa kuwa nina
shauku ya kutenda lililo jema, lakini siwezi kulitenda.
19 Sitendi lile jema nitakalo kutenda, bali lile baya nisilolitaka, ndilo
nitendalo.
20 Basi kama ninatenda lile nisilotaka kutenda, si mimi tena
nifanyaye hivyo, bali ni ile dhambi ikaayo ndani yangu.
21 Hivyo naiona sheria ikitenda kazi. Ninapotaka kutenda jema,
jambo baya liko papo hapo.
22 Kwa maana katika utu wangu wa ndani naifurahia sheria ya
Mungu.
23 Lakini ninaona kuna sheria nyingine inayotenda kazi katika
viungo vya mwili wangu inayopigana vita dhidi ya ile sheria ya
akili yangu. Sheria hii inanifanya mateka wa ile sheria ya dhambi
inayofanya kazi katika viungo vya mwili wangu.
24 Ole wangu mimi maskini! Ni nani atakayeniokoa na mwili huu
wa mauti?

25 Ashukuriwe Mungu kwa njia ya Yesu Kristo Bwana wetu! Hivyo basi, mimi mwenyewe kwa akili zangu ni mtumwa wa sheria ya Mungu, lakini katika asili ya dhambi ni mtumwa wa sheria ya dhambi.

8

Maisha Katika Roho

1 Kwa hiyo, sasa hakuna hukumu ya adhabu kwa wale walio ndani ya Kristo Yesu, wale ambao hawaenendi kwa kuufuata mwili bali kwa kufuata Roho.
2 Kwa sababu sheria ya Roho wa uzima katika Kristo Yesu imeniweka huru mbali na sheria ya dhambi na mauti.
3 Kwa maana kile ambacho sheria haikuwa na uwezo wa kufanya, kwa vile ilivyokuwa dhaifu katika mwili, Mungu kwa kumtuma Mwanawe mwenyewe kwa mfano wa mwanadamu mwenye mwili ulio wa dhambi na kwa ajili ya dhambi, yeye aliihukumu dhambi katika mwili,
4 ili kwamba haki ipatikanayo kwa sheria itimizwe ndani yetu sisi, ambao hatuenendi kwa kuufuata mwili bali kwa kufuata Roho.
5 Kwa maana wale wanaoishi kwa kuufuata mwili huziweka nia zao katika vitu vya mwili, lakini wale wanaoishi kwa kufuata Roho, huziweka nia zao katika mambo ya Roho.
6 Kwa maana kuwa na nia ya mwili ni mauti, bali kuwa na nia inayoongozwa na Roho ni uzima na amani.
7 Kwa kuwa ile nia ya mwili ni uadui na Mungu, kwa maana haiitii sheria ya Mungu, wala haiwezi kuitii.
8 Wale wanaotawaliwa na mwili, hawawezi kumpendeza Mungu.
9 Lakini ninyi, hamtawaliwi na mwili, bali na Roho, ikiwa Roho wa Mungu anakaa ndani yenu. Mtu yeyote ambaye hana Roho wa Kristo, yeye si wa Kristo.
10 Lakini kama Kristo anakaa ndani yenu, miili yenu imekufa kwa sababu ya dhambi, lakini roho zenu zi hai kwa sababu ya haki.
11 Nanyi ikiwa Roho wa Mungu aliyemfufua Yesu kutoka kwa wafu anakaa ndani yenu, yeye aliyemfufua Kristo Yesu kutoka kwa wafu ataihuisha pia miili yenu ambayo hufa, kwa njia ya Roho wake akaaye ndani yenu.
12 Kwa hiyo ndugu zangu, sisi tu wadeni, si wa mwili, ili tuishi kwa kuufuata mwili,
13 kwa maana mkiishi kwa kuufuata mwili, mtakufa, lakini kama mkiyaua matendo ya mwili kwa Roho, mtaishi.
14 Kwa kuwa wote wanaoongozwa na Roho wa Mungu, hao ndio watoto wa Mungu.
15 Kwa maana hamkupokea roho ya utumwa iwaleteayo tena hofu, bali mlipokea roho ya kufanywa wana, ambaye kwa yeye twalia, “Abba,* yaani, Baba,”
16 Roho mwenyewe hushuhudia pamoja na roho zetu ya kwamba sisi tu watoto wa Mungu.
17 Hivyo, ikiwa sisi ni watoto, basi tu warithi, warithi wa Mungu, warithio pamoja na Kristo, naam, tukiteswa pamoja naye tupate pia kutukuzwa pamoja naye.

---

* **8:15** Abba ni neno la Kiaramu ambalo maana yake ni Baba; ni neno ambalo lingetumiwa na mtoto kwa yule ambaye amemzaa.

Utukufu Ujao

18 Nayahesabu mateso yetu ya wakati huu kuwa si kitu kulinganisha
na utukufu utakaodhihirishwa kwetu.
19 Kwa maana viumbe vyote vinangoja kwa shauku kudhihirishwa
kwa watoto wa Mungu.
20 Kwa kuwa viumbe vyote viliwekwa chini ya ubatili, si kwa chaguo
lao, bali kwa mapenzi yake yeye aliyevitiisha katika tumaini,
21 ili kwamba viumbe vyote vipate kuwekwa huru kutoka kwa
utumwa wa kuharibika na kupewa uhuru wa utukufu wa watoto wa
Mungu.
22 Kwa maana twajua ya kuwa hata sasa viumbe vyote vimekuwa
vikilia kwa maumivu kama utungu wa mwanamke wakati wa kuzaa.
23 Wala si hivyo viumbe peke yao, bali hata sisi ambao ndio matunda
ya kwanza ya Roho, kwa ndani tunalia kwa uchungu tukisubiri kwa
shauku kufanywa wana wa Mungu, yaani, ukombozi wa miili yetu.
24 Kwa kuwa tuliokolewa kwa tumaini hili. Lakini kama kinachotu-
mainiwa kikionekana hakiwi tumaini tena. Je, kuna mtu anayetumaini
kupata kitu alicho nacho tayari?
25 Lakini tunapotumaini kupata kitu ambacho hatuna, basi
twakingojea kwa saburi.
26 Vivyo hivyo, Roho hutusaidia katika udhaifu wetu, kwa sababu
hatujui kuomba ipasavyo. Lakini Roho mwenyewe hutuombea kwa
uchungu usioweza kutamkwa.
27 Naye Mungu aichunguzaye mioyo, anaijua nia ya Roho, kwa
sababu Roho huwaombea watakatifu sawasawa na mapenzi ya
Mungu.

Tunashinda Na Zaidi Ya Kushinda

28 Nasi tunajua ya kuwa katika mambo yote Mungu hutenda kazi
pamoja na wote wampendao, katika kuwapatia mema, yaani, wale
walioitwa kwa kusudi lake.
29 Maana wale Mungu aliowajua tangu mwanzo, pia aliwachagua
tangu mwanzo, wapate kufanana na mfano wa Mwanawe, ili yeye
awe mzaliwa wa kwanza miongoni mwa ndugu wengi.
30 Nao wale Mungu aliotangulia kuwachagua, akawaita, wale
aliowaita pia akawahesabia haki, nao wale aliowahesabia haki, pia
akawatukuza.

Upendo Wa Mungu

31 Tuseme nini basi kuhusu haya? Ikiwa Mungu yuko upande wetu,
ni nani awezaye kuwa kinyume chetu?
32 Ikiwa Mungu hakumhurumia Mwanawe, bali alimtoa kwa ajili
yetu sote, atakosaje basi kutupatia vitu vyote kwa ukarimu pamoja
naye?
33 Ni nani atakayewashtaki wale ambao Mungu amewateua? Ni
Mungu mwenyewe ndiye mwenye kuwahesabia haki.
34 Ni nani basi atakayewahukumia adhabu? Kristo Yesu aliyekufa,
naam, zaidi ya hayo, aliyefufuliwa kutoka kwa wafu, yuko mkono wa
kuume wa Mungu, naye pia anatuombea.
35 Ni nani atakayetutenga na upendo wa Kristo? Je, ni shida au taabu
au mateso au njaa au uchi au hatari au upanga?
36 Kama ilivyoandikwa:

“Kwa ajili yako tunauawa mchana kutwa;
tumehesabiwa kama kondoo wa kuchinjwa.”
37 Lakini katika mambo haya yote tunashinda, naam na zaidi ya
kushinda, kwa yeye aliyetupenda.
38 Kwa maana nimekwisha kujua kwa hakika ya kuwa sio mauti,
wala uzima, wala malaika, wala wenye mamlaka, wala yaliyopo, wala
yatakayokuja, wala wenye uwezo,
39 wala yaliyo juu, wala yaliyo chini, wala kiumbe kingine chochote
zitaweza kututenga na upendo wa Mungu ulio katika Kristo Yesu,
Bwana wetu.

9

Kuteuliwa Kwa Israeli Na Mungu

1 Ninasema kweli katika Kristo, wala sisemi uongo, dhamiri yangu
inanishuhudia katika Roho Mtakatifu.
2 Nina huzuni kuu na uchungu usiokoma moyoni mwangu.
3 Kwa maana ningetamani hata mimi nilaaniwe na kutengwa na
Kristo kwa ajili ya ndugu zangu hasa, wale walio wa kabila langu kwa
jinsi ya mwili,
4 yaani, watu wa Israeli, ambao ndio wenye kule kufanywa wana,
ule utukufu wa Mungu, yale maagano, kule kupokea sheria, ibada ya
kwenye Hekalu na zile ahadi.
5 Wao ni wa uzao wa mababa wakuu wa kwanza, ambao kutoka
kwao Kristo alikuja kwa jinsi ya mwili kama mwanadamu, yeye
ambaye ni Mungu aliye juu ya vyote, mwenye kuhimidiwa milele!
Amen.
6 Si kwamba Neno la Mungu limeshindwa. Kwa maana si kila
Mwisraeli ambaye ni wa uzao utokanao na Israeli ni Mwisraeli halisi.
7 Wala hawakuwi wazao wa Abrahamu kwa sababu wao ni watoto
wake, lakini: “Uzao wako utahesabiwa kupitia kwake Isaki.”
8 Hii ina maana kwamba, si watoto waliozaliwa kimwili walio watoto
wa Mungu, bali ni watoto wa ahadi wanaohesabiwa kuwa uzao wa
Abrahamu.
9 Kwa maana ahadi yenyewe ilisema, “Nitakurudia tena wakati
kama huu, naye Sara atapata mtoto wa kiume.”
10 Wala si hivyo tu, bali pia watoto aliowazaa Rebeka walikuwa na
baba huyo huyo mmoja, yaani, baba yetu Isaki.
11 Lakini, hata kabla hao mapacha hawajazaliwa au kufanya jambo
lolote jema au baya, ili kwamba kusudi la Mungu la kuchagua lipate
kusimama,
12 si kwa matendo, bali kwa yeye mwenye kuita, Rebeka aliambiwa,
“Yule mkubwa atamtumikia yule mdogo.”
13 Kama vile ilivyoandikwa, “Nimempenda Yakobo, lakini nimem-
chukia Esau.”

Mungu Hana Upendeleo

14 Tuseme nini basi? Je, Mungu ni dhalimu? La, hasha!
15 Kwa maana Mungu alimwambia Mose,
“Nitamrehemu yeye nimrehemuye,
na pia nitamhurumia yeye nimhurumiaye.”
16 Kwa hiyo haitegemei kutaka kwa mwanadamu au jitihada, bali
hutegemea huruma ya Mungu.

17 Kwa maana Maandiko yamwambia Farao, “Nilikuinua kwa kusudi
hili hasa, ili nipate kuonyesha uweza wangu juu yako, na ili Jina langu
lipate kutangazwa duniani yote.”
18 Kwa hiyo basi, Mungu humhurumia yeye atakaye kumhurumia
na humfanya mgumu yeye atakaye kumfanya mgumu.
19 Basi mtaniambia, “Kama ni hivyo, kwa nini basi bado Mungu
anatulaumu? Kwa maana ni nani awezaye kupinga mapenzi yake?”
20 Lakini, ewe mwanadamu, u nani wewe ushindane na Mungu?
“Je, kilichoumbwa chaweza kumwambia yeye aliyekiumba, ‘Kwa nini
umeniumba hivi?’ ”
21 Je, mfinyanzi hana haki ya kufinyanga kutoka bonge moja vyombo
vya udongo, vingine kwa matumizi ya heshima na vingine kwa
matumizi ya kawaida?
22 Iweje basi, kama Mungu kwa kutaka kuonyesha ghadhabu yake
na kufanya uweza wake ujulikane, amevumilia kwa uvumilivu mwingi
vile vyombo vya ghadhabu vilivyoandaliwa kwa uharibifu?
23 Iweje basi, kama yeye alitenda hivi ili kufanya wingi wa utukufu
wake ujulikane kwa vile vyombo vya rehema yake, alivyotangulia
kuvitengeneza kwa ajili ya utukufu wake,
24 yaani pamoja na sisi, ambao pia alituita, si kutoka kwa Wayahudi
peke yao, bali pia kutoka kwa watu wa Mataifa?

Yote Yalitabiriwa Katika Maandiko

25 Kama vile Mungu asemavyo katika Hosea:
“Nitawaita ‘watu wangu’
wale ambao si watu wangu;
nami nitamwita ‘mpenzi wangu’
yeye ambaye si mpenzi wangu,”
26 tena,
“Itakuwa hasa mahali pale walipoambiwa,
‘Ninyi si watu wangu,’
wao wataitwa ‘wana wa Mungu aliye hai.’ ”
27 Isaya anapiga kelele kuhusu Israeli:
“Ingawa idadi ya wana wa Israeli
ni wengi kama mchanga wa pwani,
ni mabaki yao tu watakaookolewa.
28 Kwa kuwa Bwana ataitekeleza
hukumu yake duniani kwa haraka
na kwa ukamilifu.”
29 Ni kama vile alivyotabiri Isaya akisema:
“Kama Bwana Mwenye Nguvu Zote
asingelituachia uzao,
tungelikuwa kama Sodoma,
tungelifanana na Gomora.”

Kutokuamini Kwa Israeli

30 Kwa hiyo tuseme nini basi? Kwamba watu wa Mataifa ambao
hawakutafuta haki, wamepata haki ile iliyo kwa njia ya imani.
31 Lakini Israeli, ambao walijitahidi kupata haki kwa njia ya sheria,
hawakuipata.
32 Kwa nini? Kwa sababu hawakuitafuta kwa njia ya imani bali kwa
njia ya matendo. Wakajikwaa kwenye lile “jiwe la kukwaza.”

33 Kama ilivyoandikwa:
“Tazama naweka katika Sayuni jiwe la kukwaza watu
na mwamba wa kuwaangusha.
Yeyote atakayemwamini
hataaibika kamwe.”

10

1 Ndugu zangu, shauku ya moyo wangu na maombi yangu kwa
Mungu ni kwa ajili ya Waisraeli, kwamba waokolewe.
2 Kwa maana ninaweza nikashuhudia wazi kwamba wao wana
juhudi kubwa kwa ajili ya Mungu, lakini juhudi yao haina maarifa.
3 Kwa kuwa hawakuijua haki itokayo kwa Mungu, wakatafuta
kuweka haki yao wenyewe, hawakujitia chini ya haki ya Mungu.
4 Kwa maana Kristo ni ukomo wa sheria ili kuwe na haki kwa kila
mtu aaminiye.

Wokovu Ni Kwa Ajili Ya Wote

5 Mose anaandika kuhusu haki ile itokanayo na sheria, kwamba,
“Mtu atendaye matendo hayo ataishi kwa hayo.”
6 Lakini ile haki itokanayo na imani husema hivi: “Usiseme moyoni
mwako, ‘Ni nani atakayepanda mbinguni?’ ” (yaani ili kumleta Kristo
chini)
7 “au ‘Ni nani atashuka kwenda kuzimu?’ ” (yaani ili kumleta Kristo
kutoka kwa wafu.)
8 Lakini andiko lasemaje? “Lile neno liko karibu nawe, liko kinywani
mwako na moyoni mwako,” yaani, lile neno la imani tunalolihubiri.
9 Kwa sababu kama ukikiri kwa kinywa chako kwamba “Yesu
ni Bwana,” na kuamini moyoni mwako kwamba Mungu alimfufua
kutoka kwa wafu, utaokoka.
10 Kwa maana kwa moyo mtu huamini na hivyo kuhesabiwa haki,
tena kwa kinywa mtu hukiri na hivyo kupata wokovu.
11 Kama yasemavyo Maandiko, “Yeyote amwaminiye hataaibika
kamwe.”
12 Kwa maana hakuna tofauti kati ya Myahudi na Myunani, yeye ni
Bwana wa wote, mwenye utajiri kwa wote wamwitao.
13 Kwa maana, “Kila mtu atakayeliitia Jina la Bwana, ataokolewa.”
14 Lakini watamwitaje yeye ambaye hawajamwamini? Nao
watawezaje kumwamini yeye ambaye hawajamsikia? Tena watam-
sikiaje bila mtu kuwahubiria?
15 Nao watahubirije wasipopelekwa? Kama ilivyoandikwa, “Tazama
jinsi ilivyo mizuri miguu yao wale wanaohubiri habari njema!”
16 Lakini si wote waliotii Habari Njema. Kwa maana Isaya asema,
“Bwana, ni nani aliyeamini ujumbe wetu?”
17 Basi, imani chanzo chake ni kusikia, na kusikia huja kwa neno la
Kristo.
18 Lakini nauliza: Je, wao hawakusikia? Naam, wamesikia, kwa
maana:
“Sauti yao imeenea duniani pote,
nayo maneno yao yameenea
hadi miisho ya ulimwengu.”
19 Nami nauliza tena: Je, Waisraeli hawakuelewa? Kwanza, Mose
asema,
“Nitawafanya mwe na wivu

kwa watu wale ambao si taifa.
Nitawakasirisha kwa taifa
lile lisilo na ufahamu.”
20 Naye Isaya kwa ujasiri mwingi anasema,
“Nimeonekana na watu wale ambao hawakunitafuta.
Nilijifunua kwa watu
wale ambao hawakunitafuta.”
21 Lakini kuhusu Israeli anasema,
“Mchana kutwa nimewanyooshea
watu wakaidi na wasiotii mikono yangu.”

11

Mabaki Ya Israeli

1 Basi nauliza: Je, Mungu amewakataa watu wake? La, hasha! Mimi
mwenyewe ni Mwisraeli, tena uzao wa Abrahamu kutoka kabila la
Benyamini.
2 Mungu hajawakataa watu wake, ambao yeye aliwajua tangu
mwanzo. Je, hamjui yale Maandiko yasemayo kuhusu Eliya, jinsi
alivyomlalamikia Mungu kuhusu Israeli?
3 Alisema, “Bwana, wamewaua manabii wako na kuzibomoa mad-
habahu zako, nimebaki mimi peke yangu, nao wanataka kuniua?”
4 Je, Mungu alimjibuje? “Nimejibakizia watu elfu saba ambao
hawajapiga magoti kumwabudu Baali.”
5 Vivyo hivyo pia, sasa wapo mabaki waliochaguliwa kwa neema ya
Mungu.
6 Lakini ikiwa wamechaguliwa kwa neema, si tena kwa msingi wa
matendo. Kama ingekuwa kwa matendo, neema isingekuwa neema
tena.
7 Tuseme nini basi? Kile kitu ambacho Israeli alikitafuta kwa bidii
hakukipata. Lakini waliochaguliwa walikipata. Waliobaki walifanywa
wagumu,
8 kama ilivyoandikwa:
“Mungu aliwapa bumbuazi la mioyo,
macho ili wasiweze kuona,
na masikio ili wasiweze kusikia,
hadi leo.”
9 Naye Daudi anasema:
“Karamu zao na ziwe tanzi na mtego wa kuwanasa,
kitu cha kuwakwaza waanguke, na adhabu kwao.
10 Macho yao yatiwe giza ili wasiweze kuona,
nayo migongo yao iinamishwe daima.”

Matawi Yaliyopandikizwa

11 Hivyo nauliza tena: Je, Waisraeli walijikwaa ili waanguke na
kuangamia kabisa? La, hasha! Lakini kwa sababu ya makosa yao,
wokovu umewafikia watu wa Mataifa, ili kuwafanya Waisraeli waone
wivu.
12 Basi ikiwa kukosa kwao kumekuwa utajiri mkubwa kwa
ulimwengu, tena kama kuangamia kwao kumeleta utajiri kwa watu
wa Mataifa, kurudishwa kwao kutaleta utajiri mkuu zaidi.
13 Sasa ninasema nanyi watu wa Mataifa. Maadamu mimi ni mtume
kwa watu wa Mataifa, naitukuza huduma yangu

14 ili kuwafanya watu wangu waone wivu na hivyo kuwaokoa baadhi
yao.
15 Kwa kuwa ikiwa kukataliwa kwao ni kupatanishwa kwa
ulimwengu, kukubaliwa kwao si kutakuwa ni uhai baada ya kufa?
16 Kama sehemu ya donge la unga uliotolewa kuwa limbuko ni
mtakatifu, basi unga wote ni mtakatifu, nalo shina kama ni takatifu,
vivyo hivyo na matawi nayo.
17 Lakini kama baadhi ya matawi yalikatwa, nawe chipukizi la
mzeituni mwitu ukapandikizwa mahali pao ili kushiriki unono pamoja
na matawi mengine kutoka shina la mzeituni,
18 basi usijivune juu ya hayo matawi. Kama ukijivuna, kumbuka
jambo hili: si wewe unayelishikilia shina, bali ni shina linalokushikilia
wewe.
19 Basi utasema, "Matawi yale yalikatwa ili nipate kupandikizwa
katika hilo shina."
20 Hii ni kweli. Matawi hayo yalikatwa kwa sababu ya kutokuamini
kwake, lakini wewe umesimama tu kwa sababu ya imani. Kwa hiyo
usijivune, bali simama kwa kuogopa.
21 Kwa maana kama Mungu hakuyahurumia matawi ya asili, wala
hatakuhurumia wewe.
22 Angalia basi wema na ukali wa Mungu: Kwa wale walioanguka,
ukali, bali kwako wewe wema wa Mungu, kama utadumu katika wema
wake. La sivyo, nawe utakatiliwa mbali.
23 Wao nao wasipodumu katika kutokuamini kwao, watapandikizwa
tena kwenye shina, kwa maana Mungu anao uwezo wa kuwapandikiza
tena kwenye hilo shina.
24 Ikiwa wewe ulikatwa kutoka kile ambacho kwa asili ni
mzeituni mwitu na kupandikizwa kinyume cha asili kwenye mzeituni
uliopandwa, si rahisi zaidi matawi haya ya asili kupandikizwa tena
kwenye shina lake la mzeituni!

Israeli Wote Wataokolewa

25 Ndugu zangu, ili msije mkajidai kuwa wenye hekima kuliko
mlivyo, nataka mfahamu siri hii: Ugumu umewapata Israeli kwa
sehemu hadi idadi ya watu wa Mataifa watakaoingia itimie.
26 Hivyo Israeli wote wataokolewa. Kama ilivyoandikwa:
"Mkombozi atakuja kutoka Sayuni;
ataondoa kutokumcha Mungu katika Yakobo.
27 Hili ndilo agano langu nao
nitakapoziondoa dhambi zao."
28 Kwa habari ya Injili, wao ni adui wa Mungu kwa ajili yenu, lakini
kuhusu kule kuteuliwa kwao ni wapendwa, kwa ajili ya mababa zao
wa zamani,
29 kwa maana akishawapa watu karama, Mungu haziondoi, wala
wito wake.
30 Kama vile ninyi wakati fulani mlivyokuwa waasi kwa Mungu
lakini sasa mmepata rehema kwa sababu ya kutokutii kwao,
31 hivyo nao Waisraeli wamekuwa waasi ili kwamba wao nao sasa
waweze kupata rehema kwa ajili ya rehema za Mungu kwenu.
32 Kwa maana Mungu amewafunga wanadamu wote kwenye kuasi
ili apate kuwarehemu wote.

Wimbo Wa Shukrani

33 Tazama jinsi kilivyo kina cha utajiri
wa hekima na maarifa ya Mungu!
Tazama jinsi ambavyo hukumu zake hazichunguziki,
na ambavyo njia zake zisivyotafutikana!
34 “Ni nani aliyeyafahamu mawazo ya Bwana?
Au ni nani ambaye amekuwa mshauri wake?”
35 “Au ni nani aliyempa chochote
ili arudishiwe?”
36 Kwa maana vitu vyote vyatoka kwake, viko kwake na kwa ajili yake.
Utukufu ni wake milele! Amen.

12

Maisha Mapya Katika Kristo

1 Kwa hiyo, ndugu zangu, nawasihi kwa rehema zake Mungu, itoeni miili yenu iwe dhabihu iliyo hai, takatifu na inayompendeza Mungu, hii ndiyo ibada yenu yenye maana.
2 Msifuatishe tena mfano wa ulimwengu huu, bali mgeuzwe kwa kufanywa upya nia zenu. Ndipo mtaweza kuonja na kuhakikisha ni nini mapenzi ya Mungu yaliyo mema, yanayopendeza machoni pake na ukamilifu.
3 Kwa ajili ya neema niliyopewa nawaambia kila mmoja miongoni mwenu, asijidhanie kuwa bora kuliko impasavyo, bali afikiri kwa busara kwa kulingana na kipimo cha imani Mungu aliyompa.
4 Kama vile katika mwili mmoja tulivyo na viungo vingi, navyo viungo vyote havina kazi moja,
5 vivyo hivyo na sisi tulio wengi, tu mwili mmoja katika Kristo, nasi kila mmoja ni kiungo cha mwenzake.
6 Tuna karama zilizotofautiana kila mmoja kutokana na neema tuliyopewa. Kama ni unabii na tutoe unabii kwa kadiri ya imani.
7 Kama ni kuhudumu na tuhudumu, mwenye kufundisha na afundishe,
8 kama ni kutia moyo na atie moyo, kama ni kuchangia kwa ajili ya mahitaji ya wengine na atoe kwa ukarimu, kama ni uongozi na aongoze kwa bidii, kama ni kuhurumia wengine na afanye hivyo kwa furaha.

Alama Za Mkristo Wa Kweli

9 Upendo lazima usiwe na unafiki. Chukieni lililo ovu, shikamaneni na lililo jema.
10 Pendaneni ninyi kwa ninyi kwa upendo wa ndugu. Waheshimuni na kuwatanguliza wengine.
11 Msiwe wavivu, bali mwe na bidii katika roho mkimtumikia Bwana.
12 Kuweni na furaha katika tumaini, katika dhiki kuweni na saburi, dumuni katika maombi.
13 Changieni katika mahitaji ya watakatifu, wakaribisheni wageni.
14 Wabarikini wale wanaowatesa, barikini wala msilaani.
15 Furahini pamoja na wenye kufurahi, lieni pamoja na wale waliao.
16 Kaeni kwa amani ninyi kwa ninyi. Msijivune, bali mwe tayari kushirikiana na wanyonge. Wala msiwe watu wenye kujivuna kwamba mnajua kila kitu.

17 Msimlipe mtu yeyote ovu kwa ovu. Jitahidini ili mtende yaliyo
mema machoni pa watu wote.
18 Kama ikiwezekana, kwa upande wenu kaeni kwa amani na watu
wote.
19 Wapendwa, msilipize kisasi, bali ipisheni ghadhabu ya Mungu,
maana imeandikwa: "Ni juu yangu kulipiza kisasi, nitalipiza," asema
Bwana.
20 Badala yake:
"Kama adui yako ana njaa, mlishe;
kama ana kiu, mpe kinywaji.
Kwa kufanya hivyo,
unaweka makaa ya moto yanayowaka kichwani pake."
21 Usishindwe na ubaya, bali uushinde ubaya kwa wema.

13

Kutii Mamlaka

1 Kila mtu na atii mamlaka inayotawala, kwa maana hakuna
mamlaka isiyotoka kwa Mungu, nazo mamlaka zilizopo zimewekwa
na Mungu.
2 Kwa hiyo yeye anayeasi dhidi ya mamlaka inayotawala anaasi
dhidi ya kile kilichowekwa na Mungu, nao wale wafanyao hivyo
watajiletea hukumu juu yao wenyewe.
3 Kwa kuwa watawala hawawatishi watu wale wanaotenda mema
bali wale wanaotenda mabaya. Je, wataka usimwogope mwenye
mamlaka? Basi tenda lile lililo jema naye atakusifu.
4 Kwa maana mwenye mamlaka ni mtumishi wa Mungu kwa ajili ya
mema. Lakini kama ukitenda mabaya, basi ogopa, kwa kuwa hauinui
upanga bila sababu. Yeye ni mtumishi wa Mungu, mjumbe wa Mungu
wa kutekeleza adhabu juu ya watenda mabaya.
5 Kwa hiyo ni lazima kutii wenye mamlaka, si kwa sababu ya
kuogopa adhabu iwezayo kutolewa, bali pia kwa ajili ya dhamiri.
6 Kwa sababu hii mnalipa kodi, kwa maana watawala ni watumishi
wa Mungu, ambao hutumia muda wao wote kutawala.
7 Mlipeni kila mtu kile mnachodaiwa. Kama mnadaiwa kodi lipeni
kodi, kama ni ushuru, lipeni ushuru, astahiliye hofu, mhofu, astahiliye
heshima, mheshimu.

Kupendana Kila Mmoja Na Mwingine

8 Msidaiwe kitu na mtu yeyote, isipokuwa kupendana, kwa maana
yeye ampendaye mwenzake, ameitimiza sheria.
9 Kwa kuwa amri hizi zisemazo, "Usizini," "Usiue," "Usiibe,"
"Usitamani," na amri nyingine zote, zinajumlishwa katika amri hii
moja: "Mpende jirani yako kama nafsi yako."
10 Upendo haumfanyii jirani jambo baya. Kwa hiyo upendo ndio
utimilifu wa sheria.
11 Nanyi fanyeni hivi, mkiutambua wakati tulio nao. Saa ya
kuamka kutoka usingizini imewadia, kwa maana sasa wokovu wetu
umekaribia zaidi kuliko hapo kwanza tulipoamini.
12 Usiku umeendelea sana, mapambazuko yamekaribia. Kwa hiyo
tuyaweke kando matendo ya giza na tuvae silaha za nuru.

13 Basi na tuenende kwa adabu kama inavyopasa wakati wa mchana,
si kwa kufanya karamu za ulafi na ulevi, si kwa ufisadi na uasherati,
si kwa ugomvi na wivu.
14 Bali jivikeni Bwana Yesu Kristo, wala msifikiri jinsi mtakavy-
otimiza tamaa za miili yenu yenye asili ya dhambi.

14

Msiwahukumu Wengine

1 Mkaribisheni yeye ambaye imani yake ni dhaifu, lakini si kwa
kugombana na kubishana juu ya mawazo yake.
2 Mtu mmoja imani yake inamruhusu kula kila kitu, lakini mwingine
ambaye imani yake ni dhaifu, hula mboga tu.
3 Yeye alaye kila kitu asimdharau yeye asiyekula. Wala yeye
asiyekula kila kitu asimhukumu yule alaye kila kitu, kwa maana
Mungu amemkubali.
4 Wewe ni nani hata umhukumu mtumishi wa mtu mwingine?
Kwa bwana wake tu anasimama au kuanguka. Naye atasimama kwa
sababu Bwana anaweza kumsimamisha.
5 Mtu mmoja anaitukuza siku fulani kuwa ni bora kuliko nyingine,
na mwingine anaona kuwa siku zote ni sawa. Basi kila mmoja awe na
hakika na yale anayoamini.
6 Yeye anayehesabu siku moja kuwa takatifu kuliko nyingine,
hufanya hivyo kwa kumheshimu Bwana. Naye alaye nyama hula kwa
Bwana, kwa maana humshukuru Mungu, naye akataaye kula nyama
hufanya hivyo kwa Bwana na humshukuru Mungu.
7 Kwa kuwa hakuna hata mmoja wetu anayeishi kwa ajili yake
mwenyewe, wala hakuna hata mmoja wetu afaye kwa ajili yake
mwenyewe.
8 Kama tunaishi, tunaishi kwa Bwana, nasi pia tukifa tunakufa kwa
Bwana. Kwa hiyo basi, kama tukiishi au kama tukifa, sisi ni mali ya
Bwana.
9 Kwani kwa sababu hii hasa, Kristo alikufa na akawa hai tena kusudi
apate kuwa Bwana wa wote, yaani, waliokufa na walio hai.
10 Basi kwa nini wewe wamhukumu ndugu yako? Au kwa nini wewe
unamdharau ndugu yako? Kwa kuwa sote tutasimama mbele ya kiti
cha Mungu cha hukumu.
11 Kwa kuwa imeandikwa:
" 'Kama vile niishivyo,' asema Bwana,
'kila goti litapigwa mbele zangu,
na kila ulimi utakiri kwa Mungu.' "
12 Hivyo basi kila mmoja wetu atatoa habari zake mwenyewe kwa
Mungu.

Usimfanye Ndugu Yako Ajikwae

13 Kwa hiyo tusiendelee kuhukumiana: Badala yake mtu asiweke
kamwe kikwazo au kizuizi katika njia ya ndugu mwingine.
14 Ninajua tena nimehakikishiwa sana katika Bwana Yesu kwamba
hakuna kitu chochote ambacho ni najisi kwa asili yake. Lakini kama
mtu anakiona kitu kuwa ni najisi, basi kwake huyo kitu hicho ni najisi.

15 Kama ndugu yako anahuzunishwa kwa sababu ya kile una-
chokula, basi huenendi tena katika upendo. Usiruhusu kile una-
chokula kiwe sababu ya kumwangamiza ndugu yako ambaye Kristo
alikufa kwa ajili yake.
16 Usiruhusu kile ambacho unakiona kuwa chema kisemwe kuwa ni
kiovu.
17 Kwa maana Ufalme wa Mungu si kula na kunywa, bali ni haki,
amani na furaha katika Roho Mtakatifu.
18 Kwa sababu mtu yeyote anayemtumikia Kristo kwa jinsi hii,
anampendeza Mungu na kukubaliwa na wanadamu.
19 Kwa hiyo na tufanye bidii kutafuta yale yaletayo amani na
kujengana sisi kwa sisi.
20 Usiiharibu kazi ya Mungu kwa ajili ya chakula. Hakika vyakula
vyote ni safi, lakini ni kosa kula kitu chochote kinachomsababisha
ndugu yako ajikwae.
21 Ni afadhali kutokula nyama wala kunywa divai au kufanya jambo
lingine lolote litakalomsababisha ndugu yako ajikwae.
22 Je, wewe unayo imani? Ile imani uliyo nayo, uwe nayo nafsini
mwako mbele za Mungu. Heri mtu yule asiye na sababu ya
kujihukumu nafsi yake kwa ajili ya kile anachokifanya.
23 Lakini kama mtu ana shaka kuhusu kile anachokula, ame-
hukumiwa, kwa sababu hakula kwa imani. Kwa kuwa chochote
kinachofanywa pasipo imani ni dhambi.

15

Usijipendeze Mwenyewe, Bali Wapendeze Wengine

1 Sisi tulio na nguvu, hatuna budi kuchukuliana na kushindwa kwa
wale walio dhaifu wala si kujipendeza nafsi zetu wenyewe.
2 Kila mmoja wetu inampasa kumpendeza jirani yake kwa mambo
mema, ili kumjenga katika imani.
3 Kwa maana hata Kristo hakujipendeza mwenyewe, bali kama
ilivyoandikwa: “Matukano yao wale wanaokutukana wewe yalinipata
mimi.”
4 Kwa maana kila kitu kilichoandikwa zamani, kiliandikwa kutu-
fundisha, ili kwamba kwa saburi na faraja tunayopata katika Maandiko tuwe na tumaini.
5 Mungu atoaye saburi na faraja, awajalie ninyi roho ya umoja
miongoni mwenu mnapomfuata Kristo Yesu,
6 ili kwa moyo mmoja mpate kumtukuza Mungu aliye Baba wa
Bwana wetu Yesu Kristo.

Injili Sawa Kwa Wayahudi Na Kwa Watu Wa Mataifa

7 Karibishaneni ninyi kwa ninyi kama Kristo alivyowakaribisha
ninyi ili kumletea Mungu utukufu.
8 Kwa maana nawaambia kwamba, Kristo amekuwa mtumishi kwa
wale waliotahiriwa ili kuonyesha kweli ya Mungu na kuthibitisha zile
ahadi walizopewa baba zetu wa zamani,
9 pia ili watu wa Mataifa wamtukuze Mungu kwa rehema zake.
Kama ilivyoandikwa:
“Kwa hiyo nitakutukuza katikati ya watu wa Mataifa;
nitaliimbia sifa jina lako.”
10 Tena yasema,

“Enyi watu wa Mataifa, furahini
pamoja na watu wa Mungu.”
11 Tena,
“Msifuni Bwana, ninyi watu wa Mataifa wote,
na kumwimbia sifa, enyi watu wote.”
12 Tena Isaya anasema,
“Shina la Yese litachipuka,
yeye atakayeinuka ili kutawala juu ya mataifa.
Watu wa Mataifa watamtumaini.”
13 Mungu wa tumaini awajaze ninyi furaha yote na amani katika
kumwamini, ili mpate kujawa na tumaini tele kwa nguvu ya Roho
Mtakatifu.

Paulo Mhudumu Wa Watu Wa Mataifa

14 Ndugu zangu, mimi mwenyewe ninasadiki kwamba mmejaa
wema na ufahamu wote, tena mnaweza kufundishana ninyi kwa ninyi.
15 Nimewaandikia kwa ujasiri vipengele kadha wa kadha katika
waraka huu kama kuwakumbusha tena kwa habari ya ile neema
Mungu aliyonipa,
16 ili kuwa mhudumu wa Kristo Yesu kwa watu wa Mataifa nikiwa na
huduma ya kikuhani ya kutangaza Injili ya Mungu, ili watu wa Mataifa
wapate kuwa dhabihu inayokubaliwa na Mungu, iliyotakaswa na Roho
Mtakatifu.
17 Kwa hiyo ninajisifu katika Kristo Yesu, kwenye utumishi wangu
kwa Mungu.
18 Kwa maana sitathubutu kusema kitu chochote zaidi ya kile
ambacho Kristo amefanya kwa kunitumia mimi katika kuwaongoza
watu wa Mataifa wamtii Mungu kwa yale niliyosema na kufanya,
19 kwa nguvu za ishara na miujiza, kwa uweza wa Roho wa Mungu,
hivyo kuanzia Yerusalemu hadi maeneo yote ya kandokando yake
mpaka Iliriko, nimekwisha kuihubiri Injili ya Kristo kwa ukamilifu.
20 Hivyo ni nia yangu kuhubiri Habari Njema, si pale ambapo Kristo
amekwisha kujulikana, ili nisije nikajenga juu ya msingi wa mtu
mwingine.
21 Lakini kama ilivyoandikwa:
“Wale ambao hawajahubiriwa habari zake wataona,
nao wale ambao hawajazisikia watafahamu.”
22 Hii ndiyo sababu nimezuiliwa mara nyingi nisiweze kuja kwenu.

Paulo Apanga Kwenda Rumi

23 Lakini sasa kwa kuwa hakuna nafasi zaidi kwa ajili yangu katika
sehemu hii, ninatamani kuja kwenu kama ambavyo nimekuwa na
shauku kwa miaka mingi.
24 Nimekusudia kufanya hivyo nitakapokuwa njiani kwenda His-
pania. Natarajia kuwaona katika safari yangu na kusafirishwa nanyi
mpaka huko, baada ya kufurahia ushirika wenu kwa kitambo kidogo.
25 Sasa, niko njiani kuelekea Yerusalemu kwa ajili ya kuwahudumia
watakatifu huko.
26 Kwa kuwa imewapendeza watu wa Makedonia na Akaya kufanya
changizo kwa ajili ya maskini walioko miongoni mwa watakatifu huko
Yerusalemu.

27 Imewapendeza kufanya hivyo, naam, kwani ni wadeni wao. Kwa maana ikiwa watu wa Mataifa wameshiriki baraka za rohoni za Wayahudi, wao ni wadeni wa Wayahudi, ili Wayahudi nao washiriki baraka zao za mambo ya mwilini.
28 Kwa hiyo baada ya kukamilisha kazi hii na kuhakikisha kuwa wamepokea kila kitu kilichokusanywa, nitapitia kwenu nikiwa njiani kwenda Hispania.
29 Ninajua kwamba nitakapokuja kwenu, nitakuja na wingi wa baraka za Kristo.
30 Basi, ndugu zangu, nawasihi kwa Jina la Bwana wetu Yesu Kristo na kwa upendo wa Roho Mtakatifu, kujiunga nami katika taabu zangu mkiniombea kwa Mungu.
31 Ombeni ili nipate kuokolewa mikononi mwa wale wasioamini walioko Uyahudi, na kwamba utumishi wangu upate kukubaliwa na watakatifu wa huko Yerusalemu,
32 ili kwa mapenzi ya Mungu niweze kuja kwenu kwa furaha, nami niburudishwe pamoja nanyi.
33 Mungu wa amani na awe pamoja nanyi nyote. Amen.

16

Salamu Kwa Watu Binafsi

1 Napenda kumtambulisha kwenu dada yetu Foibe, mtumishi katika kanisa la Kenkrea.
2 Naomba mpokeeni katika Bwana ipasavyo watakatifu na kumpa msaada wowote atakaohitaji kutoka kwenu, kwa maana yeye amekuwa msaada kwa watu wengi, mimi nikiwa miongoni mwao.

3 Wasalimuni Prisila* na Akila, watumishi wenzangu katika Kristo Yesu.
4 Wao walihatarisha maisha yao kwa ajili yangu; wala si mimi tu ninayewashukuru bali pia makanisa yote ya watu wa Mataifa.
5 Lisalimuni pia kanisa linalokutana nyumbani mwao.
Msalimuni rafiki yangu mpendwa Epaineto, aliyekuwa mtu wa kwanza kumwamini Kristo huko Asia.
6 Msalimuni Maria, aliyefanya kazi kwa bidii kwa ajili yenu.
7 Wasalimuni Androniko na Yunia, jamaa zangu ambao wamekuwa gerezani pamoja nami. Wao ni maarufu miongoni mwa mitume, nao walikuwa katika Kristo kabla yangu.
8 Msalimuni Ampliato, yeye nimpendaye katika Bwana.
9 Msalimuni Urbano, mtendakazi mwenzetu katika Kristo, pamoja na rafiki yangu mpendwa Stakisi.
10 Msalimuni Apele aliyejaribiwa na akaithibitisha imani yake katika Kristo.
Wasalimuni wote walio nyumbani mwa Aristobulo.
11 Msalimuni ndugu yangu Herodioni.
Wasalimuni wote walio nyumbani mwa Narkisi walio katika Bwana.
12 Wasalimuni Trifaina na Trifosa, wale wanawake wanaofanya kazi kwa bidii katika Bwana.
Msalimuni rafiki yangu mpendwa Persisi, mwanamke mwingine aliyefanya kazi kwa bidii katika Bwana.

* **16:3** Prisila kwa Kiyunani ni Priska, hivyo tafsiri nyingine zimemuita Priska.

13 Msalimuni Rufo, mteule katika Bwana, pamoja na mama yake,
ambaye amekuwa mama kwangu pia.
14 Wasalimuni Asinkrito, Flegoni, Herme, Patroba, Herma na ndugu
wote walio pamoja nao.
15 Wasalimuni Filologo, Yulia, Nerea na dada yake, na Olimpa na
watakatifu wote walio pamoja nao.
16 Salimianeni ninyi kwa ninyi kwa busu takatifu.
Makanisa yote ya Kristo yanawasalimu.

Maelekezo Ya Mwisho

17 Ndugu zangu, nawasihi mjihadhari na kujiepusha na wale
watu waletao matengano na kuweka vikwazo mbele yenu dhidi ya
mafundisho mliyojifunza.
18 Kwa maana watu kama hao hawamtumikii Bwana Kristo, bali
wanatumikia tamaa zao wenyewe. Kwa kutumia maneno laini na ya
kubembeleza, hupotosha mioyo ya watu wajinga.
19 Kila mtu amesikia juu ya utii wenu, nami nimejawa na furaha tele
kwa ajili yenu. Lakini nataka mwe na hekima katika mambo mema
na bila hatia katika mambo maovu.
20 Mungu wa amani atamponda Shetani chini ya miguu yenu upesi.
Neema ya Bwana wetu Yesu iwe nanyi. Amen.
21 Timotheo, mtendakazi mwenzangu anawasalimu. Vivyo hivyo
Lukio, Yasoni, na Sosipatro, ndugu zangu.
22 Mimi, Tertio, niliye mwandishi wa waraka huu, nawasalimu
katika Bwana.
23 Gayo, ambaye ni mwenyeji wangu na wa kanisa lote, anawasal-
imu.
Erasto, mweka hazina wa mji huu, pamoja na Kwarto ndugu yetu
pia wanawasalimu.
[
24 Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe pamoja nanyi nyote.
Amen.]

Maneno Ya Mwisho Ya Kumsifu Mungu

25 Sasa atukuzwe yeye awezaye kuwafanya ninyi imara kwa Injili
yangu na kuhubiriwa kwa Yesu Kristo, kutokana na kufunuliwa siri
zilizofichika tangu zamani za kale.
26 Lakini sasa siri hiyo imefunuliwa na kujulikana kupitia maandiko
ya kinabii kutokana na amri ya Mungu wa milele, ili mataifa yote
yaweze kumwamini na kumtii
27 Mungu aliye pekee, mwenye hekima, ambaye kwa njia ya Yesu
Kristo utukufu ni wake milele na milele! Amen.

1 Wakorintho

Salamu

1 Paulo, niliyeitwa kwa mapenzi ya Mungu kuwa mtume wa Kristo
Yesu, na Sosthene ndugu yetu.
2 Kwa kanisa la Mungu lililoko Korintho, kwa wale waliotakaswa
katika Kristo Yesu na walioitwa kuwa watakatifu, pamoja na wale wote
ambao kila mahali wanaliitia Jina la Kristo Yesu Bwana wetu, aliye
Bwana wao na wetu pia:
3 Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana
Yesu Kristo iwe nanyi.

Shukrani

4 Ninamshukuru Mungu siku zote kwa ajili yenu kwa sababu ya
neema yake mliyopewa katika Kristo Yesu.
5 Kwa kuwa katika Kristo mmetajirishwa kwa kila hali, katika
kusema kwenu na katika maarifa yenu yote,
6 kwa sababu ushuhuda wetu kumhusu Kristo ulithibitishwa ndani
yenu.
7 Kwa hiyo hamkupungukiwa na karama yoyote ya kiroho wakati
mnangoja kwa shauku kudhihirishwa kwa Bwana wetu Yesu Kristo.
8 Atawafanya imara mpaka mwisho, ili msiwe na hatia siku ile ya
Bwana wetu Yesu Kristo.
9 Mungu ambaye mmeitwa naye ili mwe na ushirika na Mwanawe
Yesu Kristo, Bwana wetu ni mwaminifu.

Mgawanyiko Ndani Ya Kanisa

10 Nawasihi ndugu zangu, katika Jina la Bwana wetu Yesu Kristo,
kwamba mpatane nia zenu ninyi kwa ninyi, ili pasiwepo na
matengano katikati yenu na kwamba mwe na umoja kikamilifu katika
nia na katika kusudi.
11 Ndugu zangu, nimepata habari kutoka kwa baadhi ya watu wa
nyumbani mwa Kloe kwamba kuna magomvi katikati yenu.
12 Maana yangu ni kwamba: Mmoja wenu husema, “Mimi ni wa
Paulo”; mwingine, “Mimi ni wa Apolo”; mwingine, “Mimi ni wa
Kefa,”* na mwingine, “Mimi ni wa Kristo.”
13 Je, Kristo amegawanyika? Je, Paulo ndiye alisulubishwa kwa ajili
yenu? Je, mlibatizwa kwa jina la Paulo?
14 Nashukuru kwamba sikumbatiza mtu yeyote isipokuwa Krispo na
Gayo.
15 Kwa hiyo hakuna mtu yeyote anayeweza kusema kwamba
alibatizwa kwa jina langu.
16 (Naam, niliwabatiza pia watu wa nyumbani mwa Stefana. Lakini
zaidi ya hao sijui kama nilimbatiza mtu mwingine yeyote.)
17 Kwa maana Kristo hakunituma ili kubatiza bali kuhubiri Injili; sio
kwa maneno ya hekima ya kibinadamu, ili msalaba wa Kristo usije
ukakosa nguvu yake.

Kristo Ni Hekima Na Nguvu Ya Mungu

* **1:12** Yaani Petro.

18 Kwa maana ujumbe wa msalaba kwa wale wanaopotea ni upuzi,
lakini kwetu sisi tunaookolewa ni nguvu ya Mungu.
19 Kwa maana imeandikwa:
“Nitaiharibu hekima ya wenye hekima,
na kubatilisha akili ya wenye akili.”
20 Yuko wapi mwenye hekima? Yuko wapi msomi? Yuko wapi
mwanafalsafa wa nyakati hizi? Je, Mungu hakufanya hekima ya
ulimwengu huu kuwa upumbavu?
21 Kwa kuwa katika hekima ya Mungu, ulimwengu kwa hekima yake
haukumjua yeye, ilimpendeza Mungu kuwaokoa wale walioamini kwa
upuzi wa lile neno lililohubiriwa.
22 Wayahudi wanadai ishara za miujiza na Wayunani wanatafuta
hekima.
23 Lakini sisi tunamhubiri Kristo aliyesulubiwa: yeye kwa Wayahudi
ni kikwazo na kwa Wayunani ni upuzi.
24 Lakini kwa wale ambao Mungu amewaita, Wayahudi na pia
Wayunani, Kristo ndiye nguvu ya Mungu na pia hekima ya Mungu.
25 Kwa maana upumbavu wa Mungu una hekima zaidi kuliko
hekima ya wanadamu, nao udhaifu wa Mungu una nguvu kuliko
nguvu ya wanadamu.
26 Ndugu zangu, kumbukeni mlivyokuwa mlipoitwa. Kwa kipimo
cha kibinadamu, si wengi wenu mliokuwa na hekima. Si wengi
mliokuwa na ushawishi, si wengi mliozaliwa katika jamaa zenye vyeo.
27 Lakini Mungu alivichagua vitu vipumbavu vya ulimwengu ili
awaaibishe wenye hekima, Mungu alivichagua vitu dhaifu vya
ulimwengu ili awaaibishe wenye nguvu.
28 Alivichagua vitu vya chini na vinavyodharauliwa vya dunia hii,
vitu ambavyo haviko, ili avibatilishe vile vilivyoko,
29 ili mtu yeyote asijisifu mbele zake.
30 Bali kwa yeye ninyi mmepata kuwa katika Kristo Yesu, aliye-
fanyika kwetu hekima itokayo kwa Mungu, yaani haki, na utakatifu
na ukombozi.
31 Hivyo, kama ilivyoandikwa: “Yeye ajisifuye na ajisifu katika
Bwana.”

2

Kumtangaza Kristo Aliyesulubiwa

1 Ndugu zangu nilipokuja kwenu, sikuja na maneno ya ushawishi
wala hekima ya hali ya juu nilipowahubiria siri ya Mungu.
2 Kwa kuwa niliamua kutokujua kitu chochote wakati nikiwa nanyi
isipokuwa Yesu Kristo aliyesulubiwa.
3 Mimi nilikuja kwenu nikiwa dhaifu na mwenye hofu na kwa
kutetemeka sana.
4 Kuhubiri kwangu na ujumbe wangu haukuwa kwa hekima na
maneno ya ushawishi bali kwa madhihirisho ya nguvu za Roho
5 ili imani yenu isiwe imejengwa katika hekima ya wanadamu bali
katika nguvu za Mungu.

Hekima Ya Kweli Itokayo Kwa Mungu

6 Lakini miongoni mwa watu waliokomaa twanena hekima, wala si
hekima ya ulimwengu huu au ya watawala wa dunia hii wanaobati-
lika.
7 Sisi tunanena hekima ya Mungu ambayo ni siri, tena iliyofichika,
ambayo Mungu aliikusudia kabla ya ulimwengu kuwepo, kwa ajili ya
utukufu wetu.
8 Hakuna hata mtawala mmoja wa nyakati hizi aliyeelewa jambo
hili. Kwa maana kama wangelielewa, wasingemsulubisha Bwana wa
utukufu.
9 Lakini ni kama ilivyoandikwa:
“Hakuna jicho limepata kuona,
wala sikio limepata kusikia,
wala hayakuingia moyoni wowote,
yale Mungu amewaandalia
wale wampendao”:
10 Lakini mambo haya Mungu ametufunulia kwa Roho wake.
Roho huchunguza kila kitu, hata mambo ya ndani sana ya Mungu.
11 Kwa maana ni nani anayejua mawazo ya mtu isipokuwa roho
iliyo ndani ya huyo mtu? Vivyo hivyo hakuna mtu ajuaye mawazo ya
Mungu isipokuwa Roho wa Mungu.
12 Basi hatukupokea roho ya dunia bali Roho atokaye kwa Mungu,
ili tuweze kuelewa kile kipawa ambacho Mungu ametupatia bure.
13 Haya ndiyo tusemayo, si kwa maneno tuliyofundishwa kwa
hekima ya wanadamu bali kwa maneno tuliyofundishwa na Roho,
tukifafanua kweli za kiroho kwa maneno ya kiroho.
14 Mtu ambaye hana Roho hawezi kupokea mambo yatokayo kwa
Roho wa Mungu, kwa kuwa ni upuzi kwake, naye hawezi kuyaelewa
kwa sababu hayo yanaeleweka tu kwa upambanuzi wa rohoni.
15 Mtu wa kiroho hubainisha mambo yote, lakini yeye mwenyewe
habainishwi na mtu yeyote.
16 “Kwa maana ni nani aliyefahamu mawazo ya Bwana
ili apate kumfundisha?”
Lakini sisi tunayo mawazo ya Kristo.

3

Kuhusu Mgawanyiko Katika Kanisa

1 Ndugu zangu, mimi sikuweza kusema nanyi kama watu wa kiroho,
bali kama watu wa mwilini, kama watoto wachanga katika Kristo.
2 Naliwanywesha maziwa, wala si chakula kigumu, kwa kuwa
hamkuwa tayari kwa hicho chakula. Naam, hata sasa hamko tayari.
3 Ninyi bado ni watu wa mwilini. Kwa kuwa bado kuna wivu na
magombano miongoni mwenu, je, ninyi si watu wa mwilini? Je, si
mwaendelea kama watu wa kawaida?
4 Kwa maana mmoja anaposema, “Mimi ni wa Paulo,” na mwingine,
“Mimi ni wa Apolo,” je, ninyi si wanadamu wa kawaida?
5 Kwani, Apolo ni nani? Naye Paulo ni nani? Ni watumishi tu ambao
kupitia wao mliamini, kama vile Bwana alivyompa kila mtu huduma
yake.
6 Mimi nilipanda mbegu, Apolo akatia maji, lakini Mungu ndiye
aliikuza.

7 Hivyo mwenye kupanda na mwenye kutia maji si kitu, bali Mungu
peke yake ambaye huifanya ikue.
8 Apandaye mbegu ana lengo sawa na yule atiaye maji na kila mmoja
atalipwa kulingana na kazi yake.
9 Kwa kuwa sisi tu watendakazi pamoja na Mungu. Ninyi ni shamba
la Mungu, jengo la Mungu.
10 Kwa neema Mungu aliyonipa, niliweka msingi kama mjenzi stadi
na mtu mwingine anajenga juu yake. Lakini kila mmoja inampasa awe
mwangalifu jinsi anavyojenga.
11 Kwa maana hakuna mtu yeyote awezaye kuweka msingi
mwingine wowote isipokuwa ule uliokwisha kuwekwa, ambao ni Yesu
Kristo.
12 Kama mtu yeyote akijenga juu ya msingi huu kwa kutumia
dhahabu, fedha, vito vya thamani, miti, majani au nyasi,
13 kazi yake itaonekana ilivyo, kwa kuwa Siku ile itaidhihirisha.
Itadhihirishwa kwa moto, nao moto utapima ubora wa kazi ya kila
mtu.
14 Kama kile alichojenga kitabaki, atapokea thawabu yake.
15 Kama kazi kitateketea, atapata hasara, ila yeye mwenyewe
ataokolewa, lakini tu kama mtu aliyenusurika kwenye moto.
16 Je, hamjui ya kwamba ninyi wenyewe ni hekalu la Mungu na
kwamba Roho wa Mungu anakaa ndani yenu?
17 Kama mtu yeyote akiliharibu hekalu la Mungu, Mungu
atamwangamiza; kwa maana hekalu la Mungu ni takatifu, na ninyi
ndiyo hilo hekalu.
18 Msijidanganye. Kama mtu yeyote miongoni mwenu akidhani
kuwa ana hekima kwa viwango vya dunia hii, inampasa awe mjinga
ili apate kuwa na hekima.
19 Kwa maana hekima ya ulimwengu huu ni upuzi mbele za Mungu.
Kama ilivyoandikwa: “Mungu huwanasa wenye hekima katika hila
yao,”
20 tena, “Bwana anajua kwamba mawazo ya wenye hekima ni
ubatili.”
21 Hivyo basi, mtu asijivune kuhusu wanadamu! Vitu vyote ni vyenu,
22 ikiwa ni Paulo au Apolo au Kefa* au dunia au uzima au mauti, au
wakati uliopo au wakati ujao, haya yote ni yenu
23 na ninyi ni wa Kristo, naye Kristo ni wa Mungu.

4

Mawakili Wa Siri Za Mungu

1 Basi, watu na watuhesabu sisi kuwa tu watumishi wa Kristo na
mawakili wa siri za Mungu.
2 Tena, litakiwalo ni mawakili waonekane kuwa waaminifu.
3 Lakini kwangu mimi ni jambo dogo sana kwamba nihukumiwe
na ninyi au na mahakama yoyote ya kibinadamu. Naam, hata mimi
mwenyewe sijihukumu.
4 Dhamiri yangu ni safi, lakini hilo halinihesabii kuwa asiye na hatia.
Bwana ndiye anihukumuye.

---

* **3:22** Yaani Petro.

5 Kwa hiyo msihukumu jambo lolote kabla ya wakati wake. Ngojeni
mpaka Bwana atakapokuja. Yeye atayaleta nuruni mambo yale
yaliyofichwa gizani, na kuweka wazi nia za mioyo ya wanadamu.
Wakati huo kila mmoja atapokea sifa anayostahili kutoka kwa Mungu.

6 Basi ndugu zangu, mambo haya nimeyafanya kwangu binafsi na
Apolo kwa faida yenu, ili mweze kujifunza kutoka kwetu maana ya
ule usemi usemao, "Msivuke zaidi ya yale yaliyoandikwa." Hivyo
hamtajivunia mtu fulani na kumdharau mwingine.
7 Kwa maana ni nani aliyewafanya kuwa tofauti na wengine? Ni nini
mlicho nacho ambacho hamkupokea? Nanyi kama mlipokea, kwa nini
mnajivuna kama vile hamkupokea?

8 Sasa tayari mnayo yale yote mnayohitaji! Tayari mmekwisha kuwa
matajiri! Mmekuwa wafalme, tena bila sisi! Laiti mngekuwa wafalme
kweli ili na sisi tupate kuwa wafalme pamoja nanyi!
9 Kwa maana ninaona kwamba Mungu ametuweka sisi mi-
tume katika nafasi ya mwisho kabisa, kama watu waliohukumiwa
kufa kwenye uwanja wa tamasha, kwa sababu tumefanywa kuwa
maonyesho kwa ulimwengu wote, kwa malaika na kwa wanadamu
pia.
10 Kwa ajili ya Kristo sisi ni wajinga, lakini ninyi mna hekima
sana ndani ya Kristo. Sisi tu dhaifu, lakini ninyi mna nguvu.
Tunadharauliwa, lakini ninyi mnaheshimiwa.
11 Mpaka saa hii tuna njaa na kiu, tu uchi, tumepigwa na hatuna
makao.
12 Tunafanya kazi kwa bidii kwa mikono yetu wenyewe. Tunapo-
laaniwa, tunabariki, tunapoteswa, tunastahimili,
13 tunaposingiziwa, tunajibu kwa upole. Mpaka sasa tumekuwa
kama takataka ya dunia na uchafu wa ulimwengu.

14 Siwaandikii mambo haya ili kuwaaibisha, bali ili kuwaonya, kama
wanangu wapendwa.
15 Hata kama mnao walimu 10,000 katika Kristo, lakini hamna baba
wengi. Mimi nilikuwa baba yenu katika Kristo Yesu kwa kuwaletea
Injili.
16 Basi nawasihi igeni mfano wangu.
17 Kwa sababu hii ninamtuma Timotheo, mwanangu mpendwa
na mwaminifu katika Bwana. Yeye atawakumbusha kuhusu njia
za maisha yangu katika Kristo Yesu, ambayo yanakubaliana na
mafundisho yangu ninayofundisha katika kila kanisa.

18 Baadhi yenu mmekuwa na jeuri mkidhani kuwa sitafika kwenu.
19 Lakini kama Bwana akipenda, nitafika kwenu mapema, nami
nitapenda kujua, si tu kile wanachosema hawa watu jeuri, bali pia
kujua nguvu yao.
20 Kwa kuwa Ufalme wa Mungu si maneno matupu tu bali ni nguvu.
21 Ninyi amueni. Je, nije kwenu na fimbo, au nije kwa upendo na
kwa roho ya upole?

5

Mwasherati Atengwe

1 Yamkini habari imeenea ya kuwa miongoni mwenu kuna uzinzi
ambao haujatokea hata miongoni mwa watu wasiomjua Mungu:
Kwamba mtu anaishi na mke wa baba yake.
2 Nanyi mwajivuna! Je, haiwapasi kuhuzunika na kumtenga na
ushirika wenu mtu huyo aliyefanya mambo hayo?
3 Hata kama siko pamoja nanyi katika mwili, niko nanyi katika roho.
Nami nimekwisha kumhukumu mtu huyo aliyetenda jambo hili, kama
vile ningekuwepo.
4 Mnapokutana katika Jina la Bwana wetu Yesu nami nikiwepo
pamoja nanyi katika roho na uweza wa Bwana Yesu ukiwepo,
5 mkabidhini mtu huyu kwa Shetani, ili mwili wake uharibiwe, ili
roho yake iokolewe katika siku ya Bwana.
6 Majivuno yenu si mazuri. Je, hamjui ya kwamba chachu kidogo
huchachusha donge zima la unga?
7 Ondoeni chachu ya kale ili mpate kuwa donge jipya lisilotiwa
chachu, kama vile mlivyo. Kwa maana Kristo, Mwana-Kondoo wetu
wa Pasaka amekwisha tolewa kuwa dhabihu.
8 Kwa hiyo, tusiiadhimishe sikukuu hii, kwa chachu ya zamani,
chachu ya nia mbaya na uovu, bali kwa mkate usiotiwa chachu, ndio
weupe wa moyo na kweli.
9 Niliwaandikia katika waraka wangu kuwa msishirikiane na waz-
inzi.
10 Sina maana kwamba msishirikiane na wazinzi wa ulimwengu
huu, au wenye tamaa mbaya, wanyang'anyi au waabudu sanamu.
Kwa kufanya hivyo ingewalazimu mtoke ulimwenguni humu.
11 Lakini sasa nawaandikia kwamba msishirikiane na mtu yeyote
anayejiita ndugu, hali akiwa ni mzinzi, au mwenye tamaa mbaya,
mwabudu sanamu au msingiziaji, mlevi au mdhalimu. Mtu kama huyo
hata msile naye.
12 Yanihusu nini kuwahukumu wale watu walio nje ya kanisa? Je, si
mnapaswa kuwahukumu hao walio ndani?
13 Mungu atawahukumu hao walio nje. "Ninyi mwondoeni huyo mtu
mwovu miongoni mwenu."

6

Kushtakiana Miongoni Mwa Waumini

1 Kama mtu yeyote wa kwenu ana ugomvi na mwenzake, anathubu-
tuje kuupeleka kwa wasiomcha Mungu ili kuamuliwa badala ya
kuupeleka kwa watakatifu?
2 Je, hamjui kwamba watakatifu watauhukumu ulimwengu? Nanyi
kama mtauhukumu ulimwengu, je, hamwezi kuamua mambo madogo
madogo?
3 Hamjui kwamba tutawahukumu malaika? Je, si zaidi mambo ya
maisha haya?
4 Kwa hiyo kama kuna ugomvi miongoni mwenu kuhusu mambo
kama haya, chagueni kuwa waamuzi, watu ambao wanaonekana hata
sio wa heshima katika kanisa.
5 Nasema hivi ili mwone aibu. Je, inawezekana kuwa miongoni
mwenu hakuna mtu mwenye hekima ya kutosha kuamua ugomvi kati
ya waaminio?

6 Badala yake ndugu mmoja anampeleka mwenzake mahakamani,
tena mbele ya watu wasioamini!
7 Huko kuwa na mashtaka miongoni mwenu ina maana kwamba
tayari ni kushindwa kabisa. Kwa nini msikubali kutendewa mabaya?
Kwa nini msikubali kunyang'anywa?
8 Badala yake, ninyi wenyewe mwadanganya na kutenda mabaya,
tena mwawatendea ndugu zenu.
9 Je, hamjui kwamba wasio haki hawataurithi Ufalme wa Mungu?
Msidanganyike: Waasherati, wala waabudu sanamu, wala wazinzi,
wala wahanithi, wala walawiti,
10 wala wezi, wala wenye tamaa mbaya, wala walevi, wala wanaod-
hihaki, wala wanyang'anyi hawataurithi Ufalme wa Mungu.
11 Baadhi yenu mlikuwa kama hao. Lakini mlioshwa, mlitakaswa,
mlihesabiwa haki kwa jina la Bwana Yesu Kristo na katika Roho wa
Mungu wetu.

Dhambi Za Zinaa

12 "Vitu vyote ni halali kwangu": lakini si vitu vyote vyenye faida.
"Vitu vyote ni halali kwangu": lakini sitatawaliwa na kitu chochote.
13 "Chakula ni cha tumbo, na tumbo ni la chakula": lakini Mungu
ataviangamiza vyote viwili. Mwili haukuumbwa kwa ajili ya zinaa bali
kwa ajili ya Bwana na Bwana kwa ajili ya mwili.
14 Naye Mungu aliyemfufua Bwana kutoka kwa wafu atatufufua sisi
pia kwa uweza wake.
15 Je, hamjui kwamba miili yenu ni viungo vya Kristo mwenyewe?
Je, nichukue viungo vya mwili wa Kristo na kuviunganisha na mwili
wa kahaba? La hasha!
16 Hamjui kwamba aliyeungwa na kahaba anakuwa mwili mmoja
naye? Kwa kuwa imenenwa, "Hao wawili watakuwa mwili mmoja."
17 Lakini mtu aliyeungwa na Bwana anakuwa roho moja naye.
18 Ikimbieni zinaa. Dhambi zingine zote atendazo mtu ziko nje ya
mwili wake, lakini yeye aziniye hutenda dhambi ndani ya mwili wake
mwenyewe.
19 Je, hamjui ya kwamba miili yenu ni hekalu la Roho Mtakatifu
akaaye ndani yenu, ambaye mmepewa na Mungu? Ninyi si mali yenu
wenyewe,
20 kwa maana mmenunuliwa kwa gharama. Kwa hiyo mtukuzeni
Mungu katika miili yenu.

7

Kuhusu Ndoa

1 Basi kuhusu mambo yale mliyoyaandika: Ni vyema mwanaume
asimguse mwanamke.
2 Lakini ili kuepuka zinaa, kila mwanaume na awe na mke wake
mwenyewe na kila mwanamke awe na mume wake mwenyewe.
3 Mume atimize wajibu wake wa ndoa kwa mkewe, naye vivyo hivyo
mke kwa mumewe.
4 Mwanamke hana mamlaka juu ya mwili wake bali mumewe, wala
mume hana mamlaka juu ya mwili wake bali mkewe.
5 Msinyimane, isipokuwa mmekubaliana kufanya hivyo kwa muda
fulani ili mweze kujitoa kwa maombi, kisha mrudiane tena ili Shetani
asije akapata nafasi ya kuwajaribu kwa sababu ya kutokuwa na kiasi.

6 Nasema haya kama ushauri na si amri.
7 Laiti watu wangekuwa kama mimi nilivyo. Lakini kila mtu
amepewa kipawa chake kutoka kwa Mungu, mmoja ana kipawa cha
namna hii na mwingine ana cha namna ile.
8 Kwa wale wasiooa na kwa wajane, nasema hivi, ingekuwa vizuri
wasioe.
9 Lakini kama hawawezi kujizuia, basi waoe na kuolewa, kwa maana
ni afadhali kuoa au kuolewa kuliko kuwaka tamaa.
10 Kwa wale waliooana nawapa amri (si mimi ila ni Bwana): Mke
asitengane na mumewe.
11 Lakini akitengana, ni lazima akae bila kuolewa, ama sivyo apatane
tena na mumewe. Wala mume asimpe mkewe talaka.
12 Lakini kwa wengine nasema (si Bwana ila ni mimi): Kama ndugu
ana mke asiyeamini, naye huyo mke anakubali kuishi pamoja naye,
basi asimwache.
13 Naye mwanamke aaminiye kama ameolewa na mwanaume
asiyeamini na huyo mume anakubali kuishi naye, basi huyo
mwanamke asimwache.
14 Kwa maana huyo mume asiyeamini anatakaswa kupitia mkewe,
naye mke asiyeamini anatakaswa kupitia mumewe anayeamini. Kama
isingalikuwa hivyo watoto wenu wangalikuwa si safi, lakini ilivyo sasa
wao ni watakatifu.
15 Lakini kama yule asiyeamini akijitenga, basi afanye hivyo. Katika
hali kama hiyo mwanamke au mwanaume aaminiye hafungwi, kwa
sababu Mungu ametuita tuishi kwa amani.
16 Wewe mke, unajuaje kama utamwokoa mumeo? Au wewe mume
unajuaje kama utamwokoa mkeo?

Kuishi Kama Alivyoagiza Bwana

17 Lakini kila mtu na aishi maisha aliyopangiwa na Bwana, yale
Mungu aliyomwitia. Hii ni sheria ninayoiweka kwa makanisa yote.
18 Je, mtu alikuwa tayari ametahiriwa alipoitwa? Asijifanye
asiyetahiriwa. Je, mtu alikuwa hajatahiriwa alipoitwa? Asitahiriwe.
19 Kutahiriwa si kitu, na kutokutahiriwa si kitu. Lakini kuzitii amri
za Mungu ndilo jambo muhimu.
20 Basi kila mmoja wenu na abaki katika hali aliyoitwa nayo.
21 Je, wewe ulipoitwa ulikuwa mtumwa? Jambo hilo lisikusumbue.
Ingawaje unaweza kupata uhuru, tumia nafasi uliyo nayo sasa kuliko
wakati mwingine wowote.
22 Kwa maana yeyote aliyeitwa katika Bwana akiwa mtumwa yeye
ni mtu huru kwa Bwana, kama vile yeyote aliyekuwa huru alipoitwa
yeye ni mtumwa wa Kristo.
23 Mlinunuliwa kwa gharama; msiwe watumwa wa wanadamu.
24 Ndugu zangu, kama kila mtu alivyoitwa, akae katika wito wake
alioitiwa na Mungu.

Wajane Na Wasioolewa

25 Basi, kuhusu wale walio bikira, mimi sina amri kutoka kwa
Bwana, lakini mimi natoa shauri kama mtu ambaye ni mwaminifu
kwa rehema za Bwana.
26 Kwa sababu ya shida iliyoko kwa sasa, naona ni vyema mkibaki
kama mlivyo.

27 Je, umeolewa? Basi usitake talaka. Je, hujaoa? Usitafute mke.
28 Lakini kama ukioa, hujatenda dhambi; na kama bikira akiolewa,
hajatenda dhambi. Lakini wale wanaooa watakabiliana na matatizo
mengi katika maisha haya, nami nataka kuwazuilia hayo.
29 Lakini ndugu zangu, nina maana kwamba muda uliobaki ni mfupi.
Tangu sasa wale waliooa waishi kama wasio na wake;
30 nao wanaoomboleza, kama ambao hawaombolezi; wenye furaha
kama wasiokuwa nayo; wale wanaonunua, kama vile vitu walivy-
onunua si mali yao;
31 nao wale wanaoshughulika na vitu vya dunia hii, kama ambao
hawahusiki navyo. Kwa maana dunia hii kama tunavyoiona sasa
inapita.
32 Ningetaka msiwe na masumbufu. Mwanaume ambaye hajaoa
anajishughulisha na mambo ya Bwana, jinsi ya kumpendeza Bwana.
33 Lakini mwanaume aliyeoa anajishughulisha na mambo ya dunia,
jinsi ya kumfurahisha mkewe,
34 na mawazo yake yamegawanyika. Mwanamke asiyeolewa hu-
jishughulisha na mambo ya Bwana: lengo lake ni awe mtakatifu
kimwili na kiroho. Lakini yule aliyeolewa hujishughulisha na mambo
ya dunia, jinsi atakavyoweza kumfurahisha mumewe.
35 Ninasema haya kwa faida yenu wenyewe, sio ili kuwawekea
vizuizi bali mpate kuishi kwa jinsi ilivyo vyema bila kuvutwa pengine
katika kujitoa kwenu kwa Bwana.
36 Kama mtu yeyote anadhani kwamba hamtendei ilivyo sawa
mwanamwali ambaye amemposa, naye akiwa umri wake unazidi
kuendelea na mtu huyo anajisikia kwamba inampasa kuoa, afanye
kama atakavyo. Yeye hatendi dhambi. Yawapasa waoane.
37 Lakini mwanaume ambaye ameamua moyoni mwake kutooa bila
kulazimishwa na mtu yeyote, bali anaweza kuzitawala tamaa zake
kutomwoa huyo mwanamwali, basi anafanya ipasavyo.
38 Hivyo basi, mwanaume amwoaye mwanamwali afanya vyema,
lakini yeye asiyemwoa afanya vyema zaidi.
39 Mwanamke aliyeolewa amefungwa na sheria maadamu mumewe
yu hai. Lakini mumewe akifa, basi mwanamke huyo yuko huru
kuolewa na mume mwingine ampendaye, lakini lazima awe katika
Bwana.
40 Lakini kwa maoni yangu, angekuwa na furaha zaidi akibaki
alivyo. Nami nadhani pia nina Roho wa Mungu.

8

Chakula Kilichotolewa Sadaka Kwa Sanamu

1 Sasa kuhusu chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu, tunajua
kwamba “sisi sote tuna ujuzi.” Lakini ujuzi hujivuna, bali upendo
hujenga.
2 Mtu yeyote anayedhani kwamba anajua kitu, bado hajui kama
impasavyo kujua.
3 Lakini mtu ampendaye Mungu, hujulikana naye Mungu.
4 Hivyo basi, kuhusu kula chakula kilichotolewa sadaka kwa
sanamu: Tunajua kwamba “Sanamu si kitu chochote kabisa duniani,”
na kwamba “Kuna Mungu mmoja tu.”

5 Kwa kuwa hata kama wapo hao wanaoitwa miungu, kama wakiwa
mbinguni au duniani (kama ilivyo kweli wapo “miungu” wengi na
“mabwana” wengi),
6 kwetu sisi yuko Mungu mmoja, aliye Baba, ambaye vitu vyote
vyatoka kwake na kwa ajili yake sisi twaishi; na kuna Bwana mmoja
tu, Yesu Kristo, ambaye kwa yeye vitu vyote vimekuwepo na kwa yeye
tunaishi.
7 Lakini si wote wanaojua jambo hili. Baadhi ya watu bado
wamezoea sanamu kuwa halisi hivi kwamba wanapokula chakula
kama hicho wanadhani kimetolewa sadaka kwa sanamu na kwa kuwa
dhamiri zao ni dhaifu, dhamiri yao inanajisika.
8 Lakini chakula hakituleti karibu na Mungu, wala hatupotezi
chochote tusipokula, wala hatuongezi chochote kama tukila.
9 Lakini angalieni jinsi mnavyotumia uhuru wenu usije ukawa
kikwazo kwao walio dhaifu.
10 Kwa maana kama mtu yeyote mwenye dhamiri dhaifu akiwaona
ninyi wenye ujuzi huu mkila katika hekalu la sanamu, je, si atatiwa
moyo kula chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu?
11 Kwa njia hiyo, huyo ndugu mwenye dhamiri dhaifu, ambaye
Kristo alikufa kwa ajili yake, ataangamia kwa sababu ya ujuzi wenu.
12 Mnapotenda dhambi dhidi ya ndugu zenu kwa njia hii na kujeruhi
dhamiri zao zilizo dhaifu, mnamkosea Kristo.
13 Kwa hiyo, kama kile ninachokula kitamfanya ndugu yangu
aanguke katika dhambi, sitakula nyama kamwe, nisije nikamfanya
ndugu yangu aanguke.

9

Haki Za Mtume

1 Je, mimi si huru? Je, mimi si mtume? Je, mimi sikumwona Yesu,
Bwana wetu? Je, ninyi si matunda ya kazi yangu katika Bwana?
2 Hata kama mimi si mtume kwa wengine, hakika mimi ni mtume
kwenu, kwa maana ninyi ni mhuri wa utume wangu katika Bwana.
3 Huu ndio utetezi wangu kwa hao wanaokaa kunihukumu.
4 Je, hatuna haki ya kula na kunywa?
5 Je, hatuna haki ya kusafiri na mke anayeamini, kama wanavy-
ofanya mitume wengine na ndugu zake Bwana na Kefa?*
6 Au ni mimi na Barnaba tu inatubidi kufanya kazi ili tuweze kupata
mahitaji yetu?
7 Ni askari yupi aendaye vitani kwa gharama zake mwenyewe? Ni
nani apandaye shamba la mizabibu na asile matunda yake? Ni nani
achungaye kundi na asipate maziwa yake.
8 Je, nasema mambo haya katika mtazamo wa kibinadamu tu? Je,
sheria haisemi vivyo hivyo?
9 Kwa maana imeandikwa katika Sheria ya Mose: “Usimfunge
maksai kinywa apurapo nafaka.” Je, Mungu hapa anahusika na
ng’ombe?
10 Je, Mungu hasemi haya hasa kwa ajili yetu? Hakika yameandikwa
kwa ajili yetu, kwa sababu mtu anapolima na mpuraji akapura nafaka,
wote wanapaswa kufanya hivyo wakiwa na tumaini la kushiriki
mavuno.

* **9:5** Yaani Petro.

11 Je, ikiwa sisi tulipanda mbegu ya kiroho miongoni mwenu,
itakuwa ni jambo kubwa iwapo tutavuna vitu vya mwili kutoka
kwenu?
12 Kama wengine wana haki ya kupata msaada kutoka kwenu,
isingepasa tuwe na haki hiyo hata zaidi?
Lakini sisi hatukutumia haki hii. Kinyume chake, tunavumilia kila
kitu ili tusije tukazuia Injili ya Kristo.
13 Je, hamjui kwamba, watu wafanyao kazi hekaluni hupata chakula
chao kutoka hekaluni, nao wale wahudumiao madhabahuni hushiriki
kile kitolewacho madhabahuni?
14 Vivyo hivyo, Bwana ameamuru kwamba wale wanaohubiri Injili
wapate riziki yao kutokana na Injili.
15 Lakini sijatumia hata mojawapo ya haki hizi. Nami siandiki haya
nikitumaini kwamba mtanifanyia mambo hayo. Heri nife kuliko mtu
yeyote kuninyima huku kujisifu kwangu.
16 Lakini ninapohubiri Injili siwezi kujisifu maana ninalazimika
kuhubiri. Ole wangu nisipoihubiri Injili!
17 Nikihubiri kwa hiari, ninayo thawabu. Lakini kama si kwa hiari,
basi ninachofanya ni kutekeleza tu uwakili niliowekewa.
18 Basi je, thawabu yangu ni nini? Thawabu yangu ni hii: Ya kwamba
katika kuhubiri Injili niitoe bila gharama, bila kutumia kwa utimilifu
uwezo wangu nilio nao katika Injili.
19 Ingawa mimi ni huru, wala si mtumwa wa mtu yeyote, nimeji-
fanya kuwa mtumwa wa kila mtu, ili niweze kuwavuta wengi kadri
iwezekanavyo.
20 Kwa Wayahudi, nilikuwa kama Myahudi, ili niwapate Wayahudi.
Kwa watu wale walio chini ya sheria, nilikuwa kama aliye chini ya
sheria (ingawa mimi siko chini ya sheria), ili niweze kuwapata wale
walio chini ya sheria.
21 Kwa watu wasio na sheria nilikuwa kama asiye na sheria (ingawa
siko huru mbali na sheria ya Mungu, bali niko chini ya sheria ya
Kristo), ili niweze kuwapata wale wasio na sheria.
22 Kwa walio dhaifu nilikuwa dhaifu, ili niweze kuwapata walio
dhaifu. Nimekuwa mtu wa hali zote kwa watu wote ili kwa njia yoyote
niweze kuwaokoa baadhi yao.
23 Nafanya haya yote kwa ajili ya Injili, ili nipate kushiriki baraka
zake.
24 Je, hamjui kwamba katika mashindano ya mbio wote wanaoshin-
dana hukimbia, lakini ni mmoja wao tu apewaye tuzo? Kwa hiyo
kimbieni katika mashindano kwa jinsi ambavyo mtapata tuzo.
25 Kila mmoja anayeshiriki katika mashindano hufanya mazoezi
makali. Wao hufanya hivyo ili wapokee taji isiyodumu, lakini sisi
tunafanya hivyo ili kupata taji idumuyo milele.
26 Kwa hiyo mimi sikimbii kama mtu akimbiaye bila lengo, sipigani
kama mtu anayepiga hewa,
27 la, bali nautesa mwili wangu na kuutumikisha ili nikiisha
kuwahubiria wengine, mimi nisiwe mtu wa kukataliwa.

10

Onyo Kutoka Historia Ya Waisraeli

1 Ndugu zangu, sitaki mkose kufahamu ukweli huu kwamba baba
zetu walikuwa wote chini ya wingu na kwamba wote walipita katikati
ya bahari.
2 Wote wakabatizwa kuwa wa Mose ndani ya lile wingu na ndani ya
ile bahari.
3 Wote walikula chakula kile kile cha roho,
4 na wote wakanywa kile kile kinywaji cha roho, kwa maana
walikunywa kutoka ule mwamba wa roho uliofuatana nao, nao ule
mwamba ulikuwa Kristo.
5 Lakini Mungu hakupendezwa na wengi wao, kwa hiyo miili yao
ilitapakaa jangwani.
6 Basi mambo haya yalitokea kama mifano ili kutuzuia tusiweke
mioyo yetu katika mambo maovu kama wao walivyofanya.
7 Msiwe waabudu sanamu, kama baadhi yao walivyokuwa, kama
ilivyoandikwa, “Watu waliketi chini kula na kunywa, kisha wakainuka
kucheza na kufanya sherehe za kipagani.”
8 Wala tusifanye uzinzi kama baadhi yao walivyofanya, wakafa watu
23,000 kwa siku moja.
9 Wala tusimjaribu Kristo, kama baadhi yao walivyofanya, wakafa
kwa kuumwa na nyoka.
10 Msinung’unike kama baadhi yao walivyofanya, wakaangamizwa
na mharabu.
11 Mambo haya yote yaliwapata wao ili yawe mifano kwa wengine,
nayo yaliandikwa ili yatuonye sisi ambao mwisho wa nyakati umetu-
fikia.
12 Hivyo, yeye ajidhaniaye amesimama, aangalie asianguke.
13 Hakuna jaribu lolote lililowapata ambalo si la kawaida kwa
wanadamu. Naye Mungu ni mwaminifu; hataruhusu mjaribiwe kupita
mnavyoweza. Lakini mnapojaribiwa atawapa njia ya kutokea ili
mweze kustahimili.

Karamu Za Sanamu Na Meza Ya Bwana

14 Kwa hiyo wapenzi wangu, zikimbieni ibada za sanamu.
15 Nasema watu wenye ufahamu, amueni wenyewe kuhusu haya
niyasemayo.
16 Je, kikombe cha baraka ambacho tunakibariki, si ushirika katika
damu ya Kristo? Mkate tuumegao, si ushirika wa mwili wa Kristo?
17 Kwa kuwa mkate ni mmoja, sisi tulio wengi tu mwili mmoja, kwa
kuwa wote twashiriki mkate mmoja.
18 Waangalieni watu wa Israeli: Je, wale wote walao dhabihu si ni
wale watendao kazi madhabahuni?
19 Je, nina maana kwamba kafara iliyotolewa kwa sanamu ni kitu
chenye maana yoyote? Au kwamba sanamu ni kitu chenye maana
yoyote?
20 La hasha! Lakini kafara za watu wasiomjua Mungu hutolewa kwa
mashetani, wala si kwa Mungu. Nami sitaki ninyi mwe na ushirika na
mashetani.
21 Hamwezi kunywa katika kikombe cha Bwana na cha mashetani
pia. Hamwezi kuwa na sehemu katika meza ya Bwana na katika meza
ya mashetani pia.
22 Je, tunataka kuamsha wivu wa Bwana? Je, sisi tuna nguvu kuliko
yeye?

Fanyeni Yote Kwa Utukufu Wa Mungu

23 “Vitu vyote ni halali,” lakini si vitu vyote vilivyo na faida. “Vitu
vyote ni halali,” lakini si vyote vinavyojenga.
24 Mtu yeyote asitafute yaliyo yake mwenyewe, bali kila mtu atafute
yale yanayowafaa wengine.
25 Kuleni chochote kinachouzwa sokoni, bila kuuliza swali lolote kwa
ajili ya dhamiri.
26 Kwa maana, “Dunia na vyote vilivyomo ni mali ya Bwana.”
27 Kama ukikaribishwa chakula na mtu asiyeamini nawe ukikubali
kwenda, kula kila kitu kitakachowekwa mbele yako bila kuuliza
maswali kwa ajili ya dhamiri.
28 Lakini kama mtu yeyote akikuambia, “Hiki kimetolewa kafara
kwa sanamu,” basi usikile kwa ajili ya huyo aliyekuambia na kwa ajili
ya dhamiri.
29 Nina maana dhamiri ya huyo aliyekuambia, wala si kwa ajili ya
dhamiri yako. Lakini kwa nini uhuru wangu uhukumiwe na dhamiri
ya mtu mwingine?
30 Kama nikila kwa shukrani, kwa nini nashutumiwa kwa kile
ambacho kwa hicho ninamshukuru Mungu?
31 Basi, lolote mfanyalo, kama ni kula au kunywa, fanyeni yote kwa
utukufu wa Mungu.
32 Msiwe kikwazo kwa mtu yeyote, wawe Wayahudi au Wayunani,
au kwa kanisa la Mungu,
33 kama hata mimi ninavyojaribu kumpendeza kila mtu kwa kila
namna. Kwa maana sitafuti mema kwa ajili yangu mwenyewe bali
kwa ajili ya wengi, ili waweze kuokolewa.

11

1 Igeni mfano wangu, kama ninavyouiga mfano wa Kristo.

Utaratibu Katika Kuabudu

2 Ninawasifu kwa kuwa mnanikumbuka katika kila jambo na kwa
kushika mafundisho niliyowapa.
3 Napenda mfahamu kwamba kichwa cha kila mwanaume ni Kristo,
na kichwa cha mwanamke ni mwanaume, nacho kichwa cha Kristo ni
Mungu.
4 Kila mwanaume anayeomba au kutoa unabii akiwa amefunika
kichwa chake, anakiaibisha kichwa chake.
5 Naye kila mwanamke anayeomba au kutoa unabii pasipo kufunika
kichwa chake, anakiaibisha kichwa chake, kwani ni sawa na yeye
aliyenyoa nywele.
6 Kama mwanamke hatajifunika kichwa chake, basi inampasa
kunyoa nywele zake. Lakini kama ni aibu kwa mwanamke kukata
au kunyoa nywele zake, basi afunike kichwa chake.
7 Haimpasi mwanaume kufunika kichwa chake kwa kuwa yeye ni
mfano wa Mungu na utukufu wa Mungu, lakini mwanamke ni utukufu
wa mwanaume.
8 Kwa maana mwanaume hakutoka kwa mwanamke, bali
mwanamke alitoka kwa mwanaume.
9 Wala mwanaume hakuumbwa kwa ajili ya mwanamke, bali
mwanamke kwa ajili ya mwanaume.

10 Kwa sababu hii na kwa sababu ya malaika, inampasa mwanamke
awe na ishara ya mamlaka juu yake.
11 Lakini katika Bwana, mwanamke hajitegemei pasipo mwanaume
na mwanaume hajitegemei pasipo mwanamke.
12 Kama vile mwanamke alivyoumbwa kutoka kwa mwanaume,
vivyo hivyo mwanaume huzaliwa na mwanamke. Lakini vitu vyote
vyatoka kwa Mungu.
13 Hukumuni ninyi wenyewe: Je, inafaa kwa mwanamke kum-
womba Mungu bila kufunika kichwa chake?
14 Je, maumbile ya asili hayatufundishi kuwa ni aibu kwa
mwanaume kuwa na nywele ndefu?
15 Lakini mwanamke akiwa na nywele ndefu ni utukufu kwake? Kwa
maana mwanamke amepewa nywele ndefu ili kumfunika.
16 Kama mtu anataka kubishana juu ya jambo hili, sisi wala
makanisa ya Mungu hatutambui desturi nyingine.

Matumizi Mabaya Ya Meza Ya Bwana

17 Basi katika maagizo yafuatayo, siwezi kuwasifu, kwa sababu
mkutanikapo si kwa ajili ya faida bali kwa hasara.
18 Kwanza, mnapokutana kama kanisa, nasikia kwamba kuna
mgawanyiko miongoni mwenu, nami kwa kiasi fulani nasadiki kuwa
ndivyo ilivyo.
19 Bila shaka lazima pawe na tofauti miongoni mwenu ili kuonyesha
ni nani anayekubaliwa na Mungu.
20 Mkutanikapo pamoja si chakula cha Bwana mnachokula,
21 kwa kuwa mnapokula, kila mmoja wenu anakula bila kuwangoja
wengine. Mmoja hukaa njaa na mwingine analewa.
22 Je, hamna nyumbani kwenu ambako mnaweza kula na kunywa?
Au mnalidharau kanisa la Mungu na kuwadhalilisha wale wasio na
kitu? Niwaambie nini? Je, niwasifu juu ya jambo hili? La, hasha!

Kuanzishwa Kwa Meza Ya Bwana
(Mathayo 26:26-29; Marko 14:22-25; Luka 22:14-20)

23 Kwa maana mimi nilipokea kutoka kwa Bwana yale niliyowapa
ninyi, kwamba Bwana Yesu, usiku ule aliposalitiwa, alitwaa mkate,
24 naye akiisha kushukuru, akaumega, akasema, **"Huu ndio mwili
wangu, uliotolewa kwa ajili yenu. Fanyeni hivi kwa ukumbusho
wangu."**
25 Vivyo hivyo baada ya kula, akakitwaa kikombe, akisema,
**"Kikombe hiki ni agano jipya katika damu yangu. Fanyeni hivi
kila mnywapo, kwa ukumbusho wangu."**
26 Maana kila mlapo mkate huu na kunywea kikombe hiki,
mnatangaza mauti ya Bwana mpaka ajapo.

Kushiriki Meza Ya Bwana Isivyostahili

27 Kwa hiyo, mtu yeyote alaye mkate huo au kukinywea kikombe
hicho cha Bwana isivyostahili, atakuwa na hatia ya dhambi juu ya
mwili na damu ya Bwana.
28 Inampasa mtu ajichunguze mwenyewe, kabla ya kula mkate na
kukinywea kikombe.
29 Kwa maana mtu yeyote alaye na kunywa pasipo kuutambua mwili
wa Bwana, hula na kunywa hukumu juu yake mwenyewe.

30 Hii ndiyo sababu wengi miongoni mwenu ni wagonjwa na dhaifu
na wengine wenu hata wamekufa.
31 Lakini kama tungejichunguza wenyewe tusingehukumiwa.
32 Tunapohukumiwa na Bwana, tunaadibishwa ili tusije tukahuku-
miwa pamoja na ulimwengu.
33 Kwa hiyo, ndugu zangu, mkutanikapo pamoja ili kula, mngojane.
34 Kama mtu akiwa na njaa, ale nyumbani kwake ili mkutanapo
pamoja msije mkahukumiwa.
Nami nitakapokuja nitawapa maelekezo zaidi.

12

Karama Za Rohoni

1 Basi ndugu zangu, kuhusu karama za rohoni, sitaki mkose
kufahamu.
2 Mnajua kwamba mlipokuwa watu wasiomjua Mungu, kwa njia
moja au ingine mlishawishika na kupotoshwa mkielekezwa kwa
sanamu zisizonena.
3 Kwa hiyo nawaambieni ya kuwa hakuna mtu anayeongozwa na
Roho wa Mungu anayeweza kusema, “Yesu na alaaniwe.” Pia hakuna
mtu awezaye kusema, “Yesu ni Bwana,” isipokuwa ameongozwa na
Roho Mtakatifu.
4 Kuna aina mbalimbali za karama, lakini Roho ni yule yule.
5 Kuna huduma za aina mbalimbali, lakini Bwana ni yule yule.
6 Kisha kuna tofauti za kutenda kazi, lakini ni Mungu yule yule
atendaye kazi zote kwa watu wote.
7 Basi kila mmoja hupewa ufunuo wa Roho kwa faida ya wote.
8 Maana mtu mmoja kwa Roho hupewa neno la hekima na mwingine
neno la maarifa kwa Roho huyo huyo.
9 Mtu mwingine imani kwa huyo Roho na mwingine karama za
kuponya kwa huyo Roho mmoja.
10 Kwa mwingine matendo ya miujiza, kwa mwingine unabii kwa
mwingine kupambanua roho, kwa mwingine aina mbalimbali za
lugha, na kwa mwingine bado, tafsiri za lugha.
11 Haya yote hufanywa na huyo huyo Roho mmoja, Roho naye
humgawia kila mtu, kama apendavyo.

Mwili Mmoja, Wenye Viungo Vingi

12 Kama vile mwili ulivyo mmoja nao una viungo vingi, navyo viungo
vyote vya mwili ingawa ni vingi, ni mwili mmoja, vivyo hivyo na
Kristo.
13 Kwa maana katika Roho mmoja wote tulibatizwa katika mwili
mmoja, kama ni Wayahudi au Wayunani, kama ni watumwa au watu
huru, nasi sote tulinyweshwa Roho mmoja.
14 Basi mwili si kiungo kimoja, bali ni viungo vingi.
15 Kama mguu ungesema, “Kwa kuwa mimi si mkono basi mimi si
wa mwili,” hiyo isingefanya huo mguu usiwe sehemu ya mwili.
16 Na kama sikio lingesema, “Kwa kuwa mimi si jicho, basi mimi si
wa mwili,” hiyo isingefanya hilo sikio lisiwe sehemu ya mwili.
17 Kama mwili wote ungelikuwa jicho, kusikia kungekuwa wapi? Au
kama mwili wote ungelikuwa sikio, kunusa kungekuwa wapi?

18 Lakini kama ilivyo, Mungu ameweka viungo katika mwili, kila
kimoja kama alivyopenda.
19 Kama vyote vingekuwa kiungo kimoja, mwili ungekuwa wapi?
20 Kama ulivyo, una viungo vingi, lakini mwili ni mmoja.
21 Jicho haliwezi kuuambia mkono, “Sina haja nawe!” Wala kichwa
hakiwezi kuiambia miguu, “Sina haja na ninyi!”
22 Lakini badala yake, vile viungo vya mwili vinavyoonekana kuwa
dhaifu, ndivyo ambavyo ni vya muhimu sana.
23 Navyo vile viungo tunavyoviona havina heshima, ndivyo tunavipa
heshima maalum. Vile viungo vya mwili ambavyo havina uzuri,
tunavipa heshima ya pekee;
24 wakati vile viungo vyenye uzuri havihitaji utunzaji wa pekee.
Lakini Mungu ameviweka pamoja viungo vya mwili na akavipa
heshima zaidi vile vilivyopungukiwa,
25 ili pasiwe na mafarakano katika mwili, bali viungo vyote vihudu-
miane kwa usawa kila kimoja na mwenzake.
26 Kama kiungo kimoja kikiumia, viungo vyote huumia pamoja
nacho, kama kiungo kimoja kikipewa heshima, viungo vyote hufurahi
pamoja nacho.
27 Sasa ninyi ni mwili wa Kristo na kila mmoja wenu ni sehemu ya
huo mwili.
28 Mungu ameweka katika kanisa, kwanza mitume, pili manabii, tatu
walimu, kisha watenda miujiza, pia karama za kuponya, karama za
kusaidiana, karama za uongozi, aina mbalimbali za lugha.
29 Je, wote ni mitume? Je, wote ni manabii? Je, wote ni walimu? Je,
wote wanatenda miujiza?
30 Je, wote wana karama ya kuponya? Je, wote hunena kwa lugha
mpya? Je, wote wanatafsiri?
31 Basi tamanini sana karama zilizo kuu.
Nami nitawaonyesha njia iliyo bora zaidi.

13

Karama Ya Upendo

1 Hata kama nitasema kwa lugha za wanadamu na za malaika, kama
sina upendo, nimekuwa kengele inayolialia au toazi livumalo.
2 Ningekuwa na karama ya unabii na kujua siri zote na maarifa yote,
hata kama nina imani kiasi cha kuweza kuhamisha milima, kama sina
upendo, mimi si kitu.
3 Kama nikitoa mali yote niliyo nayo na kama nikijitolea mwili
wangu uchomwe moto, kama sina upendo, hainifaidi kitu.
4 Upendo huvumilia, upendo hufadhili, upendo hauoni wivu, hauna
majivuno, hauna kiburi.
5 Haukosi kuwa na adabu, hautafuti mambo yake, haukasiriki upesi,
hauweki kumbukumbu ya mabaya.
6 Upendo haufurahii mabaya bali hufurahi pamoja na kweli.
7 Upendo huvumilia yote, huamini yote, hutumaini yote, hustahimili
yote.
8 Upendo haushindwi kamwe. Lakini ukiwepo unabii, utakoma;
zikiwepo lugha, zitakoma; yakiwepo maarifa, yatapita.

9 Kwa maana tunafahamu kwa sehemu na tunatoa unabii kwa
sehemu.
10 Lakini ukamilifu ukija, yale yasiyo kamili hutoweka.
11 Nilipokuwa mtoto, nilisema kama mtoto, niliwaza kama mtoto,
nilifikiri kama mtoto. Nilipokuwa mtu mzima niliacha mambo ya
kitoto.
12 Kwa maana sasa tunaona taswira kama kwa kioo, lakini wakati
huo tutaona wazi. Sasa nafahamu kwa sehemu, wakati huo nitafa-
hamu kikamilifu, kama vile mimi ninavyofahamika kikamilifu.
13 Basi sasa, yanadumu mambo haya matatu: Imani, tumaini na
upendo. Lakini lililo kuu miongoni mwa haya matatu ni upendo.

14

Karama Za Unabii Na Lugha

1 Fuateni upendo na kutaka sana karama za roho, hasa karama ya
unabii.
2 Kwa maana mtu yeyote anayesema kwa lugha, hasemi na
wanadamu bali anasema na Mungu. Kwa kuwa hakuna mtu yeyote
anayemwelewa, kwani anasema mambo ya siri kwa roho.
3 Lakini anayetoa unabii anasema na watu akiwajenga, kuwatia
moyo na kuwafariji.
4 Anenaye kwa lugha hujijenga mwenyewe, bali atoaye unabii
hulijenga kanisa.
5 Ningependa kila mmoja wenu anene kwa lugha lakini ningependa
zaidi nyote mtoe unabii. Kwa kuwa yeye atoaye unabii ni mkuu kuliko
anenaye kwa lugha, isipokuwa atafsiri, ili kanisa lipate kujengwa.
6 Sasa ndugu zangu, kama nikija kwenu nikasema kwa lugha mpya
nitawafaidia nini kama sikuwaletea ufunuo au neno la maarifa au
unabii au mafundisho?
7 Hata vitu visivyo na uhai vitoapo sauti, kama vile filimbi au kinubi,
mtu atajuaje ni wimbo gani unaoimbwa kusipokuwa na tofauti ya
upigaji?
8 Tena kama tarumbeta haitoi sauti inayoeleweka, ni nani
atakayejiandaa kwa ajili ya vita?
9 Vivyo hivyo na ninyi, kama mkinena maneno yasiyoeleweka katika
akili, mtu atajuaje mnalosema? Kwa maana mtakuwa mnasema
hewani tu.
10 Bila shaka ziko sauti nyingi ulimwenguni, wala hakuna isiyo na
maana.
11 Basi kama sielewi maana ya hiyo sauti, nitakuwa mgeni kwa yule
msemaji, naye atakuwa mgeni kwangu.
12 Vivyo hivyo na ninyi. Kwa kuwa mnatamani kuwa na karama
za rohoni, jitahidini kuzidi sana katika karama kwa ajili ya kulijenga
kanisa.
13 Kwa sababu hii, yeye anenaye kwa lugha na aombe kwamba apate
kutafsiri kile anachonena.
14 Kwa maana nikiomba kwa lugha, roho yangu inaomba, lakini akili
yangu haina matunda.
15 Nifanyeje basi? Nitaomba kwa roho, na pia nitaomba kwa akili
yangu. Nitaimba kwa roho na nitaimba kwa akili yangu pia.

16 Ikiwa unabariki kwa roho, mtu mwingine atakayejikuta miongoni
mwa hao wasiojua, atawezaje kusema "Amen" katika kushukuru
kwako, wakati haelewi unachosema?
17 Mnaweza kuwa mnatoa shukrani kweli, sawa, lakini huyo mtu
mwingine hajengeki.
18 Namshukuru Mungu kwamba mimi nanena kwa lugha kuliko
ninyi nyote.
19 Lakini ndani ya kanisa ni afadhali niseme maneno matano ya
kueleweka ili niwafundishe wengine kuliko kusema maneno 10,000
kwa lugha.
20 Ndugu zangu, msiwe kama watoto katika kufikiri kwenu, afadhali
kuhusu uovu mwe kama watoto wachanga, lakini katika kufikiri
kwenu, mwe watu wazima.
21 Katika Sheria imeandikwa kwamba:
"Kupitia kwa watu wenye lugha ng'eni
na kupitia midomo ya wageni,
nitasema na watu hawa,
lakini hata hivyo hawatanisikiliza,"
asema Bwana.
22 Basi kunena kwa lugha ni ishara, si kwa watu waaminio, bali kwa
wasioamini, wakati unabii si kwa ajili ya wasioamini, bali kwa ajili ya
waaminio.
23 Kwa hiyo kama kanisa lote likikutana na kila mmoja akanena
kwa lugha, kisha wakaingia wageni wasioelewa wasioamini, je,
hawatasema kwamba wote mna wazimu?
24 Lakini kama mtu asiyeamini au asiyeelewa akiingia wakati kila
mtu anatoa unabii, ataaminishwa na watu wote kuwa yeye ni mwenye
dhambi na kuhukumiwa na wote,
25 nazo siri za moyo wake zitawekwa wazi. Kwa hiyo ataanguka
chini na kumwabudu Mungu akikiri, "Kweli Mungu yuko katikati
yenu!"

Kumwabudu Mungu Kwa Utaratibu

26 Basi tuseme nini ndugu zangu? Mnapokutana pamoja, kila mmoja
ana wimbo, au neno la mafundisho, au ufunuo, lugha mpya au
atatafsiri. Mambo yote yatendeke kwa ajili ya kulijenga kanisa.
27 Kama mtu yeyote akinena kwa lugha, basi waseme watu wawili
au watatu si zaidi, mmoja baada ya mwingine na lazima awepo mtu
wa kutafsiri.
28 Lakini kama hakuna mtu wa kutafsiri, hao watu na wanyamaze
kimya kanisani na wanene na nafsi zao wenyewe na Mungu.
29 Manabii wawili au watatu wanene na wengine wapime yale
yasemwayo.
30 Kama mtu yeyote aliyeketi karibu, akipata ufunuo, basi yule wa
kwanza na anyamaze.
31 Kwa maana wote mnaweza kutoa unabii, mmoja baada ya
mwingine, ili kila mtu apate kufundishwa na kutiwa moyo.
32 Roho za manabii huwatii manabii.
33 Kwa maana Mungu si Mungu wa machafuko bali ni Mungu wa
amani.
Kama ilivyo katika makusanyiko yote ya watakatifu,

34 wanawake wanapaswa kuwa kimya kanisani. Hawaruhusiwi
kusema, bali wanyenyekee kama sheria isemavyo.
35 Kama wakitaka kuuliza kuhusu jambo lolote, wawaulize waume
zao nyumbani. Kwa maana ni aibu kwa mwanamke kuzungumza
kanisani.
36 Je, neno la Mungu lilianzia kwenu? Au ni ninyi tu ambao neno la
Mungu limewafikia?
37 Kama mtu yeyote akidhani kwamba yeye ni nabii, au ana karama
za rohoni, basi na akubali kwamba haya ninayoandika ni maagizo
kutoka kwa Bwana.
38 Kama mtu akipuuza jambo hili yeye mwenyewe atapuuzwa.
39 Kwa hiyo ndugu zangu, takeni sana kutoa unabii na msikataze
watu kusema kwa lugha.
40 Lakini kila kitu kitendeke kwa heshima na kwa utaratibu.

15

Kufufuka Kwa Kristo

1 Basi ndugu zangu nataka niwakumbushe kuhusu Injili niliyowahu-
biria, mkaipokea na ambayo katika hiyo mmesimama.
2 Kwa Injili hii mnaokolewa mkishikilia kwa uthabiti neno
nililowahubiria ninyi. La sivyo, mmeamini katika ubatili.
3 Kwa maana yale niliyopokea ndiyo niliyowapa ninyi, kama yenye
umuhimu wa kwanza: Kwamba Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi
zetu, kama yasemavyo Maandiko,
4 ya kuwa alizikwa na alifufuliwa siku ya tatu, kama yasemavyo
Maandiko,
5 na kwamba alimtokea Kefa,* kisha akawatokea wale kumi na
wawili.
6 Baadaye akawatokea wale ndugu waumini zaidi ya 500 kwa
pamoja, ambao wengi wao bado wako hai, ingawa wengine wamelala.
7 Ndipo akamtokea Yakobo na kisha mitume wote.
8 Mwisho wa wote, akanitokea mimi pia, ambaye ni kama aliyeza-
liwa si kwa wakati wake.
9 Kwa maana mimi ndiye mdogo kuliko mitume wote, nisiyestahili
kuitwa mtume, kwa sababu nililitesa kanisa la Mungu.
10 Lakini kwa neema ya Mungu nimekuwa hivi nilivyo na neema
yake kwangu haikuwa kitu bure. Bali nilizidi sana kufanya kazi
kuliko mitume wote, lakini haikuwa mimi, bali ni ile neema ya Mungu
iliyokuwa pamoja nami.
11 Hivyo basi, kama ilikuwa mimi au wao, hili ndilo tunalohubiri, na
hili ndilo mliloamini.

Ufufuo Wa Wafu

12 Basi kama tumehubiri ya kwamba Kristo alifufuliwa kutoka kwa
wafu, mbona baadhi yenu mnasema hakuna ufufuo wa wafu?
13 Lakini kama hakuna ufufuo wa wafu, basi hata Kristo hakufu-
fuliwa.
14 Tena ikiwa Kristo hakufufuliwa kutoka kwa wafu, kuhubiri kwetu
kumekuwa ni bure na imani yenu ni batili.

---

* **15:5** Yaani Petro.

15 Zaidi ya hayo, twaonekana kuwa mashahidi wa uongo kuhusu
Mungu, kwa sababu tumeshuhudia kumhusu Mungu kwamba alim-
fufua Kristo kutoka kwa wafu, lakini hilo haliwezi kuwa kweli kama
wafu hawafufuliwi.
16 Kwa kuwa kama wafu hawafufuliwi, basi hata Kristo hajafufuka.
17 Tena kama Kristo hajafufuliwa, imani yenu ni batili; nanyi bado
mko katika dhambi zenu.
18 Hivyo basi, wote waliolala katika Kristo wamepotea.
19 Ikiwa tumaini letu ndani ya Kristo ni kwa ajili ya maisha haya tu,
sisi tunastahili kuhurumiwa kuliko watu wote.
20 Lakini kweli Kristo amefufuliwa kutoka kwa wafu, tunda la
kwanza la wale wote waliolala.
21 Kwa maana kama vile mauti ilivyokuja kwa njia ya mtu mmoja,
vivyo hivyo, ufufuo wa wafu umekuja kwa njia ya mtu mmoja.
22 Kwa maana kama vile katika Adamu watu wote wanakufa, vivyo
hivyo katika Kristo wote watafanywa hai.
23 Lakini kila mmoja kwa wakati wake: Kristo, tunda la kwanza
kisha, wale walio wake, wakati atakapokuja.
24 Ndipo mwisho utafika, wakati atakapomkabidhi Mungu Baba
ufalme, akiisha angamiza kila utawala na kila mamlaka na nguvu.
25 Kwa maana lazima Kristo atawale mpaka awe amewaweka adui
zake wote chini ya miguu yake.
26 Adui wa mwisho atakayeangamizwa ni mauti.
27 Kwa maana Mungu "ameweka vitu vyote chini ya miguu yake."
Lakini isemapo kwamba "vitu vyote" vimewekwa chini yake, ni
wazi kwamba Mungu aliyetiisha vitu vyote chini ya Kristo hayumo
miongoni mwa hivyo vilivyotiishwa.
28 Atakapokuwa amekwisha kuyafanya haya, ndipo Mwana
mwenyewe atatiishwa chini yake yeye aliyetiisha vitu vyote, ili Mungu
awe yote katika yote.
29 Basi kama hakuna ufufuo, watafanyaje wale wabatizwao kwa ajili
ya wafu? Kama wafu hawafufuliwi kamwe, mbona watu wanabatizwa
kwa ajili yao?
30 Nasi kwa upande wetu kwa nini tunajihatarisha kila saa?
31 Kama majivuno yangu kwa ajili yenu katika Kristo Yesu Bwana
wetu ni kweli, ndugu zangu, ninakufa kila siku.
32 Kama kwa sababu za kibinadamu tu nilipigana na wanyama
wakali huko Efeso, ningekuwa nimepata faida gani? Kama wafu
hawafufuliwi,
"Tuleni na kunywa,
kwa kuwa kesho tutakufa."
33 Msidanganyike: "Ushirika na watu wabaya huharibu tabia njema."
34 Zindukeni mwe na akili kama iwapasavyo, wala msitende dhambi
tena; kwa maana watu wengine hawamjui Mungu. Nasema mambo
haya ili mwone aibu.

Mwili Wa Ufufuo

35 Lakini mtu anaweza kuuliza, "Wafu wafufuliwaje? Watakuwa na
mwili wa namna gani?"
36 Ninyi wapumbavu kiasi gani? Mpandacho hakiwi hai kama
hakikufa.

37 Mpandapo, hampandi mwili ule utakao kuwa, bali mwapanda
mbegu tu, pengine ya ngano au ya kitu kingine.
38 Lakini Mungu huipa mbegu umbo kama alivyokusudia mwenyewe
na kila aina ya mbegu huipa umbo lake.
39 Kwa maana nyama zote si za aina moja. Binadamu wana nyama
ya aina moja, wanyama wana aina nyingine, kadhalika ndege na
samaki wana nyama tofauti.
40 Pia kuna miili ya mbinguni na miili ya duniani, lakini fahari wa
ile miili ya mbinguni ni wa aina moja na fahari wa ile miili ya duniani
ni wa aina nyingine.
41 Jua lina fahari ya aina moja, mwezi nao una fahari yake na nyota
pia, nazo nyota hutofautiana katika fahari.

42 Hivyo ndivyo itakavyokuwa wakati wa ufufuo wa wafu. Ule mwili
wa kuharibika uliopandwa, utafufuliwa usioharibika,
43 unapandwa katika aibu, unafufuliwa katika utukufu, unapandwa
katika udhaifu, unafufuliwa katika nguvu,
44 unapandwa mwili wa asili, unafufuliwa mwili wa kiroho.

Kama kuna mwili wa asili, basi kuna mwili wa kiroho pia.
45 Kwa hiyo imeandikwa, “Mtu wa kwanza Adamu alifanyika kiumbe
hai”; Adamu wa mwisho, yeye ni roho iletayo uzima.
46 Lakini si ule wa kiroho uliotangulia, bali ni ule wa asili, kisha ule
wa kiroho.
47 Mtu wa kwanza aliumbwa kwa mavumbi ya ardhini, mtu wa pili
alitoka mbinguni.
48 Kama vile alivyokuwa yule wa ardhini, ndivyo walivyo wale walio
wa ardhini; na kwa vile alivyo mtu yule aliyetoka mbinguni, ndivyo
walivyo wale walio wa mbinguni.
49 Kama vile tulivyochukua mfano wa mtu wa ardhini, ndivyo
tutakavyochukua mfano wa yule mtu aliyetoka mbinguni.

50 Ndugu zangu nisemalo ni hili: nyama na damu haviwezi kuurithi
ufalme wa Mungu, wala kuharibika kurithi kutokuharibika.
51 Sikilizeni, nawaambia siri: Sote hatutalala, lakini sote tutabadil-
ishwa
52 ghafula, kufumba na kufumbua, parapanda ya mwisho itakapo-
lia. Kwa kuwa parapanda italia, nao wafu watafufuliwa na miili
isiyoharibika, nasi tutabadilishwa.
53 Kwa maana mwili huu wa kuharibika lazima uvae ku-
tokuharibika, nao huu wa kufa lazima uvae kutokufa.
54 Kwa hiyo, mwili huu wa kuharibika utakapovaa kutokuharibika,
nao huu mwili wa kufa utakapovaa kutokufa, ndipo lile neno
lililoandikwa litakapotimia: “Mauti imemezwa kwa kushinda.”

55 “Kuko wapi, ee mauti, kushinda kwako?
Uko wapi, ee mauti, uchungu wako?”
56 Uchungu wa mauti ni dhambi na nguvu ya dhambi ni sheria.
57 Lakini ashukuriwe Mungu, yeye atupaye ushindi kwa njia ya Bwana
wetu Yesu Kristo.
58 Kwa hiyo, ndugu zangu wapenzi, simameni imara, msitikisike,
mzidi sana katika kuitenda kazi ya Bwana, kwa maana mnajua ya
kuwa, kazi yenu katika Bwana si bure.

16

Changizo Kwa Ajili Ya Watakatifu

1 Basi kuhusu changizo kwa ajili ya watakatifu: Kama nilivyoyaagiza
makanisa ya Galatia, fanyeni vivyo hivyo.
2 Siku ya kwanza ya kila juma, kila mmoja wenu atenge kiasi cha
fedha, kulingana na mapato yake na fedha hizo aziweke akiba, ili
nitakapokuja pasiwe na lazima ya kufanya mchango.
3 Kwa hiyo nitakapowasili, nitawapa wale mtakaowachagua barua
za kuwatambulisha, ili kuwatuma wapeleke zawadi zenu huko
Yerusalemu.
4 Kama ikionekana ni vyema na mimi niende, basi hao watu
watafuatana nami.

Mahitaji Binafsi

5 Baada ya kupitia Makedonia nitakuja kwenu, maana ninakusudia
kupitia Makedonia.
6 Huenda nitakaa nanyi kwa muda, au hata kukaa nanyi kipindi
chote cha baridi, ili mweze kunisaidia katika safari yangu, popote
niendapo.
7 Kwa maana sitaki niwaone sasa na kupita tu; natarajia kuwa nanyi
kwa muda wa kutosha, kama Bwana akipenda.
8 Lakini nitakaa Efeso mpaka wakati wa Pentekoste,
9 kwa maana mlango mkubwa umefunguliwa kwangu kufanya kazi
yenye matunda, nako huko kuna adui wengi wanaonipinga.
10 Ikiwa Timotheo atakuja kwenu, hakikisheni kwamba hana hofu
yoyote akiwa nanyi, kwa sababu anafanya kazi ya Bwana, kama mimi
nifanyavyo.
11 Basi asiwepo mtu atakayekataa kumpokea. Msafirisheni kwa
amani ili aweze kunijia tena. Namtarajia pamoja na ndugu.
12 Basi kwa habari za ndugu yetu Apolo, nimemsihi kwa bidii aje
kwenu pamoja na hao ndugu. Ingawa alikuwa hapendi kabisa kuja
sasa, lakini atakuja apatapo nafasi.

Maneno Ya Mwisho

13 Kesheni, simameni imara katika imani, fanyeni kiume, kuweni
mashujaa kuweni hodari.
14 Fanyeni kila kitu katika upendo.
15 Ninyi mnajua kwamba watu wa nyumbani mwa Stefana ndio
waliokuwa wa kwanza kuamini katika Akaya, nao wamejitoa kwa ajili
ya kuwahudumia watakatifu. Ndugu nawasihi,
16 mjitie katika kuwahudumia watu kama hawa na kila mmoja
aingiaye kwenye kazi na kuifanya kwa bidii.
17 Nilifurahi wakati Stefana, Fortunato na Akaiko walipofika, kwa
sababu wamenipatia yale niliyopungukiwa kutoka kwenu.
18 Kwa kuwa waliiburudisha roho yangu na zenu pia. Watu kama
hawa wanastahili kutambuliwa.

Salamu Za Mwisho

19 Makanisa ya Asia yanawasalimu. Akila na Prisila,* pamoja na
kanisa lililoko nyumbani kwao wanawasalimu sana katika Bwana.

---

* **16:19** Prisila kwa Kiyunani ni Priska, hivyo tafsiri nyingine zimemuita Priska.

20 Ndugu wote walioko hapa wanawasalimu. Salimianeni kwa busu
takatifu.
21 Mimi, Paulo, naandika salamu hizi kwa mkono wangu mwenyewe.
22 Kama mtu yeyote hampendi Bwana Yesu Kristo, na alaaniwe.
Bwana wetu, njoo.†
23 Neema ya Bwana Yesu iwe nanyi.
24 Upendo wangu uwe nanyi nyote katika Kristo Yesu. Amen.

† **16:22** Kwa Kiaramu ni *Marana tha.*

2 Wakorintho

Salamu

1 Barua hii ni kutoka kwangu mimi Paulo, mtume wa Kristo Yesu
kwa mapenzi ya Mungu, na Timotheo ndugu yetu,
Kwa kanisa la Mungu lililoko Korintho, pamoja na watakatifu wote
walioko Akaya yote:
2 Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana
Yesu Kristo iwe nanyi.

Mungu Wa Faraja Yote

3 Ahimidiwe Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, Baba wa
huruma na Mungu wa faraja yote.
4 Yeye hutufariji katika taabu zetu, ili tuweze kuwafariji walio katika
taabu yoyote kwa faraja ambayo sisi wenyewe tumepokea kutoka kwa
Mungu.
5 Kama vile mateso ya Kristo yanavyozidi ndani ya maisha yetu,
hivyo ndivyo faraja yetu inavyofurika kwa njia ya Kristo.
6 Kama tunataabika, ni kwa ajili ya faraja na wokovu wenu; kama
tukifarijiwa, ni kwa ajili ya faraja yenu, iwaleteayo saburi ya mateso
yale yale yanayotupata.
7 Nalo tumaini letu kwenu ni thabiti, kwa sababu tunajua kwamba
kama vile mnavyoshiriki mateso yetu, ndivyo pia mnavyoshiriki katika
faraja yetu.
8 Ndugu wapendwa, hatutaki mkose kujua kuhusu zile taabu
tulizopata huko Asia. Kwa maana tulilemewa na mizigo sana, kiasi
cha kushindwa kuvumilia, hata tulikata tamaa ya kuishi.
9 Kwa kweli, mioyoni mwetu tulihisi tumekabiliwa na hukumu ya
kifo, ili tusijitegemee sisi wenyewe bali tumtegemee Mungu afufuaye
wafu.
10 Yeye aliyetuokoa kwenye hatari kubwa ya kifo na atatuokoa tena.
Kwake yeye tumeweka tumaini letu kwamba ataendelea kutuokoa.
11 Kama vile mlivyoungana kusaidiana nasi katika maombi, hivyo
wengi watatoa shukrani kwa niaba yetu kwa ajili ya baraka za neema
tulizopata kwa majibu ya maombi ya wengi.

Paulo Aahirisha Ziara

12 Basi haya ndiyo majivuno yetu: Dhamiri yetu inatushuhudia
kwamba tumeenenda katika ulimwengu na hasa katika uhusiano
wetu na ninyi, katika utakatifu na uaminifu utokao kwa Mungu.
Hatukufanya hivyo kwa hekima ya kidunia bali kwa neema ya Mungu.
13 Kwa maana hatuwaandikii mambo ambayo hamwezi kusoma au
kuyaelewa. Natumaini kwamba,
14 kama vile mlivyotuelewa kwa sehemu, mtakuja kuelewa kwa
ukamilifu ili mweze kujivuna kwa ajili yetu, kama na sisi tutakavy-
ojivuna kwa ajili yenu katika siku ya Bwana Yesu.
15 Kwa kuwa nilikuwa na uhakika wa mambo haya, nilitaka nije
kwenu kwanza, ili mpate faida mara mbili.

16 Nilipanga kuwatembelea nikiwa safarini kwenda Makedonia na
kurudi tena kwenu nikitoka Makedonia, ili mnisafirishe katika safari
yangu ya kwenda Uyahudi.
17 Nilipopanga jambo hili, je, nilikuwa kigeugeu? Au ninafanya
mipango yangu kwa hali ya mwili, ili niseme, “Ndiyo, ndiyo” na “Siyo,
siyo” wakati huo huo?
18 Hakika kama Mungu alivyo mwaminifu, maneno yetu kwenu
hayajawa “Ndiyo na Siyo.”
19 Kwa kuwa Yesu Kristo, Mwana wa Mungu, ambaye tulimhubiri
kwenu: Mimi, Silvano* na Timotheo, hakuwa “Ndiyo” na “Siyo,” bali
kwake yeye siku zote ni “Ndiyo.”
20 Kwa maana ahadi zote za Mungu zilizo katika Kristo ni “Ndiyo.”
Kwa sababu hii ni kwake yeye tunasema “Amen” kwa utukufu wa
Mungu.
21 Basi ni Mungu atufanyaye sisi pamoja nanyi kusimama imara
katika Kristo. Ametutia mafuta
22 kwa kututia muhuri wake na kutupa Roho wake mioyoni mwetu
kuwa rehani kwa ajili ya kututhibitishia kile kijacho.
23 Mungu ni shahidi wangu kwamba ilikuwa ni kwa ajili ya
kuwahurumia ninyi sikurudi Korintho.
24 Si kwamba tunatawala imani yenu, bali twatenda kazi pamoja
nanyi kwa ajili ya furaha yenu, kwa sababu ni kwa imani mwasimama
imara.

2

1 Hivyo nilikusudia moyoni mwangu nisifanye ziara nyingine yenye
kuwaumiza ninyi.
2 Kwa kuwa kama nikiwahuzunisha ninyi, ni nani aliyebaki wa
kunifurahisha isipokuwa ninyi ambao nimewahuzunisha?
3 Niliandika hivyo kama nilivyofanya, ili nikija nisihuzunishwe na
wale watu ambao wangenifanya nifurahi. Nina uhakika na ninyi
nyote, kwamba wote mngeshiriki furaha yangu.
4 Kwa maana niliwaandikia kutokana na dhiki kubwa na kutaabika
sana kwa moyo wangu tena kwa machozi mengi, shabaha yangu si ili
niwasababishe mhuzunike bali kuwaonyesha kina cha upendo wangu
kwenu.

Msamaha Kwa Mwenye Dhambi

5 Lakini ikiwa mtu yeyote amesababisha huzuni, kwa kiasi fulani
hakunihuzunisha mimi kama vile alivyowahuzunisha ninyi nyote, ili
nisiwe mkali kupita kiasi.
6 Adhabu hii aliyopewa na wengi inamtosha.
7 Basi sasa badala yake, inawapasa kumsamehe na kumfariji, ili
asigubikwe na huzuni kupita kiasi.
8 Kwa hiyo, nawasihi, mpate kuuthibitisha tena upendo wenu kwa
ajili yake.
9 Sababu ya kuwaandikia ni kuona kama mngeweza kushinda hilo
jaribio na kutii katika kila jambo.
10 Kama ninyi mkimsamehe mtu yeyote, mimi pia nimemsamehe.
Kile nilichosamehe, kama kulikuwa na kitu chochote cha kusamehe,
nimekwisha kusamehe mbele ya Kristo kwa ajili yenu,

* **1:19** Yaani Sila.

11 ili Shetani asitushinde. Kwa maana hatuachi kuzijua hila zake.

Wasiwasi Wa Paulo Huko Troa

12 Basi nilipofika Troa kuhubiri Injili ya Kristo na kukuta kwamba
Bwana alikuwa amenifungulia mlango,
13 bado nilikuwa sina utulivu akilini mwangu kwa sababu sikumkuta
ndugu yangu Tito huko. Hivyo niliagana nao nikaenda Makedonia.
14 Lakini Mungu ashukuriwe, yeye ambaye siku zote hutufanya
tuandamane kwa ushindi tukiwa ndani ya Kristo. Naye kupitia kwetu
hueneza kila mahali harufu nzuri ya kumjua yeye.
15 Kwa maana sisi kwa Mungu ni harufu nzuri ya manukato ya Kristo
miongoni mwa wale wanaookolewa na kwa wale wanaopotea.
16 Kwa wale wanaopotea, sisi ni harufu ya mauti iletayo mauti; lakini
kwa wale wanaookolewa, sisi ni harufu nzuri iletayo uzima. Ni nani
awezaye mambo hayo?
17 Tofauti na watu wengine wengi, sisi hatufanyi biashara na Neno
la Mungu kwa ajili ya kupata faida. Kinyume chake, katika Kristo
tunalisema Neno la Mungu kwa unyoofu, kama watu tuliotumwa
kutoka kwa Mungu.

3

Wahudumu Wa Agano Jipya

1 Je, tunaanza tena kujisifu wenyewe? Au tunahitaji kupata barua
za utambulisho kwenu au kutoka kwenu, kama watu wengine?
2 Ninyi wenyewe ndio barua yetu iliyoandikwa katika mioyo yetu,
inayojulikana na kusomwa na kila mtu.
3 Nanyi mwadhihirisha wazi kwamba ninyi ni barua itokayo kwa
Kristo, matokeo ya huduma yetu, ambayo haikuandikwa kwa wino
bali kwa Roho wa Mungu aliye hai, si katika vibao vya mawe, bali
katika vibao ambavyo ni mioyo ya wanadamu.
4 Hili ndilo tumaini tulilo nalo mbele za Mungu kwa njia ya Kristo.
5 Si kwamba sisi tunafikiri kuwa tunaweza kufanya jambo lolote
wenyewe, lakini nguvu yetu inatoka kwa Mungu.
6 Ndiye alituwezesha sisi kuwa wahudumu wa Agano Jipya: si wa
andiko, bali wa Roho; kwa kuwa andiko huua bali Roho hutia uzima.

Utukufu Wa Agano Jipya

7 Basi ikiwa ile huduma iliyoleta mauti, iliyoandikwa kwa herufi
juu ya jiwe ilikuja kwa utukufu, hata Waisraeli wakawa hawawezi
kuutazama uso wa Mose kwa sababu ya ule utukufu wake ingawa
ulikuwa ni wa kufifia,
8 je, huduma ya Roho haitakuwa na utukufu zaidi?
9 Ikiwa huduma ile inayowahukumu wanadamu ina utukufu, je, ile
huduma iletayo haki haitakuwa ya utukufu zaidi?
10 Kwa maana kile kilichokuwa na utukufu sasa hakina utukufu
ukilinganisha na huu utukufu unaozidi wa Agano Jipya.
11 Ikiwa kile kilichokuwa kinafifia kilikuja kwa utukufu, je, si zaidi
utukufu wa kile kinachodumu?
12 Kwa hiyo, kwa kuwa tunalo tumaini hili, tuna ujasiri sana.

13 Sisi si kama Mose, ambaye ilimpasa kuweka utaji ili kufunika
uso wake ili Waisraeli wasiuone ule mng'ao uliokuwa juu yake hadi
ulipofifia na hatimaye kutoweka.
14 Lakini akili zao zilipumbazwa, kwa maana mpaka leo utaji ule ule
hufunika wakati Agano la Kale linasomwa. Huo utaji haujaondolewa,
kwa maana ni katika Kristo peke yake unaondolewa.
15 Hata leo Sheria ya Mose inaposomwa, utaji hufunika mioyo yao.
16 Lakini wakati wowote mtu anapomgeukia Bwana, utaji unaon-
dolewa.
17 Basi Bwana ndiye Roho. Mahali alipo Roho wa Bwana hapo pana
uhuru.
18 Nasi sote, tukiwa na nyuso zisizotiwa utaji tunadhihirisha utukufu
wa Bwana, kama kwenye kioo. Nasi tunabadilishwa ili tufanane naye,
toka utukufu hadi utukufu mkuu zaidi, utokao kwa Bwana, ambaye
ndiye Roho.

4

Hazina Ya Mbinguni Katika Vyombo Vya Udongo

1 Kwa hiyo, kwa kuwa tuna huduma hii kwa rehema za Mungu,
hatukati tamaa.
2 Tumekataa mambo ya siri na ya aibu, wala hatufuati njia za
udanganyifu, tukichanganya Neno la Mungu na uongo. Kinyume
cha hayo, tunadhihirisha kweli waziwazi na kujitambulisha wenyewe
kwenye dhamiri ya kila mtu mbele za Mungu.
3 Hata nayo Injili yetu kama imetiwa utaji, ni kwa wale tu
wanaopotea.
4 Kwa habari yao, mungu wa dunia hii amepofusha akili za
wasioamini, ili wasione nuru ya Injili ya utukufu wa Kristo, aliye sura
ya Mungu.
5 Kwa maana hatujihubiri sisi wenyewe ila tunamhubiri Yesu Kristo
kuwa ni Bwana na sisi ni watumishi wenu kwa ajili ya Yesu.
6 Kwa kuwa Mungu, yeye aliyesema, "Nuru na ing'ae gizani,"
ameifanya nuru yake ing'ae mioyoni mwetu ili kutupatia nuru ya
maarifa ya utukufu wa Mungu katika uso wa Kristo.
7 Lakini tunayo hazina hii katika vyombo vya udongo, ili ijulikane
wazi kwamba uwezo huu wa ajabu unatoka kwa Mungu wala si kwetu.
8 Twataabika kila upande lakini hatuangamizwi; twaona wasiwasi
lakini hatukati tamaa;
9 twateswa lakini hatuachwi; twatupwa chini lakini hatupondwi.
10 Siku zote twachukua katika mwili kufa kwake Yesu ili kwamba
uzima wa Yesu uweze kudhihirika katika miili yetu.
11 Kwa maana sisi tulio hai siku zote tumetolewa tufe kwa ajili ya
Yesu, ili kwamba uzima wake upate kudhihirishwa katika mwili wetu
upatikanao na mauti.
12 Hivyo basi, mauti inatenda kazi ndani yetu, bali uzima unatenda
kazi ndani yenu.
13 Imeandikwa, "Niliamini, kwa hiyo nimesema." Kwa roho yule
yule wa imani pia tuliamini na hivyo tunasema,
14 kwa sababu tunajua kwamba yeye aliyemfufua Bwana Yesu
kutoka kwa wafu, atatufufua sisi pia pamoja na Yesu na kutuleta sisi
pamoja nanyi mbele zake.

15 Haya yote ni kwa faida yenu, ili kwamba neema ile inavyowafikia
watu wengi zaidi na zaidi, ipate kusababisha shukrani nyingi kwa
utukufu wa Mungu.
16 Kwa hiyo, hatukati tamaa. Ingawa utu wetu wa nje unachakaa,
utu wetu wa ndani unafanywa upya siku kwa siku.
17 Kwa maana dhiki yetu nyepesi iliyo ya kitambo inatutayarisha
kwa ajili ya utukufu wa milele unaozidi kuwa mwingi kupita kiasi,
18 kwa sababu hatuangalii yale yanayoweza kuonekana bali yale
yasiyoweza kuonekana. Kwa maana yale yanayoweza kuonekana ni
ya kitambo tu, bali yale yasiyoweza kuonekana ni ya milele.

5

Makao Yetu Ya Mbinguni

1 Kwa maana twajua kama hema yetu ya dunia tunayoishi iki-
haribiwa, tunalo jengo kutoka kwa Mungu, nyumba iliyo ya milele
kule mbinguni, isiyojengwa kwa mikono ya wanadamu.
2 Katika hema hii twalia kwa uchungu, tukitamani kuvikwa makao
yetu ya mbinguni,
3 kwa kuwa tukiisha kuvikwa hatutaonekana tena kuwa uchi.
4 Kwa kuwa tukiwa bado katika hema hii twalia kwa uchungu na
kulemewa, kwa sababu hatutaki kuvuliwa bali kuvikwa makao yetu ya
mbinguni ili kwamba kile kipatikanacho na mauti kimezwe na uzima.
5 Basi Mungu ndiye alitufanya kwa ajili ya jambo lilo hilo naye
ametupa Roho Mtakatifu kuwa amana, akituhakikishia ahadi ya kile
kijacho.
6 Kwa hiyo siku zote tunalo tumaini, hata ingawa tunajua kwamba
wakati tukiwa katika mwili huu, tuko mbali na Bwana,
7 kwa maana twaenenda kwa imani wala si kwa kuona.
8 Naam, tunalo tumaini na ingekuwa bora zaidi kuuacha mwili huu
na kwenda kukaa na Bwana.
9 Kwa hiyo, kama tuko katika mwili huu au tuko mbali nao, lengo
letu ni kumpendeza Bwana.
10 Kwa kuwa sisi sote tutasimama mbele ya kiti cha hukumu
cha Kristo, ili kila mmoja apate kulipwa kwa ajili ya yale ambayo
yametendwa katika mwili wake, yakiwa mema au mabaya.

Huduma Ya Upatanisho

11 Basi, kwa kuwa tunajua kumcha Bwana, tunajitahidi kuwavuta
wengine. Lakini Mungu anatufahamu dhahiri, nami natumaini
kwamba tu dhahiri katika dhamiri zenu pia.
12 Sio kwamba tunajaribu kujistahilisha kwenu tena, lakini tunataka
kuwapa nafasi ili mwone fahari juu yetu mweze kuwajibu hao
wanaoona fahari juu ya mambo yanayoonekana badala ya mambo
yaliyo moyoni.
13 Kama tumerukwa na akili, ni kwa ajili ya Mungu; kama tuna akili
timamu, ni kwa ajili yenu.
14 Kwa kuwa upendo wa Kristo unatutia nguvu, kwa sababu
tunasadiki kuwa mmoja alikufa kwa ajili ya wote, kwa hiyo wote
walikufa.

15 Naye alikufa kwa ajili ya watu wote, ili kwamba wote wanaoishi
wasiishi tena kwa ajili ya nafsi zao wenyewe, bali kwa ajili yake yeye
aliyekufa na kufufuliwa tena kwa ajili yao.
16 Hivyo tangu sasa hatumwangalii mtu yeyote kwa mtazamo wa
kibinadamu. Ingawa wakati fulani tulimwangalia Kristo kwa namna
ya kibinadamu, hatumwangalii tena hivyo.
17 Kwa hiyo kama mtu akiwa ndani ya Kristo, amekuwa kiumbe
kipya; ya kale yamepita, tazama, yamekuwa mapya.
18 Haya yote yanatokana na Mungu, ambaye ametupatanisha sisi
na nafsi yake kwa njia ya Yesu Kristo na kutupata sisi huduma ya
upatanisho:
19 Kwamba Mungu alikuwa ndani ya Kristo akiupatanisha
ulimwengu na nafsi yake mwenyewe, akiwa hawahesabii watu
dhambi zao. Naye ametukabidhi sisi ujumbe huu wa upatanisho.
20 Kwa hiyo sisi ni mabalozi wa Kristo, kana kwamba Mungu
anawasihi kupitia kwa vinywa vyetu. Nasi twawaomba sana ninyi
kwa niaba ya Kristo, mpatanishwe na Mungu.
21 Kwa maana Mungu alimfanya yeye asiyekuwa na dhambi kuwa
dhambi kwa ajili yetu, ili sisi tupate kufanywa haki ya Mungu kwake
yeye.

6

1 Kama watendakazi pamoja na Mungu, tunawasihi msipokee neema
ya Mungu bure.
2 Kwa maana asema:
“Wakati wangu uliokubalika nilikusikia,
siku ya wokovu nilikusaidia.”
Tazama, wakati uliokubalika ndio huu, siku ya wokovu ndiyo sasa.

Taabu Za Paulo

3 Hatuweki kitu cha kukwaza katika njia ya mtu yeyote, ili huduma
yetu isionekane kuwa na lawama.
4 Bali kama watumishi wa Mungu tuonyeshe kwa kila njia: katika
saburi nyingi; katika dhiki, katika misiba, na katika shida;
5 katika kupigwa, katika kufungwa gerezani na katika ghasia; katika
kazi ngumu, katika kukesha na katika kufunga;
6 katika utakatifu, katika ufahamu, katika uvumilivu, na katika utu
wema; katika Roho Mtakatifu na upendo wa kweli;
7 katika maneno ya kweli na katika nguvu za Mungu, kwa silaha za
haki za mkono wa kuume na za mkono wa kushoto;
8 katika utukufu na katika kudharauliwa; katika sifa mbaya na
katika sifa nzuri; tukiwa kama wadanganyaji, lakini tukiwa wakweli;
9 tukiwa maarufu, lakini tukihesabiwa kama tusiojulikana; tukiwa
kama wanaokufa, lakini tunaishi; tukipigwa, lakini hatuuawi;
10 tukiwa kama wenye huzuni, lakini siku zote tukifurahi;
tukionekana maskini, lakini tukitajirisha wengi; tukiwa kama wasio
na kitu, lakini tuna vitu vyote.
11 Tumesema nanyi wazi, enyi Wakorintho na kuwafungulieni mioyo
yetu wazi kabisa.
12 Sisi hatujizuii kuwapenda, bali ninyi mmeuzuia upendo wenu
kwetu.

13 Sasa nasema, kama na watoto wangu: Ninyi pia ifungueni mioyo
yenu kabisa.

Msifungiwe Nira Pamoja Na Wasioamini

14 Msifungiwe nira pamoja na watu wasioamini, kwa jinsi isivyo
sawasawa, kwa maana pana uhusiano gani kati ya haki na uovu? Au
kuna ushirika gani kati ya nuru na giza?
15 Kuna mapatano gani kati ya Kristo na Beliari?* Yeye aaminiye ana
sehemu gani na yeye asiyeamini?
16 Kuna mapatano gani kati ya Hekalu la Mungu na sanamu? Kwa
kuwa sisi tu Hekalu la Mungu aliye hai. Kama Mungu alivyosema:
"Nitakaa pamoja nao na kutembea katikati yao, nami nitakuwa Mungu
wao, nao watakuwa watu wangu."
17 "Kwa hiyo tokeni miongoni mwao,
mkatengwe nao,
asema Bwana.
Msiguse kitu chochote kilicho najisi,
nami nitawakaribisha."
18 "Mimi nitakuwa Baba kwenu,
nanyi mtakuwa wanangu na binti zangu,
asema Bwana Mwenyezi."

7

1 Wapenzi, kwa kuwa tunazo ahadi hizi, basi na tujitakase nafsi
zetu kutokana na kila kitu kitiacho mwili na roho unajisi, tukitimiza
utakatifu kwa kumcha Mungu.

Furaha Ya Paulo

2 Tupatieni nafasi mioyoni mwenu. Hatujamkosea mtu yeyote,
hatujampotosha mtu yeyote, wala hatujamdhulumu mtu yeyote.
3 Sisemi haya ili kuwahukumu, kwa kuwa nilisema mwanzo,
kwamba ninyi mko mioyoni mwetu hata kwa kufa pamoja au kuishi
pamoja.
4 Mara nyingi najivuna kwa ajili yenu; naona fahari juu yenu.
Nimejawa na faraja. Nina furaha kupita kiasi katika mateso yetu yote.
5 Kwa maana hata tulipoingia Makedonia, miili yetu haikuwa na
raha. Tulisumbuliwa kila upande, kwa nje kulikuwa na mapigano na
mioyoni mwetu tulikuwa na hofu.
6 Bali Mungu, yeye awafarijie wenye huzuni, alitufariji kwa kufika
kwake Tito.
7 Lakini si kule kuja kwa Tito tu, bali pia kwa faraja mliyompa.
Alitueleza jinsi mlivyonionea shauku, huzuni yenu kubwa na juhudi
yenu kwa ajili yangu, ili kwamba furaha yangu ipate kuwa kubwa
kuliko wakati wowote.
8 Hata kama niliwahuzunisha kwa barua yangu, sijutii. Ingawa
nilijuta kwa muda mfupi, kwa kuwa najua kwamba barua yangu
iliwaumiza, lakini ni kwa kitambo tu,
9 lakini sasa nina furaha, si kwa sababu mlihuzunika, bali kwa kuwa
huzuni hiyo iliwafanya mtubu. Kwa maana mlihuzunishwa kama
Mungu alivyokusudia watu wahuzunike na hivyo sisi hatukuwadhuru
kwa njia yoyote.

---

* **6:15** Beliari hapa ina maana ya uovu, kutokumcha Mungu.

10 Kwa maana huzuni ya kimungu huleta toba iletayo wokovu na
wala haina majuto. Lakini huzuni ya kidunia husababisha mauti.
11 Tazameni jinsi huzuni hii ya kimungu ilivyoleta faida ndani yenu:
bidii mliyo nayo, juhudi mliyofanya kujitetea, uchungu wenu, hofu
yenu, upendo wenu, shauku yenu na jinsi mlivyokuwa tayari kutoa
adhabu inayostahili. Kwa kila njia mmejithibitisha kuwa safi katika
jambo hilo.
12 Hivyo ingawa niliwaandikia, haikuwa kwa sababu ya huyo
aliyekosa au huyo aliyekosewa. Lakini nilitaka ninyi wenyewe mwone,
mbele za Mungu, jinsi mlivyojitoa kwa ajili yetu.
13 Kwa ajili ya haya tumefarijika.
Zaidi ya kule sisi kutiwa moyo, tulifurahi sana kumwona Tito alivyo
na furaha, kwa sababu roho yake imeburudishwa na ninyi nyote.
14 Nilikuwa nimewasifu ninyi kwake, nanyi hamkuniaibisha. Lakini
kila kitu tulichowaambia ninyi, kilikuwa kweli, hivyo kule kujisifu
kwetu kwa Tito kuwahusu ninyi kumethibitishwa kuwa kweli pia.
15 Upendo wake kwenu unaongezeka sana anapokumbuka jinsi
mlivyokuwa watiifu, na kumpokea kwa hofu na kutetemeka.
16 Nafurahi kwamba ninaweza kuwatumaini ninyi kabisa.

8

Kutoa Kwa Ukarimu

1 Basi sasa ndugu, nataka ninyi mjue kuhusu ile neema ambayo
Mungu amewapa makanisa ya Makedonia.
2 Pamoja na majaribu makali na taabu walizopata, furaha
waliyokuwa nayo ilikuwa kubwa, ingawa walikuwa maskini kupin-
dukia, kwa upande wao walifurika kwa wingi wa ukarimu.
3 Kwa maana nashuhudia kwamba wao walitoa kwa kadiri waweza-
vyo, hata na zaidi ya uwezo wao, kwa hiari yao wenyewe,
4 wakitusihi kwa bidii wapewe fursa ya kushiriki katika huduma hii
ya kuwasaidia watakatifu.
5 Wala hawakufanya tulivyotazamia, bali walijitoa wao wenyewe
kwa Bwana kwanza na ndipo wakajitoa kwa ajili yetu, kufuatana na
mapenzi ya Mungu.
6 Kwa hiyo tulimsihi Tito, kwa kuwa ndiye alianzisha jambo hili,
akamilishe tendo hili la neema kwa upande wenu.
7 Lakini kama vile mlivyo mbele sana katika yote: Katika imani,
katika usemi, katika maarifa, katika uaminifu wote na katika upendo
wenu kwetu sisi, vivyo hivyo tunataka pia mzidi katika neema hii ya
kutoa.
8 Siwaamrishi, lakini nataka kujaribu unyofu wa upendo wenu kwa
kuulinganisha na bidii ya wengine.
9 Kwa maana mnajua neema ya Bwana wetu Yesu Kristo, kwamba
ingawa alikuwa tajiri, kwa ajili yenu alikubali kuwa maskini, ili kwa
umaskini wake ninyi mpate kuwa matajiri.
10 Ushauri wangu kuhusu lile lililo bora kwenu juu ya jambo hili ni
huu: Mwaka uliopita ninyi mlikuwa wa kwanza si tu kutoa lakini pia
mlikuwa na shauku ya kufanya hivyo.
11 Sasa ikamilisheni kazi hii kwa shauku kama mlivyoanza, jitoleeni
kulingana na uwezo wenu.

12 Kwa kuwa kama nia ya kutoa ipo, kitolewacho kinakubalika
kulingana na kile mtu alicho nacho, wala si kwa kile ambacho hana.
13 Nia yetu si kwamba wengine wasaidike wakati ninyi mnateseka,
bali pawe na uwiano.
14 Kwa wakati huu, wingi wa vitu mlivyo navyo usaidie kutosheleza
mahitaji yao, ili wakati wao watakapokuwa na wingi wa vitu, nao
wapate kutosheleza mahitaji yenu.
15 Ndipo patakuwa na usawa, kama ilivyoandikwa: "Aliyekusanya
zaidi hakuwa na ziada, wala aliyekusanya kidogo hakupungukiwa."

Tito Atumwa Korintho

16 Ninamshukuru Mungu ambaye amemtia Tito moyo wa kuwajali
ninyi kama mimi ninavyowajali.
17 Si kwamba Tito amekubali tu ombi letu, bali anakuja kwenu akiwa
na shauku kuliko wakati mwingine, tena kwa hiari yake mwenyewe.
18 Nasi tunamtuma pamoja naye ndugu ambaye anasifiwa na
makanisa yote kwa huduma yake ya kuhubiri Injili.
19 Zaidi ya hayo, alichaguliwa na makanisa ili asafiri pamoja nasi
tulipokuwa tunapeleka matoleo ya ukarimu, kwa ajili ya utukufu wa
Bwana mwenyewe, na ili kuonyesha hisani yetu kuwasaidia.
20 Tunataka kuepuka lawama yoyote kuhusu jinsi tunavyosimamia
matoleo haya ya ukarimu.
21 Kwa kuwa tunakusudia kufanya kile kilicho haki si machoni mwa
Bwana peke yake, bali pia machoni mwa watu wengine.
22 Pamoja nao, tunamtuma ndugu yetu ambaye mara kwa mara
ametuthibitishia kwa njia nyingi kwamba ana shauku, naam, zaidi
sana sasa kwa sababu analo tumaini kuu kwenu.
23 Kwa habari ya Tito, yeye ni mwenzangu na mtendakazi pamoja
nami miongoni mwenu. Kwa habari za ndugu zetu, wao ni wawakil-
ishi wa makanisa, na utukufu kwa Kristo.
24 Kwa hiyo waonyesheni wazi hawa ndugu uthibitisho wa upendo
wenu na sababu inayotufanya tujivune kwa ajili yenu, mbele ya
makanisa, ili yapate kuona.

9

Wasaidieni Wakristo Wenzenu

1 Hakuna haja yangu kuwaandikia kuhusu huduma hii itolewayo
kwa ajili ya watakatifu.
2 Kwa kuwa ninajua mlivyo na shauku ya kusaidia, nami nimekuwa
nikijivuna kwa ajili ya jambo hilo kwa watu wa Makedonia, nikiwaam-
bia kuwa ninyi wa Akaya mmekuwa tayari kutoa tangu mwaka jana
na shauku yenu imewachochea wengi wao katika kutoa.
3 Lakini sasa nawatuma hawa ndugu ili kujivuna kwetu kuhusu
mchango wenu kusiwe maneno matupu, bali mpate kuwa tayari kama
nilivyosema mngekuwa tayari.
4 Kwa maana kama nikija na Mmakedonia yeyote na kuwakuta
hamjawa tayari, tutaona aibu kusema chochote juu yenu katika
matoleo.
5 Kwa hivyo niliona ni muhimu niwahimize hawa ndugu watangulie
kuja huko kwenu kabla yangu, wafanye mipango ya hayo matoleo ya

ukarimu mliyokuwa mmeahidi, ili yawe tayari kama matoleo ya hiari
wala si kama ya kutozwa kwa nguvu.

Kupanda Kwa Ukarimu

6 Kumbukeni kwamba: Yeyote apandaye kwa uchache pia atavuna
kwa uchache, naye apandaye kwa ukarimu pia atavuna kwa ukarimu.
7 Kila mtu atoe kama anavyokusudia moyoni mwake, si kwa uchoyo
au kwa kulazimishwa, kwa maana Mungu humpenda yeye atoaye kwa
moyo mkunjufu.
8 Naye Mungu aweza kuwapa kila baraka kwa wingi, ili katika
mambo yote kila wakati, mwe na kila kitu mnachohitaji, ili mweze
kushiriki kwa wingi katika kila kazi njema.
9 Kama ilivyoandikwa:
"Ametawanya vipawa vyake kwa ukarimu
akawapa maskini;
haki yake hudumu milele."
10 Yeye ampaye mpanzi mbegu kwa ajili ya kupanda na mkate kuwa
chakula, atawapa na kuzizidisha mbegu zenu za kupanda na kuongeza
mavuno ya haki yenu.
11 Mtatajirishwa kwa kila namna ili mpate kuwa wakarimu kila wakati,
na kupitia kwetu, ukarimu wenu utamletea Mungu shukrani.
12 Huduma hii mnayofanya si tu kwa ajili ya kukidhi mahitaji ya
watakatifu, bali huzidi sana kwa shukrani nyingi apewazo Mungu.
13 Kwa sababu ya huduma ambayo mmejithibitisha wenyewe, watu
watamtukuza Mungu kwa ajili ya utiifu ufuatanao na ukiri wenu wa
Injili ya Kristo, na kwa ukarimu wenu wa kushiriki pamoja nao na pia
wengine wote.
14 Nao katika maombi yao kwenu mioyo yao itawaonea shauku kwa
sababu ya neema ipitayo kiasi mliyopewa na Mungu.
15 Ashukuriwe Mungu kwa karama yake isiyoelezeka.

10

Paulo Atetea Huduma Yake

1 Basi, mimi Paulo ninawasihi kwa unyenyekevu na upole wa Kristo,
mimi niliye "mwoga" ninapokuwa pamoja nanyi ana kwa ana, lakini
mwenye ujasiri nikiwa mbali nanyi!
2 Nawaomba nitakapokuja kwenu nisiwe na ujasiri dhidi ya watu
fulani, kama ninavyotazamia kwa wale wanaodhani kwamba tunaishi
kwa kufuata namna ya ulimwengu huu.
3 Ingawa tunaishi duniani, hatupigani vita kama ulimwengu
ufanyavyo.
4 Silaha za vita vyetu si za mwili, bali zina uwezo katika Mungu hata
kuangusha ngome,
5 tukiangusha mawazo na kila kitu kilichoinuka, kijiinuacho juu ya
elimu ya Mungu, na tukiteka nyara kila fikira ipate kumtii Kristo,
6 tena tukiwa tayari kuadhibu kila tendo la kutotii, kutii kwenu
kutakapokamilika.
7 Angalieni yale yaliyo machoni penu. Kama mtu yeyote anaamini
kuwa yeye ni mali ya Kristo, basi kumbuka kuwa kama ulivyo wa
Kristo, vivyo hivyo na sisi ndivyo tulivyo.

8 Basi hata kama nikijisifu zaidi kidogo kuhusu mamlaka tuliyo
nayo, ambayo Bwana alitupa ili kuwajenga wala si kuwabomoa, mimi
sitaionea haya.
9 Sitaki nionekane kama ninayejaribu kuwatisha kwa nyaraka
zangu.
10 Kwa maana wanasema, “Nyaraka zake ni nzito na zenye nguvu,
lakini ana kwa ana ni dhaifu na kuzungumza kwake ni kwa kudha-
rauliwa.”
11 Watu kama hao wajue ya kuwa, yale tusemayo kwa barua
tukiwa hatupo pamoja nanyi, ndivyo tulivyo na ndivyo tutakavyofanya
tutakapokuwa pamoja nanyi.
12 Hatuthubutu kujiweka kwenye kundi moja au kujilinganisha na
hao wanaojitukuza wenyewe kuwa wao ni wa maana sana. Wanapo-
jipima na kujilinganisha wenyewe kwa wenyewe, wanaonyesha ya
kuwa hawana busara.
13 Lakini sisi hatujajivuna kupita kiasi, bali majivuno yetu yatakuwa
katika mipaka ile Mungu aliyotuwekea, mipaka ambayo inawafikia
hata ninyi.
14 Kwa maana hatukuwa tunavuka mipaka katika kujisifu kwetu,
kama vile ambavyo ingekuwa kama hatukuwa tumekuja kwenu. Kwa
maana sisi ndio tuliokuwa wa kwanza kuja kwenu na Injili ya Kristo.
15 Wala hatuvuki mipaka kwa kujisifu kwetu kwa ajili ya kazi
iliyofanywa na watu wengine. Tumaini letu ni kwamba imani yenu
inavyozidi kukua, eneo letu la utendaji miongoni mwenu litapanuka
zaidi,
16 ili tuweze kuhubiri Injili sehemu zilizo mbali na maeneo yenu.
Kwa maana hatutaki kujisifu kwa ajili ya kazi ambayo imekwisha
kufanyika tayari katika eneo la mtu mwingine.
17 Lakini, “Yeye ajisifuye na ajisifu katika Bwana.”
18 Kwa maana si yeye ajisifuye mwenyewe akubaliwaye, bali yeye
ambaye Bwana humsifu.

11

Paulo Na Mitume Wa Uongo

1 Laiti mngenivumilia kidogo katika upumbavu wangu! Naam,
nivumilieni kidogo.
2 Ninawaonea wivu, wivu wa Kimungu, kwa kuwa mimi niliwaposea
mume mmoja, ili niwalete kwa Kristo kama mabikira safi.
3 Lakini nina hofu kuwa, kama vile Eva alivyodanganywa kwa ujanja
wa yule nyoka, mawazo yenu yasije yakapotoshwa, mkauacha unyofu
na usafi wa upendo wenu kwa Kristo.
4 Kwa sababu kama mtu akija na kuwahubiria Yesu mwingine
ambaye si yule tuliyemhubiri, au kama mkipokea roho mwingine
ambaye si yule mliyempokea, au Injili tofauti na ile mliyoikubali, ninyi
mnaitii kwa urahisi.
5 Lakini sidhani ya kuwa mimi ni dhalili sana kuliko hao “mitume
wakuu.”
6 Inawezekana mimi nikawa si mnenaji hodari, lakini ni hodari
katika elimu. Jambo hili tumelifanya liwe dhahiri kwenu kwa njia
zote.

7 Je, nilitenda dhambi kwa kujishusha ili kuwainua ninyi kwa
kuwahubiria Injili ya Mungu pasipo malipo?
8 Niliyanyang'anya makanisa mengine kwa kupokea misaada kutoka
kwao ili niweze kuwahudumia ninyi.
9 Nami nilipokuwa pamoja nanyi, nikipungukiwa na chochote,
sikuwa mzigo kwa mtu yeyote, kwa maana ndugu waliotoka Makedo-
nia walinipatia mahitaji yangu. Kwa hiyo nilijizuia kuwa mzigo kwenu
kwa njia yoyote, nami nitaendelea kujizuia.
10 Kwa hakika kama vile kweli ya Kristo ilivyo ndani yangu, hakuna
mtu yeyote katika Akaya nzima atakayenizuia kujivunia jambo hili.
11 Kwa nini? Je, ni kwa sababu siwapendi? Mungu anajua ya kuwa
nawapenda!
12 Nami nitaendelea kufanya lile ninalofanya sasa ili nisiwape nafasi
wale ambao wanatafuta nafasi ya kuhesabiwa kuwa sawa na sisi
katika mambo wanayojisifia.
13 Watu kama hao ni mitume wa uongo, ni wafanyakazi wadangany-
ifu, wanaojigeuza waonekane kama mitume wa Kristo.
14 Wala hii si ajabu, kwa kuwa hata Shetani mwenyewe hujigeuza
aonekane kama malaika wa nuru.
15 Kwa hiyo basi si ajabu, kama watumishi wa Shetani nao hujigeuza
ili waonekane kama watumishi wa haki. Mwisho wao utakuwa sawa
na matendo yao yanavyostahili.

Paulo Anajivunia Mateso Yake

16 Nasema tena, mtu yeyote asidhani kwamba mimi ni mjinga.
Lakini hata kama mkinidhania hivyo, basi nipokeeni kama mjinga ili
nipate kujisifu kidogo.
17 Ninayosema kuhusiana na huku kujisifu kwa kujiamini, sisemi
kama vile ambavyo Bwana angesema, bali kama mjinga.
18 Kwa kuwa wengi wanajisifu kama vile ulimwengu ufanyavyo,
mimi nami nitajisifu.
19 Ninyi mwachukuliana na wajinga kwa sababu mna hekima sana!
20 Kweli ni kwamba mnachukuliana na mtu akiwatia utumwani
au akiwatumia kwa ajili ya kupata faida au akiwanyang'anya au
akijitukuza mwenyewe au akiwadanganya.
21 Kwa aibu inanipasa niseme kwamba sisi tulikuwa dhaifu sana kwa
jambo hilo!
Lakini chochote ambacho mtu mwingine yeyote angethubutu kujisi-
fia, nanena kama mjinga, nami nathubutu kujisifu juu ya hilo.
22 Je, wao ni Waebrania? Mimi pia ni Mwebrania. Je, wao ni
Waisraeli? Mimi pia ni Mwisraeli. Je, wao ni wazao wa Abrahamu?
Mimi pia ni mzao wa Abrahamu.
23 Je, wao ni watumishi wa Kristo? (Nanena kiwazimu.) Mimi
ni zaidi yao. Nimefanya kazi kwa bidii kuwaliko wao, nimefungwa
gerezani mara kwa mara, nimechapwa mijeledi sana, na nimekabiliwa
na mauti mara nyingi.
24 Mara tano nimechapwa na Wayahudi viboko arobaini kasoro
kimoja.
25 Mara tatu nilichapwa kwa fimbo, mara moja nilipigwa kwa mawe,
mara tatu nimevunjikiwa na meli, nimekaa kilindini usiku kucha na
mchana kutwa,

26 katika safari za mara kwa mara. Nimekabiliwa na hatari za
kwenye mito, hatari za wanyang'anyi, hatari kutoka kwa watu wangu
mwenyewe, hatari kutoka kwa watu wa Mataifa; hatari mijini, hatari
nyikani, hatari baharini; na hatari kutoka kwa ndugu wa uongo.
27 Nimekuwa katika kazi ngumu na taabu, katika kukesha mara
nyingi; ninajua kukaa njaa na kuona kiu; nimefunga kula chakula
mara nyingi; nimehisi baridi na kuwa uchi.
28 Zaidi ya hayo yote, nakabiliwa na mzigo wa wajibu wangu kwa
makanisa yote.
29 Je, ni nani aliye mdhaifu, nami nisijisikie mdhaifu? Je, nani
aliyekwazwa, nami nisiudhike?
30 Kama ni lazima nijisifu, basi nitajisifia yale mambo yanayoonye-
sha udhaifu wangu.
31 Mungu na Baba wa Bwana Yesu, yeye ambaye anahimidiwa milele,
anajua ya kuwa mimi sisemi uongo.
32 Huko Dameski, mtawala aliyekuwa chini ya Mfalme Areta
aliulinda mji wa Dameski ili kunikamata.
33 Lakini nilishushwa kwa kapu kubwa kupitia katika dirisha
ukutani, nikatoroka kutoka mikononi mwake.

12

Maono Ya Paulo Na Mwiba Aliokuwa Nao

1 Yanipasa nijisifu, ingawa haifaidi kitu. Nitaenda kwenye maono na
ufunuo kutoka kwa Bwana.
2 Namjua mtu mmoja katika Kristo ambaye miaka kumi na minne
iliyopita alichukuliwa juu hadi mbingu ya tatu. Kama ni katika mwili
au nje ya mwili, sijui, Mungu ajua.
3 Nami najua ya kwamba mtu huyu, kwamba ni katika mwili au nje
ya mwili mimi sijui, lakini Mungu ajua,
4 alinyakuliwa hadi Paradiso.* Huko alisikia mambo yasiyoelezeka,
mambo ambayo binadamu hana ruhusa ya kuyasimulia.
5 Nitajisifu kwa ajili ya mtu kama huyo, lakini sitajisifu kuhusu mimi
mwenyewe ila mimi nitajisifia udhaifu wangu.
6 Hata kama ningependa kujisifu, sitakuwa mjinga, kwa maana
nitakuwa nasema kweli. Lakini najizuia, ili mtu yeyote asije akaniona
mimi kuwa bora zaidi kuliko ninavyoonekana katika yale ninayotenda
na kusema.
7 Ili kunizuia nisijivune kwa sababu ya ufunuo huu mkuu, nilipewa
mwiba katika mwili wangu, mjumbe wa Shetani, ili anitese.
8 Kwa habari ya jambo hili nilimsihi Bwana mara tatu aniondolee
mwiba huu.
9 Lakini aliniambia, **"Neema yangu inakutosha, kwa kuwa uweza
wangu hukamilika katika udhaifu."** Kwa hiyo nitajisifu kwa furaha
zaidi kuhusu udhaifu wangu, ili uweza wa Kristo ukae juu yangu.
10 Hii ndiyo sababu, kwa ajili ya Kristo, nafurahia udhaifu, katika
kutukanwa, katika taabu, katika mateso na katika shida, kwa maana
ninapokuwa dhaifu, ndipo nina nguvu.

Wasiwasi Wa Paulo Kwa Wakorintho

* **12:4** Paradiso hapa ina maana mbinguni.

11 Nimekuwa mjinga, lakini ninyi mmenilazimisha niwe hivyo. Kwa
kuwa ilinipasa kusifiwa na ninyi, kwa sababu mimi si dhalili kuliko
wale “mitume walio bora,” ingawa mimi si kitu.
12 Mambo yanayomtambulisha mtume wa kweli, yaani, ishara,
miujiza na maajabu, yalifanywa miongoni mwenu kwa saburi nyingi.
13 Je, ninyi ni kitu gani mlichopungukiwa kuliko makanisa mengine,
ila tu kwamba mimi sikuwa mzigo kwenu? Nisameheni kwa kosa hili!
14 Sasa niko tayari kuja kwenu kwa mara hii ya tatu, nami
sitawalemea, kwa sababu sitahitaji chochote chenu, ila ninawahitaji
ninyi, kwa kuwa hata hivyo watoto hawaweki akiba kwa ajili ya
wazazi wao, bali wazazi huweka akiba kwa ajili ya watoto wao.
15 Hivyo nitafurahi kutumia kila kitu nilicho nacho kwa ajili
yenu, hata mwili wangu pia. Hata ingawa inaonekana ninavyozidi
kuwapenda, ndivyo upendo wenu kwangu unavyopungua.
16 Iwe iwavyo, kwa vyovyote vile mimi sikuwalemea. Lakini kwa
mimi kuwa mwerevu naliwapata.
17 Je, nilijipatia faida kwa kumtumia mtu yeyote niliyemtuma
kwenu?
18 Nilimshawishi Tito aje kwenu, nami nilimtuma pamoja na ndugu
yetu. Je, Tito aliwatumia ninyi ili kujipatia faida? Je, hatuenendi kwa
roho moja, na hatuchukui hatua zile zile?
19 Je, mmekuwa mkifikiri kwamba sisi tunajaribu kujitetea mbele
yenu? Sisi tumekuwa tukinena mbele za Mungu kama wale walio
katika Kristo. Na chochote tufanyacho, ndugu wapendwa, ni kwa ajili
ya kuwatia nguvu.
20 Kwa kuwa nina hofu ya kwamba nitakapokuja naweza kuwakuta
nisivyotaka, nanyi mkanikuta msivyotaka. Nina hofu kwamba
panaweza kuwa na ugomvi, wivu, ghadhabu, fitina, masingizio,
masengenyo, majivuno na machafuko.
21 Nina hofu kwamba nitakapokuja tena kwenu, Mungu wangu
atanidhili mbele yenu, nami nitasikitishwa na wengi waliotenda
dhambi mbeleni, na wala hawajatubu kwa uchafu wao, uasherati, na
ufisadi walioushiriki.

13

Maonyo Ya Mwisho

1 Hii ndiyo mara ya tatu mimi kuja kwenu. “Shtaka lolote lazima
lithibitishwe na mashahidi wawili au watatu.”
2 Nimekwisha kuwaonya nilipokuwa pamoja nanyi mara ya pili.
Sasa narudia wakati sipo, kwamba nikija tena sitawahurumia wale
waliokuwa wametenda dhambi hapo awali na wengine wote,
3 kwa kuwa mnadai uthibitisho kwamba Kristo anazungumza kwa
kunitumia mimi. Yeye si dhaifu katika kushughulika nanyi, bali ana
nguvu kati yenu.
4 Kwa kuwa alisulubiwa katika udhaifu, lakini anaishi kwa nguvu
za Mungu. Vivyo hivyo, sisi tu dhaifu kupitia kwake, lakini katika
kuwashughulikia ninyi tutaishi pamoja naye kwa nguvu za Mungu.
5 Jichunguzeni wenyewe mwone kama mnaishi katika imani. Jipi-
meni wenyewe. Je, hamtambui ya kuwa Yesu Kristo yumo ndani yenu?
Kama sivyo, basi, mmeshindwa kufikia kipimo hicho!

6 Natumaini mtaona kuwa sisi hatukushindwa.
7 Lakini tunamwomba Mungu msije mkatenda kosa lolote, si ili sisi
tuonekane kuwa tumeshinda hilo jaribio, bali ili ninyi mtende lililo
haki, hata kama tutaonekana kuwa tumeshindwa.
8 Kwa maana hatuwezi kufanya lolote kinyume na kweli, bali
kuithibitisha kweli tu.
9 Tunafurahi wakati wowote sisi tunapokuwa dhaifu, lakini ninyi
mkawa na nguvu. Nayo maombi yetu ni kwamba mpate kuwa
wakamilifu.
10 Hii ndiyo sababu nawaandikia mambo haya wakati sipo, ili
nikija nisiwe mkali katika kutumia mamlaka yangu, mamlaka Bwana
aliyonipa ya kuwajenga ninyi wala si ya kuwabomoa.

Salamu Za Mwisho

11 Hatimaye, ndugu zangu, kwaherini. Kuweni wakamilifu, mkafar-
ijike, kuweni wa nia moja, kaeni kwa amani. Naye Mungu wa upendo
na amani atakuwa pamoja nanyi.
12 Salimianeni ninyi kwa ninyi kwa busu takatifu.
13 Watakatifu wote wanawasalimu.
14 Neema ya Bwana Yesu Kristo, na upendo wa Mungu, na ushirika
wa Roho Mtakatifu ukae nanyi nyote. Amen.

Wagalatia

Salamu

1 Paulo mtume: si mtume wa wanadamu wala aliyetumwa na
mwanadamu, bali na Yesu Kristo na Mungu Baba aliyemfufua Yesu
kutoka kwa wafu;
2 na ndugu wote walio pamoja nami:
Kwa makanisa ya Galatia:
3 Neema iwe nanyi na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa
Bwana wetu Yesu Kristo,
4 aliyejitoa kwa ajili ya dhambi zetu ili apate kutuokoa katika
ulimwengu huu wa sasa ulio mbaya, sawasawa na mapenzi yake yeye
aliye Mungu na Baba yetu.
5 Utukufu una yeye milele na milele. Amen.

Hakuna Injili Nyingine

6 Nashangaa kwamba mnamwacha upesi hivyo yeye aliyewaita kwa
neema ya Kristo na kuifuata Injili nyingine,
7 ambayo kwa kweli si Injili kamwe, ila kwa dhahiri kuna watu
wanaowachanganya na wanaotaka kuipotosha Injili ya Kristo.
8 Lakini hata ikiwa sisi au malaika atokaye mbinguni akihubiri Injili
nyingine tofauti na ile tuliyowahubiria sisi, basi mtu huyo alaaniwe
milele!
9 Kama vile tulivyokwisha kusema kabla, sasa nasema tena, ikiwa
mtu yeyote atawahubiria Injili kinyume na ile mliyoipokea na
alaaniwe milele!
10 Je, sasa mimi ninatafuta kukubaliwa na wanadamu au kukubaliwa
na Mungu? Au nataka kuwapendeza wanadamu? Kama ningekuwa
bado najaribu kuwapendeza wanadamu, nisingekuwa mtumishi wa
Kristo.

Paulo Ameitwa Na Mungu

11 Ndugu zangu, nataka mjue kwamba Injili niliyowahubiria haiku-
tokana na wanadamu.
12 Kwa maana mimi sikuipokea hiyo Injili kutoka kwa mwanadamu,
wala sikufundishwa na mtu, bali niliipata kwa ufunuo kutoka kwa
Yesu Kristo.
13 Ninyi mmekwisha kusikia juu ya maisha yangu ya zamani
nilipokuwa katika dini ya Kiyahudi, jinsi nilivyolitesa kanisa la Mungu
kwa nguvu na kujaribu kuliangamiza.
14 Nami niliendelea sana katika dini ya Kiyahudi kuliko Wayahudi
wengi wa rika yangu maana nilijitahidi sana katika desturi za baba
zangu.
15 Lakini ilipompendeza Mungu, aliyenitenga tangu tumboni mwa
mama yangu na kuniita kwa neema yake,
16 alimdhihirisha Mwanawe kwangu, ili nipate kumhubiri miongoni
mwa watu wa Mataifa. Mimi sikushauriana na mwanadamu yeyote,
17 wala sikupanda kwenda Yerusalemu kuwaona hao waliokuwa
mitume kabla yangu, bali nilikwenda mara moja Arabuni na kisha
nikarudi Dameski.

18 Kisha baada ya miaka mitatu nilipanda kwenda Yerusalemu
kuonana na Kefa* na nilikaa naye siku kumi na tano.
19 Lakini sikumwona mtume mwingine yeyote isipokuwa Yakobo,
ndugu yake Bwana.
20 Nawahakikishia mbele za Mungu kuwa ninayowaandikia si uongo.
21 Baadaye nilikwenda sehemu za Syria† na Kilikia.
22 Lakini mimi binafsi sikujulikana kwa makanisa ya huko Uyahudi
yaliyo katika Kristo.
23 Wao walisikia habari tu kwamba, "Mtu yule ambaye hapo kwanza
alikuwa akitutesa sasa anahubiri imani ile ile aliyokuwa akijaribu
kuiangamiza."
24 Nao wakamtukuza Mungu kwa sababu yangu.

2

Paulo Akubaliwa Na Mitume

1 Kisha, baada ya miaka kumi na minne, nilipanda tena kwenda
Yerusalemu pamoja na Barnaba, nikamchukua na Tito ili awe pamoja
nami.
2 Nilikwenda kwa sababu nilikuwa nimefunuliwa na Mungu, ili
nikawaeleze kwa faragha wale walioonekana kuwa viongozi, ile Injili
ninayoihubiri kwa watu wa Mataifa. Nilifanya hivyo kwa kuhofia
kwamba nisije nikawa nilikuwa ninakimbia au nilikimbia bure.
3 Lakini hata Tito ambaye alikuwa Myunani, hakulazimika ku-
tahiriwa.
4 Lakini kwa sababu ya ndugu wa uongo ambao walijiingiza kwa siri
katikati yetu ili kupeleleza uhuru wetu tulio nao katika Kristo Yesu,
wapate kututia utumwani,
5 hatukukubaliana nao hata dakika moja, ili kwamba ukweli wa Injili
ubaki nanyi.
6 Kwa habari ya wale waliokuwa wakubaliwe kuwa viongozi
(kwangu mimi sikujali vyeo vyao, maana Mungu hana upendeleo),
wale watu hawakuniongezea chochote.
7 Badala yake walitambua kwamba nilikuwa nimekabidhiwa kazi ya
kuhubiri Injili kwa watu wa Mataifa, kama vile Petro alivyokabidhiwa
kuhubiri Injili kwa Wayahudi.
8 Kwa maana, Mungu aliyekuwa akitenda kazi katika huduma ya
Petro kama mtume kwa Wayahudi, ndiye pia aliyekuwa anatenda kazi
katika huduma yangu kama mtume kwa watu wa Mataifa.
9 Basi, Yakobo, Kefa* na Yohana, walioonekana kama nguzo za
kanisa, walitupa mkono wa shirika, mimi na Barnaba walipotambua
ile neema niliyopewa. Wakakubali kwamba sisi twende kwa watu wa
Mataifa na wao waende kwa Wayahudi.
10 Walichotuomba ni kwamba tuendelee kuwakumbuka maskini,
jambo ambalo ndilo nililokuwa na shauku ya kulifanya.

Paulo Ampinga Petro Huko Antiokia

11 Lakini Petro alipofika Antiokia, mimi nilimpinga ana kwa ana kwa
sababu alikuwa amekosea kwa wazi.

---

* **1:18** Yaani Petro. † **1:21** Syria hapa ina maana ya Shamu. * **2:9** Yaani Petro, pia mstari 11, 14.

12 Kabla baadhi ya watu waliotoka kwa Yakobo hawajafika, alikuwa
akila pamoja na watu wa Mataifa. Lakini hao watu walipofika alianza
kujiondoa na kujitenga na watu wa Mataifa kwa sababu aliwaogopa
wale wa kundi la tohara.
13 Pia Wayahudi wengine waliungana naye katika unafiki huu, hata
Barnaba naye akapotoshwa na unafiki wao.
14 Nilipoona kwamba hawatendi sawasawa na kweli ya Injili,
nilimwambia Petro mbele ya wote, "Wewe ni Myahudi, nawe unaishi
kama mtu wa Mataifa na wala si kama Myahudi. Imekuwaje basi,
mnawalazimisha watu wa Mataifa kufuata desturi za Kiyahudi?

Wayahudi Na Watu Wa Mataifa Wanaokolewa Kwa Imani

15 "Sisi wenyewe ni Wayahudi kwa kuzaliwa na si watu wenye
dhambi kama watu wa Mataifa,
16 bado tunajua ya kwamba mtu hahesabiwi haki kwa matendo
ya sheria bali kwa njia ya imani katika Yesu Kristo. Hivyo sisi pia,
tumemwamini Kristo Yesu ili tupate kuhesabiwa haki kwa njia ya
imani katika Kristo, wala si kwa matendo ya sheria, kwa sababu kwa
kushika sheria hakuna hata mtu mmoja atakayehesabiwa haki.
17 "Lakini tukitafuta kuhesabiwa haki katika Kristo, inakuwa dhahiri
kwamba sisi ni wenye dhambi. Je, ina maana kwamba Kristo
amekuwa mtumishi wa dhambi? La hasha!
18 Lakini ikiwa mimi ninajenga tena kile ambacho nimekwisha
kukibomoa, basi ninaonyesha kwamba mimi ni mkosaji.
19 Kwa maana mimi kwa njia ya sheria, nimeifia sheria ili nipate
kuishi kwa ajili ya Mungu.
20 Nimesulubiwa pamoja na Kristo, wala si mimi tena ninayeishi,
bali Kristo ndiye aishiye ndani yangu. Uhai nilio nao sasa katika mwili,
ninaishi kwa imani ya Mwana wa Mungu, aliyenipenda na kujitoa kwa
ajili yangu.
21 Siibatilishi neema ya Mungu, kwa maana kama haki ingeweza
kupatikana kwa njia ya sheria, basi Kristo alikufa bure!"

3

Imani Au Kushika Sheria?

1 Ninyi Wagalatia wajinga! Ni nani aliyewaroga? Yesu Kristo
aliwekwa wazi mbele yenu kwamba amesulubiwa.
2 Nataka nijifunze neno moja kutoka kwenu: Je, mlipokea Roho wa
Mungu kwa kushika sheria, au kwa kuyaamini yale mliyosikia?
3 Je, ninyi ni wajinga kiasi hicho? Baada ya kuanza kwa Roho, je,
sasa mwataka kumalizia katika mwili?
4 Je, mlipata mateso kiasi hicho bure? Ni kama kweli yalikuwa bure!
5 Je, Mungu huwapa Roho wake na kufanya miujiza katikati yenu
kwa sababu mnatii sheria, au kwa sababu mnaamini kile mlichosikia?
6 Kama vile "Abrahamu alimwamini Mungu na ikahesabiwa kwake
kuwa haki."
7 Fahamuni basi kwamba wale walio na imani, hao ndio watoto wa
Abrahamu.
8 Maandiko yakitabiri kwamba Mungu angewahesabia haki watu wa
Mataifa kwa imani, alitangulia kumtangazia Abrahamu Injili akisema
kwamba, "Kwa kupitia kwako mataifa yote yatabarikiwa."

9 Kwa sababu hii, wale wote wanaoamini wanabarikiwa pamoja na
Abrahamu, mtu wa imani.

Sheria Na Laana

10 Kwa maana wote wanaotumainia matendo ya sheria wako chini ya
laana, kwa kuwa imeandikwa, “Alaaniwe kila mtu asiyeshikilia kutii
mambo yote yaliyoandikwa katika Kitabu cha Sheria.”
11 Basi ni dhahiri kwamba hakuna mtu anayehesabiwa haki mbele
za Mungu kwa kushikilia sheria, kwa maana, “Mwenye haki ataishi
kwa imani.”
12 Lakini sheria haitegemei imani. Kinyume chake, “Mtu atendaye
matendo hayo ataishi kwa hayo.”
13 Kristo alitukomboa kutoka laana ya sheria kwa kufanyika laana
kwa ajili yetu, kwa maana imeandikwa, “Amelaaniwa yeye aangik-
waye juu ya mti.”
14 Alitukomboa ili kwamba baraka aliyopewa Abrahamu ipate
kuwafikia watu wa Mataifa kwa njia ya Kristo Yesu, ili kwa imani
tupate kupokea ile ahadi ya Roho.

Sheria Na Ahadi

15 Ndugu zangu, nataka nitoe mfano kutoka maisha ya kila siku.
Kama vile hakuna mtu awezaye kutangua au kuongeza kitu katika
agano la mtu ambalo limekwisha kuthibitishwa, vivyo hivyo kwa hali
kama hii.
16 Ahadi zilinenwa kwa Abrahamu na kwa mzao wake. Maandiko
hayasemi “kwa wazao,” likimaanisha watu wengi, bali “kwa mzao
wako,” yaani mtu mmoja, ndiye Kristo.
17 Ninachotaka kusema ni kwamba, sheria, ambayo ilitolewa miaka
430 baadaye, haitangui Agano lililothibitishwa na Mungu ili kuibatil-
isha ahadi ile.
18 Kwa maana kama urithi hupatikana kwa sheria, basi hautegemei
tena ahadi, lakini Mungu kwa neema yake alimpa Abrahamu urithi
kwa njia ya ahadi.

Kusudi La Sheria

19 Kwa nini basi iwepo sheria? Sheria iliwekwa kwa sababu
ya makosa mpaka atakapokuja yule Mzao wa Abrahamu, ambaye
alitajwa katika ile ahadi. Sheria iliamriwa na malaika kwa mkono
wa mpatanishi.
20 Basi mpatanishi huhusisha zaidi ya upande mmoja, lakini Mungu
ni mmoja.
21 Je basi, sheria inapingana na ahadi za Mungu? La hasha! Kwa
maana kama sheria iliyotolewa ingeweza kuwapa watu uzima, basi
haki ingepatikana kwa njia ya sheria.
22 Lakini Maandiko yamefanya vitu vyote vifungwe chini ya nguvu
ya dhambi, ili yale yaliyoahidiwa kwa njia ya imani katika Yesu Kristo
yapate kupewa wale wanaoamini.
23 Kabla imani hii haijaja tulikuwa tumewekwa chini ya sheria,
tumefungwa mpaka ile imani ifunuliwe.
24 Hivyo, sheria ilikuwa kiongozi kutufikisha kwa Kristo, ili tupate
kuhesabiwa haki kwa imani.
25 Lakini sasa kwa kuwa ile imani imekuja, hatusimamiwi tena na
sheria.

Watoto Wa Mungu

26 Kwa maana ninyi nyote mmekuwa watoto wa Mungu katika Kristo
Yesu kwa njia ya imani.
27 Kwa maana wote mliobatizwa ndani ya Kristo, mmemvaa Kristo.
28 Wala hakuna tena Myahudi au Myunani, mtumwa au mtu huru,
mwanaume wala mwanamke, maana nyote mmekuwa wamoja ndani
ya Kristo Yesu.
29 Nanyi mkiwa ni mali ya Kristo, basi ninyi ni wa uzao wa
Abrahamu na warithi sawasawa na ile ahadi.

4

1 Lile nisemalo ni kwamba wakati wote mrithi bado ni mtoto, hana
tofauti na mtumwa, ingawa ndiye mmiliki wa mali yote.
2 Yeye huwa yuko chini ya uangalizi wa walezi na wadhamini mpaka
ufike wakati uliowekwa na baba yake.
3 Vivyo hivyo na sisi, tulipokuwa bado watoto wadogo, tulikuwa
utumwani chini ya taratibu za kawaida za ulimwengu.
4 Lakini ulipowadia utimilifu wa wakati, Mungu alimtuma
Mwanawe, ambaye alizaliwa na mwanamke, akazaliwa chini ya
sheria,
5 kusudi awakomboe wale waliokuwa chini ya sheria, ili tupate
kupokea zile haki kamili za kufanywa watoto wa Mungu.
6 Kwa sababu ninyi ni watoto wa Mungu, Mungu amemtuma Roho
wa Mwanawe mioyoni mwetu, anayelia, "Abba,* Baba."
7 Kwa hiyo, wewe si mtumwa tena, bali ni mtoto, kwa kuwa wewe ni
mtoto, Mungu amekufanya wewe pia kuwa mrithi kwa kupitia Kristo.

Paulo Awashawishi Wagalatia

8 Zamani, mlipokuwa hammjui Mungu, mlikuwa watumwa wa
viumbe ambavyo kwa asili si Mungu.
9 Lakini sasa kwa kuwa mmemjua Mungu, au zaidi mmejulikana na
Mungu, inakuwaje mnarejea tena katika zile kanuni za kwanza zenye
udhaifu na upungufu? Mnataka ziwafanye tena watumwa?
10 Mnaadhimisha siku maalum, miezi, nyakati na miaka!
11 Nina hofu juu yenu, kwamba kazi niliyofanya kwa ajili yenu
inaweza kuwa nimejitaabisha bure.
12 Ndugu zangu, nawasihi mwe kama mimi, kwa sababu mimi
nimekuwa kama ninyi. Hamkunitendea jambo lolote baya.
13 Ninyi mwajua kwamba ni kwa ajili ya udhaifu wangu niliwahu-
biria Injili.
14 Ingawa hali yangu iliwatia majaribuni, hamkunidharau wala
kunidhihaki, bali mlinikaribisha kama malaika wa Mungu, kama vile
Kristo Yesu.
15 Ile hali ya furaha mliyokuwa nayo imekwenda wapi? Naweza
kushuhudia kwamba, kama ingewezekana mngeng'oa macho yenu na
kunipa mimi.
16 Je, sasa nimekuwa adui yenu kwa kuwaambia kweli?

---

* **4:6** Abba ni neno la Kiaramu ambalo maana yake ni Baba; lingeweza kutumiwa tu na mtoto wa kuzaa.

17 Hao wana shauku ya kuwapata lakini si kwa kusudi zuri.
Wanachotaka ni kuwatenga mbali nasi, ili ninyi mpate kuwaonea wao
shauku.
18 Ni vizuri wakati wote kuwa na shauku kwa ajili ya kusudi zuri, si
wakati nikiwa pamoja nanyi tu.
19 Watoto wangu wapendwa, ambao kwa mara nyingine ninawaonea
utungu, ninatamani kwamba Kristo aumbike ndani yenu.
20 Natamani kama ningekuwa pamoja nanyi sasa, pengine ninge-
badilisha sauti yangu. Kwa maana nina wasiwasi kwa ajili yenu.

Mfano Wa Hagari Na Sara

21 Niambieni, ninyi mnaotaka kuwa chini ya sheria, je, hamjui sheria
inavyosema?
22 Kwa maana imeandikwa kwamba Abrahamu alikuwa na wana
wawili, mmoja wa mwanamke mtumwa na wa pili wa mwanamke
huru.
23 Lakini, mtoto wa mwanamke mtumwa alizaliwa kwa mapenzi ya
mwili, na yule mwingine wa mwanamke huru alizaliwa kutokana na
ahadi ya Mungu.
24 Mambo haya yanaweza kuchukuliwa kama mfano. Kwa maana
hao wanawake wawili ni mfano wa maagano mawili: Agano la
kwanza, ni lile lililofanyika katika Mlima Sinai, lizaalo watoto wa
utumwa. Hili ndilo huyo Hagari.
25 Basi Hagari anawakilisha Mlima Sinai ulioko Arabuni, na un-
afanana na Yerusalemu ya sasa ambayo iko utumwani pamoja na
watoto wake.
26 Lakini Yerusalemu wa juu ni huru, nayo ndiye mama yetu.
27 Kwa maana imeandikwa:
“Furahi, ewe mwanamke tasa,
wewe usiyezaa;
paza sauti, na kuimba kwa furaha,
wewe usiyepatwa na utungu wa kuzaa;
kwa maana watoto wa mwanamke aliyeachwa ukiwa ni wengi
kuliko wa mwanamke mwenye mume.”
28 Basi, sisi ndugu zangu, ni kama Isaki, tu watoto wa ahadi.
29 Lakini, kama vile ilivyokuwa siku zile yule aliyezaliwa kwa mwili
alivyomchokoza yule aliyezaliwa kwa Roho, ndivyo ilivyo hata sasa.
30 Lakini Maandiko yasemaje? “Mwondoe mwanamke mtumwa
pamoja na mwanawe, kwa sababu mwana wa mwanamke mtumwa
kamwe hatarithi pamoja na mwana wa aliye huru.”
31 Kwa hiyo ndugu zangu, sisi si watoto wa mwanamke mtumwa,
bali wa yule aliye huru.

5

Uhuru Ndani Ya Kristo

1 Kristo alitupa uhuru, akataka tubaki huru. Hivyo simameni imara
wala msikubali tena kulemewa na kongwa la utumwa.
2 Sikilizeni! Mimi, Paulo, nawaambieni kwamba kama mkikubali
kutahiriwa, basi Kristo hatawafaidia chochote.
3 Namshuhudia tena kila mtu anayekubali kutahiriwa kwamba
inampasa kushika sheria yote.

4 Ninyi mnaotafuta kuhesabiwa haki kwa njia ya sheria mmetengwa
na Kristo, mko mbali na neema ya Mungu.
5 Kwa maana, kwa njia ya Roho kwa imani, tunangojea kwa shauku
tumaini la haki.
6 Kwa maana ndani ya Kristo Yesu, kutahiriwa au kutokutahiriwa
hakuleti tofauti, bali lililo muhimu ni imani itendayo kazi kwa njia ya
upendo.
7 Mlikuwa mkipiga mbio vizuri. Ni nani aliyewazuia msiitii kweli?
8 Ushawishi wa namna hiyo haukutokana na yule anayewaita.
9 "Chachu kidogo huchachua donge zima."
10 Nina hakika katika Bwana kwamba hamtakuwa na msimamo
mwingine. Mtu anayewachanganya anastahili adhabu, hata awe nani.
11 Lakini ndugu zangu, kama mimi bado ninahubiri kuhusu ku-
tahiriwa, kwa nini bado ninateswa? Katika hiyo hali basi, kwazo la
msalaba limeondolewa.
12 Laiti hao wanaowavuruga wangejihasi wao wenyewe!
13 Ndugu zangu, ninyi mliitwa ili mwe huru, hivyo msitumie uhuru
wenu kama fursa ya kufuata tamaa za mwili, bali tumikianeni ninyi
kwa ninyi kwa upendo.
14 Kwa maana sheria yote hukamilika katika amri moja: "Mpende
jirani yako kama nafsi yako."
15 Kama mkiumana na kutafunana, angalieni, msije
mkaangamizana.

Maisha Ya Kiroho

16 Kwa hiyo nasema, enendeni kwa Roho, wala hamtazitimiza
kamwe tamaa za mwili.
17 Kwa maana mwili hutamani yale yaliyo kinyume na Roho, naye
Roho hutamani yale yaliyo kinyume na mwili. Roho na mwili
hupingana na kwa sababu hiyo hamwezi kufanya mnayotaka.
18 Lakini kama mkiongozwa na Roho, hamko chini ya sheria.
19 Basi matendo ya mwili ni dhahiri nayo ni haya: Uasherati, uchafu,
ufisadi,
20 kuabudu sanamu, uchawi, uadui, ugomvi, wivu, hasira, fitina,
faraka, uzushi,
21 husuda, ulevi, ulafi na mambo mengine yanayofanana na hayo.
Nawaonya, kama nilivyokwisha kuwaonya kabla, kwamba watu
watendao mambo kama hayo, hawataurithi Ufalme wa Mungu.
22 Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, utu
wema, fadhili, uaminifu,
23 upole na kiasi. Katika mambo kama haya hakuna sheria.
24 Wote walio wa Kristo Yesu wameusulubisha mwili na shauku zake
pamoja na tamaa zake.
25 Kwa kuwa tunaishi kwa Roho, basi, tuenende kwa Roho.
26 Tusijisifu bure, tukichokozana na kuoneana wivu.

6

Chukulianeni Mizigo

1 Ndugu zangu, ikiwa mtu ameghafilika akatenda dhambi, basi ninyi
mlio wa rohoni, mrejesheni upya mtu huyo kwa roho ya upole. Lakini
jihadharini, ili ninyi wenyewe msije mkajaribiwa.

2 Chukulianeni mizigo ninyi kwa ninyi, nanyi kwa njia hii mtatimiza
sheria ya Kristo.
3 Kama mtu yeyote akijiona kuwa yeye ni bora na kumbe sivyo, basi
mtu huyo anajidanganya mwenyewe.
4 Lakini kila mtu na aipime kazi yake mwenyewe, ndipo aweze
kujisifu, bila kujilinganisha na mtu mwingine.
5 Kwa maana, kila mtu atauchukua mzigo wake mwenyewe.
6 Basi, yeye afundishwaye katika neno na amshirikishe mwalimu
wake mema yote.
7 Msidanganyike, Mungu hadhihakiwi. Kwa kuwa kile apandacho
mtu ndicho atakachovuna.
8 Apandaye kwa mwili, katika mwili wake atavuna uharibifu, lakini
yeye apandaye katika Roho, katika Roho atavuna uzima wa milele.
9 Hivyo, tusichoke katika kutenda mema, kwa kuwa tutavuna kwa
wakati wake tusipokata tamaa.
10 Kwa hiyo, kadiri tupatavyo nafasi na tuwatendee watu wote
mema, hasa wale wa jamaa ya waaminio.

Si Kutahiriwa Bali Kuwa Kiumbe Kipya

11 Angalieni herufi kubwa nitumiazo ninapowaandikia kwa mkono
wangu mwenyewe!
12 Wale wanaotaka kuonekana wazuri kwa mambo ya mwili
wanataka wawalazimishe kutahiriwa. Sababu pekee ya kufanya hivyo
ni kuepuka kuteswa kwa ajili ya msalaba wa Kristo.
13 Hata wale waliotahiriwa wenyewe hawaitii sheria, lakini
wanataka ninyi mtahiriwe ili wapate kujivuna kwa habari ya miili
yenu.
14 Mungu apishie mbali nisije nikajivunia kitu chochote isipokuwa
msalaba wa Bwana wetu Yesu Kristo, ambaye kwa yeye ulimwengu
umesulubiwa kwangu, nami nimesulubiwa kwa ulimwengu.
15 Kwa maana katika Kristo Yesu, kutahiriwa au kutokutahiriwa si
kitu, bali kule kuwa kiumbe kipya ni kila kitu!
16 Amani na rehema viwe na wote wanaofuata kanuni hii, na juu ya
Israeli wa Mungu.
17 Hatimaye, tangu sasa mtu yeyote asinitaabishe, kwa maana
nachukua katika mwili wangu chapa zake Yesu.
18 Ndugu zangu, neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe pamoja na
roho zenu. Amen.

Waefeso

Salamu

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu, kwa mapenzi ya Mungu:
Kwa watakatifu walioko Efeso, walio waaminifu katika Kristo Yesu:
2 Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana
wetu Yesu Kristo iwe nanyi.

Baraka Za Kiroho Katika Kristo Yesu

3 Ahimidiwe Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo,
aliyetubariki sisi kwa baraka zote za rohoni, katika ulimwengu wa
roho ndani ya Kristo.
4 Kwa maana alituchagua katika yeye kabla ya kuumbwa ulimwengu
ili tuwe watakatifu na bila lawama mbele zake. Kwa upendo
5 alitangulia kutuchagua tuwe wanawe kwa njia ya Yesu Kristo kwa
furaha yake na mapenzi yake mwenyewe.
6 Kwa hiyo tunamsifu Mungu kwa huruma zake kuu alizotumiminia
sisi katika Mwanawe Mpendwa.
7 Ndani yake tunao ukombozi kwa njia ya damu yake, yaani,
msamaha wa dhambi, sawasawa na wingi wa neema yake
8 aliyotumiminia kwa wingi, kwa hekima yote na maarifa yote.
9 Naye alitujulisha siri ya mapenzi yake sawasawa na uradhi wa
mapenzi yake, ambayo alikusudia katika Kristo,
10 ili yapate kutimizwa wakati mkamilifu utakapowadia, yaani,
kuvitia vitu vyote vya mbinguni na vya duniani pamoja, chini ya
kiongozi mmoja, ndiye Kristo.
11 Katika Kristo sisi nasi tumepata urithi, tukisha kuchaguliwa
sawasawa na kusudi la Mungu, yeye ambaye hufanya mambo yote
kulingana na kusudi la mapenzi yake,
12 ili kwamba, sisi tuliokuwa wa kwanza kuweka tumaini katika
Kristo, tupate kuishi kwa sifa ya utukufu wake.
13 Ninyi pia mliingia ndani ya Kristo mliposikia Neno la kweli, Injili
ya wokovu wenu. Mkiisha kuamini, ndani yake mlitiwa muhuri, yaani,
Roho Mtakatifu mliyeahidiwa,
14 yeye ambaye ni amana yetu akituhakikishia urithi wetu hadi
ukombozi wa wale walio milki ya Mungu kwa sifa ya utukufu wake.

Shukrani Na Maombi

15 Kwa sababu hii, tangu niliposikia juu ya imani yenu katika Bwana
Yesu na upendo wenu kwa watakatifu wote,
16 sijaacha kumshukuru Mungu kwa ajili yenu, nikiwakumbuka
katika maombi yangu.
17 Nazidi kumwomba Mungu wa Bwana wetu Yesu Kristo, Baba wa
utukufu, awajalieni ninyi roho ya hekima na ya ufunuo, ili mpate
kumjua zaidi.
18 Ninaomba pia kwamba macho ya mioyo yenu yatiwe nuru ili
mpate kujua tumaini mliloitiwa, utajiri wa urithi wa utukufu wake
kwa watakatifu
19 na uweza wake mkuu usiolinganishwa kwa ajili yetu sisi tuaminio.
Uweza huo unaofanya kazi ndani yetu, ni sawa na ile nguvu kuu mno

20 aliyoitumia katika Kristo alipomfufua kutoka kwa wafu, na
akamketisha mkono wake wa kuume huko mbinguni,
21 juu sana kuliko falme zote na mamlaka, enzi na milki, na juu ya
kila jina litajwalo, si katika ulimwengu huu tu, bali katika ule ujao pia.
22 Naye Mungu ameweka vitu vyote viwe chini ya miguu yake na
amemfanya yeye awe kichwa cha vitu vyote kwa ajili ya Kanisa,
23 ambalo ndilo mwili wake, ukamilifu wake yeye aliye yote katika
yote.

2

Tumefanywa Kuwa Hai Ndani Ya Kristo

1 Kwa habari zenu, mlikuwa wafu katika makosa na dhambi zenu,
2 ambazo mlizitenda mlipofuatisha namna ya ulimwengu huu na za
yule mtawala wa ufalme wa anga, yule roho atendaye kazi sasa ndani
ya wale wasiotii.
3 Sisi sote pia tuliishi katikati yao hapo zamani, tukitimiza tamaa za
asili yetu ya dhambi na kufuata tamaa zake na mawazo yake. Nasi
kwa asili tulikuwa wana wa ghadhabu, kama mtu mwingine yeyote.
4 Lakini Mungu kwa upendo wake mwingi kwetu sisi, ambaye ni
mwingi wa rehema,
5 hata tulipokuwa wafu kwa ajili ya makosa yetu, alitufanya tuwe
hai pamoja na Kristo Yesu, yaani, mmeokolewa kwa neema.
6 Mungu alitufufua pamoja na Kristo na kutuketisha pamoja naye
katika ulimwengu wa roho katika Kristo Yesu,
7 ili katika ule ulimwengu ujao apate kuonyesha wingi wa neema
yake isiyopimika, iliyodhihirishwa kwetu kwa wema wake ndani ya
Kristo Yesu.
8 Kwa maana mmeokolewa kwa neema, kwa njia ya imani, wala si
kwa matendo yenu mema. Hii ni zawadi kutoka kwa Mungu,
9 si kwa matendo, ili mtu yeyote asije akajisifu.
10 Kwa maana sisi ni kazi ya mikono ya Mungu, tulioumbwa
katika Kristo Yesu, ili tupate kutenda matendo mema, ambayo Mungu
alitangulia kuyaandaa tupate kuishi katika hayo.

Wamoja Katika Kristo

11 Kwa hiyo kumbukeni kwamba ninyi ambao hapo awali mlikuwa
watu wa Mataifa kwa kuzaliwa na kuitwa “wasiotahiriwa” na wale
wanaojiita “waliotahiriwa” (yaani tohara ifanyikayo katika mwili kwa
mikono ya wanadamu),
12 kumbukeni kwamba wakati ule mlikuwa mbali na Kristo, mkiwa
mmetengwa kutoka jumuiya ya Israeli, na mkiwa wageni katika yale
maagano ya ahadi, nanyi mkiwa hamna tumaini wala Mungu duniani.
13 Lakini sasa katika Kristo Yesu, ninyi ambao hapo kwanza mlikuwa
mbali na Mungu, sasa mmeletwa karibu kwa njia ya damu ya Kristo.
14 Kwa maana yeye mwenyewe ndiye amani yetu, aliyetufanya sisi
tuliokuwa wawili, yaani, Wayahudi na watu wa Mataifa, tuwe wamoja
kwa kuvunja kizuizi na kubomoa ule ukuta wa uadui uliokuwa kati
yetu,
15 kwa kuibatilisha ile sheria pamoja na amri zake na maagizo yake
alipoutoa mwili wake, ili apate kufanya ndani yake mtu mmoja mpya
badala ya hao wawili, hivyo akifanya amani,

16 naye katika mwili huu mmoja awapatanishe wote wawili na
Mungu kupitia msalaba, ili kwa huo msalaba akaangamiza uadui wao.
17 Alikuja na kuhubiri amani kwenu ninyi mliokuwa mbali na pia
akahubiri amani kwao waliokuwa karibu.
18 Kwa maana kwa kupitia kwake, sisi sote tunaweza kumkaribia
Baba katika Roho mmoja.
19 Hivyo basi, ninyi sasa si wageni tena wala wapitaji, bali mmekuwa
wenyeji pamoja na watakatifu na pia jamaa wa nyumbani mwake
Mungu.
20 Mmejengwa juu ya msingi wa mitume na manabii, naye Kristo
Yesu mwenyewe ndiye jiwe kuu la pembeni.
21 Ndani yake jengo lote limeshikamanishwa pamoja na kusi-
mamishwa ili kuwa Hekalu takatifu katika Bwana.
22 Katika yeye ninyi nanyi mnajengwa pamoja ili mpate kuwa makao
ambayo Mungu anaishi ndani yake kwa njia ya Roho wake.

3

Huduma Ya Paulo Kwa Watu Wa Mataifa

1 Kwa sababu hii, mimi Paulo, mfungwa wa Kristo Yesu kwa ajili
yenu ninyi watu wa Mataifa:
2 Kwa hakika mmekwisha kusikia kuhusu ile huduma ya neema ya
Mungu niliyopewa kwa ajili yenu,
3 yaani, ile siri iliodhihirishwa kwangu kwa njia ya ufunuo, kama
nilivyotangulia kuandika kwa kifupi.
4 Kwa kusoma haya, basi mtaweza kuelewa ufahamu wangu katika
siri ya Kristo.
5 Siri hii haikudhihirishwa kwa wanadamu katika vizazi vingine
kama vile sasa ilivyodhihirishwa na Roho kwa mitume na manabii
watakatifu wa Mungu.
6 Siri hii ni kwamba, kwa njia ya Injili, watu wa Mataifa ni warithi
pamoja na Israeli, viungo vya mwili mmoja na washiriki pamoja wa
ahadi katika Kristo Yesu.
7 Nimekuwa mtumishi wa Injili hii kwa kipawa cha neema ya Mungu
niliyopewa kwa nguvu yake itendayo kazi.
8 Ingawa mimi ni mdogo kuliko aliye mdogo kabisa miongoni mwa
watakatifu wote, nilipewa neema hii: ili niwahubirie watu wa Mataifa
kuhusu utajiri usiopimika ulio ndani ya Kristo,
9 na kuweka wazi kwa kila mtu siri hii iliyokuwa imefichwa tangu
zamani katika Mungu, aliyeumba vitu vyote.
10 Ili sasa kwa njia ya Kanisa, hekima yote ya Mungu ipate kujulikana
kwa watawala na wenye mamlaka katika ulimwengu wa roho,
11 sawasawa na kusudi lake la milele katika Kristo Yesu Bwana wetu.
12 Ndani yake na kwa njia ya imani katika yeye twaweza kumkaribia
Mungu kwa uhuru na kwa ujasiri.
13 Kwa hiyo, nawaomba msikate tamaa kwa sababu ya mateso yangu
kwa ajili yenu, hayo ni utukufu wenu.

Maombi Ya Paulo Kwa Waefeso

14 Kwa sababu hii nampigia Baba magoti,
15 ambaye ubaba wote wa kila jamaa za mbinguni na za duniani
unatokana naye.

16 Namwomba Mungu awaimarishe kwa kuwatia nguvu mioyo yenu
kwa njia ya Roho wake kwa kadiri ya utajiri wa utukufu wake,
17 ili kwamba, Kristo apate kukaa mioyoni mwenu kwa njia ya imani.
Nami ninaomba kwamba ninyi mkiwa wenye mizizi tena imara katika
msingi wa upendo,
18 mwe na uwezo wa kufahamu pamoja na watakatifu wote jinsi
ulivyo upana, urefu, kimo na kina upendo wa Kristo,
19 na kujua upendo huu unaopita fahamu, ili mpate kujazwa na
kufikia kipimo cha ukamilifu wote wa Mungu.
20 Basi kwa yeye awezaye kutenda mambo ya ajabu yasiyopimika
kuliko yote tuyaombayo au tuyawazayo, kwa kadiri ya uweza wake
ule utendao kazi ndani yetu,
21 yeye atukuzwe katika kanisa na katika Kristo Yesu kwa vizazi
vyote, milele na milele. Amen.

4

Umoja Katika Mwili Wa Kristo

1 Basi, mimi niliye mfungwa wa Bwana, nawasihi mwenende kama
inavyostahili wito wenu mlioitiwa.
2 Kwa unyenyekevu wote na upole, mkiwa wavumilivu, mkichuku-
liana kwa upendo.
3 Jitahidini kudumisha umoja wa Roho katika kifungo cha amani.
4 Kuna mwili mmoja na Roho mmoja, kama vile mlivyoitwa katika
tumaini moja.
5 Tena kuna Bwana mmoja, imani moja, ubatizo mmoja,
6 Mungu mmoja ambaye ni Baba wa wote, aliye juu ya yote, katika
yote na ndani ya yote.
7 Lakini kila mmoja wetu amepewa neema kwa kadiri ya kipimo cha
kipawa cha Kristo.
8 Kwa hiyo husema:

"Alipopaa juu zaidi, *
aliteka mateka,
akawapa wanadamu vipawa."

9 (Asemapo "alipaa juu," maana yake nini isipokuwa ni kusema pia
kwamba Kristo alishuka pande za chini sana za dunia?†
10 Yeye aliyeshuka ndiye alipaa juu zaidi kupita mbingu zote, ili apate
kuujaza ulimwengu wote.)
11 Ndiye aliweka wengine kuwa mitume, wengine kuwa manabii,
wengine kuwa wainjilisti, wengine kuwa wachungaji na walimu,
12 kwa kusudi la kuwakamilisha watakatifu kwa ajili ya kazi za
huduma, ili kwamba mwili wa Kristo upate kujengwa
13 mpaka sote tutakapoufikia umoja katika imani na katika kumjua
sana Mwana wa Mungu na kuwa watu wazima kwa kufikia kimo cha
ukamilifu wa Kristo.
14 Ili tusiwe tena watoto wachanga, tukitupwatupwa huku na huku
na kuchukuliwa na kila upepo wa mafundisho kwa hila za watu, kwa
ujanja, kwa kufuata njia zao za udanganyifu.

---

* **4:8** Juu zaidi hapa ina maana mbingu za mbingu. † **4:9** Pande za chini sana za dunia hapa maana yake Sheol kwa Kiebrania, yaani Kuzimu.

15 Badala yake, tukiambiana kweli kwa upendo, katika mambo yote
tukue, hata tumfikie yeye aliye kichwa, yaani, Kristo.
16 Kutoka kwake, mwili wote ukiwa umeungamanishwa na kushika-
manishwa pamoja kwa msaada wa kila kiungo, hukua na kujijenga
wenyewe katika upendo, wakati kila kiungo kinafanya kazi yake.

Maisha Ya Zamani Na Maisha Mapya

17 Hivyo nawaambia hivi, nami nasisitiza katika Bwana kwamba,
msiishi tena kama watu wa Mataifa waishivyo, katika ubatili wa
mawazo yao.
18 Watu hao akili zao zimetiwa giza na wametengwa mbali na uzima
wa Mungu kwa sababu ya ujinga wao kutokana na ugumu wa mioyo
yao.
19 Wakiisha kufa ganzi, wamejitia katika mambo ya ufisadi na
kupendelea kila aina ya uchafu, wakiendelea kutamani zaidi.
20 Lakini ninyi, hivyo sivyo mlivyojifunza Kristo.
21 Kama hivyo ndivyo ilivyo, ninyi mmemsikia, tena mmefundishwa
naye, vile kweli ilivyo katika Yesu.
22 Mlifundishwa kuuvua mwenendo wenu wa zamani, utu wenu wa
kale, ulioharibiwa na tamaa zake za udanganyifu,
23 ili mfanywe upya roho na nia zenu,
24 mkajivike utu mpya, ulioumbwa sawasawa na mfano wa Mungu
katika haki yote na utakatifu.

Kanuni Za Maisha Mapya

25 Kwa hiyo kila mmoja wenu avue uongo na kuambiana kweli mtu
na jirani yake, kwa maana sisi sote tu viungo vya mwili mmoja.
26 Mkikasirika, msitende dhambi, wala jua lisichwe mkiwa bado
mmekasirika,
27 wala msimpe ibilisi nafasi.
28 Yeye ambaye amekuwa akiiba, asiibe tena, lakini lazima
ajishughulishe, afanye kitu kifaacho kwa mikono yake mwenyewe, ili
awe na kitu cha kuwagawia wahitaji.
29 Maneno mabaya yasitoke vinywani mwenu, bali yale yafaayo kwa
ajili ya kuwajenga wengine kulingana na mahitaji yao, ili yawafae wale
wasikiao.
30 Wala msimhuzunishe Roho Mtakatifu wa Mungu, ambaye kwake
mlitiwa muhuri kwa ajili ya siku ya ukombozi.
31 Ondoeni kabisa uchungu, ghadhabu, hasira, makelele na masin-
gizio pamoja na kila aina ya uovu.
32 Kuweni wafadhili na wenye kuhurumiana ninyi kwa ninyi,
mkisameheana, kama vile naye Mungu katika Kristo alivyowasamehe
ninyi.

5

Kuenenda Nuruni

1 Kwa hiyo, mfuateni Mungu kama watoto wapendwao,
2 mkiishi maisha ya upendo, kama vile Kristo alivyotupenda sisi
akajitoa kwa ajili yetu kuwa sadaka yenye harufu nzuri na dhabihu
kwa Mungu.

3 Lakini uasherati, usitajwe miongoni mwenu, wala uchafu wa aina
yoyote, wala tamaa, kwa sababu mambo haya hayastahili miongoni
mwa watakatifu.
4 Wala pasiwepo mazungumzo machafu ya aibu, au maneno ya
upuzi au mzaha, ambayo hayafai, badala yake mshukuruni Mungu.
5 Kwa habari ya mambo haya mjue hakika kwamba: Msherati,
wala mtu mwovu, wala mwenye tamaa mbaya, mtu kama huyo ni
mwabudu sanamu, kamwe hataurithi Ufalme wa Kristo na wa Mungu.
6 Mtu yeyote na asiwadanganye kwa maneno matupu, kwa kuwa
hasira ya Mungu huwaka kwa sababu ya mambo kama haya juu ya
wale wasiomtii.
7 Kwa hiyo, msishirikiane nao.
8 Kwa maana zamani ninyi mlikuwa giza, lakini sasa ninyi ni nuru
katika Bwana. Enendeni kama watoto wa nuru
9 (kwa kuwa tunda la nuru hupatikana katika wema wote, haki na
kweli),
10 nanyi tafuteni yale yanayompendeza Bwana.
11 Msishiriki matendo ya giza yasiyofaa, bali yafichueni.
12 Kwa maana ni aibu hata kutaja mambo yale ambayo wasiotii
wanayafanya sirini.
13 Lakini kila kitu kilichowekwa nuruni, huonekana,
14 kwa kuwa nuru ndiyo hufanya kila kitu kionekane. Hii ndiyo
sababu imesemekana:
"Amka, wewe uliyelala,
ufufuke kutoka kwa wafu,
naye Kristo atakuangazia."
15 Kwa hiyo angalieni sana jinsi mnavyoenenda, si kama watu wasio
na hekima, bali kama wenye hekima,
16 mkiukomboa wakati, kwa sababu nyakati hizi ni za uovu.
17 Kwa hiyo msiwe wajinga, bali mpate kujua nini mapenzi ya
Bwana.
18 Pia msilewe kwa mvinyo, ambamo ndani yake mna upotovu, bali
mjazwe Roho.
19 Msemezane ninyi kwa ninyi kwa zaburi, nyimbo na tenzi za
rohoni, mkimwimbia na kumsifu Bwana mioyoni mwenu,
20 siku zote mkimshukuru Mungu Baba kwa kila jambo katika Jina
la Bwana wetu Yesu Kristo.
21 Nyenyekeaneni ninyi kwa ninyi kwa heshima kwa ajili ya Kristo.

Mafundisho Kuhusu Wake Na Waume

22 Ninyi wake, watiini waume zenu kama kumtii Bwana.
23 Kwa maana mume ni kichwa cha mkewe kama vile Kristo alivyo
kichwa cha Kanisa, ambalo ni mwili wake, naye Kristo ni Mwokozi
wake.
24 Basi, kama vile Kanisa linavyomtii Kristo, vivyo hivyo na wake
nao imewapasa kuwatii waume zao kwa kila jambo.
25 Ninyi waume, wapendeni wake zenu, kama vile Kristo alivy-
olipenda Kanisa akajitoa kwa ajili yake
26 kusudi alifanye takatifu, akilitakasa kwa kuliosha kwa maji katika
Neno lake,
27 apate kujiletea Kanisa tukufu lisilo na doa wala kunyanzi au waa
lolote, bali takatifu na lisilo na hatia.

28 Vivyo hivyo imewapasa waume kuwapenda wake zao kama miili
yao wenyewe. Ampendaye mkewe hujipenda mwenyewe.
29 Hakuna mtu anayeuchukia mwili wake mwenyewe, bali huulisha
na kuutunza vizuri, kama Kristo anavyolitunza Kanisa lake.
30 Sisi tu viungo vya mwili wake.
31 "Kwa sababu hii, mwanaume atamwacha baba yake na mama
yake, naye ataambatana na mkewe, na hao wawili watakuwa mwili
mmoja."
32 Siri hii ni kubwa, bali mimi nanena kuhusu Kristo na Kanisa.
33 Hata hivyo, kila mmoja wenu ampende mkewe kama anavy-
oipenda nafsi yake mwenyewe, naye mke lazima amheshimu
mumewe.

6

Mafundisho Kuhusu Watoto Na Wazazi

1 Enyi watoto, watiini wazazi wenu katika Bwana, kwa kuwa hili ni
jema.
2 "Waheshimu baba yako na mama yako," hii ndio amri ya kwanza
yenye ahadi,
3 "upate baraka na uishi siku nyingi duniani."
4 Ninyi akina baba, msiwachokoze watoto wenu, bali waleeni kwa
nidhamu na mafundisho ya Bwana.

Mafundisho Kuhusu Watumwa Na Mabwana

5 Ninyi watumwa, watiini hao walio mabwana zenu hapa duniani
kwa heshima na kwa kutetemeka na kwa moyo mmoja, kama vile
mnavyomtii Kristo.
6 Watiini, si tu wakati wakiwaona ili mpate upendeleo wao, bali
mtumike kama watumwa wa Kristo, mkifanya mapenzi ya Mungu kwa
moyo.
7 Tumikeni kwa moyo wote, kama vile mnamtumikia Bwana na si
wanadamu.
8 Mkijua kwamba Bwana atampa kila mtu thawabu kwa lolote jema
alilotenda, kama yeye ni mtumwa au ni mtu huru.
9 Nanyi mabwana, watendeeni watumwa wenu kwa jinsi iyo hiyo.
Msiwatishe, kwa kuwa mnajua ya kwamba yeye aliye Bwana wenu na
Bwana wao yuko mbinguni, naye hana upendeleo.

Silaha Za Mungu

10 Hatimaye, mzidi kuwa hodari katika Bwana na katika uweza wa
nguvu zake.
11 Vaeni silaha zote za Mungu ili kwamba mweze kuzipinga hila za
ibilisi.
12 Kwa maana kushindana kwetu si juu ya nyama na damu, bali
dhidi ya falme, mamlaka, dhidi ya wakuu wa giza na majeshi ya pepo
wabaya katika ulimwengu wa roho.
13 Kwa hiyo vaeni silaha zote za Mungu ili mweze kushindana siku
ya uovu itakapokuja nanyi mkiisha kufanya yote, simameni imara.
14 Kwa hiyo simameni imara mkiwa mmejifunga kweli kiunoni na
kuvaa dirii ya haki kifuani,
15 nayo miguu yenu ifungiwe utayari tuupatao kwa Injili ya amani.

16 Zaidi ya haya yote, twaeni ngao ya imani, ambayo kwa hiyo
mtaweza kuizima mishale yote yenye moto ya yule mwovu.
17 Vaeni chapeo ya wokovu na mchukue upanga wa Roho, ambao ni
Neno la Mungu.
18 Mkiomba kwa Roho siku zote katika sala zote na maombi,
mkikesha kila wakati mkiwaombea watakatifu wote.
19 Niombeeni na mimi pia, ili kila nifunguapo kinywa changu,
nipewe maneno ya kusema, niweze kutangaza siri ya Injili kwa ujasiri,
20 ambayo mimi ni balozi wake katika vifungo. Ombeni ili nipate
kuhubiri kwa ujasiri kama inipasavyo.

Salamu Za Mwisho

21 Tikiko, aliye ndugu mpendwa na mtumishi mwaminifu katika
Bwana, atawaambia kila kitu, ili pia mpate kujua hali yangu na kile
ninachofanya sasa.
22 Ninamtuma kwenu kwa ajili ya kusudi hili hasa, ili mpate kujua
hali yetu, na awatie moyo.
23 Amani iwe kwa ndugu, na pendo pamoja na imani kutoka kwa
Mungu Baba na Bwana Yesu Kristo.
24 Neema iwe na wote wampendao Bwana wetu Yesu Kristo kwa
upendo wa dhati. Amen.

Wafilipi

Salamu

1 Waraka wa Paulo na Timotheo, watumishi wa Kristo Yesu:
Kwa watakatifu wote katika Kristo Yesu walioko Filipi, pamoja na
waangalizi na mashemasi:
2 Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana
wetu Yesu Kristo iwe nanyi.

Shukrani Na Maombi

3 Ninamshukuru Mungu wangu kila niwakumbukapo ninyi.
4 Katika maombi yangu yote daima nimekuwa nikiwaombea ninyi
nyote kwa furaha,
5 kwa sababu ya kushiriki kwenu katika kueneza Injili, tangu siku
ya kwanza hadi leo.
6 Nina hakika kwamba yeye aliyeianza kazi njema mioyoni mwenu,
ataiendeleza na kuikamilisha hata siku ya Kristo Yesu.
7 Ni haki na ni wajibu wangu kufikiri hivi juu yenu nyote, kwa
sababu ninyi mko moyoni mwangu. Ikiwa nimefungwa au nikiwa
ninaitetea na kuithibitisha Injili, ninyi nyote mnashiriki neema ya
Mungu pamoja nami.
8 Mungu ni shahidi wangu jinsi ninavyowaonea shauku ninyi nyote
kwa huruma ya Kristo Yesu.
9 Haya ndiyo maombi yangu: kwamba upendo wenu uongezeke
zaidi na zaidi katika maarifa na ufahamu wote,
10 ili mpate kutambua yale yaliyo mema, mkawe safi, wasio na hatia
hadi siku ya Kristo,
11 mkiwa mmejawa na matunda ya haki yapatikanayo kwa njia ya
Yesu Kristo, kwa utukufu na sifa za Mungu.

Kufungwa Kwa Paulo Kwaieneza Injili

12 Basi, ndugu zangu, nataka mjue kwamba mambo yale yaliyonipata
kwa kweli yamesaidia sana kueneza Injili.
13 Matokeo yake ni kwamba imejulikana wazi kwa walinzi wote wa
jumba la kifalme na kwa wengine wote kuwa nimefungwa kwa ajili
ya Kristo.
14 Kwa sababu ya vifungo vyangu, ndugu wengi katika Bwana
wametiwa moyo kuhubiri neno la Mungu kwa ujasiri zaidi na bila
woga.
15 Ni kweli kwamba wengine wanamhubiri Kristo kutokana na wivu
na kwa kutaka kushindana, lakini wengine wanamhubiri Kristo kwa
nia njema.
16 Hawa wa mwisho wanamhubiri Kristo kwa moyo wa upendo,
wakifahamu kwamba nimo humu gerezani kwa ajili ya kuitetea Injili.
17 Hao wa kwanza wanamtangaza Kristo kutokana na tamaa zao
wenyewe wala si kwa moyo mweupe, bali wanakusudia kuongeza
mateso yangu katika huku kufungwa kwangu.

18 Lakini inadhuru nini? Jambo la muhimu ni kwamba kwa kila njia,
ikiwa ni kwa nia mbaya au njema, Kristo anahubiriwa. Nami kwa ajili
ya jambo hilo ninafurahi.
Naam, nami nitaendelea kufurahi,
19 kwa maana ninajua kwamba kwa maombi yenu na kwa msaada
unaotolewa na Roho wa Yesu Kristo, yale yaliyonipata mimi yatageuka
kuwa wokovu wangu.
20 Ninatarajia kwa shauku kubwa na kutumaini kwamba sitaaibika
kwa njia yoyote, bali nitakuwa na ujasiri wa kutosha ili sasa kama
wakati mwingine wowote, Kristo atukuzwe katika mwili wangu, ikiwa
ni kwa kuishi au kwa kufa.
21 Kwa maana kwangu mimi, kuishi ni Kristo, na kufa ni faida.
22 Kama nitaendelea kuishi katika mwili, kwangu hili ni kwa ajili ya
matunda ya kazi. Lakini sijui nichague lipi? Mimi sijui!
23 Ninavutwa kati ya mambo mawili: Ninatamani kuondoka nikakae
pamoja na Kristo, jambo hilo ni bora zaidi.
24 Lakini kwa sababu yenu ni muhimu zaidi mimi nikiendelea kuishi
katika mwili.
25 Kwa kuwa nina matumaini haya, ninajua kwamba nitaendelea
kuwepo na kuwa pamoja nanyi nyote, ili mpate kukua na kuwa na
furaha katika imani.
26 Ili kwamba furaha yenu iwe nyingi katika Kristo Yesu kwa ajili
yangu kwa kule kuja kwangu kwenu tena.

Kuenenda Ipasavyo Injili

27 Lakini lolote litakalotukia, mwenende kama ipasavyo Injili ya
Kristo, ili kwamba nikija na kuwaona au ikiwa sipo, nipate kusikia
haya juu yenu: Kuwa mnasimama imara katika roho moja, mkiishin-
dania imani ya Injili kwa umoja,
28 wala msitishwe na wale wanaowapinga. Hii ni ishara kwao kuwa
wataangamia, lakini ninyi mtaokolewa, na hii ni kazi ya Mungu.
29 Kwa maana mmepewa kwa ajili ya Kristo, si kumwamini tu, bali
pia kuteswa kwa ajili yake,
30 kwa kuwa mnashiriki mashindano yale yale mliyoyaona nikiwa
nayo na ambayo hata sasa mnasikia kuwa bado ninayo.

2

Kuiga Unyenyekevu Wa Kristo

1 Kama kukiwa na jambo lolote la kutia moyo katika kuunganishwa
na Kristo, kukiwa faraja yoyote katika upendo wake, kukiwa na
ushirika wowote na Roho, kukiwa na wema wowote na huruma,
2 basi ikamilisheni furaha yangu kwa kuwa na nia moja, mkiwa na
upendo huo moja, mkiwa wa roho na kusudi moja.
3 Msitende jambo lolote kwa nia ya kujitukuza wala kujivuna, bali
kwa unyenyekevu kila mtu amhesabu mwingine bora kuliko nafsi
yake.
4 Kila mmoja wenu asiangalie faida yake mwenyewe tu, bali pia
ajishughulishe kwa faida ya wengine.
5 Kuweni na nia ile ile aliyokuwa nayo Kristo Yesu:
6 Yeye, ingawa alikuwa na asili ya Mungu hasa,
hakuona kule kuwa sawa na Mungu

kuwa kitu cha kushikilia,
7 bali alijifanya si kitu,
akachukua hali hasa na mtumwa,
naye akazaliwa katika umbo la mwanadamu.
8 Naye akiwa na umbo la mwanadamu,
alijinyenyekeza, akatii hata mauti:
naam, mauti ya msalaba!
9 Kwa hiyo, Mungu alimtukuza juu sana,
na kumpa Jina lililo kuu kuliko kila jina,
10 ili kwa Jina la Yesu, kila goti lipigwe,
la vitu vya mbinguni, na vya duniani,
na vya chini ya nchi,
11 na kila ulimi ukiri ya kwamba
YESU KRISTO NI BWANA,
kwa utukufu wa Mungu Baba.

Ng'aeni Kama Mianga Katika Ulimwengu

12 Kwa hiyo, wapenzi wangu, kama vile ambavyo mmekuwa mkitii siku zote, si tu wakati nikiwa pamoja nanyi, bali sasa zaidi sana nisipokuwepo, utimizeni wokovu wenu kwa kuogopa na kutetemeka,
13 kwa maana Mungu ndiye atendaye kazi ndani yenu, kutaka kwenu na kutenda kwenu kwa kulitimiza kusudi lake jema.
14 Fanyeni mambo yote bila kunung'unika wala kushindana,
15 ili msiwe na lawama wala hatia, bali mwe wana wa Mungu wasio na kasoro katika kizazi chenye ukaidi na kilichopotoka, ambacho ndani yake ninyi mnang'aa kama mianga ulimwenguni.
16 Mkilishika neno la uzima, ili nipate kuona fahari siku ya Kristo kwamba sikupiga mbio wala kujitaabisha bure.
17 Lakini hata kama nikimiminwa kama sadaka ya kinywaji kwenye dhabihu na huduma itokayo katika imani yenu, mimi ninafurahi na kushangilia pamoja nanyi nyote.
18 Vivyo hivyo, ninyi nanyi imewapasa kufurahi na kushangilia pamoja nami.

Paulo Amsifu Timotheo

19 Natumaini katika Bwana Yesu kumtuma Timotheo hivi karibuni aje kwenu, ili nipate kufarijika moyo nitakapopata habari zenu.
20 Sina mtu mwingine kama yeye, ambaye ataangalia hali yenu kwa halisi.
21 Kwa maana kila mmoja anajishughulisha zaidi na mambo yake mwenyewe wala si yale ya Yesu Kristo.
22 Lakini ninyi wenyewe mnajua jinsi Timotheo alivyojithibitisha mwenyewe, kwa maana ametumika pamoja nami kwa kazi ya Injili, kama vile mwana kwa baba yake.
23 Kwa hiyo, ninatumaini kumtuma kwenu upesi mara nitakapojua mambo yangu yatakavyokuwa.
24 Nami mwenyewe ninatumaini katika Bwana kwamba nitakuja kwenu hivi karibuni.

Paulo Amsifu Epafrodito

25 Lakini nadhani ni muhimu kumtuma tena kwenu Epafrodito, ndugu yangu na mtendakazi pamoja nami, aliye askari mwenzangu,

ambaye pia ni mjumbe wenu mliyemtuma ili ashughulike na mahitaji yangu.
26 Kwa maana amekuwa akiwaonea sana shauku ninyi nyote, akiwa
na wasiwasi kwa kuwa mlisikia kwamba alikuwa mgonjwa.
27 Kweli alikuwa mgonjwa, tena karibu ya kufa. Lakini Mungu
alimhurumia, wala si yeye tu, bali hata na mimi alinihurumia,
nisipatwe na huzuni juu ya huzuni.
28 Kwa hiyo mimi ninafanya bidii kumtuma kwenu ili mtakapom-
wona kwa mara nyingine, mpate kufurahi, nami wasiwasi wangu
upungue.
29 Kwa hiyo mpokeeni katika Bwana kwa furaha kubwa, nanyi
wapeni heshima watu kama hawa,
30 kwa sababu alikaribia kufa kwa ajili ya kazi ya Kristo, akihatarisha
maisha yake ili aweze kunihudumia vile ninyi hamkuweza.

3

Hakuna Tumaini Katika Mwili

1 Hatimaye, ndugu zangu, furahini katika Bwana! Mimi
kuwaandikia mambo yale yale hakuniudhi, kwa maana ni kinga kwa
ajili yenu.
2 Jihadharini na mbwa, wale watenda maovu, jihadharini na wale
wajikatao miili yao, wasemao ili kuokoka ni lazima kutahiriwa.
3 Kwa maana sisi ndio tulio tohara, sisi tumwabuduo Mungu katika
Roho, tunaona fahari katika Kristo Yesu, ambao hatuweki tumaini letu
katika mwili,
4 ingawa mimi mwenyewe ninazo sababu za kuutumainia mwili.
Kama mtu yeyote akidhani anazo sababu za kuutumainia mwili,
mimi zaidi.
5 Nilitahiriwa siku ya nane, mimi ni Mwisraeli wa kabila la
Benyamini, Mwebrania wa Waebrania. Kwa habari ya sheria, ni
Farisayo,
6 kwa habari ya juhudi, nilikuwa nalitesa kanisa, kuhusu haki
ipatikanayo kwa sheria, mimi nilikuwa sina hatia.
7 Lakini mambo yale yaliyokuwa faida kwangu, sasa nayahesabu
kuwa hasara kwa ajili ya Kristo.
8 Zaidi ya hayo, nayahesabu mambo yote kuwa hasara tupu
nikiyalinganisha na faida kubwa ipitayo kiasi cha kumjua Kristo Yesu
Bwana wangu, ambaye kwa ajili yake nimepata hasara ya mambo yote,
nikiyahesabu kuwa kama mavi ili nimpate Kristo.
9 Nami nionekane mbele zake bila kuwa na haki yangu mwenyewe
ipatikanayo kwa sheria, bali ile ipatikanayo kwa imani katika Kristo,
haki ile itokayo kwa Mungu kwa njia ya imani.
10 Nataka nimjue Kristo na uweza wa kufufuka kwake na ushirika
wa mateso yake, ili nifanane naye katika mauti yake,
11 ili kwa njia yoyote niweze kufikia ufufuo wa wafu.

Kukaza Mwendo Ili Kufikia Lengo

12 Si kwamba nimekwisha kufikia, au kwamba nimekwisha kuwa
mkamilifu, la hasha! Bali nakaza mwendo ili nipate kile ambacho kwa
ajili yake, nimeshikwa na Kristo Yesu.

13 Ndugu zangu, sijihesabu kuwa nimekwisha kushika. Lakini
ninafanya jambo moja: Ninasahau mambo yale yaliyopita, nakaza
mwendo kufikia yale yaliyo mbele.
14 Nakaza mwendo nifikie ile alama ya ushindi iliyowekwa ili nipate
tuzo ya mwito mkuu wa Mungu ambao nimeitiwa huko juu mbinguni
katika Kristo Yesu.
15 Hivyo sisi sote tuliokuwa kiroho tuwaze jambo hili, hata mkiwaza
mengine katika jambo lolote, Mungu ataliweka wazi hilo nalo.
16 Lakini na tushike sana lile ambalo tumekwisha kulifikia.
17 Ndugu zangu, kwa pamoja fuateni mfano wangu na kuwatazama
wale wanaofuata kielelezo tulichowawekea.
18 Kwa maana, kama nilivyokwisha kuwaambia mara nyingi kabla,
nami sasa nasema tena hata kwa machozi, watu wengi wanaishi kama
adui wa msalaba wa Kristo.
19 Mwisho wa watu hao ni maangamizi, Mungu wao ni tumbo, na
utukufu wao ni aibu, na mawazo yao yamo katika mambo ya dunia.
20 Lakini uenyeji wetu uko mbinguni. Nasi tunamngoja kwa shauku
Mwokozi kutoka huko, yaani, Bwana Yesu Kristo,
21 atakayeubadili mwili wetu wa unyonge, ili upate kufanana na
mwili wake wa utukufu, kwa uweza ule ambao kwa huo aweza hata
kuvitiisha vitu vyote chini yake.

4

1 Kwa hiyo, ndugu zangu, ninaowapenda na ambao ninawaonea
shauku, ninyi mlio furaha yangu na taji yangu, hivi ndivyo iwapasavyo
kusimama imara katika Bwana, ninyi wapenzi wangu.

Mausia

2 Nawasihi Euodia na Sintike wawe na nia moja katika Bwana.
3 Naam, nakusihi wewe pia, mwenzangu mwaminifu, uwasaidie
hawa wanawake, kwa sababu walijitaabisha katika kazi ya Injili
pamoja nami bega kwa bega, wakiwa pamoja na Klementi na waten-
dakazi wenzangu ambao majina yao yameandikwa katika kitabu cha
uzima.
4 Furahini katika Bwana siku zote, tena nasema furahini!
5 Upole wenu na ujulikane na watu wote. Bwana yu karibu.
6 Msijisumbue kwa jambo lolote, bali katika kila jambo kwa kuomba
na kusihi pamoja na kushukuru, haja zenu na zijulikane na Mungu.
7 Nayo amani ya Mungu, inayopita fahamu zote, itailinda mioyo yenu
na nia zenu katika Kristo Yesu.
8 Hatimaye, ndugu zangu, mambo yote yaliyo ya kweli, yoyote yaliyo
na sifa njema, yoyote yaliyo ya haki, yoyote yaliyo safi, yoyote ya
kupendeza, yoyote yenye staha, ukiwepo uzuri wowote, pakiwepo
chochote kinachostahili kusifiwa, tafakarini mambo hayo.
9 Mambo yote mliyojifunza au kuyapokea au kuyasikia kutoka
kwangu, au kuyaona kwangu, yatendeni hayo. Naye Mungu wa amani
atakuwa pamoja nanyi.

Shukrani Kwa Matoleo Yenu

10 Nina furaha kubwa katika Bwana kwamba hatimaye mmeanza
upya kushughulika tena na maisha yangu. Kweli mmekuwa
mkinifikiria lakini mlikuwa hamjapata nafasi ya kufanya hivyo.

11 Sisemi hivyo kwa vile nina mahitaji, la! Kwa maana nimejifunza
kuridhika katika hali yoyote.
12 Ninajua kupungukiwa, pia ninajua kuwa na vingi. Nimejifunza
siri ya kuridhika katika kila hali, wakati wa kushiba na wakati wa
kuona njaa, wakati wa kuwa na vingi na wakati wa kupungukiwa.
13 Naweza kuyafanya mambo yote katika yeye anitiaye nguvu.
14 Lakini, mlifanya vyema kushiriki nami katika taabu zangu.
15 Zaidi ya hayo, ninyi Wafilipi mnajua kwamba siku za kwanza
nilipoanza kuhubiri Injili, nilipoondoka Makedonia, hakuna kanisa
jingine lililoshiriki nami katika masuala ya kutoa na kupokea
isipokuwa ninyi.
16 Kwa maana hata nilipokuwa huko Thesalonike, mliniletea msaada
kwa ajili ya mahitaji yangu zaidi ya mara moja.
17 Si kwamba natafuta sana yale matoleo, bali natafuta sana ile faida
itakayozidi sana kwa upande wenu.
18 Nimelipwa kikamilifu hata na zaidi; nimetoshelezwa kabisa sasa,
kwa kuwa nimepokea kutoka kwa Epafrodito vile vitu mlivyonitumia,
sadaka yenye harufu nzuri, dhabihu inayokubalika na ya kumpendeza
Mungu.
19 Naye Mungu wangu atawajaza ninyi na kila mnachohitaji kwa
kadiri ya utajiri wake katika utukufu ndani ya Kristo Yesu.
20 Mungu wetu aliye Baba yetu apewe utukufu milele na milele.
Amen.

Salamu Za Mwisho

21 Msalimuni kila mtakatifu katika Kristo Yesu. Ndugu walioko
pamoja nami wanawasalimu.
22 Watakatifu wote wanawasalimu, hasa wale watu wa nyumbani
mwa Kaisari.
23 Neema ya Bwana Yesu Kristo iwe pamoja na roho zenu. Amen.

Wakolosai

Salamu

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu, kwa mapenzi ya Mungu, na Timotheo
ndugu yetu:
2 Kwa ndugu watakatifu na waaminifu katika Kristo, waishio
Kolosai:
Neema na amani zitokazo kwa Mungu Baba yetu ziwe nanyi.

Shukrani Na Maombi

3 Siku zote tunamshukuru Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo,
tunapowaombea ninyi,
4 kwa sababu tumesikia kuhusu imani yenu katika Kristo Yesu, na
upendo wenu mlio nao kwa watakatifu wote:
5 imani na upendo ule utokao katika tumaini mlilowekewa akiba
mbinguni, na ambalo mmesikia habari zake katika neno la kweli,
yaani, ile Injili
6 iliyowafikia ninyi. Duniani kote Injili hii inazaa matunda na
kuenea kama ilivyokuwa kwenu tangu siku ile mlipoisikia na kuielewa
neema ya Mungu katika kweli yote.
7 Mlijifunza habari zake kutoka kwa Epafra, mtumishi mwenzetu
mpendwa, yeye aliye mhudumu mwaminifu wa Kristo kwa ajili yenu,
8 ambaye pia ametuambia kuhusu upendo wenu katika Roho.
9 Kwa sababu hii, tangu siku ile tuliposikia habari zenu, hatujakoma
kuomba kwa ajili yenu na kumsihi Mungu awajaze ninyi maarifa ya
mapenzi yake katika hekima yote ya kiroho na ufahamu.
10 Nasi tunaomba haya ili mpate kuishi maisha yanayostahili mbele
za Bwana, na mpate kumpendeza kwa kila namna: mkizaa matunda
kwa kila kazi njema, mkikua katika kumjua Mungu,
11 mkiwa mmetiwa nguvu kwa uwezo wote kwa kadiri ya nguvu
yake yenye utukufu, ili mpate kuwa na wingi wa saburi na uvumilivu.
Nanyi kwa furaha
12 mkimshukuru Baba, ambaye amewastahilisha kushiriki katika
urithi wa watakatifu katika ufalme wa nuru.
13 Kwa maana ametuokoa kutoka ufalme wa giza na kutuingiza
katika ufalme wa Mwana wake mpendwa,
14 ambaye katika yeye tunao ukombozi, yaani msamaha wa dhambi.

Ukuu Wa Kristo

15 Yeye ni mfano wa Mungu asiyeonekana, mzaliwa wa kwanza wa
viumbe vyote.
16 Kwake yeye vitu vyote vilivyoko mbinguni na juu ya nchi
viliumbwa: vitu vinavyoonekana na visivyoonekana, viwe ni viti vya
enzi au falme, au wenye mamlaka au watawala; vitu vyote viliumbwa
na yeye na kwa ajili yake.
17 Yeye alikuwepo kabla ya vitu vyote, na katika yeye vitu vyote
vinashikamana pamoja.
18 Yeye ndiye kichwa cha mwili, yaani kanisa, naye ndiye mwanzo
na mzaliwa wa kwanza kutoka kwa wafu, ili yeye awe mkuu katika
vitu vyote.

19 Kwa kuwa ilimpendeza Mungu kwamba utimilifu wake wote ukae
ndani yake,
20 na kwa njia yake aweze kuvipatanisha vitu vyote na yeye
mwenyewe, viwe ni vitu vilivyo duniani au vilivyo mbinguni, kwa
kufanya amani kwa damu yake, iliyomwagika msalabani.
21 Hapo kwanza mlikuwa mmetengana na Mungu, na mlikuwa adui
zake katika nia zenu kwa sababu ya mienendo yenu mibaya.
22 Lakini sasa Mungu amewapatanisha ninyi kwa njia ya mwili wa
Kristo kupitia mauti, ili awalete mbele zake mkiwa watakatifu, bila
dosari wala lawama,
23 ikiwa mnaendelea katika imani yenu mkiwa imara na thabiti,
pasipo kuliacha tumaini lililoahidiwa katika Injili. Hii ndiyo ile Injili
mliyoisikia, ambayo imehubiriwa kwa kila kiumbe chini ya mbingu,
na ambayo mimi Paulo nimekuwa mtumwa wake.

Taabu Ya Paulo Kwa Ajili Ya Kanisa

24 Sasa nafurahia kule kuteseka kwangu kwa ajili yenu, na katika
mwili wangu ninatimiliza yale yaliyopungua katika mateso ya Kristo
kwa ajili ya mwili wake, ambao ni kanisa.
25 Mimi nimekuwa mtumishi wa kanisa kwa wajibu alionipa Mungu
ili kuwaletea ninyi Neno la Mungu kwa ukamilifu:
26 Hii ni siri iliyokuwa imefichika tangu zamani na kwa vizazi vingi,
lakini sasa imefunuliwa kwa watakatifu.
27 Kwao, Mungu amechagua kujulisha miongoni mwa watu wa
Mataifa utukufu wa utajiri wa siri hii, ambayo ni Kristo ndani yenu,
tumaini la utukufu.
28 Yeye ndiye tunayemtangaza, tukimwonya kila mtu na kum-
fundisha kila mtu kwa hekima yote ili tuweze kumleta kila mmoja
akiwa amekamilika katika Kristo.
29 Kwa ajili ya jambo hili, ninajitaabisha, nikijitahidi kwa kadiri ya
nguvu zake ambazo hutenda kazi ndani yangu kwa uweza mwingi.

2

1 Nataka mjue jinsi ninavyojitaabisha kwa ajili yenu na kwa ajili ya
wale walioko Laodikia, na pia kwa ajili ya wote ambao hawajapata
kuniona mimi binafsi.
2 Kusudi langu ni watiwe moyo na kuunganishwa katika upendo, ili
wapate ule utajiri wa ufahamu mkamilifu, ili waijue siri ya Mungu,
yaani, Kristo mwenyewe,
3 ambaye ndani yake kumefichwa hazina zote za hekima na maarifa.
4 Nawaambia mambo haya ili mtu yeyote asiwadanganye kwa
maneno ya kuwashawishi.
5 Kwa kuwa ingawa mimi siko pamoja nanyi kimwili, lakini niko
pamoja nanyi kiroho, nami nafurahi kuuona utaratibu wenu na jinsi
uthabiti wa imani yenu katika Kristo ulivyo.

Ukamilifu Wa Maisha Katika Kristo

6 Hivyo basi, kama vile mlivyompokea Kristo Yesu kuwa Bwana,
endeleeni kukaa ndani yake,
7 mkiwa na mizizi, na mmejengwa ndani yake, mkiimarishwa katika
imani kama mlivyofundishwa, na kufurika kwa wingi wa shukrani.

8 Angalieni mtu yeyote asiwafanye ninyi mateka kwa elimu batili
na madanganyo matupu yanayotegemea mapokeo ya wanadamu na
mafundisho ya ulimwengu badala ya Kristo.
9 Maana ukamilifu wote wa Uungu umo ndani ya Kristo katika
umbile la mwili wa kibinadamu,
10 nanyi mmepewa ukamilifu ndani ya Kristo, ambaye ndiye mkuu
juu ya kila enzi na kila mamlaka.
11 Katika Kristo pia mlitahiriwa kwa kutengwa mbali na asili ya
dhambi, si kwa tohara inayofanywa kwa mikono ya wanadamu, bali
kwa ile tohara iliyofanywa na Kristo,
12 mkiwa mmezikwa pamoja naye katika ubatizo, na kufufuliwa
pamoja naye kwa njia ya imani yenu katika uweza wa Mungu,
aliyemfufua kutoka kwa wafu.
13 Mlipokuwa wafu katika dhambi zenu na kutokutahiriwa katika
asili yenu ya dhambi, Mungu aliwafanya mwe hai pamoja na Kristo.
Alitusamehe dhambi zetu zote,
14 akiisha kuifuta ile hati yenye mashtaka yaliyokuwa yanatukabili,
pamoja na maagizo yake. Aliiondoa isiwepo tena, akiigongomea
kwenye msalaba wake.
15 Mungu akiisha kuzivua enzi na mamlaka, alizifanya kuwa kitu
cha fedheha hadharani kwa kuziburura kwa ujasiri, akizishinda katika
msalaba wa Kristo.
16 Kwa hiyo mtu asiwahukumu ninyi kuhusu vyakula au vinywaji,
au kuhusu kuadhimisha sikukuu za dini, au Sikukuu za Mwezi
Mwandamo au siku ya Sabato.
17 Hizi zilikuwa kivuli cha mambo ambayo yangekuja, lakini ile iliyo
halisi imo ndani ya Kristo.
18 Mtu yeyote asiwaondolee thawabu yenu kwa kusisitiza kun-
yenyekea kwake na kuabudu malaika. Mtu kama huyo hudumu katika
maono yake, akijivuna bila sababu katika mawazo ya kibinadamu.
19 Yeye amepoteza ushirikiano na Kichwa, ambaye kutoka kwake
mwili wote unalishwa na kushikamanishwa pamoja kwa viungo na
mishipa, nao hukua kwa ukuaji utokao kwa Mungu.

Maonyo Dhidi Ya Walimu Wa Uongo

20 Kwa kuwa mlikufa pamoja na Kristo, mkayaacha yale mafundisho
ya msingi ya ulimwengu huu, kwa nini bado mnaishi kama ninyi ni
wa ulimwengu? Kwa nini mnajitia chini ya amri:
21 “Msishike! Msionje! Msiguse!”?
22 Haya yote mwisho wake ni kuharibika yanapotumiwa, kwa
sababu msingi wake ni katika maagizo na mafundisho ya wanadamu.
23 Kwa kweli amri kama hizo huonekana kama zina hekima, katika
namna za ibada walizojitungia wenyewe, na unyenyekevu wa uongo
na kuutawala mwili kwa ukali, lakini hayafai kitu katika kuzuia tamaa
za mwili.

3

Kanuni Za Kuishi Maisha Matakatifu

1 Basi, kwa kuwa mmefufuliwa pamoja na Kristo, yatafuteni yaliyo
juu, Kristo alikoketi mkono wa kuume wa Mungu.
2 Yafikirini mambo yaliyo juu, wala si ya duniani.

3 Kwa maana ninyi mlikufa, nao uhai wenu sasa umefichwa pamoja
na Kristo katika Mungu.
4 Wakati Kristo, aliye uzima wenu, atakapotokea, ndipo nanyi
mtakapotokea pamoja naye katika utukufu.
5 Kwa hiyo, ueni kabisa chochote kilicho ndani yenu cha asili ya
kidunia: yaani uasherati, uchafu, tamaa mbaya, mawazo mabaya na
ulafi, ambayo ndiyo ibada ya sanamu.
6 Kwa sababu ya mambo haya, ghadhabu ya Mungu inakuja.
7 Ninyi pia zamani mlienenda katika mambo haya mlipoishi maisha
hayo.
8 Lakini sasa yawekeni mbali nanyi mambo kama haya yote: yaani
hasira, ghadhabu, uovu, masingizio na lugha chafu kutoka midomoni
mwenu.
9 Msiambiane uongo, kwa maana mmevua kabisa utu wenu wa kale
pamoja na matendo yake,
10 nanyi mmevaa utu mpya, unaofanywa upya katika ufahamu
sawasawa na mfano wa Muumba wake.
11 Hapa hakuna Myunani wala Myahudi, aliyetahiriwa wala
asiyetahiriwa, asiyestaarabika wala aliyestaarabika, mtumwa wala
mtu huru, bali Kristo ni yote, na ndani ya wote.
12 Kwa hiyo, kwa kuwa ninyi mmekuwa wateule wa Mungu,
watakatifu wapendwao sana, jivikeni moyo wa huruma, utu wema,
unyenyekevu, upole na uvumilivu.
13 Vumilianeni na kusameheana mtu akiwa na lalamiko lolote dhidi
ya mwenzake. Sameheaneni kama vile Bwana alivyowasamehe ninyi.
14 Zaidi ya maadili haya yote jivikeni upendo, ambao ndio unaofunga
kila kitu pamoja katika umoja mkamilifu.
15 Amani ya Kristo na itawale mioyoni mwenu, kwa kuwa ninyi
kama viungo vya mwili mmoja mmeitiwa amani. Tena kuweni watu
wa shukrani.
16 Neno la Kristo na likae kwa wingi ndani yenu, mkifundishana na
kuonyana katika hekima yote, mkimwimbia Mungu zaburi, nyimbo na
tenzi za rohoni, huku mkiwa na shukrani mioyoni mwenu.
17 Lolote mfanyalo, ikiwa ni kwa neno au kwa tendo, fanyeni yote
katika jina la Bwana Yesu, mkimshukuru Mungu Baba katika yeye.

Kanuni Katika Madaraka Ya Nyumbani

18 Ninyi wake, watiini waume zenu, kama inavyostahili katika
Bwana.
19 Ninyi waume, wapendeni wake zenu, wala msiwe na uchungu
dhidi yao.
20 Enyi watoto, watiini wazazi wenu katika mambo yote, kwa maana
hivi ndivyo inavyompendeza Bwana.
21 Ninyi akina baba, msiwachokoze watoto wenu, wasije wakakata
tamaa.
22 Ninyi watumwa, watiini mabwana zenu wa hapa duniani katika
mambo yote. Fanyeni hivyo si wakiwepo tu, wala si kwa kutafuta
upendeleo wao, bali kwa moyo mnyofu na kumcha Bwana.
23 Lolote mfanyalo, fanyeni kwa moyo kama watu wanaomtumikia
Bwana, na si wanadamu,
24 kwa kuwa mnajua kwamba mtapokea urithi wenu kutoka kwa
Bwana ukiwa thawabu yenu. Ni Bwana Yesu Kristo mnayemtumikia.

25 Yeyote atendaye mabaya atalipwa kwa ajili ya mabaya yake, wala
hakuna upendeleo.

4

1 Ninyi mabwana, watendeeni watumwa wenu yaliyo haki na
yanayostahili, mkitambua ya kwamba ninyi pia mnaye Bwana mbin-
guni.

Maagizo Zaidi

2 Dumuni sana katika maombi, mkikesha katika hayo pamoja na
kushukuru.
3 Pia tuombeeni na sisi ili Mungu atufungulie mlango wa kunena,
ili tupate kuitangaza siri ya Kristo, ambayo kwa ajili yake pia mimi
nimefungwa.
4 Ombeni ili nipate kuitangaza Injili kwa udhahiri kama ipasavyo
kunena.
5 Enendeni kwa hekima mbele yao walio nje, mkiukomboa wakati.
6 Maneno yenu yawe yamejaa neema siku zote, yanayofaa, ili mjue
jinsi iwapasavyo na inavyofaa kumjibu kila mtu.

Salamu Za Mwisho

7 Tikiko atawaambia habari zangu zote. Yeye ni ndugu mpendwa,
mtendakazi mwaminifu na mtumishi mwenzangu katika Bwana.
8 Nimemtuma kwenu kwa madhumuni haya ili mpate kufahamu hali
yetu, na pia awatie moyo.
9 Anakuja pamoja na Onesimo, ndugu yetu mpendwa na mwaminifu,
ambaye ni mmoja wenu. Watawaambia mambo yote yanayotendeka
hapa kwetu.
10 Aristarko aliye mfungwa pamoja nami anawasalimu, vivyo hivyo
Marko, binamu yake Barnaba. (Mmeshapata maagizo yanayomhusu;
akija kwenu, mpokeeni.)
11 Yesu, yeye aitwaye Yusto, pia anawasalimu. Hawa peke yao ndio
Wayahudi miongoni mwa watendakazi wenzangu kwa ajili ya Ufalme
wa Mungu, nao wamekuwa faraja kwangu.
12 Epafra, ambaye ni mmoja wenu na mtumishi wa Kristo Yesu,
anawasalimu. Yeye siku zote anawaombea kwa bidii kwamba
msimame imara katika mapenzi yote ya Mungu, mkiwa wakamilifu
na thabiti.
13 Ninashuhudia kumhusu kwamba anafanya kazi kwa bidii kwa ajili
yenu, na kwa ajili ya ndugu wa Laodikia na wale wa Hierapoli.
14 Rafiki yetu mpenzi Luka yule tabibu, pamoja na Dema,
wanawasalimu.
15 Wasalimuni ndugu wote wa Laodikia, na pia Nimfa, pamoja na
kanisa linalokutana katika nyumba yake.
16 Baada ya barua hii kusomwa kwenu, hakikisheni kwamba
inasomwa pia katika kanisa la Walaodikia. Nanyi pia msome barua
inayotoka Laodikia.
17 Mwambieni Arkipo hivi: “Hakikisha kuwa unakamilisha ile
huduma uliyopokea katika Bwana.”
18 Mimi, Paulo, naandika salamu hizi kwa mkono wangu mwenyewe.
Kumbukeni minyororo yangu. Neema iwe nanyi. Amen.

1 Wathesalonike

Salamu

1 Paulo, Silvano* na Timotheo:
Kwa kanisa la Wathesalonike, ninyi mlio ndani ya Mungu Baba yetu
na ndani ya Bwana Yesu Kristo:
Neema iwe kwenu na amani.

Shukrani Kwa Ajili Ya Imani Ya Wathesalonike

2 Siku zote tunamshukuru Mungu kwa ajili yenu ninyi nyote,
tukiwataja kwenye maombi yetu daima.
3 Tunaikumbuka daima kazi yenu ya imani mbele za Mungu aliye
Baba yetu, taabu yenu katika upendo na saburi yenu ya tumaini katika
Bwana wetu Yesu Kristo.
4 Ndugu zetu mpendwao na Mungu, kwa kuwa tunajua kwamba
Mungu amewachagua,
5 kwa sababu ujumbe wetu wa Injili haukuja kwenu kwa maneno
matupu bali pia ulidhihirishwa katika nguvu na katika Roho Mtakatifu,
tena ukiwa na uthibitisho kamili, kama vile ninyi wenyewe mnavyojua
jinsi tulivyoenenda katikati yenu kwa ajili yenu.
6 Nanyi mkawa wafuasi wetu na wa Bwana, ingawa mlipata mateso
mengi, mlilipokea lile Neno kwa furaha katika Roho Mtakatifu.
7 Hivyo ninyi mkawa kielelezo kwa waumini wote katika Makedonia
na Akaya.
8 Kwa maana kutoka kwenu neno la Bwana limesikika, si katika
Makedonia na Akaya tu, bali pia imani yenu katika Mungu imejulikana
kila mahali kiasi kwamba hatuna haja ya kusema lolote kwa habari
yake.
9 Kwa maana watu wa maeneo hayo wenyewe wanaeleza jinsi
mlivyotupokea na jinsi mlivyomgeukia Mungu mkaacha sanamu, ili
kumtumikia Mungu aliye hai na wa kweli
10 na ili kumngojea Mwanawe kutoka mbinguni, ambaye Mungu
alimfufua kutoka kwa wafu: yaani, Yesu, yeye aliyetuokoa kutoka
ghadhabu inayokuja.

2

Huduma Ya Paulo Huko Thesalonike

1 Ndugu zangu, kwa kuwa ninyi wenyewe mnajua ya kwamba kuja
kwetu kwenu hakukuwa bure,
2 kama vile mjuavyo, tulikuwa tumeteswa na kutukanwa huko Filipi,
lakini hata hivyo, kwa msaada wa Mungu wetu, tulikuwa na ujasiri wa
kuwaambia Injili ya Mungu ingawa kulikuwa na upinzani mkubwa.
3 Kwa maana himizo letu halikutokana na hila wala nia mbaya au
udanganyifu.
4 Kinyume chake, tulinena kama watu tuliokubaliwa na Mungu
tukakabidhiwa Injili. Sisi hatujaribu kuwapendeza wanadamu bali
kumpendeza Mungu, yeye ayachunguzaye mawazo ya ndani sana ya
mioyo yetu.

---

* **1:1** Yaani Sila.

5 Kama mjuavyo, hatukuja kwenu kwa maneno ya kujipendekeza
au maneno yasiyo ya kweli ili kuficha tamaa mbaya: Mungu ndiye
shahidi yetu.
6 Wala hatukuwa tunatafuta sifa kutoka kwa wanadamu, wala
kutoka kwenu au kwa mtu mwingine awaye yote.
Kama mitume wa Kristo tungaliweza kuwa mzigo kwenu,
7 lakini tulikuwa wapole katikati yenu, kama mama anayewatunza
watoto wake wadogo.
8 Tuliwapenda sana kiasi kwamba tulifurahia kushirikiana nanyi, si
Injili ya Mungu tu, bali hata maisha yetu, kwa sababu mlikuwa wa
thamani mno kwetu.
9 Ndugu zetu, mnakumbuka juhudi yetu na taabu yetu. Tulifanya
kazi usiku na mchana, ili tusimlemee mtu yeyote wa kwenu wakati
tulipokuwa tunawahubiria Injili ya Mungu.
10 Ninyi wenyewe ni mashahidi na Mungu pia, jinsi tulivyokuwa
watakatifu, wenye haki na wasio na lawama miongoni mwenu ninyi
mlioamini.
11 Maana mnajua kwamba tuliwatendea kila mmoja wenu kama vile
baba awatendeavyo watoto wake.
12 Tuliwatia moyo, tuliwafariji na kuwahimiza kuishi maisha yam-
endezayo Mungu, anayewaita katika Ufalme na utukufu wake.
13 Nasi pia tunamshukuru Mungu bila kukoma kwa sababu
mlipolipokea neno la Mungu mlilosikia kutoka kwetu, hamkulipokea
kama neno la wanadamu, bali mlilipokea kama lilivyo hasa, neno la
Mungu, litendalo kazi ndani yenu ninyi mnaoamini.
14 Kwa maana ninyi ndugu zetu, mlifanyika wafuasi wa makanisa ya
Mungu yaliyoko ndani ya Kristo Yesu katika Uyahudi. Mlipata mateso
yale yale kutoka kwa watu wenu wenyewe kama vile makanisa hayo
yalivyoteswa na Wayahudi,
15 wale waliomuua Bwana Yesu na manabii, nasi wakatufukuza pia.
Watu hao walimchukiza Mungu na tena ni adui wa watu wote,
16 wakijitahidi kutuzuia tusizungumze na watu wa Mataifa ili
kwamba wapate kuokolewa. Kwa njia hii wanazidi kujilundikia
dhambi zao hadi kikomo. Lakini hatimaye ghadhabu ya Mungu
imewafikia.

Paulo Atamani Kuwaona Wathesalonike

17 Lakini ndugu zetu, tulipotenganishwa nanyi kwa kitambo kidogo
(ingawa kutengana huko kulikuwa kwa mwili tu, si kwa moyo), tulizidi
kuwa na shauku kubwa kuwaona uso kwa uso.
18 Maana tulitaka kuja kwenu, hasa mimi Paulo, nilitaka kuja tena
na tena, lakini Shetani akatuzuia.
19 Kwa maana tumaini letu ni nini, au furaha yetu au taji yetu ya
kujisifia mbele za Bwana Yesu Kristo wakati wa kuja kwake? Je, si ni
ninyi?
20 Naam, ninyi ndio fahari yetu na furaha yetu.

3

Timotheo Atumwa Kwenda Thesalonike

1 Kwa hivyo tulipokuwa hatuwezi kuvumilia zaidi, tuliamua tubaki
Athene peke yetu.

2 Tukamtuma Timotheo ambaye ni ndugu yetu na mtumishi mwen-
zetu wa Mungu katika kuieneza Injili ya Kristo, aje kuwaimarisha na
kuwatia moyo katika imani yenu,
3 ili mtu yeyote asifadhaishwe na mateso haya. Mnajua vyema
kwamba tumewekewa hayo mateso.
4 Kwa kweli, tulipokuwa pamoja nanyi tuliwaambia mara kwa mara
kwamba tutateswa na imekuwa hivyo kama mjuavyo.
5 Kwa sababu hii nilipokuwa siwezi kuvumilia zaidi, nilimtuma mtu
ili nipate habari za imani yenu. Niliogopa kwamba kwa njia fulani
yule mjaribu asiwe amewajaribu, nasi tukawa tumejitaabisha bure.

Taarifa Ya Timotheo Ya Kutia Moyo

6 Lakini sasa Timotheo ndiyo tu amerejea kwetu kutoka kwenu na
ameleta habari njema kuhusu imani yenu na upendo wenu. Ametu-
ambia kwamba siku zote mnatukumbuka kwa wema na kwamba mna
shauku ya kutuona kama vile sisi tulivyo na shauku ya kuwaona ninyi.
7 Kwa hiyo, ndugu zetu, katika dhiki na mateso yetu yote tumefari-
jika kwa sababu ya imani yenu.
8 Sasa kwa kuwa hakika tunaishi, kwa kuwa ninyi mmesimama
imara katika Bwana.
9 Je, tutawezaje kumshukuru Mungu kiasi cha kutosha kwa ajili
yenu, kutokana na furaha tuliyo nayo mbele za Mungu wetu kwa
sababu yenu?
10 Usiku na mchana tunaomba kwa bidii ili tupate kuwaona tena na
kujaza kile kilichopungua katika imani yenu.
11 Basi Mungu wetu na Baba yetu mwenyewe na Bwana wetu Yesu
atengeneze njia ya sisi kuja kwenu.
12 Bwana na auongeze upendo wenu na kuuzidisha kati yenu na kwa
wengine wote, kama vile tulivyo na upendo mwingi kwenu.
13 Tunamwomba Mungu aimarishe mioyo yenu ili msiwe na lawama
katika utakatifu mbele za Mungu wetu aliye Baba yetu wakati wa kuja
kwake Bwana Yesu pamoja na watakatifu wote.

4

Maisha Yanayompendeza Mungu

1 Hatimaye, ndugu, tuliwaomba na kuwasihi katika Bwana Yesu
kwamba, kama mlivyojifunza kutoka kwetu jinsi iwapasavyo kuishi
ili kumpendeza Mungu, kama vile mnavyoishi, imewapasa mzidi sana
kufanya hivyo.
2 Kwa kuwa mnajua ni maagizo gani tuliyowapa kwa mamlaka ya
Bwana Yesu.
3 Mapenzi ya Mungu ni kwamba ninyi mtakaswe, ili kwamba
mjiepushe na zinaa,
4 ili kwamba kila mmoja wenu ajifunze kuutawala mwili wake
mwenyewe katika utakatifu na heshima,
5 si kwa tamaa mbaya kama watu wa Mataifa wasiomjua Mungu.
6 Katika jambo hili mtu asimkosee ndugu yake wala kumlaghai. Kwa
kuwa Bwana ni mlipiza kisasi katika mambo haya yote, kama vile
tulivyokwisha kuwaambia mapema na kuwaonya vikali.
7 Kwa maana Mungu hakutuitia uchafu, bali utakatifu.

8 Kwa hiyo, mtu yeyote anayekataa mafundisho haya hamkatai
mwanadamu, bali anamkataa Mungu anayewapa ninyi Roho wake
Mtakatifu.
9 Sasa kuhusu upendo wa ndugu hamna haja mtu yeyote
kuwaandikia, kwa maana ninyi wenyewe mmefundishwa na Mungu
kupendana.
10 Nanyi kwa kweli mnawapenda ndugu wote katika Makedonia
nzima. Lakini ndugu, tunawasihi mzidi sana kuwapenda.
11 Jitahidini kuishi maisha ya utulivu, kila mtu akijishughulisha na
mambo yake mwenyewe na kufanya kazi kwa mikono yake, kama vile
tulivyowaagiza,
12 ili maisha yenu ya kila siku yajipatie heshima kutoka kwa watu
walio nje, ili msimtegemee mtu yeyote.

Kuja Kwake Bwana

13 Lakini ndugu, hatutaki mkose kujua kuhusu wale waliolala mauti,
ili msihuzunike kama watu wengine wasiokuwa na tumaini.
14 Kwa kuwa tunaamini kwamba Yesu alikufa na kufufuka, na kwa
hivyo, Mungu kwa njia ya Yesu atawafufua pamoja naye wale waliolala
mautini ndani yake.
15 Kulingana na neno la Bwana mwenyewe, tunawaambia kwamba
sisi ambao bado tuko hai, tuliobaki hadi kuja kwake Bwana, hakika
hatutawatangulia waliolala mauti.
16 Kwa maana Bwana mwenyewe atashuka kutoka mbinguni, akitoa
amri kwa sauti kuu, pamoja na sauti ya malaika mkuu, na sauti ya
tarumbeta ya Mungu. Nao waliokufa wakiwa katika Kristo watafufuka
kwanza.
17 Baada ya hilo sisi tulio hai, tuliosalia, tutanyakuliwa pamoja nao
katika mawingu ili kumlaki Bwana hewani, hivyo tutakuwa pamoja
na Bwana milele.
18 Kwa hiyo farijianeni kwa maneno haya.

5

Kuweni Tayari Kwa Siku Ya Bwana

1 Basi, ndugu, kwa habari ya nyakati na majira hatuna haja ya
kuwaandikia,
2 kwa kuwa mnajua vyema kwamba siku ya Bwana itakuja kama
mwizi ajapo usiku.
3 Wakati watu wanaposema, “Kuna amani na salama,” maangamizi
huwajia ghafula, kama vile utungu umjiavyo mwanamke mwenye
mimba; nao hakika hawatatoroka.
4 Bali ninyi, ndugu, hampo gizani hata siku ile iwakute ghafula kama
mwizi.
5 Ninyi nyote ni wana wa nuru na wana wa mchana. Sisi si wana
wa giza wala wa usiku.
6 Kwa hiyo basi, tusilale kama watu wengine walalavyo, bali tukeshe
na kuwa na kiasi.
7 Kwa kuwa wote walalao hulala usiku na wale walewao hulewa
usiku.
8 Lakini kwa kuwa sisi ni wana wa mchana, basi tuwe na kiasi,
tukijivika imani na upendo kama dirii kifuani na tumaini letu la
wokovu kama chapeo.

9 Kwa maana Mungu hakutuita ili tupate ghadhabu bali tupate
wokovu kwa njia ya Bwana wetu Yesu Kristo.
10 Yeye alikufa kwa ajili yetu ili hata kama tuko macho au tumelala,
tupate kuishi pamoja naye.
11 Kwa hiyo farijianeni na kujengana, kama vile mnavyofanya sasa.

Maagizo Ya Mwisho, Salamu Na Kuwatakia Heri

12 Sasa tunawaomba, ndugu, waheshimuni wale wanaofanya kazi
kwa bidii miongoni mwenu, wale ambao wana mamlaka juu yenu
katika Bwana na ambao wanawaonya.
13 Waheshimuni sana katika upendo kwa ajili ya kazi zao. Ishini kwa
amani ninyi kwa ninyi.
14 Nasi twawasihi, ndugu, waonyeni walio wavivu, watieni moyo
waoga, wasaidieni wanyonge na kuwavumilia watu wote.
15 Angalieni kuwa mtu asimlipe mwenzake maovu kwa maovu, bali
siku zote tafuteni kutendeana mema ninyi kwa ninyi na kwa watu
wote.
16 Furahini siku zote;
17 ombeni bila kukoma;
18 shukuruni kwa kila jambo, kwa maana haya ndiyo mapenzi ya
Mungu kwa ajili yenu katika Kristo Yesu.
19 Msiuzime moto wa Roho Mtakatifu;
20 msiyadharau maneno ya unabii.
21 Jaribuni kila kitu. Yashikeni yaliyo mema.
22 Jiepusheni na uovu wa kila namna.
23 Mungu mwenyewe, Mungu wa amani, awatakase ninyi kabisa.
Nanyi mhifadhiwe roho zenu, nafsi zenu na miili yenu, bila kuwa na
lawama katika Bwana wetu Yesu Kristo.
24 Yeye aliyewaita ni mwaminifu naye atafanya hayo.
25 Ndugu, tuombeeni.
26 Wasalimuni ndugu wote kwa busu takatifu.
27 Nawaagizeni mbele za Bwana mhakikishe kuwa ndugu wote
wanasomewa barua hii.
28 Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe nanyi. Amen.

2 Wathesalonike

1 Paulo, Silvano* na Timotheo:
Kwa kanisa la Wathesalonike mlio katika Mungu Baba yetu na
Bwana Yesu Kristo:
2 Neema na amani itokayo kwa Mungu Baba na Bwana Yesu Kristo
iwe nanyi.

Shukrani Na Maombi

3 Ndugu, imetubidi kumshukuru Mungu kwa ajili yenu siku zote,
kama ulivyo wajibu wetu, kwa sababu imani yenu inakua zaidi na
zaidi na upendo wa kila mmoja wenu alio nao kwa mwenzake unazidi
kuongezeka.
4 Ndiyo sababu miongoni mwa makanisa ya Mungu, tunajivuna
kuhusu saburi yenu na imani mliyo nayo katika mateso yote na dhiki
mnazostahimili.
5 Haya yote ni uthibitisho kwamba hukumu ya Mungu ni ya haki,
na kwa sababu hiyo ninyi mtahesabiwa kwamba mnastahili kuwa wa
Ufalme wa Mungu, mnaoteswa kwa ajili wake.
6 Mungu ni mwenye haki: yeye atawalipa mateso wale wawatesao
ninyi
7 na kuwapa ninyi mnaoteseka raha pamoja na sisi, wakati Bwana
Yesu atakapodhihirishwa kutoka mbinguni katika mwali wa moto
pamoja na malaika wake wenye nguvu.
8 Atawaadhibu wale wasiomjua Mungu na ambao hawakuitii Injili
ya Bwana wetu Yesu.
9 Wataadhibiwa kwa uangamivu wa milele na kutengwa na uso wa
Bwana na utukufu wa uweza wake,
10 siku hiyo atakapokuja kutukuzwa katika watakatifu wake na
kustaajabiwa miongoni mwa wote walioamini. Ninyi pia mtakuwa
miongoni mwa hawa kwa sababu mliamini ushuhuda wetu kwenu.
11 Kwa sababu hii, tunawaombea ninyi bila kukoma, ili Mungu apate
kuwahesabu kuwa mnastahili wito wake na kwamba kwa uwezo wake
apate kutimiza kila kusudi lenu jema na kila tendo linaloongozwa na
imani yenu.
12 Tunaomba hivi ili Jina la Bwana wetu Yesu lipate kutukuzwa
ndani yenu, nanyi ndani yake, kulingana na neema ya Mungu wetu
na Bwana Yesu Kristo.

2

Yule Mtu Wa Kuasi

1 Ndugu, kuhusu kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo na kuku-
sanyika kwetu pamoja mbele zake, tunawasihi,
2 msiyumbishwe kwa urahisi wala msitiwe wasiwasi na roho wala
neno au barua inayosemekana kuwa imetoka kwetu, isemayo kwamba
siku ya Bwana imekwisha kuwako.
3 Mtu yeyote na asiwadanganye kwa namna yoyote kwa maana
siku ile haitakuja mpaka uasi utokee kwanza, na yule mtu wa kuasi
adhihirishwe, yule ambaye amehukumiwa kuangamizwa kabisa.

---

* **1:1** Yaani Sila.

4 Yeye atapingana na kujitukuza juu ya kila kitu kiitwacho Mungu
au kinachoabudiwa, ili kujiweka juu katika Hekalu la Mungu, akiji-
tangaza mwenyewe kuwa ndiye Mungu.
5 Je, hamkumbuki ya kwamba nilipokuwa pamoja nanyi niliwaam-
bia mambo haya?
6 Nanyi sasa mnajua kinachomzuia, ili apate kudhihirishwa wakati
wake utakapowadia.
7 Maana ile nguvu ya siri ya uasi tayari inatenda kazi, lakini yule
anayeizuia ataendelea kufanya hivyo mpaka atakapoondolewa.
8 Hapo ndipo yule mwasi atafunuliwa, ambaye Bwana Yesu
atamteketeza kwa pumzi ya kinywa chake na kumwangamiza kabisa
kwa utukufu wa kuja kwake.
9 Kuja kwa yule mwasi kutaonekana kana kwamba ni kutenda kazi
kwake Shetani ambaye hutumia nguvu zote, ishara, maajabu ya uongo,
10 na kila aina ya uovu kwa wale wanaoangamia kwa sababu
walikataa kuipenda kweli wapate kuokolewa.
11 Kwa sababu hii, Mungu ameruhusu watawaliwe na nguvu ya
udanganyifu, ili waendelee kuamini uongo,
12 na wahukumiwe wote ambao hawakuiamini ile kweli, bali
wamefurahia uovu.

Simameni Imara

13 Lakini imetupasa sisi kumshukuru Mungu daima kwa ajili yenu,
ndugu mpendwao na Bwana, kwa sababu Mungu aliwachagua ninyi
tangu mwanzo ili mwokolewe kwa kutakaswa na Roho kwa kuiamini
kweli.
14 Kwa kusudi hili Mungu aliwaita kwa njia ya kuhubiri kwetu Injili,
ili mpate kushiriki katika utukufu wa Bwana Yesu Kristo.
15 Hivyo basi, ndugu wapendwa, simameni imara na myashike sana
yale mafundisho tuliyowapa ikiwa ni kwa maneno ya kinywa au kwa
barua.
16 Bwana wetu Yesu Kristo mwenyewe na Mungu Baba yetu,
aliyetupenda na kwa neema yake akatupatia faraja ya milele na
tumaini jema,
17 awafariji mioyo yenu na kuwaimarisha katika kila neno na tendo
jema.

3

Hitaji La Maombi

1 Hatimaye, ndugu, tuombeeni ili Neno la Bwana lipate kuenea kwa
haraka na kuheshimiwa kila mahali, kama vile ilivyokuwa kwenu.
2 Ombeni pia ili tupate kuokolewa kutokana na watu waovu na
wabaya, kwa maana si wote wanaoamini.
3 Lakini Bwana ni mwaminifu, naye atawaimarisha ninyi na
kuwalinda kutokana na yule mwovu.
4 Nasi tuna tumaini katika Bwana ya kuwa mnafanya na mtaendelea
kufanya yale tuliyowaagiza.
5 Bwana aiongoze mioyo yenu katika upendo wa Mungu na katika
saburi ya Kristo.

Onyo Dhidi Ya Uvivu

6 Ndugu, tunawaagiza katika Jina la Bwana Yesu Kristo, jitengeni na
kila ndugu ambaye ni mvivu na ambaye haishi kufuatana na maagizo
tuliyowapa.
7 Maana ninyi wenyewe mnajua jinsi iwapasavyo kufuata mfano
wetu. Sisi hatukuwa wavivu tulipokuwa pamoja nanyi,
8 wala hatukula chakula cha mtu yeyote pasipo kukilipia. Badala
yake tulifanya kazi kwa bidii usiku na mchana, ili tusimlemee mtu
yeyote miongoni mwenu.
9 Tulifanya hivi, si kwa sababu hatukuwa na haki ya kupata msaada
kama huo, bali ndio sisi wenyewe tuwe kielelezo.
10 Kwa maana hata tulipokuwa pamoja nanyi, tuliwapa amri
kwamba: “Mtu yeyote asiyetaka kufanya kazi, hata kula asile.”
11 Kwa kuwa tunasikia kwamba baadhi ya watu miongoni mwenu ni
wavivu. Hawafanyi kazi bali hujishughulisha na mambo ya wengine.
12 Basi watu kama hao tunawaagiza na kuwahimiza katika Bwana
Yesu Kristo, kwamba wafanye kazi kwa utulivu kwa ajili ya chakula
chao wenyewe.
13 Kwa upande wenu, ndugu, ninyi kamwe msichoke katika kutenda
mema.
14 Ikiwa mtu yeyote hayatii maagizo yetu yaliyoko katika barua hii,
mwangalieni sana mtu huyo. Msishirikiane naye, ili apate kuona aibu.
15 Lakini msimhesabu kuwa adui, bali mwonyeni kama ndugu.

Salamu Za Mwisho

16 Basi, Bwana wa amani mwenyewe awapeni amani nyakati zote
na kwa kila njia. Bwana awe nanyi nyote.
17 Mimi, Paulo, ninaandika salamu hizi kwa mkono wangu
mwenyewe. Hii ndio alama ya utambulisho katika barua zangu zote.
Hivi ndivyo niandikavyo.
18 Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe nanyi nyote. Amen.

1 Timotheo

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa amri ya Mungu Mwokozi wetu
na ya Kristo Yesu tumaini letu.
2 Kwa Timotheo, mwanangu halisi katika imani:
Neema, rehema na amani itokayo kwa Mungu Baba na kwa Kristo
Yesu Bwana wetu.

Maonyo Dhidi Ya Walimu Wa Uongo

3 Kama nilivyokusihi wakati nilipokwenda Makedonia, endelea
kubaki Efeso, ili kwamba upate kuwaagiza watu wasiendelee ku-
fundisha mafundisho ya uongo
4 wala wasitoe muda wao kwa hadithi za kubuniwa na orodha za
majina ya vizazi visivyo na mwisho, ambazo huchochea mabishano
badala ya mpango wa Mungu utokanao na imani.
5 Kusudi la maagizo haya ni upendo utokao katika moyo safi, dhamiri
njema na imani ya kweli.
6 Watu wengine wamepotoka kutoka haya na kugeukia majadiliano
yasiyo na maana kwa kuwa,
7 wanataka kuwa walimu wa sheria, lakini hawajui mambo yale
wanayosema wala hayo wanayoyatumainia kwa uthabiti.
8 Tunajua kwamba sheria ni njema ikiwa inatumika kwa halali kama
ilivyokusudiwa.
9 Lakini tunajua ya kuwa sheria si kwa ajili ya wenye haki, bali
kwa ajili ya wavunja sheria na waasi, kwa ajili ya wasiomcha Mungu
na wenye dhambi, wasio watakatifu na wanaokufuru; kwa wale
wawauao baba zao au mama zao, kwa wauaji,
10 kwa wazinzi na wahanithi, kwa wale wauzao watu, na kwa
waongo na waapao kwa uongo, na kwa chochote kingine kilicho
kinyume na mafundisho ya kweli,
11 ambayo yanakubaliana na Injili ya utukufu wa Mungu
anayehimidiwa, ambayo mimi nimewekewa amana.

Neema Ya Mungu Kwa Paulo

12 Namshukuru Kristo Yesu Bwana wetu, aliyenitia nguvu, kwa
sababu aliniona mwaminifu, akaniteua kwa kazi yake.
13 Ingawa wakati fulani nilikuwa mwenye kukufuru, mtesaji na
mwenye jeuri, lakini nilipata rehema kwa sababu nilitenda hivyo kwa
kutojua na kutoamini kwangu.
14 Neema ya Bwana wetu ilimiminwa juu yangu kwa wingi, iki-
ambatana na imani na upendo ulio katika Kristo Yesu.
15 Msemo huu ni wa kweli na unaostahili kukubalika, usemao
kwamba: Kristo Yesu alikuja ulimwenguni kuokoa wenye dhambi,
ambao mimi ndiye niliye mbaya kuliko wote.
16 Lakini kwa sababu hiyo nilipata rehema, ili katika mimi,
niliyekuwa mwenye dhambi kuliko wote, Kristo Yesu apate kuonye-
sha uvumilivu wake usio na kikomo, ili niwe kielelezo kwa wale
watakaomwamini na wapate uzima wa milele.
17 Basi Mfalme wa milele, asiye na mwisho, asiyeonekana, aliye
Mungu pekee, apewe heshima na utukufu milele na milele. Amen.

18 Mwanangu Timotheo, ninakupa agizo hili, kwa kadiri ya maneno
ya unabii yaliyosemwa kukuhusu, ili kwa kuyafuata upate kupigana
vita vizuri,
19 ukiishikilia imani na dhamiri njema, ambazo wengine
wamevikataa, na hivyo wakaangamia kwa habari ya imani yao.
20 Miongoni mwao wako Himenayo na Aleksanda, ambao nimemk-
abidhi Shetani ili wafundishwe wasije wakakufuru.

2

Maagizo Kuhusu Kuabudu

1 Awali ya yote, nasihi kwamba dua, sala, maombezi na shukrani
zifanyike kwa ajili ya watu wote:
2 kwa ajili ya wafalme na wale wote wenye mamlaka, ili tupate
kuishi kwa amani na utulivu, katika uchaji wote wa Mungu na
utakatifu.
3 Jambo hili ni jema, tena linapendeza machoni pa Mungu Mwokozi
wetu,
4 anayetaka watu wote waokolewe na wafikie kuijua kweli.
5 Kwa maana kuna Mungu mmoja na mpatanishi mmoja kati ya
Mungu na wanadamu, yaani mwanadamu Kristo Yesu,
6 aliyejitoa mwenyewe kuwa fidia kwa ajili ya wanadamu wote:
jambo hili lilishuhudiwa kwa wakati wake ufaao.
7 Nami kwa kusudi hili nimewekwa niwe mhubiri na mtume
(nasema kweli katika Kristo wala sisemi uongo), mwalimu wa watu
wa Mataifa katika imani na kweli.
8 Nataka kila mahali wanaume wasali wakiinua mikono mitakatifu
pasipo hasira wala kugombana.
9 Vivyo hivyo nataka wanawake wajipambe kwa adabu na kwa
heshima katika mavazi yanayostahili, si kwa kusuka nywele, kuvalia
dhahabu, lulu au mavazi ya gharama kubwa,
10 bali kwa matendo mazuri kama iwapasavyo wanawake wanaokiri
kuwa wanamcha Mungu.
11 Mwanamke na ajifunze kwa utulivu na kwa utiifu wote.
12 Simpi mwanamke ruhusa ya kufundisha au kuwa na mamlaka juu
ya mwanaume. Mwanamke inampasa kukaa kimya.
13 Kwa maana Adamu aliumbwa kwanza, kisha Eva.
14 Wala si Adamu aliyedanganywa, bali ni mwanamke aliyedan-
ganywa akawa mkosaji.
15 Lakini mwanamke ataokolewa kwa kuzaa kwake, kama wakien-
delea kudumu katika imani, upendo na utakatifu, pamoja na kuwa na
kiasi.

3

Sifa Za Waangalizi

1 Hili ni neno la kuaminiwa, kwamba mtu akitamani kazi ya
uangalizi, atamani kazi nzuri.
2 Basi, imempasa mwangalizi awe mtu asiye na lawama, mume wa
mke mmoja, mwenye kiasi, anayejitawala, anayeheshimika, mkarimu,
ajuaye kufundisha,
3 asiwe mlevi, wala mkali bali awe mpole, asiwe mgomvi wala
mpenda fedha.

4 Lazima aweze kuisimamia nyumba yake mwenyewe vizuri na
kuhakikisha kwamba watoto wake wanamtii na kuwa na heshima kwa
kila njia.
5 (Kwa maana kama mtu hajui jinsi ya kusimamia nyumba yake
mwenyewe, atawezaje kuliangalia kanisa la Mungu?)
6 Asiwe mtu aliyeokoka karibuni asije akajivuna na kuangukia
kwenye hukumu ile ile ya ibilisi.
7 Inampasa pia awe na sifa njema kwa watu walio nje, ili asije
akalaumiwa na kuanguka kwenye mtego wa ibilisi.

Sifa Za Mashemasi

8 Vivyo hivyo, mashemasi nao wawe watu wanaostahili heshima,
wasiwe wenye kauli mbili au wenye kujifurahisha kwa mvinyo, wala
wanaotamani faida isiyo halali.
9 Inawapasa kushikamana sana na ile siri ya imani kwa dhamiri safi.
10 Ni lazima wapimwe kwanza; kisha kama hakuna neno dhidi yao,
basi na waruhusiwe kuhudumu kama mashemasi.
11 Vivyo hivyo, wake zao wawe wanawake wanaostahili heshima,
wasio wasingiziaji, bali wawe na kiasi na waaminifu katika kila jambo.
12 Shemasi awe mume wa mke mmoja na inampasa aweze kusi-
mamia watoto wake na watu wa nyumbani mwake vyema.
13 Wale ambao wamehudumu vyema katika huduma ya ushemasi
hujipatia msimamo bora na ujasiri mkubwa katika imani yao ndani
ya Kristo Yesu.
14 Ingawa ninatarajia kuja kwako hivi karibuni, ninakuandikia
maagizo haya sasa ili kwamba,
15 kama nikikawia, utajua jinsi iwapasavyo watu kuenenda katika
nyumba ya Mungu, ambayo ndiyo kanisa la Mungu aliye hai, lililo
nguzo na msingi wa kweli.
16 Bila shaka yoyote, siri ya utauwa ni kubwa:
Alidhihirishwa katika mwili wa kibinadamu,
akathibitishwa kuwa na haki katika Roho,
akaonekana na malaika,
akahubiriwa miongoni mwa mataifa,
akaaminiwa ulimwenguni,
akachukuliwa juu katika utukufu.

4

Maagizo Kwa Timotheo

1 Roho asema waziwazi kwamba katika siku za mwisho baadhi ya
watu wataiacha imani na kufuata roho zidanganyazo na mafundisho
ya mashetani.
2 Mafundisho kama hayo huja kupitia kwa waongo ambao ni
wanafiki, hali dhamiri zao zikiungua kwa kuchomwa moto.
3 Wao huwakataza watu wasioe na kuwaagiza wajiepushe na
vyakula fulani, ambavyo Mungu aliviumba ili vipokewe kwa shukrani
na wale wanaoamini na kuijua kweli.
4 Kwa maana kila kitu alichokiumba Mungu ni chema, wala hakuna
kitu chochote cha kukataliwa kama kikipokewa kwa shukrani,
5 kwa sababu kimetakaswa kwa neno la Mungu na kwa kuomba.

Mtumishi Mwema Wa Yesu Kristo

6 Kama ukiwakumbusha ndugu mambo haya, utakuwa mtumishi
mwema wa Kristo Yesu, uliyelelewa katika kweli ya imani na yale
mafundisho mazuri uliyoyafuata.
7 Usijishughulishe kamwe na hadithi za kipagani na masimulizi ya
uongo ya wanawake wazee; badala yake, jizoeze kuwa mtauwa.
8 Kwa maana mazoezi ya mwili yana faida kwa sehemu, lakini
utauwa una faida katika mambo yote, yaani, unayo ahadi ya uzima
wa sasa na ya ule ujao.
9 Hili ni neno la kuaminiwa tena lastahili kukubaliwa kabisa,
10 (nasi kwa ajili ya hili tunajitaabisha na kujitahidi), kwamba
tumeweka tumaini letu kwa Mungu aliye hai, ambaye ni Mwokozi wa
watu wote, hasa wale waaminio.
11 Mambo haya yaagize na kuyafundisha.
12 Mtu yeyote asikudharau kwa kuwa wewe ni kijana, bali uwe
kielelezo kizuri kwa waumini katika usemi, mwenendo, upendo, imani
na usafi.
13 Fanya bidii kusoma Maandiko hadharani, kuhubiri na kufundisha,
mpaka nitakapokuja.
14 Usiache kutumia kipawa kilicho ndani yako, ambacho ulipewa
kwa neno la unabii wakati wazee walikuwekea mikono.
15 Uwe na bidii katika mambo haya; ujitolee kwa ajili ya mambo
haya kikamilifu, ili kila mtu aone kuendelea kwako.
16 Jilinde sana nafsi yako na mafundisho yako. Dumu katika hayo,
kwa maana kwa kufanya hivyo, utajiokoa wewe mwenyewe pamoja
na wale wanaokusikia.

5

Maagizo Kuhusu Wajane, Wazee Na Watumwa

1 Usimkemee mzee kwa ukali bali umshawishi kama vile angekuwa
ni baba yako. Uwatendee vijana kama vile ndugu zako;
2 nao wanawake wazee uwatendee kama mama zako, na wanawake
vijana kama dada zako, katika usafi wote.
3 Waheshimu wanawake wajane ambao ni wajane kweli kweli.
4 Kama mjane ana watoto ama wajukuu, hawa inawapasa awali
ya yote wajifunze kutimiza wajibu wao wa kumcha Mungu katika
matendo kwa kuwatunza wale wa jamaa zao wenyewe, na hivyo
wawarudishie wema waliowatendea wazazi wao, kwa kuwa hivi
ndivyo impendezavyo Mungu.
5 Mwanamke ambaye ni mjane kweli kweli, yaani, yeye aliyebaki
peke yake huweka tumaini lake kwa Mungu naye hudumu katika
maombi usiku na mchana akimwomba Mungu ili amsaidie.
6 Lakini mjane aishiye kwa anasa amekufa, ingawa anaishi.
7 Wape watu maagizo haya pia, ili asiwepo yeyote wa kulaumiwa.
8 Kama mtu hawatunzi wale wa jamaa yake, hasa wale wa nyumbani
mwake mwenyewe, ameikana imani, tena ni mbaya kuliko yeye
asiyeamini.
9 Mjane yeyote asiwekwe kwenye orodha ya wajane isipokuwa awe
ametimiza umri wa miaka sitini, na ambaye alikuwa mke wa mume
mmoja,

10 awe ameshuhudiwa kwa matendo yake mema, aliyewalea watoto
wake vizuri, aliye mkarimu, aliyewanawisha watakatifu miguu, aliye-
wasaidia wenye shida na aliyejitolea kwa ajili ya matendo mema ya
kila namna.
11 Lakini kwa habari za wajane vijana usiwaweke kwenye orodha
hiyo, maana tamaa zao za kimaumbile zikizidi kule kujitoa kwao kwa
Kristo, watataka kuolewa tena.
12 Nao kwa njia hiyo watajiletea hukumu kwa kukiuka ahadi yao ya
kwanza.
13 Zaidi ya hayo, wajane kama hao huwa na tabia ya uvivu
wakizurura nyumba kwa nyumba, wala hawawi wavivu tu, bali
pia huwa wasengenyaji, wajiingizao katika mambo yasiyowahusu na
kusema mambo yasiyowapasa kusema.
14 Hivyo nawashauri wajane vijana waolewe, wazae watoto na wasi-
mamie nyumba zao, wasije wakampa adui nafasi ya kutushutumu.
15 Kwa maana kwa kweli wajane wengine wamepotoka ili kumfuata
Shetani.
16 Lakini kama mwanamke yeyote aaminiye ana wajane katika
jamaa yake, inampasa awasaidie wala si kuwaacha wakililemea
kanisa, ili kanisa liweze kuwasaidia wale ambao ni wajane kweli kweli.

Wazee Wa Kanisa

17 Wazee wa kanisa wanaoongoza shughuli za kanisa vizuri wanas-
tahili heshima mara mbili, hasa wale ambao kazi yao ni kuhubiri na
kufundisha.
18 Kwa maana Maandiko husema, “Usimfunge maksai kinywa
apurapo nafaka,” tena, “Mfanyakazi anastahili mshahara wake.”
19 Usiendekeze mashtaka dhidi ya mzee isipokuwa yawe yameletwa
na mashahidi wawili au watatu.
20 Wale wanaodumu katika dhambi uwakemee hadharani, ili
wengine wapate kuogopa.
21 Ninakuagiza mbele za Mungu na mbele za Kristo Yesu na mbele za
malaika wateule, shika maagizo haya pasipo ubaguzi wala upendeleo.
22 Usiwe na haraka kumwekea mtu mikono wala usishiriki dhambi
za watu wengine. Jilinde nafsi yako uwe safi.
23 Acha kunywa maji peke yake, tumia divai kidogo kwa sababu ya
tumbo lako na maumivu yako ya mara kwa mara.
24 Dhambi za watu wengine ni dhahiri nazo zinawatangulia kwenda
hukumuni; na dhambi za watu wengine zinawafuata nyuma yao.
25 Vivyo hivyo, matendo mema yako dhahiri, na hata yale ambayo
si mema hayawezi kufichika.

6

Watumwa

1 Wale wote walio chini ya kongwa la utumwa inawapasa kuwah-
esabu mabwana zao kuwa wanastahili heshima yote, ili jina la Mungu
lisitukanwe wala mafundisho yetu.
2 Wale watumwa ambao wana mabwana waaminio, haiwapasi
kupunguza heshima yao kwa sababu wao ni ndugu. Badala yake,
wawatumikie hata vizuri zaidi, kwa sababu wale wanaonufaika na
huduma yao ni waaminio, ambao ni wapenzi wao. Fundisha mambo
haya na uwahimize kuyafuata.

Mafundisho Ya Uongo Na Utajiri Wa Kweli

3 Ikiwa mtu yeyote atafundisha mafundisho mapotovu wala
hakubaliani na mafundisho manyofu ya Bwana wetu Yesu Kristo na
yale ya utauwa,
4 huyo amejivuna wala hajui kitu chochote. Yeye amejaa tamaa
ya mabishano na ugomvi kuhusu maneno ambavyo matokeo yake ni
wivu na mapigano, maneno ya ukorofi, shuku mbaya,
5 na kuzozana kusikokoma kati ya watu walioharibika akili zao,
walioikosa kweli, na ambao hudhani kwamba utauwa ni njia ya kupata
faida.
6 Lakini utauwa na kuridhika ni faida kubwa.
7 Kwa kuwa hatukuja humu duniani na kitu chochote, wala hatuwezi
kutoka humu na kitu.
8 Lakini kama tuna chakula na mavazi, tutaridhika navyo.
9 Lakini wale watu wanaotamani kuwa na mali kwa haraka
huanguka kwenye majaribu, na wamenaswa na tamaa nyingi za
kipumbavu zenye kudhuru, zinazowazamisha watu katika uharibifu
na maangamizi.
10 Kwa maana kupenda fedha ndiyo shina moja la maovu ya kila
namna. Baadhi ya watu wakitamani fedha, wameiacha imani na
kujichoma wenyewe kwa maumivu mengi.

Vitu Vizuri Vya Imani

11 Lakini wewe, mtu wa Mungu, yakimbie mambo haya yote. Fuata
haki, utauwa, imani, upendo, saburi na upole.
12 Pigana vile vita vizuri vya imani. Shika uzima wa milele ambao
ndio ulioitiwa ulipokiri ule ukiri mzuri mbele ya mashahidi wengi.
13 Nakuagiza mbele za Mungu avipaye vitu vyote uhai, na mbele za
Kristo Yesu ambaye alipokuwa anashuhudia mbele ya Pontio Pilato
alikiri ukiri mzuri,
14 uishike amri hii bila dosari wala lawama mpaka kuja kwake
Bwana wetu Yesu Kristo,
15 ambaye Mungu atamleta kwa wakati wake mwenyewe: yeye
ahimidiwaye, aliye peke yake Mtawala, Mfalme wa wafalme, na Bwana
wa mabwana,
16 yeye peke yake ambaye hapatikani na mauti, na anakaa katika
nuru isiyoweza kukaribiwa, ambaye hakuna mwanadamu aliyem-
wona wala awezaye kumwona. Heshima na uweza una yeye milele.
Amen.
17 Waagize wale ambao ni matajiri wa ulimwengu huu waache
kujivuna, wala wasiweke tumaini lao katika mali ambayo si ya hakika,
bali waweke tumaini lao katika Mungu ambaye hutupatia vitu vyote
kwa wingi ili tuvifurahie.
18 Waagize watende mema, wawe matajiri katika matendo mema,
pia wawe wakarimu na walio tayari kushiriki mali zao na wengine.
19 Kwa njia hii watajiwekea hazina kama msingi kwa ajili ya wakati
ujao na hivyo watajipatia uzima, yaani, ule uzima ambao ni wa kweli.

Maelekezo Ya Binafsi Na Maombi Ya Baraka

20 Timotheo, linda kile kilichowekwa amana kwako. Epuka ma-
jadiliano yasiyo ya utauwa na mabishano ambayo kwa uongo huitwa
elimu,

21 ambayo wengine kwa kujidai kuwa nayo wameiacha imani.
Neema iwe nanyi. Amen.

2 Timotheo

1 Paulo mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, kulingana
na ile ahadi ya uzima uliomo ndani ya Kristo Yesu.
2 Kwa Timotheo, mwanangu mpendwa:
Neema, rehema na amani itokayo kwa Mungu Baba, na kwa Kristo
Yesu Bwana wetu.

Shukrani Na Kutiwa Moyo

3 Ninamshukuru Mungu, ninayemtumikia kwa dhamiri safi, kama
walivyofanya baba zangu, ninapokukumbuka usiku na mchana katika
maombi yangu.
4 Nikiyakumbuka machozi yako, ninatamani sana kukuona ili nipate
kujawa na furaha.
5 Nimekuwa nikiikumbuka imani yako ya kweli, waliokuwa nayo
bibi yako Loisi na mama yako Eunike na ambayo mimi ninasadiki sasa
wewe pia unayo.
6 Kwa sababu hii nakukumbusha uchochee ile karama ya Mungu,
iliyowekwa ndani yako nilipokuwekea mikono yangu.
7 Maana Mungu hakutupa roho ya woga, bali roho ya nguvu, ya
upendo na ya moyo wa kiasi.
8 Kwa hiyo usione haya kushuhudia kuhusu Bwana wetu, wala
usinionee haya mimi niliye mfungwa kwa ajili yake. Bali uishiriki
pamoja nami taabu ya Injili, kwa kadiri ya nguvu ya Mungu,
9 ambaye alituokoa na kutuita katika mwito mtakatifu: si kwa kadiri
ya matendo yetu mema bali kwa sababu ya kusudi lake mwenyewe na
neema yake. Neema hii tulipewa katika Kristo Yesu tangu milele.
10 Lakini sasa imefunuliwa kwa kudhihirishwa kwake Mwokozi
wetu, Kristo Yesu, ambaye amebatilisha mauti na kuleta uzima na
kutokufa kwa njia ya Injili.
11 Nami nimewekwa kuwa mhubiri, mtume na mwalimu wa Injili
hii.
12 Hii ndiyo sababu ninateseka namna hii, lakini sioni haya kwa
maana ninamjua yeye niliyemwamini, na kusadiki ya kuwa anaweza
kukilinda kile nilichokiweka amana kwake hadi siku ile.
13 Shika kwa uthabiti kielelezo cha mafundisho yenye uzima yale
uliyoyasikia kwangu, pamoja na imani na upendo katika Kristo Yesu.
14 Ilinde ile amana uliyokabidhiwa kwa Roho Mtakatifu akaaye
ndani yetu.
15 Unajua ya kuwa watu wote katika Asia wameniacha, miongoni
mwao wamo Filego na Hermogene.
16 Bwana akawahurumie watu wa nyumbani mwa Onesiforo, kwa
sababu aliniburudisha mara kwa mara wala hakuionea aibu miny-
ororo yangu.
17 Badala yake, alipokuwa Rumi, alinitafuta kwa bidii mpaka
akanipata.
18 Bwana na amjalie kupata rehema zake siku ile! Nawe unajua
vyema jinsi alivyonisaidia huko Efeso.

2

Askari Mwema Wa Kristo Yesu

1 Basi, wewe mwanangu, uwe hodari katika neema iliyo ndani ya
Kristo Yesu.
2 Nayo mambo yale uliyonisikia nikiyasema mbele ya mashahidi
wengi, uwakabidhi watu waaminifu watakaoweza kuwafundisha
watu wengine vilevile.
3 Vumilia taabu pamoja nasi kama askari mwema wa Kristo Yesu.
4 Hakuna askari yeyote ambaye akiwa vitani hujishughulisha na
mambo ya kawaida ya maisha haya kwa sababu nia yake ni kumpen-
deza yule aliyemwandika awe askari.
5 Vivyo hivyo, yeye ashindanaye katika michezo hawezi kupewa tuzo
ya ushindi asiposhindana kulingana na kanuni za mashindano.
6 Mkulima mwenye bidii ya kazi ndiye anayestahili kuwa wa kwanza
kupata fungu la mavuno.
7 Fikiri sana kuhusu haya nisemayo, kwa maana Bwana atakupa
ufahamu katika mambo hayo yote.
8 Mkumbuke Yesu Kristo, aliyefufuliwa kutoka kwa wafu, yeye aliye
wa uzao wa Daudi. Hii ndiyo Injili yangu,
9 ambayo kwayo ninateseka hata kufikia hatua ya kufungwa miny-
ororo kama mhalifu. Lakini neno la Mungu halifungwi.
10 Kwa hiyo ninavumilia mambo yote kwa ajili ya wateule wa
Mungu, kusudi wao nao wapate wokovu ulio katika Kristo Yesu,
pamoja na utukufu wa milele.
11 Hili ni neno la kuaminiwa:
Kwa maana kama tumekufa pamoja naye,
tutaishi pia pamoja naye.
12 Kama tukistahimili,
pia tutatawala pamoja naye.
Kama tukimkana yeye,
naye atatukana sisi.
13 Kama tusipoamini,
yeye hudumu kuwa mwaminifu,
kwa maana hawezi kujikana mwenyewe.

Mfanyakazi Aliyekubaliwa Na Mungu

14 Endelea kuwakumbusha mambo haya ukiwaonya mbele za Bwana
waache kushindana kwa maneno ambayo hayana faida yoyote bali
huwaangamiza tu wale wanaoyasikia.
15 Jitahidi kujionyesha kwa Mungu kuwa umekubaliwa naye, mten-
dakazi asiye na sababu ya kuona aibu, ukilitumia kwa usahihi neno la
kweli.
16 Jiepushe na maneno mabaya, yasiyo na maana, yasiyo ya utauwa,
kwa maana hayo huzidi kuwatosa watu katika kukosa heshima kwa
Mungu.
17 Mafundisho yao yataenea kama kidonda kisichopona. Miongoni
mwao wamo Himenayo na Fileto
18 ambao wameiacha kweli, wakisema kwamba ufufuo wa wafu
umekwisha kuwako, nao huharibu imani ya baadhi ya watu.

19 Lakini msingi wa Mungu ulio imara umesimama, ukiwa na
muhuri wenye maandishi haya: “Bwana anawajua walio wake”; tena,
“Kila alitajaye jina la Bwana, na auache uovu.”
20 Katika nyumba kubwa si kwamba kuna vyombo vya dhahabu na
fedha tu, bali pia vimo vyombo vya miti na vya udongo; vingine kwa
matumizi maalum, na vingine kwa matumizi ya kawaida.
21 Basi ikiwa mtu amejitakasa na kujitenga na hayo niliyoyataja,
atakuwa chombo maalum, kilichotengwa na ambacho kinamfaa
mwenye nyumba, kimeandaliwa tayari kwa kila kazi njema.
22 Zikimbie tamaa mbaya za ujana, ufuate haki, imani, upendo na
amani pamoja na wale wamwitao Bwana kwa moyo safi.
23 Jiepushe na mabishano ya kipumbavu na yasiyo na maana, kwa
kuwa wajua ya kwamba hayo huzaa magomvi.
24 Tena haimpasi mtumishi wa Bwana kuwa mgomvi, bali inampasa
awe mwema kwa kila mtu, awezaye kufundisha, tena mvumilivu.
25 Inampasa kuwaonya kwa upole wale wanaopingana naye, kwa
matumaini kwamba Mungu atawajalia kutubu na kuijua kweli,
26 ili fahamu zao ziwarudie tena, nao waponyoke katika mtego wa
ibilisi ambaye amewateka wapate kufanya mapenzi yake.

3

Hatari Za Siku Za Mwisho

1 Lakini yakupasa ufahamu jambo hili, kwamba siku za mwisho
kutakuwa na nyakati za hatari.
2 Kwa maana watu watakuwa wenye kujipenda wenyewe, wenye
kupenda fedha, wenye kujisifu, wenye kiburi, wenye kumkufuru
Mungu, wasiotii wazazi wao, wasio na shukrani, wasio watakatifu,
3 wasio na upendo, wasiopenda kupatanishwa, wasingiziaji, wa-
siozuia tamaa zao, wakatili, wasiopenda mema,
4 wasaliti, wakaidi, waliojaa majivuno, wapendao anasa zaidi kuliko
kumpenda Mungu:
5 wakiwa na mfano wa utauwa kwa nje, lakini wakizikana nguvu za
Mungu. Jiepushe na watu wa namna hiyo.
6 Miongoni mwao wamo wale wajiingizao katika nyumba za watu
na kuwachukua mateka wanawake wajinga, waliolemewa na dhambi
zao na kuyumbishwa na aina zote za tamaa mbaya.
7 Wakijifunza siku zote lakini kamwe wasiweze kufikia ujuzi wa
kweli.
8 Kama vile Yane na Yambre walivyopingana na Mose, vivyo hivyo
watu hawa hupingana na ile kweli. Hawa ni watu wenye akili
zilizopotoka, ambao wamekataliwa kwa mambo ya imani.
9 Lakini hawataendelea sana, kwa sababu upumbavu wao utakuwa
dhahiri kwa watu wote, kama ulivyokuwa dhahiri upumbavu wa hao
watu wawili.

Paulo Amwagiza Timotheo

10 Lakini wewe umeyajua mafundisho yangu, mwenendo, makusudi,
imani, uvumilivu, upendo, ustahimilivu,
11 mateso na taabu, yaani mambo yote yaliyonipata huko Antiokia,
Ikonio na Listra, mateso yote niliyostahimili, lakini Bwana aliniokoa
katika hayo yote.

12 Naam, yeyote anayetaka kuishi maisha ya utauwa ndani ya Kristo
Yesu atateswa.
13 Lakini watu waovu na wadanganyaji watazidi kuwa waovu,
wakidanganya na kudanganyika.
14 Bali wewe, udumu katika yale uliyojifunza na kuyaamini kwa
uthabiti, ukitambua ya kuwa ulijifunza hayo kutoka kwa nani,
15 na jinsi ambavyo tangu utoto umeyajua Maandiko matakatifu,
ambayo yanaweza kukuhekimisha upate wokovu kwa njia ya imani
katika Kristo Yesu.
16 Kila Andiko limevuviwa na Mungu na lafaa kwa mafundisho, kwa
kuwaonya watu makosa yao, kwa kuwaongoza na kwa kuwafundisha
katika haki,
17 ili mtu wa Mungu awe amekamilishwa, apate kutenda kila kazi
njema.

4

Maagizo Ya Mwisho

1 Nakuagiza mbele za Mungu na mbele za Kristo Yesu,
atakayewahukumu watu walio hai na waliokufa wakati wa kuja
kwake na ufalme wake, kwamba:
2 Hubiri Neno; kuwa tayari wakati ufaao na wakati usiofaa; karipia,
kemea na utie moyo kwa uvumilivu wote na kwa mafundisho mazuri.
3 Maana wakati utakuja watu watakapokataa kuyakubali ma-
fundisho yenye uzima. Badala yake, ili kutimiza tamaa zao wenyewe,
watajikusanyia idadi kubwa ya walimu wapate kuwaambia yale
ambayo masikio yao yanayowasha yanatamani kuyasikia.
4 Watakataa kusikiliza kweli na kuzigeukia hadithi za uongo.
5 Kwa habari yako wewe, vumilia mateso, fanya kazi ya mhubiri wa
Injili, timiza wajibu wote wa huduma yako.
6 Kwa maana mimi sasa ni tayari kumiminwa kama sadaka ya
kinywaji, nayo saa yangu ya kuondoka imetimia.
7 Nimevipiga vita vizuri, mashindano nimeyamaliza, imani
nimeilinda.
8 Sasa nimewekewa taji ya haki ambayo Bwana, mwamuzi wa haki,
atanitunukia siku ile: wala si mimi tu, bali pia wote ambao wamengoja
kwa shauku kudhihirishwa kwake.

Maelekezo Ya Binafsi

9 Jitahidi kuja kwangu upesi
10 kwa sababu Dema, kwa kuupenda ulimwengu, ameniacha na
amekwenda Thesalonike. Kreske amekwenda Galatia na Tito amek-
wenda Dalmatia.
11 Ni Luka peke yake aliye hapa pamoja nami. Mtafute Marko uje
naye kwa sababu ananifaa sana katika huduma yangu.
12 Nimemtuma Tikiko huko Efeso.
13 Utakapokuja, niletee lile joho nililoliacha kwa Karpo huko Troa na
vile vitabu vyangu, hasa vile vya ngozi.
14 Aleksanda yule mfua chuma alinitendea ubaya mkubwa. Bwana
atamlipa kwa ajili ya yale aliyotenda.
15 Wewe pia ujihadhari naye kwa sababu aliyapinga sana maneno
yetu.

16 Katika utetezi wangu wa mara ya kwanza, hakuna hata mmoja
aliyeniunga mkono, bali kila mmoja aliniacha. Namwomba Mungu
wasihesabiwe hatia kwa jambo hilo.
17 Lakini Bwana alisimama upande wangu akanitia nguvu, ili kupitia
kwangu lile Neno lihubiriwe kwa ukamilifu, watu wote Mataifa
wapate kulisikia. Mimi niliokolewa kutoka kinywa cha simba.
18 Bwana ataniokoa katika kila shambulio baya na kunileta salama
katika Ufalme wake wa mbinguni. Atukuzwe yeye milele na milele.
Amen.

Salamu Za Mwisho

19 Wasalimu Prisila* na Akila, na wote wa nyumbani kwa Onesiforo.
20 Erasto alibaki Korintho. Nami nikamwacha Trofimo huko Mileto
akiwa mgonjwa.
21 Jitahidi ufike huku kabla ya majira ya baridi. Eubulo anakusalimu,
vivyo hivyo Pude, Lino, Klaudia na ndugu wote.
22 Bwana awe pamoja na roho yako. Neema iwe pamoja nanyi.
Amen.

* **4:19** Prisila kwa Kiyunani ni Priska, hivyo tafsiri nyingine zimemuita Priska.

Tito

1 Paulo, mtumishi wa Mungu na mtume wa Yesu Kristo kwa ajili ya
imani ya wateule wa Mungu na kuijua kweli iletayo utauwa:
2 imani na ujuzi ulioko katika tumaini la uzima wa milele, ambao
Mungu, asiyesema uongo, aliahidi hata kabla ya kuwekwa misingi ya
ulimwengu,
3 naye kwa wakati wake aliouweka alilidhihirisha neno lake kwa njia
ya mahubiri ambayo mimi nimewekewa amana kwa amri ya Mungu
Mwokozi wetu:
4 Kwa Tito, mwanangu hasa katika imani tunayoshiriki sote:
Neema iwe kwako na amani itokayo kwa Mungu Baba na kwa Kristo
Yesu Mwokozi wetu.

Kazi Ya Tito Huko Krete

5 Sababu ya mimi kukuacha huko Krete ni ili uweke utaratibu
mambo yale yaliyosalia na kuwaweka wazee wa kanisa katika kila
mji, kama nilivyokuagiza.
6 Mzee wa kanisa asiwe na lawama, awe mume wa mke mmoja, mtu
ambaye watoto wake ni waaminio na wala hawashtakiwi kwa ufisadi.
7 Kwa kuwa mwangalizi, kama wakili wa Mungu, imempasa kuwa
mtu asiye na lawama, asiwe mwenye majivuno au mwepesi wa hasira,
wala mlevi, wala asiwe mtu mwenye tamaa ya mapato yasiyo ya halali.
8 Bali awe mkarimu, anayependa mema, mwenye kiasi, mwenye
haki, mwadilifu, mnyofu, mtakatifu na mwenye kuitawala nafsi yake.
9 Inampasa alishike kwa uthabiti lile neno la imani kama lilivy-
ofundishwa, kusudi aweze kuwaonya wengine kwa mafundisho many-
ofu na kuwakanusha wale wanaopingana nayo.

Walimu Wa Uongo

10 Kwa maana wako wengi wasiotii, wenye maneno yasiyo na maana,
hasa wale wa kikundi cha tohara.
11 Hao ni lazima wanyamazishwe, kwa sababu wanaharibu watu
wa nyumba nzima wakifundisha mambo yasiyowapasa kufundisha.
Wanafanya hivyo kwa ajili ya kujipatia mapato ya udanganyifu.
12 Hata mmojawapo wa manabii wao mwenyewe amesema,
“Wakrete ni waongo siku zote, wanyama wabaya, walafi, wavivu.”
13 Ushuhuda huu ni kweli. Kwa hiyo, uwakemee kwa ukali wapate
kuwa wazima katika imani,
14 ili wasiendelee kuangalia hadithi za Kiyahudi au maagizo ya wale
watu wanaoikataa kweli.
15 Kwa wale walio safi, kila kitu ni safi kwao. Lakini kwa wale
waliopotoka na wasioamini, hakuna chochote kilicho safi. Kwa kweli
nia zao na dhamiri zao zimepotoka.
16 Wanadai kumjua Mungu, lakini kwa matendo yao wanamkana.
Hao watu ni chukizo, wasiotii, wasiofaa kwa jambo lolote jema.

2

Fundisha Mafundisho Manyofu

1 Inakupasa kufundisha itikadi sahihi.

2 Wafundishe wazee kuwa na kiasi, wastahivu, wenye busara na
wanyofu katika imani, upendo na saburi.
3 Vivyo hivyo, wafundishe wanawake wazee kuwa na mwenendo wa
utakatifu, wala wasiwe wasingiziaji au walevi, bali wafundishe yale
yaliyo mema,
4 ili waweze kuwafundisha wanawake vijana kuwa na kiasi,
wawapende waume zao na kuwapenda watoto wao,
5 wawe waaminifu, watakatifu, wakitunza vyema nyumba zao,
wema, watiifu kwa waume zao, ili mtu yeyote asije akalikufuru neno
la Mungu.
6 Vivyo hivyo, himiza vijana wawe na kiasi.
7 Katika kila jambo uwe kielelezo kwa kutenda mema. Katika
mafundisho yako uonyeshe uadilifu, utaratibu,
8 na usemi sahihi usio na lawama, ili wanaokupinga watahayari,
wakose neno lolote baya la kusema juu yetu.
9 Wafundishe watumwa kuwatii mabwana zao katika kila jambo,
wakijitahidi kuwapendeza wala wasijibizane nao,
10 wala wasiwaibie, bali waonyeshe kuwa wanaweza kuaminika
kabisa, ili kwa kila namna wayafanye mafundisho ya Mungu Mwokozi
wetu yawe ya kuvutia.
11 Kwa maana neema ya Mungu ambayo inawaokoa wanadamu wote
imefunuliwa.
12 Nayo yatufundisha kukataa ubaya na tamaa za kidunia, ili tupate
kuishi maisha ya kiasi, ya haki na ya utaua katika ulimwengu huu wa
sasa,
13 huku tukilitazamia tumaini lenye baraka na ufunuo wa utukufu
wa Mungu wetu Mkuu, aliye Mwokozi wetu Yesu Kristo.
14 Ndiye alijitoa nafsi yake kwa ajili yetu, ili atukomboe kutoka uovu
wote na kujisafishia watu kuwa mali yake Mwenyewe, yaani, wale
walio na juhudi katika kutenda mema.
15 Basi wewe fundisha mambo haya. Onya na kukaripia kwa
mamlaka yote. Mtu yeyote asikudharau.

3

Kutenda Mema

1 Wakumbushe watu kuwanyenyekea watawala na kuwatii wenye
mamlaka, wawe tayari kutenda kila lililo jema.
2 Wasimnenee mtu yeyote mabaya, wasiwe wagomvi, bali wawe
wapole, wakionyesha unyenyekevu kwa watu wote.
3 Maana sisi wenyewe wakati fulani tulikuwa wajinga, wasiotii,
tukiwa watumwa wa tamaa mbaya na anasa za kila aina. Tuliishi
katika uovu na wivu, tukichukiwa na kuchukiana sisi kwa sisi.
4 Lakini wema na upendo wa Mungu Mwokozi wetu ulipofunuliwa,
5 alituokoa, si kwa sababu ya matendo ya haki tuliyotenda, bali kwa
sababu ya rehema zake. Alituokoa kwa kutuosha kwa kuzaliwa mara
ya pili na kwa kufanywa wapya kwa njia ya Roho Mtakatifu,
6 ambaye Mungu alitumiminia kwa wingi kwa njia ya Yesu Kristo
Mwokozi wetu,
7 ili kwamba, tukiisha kuhesabiwa haki kwa neema yake, tupate
kuwa warithi tukiwa na tumaini la uzima wa milele.

8 Hili ni neno la kuaminiwa. Nami nataka uyasisitize mambo haya, ili
wale ambao wamemwamini Mungu wapate kuwa waangalifu kujitoa
kwa ajili ya kutenda mema wakati wote. Mambo haya ni mazuri tena
ya manufaa kwa kila mtu.
9 Lakini jiepushe na maswali ya kipuzi, mambo ya koo, mabishano
na ugomvi kuhusu sheria, kwa sababu hayana faida, tena ni ubatili.
10 Mtu anayesababisha mafarakano, mwonye mara ya kwanza, kisha
mwonye mara ya pili. Baada ya hapo, usihusike naye tena.
11 Kwa kuwa unajua kwamba mtu kama huyo amepotoka na tena ni
mwenye dhambi. Yeye amejihukumu mwenyewe.

Maneno Ya Mwisho Na Kumtamkia Baraka

12 Mara nitakapomtuma Artema au Tikiko kwako, jitahidi kuja
unione huko Nikopoli, kwa sababu nimeamua kukaa huko wakati wa
majira ya baridi.
13 Fanya kila uwezalo uwasafirishe Zena yule mwanasheria na Apolo
na uhakikishe kwamba wana kila kitu wanachohitaji katika safari yao.
14 Watu wetu hawana budi kujifunza kutenda mema, ili waweze
kuyakimu mahitaji ya kila siku, wasije wakaishi maisha yasiyokuwa
na matunda.
15 Wote walio pamoja nami wanakusalimu. Wasalimu wale wanao-
tupenda katika imani.
Neema iwe nanyi nyote. Amen.

Filemoni

1 Paulo, mfungwa wa Kristo Yesu, pamoja na Timotheo ndugu yetu:
Kwa Filemoni rafiki yetu mpendwa na mtendakazi mwenzetu,
2 kwa dada yetu mpendwa Afia, kwa Arkipo askari mwenzetu na
kwa kanisa lile likutanalo nyumbani mwako:
3 Neema iwe nanyi na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na
Bwana Yesu Kristo.

Shukrani Na Maombi

4 Siku zote ninamshukuru Mungu ninapokukumbuka katika maombi
yangu,
5 kwa sababu ninasikia juu ya imani yako katika Bwana Yesu na
upendo wako kwa watakatifu wote.
6 Naomba utiwe nguvu katika kuishuhudia imani yako, ili upate
kuwa na ufahamu mkamilifu juu ya kila kitu chema tulicho nacho
ndani ya Kristo.
7 Upendo wako umenifurahisha mno na kunitia moyo, kwa sababu
wewe ndugu, umeiburudisha mioyo ya watakatifu.

Maombi Ya Paulo Ya Kumtetea Onesimo

8 Hata hivyo, ingawa katika Kristo ningeweza kuwa na ujasiri na
kukuagiza yale yakupasayo kutenda,
9 lakini ninakuomba kwa upendo, mimi Paulo, mzee na pia sasa
nikiwa mfungwa wa Kristo Yesu,
10 nakuomba kwa ajili ya mwanangu Onesimo,* aliyefanyika
mwanangu nilipokuwa kwenye minyororo.
11 Mwanzoni alikuwa hakufai, lakini sasa anakufaa sana wewe na
mimi pia.
12 Namtuma kwako, yeye aliye moyo wangu hasa.
13 Ningependa nikae naye ili ashike nafasi yako ya kunisaidia wakati
huu nikiwa kifungoni kwa ajili ya Injili.
14 Lakini sikutaka kufanya lolote bila idhini yako, ili wema wowote
uufanyao usiwe wa lazima, bali wa hiari.
15 Huenda sababu ya yeye kutengwa nawe kwa kitambo kidogo ni
ili uwe naye daima.
16 Si kama mtumwa, bali bora kuliko mtumwa, kama ndugu
mpendwa. Yeye ni mpendwa sana kwangu na hata kwako zaidi, yeye
kama mwanadamu na kama ndugu katika Bwana.
17 Hivyo kama unanihesabu mimi kuwa mshirika wako, mkaribishe
kama vile ungenikaribisha mimi mwenyewe.
18 Kama amekukosea lolote au kama unamdai chochote, nidai mimi.
19 Ni mimi Paulo, ninayeandika waraka huu kwa mkono wangu
mwenyewe. Nitakulipa. Sitaji kwamba nakudai hata nafsi yako.
20 Ndugu yangu, natamani nipate faida kwako katika Bwana,
uuburudishe moyo wangu katika Kristo.
21 Nikiwa na hakika ya utii wako, nakuandikia, nikijua kwamba
utafanya hata zaidi ya yale ninayokuomba.

---

* **1:10** Onesimo maana yake ni Wa manufaa.

22 Jambo moja zaidi: Niandalie chumba cha wageni, kwa kuwa
nataraji kurudishwa kwenu kama jibu la maombi yenu.

Salamu Za Mwisho Na Dua Ya Kuwatakia Heri

23 Epafra, aliye mfungwa mwenzangu katika Kristo Yesu, anakusal-
imu.
24 Vivyo hivyo Marko, Aristarko, Dema na Luka, watendakazi
wenzangu wanakusalimu.
25 Neema ya Bwana Yesu Kristo iwe pamoja na roho zenu. Amen.

Waebrania

Mwana Ni Mkuu Kuliko Malaika

1 Zamani Mungu alisema na baba zetu kwa njia ya manabii mara
nyingi na kwa njia mbalimbali,
2 lakini katika siku hizi za mwisho anasema nasi kwa njia ya
Mwanawe, ambaye amemweka kuwa mrithi wa vitu vyote, na ambaye
kupitia kwake aliuumba ulimwengu.
3 Mwana ni mng'ao wa utukufu wa Mungu na mfano halisi wa nafsi
yake, akivihifadhi vitu vyote kwa neno lake lenye uweza. Akiisha
kufanya utakaso kwa ajili ya dhambi, aliketi mkono wa kuume wa
Aliye Mkuu huko mbinguni.
4 Kwa hiyo alifanyika bora kuliko malaika, kama jina alilorithi lilivyo
bora kuliko lao.
5 Kwa maana ni malaika yupi ambaye wakati wowote Mungu alipata
kumwambia,
"Wewe ni Mwanangu;
leo mimi nimekuzaa?"
Au tena,
"Mimi nitakuwa Baba yake,
naye atakuwa Mwanangu?"
6 Tena, Mungu amletapo mzaliwa wake wa kwanza ulimwenguni,
anasema,
"Malaika wote wa Mungu na wamsujudu."
7 Anenapo kuhusu malaika asema,
"Huwafanya malaika wake kuwa pepo,
watumishi wake kuwa miali ya moto."
8 Lakini kwa habari za Mwana asema,
"Kiti chako cha enzi, Ee Mungu,
kitadumu milele na milele,
nayo haki itakuwa fimbo ya utawala
ya ufalme wako.
9 Umependa haki na kuchukia uovu;
kwa hiyo Mungu, Mungu wako,
amekuweka juu ya wenzako
kwa kukupaka mafuta ya furaha."
10 Pia asema,
"Hapo mwanzo, Ee Bwana, uliweka misingi ya dunia,
nazo mbingu ni kazi ya mikono yako.
11 Hizo zitatoweka, lakini wewe utadumu;
zote zitachakaa kama vazi.
12 Utazikung'utakung'uta kama joho,
nazo zitachakaa kama vazi.
Lakini wewe hubadiliki,
nayo miaka yako haikomi kamwe."
13 Je, ni kwa malaika yupi ambaye Mungu amepata kumwambia wakati
wowote,
"Keti mkono wangu wa kuume,
hadi nitakapowaweka adui zako
chini ya miguu yako"?

14 Je, malaika wote si roho watumikao, waliotumwa kuwahudumia
wale watakaourithi wokovu?

2

Wokovu Mkuu

1 Kwa hiyo, imetupasa kuwa waangalifu sana kuhusu kile tuli-
chosikia, ili tusije tukakiacha.
2 Kwa kuwa kama ujumbe ulionenwa na malaika ulikuwa imara, na
kila uasi na kutokutii kulipata adhabu ya haki,
3 je, sisi tutapaje kupona kama tusipojali wokovu mkuu namna hii?
Wokovu huu, ambao mwanzo ulitangazwa na Bwana, ulithibitishwa
kwetu na wale waliomsikia.
4 Pia Mungu aliushuhudia kwa ishara, maajabu na kwa miujiza
mbalimbali, na karama za Roho Mtakatifu alizozigawa kulingana na
mapenzi yake.

Yesu Alifananishwa Na Ndugu Zake

5 Mungu hakuuweka ulimwengu ujao ambao tunanena habari zake
chini ya malaika.
6 Lakini kuna mahali mtu fulani ameshuhudia akisema:
"Mwanadamu ni kitu gani hata unamfikiria,
binadamu ni nani hata unamjali?
7 Umemfanya chini kidogo kuliko malaika;
ukamvika taji ya utukufu na heshima,
8 nawe umeweka vitu vyote chini ya miguu yake."
Kwa kuweka vitu vyote chini yake, Mungu hakuacha kitu chochote
ambacho hakukiweka chini ya mwanadamu. Lakini kwa sasa, hatuoni
kwamba kila kitu kiko chini yake.
9 Lakini twamwona Yesu, aliyefanywa chini kidogo kuliko malaika,
sasa akiwa amevikwa taji ya utukufu na heshima kwa sababu
alistahimili mauti, ili kwamba kwa neema ya Mungu apate kuonja
mauti kwa ajili ya kila mtu.
10 Ili kuwaleta wana wengi katika utukufu, ilifaa kwamba Mungu,
ambaye ni kwa ajili yake na kupitia kwake kila kitu kimekuwepo,
amkamilishe mwanzilishi wa wokovu wao kwa njia ya mateso.
11 Yeye awafanyaye watu kuwa watakatifu, pamoja na hao ambao
hufanywa watakatifu, wote hutoka katika jamaa moja. Hivyo Yesu
haoni aibu kuwaita ndugu zake.
12 Yeye husema,
"Nitalitangaza jina lako kwa ndugu zangu;
mbele ya kusanyiko nitaimba sifa zako."
13 Tena,
"Nitaweka tumaini langu kwake."
Tena anasema,
"Niko hapa, pamoja na watoto ambao Mungu amenipa."
14 Basi kwa kuwa watoto wana nyama na damu, yeye pia alishiriki
katika ubinadamu wao, ili kwa kifo chake, apate kumwangamiza huyo
mwenye nguvu za mauti, yaani ibilisi,
15 na kuwaweka huru wale waliokuwa utumwani maisha yao yote
kwa sababu ya kuogopa mauti.

16 Kwa kuwa ni dhahiri kwamba hakuja kusaidia malaika, bali uzao
wa Abrahamu.
17 Kwa sababu hii ilibidi afanane na ndugu zake kwa kila hali, ili
apate kuwa Kuhani Mkuu mwenye huruma na mwaminifu katika
kumtumikia Mungu, ili pia apate kufanya upatanisho kwa ajili ya
dhambi za watu.
18 Kwa kuwa yeye mwenyewe aliteswa alipojaribiwa, aweza kuwa-
saidia wale wanaojaribiwa.

3

Yesu Ni Mkuu Kuliko Mose

1 Kwa hiyo ndugu watakatifu, mnaoshiriki mwito wa mbinguni,
mtafakarini Yesu, mtume na Kuhani Mkuu wa ukiri wetu.
2 Alikuwa mwaminifu kwa yeye aliyemweka, kama vile Mose
alivyokuwa mwaminifu katika nyumba yote ya Mungu.
3 Yesu ameonekana anastahili heshima kubwa kuliko Mose, kama
vile mjenzi wa nyumba alivyo wa heshima kubwa kuliko nyumba
yenyewe.
4 Kwa kuwa kila nyumba hujengwa na mtu fulani, lakini Mungu ni
mjenzi wa kila kitu.
5 Basi Mose kama mtumishi alikuwa mwaminifu katika nyumba yote
ya Mungu, akishuhudia kwa yale ambayo yangetamkwa baadaye.
6 Lakini Kristo ni mwaminifu kama Mwana katika nyumba ya
Mungu. Sisi ndio nyumba yake, kama tutashikilia sana ujasiri wetu
na tumaini tunalojivunia.

Onyo Dhidi Ya Kutokuamini

7 Kwa hiyo, kama Roho Mtakatifu asemavyo:
"Leo, kama mkiisikia sauti yake,
8 msiifanye mioyo yenu migumu,
kama mlivyofanya katika uasi,
wakati ule wa kujaribiwa jangwani,
9 ambapo baba zenu walinijaribu na kunipima
ingawa kwa miaka arobaini
walikuwa wameyaona matendo yangu.
10 Hiyo ndiyo sababu nilikasirikia kizazi kile,
nami nikasema, 'Siku zote mioyo yao imepotoka,
nao hawajazijua njia zangu.'
11 Hivyo nikatangaza kwa kiapo katika hasira yangu,
'Kamwe hawataingia rahani mwangu.' "
12 Ndugu zangu, angalieni, asiwepo miongoni mwenu mtu mwenye
moyo mwovu usioamini, unaojitenga na Mungu aliye hai.
13 Lakini mtiane moyo mtu na mwenzake kila siku, maadamu
iitwapo Leo, ili asiwepo hata mmoja wenu mwenye kufanywa mgumu
kwa udanganyifu wa dhambi.
14 Kwa kuwa tumekuwa washiriki wa Kristo, kama tukishikamana
tu kwa uthabiti na tumaini letu la kwanza hadi mwisho.
15 Kama ilivyonenwa:
"Leo, kama mkiisikia sauti yake,
msiifanye mioyo yenu migumu
kama mlivyofanya wakati wa kuasi."

16 Basi ni nani waliosikia lakini bado wakaasi? Je, si wale wote
waliotoka Misri wakiongozwa na Mose?
17 Lakini ni nani aliowakasirikia miaka arobaini? Je, si wale
waliofanya dhambi ambao miili yao ilianguka jangwani?
18 Ni nani hao ambao Mungu aliapa kuwa kamwe hawataingia
rahani mwake isipokuwa ni wale waliokataa kutii?
19 Hivyo tunaona kwamba hawakuweza kuingia kwa sababu ya
kutokuamini kwao.

4

Pumziko Aliloahidi Mungu

1 Kwa hiyo, kwa kuwa bado ahadi ya kuingia rahani iko wazi,
tujihadhari ili hata mmoja wenu asije akaikosa.
2 Kwa maana sisi pia tumesikia Injili iliyohubiriwa kwetu, kama nao
walivyosikia; lakini ujumbe ule waliousikia haukuwa na maana kwao,
kwa sababu wale waliousikia hawakuuchanganya na imani.
3 Sasa sisi ambao tumeamini tunaingia katika ile raha, kama vile
Mungu alivyosema,
"Kwa hiyo nikaapa katika hasira yangu,
'Kamwe hawataingia rahani mwangu.' "
Lakini kazi yake ilikamilika tangu kuumbwa kwa ulimwengu.
4 Kwa maana mahali fulani amezungumza kuhusu siku ya saba,
akisema: "Katika siku ya saba Mungu alipumzika kutoka kazi zake
zote."
5 Tena hapo juu asema, "Kamwe hawataingia rahani mwangu."
6 Kwa hiyo inabaki kuwa wazi kwa wengine kuingia, nao wale
wa kwanza waliopokea Injili walishindwa kuingia kwa sababu ya
kutokutii.
7 Kwa hiyo Mungu ameweka siku nyingine, akaiita Leo, akisema
kwa kinywa cha Daudi baadaye sana, kwa maneno yaliyotangulia
kunenwa:
"Leo, kama mkiisikia sauti yake,
msiifanye mioyo yenu migumu."
8 Kwa maana kama Yoshua alikuwa amewapa raha, Mungu hangesema
tena baadaye kuhusu siku nyingine.
9 Kwa hiyo basi, imebaki raha ya Sabato kwa ajili ya watu wa Mungu;
10 kwa kuwa kila mmoja aingiaye katika raha ya Mungu pia hupumzika
kutoka kazi zake mwenyewe, kama vile Mungu alivyopumzika kutoka
kazi zake.
11 Basi, na tufanye bidii kuingia katika raha hiyo, ili kwamba asiwepo
yeyote atakayeanguka kwa kufuata mfano wao wa kutokutii.
12 Kwa maana Neno la Mungu li hai tena lina nguvu. Lina makali
kuliko upanga wowote wenye makali kuwili, hivyo linachoma hata
kuzigawanya nafsi na roho, viungo na mafuta yaliyo ndani yake; tena
li jepesi kuyatambua mawazo na makusudi ya moyo.
13 Wala hakuna kiumbe chochote kilichofichika machoni pa Mungu.
Kila kitu kimefunuliwa na kiko wazi machoni pake yeye ambaye
kwake ni lazima tutatoa hesabu.

Yesu Kristo Kuhani Mkuu Kuliko Wote

14 Kwa kuwa tunaye Kuhani Mkuu kuliko wote ambaye ameingia
mbinguni, Yesu Mwana wa Mungu, basi na tushikamane sana kwa
uthabiti na ule ukiri wa imani yetu.
15 Kwa kuwa hatuna Kuhani Mkuu asiyeweza kuchukuliana na sisi
katika udhaifu wetu, lakini tunaye mmoja ambaye alijaribiwa kwa kila
namna, kama vile sisi tujaribiwavyo: lakini yeye hakutenda dhambi.
16 Basi na tukikaribie kiti cha rehema kwa ujasiri, ili tupewe rehema
na kupata neema ya kutusaidia wakati wa mahitaji.

5

1 Kwa maana kila kuhani mkuu anayechaguliwa miongoni mwa
wanadamu anawekwa kuwawakilisha kwa mambo yanayomhusu
Mungu, ili apate kutoa matoleo na dhabihu kwa ajili ya dhambi.
2 Kwa kuwa yeye mwenyewe ni dhaifu, aweza kuwachukulia kwa
upole wale wasiojua na kupotoka.
3 Hii ndiyo sababu inampasa kutoa dhabihu kwa ajili ya dhambi zake
mwenyewe na vivyo hivyo kwa ajili ya dhambi za watu.
4 Hakuna anayejitwalia heshima hii mwenyewe; ni lazima aitwe na
Mungu, kama vile Aroni alivyoitwa.
5 Pia Kristo hakujitwalia utukufu yeye mwenyewe wa kuwa Kuhani
Mkuu, bali Mungu alimwambia,
"Wewe ni Mwanangu;
leo mimi nimekuzaa."
6 Pia mahali pengine asema,
"Wewe ni kuhani milele,
kwa mfano wa Melkizedeki."
7 Katika siku za maisha ya Yesu hapa duniani, alimtolea maombi
na dua pamoja na kulia sana na machozi, yeye awezaye kumwokoa
na mauti, naye Mungu akamsikia kwa sababu ya kutii kwake kwa
unyenyekevu.
8 Ingawa alikuwa Mwana, alijifunza utiifu kutokana na mateso
aliyoyapata,
9 na akiisha kukamilishwa, akawa chanzo cha wokovu wa milele
kwa wote wanaomtii.
10 Naye amewekwa na Mungu kuwa Kuhani Mkuu kwa mfano wa
Melkizedeki.

Wito Wa Kukua Kiroho

11 Tunayo mengi ya kusema kuhusu habari ya ukuhani huu, lakini
ni vigumu kuyaeleza, kwa sababu ninyi ni wazito wa kuelewa.
12 Kwa hakika, ingawa mpaka wakati huu ingewapasa kuwa walimu,
bado mnahitaji mtu wa kuwafundisha tena hatua za awali za kweli ya
Neno la Mungu. Mnahitaji maziwa, wala si chakula kigumu!
13 Kwa maana yeyote aishiye kwa kunywa maziwa bado yeye ni
mtoto mchanga, hana ujuzi katika mafundisho kuhusu neno la haki.
14 Lakini chakula kigumu ni kwa ajili ya watu wazima, ambao kwa
kujizoeza wamejifunza kupambanua kati ya mema na mabaya.

6

Hatari Ya Kuanguka

1 Kwa hiyo, tukiachana na mafundisho yale ya awali kuhusu Kristo
na tukisonga mbele ili tufikie utimilifu, sio kuweka tena msingi wa
mafundisho ya kuzitubia kazi zisizo na uhai na imani katika Mungu,
2 mafundisho kuhusu aina za ubatizo, kuwekea watu mikono, ufufuo
wa wafu, na hukumu ya milele.
3 Mungu akitujalia tutafanya hivyo.

4 Kwa kuwa ni vigumu kwa wale ambao wakati fulani walishapata
nuru, ambao walishaonja kipawa cha mbinguni, ambao wamekwisha
kushiriki katika Roho Mtakatifu,
5 ambao wameonja uzuri wa Neno la Mungu na nguvu za wakati
ujao,
6 kisha wakianguka, kuwarejesha tena katika toba. Kwa kuwa
wanamsulubisha Mwana wa Mungu mara ya pili na kumdhalilisha
hadharani, nayo ikawa hasara kwao.

7 Ardhi ile ipokeayo mvua inyeshayo juu yake mara kwa mara hutoa
mazao yanayowanufaisha wale ambao kwa ajili yao yalimwa, nayo
nchi hiyo hupokea baraka kutoka kwa Mungu.
8 Lakini ardhi ikizaa miiba na mibaruti, haina thamani na iko
hatarini ya kulaaniwa. Mwisho wake ni kuchomwa moto.

9 Ingawa tunasema hivi, ndugu zangu wapendwa, kwa upande wenu
tuna hakika ya mambo mema zaidi, mambo yale yahusuyo wokovu.
10 Mungu si mdhalimu: yeye hataisahau kazi yenu na upendo ule
mlioonyesha kwa ajili yake katika kuwahudumia watakatifu na hata
sasa mnaendelea kuwahudumia.
11 Nasi twataka kila mmoja wenu aonyeshe bidii iyo hiyo ili mpate
kujua uhakika kamili wa lile tumaini mpaka mwisho,
12 ili msije mkawa wavivu, bali mpate kuwaiga wale ambao kwa
imani na saburi hurithi zile ahadi.

Uhakika Wa Ahadi Ya Mungu

13 Mungu alipompa Abrahamu ahadi yake, kwa kuwa hakuwepo
mwingine aliyekuwa mkuu kuliko yeye ambaye angeweza kuapa kwa
jina lake, aliapa kwa nafsi yake,
14 akisema, “Hakika nitakubariki na kukupa wazao wengi.”
15 Abrahamu naye, baada ya kungoja kwa saburi, alipokea kile
kilichoahidiwa.
16 Wanadamu huapa kwa yeye aliye mkuu kuwaliko, nacho kiapo
hicho huthibitisha kile kilichosemwa na hivyo humaliza mabishano
yote.
17 Mungu alipotaka kuonyesha kwa udhahiri zaidi ile asili ya
kutokubadilika kwa ahadi yake kwa warithi wa ahadi, aliithitibisha
kwa kiapo.
18 Mungu alifanya hivyo ili kwa vitu viwili visivyobadilika, yaani
ahadi yake na kiapo chake, ambavyo kwavyo Mungu hawezi kusema
uongo, sisi ambao tumemkimbilia ili tulishike lile tumaini lililowekwa
mbele yetu tuwe na faraja thabiti.
19 Tunalo tumaini hili kama nanga ya roho iliyo imara na thabiti.
Tumaini hili huingia katika sehemu takatifu iliyopo nyuma ya pazia,
20 mahali ambapo Yesu mtangulizi wetu aliingia kwa niaba yetu.
Yeye amekuwa Kuhani Mkuu milele, kwa mfano wa Melkizedeki.

7

Kuhani Melkizedeki

1 Kwa kuwa huyu Melkizedeki alikuwa mfalme wa Salemu na kuhani
wa Mungu Aliye Juu Sana. Alipokutana na Abrahamu akirudi kutoka
kuwashinda hao wafalme, Melkizedeki alimbariki,
2 naye Abrahamu alimpa sehemu ya kumi* ya kila kitu. Kwanza, jina
hilo Melkizedeki maana yake ni "mfalme wa haki." Na pia "mfalme
wa Salemu" maana yake ni "mfalme wa amani."
3 Hana Baba wala mama, hana ukoo, hana mwanzo wala mwisho
wa siku zake. Kama Mwana wa Mungu, yeye adumu akiwa kuhani
milele.
4 Tazama jinsi alivyokuwa mkuu: Hata Abrahamu, baba yetu mkuu,
alimpa sehemu ya kumi ya nyara zake.
5 Basi sheria inawaagiza wana wa Lawi ambao hufanyika makuhani
kupokea sehemu ya kumi kutoka kwa watu ambao ni ndugu zao,
ingawa ndugu zao ni wazao wa Abrahamu.
6 Huyu Melkizedeki, ingawa hakufuatia ukoo wake kutoka kwa Lawi,
lakini alipokea sehemu ya kumi kutoka kwa Abrahamu na kumbariki
yeye aliyekuwa na zile ahadi.
7 Wala hakuna shaka kwamba mdogo hubarikiwa na aliye mkuu
kumliko yeye.
8 Kwa upande mmoja, sehemu ya kumi hupokelewa na wale ambao
hupatikana na kufa; lakini kwa upande mwingine hupokelewa na yeye
ambaye hushuhudiwa kuwa yu hai.
9 Mtu anaweza hata kusema kwamba Lawi, ambaye hupokea
sehemu ya kumi, alitoa hiyo sehemu ya kumi kupitia kwa Abrahamu,
10 kwa sababu Melkizedeki alipokutana na Abrahamu, Lawi alikuwa
bado katika viuno vya baba yake wa zamani.†

Yesu Mfano Wa Melkizedeki

11 Kama ukamilifu ungeweza kupatikana kwa njia ya ukuhani wa
Walawi (kwa kuwa katika msingi huo, sheria ilitolewa kwa watu),
kwa nini basi imekuwepo haja ya kuja kuhani mwingine: kuhani kwa
mfano wa Melkizedeki, wala si kwa mfano wa Aroni?
12 Kwa kuwa yanapotokea mabadiliko ya ukuhani, pia lazima
yawepo mabadiliko ya sheria.
13 Yeye ambaye mambo haya yanasemwa alikuwa wa kabila lingine,
na hakuna mtu wa kabila hilo aliyewahi kuhudumu katika mad-
habahu.
14 Kwa maana ni dhahiri kwamba Bwana wetu alitoka katika uzao
wa Yuda, tena kuhusu kabila hilo Mose hakusema lolote kwa habari
za makuhani.
15 Tena hayo tuliyosema yako wazi zaidi kama akitokea kuhani
mwingine kama Melkizedeki,
16 yeye ambaye amefanyika kuhani si kwa misingi ya sheria kama
ilivyokuwa kwa baba zake, bali kwa misingi ya uwezo wa uzima
usioharibika.
17 Kwa maana imeshuhudiwa kwamba:
"Wewe ni kuhani milele,
kwa mfano wa Melkizedeki."

---

* **7:2** Sehemu ya kumi mahali pengine huitwa fungu la kumi au zaka; sehemu ya kumi ya pato hutolewa kwa Mungu. † **7:10** Yaani, alikuwa hajazaliwa.

18 Kwa upande mmoja, ile amri ya mwanzo isiyofaa na dhaifu imebatilishwa
19 (kwa maana sheria haikufanya kitu chochote kuwa kikamilifu). Kwa upande mwingine, tumeletewa tumaini lililo bora zaidi ambalo linatuleta karibu na Mungu.
20 Nalo tumaini hilo halikutolewa pasipo kiapo! Wengine walikuwa makuhani pasipo kiapo chochote,
21 lakini Yesu alifanywa kuhani kwa kiapo wakati Mungu al-
imwambia:
"BWANA ameapa
naye hatabadilisha mawazo yake:
'Wewe ni kuhani milele.' "
22 Kwa ajili ya kiapo hiki, Yesu amekuwa mdhamini wa agano lililo bora zaidi.
23 Basi pamekuwepo na makuhani wengi wa aina hiyo, kwa kuwa kifo kiliwazuia kuendelea na huduma yao ya ukuhani.
24 Lakini kwa sababu Yesu anaishi milele, anao ukuhani wa kudumu.
25 Kwa hiyo anaweza kuwaokoa kabisa wale wanaomjia Mungu kupitia kwake, kwa sababu yeye adumu daima kuomba kwa ajili yao.
26 Kwa kuwa ilitupasa tuwe na Kuhani Mkuu wa namna hii, yaani, aliye mtakatifu, asiye na lawama, asiye na dosari, aliyetengwa na wenye dhambi na kuinuliwa juu ya mbingu.
27 Yeye hahitaji kutoa dhabihu siku kwa siku kwa ajili ya dhambi, kwanza kwa ajili ya dhambi zake mwenyewe, kisha kwa ajili ya dhambi za watu kama wale makuhani wakuu wengine. Yeye alitoa dhabihu kwa ajili ya dhambi zao mara moja tu, alipojitoa mwenyewe.
28 Kwa kuwa sheria huwaweka makuhani wakuu watu ambao ni dhaifu; lakini lile neno la kiapo, lililokuja baada ya sheria, lilimweka Mwana, ambaye amefanywa kuwa mkamilifu milele.

8

Kuhani Mkuu Wa Agano Jipya

1 Basi jambo tunalotaka kulisema ni hili: Tunaye Kuhani Mkuu ambaye ameketi mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha Aliye Mkuu mbinguni,
2 yeye ahudumuye katika patakatifu, hema la kweli lililowekwa na Bwana, wala si na mwanadamu.
3 Kila kuhani mkuu huwekwa ili atoe sadaka na dhabihu. Vivyo hivyo, ilikuwa jambo muhimu kwa huyu Kuhani naye awe na kitu cha kutoa.
4 Kama angekuwa duniani, hangekuwa kuhani, kwa sababu tayari wapo watu watoao sadaka kama ilivyoelekezwa na sheria.
5 Wanahudumu katika patakatifu palipo mfano na kivuli cha mambo ya mbinguni. Hii ndiyo sababu Mose alionywa alipokaribia kujenga hema, akiambiwa: "Hakikisha kuwa unavitengeneza vitu vyote kwa mfano ulioonyeshwa kule mlimani."
6 Lakini huduma aliyopewa Yesu ni bora zaidi kuliko yao, kama vile agano ambalo yeye ni mpatanishi wake lilivyo bora zaidi kuliko lile la zamani, nalo limewekwa misingi wa ahadi zilizo bora zaidi.
7 Kwa maana kama hapakuwa na kasoro katika lile agano la kwanza, pasingekuwa na haja ya kutafuta nafasi kwa ajili ya jingine.

8 Lakini Mungu aliona kosa kwa watu, naye akasema:
"Siku zinakuja, asema Bwana,
nitakapofanya agano jipya
na nyumba ya Israeli
na nyumba ya Yuda.
9 Agano langu halitakuwa kama lile
nililofanya na baba zao
nilipowashika mkono
kuwaongoza watoke nchi ya Misri,
kwa sababu hawakuendelea kuwa waaminifu katika agano langu,
nami nikawaacha,
asema Bwana.
10 Hili ndilo agano nitakalofanya na nyumba ya Israeli
baada ya siku zile, asema Bwana.
Nitaziweka sheria zangu katika nia zao
na kuziandika mioyoni mwao.
Nitakuwa Mungu wao,
nao watakuwa watu wangu.
11 Mtu hatamfundisha tena jirani yake,
wala mtu kumfundisha ndugu yake akisema, 'Mjue Bwana,'
kwa sababu wote watanijua mimi,
tangu aliye mdogo kabisa kwao, hadi aliye mkuu sana.
12 Kwa sababu nitasamehe uovu wao,
wala sitazikumbuka dhambi zao tena!"

13 Kwa kuliita agano hili "jipya," Mungu amefanya lile agano la kwanza kuwa kuukuu; nacho kitu kinachoanza kuchakaa na kuwa kikuukuu kiko karibu kutoweka.

9

Ibada Katika Hema La Kidunia

1 Basi agano lile la kwanza lilikuwa na kanuni zake za kuabudu na pia patakatifu pake pa kidunia.

2 Hema ilitengenezwa. Katika sehemu yake ya kwanza kulikuwa na kinara cha taa, meza na mikate iliyowekwa wakfu; hii sehemu iliitwa Mahali Patakatifu.

3 Nyuma ya pazia la pili, palikuwa na sehemu iliyoitwa Patakatifu pa Patakatifu,

4 ambapo palikuwa na yale madhabahu ya dhahabu ya kufukizia uvumba, na lile Sanduku la Agano lililofunikwa kwa dhahabu. Sanduku hili lilikuwa na gudulia la dhahabu lenye mana, ile fimbo ya Aroni iliyochipuka, na vile vibao vya mawe vya Agano.

5 Juu ya lile Sanduku kulikuwa na makerubi ya Utukufu yakitilia kivuli kile kifuniko ambacho ndicho kiti cha rehema. Lakini hatuwezi kueleza vitu hivi kwa undani sasa.

6 Basi vitu hivi vilipokuwa vimepangwa, makuhani waliingia daima katika sehemu ya kwanza ya hema ili kufanya taratibu zao za ibada.

7 Lakini ni kuhani mkuu peke yake aliyeingia ndani ya sehemu ya pili ya hema. Tena hii ilikuwa mara moja tu kwa mwaka, na hakuingia kamwe bila damu, ambayo alitoa kwa ajili yake mwenyewe na kwa ajili ya dhambi za watu walizotenda bila kukusudia.

8 Kwa njia hii, Roho Mtakatifu alikuwa anaonyesha kwamba,
maadamu ile hema ya kwanza ilikuwa bado imesimama, njia ya
kuingia Patakatifu pa Patakafifu ilikuwa bado haijafunguliwa.
9 Huu ulikuwa mfano kwa ajili ya wakati wa sasa, kuonye-
sha kwamba sadaka na dhabihu zilizokuwa zikitolewa hazikuweza
kusafisha dhamiri ya mtu anayeabudu.
10 Lakini hizi zilishughulika tu na vyakula na vinywaji, pamoja na
taratibu mbalimbali za kunawa kwa nje, kanuni kwa ajili ya mwili
zilizowekwa hadi wakati utimie wa matengenezo mapya.

Damu Ya Kristo

11 Kristo alipokuja akiwa Kuhani Mkuu wa mambo mema ambayo
tayari yameshawasili, alipitia kwenye hema iliyo kuu zaidi na bora
zaidi, ambayo haikutengenezwa kwa mikono ya binadamu, hii ni
kusema, ambayo si sehemu ya uumbaji huu.
12 Hakuingia kwa njia ya damu ya mbuzi na ya ndama; lakini aliingia
Patakatifu pa Patakatifu mara moja tu kwa damu yake mwenyewe,
akiisha kupata ukombozi wa milele.
13 Damu ya mbuzi na ya mafahali, na majivu ya mitamba
walivyonyunyiziwa wale waliokuwa najisi kwa taratibu za kiibada
viliwatakasa, hata kuwaondolea uchafu wa nje.
14 Basi ni zaidi aje damu ya Kristo, ambaye kwa Roho wa milele
alijitoa nafsi yake kwa Mungu kuwa sadaka isiyo na waa, itatusafisha
dhamiri zetu kutokana na matendo yaletayo mauti, ili tupate kumtu-
mikia Mungu aliye hai!
15 Kwa sababu hii Kristo ni mpatanishi wa agano jipya, ili kwamba
wale walioitwa waweze kupokea ile ahadi ya urithi wa milele: kwa
vile yeye alikufa awe ukombozi wao kutoka kwa dhambi walizozitenda
chini ya agano la kwanza.
16 Kwa habari ya wosia,* ni muhimu kuthibitisha kifo cha yule
aliyeutoa,
17 kwa sababu wosia huwa na nguvu tu wakati mtu ameshakufa;
kamwe hauwezi kutumika wakati yule aliyeuandika bado yuko hai.
18 Hii ndiyo sababu hata lile agano la kwanza halikuweza
kutekelezwa pasipo damu.
19 Mose alipotangaza kila amri kwa watu wote, alichukua damu ya
ndama na ya mbuzi, pamoja na maji, sufu nyekundu na matawi ya
mti wa hisopo, akanyunyizia kile kitabu na watu wote.
20 Alisema, “Hii ndiyo damu ya agano, ambalo Mungu amewaamuru
kulitii.”
21 Vivyo hivyo alinyunyizia damu hiyo kwenye ile hema pamoja na
kila kifaa kilichotumika ndani yake kwa taratibu za ibada.
22 Kwa kweli sheria hudai kwamba, karibu kila kitu kitakaswe kwa
damu, wala pasipo kumwaga damu, hakuna msamaha wa dhambi.
23 Kwa hiyo, ilikuwa muhimu kwa nakala za vitu vile vya mbinguni
vitakaswe kwa dhabihu hizi, lakini vitu halisi vya mbinguni vilihitaji
dhabihu bora kuliko hizi.
24 Kwa maana Kristo hakuingia kwenye patakatifu palipofanywa
kwa mikono ya mwanadamu, ambao ni mfano wa kile kilicho halisi.

---

* **9:16** Wosia hapa kwa neno la Kiyunani ni agano.

Yeye aliingia mbinguni penyewe, ili sasa aonekane mbele za Mungu
kwa ajili yetu.
25 Wala hakuingia mbinguni ili apate kujitoa mwenyewe mara kwa
mara, kama vile kuhani mkuu aingiavyo Patakatifu pa Patakatifu kila
mwaka kwa damu ambayo si yake mwenyewe.
26 Ingekuwa hivyo, ingempasa Kristo kuteswa mara nyingi tangu
kuumbwa kwa ulimwengu. Lakini sasa ametokea mara moja tu katika
mwisho wa nyakati aiondoe dhambi kwa kujitoa mwenyewe kuwa
dhabihu.
27 Kama vile mwanadamu alivyowekewa kufa mara moja tu na
baada ya kufa akabili hukumu,
28 vivyo hivyo Kristo alitolewa mara moja tu kuwa dhabihu ili
azichukue dhambi za watu wengi. Naye atakuja mara ya pili, sio
kuchukua dhambi, bali kuwaletea wokovu wale wanaomngoja kwa
shauku.

10

Dhabihu Ya Kristo Ni Mara Moja Tu

1 Sheria ni kivuli tu cha mambo mema yajayo, wala si uhalisi
wa mambo yenyewe. Kwa sababu hii, haiwezekani kamwe kwa
njia ya dhabihu zitolewazo mwaka hadi mwaka kuwakamilisha wale
wanaokaribia ili kuabudu.
2 Kama dhabihu hizo zingeweza kuwakamilisha, hazingeendelea
kutolewa tena. Kwa kuwa hao waabuduo wangekuwa wametakaswa
mara moja tu, wala wasingejiona tena kuwa na dhambi.
3 Lakini zile dhabihu zilikuwa ukumbusho wa dhambi kila mwaka,
4 kwa sababu haiwezekani damu ya mafahali na mbuzi kuondoa
dhambi.
5 Kwa hiyo, Kristo alipokuja duniani, alisema:
"Dhabihu na sadaka hukuzitaka,
bali mwili uliniandalia;
6 sadaka za kuteketezwa na za dhambi
hukupendezwa nazo.
7 Ndipo niliposema, 'Mimi hapa, nimekuja,
imeandikwa kunihusu katika kitabu:
Nimekuja kuyafanya mapenzi yako, Ee Mungu.' "
8 Kwanza alisema, "Dhabihu na sadaka, sadaka za kuteketezwa na za
dhambi hukuzitaka, wala hukupendezwa nazo" (ingawa sheria iliagiza
zitolewe).
9 Kisha akasema "Mimi hapa, nimekuja kuyafanya mapenzi yako."
Aondoa lile Agano la kwanza ili kuimarisha la pili.
10 Katika mapenzi hayo sisi tumetakaswa na kufanywa watakatifu kwa
njia ya sadaka ya mwili wa Yesu Kristo alioutoa mara moja tu.
11 Kila kuhani husimama siku kwa siku akifanya huduma yake ya
ibada, na kutoa tena na tena dhabihu zile zile ambazo haziwezi kamwe
kuondoa dhambi.
12 Lakini huyu kuhani akiisha kutoa dhabihu moja kwa ajili ya
dhambi kwa wakati wote, aliketi mkono wa kuume wa Mungu.
13 Tangu wakati huo anangoja mpaka adui zake wawekwe chini ya
miguu yake,
14 kwa sababu kwa dhabihu moja amewafanya kuwa wakamilifu
milele wale wote wanaotakaswa.

15 Pia Roho Mtakatifu anatushuhudia kuhusu jambo hili. Kwanza anasema:
16 “Hili ndilo Agano nitakalofanya nao
baada ya siku hizo, asema Bwana.
Nitaziweka sheria zangu mioyoni mwao,
na kuziandika katika nia zao.”
17 Kisha aongeza kusema:
“Dhambi zao na kutokutii kwao
sitakumbuka tena.”
18 Basi haya yakiisha kusamehewa, hakuna tena dhabihu yoyote inayotolewa kwa ajili ya dhambi.

Wito Wa Kuvumilia

19 Kwa hiyo, ndugu zangu, kwa kuwa tunao ujasiri wa kupaingia Patakatifu pa Patakatifu kwa damu ya Yesu,
20 kwa njia mpya iliyo hai tuliyofunguliwa kwa ajili yetu kupitia kwenye lile pazia, yaani, mwili wake,
21 basi kwa kuwa tunaye Kuhani Mkuu juu ya nyumba ya Mungu,
22 sisi na tumkaribie Mungu kwa moyo mnyofu kwa imani timilifu, mioyo yetu ikiwa imenyunyizwa damu ya Kristo na kuwa safi kutokana na dhamiri mbaya nayo miili yetu ikiwa imeoshwa kwa maji safi.
23 Tushike kwa uthabiti lile tumaini la ukiri wetu bila kuyumbayumba, kwa maana yeye aliyeahidi ni mwaminifu.
24 Tuangaliane na kuhimizana sisi kwa sisi katika upendo na katika kutenda mema.
25 Wala tusiache kukutana pamoja, kama wengine walivyo na desturi, bali tuhimizane sisi kwa sisi kadiri tuonavyo Siku ile inakaribia.
26 Kama tukiendelea kutenda dhambi kwa makusudi baada ya kupokea ufahamu wa ile kweli, haibaki tena dhabihu kwa ajili ya dhambi.
27 Lakini kinachobaki ni kungoja kwa hofu hukumu ya moto uwakao, utakaowaangamiza adui za Mungu.
28 Yeyote aliyeikataa sheria ya Mose alikufa pasipo huruma kwa ushahidi wa watu wawili au watatu.
29 Je, mnadhani ni adhabu kali kiasi gani anayostahili kupewa mtu aliyemkanyaga Mwana wa Mungu chini ya nyayo zake, yeye aliyeifanya damu ya Agano iliyomtakasa kuwa kitu najisi na kumtendea maovu Roho wa neema?
30 Kwa kuwa tunamjua yeye aliyesema, “Ni juu yangu kulipiza kisasi; nitalipiza.” Tena asema, “Bwana atawahukumu watu wake.”
31 Ni jambo la kutisha kuanguka mikononi mwa Mungu aliye hai.
32 Kumbukeni siku zile za kwanza, ambazo mkiisha kutiwa nuru mlistahimili mashindano makali ya maumivu.
33 Wakati mwingine mlitukanwa na kuteswa hadharani; wakati mwingine mlikuwa radhi kuungana na wale waliofanyiwa hivyo.
34 Mliwahurumia wale waliokuwa kifungoni, mkikubali kwa furaha kunyang’anywa mali zenu kwa maana mlijua kwamba mnayo mali iliyo bora zaidi idumuyo.
35 Kwa hiyo msiutupe ujasiri wenu, kwa maana una thawabu kubwa mno.
36 Inawapasa kuvumilia ili mkiisha kufanya mapenzi ya Mungu mpate kile alichoahidi.

37 Kwa kuwa bado kitambo kidogo tu,
“Yeye ajaye atakuja wala hatakawia.
38 Lakini mwenye haki wangu
ataishi kwa imani.
Naye kama akisitasita,
sina furaha naye.”
39 Lakini sisi hatumo miongoni mwa hao wanaositasita na kuangamia,
bali tuko miongoni mwa hao wenye imani na hivyo tunaokolewa.

11

Maana Ya Imani

1 Basi imani ni kuwa na hakika ya mambo yatarajiwayo, na udhahiri
wa mambo yasiyoonekana.
2 Maana baba zetu wa kale walipongezwa kwa haya.
3 Kwa imani tunafahamu kwamba ulimwengu uliumbwa kwa neno
la Mungu, vitu vyote vinavyoonekana havikuumbwa kutoka kwa vitu
vinavyoonekana.

Mfano Wa Abeli, Enoki Na Noa

4 Kwa imani Abeli alimtolea Mungu dhabihu bora zaidi kuliko Kaini.
Kwa imani alishuhudiwa kuwa mwenye haki, Mungu mwenyewe
akazishuhudia sadaka zake. Kwa imani bado ananena ingawa
amekufa.
5 Kwa imani Enoki alitwaliwa kutoka maisha haya, kiasi kwamba
hakuonja mauti. Hakuonekana, kwa sababu Mungu alikuwa amem-
chukua. Kwa kuwa kabla hajatwaliwa alikuwa ameshuhudiwa kuwa
ni mtu aliyempendeza Mungu.
6 Lakini pasipo imani haiwezekani kumpendeza Mungu, kwa maana
yeyote anayemjia Mungu lazima aamini kwamba yeye yuko na ya
kuwa huwapa thawabu wale wamtafutao kwa bidii.
7 Kwa imani, Noa alipoonywa na Mungu kuhusu mambo ambayo
hayajaonekana bado, kwa kumcha Mungu alitengeneza safina ili
kuokoa jamaa yake. Kwa imani yake aliuhukumu ulimwengu na
akawa mrithi wa haki ipatikanayo kwa imani.

Imani Ya Abrahamu

8 Kwa imani Abrahamu, alipoitwa aende mahali ambapo Mungu
angempa baadaye kuwa urithi, alitii na akaenda, ingawa hakujua
anakokwenda.
9 Kwa imani alifanya maskani yake katika nchi ya ahadi kama mgeni
katika nchi ya kigeni; aliishi katika mahema, kama Isaki na Yakobo
walivyofanya, waliokuwa pia warithi pamoja naye wa ahadi ile ile.
10 Kwa maana alikuwa akiutazamia mji wenye misingi ya kudumu
ambao mwenye kuubuni na kuujenga ni Mungu.
11 Kwa imani Abrahamu, ingawa alikuwa mzee wa umri, naye
Sara mwenyewe aliyekuwa tasa, alipokea uwezo wa kuwa baba
kwa sababu alimhesabu Mungu aliyemwahidi kuwa mwaminifu na
kwamba angetimiza ahadi yake.
12 Hivyo kutokana na huyu huyu ambaye alikuwa sawa na mfu,
wakazaliwa wazao wengi kama nyota za mbinguni na kama mchanga
wa pwani usiohesabika.

13 Watu hawa wote wakafa katika imani bila kuzipokea zile ahadi,
lakini waliziona kwa mbali na kuzishangilia. Nao walikubali kwamba
walikuwa wageni na wasiokuwa na maskani hapa duniani.
14 Watu wasemao mambo kama haya, wanaonyesha wazi kwamba
wanatafuta nchi yao wenyewe.
15 Kwa kweli kama wangekuwa wanafikiri kuhusu nchi waliyoiacha,
wangalipata nafasi ya kurudi huko.
16 Lakini badala yake walitamani nchi iliyo bora zaidi, yaani nchi
ya mbinguni. Kwa hiyo Mungu haoni aibu kuitwa Mungu wao, kwa
kuwa amekwisha kuandaa mji kwa ajili yao.
17 Kwa imani Abrahamu, alipojaribiwa na Mungu, alimtoa Isaki
kuwa dhabihu. Yeye aliyekuwa amezipokea ahadi za Mungu alikuwa
tayari kumtoa mwanawe, aliyekuwa mwanawe pekee awe dhabihu.
18 Ingawa Mungu alikuwa amemwambia Abrahamu, "Uzao wako
utahesabiwa kupitia kwa Isaki,"
19 Abrahamu alihesabu kuwa Mungu angaliweza kumfufua Isaki
kutoka kwa wafu. Na kwa kusema kwa mfano, alimpata tena Isaki
kutoka kwa wafu.
20 Kwa imani Isaki alimbariki Yakobo na Esau kuhusu maisha yao
ya baadaye.
21 Kwa imani Yakobo alipokuwa anakufa, alimbariki kila mmoja
wa mtoto wa Yosefu, akamwabudu Mungu akiwa ameegemea juu ya
kichwa cha fimbo yake.
22 Kwa imani, Yosefu alipokaribia mwisho wa maisha yake, alinena
habari za kutoka kwa wana wa Israeli huko Misri na akatoa maagizo
kuhusu mifupa yake.

Imani Ya Mose

23 Kwa imani, wazazi wa Mose walimficha kwa miezi mitatu baada
ya kuzaliwa, kwa sababu waliona kuwa si mtoto wa kawaida, wala
hawakuiogopa amri ya mfalme.
24 Kwa imani, Mose alipokuwa mtu mzima, alikataa kuitwa mwana
wa binti Farao.
25 Akachagua kupata mateso pamoja na watu wa Mungu kuliko
kujifurahisha kwa anasa za dhambi kwa kitambo kidogo tu.
26 Aliona kushutumiwa kwa ajili ya Kristo ni utajiri mkubwa zaidi
kuliko hazina za Misri, maana alikuwa anatazamia kupata thawabu
baadaye.
27 Kwa imani Mose aliondoka Misri bila kuogopa ghadhabu ya
mfalme. Alivumilia kwa sababu alimwona yeye asiyeonekana kwa
macho.
28 Kwa imani akaadhimisha Pasaka na kunyunyiza damu, ili yule
mwenye kuwaangamiza wazaliwa wa kwanza asiwaguse wazaliwa wa
Israeli.

Imani Ya Mashujaa Wengine Wa Israeli

29 Kwa imani, watu walivuka Bahari ya Shamu* kama vile juu ya
nchi kavu; lakini Wamisri walipojaribu kufanya hivyo, walitoswa
ndani ya maji.
30 Kwa imani kuta za Yeriko zilianguka, baada ya watu kuzizunguka
kwa siku saba.

---

* **11:29** Yaani Bahari ya Mafunjo.

31 Kwa imani, Rahabu, yule kahaba, hakuangamizwa pamoja na wale
waliomwasi Mungu, kwa kuwa aliwakaribisha wale wapelelezi.
32 Basi niseme nini zaidi? Sina wakati wa kusema habari za Gideoni,
Baraka, Samsoni, Yeftha, Daudi, Samweli na manabii,
33 ambao kwa imani walishinda milki za wafalme, walitekeleza haki,
na wakapokea ahadi za Mungu; walifunga vinywa vya simba,
34 wakazima makali ya miali ya moto, na wakaepuka kuuawa kwa
upanga; udhaifu wao uligeuka kuwa nguvu; pia walikuwa hodari
vitani na kuyafukuza majeshi ya wageni.
35 Wanawake walipokea watu wao waliokuwa wamekufa, wakafu-
fuliwa. Lakini wengine waliteswa, nao wakakataa kufunguliwa, ili
wapate ufufuo ulio bora zaidi.
36 Wengine walidhihakiwa na kupigwa, hata walifungwa minyororo
na kutiwa gerezani.
37 Walipigwa kwa mawe; walipasuliwa vipande viwili kwa
msumeno; waliuawa kwa upanga. Walizungukazunguka wakiwa
wamevaa ngozi za kondoo na mbuzi, wakiwa maskini, wakiteswa na
kutendwa mabaya,
38 watu ambao ulimwengu haukustahili kuwa nao. Walizunguka
majangwani na milimani, katika mapango na katika mahandaki
ardhini.
39 Hawa wote walishuhudiwa vyema kwa sababu ya imani yao,
lakini hakuna hata mmoja wao aliyepokea yale yaliyoahidiwa.
40 Kwa kuwa Mungu alikuwa ametangulia kutuwekea kitu kilicho
bora zaidi ili wao wasikamilishwe pasipo sisi.

12

Mungu Huwaadibisha Wanawe

1 Kwa sababu hii, kwa kuwa tumezungukwa na wingu kubwa namna
hii la mashahidi, basi na tuweke kando kila kitu kinachotuzuia na ile
dhambi inayotuzinga kwa urahisi, nasi tupige mbio kwa saburi katika
yale mashindano yaliyowekwa kwa ajili yetu.
2 Basi na tumtazame sana Yesu mwanzilishi na mkamilishaji wa
imani yetu, yeye ambaye kwa ajili ya furaha iliyowekwa mbele yake
alistahimili msalaba, bila kujali aibu ya huo msalaba, naye ameketi
mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha Mungu.
3 Mtafakarini sana yeye aliyestahimili upinzani mkuu namna hii
kutoka kwa watu wenye dhambi, ili kwamba msije mkachoka na
kukata tamaa.
4 Katika kushindana kwenu dhidi ya dhambi, bado hamjapigana
kiasi cha kumwaga damu yenu.
5 Nanyi mmesahau yale maneno ya kuwaonya yanayowataja ninyi
kuwa wana, yakisema:
“Mwanangu, usidharau adhabu ya Bwana,
wala usikate tamaa akikukemea,
6 kwa sababu Bwana huwaadibisha wale awapendao,
na humwadhibu kila mmoja
anayemkubali kuwa mwana.”
7 Vumilieni taabu kwa ajili ya kufunzwa adabu. Mungu anawa-
tendea ninyi kama watoto wake, kwa maana ni mtoto yupi asiyead-
ibishwa na mzazi wake?

8 Kama hakuna kuadibishwa (ambalo ni fungu la watoto wote), basi
ninyi ni watoto wa haramu wala si watoto halali.
9 Tena, sisi sote tunao baba wa kimwili, waliotuadibisha nasi
tukawaheshimu kwa ajili ya hilo. Je, si inatupasa kujinyenyekeza zaidi
kwa Baba wa roho zetu ili tuishi?
10 Baba zetu walituadibisha kwa kitambo kidogo kama wao wenyewe
walivyoona vyema, lakini Mungu hutuadibisha kwa faida yetu ili
tupate kushiriki utakatifu wake.
11 Kuadibishwa wakati wowote hakuonekani kuwa kitu cha kufu-
rahisha bali chenye maumivu kinapotekelezwa. Lakini baadaye huzaa
matunda ya haki na amani kwa wale waliofunzwa nayo.
12 Kwa hiyo, itieni nguvu mikono yenu iliyo dhaifu na magoti yenu
yaliyolegea.
13 Sawazisheni mapito ya miguu yenu, ili kitu kilicho kiwete
kisidhoofishwe bali kiponywe.

Onyo Dhidi Ya Kuikataa Neema Ya Mungu

14 Tafuteni kwa bidii kuwa na amani na watu wote na huo utakatifu,
ambao bila kuwa nao hakuna mtu atakayemwona Bwana.
15 Angalieni sana mtu yeyote asiikose neema ya Mungu na kwamba
shina la uchungu lisije likachipuka na kuwasumbua na watu wengi
wakatiwa unajisi kwa hilo.
16 Angalieni miongoni mwenu asiwepo mwasherati au mtu asiyem-
cha Mungu kama Esau, ambaye kwa ajili ya mlo mmoja aliuza haki ya
uzaliwa wake wa kwanza.
17 Baadaye kama mnavyofahamu, alipotaka kurithi ile baraka,
alikataliwa, maana hakupata nafasi ya kutubu, ingawa aliitafuta kwa
machozi.
18 Hamjaufikia mlima ule uwezao kuguswa na ambao unawaka
moto; wala kwenye giza, utusitusi na dhoruba;
19 kwenye mlio wa tarumbeta, au kwenye sauti isemayo maneno ya
kutisha kiasi ambacho wale walioisikia waliomba wasiambiwe neno
jingine zaidi,
20 kwa sababu hawangeweza kustahimili neno lile lililoamriwa:
“Hata kama mnyama atagusa mlima huu, atapigwa mawe.”
21 Waliyoyaona yalikuwa ya kutisha kiasi kwamba Mose alisema,
“Ninatetemeka kwa hofu.”
22 Lakini ninyi mmekuja Mlima Sayuni, Yerusalemu ya mbinguni,
mji wa Mungu aliye hai. Mmekuja penye kusanyiko kubwa la malaika
maelfu kwa maelfu wasiohesabika wanaoshangilia,
23 kwenye kanisa la wazaliwa wa kwanza wa Mungu, ambao majina
yao yameandikwa mbinguni. Mmekuja kwa Mungu, mhukumu wa
watu wote, kwenye roho za wenye haki waliokamilishwa,
24 kwa Yesu mpatanishi wa agano jipya, na kwa damu iliyonyuny-
izwa, ile inenayo mambo mema kuliko damu ya Abeli.
25 Angalieni, msije mkamkataa yeye anenaye. Ikiwa wao
hawakuepuka adhabu walipomkataa yeye aliyewaonya hapa duniani,
sisi je, tutaokokaje tusipomsikiliza yeye anayetuonya kutoka mbin-
guni?
26 Wakati ule sauti yake ilitetemesha dunia, lakini sasa ameahidi,
“Kwa mara moja tena nitatetemesha si nchi tu bali na mbingu pia.”

27 Maneno haya “kwa mara moja tena” yanaonyesha kuondoshwa
kwa vile vitu vinavyoweza kutetemeshwa, yaani vile vitu vilivy-
oumbwa, kwa kusudi vile tu visivyoweza kutetemeshwa vibaki.
28 Kwa hiyo, kwa kuwa tunapokea ufalme ambao hauwezi
kutetemeshwa, basi na tuwe na shukrani, na hivyo tumwabudu Mungu
kwa namna inayompendeza, kwa unyenyekevu na uchaji,
29 kwa kuwa “Mungu wetu ni moto ulao.”

13

Huduma Inayompendeza Mungu

1 Endeleeni kupendana kama ndugu.
2 Msisahau kuwakaribisha wageni, kwa kuwa kwa kufanya hivyo,
watu wengine waliwakaribisha malaika pasipo kujua.
3 Wakumbukeni wale waliofungwa gerezani kana kwamba ninyi
mmefungwa pamoja nao. Pia wakumbukeni wale wanaotendewa
vibaya, kana kwamba ni ninyi wenyewe mnateswa.
4 Ndoa na iheshimiwe na watu wote, nayo malazi yawe safi, kwa
kuwa Mungu atawahukumu wazinzi na waasherati wote.
5 Yalindeni maisha yenu msiwe na tabia ya kupenda fedha, bali
mridhike na vile mlivyo navyo, kwa sababu Mungu amesema,
“Kamwe sitakuacha,
wala sitakupungukia.”
6 Kwa hiyo tunaweza kusema kwa ujasiri,
“Bwana ni msaada wangu; sitaogopa.
Mwanadamu anaweza kunitenda nini?”
7 Wakumbukeni viongozi wenu, wale waliowaambia neno la Mungu.
Angalieni matokeo ya mwenendo wa maisha yao mkaiige imani yao.
8 Yesu Kristo ni yeye yule jana, leo na hata milele.
9 Msichukuliwe na kila aina ya mafundisho ya kigeni. Ni vyema
mioyo yenu iimarishwe kwa neema, wala si kwa sheria kuhusu
utaratibu wa vyakula, ambavyo havina faida kwa wale wanaozishika
hizo sheria.
10 Sisi tunayo madhabahu ambayo wale wanaohudumu katika hema
hawana haki ya kula vile vitu vilivyowekwa juu yake.
11 Kuhani mkuu huchukua damu ya wanyama na kuiingiza Patakat-
ifu pa Patakatifu, kama sadaka ya dhambi, lakini miili ya hao
wanyama huteketezwa nje ya kambi.
12 Vivyo hivyo, Yesu naye aliteswa nje ya lango la mji ili awatakase
watu kwa damu yake mwenyewe.
13 Kwa hiyo, basi na tumwendee nje ya kambi, tukiichukua aibu
aliyobeba.
14 Kwa kuwa hapa hatuna mji udumuo, bali tunautafuta ule ujao.
15 Basi kwa njia ya Yesu, tuzidi kumtolea Mungu dhabihu ya sifa,
yaani matunda ya midomo inayolikiri Jina lake.
16 Na msiache kutenda mema na kushirikiana vile vitu mlivyo navyo,
kwa kuwa dhabihu kama hizo ndizo zinazompendeza Mungu.
17 Watiini viongozi wenu na kujinyenyekeza chini ya mamlaka yao.
Kwa maana wao wanakesha kwa ajili yenu kama watu watakaopaswa
kutoa hesabu. Watiini ili wafanye kazi yao kwa furaha, wala si kama
mzigo, maana hiyo haitakuwa na faida kwenu.

18 Tuombeeni. Tuna hakika kuwa tunayo dhamiri safi na shauku ya
kuishi kwa uadilifu kwa kila njia.
19 Ninawasihi zaidi mniombee ili nipate kurudishwa kwenu upesi.

Maombi Ya Kuwatakia Baraka

20 Basi Mungu wa amani, ambaye kwa damu ya Agano la milele
alimleta tena kutoka kwa wafu Bwana wetu Yesu, yule Mchungaji
Mkuu wa kondoo,
21 awafanye ninyi wakamilifu mkiwa mmekamilishwa katika kila
jambo jema ili mpate kutenda mapenzi yake, naye atende ndani yetu
kile kinachompendeza machoni Pake, kwa njia ya Yesu Kristo, ambaye
utukufu una yeye milele na milele. Amen.

Maneno Ya Mwisho Na Salamu

22 Ndugu zangu, nawasihi mchukuliane na maneno yangu ya
maonyo, kwa kuwa nimewaandikia waraka mfupi tu.
23 Nataka ninyi mjue kwamba ndugu yetu Timotheo amefunguliwa
kutoka gerezani. Akifika mapema, nitakuja pamoja naye kuwaona.
24 Wasalimuni viongozi wenu wote na watakatifu wote. Wale wa
kutoka Italia wanawasalimu.
25 Neema iwe nanyi nyote. Amen.

Yakobo

1 Yakobo, mtumwa wa Mungu na wa Bwana Yesu Kristo:
Kwa makabila kumi na mawili yaliyotawanyika ulimwenguni:
Salamu.

Imani Na Hekima

2 Ndugu zangu, hesabuni kuwa ni furaha tupu mnapopatwa na majaribu mbalimbali,
3 kwa sababu mnajua ya kuwa kujaribiwa kwa imani yenu huleta saburi.
4 Saburi na iwe na kazi timilifu, ili mpate kuwa wakamilifu, mmekamilishwa, bila kupungukiwa na kitu chochote.
5 Kama mtu yeyote miongoni mwenu amepungukiwa na hekima na amwombe Mungu, yeye awapaye watu wote kwa ukarimu wala hana kinyongo, naye atapewa.
6 Lakini anapoomba, lazima aamini wala asiwe na shaka, kwa sababu mtu aliye na shaka ni kama wimbi la bahari, lililochukuliwa na upepo na kutupwa huku na huku.
7 Mtu kama huyo asidhani ya kuwa atapata kitu chochote kutoka kwa Bwana.
8 Yeye ni mtu mwenye nia mbili, mwenye kusitasita katika njia zake zote.

Umaskini Na Utajiri

9 Ndugu asiye na cheo kikubwa yampasa ajivunie hali hiyo maana ametukuzwa.
10 Lakini yeye aliye tajiri afurahi kwa kuwa ameshushwa, kwa sababu atatoweka kama ua la shambani.
11 Kwa maana jua kali lenye kuchoma huchomoza na kuliunguza, likayakausha majani, na ua lake likapukutika, nao uzuri wake huharibika. Vivyo hivyo tajiri naye atanyauka akiwa anaendelea na shughuli zake.

Kujaribiwa

12 Heri mtu anayevumilia wakati wa majaribu, kwa sababu akiisha kushinda hilo jaribio atapewa taji la uzima Mungu alilowaahidia wale wampendao.
13 Mtu anapojaribiwa asiseme, “Ninajaribiwa na Mungu.” Kwa maana Mungu hawezi kujaribiwa na maovu wala yeye hamjaribu mtu yeyote.
14 Lakini kila mtu hujaribiwa wakati anapovutwa na kudanganywa na tamaa zake mwenyewe zilizo mbaya.
15 Basi ile tamaa mbaya ikishachukua mimba, huzaa dhambi, nayo ile dhambi ikikomaa, huzaa mauti.
16 Ndugu zangu wapendwa, msidanganyike.
17 Kila kitolewacho kilicho chema na kilicho kamili, hutoka juu, na hushuka kutoka kwa Baba wa mianga, ambaye kwake hakuna kubadilika, wala kivuli cha kugeukageuka.
18 Kwa mapenzi yake mwenyewe alituzaa kwa neno la kweli, kusudi tuwe kama mazao ya kwanza katika viumbe vyake vyote.

Kusikia Na Kutenda

19 Ndugu zangu wapendwa, fahamuni jambo hili: Kila mtu awe
mwepesi wa kusikiliza, lakini asiwe mwepesi wa kusema wala wa
kukasirika.
20 Kwa maana hasira ya mwanadamu haitendi haki ya Mungu.
21 Kwa hiyo, ondoleeni mbali uchafu wote na uovu ambao umezidi
kuwa mwingi, mkalipokee kwa unyenyekevu lile Neno lililopandwa
ndani yenu ambalo laweza kuokoa nafsi zenu.
22 Basi kuweni watendaji wa Neno wala msiwe wasikiaji tu, huku
mkijidanganya nafsi zenu.
23 Kwa maana kama mtu ni msikiaji tu wa Neno wala hatendi kile
linachosema, yeye ni kama mtu ajitazamaye uso wake kwenye kioo
24 na baada ya kujiona alivyo, huenda zake na mara husahau jinsi
alivyo.
25 Lakini yeye anayeangalia kwa bidii katika sheria kamilifu, ile ile-
tayo uhuru, naye akaendelea kufanya hivyo bila kusahau alichosikia,
bali akalitenda, atabarikiwa katika kile anachofanya.
26 Kama mtu akidhani ya kuwa anayo dini lakini hauzuii ulimi wake
kwa hatamu, hujidanganya moyoni mwake, wala dini yake mtu huyo
haifai kitu.
27 Dini iliyo safi, isiyo na uchafu, inayokubalika mbele za Mungu
Baba yetu, ndiyo hii: Kuwasaidia yatima na wajane katika dhiki zao
na kujilinda usitiwe madoa na dunia.

2

Onyo Kuhusu Upendeleo

1 Ndugu zangu, kama waaminio katika imani ya Bwana wetu Yesu
Kristo, Bwana wa utukufu, msiwe na upendeleo kwa watu.
2 Kwa maana kama akija mtu katika kusanyiko lenu akiwa amevaa
pete ya dhahabu na mavazi mazuri, pia akaingia mtu maskini mwenye
mavazi yaliyochakaa,
3 nanyi mkampa heshima yule aliyevaa mavazi mazuri na
kumwambia, “Keti hapa mahali pazuri,” lakini yule maskini
mkamwambia, “Wewe simama pale,” au “Keti hapa sakafuni karibu
na miguu yangu,”
4 je, hamjawabagua na kuwa mahakimu mioyoni mwenu mki-
hukumu kwa mawazo yenu maovu?
5 Ndugu zangu, sikilizeni: Je, Mungu hakuwachagua wale walio
maskini machoni pa ulimwengu kuwa matajiri katika imani na
kuurithi Ufalme aliowaahidi wale wampendao?
6 Lakini ninyi mmemdharau yule aliye maskini. Je, hao matajiri si
ndio wanaowadhulumu na kuwaburuta mahakamani?
7 Je, si wao wanaolikufuru Jina lile lililo bora sana mliloitiwa?
8 Kama kweli mnaitimiza ile sheria ya kifalme inayopatikana katika
Maandiko isemayo, “Mpende jirani yako kama unavyoipenda nafsi
yako,” mnafanya vyema.
9 Lakini kama mnakuwa na upendeleo kwa watu, mnatenda dhambi,
na sheria inawahukumu kuwa ninyi ni wakosaji.
10 Kwa maana mtu yeyote anayeishika sheria yote lakini akajikwaa
katika kipengele kimoja tu, ana hatia ya kuivunja sheria yote.

11 Kwa sababu yeye aliyesema, “Usizini,” alisema pia, “Usiue.” Basi
kama huzini lakini unaua, umekuwa mvunjaji wa sheria.
12 Hivyo semeni na kutenda kama watu watakaohukumiwa kwa
sheria ile iletayo uhuru.
13 Kwa kuwa hukumu bila huruma itatolewa kwa mtu yeyote
asiyekuwa na huruma. Huruma huishinda hukumu.

Imani Na Matendo

14 Ndugu zangu, yafaa nini ikiwa mtu atadai kuwa anayo imani
lakini hana matendo? Je, imani kama hiyo yaweza kumwokoa?
15 Ikiwa ndugu yako au dada hana mavazi wala chakula,
16 mmoja wenu akamwambia, “Enenda zako kwa amani, ukaote
moto na kushiba,” pasipo kumpatia yale mahitaji ya mwili aliyopun-
gukiwa, yafaa nini?
17 Vivyo hivyo, imani peke yake kama haikuambatana na matendo,
imekufa.
18 Lakini mtu mwingine atasema, “Wewe unayo imani; mimi ninayo
matendo.”
Nionyeshe imani yako pasipo matendo nami nitakuonyesha imani
yangu kwa matendo.
19 Unaamini kwamba kuna Mungu mmoja. Vyema! Hata mashetani
yanaamini hivyo na kutetemeka.
20 Ewe mpumbavu! Je, wataka kujua kwamba imani bila matendo
haifai kitu?
21 Je, Abrahamu baba yetu hakuhesabiwa haki kwa kile alichotenda,
alipomtoa mwanawe Isaki madhabahuni?
22 Unaona jinsi ambavyo imani yake na matendo yake vilikuwa
vinatenda kazi pamoja, nayo imani yake ikakamilishwa na kile
alichotenda.
23 Kwa njia hiyo yakatimizwa yale Maandiko yasemayo, “Abrahamu
alimwamini Mungu na ikahesabiwa kwake kuwa haki,” naye akaitwa
rafiki wa Mungu.
24 Mnaona ya kwamba mtu huhesabiwa haki kwa yale anayotenda
wala si kwa imani peke yake.
25 Vivyo hivyo, hata Rahabu, yule kahaba, hakuhesabiwa haki kwa
yale aliyotenda alipowapokea wale wapelelezi na kuwaambia waende
njia nyingine?
26 Kama vile ambavyo mwili pasipo roho umekufa, kadhalika nayo
imani pasipo matendo imekufa.

3

Kuufuga Ulimi

1 Ndugu zangu, msiwe walimu wengi, kwa maana mnafahamu
kwamba sisi tufundishao tutahukumiwa vikali zaidi.
2 Sisi sote tunajikwaa katika mambo mengi. Ikiwa mtu yeyote
hakosei kamwe katika yale anayosema, yeye ni mkamilifu, naye
anaweza kuuzuia pia na mwili wake wote.
3 Tunapotia lijamu kwenye vinywa vya farasi ili kuwafanya watutii,
tunaweza kuigeuza miili yao yote.

4 Au angalia pia meli, ingawa ni kubwa sana, nazo huchukuliwa
na upepo mkali, lakini hugeuzwa kwa usukani mdogo sana, kokote
anakotaka nahodha.
5 Vivyo hivyo ulimi ni kiungo kidogo sana katika mwili, lakini
hujivuna majivuno makuu. Fikirini jinsi moto mdogo unavyoweza
kuteketeza msitu mkubwa!
6 Ulimi pia ni moto, ndio ulimwengu wa uovu kati ya viungo vya
mwili. Ulimi huutia mwili wote wa mtu unajisi na kuuwasha moto
mfumo mzima wa maisha yake, nao wenyewe huchomwa moto wa
jehanamu.
7 Kwa maana kila aina ya wanyama, ndege, wanyama watambaao
na viumbe vya baharini vinafugika na vimefugwa na binadamu,
8 lakini hakuna mtu awezaye kuufuga ulimi. Ni uovu usiotulia,
umejaa sumu iletayo mauti.
9 Kwa ulimi tunamhimidi Bwana, yaani Baba yetu, na kwa huo
twawalaani watu walioumbwa kwa mfano wa Mungu.
10 Katika kinywa kile kile hutoka baraka na laana. Ndugu zangu,
haistahili kuwa hivyo.
11 Je, chemchemi yaweza kutoa katika tundu moja maji matamu na
maji ya chumvi?
12 Je, ndugu zangu, mtini waweza kuzaa zeituni, au mzabibu kuzaa
tini? Wala chemchemi ya maji ya chumvi haiwezi kutoa maji matamu.

Aina Mbili Za Hekima

13 Ni nani aliye na hekima na ufahamu miongoni mwenu? Basi
na aionyeshe hiyo kwa maisha yake mema na kwa matendo yake
yaliyotendwa kwa unyenyekevu utokanao na hekima.
14 Lakini ikiwa mna wivu na ni wenye chuki na ugomvi mioyoni
mwenu, msijisifu kwa ajili ya hayo wala msiikatae kweli.
15 Hekima ya namna hiyo haishuki kutoka mbinguni, bali ni ya
kidunia, isiyo ya kiroho, na ya kishetani.
16 Kwa maana panapokuwa na wivu na ubinafsi, ndipo penye
machafuko na uovu wa kila namna.
17 Lakini hekima itokayo mbinguni kwanza ni safi, kisha inapenda
amani, tena ni ya upole, iliyo tayari kusikiliza wengine kwa un-
yenyekevu, iliyojaa huruma na matunda mema, isiyopendelea mtu,
tena isiyokuwa na unafiki.
18 Mavuno ya haki hupandwa katika amani na wale wafanyao
amani.

4

Jinyenyekezeni Kwa Mungu

1 Ni kitu gani kinachosababisha mapigano na ugomvi miongoni
mwenu? Je, haya hayatokani na tamaa zenu zinazoshindana ndani
yenu?
2 Mnatamani lakini hampati, kwa hiyo mwaua. Mwatamani kupata
lakini hampati vile mnavyotaka, kwa hiyo mnajitia katika magomvi
na mapigano. Mmepungukiwa kwa sababu hammwombi Mungu.
3 Mnapoomba hampati kwa sababu mnaomba kwa nia mbaya, ili
mpate kuvitumia hivyo mtakavyopata kwa tamaa zenu.

4 Ninyi wanaume na wanawake wazinzi, hamjui ya kwamba urafiki
na dunia ni uadui na Mungu? Kwa hiyo mtu yeyote anayetaka kuwa
rafiki wa dunia hufanyika adui wa Mungu.
5 Au mwadhani kwamba Andiko lasema bure kuwa huyo Roho
ambaye Mungu amemweka ndani yetu hututamani kiasi cha kuona
wivu?
6 Lakini yeye hutupatia neema zaidi. Hii ndiyo sababu Andiko
husema:
"Mungu huwapinga wenye kiburi,
lakini huwapa wanyenyekevu neema."
7 Basi mtiini Mungu. Mpingeni ibilisi, naye atawakimbia.
8 Mkaribieni Mungu, naye atawakaribia ninyi. Itakaseni mikono
yenu ninyi wenye dhambi, na kuisafisha mioyo yenu ninyi wenye nia
mbili.
9 Huzunikeni, ombolezeni na kulia. Kicheko chenu na kigeuzwe
kuwa kuomboleza, na furaha yenu kuwa huzuni.
10 Jinyenyekezeni mbele za Bwana, naye atawainua.

Onyo Kuhusu Kuhukumu Wengine

11 Ndugu, msineneane mabaya ninyi kwa ninyi. Mtu yeyote
anayesema mabaya dhidi ya ndugu yake au kumhukumu anasema
dhidi ya sheria na kuihukumu. Unapoihukumu sheria, basi huishiki
sheria bali umekuwa hakimu wa kuihukumu hiyo sheria.
12 Yuko Mtoa sheria mmoja tu na yeye peke yake ndiye Hakimu,
ndiye awezaye kuokoa au kuangamiza. Lakini wewe ni nani hata
umhukumu jirani yako?

Kujivuna Kwa Ajili Ya Kesho

13 Basi sikilizeni ninyi msemao, "Leo au kesho tutakwenda katika mji
huu ama ule tukae humo mwaka mmoja, tufanye biashara na kupata
faida."
14 Lakini hamjui hata litakalotukia kesho. Maisha yenu ni nini?
Ninyi ni ukungu ambao huonekana kwa kitambo kidogo kisha
hutoweka.
15 Badala yake, inawapasa kusema, "Kama Bwana akipenda, tutaishi
na kufanya hili ama lile."
16 Kama ilivyo sasa, mnajisifu na kujigamba. Kujisifu kwa namna
hiyo ni uovu.
17 Basi mtu yeyote anayejua jema limpasalo kutenda, lakini asili-
tende, mtu huyo anatenda dhambi.

5

Onyo Kwa Matajiri

1 Basi sikilizeni, ninyi matajiri, lieni na kuomboleza kwa ajili ya hali
mbaya sana inayowajia.
2 Utajiri wenu umeoza na mavazi yenu yameliwa na nondo.
3 Dhahabu yenu na fedha yenu vimeliwa na kutu. Kutu yake
itashuhudia dhidi yenu nayo itaila miili yenu kama vile moto.
Mmejiwekea hazina kwa ajili ya siku za mwisho.
4 Angalieni! Ule ujira wa vibarua waliolima mashamba yenu
mliouzuia kwa hila unapiga kelele dhidi yenu na vilio vya wavunaji
vimefika masikioni mwa Bwana Mwenye Nguvu Zote.

5 Mmeishi duniani kwa anasa na kwa starehe, mmejinenepesha
tayari kwa siku ya kuchinjwa.
6 Mmewahukumu na kuwaua watu wenye haki, waliokuwa
hawapingani nanyi.

Uvumilivu Katika Mateso

7 Kwa hiyo, ndugu zangu, vumilieni hadi kuja kwake Bwana.
Angalieni jinsi mkulima angojavyo ardhi itoe mavuno yake yaliyo ya
thamani na jinsi anavyovumilia kwa ajili ya kupata mvua za kwanza
na za mwisho.
8 Ninyi nanyi vumilieni, tena simameni imara, kwa sababu kuja kwa
Bwana kumekaribia.
9 Ndugu zangu, msinung'unikiane msije mkahukumiwa. Hakimu
amesimama mlangoni!
10 Ndugu zangu, waangalieni manabii walionena kwa Jina la Bwana,
ili kuwa mfano wa uvumilivu katika kukabiliana na mateso.
11 Kama mnavyojua, tunawahesabu kuwa wabarikiwa wale waliovu-
milia. Mmesikia habari za uvumilivu wake Ayubu na mmeona kile
ambacho hatimaye Bwana alimtendea. Bwana ni mwingi wa huruma,
na amejaa rehema.
12 Zaidi ya yote, ndugu zangu, msiape, iwe kwa mbingu au kwa
dunia, au kwa kitu kingine chochote. "Ndiyo" yenu na iwe ndiyo, na
"Hapana" yenu iwe hapana, la sivyo mtahukumiwa.

Maombi Ya Imani

13 Je, mtu yeyote miongoni mwenu amepatwa na taabu? Basi
inampasa aombe. Je, kuna yeyote mwenye furaha? Basi na aimbe
nyimbo za kusifu.
14 Je, kuna yeyote miongoni mwenu aliye mgonjwa? Basi inampasa
awaite wazee wa kanisa wamwombee na kumpaka mafuta kwa Jina
la Bwana.
15 Kule kuomba kwa imani kutamwokoa huyo mgonjwa, naye Bwana
atamwinua na kama ametenda dhambi, atasamehewa.
16 Kwa hiyo ungamianeni dhambi zenu ninyi kwa ninyi na
kuombeana ili mpate kuponywa. Maombi ya mwenye haki yana nguvu
tena yanafaa sana.
17 Eliya alikuwa mwanadamu kama sisi. Akaomba kwa bidii
kwamba mvua isinyeshe, nayo haikunyesha juu ya nchi kwa muda
wa miaka mitatu na miezi sita.
18 Kisha akaomba tena, nazo mbingu zikatoa mvua nayo ardhi ikatoa
mazao yake.
19 Ndugu zangu, yeyote miongoni mwenu akipotoka na kuicha kweli,
naye akarejezwa na mtu mwingine,
20 hamna budi kujua kwamba yeyote amrejezaye mwenye dhambi
kutoka upotovu wake, ataiokoa roho ya huyo mwenye dhambi kutoka
mauti na kusitiri wingi wa dhambi.

1 Petro

Salamu

1 Petro, mtume wa Yesu Kristo:
Kwa wateule wa Mungu, wageni katika ulimwengu, waliotawanyika
kote katika Ponto, Galatia, Kapadokia, Asia na Bithinia.
2 Ni ninyi ambao mlichaguliwa tangu mwanzo na Mungu Baba
kulingana na alivyotangulia kuwajua, kupitia kwa kazi ya utakaso wa
Roho, katika utiifu kwa Yesu Kristo na kunyunyiziwa damu yake:
Neema na amani ziwe kwenu kwa wingi.

Tumaini Lenye Uzima

3 Ahimidiwe Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo! Kwa rehema
zake kuu ametuzaa sisi mara ya pili katika tumaini lenye uzima kupitia
kwa kufufuka kwa Yesu Kristo kutoka kwa wafu,
4 ili tuupate urithi usioharibika, usio na uchafu, ule usionyauka:
uliotunzwa mbinguni kwa ajili yenu,
5 ninyi ambao mnalindwa na nguvu za Mungu kwa njia ya imani,
hadi uje ule wokovu ulio tayari kufunuliwa nyakati za mwisho.
6 Katika hili mnafurahi sana, ingawa sasa kwa kitambo kidogo
mmehuzunishwa kwa majaribu ya namna nyingi.
7 Haya yamewajia ili kwamba imani yenu, iliyo ya thamani kuliko
dhahabu ipoteayo, ingawa hujaribiwa kwa moto, ionekane kuwa
halisi na imalizie katika sifa, utukufu na heshima wakati Yesu Kristo
atadhihirishwa.
8 Ingawa hamjamwona, mnampenda; tena ingawa sasa hammwoni,
mnamwamini na kujawa na furaha isiyoneneka yenye utukufu
usioelezeka.
9 Maana mnaupokea wokovu wa roho zenu, ambao ndio lengo la
imani yenu.
10 Kwa habari ya wokovu huu, wale manabii waliosema kuhusu
neema ambayo ingewajia ninyi, walitafuta kwa bidii na kwa uangalifu
mkubwa,
11 wakijaribu kujua ni wakati upi na katika mazingira gani ambayo
Roho wa Kristo aliyekuwa ndani yao alionyesha, alipotabiri kuhusu
mateso ya Kristo na utukufu ule ambao ungefuata.
12 Walidhihirishiwa kwamba walikuwa hawajihudumii wao
wenyewe, bali waliwahudumia ninyi, waliponena kuhusu mambo
hayo, ambayo sasa yamehubiriwa kwenu na wale waliowahubiria
ninyi Injili kwa Roho Mtakatifu aliyetumwa kutoka mbinguni. Hata
malaika wanatamani kuyafahamu mambo haya.

Mwito Wa Kuishi Maisha Matakatifu

13 Kwa hiyo, tayarisheni nia zenu kwa kazi; mwe na kiasi, mkitu-
mainia kikamilifu ile neema mtakayopewa Yesu Kristo atakapodhi-
hirishwa.
14 Kama watoto watiifu, msifuate tamaa zenu mbaya wakati
mlipoishi kwa ujinga.
15 Bali kama yeye aliyewaita alivyo mtakatifu, nanyi kuweni
watakatifu katika mwenendo wenu wote.

16 Kwa maana imeandikwa: “Kuweni watakatifu, kwa kuwa mimi
ni mtakatifu.”
17 Kwa sababu mnamwita Baba ahukumuye kila mtu kulingana
na matendo yake pasipo upendeleo, enendeni kwa hofu ya kumcha
Mungu wakati wenu wa kukaa hapa duniani kama wageni.
18 Kwa maana mnafahamu kwamba mlikombolewa kutoka mwe-
nendo wenu usiofaa ambao mliurithi kutoka kwa baba zenu, si kwa
vitu viharibikavyo kama fedha na dhahabu,
19 bali kwa damu ya thamani ya Kristo, yule Mwana-Kondoo asiye
na dosari wala doa.
20 Yeye alichaguliwa kabla ya kuwekwa kwa misingi ya ulimwengu,
lakini akadhihirishwa katika siku hizi za mwisho kwa ajili yenu.
21 Kupitia kwake mmemwamini Mungu, aliyemfufua kutoka kwa
wafu na akampa utukufu, ili imani yenu na tumaini lenu ziwe kwa
Mungu.
22 Basi kwa kuwa mmejitakasa nafsi zenu kwa kuitii ile kweli hata
mkawa na upendo wa ndugu usio na unafiki, basi pendaneni kwa dhati
kutoka moyoni.
23 Kwa maana mmezaliwa upya, si kwa mbegu ile iharibikayo,
bali kwa ile isiyoharibika, kupitia kwa neno la Mungu lililo hai na
linalodumu milele.
24 Maana,
“Wanadamu wote ni kama majani,
nao utukufu wao ni kama maua ya kondeni;
majani hunyauka na maua huanguka,
25 lakini neno la Bwana ladumu milele.”
Hili ndilo neno lililohubiriwa kwenu.

2

Jiwe Lililo Hai Na Watu Waliochaguliwa

1 Kwa hiyo, wekeni mbali nanyi uovu wote na udanganyifu wote,
unafiki, wivu na masingizio ya kila namna.
2 Kama watoto wachanga, waliozaliwa sasa, yatamanini maziwa
ya kiroho yasiyochanganywa na kitu kingine chochote, ili kwa hayo
mpate kukua katika wokovu,
3 ikiwa kweli mmeonja ya kwamba Bwana ni mwema.
4 Mnapokuja kwake, yeye aliye Jiwe lililo hai, lililokataliwa na
wanadamu bali kwa Mungu ni teule na la thamani kwake,
5 ninyi nanyi, kama mawe yaliyo hai, mnajengwa kuwa nyumba ya
kiroho, ili mpate kuwa ukuhani mtakatifu, mkitoa dhabihu za kiroho
zinazokubaliwa na Mungu kwa njia ya Yesu Kristo.
6 Kwa maana imeandikwa katika Maandiko:
“Tazama, naweka katika Sayuni,
jiwe la pembeni teule lenye thamani,
na yeyote atakayemwamini
hataaibika kamwe.”
7 Kwenu ninyi mnaoamini, jiwe hili ni la thamani. Lakini kwao
wasioamini,
“Jiwe walilolikataa waashi
limekuwa jiwe kuu la pembeni,”
8 tena,
“Jiwe lenye kuwafanya watu wajikwae,

na mwamba wa kuwaangusha.”
Wanajikwaa kwa sababu hawakulitii lile neno, kama walivyowekewa tangu zamani.
9 Lakini ninyi ni taifa teule, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu, watu walio milki ya Mungu, mlioitwa ili kutangaza sifa zake yeye aliyewaita kutoka gizani mkaingie katika nuru yake ya ajabu.
10 Mwanzo ninyi mlikuwa si taifa, lakini sasa ninyi ni taifa la Mungu. Mwanzo mlikuwa hamjapata rehema, lakini sasa mmepata rehema.
11 Wapenzi, ninawasihi, mkiwa kama wageni na wapitaji hapa ulimwenguni, epukeni tamaa mbaya za mwili ambazo hupigana vita na roho zenu.
12 Kuweni na mwenendo mzuri mbele ya watu wasiomjua Mungu, ili kama wanawasingizia kuwa watenda mabaya, wayaone matendo yenu mema nao wamtukuze Mungu siku atakapokuja kwetu.

Kuwatii Wenye Mamlaka

13 Kwa ajili ya Bwana, tiini kila mamlaka iliyowekwa na wanadamu: Kwa mfalme kwani ndiye aliye na mamlaka ya juu zaidi,
14 au kwa maafisa aliowaweka, kwa kuwa mfalme amewatuma ili kuwaadhibu wale wanaokosa, na kuwapongeza wale watendao mema.
15 Kwa maana ni mapenzi ya Mungu kwamba kwa kutenda mema mnyamazishe maneno ya kijinga ya watu wapumbavu.
16 Ishini kama watu huru, lakini msitumie uhuru wenu kama kisingizio cha kutenda uovu, bali ishini kama watumishi wa Mungu.
17 Mheshimuni kila mtu ipasavyo: Wapendeni jamaa ya ndugu waumini, mcheni Mungu, mpeni heshima mfalme.
18 Ninyi watumwa, watiini mabwana zenu kwa heshima yote, si wale mabwana walio wema na wapole peke yao, bali pia wale walio wakali.
19 Kwa maana ni jambo la sifa kama mtu akivumilia anapoteswa kwa uonevu kwa ajili ya Mungu.
20 Kwani ni faida gani kwa mtu kustahimili anapopigwa kwa sababu ya makosa yake? Lakini kama mkiteswa kwa sababu ya kutenda mema, nanyi mkastahimili, hili ni jambo la kusifiwa mbele za Mungu.

Mfano Wa Mateso Ya Kristo

21 Ninyi mliitwa kwa ajili ya haya, kwa sababu Kristo naye aliteswa kwa ajili yenu, akiwaachia kielelezo, ili mzifuate nyayo zake.
22 “Yeye hakutenda dhambi,
wala hila haikuonekana kinywani mwake.”
23 Yeye alipotukanwa, hakurudisha matukano; alipoteswa, hakutishia, bali alijikabidhi kwa yeye ahukumuye kwa haki.
24 Yeye mwenyewe alizichukua dhambi zetu katika mwili wake juu ya mti, ili tufe kwa mambo ya dhambi, bali tupate kuishi katika haki. Kwa kupigwa kwake, ninyi mmeponywa.
25 Kwa maana mlikuwa mmepotea kama kondoo, lakini sasa mmerudi kwa Mchungaji na Mwangalizi wa roho zenu.

3

Mafundisho Kwa Wake Na Waume

1 Kadhalika enyi wake, watiini waume zenu, ili kama kunao
wasioamini lile neno, wapate kuvutwa na mwenendo wa wake zao
pasipo neno,
2 kwa kuuona utakatifu na uchaji wa Mungu katika maisha yenu.
3 Kujipamba kwenu kusiwe kwa nje tu, kama vile kusuka nywele,
kuvalia vitu vilivyofanyizwa kwa dhahabu na kwa mavazi.
4 Badala yake, kujipamba kwenu kuwe katika utu wenu wa moyoni,
yaani uzuri usioharibika wa roho ya upole na utulivu, ambayo ni ya
thamani sana machoni pa Mungu.
5 Kwa kuwa hivi ndivyo walivyokuwa wakijipamba wanawake
watakatifu wa zamani, waliomtumaini Mungu. Wao walikuwa ni
watiifu kwa waume zao,
6 kama Sara alivyomtii mumewe Abrahamu, hata akamwita bwana.
Ninyi ni watoto wa Sara kama mkitenda yaliyo mema, bila kuogopa
jambo lolote.
7 Vivyo hivyo ninyi waume, kaeni na wake zenu kwa akili, nanyi
wapeni heshima mkitambua ya kuwa wao ni wenzi walio dhaifu,
na kama warithi pamoja nanyi wa kipawa cha neema cha uzima, ili
kusiwepo na chochote cha kuzuia maombi yenu.

Kuteseka Kwa Kutenda Mema

8 Hatimaye, ninyi nyote kuweni na nia moja, wenye kuhurumiana,
mkipendana kama ndugu, na mwe wasikitivu na wanyenyekevu.
9 Msilipe ovu kwa ovu, au jeuri kwa jeuri, bali barikini, kwa maana
hili ndilo mliloitiwa ili mpate kurithi baraka.
10 Kwa maana,
"Yeyote apendaye uzima
na kuona siku njema,
basi auzuie ulimi wake usinene mabaya,
na midomo yake isiseme hila.
11 Mtu huyo lazima aache uovu, akatende mema;
lazima aitafute amani na kuifuatilia sana.
12 Kwa maana macho ya Bwana
huwaelekea wenye haki,
na masikio yake yako makini
kusikiliza maombi yao.
Bali uso wa Bwana uko kinyume
na watendao maovu."

Kuvumilia Mateso

13 Basi, ni nani atakayewadhuru mkiwa wenye juhudi katika
kutenda mema?
14 Lakini mmebarikiwa hata kama ikiwalazimu kuteseka kwa ajili
ya haki. "Msiogope vitisho vyao, wala msiwe na wasiwasi."
15 Bali mtakaseni Kristo kuwa Bwana mioyoni mwenu. Siku zote
mwe tayari kumjibu mtu yeyote atakayewauliza kuhusu sababu ya
tumaini lililomo ndani yenu. Lakini fanyeni hivyo kwa upole na kwa
heshima,
16 mkizitunza dhamiri zenu ziwe safi, ili wale wasemao mabaya
dhidi ya mwenendo wenu mzuri katika Kristo waaibike kwa ajili ya
masingizio yao.

17 Kwa maana ni afadhali kupata mateso kwa ajili ya kutenda mema,
kama kuteseka huko ndiyo mapenzi ya Mungu, kuliko kuteseka kwa
kutenda maovu.
18 Kwa kuwa Kristo naye aliteswa mara moja tu kwa ajili ya dhambi,
mwenye haki kwa ajili ya wasio haki, ili awalete ninyi kwa Mungu.
Mwili wake ukauawa, lakini akafanywa hai katika Roho.
19 Baada ya kufanywa hai, alikwenda na kuzihubiria roho zilizokuwa
kifungoni:
20 roho hizo ambazo zamani hazikutii, wakati ule uvumilivu wa
Mungu ulipokuwa ukingoja katika siku za Noa, wakati wa kujenga
safina, ambamo watu wachache tu, yaani watu wanane, waliokolewa
ili wasiangamie kwa gharika.
21 Nayo maji hayo ni kielelezo cha ubatizo ambao sasa unawaokoa
ninyi pia: si kwa kuondoa uchafu kwenye mwili, bali kama ahadi ya
dhamiri safi kwa Mungu, kwa njia ya ufufuo wa Yesu Kristo.
22 Yeye ameingia mbinguni na amekaa mkono wa kuume wa Mungu;
nao malaika, mamlaka na nguvu zote wametiishwa chini yake.

4

Kuishi Kwa Ajili Ya Mungu

1 Kwa hiyo, kwa kuwa Kristo aliteswa katika mwili wake, ninyi nanyi
jivikeni nia iyo hiyo kwa maana mtu aliyekwisha kuteswa katika mwili
ameachana na dhambi.
2 Kwa hivyo, haishi maisha yake yaliyobaki ya kuishi hapa duniani
kwa tamaa mbaya za wanadamu, bali anaishi kwa mapenzi ya Mungu.
3 Maana wakati uliopita mmekwisha kutumia muda wa kutosha
katika maisha yenu mkifanya yale ambayo wapagani hupenda ku-
tenda: wakiishi katika uasherati, tamaa mbaya, ulevi, karamu za ulafi,
vileo, ngoma mbaya, na ibada chukizo za sanamu.
4 Wao hushangaa kwamba ninyi hamjiingizi pamoja nao katika huo
wingi wa maisha ya ufisadi, nao huwatukana ninyi.
5 Lakini itawapasa wao kutoa hesabu mbele zake yeye aliye tayari
kuwahukumu walio hai na waliokufa.
6 Kwa kuwa hii ndiyo sababu Injili ilihubiriwa hata kwa wale
waliokufa, ili wahukumiwe sawasawa na wanadamu wengine katika
mwili, lakini katika roho waishi kulingana na Mungu aishivyo.
7 Mwisho wa mambo yote umekaribia. Kwa hiyo kuweni na akili
tulivu na kiasi, mkikesha katika kuomba.
8 Zaidi ya yote, dumuni katika upendo kwa maana upendo husitiri
wingi wa dhambi.
9 Kuweni wakarimu kila mtu na mwenzake pasipo manung'uniko.
10 Kila mmoja na atumie kipawa chochote alichopewa kuwahudumia
wengine, kama mawakili waaminifu wa neema mbalimbali za Mungu.
11 Yeyote asemaye hana budi kusema kama mtu asemaye maneno
ya Mungu mwenyewe. Yeyote ahudumuye hana budi kuhudumu kwa
nguvu zile anazopewa na Mungu, ili Mungu apate kutukuzwa katika
mambo yote kwa njia ya Yesu Kristo. Utukufu na uweza una yeye
milele na milele. Amen.

Kuteseka Kwa Kuwa Mkristo

12 Wapenzi, msione ajabu kwa yale mateso yanayotukia miongoni
mwenu, kana kwamba ni kitu kigeni kinachowapata.
13 Bali furahini kuwa mnashiriki katika mateso ya Kristo, ili mpate
kufurahi zaidi wakati utukufu wake utakapofunuliwa.
14 Kama mkitukanwa kwa ajili ya jina la Kristo, mmebarikiwa, kwa
sababu Roho wa utukufu na wa Mungu anakaa juu yenu.
15 Lakini asiwepo mtu yeyote miongoni mwenu anayeteswa kwa
kuwa ni muuaji, au mwizi, au mhalifu wa aina yoyote, au
anayejishughulisha na mambo ya watu wengine.
16 Lakini kama ukiteseka kwa kuwa Mkristo, usihesabu jambo hilo
kuwa ni aibu, bali mtukuze Mungu kwa sababu umeitwa kwa jina hilo.
17 Kwa maana wakati umewadia wa hukumu kuanzia katika nyumba
ya Mungu. Basi kama ikianzia kwetu sisi, mwisho wa hao wasiotii Injili
ya Mungu utakuwaje?
18 Basi,
"Ikiwa ni vigumu kwa mwenye haki kuokoka,
itakuwaje kwa mtu asiyemcha Mungu na mwenye dhambi?"
19 Kwa hiyo, wale wanaoteswa kulingana na mapenzi ya Mungu,
wajikabidhi kwa Muumba wao aliye mwaminifu, huku wakizidi
kutenda mema.

5

Kulichunga Kundi La Mungu

1 Kwa wazee waliomo miongoni mwenu, nawasihi mimi nikiwa
mzee mwenzenu, shahidi wa mateso ya Kristo, na mshiriki katika
utukufu utakaofunuliwa:
2 lichungeni kundi la Mungu mlilokabidhiwa, mkitumika kama
waangalizi, si kwa kulazimishwa bali kwa hiari, kama Mungu anavy-
owataka mwe; si kwa tamaa ya fedha, bali mlio na bidii katika
kutumika.
3 Msijifanye mabwana juu ya wale walio chini ya uangalizi wenu,
bali kuweni vielelezo kwa hilo kundi.
4 Naye Mchungaji Mkuu atakapodhihirishwa, mtapokea taji ya
utukufu isiyoharibika.
5 Vivyo hivyo, ninyi mlio vijana watiini wazee. Nanyi nyote
imewapasa kujivika unyenyekevu kila mtu kwa mwenzake, kwa kuwa,
"Mungu huwapinga wenye kiburi,
lakini huwapa wanyenyekevu neema."
6 Basi, nyenyekeeni chini ya mkono wa Mungu ulio hodari, ili
awakweze kwa wakati wake.
7 Mtwikeni yeye fadhaa zenu zote, kwa maana yeye hujishughulisha
sana na mambo yenu.
8 Mwe na kiasi na kukesha, maana adui yenu ibilisi huzungukazun-
guka kama simba angurumaye akitafuta mtu ili apate kummeza.
9 Mpingeni, mkiwa thabiti katika imani, mkijua ya kwamba mateso
kama hayo yanawapata ndugu zenu pote duniani.
10 Nanyi mkiisha kuteswa kwa kitambo kidogo, Mungu wa neema
yote, aliyewaita kuingia katika utukufu wake wa milele ndani ya
Kristo, yeye mwenyewe atawarejesha na kuwatia nguvu, akiwaimar-
isha na kuwathibitisha.
11 Uweza una yeye milele na milele. Amen.

Salamu Za Mwisho

12 Kwa msaada wa Silvano,* ambaye ninamhesabu kuwa ndugu
mwaminifu, nimewaandikia waraka huu mfupi ili kuwatia moyo, na
kushuhudia kwamba hii ni neema halisi ya Mungu. Simameni imara
katika neema hiyo.

13 Kanisa lililoko Babeli, lililochaguliwa pamoja nanyi, wanawasal-
imu; vivyo hivyo mwanangu Marko anawasalimu.

14 Salimianeni kwa busu la upendo.

Amani iwe nanyi nyote mlio katika Kristo.

* **5:12** Yaani Sila.

2 Petro

1 Simoni Petro, mtumishi na mtume wa Yesu Kristo:
Kwa wale ambao kwa njia ya haki ya Mungu na Mwokozi wetu Yesu
Kristo mmepokea imani iliyo na thamani kama yetu:
2 Neema na amani iwe kwenu kwa wingi katika kumjua Mungu na
Yesu Bwana wetu.

Wito Wa Mkristo Na Uteule

3 Uweza wake wa uungu umetupatia mambo yote tunayohitaji kwa
ajili ya uzima na uchaji wa Mungu, kwa kumjua yeye aliyetuita kwa
utukufu wake na wema wake mwenyewe.
4 Kwa sababu hiyo, ametukirimia ahadi zake kuu na za thamani
kupitia mambo haya, ili kupitia hayo mpate kuwa washiriki wa asili
ya uungu, na kuokoka kutoka upotovu ulioko duniani unaosababishwa
na tamaa mbaya.
5 Kwa sababu hii hasa, jitahidini sana katika imani yenu kuongeza
wema; na katika wema, maarifa;
6 katika maarifa, kiasi; katika kiasi, saburi; katika saburi, utauwa;*
7 katika utauwa, upendano wa ndugu; na katika upendano wa
ndugu, upendo.
8 Kwa maana haya yakiwa ndani yenu kwa wingi na kuzidi
kuongezeka, yanawasaidia msikose bidii wala kutozaa matunda katika
kumjua Bwana wetu Yesu Kristo.
9 Lakini mtu yeyote asipokuwa na mambo haya haoni mbali, na
ni kipofu, naye amesahau kule kutakaswa kutoka dhambi zake za
zamani.
10 Kwa hiyo, ndugu zangu, fanyeni bidii zaidi kuuthibitisha wito
wenu na uteule wenu. Kwa maana mkifanya hivyo, hamtajikwaa
kamwe,
11 na mtajaliwa kwa ukarimu mwingi kuingia katika ufalme wa
milele wa Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo.

Unabii Wa Maandiko

12 Hivyo nitawakumbusha mambo haya siku zote, hata ingawa
mnayajua na mmethibitishwa katika kweli mliyo nayo.
13 Naona ni vyema kuwakumbusha mambo haya wakati wote
niwapo katika hema hili ambalo ni mwili wangu,
14 kwa sababu najua ya kwamba hivi karibuni nitaliweka kando,
kama vile Bwana wetu Yesu Kristo alivyoliweka wazi kwangu.
15 Nami nitafanya kila juhudi kuona kwamba baada ya kuondoka
kwangu mtaweza kuyakumbuka mambo haya siku zote.
16 Tulipowafahamisha juu ya uweza na kuja kwa Bwana wetu
Yesu Kristo, hatukufuata hadithi zilizotungwa kwa werevu, bali
tulishuhudia kwa macho yetu ukuu wake.
17 Alipewa heshima na utukufu kutoka kwa Mungu Baba, sauti
ilipomjia katika Utukufu Mkuu, ikisema, “Huyu ni Mwanangu
mpendwa. Ninapendezwa naye sana.”

---

* **1:6** Maana yake kumcha Mungu.

18 Sisi wenyewe tuliisikia sauti hii ambayo ilitoka mbinguni, wakati
tulipokuwa pamoja naye kwenye ule mlima mtakatifu.
19 Nasi tunalo pia neno la hakika zaidi la unabii, ambalo mtafanya
vyema mkiliangalia kwa bidii, kama vile nuru inavyong'aa gizani, hadi
kupambazuka na nyota ya asubuhi izuke mioyoni mwenu.
20 Zaidi ya yote, yawapasa mjue kwamba hakuna unabii katika
Maandiko uliofasiriwa kama alivyopenda nabii mwenyewe.
21 Kwa maana unabii haukuja kamwe kwa mapenzi ya mwanadamu,
bali watu walinena yaliyotoka kwa Mungu wakiongozwa na Roho
Mtakatifu.

2

Walimu Wa Uongo Na Uangamivu Wao

1 Lakini pia waliinuka manabii wa uongo miongoni mwa watu, kama
vile watakavyokuwako walimu wa uongo miongoni mwenu. Wataingiza mafundisho yasiyopatana na kweli kwa siri, hata kumkana Bwana
wa pekee aliyewanunua, na hivyo kujiletea wenyewe maangamizi ya
haraka.
2 Hata hivyo, wengi watafuata njia zao za ufisadi, na kwa ajili yao
njia ya kweli itatukanwa.
3 Nao katika tamaa zao mbaya, walimu hawa watajipatia faida
kwenu kwa hadithi walizotunga wenyewe. Lakini hukumu imekwisha
kutangazwa dhidi yao tangu zamani, wala uangamivu wao haujalala
usingizi.
4 Kwa maana, kama Mungu hakuwasamehe malaika walipotenda
dhambi, bali aliwatupa kuzimu* katika vifungo vya giza wakae humo
mpaka ije hukumu;
5 kama hakuusamehe ulimwengu wa kale alipoleta gharika juu ya
watu wale wasiomcha Mungu, bali akamhifadhi Noa, mhubiri wa haki,
pamoja na watu wengine saba;
6 kama aliihukumu miji ya Sodoma na Gomora kwa kuiteketeza
kwa moto ikawa majivu, na kuifanya kuwa kielelezo kwa yale
yatakayowapata wale wasiomcha Mungu;
7 na kama alimwokoa Loti, mtu mwenye haki, ambaye alihuzunishwa na maisha machafu ya watu wapotovu
8 (kwa sababu yale matendo mapotovu aliyoyaona na kuyasikia
huyo mtu mwenye haki alipoishi miongoni mwao yalimhuzunisha siku
baada ya siku):
9 ikiwa hivyo ndivyo, basi Bwana anajua jinsi ya kuwaokoa wamchao
Mungu kutoka majaribu, na kuwaweka waasi katika adhabu hadi siku
ya hukumu.
10 Hii ni hakika hasa kwa wale wanaofuata tamaa mbaya za mwili
na kudharau mamlaka.
Kwa ushupavu na kwa kiburi, watu hawa hawaogopi kunena
mabaya dhidi ya viumbe vya mbinguni.
11 Lakini hata malaika, ingawa wana nguvu na uwezo zaidi, hawaleti
mashtaka mabaya dhidi ya viumbe kama hao mbele za Bwana.

---

* **2:4** Kuzimu hapa linalotokana na neno Tartarus la Kiyunani; maana yake ni kule ndani sana katika mahali pa mateso kwa watu waliopotea.

12 Lakini watu hawa hukufuru katika mambo wasiyoyafahamu. Wao
ni kama wanyama wasio na akili, viumbe wanaotawaliwa na hisia
za mwili, waliozaliwa ili wakamatwe na kuchinjwa. Hawa nao kama
wanyama wataangamizwa pia.
13 Watalipwa madhara kwa ajili ya madhara waliyowatendea
wengine. Huhesabu kuwa ni fahari kufanya karamu za ulevi na ulafi
mchana peupe. Wao ni mawaa na dosari, wakijifurahisha katika anasa
zao wanaposhiriki katika karamu zenu.
14 Wakiwa na macho yaliyojaa uzinzi, kamwe hawaachi kutenda
dhambi. Huwashawishi wale wasio imara. Wao ni hodari kwa
kutamani; ni wana wa laana!
15 Wameiacha njia iliyonyooka, wakapotoka na kuifuata njia ya
Balaamu mwana wa Beori aliyependa mshahara wa uovu.
16 Lakini kwa ajili ya uovu wake, alikemewa na punda, mnyama
asiyejua kusema, akaongea akitumia sauti ya mwanadamu na kuzuia
wazimu wa huyo nabii.
17 Watu hawa ni chemchemi zisizo na maji, na ukungu upeperush-
wao na tufani. Giza nene limewekwa tayari kwa ajili yao.
18 Kwa maana wao hunena maneno makuu mno ya kiburi cha bure,
na kwa kuvutia tamaa mbaya za asili ya mwili, huwashawishi watu
ambao ndipo tu wamejiondoa miongoni mwa wale wanaoishi katika
ufisadi.
19 Huwaahidi uhuru hao waliowanasa, wakati wao wenyewe ni
watumwa wa ufisadi: kwa maana mtu ni mtumwa wa kitu chochote
kinachomtawala.
20 Kama wameukimbia upotovu wa dunia kwa kumjua Bwana wetu
na Mwokozi Yesu Kristo, kisha wakanaswa tena humo na kushindwa,
hali yao ya mwisho ni mbaya zaidi kuliko ile ya kwanza.
21 Ingelikuwa afadhali kwao kama wasingeliijua kamwe njia ya haki,
kuliko kuijua kisha wakaiacha ile amri takatifu waliyokabidhiwa.
22 Imetukia kwao sawasawa na ile mithali ya kweli isemayo: “Mbwa
huyarudia matapiko yake mwenyewe,” tena, “Nguruwe aliyeoshwa
hurudi kugaagaa matopeni.”

3

Ahadi Ya Kuja Kwa Bwana

1 Wapenzi, huu ndio waraka wangu wa pili ninaowaandikia. Katika
nyaraka hizi mbili ninajaribu kuziamsha nia zenu safi kwa mawazo
makamilifu.
2 Nataka ninyi mkumbuke maneno yaliyosemwa zamani na manabii
watakatifu na ile amri ya Bwana na Mwokozi mliyopewa kupitia kwa
mitume wenu.
3 Kwanza kabisa, ni lazima mfahamu ya kwamba siku za mwisho
watakuja watu wenye dhihaka, wakidhihaki na kuzifuata tamaa zao
mbaya.
4 Watasema, “Iko wapi ile ahadi ya kuja kwake? Tangu baba zetu
walipofariki, kila kitu kinaendelea kama kilivyokuwa tangu mwanzo
wa kuumbwa.”
5 Lakini wao kwa makusudi hupuuza ukweli huu, ya kwamba
kwa neno la Mungu mbingu zilikuwepo tangu zamani, nayo dunia
ilifanyizwa kutoka ndani ya maji na kwa maji.

6 Ulimwengu wa wakati ule uligharikishwa kwa hayo maji na
kuangamizwa.
7 Lakini kwa neno lilo hilo, mbingu za sasa na dunia zimewekwa
akiba kwa ajili ya moto, zikihifadhiwa hadi siku ile ya hukumu na ya
kuangamizwa kwa watu wasiomcha Mungu.
8 Lakini wapenzi, msisahau neno hili: kwamba kwa Bwana, siku
moja ni kama miaka elfu, na miaka elfu ni kama siku moja.
9 Bwana hakawii kuitimiza ahadi yake, kama watu wengine
wanavyokudhani kukawia. Badala yake, yeye anawavumilia ninyi,
maana hataki mtu yeyote aangamie, bali kila mtu afikilie toba.
10 Lakini siku ya Bwana itakuja kama mwizi. Ndipo mbingu
zitatoweka kwa kishindo kikuu; navyo vitu vya asili vitateketezwa kwa
moto, nayo dunia na kila kitu kilichomo ndani yake kitaunguzwa.
11 Kwa kuwa vitu vyote vitaharibiwa namna hii, je, ninyi imewapasa
kuwa watu wa namna gani? Inawapasa kuishi maisha matakatifu na
ya kumcha Mungu,
12 mkingojea na kuhimiza kuja kwa hiyo siku ya Mungu. Siku
hiyo italeta mbingu kuchomwa moto na kutoweka, na vitu vya asili
vitayeyuka kwa moto.
13 Lakini kufuatana na ahadi yake, sisi tunatazamia mbingu mpya
na dunia mpya, ambayo haki hukaa ndani yake.
14 Kwa sababu hii, wapenzi, kwa kuwa mnatazamia mambo haya,
fanyeni bidii ili awakute katika amani, bila mawaa wala dosari.
15 Hesabuni uvumilivu wa Bwana kuwa ni wokovu, kama vile ndugu
yetu mpenzi Paulo alivyowaandikia kwa hekima ile aliyopewa na
Mungu.
16 Huandika vivyo hivyo katika nyaraka zake zote, akizungumzia
ndani yake mambo haya. Katika nyaraka zake kuna mambo mengine
ambayo ni vigumu kuyaelewa, ambayo watu wajinga na wasio thabiti
huyapotosha kwa maangamizi yao wenyewe, kama wapotoshavyo pia
Maandiko mengine.
17 Basi, ninyi wapenzi, kwa kuwa mmekwisha kujua mambo haya,
jilindeni msije mkachukuliwa na kosa la watu hao waasi na kuanguka
kutoka kwenye uthabiti wenu.
18 Bali kueni katika neema na katika kumjua Bwana na Mwokozi
wetu Yesu Kristo. Utukufu una yeye sasa na milele! Amen.

1 Yohana

Neno La Uzima

1 Tunawajulisha lile lililokuwepo tangu mwanzo, lile tulilosikia,
ambalo tumeliona kwa macho yetu, ambalo tumelitazama na kuligusa
kwa mikono yetu, kuhusu Neno la uzima.
2 Uzima huo ulidhihirishwa; nasi tumeuona na kuushuhudia, nasi
twawatangazia uzima wa milele, ambao ulikuwa pamoja na Baba, nao
ukadhihirishwa kwetu.
3 Twawatangazia lile tulililoliona na kulisikia, ili nanyi mwe na
ushirika nasi. Na ushirika wetu hasa ni pamoja na Baba na Mwanawe,
Yesu Kristo.
4 Tunaandika mambo haya ili furaha yetu ipate kuwa timilifu.

Kutembea Nuruni

5 Huu ndio ujumbe tuliosikia kutoka kwake na kuwatangazia ninyi:
kwamba Mungu ni nuru na ndani yake hamna giza lolote.
6 Kama tukisema kwamba twashirikiana naye huku tukienenda
gizani, twasema uongo, wala hatutendi lililo kweli.
7 Lakini tukienenda nuruni, kama yeye alivyo nuruni, twashirikiana
sisi kwa sisi na damu yake Yesu, Mwana wake, yatusafisha dhambi
yote.
8 Kama tukisema kwamba hatuna dhambi, twajidanganya wenyewe
wala kweli haimo ndani yetu.
9 Kama tukiziungama dhambi zetu, yeye ni mwaminifu na wa haki,
atatusamehe dhambi zetu na kutusafisha kutoka kwenye udhalimu
wote.
10 Kama tukisema hatukutenda dhambi, twamfanya yeye kuwa
mwongo na neno lake halimo ndani yetu.

2

Kristo Mwombezi Wetu

1 Watoto wangu wapendwa, nawaandikia haya ili msitende dhambi.
Lakini kama mtu yeyote akitenda dhambi, tunaye Mwombezi kwa
Baba: ndiye Yesu Kristo, Mwenye Haki.
2 Yeye ndiye dhabihu ya upatanisho kwa ajili ya dhambi zetu, wala si
kwa ajili ya dhambi zetu tu, bali pia kwa ajili ya dhambi za ulimwengu
wote.
3 Basi katika hili twajua ya kuwa tumemjua, tukizishika amri zake.
4 Mtu yeyote asemaye kuwa, “Ninamjua,” lakini hazishiki amri zake,
ni mwongo, wala ndani ya mtu huyo hamna kweli.
5 Lakini mtu yeyote anayelitii neno lake, upendo wa Mungu
umekamilika ndani yake kweli kweli. Katika hili twajua kuwa tumo
ndani yake.
6 Yeyote anayesema anakaa ndani yake hana budi kuenenda kama
Yesu alivyoenenda.

Amri Mpya

7 Wapendwa, siwaandikii ninyi amri mpya bali ile ya zamani,
ambayo mmekuwa nayo tangu mwanzo. Amri hii ya zamani ni lile
neno mlilosikia.

8 Lakini nawaandikia amri mpya, yaani, lile neno lililo kweli ndani
yake na ndani yenu, kwa sababu giza linapita na ile nuru ya kweli
tayari inang'aa.
9 Yeyote anayesema yumo nuruni lakini anamchukia ndugu yake
bado yuko gizani.
10 Yeye ampendaye ndugu yake anakaa nuruni, wala hakuna kitu
chochote ndani yake cha kumkwaza.
11 Lakini yeyote amchukiaye ndugu yake, yuko gizani na anaenenda
gizani, wala hajui anakokwenda, kwa sababu giza limempofusha
macho.
12 Nawaandikia ninyi, watoto wadogo,
kwa sababu dhambi zenu
zimesamehewa kwa ajili ya Jina lake.
13 Nawaandikia ninyi, akina baba,
kwa sababu mmemjua
yeye aliye tangu mwanzo.
Nawaandikia ninyi vijana
kwa sababu mmemshinda yule mwovu.
Nawaandikia ninyi watoto wadogo,
kwa sababu mmemjua Baba.
14 Nawaandikia ninyi akina baba,
kwa sababu mmemjua
yeye aliye tangu mwanzo.
Nawaandikia ninyi vijana,
kwa sababu mna nguvu,
na neno la Mungu linakaa ndani yenu,
nanyi mmemshinda yule mwovu.

Msiupende Ulimwengu

15 Msiupende ulimwengu wala mambo yaliyo ulimwenguni. Kama
mtu yeyote akiupenda ulimwengu, upendo wa Baba haumo ndani
yake.
16 Kwa maana kila kitu kilichomo ulimwenguni, yaani tamaa ya
mwili, tamaa ya macho na kiburi cha uzima, havitokani na Baba bali
hutokana na ulimwengu.
17 Nao ulimwengu unapita, pamoja na tamaa zake, bali yeye
afanyaye mapenzi ya Mungu adumu milele.

Onyo Dhidi Ya Wapinga Kristo

18 Watoto wadogo, huu ni wakati wa mwisho! Kama mlivyosikia
kwamba mpinga Kristo anakuja, hivyo basi wapinga Kristo wengi
wamekwisha kuja. Kutokana na hili twajua kwamba huu ni wakati
wa mwisho.
19 Walitoka kwetu, lakini hawakuwa wa kwetu hasa. Kwa maana
kama wangelikuwa wa kwetu, wangelikaa pamoja nasi, lakini kutoka
kwao kulionyesha kwamba hakuna hata mmoja wao aliyekuwa wa
kwetu.
20 Lakini ninyi mmetiwa mafuta na yeye Aliye Mtakatifu, nanyi nyote
mnaijua kweli.
21 Siwaandikii kwa sababu hamuijui kweli, bali kwa sababu mnaijua,
nanyi mnajua hakuna uongo utokao katika kweli.

22 Je, mwongo ni nani? Mwongo ni mtu yule asemaye kwamba
Yesu si Kristo. Mtu wa namna hiyo ndiye mpinga Kristo, yaani, yeye
humkana Baba na Mwana.
23 Hakuna yeyote amkanaye Mwana aliye na Baba. Yeyote
anayemkubali Mwana anaye na Baba pia.
24 Hakikisheni kwamba lile mlilosikia tangu mwanzo linakaa ndani
yenu. Kama lile mlilosikia tangu mwanzo linakaa ndani yenu, ninyi
nanyi mtakaa ndani ya Mwana na ndani ya Baba.
25 Hii ndiyo ahadi yake kwetu, yaani, uzima wa milele.
26 Nawaandikia mambo haya kuhusu wale watu ambao wanajaribu
kuwapotosha.
27 Nanyi, upako mlioupata kutoka kwake unakaa ndani yenu, wala
ninyi hamna haja ya mtu yeyote kuwafundisha. Lakini kama vile
upako wake unavyowafundisha kuhusu mambo yote nayo ni kweli
wala si uongo, basi kama ulivyowafundisha kaeni ndani yake.

Watoto Wa Mungu

28 Sasa basi, watoto wapendwa, kaeni ndani yake, ili atakapo-
funuliwa, tuwe na ujasiri, wala tusiaibike mbele zake wakati wa kuja
kwake.
29 Kama mkijua kuwa yeye ni mwenye haki, mwajua kwamba kila
atendaye haki amezaliwa naye.

3

1 Tazameni ni pendo kuu namna gani alilotupa Baba, kwamba
sisi tuitwe wana wa Mungu! Na ndivyo tulivyo. Kwa sababu hii
ulimwengu haututambui, kwa kuwa haukumtambua yeye.
2 Wapendwa, sasa tu wana wa Mungu, lakini bado haijadhihirika
tutakavyokuwa, lakini twajua ya kwamba yeye atakapodhihirishwa,
tutafanana naye, kwa maana tutamwona kama alivyo.
3 Kila mmoja mwenye matumaini haya ndani yake hujitakasa, kama
vile yeye alivyo mtakatifu.
4 Kila mtu atendaye dhambi afanya uasi, kwa kuwa dhambi ni uasi.
5 Lakini mwajua ya kuwa yeye alidhihirishwa ili aziondoe dhambi,
wala ndani yake hamna dhambi.
6 Kila mtu akaaye ndani yake hatendi dhambi. Kila mtu atendaye
dhambi hakumwona yeye wala hakumtambua.
7 Watoto wapendwa, mtu yeyote asiwadanganye. Kila mtu atendaye
haki ana haki, kama yeye alivyo na haki.
8 Yeye atendaye dhambi ni wa ibilisi, kwa sababu ibilisi amekuwa
akitenda dhambi tangu mwanzo. Kwa kusudi hili Mwana wa Mungu
alidhihirishwa, ili aziangamize kazi za ibilisi.
9 Yeyote aliyezaliwa na Mungu hatendi dhambi, kwa sababu uzao wa
Mungu wakaa ndani yake, wala hawezi kutenda dhambi kwa sababu
amezaliwa na Mungu.
10 Kwa jinsi hii tunaweza kujua dhahiri watoto wa Mungu na pia
watoto wa ibilisi. Yeyote asiyetenda haki hatokani na Mungu, wala
yeye asiyempenda ndugu yake.

Mpendane Ninyi Kwa Ninyi

11 Hili ndilo neno mlilolisikia tangu mwanzo: Kwamba imetupasa
tupendane sisi kwa sisi.

12 Msiwe kama Kaini aliyekuwa wa yule mwovu akamuua ndugu
yake. Basi kwa nini alimuua? Ni kwa sababu matendo yake Kaini
yalikuwa mabaya na ya ndugu yake yalikuwa ya haki.
13 Ndugu zangu, ninyi msistaajabu kama ulimwengu ukiwachukia.
14 Sisi tunajua ya kwamba tumepita mautini kuingia uzimani, kwa
sababu tunawapenda ndugu. Kila asiyempenda ndugu yake akaa
mautini.
15 Yeyote amchukiaye ndugu yake ni muuaji, nanyi mwajua ya
kwamba muuaji hana uzima wa milele ndani yake.
16 Kwa namna hii twaweza kulijua pendo la Mungu: Kwa sababu
Yesu Kristo aliutoa uhai wake kwa ajili yetu. Nasi imetupasa kuutoa
uhai kwa ajili ya hao ndugu.
17 Ikiwa mtu anavyo vitu vya ulimwengu huu na akamwona ndugu
yake ni mhitaji lakini asimhurumie, upendo wa Mungu wakaaje ndani
ya mtu huyo?
18 Watoto wapendwa, tusipende kwa maneno au kwa ulimi bali kwa
tendo na kweli.
19 Basi hivi ndivyo tutakavyoweza kujua ya kuwa sisi tu wa kweli na
hivyo twaithibitisha mioyo yetu mbele za Mungu
20 kila mara mioyo yetu inapotuhukumu. Kwa maana Mungu ni
mkuu kuliko mioyo yetu, naye anajua kila kitu.
21 Wapendwa, kama mioyo yetu haituhukumu, tunao ujasiri mbele
za Mungu,
22 lolote tuombalo, twalipokea kutoka kwake, kwa sababu tumezitii
amri zake na kutenda yale yanayompendeza.
23 Hii ndiyo amri yake: kwamba tuliamini Jina la Mwanawe, Yesu
Kristo, na kupendana sisi kwa sisi kama yeye alivyotuamuru.
24 Wale wote wanaozishika amri zake hukaa ndani yake na yeye
ndani yao. Hivi ndivyo tunavyojua kwamba anakaa ndani yetu. Nasi
twajua hili kwa njia ya Roho yule aliyetupa.

4

Zijaribuni Hizo Roho

1 Wapendwa, msiamini kila roho, bali zijaribuni hizo roho mwone
kama zimetoka kwa Mungu, kwa sababu manabii wengi wa uongo
wametokea ulimwenguni.
2 Hivi ndivyo mnavyoweza kutambua Roho wa Mungu: Kila roho
inayokubali kwamba Yesu Kristo amekuja katika mwili yatoka kwa
Mungu.
3 Lakini kila roho ambayo haimkubali Yesu haitoki kwa Mungu. Hii
ndiyo roho ya mpinga Kristo, ambayo mmesikia kwamba inakuja na
sasa tayari iko ulimwenguni.
4 Watoto wapendwa, ninyi mmetokana na Mungu, nanyi mme-
washinda kwa sababu yeye aliye ndani yenu ni mkuu kuliko yeye aliye
katika ulimwengu.
5 Wao wanatokana na ulimwengu na kwa hiyo hunena yaliyo ya
ulimwengu, hivyo ulimwengu huwasikiliza.
6 Sisi twatokana na Mungu na yeyote anayemjua Mungu hutusikiliza,
lakini asiyetokana na Mungu hatusikilizi. Hivi ndivyo tunavyoweza
kutambua Roho wa Kweli na roho ya upotovu.

Mungu Ni Pendo

7 Wapendwa, tupendane, kwa kuwa pendo latoka kwa Mungu. Kila
apendaye amezaliwa na Mungu, naye anamjua Mungu.
8 Yeye asiyependa hamjui Mungu, kwa sababu Mungu ni pendo.
9 Hivi ndivyo Mungu alivyoonyesha pendo lake kwetu: Mungu
alimtuma Mwanawe wa pekee ulimwenguni, ili tupate uzima kupitia
kwake.
10 Hili ndilo pendo: si kwamba tulimpenda Mungu, bali yeye
alitupenda, akamtuma Mwanawe, ili yeye awe dhabihu ya upatanisho
kwa ajili ya dhambi zetu.
11 Marafiki wapendwa, kama Mungu alivyotupenda sisi, imetupasa
na sisi kupendana.
12 Hakuna mtu yeyote aliyemwona Mungu wakati wowote. Lakini
tukipendana, Mungu anakaa ndani yetu, na pendo lake limekamilika
ndani yetu.
13 Tunajua kwamba twakaa ndani yake na yeye ndani yetu, kwa
sababu ametupa sisi sehemu ya Roho wake.
14 Nasi tumeona na kushuhudia kwamba Baba amemtuma
Mwanawe ili awe Mwokozi wa ulimwengu.
15 Kila akiriye kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu, basi Mungu
hukaa ndani yake, naye ndani ya Mungu.
16 Hivyo nasi twajua na kulitumainia pendo la Mungu alilo nalo kwa
ajili yetu.
Mungu ni Upendo. Kila akaaye katika upendo hukaa ndani ya
Mungu na Mungu hukaa ndani yake.
17 Kwa njia hii, pendo hukamilishwa miongoni mwetu ili tupate
kuwa na ujasiri katika siku ya hukumu, kwa sababu kama alivyo
ndivyo tulivyo sisi katika ulimwengu huu.
18 Katika pendo hakuna hofu. Lakini pendo lililo kamili huitupa
nje hofu, kwa sababu hofu inahusika na adhabu. Kila mwenye hofu
hakukamilika katika pendo.
19 Twampenda yeye kwa sababu yeye alitupenda kwanza.
20 Ikiwa mtu atasema, “Nampenda Mungu,” lakini anamchukia
ndugu yake, yeye ni mwongo. Kwa maana kila mtu asiyempenda
ndugu yake ambaye anamwona, atampendaje Mungu asiyemuona?
21 Naye ametupa amri hii: Yeyote anayempenda Mungu lazima pia
ampende ndugu yake.

5

Imani Katika Mwana Wa Mungu Huushinda Ulimwengu

1 Kila mtu anayeamini kwamba Yesu ndiye Kristo amezaliwa na
Mungu, na yeyote ampendaye Baba humpenda pia mtoto aliyezaliwa
naye.
2 Hivi ndivyo tunavyojua kwamba tunawapenda watoto wa Mungu,
kwa kumpenda Mungu na kuzitii amri zake.
3 Huku ndiko kumpenda Mungu, yaani, kuzitii amri zake. Nazo amri
zake si nzito.
4 Kwa maana kila aliyezaliwa na Mungu huushinda ulimwengu.
Huku ndiko kushinda kuushindako ulimwengu, yaani, hiyo imani yetu.

5 Ni nani yule aushindaye ulimwengu? Ni yule tu aaminiye kwamba
Yesu ni Mwana wa Mungu.

Ushuhuda Kuhusu Mwana Wa Mungu

6 Huyu ndiye alikuja kwa maji na damu, yaani, Yesu Kristo. Hakuja
kwa maji peke yake, bali kwa maji na damu. Naye Roho ndiye
ashuhudiaye, kwa sababu Roho ndiye kweli.
7 Kwa maana wako watatu washuhudiao[mbinguni: hao ni Baba,
Neno na Roho Mtakatifu. Hawa watatu ni umoja.
8 Pia wako mashahidi watatu duniani]: Roho, Maji na Damu; hawa
watatu wanakubaliana katika umoja.
9 Kama tunaukubali ushuhuda wa wanadamu, basi ushuhuda wa
Mungu ni mkuu zaidi, kwa kuwa huu ndio ushuhuda wa Mungu
kwamba amemshuhudia Mwanawe.
10 Kila mtu amwaminiye Mwana wa Mungu anao huu ushuhuda
moyoni mwake. Kila mtu asiyemwamini Mungu amemfanya yeye
kuwa mwongo, kwa sababu hakuamini ushuhuda Mungu alioutoa
kuhusu Mwanawe.
11 Huu ndio ushuhuda: kwamba Mungu ametupa uzima wa milele,
nao huo uzima umo katika Mwanawe.
12 Aliye naye Mwana wa Mungu anao uzima, yeye asiye na Mwana
wa Mungu hana uzima.

Maneno Ya Mwisho

13 Nawaandikia mambo haya ninyi mnaoliamini Jina la Mwana wa
Mungu ili mpate kujua ya kuwa mnao uzima wa milele.
14 Huu ndio ujasiri tulio nao tunapomkaribia Mungu, kwamba kama
tukiomba kitu sawasawa na mapenzi yake, atusikia.
15 Nasi kama tunajua atusikia, lolote tuombalo, tunajua ya kwamba
tumekwisha kupata zile haja tulizomwomba.
16 Kama mtu akimwona ndugu yake akitenda dhambi isiyo ya
mauti, inampasa aombe, naye Mungu atampa uzima mtu huyo.
Ninamaanisha wale ambao dhambi yao si ya mauti. Iko dhambi ya
mauti, sisemi kwamba utaomba kwa ajili ya hiyo.
17 Jambo lolote lisilo la haki ni dhambi, lakini iko dhambi isiyo ya
mauti.
18 Tunajua ya kuwa yeye aliyezaliwa na Mungu hatendi dhambi, bali
aliyezaliwa na Mungu hujilinda, wala yule mwovu hawezi kumdhuru.
19 Sisi twajua kuwa tu watoto wa Mungu na ya kwamba ulimwengu
wote uko chini ya utawala wa yule mwovu.
20 Nasi pia twajua ya kwamba Mwana wa Mungu amekuja, naye
ametupa sisi ufahamu ili tupate kumjua yeye aliye Kweli. Nasi tumo
ndani yake yeye aliye Kweli, yaani, ndani ya Yesu Kristo Mwanawe.
Yeye ndiye Mungu wa kweli na uzima wa milele.
21 Watoto wapendwa, jilindeni nafsi zenu kutokana na sanamu.
Amen.

2 Yohana

Salamu

1 Mzee:
Kwa bibi mteule na watoto wake, niwapendao katika kweli, wala si
mimi tu, bali na wale wote waijuayo kweli:
2 kwa sababu ya ile kweli ikaayo ndani yetu na ambayo itaendelea
kukaa nasi milele:
3 Neema, rehema na amani itokayo kwa Mungu Baba na kwa Yesu
Kristo, Mwanawe Baba, itakuwa pamoja nasi katika kweli na upendo.

Kweli Na Upendo

4 Imenipa furaha kuu kuona baadhi ya watoto wako wanaenenda
katika kweli, kama vile Baba alivyotuagiza.
5 Sasa, bibi mpendwa, si kwamba ninakuandikia amri mpya, bali
ile tuliyokuwa nayo tangu mwanzo. Tupendane kila mmoja na
mwenzake.
6 Hili ndilo pendo, kwamba tuenende sawasawa na amri zake.
Hii ndiyo amri yake kama vile mlivyosikia tangu mwanzo, kwamba
mwenende katika upendo.
7 Wadanganyifu wengi, wasiokubali kwamba Yesu Kristo amekuja
katika mwili, wametokea ulimwenguni. Mtu wa namna hiyo ni
mdanganyifu na mpinga Kristo.
8 Jihadharini msije mkapoteza kile mlichokitenda, bali mpate ku-
pewa thawabu kamilifu.
9 Mtu yeyote asiyedumu katika mafundisho ya Kristo, bali
akayaacha, yeye hana Mungu. Yeyote anayedumu katika mafundisho
ana Baba na Mwana pia.
10 Msimpokee mtu yeyote anayewajia ambaye hawaletei mafundisho
haya, wala msimkaribishe nyumbani mwenu.
11 Yeyote amkaribishaye mtu wa namna hiyo anashiriki katika
matendo maovu ya mtu huyo.

Salamu Za Mwisho

12 Ninayo mengi ya kuwaandikia, lakini sitaki kutumia karatasi na
wino. Badala yake, nataraji kuja kwenu na kuongea nanyi ana kwa
ana, ili furaha yetu ipate kuwa timilifu.
13 Watoto wa dada yako mteule wanakusalimu. Amen.

3 Yohana

Salamu

1 Mzee:
Kwa Gayo rafiki yangu, nimpendaye katika kweli.

Gayo Anasifiwa Kwa Ajili Ya Ukarimu Wake

2 Mpendwa, naomba ufanikiwe katika mambo yote na kuwa na afya
njema kama vile roho yako ifanikiwavyo.
3 Ilinifurahisha sana baadhi ya ndugu walipokuja na kutueleza juu
ya uaminifu wako katika kweli na jinsi unavyoendelea kuenenda
katika hiyo kweli.
4 Sina furaha kubwa kuliko hii, kusikia kwamba watoto wangu
wanaenenda katika kweli.
5 Rafiki mpendwa, wewe ni mwaminifu kwa yale unayowatendea
ndugu, ingawa wao ni wageni kwako.
6 Wameshuhudia kuhusu upendo wako mbele ya kanisa. Utafanya
vyema ukiwasafirisha kama inavyostahili kwa Mungu.
7 Ilikuwa ni kwa ajili ya hilo Jina waliondoka, bila kukubali kupokea
msaada wowote kutoka kwa watu wasioamini.
8 Kwa hiyo imetupasa sisi kuonyesha ukarimu kwa watu kama hao
ili tuweze kutenda kazi pamoja kwa ajili ya kweli.

Deotrefe

9 Nililiandikia kanisa, lakini Deotrefe, yeye apendaye kujifanya wa
kwanza, hakubali mamlaka yetu.
10 Hivyo kama nikija, nitakumbuka matendo yake atendayo, aki-
tusingizia kwa maneno ya hila. Wala hatosheki na hayo anayotusin-
gizia, bali pia hukataa kuwakaribisha ndugu, na hata huwazuia wale
walio tayari kufanya hivyo na kuwafukuza watoke kanisani.

Demetrio

11 Rafiki mpendwa, usiige lile lililo baya bali lile lililo jema. Yeyote
atendaye mema atoka kwa Mungu, bali atendaye mabaya hajamwona
Mungu.
12 Kila mtu ameshuhudia mema kuhusu Demetrio, vivyo hivyo hata
na hiyo kweli yenyewe. Sisi pia twashuhudia mema juu yake, nanyi
mwajua kwamba ushuhuda wetu ni kweli.

Salamu Za Mwisho

13 Ninayo mambo mengi ya kukuandikia, lakini sipendi kuandika
kwa kalamu na wino.
14 Badala yake, nataraji kukuona upesi, nasi tutaongea pamoja ana
kwa ana.
15 Amani iwe kwako. Rafiki zetu walioko hapa wanakusalimu.
Wasalimu hao rafiki zetu walioko huko, kila mmoja kwa jina lake.

Yuda

Salamu

1 Yuda, mtumwa wa Yesu Kristo na nduguye Yakobo:
Kwa wale walioitwa, wapendwa katika Mungu Baba na kuhifadhiwa
salama ndani ya Yesu Kristo:
2 Rehema, amani na upendo viwe kwenu kwa wingi.

Dhambi Na Hukumu Ya Watu Wasiomcha Mungu

3 Wapendwa, ingawa nilikuwa ninatamani sana kuwaandikia
kuhusu wokovu ambao tunaushiriki sisi sote, niliona imenipasa
kuwaandikia na kuwasihi kwamba mwitetee imani iliyokabidhiwa
watakatifu kwa nafasi moja itoshayo.
4 Kwa kuwa kuna watu waliojipenyeza kwa siri katikati yenu, watu
walioandikiwa tangu zamani hukumu hii, waovu, wapotoshao neema
ya Mungu wetu kuwa ufisadi wakimkana yeye aliye Bwana wetu wa
pekee, Bwana Yesu Kristo.

Hukumu Kwa Walimu Wa Uongo

5 Ingawa mmekwisha kujua haya yote, nataka niwakumbushe kuwa
Bwana akiisha kuwaokoa watu wake kutoka nchi ya Misri, baadaye
aliwaangamiza wale ambao hawakuamini.
6 Nao malaika ambao hawakulinda nafasi zao, lakini wakayaacha
makao yao, hawa amewaweka katika giza, wakiwa wamefungwa kwa
minyororo ya milele kwa ajili ya hukumu Siku ile kuu.
7 Vivyo hivyo, Sodoma na Gomora na pia ile miji iliyokuwa
kandokando, ambayo kwa jinsi moja na hao, walijifurahisha kwa
uasherati na kufuata tamaa za mwili zisizo za asili, waliwekwa wawe
mfano kwa kuadhibiwa katika moto wa milele.
8 Vivyo hivyo, hawa waotao ndoto huutia mwili unajisi, hukataa
kuwa chini ya mamlaka na kunena mabaya juu ya wenye mamlaka.
9 Lakini hata malaika mkuu Mikaeli alipokuwa anashindana na ibil-
isi juu ya mwili wa Mose, hakuthubutu kumlaumu, bali alimwambia,
“Bwana na akukemee!”
10 Lakini watu hawa hunena mabaya dhidi ya mambo wasiyoy-
afahamu. Na katika mambo yale wanayoyafahamu kwa hisia kama
wanyama wasio na akili, hayo ndiyo hasa yanayowaharibu.
11 Ole wao! Kwa kuwa wanaifuata njia ya Kaini, wamekimbilia faida
katika kosa la Balaamu na kuangamia katika uasi wa Kora.
12 Watu hawa ni dosari katika karamu zenu za upendo, wakila
pamoja nanyi bila hofu, wakijilisha pasipo hofu. Wao ni mawingu
yasiyokuwa na maji, yakichukuliwa na upepo, miti isiyo na matunda
wakati wa mapukutiko, ambayo hunyauka, iliyokufa mara mbili na
kung’olewa kabisa.
13 Wao ni mawimbi makali ya bahari, yakitoa povu la aibu yao
wenyewe, ni nyota zipoteazo, ambao weusi wa giza ndio akiba
waliowekewa milele.
14 Enoki, mtu wa saba kuanzia Adamu alitoa unabii kuhusu watu
hawa, akisema: “Tazama, Bwana anakuja pamoja na maelfu kwa
maelfu ya watakatifu wake,

15 ili kumhukumu kila mmoja na kuwapatiliza wote wasiomcha
Mungu kwa matendo yao yote ya uasi waliyoyatenda, pamoja na
maneno yote ya kuchukiza ambayo wenye dhambi wamesema dhidi
yake.”
16 Watu hawa ni wenye kunung’unika na wenye kutafuta makosa;
wao hufuata tamaa zao mbaya, hujisifu kwa maneno makuu kuhusu
wao wenyewe na kuwasifu mno watu wenye vyeo kwa ajili ya
kujipatia faida.

Maonyo Na Mausia

17 Lakini ninyi wapenzi, kumbukeni yale mitume wa Bwana Yesu
Kristo waliyonena zamani.
18 Kwa kuwa waliwaambia, “Siku za mwisho kutakuwa na watu
wenye kudhihaki, watakaofuata tamaa zao wenyewe za upotovu.”
19 Hawa ndio watu wanaowagawa ninyi, wafuatao tamaa zao za asili,
wala hawana Roho.
20 Lakini ninyi wapendwa, jijengeni katika imani yenu iliyo takatifu
sana tena ombeni katika Roho Mtakatifu.
21 Jilindeni katika upendo wa Mungu mkitazamia kwa furaha
rehema ya Bwana wetu Yesu Kristo ili awalete katika uzima wa milele.
22 Wahurumieni walio na mashaka;
23 wengine waokoeni kwa kuwanyakua kutoka kwenye moto; nao
wengine wahurumieni mkiwa na hofu, mkichukia hata vazi lenye
mawaa na kutiwa unajisi na mwili.

Dua Ya Kutakia Heri

24 Kwake yeye awezaye kuwalinda ninyi msianguke na kuwaleta
mbele za utukufu wake mkuu bila dosari na kwa furaha ipitayo kiasi:
25 kwake yeye Mungu pekee Mwokozi wetu, kwa Yesu Kristo Bwana
wetu, utukufu, ukuu, uweza na mamlaka ni vyake tangu milele, sasa
na hata milele! Amen.

Ufunuo

Utangulizi Na Salamu

1 Ufunuo wa Yesu Kristo aliopewa na Mungu ili awaonyeshe
watumishi wake mambo ambayo ni lazima yatukie hivi karibuni.
Alijulisha mambo haya kwa kumtuma malaika wake kwa Yohana
mtumishi wake,
2 ambaye anashuhudia kuhusu kila kitu alichokiona, yaani, Neno la
Mungu na ushuhuda wa Yesu Kristo.
3 Amebarikiwa yeye asomaye maneno ya unabii huu, na wame-
barikiwa wale wanaoyasikia na kuyatia moyoni yale yaliyoandikwa
humo, kwa sababu wakati umekaribia.

Salamu Kwa Makanisa Saba

4 Yohana, kwa makanisa saba yaliyoko Asia:
Neema na amani iwe kwenu kutoka kwake aliyeko, aliyekuwako
na atakayekuja, na kutoka kwa wale roho saba walioko mbele ya kiti
chake cha enzi,
5 na kutoka kwa Yesu Kristo ambaye ni yule shahidi mwaminifu,
mzaliwa wa kwanza kutoka kwa wafu, mtawala wa wafalme wa dunia.
Kwake yeye anayetupenda na ambaye ametuweka huru kutoka
dhambi zetu kwa damu yake,
6 akatufanya sisi kuwa ufalme na makuhani, tumtumikie Mungu
wake ambaye ni Baba yake. Utukufu na uwezo ni vyake milele na
milele! Amen.
7 Tazama! Anakuja na mawingu,
na kila jicho litamwona,
hata wale waliomchoma;
na makabila yote duniani
yataomboleza kwa sababu yake.
Naam, ndivyo itakavyokuwa! Amen.

8 "Mimi ni Alfa na Omega," asema Bwana Mungu, "aliyeko,
aliyekuwako na atakayekuja, Mwenyezi."

Maono Ya Kristo

9 Mimi, Yohana, ndugu yenu ninayeshiriki pamoja nanyi mateso
katika Yesu na katika ufalme na uvumilivu katika saburi, nilikuwa
katika kisiwa cha Patmo kwa ajili ya neno la Mungu na ushuhuda wa
Yesu.
10 Katika siku ya Bwana, nilikuwa katika Roho na nikasikia sauti
kubwa kama ya baragumu nyuma yangu
11 ikisema, **"Andika kwenye kitabu haya yote unayoyaona, kisha
uyapeleke kwa makanisa saba, yaani: Efeso, Smirna, Pergamo,
Thiatira, Sardi, Filadelfia na Laodikia."**
12 Ndipo nikageuka ili nione ni sauti ya nani iliyokuwa ikisema nami.
Nami nilipogeuka, nikaona vinara saba vya taa vya dhahabu,
13 na katikati ya vile vinara vya taa, alikuwamo mtu kama Mwana
wa Adamu, akiwa amevaa joho refu, na mkanda wa dhahabu ukiwa
umefungwa kifuani mwake.

14 Kichwa chake na nywele zake zilikuwa nyeupe kama sufu, nyeupe
kama theluji, nayo macho yake yalikuwa kama mwali wa moto.
15 Nyayo zake zilikuwa kama shaba inayong'aa, katika tanuru ya
moto, nayo sauti yake ilikuwa kama mugurumo ya maji mengi.
16 Katika mkono wake wa kuume alishika nyota saba, na kinywani
mwake ulitoka upanga mkali wenye makali kuwili. Uso wake ulikuwa
kama jua liking'aa kwa nguvu zake zote.
17 Nilipomwona, nilianguka miguuni pake kama aliyekufa. Ndipo
akauweka mkono wake wa kuume juu yangu na kusema: **"Usiogope,
Mimi ndiye wa Kwanza na wa Mwisho.**
18 **Mimi ni Yeye Aliye Hai, niliyekuwa nimekufa, na tazama, ni
hai milele na milele! Nami ninazo funguo za mauti na kuzimu.***
19 **"Basi andika mambo uliyoyaona, yaliyopo na yale yatakay-
otukia baada ya haya.**
20 **Kuhusu siri ya zile nyota saba ulizoziona katika mkono
wangu wa kuume na vile vinara saba vya taa vya dhahabu ni
hii: Zile nyota saba ni malaika wa yale makanisa saba, navyo
vile vinara saba ni hayo makanisa saba.**

2

Kwa Kanisa Lililoko Efeso

1 **"Kwa malaika wa kanisa lililoko Efeso andika:**
**"Haya ndiyo maneno ya yule aliyezishika zile nyota saba
katika mkono wake wa kuume na ambaye hutembea kati ya
vile vinara saba vya taa vya dhahabu.**
2 **Nayajua matendo yako, bidii yako na saburi yako. Najua
kuwa huwezi kuvumiliana na watu waovu na ya kwamba
umewajaribu wale wanaojifanya kuwa mitume na kumbe sio,
nawe umewatambua kuwa ni waongo.**
3 **Umevumilia na kustahimili taabu kwa ajili ya Jina langu,
wala hukuchoka.**
4 **"Lakini nina neno dhidi yako: Umeuacha upendo wako wa
kwanza.**
5 **Kumbuka basi ni wapi ulikoangukia! Tubu na ukafanye
matendo yale ya kwanza. Kama usipotubu, nitakuja kwako na
kukiondoa kinara chako cha taa kutoka mahali pake.**
6 **Lakini una jambo hili kwa upande wako: Unayachukia
matendo ya Wanikolai, ambayo nami pia nayachukia.**
7 **"Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia
makanisa. Yeye ashindaye, nitampa haki ya kula matunda toka
kwa mti wa uzima, ambao uko katika paradiso*ya Mungu.**

Kwa Kanisa Lililoko Smirna

8 **"Kwa malaika wa kanisa lililoko Smirna andika:**
**"Haya ndiyo maneno yake yeye aliye wa Kwanza na wa
Mwisho, aliyekufa kisha akafufuka.**

---

* **1:18** Kuzimu linalotokana na neno Hades la Kiyunani au Sheol kwa Kiebrania; maana yake ni mahali pa mateso kwa watu waliopotea. * **2:7** Paradiso hapa ina maana ya Bustani, yaani shamba dogo la miti izaayo matunda.

9 **Naijua dhiki yako na umaskini wako, lakini wewe ni tajiri!**
Nayajua masingizio ya wale wasemao kuwa ni Wayahudi lakini
sio, bali wao ni sinagogi la Shetani.
10 **Usiogope mateso yatakayokupata. Nakuambia ibilisi**
atawatia baadhi yenu gerezani ili kuwajaribu, nanyi mtapata
dhiki kwa muda wa siku kumi. Uwe mwaminifu hata kufa, nami
nitakupa taji ya uzima.
11 **"Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia**
makanisa. Yeye ashindaye hatadhuriwa kamwe na mauti ya
pili.

Kwa Kanisa Lililoko Pergamo

12 **"Kwa malaika wa Kanisa lililoko Pergamo andika:**
"Haya ndiyo maneno yake yeye aliye na upanga mkali wenye
makali kuwili.
13 **Ninajua unakoishi, ni kule ambako Shetani ana kiti chake**
cha enzi. Lakini umelishika Jina langu. Wala hukuikana imani
yako kwangu hata katika siku za shahidi wangu mwaminifu
Antipa, ambaye aliuawa katika mji mkuu wenu, ambako ndiko
anakoishi Shetani.
14 **"Hata hivyo, nina mambo machache dhidi yako: Unao**
watu wafuatao mafundisho ya Balaamu, yule aliyemfundisha
Balaki kuwashawishi Waisraeli watende dhambi kwa kula vitu
vilivyotolewa kafara kwa sanamu na kufanya uasherati.
15 **Vivyo hivyo unao wale wayashikayo mafundisho ya**
Wanikolai.
16 **Basi tubu! Ama sivyo, nitakuja kwako upesi na kupigana**
na watu hao kwa upanga wa kinywa changu.
17 **"Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia**
makanisa. Yeye ashindaye nitampa baadhi ya ile mana iliy-
ofichwa. Nitampa pia jiwe jeupe ambalo juu yake limeandikwa
jina jipya asilolijua mtu, isipokuwa yule anayelipokea.

Kwa Kanisa Lililoko Thiatira

18 **"Kwa malaika wa kanisa lililoko Thiatira andika:**
"Haya ndiyo maneno ya Mwana wa Mungu, ambaye macho
yake ni kama mwali wa moto na ambaye miguu yake ni kama
shaba iliyosuguliwa sana.
19 **Nayajua matendo yako, upendo wako na imani yako,**
huduma na saburi yako na kwamba matendo yako ya sasa
yamezidi yale ya kwanza.
20 **"Hata hivyo, nina neno dhidi yako: Unamvumilia yule**
mwanamke Yezebeli ambaye anajiita nabii, lakini anawa-
fundisha na kuwapotosha watumishi wangu ili wafanye
uasherati na kula vyakula vilivyotolewa kafara kwa sanamu.
21 **Nimempa muda ili atubu kwa ajili ya uasherati wake,**
lakini hataki.
22 **Kwa hiyo nitamtupa kwenye kitanda cha mateso, na**
nitawafanya hao wanaozini naye kupata mateso makali wasipo-
tubia njia zake.

23 **Nami nitawaua watoto wake. Nayo makanisa yote yatajua**
kwamba Mimi ndiye nichunguzaye mioyo na nia, na kwamba
nitamlipa kila mmoja wenu kwa kadiri ya matendo yake.
24 **Basi nawaambia ninyi wengine mlioko Thiatira, ninyi**
ambao hamyafuati mafundisho ya Yezebeli, wala hamkujifunza
hayo yanayoitwa mambo ya ndani sana ya Shetani (sitaweka
mzigo mwingine wowote juu yenu):
25 **Lakini shikeni sana mlicho nacho, mpaka nitakapokuja.**
26 **"Atakayeshinda na kutenda mapenzi yangu mpaka**
mwisho, nitampa mamlaka juu ya mataifa:
27 **" 'Atawatawala kwa fimbo ya chuma,**
atawavunja vipande vipande
kama chombo cha udongo':
kama vile mimi nilivyopokea mamlaka kutoka kwa Baba
yangu.
28 **Nami nitampa pia ile nyota ya asubuhi.**
29 **Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia**
makanisa.

3

Kwa Kanisa Lililoko Sardi

1 **"Kwa malaika wa kanisa lililoko Sardi andika:**
"Haya ndiyo maneno ya aliye na zile Roho saba*za Mungu na
zile nyota saba. Nayajua matendo yako, kwamba una sifa ya
kuwa hai, lakini umekufa.
2 **Amka! Nawe uyaimarishe yale yaliyosalia na yaliyo karibu**
kufa, kwa maana sikuona kwamba kazi zako zimekamilika
machoni pa Mungu wangu.
3 **Kumbuka basi yale uliyoyapokea na kuyasikia, yatii na**
ukatubu. Lakini usipoamka, nitakuja kama mwizi wala hutajua
saa nitakayokuja kwako.
4 **"Lakini bado una watu wachache katika Sardi ambao**
hawajayachafua mavazi yao. Wao wataenda pamoja nami,
wakiwa wamevaa mavazi meupe, kwa maana wanastahili.
5 **Yeye ashindaye atavikwa vazi jeupe kama wao. Sitafuta jina**
lake kutoka kitabu cha uzima, bali nitalikiri jina lake mbele za
Baba yangu na mbele za malaika wake.
6 **Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia**
makanisa.

Kwa Kanisa Lililoko Filadelfia

7 **"Kwa malaika wa kanisa lililoko Filadelfia andika:**
"Haya ndiyo maneno yake yeye aliye mtakatifu na wa kweli,
yeye aliye na ufunguo wa Daudi. Anachokifungua hakuna
awezaye kukifunga, wala anachokifunga hakuna awezaye
kukifungua.
8 **Nayajua matendo yako. Tazama, nimeweka mbele yako**
mlango uliofunguliwa, wala hakuna awezaye kuufunga. Ninajua
kwamba una nguvu kidogo lakini umelishika neno langu wala
hukulikana Jina langu.

---

* **3:1** Roho saba za Mungu hapa inamaanisha Roho wa Mungu katika ukamilifu wa utendaji wake.

9 **Nitawafanya wale wa sinagogi la Shetani, wale ambao husema kuwa ni Wayahudi lakini sio, bali ni waongo, nitawafanya waje wapige magoti miguuni pako, na wakiri ya kwamba nimekupenda.**
10 **Kwa kuwa umeshika amri yangu ya kuvumilia katika saburi, nitakulinda katika saa ya kujaribiwa inayokuja ulimwenguni pote, ili kuwajaribu wote wakaao duniani.**
11 **"Ninakuja upesi. Shika sana ulicho nacho, ili mtu asije akaichukua taji yako.**
12 **Yeye ashindaye nitamfanya kuwa nguzo katika hekalu la Mungu wangu, wala hatatoka humo kamwe. Nitaandika juu yake Jina la Mungu wangu na jina la mji mkubwa wa Mungu wangu, Yerusalemu mpya, ambao unashuka kutoka mbinguni kwa Mungu wangu. Nami pia nitaandika juu yake Jina langu jipya.**
13 **Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia makanisa.**

Kwa Kanisa Lililoko Laodikia

14 **"Kwa malaika wa kanisa lililoko Laodikia andika:**
"Haya ndiyo maneno yake yeye aliye Amen, shahidi mwaminifu na wa kweli, mtawala wa uumbaji wote wa Mungu.
15 **Nayajua matendo yako, ya kwamba wewe si baridi wala si moto. Afadhali ungelikuwa moja au lingine.**
16 **Hivyo kwa kuwa u vuguvugu, si baridi wala moto, nitakutapika utoke kinywani mwangu.**
17 **Kwa maana unasema: 'Mimi ni tajiri, nimejilimbikizia mali, wala sihitaji kitu chochote.' Lakini hutambui ya kwamba wewe ni mnyonge, wa kuhurumiwa, maskini, kipofu, tena uliye uchi.**
18 **Nakushauri ununue kutoka kwangu dhahabu iliyosafishwa kwa moto, ili upate kuwa tajiri, na mavazi meupe ili uyavae upate kuficha aibu ya uchi wako, na mafuta ya kupaka macho yako ili upate kuona.**
19 **"Wale niwapendao, ninawakemea na kuwaadibisha. Hivyo uwe na bidii ukatubu.**
20 **Tazama! Nasimama mlangoni nabisha. Kama mtu yeyote akisikia sauti yangu na kufungua mlango, nitaingia ndani na kula pamoja naye, naye pamoja nami.**
21 **"Yeye ashindaye nitampa haki ya kuketi pamoja nami kwenye kiti changu cha enzi, kama vile mimi nilivyoshinda na nikaketi pamoja na Baba yangu kwenye kiti chake cha enzi.**
22 **Yeye aliye na sikio na asikie yale ambayo Roho ayaambia makanisa."**

4

Kiti Cha Enzi Kilichoko Mbinguni

1 Baada ya mambo hayo nilitazama, nami nikaona mbele yangu mlango uliokuwa wazi mbinguni. Nayo ile sauti niliyokuwa nimeisikia hapo mwanzo ikisema nami kama tarumbeta ikasema, **"Njoo, huku,**

nami nitakuonyesha yale ambayo hayana budi kutokea baada ya haya.”

2 Ghafula nilikuwa katika Roho, na hapo mbele yangu kilikuwepo
kiti cha enzi mbinguni, kikiwa kimekaliwa na mtu.
3 Aliyekuwa amekikalia alikuwa anaonekana kama yaspi na akiki.
Kukizunguka kile kiti cha enzi palikuwa na upinde wa mvua
ulioonekana kama zumaridi.
4 Kukizunguka hicho kiti cha enzi palikuwa na viti vingine vya enzi
ishirini na vinne, na juu ya hivyo viti walikuwa wameketi wazee
ishirini na wanne. Walivaa mavazi meupe, na walikuwa na taji za
dhahabu vichwani mwao.
5 Kwenye kile kiti cha enzi palikuwa panatoka miali ya umeme wa
radi, ngurumo na sauti za radi. Mbele ya kiti cha enzi, taa saba
zilikuwa zinawaka. Hizi ndizo roho saba* za Mungu.
6 Pia mbele ya kiti cha enzi palikuwa na kile kilichoonekana kama
bahari ya kioo, iliyokuwa angavu kama bilauri.
Katikati, kukizunguka kile kiti cha enzi, kulikuwa na viumbe wanne
wenye uhai, wakiwa wamejawa na macho mbele na nyuma.
7 Kiumbe wa kwanza mwenye uhai alikuwa kama simba, wa pili
alikuwa kama ng′ombe dume, wa tatu alikuwa na uso kama wa
mwanadamu, na wa nne alikuwa kama tai anayeruka.
8 Kila mmoja wa hawa viumbe wanne wenye uhai alikuwa na
mabawa sita, na kujawa na macho pande zote hadi chini ya mabawa.
Usiku na mchana hawaachi kusema:

“Mtakatifu, Mtakatifu, Mtakatifu,
ni BWANA Mungu Mwenyezi,
aliyekuwako, aliyeko na atakayekuja.”

9 Kila mara viumbe hao wanne wenye uhai wanapomtukuza,
kumheshimu na kumshukuru yeye aketiye kwenye kile kiti cha enzi,
tena aishiye milele na milele,
10 wale wazee ishirini na wanne huanguka mbele zake aketiye kwenye
kiti cha enzi na kumwabudu yeye aliye hai milele na milele. Huziweka
taji zao mbele ya kiti cha enzi, wakisema:
11 “Bwana wetu na Mungu wetu,
wewe unastahili kupokea utukufu
na heshima na uweza,
kwa maana ndiwe uliyeviumba vitu vyote,
na kwa mapenzi yako viliumbwa
na vimekuwako.”

5

Kitabu Na Mwana-Kondoo

1 Kisha nikaona katika mkono wake wa kuume wa yule aliyeketi
kwenye kile kiti cha enzi, kitabu kilichoandikwa ndani na upande wa
nje, kikiwa kimefungwa kwa lakiri saba.
2 Nami nikamwona malaika mwenye nguvu akitangaza kwa sauti
kuu, akisema, “Ni nani anayestahili kuzivunja hizo lakiri na kukifun-
gua kitabu?”

---

* **4:5** Roho saba za Mungu hapa inamaanisha Roho wa Mungu katika ukamilifu wa utendaji wake.

3 Lakini hapakuwa na yeyote mbinguni wala duniani au chini ya
dunia aliyeweza kukifungua hicho kitabu wala hata kutazama ndani
yake.
4 Nikalia sana sana kwa sababu hakuonekana yeyote anayestahili
kukifungua hicho kitabu wala kutazama ndani yake.
5 Kisha, mmoja wa wale wazee akaniambia, “Usilie! Tazama, Simba
wa kabila la Yuda, wa Uzao wa Daudi, ameshinda. Yeye ndiye
anayeweza kukifungua hicho kitabu na kuvunja hizo lakiri zake saba.”
6 Ndipo nikaona katikati ya kile kiti cha enzi na wale viumbe
wenye uhai wanne na miongoni mwa wale wazee, Mwana-Kondoo
amesimama, akiwa kama amechinjwa. Alikuwa na pembe saba na
macho saba, ambazo ndizo zile Roho saba* za Mungu zilizotumwa
duniani pote.
7 Huyo Mwana-Kondoo akaja na kukitwaa kile kitabu kutoka kwenye
mkono wa kuume wa yule aliyeketi kwenye kile kiti cha enzi.
8 Alipokwisha kukitwaa kile kitabu, wale viumbe wenye uhai wanne
pamoja na wale wazee ishirini na wanne wakaanguka mbele ya yule
Mwana-Kondoo. Kila mmoja wao alikuwa na kinubi, nao walikuwa
wameshika mabakuli ya dhahabu yaliyojaa uvumba, ambayo ni
maombi ya watakatifu.
9 Nao wakaimba wimbo mpya, wakisema:
“Wewe unastahili kukitwaa kitabu
na kuzivunja lakiri zake,
kwa sababu ulichinjwa
na kwa damu yako ukamnunulia Mungu watu
kutoka kila kabila, kila lugha,
kila jamaa na kila taifa.
10 Wewe umewafanya hawa wawe ufalme na makuhani
wa kumtumikia Mungu wetu,
nao watatawala duniani.”
11 Kisha nikatazama, nikasikia sauti za malaika wengi wakiwa
wamekizunguka kile kiti cha enzi, pamoja na wale viumbe wenye uhai
wanne na wale wazee ishirini na wanne. Idadi yao ilikuwa kumi elfu
mara kumi elfu na maelfu ya maelfu.
12 Nao waliimba kwa sauti kuu, wakisema:
“Anastahili Mwana-Kondoo, yeye aliyechinjwa,
kupokea uweza na utajiri na hekima na nguvu
na heshima na utukufu na sifa!”
13 Kisha nikasikia kila kiumbe mbinguni na duniani, chini ya nchi
na baharini na vyote vilivyomo ndani yake vikiimba:
“Sifa na heshima na utukufu na uweza
ni vyake yeye aketiye juu ya hicho kiti cha enzi
na kwa Mwana-Kondoo,
milele na milele!”
14 Wale viumbe wenye uhai wanne wakasema, “Amen!” Nao wale
wazee ishirini na wanne wakaanguka kifudifudi wakaabudu.

6

Mwana-Kondoo Avunja Lakiri Saba

---

* **5:6** Roho saba za Mungu hapa inamaanisha Roho wa Mungu katika ukamilifu wa utendaji wake.

1 Kisha nikaangalia wakati Mwana-Kondoo akivunja ile lakiri ya
kwanza miongoni mwa zile saba. Ndipo nikasikia mmoja wa wale
viumbe wanne wenye uhai akisema kwa sauti kama ya radi: “Njoo!”
2 Nikatazama, na hapo mbele yangu alikuwepo farasi mweupe!
Yeye aliyempanda alikuwa na upinde, naye akapewa taji, akampanda
akatoka akiwa kama mshindi aelekeaye katika kushinda.
3 Alipoivunja ile lakiri ya pili, nikamsikia yule kiumbe wa pili
mwenye uhai akisema, “Njoo!”
4 Ndipo akatokea farasi mwingine mwekundu sana. Yeye aliyem-
panda akapewa uwezo wa kuondoa amani duniani na kuwafanya
watu wauane. Yeye akapewa upanga mkubwa.
5 Mwana-kondoo alipoivunja ile lakiri ya tatu, nikamsikia yule
kiumbe wa tatu mwenye uhai akisema, “Njoo!” Nikatazama, na mbele
yangu alikuwepo farasi mweusi! Yeye aliyempanda alikuwa na mizani
mkononi mwake.
6 Ndipo nikasikia kile kilichokuwa kama sauti katikati ya wale
viumbe wanne wenye uhai ikisema, “Kipimo kimoja* cha ngano kwa
mshahara wa kibarua wa siku moja,† na vipimo vitatu vya shayiri kwa
mshahara wa kibarua cha siku moja. Lakini usiharibu mafuta wala
divai!”
7 Alipovunja ile lakiri ya nne, nikasikia sauti ya yule kiumbe wa nne
mwenye uhai ikisema, “Njoo!”
8 Nikatazama, na hapo mbele yangu alikuwepo farasi mwenye rangi
ya kijivujivu! Yeye aliyempanda aliitwa Mauti, naye Kuzimu‡ alikuwa
akimfuata nyuma yake kwa karibu. Wakapewa mamlaka juu ya robo
ya dunia, kuua kwa upanga, njaa, tauni na kwa wanyama wakali wa
dunia.
9 Mwana-kondoo alipoivunja ile lakiri ya tano, nikaona chini ya
madhabahu, roho za wale waliochinjwa kwa ajili ya neno la Mungu
na kwa ajili ya ushuhuda walioutunza.
10 Wakalia kwa sauti kuu, wakisema, “Hata lini, Ee Bwana Mwenyezi,
uliye mtakatifu na mwaminifu, hutawahukumu na kulipiza kisasi juu
ya watu waishio duniani kwa ajili ya damu yetu?”
11 Kisha kila mmoja wao akapewa joho jeupe na wakaambiwa wan-
goje kwa muda kidogo zaidi, mpaka idadi ya ndugu zao na watumishi
wenzao watakaouawa kama wao walivyouawa, itakapotimia.
12 Nikatazama akiivunja ile lakiri ya sita. Pakatokea tetemeko kuu
la nchi, na jua likawa jeusi kama nguo ya gunia iliyotengenezwa kwa
singa za mbuzi, na mwezi wote ukawa mwekundu kama damu.
13 Nyota zilizo angani zikaanguka ardhini kama vile matunda ya
mtini yasiyokomaa yaangukavyo wakati mti wake unapotikiswa na
upepo mkali.
14 Anga ikatoweka kama vile karatasi isokotwavyo, na kila mlima na
kila kisiwa kikaondolewa mahali pake.
15 Ndipo wafalme wa dunia, wakuu wote, majemadari, matajiri,
wenye nguvu na kila mtu, mtumwa na mtu huru, wakajificha katika
mapango na kwenye miamba ya milima.

---

* **6:6** Ni kama lita moja. † **6:6** Sawa na dinari moja. ‡ **6:8** Kuzimu linalotokana na neno Hades la Kiyunani au Sheol kwa Kiebrania.

16 Wakaiita milima na miamba wakisema, “Tuangukieni, mkatufiche
na uso wake yeye aketiye kwenye kiti cha enzi, na mkatuepushe na
ghadhabu ya Mwana-Kondoo!
17 Kwa maana siku ile kuu ya ghadhabu yao imewadia. Je, ni nani
awezaye kustahimili?”

7

Waisraeli 144,000 Watiwa Muhuri

1 Baada ya hili nikaona malaika wanne wakiwa wamesimama katika
pembe nne za dunia, wakizuia hizo pepo nne za dunia, ili kwamba
pasiwe na upepo utakaovuma juu ya nchi au juu ya bahari au juu ya
mti wowote.
2 Nikaona malaika mwingine akipanda kutoka mawio ya jua akiwa
na muhuri wa Mungu aliye hai. Akawaita kwa sauti kubwa wale
malaika wanne waliokuwa wamepewa mamlaka ya kuidhuru nchi na
bahari, akisema,
3 “Msiidhuru nchi wala bahari, wala miti, hadi tuwe tumetia muhuri
kwenye vipaji vya nyuso za watumishi wa Mungu wetu.”
4 Ndipo nikasikia idadi ya wale waliotiwa muhuri: yaani 144,000
kutoka makabila yote ya Israeli.

5 Kutoka kabila la Yuda 12,000 walitiwa muhuri,
kutoka kabila la Reubeni 12,000,
kutoka kabila la Gadi 12,000,
6 kutoka kabila la Asheri 12,000,
kutoka kabila la Naftali 12,000,
kutoka kabila la Manase 12,000,
7 kutoka kabila la Simeoni 12,000,
kutoka kabila la Lawi 12,000,
kutoka kabila la Isakari 12,000,
8 kutoka kabila la Zabuloni 12,000,
kutoka kabila la Yosefu 12,000,
na kutoka kabila la Benyamini 12,000.

Umati Mkubwa Wa Watu Kutoka Mataifa Yote

9 Baada ya hili nikatazama na hapo mbele yangu palikuwa na umati
mkubwa wa watu ambao hakuna yeyote awezaye kuuhesabu, kutoka
kila taifa, kila kabila, kila jamaa na kila lugha, wamesimama mbele
ya kile kiti cha enzi na mbele ya Mwana-Kondoo. Walikuwa wamevaa
mavazi meupe na wakiwa wameshika matawi ya mitende mikononi
mwao.
10 Nao walikuwa wakipiga kelele kwa sauti kubwa wakisema:
“Wokovu una Mungu wetu,
yeye aketiye kwenye kiti cha enzi,
na Mwana-Kondoo!”
11 Malaika wote walikuwa wamesimama kukizunguka kile kiti cha enzi
na wale wazee ishirini na wanne na wale viumbe wanne wenye uhai.
Wakaanguka kifudifudi mbele ya hicho kiti cha enzi na kumwabudu
Mungu,
12 wakisema:
“Amen!
Sifa na utukufu
na hekima na shukrani na heshima

na uweza na nguvu
viwe kwa Mungu wetu milele na milele.
Amen!”
13 Kisha mmoja wa wale wazee ishirini na wanne akaniuliza, “Ni
nani hawa waliovaa mavazi meupe, nao wametoka wapi?”
14 Nikamjibu, “Bwana, wewe wajua.”
Naye akasema, “Hawa ni wale waliotoka katika ile dhiki kuu, nao
wamefua mavazi yao katika damu ya Mwana-Kondoo na kuyafanya
meupe kabisa.
15 Kwa hiyo,
“Wako mbele ya kiti cha enzi cha Mungu
na kumtumikia usiku na mchana
katika hekalu lake;
naye aketiye katika kile kiti cha enzi
atatanda hema yake juu yao.
16 Kamwe hawataona njaa
wala kiu tena.
Jua halitawapiga
wala joto lolote liunguzalo.
17 Kwa maana Mwana-Kondoo
aliyeko katikati ya kile kiti cha enzi
atakuwa Mchungaji wao;
naye atawaongoza kwenda
kwenye chemchemi za maji yaliyo hai.
Naye Mungu atafuta kila chozi
kutoka macho yao.”

8

Lakiri Ya Saba Na Chetezo Cha Dhahabu

1 Mwana-Kondoo alipoivunja ile lakiri ya saba, pakawa kimya
mbinguni kwa muda wa nusu saa.
2 Nami nikawaona wale malaika saba wanaosimama mbele za
Mungu, nao wakapewa tarumbeta saba.
3 Malaika mwingine aliyekuwa na chetezo cha dhahabu, akaja na
kusimama mbele ya madhabahu. Akapewa uvumba mwingi ili autoe
pamoja na maombi ya watakatifu wote, juu ya yale madhabahu ya
dhahabu yaliyo mbele ya kile kiti cha enzi.
4 Ule moshi wa uvumba pamoja na yale maombi ya watakatifu,
vikapanda juu mbele za Mungu, kutoka mkononi mwa huyo malaika.
5 Kisha yule malaika akachukua kile chetezo, akakijaza moto kutoka
kwa yale madhabahu, akautupa juu ya dunia. Pakatokea sauti za radi,
ngurumo, umeme wa radi na tetemeko la ardhi.

Tarumbeta Ya Kwanza

6 Basi wale malaika saba waliokuwa na zile tarumbeta saba
wakajiandaa kuzipiga.
7 Malaika wa kwanza akaipiga tarumbeta yake, pakatokea mvua
ya mawe na moto uliochanganyika na damu, navyo vikatupwa kwa
nguvu juu ya nchi. Na theluthi ya dunia ikateketea, theluthi ya miti
ikateketea, na nyasi yote mbichi ikateketea.

Tarumbeta Ya Pili

8 Malaika wa pili akaipiga tarumbeta yake na kitu kama mlima
mkubwa unaowaka moto kikatupwa baharini. Theluthi ya bahari
ikawa damu,
9 theluthi ya viumbe vyenye uhai viishivyo baharini vikafa na
theluthi ya meli zikaharibiwa.

Tarumbeta Ya Tatu

10 Malaika wa tatu akaipiga tarumbeta yake, na nyota kubwa
iliyokuwa ikiwaka kama taa ikaanguka toka angani, ikaangukia
theluthi ya mito na chemchemi za maji.
11 Nyota hiyo inaitwa Uchungu. Theluthi ya maji yakawa machungu
na watu wengi wakafa kutokana na maji hayo kwa maana yalikuwa
machungu.

Tarumbeta Ya Nne

12 Kisha malaika wa nne akaipiga tarumbeta yake, na theluthi ya
jua, theluthi ya mwezi na theluthi ya nyota zikapigwa. Kwa hiyo
theluthi moja ya mwanga ikawa giza. Theluthi ya mchana ikawa haina
mwanga na pia theluthi ya usiku.
13 Nilipokuwa tena nikitazama, nikamsikia tai mmoja akipiga kelele
kwa sauti kuu wakati akiruka katikati ya mbingu, akisema, "Ole!
Ole! Ole wa watu waishio duniani, kwa sababu ya tarumbeta ambazo
malaika hao wengine watatu wanakaribia kuzipiga!"

9

Tarumbeta Ya Tano

1 Malaika wa tano akaipiga tarumbeta yake, nami nikaona nyota
iliyokuwa imeanguka toka angani hadi ardhini. Nyota hiyo ilipewa
ufunguo wa lile Shimo.*
2 Alipolifungua hilo Shimo, moshi ukapanda kutoka humo kama
moshi wa tanuru kubwa sana. Jua na anga vikatiwa giza na ule moshi
uliotoka katika hilo Shimo.
3 Ndipo katika ule moshi wakatoka nzige wakaenda juu ya nchi, nao
wakapewa nguvu kama zile za nge wa duniani.
4 Wakaambiwa wasidhuru nyasi ya nchi, wala mmea wala mti
wowote, bali wawadhuru tu wale watu ambao hawana muhuri wa
Mungu kwenye vipaji vya nyuso zao.
5 Wakaruhusiwa kuwatesa kwa muda wa miezi mitano, lakini
wasiwaue. Uchungu wa kuuma kwao ulikuwa kama ule wa mtu
aumwapo na nge.
6 Katika siku hizo watu watatafuta kifo lakini hawatakiona, watata-
mani kufa, lakini kifo kitawakimbia.
7 Wale nzige walikuwa na umbo kama la farasi waliotayarishwa
kwa ajili ya vita. Kwenye vichwa vyao kulikuwa na kitu kama taji
za dhahabu na nyuso zao zilikuwa kama za binadamu.
8 Walikuwa na nywele kama za wanawake, na meno yao yalikuwa
kama ya simba.
9 Walikuwa na dirii kama za chuma, na sauti za mabawa yao
zilikuwa kama ngurumo za farasi wengi na magari mengi yakikimbilia
vitani.

---

* **9:1** Yaani Abyss kwa Kiyunani; maana yake ni Kuzimu, yaani makao ya pepo wachafu.

10 Walikuwa na mikia yenye miiba ya kuumia kama nge. Nguvu yao
ya kutesa watu kwa huo muda wa miezi mitano ilikuwa katika hiyo
mikia yao.
11 Walikuwa na mfalme wao, ambaye ni malaika wa lile Shimo,
ambaye jina lake kwa Kiebrania ni Abadoni, na kwa Kiyunani ni
Apolioni.†
12 Ole ya kwanza imepita, bado nyingine mbili zinakuja.

Tarumbeta Ya Sita

13 Malaika wa sita akaipiga tarumbeta yake, nami nikasikia sauti
ikitoka katika zile pembe za madhabahu ya dhahabu iliyoko mbele za
Mungu.
14 Ile sauti ikamwambia yule malaika wa sita mwenye tarumbeta,
"Wafungulie wale malaika wanne waliofungwa kwenye ule mto
mkubwa Frati."
15 Basi wale malaika wanne, waliokuwa wamewekwa tayari kwa ajili
ya saa hiyo, na siku hiyo, na mwezi huo, na mwaka huo ili wawaue
theluthi ya wanadamu wakafunguliwa.
16 Idadi ya majeshi wapanda farasi ilikuwa 200,000,000. Nilisikia
idadi yao.
17 Hivi ndivyo nilivyowaona hao farasi na wapanda farasi katika
maono yangu: Wapanda farasi walivaa dirii vifuani zenye rangi
nyekundu sana kama ya moto na yakuti samawi na kiberiti. Vichwa
vya hao farasi vilikuwa kama vichwa vya simba, na moto, moshi na
kiberiti vilitoka vinywani mwao.
18 Theluthi ya wanadamu wakauawa kwa mapigo hayo matatu,
yaani, huo moto, moshi na kiberiti, vilivyotoka kwenye vinywa vya
hao farasi.
19 Nguvu za hao farasi zilikuwa katika vinywa vyao na kwenye mikia
yao, kwa sababu mikia yao ilikuwa kama nyoka, yenye vichwa ambayo
waliitumia kudhuru.
20 Wanadamu waliosalia, ambao hawakuuawa katika mapigo hayo,
bado walikataa kutubia kazi za mikono yao na hawakuacha kuabudu
mashetani na sanamu za dhahabu, za fedha, za shaba, za mawe na za
miti, ambazo haziwezi kuona, kusikia wala kutembea.
21 Wala hawakutubu na kuacha matendo yao ya uuaji, uchawi,
uasherati wala wizi wao.

10

Malaika Mwenye Kitabu Kidogo

1 Kisha nikamwona malaika mwingine mwenye nguvu akishuka
kutoka mbinguni. Alikuwa amevikwa wingu na upinde wa mvua juu
ya kichwa chake. Uso wake uling'aa kama jua na miguu yake ilikuwa
kama nguzo za moto.
2 Mkononi mwake alikuwa ameshika kijitabu kilichokuwa kimefun-
guliwa. Akauweka mguu wake wa kuume juu ya bahari na mguu wake
wa kushoto akauweka juu ya nchi kavu.
3 Naye akapiga kelele kwa sauti kuu kama simba anayenguruma.
Alipopiga kelele, zile radi saba zikatoa ngurumo zake.

---

† **9:11** Abadoni au Apolioni maana yake ni Mharabu, yaani Yule aharibuye.

4 Nazo zile radi saba zilipotoa ngurumo, nilitaka kuanza kuandika,
lakini nikasikia sauti kutoka mbinguni ikisema, “Yatie muhuri hayo
yaliyosemwa na hizo radi saba na usiyaandike.”

5 Kisha yule malaika niliyekuwa nimemwona akiwa amesimama juu
ya bahari na juu ya nchi akainua mkono wake wa kuume kuelekea
mbinguni.
6 Naye akaapa kwa Yule aishiye milele na milele, aliyeumba mbingu
na vyote vilivyomo, dunia na vyote viijazavyo, pamoja na bahari na
vyote vilivyomo ndani yake, akasema, “Hakuna kungoja tena!
7 Lakini katika siku zile ambazo huyo malaika wa saba
atakapokaribia kuipiga hiyo tarumbeta yake, siri ya Mungu itatimizwa,
kama vile alivyowatangazia watumishi wake manabii.”

8 Ndipo ile sauti niliyokuwa nimeisikia kutoka mbinguni ikasema
nami tena ikaniambia, “Nenda, chukua kile kitabu kilichofunguliwa
kilichoko mkononi mwa yule malaika aliyesimama juu ya bahari na
juu ya nchi kavu.”

9 Basi nikamwendea nikamwomba yule malaika anipe kile kitabu
kidogo. Akaniambia, “Chukua na ukile. Kitakuwa kichungu tumboni
mwako, lakini kinywani mwako kitakuwa kitamu kama asali.”
10 Hivyo nikakichukua kile kitabu kidogo kutoka mkononi mwa yule
malaika nikakila. Kilikuwa kitamu kama asali kinywani mwangu,
lakini baada ya kukila, tumbo langu likatiwa uchungu.
11 Kisha nikaambiwa, “Imekupasa kutoa unabii tena kuhusu maka-
bila mengi, mataifa, lugha na wafalme.”

11

Mashahidi Wawili

1 Ndipo nikapewa mwanzi uliokuwa kama ufito wa kupimia,
nikaambiwa, “Nenda ukapime hekalu la Mungu pamoja na mad-
habahu, nawe uwahesabu wale waabuduo humo.
2 Lakini usiupime ua wa nje wa Hekalu, uache, kwa sababu ua
huo wamepewa watu wa Mataifa. Hao wataukanyagakanyaga mji
mtakatifu kwa muda wa miezi arobaini na miwili.
3 Nami nitawapa mashahidi wangu wawili uwezo, nao watoe unabii
kwa muda wa siku 1,260, wakiwa wamevaa nguo za gunia.”
4 Hawa ndio ile mizeituni miwili na vile vinara viwili vya taa
visimamavyo mbele za Bwana Mungu wa dunia yote.
5 Kama mtu yeyote akitaka kuwadhuru, moto hutoka vinywani
mwao na kuwateketeza adui zao. Hivi ndivyo impasavyo kufa mtu
yeyote atakayetaka kuwadhuru.
6 Watu hawa wanao uwezo wa kufunga anga ili mvua isinyeshe
wakati wote watakapokuwa wanatoa unabii wao. Nao watakuwa na
uwezo wa kuyabadili maji kuwa damu na kuipiga dunia kwa kila aina
ya mapigo mara kwa mara kama watakavyo.

7 Basi watakapokuwa wamemaliza ushuhuda wao, yule mnyama
atokaye katika lile Shimo atapigana nao vita, atawashinda na kuwaua.

8 Maiti zao zitabaki katika barabara ya mji mkubwa,* ambao
kwa fumbo unaitwa Sodoma na Misri,† ambapo pia Bwana wao
alisulubiwa.
9 Kwa muda wa siku tatu na nusu, watu wa kila kabila, jamaa, lugha
na taifa wataziangalia hizo maiti zao na hawataruhusu wazikwe.
10 Watu waishio duniani watazitazama kwa furaha maiti za hao
manabii wawili na kushangilia kwa kupeana zawadi kwa sababu hao
manabii waliwatesa watu waishio duniani.
11 Lakini baada ya zile siku tatu na nusu, pumzi ya uhai kutoka
kwa Mungu ikawaingia, nao wakasimama kwa miguu yao na wote
waliowaona wakaingiwa na hofu kuu.
12 Kisha wale manabii wawili wakasikia sauti kuu kutoka mbinguni
ikiwaambia, "Njooni huku juu!" Nao wakapaa mbinguni katika wingu,
wakati adui zao wakiwa wanawatazama.
13 Saa iyo hiyo, kukatokea tetemeko kubwa la nchi na sehemu ya
kumi ya mji ikaanguka. Watu elfu saba wakauawa katika tetemeko
hilo, nao walionusurika wakaogopa sana, wakamtukuza Mungu wa
mbinguni.
14 Ole ya pili imekwisha kupita, tazama ole ya tatu inakuja upesi.

Tarumbeta Ya Saba

15 Yule malaika wa saba akaipiga tarumbeta yake, pakawa na sauti
kubwa mbinguni iliyosema:
"Ufalme wa ulimwengu umekuwa ufalme wa Bwana wetu na wa
Kristo wake,
naye atatawala milele na milele."
16 Nao wale wazee ishirini na wanne, waliokuwa wameketi mbele
za Mungu, kwenye viti vyao vya enzi, wakaanguka kifudifudi,
wakamwabudu Mungu,
17 wakisema:
"Tunakushukuru, BWANA Mungu Mwenyezi,
uliyeko na uliyekuwako,
kwa kuwa umetwaa uweza wako mkuu
na ukaanza kutawala.
18 Mataifa walikasirika nao
wakati wa ghadhabu yako umewadia.
Wakati umewadia wa kuwahukumu waliokufa
na kuwapa thawabu watumishi wako manabii
na watakatifu wako pamoja na wale wote
wanaoliheshimu Jina lako,
wakubwa kwa wadogo:
na kuwaangamiza wale wanaoiangamiza dunia."
19 Ndipo hekalu la Mungu lililoko mbinguni likafunguliwa, na
sanduku la agano lake likaonekana humo ndani. Kukatokea mianga
ya umeme wa radi, ngurumo, sauti za radi, tetemeko la nchi na mvua
kubwa ya mawe.

12

Mwanamke Na Joka

---

* **11:8** Mji mkubwa hapa inamaanisha Yerusalemu ambako Bwana wao alisulubiwa. † **11:8** Sodoma na Misri hapa inamaanisha Yerusalemu, kwa sababu mataifa watafanya uovu mwingi wa kila aina katika kipindi hicho cha miaka mitatu na nusu.

1 Kukaonekana ishara kuu mbinguni: Palikuwa na mwanamke
aliyevikwa jua, na mwezi ukiwa chini ya miguu yake, na taji ya nyota
kumi na mbili ilikuwa kichwani mwake.
2 Alikuwa na mimba naye akilia kwa uchungu kwa kuwa alikuwa
anakaribia kuzaa.
3 Kisha ishara nyingine ikaonekana mbinguni: Likaonekana joka
kubwa jekundu lenye vichwa saba na pembe kumi na taji saba katika
vichwa vyake.
4 Mkia wake ukakokota theluthi ya nyota zote angani na kuzian-
gusha katika nchi. Ndipo lile joka likasimama mbele ya yule
mwanamke aliyekuwa karibu kuzaa ili lipate kumla huyo mtoto mara
tu atakapozaliwa.
5 Yule mwanamke akazaa mtoto mwanaume, atakayeyatawala
mataifa yote kwa fimbo yake ya utawala ya chuma. Lakini huyo mtoto
akanyakuliwa na kupelekwa kwa Mungu kwenye kiti chake cha enzi.
6 Yule mwanamke akakimbilia jangwani, ambako Mungu alikuwa
amemtayarishia mahali ili apate kutunzwa huko kwa muda wa siku
1,260.

Malaika Mikaeli Amshinda Yule Joka

7 Basi palikuwa na vita mbinguni: Mikaeli na malaika zake
wakapigana na hilo joka, nalo joka pamoja na malaika zake likapigana
nao.
8 Lakini joka na malaika zake wakashindwa, na hapakuwa tena na
nafasi yao huko mbinguni.
9 Lile joka kuu likatupwa chini, yule nyoka wa zamani aitwaye ibilisi
au Shetani, aupotoshaye ulimwengu wote. Akatupwa chini duniani,
yeye pamoja na malaika zake.

Ushindi Mbinguni Watangazwa

10 Kisha nikasikia sauti kuu mbinguni, ikisema:
"Sasa wokovu na uweza na Ufalme wa Mungu wetu umekuja
na mamlaka ya Kristo wake.
Kwa kuwa ametupwa chini
mshtaki wa ndugu zetu,
anayewashtaki mbele za Mungu
usiku na mchana.
11 Nao wakamshinda
kwa damu ya Mwana-Kondoo
na kwa neno la ushuhuda wao.
Wala wao hawakuyapenda maisha yao
hata kufa.
12 Kwa hiyo, furahini ninyi mbingu
na wote wakaao humo!
Lakini ole wenu nchi na bahari,
kwa maana huyo ibilisi ameshuka kwenu,
akiwa amejaa ghadhabu,
kwa sababu anajua ya kuwa
muda wake ni mfupi!"
13 Lile joka lilipoona kuwa limetupwa chini duniani, lilimfuatilia
yule mwanamke aliyekuwa amezaa mtoto mwanaume.
14 Lakini huyo mwanamke akapewa mabawa mawili ya tai mkubwa,
kusudi aweze kuruka mpaka mahali palipotayarishwa kwa ajili yake

huko jangwani, ambako atatunzwa kwa wakati na nyakati na nusu,*
ya wakati ambako yule joka hawezi kufika.
15 Ndipo lile joka likamwaga maji kama mto kutoka kinywani
mwake, ili kumfikia huyo mwanamke na kumkumba kama mafuriko.
16 Lakini nchi ikamsaidia huyo mwanamke kwa kufungua kinywa
na kuumeza huo mto ambao huyo joka alikuwa ameutoa kinywani
mwake.
17 Kisha lile joka likapatwa na hasira kali kwa ajili ya huyo
mwanamke na likaondoka ili kupigana vita na watoto waliosalia wa
huyo mwanamke, yaani, wale wanaozitii amri za Mungu na kuushika
ushuhuda wa Yesu Kristo.

13

1 Yule joka akajikita katika mchanga ulioko ufuoni mwa bahari.

Mnyama Kutoka Baharini

Nami nikamwona mnyama akitoka ndani ya bahari. Mnyama huyo
alikuwa na pembe kumi na vichwa saba, akiwa na taji kumi kwenye
hizo pembe zake, na juu ya kila kichwa kulikuwa na jina la kukufuru.
2 Mnyama yule niliyemwona alifanana na chui, lakini miguu yake
ilikuwa kama ya dubu na kichwa chake kama cha simba. Lile joka
likampa huyo mnyama nguvu zake, kiti chake cha enzi na mamlaka
makubwa.
3 Kimojawapo ya vichwa vya huyo mnyama kilikuwa kama kilichok-
wisha kupata jeraha la mauti, lakini jeraha hilo la mauti likapona.
Ulimwengu wote ukashangaa ukamfuata huyo mnyama.
4 Watu wakaliabudu lile joka kwa sababu lilikuwa limempa huyo
mnyama mamlaka yake, pia wakamwabudu huyo mnyama na kuuliza,
"Ni nani aliye kama huyu mnyama? Ni nani awezaye kupigana vita
naye?"
5 Huyo mnyama akapewa kusema maneno ya kiburi na kukufuru na
kutumia mamlaka yake kwa muda wa miezi arobaini na miwili.
6 Akafungua kinywa chake ili kumkufuru Mungu, akilitukana Jina
lake na mahali aishipo na wale wakaao mbinguni.
7 Pia akaruhusiwa kufanya vita na watakatifu na kuwashinda.
Akapewa uwezo juu ya watu wa kila kabila, jamaa, lugha na taifa.
8 Nao watu wote waishio duniani watamwabudu huyo mnyama,
yaani, wale wote ambao majina yao hayakuandikwa kwenye kitabu
cha uzima cha Mwana-Kondoo aliyechinjwa tangu kuumbwa kwa
ulimwengu.
9 Yeye aliye na sikio na asikie.
10 Ikiwa mtu ni wa kuchukuliwa mateka,
atachukuliwa mateka.
Ikiwa mtu ni wa kuuawa kwa upanga,
atauawa kwa upanga.
Hapa ndipo penye wito wa subira na imani ya watakatifu.

Mnyama Kutoka Dunia

11 Kisha nikamwona mnyama mwingine, akipanda juu kutoka dunia.
Alikuwa na pembe mbili kama mwana-kondoo, lakini akanena kama
joka.

* **12:14** Maana yake ni miaka mitatu na nusu.

12 Akatumia mamlaka yote ya yule mnyama wa kwanza kwa
niaba yake, naye akawafanya wote wakaao duniani kumwabudu yule
mnyama wa kwanza, ambaye jeraha lake la mauti lilipona.
13 Naye akafanya ishara kuu na za ajabu, hata kusababisha moto
kushuka toka mbinguni kuja duniani watu wakiona waziwazi.
14 Kwa sababu ya zile ishara alizokuwa amepewa uwezo wa
kuzifanya kwa niaba ya yule mnyama wa kwanza, akawadanganya
wakaao duniani. Akawaamuru wasimamishe sanamu kwa heshima
ya yule mnyama aliyekuwa amejeruhiwa kwa upanga lakini akaishi.
15 Akapewa uwezo wa kuipa pumzi ile sanamu ya yule mnyama wa
kwanza, ili iweze kusema na kuwasababisha wale wote waliokataa
kuiabudu hiyo sanamu kuuawa.
16 Pia alimlazimisha kila mmoja, mdogo na mkubwa, tajiri na
maskini, mtu huru na mtumwa, atiwe chapa kwenye mkono wake wa
kuume au kwenye kipaji chake cha uso,
17 ili kwamba mtu yeyote asiweze kununua wala kuuza isipokuwa
amekuwa na hiyo chapa, ambayo ni jina la huyo mnyama au tarakimu
za jina lake.
18 Hapa ndipo penye hekima. Yeye aliye na ufahamu na ahesabu
tarakimu za huyo mnyama, kwa maana ni tarakimu za kibinadamu.
Tarakimu zake ni 666.

14

Mwana-Kondoo Na Wale 144,000

1 Kisha nikatazama na hapo mbele yangu alikuwepo Mwana-
Kondoo, akiwa amesimama juu ya Mlima Sayuni. Pamoja naye
walikuwa wale 144,000 wenye Jina la Mwana-Kondoo na Jina la Baba
yake likiwa limeandikwa kwenye vipaji vya nyuso zao.
2 Nami nikasikia sauti kutoka mbinguni kama sauti ya maji mengi
yaendayo kwa kasi na sauti kama ngurumo ya radi. Sauti hiyo
niliyoisikia ilikuwa kama sauti ya wapiga vinubi wakipiga vinubi vyao.
3 Nao wakaimba wimbo mpya mbele ya hicho kiti cha enzi na
mbele ya wale viumbe wanne wenye uhai na wale wazee. Hakuna
mtu yeyote aliyeweza kujifunza wimbo huo isipokuwa hao 144,000
waliokuwa wamekombolewa kutoka duniani.
4 Hawa ndio wale ambao hawakujitia unajisi kwa wanawake, kwa
kuwa wao ni bikira. Wao humfuata Mwana-Kondoo kila aendako.
Hawa wamekombolewa kutoka miongoni mwa wanadamu wakawa
malimbuko kwa Mungu na kwa Mwana-Kondoo.
5 Vinywani mwao hapakuonekana uongo, wala hawakuwa na hatia
yoyote.

Malaika Watatu

6 Kisha nikamwona malaika mwingine akiruka juu angani, naye
alikuwa na Injili ya milele ya kuwatangazia wale waishio duniani,
yaani, kwa kila taifa, kabila, lugha na jamaa.
7 Akasema kwa sauti kubwa, “Mcheni Mungu na kumpa utukufu,
kwa maana saa ya hukumu yake imewadia. Mwabuduni yeye
aliyeziumba mbingu, dunia, bahari na chemchemi za maji.”
8 Malaika wa pili akafuata akisema, “Umeanguka! Umeanguka
Babeli Mkuu, ule uliyafanya mataifa yote kulewa kwa mvinyo wa
ghadhabu ya uasherati wake.”

9 Malaika wa tatu akawafuata hao wawili akisema kwa sauti kubwa,
“Kama mtu yeyote anamwabudu huyo mnyama na sanamu yake na
kutiwa chapa yake kwenye kipaji chake cha uso au kwenye mkono
wake,
10 yeye pia atakunywa mvinyo wa hasira kali ya Mungu am-
bayo imemiminwa katika kikombe cha ghadhabu yake pasipo
kuchanganywa na maji. Naye atateswa kwa moto uwakao na kiberiti
mbele ya malaika watakatifu na mbele za Mwana-Kondoo.
11 Nao moshi wa mateso yao hupanda juu milele na milele. Hakuna
mapumziko, mchana wala usiku, kwa wale wamwabuduo huyo
mnyama na sanamu yake, au kwa yeyote anayepokea chapa ya jina
lake.”
12 Hapa ndipo penye wito wa subira na uvumilivu wa watakatifu;
wale wanaozishika amri za Mungu na kudumu katika uaminifu kwa
Yesu.
13 Kisha nikasikia sauti kutoka mbinguni ikisema, “Andika: Wame-
barikiwa wafu wafao katika Bwana tangu sasa.”
“Naam,” asema Roho, “watapumzika kutoka taabu zao, kwa kuwa
matendo yao yatawafuata.”

Kuvuna Mavuno Ya Dunia

14 Nikatazama, hapo mbele yangu palikuwa na wingu jeupe, na
aliyekuwa ameketi juu ya hilo wingu alikuwa “kama Mwana wa
Adamu” mwenye taji ya dhahabu kichwani mwake na mundu mkali
mkononi mwake.
15 Kisha malaika mwingine akaja kutoka hekaluni naye akamwita
kwa sauti kubwa yule aliyekuwa ameketi juu ya lile wingu akasema,
“Chukua mundu wako ukavune kwa kuwa wakati wa mavuno
umewadia, kwa maana mavuno ya dunia yamekomaa.”
16 Hivyo yule aliyekuwa ameketi juu ya lile wingu akauzungusha
mundu wake duniani, nayo dunia ikavunwa.
17 Malaika mwingine akatoka katika hekalu lililoko mbinguni, naye
pia alikuwa na mundu mkali.
18 Kisha malaika mwingine, aliyekuwa na mamlaka juu ya moto,
akatoka kwenye madhabahu, naye akamwita yule malaika mwenye
mundu mkali kwa sauti kubwa, akisema, “Chukua mundu wako
mkali ukakusanye vichala vya mizabibu ya dunia, maana zabibu zake
zimeiva.”
19 Hivyo yule malaika akauzungusha mundu wake duniani na
kukusanya zabibu za dunia na kuzitupa kwenye shinikizo kubwa la
ghadhabu ya Mungu.
20 Lile shinikizo likakanyagwa nje ya mji, nayo damu ikatiririka
kama mafuriko kutoka hilo shinikizo kufikia kimo cha hatamu za
farasi,* kwa umbali wa maili 200.†

15

Malaika Saba Na Mapigo Saba

1 Ndipo nikaona ishara nyingine kubwa ya ajabu mbinguni: malaika
saba wenye yale mapigo saba ya mwisho, kwa sababu kwa mapigo
hayo ghadhabu ya Mungu ilikuwa imekamilika.

---

* **14:20** Kimo cha hatamu za farasi ni kama mita moja na nusu. † **14:20** Maili 200 ni sawa na kilomita 320.

2 Nikaona kile kilichoonekana kama bahari ya kioo
iliyochanganyikana na moto. Kando ya hiyo bahari, walikuwa
wamesimama wale watu waliomshinda yule mnyama na sanamu
yake pamoja na tarakimu ya jina lake. Mikononi mwao walikuwa
wameshika vinubi walivyopewa na Mungu.
3 Nao wakaimba wimbo wa Mose, mtumishi wa Mungu, na wimbo
wa Mwana-Kondoo, wakisema:
"BWANA Mungu Mwenyezi,
matendo yako ni makuu na ya ajabu.
Njia zako wewe ni za haki na za kweli,
Mfalme wa nyakati zote!
4 Ni nani ambaye hatakuogopa wewe Bwana
na kulitukuza jina lako?
Kwa kuwa wewe peke yako ndiwe mtakatifu.
Mataifa yote yatakuja
na kuabudu mbele zako,
kwa kuwa matendo yako ya haki
yamedhihirishwa."
5 Baada ya haya nikatazama, nalo hekalu, la hema la Ushuhuda,
lilikuwa limefunguliwa mbinguni.
6 Ndani ya lile hekalu wakatoka malaika saba wakiwa na mapigo
saba. Walikuwa wamevaa nguo safi za kitani ing'aayo na kufungwa
mikanda ya dhahabu vifuani mwao.
7 Ndipo mmoja wa wale viumbe wanne wenye uhai akawapa wale
malaika saba mabakuli saba ya dhahabu yaliyojaa ghadhabu ya
Mungu, yeye aishiye milele na milele.
8 Nalo lile hekalu lilijawa na moshi uliotokana na utukufu wa Mungu
na uweza wake, wala hakuna yeyote aliyeweza kuingia mle hekaluni
mpaka yale mapigo saba ya wale malaika saba yalipomalizika.

16

Mabakuli Saba Ya Ghadhabu Ya Mungu

1 Kisha nikasikia sauti kubwa kutoka mle Hekaluni ikiwaambia wale
malaika saba, "Nendeni, mkayamwage duniani hayo mabakuli saba ya
ghadhabu ya Mungu."
2 Malaika wa kwanza akaenda akalimwaga hilo bakuli lake juu ya
nchi. Majipu mabaya yenye maumivu makali yakawapata wale watu
wote waliokuwa na chapa ya yule mnyama na walioabudu sanamu
yake.
3 Malaika wa pili akalimwaga bakuli lake baharini, nayo ikabadilika
kuwa damu kama ya mtu aliyekufa na kila kiumbe hai kilichokuwa
ndani ya bahari kikafa.
4 Malaika wa tatu akalimwaga bakuli lake katika mito na chemchemi
za maji, nazo zikawa damu.
5 Ndipo nikamsikia malaika msimamizi wa maji akisema:
"Wewe una haki katika hukumu hizi ulizotoa,
wewe uliyeko, uliyekuwako, Uliye Mtakatifu,
kwa sababu umehukumu hivyo;
6 kwa kuwa walimwaga damu ya watakatifu wako
na manabii wako,

nawe umewapa damu wanywe
kama walivyostahili.”
7 Nikasikia madhabahu ikiitikia,
“Naam, BWANA Mungu Mwenyezi,
hukumu zako ni kweli na haki.”
8 Malaika wa nne akamimina bakuli lake kwenye jua, nalo likapewa
nguvu za kuwaunguza watu kwa moto.
9 Watu wakaunguzwa na hilo joto kali, wakalaani Jina la Mungu,
aliyekuwa na uwezo juu ya mapigo haya, tena wakakataa kutubu na
kumtukuza Mungu.
10 Malaika wa tano akamimina bakuli lake kwenye kiti cha enzi
cha yule mnyama, nao ufalme wake ukagubikwa na giza. Watu
wakatafuna ndimi zao kwa ajili ya maumivu,
11 wakamlaani Mungu wa mbinguni kwa sababu ya maumivu na
majeraha yao, wala hawakutubu kwa ajili ya matendo yao maovu.
12 Malaika wa sita akamimina bakuli lake kwenye mto mkubwa
Frati, maji yake yakakauka ili kutayarisha njia kwa ajili ya wafalme
watokao Mashariki.
13 Kisha nikaona roho wachafu watatu waliofanana na vyura
wakitoka katika kinywa cha lile joka na katika kinywa cha yule
mnyama na katika kinywa cha yule nabii wa uongo.
14 Hizo ndizo roho za pepo wachafu zitendazo miujiza. Nazo
huwaendea wafalme wa ulimwengu wote na kuwakusanya tayari kwa
ajili ya vita katika siku ile kuu ya Mungu Mwenyezi.
15 **“Tazama, naja kama mwizi! Amebarikiwa yeye akeshaye na
kuziweka tayari nguo zake ili asiende uchi na kuonekana aibu
yake.”**
16 Ndipo wakawakusanya wafalme pamoja mahali paitwapo Ar-
magedoni* kwa Kiebrania.
17 Malaika wa saba akamimina bakuli lake angani na sauti kubwa
ikatoka mle hekaluni katika kile kiti cha enzi, ikisema, “Imekwisha
kuwa!”
18 Kukawa na mianga ya umeme wa radi, ngurumo, radi na tetemeko
kubwa la ardhi. Hapajawa kamwe na tetemeko la ardhi kama hilo
tangu mwanadamu awepo duniani, hivyo lilikuwa tetemeko kubwa
ajabu.
19 Ule mji mkubwa ukagawanyika katika sehemu tatu, nayo miji
ya mataifa ikaanguka. Mungu akaukumbuka Babeli Mkuu na kumpa
kikombe kilichojaa mvinyo wa ghadhabu ya hasira yake.
20 Kila kisiwa kikatoweka wala milima haikuonekana.
21 Mvua kubwa ya mawe yenye uzito wa talanta moja† ikashuka
kutoka mbinguni, ikawaangukia wanadamu. Nao wanadamu wakam-
laani Mungu kwa ajili ya hayo mapigo ya mvua ya mawe, kwa sababu
pigo hilo lilikuwa la kutisha.

17

Kahaba Mkuu Na Mnyama

---

* **16:16** Armagedoni au Har-Magedoni ina maana Mlima Megido, mahali pa kinabii ambapo wafalme wote wa dunia watakusanyika kwa vita katika siku ya Mungu Mwenyezi. † **16:21** Talanta moja ni kama kilo 34.

1 Mmoja wa wale malaika saba waliokuwa na yale mabakuli saba
akaja akaniambia, “Njoo, nitakuonyesha adhabu ya yule kahaba
mkuu, aketiye juu ya maji mengi.
2 Yule ambaye wafalme wa dunia walizini naye na watu wakaao
duniani walilewa kwa mvinyo wa uzinzi wake.”

3 Kisha yule malaika akanichukua katika Roho akanipeleka jang-
wani. Huko nikamwona mwanamke mmoja ameketi juu ya mnyama
mwekundu aliyejaa majina ya kumkufuru Mungu mwili mzima.
Mnyama huyo alikuwa na vichwa saba na pembe kumi.
4 Huyo mwanamke alikuwa amevaa mavazi ya rangi ya zambarau
na nyekundu, akimetameta kwa dhahabu, vito vya thamani na lulu.
Mkononi mwake alikuwa ameshika kikombe cha dhahabu kilichojaa
mambo ya machukizo na uchafu wa uzinzi wake.
5 Kwenye kipaji chake cha uso palikuwa pameandikwa jina:

“Siri,
Babeli Mkuu,
Mama wa makahaba
na wa machukizo ya dunia.”

6 Nikaona kuwa huyo mwanamke alikuwa amelewa kwa damu ya
watakatifu, yaani, damu ya wale watu waliouawa kwa ushuhuda wa
Yesu.
Nilipomwona huyo mwanamke, nilistaajabu sana.
7 Ndipo yule malaika akaniambia, “Kwa nini unastaajabu? Nitak-
ufafanulia siri ya huyo mwanamke na huyo mnyama aliyempanda,
mwenye vichwa saba na pembe kumi.
8 Huyo mnyama ambaye ulimwona, wakati fulani alikuwepo,
lakini sasa hayupo, naye atapanda kutoka lile Shimo na kwenda
kwenye maangamizo yake. Watu waishio duniani ambao majina
yao hayakuandikwa kwenye kitabu cha uzima tangu kuumbwa
kwa ulimwengu watastaajabu kumwona huyo mnyama, kwa maana
alikuwepo wakati fulani, na sasa hayupo, lakini atakuwepo.

9 “Hapa ndipo penye wito wa akili pamoja na hekima. Vile vichwa
saba ni vilima saba ambavyo huyo mwanamke amevikalia.
10 Pia hivyo vichwa saba ni wafalme saba ambao miongoni mwao
watano wamekwisha kuanguka, yupo mwingine hajaja bado, lakini
atakapokuja, atalazimika kukaa kwa muda mfupi.
11 Yule mnyama aliyekuwepo wakati fulani na ambaye sasa hayupo,
yeye ni mfalme wa nane. Ni miongoni mwa wale saba, naye
anakwenda kwenye maangamizi yake.

12 “Zile pembe kumi ulizoziona ni wafalme kumi ambao bado
hawajapokea ufalme, lakini watapokea mamlaka kuwa wafalme kwa
saa moja pamoja na yule mnyama.
13 Hawa wana nia moja, nao watamwachia yule mnyama nguvu zao
na mamlaka yao.
14 Watafanya vita na Mwana-Kondoo, lakini Mwana-Kondoo
atawashinda kwa sababu yeye ni Bwana wa mabwana na Mfalme wa
wafalme. Yeye atakuwa pamoja na watu wake walioitwa ambao ni
wateule wake na wafuasi wake waaminifu.”
15 Kisha yule malaika akaniambia, “Yale maji uliyoyaona yule
kahaba akiwa ameketi juu yake ni jamaa, makutano, mataifa na lugha.

16 Zile pembe kumi ulizoziona, pamoja na huyo mnyama, watam-
chukia huyo kahaba, watamfilisi na kumwacha uchi, watamla nyama
yake na kumteketeza kwa moto.
17 Kwa maana Mungu ameweka mioyoni mwao kutimiza kusudi lake
kwa kukubali kumpa yule mnyama mamlaka yao ya utawala mpaka
maneno ya Mungu yatakapotimia.
18 Yule mwanamke uliyemwona ni ule mji mkubwa unaotawala juu
ya wafalme wa dunia.”

18

Kuanguka Kwa Babeli

1 Baada ya haya nikaona malaika mwingine akishuka kutoka
mbinguni, akiwa na mamlaka makuu na dunia ikamulikiwa na mng’ao
wake.
2 Naye akalia kwa nguvu kwa sauti kubwa, akisema:
“Umeanguka! Umeanguka Babeli Mkuu!
Umekuwa makao ya mashetani
na makazi ya kila pepo mchafu,
makazi ya kila ndege na kila mnyama achukizaye.
3 Kwa maana mataifa yote yamekunywa
mvinyo wa ghadhabu ya uasherati wake.
Nao wafalme wa dunia wamefanya uzinzi nao,
nao wafanyabiashara wa dunia
wametajirika kutokana na wingi wa utajiri wake.”
4 Kisha nikasikia sauti nyingine kutoka mbinguni ikisema:
“Tokeni katikati yake, enyi watu wangu,
ili msije mkashiriki dhambi zake,
ili msije mkapatwa na pigo lake lolote;
5 kwa kuwa dhambi zake zimelundikana hadi mbinguni,
naye Mungu ameukumbuka uhalifu wake.
6 Mtendee kama yeye alivyotenda;
umlipe mara mbili kwa ajili ya yale aliyotenda.
Katika kikombe chake mchanganyie
mara mbili ya kile alichochanganya.
7 Mpatie mateso na huzuni nyingi sawa na
utukufu na anasa alizojipatia.
Kwa kuwa moyoni mwake hujivuna, akisema,
‘Mimi ninatawala kama malkia;
mimi si mjane, wala sitaona huzuni kamwe.’
8 Kwa hiyo mapigo yatampata kwa siku moja:
mauti, maombolezo na njaa.
Naye atateketezwa kwa moto,
kwa maana BWANA Mungu amhukumuye ana nguvu.
9 “Wafalme wa dunia waliozini naye na kushiriki anasa zake
watakapoona moshi wa kuungua kwake, watamlilia na kumwom-
bolezea.
10 Kwa hofu kubwa ya mateso yake, watasimama mbali na kulia na
wakisema:
“ ‘Ole! Ole, ee mji mkubwa,
ee Babeli mji wenye nguvu!
Hukumu yako imekuja katika saa moja!’

11 “Wafanyabiashara wa dunia watalia na kumwomboleza kwa
sababu hakuna anunuaye bidhaa zao tena:
12 Bidhaa za dhahabu, za fedha, za vito vya thamani na vya lulu,
kitani safi, nguo za rangi ya zambarau, hariri, nguo nyekundu, aina
zote za miti ya udi, na vifaa vyote vya pembe za ndovu, vifaa vyote
vya miti yenye thamani kuliko yote, shaba, chuma na marmar,
13 bidhaa za mdalasini, vikolezi, za uvumba, manemane, na uvumba
wenye harufu nzuri, za divai, na mafuta ya zeituni, za unga mzuri
na ngano; ng’ombe na kondoo; farasi na magari; na miili na roho za
wanadamu.
14 “Watasema, ‘Yale matunda ambayo roho yako iliyatamani
yamekoma. Utajiri wako wote na fahari yako vimetoweka, wala
haviwezi kupatikana tena kamwe!’
15 Wale wafanyabiashara waliotajirika kwa bidhaa hizo kutoka
kwake watasimama mbali naye kwa hofu kubwa ya mateso yanay-
ompata. Watalia na kuomboleza wakipiga kelele wakisema:
16 “ ‘Ole! Ole, ee mji mkubwa,
uliyekuwa umevikwa mavazi ya kitani safi,
ya rangi ya zambarau na nyekundu,
ukimetameta kwa dhahabu,
vito vya thamani na lulu!
17 Katika muda wa saa moja utajiri wote mkubwa
kama huu umeangamia!’
“Kila nahodha, na wote wasafirio kwa meli, na wote wapatao kipato
chao kutokana na bahari, watasimama mbali.
18 Watakapouona moshi wa kuungua kwake watalia wakisema, ‘Je,
kulipata kuwako mji mkubwa kama huu?’
19 Nao watajirushia mavumbi vichwani mwao, huku wakilia na
kuomboleza, wakisema:
“ ‘Ole! Ole, ee mji mkubwa,
mji ambao wote wenye meli baharini
walitajirika kupitia kwa mali zake!
Katika saa moja tu ameangamizwa!
20 Furahia kwa ajili yake, ee mbingu!
Furahini watakatifu, mitume na manabii!
Mungu amemhukumu
kwa vile alivyowatendea ninyi.’ ”
21 Kisha malaika mmoja mwenye nguvu akainua jiwe kubwa kama
la kusagia akalitupa baharini akisema:
“Hivyo ndivyo mji mkubwa Babeli
utakavyotupwa chini kwa nguvu
wala hautaonekana tena.
22 Nyimbo za wapiga vinubi na waimbaji,
wapiga filimbi na wapiga tarumbeta
kamwe hazitasikika tena ndani yako.
Ndani yako kamwe hataonekana tena fundi
mwenye ujuzi wa aina yoyote.
Wala sauti ya jiwe la kusagia
kamwe haitasikika tena.
23 Mwanga wa taa
hautaangaza ndani yako tena.

Sauti ya bwana arusi na bibi arusi
kamwe haitasikika ndani yako tena.
Wafanyabiashara wako walikuwa watu maarufu wa dunia.
Mataifa yote yalipotoshwa kwa uchawi wako.
24 Ndani yake ilionekana damu ya manabii na ya watakatifu
na wote waliouawa duniani.”

19

Shangwe Huko Mbinguni

1 Baada ya haya nikasikia sauti kama ya umati mkubwa mbinguni wakipiga kelele wakisema:
“Haleluya!
Wokovu na utukufu na uweza ni vya Mungu wetu,
2 kwa maana hukumu zake
ni za kweli na za haki.
Amemhukumu yule kahaba mkuu
aliyeuharibu ulimwengu kwa uzinzi wake.
Mungu amemlipiza kisasi
kwa ajili ya damu ya watumishi wake.”
3 Wakasema tena kwa nguvu:
“Haleluya!
Moshi wake huyo kahaba unapanda juu
milele na milele.”
4 Wale wazee ishirini na wanne pamoja na wale viumbe wanne wenye uhai wakaanguka kifudifudi, wakamwabudu Mungu, aliyekuwa ameketi kwenye kile kiti cha enzi. Wakasema kwa sauti kuu:
“Amen, Haleluya!”
5 Kisha sauti ikatoka katika kile kiti cha enzi, ikisema:
“Msifuni Mungu wetu,
ninyi watumishi wake wote,
ninyi nyote mnaomcha,
wadogo kwa wakubwa!”
6 Kisha nikasikia sauti kama ya umati mkubwa, kama sauti ya maji mengi yaendayo kasi na kama ngurumo kubwa ya radi wakipiga kelele wakisema:
“Haleluya!
Kwa maana BWANA Mungu wetu Mwenyezi anatawala.
7 Tufurahi, tushangilie
na kumpa utukufu!
Kwa maana arusi ya Mwana-Kondoo imewadia
na bibi arusi wake amejiweka tayari.
8 Akapewa kitani safi, nyeupe
inayong’aa, ili avae.”
(Hiyo kitani safi inawakilisha matendo ya haki ya watakatifu.)

9 Ndipo malaika akaniambia, “Andika: ‘Wamebarikiwa wale walioalikwa kwenye karamu ya arusi ya Mwana-Kondoo!’ ” Naye akaongeza kusema, “Haya ndiyo maneno ya kweli ya Mungu.”
10 Ndipo nikaanguka kifudifudi miguuni pake ili kumwabudu, lakini yeye akaniambia, “Usifanye hivyo! Mimi pia ni mtumishi mwenzako

pamoja na ndugu zako walio na ushuhuda wa Yesu. Mwabudu Mungu!
Maana ushuhuda wa Yesu ndio roho ya unabii."

Aliyepanda Farasi Mweupe

11 Kisha nikaona mbingu imefunguka na hapo mbele yangu akiwepo
farasi mweupe, ambaye yeye aliyempanda aliitwa Mwaminifu na
Kweli. Yeye huhukumu kwa haki na kufanya vita.
12 Macho yake ni kama miali ya moto na juu ya kichwa chake
kuna taji nyingi. Ana jina lililoandikwa ambalo hakuna mtu yeyote
anayelijua isipokuwa yeye mwenyewe.
13 Amevaa joho lililochoviwa katika damu, na Jina lake ni "Neno la
Mungu."
14 Majeshi ya mbinguni walikuwa wakimfuata, wakiwa wamepanda
farasi weupe, hali wamevaa mavazi ya kitani safi, nyeupe na nzuri.
15 Kinywani mwake hutoka upanga mkali ambao kwa huo atayaan-
gusha mataifa. "Atayatawala kwa fimbo yake ya utawala ya chuma."
Hulikanyaga shinikizo la mvinyo wa ghadhabu ya Mungu Mwenyezi.
16 Kwenye joho lake na paja lake pameandikwa jina hili:

Mfalme wa wafalme, na Bwana wa mabwana.

Mnyama Na Majeshi Yake Yashindwa

17 Nami nikamwona malaika amesimama ndani kwenye jua, akaita
ndege wote warukao angani kwa sauti kuu, "Njooni, kusanyikeni kwa
ajili ya karamu kubwa ya Mungu,
18 ili mpate kula nyama ya wafalme na ya majemadari, ya mashujaa,
ya farasi na ya wapanda farasi, nyama ya wanadamu, wote walio huru
na watumwa, wadogo na wakubwa."
19 Kisha nikamwona yule mnyama na wafalme wa dunia pamoja na
majeshi yao wakiwa wamekusanyika pamoja ili kufanya vita dhidi ya
yule aliyempanda farasi pamoja na jeshi lake.
20 Lakini yule mnyama akakamatwa pamoja na huyo nabii wa
uongo ambaye alikuwa amefanya ishara kwa niaba ya huyo mnyama,
ambaye kwa ishara hizi aliwadanganya wale waliopokea chapa ya
huyo mnyama na kuiabudu sanamu yake. Hawa wawili wakatupwa
wakiwa hai ndani ya ziwa la moto liwakalo kwa kiberiti.
21 Wale waliosalia waliuawa kwa upanga uliotoka kinywani mwa
yule aliyekuwa amempanda farasi nao ndege wote wakajishibisha kwa
nyama yao.

20

Utawala Wa Miaka Elfu Moja

1 Kisha nikaona malaika akishuka kutoka mbinguni, akiwa ameshika
ufunguo wa lile Shimo na mnyororo mkubwa mkononi mwake.
2 Akalishika lile joka, yule nyoka wa zamani, ambaye ndiye ibilisi au
Shetani, naye akamfunga kwa muda wa miaka 1,000.
3 Akamtupa katika lile Shimo, akamfunga humo na kulitia lakiri,
ili kumzuia asiendelee kudanganya mataifa mpaka hiyo miaka 1,000
itimie. Baada ya hayo lazima afunguliwe kwa muda mfupi.
4 Kisha nikaona viti vya enzi vilivyokuwa vimekaliwa na hao
waliopewa mamlaka ya kuhukumu, na nikaona roho za wale
waliokatwa vichwa kwa sababu ya ushuhuda wa Yesu na kwa sababu

ya neno la Mungu. Hawakuwa wamemsujudu huyo mnyama wala
sanamu yake wala hawakupokea ile chapa yake kwenye vipaji vya
nyuso zao au kwenye mikono yao. Wakawa hai na kutawala pamoja
na Kristo miaka 1,000.
5 (Wafu waliosalia hawakufufuka mpaka ilipotimia hiyo miaka
1,000.) Huu ndio ufufuo wa kwanza.
6 Waliobarikiwa na walio watakatifu ni wale walio na sehemu katika
ufufuo wa kwanza. Hao mauti ya pili haina nguvu juu yao, bali
watakuwa makuhani wa Mungu na wa Kristo, nao watatawala pamoja
naye kwa muda wa miaka 1,000.

Kuhukumiwa Kwa Shetani

7 Hiyo miaka 1,000 itakapotimia, Shetani atafunguliwa kutoka
kifungoni mwake,
8 naye atatoka ili kuyadanganya mataifa yaliyopo katika pembe nne
za dunia, yaani, Gogu na Magogu apate kuwakusanya tayari kwa vita.
Idadi yao ni kama mchanga ulioko pwani.
9 Nao walitembea katika eneo lote la dunia, wakaizunguka kambi
ya watakatifu na ule mji unaopendwa. Lakini moto ukashuka kutoka
mbinguni na kuwateketeza.
10 Naye ibilisi aliyewadanganya akatupwa katika ziwa la moto na
kiberiti walikokuwa wametupwa yule mnyama na yule nabii wa
uongo. Watateswa humo usiku na mchana, milele na milele.

Wafu Wanahukumiwa

11 Kisha nikaona kiti kikubwa cheupe cha enzi pamoja na yeye
aliyeketi juu yake. Dunia na mbingu zikaukimbia uso wake wala
mahali pao hapakuonekana.
12 Nami nikawaona wafu wakubwa na wadogo, wakiwa wamesi-
mama mbele ya hicho kiti cha enzi na vitabu vikafunguliwa. Pia
kitabu kingine kikafunguliwa ambacho ni kitabu cha uzima. Hao wafu
wakahukumiwa sawasawa na matendo yao kama yalivyoandikwa
ndani ya hivyo vitabu.
13 Bahari ikawatoa wafu waliokuwamo ndani yake, nayo mauti
na Kuzimu zikawatoa wafu waliokuwamo ndani yake. Kila mtu
akahukumiwa kulingana na yale aliyoyatenda.
14 Kisha mauti na Kuzimu zikatupwa katika ziwa la moto. Hii ndio
mauti ya pili, yaani, hilo ziwa la moto.
15 Iwapo mtu jina lake halikuonekana katika kile kitabu cha uzima,
alitupwa ndani ya lile ziwa la moto.

21

Mbingu Mpya Na Nchi Mpya

1 Kisha nikaona mbingu mpya na nchi mpya, kwa maana mbingu za
kwanza na nchi ya kwanza vimekwisha kupita, wala hapakuwepo na
bahari tena.
2 Nikaona Mji Mtakatifu, Yerusalemu mpya, ukishuka kutoka mbin-
guni kwa Mungu, ukiwa umeandaliwa kama bibi arusi aliyepambwa
kwa ajili ya mumewe.
3 Nami nikasikia sauti kubwa kutoka kile kiti cha enzi ikisema, “Sasa
makao ya Mungu ni pamoja na wanadamu, naye atakaa pamoja nao.

Yeye atakuwa Mungu wao nao watakuwa watu wake, naye Mungu
mwenyewe atakuwa pamoja nao.
4 Atafuta kila chozi kutoka macho yao. Mauti haitakuwepo tena,
wala maombolezo, wala kilio, wala maumivu, kwa maana mambo ya
kwanza yamekwisha kupita.”
5 Naye yule aliyeketi juu ya kile kiti cha enzi akasema, “Tazama,
nayafanya mambo yote kuwa mapya!” Kisha akasema, “Andika haya,
maana maneno haya ni ya kuaminika tena ni kweli.”
6 Akaniambia, “Imekwisha kuwa. Mimi ni Alfa na Omega, Mwanzo
na Mwisho. Yeye aonaye kiu nitampa kunywa kutoka chemchemi ya
maji ya uzima bila gharama yoyote.
7 Yeye ashindaye atayarithi haya yote, nami nitakuwa Mungu wake,
naye atakuwa mwanangu.
8 Lakini waoga, wasioamini, wachafu, wauaji, wazinzi, wachawi,
waabudu sanamu, pamoja na waongo wote, mahali pao ni katika lile
ziwa liwakalo moto na kiberiti. Hii ndiyo mauti ya pili.”
9 Mmoja wa wale malaika saba waliokuwa na yale mabakuli saba
ya hayo mapigo saba ya mwisho akaja akaniambia, “Njoo, nami
nitakuonyesha bibi arusi, yaani, mke wa Mwana-Kondoo.”
10 Naye akanichukua katika Roho hadi kwenye mlima mkubwa na
mrefu, akanionyesha ule Mji Mtakatifu, Yerusalemu, ukishuka kutoka
mbinguni kwa Mungu.
11 Ulikuwa uking’aa kwa utukufu wa Mungu kama kito chenye
thamani sana, kama yaspi, safi kama kioo.
12 Ulikuwa na ukuta mkubwa, mrefu wenye malango kumi na
mawili, pakiwa na malaika kumi na wawili kwenye hayo malango.
Kwenye malango hayo yaliandikwa majina ya yale makabila kumi na
mawili ya Israeli.
13 Kulikuwa na malango matatu upande wa mashariki, matatu
upande wa kaskazini, matatu upande wa kusini na matatu upande
wa magharibi.
14 Ukuta wa huo mji ulikuwa na misingi kumi na miwili, na juu
yake yaliandikwa majina ya wale mitume kumi na wawili wa Mwana-
Kondoo.
15 Huyo malaika aliyesema nami alikuwa na ufito wa dhahabu wa
kupimia huo mji, malango yake na kuta zake.
16 Mji huo ulikuwa mraba, urefu wake ulikuwa sawa na upana wake.
Akaupima huo mji kwa huo ufito akakuta una kama kilomita 2,200;*
urefu wake na upana wake na kwenda juu kwake vilikuwa sawa.
17 Akaupima ukuta wake, ulikuwa na unene wa dhiraa 144† kwa
kipimo cha kibinadamu ambacho huyo malaika alikuwa akikitumia.
18 Ukuta huo ulijengwa kwa yaspi hali mji wenyewe ulijengwa kwa
dhahabu safi, iking’aa kama kioo.
19 Misingi ya kuta za mji huo zilipambwa kwa kila aina ya kito cha
thamani. Msingi wa kwanza ulikuwa wa yaspi, wa pili yakuti samawi,
wa tatu kalkedoni, wa nne zumaridi,
20 wa tano sardoniki, wa sita akiki, wa saba krisolitho, wa nane
zabarajadi, wa tisa yakuti manjano, wa kumi krisopraso, wa kumi na
moja hiakintho, wa kumi na mbili amethisto.

* **21:16** Kilomita 2,200 hapa ni sawa na maili 1,200. † **21:17** Dhiraa 144 ni karibu mita 65.

21 Yale malango kumi na mbili yalikuwa ni lulu kumi na mbili, kila
lango lilikuwa limetengenezwa kwa lulu moja. Barabara kuu ya mji
huo ilikuwa ya dhahabu safi ing'aayo kama kioo.
22 Sikuona Hekalu ndani ya huo mji kwa sababu BWANA Mungu
Mwenyezi na Mwana-Kondoo ndio hekalu lake.
23 Ule mji hauhitaji jua wala mwezi kuuangazia, kwa sababu utukufu
wa Mungu ndio nuru yake na Mwana-Kondoo ndiye taa yake.
24 Mataifa yatatembea yakiangaziwa na nuru yake na wafalme wa
duniani wataleta fahari yao ndani yake.
25 Malango yake hayatafungwa kamwe, kwa maana hakutakuwa na
usiku humo.
26 Utukufu na heshima za mataifa zitaletwa humo.
27 Lakini kitu kichafu hakitaingia humo kamwe, wala mtu yeyote
atendaye mambo ya aibu au ya udanganyifu. Bali watakaoingia humo
ni wale tu ambao majina yao yameandikwa katika kitabu cha uzima
cha Mwana-Kondoo.

22

Mto Wa Maji Ya Uzima

1 Kisha yule malaika akanionyesha mto wa maji ya uzima, maangavu
kama kioo yakitiririka kutoka kwenye kile kiti cha enzi cha Mungu na
cha Mwana-Kondoo,
2 kupitia katikati ya barabara kuu ya huo mji. Kwenye kila upande
wa huo mto kulikuwa na mti wa uzima utoao matunda ya aina kumi
na mbili, ukizaa matunda yake kila mwezi. Nayo majani ya mti huo
ni kwa ajili ya uponyaji wa mataifa.
3 Katika mji huo hakutakuwa tena na laana, bali kiti cha enzi cha
Mungu na cha Mwana-Kondoo kitakuwamo humo na watumishi wake
watamtumikia,
4 nao watamwona uso wake na Jina lake litakuwa kwenye vipaji vya
nyuso zao.
5 Usiku hautakuwako tena, wala hawatahitaji mwanga wa taa au wa
jua, kwa maana BWANA Mungu atakuwa nuru yao, nao watatawala
milele na milele.
6 Kisha yule malaika akaniambia, "Maneno haya ni ya kuaminika
na kweli. BWANA, Mungu wa roho za manabii, alimtuma malaika
wake kuwaonyesha watumishi wake yale ambayo hayana budi kutukia
upesi."

Bwana Yesu Anakuja

7 **"Tazama, naja upesi! Amebarikiwa yeye ayashikaye maneno
ya unabii wa kitabu hiki."**
8 Mimi, Yohana, ndiye niliyesikia na kuyaona mambo haya. Nami
nilipokwisha kuyasikia na kuyaona, nilianguka chini nikasujudu
miguuni pa yule malaika aliyekuwa akinionyesha mambo hayo.
9 Lakini yeye akaniambia, "Usifanye hivyo! Mimi ni mtumishi
pamoja nawe na ndugu zako manabii na wote wanaoyashika maneno
ya kitabu hiki. Msujudie Mungu!"
10 Kisha akaniambia, "Usiyafunge maneno ya unabii yaliyomo katika
kitabu hiki, kwa sababu wakati umekaribia.

11 Atendaye mabaya na aendelee kutenda mabaya, aliye mchafu na
aendelee kuwa mchafu, yeye atendaye haki na aendelee kutenda haki,
na yeye aliye mtakatifu na aendelee kuwa mtakatifu.”
12 **“Tazama, naja upesi! Thawabu yangu i mkononi mwangu,**
nami nitampa kila mtu sawasawa na alivyotenda.
13 **Mimi ni Alfa na Omega, wa Kwanza na wa Mwisho, Mwanzo**
na Mwisho.
14 **“Wamebarikiwa wale wafuao mavazi yao, ili wapate haki ya**
kuuendea huo mti wa uzima na kuuingia huo mji kupitia kwenye
malango yake.
15 **Huko nje wako mbwa, wachawi, wazinzi, wauaji, waabudu**
sanamu, na kila mtu apendaye udanganyifu na kuufanya.
16 **“Mimi, Yesu, nimemtuma malaika wangu kushuhudia**
mambo haya kwa ajili ya makanisa. Mimi ndimi Shina na Mzao
wa Daudi, ile Nyota ya Asubuhi ing’aayo.”
17 Roho na bibi arusi wanasema, “Njoo!” Naye asikiaye na aseme,
“Njoo!” Yeyote mwenye kiu na aje, na kila anayetaka na anywe maji
ya uzima bure.
18 Namwonya kila mtu asikiaye maneno ya unabii wa kitabu hiki:
Mtu yeyote akiongeza humo chochote, Mungu atamwongezea mapigo
yaliyoandikwa katika kitabu hiki.
19 Kama mtu yeyote akipunguza humo chochote katika maneno ya
unabii wa kitabu hiki, Mungu atamwondolea sehemu yake katika
ule mti wa uzima na katika ule mji mtakatifu, ambao habari zake
zimeandikwa katika kitabu hiki.
20 Yeye anayeshuhudia mambo haya asema, **“Hakika, naja upesi!”**
Amen. Njoo, Bwana Yesu.
21 Neema ya Bwana Yesu iwe na watakatifu wote. Amen.

Zaburi
KITABU CHA KWANZA

1

(Zaburi 1–41)

Furaha Ya Kweli

1 Heri mtu yule ambaye
haendi katika shauri la watu waovu,
wala hasimami katika njia ya wenye dhambi,
au kuketi katika baraza la wenye mizaha.
2 Bali huifurahia sheria ya BWANA,
naye huitafakari hiyo sheria usiku na mchana.
3 Mtu huyo ni kama mti uliopandwa
kando ya vijito vya maji,
ambao huzaa matunda kwa majira yake
na majani yake hayanyauki.
Lolote afanyalo hufanikiwa.

Huzuni Ya Waovu

4 Sivyo walivyo waovu!
Wao ni kama makapi
yapeperushwayo na upepo.
5 Kwa hiyo waovu hawatastahimili hukumu,
wala wenye dhambi katika kusanyiko la wenye haki.

6 Kwa maana BWANA huziangalia njia za mwenye haki,
bali njia ya waovu itaangamia.

Zaburi 2

Mfalme Aliyechaguliwa Na Mungu

1 Kwa nini mataifa wanashauriana kufanya mabaya,
na kabila za watu kula njama bure?
2 Wafalme wa dunia wanajipanga
na watawala wanajikusanya pamoja
dhidi ya BWANA
na dhidi ya Mpakwa Mafuta wake.
3 Wanasema, “Tuvunje minyororo yao
na kuvitupilia mbali vifungo vyao.”

4 Yeye atawalaye mbinguni hucheka,
Bwana huwadharau.
5 Kisha huwakemea katika hasira yake
na kuwaogopesha katika ghadhabu yake, akisema,
6 “Nimemtawaza Mfalme wangu
juu ya Sayuni, mlima wangu mtakatifu.”

Ushindi Wa Mfalme

7 Nitatangaza amri ya BWANA:
Yeye aliniambia, “Wewe ni Mwanangu,
leo mimi nimekuzaa.

8 Niombe, nami nitayafanya mataifa
kuwa urithi wako,
miisho ya dunia kuwa milki yako.
9 Utawatawala kwa fimbo ya chuma
na kuwavunjavunja kama chombo cha mfinyanzi.”

10 Kwa hiyo, ninyi wafalme, kuweni na hekima;
mwonyeke, enyi watawala wa dunia.
11 Mtumikieni BWANA kwa hofu
na mshangilie kwa kutetemeka.
12 Mbusu Mwana, asije akakasirika
nawe ukaangamizwa katika njia yako,
kwa maana hasira yake inaweza kuwaka ghafula.
Heri wote wanaomkimbilia.

Zaburi 3

Sala Ya Asubuhi Ya Kuomba Msaada
Zaburi ya Daudi. Alipomkimbia mwanawe Absalomu.
1 Ee BWANA, tazama adui zangu walivyo wengi!
Ni wengi kiasi gani wanaoinuka dhidi yangu!
2 Wengi wanasema juu yangu,
“Mungu hatamwokoa.”

3 Lakini wewe, Ee BWANA, ni ngao pande zote;
umeniwekea utukufu na kuinua kichwa changu.
4 Ninamlilia BWANA kwa sauti kuu,
naye ananijibu kutoka mlima wake mtakatifu.

5 Ninajilaza na kupata usingizi;
naamka tena, kwa maana BWANA hunitegemeza.
6 Sitaogopa makumi elfu ya adui,
wanaojipanga dhidi yangu kila upande.

7 Ee BWANA, amka!
Niokoe, Ee Mungu wangu!
Wapige adui zangu wote kwenye taya,
vunja meno ya waovu.

8 Kwa maana wokovu watoka kwa BWANA.
Baraka yako na iwe juu ya watu wako.

Zaburi 4

Sala Ya Jioni Ya Kuomba Msaada
Kwa mwimbishaji. Kwa ala za nyuzi za muziki. Zaburi ya Daudi.
1 Nijibu nikuitapo,
Ee Mungu wangu mwenye haki!
Nipumzishe katika shida zangu;
nirehemu, usikie ombi langu.

2 Enyi watu, mtabadilisha utukufu wangu
kuwa aibu mpaka lini?

Mtapenda udanganyifu
na kufuata miungu ya uongo mpaka lini?
3 Fahamuni hakika kwamba BWANA amewatenga
wale wamchao kwa ajili yake;
BWANA atanisikia nimwitapo.

4 Katika hasira yako, usitende dhambi.
Mkiwa vitandani mwenu, mtulie kimya
mkiichunguza mioyo yenu.
5 Toeni dhabihu zilizo haki;
mtegemeeni BWANA.

6 Wengi wanauliza, "Ni nani awezaye
kutuonyesha jema lolote?"
Ee BWANA, tuangazie nuru ya uso wako.
7 Wewe umejaza moyo wangu kwa furaha kubwa
kuliko watu waliopata nafaka na divai kwa wingi.
8 Nitajilaza chini na kulala kwa amani,
kwa kuwa wewe peke yako, Ee BWANA,
waniwezesha kukaa kwa salama.

Zaburi 5

Sala Kwa Ajili Ya Ulinzi Wakati Wa Hatari
Kwa mwimbishaji. Kwa filimbi. Zaburi ya Daudi.
1 Ee BWANA, tegea sikio maneno yangu,
uangalie kupiga kite kwangu.
2 Sikiliza kilio changu ili unisaidie,
Mfalme wangu na Mungu wangu,
kwa maana kwako ninaomba.
3 Asubuhi, unasikia sauti yangu, Ee BWANA;
asubuhi naleta haja zangu mbele zako,
na kusubiri kwa matumaini.

4 Wewe si Mungu unayefurahia uovu,
kwako mtu mwovu hataishi.
5 Wenye kiburi hawawezi kusimama mbele yako,
unawachukia wote watendao mabaya.
6 Unawaangamiza wasemao uongo.
BWANA huwachukia
wamwagao damu na wadanganyifu.

7 Lakini mimi, kwa rehema zako kuu,
nitakuja katika nyumba yako,
kwa unyenyekevu, nitasujudu
kuelekea Hekalu lako takatifu.
8 Niongoze katika haki yako, Ee BWANA,
kwa sababu ya adui zangu,
nyoosha njia yako mbele yangu.

9 Hakuna neno kinywani mwao linaloweza kuaminika,
mioyo yao imejaa maangamizi.

Koo lao ni kaburi lililo wazi,
kwa ndimi zao, wao hunena udanganyifu.
10 Uwatangaze kuwa wenye hatia, Ee Mungu!
Hila zao ziwe anguko lao wenyewe.
Wafukuzie mbali kwa sababu ya dhambi zao nyingi,
kwa kuwa wamekuasi wewe.

11 Lakini wote wakimbiliao kwako na wafurahi,
waimbe kwa shangwe daima.
Ueneze ulinzi wako juu yao,
ili wale wapendao jina lako
wapate kukushangilia.
12 Kwa hakika, Ee BWANA, unawabariki wenye haki,
unawazunguka kwa wema wako kama ngao.

Zaburi 6

Sala Kwa Ajili Ya Msaada Wakati Wa Taabu

Kwa mwimbishaji. Kwa ala za nyuzi za muziki. Mtindo wa sheminithi.* Zaburi ya Daudi.

1 Ee BWANA, usinikemee katika hasira yako,
wala usiniadhibu katika ghadhabu yako.
2 Unirehemu BWANA,
kwa maana nimedhoofika;
Ee BWANA, uniponye,
kwa maana mifupa yangu
ina maumivu makali.
3 Nafsi yangu ina uchungu mwingi.
Mpaka lini, Ee BWANA, mpaka lini?

4 Geuka Ee BWANA, unikomboe,
uniokoe kwa sababu ya fadhili zako.
5 Hakuna mtu anayekukumbuka
akiwa amekufa.
Ni nani awezaye kukusifu
akiwa kuzimu?

6 Nimechakaa kwa kulia kwa huzuni;
usiku kucha nafurikisha
kitanda changu kwa machozi;
nimelowesha viti vyangu vya fahari
kwa machozi.
7 Macho yangu yamedhoofika kwa kuhuzunika,
yamedhoofika kwa sababu ya adui zangu wote.

8 Kaeni mbali nami, ninyi nyote mtendao mabaya,
kwa maana BWANA amesikia kulia kwangu.
9 BWANA amesikia kilio changu kwa huruma,
BWANA amekubali sala yangu.
10 Adui zangu wote wataaibika na kufadhaika,
watarudi nyuma kwa aibu ya ghafula.

---

* **Zaburi 6:** Sheminithi ni mtajo mmojawapo katika lugha ya uimbaji.

Zaburi 7

Sala Ya Mtu Anayedhulumiwa
Ombolezo la Daudi kwa BWANA kwa sababu ya Kushi, Mbenyamini.
1 Ee BWANA, Mungu wangu, ninakukimbilia wewe,
uniokoe na kunikomboa na wote wanaonifuatia,
2 la sivyo watanirarua kama simba
na kunichana vipande vipande, asiwepo wa kuniokoa.

3 Ee BWANA, Mungu wangu, kama nimetenda haya
na kuna hatia mikononi mwangu,
4 au ikiwa nimemtenda uovu aliye na amani nami,
au nimemnyang'anya adui yangu pasipo sababu,
5 basi adui anifuatie na kunipata,
auponde uhai wangu ardhini
na kunilaza mavumbini.

6 Amka kwa hasira yako, Ee BWANA,
inuka dhidi ya ghadhabu ya adui zangu.
Amka, Mungu wangu, uamue haki.
7 Kusanyiko la watu na likuzunguke.
Watawale kutoka juu.
8 BWANA na awahukumu kabila za watu.
Nihukumu Ee BWANA,
kwa kadiri ya haki yangu,
kwa kadiri ya uadilifu wangu,
Ewe Uliye Juu Sana.
9 Ee Mungu mwenye haki,
uchunguzaye mawazo na mioyo,
komesha ghasia za waovu
na ufanye wenye haki waishi kwa amani.

10 Ngao langu ni Mungu Aliye Juu Sana,
awaokoaye wanyofu wa moyo.
11 Mungu ni mwamuzi mwenye haki,
Mungu aghadhibikaye kila siku.
12 Kama hakutuhurumia,
atanoa upanga wake,
ataupinda na kuufunga uzi upinde wake.
13 Ameandaa silaha zake kali,
ameweka tayari mishale yake ya moto.

14 Yeye aliye na mimba ya uovu
na achukuaye mimba ya ghasia huzaa uongo.
15 Yeye achimbaye shimo na kulifukua
hutumbukia katika shimo alilochimba mwenyewe.
16 Ghasia azianzishazo humrudia mwenyewe,
ukatili wake humrudia kichwani.

17 Nitamshukuru BWANA kwa ajili ya haki yake,
na nitaliimbia sifa jina la BWANA Aliye Juu Sana.

Zaburi 8

Utukufu Wa Mungu Na Heshima Ya Mwanadamu

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa gitithi. Zaburi ya Daudi.

1 Ee BWANA, Bwana wetu,
tazama jinsi lilivyo tukufu jina lako duniani mwote!

Umeuweka utukufu wako
juu ya mbingu.
2 Midomoni mwa watoto wachanga na wanyonyao
umeamuru sifa,
kwa sababu ya watesi wako,
kumnyamazisha adui na mlipiza kisasi.

3 Nikiziangalia mbingu zako,
kazi ya vidole vyako,
mwezi na nyota,
ulizoziratibisha,
4 mwanadamu ni kitu gani hata unamfikiria,
binadamu ni nani hata unamjali?
5 Umemfanya chini kidogo kuliko viumbe wa mbinguni,
ukamvika taji ya utukufu na heshima.

6 Umemfanya mtawala juu ya kazi za mikono yako;
umeweka vitu vyote chini ya miguu yake.
7 Mifugo na makundi yote pia,
naam, na wanyama wa kondeni,
8 ndege wa angani na samaki wa baharini,
naam, kila kiogeleacho katika njia za bahari.

9 Ee BWANA, Bwana wetu,
tazama jinsi lilivyo tukufu jina lako duniani mwote!
*

Zaburi 9

Shukrani Kwa Mungu Kwa Ajili Ya Haki Yake

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa muth-labeni.† Zaburi ya Daudi.

1 Ee BWANA, nitakutukuza kwa moyo wangu wote,
nitayasimulia matendo yako yote ya ajabu.
2 Nitafurahi na kushangilia ndani yako.
Nitaliimbia sifa jina lako, Ewe Uliye Juu Sana.

3 Adui zangu wamerudi nyuma,
wamejikwaa na kuangamia mbele zako.
4 Kwa maana umetetea haki yangu na msimamo wangu;
umeketi kwenye kiti chako cha enzi,
ukihukumu kwa haki.
5 Umekemea mataifa na kuwaangamiza waovu;

---

* **Zaburi 9:** Zaburi hii ikiunganishwa na ya 10 zimetungwa kila beti likianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22. † **Zaburi 9:** Muth-labeni ni mtajo mmojawapo katika lugha za muziki.

umeyafuta majina yao milele na milele.
6 Uharibifu usiokoma umempata adui,
umeing'oa miji yao;
hata kumbukumbu lao limetoweka.

7 BWANA anatawala milele,
ameweka kiti chake cha enzi apate kuhukumu.
8 Mungu atahukumu ulimwengu kwa haki,
atatawala mataifa kwa haki.
9 BWANA ni kimbilio la watu wanaoonewa,
ni ngome imara wakati wa shida.
10 Wote wanaolijua jina lako watakutumaini wewe,
kwa maana wewe BWANA,
hujawaacha kamwe wakutafutao.

11 Mwimbieni BWANA sifa, amefanywa mtawala Sayuni,
tangazeni miongoni mwa mataifa, yale aliyoyatenda.
12 Kwa maana yeye alipizaye kisasi cha damu hukumbuka,
hapuuzi kilio cha wanaoonewa.

13 Ee BWANA, tazama jinsi walivyo wengi adui zangu wanaonitesa!
Nihurumie, uniinue kutoka malango ya mauti,
14 ili niweze kutangaza sifa zako
katika malango ya Binti Sayuni
na huko niushangilie wokovu wako.
15 Mataifa wameanguka kwenye shimo walilolichimba,
miguu yao imenaswa kwenye wavu waliouficha.
16 BWANA anajulikana kwa haki yake,
waovu wamenaswa katika kazi za mikono yao.

17 Waovu wataishia kuzimu,
naam, mataifa yote wanaomsahau Mungu.
18 Lakini mhitaji hatasahaulika siku zote,
wala matumaini ya walioonewa hayatapotea.

19 Ee BWANA, inuka, usimwache binadamu ashinde.
Mataifa na yahukumiwe mbele zako.
20 Ee BWANA, wapige kwa hofu,
mataifa na yajue kuwa wao ni watu tu.
*

Zaburi 10

Sala Kwa Ajili Ya Haki

1 Kwa nini, Ee BWANA, unasimama mbali?
Kwa nini unajificha wakati wa shida?

2 Katika kiburi chake, mwovu humtesa maskini,
waovu na wanaswe katika hila wanazozitunga.
3 Hujivunia tamaa za moyo wake;

* **Zaburi 10:** Zaburi hii ikiunganishwa na ya 9 zimetungwa kila beti likianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

humbariki mlafi na kumtukana BWANA.
4 Katika kiburi chake, mwovu hamtafuti Mungu,
katika mawazo yake yote
hakuna nafasi ya Mungu.
5 Njia zake daima hufanikiwa;
hujivuna na amri zako ziko mbali naye,
huwacheka kwa dharau adui zake wote.
6 Anajisemea mwenyewe, "Hakuna kitakachonitikisa,
daima nitakuwa na furaha,
kamwe sitakuwa na shida."
7 Kinywa chake kimejaa laana, uongo na vitisho;
shida na ubaya viko chini ya ulimi wake.
8 Huvizia karibu na vijiji;
kutoka mafichoni huwanasa wasio na hatia,
akivizia wapitaji.
9 Huvizia kama simba aliye mawindoni;
huvizia kumkamata mnyonge,
huwakamata wanyonge na kuwaburuza
katika wavu wake.
10 Mateka wake hupondwa, huzimia;
wanaanguka katika nguvu zake.
11 Anajisemea mwenyewe, "Mungu amesahau,
huficha uso wake na haoni kabisa."

12 Inuka BWANA! Inua mkono wako, Ee Mungu.
Usiwasahau wanyonge.
13 Kwa nini mtu mwovu anamtukana Mungu?
Kwa nini anajiambia mwenyewe,
"Hataniita nitoe hesabu?"
14 Lakini wewe, Ee Mungu, unaona shida na huzuni,
umekubali kuyapokea mkononi mwako.
Mhanga anajisalimisha kwako,
wewe ni msaada wa yatima.
15 Vunja mkono wa mtu mwovu na mbaya,
mwite atoe hesabu ya maovu yake
ambayo yasingejulikana.

16 BWANA ni Mfalme milele na milele,
mataifa wataangamia watoke nchini mwake.
17 Unasikia, Ee BWANA, shauku ya wanaoonewa,
wewe huwatia moyo, na kusikiliza kilio chao,
18 ukiwatetea yatima na walioonewa,
ili mwanadamu, ambaye ni udongo, asiogopeshe tena.

Zaburi 11

Kumtumaini BWANA
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.
1 Kwa BWANA ninakimbilia,
unawezaje basi kuniambia:
"Ruka kama ndege kwenye mlima wako.
2 Hebu tazama, waovu wanapinda pinde zao,

huweka mishale kwenye uzi wake,
wakiwa gizani ili kuwapiga
wale wanyofu wa moyo.
3 Wakati misingi imeharibiwa,
mwenye haki anaweza kufanya nini?”

4 BWANA yuko ndani ya Hekalu lake takatifu;
BWANA yuko kwenye kiti chake cha enzi mbinguni.
Huwaangalia wana wa watu,
macho yake yanawajaribu.
5 BWANA huwajaribu wenye haki,
lakini waovu na wanaopenda jeuri,
nafsi yake huwachukia.
6 Atawanyeshea waovu makaa ya moto mkali
na kiberiti kinachowaka,
upepo wenye joto kali ndio fungu lao.

7 Kwa kuwa BWANA ni mwenye haki,
yeye hupenda haki.
Wanyofu watauona uso wake.

Zaburi 12

Kuomba Msaada
Kwa mwimbishaji. Mtindo wa sheminithi. Zaburi ya Daudi.
1 BWANA tusaidie, kwa kuwa wacha Mungu wametoweka;
waaminifu wametoweka miongoni mwa wanadamu.
2 Kila mmoja humwambia jirani yake uongo;
midomo yao ya hila huzungumza kwa udanganyifu.

3 BWANA na akatilie mbali midomo yote ya hila
na kila ulimi uliojaa majivuno,
4 ule unaosema, “Kwa ndimi zetu tutashinda;
midomo ni mali yetu, bwana wetu ni nani?”

5 “Kwa sababu ya uonevu wa wanyonge
na kulia kwa uchungu kwa wahitaji,
nitainuka sasa,” asema BWANA.
“Nitawalinda kutokana na wale
wenye nia mbaya juu yao.”
6 Maneno ya BWANA ni safi,
kama fedha iliyosafishwa katika tanuru,
iliyosafishwa mara saba.

7 Ee BWANA, utatuweka salama
na kutulinda na kizazi hiki milele.
8 Watu waovu huenda wakiringa kila mahali
wakati ambapo yule aliye mbaya sana
ndiye anayeheshimiwa miongoni mwa watu.

Zaburi 13

Sala Ya Kuomba Msaada
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.
1 Mpaka lini, Ee BWANA? Je, utanisahau milele?
Utanificha uso wako mpaka lini?
2 Nitapambana na mawazo yangu mpaka lini,
na kila siku kuwa na majonzi moyoni mwangu?
Adui zangu watanishinda mpaka lini?

3 Nitazame, unijibu, Ee BWANA Mungu wangu.
Yatie nuru macho yangu,
ama sivyo nitalala usingizi wa mauti.
4 Adui yangu atasema, "Nimemshinda,"
nao adui zangu watashangilia nitakapoanguka.

5 Lakini ninategemea upendo wako usiokoma;
moyo wangu unashangilia katika wokovu wako.
6 Nitamwimbia BWANA,
kwa kuwa amekuwa mwema kwangu.

Zaburi 14

Uovu Wa Wanadamu
(Zaburi 53)
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.
1 Mpumbavu anasema moyoni mwake,
"Hakuna Mungu."
Wameharibika, matendo yao ni maovu kabisa;
hakuna hata mmoja atendaye mema.

2 BWANA anawachungulia wanadamu chini
kutoka mbinguni
aone kama wako wenye akili,
wowote wanaomtafuta Mungu.
3 Wote wamepotoka,
wameharibika wote pamoja,
hakuna atendaye mema.
Naam, hakuna hata mmoja!

4 Je, watendao mabaya kamwe hawatajifunza:
wale ambao huwala watu wangu
kama watu walavyo mkate,
hao ambao hawamwiti BWANA?
5 Wako hapo, wameingiwa na hofu kuu,
maana Mungu yupo pamoja na wenye haki.
6 Ninyi watenda mabaya mnakwamisha mipango ya maskini,
bali BWANA ndiye kimbilio lao.

7 Laiti wokovu wa Israeli
ungalikuja kutoka Sayuni!
Wakati BWANA arejeshapo
wafungwa wa watu wake,

Yakobo na ashangilie,
Israeli na afurahi!

Zaburi 15

Kitu Mungu Anachotaka
Zaburi ya Daudi.
1 BWANA, ni nani awezaye kukaa
katika Hekalu lako?
Nani awezaye kuishi
katika mlima wako mtakatifu?

2 Ni yule aendaye pasipo mawaa,
atendaye yaliyo haki,
asemaye kweli toka moyoni mwake,
3 na hana masingizio ulimini mwake,
asiyemtenda jirani yake vibaya,
na asiyemsingizia mwenzake,
4 ambaye humdharau mtu mbaya,
lakini huwaheshimu wale wamwogopao BWANA,
yule atunzaye kiapo chake
hata kama anaumia.
5 Yeye akopeshaye fedha yake bila riba,
na hapokei rushwa dhidi ya mtu asiye na hatia.

Mtu afanyaye haya
kamwe hatatikisika.

Zaburi 16

Sala Ya Matumaini
Utenzi wa Daudi.
1 Ee Mungu, uniweke salama,
kwa maana kwako nimekimbilia.

2 Nilimwambia BWANA, “Wewe ndiwe Bwana wangu;
pasipo wewe sina jambo jema.”
3 Kwa habari ya watakatifu walioko duniani,
ndio walio wa fahari ambao ninapendezwa nao.
4 Huzuni itaongezeka kwa wale
wanaokimbilia miungu mingine.
Sitazimimina sadaka zao za damu
au kutaja majina yao midomoni mwangu.

5 BWANA umeniwekea fungu langu na kikombe changu;
umeyafanya mambo yangu yote yawe salama.
6 Alama za mipaka zimeniangukia mahali pazuri,
hakika nimepata urithi mzuri.

7 Nitamsifu BWANA ambaye hunishauri,
hata wakati wa usiku moyo wangu hunifundisha.
8 Nimemweka BWANA mbele yangu daima.
Kwa sababu yuko mkono wangu wa kuume,

sitatikisika.

9 Kwa hiyo moyo wangu unafurahia, na ulimi wangu unashangilia;
mwili wangu nao utapumzika salama,
10 kwa maana hutaniacha kaburini,
wala hutamwacha Mtakatifu Wako kuona uharibifu.
11 Umenijulisha njia ya uzima;
utanijaza na furaha mbele zako,
pamoja na furaha za milele
katika mkono wako wa kuume.

Zaburi 17

Sala Ya Mtu Asiye Na Hatia

Sala ya Daudi.

1 Sikia, Ee BWANA, kusihi kwangu kwa haki,
sikiliza kilio changu.
Tega sikio kwa ombi langu,
halitoki kwenye midomo ya udanganyifu.
2 Hukumu yangu na itoke kwako,
macho yako na yaone yale yaliyo haki.

3 Ingawa unauchunguza moyo wangu na kunikagua usiku,
ingawa umenijaribu, hutaona chochote.
Nimeamua kwamba kinywa changu
hakitatenda dhambi.
4 Kuhusu matendo ya wanadamu:
kwa neno la midomo yako,
nimejiepusha
na njia za wenye jeuri.
5 Hatua zangu zimeshikamana na njia zako;
nyayo zangu hazikuteleza.

6 Ee Mungu, ninakuita, kwa kuwa utanijibu,
nitegee sikio lako na usikie ombi langu.
7 Uonyeshe ajabu ya upendo wako mkuu,
wewe uokoaye kwa mkono wako wa kuume
wale wanaokukimbilia kutokana na adui zao.
8 Nilinde kama mboni ya jicho lako,
unifiche chini ya kivuli cha mbawa zako
9 kutokana na waovu wanaonishambulia,
kutokana na adui wauaji wanaonizunguka.

10 Huifunga mioyo yao iliyo migumu,
vinywa vyao hunena kwa majivuno.
11 Wamenifuatia nyayo zangu, sasa wamenizingira,
wakiwa macho, waniangushe chini.
12 Wamefanana na simba mwenye njaa awindaye,
kama simba mkubwa anyemeleaye mafichoni.

13 Inuka, Ee BWANA, pambana nao, uwaangushe,
niokoe kutokana na waovu kwa upanga wako.

14 Ee BWANA, mkono wako uniokoe na watu wa jinsi hii,
kutokana na watu wa ulimwengu huu
ambao fungu lao liko katika maisha haya.

Na wapate adhabu ya kuwatosha.
Watoto wao na wapate zaidi ya hayo,
hukumu na iendelee kwa watoto wa watoto wao.
15 Na mimi katika haki nitauona uso wako,
niamkapo, nitaridhika kwa kuona sura yako.

Zaburi 18

Wimbo Wa Daudi Wa Ushindi
(2 Samweli 22:1-51)

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi mtumishi wa BWANA aliyomwimbia BWANA wakati BWANA alipomwokoa mikononi mwa adui zake wote, na pia mkononi mwa Sauli. Alisema hivi:

1 Nakupenda wewe, Ee BWANA,
nguvu yangu.

2 BWANA ni mwamba wangu,
ngome yangu na mwokozi wangu,
Mungu wangu ni mwamba,
ambaye kwake ninakimbilia.
Yeye ni ngao yangu na pembe ya wokovu wangu,
ngome yangu.
3 Ninamwita BWANA anayestahili kusifiwa,
nami ninaokolewa kutoka kwa adui zangu.

4 Kamba za mauti zilinizunguka,
mafuriko ya maangamizi yalinilemea.
5 Kamba za kuzimu zilinizunguka,
mitego ya mauti ilinikabili.
6 Katika shida yangu nalimwita BWANA,
nilimlilia Mungu wangu anisaidie.
Kutoka hekaluni mwake alisikia sauti yangu,
kilio changu kikafika mbele zake,
masikioni mwake.

7 Dunia ilitetemeka na kutikisika,
misingi ya milima ikatikisika,
vilitetemeka kwa sababu alikuwa amekasirika.
8 Moshi ukapanda kutoka puani mwake,
moto uteketezao ukatoka kinywani mwake,
makaa ya moto yawakayo
yakatoka ndani mwake.
9 Akazipasua mbingu akashuka chini,
mawingu meusi yalikuwa chini ya miguu yake.
10 Alipanda juu ya kerubi akaruka,
akapaa juu kwa mbawa za upepo.
11 Alifanya giza kuwa kitu chake cha kujifunika,
hema lake kumzunguka,
mawingu meusi ya mvua ya angani.

12 Kutokana na mwanga wa uwepo wake
mawingu yalisogea,
ikanyesha mvua ya mawe
na umeme wa radi.
13 BWANA alinguruma kutoka mbinguni,
sauti ya Aliye Juu Sana ilisikika.
14 Aliipiga mishale yake na kutawanya adui,
naam, umeme mwingi wa radi na kuwafukuza.
15 Mabonde ya bahari yalifunuliwa,
na misingi ya dunia ikawa wazi
kwa kukaripia kwako, Ee BWANA,
kwa uvumi wa pumzi kutoka puani mwako.

16 Alinyoosha mkono kutoka juu na kunishika;
alinitoa kutoka kilindi cha maji makuu.
17 Aliniokoa kutoka adui wangu mwenye nguvu nyingi,
kutoka adui zangu waliokuwa na nguvu nyingi kuliko mimi.
18 Walinikabili siku ya msiba wangu,
lakini BWANA alikuwa msaada wangu.
19 Alinileta nje mahali penye nafasi tele,
akaniokoa kwa kuwa alipendezwa nami.

20 BWANA alinitendea sawasawa na uadilifu wangu;
sawasawa na usafi wa mikono yangu amenilipa.
21 Kwa maana nimezishika njia za BWANA;
sijatenda ubaya nikamwacha Mungu wangu.
22 Sheria zake zote zi mbele yangu,
wala sijayaacha maagizo yake.
23 Nimekuwa sina hatia mbele zake,
nami nimejilinda nisitende dhambi.
24 BWANA amenilipa sawasawa na uadilifu wangu;
sawasawa na usafi wa mikono yangu machoni pake.

25 Kwa yeye aliye mwaminifu, unajionyesha kuwa mwaminifu,
kwa asiye na hatia, unajionyesha kutokuwa na hatia.
26 Kwa aliye mtakatifu, unajionyesha kuwa mtakatifu,
lakini kwa aliyepotoka, unajionyesha kuwa mkaidi.
27 Wewe huwaokoa wanyenyekevu,
lakini huwashusha wenye kiburi.
28 Wewe, Ee BWANA, unaifanya taa yangu iendelee kuwaka;
Mungu wangu hulifanya giza langu kuwa mwanga.
29 Kwa msaada wako naweza kushinda jeshi,
nikiwa pamoja na Mungu wangu
nitaweza kuruka ukuta.

30 Kuhusu Mungu, njia yake ni kamilifu,
neno la BWANA halina dosari.
Yeye ni ngao kwa wote
wanaokimbilia kwake.
31 Kwa maana ni nani aliye Mungu
zaidi ya BWANA?

Ni nani aliye Mwamba
isipokuwa Mungu wetu?
32 Mungu ndiye anivikaye nguvu
na kufanya njia yangu kuwa kamilifu.
33 Huifanya miguu yangu kama miguu ya kulungu,
huniwezesha kusimama mahali palipo juu.
34 Huifundisha mikono yangu kupigana vita;
mikono yangu inaweza kupinda upinde wa shaba.
35 Hunipa ngao yako ya ushindi,
nao mkono wako wa kuume hunitegemeza,
unajishusha chini ili kuniinua.
36 Huyapanua mapito yangu,
ili miguu yangu isiteleze.

37 Niliwafuatia adui zangu na nikawapata,
sikurudi nyuma mpaka walipoangamizwa.
38 Niliwaseta hata hawakuweza kuinuka tena;
walianguka chini ya miguu yangu.
39 Ulinivika nguvu kwa ajili ya kupigana vita;
uliwafanya adui zangu wasujudu miguuni pangu.
40 Uliwafanya adui zangu wageuke na kukimbia,
nami nikawaangamiza adui zangu.
41 Walipiga yowe, lakini hapakuwepo na yeyote wa kuwaokoa;
walimlilia BWANA, lakini hakuwajibu.
42 Niliwaponda kama mavumbi yanayopeperushwa na upepo;
niliwamwaga nje kama tope barabarani.

43 Umeniokoa kutokana na mashambulizi ya watu;
umenifanya kuwa kiongozi wa mataifa,
watu ambao sikuwajua wananitumikia.
44 Mara wanisikiapo hunitii,
wageni hunyenyekea mbele yangu.
45 Wote wanalegea,
wanatoka katika ngome zao wakitetemeka.

46 BWANA yu hai! Sifa ni kwa Mwamba wangu!
Atukuzwe Mungu Mwokozi wangu!
47 Yeye ndiye Mungu anilipiziaye kisasi,
awatiishaye mataifa chini yangu,
48 aniokoaye na adui zangu.
Uliniinua juu ya adui zangu;
uliniokoa toka kwa watu wajeuri.
49 Kwa hiyo nitakusifu katikati ya mataifa, Ee BWANA;
nitaliimbia sifa jina lako.
50 Humpa mfalme wake ushindi mkuu,
huonyesha fadhili zake kwa mpakwa mafuta wake,
kwa Daudi na wazao wake milele.

Zaburi 19

Utukufu Wa Mungu Katika Uumbaji

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

1 Mbingu zinatangaza utukufu wa Mungu,
anga zahubiri kazi ya mikono yake.
2 Siku baada ya siku zinatoa habari,
usiku baada ya usiku zinatangaza maarifa.
3 Hakuna msemo wala lugha,
ambapo sauti zao hazisikiki.
4 Sauti yao imeenea duniani pote,
nayo maneno yao yameenea
hadi miisho ya ulimwengu.

Katika mbingu amepiga hema kwa ajili ya jua,
5 linafanana na bwana arusi
akitoka chumbani mwake,
kama shujaa afurahiavyo
kukamilisha kushindana kwake.
6 Huchomoza upande mmoja wa mbingu,
na kufanya mzunguko wake
hadi upande mwingine.
Hakuna kilichojificha joto lake.

7 Sheria ya Bwana ni kamilifu,
ikihuisha nafsi.
Shuhuda za Bwana ni za kuaminika,
zikimpa mjinga hekima.
8 Maagizo ya Bwana ni kamili,
nayo hufurahisha moyo.
Amri za Bwana huangaza,
zatia nuru machoni.
9 Kumcha Bwana ni utakatifu,
nako kwadumu milele.
Amri za Bwana ni za hakika,
nazo zina haki.
10 Ni za thamani kuliko dhahabu,
kuliko dhahabu iliyo safi sana,
ni tamu kuliko asali,
kuliko asali kutoka kwenye sega.
11 Kwa hizo mtumishi wako anaonywa,
katika kuzishika kuna thawabu kubwa.

12 Ni nani awezaye kutambua makosa yake?
Nisamehe makosa yangu nisiyoyajua.
13 Mlinde mtumishi wako na dhambi za makusudi,
nazo zisinitawale.
Ndipo nitakapokuwa sina lawama,
wala sitakuwa na hatia ya kosa kubwa.

14 Maneno ya kinywa changu
na mawazo ya moyo wangu,
yapate kibali mbele zako, Ee Bwana,

Mwamba wangu na Mkombozi wangu.

Zaburi 20

Maombi Kwa Ajili Ya Ushindi

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

1 BWANA na akujibu unapokuwa katika dhiki,
jina la Mungu wa Yakobo na liwe kinga yako.
2 Na akutumie msaada kutoka patakatifu
na akupatie msaada kutoka Sayuni.
3 Na azikumbuke dhabihu zako zote,
na azikubali sadaka zako za kuteketezwa.
4 Na akujalie haja ya moyo wako,
na aifanikishe mipango yako yote.
5 Tutashangilia kwa furaha utakaposhinda,
tutainua bendera zetu kwa jina la Mungu wetu.
BWANA na akupe haja zako zote.

6 Sasa nafahamu kuwa BWANA
humwokoa mpakwa mafuta wake,
humjibu kutoka mbingu yake takatifu
kwa nguvu za wokovu wa mkono wake wa kuume.
7 Wengine wanatumaini magari ya vita, na wengine farasi,
bali sisi tutalitumainia jina la BWANA, Mungu wetu.
8 Wao wameshushwa chini na kuanguka,
bali sisi tunainuka na kusimama imara.

9 Ee BWANA, mwokoe mfalme!
Tujibu tunapokuita!

Zaburi 21

Shukrani Kwa Mungu Kwa Ajili Ya Ushindi

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

1 Ee BWANA, mfalme huzifurahia nguvu zako.
Tazama jinsi ilivyo kuu furaha yake
kwa ushindi unaompa!
2 Umempa haja ya moyo wake
na hukumzuilia maombi ya midomo yake.
3 Ulimkaribisha kwa baraka tele
na kumvika taji ya dhahabu safi kichwani pake.
4 Alikuomba maisha, nawe ukampa,
wingi wa siku milele na milele.
5 Kutokana na ushindi uliompa, utukufu wake ni mkubwa,
umeweka juu yake fahari na utukufu.
6 Hakika umempa baraka za milele,
umemfanya awe na furaha
kwa shangwe ya uwepo wako.
7 Kwa kuwa mfalme anamtumaini BWANA;
kwa upendo usiokoma wa Aliye Juu Sana hatatikiswa.

8 Mkono wako utawashika adui zako wote,
mkono wako wa kuume utawakamata adui zako.

9 Wakati utakapojitokeza
utawafanya kama tanuru ya moto.
Katika ghadhabu yake BWANA atawameza,
moto wake utawateketeza.
10 Utawaangamiza wazao wao kutoka duniani,
uzao wao kutoka wanadamu.
11 Ingawa watapanga mabaya dhidi yako
na kutunga hila, hawawezi kufanikiwa,
12 kwa kuwa utawafanya wakimbie
utakapowalenga usoni pao
kwa mshale kutoka kwenye upinde wako.

13 Ee BWANA, utukuzwe katika nguvu zako,
tutaimba na kusifu nguvu zako.

Zaburi 22

Kilio Cha Uchungu Na Wimbo Wa Sifa

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa utenzi wa "Kulungu wa Alfajiri." Zaburi ya Daudi.

1 Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?
Kwa nini uko mbali hivyo kuniokoa?
Mbali hivyo na maneno ya kuugua kwangu?
2 Ee Mungu wangu, ninalia mchana, lakini hunijibu,
hata usiku, sinyamazi.

3 Hata hivyo umesimikwa katika kiti cha enzi kama Uliye Mtakatifu;
wewe ni sifa ya Israeli.*
4 Kwako wewe baba zetu waliweka tumaini lao,
walikutumaini nawe ukawaokoa.
5 Walikulilia wewe na ukawaokoa,
walikutegemea wewe nao hawakuaibika.

6 Mimi ni mnyoo wala si mwanadamu,
wanaume wamenibeza, na watu wamenidharau.
7 Wote wanionao hunidhihaki,
hunivurumishia matusi, wakitikisa vichwa vyao:
8 Husema, "Anamtegemea BWANA,
basi BWANA na amwokoe.
Amkomboe basi, kwa maana
anapendezwa naye."

9 Hata hivyo ulinitoa tumboni,
ukanifanya nikutegemee,
hata nilipokuwa ninanyonya
matiti ya mama yangu.
10 Nimekabidhiwa kwako tangu kuzaliwa,
toka tumboni mwa mama yangu
umekuwa Mungu wangu.
11 Usiwe mbali nami,
kwa maana shida iko karibu

* **Zaburi 22:3** Tafsiri zingine zinasema: uketiye juu ya sifa za Israeli.

na hakuna wa kunisaidia.

12 Mafahali wengi wamenizunguka,
mafahali wa Bashani wenye nguvu
wamenizingira.
13 Simba wangurumao wanaorarua mawindo
yao hupanua vinywa vyao dhidi yangu.
14 Nimemiminwa kama maji,
mifupa yangu yote imetoka katika viungo vyake.
Moyo wangu umegeuka kuwa nta,
umeyeyuka ndani yangu.
15 Nguvu zangu zimekauka kama kigae,
ulimi wangu umegandamana
na kaakaa la kinywa changu,
kwa sababu umenilaza
katika mavumbi ya kifo.
16 Mbwa wamenizunguka,
kundi la watu waovu limenizingira,
wametoboa mikono yangu na miguu yangu.
17 Naweza kuhesabu mifupa yangu yote,
watu wananikodolea macho na kunisimanga.
18 Wanagawana nguo zangu wao kwa wao,
na vazi langu wanalipigia kura.

19 Lakini wewe, Ee BWANA,
usiwe mbali.
Ee Nguvu yangu,
uje haraka unisaidie.
20 Okoa maisha yangu na upanga,
uhai wangu wa thamani kutoka nguvu za mbwa.
21 Niokoe kutoka kinywani mwa simba,
niokoe kutoka pembe za mafahali mwitu.

22 Nitalitangaza jina lako kwa ndugu zangu,
katika kusanyiko nitakusifu wewe.
23 Ninyi ambao mnamcha BWANA, msifuni!
Ninyi nyote wazao wote wa Yakobo, mheshimuni yeye!
Mcheni yeye, ninyi wazao wote wa Israeli!
24 Kwa maana hakupuuza wala kudharau
mateso ya aliyeonewa;
hakumficha uso wake
bali alisikiliza kilio chake ili amsaidie.

25 Kwako wewe hutoka kiini cha sifa zangu katika kusanyiko kubwa,
nitatimiza nadhiri zangu mbele ya wale wakuchao wewe.
26 Maskini watakula na kushiba,
wale wamtafutao BWANA watamsifu:
mioyo yenu na iishi milele!
27 Miisho yote ya dunia itakumbuka
na kumgeukia BWANA,
nazo jamaa zote za mataifa
watasujudu mbele zake,

28 kwa maana ufalme ni wa BWANA
naye hutawala juu ya mataifa.

29 Matajiri wote wa dunia watasherehekea na kuabudu.
Wote waendao mavumbini
watapiga magoti mbele yake,
wote ambao hawawezi
kudumisha uhai wao.
30 Wazao wa baadaye watamtumikia yeye;
vizazi vijavyo vitajulishwa habari za Bwana.
31 Watatangaza haki yake kwa watu
ambao hawajazaliwa bado,
kwa maana yeye ametenda hili.

Zaburi 23

BWANA Mchungaji Wetu
Zaburi ya Daudi.
1 BWANA ndiye mchungaji wangu,
sitapungukiwa na kitu.
2 Hunilaza katika malisho
ya majani mabichi,
kando ya maji matulivu huniongoza,
3 hunihuisha nafsi yangu.
Huniongoza katika njia za haki
kwa ajili ya jina lake.
4 Hata kama nikipita katikati
ya bonde la uvuli wa mauti,
sitaogopa mabaya,
kwa maana wewe upo pamoja nami;
fimbo yako na mkongojo wako
vyanifariji.

5 Waandaa meza mbele yangu
machoni pa adui zangu.
Umenipaka mafuta kichwani pangu,
kikombe changu kinafurika.
6 Hakika wema na upendo vitanifuata
siku zote za maisha yangu,
nami nitakaa nyumbani mwa BWANA
milele.

Zaburi 24

Mfalme Mkuu
Zaburi ya Daudi.
1 Dunia ni mali ya BWANA, na vyote vilivyomo ndani yake,
ulimwengu, na wote waishio ndani yake,
2 maana aliiwekea misingi yake baharini
na kuifanya imara juu ya maji.

3 Nani awezaye kuupanda mlima wa BWANA?
Ni nani awezaye kusimama patakatifu pake?

4 Ni yule mwenye mikono safi na moyo mweupe,
yule ambaye hakuinulia sanamu nafsi yake
au kuapa kwa kitu cha uongo.
5 Huyo atapokea baraka kutoka kwa BWANA,
na hukumu ya haki kutoka kwa Mungu Mwokozi wake.
6 Hiki ndicho kizazi cha wale wamtafutao,
wale wautafutao uso wako, Ee Mungu wa Yakobo.

7 Inueni vichwa vyenu, enyi malango,
inukeni enyi milango ya kale,
ili mfalme wa utukufu apate kuingia.
8 Ni nani huyu Mfalme wa utukufu?
Ni BWANA aliye na nguvu na uweza,
ni BWANA aliye hodari katika vita.
9 Inueni vichwa vyenu, enyi malango,
viinueni juu enyi milango ya kale,
ili Mfalme wa utukufu apate kuingia.
10 Ni nani yeye, huyu Mfalme wa utukufu?
Ni BWANA Mwenye Nguvu Zote;
yeye ndiye Mfalme wa utukufu.
*

Zaburi 25

Kumwomba Mungu Uongozi Na Ulinzi
Zaburi ya Daudi.
1 Kwako wewe, Ee BWANA,
nainua nafsi yangu,
2 ni wewe ninayekutumainia,
Ee Mungu wangu.
Usiniache niaibike,
wala usiache adui zangu wakanishinda.
3 Kamwe hakuna hata mmoja anayekutegemea
atakayeaibishwa,
bali wataaibishwa
wafanyao hila bila sababu.

4 Nionyeshe njia zako, Ee BWANA,
nifundishe mapito yako,
5 niongoze katika kweli yako na kunifundisha,
kwa maana wewe ni Mungu Mwokozi wangu,
nalo tumaini langu liko kwako wakati wote.
6 Kumbuka, Ee BWANA, rehema zako kuu na upendo,
kwa maana zimekuwepo tangu zamani.
7 Usizikumbuke dhambi za ujana wangu
wala njia zangu za uasi,
sawasawa na upendo wako unikumbuke,
kwa maana wewe ni mwema, Ee BWANA.

* **Zaburi 25:** Zaburi hii imetungwa kila mstari ukianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

8 BWANA ni mwema na mwenye adili,
kwa hiyo huwafundisha wenye dhambi njia zake.
9 Huwaongoza wanyenyekevu katika haki,
naye huwafundisha njia yake.
10 Njia zote za BWANA ni za upendo na uaminifu
kwa wale wanaoshika shuhuda za agano lake.
11 Ee BWANA, kwa ajili ya jina lako,
unisamehe uovu wangu, ijapokuwa ni mwingi.
12 Ni nani basi, mtu yule anayemcha BWANA?
Atamfundisha katika njia
atakayoichagua kwa ajili yake.
13 Mtu huyo atafanikiwa maishani mwake,
nao wazao wake watairithi nchi.
14 Siri ya BWANA iko kwa wale wamchao,
yeye huwajulisha agano lake.
15 Macho yangu humwelekea BWANA daima,
kwa kuwa yeye peke yake ndiye ataitoa
miguu yangu kutoka mtego.

16 Nigeukie na unihurumie,
kwa maana mimi ni mpweke na mwenye kuteseka.
17 Shida za moyo wangu zimeongezeka,
niokoe katika dhiki yangu.
18 Uangalie mateso na shida zangu
na uniondolee dhambi zangu zote.
19 Tazama adui zangu walivyo wengi,
pia uone jinsi wanavyonichukia vikali!
20 Uyalinde maisha yangu na uniokoe,
usiniache niaibike,
kwa maana nimekukimbilia wewe.
21 Uadilifu na uaminifu vinilinde,
kwa sababu tumaini langu ni kwako.

22 Ee Mungu, wakomboe Israeli,
katika shida zao zote!

Zaburi 26

Maombi Ya Mtu Mwema
Zaburi ya Daudi.
1 Ee BWANA, nithibitishe katika haki,
maana nimeishi maisha yasiyo na lawama;
nimemtumainia BWANA
bila kusitasita.
2 Ee BWANA, unijaribu, unipime,
uuchunguze moyo wangu
na mawazo yangu;
3 kwa maana upendo wako
uko mbele yangu daima,
nami natembea siku zote
katika kweli yako.
4 Siketi pamoja na watu wadanganyifu,
wala siandamani na wanafiki,

5 ninachukia kusanyiko la watenda mabaya
na ninakataa kuketi pamoja na waovu.
6 Ninanawa mikono yangu kwa kuwa sina hatia,
naikaribia madhabahu yako, Ee BWANA,
7 nikitangaza sifa yako kwa sauti kubwa,
huku nikisimulia matendo yako ya ajabu.
8 Ee BWANA, naipenda nyumba yako mahali unakoishi,
mahali ambapo utukufu wako hukaa.

9 Usiiondoe nafsi yangu pamoja na watenda dhambi,
wala uhai wangu pamoja na wamwagao damu,
10 ambao mikononi mwao kuna mipango miovu,
ambao mikono yao ya kuume imejaa rushwa.
11 Bali mimi ninaishi maisha yasiyo na lawama;
nikomboe na unihurumie.

12 Miguu yangu imesimama katika uwanja tambarare;
katika kusanyiko kuu nitamsifu BWANA.

Zaburi 27

Sala Ya Kusifu
Zaburi ya Daudi.
1 BWANA ni nuru yangu na wokovu wangu,
nimwogope nani?
BWANA ni ngome ya uzima wangu,
nimhofu nani?
2 Waovu watakaposogea dhidi yangu
ili wanile nyama yangu,
adui zangu na watesi wangu watakaponishambulia,
watajikwaa na kuanguka.
3 Hata jeshi linizunguke pande zote,
moyo wangu hautaogopa;
hata vita vitokee dhidi yangu,
hata hapo nitakuwa na ujasiri.

4 Jambo moja ninamwomba BWANA,
hili ndilo ninalolitafuta:
niweze kukaa nyumbani mwa BWANA
siku zote za maisha yangu,
niutazame uzuri wa BWANA
na kumtafuta hekaluni mwake.
5 Kwa kuwa siku ya shida,
atanihifadhi salama katika maskani yake,
atanificha uvulini mwa hema yake
na kuniweka juu kwenye mwamba.
6 Kisha kichwa changu kitainuliwa
juu ya adui zangu wanaonizunguka.
Katika maskani yake nitatoa dhabihu kwa kelele za shangwe;
nitamwimbia BWANA na kumsifu.

7 Isikie sauti yangu nikuitapo, Ee BWANA,

unihurumie na unijibu.
8 Moyo wangu unasema kuhusu wewe,
“Utafute uso wake!”
Uso wako, BWANA “Nitautafuta.”
9 Usinifiche uso wako,
usimkatae mtumishi wako kwa hasira;
wewe umekuwa msaada wangu.
Usinikatae wala usiniache,
Ee Mungu Mwokozi wangu.
10 Hata kama baba yangu na mama wakiniacha,
BWANA atanipokea.
11 Nifundishe njia yako, Ee BWANA,
niongoze katika njia iliyonyooka
kwa sababu ya watesi wangu.
12 Usiniachilie kwa nia za adui zangu,
kwa maana mashahidi wa uongo
wameinuka dhidi yangu,
wakipumua ujeuri.

13 Nami bado nina tumaini hili:
nitauona wema wa BWANA
katika nchi ya walio hai.
14 Mngojee BWANA,
uwe hodari na mwenye moyo mkuu,
nawe, umngojee BWANA.

Zaburi 28

Kuomba Msaada
Zaburi ya Daudi.
1 Ninakuita wewe, Ee BWANA, Mwamba wangu;
usiwe kwangu kama kiziwi.
Kwa sababu ukinyamaza
nitafanana na walioshuka shimoni.
2 Sikia kilio changu unihurumie
ninapokuita kwa ajili ya msaada,
niinuapo mikono yangu kuelekea
Patakatifu pa Patakatifu pako.

3 Usiniburute pamoja na waovu,
pamoja na hao watendao mabaya,
ambao huzungumza na jirani zao maneno mazuri,
lakini mioyoni mwao wameficha chuki.
4 Walipe sawasawa na matendo yao,
sawasawa na matendo yao maovu;
walipe sawasawa na kazi za mikono yao,
uwalipe wanavyostahili.
5 Kwa kuwa hawaheshimu kazi za BWANA,
na yale ambayo mikono yake imetenda,
atawabomoa na kamwe
hatawajenga tena.

6 BWANA asifiwe,
kwa maana amesikia kilio changu
nikimwomba anihurumie.
7 BWANA ni nguvu zangu na ngao yangu,
moyo wangu umemtumaini yeye,
nami nimesaidiwa.
Moyo wangu unarukaruka kwa furaha
nami nitamshukuru kwa wimbo.

8 BWANA ni nguvu ya watu wake,
ngome ya wokovu kwa mpakwa mafuta wake.
9 Waokoe watu wako na uubariki urithi wako;
uwe mchungaji wao na uwabebe milele.

Zaburi 29

Sauti Ya BWANA Wakati Wa Dhoruba
Zaburi ya Daudi.
1 Mpeni BWANA, enyi mashujaa,
mpeni BWANA utukufu na nguvu.
2 Mpeni BWANA utukufu unaostahili jina lake;
mwabuduni BWANA katika uzuri wa utakatifu wake.
3 Sauti ya BWANA iko juu ya maji;
Mungu wa utukufu hupiga radi,
BWANA hupiga radi juu ya maji makuu.

4 Sauti ya BWANA ina nguvu;
sauti ya BWANA ni tukufu.
5 Sauti ya BWANA huvunja mierezi;
BWANA huvunja vipande vipande
mierezi ya Lebanoni.
6 Hufanya Lebanoni irukaruke kama ndama,
Sirioni* urukaruke kama mwana nyati.
7 Sauti ya BWANA hupiga kwa miali
ya umeme wa radi.
8 Sauti ya BWANA hutikisa jangwa;
BWANA hutikisa Jangwa la Kadeshi.
9 Sauti ya BWANA huzalisha ayala,
na huuacha msitu wazi.
Hekaluni mwake wote wasema,
"Utukufu!"

10 BWANA huketi akiwa ametawazwa juu ya gharika;
BWANA ametawazwa kuwa Mfalme milele.
11 BWANA huwapa watu wake nguvu;
BWANA huwabariki watu wake kwa kuwapa amani.

Zaburi 30

Maombi Ya Shukrani
Utenzi wa kuweka wakfu hekalu. Zaburi ya Daudi.
1 Nitakutukuza wewe, Ee BWANA,

* **Zaburi 29:6** Yaani Mlima Hermoni.

kwa kuwa umeniinua kutoka vilindi,
na hukuacha adui zangu
washangilie juu yangu.
2 Ee BWANA, Mungu wangu, nilikuita unisaidie
na wewe umeniponya.
3 Ee BWANA, umenitoa Kuzimu,
umeniokoa nisishuke kwenye shimo la mauti.

4 Mwimbieni BWANA, enyi watakatifu wake;
lisifuni jina lake takatifu.
5 Kwa maana hasira yake ni ya muda mfupi,
bali upendo wake hudumu siku zote.
Inawezekana kilio kiwepo usiku kucha,
lakini asubuhi kukawa na furaha.

6 Nilipofanikiwa nilisema,
"Sitatikiswa kamwe."
7 Ee BWANA, uliponijalia,
uliuimarisha mlima wangu,
lakini ulipouficha uso wako
nilifadhaika.

8 Kwako wewe, Ee BWANA, niliita,
kwa Bwana niliomba rehema:
9 "Kuna faida gani katika kuangamia kwangu?
Katika kushuka kwangu shimoni?
Je, mavumbi yatakusifu?
Je, yatatangaza uaminifu wako?
10 Ee BWANA, unisikie na kunihurumia,
Ee BWANA, uwe msaada wangu."

11 Uligeuza maombolezo yangu kuwa kucheza,
ulinivua nguo za gunia ukanivika shangwe,
12 ili moyo wangu uweze kukusifu na usikae kimya.
Ee BWANA Mungu wangu, nitakushukuru milele.

Zaburi 31

Maombi Na Sifa Kwa Kuokolewa Kutoka Kwa Adui
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.
1 Ee BWANA, nimekukimbilia wewe,
usiache nikaaibika kamwe,
kwa haki yako uniokoe.
2 Nitegee sikio lako,
uje uniokoe haraka;
uwe kwangu mwamba wa kimbilio,
ngome imara ya kuniokoa.
3 Kwa kuwa wewe ni mwamba wangu na ngome yangu,
uniongoze na kunilinda kwa ajili ya jina lako.
4 Uniepushe na mtego niliotegewa,
maana wewe ndiwe kimbilio langu.
5 Ninaikabidhi roho yangu mikononi mwako,

unikomboe Ee BWANA, uliye Mungu wa kweli.

6 Ninawachukia wale wanaong'ang'ania sanamu batili;
mimi ninamtumaini BWANA.
7 Nitafurahia na kushangilia upendo wako,
kwa kuwa uliona mateso yangu
na ulijua maumivu ya nafsi yangu.
8 Hukunikabidhi kwa adui yangu
bali umeiweka miguu yangu mahali penye nafasi.

9 Ee BWANA unihurumie, kwa kuwa niko kwenye shida;
macho yangu yanafifia kwa huzuni,
nafsi yangu na mwili wangu kwa sikitiko.
10 Maisha yangu yamedhoofika kwa majonzi,
naam, miaka yangu kwa kulia kwa maumivu makali;
nguvu zangu zinaisha kwa ajili ya mateso,
na mifupa yangu inachakaa.
11 Kwa sababu ya adui zangu wote,
nimedharauliwa kabisa na jirani zangu,
hata kwa rafiki zangu nimekuwa tisho,
wale wanionao barabarani hunikimbia.
12 Nimesahaulika miongoni mwao kama mtu aliyekufa,
nimekuwa kama chombo cha mfinyanzi kilichovunjika.
13 Kwa maana nimesikia maneno niliyosingiziwa na wengi;
vitisho viko pande zote;
kwa kuwa wamefanya mashauri dhidi yangu,
na kula njama kuniua.

14 Lakini mimi ninakutumaini wewe peke yako, Ee BWANA;
nimesema, "Wewe ndiwe Mungu wangu."
15 Siku za maisha yangu ziko mikononi mwako,
uniokoe mikononi mwa adui zangu
na wale wanifuatiao.
16 Mwangazie mtumishi wako uso wako,
uniokoe kwa ajili ya upendo wako usiokoma.
17 Usiniache niaibike, Ee BWANA,
kwa maana nimekulilia wewe,
bali waovu waaibishwe
na kunyamazishwa Kuzimu.
18 Midomo yao isemayo uongo na inyamazishwe,
kwa maana kwa kiburi na dharau
wao husema kwa majivuno
dhidi ya wenye haki.

19 Tazama jinsi ulivyo mkuu wema wako,
uliowawekea akiba wakuchao,
ambao huwapa wale wakukimbiliao
machoni pa watu.
20 Unawahifadhi katika uvuli wa uwepo wako
kutokana na hila za wanadamu;
katika makao yako huwaweka salama
kutokana na ndimi za mashtaka.

21 Atukuzwe BWANA,
kwa kuwa amenionyesha upendo wake wa ajabu
nilipokuwa katika mji uliozingirwa.
22 Katika hofu yangu nilisema,
"Nimekatiliwa mbali na macho yako!"
Hata hivyo ulisikia kilio changu
ukanihurumia nilipokuita unisaidie.

23 Mpendeni BWANA ninyi watakatifu wake wote!
BWANA huwahifadhi waaminifu,
lakini wenye kiburi huwalipiza kikamilifu.
24 Kuweni hodari na mjipe moyo,
ninyi nyote mnaomtumaini BWANA.

Zaburi 32

Furaha Ya Msamaha
Zaburi ya Daudi. Funzo.
1 Heri mtu yule ambaye amesamehewa makosa yake,
ambaye dhambi zake zimefunikwa.
2 Heri mtu yule ambaye BWANA
hamhesabii dhambi,
na ambaye rohoni mwake
hamna udanganyifu.

3 Niliponyamaza, mifupa yangu ilichakaa
kwa kulia kwa maumivu makali mchana kutwa.
4 Usiku na mchana
mkono wako ulinilemea,
nguvu zangu zilinyonywa
kama vile katika joto la kiangazi.
5 Kisha nilikujulisha dhambi yangu
wala sikuficha uovu wangu.
Nilisema, "Nitaungama
makosa yangu kwa BWANA."
Ndipo uliponisamehe
hatia ya dhambi yangu.

6 Kwa hiyo kila mtu mcha Mungu akuombe
wakati unapopatikana,
hakika maji makuu yatakapofurika
hayatamfikia yeye.
7 Wewe ndiwe mahali pangu pa kujificha,
utaniepusha na taabu
na kunizunguka kwa nyimbo za wokovu.

8 Nitakufundisha na kukuonyesha njia utakayoiendea;
nitakushauri na kukuangalia.
9 Usiwe kama farasi au nyumbu
wasio na akili,
ambao ni lazima waongozwe kwa lijamu na hatamu
la sivyo hawatakukaribia.

10 Mtu mwovu ana taabu nyingi,
bali upendo usio na kikomo wa BWANA
unamzunguka mtu anayemtumaini.

11 Shangilieni katika BWANA na mfurahi, enyi wenye haki!
Imbeni, nyote mlio wanyofu wa moyo!

Zaburi 33

Ukuu Na Wema Wa Mungu

1 Mwimbieni BWANA kwa furaha, enyi wenye haki;
kusifu kunawapasa wanyofu wa moyo.
2 Msifuni BWANA kwa kinubi,
mwimbieni sifa kwa zeze la nyuzi kumi.
3 Mwimbieni wimbo mpya;
pigeni kwa ustadi, na mpaze sauti za shangwe.

4 Maana neno la BWANA ni haki na kweli,
ni mwaminifu kwa yote atendayo.
5 BWANA hupenda uadilifu na haki;
dunia imejaa upendo wake usiokoma.

6 Kwa neno la BWANA mbingu ziliumbwa,
jeshi lao la angani kwa pumzi ya kinywa chake.
7 Ameyakusanya maji ya bahari
kama kwenye chungu;
vilindi vya bahari
ameviweka katika ghala.
8 Dunia yote na imwogope BWANA,
watu wote wa dunia wamche.
9 Kwa maana Mungu alisema, na ikawa,
aliamuru na ikasimama imara.
10 BWANA huzuia mipango ya mataifa,
hupinga makusudi ya mataifa.
11 Lakini mipango ya BWANA inasimama imara milele,
makusudi ya moyo wake kwa vizazi vyote.

12 Heri taifa ambalo BWANA ni Mungu wao,
watu ambao aliwachagua kuwa urithi wake.
13 Kutoka mbinguni BWANA hutazama chini
na kuwaona wanadamu wote;
14 kutoka maskani mwake huwaangalia
wote wakaao duniani:
15 yeye ambaye huumba mioyo yao wote,
ambaye huangalia kila kitu wanachokitenda.
16 Hakuna mfalme aokokaye kwa ukubwa wa jeshi lake;
hakuna shujaa aokokaye kwa wingi wa nguvu zake.
17 Farasi ni tumaini la bure kwa wokovu,
licha ya nguvu zake nyingi, hawezi kuokoa.
18 Lakini macho ya BWANA yako kwa wale wamchao,
kwa wale tumaini lao liko katika upendo wake usio na kikomo,
19 ili awaokoe na mauti,

na kuwahifadhi wakati wa njaa.

20 Sisi tunamngojea BWANA kwa matumaini,
yeye ni msaada wetu na ngao yetu.
21 Mioyo yetu humshangilia,
kwa maana tunalitumainia jina lake takatifu.
22 Upendo wako usio na mwisho ukae juu yetu, Ee BWANA,
tunapoliweka tumaini letu kwako.
*

Zaburi 34

Sifa Na Wema Wa Mungu

Zaburi ya Daudi, alipojifanya mwendawazimu mbele ya Abimeleki, ambaye alimfukuza, naye akaondoka.

1 Nitamtukuza BWANA nyakati zote,
sifa zake zitakuwa midomoni mwangu siku zote.
2 Nafsi yangu itajisifu katika BWANA,
walioonewa watasikia na wafurahi.
3 Mtukuzeni BWANA pamoja nami,
naam, na tulitukuze jina lake pamoja.

4 Nilimtafuta BWANA naye akanijibu,
akaniokoa kwenye hofu zangu zote.
5 Wale wamtazamao hutiwa nuru,
nyuso zao hazifunikwi na aibu kamwe.
6 Maskini huyu alimwita BWANA, naye akamsikia,
akamwokoa katika taabu zake zote.
7 Malaika wa BWANA hufanya kituo
akiwazunguka wale wamchao,
naye huwaokoa.

8 Onjeni mwone kwamba BWANA ni mwema,
heri mtu yule anayemkimbilia.
9 Mcheni BWANA enyi watakatifu wake,
kwa maana wale wamchao
hawapungukiwi na chochote.
10 Wana simba wenye nguvu
hutindikiwa na kuona njaa,
bali wale wamtafutao BWANA
hawatakosa kitu chochote kilicho chema.

11 Njooni, watoto wangu, mnisikilize,
nitawafundisha kumcha BWANA.
12 Yeyote kati yenu anayependa uzima
na kutamani kuziona siku nyingi njema,
13 basi auzuie ulimi wake na mabaya,
na midomo yake kutokana na kusema uongo.
14 Aache uovu, atende mema,
aitafute amani na kuifuatilia.

---

* **Zaburi 34:** Zaburi hii imetungwa kila mstari ukianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

15 Macho ya BWANA huwaelekea wenye haki,
na masikio yake yako makini kusikiliza kilio chao.
16 Uso wa BWANA uko kinyume na watendao maovu,
ili kufuta kumbukumbu lao duniani.

17 Wenye haki hulia, naye BWANA huwasikia,
huwaokoa katika taabu zao zote.
18 BWANA yu karibu na waliovunjika moyo,
na huwaokoa waliopondeka roho.

19 Mwenye haki ana mateso mengi,
lakini BWANA humwokoa nayo yote,
20 huhifadhi mifupa yake yote,
hata mmoja hautavunjika.

21 Ubaya utamuua mtu mwovu,
nao adui za mwenye haki watahukumiwa.
22 BWANA huwakomboa watumishi wake,
yeyote anayemkimbilia yeye
hatahukumiwa kamwe.

Zaburi 35

Kuomba Msaada: Kuokolewa Kutokana Na Maadui
Zaburi ya Daudi.
1 Ee BWANA, pingana na wale wanaopingana nami,
upigane na hao wanaopigana nami.
2 Chukua ngao na kigao.
Inuka unisaidie.
3 Inua mkuki wako na fumo* lako
dhidi ya hao wanaonifuatia.
Iambie nafsi yangu,
"Mimi ni wokovu wako."

4 Wafedheheshwe na waaibishwe
wale wanaotafuta uhai wangu.
Wanaofanya shauri kuniangamiza
warudishwe nyuma kwa hofu.
5 Wawe kama makapi yapeperushwayo na upepo,
malaika wa BWANA akiwafukuza.
6 Njia yao na iwe giza na ya utelezi,
malaika wa BWANA akiwafuatilia.
7 Kwa vile walinifichia wavu wao bila sababu,
na bila sababu wamenichimbia shimo,
8 maafa na yawapate ghafula:
wavu walionifichia na uwatege wenyewe,
na waanguke katika shimo hilo,
kwa maangamizo yao.
9 Ndipo nafsi yangu itashangilia katika BWANA
na kuufurahia wokovu wake.
10 Nitapaza sauti yangu nikisema,
"Ni nani aliye kama wewe, Ee BWANA?

* **Zaburi 35:3** Fumo ni sawa na sagai, maana yake ni mkuki mfupi.

Wewe huwaokoa maskini kutokana na wale walio na nguvu kuliko wao,
maskini na mhitaji kutokana na wanaowanyang'anya!"

11 Mashahidi wakatili wanainuka,
wananiuliza mambo nisiyoyajua.
12 Wananilipa baya kwa jema
na kuiacha nafsi yangu ukiwa.
13 Lakini walipokuwa wagonjwa, nilivaa nguo ya gunia
na nikajinyenyekesha kwa kufunga.
Maombi yangu yaliponirudia bila kujibiwa,
14 niliendelea kuomboleza
kama vile wao ni rafiki au ndugu.
Niliinamisha kichwa chini kwa huzuni
kama ninayemwombolezea mama yangu.
15 Lakini nilipojikwaa,
walikusanyika kwa shangwe;
washambuliaji walijikusanya dhidi yangu
bila mimi kujua.
Walinisingizia pasipo kukoma.
16 Kama watu wasiomcha Mungu, wamenidhihaki,
wamenisagia meno.
17 Ee BWANA, utatazama mpaka lini?
Niokoe maisha yangu na maangamizi yao,
uhai wangu wa thamani
kutokana na simba hawa.
18 Nami nitakushukuru mbele ya kusanyiko kubwa,
nitakusifu katikati ya watu wengi.

19 Usiwaache wale wanaonisimanga,
wale ambao ni adui zangu bila sababu;
usiwaache wale ambao ni adui zangu bila sababu
wakonyeze jicho kwa hila.
20 Hawazungumzi kwa amani,
bali wanatunga mashtaka ya uongo
dhidi ya wale wanaoishi
kwa utulivu katika nchi.
21 Hunifumbulia vinywa vyao wakisema, "Aha! Aha!
Kwa macho yetu wenyewe tumeliona."

22 Ee BWANA, umeona hili, usiwe kimya.
Usiwe mbali nami, Ee BWANA.
23 Amka, inuka unitetee!
Unipiganie Mungu wangu na Bwana wangu.
24 Nihukumu kwa haki yako, Ee BWANA Mungu wangu,
sawasawa na haki yako;
usiwaache wakusimange.
25 Usiwaache wafikiri, "Aha, hili ndilo tulilotaka!"
Au waseme, "Tumemmeza."

26 Wote wanaofurahia dhiki yangu
waaibishwe na wachanganyikiwe;

hao wanaojiinua dhidi yangu
wavikwe aibu na dharau.
27 Wale wanaofurahia hukumu yangu ya haki
wapige kelele za shangwe na furaha;
hebu waseme siku zote, "BWANA atukuzwe,
ambaye amefurahia mafanikio ya mtumishi wake."
28 Ulimi wangu utanena haki yako
na sifa zako mchana kutwa.

Zaburi 36

Uovu Wa Mwanadamu
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi mtumishi wa BWANA.
1 Kuna neno moyoni mwangu
kuhusu hali ya dhambi ya mwovu.
Hakuna hofu ya Mungu
mbele ya macho yake.
2 Kwa kuwa machoni pake mwenyewe hujisifu mno
hata hawezi kugundua au kuichukia dhambi yake.
3 Maneno ya kinywa chake ni maovu na ya udanganyifu,
ameacha kuwa mwenye hekima na kutenda mema.
4 Hata kitandani mwake hupanga hila mbaya,
hujitia katika njia ya dhambi
na hakatai lililo baya.

5 Upendo wako, Ee BWANA, unafika hadi mbinguni,
uaminifu wako hadi kwenye anga.
6 Haki yako ni kama milima mikubwa,
hukumu zako ni kama kilindi kikuu.
Ee BWANA, wewe huwahifadhi
mwanadamu na mnyama.
7 Upendo wako usiokoma
ni wa thamani mno!
Watu wakuu na wadogo
hujificha uvulini wa mbawa zako.
8 Wanajifurahisha katika wingi nyumbani mwako,
nawe utawanywesha katika mto wa furaha zako.
9 Kuwa pamoja nawe ni kijito cha uzima,
katika nuru yako twaona nuru.

10 Dumisha upendo wako kwa wale wanaokujua wewe,
haki yako kwa wale walio wanyofu wa moyo.
11 Mguu wa mwenye kiburi usije dhidi yangu,
wala mkono wa mwovu usinifukuze.
12 Angalia jinsi watenda mabaya walivyoanguka:
wametupwa chini, hawawezi kuinuka!
*

* **Zaburi 37:** Zaburi hii imetungwa kila beti likianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

Zaburi 37

Mwisho Wa Mwovu Na Urithi Wa Mwenye Haki

Zaburi ya Daudi.

1 Usisumbuke kwa ajili ya watendao maovu,
wala usiwaonee wivu watendao mabaya,
2 kwa maana kama majani watanyauka mara,
kama mimea ya kijani watakufa mara.

3 Mtumaini BWANA na utende yaliyo mema;
Kaa katika nchi ukafurahie malisho salama.
4 Jifurahishe katika BWANA
naye atakupa haja za moyo wako.

5 Mkabidhi BWANA njia yako,
mtumaini yeye, naye atatenda hili:
6 Yeye atafanya haki yako ing'ae kama mapambazuko,
na hukumu ya shauri lako kama jua la adhuhuri.

7 Tulia mbele za BWANA
na umngojee kwa uvumilivu;
usisumbuke watu wanapofanikiwa katika njia zao,
wanapotekeleza mipango yao miovu.

8 Epuka hasira na uache ghadhabu,
usihangaike: itakuongoza tu kutenda uovu.
9 Kwa maana waovu watakatiliwa mbali,
bali wale wanaomtumaini BWANA watairithi nchi.

10 Bado kitambo kidogo, nao waovu hawataonekana,
ingawa utawatafuta, hawataonekana.
11 Bali wanyenyekevu watairithi nchi
na wafurahie amani tele.

12 Waovu hula njama dhidi ya wenye haki
na kuwasagia meno,
13 bali Bwana huwacheka waovu,
kwa sababu anajua siku yao inakuja.

14 Waovu huchomoa upanga
na kupinda upinde,
ili wawaangushe maskini na wahitaji,
kuwachinja wale ambao njia zao ni nyofu.
15 Lakini panga zao zitachoma mioyo yao wenyewe,
na pinde zao zitavunjwa.

16 Bora kidogo walicho nacho wenye haki
kuliko wingi wa mali wa waovu wengi;
17 kwa maana nguvu za waovu zitavunjwa,
lakini BWANA humtegemeza mwenye haki.

18 BWANA anazifahamu siku za wanyofu,

na urithi wao utadumu milele.
19 Siku za maafa hawatanyauka,
siku za njaa watafurahia wingi wa vitu.

20 Lakini waovu wataangamia:
Adui za BWANA watakuwa
kama uzuri wa mashamba,
watatoweka,
watatoweka kama moshi.

21 Waovu hukopa na hawalipi,
bali wenye haki hutoa kwa ukarimu.
22 Wale wanaobarikiwa na BWANA watairithi nchi,
bali wale anaowalaani watakatiliwa mbali.

23 Kama BWANA akipendezwa na njia ya mtu,
yeye huimarisha hatua zake,
24 ajapojikwaa, hataanguka,
kwa maana BWANA
humtegemeza kwa mkono wake.

25 Nilikuwa kijana na sasa ni mzee,
lakini sijaona kamwe wenye haki wameachwa
au watoto wao wakiombaomba chakula.
26 Wakati wote ni wakarimu na hukopesha bila masharti.
Watoto wao watabarikiwa.

27 Acha ubaya na utende wema,
nawe utaishi katika nchi milele.
28 Kwa kuwa BWANA huwapenda wenye haki
naye hatawaacha waaminifu wake.

Watalindwa milele,
lakini uzao wa waovu utakatiliwa mbali.
29 Wenye haki watairithi nchi,
na kuishi humo milele.

30 Kinywa cha mwenye haki hutamka hekima,
nao ulimi wake huzungumza lililo haki.
31 Sheria ya Mungu wake imo moyoni mwake;
nyayo zake hazitelezi.

32 Watu waovu huvizia wenye haki,
wakitafuta kuwaua;
33 lakini BWANA hatawaacha mikononi mwao
wala hatawaacha wahukumiwe
kuwa wakosa wanaposhtakiwa.

34 Mngojee BWANA,
na uishike njia yake.
Naye atakutukuza uirithi nchi,
waovu watakapokatiliwa mbali,
utaliona hilo.

35 Nimemwona mtu mwovu na mkatili akistawi
kama mwerezi wa Lebanoni,
36 lakini alitoweka mara na hakuonekana,
ingawa nilimtafuta, hakupatikana.

37 Watafakari watu wasio na hatia,
wachunguze watu wakamilifu,
kuna mafanikio kwa mtu apendaye amani.
38 Lakini watenda dhambi wote wataangamizwa,
mafanikio yao yatakatiliwa mbali.

39 Wokovu wa wenye haki hutoka kwa BWANA,
yeye ni ngome yao wakati wa shida.
40 BWANA huwasaidia na kuwaokoa,
huwaokoa kutoka kwa waovu na kuwahifadhi,
kwa maana wanamkimbilia.

Zaburi 38

Maombi Ya Mtu Anayeteseka

Zaburi ya Daudi. Maombi.

1 Ee BWANA, usinikemee katika hasira yako,
wala kuniadhibu katika ghadhabu yako.
2 Kwa kuwa mishale yako imenichoma,
na mkono wako umenishukia.
3 Hakuna afya mwilini mwangu
kwa sababu ya ghadhabu yako,
mifupa yangu haina uzima
kwa sababu ya dhambi zangu.
4 Maovu yangu yamenifunika
kama mzigo usiochukulika.

5 Majeraha yangu yameoza na yananuka,
kwa sababu ya upumbavu wa dhambi zangu.
6 Nimeinamishwa chini na kushushwa sana,
mchana kutwa nazunguka nikiomboleza.
7 Viuno vyangu vimejaa maumivu yaunguzayo,
hakuna afya mwilini mwangu.
8 Nimedhoofika na kupondwa kabisa,
nasononeka kwa maumivu makuu ya moyoni.

9 Ee BWANA, yote ninayoyaonea shauku
yako wazi mbele zako,
kutamani kwangu sana
hakufichiki mbele zako.
10 Moyo wangu unapigapiga,
nguvu zangu zimeniishia;
hata macho yangu yametiwa giza.
11 Rafiki na wenzangu wananikwepa
kwa sababu ya majeraha yangu;
majirani zangu wanakaa mbali nami.
12 Wale wanaotafuta uhai wangu

wanatega mitego yao,
wale ambao wangetaka kunidhuru
huongea juu ya maangamizi yangu;
hufanya shauri la hila mchana kutwa.

13 Mimi ni kama mtu kiziwi, asiyeweza kusikia,
ni kama bubu, asiyeweza kufungua kinywa chake,
14 nimekuwa kama mtu asiyesikia,
ambaye kinywa chake hakiwezi kutoa jibu.
15 Ee BWANA, ninakungojea wewe,
Ee Bwana Mungu wangu, utajibu.
16 Kwa kuwa nilisema, "Usiwaache wafurahie,
wala wasijitukuze juu yangu
mguu wangu unapoteleza."

17 Kwa maana ninakaribia kuanguka,
na maumivu yangu yananiandama siku zote.
18 Naungama uovu wangu,
ninataabishwa na dhambi yangu.
19 Wengi ni wale ambao ni adui zangu hodari,
wale wanaonichukia bila sababu ni wengi.
20 Wanaolipa maovu kwa wema wangu
hunisingizia ninapofuata lililo jema.

21 Ee BWANA, usiniache,
usiwe mbali nami, Ee Mungu wangu.
22 Ee Bwana Mwokozi wangu,
uje upesi kunisaidia.

Zaburi 39

Maombi Ya Mtu Anayeteseka

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa Yeduthuni. Zaburi ya Daudi.

1 Nilisema, "Nitaziangalia njia zangu
na kuuzuia ulimi wangu usije ukatenda dhambi;
nitaweka lijamu kinywani mwangu
wakati wote waovu wanapokuwa karibu nami."
2 Lakini niliponyamaza kimya na kutulia,
hata pasipo kusema lolote jema,
uchungu wangu uliongezeka.
3 Moyo wangu ulipata moto ndani yangu,
nilipotafakari, moto uliwaka,
ndipo nikasema kwa ulimi wangu:

4 "Ee BWANA, nijulishe mwisho wa maisha yangu
na hesabu ya siku zangu;
nijalie kujua jinsi maisha yangu
yanavyopita upesi.
5 Umefanya maisha yangu mafupi kama pumzi;
muda wangu wa kuishi ni kama
hauna thamani kwako.

Maisha ya kila mwanadamu
ni kama pumzi.
6 Hakika kila binadamu ni kama njozi
aendapo huku na huko:
hujishughulisha na mengi lakini ni ubatili;
anakusanya mali nyingi,
wala hajui ni nani atakayeifaidi.

7 “Lakini sasa Bwana, nitafute nini?
Tumaini langu ni kwako.
8 Niokoe kutoka kwenye makosa yangu yote,
usinifanye kuwa dhihaka ya wapumbavu.
9 Nilinyamaza kimya,
sikufumbua kinywa changu,
kwa sababu wewe ndiwe uliyetenda hili.
10 Niondolee mjeledi wako,
nimeshindwa kwa mapigo ya mkono wako.
11 Unakemea na kuadhibu wanadamu
kwa ajili ya dhambi zao;
unaharibu utajiri wao kama nondo aharibuvyo:
kila mwanadamu ni kama pumzi tu.

12 “Ee BWANA, usikie maombi yangu,
usikie kilio changu unisaidie,
usiwe kiziwi kwa kulia kwangu.
Kwani mimi ninaishi na wewe kama mgeni,
kama walivyokuwa baba zangu wote,
13 Tazama mbali nami, ili niweze kufurahi tena
kabla sijaondoka na nisiwepo tena.”

Zaburi 40

Wimbo Wa Sifa
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.
1 Nilimngoja BWANA kwa saburi,
naye akaniinamia, akasikia kilio changu.
2 Akanipandisha kutoka shimo la uharibifu,
kutoka matope na utelezi;
akaiweka miguu yangu juu ya mwamba
na kunipa mahali imara pa kusimama.
3 Akaweka wimbo mpya kinywani mwangu,
wimbo wa sifa kwa Mungu wetu.
Wengi wataona na kuogopa
na kuweka tumaini lao kwa BWANA.

4 Heri mtu yule amfanyaye BWANA kuwa tumaini lake,
asiyewategemea wenye kiburi,
wale wenye kugeukia miungu ya uongo.
5 Ee BWANA Mungu wangu,
umefanya mambo mengi ya ajabu.
Mambo uliyopanga kwa ajili yetu

hakuna awezaye kukuhesabia;
kama ningesema na kuyaelezea,
yangekuwa mengi mno kuyaelezea.

6 Dhabihu na sadaka hukuvitaka,
lakini umefungua masikio yangu;*
sadaka za kuteketezwa na sadaka za dhambi
hukuzihitaji.
7 Ndipo niliposema, “Mimi hapa, nimekuja:
imeandikwa kunihusu katika kitabu.
8 Ee Mungu wangu,
natamani kuyafanya mapenzi yako;
sheria yako iko ndani ya moyo wangu.”

9 Nimehubiri haki katika kusanyiko kubwa,
sikufunga mdomo wangu,
Ee BWANA, kama ujuavyo.
10 Sikuficha haki yako moyoni mwangu;
ninasema juu ya uaminifu wako na wokovu wako.
Sikuficha upendo wako na kweli yako
mbele ya kusanyiko kubwa.

11 Ee BWANA, usizuilie huruma zako,
upendo wako na kweli yako daima vinilinde.
12 Kwa maana taabu zisizo na hesabu zimenizunguka,
dhambi zangu zimenikamata, hata nisiweze kuona.
Zimekuwa nyingi kuliko nywele za kichwa changu,
nao moyo unazimia ndani yangu.

13 Ee BWANA, uwe radhi kuniokoa;
Ee BWANA, njoo hima unisaidie.
14 Wote wanaotafuta kuuondoa uhai wangu,
waaibishwe na kufadhaishwa;
wote wanaotamani kuangamizwa kwangu,
warudishwe nyuma kwa aibu.
15 Wale waniambiao, “Aha! Aha!”
wafadhaishwe na iwe aibu yao.
16 Lakini wote wakutafutao
washangilie na kukufurahia,
wale wapendao wokovu wako siku zote waseme,
“BWANA atukuzwe!”

17 Lakini bado mimi ni maskini na mhitaji;
Bwana na anifikirie.
Wewe ndiwe msaada wangu na Mwokozi wangu;
Ee Mungu wangu, usikawie.

Zaburi 41

Maombi Ya Mtu Mgonjwa
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.

---

* **Zaburi 40:6** Au: bali mwili uliniandalia.

1 Heri mtu yule anayemjali mnyonge,
BWANA atamwokoa wakati wa shida.
2 BWANA atamlinda na kuyahifadhi maisha yake,
atambariki katika nchi
na hatamwacha katika tamaa ya adui zake.
3 BWANA atamtegemeza awapo mgonjwa kitandani,
atamwinua kutoka kitandani mwake.

4 Nilisema, "Ee BWANA nihurumie,
niponye, maana nimekutenda dhambi wewe."
5 Adui zangu wanasema kwa hila,
"Lini atakufa, na jina lake litokomee kabisa."
6 Kila anapokuja mtu kunitazama,
huzungumza uongo,
huku moyo wake hukusanya masingizio;
kisha huondoka na kuyasambaza huku na huko.

7 Adui zangu wote hunong'onezana dhidi yangu,
hao huniwazia mabaya sana, wakisema,
8 "Ugonjwa mbaya sana umempata,
kamwe hatainuka tena kitandani mwake."
9 Hata rafiki yangu wa karibu niliyemwamini,
yule aliyekula chakula changu
ameniinulia kisigino chake.

10 Lakini wewe, Ee BWANA, nihurumie,
ukaniinue tena, ili niweze kuwalipiza kisasi.
11 Najua kwamba wapendezwa nami,
kwa kuwa adui yangu hanishindi.
12 Katika uadilifu wangu unanitegemeza
na kuniweka kwenye uwepo wako milele.

13 Msifuni BWANA, Mungu wa Israeli,
tangu milele na hata milele.
Amen na Amen.

KITABU CHA PILI

42

(Zaburi 42–72)

Maombi Ya Mtu Aliye Uhamishoni

Kwa mwimbishaji. Utenzi wa wana wa Kora.
1 Kama vile ayala aoneavyo shauku vijito vya maji,
ndivyo nafsi yangu ikuoneavyo shauku, Ee Mungu.
2 Nafsi yangu inamwonea Mungu kiu, Mungu aliye hai.
Ni lini nitaweza kwenda kukutana na Mungu?
3 Machozi yangu yamekuwa chakula changu
usiku na mchana,
huku watu wakiniambia mchana kutwa,
"Yuko wapi Mungu wako?"
4 Mambo haya nayakumbuka
ninapoimimina nafsi yangu:
Jinsi nilivyokuwa nikienda na umati wa watu,

nikiongoza maandamano kuelekea kwenye nyumba ya Mungu,
kwa kelele za shangwe na za shukrani
katikati ya umati uliosherehekea.

5 Ee nafsi yangu, kwa nini unasononeka?
Kwa nini unafadhaika hivyo ndani yangu?
Weka tumaini lako kwa Mungu,
kwa sababu bado nitamsifu,
Mwokozi wangu na
6 Mungu wangu.

Nafsi yangu inasononeka ndani yangu;
kwa hiyo nitakukumbuka
kutoka nchi ya Yordani,
katika vilele vya Hermoni,
kutoka Mlima Mizari.
7 Kilindi huita kilindi,
katika ngurumo za maporomoko ya maji yako;
mawimbi yako yote pamoja na viwimbi
vimepita juu yangu.

8 Mchana BWANA huelekeza upendo wake,
usiku wimbo wake uko nami:
maombi kwa Mungu wa uzima wangu.

9 Ninamwambia Mungu Mwamba wangu,
"Kwa nini umenisahau?
Kwa nini niendelee kuomboleza,
nikiwa nimeonewa na adui?"
10 Mifupa yangu inateseka kwa maumivu makali
adui zangu wanaponidhihaki,
wakiniambia mchana kutwa,
"Yuko wapi Mungu wako?"

11 Ee nafsi yangu, kwa nini unasononeka?
Kwa nini unafadhaika hivyo ndani yangu?
Weka tumaini lako kwa Mungu,
kwa sababu bado nitamsifu,
Mwokozi wangu na Mungu wangu.

Zaburi 43

Maombi Ya Mtu Aliyeko Uhamishoni Yanaendelea

1 Ee Mungu unihukumu,
nitetee dhidi ya taifa lisilomcha Mungu,
niokoe na watu wadanganyifu na waovu.
2 Wewe ni Mungu ngome yangu.
Kwa nini umenikataa?
Kwa nini niendelee kuomboleza,
nikiwa nimeonewa na adui?
3 Tuma hima nuru yako na kweli yako
na viniongoze;
vinilete mpaka mlima wako mtakatifu,

mpaka mahali unapoishi.
4 Ndipo nitakwenda madhabahuni pa Mungu,
kwa Mungu, furaha yangu na shangwe yangu.
Nitakusifu kwa kinubi,
Ee Mungu, Mungu wangu.

5 Ee nafsi yangu, kwa nini unasononeka?
Kwa nini unafadhaika hivyo ndani yangu?
Weka tumaini lako kwa Mungu,
kwa sababu bado nitamsifu
Mwokozi wangu na Mungu wangu.

Zaburi 44

Kuomba Ulinzi Wa Mungu
Kwa mwimbishaji. Utenzi wa wana wa Kora.
1 Ee Mungu, tumesikia kwa masikio yetu,
baba zetu wametueleza
yale uliyotenda katika siku zao,
siku za kale.
2 Kwa mkono wako uliwafukuza mataifa
na ukawapanda baba zetu,
uliangamiza mataifa
na kuwastawisha baba zetu.
3 Sio kwa upanga wao waliipata nchi,
wala si mkono wao uliwapatia ushindi;
ilikuwa ni kitanga cha mkono wako wa kuume,
na nuru ya uso wako,
kwa kuwa uliwapenda.

4 Wewe ni mfalme wangu na Mungu wangu,
unayeamuru ushindi kwa Yakobo.
5 Kwa uwezo wako tunawasukuma nyuma watesi wetu;
kwa jina lako tunawakanyaga adui zetu.
6 Siutumaini upinde wangu,
upanga wangu hauniletei ushindi;
7 bali wewe unatupa ushindi juu ya adui zetu,
unawaaibisha watesi wetu.
8 Katika Mungu wetu tunajivuna mchana kutwa,
nasi tutalisifu jina lako milele.

9 Lakini sasa umetukataa na kutudhili,
wala huendi tena na jeshi letu.
10 Umetufanya turudi nyuma mbele ya adui,
nao watesi wetu wametuteka nyara.
11 Umetuacha tutafunwe kama kondoo
na umetutawanya katika mataifa.
12 Umewauza watu wako kwa fedha kidogo,
wala hukupata faida yoyote kwa mauzo yao.

13 Umetufanya lawama kwa jirani zetu,
dharau na dhihaka kwa wale wanaotuzunguka.
14 Umetufanya kuwa mithali miongoni mwa mataifa,

mataifa hutikisa vichwa vyao.
15 Fedheha yangu iko mbele yangu mchana kutwa,
na uso wangu umejaa aibu tele,
16 kwa ajili ya dhihaka ya wale wanaonilaumu na kunitukana,
kwa sababu ya adui, ambaye anatamani kulipiza kisasi.

17 Hayo yote yametutokea,
ingawa tulikuwa hatujakusahau
wala hatujaenda kinyume na agano lako.
18 Mioyo yetu ilikuwa haijarudi nyuma;
nyayo zetu zilikuwa hazijaiacha njia yako.
19 Lakini ulituponda na kutufanya makao ya mbweha,
na ukatufunika kwa giza nene.

20 Kama tungalikuwa tumelisahau jina la Mungu wetu
au kunyooshea mikono yetu kwa mungu mgeni,
21 je, Mungu hangaligundua hili,
kwa kuwa anazijua siri za moyo?
22 Hata hivyo kwa ajili yako tunauawa mchana kutwa;
tumehesabiwa kama kondoo wa kuchinjwa.

23 Amka, Ee BWANA! Kwa nini unalala?
Zinduka! Usitukatae milele.
24 Kwa nini unauficha uso wako
na kusahau taabu na mateso yetu?

25 Tumeshushwa hadi mavumbini,
miili yetu imegandamana na ardhi.
26 Inuka na utusaidie,
utukomboe kwa sababu ya upendo wako usio na mwisho.

Zaburi 45

Wimbo Wa Arusi Ya Kifalme

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa utenzi wa "Yungiyungi." Utenzi wa wana wa Kora. Wimbo wa arusi.

1 Moyo wangu umesisimuliwa na jambo jema
ninapomsimulia mfalme mabeti yangu;
ulimi wangu ni kalamu ya mwandishi stadi.

2 Wewe ni bora kuliko watu wengine wote
na midomo yako imepakwa neema,
kwa kuwa Mungu amekubariki milele.
3 Jifunge upanga wako pajani mwako, ee mwenye nguvu,
jivike fahari na utukufu.
4 Katika fahari yako, songa mbele kwa ushindi,
kwa ajili ya kweli, unyenyekevu na haki,
mkono wako wa kuume na uonyeshe matendo ya kutisha.
5 Mishale yako mikali na ichome mioyo ya adui za mfalme,
mataifa na yaanguke chini ya nyayo zako.
6 Ee Mungu, kiti chako cha enzi
kitadumu milele na milele,

fimbo ya utawala wa haki
itakuwa fimbo ya utawala wa ufalme wako.
7 Unaipenda haki na kuchukia uovu;
kwa hiyo Mungu, Mungu wako,
amekuweka juu ya wenzako,
kwa kukupaka mafuta ya furaha.
8 Mavazi yako yote yana harufu nzuri
ya manemane, udi na mdalasini;
kutoka kwenye majumba ya kifalme
yaliyopambwa kwa pembe za ndovu,
sauti za vinanda vya nyuzi
zinakufanya ufurahi.
9 Binti za wafalme ni miongoni mwa wanawake wako waheshimiwa;
kuume kwako yupo bibi arusi malkia aliyevaa dhahabu ya Ofiri.

10 Sikiliza, ewe binti, fikiri na utege sikio:
Sahau watu wako na nyumba ya baba yako.
11 Mfalme ameshangazwa na uzuri wako;
mheshimu, kwa kuwa yeye ni bwana wako.
12 Binti wa Tiro atakuletea zawadi,
watu wenye utajiri watatafuta upendeleo wako.

13 Utukufu wote una binti mfalme katika chumba chake;
vazi lake limefumwa kwa nyuzi za dhahabu.
14 Anaongozwa kwa mfalme, akiwa amevalia mavazi yaliyotariziwa,
mabikira wenzake wanamfuata
na wanaletwa kwako.
15 Wanaingizwa ndani kwa shangwe na furaha,
na kuingia katika jumba la mfalme.

16 Wana wenu watachukua nafasi za baba zenu,
mtawafanya wakuu katika nchi yote.
17 Nitadumisha kumbukumbu lako katika vizazi vyote,
kwa hiyo mataifa watakusifu milele na milele.

Zaburi 46

Mungu Yuko Pamoja Nasi

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya wana wa Kora. Mtindo wa alamothi.
1 Mungu kwetu sisi ni kimbilio na nguvu,
msaada utakaoonekana tele wakati wa mateso.
2 Kwa hiyo hatutaogopa, hata kama dunia ikiondolewa
nayo milima ikiangukia moyoni mwa bahari.
3 Hata kama maji yake yatanguruma na kuumuka,
milima nayo ikitetemeka kwa mawimbi yake.

4 Kuna mto ambao vijito vyake vinaufurahisha mji wa Mungu,
mahali patakatifu ambako Aliye Juu Sana anaishi.
5 Mungu yuko katikati yake, hautaanguka,
Mungu atausaidia asubuhi na mapema.
6 Mataifa yanafanya ghasia, falme zinaanguka,
Yeye huinua sauti yake, dunia ikayeyuka.

7 BWANA Mwenye Nguvu Zote yu pamoja nasi,
Mungu wa Yakobo ni ngome yetu.

8 Njooni mkaone kazi za BWANA
jinsi alivyofanya ukiwa katika nchi.
9 Anakomesha vita hata miisho ya dunia,
anakata upinde na kuvunjavunja mkuki,
anateketeza ngao kwa moto.
10 "Tulieni, mjue ya kwamba mimi ndimi Mungu;
nitatukuzwa katikati ya mataifa,
nitatukuzwa katika dunia."

11 BWANA Mwenye Nguvu Zote yu pamoja nasi;
Mungu wa Yakobo ni ngome yetu.

Zaburi 47

Mtawala Mwenye Enzi Yote
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya wana wa Kora.
1 Pigeni makofi, enyi mataifa yote,
mpigieni Mungu kelele za shangwe!
2 Jinsi gani alivyo wa kutisha, BWANA Aliye Juu Sana,
Mfalme mkuu juu ya dunia yote!
3 Ametiisha mataifa chini yetu
watu wengi chini ya miguu yetu.
4 Alituchagulia urithi wetu,
fahari ya Yakobo, aliyempenda.

5 Mungu amepaa kwa kelele za shangwe,
BWANA kwa sauti za tarumbeta.
6 Mwimbieni Mungu sifa, imbeni sifa,
mwimbieni sifa Mfalme wetu, imbeni sifa.

7 Kwa kuwa Mungu ni mfalme wa dunia yote,
mwimbieni zaburi za sifa.
8 Mungu anatawala juu ya mataifa,
Mungu ameketi juu ya kiti chake cha enzi kitakatifu.
9 Wakuu wa mataifa wanakusanyika
kama watu wa Mungu wa Abrahamu,
kwa kuwa wafalme wa dunia ni mali ya Mungu;
yeye ametukuka sana.

Zaburi 48

Sayuni, Mji Wa Mungu
Wimbo. Zaburi ya wana wa Kora.
1 BWANA ni mkuu, anayestahili kusifiwa sana,
katika mji wa Mungu wetu,
mlima wake mtakatifu.
2 Ni mzuri katika kuinuka kwake juu sana,
furaha ya dunia yote.

Kama vilele vya juu sana vya Safoni* ni Mlima Sayuni,
mji wa Mfalme Mkuu.
3 Mungu yuko katika ngome zake;
amejionyesha mwenyewe kuwa ngome yake.

4 Wakati wafalme walipounganisha nguvu,
waliposonga mbele pamoja,
5 walimwona nao wakashangaa,
wakakimbia kwa hofu.
6 Kutetemeka kuliwashika huko,
maumivu kama ya mwanamke
mwenye utungu wa kuzaa.
7 Uliwaangamiza kama meli za Tarshishi
zilizovunjwa na upepo wa mashariki.

8 Kama tulivyokuwa tumesikia,
ndivyo tulivyoona
katika mji wa BWANA Mwenye Nguvu Zote,
katika mji wa Mungu wetu:
Mungu ataufanya uwe salama milele.

9 Ee Mungu, hekaluni mwako
tunatafakari upendo wako usiokoma.
10 Ee Mungu, kama jina lako lilivyo,
sifa zako zinafika hadi miisho ya dunia,
mkono wako wa kuume umejazwa na haki.
11 Mlima Sayuni unashangilia,
vijiji vya Yuda vinafurahi
kwa sababu ya hukumu zako.

12 Tembeeni katika Sayuni,
uzungukeni mji,
hesabuni minara yake;
13 yatafakarini vyema maboma yake,
angalieni ngome zake,
ili mpate kusimulia habari zake
kwa kizazi kijacho.
14 Kwa kuwa huyu Mungu ni Mungu wetu milele na milele;
atakuwa kiongozi wetu hata mwisho.

Zaburi 49

Upumbavu Wa Kutegemea Mali
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya wana wa Kora.
1 Sikieni haya, enyi mataifa yote,
sikilizeni, ninyi wote mkaao dunia hii.
2 Wakubwa kwa wadogo,
matajiri na maskini pamoja:
3 Kinywa changu kitasema maneno ya hekima,

* **Zaburi 48:2** Safoni inaweza ikawa na maana ya mlima mtakatifu au upande wa kaskazini.

usemi wa moyo wangu utatoa ufahamu.
4 Nitatega sikio langu nisikilize mithali,
nitafafanua kitendawili kwa zeze:

5 Kwa nini niogope siku mbaya zinapokuja,
wakati wadanganyifu waovu wanaponizunguka,
6 wale wanaotegemea mali zao
na kujivunia utajiri wao mwingi?
7 Hakuna mwanadamu awaye yote
awezaye kuukomboa uhai wa mwingine,
au kumpa Mungu fidia kwa ajili yake.
8 Fidia ya uhai ni gharama kubwa,
hakuna malipo yoyote yanayotosha,
9 ili kwamba aishi milele
na asione uharibifu.

10 Wote wanaona kwamba watu wenye hekima hufa;
wajinga na wapumbavu vivyo hivyo huangamia
na kuwaachia wengine mali zao.
11 Makaburi yao yatabaki kuwa nyumba zao za milele,
makao yao vizazi vyote;
ingawa walikuwa na mashamba
na kuyaita kwa majina yao.

12 Lakini mwanadamu, licha ya utajiri wake, hadumu;
anafanana na mnyama aangamiaye.

13 Hii ndiyo hatima ya wale wanaojitumainia wenyewe,
pia ya wafuasi wao, waliothibitisha misemo yao.
14 Kama kondoo, wamewekewa kwenda kaburini,*
nacho kifo kitawala.
Wanyofu watawatawala asubuhi,
maumbile yao yataozea kaburini,
mbali na majumba yao makubwa ya fahari.
15 Lakini Mungu atakomboa uhai† wangu na kaburi,
hakika atanichukua kwake.

16 Usitishwe mtu anapotajirika,
fahari ya nyumba yake inapoongezeka,
17 kwa maana hatachukua chochote atakapokufa,
fahari yake haitashuka pamoja naye.
18 Ingawa alipokuwa akiishi alijihesabu kuwa heri,
na wanadamu wanakusifu unapofanikiwa,
19 atajiunga na kizazi cha baba zake,
ambao hawataona kamwe nuru ya uzima.

20 Mwanadamu mwenye utajiri bila ufahamu
ni kama wanyama waangamiao.

---

* **Zaburi 49:14** Kaburini hapa ina maana ya Sheol kwa Kiebrania, yaani Kuzimu. † **Zaburi 49:15** Au: nafsi.

Zaburi 50

Ibada Ya Kweli
Zaburi ya Asafu.
1 Mwenye Nguvu, Mungu, BWANA,
asema na kuiita dunia,
tangu mawio ya jua
hadi mahali pake liendapo kutua.
2 Kutoka Sayuni, penye uzuri mkamilifu,
Mungu anaangaza.
3 Mungu wetu anakuja na hatakaa kimya,
moto uteketezao unamtangulia,
akiwa amezungukwa na tufani kali.
4 Anaziita mbingu zilizo juu,
na nchi, ili aweze kuwahukumu watu wake:
5 "Nikusanyieni watu wangu waliowekwa wakfu,
waliofanya agano nami kwa dhabihu."
6 Nazo mbingu zinatangaza haki yake,
kwa maana Mungu mwenyewe ni hakimu.

7 "Sikieni, enyi watu wangu, nami nitasema,
ee Israeli, nami nitashuhudia dhidi yenu:
Mimi ndimi Mungu, Mungu wenu.
8 Sikukemei kwa sababu ya dhabihu zako,
au sadaka zako za kuteketezwa,
ambazo daima ziko mbele zangu.
9 Sina haja ya fahali wa banda lako,
au mbuzi wa zizi lako.
10 Kwa maana kila mnyama wa msituni ni wangu,
na pia makundi ya mifugo juu ya vilima elfu.
11 Ninamjua kila ndege mlimani,
nao viumbe wa kondeni ni wangu.
12 Kama ningekuwa na njaa, nisingewaambia ninyi,
kwa maana ulimwengu ni wangu,
pamoja na vyote vilivyomo ndani yake.
13 Je, mimi hula nyama ya mafahali
au kunywa damu ya mbuzi?
14 Toa sadaka za shukrani kwa Mungu,
timiza nadhiri zako kwake Yeye Aliye Juu Sana,
15 na uniite siku ya taabu;
nami nitakuokoa, nawe utanitukuza."
16 Lakini kwake mtu mwovu, Mungu asema:
"Una haki gani kunena sheria zangu
au kuchukua agano langu midomoni mwako?
17 Unachukia mafundisho yangu
na kuyatupa maneno yangu nyuma yako.
18 Unapomwona mwizi, unaungana naye,
unapiga kura yako pamoja na wazinzi.
19 Unakitumia kinywa chako kwa mabaya
na kuuongoza ulimi wako kwa hila.
20 Wanena daima dhidi ya ndugu yako

na kumsingizia mwana wa mama yako.
21 Mambo haya unayafanya, nami nimekaa kimya,
ukafikiri Mimi nami ni kama wewe.
Lakini nitakukemea
na kuweka mashtaka mbele yako.

22 “Yatafakarini haya, ninyi mnaomsahau Mungu,
ama sivyo nitawararua vipande vipande,
wala hapatakuwepo na yeyote wa kuwaokoa:
23 Atoaye dhabihu za shukrani ananiheshimu mimi,
naye aiandaa njia yake
ili nimwonyeshe wokovu wa Mungu.”

Zaburi 51

Kuomba Msamaha

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi. Baada ya kukemewa na nabii Nathani kwa kuzini na Bathsheba.

1 Ee Mungu, unihurumie,
kwa kadiri ya upendo wako usiokoma,
kwa kadiri ya huruma yako kuu,
uyafute makosa yangu.
2 Unioshe na uovu wangu wote
na unitakase dhambi yangu.

3 Kwa maana ninajua makosa yangu,
na dhambi yangu iko mbele yangu daima.
4 Dhidi yako, wewe peke yako, nimetenda dhambi
na kufanya yaliyo mabaya machoni pako,
ili uthibitike kuwa wa kweli unenapo,
na kuwa na haki utoapo hukumu.
5 Hakika mimi nilizaliwa mwenye dhambi,
mwenye dhambi tangu nilipotungwa mimba kwa mama yangu.
6 Hakika wewe wapendezwa na kweli itokayo moyoni,
ndani sana ya moyo wangu wanifundisha hekima.

7 Nioshe kwa hisopo, nami nitakuwa safi,
unisafishe, nami nitakuwa mweupe kuliko theluji.
8 Unipe kusikia furaha na shangwe,
mifupa uliyoiponda na ifurahi.
9 Ufiche uso wako usizitazame dhambi zangu,
na uufute uovu wangu wote.

10 Ee Mungu, uniumbie moyo safi,
uifanye upya roho ya uthabiti ndani yangu.
11 Usinitupe kutoka mbele zako
wala kuniondolea Roho wako Mtakatifu.
12 Unirudishie tena furaha ya wokovu wako,
unipe roho ya utii, ili initegemeze.

13 Ndipo nitakapowafundisha wakosaji njia zako,
na wenye dhambi watakugeukia wewe.

14 Ee Mungu, Mungu uniokoaye,
niokoe na hatia ya kumwaga damu,
nao ulimi wangu utaimba juu ya haki yako.
15 Ee BWANA, fungua midomo yangu,
na kinywa changu kitatangaza sifa zako.
16 Wewe hupendezwi na dhabihu, au ningaliileta,
hufurahii sadaka za kuteketezwa.
17 Bali dhabihu za Mungu ni roho iliyovunjika,
moyo uliovunjika wenye toba,
Ee Mungu, hutaudharau.

18 Kwa wema wa radhi yako uifanye Sayuni istawi,
ukazijenge upya kuta za Yerusalemu.
19 Hapo ndipo kutakapokuwa na dhabihu za haki,
sadaka nzima za kuteketezwa za kukupendeza sana,
pia mafahali watatolewa
madhabahuni mwako.

Zaburi 52

Hukumu Ya Mungu

Kwa mwimbishaji. Utenzi wa Daudi. Baada ya Doegi, Mwedomu kumwendea Sauli na kumjulisha kuwa: "Daudi amekwenda nyumbani kwa Ahimeleki."

1 Ewe jitu, mbona unajivunia ubaya?
Kwa nini unajivuna mchana kutwa,
wewe ambaye ni fedheha mbele za Mungu?
2 Ulimi wako hupanga mashauri mabaya ya maangamizi.
Ni kama wembe mkali, ninyi mfanyao hila.
3 Unapenda mabaya kuliko mema,
uongo kuliko kusema kweli.
4 Unapenda kila neno lenye kudhuru,
ewe ulimi wenye hila!

5 Hakika Mungu atakushusha chini
kwa maangamizi ya milele:
atakunyakua na kukuondoa kwa nguvu
kutoka hema yako,
atakung'oa kutoka nchi ya walio hai.
6 Wenye haki wataona na kuogopa,
watamcheka, wakisema,
7 "Huyu ni yule mtu ambaye
hakumfanya Mungu kuwa ngome yake,
bali alitumainia wingi wa utajiri wake,
na akawa hodari kwa kuwaangamiza wengine!"

Neema Ya Mungu

8 Lakini mimi ni kama mti wa mzeituni
unaostawi katika nyumba ya Mungu,
nautegemea upendo wa Mungu usiokoma
milele na milele.
9 Nitakusifu milele kwa yale uliyoyatenda,

nitatumaini jina lako, kwa kuwa jina lako ni jema.
Nitakusifu mbele ya watakatifu wako.

Zaburi 53

Uovu Wa Wanadamu
(Zaburi 14)

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa mahalathi. Utenzi wa Daudi.

1 Mpumbavu anasema moyoni mwake,
"Hakuna Mungu."
Wameharibika, na njia zao ni za uovu kabisa,
hakuna hata mmoja atendaye mema.

2 Mungu anawachungulia wanadamu chini
kutoka mbinguni
aone kama wako wenye akili,
wowote wanaomtafuta Mungu.
3 Kila mmoja amegeukia mbali,
wameharibika wote pamoja,
hakuna atendaye mema.
Naam, hakuna hata mmoja!

4 Je, watendao mabaya kamwe hawatajifunza:
wale ambao huwala watu wangu
kama watu walavyo mkate,
hao ambao hawamwiti Mungu?
5 Hapo waliingiwa na hofu kuu,
ambapo hapakuwa cha kutetemesha.
Mungu alitawanya mifupa ya wale waliokushambulia;
uliwaaibisha, kwa sababu Mungu aliwadharau.

6 Laiti wokovu wa Israeli ungalikuja kutoka Sayuni!
Wakati Mungu arejeshapo wafungwa wa watu wake,
Yakobo na ashangilie, Israeli na afurahi!

Zaburi 54

Kuomba Ulinzi Wa Mungu Kutokana Na Adui

Kwa mwimbishaji. Na ala za nyuzi za uimbaji. Utenzi wa Daudi. Wakati Wazifu walimwendea Sauli na kumjulisha, "Je, Daudi hajifichi miongoni mwetu?"

1 Ee Mungu uniokoe kwa jina lako,
unifanyie hukumu kwa uwezo wako.
2 Ee Mungu, sikia maombi yangu,
usikilize maneno ya kinywa changu.

3 Wageni wananishambulia,
watu wakatili wanayatafuta maisha yangu,
watu wasiomjali Mungu.

4 Hakika Mungu ni msaada wangu,
Bwana ndiye anayenitegemeza.

5 Mabaya na yawarudie wale wanaonisingizia,
kwa uaminifu wako uwaangamize.

6 Nitakutolea dhabihu za hiari;
Ee BWANA, nitalisifu jina lako
kwa kuwa ni vyema.
7 Kwa maana ameniokoa katika shida zangu zote,
na macho yangu yamewatazama adui zangu kwa ushindi.

Zaburi 55

Maombi Ya Mtu Aliyesalitiwa Na Rafiki
Kwa mwimbishaji. Na ala za uimbaji. Utenzi wa Daudi.
1 Ee Mungu, sikiliza maombi yangu,
wala usidharau hoja yangu.
2 Nisikie na unijibu.
Mawazo yangu yananisumbua na nimehangaishwa
3 kwa sauti ya adui,
kwa kukaziwa macho na waovu,
kwa sababu wananiletea mateso juu yangu
na kunitukana kwa hasira zao.

4 Moyo wangu umejaa uchungu,
hofu ya kifo imenishambulia.
5 Woga na kutetemeka vimenizunguka,
hofu kuu imenigharikisha.
6 Nilisema, “Laiti ningekuwa na mbawa za njiwa!
Ningeruka niende mbali kupumzika.
7 Ningalitorokea mbali sana
na kukaa jangwani,
8 ningaliharakisha kwenda mahali pa salama,
mbali na tufani kali na dhoruba.”

9 Ee BWANA, uwatahayarishe waovu
na uwachanganyishie semi zao,
maana nimeona jeuri na ugomvi mjini.
10 Usiku na mchana wanazunguka juu ya kuta zake,
uovu na dhuluma vimo ndani yake.
11 Nguvu za uharibifu zinatenda kazi mjini,
vitisho na uongo haviondoki mitaani mwake.

12 Kama aliyenitukana ni adui yangu, ningevumilia,
kama mtu mwovu angejiinua dhidi yangu,
ningejificha asinione.
13 Kumbe ni wewe, mwenzangu,
mshiriki na rafiki yangu wa karibu,
14 ambaye awali tulifurahia ushirika mzuri,
tulipokuwa tukienda na umati hekaluni mwa Mungu.

15 Kifo na kiwajie adui zangu ghafula,
na washuke kuzimu wangali hai,

kwa maana uovu upo ndani yao.

16 Lakini ninamwita Mungu,
naye BWANA huniokoa.
17 Jioni, asubuhi na adhuhuri
ninalia kwa huzuni,
naye husikia sauti yangu.
18 Huniokoa nikawa salama katika vita
vilivyopangwa dhidi yangu,
ingawa watu wengi hunipinga.
19 Mungu anayemiliki milele,
atawasikia na kuwaadhibu,
watu ambao hawabadilishi njia zao,
wala hawana hofu ya Mungu.

20 Mwenzangu hushambulia rafiki zake,
naye huvunja agano lake.
21 Mazungumzo yake ni laini kama siagi,
hata hivyo vita vimo moyoni mwake.
Maneno yake ni mororo kuliko mafuta,
hata hivyo ni upanga mkali uliofutwa.

22 Mtwike BWANA fadhaa zako,
naye atakutegemeza,
hatamwacha kamwe mwenye haki wake aanguke.
23 Lakini wewe, Ee Mungu,
utawashusha waovu katika shimo la uharibifu.
Wenye kiu ya kumwaga damu na wenye hila,
hawataishi nusu ya siku zao.

Lakini mimi ninakutumaini wewe.

Zaburi 56

Kumtumaini Mungu

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa "Njiwa mkimya wa mbali." Utenzi wa Daudi. Baada ya kukamatwa na Wafilisti huko Gathi.

1 Ee Mungu unihurumie, maana watu wananifuatia vikali;
mchana kutwa wanazidisha mashambulizi yao.
2 Wasingiziaji wangu wananifuatia mchana kutwa,
wengi wananishambulia kwa kiburi chao.

3 Wakati ninapoogopa,
nitakutumaini wewe.
4 Katika Mungu, ambaye neno lake ninalisifu,
katika Mungu ninatumaini; sitaogopa.
Mwanadamu apatikanaye na kufa,
atanitenda nini?

5 Mchana kutwa wanayageuza maneno yangu,
siku zote wanapanga shauri la kunidhuru.
6 Wananifanyia hila, wanajificha,

wanatazama hatua zangu,
wakiwa na shauku ya kuutoa uhai wangu.

7 Wasiepuke kwa vyovyote,
Ee Mungu, katika hasira yako yaangushe mataifa.
8 Andika maombolezo yangu,
orodhesha machozi yangu katika gombo lako:
je, haya hayapo katika kumbukumbu zako?

9 Ndipo adui zangu watarudi nyuma
ninapoita msaada.
Kwa hili nitajua kwamba Mungu
yuko upande wangu.
10 Katika Mungu, ambaye neno lake ninalisifu,
katika BWANA, ambaye neno lake ninalisifu,
11 katika Mungu ninatumaini, sitaogopa.
Mwanadamu anaweza kunitenda nini?

12 Ee Mungu, nina nadhiri kwako,
nitakutolea wewe sadaka zangu za shukrani.
13 Kwa kuwa umeniokoa toka kwenye mauti
na miguu yangu kwenye kujikwaa,
ili niweze kuenenda mbele za Mungu
katika nuru ya uzima.

Zaburi 57

Kuomba Msaada
Kwa mwimbishaji. Mtindo wa "Usiharibu!" Utenzi wa Daudi. Baada ya kumponyoka Sauli pangoni.
1 Unihurumie, Ee Mungu, unihurumie,
kwa maana nafsi yangu inakukimbilia.
Chini ya uvuli wa mbawa zako nitakimbilia
mpaka maafa yapite.

2 Namlilia Mungu Aliye Juu Sana,
Mungu atimizaye makusudi yake kwangu.
3 Hutumana kutoka mbinguni na kuniokoa,
akiwakemea wale wanaonifuatilia vikali;
Mungu huutuma upendo wake na uaminifu wake.

4 Niko katikati ya simba,
nimelala katikati ya wanyama wenye njaa kuu:
watu ambao meno yao ni mikuki na mishale,
ambao ndimi zao ni panga kali.

5 Ee Mungu, utukuzwe juu ya mbingu,
utukufu wako na uenee duniani kote.

6 Waliitegea miguu yangu nyavu,
nikainamishwa chini na dhiki.
Wamechimba shimo katika njia yangu,

lakini wametumbukia humo wao wenyewe.

7 Ee Mungu, moyo wangu ni thabiti;
nitaimba na kusifu kwa moyo wangu wote.
8 Amka, nafsi yangu!
Amka, kinubi na zeze!
Nitayaamsha mapambazuko.

9 Nitakusifu wewe, Ee BWANA, katikati ya mataifa;
nitaimba habari zako, katikati ya jamaa za watu.
10 Kwa maana upendo wako ni mkuu, waenea hadi mbinguni,
uaminifu wako unazifikia anga.

11 Ee Mungu, utukuzwe juu mbinguni,
utukufu wako na uwe duniani pote.

Zaburi 58

Mungu Kuwaadhibu Waovu
Kwa mwimbishaji. Mtindo wa "Usiharibu!" Utenzi wa Daudi.
1 Enyi watawala, je, kweli mwanena kwa haki?
Je, mnahukumu kwa unyofu miongoni mwa watu?
2 La, mioyoni mwenu mnatunga udhalimu,
na mikono yenu hupima jeuri duniani.
3 Waovu ni wapotovu tangu kuzaliwa kwao,
toka tumboni mwa mama zao
ni wakaidi na husema uongo.
4 Sumu yao ni kama sumu ya nyoka,
kama ile ya fira ambaye ameziba masikio yake,
5 ambaye hatasikia sauti ya kutumbuiza ya mwaguzi,
hata kama mganga angecheza kwa ustadi kiasi gani.

6 Ee Mungu, yavunje meno katika vinywa vyao;
Ee BWANA, vunja meno makali ya hao simba!
7 Na watoweke kama maji yapitayo kwa kasi,
wavutapo pinde zao, mishale yao na iwe butu.
8 Kama konokono ayeyukavyo akitembea,
kama mtoto aliyezaliwa akiwa mfu,
wasilione jua.
9 Kabla vyungu vyenu havijapata moto wa kuni za miiba,
zikiwa mbichi au kavu,
waovu watakuwa
wamefagiliwa mbali.
10 Wenye haki watafurahi waonapo wakilipizwa kisasi,
watakapochovya nyayo zao katika damu ya waovu.
11 Ndipo wanadamu watasema,
"Hakika utulivu wa wenye haki bado una thawabu,
hakika kuna Mungu ahukumuye dunia."

Zaburi 59

Kuomba Ulinzi Wa Mungu

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa "Usiharibu!" Utenzi wa Daudi. Wakati Sauli alipotuma wapelelezi nyumbani mwa Daudi ili wamuue.

1 Ee Mungu, uniokoe na adui zangu,
unilinde kutokana na hao wanaoinuka dhidi yangu.
2 Uniponye na watu watendao mabaya,
uniokoe kutokana na wamwagao damu.

3 Tazama wanavyonivizia!
Watu wakali wananifanyia hila,
ingawa Ee BWANA, mimi sijakosea
wala kutenda dhambi.
4 Sijatenda kosa; hata hivyo wako tayari kunishambulia.
Inuka unisaidie, uone hali yangu mbaya!
5 Ee BWANA Mwenye Nguvu Zote, Mungu wa Israeli!
Zinduka uyaadhibu mataifa yote,
usionyeshe huruma kwa wasaliti.

6 Hurudi wakati wa jioni,
wakibweka kama mbwa,
wakiuzurura mji.
7 Tazama yale wanayotema kutoka vinywa vyao,
hutema upanga kutoka midomo yao,
nao husema, "Ni nani atakayetusikia?"
8 Lakini wewe, BWANA, uwacheke;
unayadharau mataifa hayo yote.

9 Ee nguvu yangu, ninakutazama wewe,
wewe, Ee Mungu, ndiwe ngome yangu,
10 Mungu wangu unipendaye.

Mungu atanitangulia,
naye atanifanya niwachekelee
wale wanaonisingizia.
11 Lakini usiwaue, Ee BWANA, ngao yetu,
au sivyo watu wangu watasahau.
Katika uwezo wako wafanye watangetange
na uwashushe chini.
12 Kwa ajili ya dhambi za vinywa vyao,
kwa ajili ya maneno ya midomo yao,
waache wanaswe katika kiburi chao.
Kwa ajili ya laana na uongo wanaotamka,
13 wateketeze katika ghadhabu,
wateketeze hadi wasiwepo tena.
Ndipo itakapofahamika katika miisho ya dunia
kwamba Mungu anatawala juu ya Yakobo.

14 Hurudi jioni,
wakibweka kama mbwa,
wakiuzurura mji.

15 Wanatangatanga wakitafuta chakula,
wasipotosheka hubweka kama mbwa.
16 Lakini mimi nitaziimba nguvu zako,
asubuhi nitaimba juu ya upendo wako;
kwa maana wewe ndiwe ngome yangu
na kimbilio langu wakati wa shida.
17 Ee uliye Nguvu zangu, ninakuimbia sifa.
Wewe, Ee Mungu, ndiwe ngome yangu,
Mungu unipendaye.

Zaburi 60

Kuomba Kuokolewa

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa "Shushani Eduthi." Utenzi wa Daudi wa kufundisha. Wakati alipopigana na Waaramu kutoka Aramu-Naharaimu na Aramu-Soba, naye Yoabu akarudi nyuma na kuwaua Waedomu 12,000 katika Bonde la Chumvi.

1 Ee Mungu, umetukataa na kutokea ghafula juu yetu,
umekasirika: sasa turejeshe upya!
2 Umetetemesha nchi na kuipasua;
uiponye mavunjiko yake, kwa maana inatetemeka.
3 Umewaonyesha watu wako nyakati za kukata tamaa;
umetunywesha mvinyo unaotuyumbisha.

4 Kwa wale wanaokucha wewe,
umewainulia bendera,
ili iweze kutwekwa dhidi ya upinde.

5 Tuokoe na utusaidie kwa mkono wako wa kuume,
ili wale uwapendao wapate kuokolewa.
6 Mungu amenena kutoka patakatifu pake:
"Nitaigawa Shekemu kwa ushindi
na kulipima Bonde la Sukothi.
7 Gileadi ni yangu na Manase ni yangu;
Efraimu ni kofia yangu ya chuma,
nayo Yuda ni fimbo yangu ya utawala.
8 Moabu ni sinia langu la kunawia,
juu ya Edomu natupa kiatu changu;
nashangilia kwa kushindwa kwa Ufilisti."

9 Ni nani atakayenipeleka hadi mji wenye ngome?
Ni nani atakayeniongoza hadi nifike Edomu?
10 Ee Mungu, si ni wewe uliyetukataa sisi,
na hutoki tena na majeshi yetu?
11 Tuletee msaada dhidi ya adui,
kwa maana msaada wa mwanadamu haufai kitu.
12 Kwa msaada wa Mungu tutapata ushindi,
naye atawaponda adui zetu.

Zaburi 61

Kuomba Ulinzi
Kwa mwimbishaji. Kwa ala za nyuzi za uimbaji. Zaburi ya Daudi.
1 Ee Mungu, sikia kilio changu,
usikilize maombi yangu.

2 Kutoka miisho ya dunia ninakuita,
ninaita huku moyo wangu unadhoofika;
uniongoze kwenye mwamba
ule ulio juu kuliko mimi.
3 Kwa kuwa umekuwa kimbilio langu,
ngome imara dhidi ya adui.

4 Natamani kukaa hemani mwako milele,
na kukimbilia chini ya uvuli wa mbawa zako.
5 Ee Mungu, kwa kuwa umesikia nadhiri zangu,
umenipa urithi wa wale wanaoliogopa jina lako.

6 Mwongezee mfalme siku za maisha yake,
miaka yake kwa vizazi vingi.
7 Yeye na atawazwe kwenye kiti cha enzi mbele za Mungu milele;
amuru upendo wako na uaminifu wako vimlinde.

8 Ndipo daima nitaliimbia sifa jina lako
na kuzitimiza nadhiri zangu siku baada ya siku.

Zaburi 62

Mungu Kimbilio La Pekee
Kwa mwimbishaji. Mtindo wa Yeduthuni. Zaburi ya Daudi.
1 Kwa Mungu peke yake nafsi yangu inapata pumziko;
wokovu wangu watoka kwake.
2 Yeye peke yake ndiye mwamba wangu na wokovu wangu;
yeye ni ngome yangu, sitatikisika kamwe.

3 Mtamshambulia mtu hata lini?
Je, ninyi nyote mtamtupa chini,
ukuta huu ulioinama na uzio huu unaotikisika?
4 Walikusudia kikamilifu kumwangusha
toka mahali pake pa fahari;
wanafurahia uongo.
Kwa vinywa vyao hubariki,
lakini ndani ya mioyo yao hulaani.

5 Ee nafsi yangu, upumzike, kwa Mungu peke yake,
tumaini langu latoka kwake.
6 Yeye peke yake ndiye mwamba wangu na wokovu wangu;
ndiye ngome yangu, sitatikisika.
7 Wokovu wangu na heshima yangu viko kwa Mungu,
ndiye mwamba wangu wenye nguvu
na kimbilio langu.

8 Enyi watu, mtumainini yeye wakati wote,
miminieni mioyo yenu kwake,
kwa kuwa Mungu ni kimbilio letu.

9 Binadamu wa ngazi ya chini ni pumzi tu,
nao wa ngazi ya juu ni uongo tu;
wakipimwa kwenye mizani, si chochote;
wote kwa pamoja ni pumzi tu.
10 Usitumainie vya udhalimu
wala usijivune kwa vitu vya wizi;
ingawa utajiri wako utaongezeka,
usiviwekee moyo wako.

11 Jambo moja Mungu amelisema,
mambo mawili nimeyasikia:
kwamba, Ee Mungu,
wewe una nguvu,
12 na kwamba, Ee BWANA,
wewe ni mwenye upendo.
Hakika utampa kila mtu thawabu
kwa kadiri ya alivyotenda.

Zaburi 63

Shauku Kwa Ajili Ya Uwepo Wa Mungu
Zaburi ya Daudi. Wakati alipokuwa katika Jangwa la Yuda.
1 Ee Mungu, wewe ni Mungu wangu,
nakutafuta kwa moyo wote;
nafsi yangu inakuonea kiu,
mwili wangu unakuonea wewe shauku,
katika nchi kame na iliyochoka
mahali ambapo hapana maji.

2 Nimekuona katika mahali patakatifu
na kuuona uwezo wako na utukufu wako.
3 Kwa sababu upendo wako ni bora kuliko uhai,
midomo yangu itakuadhimisha.
4 Nitakusifu siku zote za maisha yangu,
na kwa jina lako nitainua mikono yangu.
5 Nafsi yangu itatoshelezwa
kama kwa wingi wa vyakula;
kwa midomo iimbayo
kinywa changu kitakusifu wewe.

6 Kitandani mwangu ninakukumbuka wewe,
ninawaza juu yako makesha yote ya usiku.
7 Kwa sababu wewe ndiwe msaada wangu,
chini ya uvuli wa mbawa zako naimba.
8 Nafsi yangu inaambatana nawe,
mkono wako wa kuume hunishika.

9 Wale wanaotafuta uhai wangu wataharibiwa,

watakwenda chini kwenye vilindi vya dunia.
10 Watatolewa wafe kwa upanga,
nao watakuwa chakula cha mbweha.

11 Bali mfalme atafurahi katika Mungu,
wale wote waapao kwa jina la Mungu watamsifu,
bali vinywa vya waongo vitanyamazishwa.

Zaburi 64

Kuomba Ulinzi Dhidi Ya Maadui
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.
1 Ee Mungu, unisikie ninapoeleza lalamiko langu,
uyahifadhi maisha yangu kutokana na vitisho vya adui.
2 Unifiche kutokana na shauri la siri la waovu,
kutokana na zile kelele za kundi la watenda mabaya.

3 Wananoa ndimi zao kama panga
na kuelekeza maneno yao kama mishale ya kufisha.
4 Hurusha mishale kutoka kwenye mavizio kwa mtu asiye na hatia,
humrushia ghafula bila woga.

5 Kila mmoja humtia moyo mwenzake
katika mipango mibaya;
huzungumza juu ya kuficha mitego yao,
nao husema, "Ni nani ataiona?"
6 Hufanya shauri baya la dhuluma na kusema,
"Tumebuni mpango mkamilifu!"
Hakika nia na moyo wa mwanadamu vina hila.

7 Bali Mungu atawapiga kwa mishale,
nao ghafula wataangushwa.
8 Atageuza ndimi zao wenyewe dhidi yao
na kuwaleta kwenye maangamizi;
wote wawaonao watatikisa vichwa vyao
kwa dharau.

9 Wanadamu wote wataogopa,
watatangaza kazi za Mungu
na kutafakari yale aliyoyatenda.
10 Wenye haki na wafurahi katika BWANA,
na wakimbilie kwake;
wanyofu wote wa moyo na wamsifu yeye!

Zaburi 65

Kusifu Na Kushukuru
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi. Wimbo.
1 Ee Mungu, sifa zakungojea katika Sayuni;
kwako wewe nadhiri zetu zitatimizwa.
2 Ewe usikiaye maombi,
kwako wewe watu wote watakuja.
3 Tulipokuwa tumefunikwa kabisa na dhambi,

wewe ulisamehe makosa yetu.
4 Heri wale uliowachagua
na kuwaleta karibu ili waishi katika nyua zako!
Tunashibishwa kwa mema ya nyumba yako,
mema ya Hekalu lako takatifu.

5 Unatujibu kwa matendo ya kushangaza ya haki,
Ee Mungu Mwokozi wetu,
tumaini la miisho yote ya duniani
na la bahari zilizo mbali sana,
6 uliyeumba milima kwa uwezo wako,
ukiwa umejivika nguvu,
7 uliyenyamazisha dhoruba za bahari,
ngurumo za mawimbi yake,
na ghasia za mataifa.
8 Wale wanaoishi mbali sana
wanaogopa maajabu yako,
kule asubuhi ipambazukiapo
na kule jioni inakofifilia
umeziita nyimbo za furaha.

9 Waitunza nchi na kuinyeshea,
waitajirisha kwa wingi.
Vijito vya Mungu vimejaa maji
ili kuwapa watu nafaka,
kwa maana wewe umeviamuru.
10 Umeilowesha mifereji yake
na kusawazisha kingo zake;
umeilainisha kwa manyunyu
na kuibariki mimea yake.
11 Umeuvika mwaka taji ya baraka,
magari yako yanafurika kwa wingi.
12 Mbuga za majani za jangwani umezineemesha;
vilima vimevikwa furaha.
13 Penye nyanda za malisho pamejaa makundi ya wanyama,
na mabonde yamepambwa kwa mavuno;
vyote vinashangilia kwa furaha na kuimba.

Zaburi 66

Kusifu Mungu Kwa Ajili Ya Wema Wake
Kwa mwimbishaji. Wimbo. Zaburi.
1 Mpigieni Mungu kelele za shangwe, dunia yote!
2 Imbeni utukufu wa jina lake;
mpeni sifa zake kwa utukufu!
3 Mwambieni Mungu, “Jinsi gani yalivyo ya kutisha matendo yako!
Uwezo wako ni mkuu mno kiasi kwamba
adui wananyenyekea mbele zako.
4 Dunia yote yakusujudia,
wanakuimbia wewe sifa,
wanaliimbia sifa jina lako.”

5 Njooni mwone yale Mungu aliyoyatenda,
mambo ya kutisha aliyoyatenda
miongoni mwa wanadamu!
6 Alifanya bahari kuwa nchi kavu,
wakapita kati ya maji kwa miguu,
njooni, tumshangilie.
7 Yeye hutawala kwa uwezo wake milele,
macho yake huangalia mataifa yote:
waasi wasithubutu kujiinua dhidi yake.

8 Enyi mataifa, msifuni Mungu wetu,
sauti ya sifa yake isikike,
9 ameyahifadhi maisha yetu
na kuizuia miguu yetu kuteleza.
10 Ee Mungu, wewe ulitujaribu,
ukatusafisha kama fedha.
11 Umetuingiza kwenye nyavu
na umetubebesha mizigo mizito
migongoni mwetu.
12 Uliwaruhusu watu watukalie vichwani,
tulipita kwenye moto na kwenye maji,
lakini ulituleta kwenye nchi
iliyojaa utajiri tele.

13 Nitakuja hekaluni mwako na sadaka za kuteketezwa
na kukutimizia nadhiri zangu:
14 nadhiri ambazo midomo yangu iliahidi
na nilizotamka kwa kinywa changu
nilipokuwa katika shida.
15 Nitakutolea dhabihu za wanyama wanono
na sadaka za kondoo dume,
nitakutolea mafahali na mbuzi.

16 Njooni msikilize ninyi nyote mnaomcha Mungu,
nami niwaambie aliyonitendea.
17 Nilimlilia kwa kinywa changu,
sifa zake zilikuwa katika ulimi wangu.
18 Kama ningekuwa nimeyaficha maovu moyoni mwangu,
Bwana asingekuwa amenisikiliza;
19 lakini hakika Mungu amenisikiliza
na amesikia sauti yangu katika maombi.
20 Sifa apewe Mungu,
ambaye hakulikataa ombi langu
wala kunizuilia upendo wake!

Zaburi 67

Mataifa Yahimizwa Kumsifu Mungu

Kwa mwimbishaji. Na ala za nyuzi za muziki. Zaburi. Wimbo.
1 Mungu aturehemu na kutubariki,
na kutuangazia nuru za uso wake,

2 ili njia zako zijulikane duniani,
wokovu wako katikati ya mataifa yote.

3 Ee Mungu, mataifa na wakusifu,
mataifa yote na wakusifu.
4 Mataifa yote wafurahi na kuimba kwa shangwe,
kwa kuwa unatawala watu kwa haki
na kuongoza mataifa ya dunia.
5 Ee Mungu, mataifa na wakusifu,
mataifa yote na wakusifu.

6 Ndipo nchi itatoa mazao yake,
naye Mungu, Mungu wetu, atatubariki.
7 Mungu atatubariki
na miisho yote ya dunia itamcha yeye.

Zaburi 68

Wimbo Wa Taifa Wa Shangwe Kwa Ushindi
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi. Wimbo.
1 Mungu na ainuke, watesi wake watawanyike,
adui zake na wakimbie mbele zake.
2 Kama vile moshi upeperushwavyo na upepo,
vivyo hivyo uwapeperushe mbali,
kama vile nta iyeyukavyo kwenye moto,
vivyo hivyo waovu na waangamie mbele za Mungu.
3 Bali wenye haki na wafurahi,
washangilie mbele za Mungu,
wafurahi na kushangilia.

4 Mwimbieni Mungu, liimbieni sifa jina lake,
mtukuzeni yeye aendeshwaye juu ya mawingu:
jina lake ni BWANA,
furahini mbele zake.
5 Baba wa yatima, mtetezi wa wajane,
ni Mungu katika makao yake matakatifu.
6 Mungu huwaweka wapweke katika jamaa,
huwaongoza wafungwa wakiimba,
bali waasi huishi katika nchi kame.

7 Ee Mungu, ulipowatangulia watu wako,
ulipopita nyikani,
8 dunia ilitikisika,
mbingu zikanyesha mvua,
mbele za Mungu, Yule wa Sinai,
mbele za Mungu, Mungu wa Israeli.
9 Ee Mungu, ulinyesha mvua nyingi
na kuiburudisha ardhi iliyokuwa imechoka.
10 Ee Mungu, watu wako waliishi huko,
nawe kwa wingi wa utajiri wako
uliwapa maskini mahitaji yao.

11 Bwana alitangaza neno,
waliolitangaza neno hilo walikuwa kundi kubwa:
12 “Wafalme na majeshi walikimbia upesi,
watu waliobaki kambini waligawana nyara.
13 Hata ulalapo katikati ya mioto ya kambini,
mabawa ya njiwa wangu yamefunikwa kwa fedha,
manyoya yake kwa dhahabu ing’aayo.”
14 Wakati Mwenyezi* alipowatawanya wafalme katika nchi,
ilikuwa kama theluji iliyoanguka juu ya Salmoni.

15 Milima ya Bashani ni milima iliyotukuka,
milima ya Bashani ina vilele vilivyochongoka.
16 Enyi milima yenye vilele vilivyochongoka,
kwa nini mnakazia macho kwa wivu,
katika mlima Mungu anaochagua kutawala,
ambako BWANA mwenyewe ataishi milele?
17 Magari ya Mungu ni makumi ya maelfu,
na maelfu ya maelfu;
Bwana amekuja kutoka Sinai
hadi katika patakatifu pake.
18 Ulipopanda juu, uliteka mateka,
ukapokea vipawa kutoka kwa wanadamu,
hata kutoka kwa wale walioasi,
ili wewe, Ee BWANA Mungu, upate kuishi huko.

19 Sifa apewe Bwana, Mungu Mwokozi wetu,
ambaye siku kwa siku hutuchukulia mizigo yetu.
20 Mungu wetu ni Mungu aokoaye,
BWANA Mwenyezi hutuokoa na kifo.

21 Hakika Mungu ataponda vichwa vya adui zake,
vichwa vya hao waendao katika njia za dhambi.
22 Bwana alisema, “Nitawarudisha kutoka Bashani;
nitawarudisha kutoka vilindi vya bahari,
23 ili uweze kuchovya miguu yako katika damu ya adui zako,
huku ndimi za mbwa wako zikiwa na fungu lake.”

24 Ee Mungu, maandamano yako yameonekana,
maandamano ya Mungu wangu, Mfalme wangu,
yakielekea patakatifu pake.
25 Mbele wako waimbaji, baada yao wapiga vinanda,
pamoja nao wako wanawali wakipiga matari.
26 Msifuni Mungu katika kusanyiko kubwa,
msifuni BWANA katika kusanyiko la Israeli.
27 Liko kabila dogo la Benyamini likiwaongoza,
wakifuatwa na kundi kubwa la watawala wa Yuda,
hatimaye watawala wa Zabuloni na Naftali.

28 Ee Mungu, amuru uwezo wako,

---

* **Zaburi 68:14** Mwenyezi hapa ina maana ya Shaddai kwa Kiebrania.

Ee Mungu tuonyeshe nguvu zako,
kama ulivyofanya hapo awali.
29 Kwa sababu ya Hekalu lako Yerusalemu
wafalme watakuletea zawadi.
30 Mkemee mnyama aliyeko kwenye manyasi,
kundi la mafahali katikati ya ndama za mataifa.
Na walete minara ya madini ya fedha wakinyenyekea.
Tawanya mataifa yapendayo vita.
31 Wajumbe watakuja kutoka Misri,
Kushi† atajisalimisha kwa Mungu.

32 Mwimbieni Mungu, enyi falme za dunia,
mwimbieni Bwana sifa,
33 mwimbieni sifa yeye apandaye mbingu za kale zilizo juu,
yeye angurumaye kwa sauti kuu.
34 Tangazeni uwezo wa Mungu,
ambaye fahari yake iko juu ya Israeli,
ambaye uwezo wake uko katika anga.
35 Ee Mungu, wewe unatisha katika mahali patakatifu pako,
Mungu wa Israeli huwapa watu wake uwezo na nguvu.

Mungu Asifiwe!

Zaburi 69

Kilio Cha Kuomba Msaada Wakati Wa Dhiki
Kwa mwimbishaji. Mtindo wa "Yungiyungi." Zaburi ya Daudi.
1 Ee Mungu, niokoe,
kwa maana maji yamenifika shingoni.
2 Ninazama kwenye vilindi vya matope,
pasipo mahali pa kukanyaga,
Nimefika kwenye maji makuu,
mafuriko yamenigharikisha.
3 Nimechoka kwa kuomba msaada,
koo langu limekauka.
Macho yangu yanafifia,
nikimtafuta Mungu wangu.
4 Wale wanaonichukia bila sababu
ni wengi kuliko nywele za kichwa changu;
wengi ni adui kwangu bila sababu,
wale wanaotafuta kuniangamiza.
Ninalazimishwa kurudisha
kitu ambacho sikuiba.

5 Ee Mungu, wewe unajua upumbavu wangu,
wala hatia yangu haikufichika kwako.

6 Ee Bwana, ewe Bwana Mwenye Nguvu Zote,
wakutumainio wasiaibishwe
kwa ajili yangu;
wakutafutao wasifedheheshwe kwa ajili yangu,

† **Zaburi 68:31** Kushi hapa ina maana maeneo ya Naili ya juu, yaani Ethiopia.

Ee Mungu wa Israeli.
7 Kwa maana nimestahimili dharau kwa ajili yako,
aibu imefunika uso wangu.
8 Nimekuwa mgeni kwa ndugu zangu,
mgeni kwa wana wa mama yangu mwenyewe.
9 Kwa kuwa wivu wa nyumba yako unanila,
matukano ya wale wanaokutukana yameniangukia.
10 Ninapolia na kufunga,
lazima nivumilie matusi.
11 Ninapovaa nguo ya gunia,
watu hunidharau.
12 Wale wanaoketi mlangoni wananisimanga,
nimekuwa wimbo wa walevi.

13 Lakini Ee BWANA, ninakuomba,
kwa wakati ukupendezao;
katika upendo wako mkuu, Ee Mungu,
unijibu kwa wokovu wako wa hakika.
14 Uniokoe katika matope,
usiniache nizame;
niokoe na hao wanichukiao,
kutoka kwenye vilindi vya maji.
15 Usiache mafuriko yanigharikishe
au vilindi vinimeze,
au shimo lifumbe kinywa chake juu yangu.
16 Ee BWANA, unijibu, kwa wema wa upendo wako;
kwa huruma zako nyingi unigeukie.
17 Usimfiche mtumishi wako uso wako,
uharakishe kunijibu, kwa sababu niko katika shida.
18 Njoo karibu uniokoe,
nikomboe kwa sababu ya adui zangu.

19 Unajua jinsi ninavyodharauliwa,
kufedheheshwa na kuaibishwa,
adui zangu wote unawajua.
20 Dharau zimenivunja moyo
na nimekata tamaa,
nimetafuta wa kunihurumia, lakini sikumpata,
wa kunituliza, lakini sikumpata.
21 Waliweka nyongo katika chakula changu
na walinipa siki nilipokuwa na kiu.

22 Meza iliyoandaliwa mbele yao na iwe mtego,
nayo iwe upatilizo na tanzi.
23 Macho yao yatiwe giza ili wasiweze kuona,
nayo migongo yao iinamishwe daima.
24 Uwamwagie ghadhabu yako,
hasira yako kali na iwapate.
25 Mahali pao na pawe ukiwa,
wala asiwepo yeyote atakayeishi katika mahema yao.
26 Kwa kuwa wanawatesa wale uliowajeruhi,

na kuzungumza juu ya maumivu ya wale uliowaumiza.
27 Walipize uovu juu ya uovu,
usiwaache washiriki katika wokovu wako.
28 Wafutwe kutoka kitabu cha uzima
na wasiorodheshwe pamoja na wenye haki.

29 Mimi niko katika maumivu na dhiki;
Ee Mungu, wokovu wako na unihifadhi.

30 Nitalisifu jina la Mungu kwa wimbo,
nami nitamtukuza kwa kumtolea shukrani.
31 Hili litampendeza BWANA kuliko ng'ombe dume,
zaidi ya fahali akiwa na pembe na kwato zake.
32 Maskini wataona na kufurahi:
ninyi mnaomtafuta Mungu, mioyo yenu na iishi!
33 BWANA huwasikia wahitaji
wala hadharau watu wake waliotekwa.

34 Mbingu na dunia zimsifu,
bahari na vyote viendavyo ndani yake,
35 kwa maana Mungu ataiokoa Sayuni
na kuijenga tena miji ya Yuda.
Kisha watu watafanya makao yao humo na kuimiliki,
36 watoto wa watumishi wake watairithi
na wale wote walipendao jina lake
wataishi humo.

Zaburi 70

Kuomba Msaada
(Zaburi 40:13-17)

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi. Maombi.
1 Ee Mungu, ufanye haraka kuniokoa;
Ee BWANA, njoo hima unisaidie.
2 Wale wanaotafuta kuuondoa uhai wangu,
waaibishwe na kufadhaishwa;
wote wanaotamani kuangamizwa kwangu,
warudishwe nyuma kwa aibu.
3 Wale waniambiao, "Aha! Aha!"
warudi nyuma kwa sababu ya aibu yao.
4 Lakini wote wakutafutao
washangilie na kukufurahia,
wale wapendao wokovu wako siku zote waseme,
"Mungu na atukuzwe!"

5 Lakini bado mimi ni maskini na mhitaji;
Ee Mungu, unijie haraka.
Wewe ndiwe msaada wangu na mwokozi wangu;
Ee BWANA, usikawie.

Zaburi 71

Kuomba Ulinzi Na Msaada Siku Zote Za Maisha

1 Ee BWANA, nimekukimbilia wewe,

usiache nikaaibika kamwe.
2 Kwa haki yako uniponye na kuniokoa,
unitegee sikio lako uniokoe.
3 Uwe kwangu mwamba wa kimbilio,
mahali nitakapokimbilia kila wakati;
toa amri ya kuniokoa, kwa kuwa wewe
ni mwamba wangu na ngome yangu.
4 Ee Mungu wangu uniokoe kutoka kwenye mkono wa mwovu,
kutoka kwenye makucha ya watu wabaya na wakatili.

5 Kwa kuwa umekuwa tumaini langu, Ee BWANA Mwenyezi,
tegemeo langu tangu ujana wangu.
6 Tangu kuzaliwa nimekutegemea wewe,
ulinitoa tumboni mwa mama yangu.
Nitakusifu wewe daima.
7 Nimekuwa kama kioja kwa wengi,
lakini wewe ni kimbilio langu imara.
8 Kinywa changu kimejazwa sifa zako,
nikitangaza utukufu wako mchana kutwa.

9 Usinitupe wakati wa uzee,
wala usiniache nguvu zangu zinapopungua.
10 Kwa maana adui zangu wananisengenya,
wale wanaonivizia kuniua wafanya hila.
11 Wanasema, “Mungu amemwacha,
mkimbilieni mkamkamate,
kwani hakuna wa kumwokoa.”
12 Ee Mungu, usiwe mbali nami,
njoo haraka kunisaidia, Ee Mungu wangu.
13 Washtaki wangu na waangamie kwa aibu,
wale wanaotaka kunidhuru
na wafunikwe kwa dharau na fedheha.

14 Lakini mimi, nitatumaini siku zote,
nitakusifu zaidi na zaidi.
15 Kinywa changu kitasimulia haki yako,
wokovu wako mchana kutwa,
ingawa sifahamu kipimo chake.
16 Ee BWANA Mwenyezi, nitakuja
na kutangaza matendo yako makuu,
nitatangaza haki yako, yako peke yako.
17 Ee Mungu, umenifundisha tangu ujana wangu,
hadi leo ninatangaza matendo yako ya ajabu.
18 Ee Mungu, usiniache,
hata niwapo mzee wa mvi,
mpaka nitangaze uwezo wako kwa kizazi kijacho,
nguvu zako kwa wote watakaokuja baadaye.

19 Ee Mungu, haki yako imefika juu katika mbingu,
wewe ambaye umefanya mambo makuu.
Ee Mungu, ni nani aliye kama wewe?
20 Ingawa umenifanya nipate taabu, nyingi na chungu,

utanihuisha tena,
kutoka vilindi vya dunia
utaniinua tena.
21 Utaongeza heshima yangu
na kunifariji tena.

22 Ee Mungu wangu, nitakusifu kwa kinubi
kwa ajili ya uaminifu wako;
Ee Uliye Mtakatifu wa Israeli,
nitakuimbia sifa kwa zeze.
23 Midomo yangu itapaza sauti kwa furaha
ninapokuimbia sifa,
mimi, ambaye umenikomboa.
24 Ulimi wangu utasimulia matendo yako ya haki
mchana kutwa,
kwa maana wale waliotaka kunidhuru,
wameaibishwa na kufadhaishwa.

Zaburi 72

Maombi Kwa Ajili Ya Mfalme

Zaburi ya Solomoni.
1 Ee Mungu, mjalie mfalme aamue kwa haki yako,
mwana wa mfalme kwa haki yako.
2 Atawaamua watu wako kwa haki,
watu wako walioonewa kwa haki.
3 Milima italeta mafanikio kwa watu,
vilima tunda la haki.
4 Atawatetea walioonewa miongoni mwa watu
na atawaokoa watoto wa wahitaji,
ataponda mdhalimu.

5 Atadumu kama jua lidumuvyo, kama mwezi, vizazi vyote.
6 Atakuwa kama mvua inyeshayo juu ya shamba lililofyekwa,
kama manyunyu yanyeshayo ardhi.
7 Katika siku zake wenye haki watastawi;
mafanikio yatakuwepo mpaka mwezi utakapokoma.

8 Atatawala kutoka bahari hadi bahari
na kutoka Mto* mpaka miisho ya dunia.
9 Makabila ya jangwani watamsujudia,
na adui zake wataramba mavumbi.
10 Wafalme wa Tarshishi na wa pwani za mbali
watamletea kodi;
wafalme wa Sheba na Seba
watampa zawadi.
11 Wafalme wote watamsujudia
na mataifa yote yatamtumikia.

12 Kwa maana atamwokoa mhitaji anayemlilia,
aliyeonewa asiye na wa kumsaidia.
13 Atawahurumia wanyonge na wahitaji

* **Zaburi 72:8** Yaani Mto Frati.

na kuwaokoa wahitaji kutoka mauti.
14 Atawaokoa kutoka uonevu na ukatili,
kwani damu yao ni ya thamani machoni pake.

15 Aishi maisha marefu!
Na apewe dhahabu ya Sheba.
Watu wamwombee daima
na kumbariki mchana kutwa.
16 Nafaka ijae tele katika nchi yote,
juu ya vilele vya vilima na istawi.
Tunda lake na listawi kama Lebanoni,
listawi kama majani ya kondeni.
17 Jina lake na lidumu milele,
na lidumu kama jua.

Mataifa yote yatabarikiwa kupitia kwake,
nao watamwita aliyebarikiwa.

18 BWANA Mungu, Mungu wa Israeli, apewe sifa,
yeye ambaye peke yake hutenda mambo ya ajabu.
19 Jina lake tukufu lisifiwe milele,
ulimwengu wote ujae utukufu wake.
Amen na Amen.

20 Huu ndio mwisho wa maombi ya Daudi mwana wa Yese.

KITABU CHA TATU

73

(Zaburi 73–89)

Haki Ya Mungu

Zaburi ya Asafu.
1 Hakika Mungu ni mwema kwa Israeli,
kwa wale ambao mioyo yao ni safi.

2 Bali kwangu mimi, miguu yangu ilikuwa karibu kuteleza;
nilikuwa karibu mguu wangu kuachia uliposimama.
3 Kwa maana niliwaonea wivu wenye kujivuna
nilipoona kufanikiwa kwa waovu.

4 Wao hawana taabu,*
miili yao ina afya na nguvu.
5 Hawapati shida zinazowataabisha watu wengine,
wala hawapati mapigo kama wanadamu wengine.
6 Kwa hiyo kiburi ni mkufu wao,
wamejivika jeuri.
7 Uovu hutoka katika mioyo yao iliyokufa ganzi,
majivuno maovu kutoka mioyoni mwao hauna kikomo.
8 Hudhihaki na kusema kwa ukorofi,
katika majivuno yao wanatishia kutesa.
9 Vinywa vyao huweka madai hata kwa mbingu,

* **Zaburi 73:4** Tafsiri nyingine zinasema: hawana maumivu katika kufa kwao.

nazo ndimi zao humiliki duniani.
10 Kwa hiyo watu wao huwageukia
na kunywa maji tele.†
11 Wanasema, “Mungu awezaje kujua?
Je, Yeye Aliye Juu Sana anayo maarifa?”

12 Hivi ndivyo walivyo waovu:
siku zote hawajali,
wanaongezeka katika utajiri.

13 Hakika nimeuweka moyo wangu safi bure,
ni bure nimenawa mikono yangu nisiwe na hatia.
14 Mchana kutwa nimetaabika,
nimeadhibiwa kila asubuhi.

15 Kama ningesema, “Nitasema hivi,”
ningelikuwa nimewasaliti watoto wako.
16 Nilipojaribu kuelewa haya yote,
yalikuwa magumu kwangu kuelewa.
17 Mpaka nilipoingia patakatifu pa Mungu,
ndipo nilipotambua mwisho wao.

18 Hakika unawaweka mahali pa utelezi,
unawaangusha chini kwa uharibifu.
19 Tazama jinsi wanavyoangamizwa ghafula,
wanatoweshwa kabisa na vitisho!
20 Kama ndoto mtu aamkapo,
hivyo wakati uinukapo, Ee Bwana,
utawatowesha kama ndoto.

21 Wakati moyo wangu ulipohuzunishwa,
na roho yangu ilipotiwa uchungu,
22 nilikuwa mpumbavu na mjinga,
nilikuwa mnyama mkatili mbele yako.

23 Hata hivyo niko pamoja nawe siku zote,
umenishika mkono wangu wa kuume.
24 Unaniongoza kwa shauri lako,
hatimaye utaniingiza katika utukufu.
25 Nani niliye naye mbinguni ila wewe?
Dunia haina chochote ninachokitamani ila wewe.
26 Mwili na moyo wangu vyaweza kushindwa,
bali Mungu ni nguvu ya moyo wangu
na fungu langu milele.

27 Wale walio mbali nawe wataangamia,
unawaangamiza wote wasio waaminifu kwako.
28 Lakini kwangu mimi,
ni vyema kuwa karibu na Mungu.
Nimemfanya Bwana Mwenyezi kimbilio langu;

† **Zaburi 73:10** Au: na kupokea yote wasemayo.

nami nitayasimulia matendo yako yote.

Zaburi 74

Maombi Kwa Ajili Ya Taifa Kuokolewa

Utenzi wa Asafu.

1 Ee Mungu, mbona umetukataa milele?
Mbona hasira yako inatoka moshi
juu ya kondoo wa malisho yako?
2 Kumbuka watu uliowanunua zamani,
kabila la urithi wako, ambao uliwakomboa:
Mlima Sayuni, ambamo uliishi.
3 Geuza hatua zako kuelekea magofu haya ya kudumu,
uharibifu wote huu ambao adui ameuleta pale patakatifu.

4 Adui zako wamenguruma pale ulipokutana nasi,
wanaweka bendera zao kama alama.
5 Walifanya kama watu wanaotumia mashoka
kukata kichaka cha miti.
6 Walivunjavunja milango yote iliyonakshiwa
kwa mashoka na vishoka vyao.
7 Waliteketeza kabisa mahali pako patakatifu,
wakayanajisi makao ya Jina lako.
8 Walisema mioyoni mwao,
"Tutawaponda kabisa!"
Walichoma kila mahali ambapo Mungu
aliabudiwa katika nchi.
9 Hatukupewa ishara za miujiza;
hakuna manabii waliobaki,
hakuna yeyote kati yetu ajuaye
hali hii itachukua muda gani.

10 Ee Mungu, mtesi atakudhihaki mpaka lini?
Je, adui watalitukana jina lako milele?
11 Kwa nini unazuia mkono wako,
mkono wako wa kuume?
Uutoe kutoka makunjo ya vazi lako
na uwaangamize!

12 Lakini wewe, Ee Mungu, ni mfalme wangu tangu zamani,
unaleta wokovu duniani.
13 Ni wewe uliyeigawanya bahari kwa uweza wako;
ulivunja vichwa vya wanyama wakubwa wa kutisha katika maji.
14 Ni wewe uliyeponda vichwa vya Lewiathani*
nawe ukamtoa kama chakula
kwa viumbe vya jangwani.
15 Ni wewe uliyefungua chemchemi na vijito,
ulikausha mito ambayo ilikuwa ikitiririka daima.
16 Mchana ni wako, nao usiku ni wako pia,
uliziweka jua na mwezi.

---

* **Zaburi 74:14** Lewiathani ni mnyama mkubwa wa baharini mwenye magamba anayefanana na joka kubwa, mwenye umbo la kutisha, asiyeweza kuvuliwa.

17 Ni wewe uliyeiweka mipaka yote ya dunia,
ulifanya kiangazi na masika.

18 Ee BWANA, kumbuka jinsi mtesi alivyokudhihaki,
jinsi watu wapumbavu walivyolitukana jina lako.
19 Usiukabidhi uhai wa njiwa wako kwa wanyama wakali wa mwitu;
usisahau kabisa uhai wa watu wako wanaoteseka milele.
20 Likumbuke agano lako,
maana mara kwa mara mambo ya jeuri
yamejaa katika sehemu za giza nchini.
21 Usiruhusu walioonewa warudi nyuma kwa aibu;
maskini na wahitaji hebu walisifu jina lako.

22 Inuka, Ee Mungu, ujitetee;
kumbuka jinsi wapumbavu
wanavyokudhihaki mchana kutwa.
23 Usipuuze makelele ya watesi wako,
ghasia za adui zako, zinazoinuka mfululizo.

Zaburi 75

Mungu Ni Mwamuzi
Kwa mwimbishaji. Mtindo wa "Usiharibu!" Zaburi ya Asafu. Wimbo.
1 Ee Mungu, tunakushukuru,
tunakushukuru wewe,
kwa kuwa jina lako li karibu;
watu husimulia matendo yako ya ajabu.

2 Unasema, "Ninachagua wakati maalum;
ni mimi nihukumuye kwa haki.
3 Wakati dunia na watu wake wote inapotetemeka,
ni mimi ninayezishikilia nguzo zake imara.
4 Kwa wale wenye majivuno ninasema,
'Msijisifu tena,'
kwa wale waovu, 'Msiinue pembe zenu.
5 Msiinue pembe zenu dhidi ya mbingu;
msiseme kwa shingo zilizonyooshwa.' "

6 Hakuna yeyote atokaye mashariki wala magharibi
au kutoka jangwani awezaye kumkweza mwanadamu.
7 Bali Mungu ndiye ahukumuye:
Humshusha huyu na kumkweza mwingine.
8 Mkononi mwa BWANA kuna kikombe
kilichojaa mvinyo unaotoka povu
uliochanganywa na vikolezo;
huumimina, nao waovu wote wa dunia
hunywa mpaka tone la mwisho.

9 Bali mimi, nitatangaza hili milele;
nitaimba sifa kwa Mungu wa Yakobo.
10 Nitazikatilia mbali pembe za waovu wote,

bali pembe za wenye haki zitainuliwa juu.

Zaburi 76

Mungu Wa Israeli Ni Mhukumu Wa Dunia Yote

Kwa mwimbishaji. Kwa ala za nyuzi za muziki. Zaburi ya Asafu. Wimbo.

1 Katika Yuda, Mungu anajulikana,
jina lake ni kuu katika Israeli.
2 Hema lake liko Salemu,
makao yake katika Sayuni.
3 Huko alivunja mishale imetametayo,
ngao na panga, silaha za vita.

4 Wewe unang'aa kwa mwanga,
mwenye fahari zaidi ya milima yenye utajiri wa wanyama pori.
5 Mashujaa hulala wametekwa nyara,
hulala usingizi wao wa mwisho;
hakuna hata mmoja wa watu wa vita
anayeweza kuinua mikono yake.
6 Kwa kukemea kwako, Ee Mungu wa Yakobo,
farasi na gari la vita vilikaa kimya.
7 Wewe peke yako ndiye wa kuogopwa.
Ni nani awezaye kusimama mbele yako unapokasirika?
8 Kutoka mbinguni ulitamka hukumu,
nayo nchi ikaogopa, ikawa kimya:
9 wakati wewe, Ee Mungu, ulipoinuka kuhukumu,
kuwaokoa wote walioonewa katika nchi.
10 Hakika ghadhabu yako dhidi ya wanadamu inakuletea sifa,
na masalia ya ghadhabu yako unajifunga mshipi.

11 Wekeni nadhiri kwa BWANA Mungu wenu na kuzitimiza;
nchi zote za jirani na walete zawadi
kwa Yule astahiliye kuogopwa.
12 Huvunja roho za watawala;
anaogopwa na wafalme wa dunia.

Zaburi 77

Matendo Makuu Ya Mungu Yanakumbukwa

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa Yeduthuni. Zaburi ya Asafu.

1 Nilimlilia Mungu ili anisaidie,
nilimlilia Mungu ili anisikie.
2 Nilipokuwa katika taabu, nilimtafuta Bwana,
usiku nilinyoosha mikono bila kuchoka
na nafsi yangu ilikataa kufarijika.

3 Ee Mungu, nilikukumbuka wewe, nikalia kwa huzuni;
nikatafakari, roho yangu ikadhoofika.
4 Ulizuia macho yangu kufumba;
nilikuwa nasumbuka, nikashindwa kusema.
5 Nilitafakari juu ya siku zilizopita,

miaka mingi iliyopita,
6 nilikumbuka nilivyoimba nyimbo usiku.
Moyo wangu ulitafakari
na roho yangu ikauliza:

7 "Je, Bwana atakataa milele?
Je, hatatenda mema tena?
8 Je, upendo wake usio na mwisho umetoweka milele?
Je, ahadi yake imekoma nyakati zote?
9 Je, Mungu amesahau kuwa na huruma?
Je, katika hasira amezuia huruma yake?"

10 Ndipo nikawaza, "Huu ndio udhaifu wangu:
lakini nitakumbuka
miaka ya mkono wa kuume
wa Aliye Juu Sana."
11 Nitayakumbuka matendo ya BWANA;
naam, nitaikumbuka miujiza yako ya zamani.
12 Nitazitafakari kazi zako zote
na kuyawaza matendo yako makuu.

13 Ee Mungu, njia zako ni takatifu.
Ni mungu yupi aliye mkuu kama Mungu wetu?
14 Wewe ndiwe Mungu utendaye miujiza,
umeonyesha uwezo wako katikati ya mataifa.
15 Kwa mkono wako wenye nguvu umewakomboa watu wako,
uzao wa Yakobo na Yosefu.

16 Maji yalikuona, Ee Mungu,
maji yalikuona yakakimbia,
vilindi vilitetemeka.
17 Mawingu yalimwaga maji,
mbingu zikatoa ngurumo kwa radi,
mishale yako ikametameta huku na huko.
18 Ngurumo yako ilisikika katika upepo wa kisulisuli,
umeme wako wa radi ukaangaza dunia,
nchi ikatetemeka na kutikisika.
19 Njia yako ilipita baharini,
mapito yako kwenye maji makuu,
ingawa nyayo zako hazikuonekana.

20 Uliongoza watu wako kama kundi
kwa mkono wa Mose na Aroni.

Zaburi 78

Mungu Na Watu Wake
Utenzi wa Asafu.
1 Enyi watu wangu, sikieni mafundisho yangu,
sikilizeni maneno ya kinywa changu.
2 Nitafungua kinywa changu kwa mafumbo,
nitazungumza mambo yaliyofichika, mambo ya kale:

3 yale ambayo tuliyasikia na kuyajua,
yale ambayo baba zetu walituambia.
4 Hatutayaficha kwa watoto wao;
tutakiambia kizazi kijacho
matendo yastahiliyo sifa ya BWANA,
uweza wake, na maajabu aliyoyafanya.
5 Aliagiza amri kwa Yakobo
na akaweka sheria katika Israeli,
ambazo aliwaamuru baba zetu
wawafundishe watoto wao,
6 ili kizazi kijacho kizijue,
pamoja na watoto ambao watazaliwa,
nao pia wapate kuwaeleza watoto wao.
7 Ndipo wangeweka tumaini lao kwa Mungu,
nao wasingesahau matendo yake,
bali wangalizishika amri zake.
8 Ili wasifanane na baba zao,
waliokuwa kizazi cha ukaidi na uasi,
ambao roho zao hazikuwa na uaminifu kwake,
ambao roho zao hazikumwamini.

9 Watu wa Efraimu, ingawa walijifunga pinde,
walikimbia siku ya vita.
10 Hawakulishika agano la Mungu
na walikataa kuishi kwa sheria yake.
11 Walisahau aliyokuwa ameyatenda,
maajabu aliyokuwa amewaonyesha.
12 Alitenda miujiza machoni mwa baba zao,
huko Soani, katika nchi ya Misri.
13 Aliigawanya bahari akawapitisha,
alifanya maji yasimame imara kama ukuta.
14 Aliwaongoza kwa wingu mchana
na kwa nuru kutoka kwenye moto usiku kucha.
15 Alipasua miamba jangwani
na akawapa maji tele kama bahari,
16 alitoa vijito kutoka kwenye jabali lililochongoka,
akayafanya maji yatiririke kama mito.

17 Lakini waliendelea kutenda dhambi dhidi yake,
wakiasi jangwani dhidi ya Aliye Juu Sana.
18 Kwa makusudi walimjaribu Mungu,
wakidai vyakula walivyovitamani.
19 Walinena dhidi ya Mungu, wakisema,
"Je, Mungu aweza kuandaa meza jangwani?
20 Alipopiga mwamba, maji yalitoka kwa nguvu,
vijito vikatiririka maji mengi.
Lakini je, aweza kutupa chakula pia?
Je, anaweza kuwapa watu wake nyama?"
21 BWANA alipowasikia, alikasirika sana,
moto wake ukawa dhidi ya Yakobo,
na ghadhabu yake ikawaka dhidi ya Israeli,

22 kwa kuwa hawakumwamini Mungu,
wala kuutumainia ukombozi wake.
23 Hata hivyo alitoa amri kwa anga zilizo juu
na kufungua milango ya mbingu,
24 akawanyeshea mana ili watu wale;
aliwapa nafaka ya mbinguni.
25 Watu walikula mkate wa malaika,
akawatumia chakula chote ambacho wangeliweza kula.
26 Aliachia upepo wa mashariki kutoka kwenye mbingu
na kuuongoza upepo wa kusini kwa uwezo wake.
27 Aliwanyeshea nyama kama mavumbi,
ndege warukao kama mchanga wa pwani.
28 Aliwafanya washuke ndani ya kambi yao,
kuzunguka mahema yao yote.
29 Walikula na kusaza,
kwa maana alikuwa amewapa kile walichotamani.
30 Kabla hawajamaliza kula walichokitamani,
hata kilipokuwa kingali bado vinywani mwao,
31 hasira ya Mungu ikawaka juu yao,
akawaua wale waliokuwa na nguvu zaidi miongoni mwao,
akiwaangusha vijana wa Israeli.

32 Licha ya haya yote, waliendelea kutenda dhambi,
licha ya maajabu yake, hawakuamini.
33 Kwa hiyo akamaliza siku zao katika ubatili
na miaka yao katika vitisho.
34 Kila mara Mungu alipowaua baadhi yao,
waliosalia walimtafuta,
walimgeukia tena kwa shauku.
35 Walikumbuka kwamba Mungu alikuwa Mwamba wao,
kwamba Mungu Aliye Juu Sana alikuwa Mkombozi wao.
36 Lakini walimdanganya kwa vinywa vyao,
wakisema uongo kwa ndimi zao,
37 mioyo yao haikuwa thabiti kwake,
wala hawakuwa waaminifu katika agano lake.
38 Hata hivyo alikuwa na huruma,
alisamehe maovu yao
na hakuwaangamiza.
Mara kwa mara alizuia hasira yake,
wala hakuchochea ghadhabu yake yote.
39 Alikumbuka kwamba wao walikuwa nyama tu,
upepo upitao ambao haurudi.

40 Mara ngapi walimwasi jangwani
na kumhuzunisha nyikani!
41 Walimjaribu Mungu mara kwa mara,
wakamkasirisha yeye Aliye Mtakatifu wa Israeli.
42 Hawakukumbuka uwezo wake,
siku aliyowakomboa kutoka kwa mtesi,
43 siku aliyoonyesha ishara zake za ajabu huko Misri,

maajabu yake huko Soani.
44 Aligeuza mito yao kuwa damu,
hawakuweza kunywa maji kutoka vijito vyao.
45 Aliwapelekea makundi ya mainzi yakawala,
na vyura wakawaharibu.
46 Aliruhusu tunutu kuharibu mimea yao,
mazao yao kwa nzige.
47 Aliharibu mizabibu yao kwa mvua ya mawe
na mikuyu yao kwa mvua iliyochangamana na theluji.
48 Aliwaachia mifugo yao mvua ya mawe,
akayapiga makundi ya wanyama wao kwa radi.
49 Aliwafungulia hasira yake kali,
ghadhabu yake, hasira na uadui,
na kundi la malaika wa kuharibu.
50 Aliitengenezea njia hasira yake,
hakuwaepusha na kifo,
bali aliwaachia tauni.
51 Aliwapiga wazaliwa wote wa kwanza wa Misri,
matunda ya kwanza ya ujana katika mahema ya Hamu.
52 Lakini aliwatoa watu wake kama kundi,
akawaongoza kama kondoo kupitia jangwani.
53 Aliwaongoza salama, wala hawakuogopa,
bali bahari iliwameza adui zao.
54 Hivyo akawaleta hadi kwenye mpaka wa nchi yake takatifu,
hadi nchi ya vilima ambayo mkono wake wa kuume ulikuwa umeitwaa.
55 Aliyafukuza mataifa mbele yao,
na kuwagawia nchi zao kama urithi,
aliwakalisha makabila ya Israeli katika makao yao.

56 Lakini wao walimjaribu Mungu,
na kuasi dhidi ya Yeye Aliye Juu Sana,
wala hawakuzishika sheria zake.
57 Kama baba zao, hawakuwa thabiti wala waaminifu,
wakawa wasioweza kutegemewa
kama upinde wenye kasoro.
58 Wakamkasirisha Mungu kwa mahali pao pa juu pa kuabudia miungu,
wakachochea wivu wake kwa sanamu zao.
59 Wakati Mungu alipowasikia, alikasirika sana,
akamkataa Israeli kabisa.
60 Akaiacha hema ya Shilo,
hema aliyokuwa ameiweka katikati ya wanadamu.
61 Akalipeleka Sanduku la nguvu zake utumwani,
utukufu wake mikononi mwa adui.
62 Aliachia watu wake wauawe kwa upanga,
akaukasirikia sana urithi wake.
63 Moto uliwaangamiza vijana wao,
na wanawali wao hawakuimbiwa nyimbo za arusi,
64 makuhani wao waliuawa kwa upanga,
wala wajane wao hawakuweza kulia.

65 Ndipo Bwana alipoamka kama vile kuamka usingizini,
kama vile mtu aamkavyo kutoka kwenye bumbuazi la mvinyo.
66 Aliwapiga na kuwashinda adui zake,
akawatia katika aibu ya milele.
67 Ndipo alipozikataa hema za Yosefu,
hakulichagua kabila la Efraimu,
68 lakini alilichagua kabila la Yuda,
Mlima Sayuni, ambao aliupenda.
69 Alijenga patakatifu pake kama vilele,
kama dunia ambayo aliimarisha milele.
70 Akamchagua Daudi mtumishi wake
na kumtoa kwenye mazizi ya kondoo.
71 Kutoka kuchunga kondoo alimleta
kuwa mchungaji wa watu wake Yakobo,
wa Israeli urithi wake.
72 Naye Daudi aliwachunga kwa uadilifu wa moyo,
kwa mikono ya ustadi aliwaongoza.

Zaburi 79

Maombi Kwa Ajili Ya Wokovu Wa Taifa

Zaburi ya Asafu.

1 Ee Mungu, mataifa yameuvamia urithi wako,
wamelinajisi Hekalu lako takatifu,
wameifanya Yerusalemu kuwa magofu.
2 Wametoa maiti za watumishi
kuwa chakula cha ndege wa angani
na nyama ya watakatifu wako
kwa wanyama wa nchi.
3 Wamemwaga damu kama maji
kuzunguka Yerusalemu yote,
wala hakuna yeyote wa kuwazika.
4 Tumekuwa kitu cha aibu kwa jirani zetu,
cha dharau na mzaha kwa wale wanaotuzunguka.

5 Hata lini, Ee Bwana? Je, wewe utakasirika milele?
Wivu wako utawaka kama moto hadi lini?
6 Mwaga ghadhabu yako kwa mataifa yasiyokukubali,
juu ya falme za hao wasioliitia jina lako,
7 kwa maana wamemrarua Yakobo
na kuharibu nchi ya makao yake.
8 Usituhesabie dhambi za baba zetu,
huruma yako na itujie hima,
kwa maana tu wahitaji mno.

9 Ee Mungu Mwokozi wetu, utusaidie,
kwa ajili ya utukufu wa jina lako;
tuokoe na kutusamehe dhambi zetu
kwa ajili ya jina lako.
10 Kwa nini mataifa waseme,
"Yuko wapi Mungu wenu?"
Mbele ya macho yetu,

dhihirisha kati ya mataifa
kwamba unalipiza kisasi damu iliyomwagwa
ya watumishi wako.
11 Kilio cha huzuni cha wafungwa kifike mbele zako;
kwa nguvu za mkono wako
hifadhi wale waliohukumiwa kufa.

12 Walipize jirani zetu mara saba vifuani mwao
aibu walizovurumisha juu yako, Ee BWANA.
13 Ndipo sisi watu wako, kondoo wa malisho yako,
tutakusifu milele;
toka kizazi hadi kizazi
tutasimulia sifa zako.

Zaburi 80

Maombi Kwa Ajili Ya Kuponywa Kwa Taifa

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa "Yungiyungi za Agano." Zaburi ya Asafu.

1 Ee Mchungaji wa Israeli tusikie,
wewe umwongozaye Yosefu kama kundi;
wewe uketiye katika kiti cha enzi
katikati ya makerubi, angaza
2 mbele ya Efraimu, Benyamini na Manase.
Uamshe nguvu zako,
uje utuokoe.

3 Ee Mungu, uturejeshe,
utuangazie uso wako,
ili tuweze kuokolewa.

4 Ee BWANA Mungu Mwenye Nguvu Zote,
hata lini hasira yako itawaka na kufoka moshi
dhidi ya maombi ya watu wako?
5 Umewalisha kwa mkate wa machozi,
umewafanya wanywe machozi bakuli tele.
6 Tumekuwa chanzo cha ugomvi kwa jirani zetu,
na adui zetu wanatudhihaki.

7 Ee Mungu Mwenye Nguvu Zote, uturejeshe;
utuangazie uso wako,
nasi tuweze kuokolewa.

8 Ulileta mzabibu kutoka Misri,
ukawafukuza mataifa, ukaupanda.
9 Uliandaa shamba kwa ajili yake,
mizizi ikawa imara, ukajaza nchi.
10 Milima ilifunikwa kwa kivuli chake,
matawi yake yakafunika mierezi mikubwa.
11 Matawi yake yalienea mpaka Baharini,*
machipukizi yake mpaka kwenye Mto.†

* **Zaburi 80:11** Huenda inamaanisha Bahari ya Mediterania. † **Zaburi 80:11** Yaani Mto Frati.

12 Mbona umebomoa kuta zake
ili wote wapitao karibu
wazichume zabibu zake?
13 Nguruwe mwitu wanauharibu
na wanyama wa kondeni hujilisha humo.
14 Turudie, Ee Mungu Mwenye Nguvu Zote!
Tazama chini kutoka mbinguni na uone!
Linda mzabibu huu,
15 mche ulioupanda kwa mkono wako wa kuume,
mwana uliyemlea
kwa ajili yako mwenyewe.

16 Mzabibu wako umekatwa, umechomwa moto,
unapowakemea, watu wako huangamia.
17 Mkono wako na utulie juu ya mtu aliyeko mkono wako wa kuume,
mwana wa mtu uliyemlea kwa ajili yako mwenyewe.
18 Ndipo hatutakuacha tena,
utuhuishe, nasi tutaliitia jina lako.

19 Ee Bwana Mungu Mwenye Nguvu Zote, uturejeshe;
utuangazie uso wako,
ili tuweze kuokolewa.

Zaburi 81

Wimbo Wa Sikukuu
Kwa mwimbishaji. Mtindo wa gitithi. Zaburi ya Asafu.
1 Mwimbieni kwa furaha, Mungu aliye nguvu yetu;
mpigieni kelele za shangwe Mungu wa Yakobo!
2 Anzeni wimbo, pigeni matari,
pigeni kinubi na zeze kwa sauti nzuri.

3 Pigeni baragumu za pembe za kondoo dume
wakati wa Mwandamo wa Mwezi,
na wakati wa mwezi mpevu,
katika siku ya Sikukuu yetu;
4 hii ni amri kwa Israeli,
agizo la Mungu wa Yakobo.
5 Aliiweka iwe kama sheria kwa Yosefu
alipotoka dhidi ya Misri,
huko tulikosikia lugha ambayo hatukuielewa.

6 Asema, “Nimeondoa mzigo mabegani mwao;
mikono yao iliwekwa huru kutoka kwenye kikapu.
7 Katika shida yako uliniita nami nikakuokoa,
nilikujibu katika mawingu yenye ngurumo;
nilikujaribu katika maji ya Meriba.

8 “Enyi watu wangu, sikieni, nami nitawaonya:
laiti kama mngenisikiliza, ee Israeli!
9 Hamtakuwa na mungu mgeni miongoni mwenu;
msimsujudie mungu wa kigeni.

10 Mimi ni BWANA Mungu wako,
niliyekutoa nchi ya Misri.
Panua sana kinywa chako
nami nitakijaza.

11 “Lakini watu wangu hawakutaka kunisikiliza;
Israeli hakutaka kunitii.
12 Basi niliwaacha katika ukaidi wa mioyo yao
wafuate mashauri yao wenyewe.

13 “Laiti kama watu wangu wangalinisikiliza,
kama Israeli wangalifuata njia zangu,
14 ningaliwatiisha adui zao kwa haraka,
na kuugeuza mkono wangu dhidi ya watesi wao!
15 Wale wanaomchukia BWANA wangalinyenyekea mbele zake,
na adhabu yao ingedumu milele.
16 Bali ninyi mngalilishwa ngano iliyo bora,
na kuwatosheleza kwa asali itokayo kwenye mwamba.”

Zaburi 82

Maombi Kwa Ajili Ya Kutaka Haki

Zaburi ya Asafu.

1 Mungu anaongoza kusanyiko kuu,
anatoa hukumu miongoni mwa “miungu”:

2 “Hata lini utaendelea kuwatetea wasio haki
na kuonyesha upendeleo kwa waovu?
3 Teteeni wanyonge na yatima,
tunzeni haki za maskini na walioonewa.
4 Mwokoeni mnyonge na mhitaji,
wakomboeni kutoka mkononi mwa mwovu.

5 “Hawajui lolote, hawaelewi lolote.
Wanatembea gizani;
misingi yote ya dunia imetikisika.

6 “Nilisema, ‘Ninyi ni “miungu”;
ninyi nyote ni wana wa Aliye Juu Sana.’
7 Lakini mtakufa kama wanadamu wa kawaida;
mtaanguka kama mtawala mwingine yeyote.”

8 Ee Mungu, inuka uihukumu nchi,
kwa kuwa mataifa yote ni urithi wako.

Zaburi 83

Maombi Kwa Ajili Ya Kushindwa Kwa Adui Wa Israeli

Wimbo. Zaburi ya Asafu.

1 Ee Mungu, usinyamaze kimya,
usinyamaze, Ee Mungu, usitulie.
2 Tazama watesi wako wanafanya fujo,
jinsi adui zako wanavyoinua vichwa vyao.

3 Kwa hila, wanafanya shauri dhidi ya watu wako,
wanafanya shauri baya dhidi ya wale unaowapenda.
4 Wanasema, “Njooni, tuwaangamize kama taifa,
ili jina la Israeli lisikumbukwe tena.”

5 Kwa nia moja wanapanga mashauri mabaya pamoja,
wanafanya muungano dhidi yako,
6 mahema ya Edomu na Waishmaeli,
ya Wamoabu na Wahagari,
7 Gebali,* Amoni na Amaleki,
Ufilisti, pamoja na watu wa Tiro.
8 Hata Ashuru wameungana nao
kuwapa nguvu wazao wa Loti.

9 Uwatendee kama vile ulivyowatendea Midiani,
na kama vile ulivyowatendea Sisera na Yabini
hapo kijito cha Kishoni,
10 ambao waliangamia huko Endori
na wakawa kama takataka juu ya nchi.
11 Wafanye wakuu wao kama Orebu na Zeebu,
watawala wao kama Zeba na Salmuna,
12 ambao walisema, “Na tumiliki nchi
ya malisho ya Mungu.”

13 Ee Mungu wangu, wapeperushe kama mavumbi ya kisulisuli,
kama makapi yapeperushwayo na upepo.
14 Kama vile moto uteketezavyo msitu
au mwali wa moto unavyounguza milima,
15 wafuatilie kwa tufani yako
na kuwafadhaisha kwa dhoruba yako.
16 Funika nyuso zao kwa aibu
ili watu walitafute jina lako, Ee BWANA.

17 Wao na waaibishwe na kufadhaishwa milele,
na waangamie kwa aibu.
18 Hebu wajue kwamba wewe, ambaye jina lako ni BWANA,
kwamba wewe peke yako ndiwe Uliye Juu Sana ya dunia yote.

Zaburi 84

Kuionea Shauku Nyumba Ya Mungu

Kwa mwimbishaji. Mtindo wa gitithi. Zaburi ya wana wa Kora.
1 Ee BWANA Mwenye Nguvu Zote,
makao yako yapendeza kama nini!
2 Nafsi yangu inatamani sana,
naam, hata kuona shauku,
kwa ajili ya nyua za BWANA;
moyo wangu na mwili wangu
vinamlilia Mungu Aliye Hai.

* **Zaburi 83:7** Yaani Bubilo, mji wa zamani sana wa Ufoinike (kama kilomita 80 kaskazini mwa Beiruti).

3 Hata shomoro amejipatia makao,
mbayuwayu amejipatia kiota
mahali awezapo kuweka makinda yake:
mahali karibu na madhabahu yako,
Ee BWANA Mwenye Nguvu Zote,
Mfalme wangu na Mungu wangu.
4 Heri wale wanaokaa nyumbani mwako,
wanaokusifu wewe daima.

5 Heri wale ambao nguvu zao ziko kwako,
na njia ziendazo Sayuni zimo mioyoni mwao.
6 Wanapopita katika Bonde la Baka,*
hulifanya mahali pa chemchemi,
pia mvua za vuli hulijaza kwa madimbwi.†
7 Huendelea toka nguvu hadi nguvu,
hadi kila mmoja afikapo
mbele za Mungu huko Sayuni.

8 Ee BWANA Mungu Mwenye Nguvu Zote, sikia maombi yangu;
nisikilize, Ee Mungu wa Yakobo.
9 Ee Mungu, uitazame ngao yetu,
mtazame kwa wema mpakwa mafuta wako.

10 Siku moja katika nyua zako ni bora
kuliko siku elfu mahali pengine;
afadhali ningekuwa bawabu katika nyumba ya Mungu wangu
kuliko kukaa katika mahema ya waovu.
11 Kwa kuwa BWANA ni jua na ngao,
BWANA hutoa wema na heshima;
hakuna kitu chema anachowanyima
wale ambao hawana hatia.

12 Ee BWANA Mwenye Nguvu Zote,
heri ni mtu yule anayekutumaini wewe.

Zaburi 85

Maombi Kwa Ajili Ya Ustawi Wa Taifa

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya wana wa Kora.
1 Ee BWANA, ulionyesha wema kwa nchi yako.
Ulimrejeshea Yakobo baraka zake.*
2 Ulisamehe uovu wa watu wako,
na kufunika dhambi zao zote.
3 Uliweka kando ghadhabu yako yote
na umegeuka na kuiacha hasira yako kali.

4 Ee Mungu Mwokozi wetu, uturejeshe tena,
nawe uiondoe chuki yako juu yetu.
5 Je, utatukasirikia milele?
Utaendeleza hasira yako kwa vizazi vyote?

---

* **Zaburi 84:6** Yaani Bonde la Vilio. † **Zaburi 84:6** Au: baraka. * **Zaburi 85:1** Au: Uliwarudisha mateka wa Yakobo.

6 Je, hutatuhuisha tena,
ili watu wako wakufurahie?
7 Utuonyeshe upendo wako usiokoma, Ee BWANA,
utupe wokovu wako.

8 Nitasikiliza lile atakalosema Mungu aliye BWANA;
anaahidi amani kwa watu wake, watakatifu wake:
lakini nao wasirudie upumbavu.
9 Hakika wokovu wake uko karibu na wale wamchao,
ili utukufu wake udumu katika nchi yetu.

10 Upendo na uaminifu hukutana pamoja,
haki na amani hubusiana.
11 Uaminifu huchipua kutoka nchi,
haki hutazama chini kutoka mbinguni.
12 Naam, hakika BWANA atatoa kilicho chema,
nayo nchi yetu itazaa mavuno yake.
13 Haki itatangulia mbele yake
na kutengeneza njia kwa ajili ya hatua zake.

Zaburi 86

Kuomba Msaada
Maombi ya Daudi.
1 Ee BWANA, sikia na unijibu,
kwa maana mimi ni maskini na mhitaji.
2 Linda maisha yangu, kwa maana nimejiweka kwako,
wewe ni Mungu wangu,
mwokoe mtumishi wako anayekutumaini.
3 Ee BWANA, nihurumie mimi,
kwa maana ninakuita mchana kutwa.
4 Mpe mtumishi wako furaha,
kwa kuwa kwako wewe, Ee BWANA,
ninainua nafsi yangu.

5 Ee BWANA, wewe ni mwema na mwenye kusamehe,
umejaa upendo kwa wote wakuitao.
6 Ee BWANA, sikia maombi yangu,
sikiliza kilio changu unihurumie.
7 Katika siku ya shida yangu nitakuita,
kwa maana wewe utanijibu.

8 Ee BWANA, katikati ya miungu hakuna kama wewe,
hakuna matendo ya kulinganishwa na yako.
9 Ee BWANA, mataifa yote uliyoyafanya
yatakuja na kuabudu mbele zako;
watalileta utukufu jina lako.
10 Kwa maana wewe ni mkuu, na unafanya mambo ya ajabu;
wewe peke yako ndiwe Mungu.

11 Ee BWANA, nifundishe njia yako,
nami nitakwenda katika kweli yako;

nipe moyo usiositasita,
ili niweze kulicha jina lako.
12 Ee BWANA wangu, nitakusifu kwa moyo wote;
nitaliadhimisha jina lako milele.
13 Kwa maana upendo wako ni mkuu kwangu;
umeniokoa kutoka kwenye vilindi vya kaburi.*

14 Ee Mungu, wenye majivuno wananishambulia;
kundi la watu wakatili linatafuta uhai wangu:
watu wasiokuheshimu wewe.
15 Lakini wewe, Ee BWANA, ni Mungu wa huruma na neema,
si mwepesi wa hasira, bali ni mwingi wa upendo na uaminifu.
16 Nigeukie na unihurumie;
mpe mtumishi wako nguvu zako,
mwokoe mwana wa mtumishi wako wa kike.†
17 Nipe ishara ya wema wako,
ili adui zangu waione nao waaibishwe,
kwa kuwa wewe, Ee BWANA,
umenisaidia na kunifariji.

Zaburi 87

Sifa Za Yerusalemu
Zaburi ya wana wa Kora. Wimbo.
1 Ameuweka msingi wake katika mlima mtakatifu;
2 BWANA anayapenda malango ya Sayuni
kuliko makao yote ya Yakobo.
3 Mambo matukufu yanasemwa juu yako,
ee mji wa Mungu:
4 "Nitaweka kumbukumbu ya Rahabu* na Babeli
miongoni mwa wale wanaonikubali mimi:
Ufilisti pia na Tiro, pamoja na Kushi,†
nami nitasema, 'Huyu alizaliwa Sayuni.' "

5 Kuhusu Sayuni itasemwa hivi,
"Huyu na yule walizaliwa humo,
naye Aliye Juu Sana mwenyewe
atamwimarisha."
6 BWANA ataandika katika orodha ya mataifa:
"Huyu alizaliwa Sayuni."
7 Watakapokuwa wanapiga vinanda wataimba,
"Chemchemi zangu zote ziko kwako."

Zaburi 88

Kilio Kwa Ajili Ya Kuomba Msaada
Wimbo. Zaburi ya wana wa Kora. Kwa mwimbishaji. Mtindo wa mahalathi leanothi. Utenzi wa Hemani Mwezrahi.
1 Ee BWANA, Mungu uniokoaye,

---

* **Zaburi 86:13** Yaani Kuzimu. † **Zaburi 86:16** Au: mwokoe mwanao mwaminifu.
* **Zaburi 87:4** Rahabu hapa ni jina la ushairi la Misri. † **Zaburi 87:4** Kushi hapa ina maana ya Naili ya juu, yaani Ethiopia.

nimelia mbele zako usiku na mchana.
2 Maombi yangu yafike mbele zako,
utegee kilio changu sikio lako.

3 Kwa maana nafsi yangu imejaa taabu,
na maisha yangu yanakaribia kaburi.*
4 Nimehesabiwa miongoni mwa wale waendao shimoni,
niko kama mtu asiye na nguvu.
5 Nimetengwa pamoja na wafu,
kama waliochinjwa walalao kaburini,
ambao huwakumbuki tena,
ambao wamekatiliwa mbali na uangalizi wako.

6 Umenitupa katika shimo lenye kina kirefu sana,
katika vina vya giza nene.
7 Ghadhabu yako imekuwa nzito juu yangu,
umenigharikisha kwa mawimbi yako yote.

8 Umenitenga na rafiki zangu wa karibu
na kunifanya chukizo kwao.
Nimezuiliwa, wala siwezi kutoroka;
9 nuru ya macho yangu
imefifia kwa ajili ya huzuni.

Ee BWANA, ninakuita kila siku,
ninakunyooshea wewe mikono yangu.
10 Je, wewe huwaonyesha wafu maajabu yako?
Je, wale waliokufa huinuka na kukusifu?

11 Je, upendo wako hutangazwa kaburini,
uaminifu wako katika Uharibifu?†
12 Je, maajabu yako hujulikana mahali pa giza,
au matendo yako ya haki katika nchi ya usahaulifu?

13 Lakini ninakulilia wewe, Ee BWANA, unisaidie;
asubuhi maombi yangu huja mbele zako.
14 Ee BWANA, kwa nini unanikataa
na kunificha uso wako?

15 Tangu ujana wangu nimeteseka, nikakaribia kifo;
nimepatwa na hofu zako, nami nimekata tamaa.
16 Ghadhabu yako imepita juu yangu;
hofu zako zimeniangamiza.
17 Mchana kutwa zinanizunguka kama mafuriko;
zimenimeza kabisa.
18 Umeniondolea marafiki na wapendwa wangu;
giza limekuwa ndilo rafiki yangu wa karibu kuliko wote.

---

* **Zaburi 88:3** Kaburi hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol. † **Zaburi 88:11** Yaani Abadon.

Zaburi 89

Wimbo Wakati Wa Taabu Ya Kitaifa

Utenzi wa Ethani Mwezrahi.

1 Nitaimba juu ya upendo mkuu wa BWANA milele;
kwa kinywa changu nitajulisha uaminifu wako
ujulikane kwa vizazi vyote.
2 Nitatangaza kuwa upendo wako unasimama imara milele
na uaminifu wako umeuthibitisha mbinguni.

3 Ulisema, "Nimefanya agano na mteule wangu,
nimemwapia mtumishi wangu Daudi,
4 'Nitaimarisha uzao wako milele
na kudumisha ufalme wako kwa vizazi vyote.' "

5 Ee BWANA, mbingu zinayasifu maajabu yako,
uaminifu wako pia katika kusanyiko la watakatifu.
6 Kwa kuwa ni nani katika mbingu
anayeweza kulinganishwa na BWANA?
Ni nani miongoni mwa viumbe vya mbinguni
aliye kama BWANA?
7 Katika kusanyiko la watakatifu, Mungu huogopwa sana,
anahofiwa kuliko wote wanaomzunguka.
8 Ee BWANA Mwenye Nguvu Zote,
ni nani aliye kama wewe?
Ee BWANA, wewe ni mwenye nguvu,
na uaminifu wako unakuzunguka.

9 Wewe unatawala bahari yenye msukosuko;
wakati mawimbi yake yanapoinuka, wewe unayatuliza.
10 Wewe ulimponda Rahabu*
kama mmojawapo wa waliochinjwa;
kwa mkono wako wenye nguvu,
uliwatawanya adui zako.
11 Mbingu ni zako, nayo nchi pia ni yako,
uliuwekea ulimwengu msingi
pamoja na vyote vilivyomo.
12 Uliumba kaskazini na kusini;
Tabori na Hermoni wanaliimbia jina lako kwa furaha.
13 Mkono wako umejaa uwezo;
mkono wako una nguvu,
mkono wako wa kuume umetukuzwa.

14 Haki na hukumu ndio msingi wa kiti chako cha enzi;
upendo na uaminifu vinakutangulia.
15 Heri ni wale ambao wamejifunza kukusifu kwa shangwe,
wanaotembea katika mwanga
wa uwepo wako, Ee BWANA.
16 Wanashangilia katika jina lako mchana kutwa,

---

* **Zaburi 89:10** Rahabu hapa ina maana jina la Misri kwa fumbo, yaani mwenye majivuno (lakini sio Rahabu wa Yos 2).

wanafurahi katika haki yako.
17 Kwa kuwa wewe ni utukufu na nguvu yao,
kwa wema wako unatukuza pembe† yetu.
18 Naam, ngao yetu ni mali ya BWANA,
na mfalme wetu mali ya Aliye Mtakatifu wa Israeli.

19 Ulizungumza wakati fulani katika maono,
kwa watu wako waaminifu, ukasema:
"Nimeweka nguvu kwa shujaa,
nimemwinua kijana miongoni mwa watu.
20 Nimemwona Daudi, mtumishi wangu,
na nimemtia mafuta yangu matakatifu.
21 Kitanga changu kitamtegemeza,
hakika mkono wangu utamtia nguvu.
22 Hakuna adui atakayemtoza ushuru,
hakuna mtu mwovu atakayemwonea.
23 Nitawaponda adui zake mbele zake
na kuwaangamiza watesi wake.
24 Upendo wangu mkamilifu utakuwa pamoja naye,
kwa Jina langu pembe yake itatukuzwa.
25 Nitauweka mkono wake juu ya bahari,
mkono wake wa kuume juu ya mito.
26 Naye ataniita kwa sauti, 'Wewe ni Baba yangu,
Mungu wangu, Mwamba na Mwokozi wangu.'
27 Nitamteua pia awe mzaliwa wangu wa kwanza,
aliyetukuka kuliko wafalme wote wa dunia.
28 Nitadumisha upendo wangu kwake milele,
na agano langu naye litakuwa imara.
29 Nitaudumisha uzao wake milele,
kiti chake cha enzi kama mbingu zinavyodumu.

30 "Kama wanae wataacha amri yangu
na wasifuate sheria zangu,
31 kama wakihalifu maagizo yangu
na kutoshika amri zangu,
32 nitaadhibu dhambi yao kwa fimbo,
uovu wao kwa kuwapiga,
33 lakini sitauondoa upendo wangu kwake,
wala sitausaliti uaminifu wangu kamwe.
34 Mimi sitavunja agano langu
wala sitabadili lile ambalo midomo yangu imelitamka.
35 Mara moja na kwa milele, nimeapa kwa utakatifu wangu,
nami sitamdanganya Daudi:
36 kwamba uzao wake utaendelea milele,
na kiti chake cha enzi kitadumu mbele zangu kama jua;
37 kitaimarishwa milele kama mwezi,
shahidi mwaminifu angani."

38 Lakini wewe umemkataa, umemdharau,

† **Zaburi 89:17** Pembe inawakilisha nguvu.

umemkasirikia sana mpakwa mafuta wako.
39 Umelikana agano lako na mtumishi wako,
na umeinajisi taji yake mavumbini.
40 Umebomoa kuta zake zote,
na ngome zake zote umezifanya kuwa magofu.
41 Wote wapitao karibu wamemnyang'anya mali zake;
amekuwa dharau kwa jirani zake.
42 Umeutukuza mkono wa kuume wa adui zake,
umewafanya watesi wake wote washangilie.
43 Umegeuza makali ya upanga wake,
na hukumpa msaada katika vita.
44 Umeikomesha fahari yake,
na kukiangusha kiti chake cha enzi.
45 Umezifupisha siku za ujana wake,
umemfunika kwa vazi la aibu.

46 Hata lini, Ee BWANA? Utajificha milele?
Ghadhabu yako itawaka kama moto hata lini?
47 Kumbuka jinsi maisha yangu yanavyopita haraka.
Ni kwa ubatili kiasi gani umemuumba mwanadamu!
48 Ni mtu gani awezaye kuishi na asione kifo,
au kujiokoa mwenyewe kutoka nguvu za kaburi?‡

49 Ee BWANA, uko wapi upendo wako mkuu wa mwanzoni,
ambao katika uaminifu wako ulimwapia Daudi?
50 Bwana kumbuka jinsi mtumishi wako amesimangwa,
jinsi ninavyovumilia moyoni mwangu dhihaka za mataifa yote,
51 dhihaka ambazo kwazo adui zako
wamenisimanga, Ee BWANA,
ambazo kwazo wamesimanga
kila hatua ya mpakwa mafuta wako.

52 Msifuni BWANA milele!
Amen na Amen.

KITABU CHA NNE

90

(Zaburi 90–106)

Umilele Wa Mungu Na Udhaifu Wa Mwanadamu
Maombi ya Mose, mtu wa Mungu.
1 BWANA, wewe umekuwa makao yetu
katika vizazi vyote.
2 Kabla ya kuzaliwa milima
au hujaumba dunia na ulimwengu,
wewe ni Mungu tangu milele hata milele.

3 Huwarudisha watu mavumbini,
ukisema, "Rudini mavumbini, enyi wanadamu."
4 Kwa maana kwako miaka elfu
ni kama siku moja iliyokwisha pita,

‡ **Zaburi 89:48** Kaburi hapa maana yake ni Kuzimu, kwa Kiebrania ni Sheol.

au kama kesha la usiku.
5 Unawatowesha wanadamu katika usingizi wa kifo,
nao ni kama majani machanga ya asubuhi:
6 ingawa asubuhi yanachipua,
ifikapo jioni huwa yamenyauka na kukauka.

7 Tumeangamizwa kwa hasira yako
na tumetishwa kwa ghadhabu yako.
8 Umeyaweka maovu yetu mbele yako,
dhambi zetu za siri katika nuru ya uwepo wako.
9 Tumeishi siku zetu zote chini ya ghadhabu yako,
tunamaliza miaka yetu kwa kuomboleza.
10 Siku zetu za kuishi ni miaka sabini,
au miaka themanini ikiwa tuna nguvu,
lakini yote ni ya shida na taabu,
nazo zapita haraka, nasi twatoweka.

11 Ni nani ajuaye nguvu za hasira yako?
Kwa maana ghadhabu yako ni kubwa
kama hofu tunayopaswa kuwa nayo kwako.
12 Tufundishe kuzihesabu siku zetu vizuri,
ili tujipatie moyo wa hekima.

13 Ee BWANA, uwe na huruma! Utakawia hata lini?
Wahurumie watumishi wako.
14 Tushibishe asubuhi kwa upendo wako usiokoma,
ili tuweze kuimba kwa shangwe na kufurahi siku zetu zote.
15 Utufurahishe kulingana na siku ulizotuadhibu,
kulingana na miaka tuliyotaabika.
16 Matendo yako na yaonekane kwa watumishi wako,
utukufu wako kwa watoto wao.

17 Wema wa BWANA Mungu wetu uwe juu yetu;
uzithibitishe kazi za mikono yetu:
naam, uzithibitishe kazi za mikono yetu.

Zaburi 91

Mungu Mlinzi Wetu

1 Yeye akaaye mahali pa salama pake Yeye Aliye Juu Sana,
atadumu katika uvuli wake Mwenyezi.*
2 Nitasema kumhusu BWANA, "Yeye ndiye kimbilio langu na ngome yangu,
Mungu wangu, ambaye ninamtumaini."

3 Hakika yeye ataniokoa na mtego wa mwindaji,
na maradhi ya kuambukiza ya kuua.
4 Atakufunika kwa manyoya yake,
chini ya mbawa zake utapata kimbilio,
uaminifu wake utakuwa ngao na kinga yako.

* **Zaburi 91:1** Mwenyezi hapa ina maana ya Shaddai kwa Kiebrania.

5 Hutaogopa vitisho vya usiku,
wala mshale urukao mchana,
6 wala maradhi ya kuambukiza
yanayonyemelea gizani,
wala tauni iharibuyo adhuhuri.
7 Ijapo watu elfu wataangukia kando yako,
kumi elfu mkono wako wa kuume,
lakini haitakukaribia wewe.
8 Utatazama tu kwa macho yako
na kuona adhabu ya waovu.

9 Kama ukimfanya Aliye Juu Sana kuwa makao yako:
naam, BWANA ambaye ni kimbilio langu,
10 basi hakuna madhara yatakayokupata wewe,
hakuna maafa yataikaribia hema yako.
11 Kwa kuwa atawaagiza malaika zake kwa ajili yako,
wakulinde katika njia zako zote.
12 Mikononi mwao watakuinua,
ili usijikwae mguu wako kwenye jiwe.
13 Utawakanyaga simba na nyoka wakali,
simba mkubwa na nyoka utawaponda kwa miguu.

14 BWANA asema, "Kwa kuwa ananipenda, nitamwokoa;
nitamlinda, kwa kuwa analikiri Jina langu.
15 Ataniita, nami nitamjibu;
nitakuwa pamoja naye katika taabu,
nitamwokoa na kumheshimu.
16 Kwa siku nyingi nitamshibisha
na kumwonyesha wokovu wangu."

Zaburi 92

Wimbo Wa Kumsifu Mungu

Zaburi. Wimbo wa siku ya Sabato.

1 Ni vyema kumshukuru BWANA
na kuliimbia jina lako, Ee Uliye Juu Sana,
2 kuutangaza upendo wako asubuhi,
na uaminifu wako wakati wa usiku,
3 kwa zeze yenye nyuzi kumi
na kwa sauti ya kinubi.

4 Ee BWANA, kwa kuwa matendo yako yamenifurahisha,
nitaziimba kwa shangwe kazi za mikono yako.
5 Ee BWANA, tazama jinsi yalivyo makuu matendo yako,
tazama jinsi yalivyo ya kina mawazo yako!
6 Mjinga hafahamu,
mpumbavu haelewi,
7 ingawa waovu huchipua kama majani
na wote watendao mabaya wanastawi,
wataangamizwa milele.

8 Bali wewe, Ee BWANA,

utatukuzwa milele.

9 Ee BWANA, hakika adui zako,
hakika adui zako wataangamia.
Wote watendao mabaya watatawanyika.
10 Umeitukuza pembe* yangu kama ile ya nyati dume,
mafuta mazuri yamemiminwa juu yangu.
11 Macho yangu yamewaona adui zangu wakishindwa,
masikio yangu yamesikia maangamizi ya adui zangu waovu.

12 Wenye haki watastawi kama mtende,
watakuwa kama mwerezi wa Lebanoni,
13 waliopandwa katika nyumba ya BWANA,
watastawi katika nyua za Mungu wetu.
14 Wakati wa uzee watakuwa bado wanazaa matunda,
watakuwa wabichi tena wamejaa nguvu,
15 wakitangaza, "BWANA ni mkamilifu;
yeye ni Mwamba wangu,
na ndani yake hamna uovu."

Zaburi 93

Mungu Mfalme

1 BWANA anatawala, amejivika utukufu;
BWANA amejivika utukufu
tena amejivika nguvu.
Dunia imewekwa imara,
haitaondoshwa.
2 Kiti chako cha enzi kimekuwa thabiti tangu zamani;
wewe umekuwako tangu milele.

3 Bahari zimeinua, Ee BWANA,
bahari zimeinua sauti zake;
bahari zimeinua sauti za mawimbi yake.
4 Yeye ni mkuu kuliko ngurumo ya maji makuu,
ni mkuu kuliko mawimbi ya bahari:
BWANA aishiye juu sana ni mkuu.

5 Ee BWANA, sheria zako ni imara;
utakatifu umepamba nyumba yako
pasipo mwisho.

Zaburi 94

Mungu Mlipiza Kisasi Kwa Ajili Ya Wenye Haki

1 Ee BWANA, ulipizaye kisasi,
Ee Mungu ulipizaye kisasi, uangaze sasa.
2 Ee Mhukumu wa dunia, inuka,
uwalipize wenye kiburi kama wanavyostahili.
3 Hata lini, waovu, Ee BWANA,
hata lini waovu watashangilia?

---

* **Zaburi 92:10** Pembe inawakilisha nguvu.

4 Wanamimina maneno ya kiburi,
watenda mabaya wote wamejaa majivuno.
5 Ee BWANA, wanawaponda watu wako,
wanawaonea urithi wako.
6 Wanamchinja mjane na mgeni,
na kuwaua yatima.
7 Nao husema, "BWANA haoni,
Mungu wa Yakobo hafahamu."

8 Sikizeni, enyi wajinga miongoni mwa watu;
enyi wapumbavu, lini mtakuwa na hekima?
9 Je, aliyeweka sikio asisikie?
Aliyeumba jicho asione?
10 Je, anayeadhibisha mataifa asiadhibu?
Je, awafundishaye wanadamu asiwe na maarifa?
11 BWANA anajua mawazo ya mwanadamu;
anajua kwamba ni ubatili.

12 Ee BWANA, heri mtu anayeadhibishwa na wewe,
mtu unayemfundisha kwa sheria yako,
13 unampa utulivu siku za shida,
mpaka shimo litakapokuwa limechimbwa
kwa ajili ya mwovu.
14 Kwa kuwa BWANA hatawakataa watu wake,
hatauacha urithi wake.
15 Hukumu itasimamishwa tena kwenye haki,
wote walio na mioyo minyofu wataifuata.

16 Ni nani atakayeinuka dhidi ya mwovu kwa ajili yangu?
Ni nani atakayenikinga dhidi ya watenda maovu?
17 Kama BWANA asingelinisaidia upesi,
ningelikuwa ninaishi katika ukimya wa kifo.
18 Niliposema, "Mguu wangu unateleza,"
Ee BWANA, upendo wako ulinishikilia.
19 Wakati wasiwasi ulipokuwa mwingi ndani yangu,
faraja yako ilinipa furaha nafsini mwangu.

20 Je, kiti cha utawala wa udhalimu kitajiunga nawe,
ule utawala uletao taabu kutokana na sheria zake?
21 Huungana kuwashambulia wenye haki,
kuwahukumu kufa wasio na hatia.
22 Lakini BWANA amekuwa ngome yangu,
na Mungu wangu amekuwa mwamba ninaoukimbilia.
23 Yeye atawalipa kwa ajili ya dhambi zao
na atawaangamiza kwa ajili ya maovu yao;
BWANA Mungu wetu atawaangamiza.

Zaburi 95

Wimbo Wa Kumsifu Mungu

1 Njooni, tumwimbie BWANA kwa furaha;
tumfanyie kelele za shangwe

Mwamba wa wokovu wetu.
2 Tuje mbele zake kwa shukrani,
tumtukuze kwa vinanda na nyimbo.

3 Kwa kuwa BWANA ni Mungu mkuu,
mfalme mkuu juu ya miungu yote.
4 Mkononi mwake mna vilindi vya dunia,
na vilele vya milima ni mali yake.
5 Bahari ni yake, kwani ndiye aliifanya,
na mikono yake iliumba nchi kavu.

6 Njooni, tusujudu, tumwabudu,
tupige magoti mbele za BWANA Muumba wetu,
7 kwa maana yeye ndiye Mungu wetu,
na sisi ni watu wa malisho yake,
kondoo chini ya utunzaji wake.

Kama mkiisikia sauti yake leo,
8 msiifanye mioyo yenu migumu
kama mlivyofanya kule Meriba,*
kama mlivyofanya siku ile
kule Masa† jangwani,
9 ambapo baba zenu walinijaribu na kunipima,
ingawa walikuwa wameyaona matendo yangu.
10 Kwa miaka arobaini nilikasirikia kizazi kile,
nikasema, "Hawa ni taifa ambalo mioyo yao imepotoka,
nao hawajazijua njia zangu."
11 Hivyo nikatangaza kwa kiapo katika hasira yangu,
"Kamwe hawataingia rahani mwangu."

Zaburi 96

Mungu Mfalme Mkuu
(1 Nyakati 16:23-33)

1 Mwimbieni BWANA wimbo mpya;
mwimbieni BWANA dunia yote.
2 Mwimbieni BWANA, lisifuni jina lake;
tangazeni wokovu wake siku baada ya siku.
3 Tangazeni utukufu wake katikati ya mataifa,
matendo yake ya ajabu miongoni mwa mataifa yote.

4 Kwa kuwa BWANA ni mkuu mwenye kustahili kusifiwa kuliko wote;
yeye ni wa kuogopwa kuliko miungu yote.
5 Kwa maana miungu yote ya mataifa ni sanamu,
lakini BWANA aliziumba mbingu.
6 Fahari na enzi viko mbele yake;
nguvu na utukufu vimo patakatifu pake.

7 Mpeni BWANA, enyi jamaa za mataifa,

* **Zaburi 95:8** Meriba maana yake ni Kugombana. † **Zaburi 95:8** Masa maana yake ni Kujaribiwa.

mpeni BWANA utukufu na nguvu.
8 Mpeni BWANA utukufu unaostahili jina lake;
leteni sadaka na mje katika nyua zake.
9 Mwabuduni BWANA katika uzuri wa utakatifu wake;
dunia yote na itetemeke mbele zake.

10 Katikati ya mataifa semeni, "BWANA anatawala."
Ulimwengu ameuweka imara, hauwezi kusogezwa;
atawahukumu watu kwa uadilifu.
11 Mbingu na zishangilie, nchi na ifurahi;
bahari na ivume, na vyote vilivyomo ndani yake;
12 mashamba na yashangilie,
pamoja na vyote vilivyomo ndani yake.
Kisha miti yote ya msituni itaimba kwa furaha;
13 itaimba mbele za BWANA kwa maana anakuja,
anakuja kuihukumu dunia.
Ataihukumu dunia kwa haki,
na mataifa katika kweli yake.

Zaburi 97

Mungu Mtawala Mkuu

1 BWANA anatawala, nchi na ifurahi,
visiwa vyote vishangilie.

2 Mawingu na giza nene vinamzunguka,
haki na hukumu ndio msingi wa kiti chake cha enzi.
3 Moto hutangulia mbele zake
na huteketeza adui zake pande zote.
4 Umeme wake wa radi humulika dunia,
nchi huona na kutetemeka.
5 Milima huyeyuka kama nta mbele za BWANA,
mbele za Bwana wa dunia yote.
6 Mbingu zinatangaza haki yake,
na mataifa yote huona utukufu wake.

7 Wote waabuduo sanamu waaibishwa,
wale wajisifiao sanamu:
mwabuduni yeye, enyi miungu yote!

8 Sayuni husikia na kushangilia,
vijiji vya Yuda vinafurahi
kwa sababu ya hukumu zako, Ee BWANA.
9 Kwa kuwa wewe, Ee BWANA, ndiwe Uliye Juu Sana kuliko dunia yote;
umetukuka sana juu ya miungu yote.

10 Wale wanaompenda BWANA na wauchukie uovu,
kwa maana yeye hulinda maisha ya waaminifu wake
na kuwaokoa kutoka mkononi mwa mwovu.
11 Nuru huangaza wenye haki
na furaha kwa watu wanyofu wa moyo.
12 Furahini katika BWANA, ninyi mlio wenye haki,

lisifuni jina lake takatifu.

Zaburi 98

Mungu Mtawala Wa Dunia
Zaburi.
1 Mwimbieni BWANA wimbo mpya,
kwa maana ametenda mambo ya ajabu;
kitanga chake cha kuume na mkono wake mtakatifu
umemfanyia wokovu.
2 BWANA ameufanya wokovu wake ujulikane
na amedhihirisha haki yake kwa mataifa.
3 Ameukumbuka upendo wake
na uaminifu wake kwa nyumba ya Israeli;
miisho yote ya dunia imeuona
wokovu wa Mungu wetu.

4 Mpigieni BWANA kelele za shangwe, dunia yote,
ipaze sauti kwa nyimbo za shangwe na vinanda;
5 mwimbieni BWANA kwa kinubi,
kwa kinubi na sauti za kuimba,
6 kwa tarumbeta na mvumo wa baragumu za pembe za kondoo dume:
shangilieni kwa furaha mbele za BWANA, aliye Mfalme.

7 Bahari na ivume na kila kiliomo ndani yake,
dunia na wote wakaao ndani yake.
8 Mito na ipige makofi,
milima na iimbe pamoja kwa furaha,
9 vyote na viimbe mbele za BWANA,
kwa maana yuaja kuhukumu dunia.
Atahukumu dunia kwa haki
na mataifa kwa haki.

Zaburi 99

Mungu Mfalme Mkuu
1 BWANA anatawala,
mataifa na yatetemeke;
anakalia kiti cha enzi katikati ya makerubi,
dunia na itikisike.
2 BWANA ni mkuu katika Sayuni;
ametukuzwa juu ya mataifa yote.
3 Wanalisifu jina lako ambalo ni kuu na la kuogopwa:
yeye ni mtakatifu!

4 Mfalme ni mwenye nguvu na hupenda haki,
wewe umethibitisha adili;
katika Yakobo umefanya
yaliyo haki na sawa.
5 Mtukuzeni BWANA Mungu wetu,
na mkaabudu katika mahali pa kuwekea miguu yake;
yeye ni mtakatifu.

6 Mose na Aroni walikuwa miongoni mwa makuhani wake,
Samweli alikuwa miongoni mwa walioliitia jina lake;
walimwita BWANA,
naye aliwajibu.
7 Alizungumza nao kutoka nguzo ya wingu;
walizishika sheria zake na amri alizowapa.

8 Ee BWANA, wetu,
ndiwe uliyewajibu,
kwa Israeli ulikuwa Mungu mwenye kusamehe,
ingawa uliadhibu matendo yao mabaya.
9 Mtukuzeni BWANA Mungu wetu,
mwabuduni kwenye mlima wake mtakatifu,
kwa maana BWANA Mungu wetu ni mtakatifu.

Zaburi 100

Dunia Yote Yaitwa Kumsifu Mungu

Zaburi ya shukrani.
1 Mpigieni BWANA kelele za shangwe, dunia yote.
2 Mwabuduni BWANA kwa furaha;
njooni mbele zake kwa nyimbo za shangwe.
3 Jueni kwamba BWANA ndiye Mungu.
Yeye ndiye alituumba, sisi tu mali yake;
sisi tu watu wake,
kondoo wa malisho yake.

4 Ingieni malangoni mwake kwa shukrani
na katika nyua zake kwa kusifu,
mshukuruni yeye na kulisifu jina lake.
5 Kwa maana BWANA ni mwema
na upendo wake wadumu milele;
uaminifu wake unadumu kwa vizazi vyote.

Zaburi 101

Ahadi Ya Kuishi Kwa Uadilifu Na Kwa Haki

Zaburi ya Daudi.
1 Nitaimba juu ya upendo wako na haki yako;
kwako wewe, Ee BWANA, nitaimba sifa.
2 Nitazingatia kuishi maisha yasiyo na lawama:
utakuja kwangu lini?

Nitatembea nyumbani mwangu
kwa moyo usio na lawama.
3 Sitaweka mbele ya macho yangu
kitu kiovu.

Ninayachukia matendo ya watu wasio na imani;
hawatashikamana nami.
4 Moyo wa ukaidi utakuwa mbali nami;
nitajitenga na kila ubaya.

5 Kila amsingiziaye jirani yake kwa siri,
huyo nitamnyamazisha;
mwenye macho ya dharau na moyo wa kiburi
huyo sitamvumilia.

6 Macho yangu yatawaelekea waaminifu katika nchi,
ili waweze kuishi pamoja nami;
yeye ambaye moyo wake hauna lawama
atanitumikia.

7 Mdanganyifu hatakaa
nyumbani mwangu,
yeye asemaye kwa uongo
hatasimama mbele yangu.

8 Kila asubuhi nitawanyamazisha
waovu wote katika nchi;
nitamkatilia mbali kila mtenda mabaya
kutoka mji wa BWANA.

Zaburi 102

Maombi Ya Mtu Mwenye Taabu

Maombi ya mtu aliyechoka. Anapoteseka na kumimina malalamiko yake kwa BWANA.

1 Ee BWANA, usikie maombi yangu,
kilio changu cha kuomba msaada kikufikie.
2 Usinifiche uso wako
ninapokuwa katika shida.
Unitegee sikio lako,
ninapoita, unijibu kwa upesi.

3 Kwa kuwa siku zangu zinatoweka kama moshi,
mifupa yangu inaungua kama kaa la moto.
4 Moyo wangu umefifia na kunyauka kama jani,
ninasahau kula chakula changu.
5 Kwa sababu ya kusononeka kwangu kwa uchungu,
nimebakia ngozi na mifupa.
6 Nimekuwa kama bundi wa jangwani,
kama bundi kwenye magofu.
7 Nilalapo sipati usingizi,
nimekuwa kama ndege mpweke
kwenye paa la nyumba.
8 Mchana kutwa adui zangu hunidhihaki,
wale wanaonizunguka hutumia jina langu kama laana.
9 Ninakula majivu kama chakula changu
na nimechanganya kinywaji changu na machozi
10 kwa sababu ya ghadhabu yako kuu,
kwa maana umeniinua na kunitupa kando.
11 Siku zangu ni kama kivuli cha jioni,
ninanyauka kama jani.

12 Lakini wewe, Ee BWANA, umeketi katika kiti chako cha enzi milele,
sifa zako za ukuu zaendelea vizazi vyote.
13 Utainuka na kuihurumia Sayuni,
kwa maana ni wakati wa kumwonyesha wema;
wakati uliokubalika umewadia.
14 Kwa maana mawe yake ni ya thamani kwa watumishi wako,
vumbi lake lenyewe hulionea huruma.
15 Mataifa wataogopa jina la BWANA,
wafalme wote wa dunia watauheshimu utukufu wako.
16 Kwa maana BWANA ataijenga tena Sayuni
na kutokea katika utukufu wake.
17 Ataitikia maombi ya mtu mkiwa,
wala hatadharau hoja yao.

18 Hili na liandikwe kwa ajili ya kizazi kijacho,
ili taifa litakaloumbwa baadaye waweze kumsifu BWANA:
19 "BWANA alitazama chini kutoka patakatifu pake palipo juu,
kutoka mbinguni alitazama dunia,
20 kusikiliza vilio vya uchungu vya wafungwa
na kuwaweka huru wale waliohukumiwa kufa."
21 Kwa hiyo jina la BWANA latangazwa huko Sayuni
na sifa zake katika Yerusalemu,
22 wakati mataifa na falme zitakapokusanyika
ili kumwabudu BWANA.

23 Katika kuishi kwangu alivunja nguvu zangu,
akafupisha siku zangu.
24 Ndipo niliposema:
"Ee Mungu wangu, usinichukue katikati ya siku zangu;
miaka yako inaendelea vizazi vyote.
25 Hapo mwanzo uliweka misingi ya dunia,
nazo mbingu ni kazi ya mikono yako.
26 Hizi zitatoweka, lakini wewe utadumu,
zote zitachakaa kama vazi.
Utazibadilisha kama nguo
nazo zitaondoshwa.
27 Lakini wewe, U yeye yule,
nayo miaka yako haikomi kamwe.
28 Watoto wa watumishi wako wataishi mbele zako;
wazao wao wataimarishwa mbele zako."

Zaburi 103

Upendo Wa Mungu
Zaburi ya Daudi.
1 Ee nafsi yangu, umhimidi BWANA.
Vyote vilivyomo ndani yangu
vilihimidi jina lake takatifu.
2 Ee nafsi yangu, umhimidi BWANA,
wala usisahau wema wake wote,
3 akusamehe dhambi zako zote,
akuponya magonjwa yako yote,
4 aukomboa uhai wako na kaburi,

akuvika taji ya upendo na huruma,
5 atosheleza mahitaji yako kwa vitu vyema,
ili ujana wako uhuishwe kama wa tai.

6 BWANA hutenda haki,
naye huwapa hukumu ya haki wote wanaoonewa.

7 Alijulisha Mose njia zake,
na wana wa Israeli matendo yake.
8 BWANA ni mwingi wa huruma na mwenye neema;
si mwepesi wa hasira, bali amejaa upendo.
9 Yeye hatalaumu siku zote,
wala haweki hasira yake milele,
10 yeye hatutendei kulingana na dhambi zetu
wala hatupatilizi kwa kadiri ya maovu yetu.
11 Kama vile mbingu zilivyo juu ya dunia sana,
ndivyo wema wake ulivyo mwingi kwa wanaomcha;
12 kama mashariki ilivyo mbali na magharibi,
ndivyo Mungu alivyoziweka dhambi zetu mbali nasi.
13 Kama baba alivyo na huruma kwa watoto wake,
ndivyo BWANA anavyowahurumia wale wanaomcha;
14 kwa kuwa anajua tulivyoumbwa,
anakumbuka kwamba sisi tu mavumbi.
15 Kuhusu mwanadamu, siku zake ni kama majani,
anachanua kama ua la shambani;
16 upepo huvuma juu yake nalo hutoweka,
mahali pake hapalikumbuki tena.
17 Lakini kutoka milele hata milele
upendo wa BWANA uko kwa wale wamchao,
nayo haki yake kwa watoto wa watoto wao:
18 kwa wale walishikao agano lake
na kukumbuka kuyatii mausia yake.

19 BWANA ameweka imara kiti chake cha enzi mbinguni,
ufalme wake unatawala juu ya vyote.
20 Mhimidini BWANA, enyi malaika zake,
ninyi mlio mashujaa mnaozitii amri zake,
ninyi mnaotii neno lake.
21 Mhimidini BWANA, ninyi jeshi lake lote la mbinguni,
ninyi watumishi wake mnaofanya mapenzi yake.
22 Mhimidini BWANA, kazi zake zote
kila mahali katika milki yake.

Ee nafsi yangu, umhimidi BWANA.

Zaburi 104

Kumsifu Muumba
1 Ee nafsi yangu, umhimidi BWANA.

Ee BWANA Mungu wangu, wewe ni mkuu sana,

umejivika utukufu na enzi.
2 Amejifunika katika nuru kama vile kwa vazi,
amezitandaza mbingu kama hema
3 na kuziweka nguzo za orofa yake juu ya maji.
Huyafanya mawingu kuwa gari lake,
na hupanda kwenye mbawa za upepo.
4 Huzifanya pepo kuwa wajumbe* wake,
miali ya moto watumishi wake.

5 Ameiweka dunia kwenye misingi yake,
haiwezi kamwe kuondoshwa.
6 Uliifunika kwa kilindi kama kwa vazi,
maji yalisimama juu ya milima.
7 Lakini kwa kukemea kwako maji yalikimbia,
kwa sauti ya radi yako yakatoroka,
8 yakapanda milima, yakateremka mabondeni,
hadi mahali pale ulipoyakusudia.
9 Uliyawekea mpaka ambao hayawezi kuuvuka,
kamwe hayataifunika dunia tena.

10 Huzifanya chemchemi zimwage maji mabondeni,
hutiririka kati ya milima.
11 Huwapa maji wanyama wote wa kondeni,
punda-mwitu huzima kiu yao.
12 Ndege wa angani hufanya viota kando ya maji,
huimba katikati ya matawi.
13 Huinyeshea milima kutoka orofa zake,
dunia inatoshelezwa kwa matunda ya kazi yake.
14 Huyafanya majani ya mifugo yaote,
na mimea kwa watu kulima,
wajipatie chakula kutoka ardhini:
15 divai ya kuufurahisha moyo wa mwanadamu,
mafuta kwa ajili ya kung'arisha uso wake,
na mkate wa kutia mwili nguvu.
16 Miti ya Bwana inanyeshewa vizuri,
mierezi ya Lebanoni aliyoipanda.
17 Humo ndege hufanya viota vyao,
korongo ana nyumba yake kwenye msunobari.
18 Milima mirefu ni makao ya mbuzi-mwitu,
majabali ni kimbilio la pelele.

19 Mwezi hugawanya majira,
na jua hutambua wakati wake wa kutua.
20 Unaleta giza, kunakuwa usiku,
wanyama wote wa mwituni huzurura.
21 Simba hunguruma kwa mawindo yao,
na kutafuta chakula chao kutoka kwa Mungu.
22 Jua huchomoza, nao huondoka,
hurudi na kulala katika mapango yao.

---

* **Zaburi 104:4** Au: malaika.

23 Kisha mwanadamu huenda kazini mwake,
katika kazi yake mpaka jioni.

24 Ee BWANA, jinsi matendo yako yalivyo mengi!
Kwa hekima ulizifanya zote,
dunia imejaa viumbe vyako.
25 Pale kuna bahari, kubwa na yenye nafasi tele,
imejaa viumbe visivyo na idadi,
vitu vyenye uhai vikubwa na vidogo.
26 Huko meli huenda na kurudi,
pia Lewiathani,† uliyemuumba acheze ndani yake.

27 Hawa wote wanakutazamia wewe,
uwape chakula chao kwa wakati wake.
28 Wakati unapowapa,
wanakikusanya,
unapofumbua mkono wako,
wao wanashibishwa mema.
29 Unapoficha uso wako,
wanapata hofu,
unapoondoa pumzi yao,
wanakufa na kurudi mavumbini.
30 Unapopeleka Roho wako,
wanaumbwa,
nawe huufanya upya uso wa dunia.

31 Utukufu wa BWANA na udumu milele,
BWANA na azifurahie kazi zake:
32 yeye aitazamaye dunia, nayo ikatetemeka,
aigusaye milima, nayo ikatoa moshi.

33 Nitamwimbia BWANA maisha yangu yote;
nitaimba sifa kwa Mungu wangu muda wote ninaoishi.
34 Kutafakari kwangu na kumpendeze yeye,
ninapofurahi katika BWANA.
35 Lakini wenye dhambi na watoweke katika dunia
na waovu wasiwepo tena.

Ee nafsi yangu, msifu BWANA.

Msifuni BWANA.‡

Zaburi 105

Uaminifu Wa Mungu Kwa Israeli
(1 Nyakati 16:8-22)

1 Mshukuruni BWANA, liitieni jina lake,
wajulisheni mataifa yale aliyoyatenda.
2 Mwimbieni yeye, mwimbieni yeye sifa,

† **Zaburi 104:26** Lewiathani ni mnyama mkubwa wa baharini mwenye magamba anayefanana na joka kubwa, mwenye umbo la kutisha, asiyeweza kuvuliwa. ‡ **Zaburi 104:35** Msifuni BWANA kwa Kiebrania ni Hallelu Yah.

waambieni matendo yake yote ya ajabu.
3 Lishangilieni jina lake takatifu,
mioyo ya wale wamtafutao BWANA na ifurahi.
4 Mtafuteni BWANA na nguvu zake,
utafuteni uso wake siku zote.

5 Kumbuka matendo ya ajabu aliyoyafanya,
miujiza yake na hukumu alizozitamka,
6 enyi wazao wa Abrahamu mtumishi wake,
enyi wana wa Yakobo, wateule wake.
7 Yeye ndiye BWANA Mungu wetu,
hukumu zake zimo duniani pote.

8 Hulikumbuka agano lake milele,
neno ambalo aliamuru, kwa vizazi elfu,
9 agano alilolifanya na Abrahamu,
kiapo alichomwapia Isaki.
10 Alilithibitisha kwa Yakobo kuwa amri,
kwa Israeli liwe agano la milele:
11 "Nitakupa wewe nchi ya Kanaani
kuwa sehemu utakayoirithi."

12 Walipokuwa wachache kwa idadi,
wachache sana na wageni ndani yake,
13 walitangatanga kutoka taifa moja hadi jingine,
kutoka ufalme mmoja hadi mwingine.
14 Hakuruhusu mtu yeyote awaonee;
kwa ajili yao aliwakemea wafalme, akisema:
15 "Msiwaguse niliowatia mafuta;
msiwadhuru manabii wangu."

16 Akaiita njaa juu ya nchi
na kuharibu chakula chao chote,
17 naye akatuma mtu mbele yao,
Yosefu, aliyeuzwa kama mtumwa.
18 Walichubua miguu yake kwa minyororo,
shingo yake ilifungwa kwa chuma,
19 hadi yale aliyotangulia kusema yalipotimia,
hadi neno la BWANA lilipomthibitisha.
20 Mfalme alituma watu wakamfungua,
mtawala wa watu alimwachia huru.
21 Alimfanya mkuu wa nyumba yake,
mtawala juu ya vyote alivyokuwa navyo,
22 kuwaelekeza wakuu wa mfalme apendavyo
na kuwafundisha wazee wake hekima.

23 Kisha Israeli akaingia Misri,
Yakobo akaishi kama mgeni katika nchi ya Hamu.
24 BWANA aliwafanya watu wake kuzaana sana,
akawafanya kuwa wengi sana kuliko adui zao,
25 ndiye aliigeuza mioyo yao iwachukie watu wake,

wakatenda hila dhidi ya watumishi wake.
26 Akamtuma Mose mtumishi wake,
pamoja na Aroni, aliyemchagua.
27 Walifanya ishara zake za ajabu miongoni mwao,
miujiza yake katika nchi ya Hamu.
28 Alituma giza na nchi ikajaa giza,
kwani si walikuwa wameyaasi maneno yake?
29 Aligeuza maji yao kuwa damu,
ikasababisha samaki wao kufa.
30 Nchi yao ilijaa vyura tele, ambao waliingia
hadi kwenye vyumba vya kulala vya watawala wao.
31 Alisema, yakaja makundi ya mainzi,
na viroboto katika nchi yao yote.
32 Alibadilisha mvua yao ikawa mvua ya mawe,
yenye umeme wa radi nchini yao yote,
33 akaharibu mizabibu yao na miti ya tini,
na akaangamiza miti ya nchi yao.
34 Alisema, nzige wakaja,
tunutu wasio na idadi,
35 wakala kila jani katika nchi yao,
wakala mazao ya ardhi yao.
36 Kisha akawaua wazaliwa wote wa kwanza katika nchi yao,
matunda ya kwanza ya ujana wao wote.

37 Akawatoa Israeli katika nchi
wakiwa na fedha na dhahabu nyingi,
wala hakuna hata mmoja
kutoka kabila zao aliyejikwaa.
38 Misri ilifurahi walipoondoka,
kwa sababu hofu ya Israeli ilikuwa imewaangukia.
39 Alitandaza wingu kama kifuniko,
na moto kuwamulikia usiku.
40 Waliomba, naye akawaletea kware,
akawashibisha kwa mkate wa mbinguni.
41 Alipasua mwamba, maji yakabubujika,
yakatiririka jangwani kama mto.

42 Kwa maana alikumbuka ahadi yake takatifu,
aliyompa Abrahamu mtumishi wake.
43 Aliwatoa watu wake kwa furaha,
wateule wake kwa kelele za shangwe,
44 akawapa nchi za mataifa, wakawa warithi
wa mali wengine walikuwa wameitaabikia:
45 alifanya haya ili wayashike mausia yake
na kuzitii sheria zake.

Msifuni Bwana.*

* **Zaburi 105:45** Msifuni Bwana kwa Kiebrania ni Hallelu Yah.

Zaburi 106

Wema Wa Bwana Kwa Watu Wake

1 Msifuni Bwana.

Mshukuruni Bwana, kwa kuwa ni mwema;
upendo wake wadumu milele.
2 Ni nani awezaye kusimulia matendo makuu ya Bwana
au kutangaza kikamilifu sifa zake?
3 Heri wale wanaodumisha haki,
ambao daima wanafanya yaliyo mema.
4 Ee Bwana, unikumbuke unapowatendea mema watu wako,
uwe msaada wangu unapowaokoa,
5 ili niweze kufurahia mafanikio ya wateule wako,
niweze kushiriki katika furaha ya taifa lako,
na kuungana na urithi wako katika kukusifu.

6 Tumetenda dhambi, kama vile baba zetu walivyotenda,
tumekosa na tumetenda uovu.
7 Wakati baba zetu walipokuwa Misri,
hawakuzingatia maajabu yako,
wala hawakukumbuka wingi wa fadhili zako,
bali waliasi kando ya bahari, Bahari ya Shamu.
8 Hata hivyo aliwaokoa kwa ajili ya jina lake,
ili apate kudhihirisha uweza wake mkuu.
9 Alikemea Bahari ya Shamu, nayo ikakauka,
akawaongoza katika vilindi vyake kama vile jangwani.
10 Aliwaokoa mikononi mwa adui;
kutoka mikononi mwa adui aliwakomboa.
11 Maji yaliwafunika adui zao,
hakunusurika hata mmoja.
12 Ndipo walipoamini ahadi zake,
nao wakaimba sifa zake.

13 Lakini mara walisahau aliyowatendea,
wala hawakungojea shauri lake.
14 Jangwani walitawaliwa na tamaa zao,
walimjaribu Mungu nyikani.
15 Kwa hiyo aliwapa kile walichoomba,
lakini akatuma juu yao ugonjwa wa kudhoofisha.

16 Kambini walimwonea wivu Mose,
na pia Aroni aliyekuwa amewekwa wakfu kwa Bwana.
17 Ardhi ilifunguka ikawameza Dathani,
ikawazika Abiramu na kundi lake.
18 Moto uliwaka katikati ya wafuasi wao,
mwali wa moto uliwateketeza waovu.

19 Huko Horebu walitengeneza ndama,
na kuabudu sanamu ya kusubu kwa chuma.
20 Waliubadilisha Utukufu wao
kwa sanamu ya fahali, ambaye hula majani.
21 Walimsahau Mungu aliyewaokoa,

aliyekuwa ametenda mambo makuu huko Misri,
22 miujiza katika nchi ya Hamu
na mambo ya kutisha huko Bahari ya Shamu.
23 Kwa hiyo alisema kwamba angewaangamiza:
kama Mose mteule wake,
asingesimama kati yao na Mungu
kuizuia ghadhabu yake kuwaangamiza.

24 Kisha waliidharau ile nchi nzuri,
hawakuiamini ahadi yake.
25 Walinung'unika ndani ya mahema yao,
wala hawakumtii BWANA.
26 Kwa hiyo akaapa kwa mkono ulioinuliwa
kwamba atawafanya waanguke jangwani,
27 kuwatawanya wazao wao waanguke miongoni mwa mataifa,
na kuwatawanya katika nchi zote.

28 Walijifunga nira na Baali wa Peori,
wakala dhabihu zilizotolewa kwa miungu isiyo na uhai.
29 Waliichochea hasira ya BWANA,
wakamkasirisha kwa matendo yao maovu,
nayo tauni ikazuka katikati yao.
30 Lakini Finehasi alisimama na kuingilia kati,
nayo tauni ikazuiliwa.
31 Hili likahesabiwa kwake haki,
kwa vizazi visivyo na mwisho vijavyo.

32 Kwenye maji ya Meriba, walimkasirisha BWANA,
janga likampata Mose kwa sababu yao;
33 kwa maana walimwasi Roho wa Mungu,
na maneno yasiyofaa yakatoka midomoni kwa Mose.

34 Hawakuyaangamiza yale mataifa
kama BWANA alivyowaagiza,
35 bali walijichanganya na mataifa
na wakazikubali desturi zao.
36 Waliabudu sanamu zao,
zikawa mtego kwao.
37 Wakawatoa wana wao
na binti zao dhabihu kwa mashetani.
38 Walimwaga damu isiyo na hatia,
damu za wana wao na binti zao,
ambao waliwatoa dhabihu kwa sanamu za Kanaani,
nayo nchi ikanajisika kwa damu zao.
39 Wakajinajisi wenyewe kwa yale waliyotenda;
kwa matendo yao wenyewe wakajifanyia ukahaba.

40 Kwa hiyo BWANA akawakasirikia watu wake
na akauchukia sana urithi wake.
41 Akawakabidhi kwa mataifa
na adui zao wakawatawala.
42 Adui zao wakawaonea

na kuwatia chini ya mamlaka yao.
43 Mara nyingi aliwaokoa
lakini walikuwa wamezama kwenye uasi,
nao wakajiharibu katika dhambi zao.

44 Lakini akaangalia mateso yao
wakati aliposikia kilio chao;
45 kwa ajili yao akakumbuka agano lake,
na kutokana na upendo wake mkuu akapooza hasira yake.
46 Akawafanya wahurumiwe
na wote waliowashikilia mateka.

47 Ee BWANA Mungu wetu, tuokoe.
Tukusanye tena kutoka kwa mataifa,
ili tuweze kulishukuru jina lako takatifu,
na kushangilia katika sifa zako.

48 Atukuzwe BWANA, Mungu wa Israeli,
tangu milele na hata milele.
Watu wote na waseme, "Amen!"

Msifuni BWANA.

KITABU CHA TANO

107

(Zaburi 107–150)

Kumsifu Mungu Kwa Wema Wake

1 Mshukuruni BWANA, kwa kuwa yeye ni mwema,
upendo wake wadumu milele.
2 Waliokombolewa wa BWANA na waseme hivi,
wale aliowaokoa kutoka mkono wa adui,
3 wale aliowakusanya kutoka nchi mbalimbali,
kutoka mashariki na magharibi,
kutoka kaskazini na kusini.

4 Baadhi yao walitangatanga jangwani,
hawakuona njia ya kuwafikisha mji ambao wangeweza kuishi.
5 Walikuwa na njaa na kiu,
nafsi zao zikadhoofika.
6 Ndipo walipomlilia BWANA katika shida yao,
naye akawaokoa kutoka taabu yao.
7 Akawaongoza kwa njia iliyo sawa
hadi mji ambao wangeweza kuishi.
8 Basi na wamshukuru BWANA kwa upendo wake usiokoma,
na kwa matendo yake ya ajabu kwa wanadamu,
9 kwa maana yeye humtosheleza mwenye kiu,
na kumshibisha mwenye njaa kwa vitu vyema.

10 Wengine walikaa gizani na katika huzuni kuu,
wafungwa wakiteseka katika minyororo,
11 kwa sababu walikuwa wameasi

dhidi ya maneno ya Mungu
na kudharau shauri
la Aliye Juu Sana.
12 Aliwatumikisha kwa kazi ngumu;
walijikwaa na hapakuwepo yeyote wa kuwasaidia.
13 Ndipo walipomlilia BWANA katika shida yao,
naye akawaokoa kutoka taabu yao.
14 Akawatoa katika giza na huzuni kuu
na akavunja minyororo yao.
15 Basi na wamshukuru BWANA kwa upendo wake usiokoma,
na kwa matendo yake ya ajabu kwa wanadamu,
16 kwa kuwa yeye huvunja malango ya shaba
na kukata mapingo ya chuma.

17 Wengine wakawa wapumbavu kutokana na uasi wao,
wakapata mateso kwa sababu ya uovu wao.
18 Wakachukia kabisa vyakula vyote,
wakakaribia malango ya mauti.
19 Ndipo walipomlilia BWANA katika shida yao,
naye akawaokoa kutoka taabu yao.
20 Akalituma neno lake na kuwaponya,
akawaokoa kutoka maangamizo yao.
21 Basi na wamshukuru BWANA kwa upendo wake usiokoma,
na kwa matendo yake ya ajabu kwa wanadamu.
22 Na watoe dhabihu za kushukuru,
na wasimulie matendo yake kwa nyimbo za furaha.

23 Wengine walisafiri baharini kwa meli,
walikuwa wafanyabiashara kwenye maji makuu.
24 Waliziona kazi za BWANA,
matendo yake ya ajabu kilindini.
25 Kwa maana alisema na kuamsha tufani
iliyoinua mawimbi juu.
26 Yakainuka juu mbinguni, yakashuka chini hadi vilindini,
katika hatari hii ujasiri wao uliyeyuka.
27 Walipepesuka na kuyumbayumba kama walevi,
ujanja wao ukafikia ukomo.
28 Ndipo walipomlilia BWANA katika shida yao,
naye akawatoa kwenye taabu yao.
29 Akatuliza dhoruba kwa mnong’ono,
mawimbi ya bahari yakatulia.
30 Walifurahi ilipokuwa shwari,
naye akawaongoza hadi bandari waliyoitamani.
31 Basi na wamshukuru BWANA kwa upendo wake usiokoma,
na kwa matendo yake ya ajabu kwa wanadamu.
32 Na wamtukuze yeye katika kusanyiko la watu,
na wamsifu katika baraza la wazee.

33 Yeye aligeuza mito kuwa jangwa,
chemchemi za maji zitiririkazo kuwa ardhi yenye kiu,
34 nchi izaayo ikawa ya chumvi isiyofaa,

kwa sababu ya uovu wa wale walioishi humo.
35 Aligeuza jangwa likawa madimbwi ya maji,
nayo ardhi kame kuwa chemchemi za maji zitiririkazo;
36 aliwaleta wenye njaa wakaishi humo,
nao wakajenga mji wangeweza kuishi.
37 Walilima mashamba na kupanda mizabibu,
nayo ikazaa matunda mengi,
38 Mungu aliwabariki, hesabu yao ikaongezeka sana,
wala hakuruhusu mifugo yao kupungua.

39 Kisha hesabu yao ilipungua, na walinyenyekeshwa
kwa kuonewa, maafa na huzuni.
40 Yeye ambaye huwamwagia dharau wakuu,
aliwafanya watangetange nyikani isiyo na njia.
41 Lakini yeye aliwainua wahitaji katika taabu zao,
na kuongeza jamaa zao kama makundi ya kondoo.
42 Wanyofu wataona na kufurahi,
lakini waovu wote watafunga vinywa vyao.

43 Yeyote aliye na hekima, ayasikie mambo haya,
na atafakari upendo mkuu wa BWANA.

Zaburi 108

Kuomba Msaada Dhidi Ya Adui
(Zaburi 57:7-11; 60:5-12)

Wimbo. Zaburi ya Daudi.
1 Ee Mungu, moyo wangu ni thabiti;
nitaimba na kusifu kwa moyo wangu wote.
2 Amka, kinubi na zeze!
Nitayaamsha mapambazuko.
3 Nitakusifu wewe, Ee BWANA, katikati ya mataifa;
nitaimba habari zako, katikati ya jamaa za watu.
4 Kwa maana upendo wako ni mkuu, ni juu kuliko mbingu;
uaminifu wako unazifikia anga.
5 Ee Mungu, utukuzwe juu ya mbingu,
utukufu wako na uenee duniani kote.

6 Tuokoe na utusaidie kwa mkono wako wa kuume,
ili wale uwapendao wapate kuokolewa.
7 Mungu amenena kutoka patakatifu pake:
"Nitaigawa Shekemu kwa ushindi
na kulipima Bonde la Sukothi.
8 Gileadi ni yangu, Manase ni yangu,
Efraimu ni kofia yangu ya chuma,
nayo Yuda ni fimbo yangu ya utawala.
9 Moabu ni sinia langu la kunawia,
juu ya Edomu natupa kiatu changu;
nashangilia kwa kushindwa kwa Ufilisti."

10 Ni nani atakayenipeleka hadi mji wenye ngome?

Ni nani atakayeniongoza hadi nifike Edomu?
11 Ee Mungu, si ni wewe uliyetukataa sisi,
na hutoki tena na majeshi yetu?
12 Tuletee msaada dhidi ya adui,
kwa maana msaada wa mwanadamu haufai kitu.
13 Kwa msaada wa Mungu tutapata ushindi,
naye atawaponda adui zetu.

Zaburi 109

Lalamiko La Mtu Aliyeko Kwenye Shida
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.
1 Ee Mungu, ambaye ninakusifu,
usiwe kimya,
2 kwa maana watu waovu na wadanganyifu
wamefungua vinywa vyao dhidi yangu;
wasema dhidi yangu
kwa ndimi za udanganyifu.
3 Wamenizunguka kwa maneno ya chuki,
wananishambulia bila sababu.
4 Wanachonilipa badala ya urafiki wangu ni kunishtaki,
lakini mimi ninawaombea.
5 Wananilipiza mabaya kwa mema,
chuki badala ya urafiki wangu.

6 Agiza mtu mwovu ampinge,
mshtaki* asimame mkono wake wa kuume.
7 Anapohukumiwa, apatikane na hatia,
nayo maombi yake yamhukumu.
8 Siku zake za kuishi na ziwe chache,
nafasi yake ya uongozi ichukuliwe na mtu mwingine.
9 Watoto wake na waachwe yatima,
mke wake na awe mjane.
10 Watoto wake na watangetange wakiomba,
na wafukuzwe kwenye magofu ya nyumba zao.
11 Mtu anayemdai na ateke vyote alivyo navyo,
matunda ya kazi yake yatekwe nyara na wageni.
12 Asiwepo mtu yeyote wa kumtendea mema
wala wa kuwahurumia yatima wake.
13 Uzao wake na ukatiliwe mbali,
majina yao yafutike katika kizazi kifuatacho.
14 Maovu ya baba zake na yakumbukwe
mbele za Bwana,
dhambi ya mama yake
isifutwe kamwe.
15 Dhambi zao na zibaki daima mbele za Bwana,
ili apate kukatilia mbali kumbukumbu lao duniani.

16 Kwa maana kamwe hakuweza kutenda wema,
bali alimfukuza mnyonge na mhitaji,
aliwafanyia jeuri wahitaji na waliovunjika moyo.

* **Zaburi 109:6** Mshtaki hapa maana yake ni Shetani.

17 Alipenda kulaani,
nayo laana ikampata;
hakupenda kubariki,
kwa hiyo baraka na ikae mbali naye.
18 Alivaa kulaani kama vazi lake,
nayo laana ikamwingia mwilini mwake kama maji,
kwenye mifupa yake kama mafuta.
19 Na iwe kama joho alilozungushiwa,
kama mshipi aliofungiwa daima.
20 Haya na yawe malipo ya BWANA kwa washtaki wangu,
kwa wale wanaoninenea mabaya.

21 Lakini wewe, Ee BWANA Mwenyezi,
unitendee wema kwa ajili ya jina lako,
uniokoe kwa wema wa pendo lako.
22 Maana mimi ni maskini na mhitaji,
moyo wangu umejeruhiwa ndani yangu.
23 Ninafifia kama kivuli cha jioni,
nimerushwa-rushwa kama nzige.
24 Magoti yangu yamelegea kwa kufunga,
mwili wangu umedhoofika na kukonda.
25 Nimekuwa kitu cha kudharauliwa kwa washtaki wangu,
wanionapo, hutikisa vichwa vyao.

26 Ee BWANA, Mungu wangu nisaidie,
niokoe sawasawa na upendo wako.
27 Watu na wafahamu kuwa ni mkono wako,
kwamba wewe, Ee BWANA, umetenda hili.
28 Wanaweza kulaani, lakini wewe utabariki,
watakaposhambulia wataaibishwa,
lakini mtumishi wako atashangilia.
29 Washtaki wangu watavikwa fedheha,
na kufunikwa na aibu kama joho.

30 Kwa kinywa changu nitamtukuza sana BWANA,
katika umati mkubwa nitamsifu.
31 Kwa maana husimama mkono wa kuume wa mhitaji,
kuokoa maisha yake kutoka kwa wale wanaomhukumu.

Zaburi 110

BWANA Na Mfalme Wake Mteule

Zaburi ya Daudi.

1 BWANA amwambia Bwana wangu:
"Keti mkono wangu wa kuume,
mpaka nitakapowafanya adui zako
kuwa mahali pa kuweka miguu yako."

2 BWANA ataeneza fimbo yako ya utawala yenye nguvu kutoka Sayuni;
utatawala katikati ya adui zako.
3 Askari wako watajitolea kwa hiari

katika siku yako ya vita.
Ukiwa umevikwa fahari takatifu,
kutoka tumbo la mapambazuko
utapokea umande wa ujana wako.*

4 BWANA ameapa,
naye hatabadilisha mawazo yake:
"Wewe ni kuhani milele,
kwa mfano wa Melkizedeki."

5 Bwana yuko mkono wako wa kuume,
atawaponda wafalme siku ya ghadhabu yake.
6 Atawahukumu mataifa, akilundika mizoga
na kuwaponda watawala wa dunia nzima.
7 Atakunywa maji katika kijito kando ya njia,†
kwa hiyo atainua kichwa chake juu.
*

Zaburi 111

Sifa Za BWANA Kwa Matendo Ya Ajabu

1 Msifuni BWANA.

Nitamtukuza BWANA kwa moyo wangu wote,
katika baraza la wanyofu na katika kusanyiko.

2 Kazi za BWANA ni kuu,
wote wanaopendezwa nazo huzitafakari.
3 Kazi zake zimejaa fahari na utukufu,
haki yake hudumu daima.
4 Amefanya maajabu yake yakumbukwe,
BWANA ni mwenye neema na huruma.
5 Huwapa chakula wale wanaomcha,
hulikumbuka agano lake milele.
6 Amewaonyesha watu wake uwezo wa kazi zake,
akiwapa nchi za mataifa mengine.
7 Kazi za mikono yake ni za uaminifu na haki,
mausia yake yote ni ya kuaminika.
8 Zinadumu milele na milele,
zikifanyika kwa uaminifu na unyofu.
9 Aliwapa watu wake ukombozi,
aliamuru agano lake milele:
jina lake ni takatifu na la kuogopwa.

10 Kumcha BWANA ndicho chanzo cha hekima,
wote wanaozifuata amri zake wana busara.
Sifa zake zadumu milele.

---

* **Zaburi 110:3** Au: vijana wako watakujia kama umande. † **Zaburi 110:7** Au: Yeye atoaye mtu wa kurithi mwingine atamweka kwenye mamlaka. * **Zaburi 111:** Zaburi hii imetungwa kila mstari ukianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

*

Zaburi 112

Baraka Za Mwenye Haki

1 Msifuni BWANA.

Heri mtu yule amchaye BWANA,
mtu yule apendezwaye sana na amri zake.

2 Watoto wake watakuwa wenye uwezo katika nchi,
kizazi cha watu waadilifu kitabarikiwa.
3 Nyumbani mwake kuna mali na utajiri,
haki yake hudumu milele.
4 Hata gizani nuru humzukia mtu mwadilifu,
yule mwenye rehema, huruma na haki.

5 Mema yatamjia mtu yule aliye mkarimu na mwenye kukopesha bila riba,
anayefanya mambo yake kwa haki.
6 Hakika hatatikisika kamwe,
mtu mwenye haki atakumbukwa milele.
7 Hataogopa habari mbaya,
moyo wake ni thabiti, ukimtegemea BWANA.
8 Moyo wake ni salama, hatakuwa na hofu,
mwishoni ataona ushindi dhidi ya adui zake.
9 Ametawanya vipawa vyake kwa ukarimu akawapa maskini;
haki yake hudumu milele;
pembe yake itatukuzwa kwa heshima.

10 Mtu mwovu ataona na kuchukizwa,
atasaga meno yake na kutoweka,
kutamani kwa mtu mwovu kutaishia patupu.

Zaburi 113

Kumsifu BWANA Kwa Wema Wake

1 Msifuni BWANA.

Enyi watumishi wa BWANA msifuni,
lisifuni jina la BWANA.
2 Jina la BWANA na lisifiwe,
sasa na hata milele.
3 Kuanzia mawio ya jua hadi machweo yake,
jina la BWANA linapaswa kusifiwa.

4 BWANA ametukuka juu ya mataifa yote,
utukufu wake juu ya mbingu.
5 Ni nani aliye kama BWANA Mungu wetu,
Yeye ambaye ameketi juu kwenye kiti cha enzi,
6 ambaye huinama atazame chini

* **Zaburi 112:** Zaburi hii imetungwa kila mstari ukianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

aone mbingu na nchi?

7 Huwainua maskini kutoka mavumbini,
na kuwanyanyua wahitaji kutoka kwenye jalala,
8 huwaketisha pamoja na wakuu,
pamoja na wakuu wa watu wake.
9 Humjalia mwanamke tasa kutulia nyumbani mwake,
akiwa mama watoto mwenye furaha.

Msifuni BWANA.

Zaburi 114

Maajabu Ya Mungu Wakati Israeli Walipotoka Misri

1 Wakati Israeli walipotoka Misri,
nyumba ya Yakobo kutoka kwa watu wa lugha ngeni,
2 Yuda alifanywa makao matakatifu ya Mungu,
Israeli akawa milki yake.

3 Bahari ilitazama ikakimbia,
Yordani ulirudi nyuma,
4 milima ilirukaruka kama kondoo dume,
vilima kama wana-kondoo.

5 Ee bahari, ni nini kilichokufanya ukakimbia,
nawe, ee Yordani, ukarudi nyuma,
6 enyi milima mkarukaruka kama kondoo dume,
enyi vilima, kama wana-kondoo?

7 Ee dunia, tetemeka mbele za Bwana,
mbele za Mungu wa Yakobo,
8 aliyegeuza mwamba kuwa dimbwi la maji,
mwamba mgumu kuwa chemchemi za maji.

Zaburi 115

Mungu Mmoja Wa Kweli

1 Sio kwetu sisi, Ee BWANA, sio kwetu sisi,
bali utukufu ni kwa jina lako,
kwa sababu ya upendo
na uaminifu wako.

2 Kwa nini mataifa waseme,
"Yuko wapi Mungu wao?"
3 Mungu wetu yuko mbinguni,
naye hufanya lolote limpendezalo.
4 Lakini sanamu zao ni za fedha na dhahabu,
zilizotengenezwa kwa mikono ya wanadamu.
5 Zina vinywa, lakini haziwezi kusema,
zina macho, lakini haziwezi kuona;
6 zina masikio, lakini haziwezi kusikia,
zina pua, lakini haziwezi kunusa;
7 zina mikono, lakini haziwezi kupapasa,

zina miguu, lakini haziwezi kutembea;
wala koo zao haziwezi kutoa sauti.
8 Wale wanaozitengeneza watafanana nazo,
vivyo hivyo wale wote wanaozitumainia.

9 Ee nyumba ya Israeli, mtumainini BWANA,
yeye ni msaada na ngao yao.
10 Ee nyumba ya Aroni, mtumainini BWANA,
yeye ni msaada na ngao yao.
11 Ninyi mnaomcha, mtumainini BWANA,
yeye ni msaada na ngao yao.

12 BWANA anatukumbuka na atatubariki:
ataibariki nyumba ya Israeli,
ataibariki nyumba ya Aroni,
13 atawabariki wale wanaomcha BWANA,
wadogo kwa wakubwa.

14 BWANA na awawezeshe kuongezeka,
ninyi na watoto wenu.
15 Mbarikiwe na BWANA
Muumba wa mbingu na dunia.

16 Mbingu zilizo juu sana ni mali ya BWANA,
lakini dunia amempa mwanadamu.
17 Sio wafu wanaomsifu BWANA,
wale washukao mahali pa kimya,*
18 bali ni sisi tunaomtukuza BWANA,
sasa na hata milele.

Msifuni BWANA.†

Zaburi 116

Shukrani Kwa Kuokolewa Kutoka Mauti

1 Ninampenda BWANA kwa maana amesikia sauti yangu;
amesikia kilio changu ili anihurumie.
2 Kwa sababu amenitegea sikio lake,
nitamwita siku zote za maisha yangu.

3 Kamba za mauti zilinizunguka,
maumivu makuu ya kuzimu yalinipata,
nikalemewa na taabu na huzuni.
4 Ndipo nikaliitia jina la BWANA:
"Ee BWANA, niokoe!"

5 BWANA ni mwenye neema na haki,
Mungu wetu ni mwingi wa huruma.
6 BWANA huwalinda wanyenyekevu,
nilipokuwa katika shida kubwa, aliniokoa.

---

* **Zaburi 115:17** Mahali pa kimya maana yake ni Kuzimu, yaani Sheol kwa Kiebrania.
† **Zaburi 115:18** Msifuni BWANA ni Kiebrania Hallelu Yah.

7 Ee nafsi yangu, tulia tena,
kwa kuwa BWANA amekuwa mwema kwako.
8 Kwa kuwa wewe, Ee BWANA,
umeniokoa nafsi yangu na mauti,
macho yangu kutokana na machozi,
miguu yangu kutokana na kujikwaa,
9 ili niweze kutembea mbele za BWANA,
katika nchi ya walio hai.
10 Niliamini, kwa hiyo nilisema,
"Mimi nimeteseka sana."
11 Katika taabu yangu nilisema,
"Wanadamu wote ni waongo."

12 Nimrudishie BWANA nini
kwa wema wake wote alionitendea?
13 Nitakiinua kikombe cha wokovu
na kulitangaza jina la BWANA.
14 Nitazitimiza nadhiri zangu kwa BWANA
mbele za watu wake wote.

15 Kifo cha watakatifu kina thamani
machoni pa BWANA.
16 Ee BWANA, hakika mimi ni mtumishi wako,
mimi ni mtumishi wako,
mwana wa mjakazi wako;*
umeniweka huru
toka katika minyororo yangu.

17 Nitakutolea dhabihu ya kukushukuru
na kuliita jina la BWANA.
18 Nitazitimiza nadhiri zangu kwa BWANA
mbele za watu wake wote,
19 katika nyua za nyumba ya BWANA,
katikati yako, ee Yerusalemu.

Msifuni BWANA.

Zaburi 117

Sifa Za BWANA

1 Msifuni BWANA, enyi mataifa yote;
mtukuzeni yeye, enyi watu wote.
2 Kwa kuwa upendo wake kwetu ni mkuu,
uaminifu wa BWANA unadumu milele.

Msifuni BWANA.

Zaburi 118

Shukrani Kwa Ajili Ya Ushindi

1 Mshukuruni BWANA, kwa kuwa ni mwema;
upendo wake wadumu milele.

---

* **Zaburi 116:16** Au: mwanao mwaminifu.

2 Israeli na aseme sasa:
“Upendo wake wadumu milele.”
3 Nyumba ya Aroni na iseme sasa:
“Upendo wake wadumu milele.”
4 Wote wamchao BWANA na waseme sasa:
“Upendo wake wadumu milele.”

5 Wakati wa maumivu yangu makuu nilimlilia BWANA,
naye akanijibu kwa kuniweka huru.
6 BWANA yuko pamoja nami, sitaogopa.
Mwanadamu anaweza kunitenda nini?
7 BWANA yuko pamoja nami,
yeye ni msaidizi wangu.
Nitawatazama adui zangu
wakiwa wameshindwa.

8 Ni bora kumkimbilia BWANA
kuliko kumtumainia mwanadamu.
9 Ni bora kumkimbilia BWANA
kuliko kuwatumainia wakuu.

10 Mataifa yote yalinizunguka,
lakini kwa jina la BWANA naliwakatilia mbali.
11 Walinizunguka pande zote,
lakini kwa jina la BWANA naliwakatilia mbali.
12 Walinizunguka kama kundi la nyuki,
lakini walikufa haraka kama miiba iteketeayo;
kwa jina la BWANA naliwakatilia mbali.

13 Nilisukumwa nyuma karibu kuanguka,
lakini BWANA alinisaidia.
14 BWANA ni nguvu yangu na wimbo wangu,
yeye amefanyika wokovu wangu.

15 Sauti za shangwe na ushindi
zinavuma hemani mwa wenye haki:
“Mkono wa kuume wa BWANA
umetenda mambo makuu!
16 Mkono wa kuume wa BWANA
umeinuliwa juu,
mkono wa kuume wa BWANA
umetenda mambo makuu!”

17 Sitakufa, bali nitaishi,
nami nitatangaza yale BWANA aliyoyatenda.
18 BWANA ameniadhibu vikali,
lakini hakuniacha nife.

19 Nifungulie malango ya haki,
nami nitaingia na kumshukuru BWANA.
20 Hili ni lango la BWANA
ambalo wenye haki wanaweza kuliingia.
21 Nitakushukuru, kwa kuwa ulinijibu,

umekuwa wokovu wangu.

22 Jiwe walilolikataa waashi,
limekuwa jiwe kuu la pembeni.
23 BWANA ametenda hili,
nalo ni la kushangaza machoni petu.
24 Hii ndiyo siku BWANA aliyoifanya,
tushangilie na kufurahi ndani yake.

25 Ee BWANA, tuokoe,
Ee BWANA, utujalie mafanikio.
26 Heri yule ajaye kwa jina la BWANA.
Kutoka nyumba ya BWANA tunakubariki.
27 BWANA ndiye Mungu,
naye ametuangazia nuru yake.
Mkiwa na matawi mkononi,
unganeni kwenye maandamano ya sikukuu
hadi kwenye pembe za madhabahu.

28 Wewe ni Mungu wangu, nitakushukuru,
wewe ni Mungu wangu, nitakutukuza.

29 Mshukuruni BWANA kwa kuwa ni mwema;
upendo wake wadumu milele.
*

Zaburi 119

Sifa Za Sheria Ya BWANA

Kujifunza Sheria Ya BWANA
1 Heri wale walio waadilifu katika njia zao,
wanaoenenda katika sheria ya BWANA.
2 Heri wale wanaozishika shuhuda zake,
wamtafutao kwa moyo wao wote.
3 Wasiofanya lolote lililo baya,
wanaoenenda katika njia zake.
4 Umetoa maagizo yako
ili tuyatii kwa ukamilifu.
5 Laiti mwenendo wangu ungekuwa imara
katika kuyatii maagizo yako!
6 Hivyo mimi sitaaibishwa
ninapozingatia amri zako zote.
7 Nitakusifu kwa moyo mnyofu
ninapojifunza sheria zako za haki.
8 Nitayatii maagizo yako;
usiniache kabisa.

Kutii Sheria Ya BWANA
9 Kijana aifanye njia yake kuwa safi jinsi gani?

* **Zaburi 119:** Zaburi hii imetungwa kila beti likianzia, na pia kila mstari katika lile beti, na herufi 22 za alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T).

Ni kwa kutii, akilifuata neno lako.
10 Ninakutafuta kwa moyo wangu wote,
usiniache niende mbali na amri zako.
11 Nimelificha neno lako moyoni mwangu
ili nisikutende dhambi.
12 Sifa ni zako, Ee BWANA,
nifundishe maagizo yako.
13 Kwa midomo yangu nitasimulia sheria zote
zinazotoka katika kinywa chako.
14 Ninafurahia kufuata sheria zako
kama mtu afurahiaye mali nyingi.
15 Ninatafakari maagizo yako
na kuziangalia njia zako.
16 Ninafurahia maagizo yako,
wala sitalipuuza neno lako.

Furaha Katika Sheria Ya BWANA

17 Mtendee mema mtumishi wako, nami nitaishi;
nitalitii neno lako.
18 Yafungue macho yangu nipate kuona
mambo ya ajabu katika sheria yako.
19 Mimi ni mgeni duniani,
usinifiche amri zako.
20 Nafsi yangu inataabika kwa shauku kubwa
juu ya sheria zako wakati wote.
21 Unawakemea wenye majivuno, waliolaaniwa
waendao mbali na amri zako.
22 Niondolee dharau na dhihaka,
kwa kuwa ninazishika sheria zako.
23 Ingawa watawala huketi pamoja na kunisingizia,
mtumishi wako atatafakari juu ya maagizo yako.
24 Sheria zako ni furaha yangu,
nazo ni washauri wangu.

Kuamua Kuitii Sheria Ya BWANA

25 Nimelazwa chini mavumbini,
yahifadhi maisha yangu sawasawa na neno lako.
26 Nilikueleza njia zangu ukanijibu,
nifundishe sheria zako.
27 Nijulishe mafundisho ya mausia yako,
nami nitatafakari maajabu yako.
28 Nafsi yangu imechakazwa kwa huzuni,
uniimarishe sawasawa na neno lako.
29 Niepushe na njia za udanganyifu,
kwa neema unifundishe sheria zako.
30 Nimechagua njia ya kweli,
nimekaza moyo wangu katika sheria zako.
31 Nimeng'ang'ania sheria zako, Ee BWANA,
usiniache niaibishwe.
32 Nakimbilia katika njia ya maagizo yako,
kwa kuwa umeuweka moyo wangu huru.

Maombi Ili Kupata Ufahamu Wa Sheria

33 Ee BWANA, nifundishe kuyafuata maagizo yako,

nami nitayashika mpaka mwisho.
34 Nipe ufahamu, nami nitaishika sheria yako
na kuitii kwa moyo wangu wote.
35 Niongoze kwenye njia ya amri zako,
kwa kuwa huko napata furaha.
36 Ugeuze moyo wangu kuelekea sheria zako,
na siyo kwenye mambo ya ubinafsi.
37 Geuza macho yangu kutoka kwenye mambo yasiyofaa,
uyahifadhi maisha yangu sawasawa na neno lako.
38 Mtimizie mtumishi wako ahadi yako,
ili upate kuogopwa.
39 Niondolee aibu ninayoiogopa,
kwa kuwa sheria zako ni njema.
40 Tazama jinsi ninavyoonea shauku mausia yako!
Hifadhi maisha yangu katika haki yako.

Kuitumainia Sheria Ya Bwana

41 Ee Bwana, upendo wako usiokoma unijie,
wokovu wako sawasawa na ahadi yako,
42 ndipo nitakapomjibu anayenidhihaki,
kwa kuwa ninalitumainia neno lako.
43 Usilinyakue neno la kweli kutoka kinywani mwangu,
kwa kuwa nimeweka tumaini langu katika amri zako.
44 Nitaitii amri yako daima,
naam, milele na milele.
45 Nitatembea nikiwa huru,
kwa kuwa nimejifunza mausia yako.
46 Nitasema sheria zako mbele za wafalme
wala sitaaibishwa,
47 kwa kuwa ninazifurahia amri zako
kwa sababu ninazipenda.
48 Ninaziinulia amri zako ambazo ninazipenda mikono yangu,
nami ninatafakari juu ya maagizo yako.

Matumaini Katika Sheria Ya Bwana

49 Kumbuka neno lako kwa mtumishi wako,
kwa sababu umenipa tumaini.
50 Faraja yangu katika mateso yangu ni hii:
Ahadi yako inahifadhi maisha yangu.
51 Wenye majivuno wamenisimanga bila kuchoka,
hata hivyo sitaiacha sheria yako.
52 Ee Bwana, ninazikumbuka sheria zako za zamani,
nazo zinanifariji.
53 Nimeshikwa sana na ghadhabu kwa ajili ya waovu,
ambao wameacha sheria yako.
54 Maagizo yako ni kiini cha nyimbo zangu
popote ninapoishi.
55 Ee Bwana, wakati wa usiku ninalikumbuka jina lako,
nami nitatii sheria yako.
56 Hili limekuwa zoezi langu:
nami ninayatii mausia yako.

Kujitolea Katika Sheria Ya Bwana

57 Ee BWANA, wewe ni fungu langu,
nimeahidi kuyatii maneno yako.
58 Nimetafuta uso wako kwa moyo wangu wote,
nihurumie sawasawa na ahadi yako.
59 Nimezifikiri njia zangu
na nimeelekeza hatua zangu katika mausia yako.
60 Nitafanya haraka bila kuchelewa
kuzitii amri zako.
61 Hata waovu wanifunge kwa kamba,
sitasahau sheria yako.
62 Usiku wa manane ninaamka kukushukuru
kwa sababu ya sheria zako za haki.
63 Mimi ni rafiki kwa wale wote wakuchao,
kwa wote wanaofuata mausia yako.
64 Ee BWANA, dunia imejaa upendo wako,
nifundishe maagizo yako.

Thamani Ya Sheria Ya BWANA

65 Mtendee wema mtumishi wako
Ee BWANA, sawasawa na neno lako.
66 Nifundishe maarifa na uamuzi mzuri,
kwa kuwa ninaamini amri zako.
67 Kabla sijapata shida nilipotea njia,
lakini sasa ninalitii neno lako.
68 Wewe ni mwema, unalotenda ni jema,
nifundishe maagizo yako.
69 Ingawa wenye majivuno wamenisingizia uongo,
nitafuata mausia yako kwa moyo wangu wote.
70 Mioyo yao ni katili na migumu,
bali mimi napendezwa na sheria yako.
71 Ilikuwa vyema mimi kupata shida
ili nipate kujifunza maagizo yako.
72 Sheria inayotoka kinywani mwako ina thamani kubwa kwangu
kuliko maelfu ya vipande vya fedha na dhahabu.

Haki Ya Sheria Ya BWANA

73 Mikono yako ilinifanya na kuniumba,
nipe ufahamu niweze kujifunza amri zako.
74 Wakuchao wafurahie wanaponiona,
kwa kuwa nimeweka tumaini langu katika neno lako.
75 Ee BWANA, ninajua kwamba sheria zako ni za haki,
katika uaminifu wako umeniadhibu.
76 Upendo wako usiokoma uwe faraja yangu,
sawasawa na ahadi yako kwa mtumishi wako.
77 Huruma yako na inijie ili nipate kuishi,
kwa kuwa naifurahia sheria yako.
78 Wenye majivuno na waaibishwe kwa kunikosea mimi bila sababu,
lakini mimi nitatafakari juu ya mausia yako.
79 Wale wakuchao na wanigeukie mimi,
hao ambao wanazielewa sheria zako.
80 Moyo wangu usiwe na lawama katika kutii maagizo yako,
ili nisiaibishwe.

Maombi Kwa Ajili Ya Kuokolewa

81 Nafsi yangu inazimia kwa kutamani wokovu wako,
lakini nimeweka tumaini langu katika neno lako.
82 Macho yangu yamefifia, nikingoja ahadi yako;
ninasema, “Utanifajiri lini?”
83 Ingawa nimekuwa kama kiriba kwenye moshi,
bado sijasahau maagizo yako.
84 Mtumishi wako itampasa angoje mpaka lini?
Ni lini utawaadhibu washtaki wangu?
85 Wenye majivuno wananichimbia mashimo,
kinyume na sheria yako.
86 Amri zako zote ni za kuaminika;
unisaidie, kwa sababu watu wananishtaki bila sababu.
87 Walikaribia kabisa kunifuta kutoka uso wa dunia,
lakini sijaacha mausia yako.
88 Yahifadhi maisha yangu sawasawa na upendo wako,
nami nitatii sheria za kinywa chako.

Imani Katika Sheria Ya Bwana

89 Ee Bwana, neno lako ni la milele,
linasimama imara mbinguni.
90 Uaminifu wako unaendelea kwa vizazi vyote,
umeiumba dunia, nayo inadumu.
91 Sheria zako zinadumu hadi leo,
kwa kuwa vitu vyote vinakutumikia.
92 Kama nisingefurahia sheria yako,
ningeangamia katika taabu zangu.
93 Sitasahau mausia yako kamwe,
kwa maana kwayo umehifadhi maisha yangu.
94 Uniokoe, kwa maana mimi ni wako,
kwa kuwa nimetafuta mausia yako.
95 Waovu wanangojea kuniangamiza,
bali mimi ninatafakari sheria zako.
96 Katika ukamilifu wote ninaona mna kikomo,
lakini amri zako hazina mpaka.

Kuipenda Sheria Ya Bwana

97 Aha! Tazama, sheria yako naipenda mno ajabu.
Ninaitafakari mchana kutwa.
98 Amri zako zimenipa hekima zaidi kuliko adui zangu,
kwa kuwa nimezishika daima.
99 Nina akili zaidi kuliko walimu wangu wote,
kwa kuwa ninatafakari juu ya sheria zako.
100 Nina ufahamu zaidi kuliko wazee,
kwa kuwa ninayatii mausia yako.
101 Nimezuia miguu yangu isiende kwenye kila njia mbaya,
ili niweze kutii neno lako.
102 Sijaziacha sheria zako,
kwa kuwa umenifundisha wewe mwenyewe.
103 Tazama jinsi maneno yako yalivyo matamu kwangu,
matamu kuliko asali katika kinywa changu!
104 Ninapata ufahamu kutoka mausia yako,
kwa hiyo ninachukia kila njia ya upotovu.

Nuru Kutoka Kwenye Sheria Ya BWANA

105 Neno lako ni taa ya miguu yangu
na mwanga katika njia yangu.
106 Nimeapa na nimethibitisha,
kwamba nitafuata sheria zako za haki.
107 Nimeteseka sana, uhifadhi maisha yangu, Ee BWANA,
sawasawa na neno lako.
108 Ee BWANA, pokea sifa za hiari za kinywa changu,
nifundishe sheria zako.
109 Ingawa maisha yangu yako hatarini siku zote,
sitasahau sheria yako.
110 Waovu wamenitegea mtego,
lakini sijayakiuka maagizo yako.
111 Sheria zako ni urithi wangu milele,
naam ni furaha ya moyo wangu.
112 Nimekusudia moyoni mwangu
kuyafuata maagizo yako mpaka mwisho.

Usalama Ndani Ya Sheria Ya BWANA

113 Ninachukia watu wa nia mbili,
lakini ninapenda sheria yako.
114 Wewe ni kimbilio langu na ngao yangu,
nimeweka tumaini langu katika neno lako.
115 Ondokeni kwangu, ninyi mtendao mabaya,
ili niweze kushika amri za Mungu wangu!
116 Nihifadhi sawasawa na ahadi yako, nami nitaishi;
usiache matumaini yangu yakavunjwa.
117 Nitegemeze, nami nitaokolewa,
nami daima nitayaheshimu maagizo yako.
118 Unawakataa wote wanaoyaasi maagizo yako,
kwa maana udanganyifu wao ni bure.
119 Waovu wa nchi unawatupa kama takataka,
kwa hivyo nazipenda sheria zako.
120 Mwili wangu unatetemeka kwa kukuogopa wewe,
ninaziogopa sheria zako.

Kuitii Sheria Ya BWANA

121 Nimetenda yaliyo haki na sawa,
usiniache mikononi mwa watesi wangu.
122 Mhakikishie mtumishi wako usalama,
usiache wenye kiburi wanionee.
123 Macho yangu yamefifia, yakitazamia wokovu wako,
na kuitazamia ahadi yako ya kweli.
124 Mfanyie mtumishi wako kulingana na upendo wako
na unifundishe maagizo yako.
125 Mimi ni mtumishi wako; nipe ufahamu
ili niweze kuelewa sheria zako.
126 Ee BWANA, wakati wako wa kutenda umewadia,
kwa kuwa sheria yako inavunjwa.
127 Kwa sababu nazipenda amri zako zaidi ya dhahabu,
naam, zaidi ya dhahabu safi,
128 na kwa sababu naona maagizo yako yote ni adili,

nachukia kila njia potovu.

Shauku Ya Kuitii Sheria Ya Bwana

129 Sheria zako ni za ajabu,
hivyo ninazitii.
130 Kuingia kwa maneno yako kunaleta nuru,
kunampa mjinga ufahamu.
131 Nimefungua kinywa changu na kuhema,
nikitamani amri zako.
132 Nigeukie na unihurumie, kama uwafanyiavyo siku zote
wale wanaolipenda jina lako.
133 Ongoza hatua zangu kulingana na neno lako,
usiache dhambi yoyote initawale.
134 Niokoe na uonevu wa wanadamu,
ili niweze kutii mausia yako.
135 Mwangazie mtumishi wako uso wako
na unifundishe amri zako.
136 Chemchemi za machozi zinatiririka kutoka machoni yangu,
kwa kuwa sheria yako haifuatwi.

Haki Ya Sheria Ya Bwana

137 Ee Bwana, wewe ni mwenye haki,
sheria zako ni sahihi.
138 Sheria ulizoziweka ni za haki,
ni za kuaminika kikamilifu.
139 Jitihada yangu imenidhoofisha, kwa kuwa adui zangu
wanayapuuza maneno yako.
140 Ahadi zako zimejaribiwa kikamilifu,
mtumishi wako anazipenda.
141 Ingawa ni mdogo na ninadharauliwa,
sisahau mausia yako.
142 Haki yako ni ya milele,
na sheria yako ni kweli.
143 Shida na dhiki zimenipata,
lakini amri zako ni furaha yangu.
144 Sheria zako ni sahihi milele,
hunipa ufahamu ili nipate kuishi.

Maombi Kwa Ajili Ya Kuokolewa

145 Ee Bwana, ninakuita kwa moyo wangu wote,
nami nitayatii maagizo yako.
146 Ninakuita; niokoe
nami nitazishika sheria zako.
147 Ninaamka asubuhi na mapema na kukuomba msaada;
nimeweka tumaini langu katika neno lako.
148 Sikufumba macho yangu usiku kucha,
ili niweze kutafakari juu ya ahadi zako.
149 Usikie sauti yangu sawasawa na upendo wako,
Ee Bwana, uyahifadhi maisha yangu, sawasawa na sheria zako.
150 Wale wanaopanga mipango miovu wako karibu nami,
lakini wako mbali na sheria yako.
151 Ee Bwana, hata hivyo wewe u karibu,
na amri zako zote ni za kweli.

152 Tangu zamani nimejifunza kutoka shuhuda zako
kwamba umezithibitisha ili zidumu milele.

Maombi Kwa Ajili Ya Msaada

153 Yaangalie mateso yangu, uniokoe,
kwa kuwa sijasahau sheria yako.
154 Nitetee katika hali hii yangu na unikomboe,
uyahifadhi maisha yangu sawasawa na ahadi yako.
155 Wokovu uko mbali na waovu,
kwa kuwa hawatafuti maagizo yako.
156 Ee BWANA, huruma zako ni kuu,
uyahifadhi maisha yangu sawasawa na sheria zako.
157 Adui wanaonitesa ni wengi,
lakini mimi sitaziacha sheria zako.
158 Ninawatazama wasioamini kwa chuki,
kwa kuwa hawalitii neno lako.
159 Tazama jinsi ninavyopenda mausia yako;
Ee BWANA, uyahifadhi maisha yangu, sawasawa na upendo wako.
160 Maneno yako yote ni kweli,
sheria zako zote za haki ni za milele.

Kujiweka Wakfu Kwa Sheria Ya BWANA

161 Watawala wamenitesa bila sababu,
lakini moyo wangu unatetemeka kwa neno lako.
162 Nafurahia ahadi zako
kama mtu aliyepata mateka mengi.
163 Ninachukia na kuchukizwa sana na uongo,
lakini napenda sheria yako.
164 Ninakusifu mara saba kwa siku,
kwa ajili ya sheria zako za haki.
165 Wanaopenda sheria yako wana amani tele,
wala hakuna kitu kinachoweza kuwakwaza.
166 Ee BWANA, ninangojea wokovu wako,
nami ninafuata amri zako,
167 Ninazitii sheria zako,
kwa sababu ninazipenda mno.
168 Nimetii mausia yako na sheria zako,
kwa kuwa njia zangu zote zinajulikana kwako.

Kuomba Msaada

169 Ee BWANA, kilio changu na kifike mbele zako,
nipe ufahamu sawasawa na neno lako.
170 Maombi yangu na yafike mbele zako,
niokoe sawasawa na ahadi yako.
171 Midomo yangu na ibubujike sifa,
kwa kuwa unanifundisha maagizo yako.
172 Ulimi wangu na uimbe kuhusu neno lako,
kwa kuwa amri zako zote ni za haki.
173 Mkono wako uwe tayari kunisaidia,
kwa kuwa nimechagua mausia yako.
174 Ee BWANA, ninatamani wokovu wako,
na sheria yako ni furaha yangu.
175 Nijalie kuishi ili nipate kukusifu,
na sheria zako zinitegemeze.

176 Nimetangatanga kama kondoo aliyepotea.
Mtafute mtumishi wako,
kwa kuwa sijasahau amri zako.

Zaburi 120

Kuomba Msaada
Wimbo wa kwenda juu.
1 Katika dhiki yangu namwita BWANA,
naye hunijibu.
2 Ee BWANA, uniokoe kutoka midomo ya uongo
na ndimi za udanganyifu.

3 Atakufanyia nini,
au akufanyie nini zaidi, ewe ulimi mdanganyifu?
4 Atakuadhibu kwa mishale mikali ya shujaa,
kwa makaa yanayowaka ya mti wa mretemu.

5 Ole wangu kwa kuwa naishi Mesheki,
kwamba naishi katikati ya hema za Kedari!
6 Nimeishi muda mrefu mno
miongoni mwa wale wanaochukia amani.
7 Mimi ni mtu wa amani;
lakini ninaposema, wao wanataka vita.

Zaburi 121

BWANA Mlinzi Wetu
Wimbo wa kwenda juu.
1 Nayainua macho yangu nitazame vilima,
msaada wangu utatoka wapi?
2 Msaada wangu hutoka kwa BWANA,
Muumba wa mbingu na dunia.

3 Hatauacha mguu wako uteleze,
yeye akulindaye hatasinzia,
4 hakika, yeye alindaye Israeli
hatasinzia wala hatalala usingizi.
5 BWANA anakulinda,
BWANA ni uvuli wako mkono wako wa kuume,
6 jua halitakudhuru mchana,
wala mwezi wakati wa usiku.
7 BWANA atakukinga na madhara yote,
atayalinda maisha yako,
8 BWANA atakulinda unapoingia na unapotoka,
tangu sasa na hata milele.

Zaburi 122

Sifa Kwa Yerusalemu
Wimbo wa kwenda juu. Wa Daudi.
1 Nilishangilia pamoja na wale walioniambia,
"Twende nyumbani ya BWANA."

2 Ee Yerusalemu, miguu yetu imesimama
malangoni mwako.

3 Yerusalemu imejengwa vyema kama mji
ambao umeshikamanishwa pamoja.
4 Huko ndiko makabila hukwea,
makabila ya BWANA,
kulisifu jina la BWANA kulingana na maagizo
waliopewa Israeli.
5 Huko viti vya enzi vya hukumu hukaa,
viti vya enzi vya nyumba ya Daudi.

6 Omba kwa ajili ya amani ya Yerusalemu:
"Wote wakupendao na wawe salama.
7 Amani na iwepo ndani ya kuta zako
na usalama ndani ya ngome zako."
8 Kwa ajili ya ndugu zangu na marafiki,
nitasema, "Amani iwe ndani yako."
9 Kwa ajili ya nyumba ya BWANA Mungu wetu,
nitatafuta mafanikio yako.

Zaburi 123

Kuomba Rehema
Wimbo wa kwenda juu.
1 Ninayainua macho yangu kwako,
kwako wewe ambaye kiti chako cha enzi kiko mbinguni.
2 Kama vile macho ya watumwa
yatazamavyo mkono wa bwana wao,
kama vile macho ya mtumishi wa kike
yatazamavyo mkono wa bibi yake,
ndivyo macho yetu yamtazamavyo BWANA Mungu wetu,
mpaka atakapotuhurumia.

3 Uturehemu, Ee BWANA, uturehemu,
kwa maana tumevumilia dharau nyingi.
4 Tumevumilia dhihaka nyingi kutoka kwa wenye kiburi,
dharau nyingi kutoka kwa wenye majivuno.

Zaburi 124

Shukrani Kwa Ukombozi Wa Israeli
Wimbo wa kwenda juu. Wa Daudi.
1 Kama BWANA asingalikuwa upande wetu;
Israeli na aseme sasa:
2 kama BWANA asingalikuwa upande wetu,
wakati watu walipotushambulia,
3 wakati hasira yao ilipowaka dhidi yetu,
wangalitumeza tungali hai,
4 mafuriko yangalitugharikisha,
maji mengi yangalitufunika,
5 maji yaendayo kasi

yangalituchukua.

6 BWANA asifiwe,
yeye ambaye hakuruhusu turaruliwe kwa meno yao.
7 Tumeponyoka kama ndege
kutoka mtego wa mwindaji;
mtego umevunjika,
nasi tukaokoka.
8 Msaada wetu ni katika jina la BWANA,
Muumba wa mbingu na dunia.

Zaburi 125

Usalama Wa Watu Wa Mungu
Wimbo wa kwenda juu.
1 Wale wamtumainio BWANA ni kama mlima Sayuni,
ambao hauwezi kutikisika, bali wadumu milele.
2 Kama milima inavyozunguka Yerusalemu,
ndivyo BWANA anavyowazunguka watu wake
sasa na hata milele.

3 Fimbo ya waovu haitadumu juu ya nchi
waliopewa wenye haki,
ili wenye haki wasije wakatumia
mikono yao kutenda ubaya.

4 Ee BWANA, watendee mema walio wema,
wale walio wanyofu wa moyo.
5 Bali wale wanaogeukia njia zilizopotoka,
BWANA atawafukuza pamoja na watenda mabaya.

Amani iwe juu ya Israeli.

Zaburi 126

Kurejezwa Kutoka Utumwani
Wimbo wa kwenda juu.
1 BWANA alipowarejeza mateka Sayuni,
tulikuwa kama watu walioota ndoto.
2 Vinywa vyetu vilijaa kicheko,
ndimi zetu zilijaa nyimbo za shangwe.
Ndipo iliposemwa miongoni mwa mataifa,
"BWANA amewatendea mambo makuu."
3 BWANA ametutendea mambo makuu,
nasi tumejaa furaha.

4 Ee BWANA, turejeshee watu wetu waliotekwa,
kama vijito katika Negebu.
5 Wapandao kwa machozi
watavuna kwa nyimbo za shangwe.
6 Yeye azichukuaye mbegu zake
kwenda kupanda, huku akilia,
atarudi kwa nyimbo za shangwe,

akichukua miganda ya mavuno yake.

Zaburi 127

Bila Mungu, Kazi Ya Mwanadamu Haifai
Wimbo wa kwenda juu. Wa Solomoni.
1 BWANA asipoijenga nyumba,
wajengao hufanya kazi bure.
BWANA asipoulinda mji,
walinzi wakesha bure.
2 Mnajisumbua bure kuamka mapema
na kuchelewa kulala,
mkitaabikia chakula:
kwa maana yeye huwapa usingizi wapenzi wake.

3 Wana ni urithi utokao kwa BWANA,
watoto ni zawadi kutoka kwake.
4 Kama mishale mikononi mwa shujaa
ndivyo walivyo wana awazaao mtu katika ujana wake.
5 Heri mtu ambaye podo lake
limejazwa nao.
Hawataaibishwa wanaposhindana
na adui zao langoni.

Zaburi 128

Thawabu Ya Kumtii BWANA
Wimbo wa kwenda juu.
1 Heri ni wale wote wamchao BWANA,
waendao katika njia zake.
2 Utakula matunda ya kazi yako;
baraka na mafanikio vitakuwa vyako.
3 Mke wako atakuwa kama mzabibu uzaao
ndani ya nyumba yako;
wana wako watakuwa kama machipukizi ya mizeituni
kuizunguka meza yako.
4 Hivyo ndivyo atakavyobarikiwa
mtu amchaye BWANA.

5 BWANA na akubariki kutoka Sayuni
siku zote za maisha yako,
na uone mafanikio ya Yerusalemu,
6 nawe ujaliwe kuishi uone watoto wa watoto wako.

Amani iwe juu ya Israeli.

Zaburi 129

Maombi Dhidi Ya Adui Za Israeli
Wimbo wa kwenda juu.
1 Wamenionea mno tangu ujana wangu;
Israeli na aseme sasa:
2 wamenionea mno tangu ujana wangu,
lakini bado hawajanishinda.

3 Wakulima wamelima mgongo wangu,
na kufanya mifereji yao mirefu.
4 Lakini BWANA ni mwenye haki;
amenifungua toka kamba za waovu.

5 Wale wote waichukiao Sayuni
na warudishwe nyuma kwa aibu.
6 Wawe kama majani juu ya paa,
ambayo hunyauka kabla hayajakua;
7 kwa hayo mvunaji hawezi kujaza vitanga vyake,
wala akusanyaye kujaza mikono yake.
8 Wale wapitao karibu na wasiseme,
"Baraka ya BWANA iwe juu yako;
tunakubariki katika jina la BWANA."

Zaburi 130

Kuomba Msaada
Wimbo wa kwenda juu.
1 Kutoka vilindini ninakulilia, Ee BWANA.
2 Ee BWANA, sikia sauti yangu.
Masikio yako na yawe masikivu
kwa kilio changu unihurumie.

3 Kama wewe, Ee BWANA, ungeweka kumbukumbu ya dhambi,
Ee Bwana, ni nani angeliweza kusimama?
4 Lakini kwako kuna msamaha,
kwa hiyo wewe unaogopwa.

5 Namngojea BWANA, nafsi yangu inangojea,
katika neno lake naweka tumaini langu.
6 Nafsi yangu inamngojea Bwana
kuliko walinzi waingojeavyo asubuhi,
naam, kuliko walinzi
waingojeavyo asubuhi.

7 Ee Israeli, mtumaini BWANA,
maana kwa BWANA kuna upendo usiokoma,
na kwake kuna ukombozi kamili.
8 Yeye mwenyewe ataikomboa Israeli
kutoka dhambi zao zote.

Zaburi 131

Kumtegemea Mungu Kwa Unyenyekevu
Wimbo wa kwenda juu. Wa Daudi.
1 Moyo wangu hauna kiburi, Ee BWANA,
macho yangu hayajivuni;
sijishughulishi na mambo makuu kunizidi
wala mambo ya ajabu mno kwangu.
2 Lakini nimetuliza na kunyamazisha nafsi yangu;
kama mtoto aliyeachishwa kunyonya na mama yake,
kama mtoto aliyeachishwa kunyonya

ndivyo ilivyo nafsi iliyoko ndani yangu.

3 Ee Israeli, mtumaini BWANA
tangu sasa na hata milele.

Zaburi 132

Maskani Ya Mungu Ya Milele Katika Sayuni
Wimbo wa kwenda juu.
1 Ee BWANA, mkumbuke Daudi
na taabu zote alizozistahimili.

2 Aliapa kiapo kwa BWANA
na akaweka nadhiri kwa Yule Mwenye Nguvu wa Yakobo:
3 "Sitaingia nyumbani mwangu
au kwenda kitandani mwangu:
4 sitaruhusu usingizi katika macho yangu,
wala kope zangu kusinzia,
5 mpaka nitakapompatia BWANA mahali,
makao kwa ajili ya Yule Mwenye Nguvu wa Yakobo."

6 Tulisikia habari hii huko Efrathi,
tulikutana nayo katika mashamba ya Yaara:*
7 "Twendeni kwenye makao yake,
na tuabudu kwenye kiti cha kuwekea miguu yake;
8 inuka, Ee BWANA, uje mahali pako pa kupumzikia,
wewe na Sanduku la nguvu zako.
9 Makuhani wako na wavikwe haki,
watakatifu wako na waimbe kwa furaha."

10 Kwa ajili ya Daudi mtumishi wako,
usimkatae mpakwa mafuta wako.

11 BWANA alimwapia Daudi kiapo,
kiapo cha uhakika ambacho hatakitangua:
"Nitamweka mmoja wa wazao wako mwenyewe
katika kiti chako cha enzi,
12 kama wanao watashika Agano langu
na sheria ninazowafundisha,
ndipo wana wao watarithi
kiti chako cha enzi milele na milele."

13 Kwa maana BWANA ameichagua Sayuni,
amepaonea shauku pawe maskani yake:
14 "Hapa ni mahali pangu pa kupumzika milele na milele;
hapa ndipo nitakapoketi nikitawala, kwa sababu nimepaonea shauku:
15 Nitambariki kwa kumpa mahitaji tele:
nitashibisha maskini wake kwa chakula.
16 Nitawavika makuhani wake wokovu,
nao watakatifu wake watadumu wakiimba kwa furaha.

* **Zaburi 132:6** Yaani Kiriath-Yearimu.

17 “Hapa nitamchipushia Daudi pembe,†
na kuweka taa kwa ajili ya masiya‡ wangu.
18 Adui zake nitawavika aibu,
bali taji kichwani pake itang’aa sana.”

Zaburi 133

Sifa Za Pendo La Undugu

Wimbo wa kwenda juu. Wa Daudi.

1 Tazama jinsi ilivyo vyema na kupendeza
wakati ndugu wanapoishi pamoja katika umoja!
2 Ni kama mafuta ya thamani yaliyomiminwa kichwani,
yakitiririka kwenye ndevu,
yakitiririka kwenye ndevu za Aroni,
mpaka kwenye upindo wa mavazi yake.
3 Ni kama vile umande wa Hermoni
unavyoanguka juu ya Mlima Sayuni.
Kwa maana huko ndiko Bwana alikoamuru baraka yake,
naam, hata uzima milele.

Zaburi 134

Wito Wa Kumsifu Mungu

Wimbo wa kwenda juu.

1 Msifuni Bwana, ninyi nyote watumishi wa Bwana,
ninyi mnaotumika usiku ndani ya nyumba ya Bwana.
2 Inueni mikono yenu katika pale patakatifu
na kumsifu Bwana.

3 Naye Bwana, Muumba wa mbingu na dunia,
awabariki kutoka Sayuni.

Zaburi 135

Wimbo Wa Sifa Kwa Mungu

1 Msifuni Bwana.

Lisifuni jina la Bwana,
msifuni, enyi watumishi wa Bwana,
2 ninyi ambao mnatumika ndani ya nyumba ya Bwana,
katika nyua za nyumba ya Mungu wetu.

3 Msifuni Bwana, kwa kuwa Bwana ni mwema,
liimbieni sifa jina lake, kwa maana hilo lapendeza.
4 Kwa maana Bwana amemchagua Yakobo kuwa wake mwenyewe,
Israeli kuwa mali yake ya thamani.

5 Ninajua ya kuwa Bwana ni mkuu,
kwamba Bwana wetu ni mkuu kuliko miungu yote.
6 Bwana hufanya lolote apendalo,
mbinguni na duniani,

---

† **Zaburi 132:17** Pembe inawakilisha nguvu. ‡ **Zaburi 132:17** Masiya yaani mpakwa mafuta.

katika bahari na vilindi vyake vyote.
7 Hufanya mawingu kupanda kutoka miisho ya dunia;
hupeleka umeme wa radi pamoja na mvua
na huleta upepo kutoka ghala zake.

8 Alimuua mzaliwa wa kwanza wa Misri,
mzaliwa wa kwanza wa wanadamu na wanyama.
9 Alipeleka ishara zake na maajabu katikati yako, ee Misri,
dhidi ya Farao na watumishi wake wote.
10 Aliyapiga mataifa mengi,
na akaua wafalme wenye nguvu:
11 Mfalme Sihoni na Waamori,
Ogu mfalme wa Bashani
na wafalme wote wa Kanaani:
12 akatoa nchi yao kuwa urithi,
urithi kwa watu wake Israeli.

13 Ee BWANA, jina lako ladumu milele,
kumbukumbu za fahari zako, Ee BWANA, kwa vizazi vyote.
14 Maana BWANA atawathibitisha watu wake,
na kuwahurumia watumishi wake.

15 Sanamu za mataifa ni fedha na dhahabu,
zilizotengenezwa kwa mikono ya wanadamu.
16 Zina vinywa, lakini haziwezi kusema,
zina macho, lakini haziwezi kuona;
17 zina masikio, lakini haziwezi kusikia,
wala hakuna pumzi katika vinywa vyao.
18 Wale wanaozitengeneza watafanana nazo,
vivyo hivyo wale wote wanaozitumainia.

19 Ee nyumba ya Israeli, msifuni BWANA;
ee nyumba ya Aroni, msifuni BWANA;
20 ee nyumba ya Lawi, msifuni BWANA;
ninyi mnaomcha, msifuni BWANA.
21 Msifuni BWANA kutoka Sayuni,
msifuni yeye aishiye Yerusalemu.

Msifuni BWANA.

Zaburi 136

Wimbo Wa Kumshukuru Mungu

1 Mshukuruni BWANA, kwa kuwa ni mwema.
Fadhili zake zadumu milele.
2 Mshukuruni Mungu wa miungu.
Fadhili zake zadumu milele.
3 Mshukuruni Bwana wa mabwana:
Fadhili zake zadumu milele.

4 Kwake yeye pekee atendaye maajabu makuu,
Fadhili zake zadumu milele.
5 Ambaye kwa ufahamu wake aliziumba mbingu,

Fadhili zake zadumu milele.
6 Ambaye aliitandaza dunia juu ya maji,
Fadhili zake zadumu milele.
7 Ambaye aliumba mianga mikubwa,
Fadhili zake zadumu milele.
8 Jua litawale mchana,
Fadhili zake zadumu milele.
9 Mwezi na nyota vitawale usiku,
Fadhili zake zadumu milele.

10 Kwake yeye aliyemuua mzaliwa wa kwanza wa Misri,
Fadhili zake zadumu milele.
11 Na kuwatoa Israeli katikati yao,
Fadhili zake zadumu milele.
12 Kwa mkono wenye nguvu ulionyooshwa,
Fadhili zake zadumu milele.

13 Kwake yeye aliyeigawa Bahari ya Shamu,
Fadhili zake zadumu milele.
14 Na kuwapitisha Israeli katikati yake,
Fadhili zake zadumu milele.
15 Lakini alimfagia Farao na jeshi lake katika Bahari ya Shamu,
Fadhili zake zadumu milele.

16 Kwake yeye aliyewaongoza watu wake katika jangwa,
Fadhili zake zadumu milele.
17 Ambaye aliwapiga wafalme wenye nguvu,
Fadhili zake zadumu milele.
18 Naye aliwaua wafalme wenye nguvu,
Fadhili zake zadumu milele.
19 Sihoni mfalme wa Waamori,
Fadhili zake zadumu milele.
20 Ogu mfalme wa Bashani,
Fadhili zake zadumu milele.
21 Akatoa nchi yao kuwa urithi,
Fadhili zake zadumu milele.
22 Urithi kwa Israeli mtumishi wake,
Fadhili zake zadumu milele.

23 Aliyetukumbuka katika unyonge wetu,
Fadhili zake zadumu milele.
24 Alituweka huru toka adui zetu,
Fadhili zake zadumu milele.
25 Ambaye humpa chakula kila kiumbe.
Fadhili zake zadumu milele.

26 Mshukuruni Mungu wa mbinguni,
Fadhili zake zadumu milele.

Zaburi 137

Maombolezo Ya Israeli Uhamishoni

1 Kando ya mito ya Babeli tuliketi, tukaomboleza
tulipokumbuka Sayuni.
2 Kwenye miti ya huko
tulitundika vinubi vyetu,

3 kwa maana huko hao waliotuteka
walitaka tuwaimbie nyimbo,
watesi wetu walidai nyimbo za furaha;
walisema, “Tuimbieni wimbo mmoja kati ya nyimbo za Sayuni!”

4 Tutaimbaje nyimbo za BWANA,
tukiwa nchi ya kigeni?
5 Nikikusahau wewe, ee Yerusalemu,
basi mkono wangu wa kuume na usahau ujuzi wake.
6 Ulimi wangu ushikamane na kaakaa la kinywa changu
kama sitakukumbuka wewe,
kama nisipokufikiri Yerusalemu
kuwa furaha yangu kubwa.

7 Kumbuka, Ee BWANA, walichokifanya Waedomu,
siku ile Yerusalemu ilipoanguka.
Walisema, “Bomoa, Bomoa
mpaka kwenye misingi yake!”

8 Ee binti Babeli, uliyehukumiwa kuangamizwa,
heri yeye atakayekulipiza wewe
kwa yale uliyotutenda sisi:
9 yeye ambaye atawakamata watoto wako wachanga
na kuwaponda juu ya miamba.

Zaburi 138

Maombi Ya Shukrani
Zaburi ya Daudi.
1 Nitakusifu wewe, Ee BWANA, kwa moyo wangu wote,
mbele ya “miungu” nitaimba sifa zako.
2 Nitasujudu nikielekea Hekalu lako takatifu,
nami nitalisifu jina lako
kwa ajili ya upendo wako
na uaminifu,
kwa kuwa umelikuza jina lako na neno lako
juu ya vitu vyote.
3 Nilipoita, ulinijibu;
ulinifanya jasiri na mwenye moyo hodari.

4 Wafalme wote wa dunia wakusifu wewe Ee BWANA,
wakati wanaposikia maneno ya kinywa chako.
5 Wao na waimbe kuhusu njia za BWANA,
kwa maana utukufu wa BWANA ni mkuu.

6 Ingawa BWANA yuko juu,
humwangalia mnyonge,
bali mwenye kiburi
yeye anamjua kutokea mbali.
7 Nijapopita katikati ya shida,
wewe unayahifadhi maisha yangu,
unanyoosha mkono wako dhidi ya hasira ya adui zangu,

kwa mkono wako wa kuume unaniokoa.
8 BWANA atatimiza kusudi lake kwangu,
Ee BWANA, upendo wako wadumu milele:
usiziache kazi za mikono yako.

Zaburi 139

Mungu Asiyeweza Kukwepwa

Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.
1 Ee BWANA, umenichunguza
na kunijua.
2 Unajua ninapoketi na ninapoinuka;
unatambua mawazo yangu tokea mbali.
3 Unafahamu kutoka kwangu na kulala kwangu;
unaelewa njia zangu zote.
4 Kabla neno halijafika katika ulimi wangu,
wewe walijua kikamilifu, Ee BWANA.

5 Umenizunguka nyuma na mbele;
umeweka mkono wako juu yangu.
6 Maarifa haya ni ya ajabu mno kwangu,
ni ya juu sana kwangu kuyafikia.

7 Niende wapi nijiepushe na Roho yako?
Niende wapi niukimbie uso wako?
8 Kama nikienda juu mbinguni, wewe uko huko;
nikifanya vilindi* kuwa kitanda changu,
wewe uko huko.
9 Kama nikipanda juu ya mbawa za mapambazuko,
kama nikikaa pande za mbali za bahari,
10 hata huko mkono wako utaniongoza,
mkono wako wa kuume utanishika kwa uthabiti.

11 Kama nikisema, "Hakika giza litanificha
na nuru inayonizunguka iwe usiku,"
12 hata giza halitakuwa giza kwako,
usiku utang'aa kama mchana,
kwa kuwa giza ni kama nuru kwako.

13 Kwa maana wewe ndiwe uliyeumba utu wangu wa ndani;
uliniunga pamoja tumboni mwa mama yangu.
14 Ninakusifu kwa sababu nimeumbwa
kwa namna ya ajabu na ya kutisha;
kazi zako ni za ajabu,
ninajua hayo kikamilifu.
15 Umbile langu halikufichika kwako,
nilipoumbwa mahali pa siri.
Nilipoungwa pamoja kwa ustadi katika vilindi vya nchi,
16 macho yako yaliniona kabla mwili wangu haujakamilika.
Siku zangu zote ulizonipangia

* **Zaburi 139:8** Vilindi ina maana ya Kuzimu, ambayo ni Sheol kwa Kiebrania.

ziliandikwa katika kitabu chako
kabla haijakuwepo hata moja.

17 Tazama jinsi yalivyo ya thamani mawazo yako kwangu, Ee Mungu!
Jinsi jumla yake ilivyo kubwa!
18 Kama ningezihesabu,
zingekuwa nyingi kuliko mchanga.
Niamkapo,
bado niko pamoja nawe.

19 Laiti ungewachinja waovu, Ee Mungu!
Ondokeni kwangu, ninyi wamwaga damu!
20 Wanazungumza juu yako wakiwa na kusudi baya,
adui zako wanatumia vibaya jina lako.
21 Ee BWANA, je, nisiwachukie wanaokuchukia?
Nisiwachukie sana wanaoinuka dhidi yako?
22 Sina kitu zaidi ya chuki dhidi yao,
ninawahesabu ni adui zangu.

23 Ee Mungu, nichunguze, uujue moyo wangu,
nijaribu na ujue mawazo yangu.
24 Uone kama kuna njia iletayo machukizo ndani yangu,
uniongoze katika njia ya milele.

Zaburi 140

Kuomba Ulinzi Wa Mungu
Kwa mwimbishaji. Zaburi ya Daudi.
1 Ee BWANA, niokoe, kutoka kwa watu waovu;
nilinde na watu wenye jeuri,
2 ambao hupanga mipango mibaya mioyoni mwao,
na kuchochea vita siku zote.
3 Wao hufanya ndimi zao kali kama za nyoka,
sumu ya nyoka iko midomoni mwao.

4 Ee BWANA, niepushe na mikono ya waovu;
nilinde na watu wenye jeuri
wanaopanga kunikwaza miguu yangu.
5 Wenye kiburi wameficha mtego wa kuninasa,
wametandaza kamba za wavu wao,
wametega mitego kwenye njia yangu.

6 Ee BWANA, ninakuambia, “Wewe ni Mungu wangu.”
Ee BWANA, usikie kilio changu na kunihurumia.
7 Ee BWANA Mwenyezi, Mwokozi wangu mwenye nguvu,
unikingaye kichwa changu siku ya vita:
8 Ee BWANA, usiwape waovu matakwa yao,
usiache mipango yao ikafanikiwa,
wasije wakajisifu.

9 Vichwa vya wanaonizunguka vifunikwe
na shida zinazosababishwa na midomo yao.

10 Makaa ya mawe ya moto na yawaangukie!
Na watupwe motoni,
katika mashimo ya matope,
wasiinuke tena kamwe.
11 Wasingiziaji wasifanikiwe katika nchi;
maafa na yawawinde watu wenye jeuri.

12 Najua kwamba BWANA huwapatia maskini haki,
na kuitegemeza njia ya mhitaji.
13 Hakika wenye haki watalisifu jina lako,
na waadilifu wataishi mbele zako.

Zaburi 141

Maombi Ya Kuhifadhiwa Dhidi Ya Uovu
Zaburi ya Daudi.
1 Ee BWANA, ninakuita wewe, uje kwangu hima.
Sikia sauti yangu ninapokuita.
2 Maombi yangu na yafike mbele zako kama uvumba;
kuinua mikono yangu juu na kuwe kama dhabihu ya jioni.

3 Ee BWANA, weka mlinzi kinywani mwangu,
weka ulinzi mlangoni mwa midomo yangu.
4 Usiuache moyo wangu uvutwe katika jambo baya,
nisije nikashiriki katika matendo maovu
pamoja na watu watendao mabaya,
wala nisije nikala vyakula vyao vya anasa.

5 Mtu mwenye haki na anipige: ni jambo la huruma;
na anikemee: ni mafuta kichwani mwangu.
Kichwa changu hakitalikataa.

Hata hivyo, maombi yangu daima
ni kinyume cha watenda mabaya,
6 watawala wao watatupwa chini
kutoka kwenye majabali,
waovu watajifunza kwamba maneno yangu
yalikuwa kweli.
7 Watasema, “Kama mtu anavyolima na kuvunja ardhi,
ndivyo mifupa yetu imetawanywa kwenye mlango wa kaburi.”

8 Lakini nimekaza macho yangu kwako, Ee BWANA Mwenyezi,
ndani yako nimekimbilia, usiniache nife.
9 Niepushe na mitego waliyonitegea,
kutokana na mitego iliyotegwa na watenda mabaya.
10 Waovu na waanguke kwenye nyavu zao wenyewe,
wakati mimi ninapita salama.

Zaburi 142

Maombi Ya Kuokolewa Dhidi Ya Watesi
Utenzi wa Daudi. Alipokuwa pangoni. Maombi.

1 Namlilia BWANA kwa sauti,
nainua sauti yangu kwa BWANA anihurumie.
2 Namimina malalamiko yangu mbele zake,
mbele zake naeleza shida zangu.

3 Wakati roho yangu inapozimia ndani yangu,
wewe ndiwe unajua njia zangu.
Katika njia ninayopita
watu wameniwekea mtego.
4 Tazama kuume kwangu na uone,
hakuna hata mmoja anayejihusisha nami.
Sina kimbilio,
hakuna anayejali maisha yangu.

5 Ee BWANA, nakulilia wewe,
nasema, "Wewe ni kimbilio langu,
fungu langu katika nchi ya walio hai."
6 Sikiliza kilio changu,
kwa sababu mimi ni mhitaji sana;
niokoe na wale wanaonifuatilia,
kwa kuwa wamenizidi nguvu.
7 Nifungue kutoka kifungo changu,
ili niweze kulisifu jina lako.

Ndipo wenye haki watanizunguka,
kwa sababu ya wema wako kwangu.

Zaburi 143

Maombi Ya Kuokolewa Dhidi Ya Adui
Zaburi ya Daudi.
1 Ee BWANA, sikia sala yangu,
sikiliza kilio changu unihurumie;
katika uaminifu na haki yako
njoo unisaidie.
2 Usimhukumu mtumishi wako,
kwa kuwa hakuna mtu anayeishi aliye mwenye haki mbele zako.

3 Adui hunifuatilia,
hunipondaponda chini;
hunifanya niishi gizani
kama wale waliokufa zamani.
4 Kwa hiyo roho yangu inazimia ndani yangu,
moyo wangu ndani yangu unakata tamaa.

5 Nakumbuka siku za zamani;
natafakari juu ya kazi zako zote,
naangalia juu ya kazi
ambazo mikono yako imezifanya.
6 Nanyoosha mikono yangu kwako,
nafsi yangu inakuonea kiu kama ardhi kame.

7 Ee BWANA, unijibu haraka,
roho yangu inazimia.
Usinifiche uso wako,
ama sivyo nitafanana na wale washukao shimoni.
8 Asubuhi uniletee neno la upendo wako usiokoma,
kwa kuwa nimeweka tumaini langu kwako.
Nionyeshe njia nitakayoiendea,
kwa kuwa kwako nainua nafsi yangu.
9 Ee BWANA, uniokoe na adui zangu,
kwa kuwa nimejificha kwako.
10 Nifundishe kufanya mapenzi yako,
kwa maana wewe ndiwe Mungu wangu,
Roho wako mwema na aniongoze
katika nchi tambarare.

11 Ee BWANA, kwa ajili ya jina lako, hifadhi maisha yangu,
kwa haki yako nitoe katika taabu.
12 Kwa upendo wako usiokoma,
nyamazisha adui zangu;
waangamize watesi wangu wote,
kwa kuwa mimi ni mtumishi wako.

Zaburi 144

Mfalme Amshukuru Mungu Kwa Ushindi

Zaburi ya Daudi.

1 Sifa ni kwa BWANA Mwamba wangu,
aifundishaye mikono yangu vita,
na vidole vyangu kupigana.
2 Yeye ni Mungu wangu wa upendo na boma langu,
ngome yangu na mwokozi wangu,
ngao yangu ninayemkimbilia,
ambaye huwatiisha mataifa chini yangu.

3 Ee BWANA, mwanadamu ni nini hata umjali,
Binadamu ni nini hata umfikirie?
4 Mwanadamu ni kama pumzi,
siku zake ni kama kivuli kinachopita.

5 Ee BWANA, pasua mbingu zako, ushuke,
gusa milima ili itoe moshi.
6 Peleka umeme uwatawanye adui,
lenga mishale yako uwashinde.
7 Nyoosha mkono wako kutoka juu,
nikomboe na kuniokoa
kutoka maji makuu,
kutoka mikononi mwa wageni
8 ambao vinywa vyao vimejaa uongo,
na mikono yao ya kuume ni midanganyifu.

9 Ee Mungu, nitakuimbia wimbo mpya,
kwa zeze yenye nyuzi kumi nitakuimbia,

10 kwa Yule awapaye wafalme ushindi,
ambaye humwokoa Daudi, mtumishi wake kutokana na upanga hatari.

11 Nikomboe na uniokoe
kutoka mikononi mwa wageni
ambao vinywa vyao vimejaa uongo,
na mikono yao ya kuume ni midanganyifu.

12 Kisha wana wetu wakati wa ujana wao
watakuwa kama mimea iliyotunzwa vizuri,
binti zetu watakuwa kama nguzo zilizoviringwa
kurembesha jumba la kifalme.
13 Ghala zetu zitajazwa
aina zote za mahitaji.
Kondoo zetu watazaa kwa maelfu,
kwa makumi ya maelfu katika mashamba yetu;
14 maksai wetu watakokota
mizigo mizito.
Hakutakuwa na kubomoka kuta,
hakuna kuchukuliwa mateka,
wala kilio cha taabu
katika barabara zetu.

15 Heri watu ambao hili ni kweli;
heri wale ambao BWANA ni Mungu wao.
*

Zaburi 145

Wimbo Wa Kusifu Ukuu Na Wema Wa Mungu

Wimbo wa Sifa. Wa Daudi.
1 Nitakutukuza wewe, Mungu wangu Mfalme,
nitalisifu jina lako milele na milele.
2 Kila siku nitakusifu
na kulitukuza jina lako milele na milele.

3 BWANA ni mkuu, anayestahili kusifiwa sana,
ukuu wake haupimiki.
4 Kizazi kimoja kitasifia kazi zako kwa kizazi kingine,
watasimulia matendo yako makuu.
5 Watasema juu ya utukufu wa fahari ya ukuu wako,
nami nitatafakari juu ya kazi zako za ajabu.
6 Watasimulia uwezo wa kazi zako za kutisha,
nami nitatangaza matendo yako makuu.
7 Wataadhimisha wema wako mwingi,
na wataimba kwa shangwe juu ya haki yako.

8 BWANA ni mwenye neema na mwingi wa huruma,
si mwepesi wa hasira, bali ni mwingi wa upendo.

---

* **Zaburi 145:** Zaburi hii imetungwa kila mstari (ikiwa ni pamoja na 13b) ukianzia na herufi ya alfabeti ya Kiebrania zikifuatana tangu Aleph (A) hadi Taw (T); zote ni 22.

9 BWANA ni mwema kwa wote,
ana huruma kwa vyote alivyovifanya.
10 Ee BWANA, vyote ulivyovifanya vitakusifu,
watakatifu wako watakutukuza.
11 Watasimulia utukufu wa ufalme wako
na kusema juu ya ukuu wako,
12 ili watu wote wajue matendo yako makuu
na utukufu wa fahari ya ufalme wako.
13 Ufalme wako ni ufalme wa milele,
mamlaka yako hudumu vizazi vyote.

BWANA ni mwaminifu kwa ahadi zake zote
na mwenye upendo kwa vyote alivyovifanya.
14 BWANA huwategemeza wote waangukao,
na huwainua wote waliolemewa na mizigo yao.
15 Macho yao wote yanakutazama wewe,
nawe huwapa chakula chao wakati wake.
16 Waufumbua mkono wako,
watosheleza haja ya kila kitu kilicho hai.

17 BWANA ni mwenye haki katika njia zake zote,
na mwenye upendo kwa vyote alivyovifanya.
18 BWANA yu karibu na wote wamwitao,
karibu na wote wamwitao kwa uaminifu.
19 Huwatimizia wamchao matakwa yao,
husikia kilio chao na kuwaokoa.
20 BWANA huwalinda wote wampendao,
bali waovu wote atawaangamiza.

21 Kinywa changu kitazinena sifa za BWANA.
Kila kiumbe na kilisifu jina lake takatifu
milele na milele.

Zaburi 146

Kumsifu Mungu Mwokozi

1 Msifuni BWANA!*

Ee nafsi yangu, umsifu BWANA,
2 Nitamsifu BWANA maisha yangu yote;
nitamwimbia Mungu wangu sifa
wakati wote niishipo.
3 Usiweke tumaini lako kwa wakuu,
kwa wanadamu ambao hufa,
ambao hawawezi kuokoa.
4 Roho yao itokapo hurudi mavumbini,
siku hiyo hiyo mipango yao yote hukoma.

5 Heri yeye ambaye Mungu wa Yakobo ni msaada wake,
ambaye tumaini lake ni katika BWANA, Mungu wake,
6 Muumba wa mbingu na nchi,

* **Zaburi 146:1** Msifuni BWANA kwa Kiebrania ni Hallelu Yah.

na bahari na vyote vilivyomo ndani yake:
BWANA anayedumu kuwa mwaminifu
milele na milele.
7 Naye huwapatia haki walioonewa
na kuwapa wenye njaa chakula.
BWANA huwaweka wafungwa huru,
8 BWANA huwafumbua vipofu macho,
BWANA huwainua waliolemewa na mizigo yao,
BWANA huwapenda wenye haki.
9 BWANA huwalinda wageni
na kuwategemeza yatima na wajane,
lakini hupinga njia za waovu.

10 BWANA atamiliki milele,
Mungu wako, ee Sayuni,
kwa vizazi vyote.

Msifuni BWANA.

Zaburi 147

Kumsifu Mungu Mwenye Nguvu Zote

1 Msifuni BWANA.

Tazama jinsi ilivyo vyema kumwimbia Mungu wetu sifa,
jinsi inavyopendeza na kustahili kumsifu yeye!

2 BWANA hujenga Yerusalemu,
huwakusanya Israeli walio uhamishoni.
3 Anawaponya waliovunjika mioyo
na kuvifunga vidonda vyao.

4 Huzihesabu nyota
na huipa kila moja jina lake.
5 Bwana wetu ni mkuu na mwenye uwezo mwingi,
ufahamu wake hauna kikomo.
6 BWANA huwahifadhi wanyenyekevu
lakini huwashusha waovu mpaka mavumbini.

7 Mwimbieni BWANA kwa shukrani,
mpigieni Mungu wetu kinubi.
8 Yeye huzifunika anga kwa mawingu,
huinyeshea ardhi mvua,
na kuzifanya nyasi kuota juu ya vilima.
9 Huwapa chakula mifugo
na pia makinda ya kunguru yanapolia.

10 Furaha yake haipo katika nguvu za farasi,
wala furaha yake kwenye miguu ya mwanadamu.
11 BWANA hupendezwa na wale wamchao,
wale wanaoweka tumaini lao katika upendo wake usiokoma.

12 Mtukuze BWANA, ee Yerusalemu,
msifu Mungu wako, ee Sayuni,
13 kwa maana huimarisha makomeo ya malango yako
na huwabariki watu wako walio ndani yako.
14 Huwapa amani mipakani mwenu
na kukushibisha kwa ngano safi kabisa.

15 Hutuma amri yake duniani,
neno lake hukimbia kasi.
16 Anatandaza theluji kama sufu
na kutawanya umande kama majivu.
17 Huvurumisha mvua yake ya mawe kama changarawe.
Ni nani awezaye kustahimili ukali wa baridi yake?
18 Hutuma neno lake na kuviyeyusha,
huvumisha upepo wake, nayo maji hutiririka.

19 Amemfunulia Yakobo neno lake,
sheria zake na maagizo yake kwa Israeli.
20 Hajafanya hivyo kwa taifa lingine lolote,
hawazijui sheria zake.

Msifuni BWANA.

Zaburi 148

Mwito Kwa Ulimwengu Kumsifu Mungu

1 Msifuni BWANA.

Msifuni BWANA kutoka mbinguni,
msifuni juu vileleni.
2 Msifuni, enyi malaika wake wote,
msifuni yeye, enyi jeshi lake lote la mbinguni.
3 Msifuni yeye, enyi jua na mwezi,
msifuni yeye, enyi nyota zote zing'aazo.
4 Msifuni yeye, enyi mbingu zilizo juu sana,
na ninyi maji juu ya anga.
5 Vilisifu jina la BWANA
kwa maana aliamuru navyo vikaumbwa.
6 Aliviweka mahali pake milele na milele,
alitoa amri ambayo haibadiliki milele.

7 Mtukuzeni BWANA kutoka duniani,
ninyi viumbe vikubwa vya baharini na vilindi vyote vya bahari,
8 umeme wa radi na mvua ya mawe, theluji na mawingu,
pepo za dhoruba zinazofanya amri zake,
9 ninyi milima na vilima vyote,
miti ya matunda na mierezi yote,
10 wanyama wa mwituni na mifugo yote,
viumbe vidogo na ndege warukao,
11 wafalme wa dunia na mataifa yote,
ninyi wakuu na watawala wote wa dunia,
12 wanaume vijana na wanawali,

wazee na watoto.

13 Wote na walisifu jina la BWANA,
kwa maana jina lake pekee limetukuka,
utukufu wake uko juu ya nchi na mbingu.
14 Amewainulia watu wake pembe,*
sifa ya watakatifu wake wote,
ya Israeli, watu walio karibu na moyo wake.

Msifuni BWANA.

Zaburi 149

Wimbo Wa Kumsifu Mungu Kwa Wema Wake

1 Msifuni BWANA.

Mwimbieni BWANA wimbo mpya,
sifa zake katika kusanyiko la watakatifu.

2 Israeli na washangilie katika Muumba wao,
watu wa Sayuni na wafurahi katika Mfalme wao.
3 Na walisifu jina lake kwa kucheza
na wampigie muziki kwa matari na kinubi.
4 Kwa maana BWANA anapendezwa na watu wake,
anawavika wanyenyekevu taji ya wokovu.
5 Watakatifu washangilie katika heshima hii,
na waimbe kwa shangwe vitandani mwao.

6 Sifa za Mungu na ziwe vinywani mwao
na upanga ukatao kuwili mikononi mwao,
7 ili walipize mataifa kisasi
na adhabu juu ya mataifa,
8 wawafunge wafalme wao kwa minyororo,
wakuu wao kwa pingu za chuma,
9 ili kuwafanyia hukumu iliyoandikwa dhidi yao.
Huu ndio utukufu wa watakatifu wake wote.

Msifuni BWANA.

Zaburi 150

Msifuni BWANA Kwa Ukuu Wake

1 Msifuni BWANA.

Msifuni Mungu katika patakatifu pake,
msifuni katika mbingu zake kuu.
2 Msifuni kwa matendo yake makuu,
msifuni kwa kadiri ya wingi wa ukuu wake.
3 Msifuni kwa mvumo wa tarumbeta,
msifuni kwa kinubi na zeze,
4 msifuni kwa matari na kucheza,

* **Zaburi 148:14** Pembe hapa inawakilisha mwenye nguvu, yaani mfalme.

msifuni kwa kinanda cha nyuzi na filimbi,
5 msifuni kwa matoazi yaliayo,
msifuni kwa matoazi yavumayo sana.

6 Kila chenye pumzi na kimsifu BWANA.

Msifuni BWANA!